BÜYÜK DÝNÝ HÝKÂYELER

Hazýrlayan: Ýbrahim Sýddýk ÝMANOÐLU

www.selam.org
selam@selam.org

SCANNED & DESIGNED BY: KirKayaK.tk

Osmanlý Yayýnevi
Ticarethane sk. No:14/2 PK:1344
Sultanahmet/Ýstanbul
Tel:5281771-5118626
Fax:5118626

BÜYÜK DİNİ HİKÂYELER Cilt1

Hazırlayan: İbrahim Sıddık İMANOĞLU

www.selam.org
selam@selam.org

SCANNED & DESIGNED BY: KirKayaK.tk

Osmanlı Yayınevi
Ticarethane sk. No:14/2 PK:1344
Sultanahmet/İstanbul
Tel:5281771-5118626
Fax:5118626

ÖNSÖZ

Yayınevimiz neşir sahasında bir boşluğu daha doldurmanın huzuru içindedir. Ehl-i sünnet ve'l cemaat itikadına uygun, edebe riayetkar, manevî büyüklerimizin yüksek ahlâklarını yeni nesle aksettiren; uzun kış gecelerinde zevkle okunacak bir hikâye kitabı, son derece lüzumluydu.

Elinizdeki bu kitap, işte bu temel unsurlar esas alınarak hazırlandı. Önce Rabbimiz Teâlâ Hazretlerinin Kur'an-ı Kerîm'deki hikâyelerini muteber tefsir kitaplarından faydalanarak hazırladık. Sonra Peygamberimiz (s.a.v.) Efendimizin Ashabına anlattığı, geçmiş ümmetlere ait hikâyeleri koyduk. Böylece Büyük Hikâye kitabımıza Rabbimizin ve Peygamberimizin hikâyeleri ile başlamış olduk.

Üçüncü bölümde Sahabe-i Kiramla ve evliya-l izamla alâkalı hikâyelere yer verdik. Aralarına da tatlı nükteleri ve tarihî hikâyeleri serpiştirdik.

Son olarak, bir de Nasreddin Hoca Merhum'dan şânına lâyık olan hikâyeleri tarayarak ilâve ettik.

Hikâyeleri hazırlarken, bilhassa kaynak sağlamlığını ön plânda tuttuk, öteden beri muhterem bildiğimiz zatların haklarında uydurulan iftiralara, sevenlerin saygılarının sarsılmaması için asla yer vermedik. Kısacası, «adam sen de hikâye değilmi nasıl olsa olur« diyemedik. Vakıa mutabık fakat, günümüz insanlarının anlayışlarına ters düşebilecek vakıalara kitabımızda yer vermedik.. Bazı tarih kitaplarına hatta, tefsir kitaplarına tarihî vakıa diye alınmış Israiliyat ve Acem uydurmalarını kitabımızdan tamamen uzak tuttuk. Yahudilerin Peygamberlere ait naklettikleri hadiseleri, Haarût ve Maarût meleklerinin vakıalarını gerçeğe ve akaidi Islâmiyeye uygun bir tarzda bu kitapta bulabilirsiniz.

Bütün bunları, kusursuz ve eksiksiz bir kitap hazırladığımız iddiasıyla söylemiyoruz. Elbette ilim, irfan ve manevî derecelerine saygı duyduğumuz zâtların süzgecinden geçtiğinde kusurlarımızın göze çarpacağını inkâr edemeyiz. Fakat kusursuz çıkması için yahut kusurunun asgari hadde inmesi için elimizden gelen gayreti esirgemedik.

Şuna inanıyoruz ki, eseri baştan sona kadar okuduktan sonra dinî hikâye kitabı boşluğunun bu eserle mühim ölçüde doldurulduğu kanaatine siz de varacak; dost, yaran ve ahbaplarınıza tavsiye edeceksiniz.

Büyük Dîni Hikâyeler kitabının Ümmeti Muhammede hayırlı olması dileğiyle...

OSMANLI YAYINEVİ

Abdulkadir DEDEOĞLU

Not: Halk arasında hikâye deyince oydurma, aslı astarı olmayan hâdiseye denmektedir. Bu kelimenin hakiki mânâsına aykırıdır. Bir hâdiseyi hikâye etmek demek vakıa mutabık olarak hâdiseyi olduğu gibi anlatmak demektir. Bu kitap bu mânâca bir hikâye kitabıdır. Hayranlara ait hâdiseler ise darb-ı mesel sadedinde konmuştur.

KUR'AN'DAN KISSALAR

[Bir Sonraki Index İçin Tıklayın]

Hz. ADEM İLE HAVVA

Allahü Teâlâ, kendi varlığını bilsin, ibâdette bulunsun ve yer yüzünü de imâr etsin diye insan varlığını yaratmayı mürad ettiği zaman, Meleklerine:

— «Ben yer yüzünde muhakkak bir halife yapacağım, bir halife tâyin edeceğim ki kendi irademden kudret ve sıfatımdan ona bazı selâhiyetler vereceğim ki, o bana vekâleten mahlûkatım üzerinde bir takım tasarruflara sahip olacak, benim nâmıma hükümler icra edecek, benim vekilim olarak benim emirlerimi, benim kanunlarımı tatbike memur bulunacak. Sonra onun arkasından gelenler ve ona halef olarak yâni vazifeyi icra edecekler bulunacaktır,» buyurdu.

Melekler bir taraftan bundaki şerefi takdir ettiler, diğer taraftan da yeryüzündeki bir mahlûka böyle yüksek bir irade selâhiyeti bahşedilmesinde bir şer ihtimalinden de korktular. Allahü Teâlâ bundaki gizli hikmetlerini de bildirmediği için:

— «Ey Rabbimiz! Yer yüzünde onu fesada Verecek, onda fesadlar çıkaracak ve kanlar dökecek bir mahlûk mu yaratacaksın? Halbuki biz hep sana hamdederek, daima seni tesbih ve takdis edip dururken,» dediler.

Ve bu suretle maksatları —hâşâ itiraz olmayıp hikmetini sormak olduğunu bildirdiler, mamafih bununla hilâfete zımnan bir rağbet de gösterdiler. Allahü Teâlâ cevaben:

— «Her halde ben sizin bilemeyeceğiniz şeyleri bilirim,» buyurdu. Melekler bu cevap karşısında sustular ve birbirlerine:

— — «Elbette rabbımız her şeyi bilir, faydası olmayan bir mahlûk yaratmaz,» dediler.

Allahü Teâlâ, Meleklere: .

— «Muhakkak ben, kuru çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan bir beşer yaratacağım, binaenaleyh ben, onu tam bir insan kıvamına koyup içine ilâhî bir emrim olan ruhtan feyiz verdiğim vakit, onun için secdeye kapanın,» dedi.

Bunun üzerine Melekler, hepsi toptan secde ettiler, ancak iblis dayattı, kibrine yediremedi ve secdeden kaçındı. Çünkü o- kendisini en üstün mahlûk kabul ediyordu.

Allahü Teâlâ:

— «Ya iblis! Sen niçin secde edenlerle beraber olmadın?» dedi. iblis de:

— «Benim bir kuru çamurdan, bir sûretlenmiş balçıktan yarattığın bir beşere secde etmem mümkün değildir. Zira ben ateşten yaratıldım, Ateş'ise topraktan üstündür,» dedi ve bu bâtıl kıyasıyla itaat dairesinden çıkarak fiilen kâfir oldu.

Allahü Teâlâ: .

— «O halde, çık oradan, çünkü sen tard olundun. Ve bu lanet ceza gününe kadar üzerindedir.» Şeytan:

— «Rabbim! öyle ise bana onların tekrar dirilecekleri güne kadar mühlet ver,» dedi.

Allahü Teâlâ da ba's gününe kadar değil, ecel günü yani birinci sürün üfürülmesine kadar mühlet verdiğini bildirdi

Bunun üzerine Şeytan:

— «Ya rabbi! benim azgın ve asiliğime hükmetmekliğin vesilesiyle yemin ederim ki, ben, o insanlar için yer yüzünde ziynetler yapıp onları kandırarak hepsini yoldan çıkaracağım, ancak içlerinden mıhlasın Kulların müstesna. Yâni hâlis taatın için seçilmiş lekesiz has kulların aklanmazlar,» dedi.

Allahü Teâlâ, Şeytanın beşerin ilk maddesine bakarak onlara mutlak tahakküm edebileceğine kaail olmasına rağmen, muhlas kullar için hakkı teslim etmesi üzerine buyurdu ki:

— «işte bu dediğin, sahiplerini azıtamayacağını itiraf ettiğin o ihlâs ve tevhîd, bana kavuşturan dosdoğru bir yol, hak bîr kanundur. Hakikaten kullarım üzerine ne sözle ilzam edecek bir delilim, ne fiilen musallat olacak bu kudretin yoktur. Ancak sana uyan azgınlar müstesna. Yani ancak onları sürükleyebilirsin. Fakat o da senin hükmün ile değil, onların iradelerini kötüye kullanarak sana uymaları ve arkana düşmeleri sebebiyledir. Yoksa muhlaslara tasallut edemediğin gibi, diğerlerine de edemezsin. Şüphesiz Cehennem de o sana uyan azgınların vaad olunan yerleridir.»

Allahü Teâlâ, insanın şerefli, itibarlı ve kendisine halife olmaya lâyık bir mahlûk olduğunu göstermek üzere Hz. Adem'e bütün esmayı talim ederek ilim ve kelâm sıfatlarına mazhar kıldı, sonra da o âlemini Meleklere işaret ederek:

— Haydin, siz îmân ile ifade etmek istediğiniz hilâfete lâyık olma dâvanızda isabetli iseniz; işte bunların isimlerini bana güzelce haber veriniz, buyurarak onları, acziyetlerini izhar ve isbat için imtihan etti.

Bu imtihana karşı Melekler:

— Subhansın ya Rab! Senin bize bildirdiğinden başka bizim hiç bir ilmimiz yoktur, her şeyi bilen ve dâima bilen âlim, her şeyde hakim, hakikaten Sensin ve ancak Sensin, diyerek acziyetlerini izharla tesbîh eylediler.

Melekler acziyetlerini izhar ve hikmet ilmini teslim edince, Allahü Teâlâ: .

— Ya Adem! Meleklere şunların isimlerini güzelce haber ver, dedi, Bu hitabı ile halifenin kim olacağına da işaret buyurdu ve böylece Meleklerden sonra Hz. Adem'i de bu emir ile imtihan etti. Bunun üzerine Hz. Adem o arz olunan şeyleri isimleriyle haber verince, Allahü Teâlâ, Meleklere:

— Ben size, Ben bütün arz ve semânın gaybını bilirim, demedim mi? Ve siz ne açıklıyorsunuz ve ne gizliyorsunuz, onu da biliyorum, buyurdu.

Allahü Teâlâ Hz. Adem'e eş olarak kendi kaburga kemiğinden Havva validemizi yarattı ve:

— Ya Adem, sen ve zevcen şu Cennette rahat yaşayınız. Nimetlerimden bol bol yiyiniz. Ancak şu bur ağaca yaklaşmayınız, meyvesinden yemeye kalkışmayınız ki haddini aşanlardan olursunuz, buyurdu. Ve Şeytanın kendilerine düşman olduğunu bildirerek onun sözüne kanmamalarını istedi.

Allahü Teâlâ onlara yalnız bir ağacın meyvesinden yemelerini yasaklamıştı ki, bu suretle insana, iradesini kullanmayı ve nefsine hâkim olmayı öğreterek mükellefiyetten azade olmadığını hatırlatıyordu.

Onlara verilen bu nimetler üzerine ilâhî huzurdan kovulan ve insanoğluna ebedî düşmanlığını ilân eden Şeytan, ilk olarak kendilerinde örtülüp gizlenen kötü yerlerini meydana çıkarmak; avret mahallerini açmak için ikisine de vesvese vermeye başladı. Hz. Adem ve Havva bu âna kadar yaratılışlarında kendilerini utandıracak ve tiksindirecek çirkin pis şeylere mahal olacak kötü yerlerini ne kendilerinde ve ne de birbirlerinde görmüyorlar ve hattâ bilmiyorlardı. Settârul' uyub olan Halik Teâlâ evvel emirde onu örtmüş ve kendilerinden gizlemişti.

Şeytan nihayet bir fırsatını bulup onlara yaklaştı ve:

— Ey Adem! Sana, seni burada ebedî kılacak bir devleti haber vereyim mi? Diyerek, Allahü Teâlânın yaklaşmamalarını emrettiği ağacı gösterdi.

Hz. Adem, Şeytanın bu sözlerine aldırış etmedi, ancak şeytan da vesvesesinde yılgınlık göstermedi ve:

— Rabbimiz sizi bu ağaçtan başka bir sebeple değil, ancak iki Melek olacağınız veya bu Cennette ebedî kalacağınızdan dolayı nehyetti. Yani bundan yerseniz ya Melekler gibi yemek,

içmek ihtiyacından müstağni olursunuz, yahut ölüm yüzü görmez burada ebedî kalırsınız, dedi. Kendisine inanmaları için de yemîn ederek, «ben sizin nasihatçınız ve hayrınızı isteyicinizim» diye emîn olmalarını istedi.

Hz. Adem ve Havva hiç bir kimsenin yalan yere Allaha yemin etmeyeceğini düşünerek yanıldılar ve bu ağaca meylettiler. Hz. Adem burada içtihadında isabet edemeyerek, o nehyedilen ağacın cinsinden olan başka bir ağacın meyvesinden yemekte bir mahzur olmayacağına hükmetti ve beraberce Allahü Teâlâ'nın yasak kıldığı ağacın meyvesinden tattıkları vakit örtülü ve gizli olan avret mahalleri açılıverdi. Bunun üzerine hayalarından derhal üzerlerine Cennetin incir yaprağından yamalar yamamağa başladılar. Allahü Teâlâ da kendilerine şöyle nida etti:

— Ben sizi o ağaçtan nehyetmedim mi idi? Şeytan size açık bir düşmandır demedim mi îdi?

Hz. Adem ile Havva cevaben:

— Ey Bizim rabbimiz! Biz kendimize zulmettik, eğer sen bize rahmet ve mağfiret etmezsen, en büyük zarar ve felâketin içinde kalanlardan olacağız, diye tevbe ve niyazda bulundular.

Allahü Teâlâ, Hz. Adem, Havva ve Şeytan'a hitap etti:

—— Haydi, bâzınız bâzınıza düşman olarak yer yüzüne ininiz. Size orada bir müddet için karar edip nasiplenmek ve geçinmek vardır. Orada yaşayıp orada ölecek ve yine ondan çıkarılacaksınız.

Hz. Adem ve zevcesi, dolayısıyla insan nevi yer yüzünde böylece mekân tuttu ve Şeytanla mücadele ederek Rabbından telâkki ettiği kelimelerle tevbe ve istiğfarda bulundu. Allahü Teâlâ'nın emirleri ile amel etti ve tevbeleri de kabul olundu. Çünkü Allahü Teâlâ esirgeyici ve bağışlayıcıdır.

Hz. Adem beş şeyi ile bahtiyar olmuştur:

Hatâsını itiraf, pişmanlık, nefsini kötülemek, tevbeye devam ve rahmetten ümidi kesmemek.

iblis de beş şey ile bedbaht olmuştur:

Günahını ikrar etmemek, pişmanlık duymamak, kendini kötülemeyip azgınlığını Allahü Teâlâ'ya niubet etmek ve rahmetten ümidini kesmek.

Ahnef ibni Kays, Medine'de Müminlerin Emiri Hz. Ömer'i görmek ister, bir de bakar ki büyük bir kalabalık halka halinde toplanmış, Kâ'bül'ahbar onlara vaaz veriyor ve şunları anlatıyor:

— Âdem aleyhisselâma vefat emri geldiği zaman; «Ya Rab, düşmanım iblis, beni meyyit halinde görünce kendisi kıyamet gününe kadar mühlete kavuşmakla sevinecek, bana şamata edecek,» dedi. Cevap verildi ki:

— «Ya Adem, sen Cennete iade olunacaksın, o mel'un ise evvelkilerin ve sonrakilerin adedi kadar ölüm acısını tatmak için tehu olunacak.»

Sonra Hz. Adem, Melekül'mevt Azraile: «— Ona ölümü nasıl tattıracaksın? Vasfını bana anlat,» dedi.

Onun ölümünün vasıfları anlatıldığı zaman, Hz. Adem: «— Ya Rabbi! Kâfi» dedi

Bunun üzerine orada vaazı dinleyen insanlar, heyecana gelerek; «— Ya Ebâ İshak! O nasıldır? bize anlat» dediler.

Kâ'b'ın anlatmak istememesi üzerine çok İsrar ettiler, bunun üzerine dedi ki:

— Allahü Teâlâ, birinci sûr'un ufürülmesi akabinde Azrail'e diyecek ki:

— «Sana yedi Sema ve yedi Arz ahalisinin kuvvetini verdim ve bugün sana bütün gadap kisvelerini giydirdim. Şiddetli gadabımla in, o tard olunmuş İblis'e artık ölüm acısını tattır, sakaleynden evvel ve ahirlerin acılarını hep birden ihtiva etmek üzerine bütün illet ve hastalıkları yüklet. Beraberinde gayz ve gadapla dolu yetmiş bin zebani, her biriyle de Cehennem zincirlerinden zincirler, tomruklarından tomruklar bulunsun. Cehennem kancalarından yetmiş bin kanca ile o mel'unun kokmuş canını çıkarın. Malik'i de çağırın Cehennem kapılarını açsın.» Bunun üzerine Azrail öyle bir suret ile inecek ki ona Semâ'ların ve Arz'ların ahalisi baksa korku ve dehşetlerinden derhal ölürlerdi, inecek, Iblis'e varıp «dur, ya habis! Artık sana ölümü tattıracağım, çok ömür sürdün. Nice nesilleri azdırdın, yoldan çıkardın. Ancak işte malûm vakit geldi.» diyecek. Mel'un Şeytan Doğuya kaçacak, bakacak Melekül'mevt gözleri önünde, Batıya kaçacak bakacak yine gözlerinin önünde, denizlere dalacak denizler kabul etmeyecek, hâsılı yer yüzünün her tarafına kaçacak, sığınacak kurtulacak hiç bir yer bulamayacak, sonra Dünyanın ortasında, Hz. Adem'in kabri yanında duracak veya Doğudan Batıya Batıdan Doğuya topraklarda sürünecek, nihayet Adem aleyhisselam'ın yer yüzüne indiği mevzîye varınca Arz, bir kor gibi olacak Zebaniler kancaları takıp didikleyecekler de didikleyecekler. Allahü Teâlâ'nın dilediği zamana kadar can çekişip azap içinde kalacak. O böyle can çekişirken Hz. Adem ve Havva'ya'da:

— «Kalkınız düşmanınız ölümü nasıl tadıyor, bakınız» denecek. Kalkacaklar, onun çektiği azabın şiddetine bakacaklar da:

— «Ya Rab, bize nimetini tamamladın» diyecekler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

KABİL İLE HABİL

Vaktiyle, kardeş olan Kabil ve Habil isminde iki Adem oğlu, Allahü Teâlâ için birer kurban, ona manevî yakınlık sağlayacak birer nesne arz etmişlerdi. Kabil katı tabiatlı, Habil ise takva sahibi bir kimse idi. Herhangi bîr delil ile Habil'in kurbanının kabul olunduğu Kabil'in kurbanının ise kabul olunmadığı anlaşıldı. Kurbanı kabul edilmeyen Kabil, Habil'in kurbanının kabul edilmesinden dolayı ona hased ederek:

— Ahdim olsun seni öldüreceğim, dedi. Habil de dedi ki:

— Allahü Teâlâ ancak takva sahiplerinden kabul buyurur. Binaenaleyh Allah'dan kork, niyyetini düzelt. Eğer sen beni öldürmek için elini uzatırsan, ben seni öldürmek için elimi uzatmam. Çünkü ben, âlemlerin Rabb'ı olan Allah'dan her halde korkarım. Ben bu suretle şunu isterim ki, beni günaha sokmayasın da hem benim günahım, hem de kendi günahınla dönüp gidesin, bu iki günahı yüklenerek can verip Hakk'ın huzuruna Varasin da Cehennem ehlinden olasın. Zira zalimlerin cezası budur.

Bu takva, bu salim fikir, bu hayır ve nasihat, bu kardeşlik hissi üzerine, kurbanı kabul edilmeyen zalim Kabil'in nefsi, kendisine kardeşi Habil'i öldürmeyi arzu ettirdi. Yani vaz geçirmek şöyle dursun öyle bir cinayet güya bur tâat şevkiyle endişesiz yapılabilecek, mâniden uzak, arzusuna uyulur bir şey gibi gösterdi, kolaylık hatta gayret verdi. Bu suretle nefsi, Kabil'e bu cinayeti bir yem gibi önüne gerilmiş pek hoş bir şey gibi gösterip ve bu isyanı icrası lâzım bir tâat gibi kabul ettirince de Kabil kardeşini öldürdü. Ancak, bu cinayeti ile kendisine bir fayda sağlama ihtimali olmadığından başka, dininde de, dünyasında da hüsrana uğradı, zarar ve ziyan içinde kaldı, öldürdüğü kardeşinin cesedini ne yapacağını şaşırdı, çaresizlikler içerisinde kıvrandı. Sonra Allahü Teâlâ, yerde deşinen bir karga gönderdi. Bu gönderiş ve deşiniş ona kardeşinin cesedini nasıl örtüp gizleyeceğini göstermek içindi. Katil, karganın bu hareketinden ilham alarak:

— «Eyvahlar olsun, vay bana, ben şu karga kadar olup da kardeşimin iaşesini gömüp gizlemekten aciz oldum ha!..»

Dedi ve bunun üzerine nadimler güruhundan oldu, pişmanlıklar içerisinde kaldı.

Bu kıssadaki Kabil ve Habil ismindeki iki kardeşin Adem aleyhisselâmın kendisinin iki oğlu olduğu, ekseri müfessirlerin görüşü olmakla beraber israil oğullarından iki Adem oğlu olduklarını söyleyenler de vardır. Ancak dikkat edilmesi lâzım gelen husus, şahısların tâyini değil, vak'anın hakikatidir. Çünkü Kabil ve Habil kıssası namıyla acaip ve garip bir çok şeyler söylenmiştir. Binaenaleyh hata olmak ihtimalinden kurtulamayacak olan türlü türlü rivayetlerden ve tafsilâttan sakınarak Kur'ân-ı Kerîm'deki beyanın esas alınmasına dikkat çekilmiştir. Nitekim mealen şöyle buyurulmuştur:

—«Allahü Teâlâ iki Adem oğlu ile bir mesel darb etti, bunun hayrını tutun, şerrini bırakın.»

(Mâide Sûresi)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ NUH'UN GEMİSİ

Nuh aleyhisselâm, Hazreti îdris'den sonra yer yüzündeki insanlara, kendilerini irşad etmek üzere Allahü Teâlâ'nın gönderdiği büyük bir peygamberdir. Hazreti Nuh'a ait haberler Kur'ân-ı Kerîm'in yirmi sekiz yerinde zikredilmiştir ki, bunlardan birisi müstakil bir sûredir.

Allahü Teâlâ, bir hakikat olarak Nuh aleyhisselâmı kavmine bir Peygamber olarak gönderdiği vakit o, kavmine:

— Ey kavmim! Allah'a ibadet edin!. O Allah ki, sizin için O'ndan başka kendisine ibadet edecek, kullukta bulunacak hiç bir ilâh yoktur. Emin olunuz ki, Allah'ı tanımadığınız takdirde üzerinize büyük bir günün azabının gelmesinden korkuyorum, dedi.

Allah'ın Resulünün bu dâvetine karşılık, kavmin ileri gelenlerinden bir güruh:

— Ey Nuh, her halde biz, seni çok açık bir sapıklık içinde görüyoruz, dediler.

Hazreti Nuh da kendilerine:

— Ey kavmim! Bende bir sapıldık yoktur. Ancak ben âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamberim. Size Rabbimin haberlerini, emirlerini tebliğ ediyorum. Size öğüt veririm ve sizin bilmediğiniz şeyleri Allah'dan ilham olunduğu gibi bildiriyorum.

— Ey kavmim! Beni niçin yalanlarsınız? Yoksa içinizden sizi korkunç bir âkibetten korumak, sizin de korunup rahmete erişmeniz için Rabbiniz tarafından bir kimseye vahiy, peygamberlik gelmesine şaşar ve inanmaz mısınız?.

Bu sözleri üzerine Nuh aleyhisselâmı yine yalanlamaya devam ettiler ve dediler ki:

— Ey Nuh! Biz seni, ancak bizim gibi bir beşer görüyoruz. Sana uyanları da ilk bakışta en rezillerimiz olan kimselerden ibaret görüyoruz. Sizin bize fazla bir meziyet ve üstünlüğünüzü de görmüyoruz. Belki biz sizi yalancı sayıyoruz.

Nuh aleyhisselâm irşadına devam ederek:

— Ey kavmim! Açıkça söyleyin, eğer ben Rabbim tarafından verilmiş bir delili hâiz isem ve bana, Rabbim kendisinden bir rahmet vermişti, size onu görecek göz vermeyip kör olarak bırakmış ise, biz size onu görmek istemediğiniz halde zorla kabul mü ettireceğiz zannediyorsunuz?. Hem ey kavmim, ben bu irşadıma karşılık sizden bir mal da istemiyorum. Benim ücretim ancak Allahü Teâlâ'ya aiddir. Ve ben, o iman edenleri kovucu da değilim. Elbette onlar Rablerine kavuşacaklar. Fakat sizi de ben, cahillik eden bir topluluk olarak görüyorum. Hem ey kavmim, ben bunları kovarsam, bana kim yardım edip Allah'tan beni kurtarabilir? Bunu bir defa düşünmez misiniz?. Ben size, ne Allah'ın hazineleri yanımdadır, ne de gaybî bilirim demiyorum. Ben muhakkak meleğim de diyemem. Yine ben, gözlerinizin hor gördüğü o kimseler hakkında «Allah onlara hiç bir hayır vermez» de diyemem. Zira onların vicdanlarındaki îmanı en iyi bilen Allahü Teâlâ'dır. Böyle halde bulunmuş olsam ben, şüphesiz haddini aşanlardan olurum!, dedi.

Buna karşılık Nuh aleyhisselâmın kavmi:

— Ey Nuh! Sen bize karşı hakikaten husûmette bulundun. Bize husûmetini fazlalaştırdın. Eğer sözünde doğru isen, bizi tehdid ededurduğun azabı hemen bize getir, dediler.

Hazreti Nuh:

— Onu size, ben değil, dilerse Allahü Teâlâ getirecektir. Siz onu âciz bırakacak değilsiniz. Ben size ne kadar öğüt vermek istedimse de, Allahü Teâlâ sizi helak etmeyi murad etmişse benim

nasihatim size hiç fayda vermez, iyi biliniz ki, Allah Rabbinizdir, en sonunda çaresiz ona döneceksiniz!, dedi.

Kâfirler:

— Ey Nuh! Yoksa o azabı sen mi uydurdun? diyorlardı. Hazreti Nuh da:

— Eğer ben uydurdumsa günahı bana aittir. Halbuki ben, sizin yüklemek istediğiniz suçtan her halde uzak bulunuyorum, dedi.

Bunıın üzerine Nuh aleyhisselâma Hazreti Allah tarafından vahyolundu ki:

—- Kavminden şimdiye kadar îman edenlerden başka hiç birisi îman etmeyecektir. Binaenaleyh işlemekte oldukları fenalıklardan dolayi sen endişelenme de, bizim nezaretimiz altında ve vahyettîğimiz talimat dairesinde gemi yap!. O zulmedenler hakkında şefaatçi de olma! Çünkü o zalimler muhakkak batırılacaklardır.

Bu ilâhî emir üzerine Nuh aleyhisselâm gemiyi yapmaya başlamıştı. O bu işle meşgul olurken kavminden her hangi bir imansızlar güruhu yanından geçtikçe, kendisiyle alay ederler, «Hani peygamberim diyordun, işi marangozluğa bozdun» diye eğlenirlerdi.

Hazreti Nuh da kendilerine:

— Siz benimle eğleniyorsunuz; sizin şimdi eğlendiğiniz gibi biz de ilerde sizinle eğleneceğiz!. Kime perişan eden bir azâb gelecek ve daimî bir azâb kimin başına inecektir, ilerde, görürsünüz! diye cevap verirdi.

Nihayet Allahu Teâlâ'nın emri geldi ve gemi hareket edip yer yüzünden su kaynayıp fışkırmaya başladığı zaman Allahu Teâlâ Nuh aleyhisselâma:

— Şimdi geminin içine her çift erkek ve dişiden iki tane, bir de aleyhinde hüküm geçmiş bulunan oğlundan başka aileni ve îman edenleri yükle! buyurdu. Bununla beraber Hazreti Nuh'a insanların pek azından başka kısmı îman etmemişti.

O zaman Nuh aleyhisselâm gemiye binecek olanlara:

— Haydi mecrasında da, mersâsında da, Allah'ın ismini anarak gemiye bininiz! Rabbim muhakkak Gafûr'dur, Rahîm'dir, dedi.,

Artık gemi, içindekilerle beraber dağlar gibi dalgalar içinde akıp gidiyordu.

O sırada Hazreti Nuh, ayrı bir yere çekilmiş olan oğluna da:

— Ey oğulcağızım, gel benimle bin! Kâfirlerle beraber olma! diye seslendi. Oğlu:

— Beni sudan koruyacak bir dağa sığınacağım! diye cevap verdi. Hazreti Nuh:

— Bugün Allah'ın emrinden koruyacak bir şey, rahmetinden baş-'ka yoktur! dedi ve derhal âsî oğul dalga aralarına giriverdi. Böylece o da boğulanlardan oldu.

Tufan tamam olunca Allahü Teâlâ tarafından:

— (Yere:) Ey arz suyunu yut!, (Göğe de:) Ey semâ suyunu kes! emri verildi. Ve su çekildi, emir de yerine getirildi. Gemi de Cûdî dağı üzerine oturdu. O zalim kavme de «uzaklaşın!» denildi.

Nuh aleyhisselâm Rabbine nida ederek:

— Ey Rabbim! Oğlum tabiî benim âilemdendir. Hiç şüphesiz Senin va'din de haktır. Ve sen hâkimlerin üzerinde isabetle hükmedersin! dedi.

Allahü Teâlâ:

— Ey Nuh! Kâfir oğlun senin ehlinden değildir. O, salih olmayan kötü iş sahibidir. Binaenaleyh hakikatine ilmin erişmediği şeyi benden isteme!. Ben seni câhillerden olmaktan men'ederim! buyurdu. Nuh aleyhisselâm:

— Rabbim! Hakikatini bilmediğim şeyi istemekten sana sığınırım!. Allah'ım! Yoksa sen beni mağfiret etmez ve bana merhamet etmezsen, ben dalâlete düşenlerden olurum! diye niyazda bulundu.

Bunun üzerine Allahü Teâlâ tarafından:

— Ey Nuh, bizden sana ve mâiyetindekilerden üreyecek bir çok Ümmetlere selâm ve bir çok bereket ile gemiden in!.. Bir çok ümmetleri de ilerde dünyâ malıyla faydalandıracağız da sonra küfürleri sebebiyle onlara tarafımızdan elem verici bir azab dokunacaktır! buyuruldu.

Kırk yaşında Allah Elçiliği vazifesini yüklenen Nuh aleyhisselâm, kavmi içerisinde bu mukaddes vazifesini tufan hadisesine kadar tam dokuz yüz elli sene devam ettirdi.

(Hûd, Nuh ve A'râf Sûreleri)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

Hz. HÜD ve ÂD KAVMİ

Güney Arabistan'ın Hadramut civarında, bulundukları yere kumsal ve engebeli yüksek arazi mânâsında «Ahkâf» adı verilen Ad kavmi isminde bir millet yaşıyordu. Bu kavm maddî', bakımdan hayli ilerlemiş, zengin olmuş ve ihtişamlı binalar içerisinde hayat sürüyorlardı. Kuvvetleri de hayli çoğaldığından etraflarındaki kavimlere de galebe çıkmışlar ve zor kullanarak beldelerini genişletmişlerdi. Fakat bu maddî ilerleme ve genişlemenin yanında Allahü Teâlâ'ya ve emirlerine olan bağlılıkları kopmuş ve iyice azgınlaşarak putlara tapar hale gelmişlerdi. Hz. Nuh tufanıyla sâkinleşen halk yine yoldan çıkmış, yolunu şaşırmıştı.

Allahü Teâlâ, bu şaşırmış kavmi, hak yola davet etmek üzere içlerinden biri ve soyca kardeşleri olan Hûd aleyhisselâmı, onlara peygamber olarak gönderdi. Hz. Hûd'un nesebi hakkında iki rivayet vardır ki:

Birincisi; Hûd ibni Abdillah ibni Rebah İbni'lhulûd Ibnü'avs Ibni İrem Ibni Sam Ibni Nuh aleyhisselâmdır.

ikincisi de, Hûd Ibni Salih ibni Erfahd ibni Sam Ibni Nuh ibni Ammi Ebi Ad'dır. Yani Nuh aleyhisselâm Ad'ın babasının amcasının oğlu imiş.

Hz. Hûd kavmine, kendisinin Allah tarafından onlara gönderilen emîn bir Peygamber olduğunu bildirerek Allah'ın emirlerini tebliğ etmeye başladı:

— «Ey kavmim! Gelin Allah'dan korkun ve O'na kulluk edin, sizin O'ndan başka bir ilâhınız daha yok. Siz sade O'na iftira ediyorsunuz da ilâh diye başkalarına tapıyorsunuz.

— «Ey benim kavmim, buna karşılık ben sizden bir ecîr istemiyorum, hâlis muhis karşılıksız bir nasihattir bu. Benim ecrim ancak beni yaradana aiddir. Vereceğini O verecektir. Artık siz akıllanmayacak mısınız? Hâlâ siz O'nun azabından sakınmayacak mısınız? Aklınızla düşünüp böyle halisane bir şekilde söylenen ve sizin menfaatinizle alâkalı bu hak nasihati tutarak iftiradan, başkalarına tapmaktan vazgeçmez misiniz?

— «Ey benim kavmim, rabbınızdan mağfiret dileyiniz, O'na karşı günahkâr olduğunuzu itiraf edip istiğfarda bulununuz, sonra O'na tevbe ile şirk ve isyandan pişmanlık duyarak imân ve doğrulukla müracat ve kulluk ediniz ki, üzerinize bol bol Semânın feyzini göndersin; kuraklık çektirmesin, hayatînizi kuru maddelerin tazyikinden kurtarıp yükseltsin ve kuvvetinize kuvvet katsın. Malûm olan cismâni kuvvetinize henüz tanımadığınız manevî-bir kuvvet katlayarak artırsın. Gelin mücrim mücrim, günahlarınıza İsrar ederek bu güzel nasihatleri dinlemezlik etmeyin, yüz çevirip gitmeyin.

— «Siz her tepeye bir alâmet, köşk bina ederek eğleniyor, oynuyorsunuz. Dünyada ebedî kalacakmışsınız gibi, bîr takım saraylar ve havuzlar da ediniyorsunuz. Hem ceza için yakaladığınız vakit, merhametsizce, zorbaca yakalıyorsunuz; dövüyor, öldürüyorsunuz. Artık Allah'dan korkun ve bana itaat edin. Size bildiğiniz şeyleri verenden sakının; size davarlar ve oğullar verenden, bağlar ve pınarlar ihsan edenden...

— «Doğrusu Ben, size gelecek büyük bir günün azabından korkuyorum.»

Hûd aleyhisselâmın bu daveti karşısında, Allahü Teâlâ'nın dünya hayatında kendilerine refah verdiği halde, küfre dalıp âhiretteki hesapla karşılaşmayı yalanlayan bu Ad kavminin ileri gelen kodaman bir güruhu isyan ederek ona ve onu dinleyenlere şöyle dediler:

— «Eğer Rabbımız dileseydi, muhakkak bize Melâike gönderirdi. Siz —geçmiş Peygamberleri de kastederek— ise bizim gibi insanlarsınız. Onuıt için biz sizinle gönderilen şeylere inanmayız. Bu da başka değil, ancak sizin gibi bir insandır. Sizin yediğinizden yiyor, içtiğinizden içiyor. Bu bir peygamber olamaz. Şayet kendiniz gibi bir insana itaat edecek olursanız, muhakkak ki o halde siz aldanmış olursunuz.

— «O, siz cidden öldüğünüz ve bir toprak, bir yığın kemik olduğunuz zaman, muhakkak çıkartılacaksınız, dirileceksiniz diye mi va'dediyor? Heyhat heyhat, ne uzak vaad!.. Hayat, ancak bizim bu Dünya hayatımızdan başka bir şey değildir. Kimimiz bir taraftan ölür, kimimiz de yeni

doğar hayata geliriz, bu böyle gider. Biz öldükten sonra diriltilmeyeceğiz. O halde bu alçak hayata sarılalım, keyfimize bakalım.

— «Ancak o, öyle bir adam ki, Allah'a karşı bir yalan uydurdu. Biz ona inanacak değiliz.»

Görülüyor ki, zamanımız kâfirlerinin ve hususiyle münevverlik taslayan modern zındıkların, dine karşı söyledikleri sözler de en eski kâfirlerin bu sözlerine irticadan başka bir şey değildir. Eski kâfirlerin küfürleriyle beraber Ahiret hesabını yalanlayıp Dünya hayatında refah sürerek şımarıklık göstermeleri gibi vasıflar, bugünkü kâfirlerin de vasıflarını teşkil ettiği gibi, söyledikleri sözler de tamamıyla şimdiki kâfirlerin her zaman- tekrarladıkları sözlerdir. Bunlar da beşerî peygamberliği kabul etmemekle beraber Peygamberi alelade bir insan seviyesinde göstermek için insanlığı yiyip içtiği şeylerle mukayese ediyor ve insanlık cemiyetini kökünden yıkacak olan:

«Sizin gibi bir insana itaat ederseniz aldanırsınız» propagandasını ileri sürüyorlar.

Hatırlatmaya hacet yok ki, beşerin beşere itaatini kayıtsız şartsız, inkâr eden bu söz, haricîlik ve anarşistlik davasıdır. Bir reisin başkanlığı altında toplanmayan bir insan topluluğu yoktur. Cumhuriyetler bile bir reisin başkanlığı altında birleşmek ihtiyacındadır. Fakat kendi Dünya hayatlarından ilerisini hiç hesaba almak istemeyen ihtilâlci kâfirler, kendi garaz-ve menfaatlerini elde etmek için hürriyet dâvası altında itaat prensiplerini yıkarak milletlerin içtimaî nizamlarını tahrip etmekten zevk alırlar. Bunun gibi Dünya hayatı refahıyla şımarmış ve Ahiret hesabının yalan olduğu safsatasını diline dolamış olan o kâfirler de, Allahü Teâlâ'nın emriyle Peygambere \itaat hissini kırmak için beşerin beşere meşru olan itaat esasını, bir esaret ve aldanış mânâsında göstererek kökünden baltalamaya çalışıyorlardı. Milletin devamına darbe olan bu büyük cinayetin uhrevî mes'uliyeti bahis mevzuu olduğu zaman da «öldükten sonra dirilmek yok, hayat dünya hayatıdır» diyorlar ve Allah'ın gönderdiği peygamberlerini ise yalancılıkla itham edip hakikatleri örtmeye çalışıyorlardı.

Ad kavminin ileri gelen kodaman güruhu Allah'ın resulü Hûd Aleyhisselâm'ın kendilerini hakk'a davetine karşılık isyanlarına devam ederek şöyle söylediler:

— «Ey Hûd!.. Sen bize ha vaaz etmişsin, öğüd vermişsin ha öğüd verenlerden olmamışsın, bizce farkı yoktur. Bu bize getirdiğin, eskilerin yalanından başkası değildir. Biz azaba uğratılmayız. Senin sözünden dolayı ilâhlarımızı terk etmeyiz. Yalnız deriz ki, her halde ilâhlarımızın bazısı seni fenalıkla çarpmış, onlara dil uzattığından dolayı aklına fenalık getirtmiş, seni delirtmiş, her halde biz seni bir çılgınlık içinde görüyoruz ve her halde biz, seni yalancılardan bîri sanıyoruz. Sen bize bir delil de getirmedin, imâna mecbur kılacak bir mucize ile gelmedin.» .

Hûd aleyhisselâm onların bu inkâr, inat ve saçmalıklarına karşılık bizzat kendisinin ilâhî bir delil ve mucize olduğunu anlatan şu hakikatlerle cevap verdi:

— «Ey benim kavmim! Bende hiç bir çılgınlık yok. Lâkin ben âlemlerin Rabbı olan Allahü Teâlâ tarafından size gönderilen bir elçiyim. Size Rabbımin emirlerini tebliğ ediyorum. Ben sîzin için güvenilir bir nasihat ediciyim. Sizi Allah'ın azabıyla korkutmak için, içinizden bir adam vasıtasıyla, size Rabbınızdan bir ihtar geldiğine inanmıyor da hayret mi ediyorsunuz? Düşünün ki o sizi Nuh kavminden sonra hâlifeler yaptı ve yaratılış bakımından size, onlardan ziyade boy ve güç verdi. O halde Allah'ın nimetlerini unutmayın ki kurtulabilesiniz.»

Hûd aleyhisselâm'ın kavminin kâfirleri, bu sözler üzerine şöyle dediler:

— «Ya, sen bize yalnız Allah'a ibadet ve itaat etmemiz, bir de babalarımız, atalarımızın tapageldikleri putları terk etmemiz için mi geldin? Haydi getir! O bize vadedîp durduğun azabı başımıza, getir bakalım, eğer sen doğru söyleyicîlerden isen...»

Böylece yer yüzünde haksız yere kibirlenmek istediler ve «bizden daha kuvvetli kim var» dediler. Fakat kendilerini yaratmış olan Allahü Teâlâ'nın onlardan daha kuvvetli olduğunu düşünmediler de...

Onların bu inkâr ve inatlarına devam etmeleri karşısında Hz. Hûd, Allahü Teâlâ'ya niyaz ederek «Rabbim! beni yalanlamalarına mukabil bana mısret ver» dedi. Allahü Teâlâ da cevaben «Birazdan azabı gördükleri zaman pişman olacaklar.» buyurdu.

Hûd aleyhisselâm hakikatleri kabule yanaşmayan kavmine son olarak şöyle dedi:

— Azabın inmesine dair ilim ancak Allah katındadır. Ben size gönderildiğim şeyi tebliğ ediyorum. Ancak sizi öyle bir kavim görüyorum ki cahillik ediyorsunuz, peygamberlerin vazifesini onların gönderilmesindeki hikmeti, o elcilere uyanların her iki dünyada saadet bulacağı, asîlerin ise felâkete uğrayacağı hakikatini bilmiyorsunuz. Ben Allah'ı şahid tutarım, siz de şahid olunuz ki, O'ndan başka sizin uydurduğunuz ortakların hiç birini ben tanımıyorum. Binaenaleyh hepiniz toplanarak bana istediğiniz tuzağı kurun. Bundan daha açık ne mucize arıyorsunuz? Yalnız bana fenalık getirdiğini iddia ettiğiniz bazısı değil, bütün ortaklarınız, putlarınız, ve siz hepiniz toplanarak bana fenalık yapmak için dilediğiniz plânı kurun, istediğiniz hileyi tertipleyin. Sonra bana mühlet de vermeyin, elinizden geleni erteye koymayın, hemen yapın, hiç bir korkum yok. Ben her halde Allah'a tevekkül ettim, O'nun emir ve muhafazasına dayandım ki, O benim Rabbûn ve sizin de Rab-binizdir. Benim de sahibim, efendim O'dur, sizin de, O'nun irade ve dilemesi olmadan ne sizden, bir şey sadır olabilir, ne de musibet erişebilir. Yer yüzünde hiç bir debelenen yoktur ki, O'nun kudreti ve tasarrufu altında olmasın. Hepsini dilediği gibi tasarruf eder, hiç birini kaçırmaz, isterse hiç kımıldatmaz. Şüphesiz ki Rabbım doğru yol üzerindedir. Doğruluğun koruyucusu, doğruların yardımcısıdır. Rızası hak, adalet ve doğruluktadır.

«Artık siz yine yüz çevirir, bu açık kat'i hakikatleri dinlemez ve doğru tevhîd yolunu tutmazsanız, ben size gönderildiğim tebliğ vazifemi işte yaptım. Rabbım beni mes'ul tutmaz da sizi helak edip sizin yerinize sizden başka bir kavim getirir, halifeliği onlara verir. Ve siz O'na zerrece bir zarar edemezsiniz. O'nun emrinden yüz çevirmenizin bütün zararı kendinize aid olur. Çünkü Rabbım her şeyin üzerinde koruyucu ve gözetleyicidir. Hiç bir şeyi kaçırmaz ve yaptıklarınız ondan gizli kalmaz. Binaenaleyh ona hiç bir zarar ihtimali olmaksızın cezanızı bulursunuz.

Bütün bu nasihatlere rağmen Ad kavmi isyan ve küfürde ısrar etti. Allahü Teâlâ'nın elçisinin sözlerini dinlememekle de azaba müstahak oldular. Vaktâ ki korkutuldukları azabı gökte, vadilerine doğru gelen bir siyah bulut halinde gördüler, dediler ki:

— «Bu ufukta behren bir bulut; bize yağmur yağdıracak.» Hûd aleyhisselâm onlara şöyle söyledi:

— «Hayır, o, sizin acele istediğiniz şey: Bir rüzgâr ki, onda çok acıklı bir azap vardır, Rabbının emriyle her şeyi helak edecektir, işte üzerinize Rabbınızdan bir azap ve gazap fırtınası indi.. Sizin ve atalarınızın uydurduğu, taktığı kuru isimler hakkında, siz benimle mücadele mi ediyorsunuz? Allah, onlara hiç bir zaman öyle bir saltanat hakkı indirmedi, artık azabın gelişini bekleyin, ben de sizinle beraber ona gözetenlerdenim.»

Bir müddet sonra inkârın derinliklerine dalan Ad kavmi, bu bulutun bir yağmur değil, azap fırtınası olduğunu görmüş ancak iş işten geçmişti. Bu, bir «sarsar» rüzgârı, soğuk ve gürültülü bir fırtına idi ki, onlara uğursuz gelen bir günde başladı ve yedi gece sekiz gün devam etti. Azap fırtınası, olduğunu ise tanımaları ilk olarak şöyle olmuştu : Dışarı çıkmış olan yüklerinin ve hayvanlarının birer kuş tüyü gibi Gök ile Yer arasında uçuşmaya başladığını görmüşler, derhal evlerine girmişler ve kapılarını kapamışlar, derken fırtına gelip kapılarını" açmış yedi gece sekiz gün üzerlerine kum seli akıtmış, sonra da-"Allahü Teâlâ'nın emriyle kümü üzerlerinden açmış ve hepsini denize dökmüştü.

Yine rivayet edilir ki; içlerinde azabı ilk gören bir kadın olmuştu ve ateş alevi gibi bir rüzgâr görmüştü. Rüzgâr insanları yoluyor, çekip koparıp alıyordu, bundan kurtuluş yoktu. Ad kavmi, iri bedenli oldukları için başları kopup kopup devrildikçe sanki dibinden kopmuş içi kof hurma kütükleri gibi devriliyor, bu fırtına onları sel köpüğü ve süprüntüsü gibi denize döküyordu. Kâfirlerin burunlarından girip arkalarından çıkan, evlerini mallarını yıkıp süpürüp götüren ve her birini bir tarafa atıp parça parça eden bu azap fırtınasının Şubat ayının sonunda «berdül acuz = kocakarı soğukları» denilen günlerde vaki olduğu bildirilmiştir ki, adi geçen tâbir günümüzde de kullanılmaktadır.

Allahü Teâlâ'nın gönderdiği peygamberin bildirdiklerine' imân etmeyen ve uğradığı şeyi bırakmayıp mutlak çürütüp kül ediveren «sarsar» rüzgârının savurduğu taşlarla beyinleri parçalanarak helak olan Ad kavminin kâfirleri kökleri kuruyup cezalarını bulurken; Allah'ın elçisine imân eden mutlu zümre ise dünya ve âhiret felahına eriyorlardı.

Hûd aleyhisselâm rüzgârı hissettiği zaman kendisinin ve inananların üzerine bir hat çizmiş, bir menbâ civarına, bir mahalle doğru çekilmişti. Kâfirleri kasıp kavuran azap rüzgârı, onlara bir seher tesiri yapıyor ve ancak derileri yumuşatacak, insanlara ferahlık verecek şekilde dokunuyordu. Hz. Hûd ile birlikte gerçek kurtuluşa eren bu mü'minler topluluğunun dört bin kadar olduğu bildirilmiştir.

Eğer Ad kavminin kâfirleri de bu mü'minler gibi, Allahü Teâlâ'nın Ayet ve delillerini inkâr etmeyip, Hûd aleyhisselâm'ın tebliğ ettiği şekilde imân ve itaat etselerdi helak olmayacaklardı. Lâkin onu dinlemeyip eğlendikleri için, o istihza ettikleri «Haydi getir bize» dedikleri azap da kendilerini kuşatıverdi. Çünkü bunların isyan ettikleri peygamber Hûd aleyhisselâm ise de, bunun bildirdikleri esas itibariyle evvelki peygamberlerin de bildirdiklerine uygun olduğundan ona isyan etmekle hepsine isyan ettiler ve bütün inatçı zorbaların arkasına düştüler. Böylece kendileri de hem, bu dünyada lanetle takip olundular, hem de Kıyamet gününde. İşte öyle isyankâr bir kavme, Allahü Teâlâ böyle ceza verir. Halbuki Allahü Teâlâ, onlara mal ve kuvvetten ibaret öyle şeyler ihsan etmişti ki, başkalarına o kuvvet ve iktidarı vermemiştir. Hem bu nimeti anlasınlar diye, kendilerine, kulak, gözler ve kalbler vermişti. Fakat onların ne kulağı, ne gözleri ve ne de kalbleri kendilerine bir fayda vermedi. Çünkü Allah'ın Ayetlerini inkâr

ediverdi, inkârlarının cezasını görüp Dünya hayatında zillet azabını tattılar. Elbette Ahiret azabı daha zilletlidir. Hem onlar, kurtulamayacaklardır.

Bu hâdiseye muhatap olanlar, bugün, gidip dolaşırlarsa; gözlerine çarpacak o harap eserler, kabirler, o azaba uğrayan Ad kavmine aiddir.

(A'raf, Hûd, Mü'minün, Şuara, Fussilet, Ahkâf, Zariyat, Kamer ve Hâakka Sûreleri)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ SALİH'İN DEVESİ

Birinci Ad kavmi helak olduktan sonra, onların geri kalanları Vâdi'l Kura ve Şam taraflarını imar ederek hâlâ eserleri bakî olan bir takım eski menziller meydana getirdiler. Büyük binaları barındıran şehirleri, kasabaları ve dağ zirvelerinde oyulmuş san'at eseri mağaraları vardı. Bunların merkezi olan Hıcr şehrinin bakiyesi olarak bir köy vardır ki, Semûd medeniyetinin eserleri Hıcr'in etrafındadır.

Birinci Âdın bakiyesi olan bu Semûd kavmi müşrik ve putperest idiler. Allahü Teâlâ kendilerine tevhid akidesini öğretmek üzere içlerinden biri olan kan kardeşleri Salih Aleyhîsselâm'ı peygamber olarak gönderdi. Salih Aleyhisselâm Semûd kavminin orta halli bir ailesine mensuptu. Ancak soy bakımından en itibarlı bir aile idi. Hazreti Salih kavmini hakka davete başlayarak şu nasihatlerde bulundu:

— Ey kavmim! Siz burada müşrik olduğunuz halde Ölümden, âfetten emin olarak bırakılır mısınız? Bu bahçeler, bostanlar, pınarlar, ırmaklar, ekinler, meyvesi hoş hurma ağaçları içinde kalır mısınız? Bir de ince san'atla dağlardan hayrete değer evler yontuyorsunuz. Bunların içerisinde şirk üzere ebedî kalır mısınız? Şu halde Allah'dan korkunuz ve onun Resulü olan bana itaat ediniz!. Ve yeryüzünü fesada verip İslahına çalışmayan şu müşriklerin sözlerine kapılmayınız!

Fakat Semûd kavmi Salih Aleyhisselâm'ın bu dâvetine isyan ettiler ve:

— Muhakkak sen sihre tutulmuş, çıldırmış kimselerden birisin! Sen de şüphesiz bizim gibi yiyip içen bir kişisin. Eğer sen doğru Peygamberlerden isen, doğruluğuna delîl olacak bir delîl getir! dediler.

Hazreti Salih onlara

— Ey kavmim, Allah'a kulluk ediniz! O Allah ki, sizin için O'ndan başka ibâdet edecek hiç bir ilâh yoktur. Bunun Rabbiniz tarafından muhakkak bir delili gelmiştir ki, o, sizin için bir delîl olarak Allah'ın gönderdiği şu dişi devesidir. Onu kendi haline bırakınız!. Varsın Allah'ın toprağında Hıcr vadisi otlarından yesin!. Sakın ona bir fenalıkta bulunmayınız!. Sonra sizi çok elemli bir azab yakalar. Şunu da hatırlayınız kî, Allah sizi, Ad kavmini helak ettikten, sonra onlara halef kıldı. Ve sizi bu toprakta yerleştirdi. Düz ovalarında yazlık köşkler ediniyorsunuz.

Dağlıklarında da kışlık evler yontuyorsunuz. Artık Allah'ın nimetlerini hatırlayınız da O'na iman ediniz! Ve yeryüzünde fesadçı bir zümre halinde gezmeyiniz!.

İşte şu bir deve peygamberliğimin doğruluğuna bir delildir. Bu kuyunun suyunu nöbetle muayyen bir gün devenin içmek hakkı vardır. Muayyen bir gün de sizin içmek hakkınız vardır. Sakın bu deveye fenalık dokundurmayınız, bunu kesmeyiniz!. Sonra sizi büyük bir günün azabı yakalar! dedi.

Salih Aleyhisselâm'ın kavminden îmân etmeyi kibirlerine yediremiyen eşraf güruhu, etbâlarından îmân eden fukara zümresine, onlarla alay ederek:

— Siz Salih'in hakikaten Rabbi tarafından bize ve size gönderilmiş bir Peygamber olduğuna inanıyor musunuz? dediler. Fakirler ve zayıflar takımı da onlara:

— Biz Allahü Teâlâ'nın Salih Aleyhisselâm'a gönderdiği dîne inanmış kişileriz! diye cevap verdiler.

Kibirlenip de îmân etmeyen güruh ise:

— Sizin iman ettiğiniz o dîni biz inkâr ediyoruz! dediler ve Allah'ın mu'cizesi olan dişi deveyi boğazladılar ve Allah'ın emrini kabul etmekten kaçındılar. .

Salih Aleyhisselâm'a da:

— Ey Salih, eğer sen hakikaten Peygamberlerden isen bizi korkutup durduğun azabı getir de görelim! dediler. Bunun üzerine onları bir zelzele, yeryüzünü sarsan şiddetli bir sayha yakaladı da onlar evlerinde çöke kalarak sabaha erdiler.

Salih Aleyhisselâm ise onlardan döndü ve dönmeden önce de kendilerine:

— Ey kavmim, ben size Rabbimin emirlerini, nehiylerini tebliğ ettim, size güzel öğüt de verdim, Ancak siz hayrınız için çalışanları sevmezsiniz! dedi.

Semûd kavminin merkezi olan Hıcr şehrinde dokuz kişilik bir şerli çete vardı. Bunlar Semûd'un mütegallibe takımı idiler. Semûd diyarını İslah değil, ifsâd ediyorlardı. Devenin nöbet günü kuyunun suyunu içip kurutmasına, hayvanların susuz kalmasına canları sıkılarak bu çete ferdleri, Allah adına and içerek aralarında sözleştiler ki, muhakkak Salih Aleyhisselâm'a ve ona îman edenlere bir gece baskını yapalım, öldürelim. Sonra onun vârislerine:

— Biz Salih'in ve ehlinin öldürüldüğünü görmedik! diye yemin edelim. Artık sözümüz sözdür, sözümüzde sadık kimseleriz! dediler.

Onlar böyle bir hile tuzağı kurdular.

Halbuki Hazreti Allah da onlara bir ceza ve helak hazırlamıştı ki, onlar hâlâ anlamıyorlardı.

Sonunda müşrikler deveyi boğazladılar, sonra da öldürdüklerine pişman oldular. Bu hadiseden üç gün sonra bir sabah vakti azâb sayhası kendilerini yakaladı da, onlara oydukları sağlam

binalar, o kadar servetleri hiç bir fayda vermedi.. imansızların hepsi toptan helak oldu. Yontulmuş evleri yaptıkları zulümler yüzünden bom - boş kaldı. Şüphesiz bu hadisede anlamak ve bilmek kaabiliyeti olan bir kavim için büyük ibret vardır.

İman edenler topluluğu ise bu badireden selâmete çıkarıldı. Çünkü onlar şirkten uzaklaşmışlardı. Salih Aleyhisselâm ile birlikte kurtulan mü'minler dört bin kişi idi. Hazreti Salih bu azabın vaki olmasından önce ümmetiyle beraber Semûd kavminin arasından çıkarak Şam tarafına gelmiş, Remle kasabasında kalmıştır. Hazreti Salih kavmi ile yirmi sene yaşadıktan sonra yüz elli sekiz yaşında iken Hadramut'da vefat etmiştir.

Hazreti Salih'in yukarda geçtiği gibi, mucize olarak bu dişi deveyi ortaya koyması, Semûd kavminin kıymetli malının deve olmasındandır. Devenin icazkar hali de dolu bir kuyunun suyunu bir defada içmesidir. Bu mübarek hayvan dağlarda otlar, su nöbeti kendisinin olduğu gün gelir, başını kuyuya sokarak bir defada kuyunun suyunu tamamen içermiş. Ertesi gün de Semûd kavmi kuyudan su alır, hayvanlarını su-larlarmış.

Resûlüllah aleyhisselâm Tebük harbinde Semûd'un helak olduğu yerde konakladığı zaman sahabîlerine, buranın kuyusundan su içmemelerini ve buradan su almamalarını ilân etti. Ashâb «Ey Allah'ın Resûlü, biz bu kuyunun suyundan alıp hamur yoğurduk, su kaplarımızı da doldurduk» deyince, Peygamber aleyhisselâm «öyle ise hamuru atın, o aldığınız suyuna dökün!» buyurdular.

(Â'râf, Hıcr, Nemi ve Şuarâ Sûreleri)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ İBRAHİM HALİİLULLAH

İbrahim aleyhisselâm Allahü Teâlâ'ya aşırı muhabbeti ve O'nun rızâ ve muhabbetini celbeden ibâdetler ve taâtlerde bulunması sebebiyle, bu peygamberini halis bir dost ittihaz ederek kendisine ilâhî sırlarını vâkıf kılarak ikram buyurmuştur, işte bu sebepten dolayı Hazreti ibrahim'e «Halîlullah = Allah'ın dostu» unvanı ihsan edilmiştir.

Hazreti ibrahim bir defasında ölüm Meleği Azrail aleyhisselâm ile karşılaştığında:

— Rabbim beni niçin halîl ve dost edindi? diye sordu da Melekül Mevt:

— Sen insanlara ihsanda bulunursan da onlardan bir şey istemezsin! şeklinde cevap vermiştir.

Hazreti ibrahim'in, nesebi,Nuh aleyhisselâmın oğlu Şam'a dayanır. Babasının asıl ismi de Târih idi. Nemrud tarafından puthânesine nâar tayin edildiği zaman Târih adını Âzer'e çevirmiştir ki, Azer puthânesindeki putlardan birisinin adı idi.

Nuh aleyhisselâmın vefatı ile Hazreti ibrahim arasında Peygamber olarak Hazreti Hûd ile Hazreti Salih vardır. Bu arada fasıla da bin yüz kırk üç senedir. Hazreti Hûd ile Hazreti ibrahim arasında da altı yüz otuz yıllık bir fasıla olduğu bildirilmiştir.

Hazreti ibrahim'in doğumu Nemrud İbni Kenan'ın hükümdarlığı zamanına rastlar ki, doğum yeri de sonradan ateşe atıldığı ve Nemrud'un saltanat merkezi olan Bâbil şehridir.

Hazreti ibrahim'in künyesi «Ebü'l-Edyâf = Konuklar babası» dır. Çünkü ibrahim aleyhisselâmın evi yol uğrağı bir yerde bulunduğundan her gelen misafire ikram edilirmiş. Bu sebeple kendisine bu künye verilmiştir.

İbrahim aleyhisselâm seksen yaşında olduğu halde Şam mülhakatında Kaddum köyünde kendi kendini sünnet etmiştir. Hazreti ibrahim sünnet olunca hitan, zürriyeti için imtisali icab eden sünnet olmuştur. Bütün israil Oğulları arasında carî olan Tevrat'ın hükmü de böyle idi. Hazreti Isa zamanına kadar hitan sünneti böyle devam edip gelmiştir. Daha sonra Hıristiyanlardân bir taife Tevrat'ın bu hükmünü bozmuşlar ve:

— Hitan, kalbin perdesini atmaktır, şeklindeki hezeyanlarıyla bu kadim sünneti terk etmişlerdir.

Hazreti ibrahim kavmini, en sihirbaz ve müneccim olan Bâbil halkını, yıldızlar adına diktikleri putlara tapmaktan alıkoyarak Allah'ın birliğine davet ettiği halde bir türlü tesirini göstermemişti. Nihayet bunların putlarına bir oyun oynamak ve kavmini canlı bir şahid ve onları cevapsız bırakacak bir delil ile karşılamak istedi.

Bâbil halkı bir bayram vesilesiyle ve mutad olduğu üzere hazırladıkları bayram yemeklerini mâbedlerine götürüp putların önüne sıralamışlardı. Bu yemekleri mâbed dışında bayram merasiminden sonra gelip yemek âdet idi. Bu defa da yemekleri bırakıp gidiyorlardı.

İbrahim aleyhisselâm yolda kavminin âdetince yıldızlara bir bakış baktı ve:

— Şimdi ben hakikaten hastayım, vebaya tutuldum, dedi. Bunun üzerine yanındakiler ondan yüz çevirerek arkalarına dönüp kaçıverdiler. Hazreti İbrahim de:

— Allah'a yemin ederim ki, siz dönüp gittikten sonra ben de, putlarınıza elbette bir oyun oynayacağım, dedi ve gizlice bir yol ile kavminin putlarının yanına vardı.

Putlara hitaben:

— Haydi buyurunuz, şu yemekleri yemez misiniz? Neden bana cevap vermiyorsunuz? diye alay ettikten sonra şiddetle bir vuruş vurdu ve putları paramparça etti.

Mümkün ki, kendisine müracaat ederler diye putların büyüğünü hali üzere bıraktı ve baltayı bunun omzuna astı. Müşrikler koşarak mabetlerine geldiler:

— Bu fenalığı ilâhlarımıza kim yapmış? Kim yaptıysa muhakkak o, zalimlerden birisidir, diye soruşturdular.

Hazreti ibrahim'in «Bu putlara bir oyun oynayacağım» dediğini duyanlar: — Bu delikanlının putları kötü şekilde andığını işittik, ona ibrahim deniliyor, dediler.

Bunun üzerine müşrikler:

— Haydi şunu yakalayıp halkın gözü önüne getiriniz bakalım. Olabilir ki, halk şahidlik ederler, dediler.

ibrahim Aleyhisselâm getirildiği zaman:

— Ey ibrahim! Bizim ilâhlarımıza bu hakareti sen mi yaptın? diye sordular.

O da:

— Onların şu omuzu baltalı büyüğü "cüce putlara niçin tapılıyor?" diye kızarak yapmıştır. Hele bir kere şu yerde serili duran küçük putlara soralım; eğer dile gelir, cevap verirlerse doğrusunu öğrenmiş olursunuz? dedi.

Nihayet müşrikler vicdanlarına müracaat ettiler de biribirlerine:

— Doğrusu siz haksızsınız! dediler. Sonra başları aşağı getirildi de:

— Sen hakikaten bilirsin ki, bu nesneler söz söyleyemez, diye itirafta bulundular.

İbrahim Aleyhisselâm:

— O halde siz Allah'dan başka size hiç bir faydası dokunmayan, zarara da giremeyecek olan şu putlara mı tapıyorsunuz? Of size ve Allah'dan başka taptıklarınıza!.. Hâlâ akıllanmayacak mısınız? dedi.

Bütün bu olanlar Nemrud'a kadar bildirildi ve saray erkânı halka hitaben: ,

— Siz bir iş görmek istiyorsanız, bu adamı yakınız da ilâhlarınızın öcünü alınız! dediler. Hakikaten ateşe attılar Allahü Tealâ da ateşe:

— Ey ateş, ibrahim'e serin ve selâmet ol! buyurdu.

Müşrikler Hazreti İbrahim'e zarar vermek istemişlerdi. Allahü Teâlâ da kendilerini hüsrana ve ziyana düşürdü. Ve ibrahim Aleyhisselâm'ı ateşten kurtardı. Kardeşinin oğlu Lût Aleyhisselâm ile beraber İrak'tan âlemlere mübarek kılınan toprak olan Şam'a gönderildi.

İbrahim Aleyhisselâm genç yaşta babasının ve kavminin tapındığı putlara karşı mücadeleye başlamıştı. Onları bu bâtıl ibâdetlerinden vazgeçirmeye çalışıyordu. Bir gün babası Azer'e:

— Sen putları bir sürü ilâh mı kabul ediyorsun? Muhakkak ben seni ve kavmini açık bir dalâlet içerisinde görüyorum, demişti-. Ruh sahibi olan insanın gerek beşer timsali olsun ve gerek yıldızlar ve melekler timsali farz edilsin, cansız putlara alçalması ve ibâdette bulunması ne açık bir sapıklıktır ki, Hazreti İbrahim bunu babası Azer'den başlayarak kavminin yüzüne vurmaktan ve onları irşad etmekten çekinmemişti..

Çünkü Allahü Teâlâ arz ve semâların saltanatını, yıldızları, ay ve güneşi gözüne açık bir gösterişle gösteriyor ve bütün âlemin her türlü heyetiyle bir mülk, saltanata tabî bir memleket olduğunu ve bu memleketi zabt ve idare eden hükümranlık sırlarını ve hakimiyet kanunlarını onun kalbine bildiriyordu.

İşte Hazreti ibrahim'e bunlar, yakîn bulan, tam kanâate eren kimselerden olması için Allahü Teâlâ tarafından ihsan olunuyordu. Binaenaleyh Hazreti ibrahim vaktâ ki gece bütün zulmetiyle başına çöküp ortalığı karanlığa boğdu, o zaman seyyarelerden parlak bir yıldız görerek:

—— Bu benim Rabbim ha!, dedi.

Böylece ilk önce bir yıldızın bir insanı terbiye edebileceğine ihtimal vermeyerek etrafındakilere bir tariz yaptı. Çok sürmeden o yıldız kaybolup batınca:

— Ben batanları, kaybolanları sevmem, dedi.

Bununla evvelâ Rabblik ve kullukta muhabbetin temel nokta olduğunu, fakat hareket ve batışın tesir için delîl değil yaratılış, teessür, mahkûmiyet, hadîs olma ve fena bulma bakımından delîl olduğunu, bu itibarla da kaybolan bir şeyin Rabb olmayacağını ve kaybolan bir şeye muhabbet etmenin sonu boş çıkacak bir dalâlet olduğunu ve Rabbin bunda müessir ve bunu hareket ettiren, zeval bulmaktan münezzeh olan bir yaratıcı kudret olması lâzım geldiğini anlattığı gibi, hususiyle kaybolmuş ve batışa dikkat nazarlarını çekmekle yıldızların batışından dolayı onların yerine putları ikâme edenlerin sapıklıklarını ve tenakuzlarını da göstermiş oldu. Çünkü kayboluşlarından dolayı asıllarının kâfi olmadığını kabul ettikleri halde, o kaybolanların bir san'at eseri olarak yapılan suretlerine itibar etmek ne büyük tenakuzdur.

Bunu takiben vaktâ ki, Ay'ı doğarken gördü ve aynı mânâ ile:

— Bu benim Rabbim ha!., dedi.

Bu da kaybolunca hem Rabbine olan kamîl kanâatini izhar ederek: «işte bu benim Rabbim ha!» sözlerinin onu kabul şeklinde olmayıp inkâr ve aksini söyleyenleri susturucu olduğunu anlatmak, hem de her an Rabbine olan ihtiyacını itiraf ve hidâyetine şükretmek için dedi ki:

— Hiç şüphe yok, Rabbim- bana hidâyet etmese ben de her'halde o sapıklar güruhundan olacaktım. Zira bütün mesele ruh ve cismin, enfüs ve afakin birleştiği bir nazar içinde tecellî eden bir idrâk hissine dayanıyor, bu görüş ve gösteriş olmaz veya fâniyi baki sanmak gibi bir isabetsizlik oluverirse dalâlet kaçınılmazdır. Ve birden bire Ay'a güzellik ve cazibesine kapılıvermemek de hayli müşkil. Binaenaleyh doğru ve isabetli olan, âtıl ve idrâki bahşeden Allahü Teâlâ'nın bir tevbe ve hidayet nuru olmasa, zulmet içerisindeki insanlık Ay'a da tapacak, yıldıza da tapacak, puta da tapacak.

Bundan sonra ne zaman ki, Hazreti ibrahim Güneş'i doğarken gördü ve üzerindeki karanlığıyla tamamen açılıp gündüzün sabahına erdi:

— Bu benim Rabbim hah. Bu hepsinden büyük!., dedi. Ve boylece daha büyük bir tariz yaptı. Sonra -bu da batınca:

— Her halde ben, sizin Rabbime ortak koştuğunuz şeylerden beriyim. Ben tertemiz bir muvahhid olarak bütün varlığımla yüzümü bütün muhtevasıyla şu Semâlar ve Arz'ı yaratan şânı yüce Zâta çevirdim. Ben Allah'a şirk koşanlardan değilim, dedi. Evvel de âhir müşriklere hiç iştirak etmediğini tasrih ederek tevhide olan tam kanâatini ilân ve muvahhidliğini isbat ve ikrar eyledi.

Hazreti İbrahim'in kavmi de kendisine karşı mücadele ve onu hafife almaya çalışarak delîl gösterme yanlışına kalkıştılar, galebe çalmak fikrine saplandılar. Cevaben ibrahim Aleyhisselâm onların kavlî ve fiilî kavga ve tehditlerini de hafife alarak ve yukarıdaki delillerle ilâhlık ve kulluk hükümlerini beyan ederek tam galibiyetini sağlayan şu delille dedi ki:

— Siz bana Allah hakkında delil getirmeye mi kalkışıyorsunuz? Halbuki O, bana hakikati doğrudan doğruya gösterdi Sizin ona ortak koştuğunuz şeylerden ise ben, hiç bir zaman korkmam, Rabbim dilemedikçe onlar bana hiç bir şey yapamaz, Rabbim her şeyi ilmiyle ihata buyurdu, artık bir düşünmez misiniz? Hem nasıl olur da ben sizin ortak koştuklarınızdan korkarım; baksanıza, siz, Allah'ın hiç bir delîl indirmediği şeyleri O'na ortak koşmaktan korkmuyorsunuz? Şu halde korkudan emîn olmaya iki taraftan hangisi daha lâyık? Eğer bilecekseniz, îmân edip de imânlarını bir haksızlıkla hileli-şekilde örtmeyen kimseler işte korkudan emîn olmak onların hakkıdır ve hidâyete erenler onlardır!.

Allahü Teâlâ, ibrahim Aleyhisselâm'ı halim bir oğul ile müjdelemişti ki, bu uslu oğul Hazreti ismail'dir, ismail Aleyhisselâm babasının yanında koşmak, çalışmak çağına erdiği zaman, Hazreti İbrahim ona Allah için yapılacak bir amel, bir tâat göstermek üzere:

— Ey yavrum! dedi, ben seni düşümde görüyorum ki, ben seni boğazlıyorum. Artık bak, ne görürsün, buna ne dersin, ne reyde bulunursun, diye söyledi.

Hazreti İbrahim, bu rüyayı Zilhicce ayının sekizinci, dokuzuncu, onuncu yâni Terviye, Arefe, Nahir geceleri sıra ile üç gece görmüştü. Peygamberlerin rüyası vahiy, tabirleri de vahiy olduğundan Hazreti ibrahim böyle görmüş ve böyle tâbir etmiş ve binaenaleyh böyle Vahiy almış olmakla bu, yerine getirilmesi vâcib bir hak emir olmuş oluyordu. Bunun üzerine onu zorla yerine getirmeye kalkışmayıp önce icra şeklini müşavere etmek üzere böyle reyini sorarak tebliğ eyledi ki, bununla ilk önce onun itaat ve bağlılık ile ecir ve sevaba erişmesini sağlamak istedi.

Düşünmeli ki bunu söylerken «ey yavrucuğum!» diye hitâb eden bir babanın kalbinde ne yüksek bir Şefkat hissi çarpıyor ve ona ne kadar büyük bir vazife aşkı, Allah sevgisi hâkim bulunuyordu. Düşünmeli ve duymalı ki, bu ne büyük bir âfet, ne dehşetli bir ilâhî imtihan idi.

İşte bunun böyle bir ilâhî emir olduğunu anlayan ve Allah'ın sabredenlerle beraber olduğunu bilen o halim oğul:

— Ey babacığım!'dedi. Ne ile emrolunuyorsan yap. Beni inşaallah sabredenlerden bulacaksın.

Böyle ikisi de Allahü Teâlâ'nın emrine nefislerini teslim ettikleri zaman Hazreti İbrahim, oğlu İsmail Aleyhisselâm'ı tuttu şakağına yatırdı.

Bunun üzerine Allahü Teâlâ ona şöyle nida etti:

— Ey ibrahim, rü'yâyı gerçekten tasdik eyledin, sadâkatle yerine getirdin, gördüğün gibi inandın ve azim ve sadâketle yerine getirdin.

Allahü Teâlâ böyle nida edince, ne büyük bayram, ne tarife sığmaz bir neşe ve sevinç hâsıl olduğunu izaha hacet yoktur. Zira Allahü Teâlâ muhsinlere böyle mükâfat verir. Şüphesiz ki, Hazreti İbrahim'in bu oğlunu kurban etmesi iği, elbette açık bir imtihandır. Bu imtihan Hazreti İbrahim ve oğlunun en yüksek ihsan mertebesinde bulunan muhsinlerden olduğuna hiç şüpheye mahal bırakmaz. Onun için onların o ihsanlarını Allahü Teâlâ da mükâfat ile karşılayarak öyle nida etti ve ona büyük bir kurbanlık fidye de verdi. Çünkü ibrahim Aleyhisselâm bir oğlu olursa bunu Allah yolunda kurban edeceğini nezretmişti. Bu nezrini sonra unutmuş, rüya bunu kendisine hatırlatmıştı. Onun için nida olunduğu zaman rüya tahakkuk ettirilmiş olmakla beraber nezir yerini bulmamış olduğundan bu fidye onu böyle nesih suretiyle tamamlamış ve ayrıca bir nimet olmuştur. Hazreti îbrahime fidye olarak gönderilen bu büyük kurbanın Cennetten gelme, beyaz veya alaca renkli, iri gözlü bir koç olduğu rivayet edilmiştir.

İbn-i Abbas radıyallahü anh'den rivayet edilen bir Hadîs-i Şerifinde Peygamberimiz Aleyhisselâm şöyle buyurmaktadır:

Kadınların uzun etekli elbise kullanmaları İsmail'in anası Hâcer tarafından konulmuş bir âdettir. Hâcer, ortağı Sâre'den izini gizlemek için uzun eteklik giymiş idi. İbrahim Hâcer ile evlenip ismail doğduktan sonra emzirmekte olduğu bu oğluyla birlikte Sâre'nin taarruzundan korunmak için Şam'dan çıkıp Mekke'ye geldi. Nihayet Hâcer ile ismail'i Mescid-i Haram'ın bugün bulunduğu yerin ve Mescidin yüksek bir mahallindeki Zemzem kuyusunun yukarısında büyük bir ağacın yanına bıraktı. O tarihte Mekke'de hiç bir kimse yoktu. Hattâ içecek su da yoktu, işte İbrahim bu ana ve oğulu buraya bıraktı. Yanlarına içi hurma dolu meşin bir dağarcık, içi su dolu bir kırba bıraktı. Sonra İbrahim kendi Şam'a gitmek üzere döndü, İsmail'in anası Hâcer de peşi sıra onu takip ederek:

— Ey İbrahim, bizi bu vadide bırakıp da nereye gidiyorsun? öyle bir vadi ki, ne görüp görüşecek var, ne başka bir hayat eseri var, dedi. Hâcer bu sözlerini tekrarladıysa da ibrahim ona dönüp bakmadı. Nihayet Hâcer kendisine:

— Bizi buraya bırakmayı sana Allah mı emretti? diye sordu, İbrahim:

— Evet, Allah emretti! diye cevap verdi. Bunun üzerine Hâcer:

— öyle ise Allah bize yetişir, O bizi korur, terketmez! dedi. Sonra Kabe'nin yerine döndü, İbrahim de ayrılıp gitti. Tâ Mekke'nin üstündeki Seniyye mevkiinde görülmeyecek bir yerde bulununca, yüzünü Kabe'ye döndürdü.

Sonra ellerini kaldırarak şu kelimelerle dua ederek:

— Rabbim! Zürriyetimden bir kısmını (ismail ile onun soyunu) ekin bitmez bir vadide Sen'in, taarruzu haram olan, Beyt'inin yanında iskân ettim, insanlardan bir kısım kimseleri, namaz kılmak için zürriyetimin bulunduğu yere doğru meylettirip heveslendir. Ve onları her nevî meyvelerden rızıklandır. Böylece Sana şükrederler! dedi.

Artık ismail'in anası, oğlu ismail'i emziriyor ve kendisi kırbadaki sudan içiyordu.

Nihayet kırbadaki su bitince hem Hâcer, hem de çocuğu susadılar. Hâcer çocuğun susuzluktan toprak üzerinde sızlanarak yuvarlandığına bakmaya " başladı. Fakattt çocuğun bu elîm haline bakmaktan fenâlaşarak onun yanından- kalkıp biraz öteye gitti. Ve o mıntıkada Kabe'ye en yakın dağ olarak Safa tepesini buldu ve onun üzerine çıktı. Sonra vadiye karşı durup bir kimse görebilir miyim? diye bakmaya başladı. Fakat hiç bir kimse göremiyordu. Bu defa Safa tepesinden indi. Vadiye varınca ayağına dokunmaması için entarisinin eteğini topladı. Sonra müşkil bir işle karşılaşan bir insan azmiyle koştu. Nihayet vadiyi geçti. Sonra Merve mevkiine indi. Orada da biraz durdu ve bir kimse görebilir miyim? diye baktı. Fakat hiç bir kimse göremedi. Hâcer bu şekilde Safa ile Merve arasında yedi defa gitti, geldi.

Peygamberimiz Aleyhisselâm «bunun için hacılar Safa ile Merve arasında koşarlar» buyurmuştur.

Hâcer son defa Merve üzerine çıktığında bir ses işitti ve kendisi nefsine hitâbederek:

— Sus, iyice dinle! dedi. Sonra dikkatle dinledi. Bu sesi önceki şekilde bir daha işitti;

Bunun üzerine Hâcer:

— Ey ses sahibi, sesini duyurdun!. Eğer sen bize yardım etmek kudretine sahip isen, bize yardım et! dedi. Ve böyle der demez hemen Zemzem kuyusunun yerinde bir melek (Cibril) göründü. O melek ayağının topuğu ile yahut kanadıyla yeri kazıyordu. Nihayet su göründü.

Su başka tarafa akmasın diye Hâcer hemen suyu çevirdi, havuz gibi yaptı. Hâcer hem eliyle öyle yapıyordu. Bir taraftan da kırbasını doldurmaya devam ediyordu. Su ise avuç avuç alındıktan sonra yerinde kaynıyordu.

Peygamberimiz Aleyhisselâm: «Allah ismail'in anası Hâcer'e rahmet etsin! O, Zemzem'i kendi haline bıraksaydı da suyu avuçlamasaydı, muhakkak Zemzem akar bir ırmak olurdu» buyurmuştur.

Hâcer bu sudan içti. Çocuğuna süt olup emzirdi.

Melek Hâcer'e dedi ki:

— Zayi ve helak oluruz diye sakın korkmayınız! İşte şurası Beytullah'ın yeridir. O Beyti şu çocukla babası yapacaktır. Muhakkak ki, Allah, o işin ehlini zayi etmez. Beyt-i Haram'm mahalli tepe gibi olup yerden yüksekçe idi, uzun zaman seller sağını solunu kazıp götürmüştü.

Hâcer bu suretle yaşarken günün birinde Cürhüm'den bir cemâat uğradı. Bunlar Kedâ yoluyla gelip Mekke'nin alt tarafına indiler. Cürhümîler oraya bir kuşun gelip gittiğini görmüşlerdi de:

— Hiç şüphesiz şu kuş bir suyun başında döner dolaşır. Halbuki biz de bu vadide su olmadığını biliyorduk! demişlerdi ve anlamak için çevik bir, yahut iki kişi göndermişlerdi. Onlar orada su bulunduğunu anlayınca dönüp gelmişler, su olduğunu haber vermişlerdi Bunun üzerine Cürhümîler Mekke mevkiine gelmişlerdir. Cürhümîler geldiği zaman ismail'in anası da su başında idi.

Cürhümîler ona:

— Bizim de gelip şuraya senin civarına inmemize müsaade eder misiniz? dediler. O da:

— Evet, inebilirsiniz. Bu sudan da kullanabilirsiniz. Şu kadar ki, bu suda mülkiyet iddia edemezsiniz, onun mülkiyet hakkı bana aittir, dedi.

onlar da Hâcer'i tasdik ettiler.

Ünsiyete muhtaç olduğu bir sırada Cürhümîlerin bu gelişi Hâcer'in arzusuna muvafık oldu. Cürhümîlerin asıl kalabalık kısmına da haber gönderdiler. Onlar da gelip kondular. Ev, bark, yaptılar. Nihayet Mekke'nin bulunduğu yer medenî bir mamure hâline gelmeye başlamıştı. Hâcer'in oğlu İsmail yiğitlik ve gençlik çağına girmişti. Cürhümîlerden arapça öğrenmişti. Artık İsmail gençlik çağında Cürhümîler arasında en sevimli bir Sîmâ olmuştu. Onun asaleti, güzel durumu Cürhümîleri hayret içerisinde bırakmıştı. Bu cihetle ismail buluğ devresine erişince Cürhümîler kendilerinden bir kızla evlendirdiler. Hayatın bu mesud safhası devam ederken günün birinde İsmail'in anası öldü. Hâcer doksan yaşına girmişti, ölünce Hıcr'e defnolundu,

İsmail evlendikten sonra İbrahim bırakıp gittiği oğlunu ve hanımını arayarak görmeye geldi, İsmail o sıra evde yoktu, İsmail'in hanımına sordu.

O da:

— Rızkımızı tedarik etmek için çıktı, gitti diye cevap verdi. Sonra ibrahim:

— Geçiminiz, hâl ve şânınız nasıldır? diye sordu, İsmail'in ailesi:

— Şiddetli darlık içindeyiz. Gayet fena bir hâldeyiz! diye şikâyetçi oldu. ibrahim:

— Kocan geldiği zaman benden selâm söyle ve ona şöyle de, kapısının eşiğinin basamağını değiştirsin!.

İsmail geldiğinde babasının gelip gittiğini, evin içerisinde duyduğu güzel bir koku gibi bazı emarelerden anlar gibi oldu da ailesine:

— Evimize gelen oldu mu? diye sordu.

O da:

— Evet, şöyle şöyle bir surette yaşlı bir adam geldi. Bana seni sordu. Cevap verdim. Geçimimizi sordu. Ben de şiddetli darlık "içinde bulunduğumuzu söyledim! dedi.

Bunun üzerine İsmail:

— Sana bir vasiyyet ve bir söz bıraktı mı? diye sordu. Hanımı da:

— Evet, bana, sana selâm söylememi ve "kapının basamağını değiştir!" dememi tenbih etti, dedi.

Sonra İsmail ailesine:

— O gelen ihtiyar babamdır. Bana senden ayrılmamı emretmiştir. Artık sen ailenizin evine gidebilirsin! dedi. Ve ondan ayrılarak Cürhümîlerden başka bir kadınla evlendi

İbrahim, Allah'ın dilediği bir müddet kadar uzaklaştı da sonra geldi. Yine evde İsmail'i bulamadı, İsmail'in hanımının yanına gitti. Ona da ismail'i sordu. O da rızkımızı temin etmeye gitti, diye cevap verdi.

İbrahim:

— Nasılsınız, geçiminiz, hal ve şânınız iyi midir? diye sordu.

O da:

— Biz hayır, saadet ve bolluk içerisindeyiz! diyerek Allah'a hamd ve sena etti.

İbrahim yine:

— Ne yiyip, ne içiyorsunuz? diye sordu, İsmail'in hanımı:

— Et yiyoruz, su içiyoruz, dedi. İbrahim Peygamber de:

— Ey Rabbim! Bunların etlerini ve sularını mübarek kıl, bereket ve bahtiyarlık ihsan eyle! diye duada bulundu.

İbrahim zamanında Mekke civarında hububat bilinen bir şey değildi. Av etiyle gıda temin edilirdi. Eğer o tarihlerde ve oralarda hububat bilinmiş olsaydı, İbrahim (A.S.) hububat hakkında dua ederdi, İbrahim (A.S.)'ın bu duası bereketiyledir ki, et ile su Mekke'den başka yerlerde o sıcak muhitte Mekke'deki kadar hiç bir kimsenin sıhhatine uygun düşmez.

İbrahim Peygamber gelinine:

— Kocan geldiği zaman ona selâm söyle ve ona kapısının eşiğini güzel-tutsun! diye emreylediğimi söyle, dedi. Sonra İbrahim (A.S.) Şam'a dönmüştür, İsmail eve gelince:

— Evimize gelen oldu mu? diye sordu. Ailesi:

— Evet, güzel yüzlü bir ihtiyar geldi, diye İbrahim'i meth ü sena etti. Sonra seni sordu. Ben de rızkımızı temin etmeye gitti, dedim. Geçiminiz nasıldır? dedi. Ben de, hayır ve saadet içerisindeyiz! diye cevap verdim.

Sonra İsmail:

— Sana bir şey vasiyyet etti mi? diye sordu.

Ailesi de:

— Evet, o muhterem ihtiyar sana selâm söyledi ve kapının eşiğini iyi tutmanı emreyledi, dedi.

Bunun üzerine İsmail ailesine:

— İşte o gelen babamdır. Sen de evimizin şerefli eşiğisin! Babam bana seni hoş tutmamı, iyi geçinmemi emretmiştir, dedi.

Sonra İbrahim (A.S.) bir müddet daha oğlundan ve ailesinden uzakta yaşadı. Ondan sonra Mekke'ye geldi. O sırada İsmail Zemzem kuyusunun yakınında büyük bir ağacın altında okunu yontup düzeltmekle meşguldü, İsmail babasını görünce hemen kalkıp babasına karşı vardı. Uzun zaman biribirine hasret olan bir babanın oğluna, bir oğlun da babasına karşı mutad olan sarılmalar ve el, yüz, göz öpmelerde bulundular.

Sonra İbrahim (A.S.):

—— Ey İsmail! Allahü Teâlâ bana büyük bir iş emretti! dedi. İsmail de:

— Babacığım! Rabbin ne emrettiyse o emri yerine getir! dedi. İbrahim (A.S.):

— Fakat bu işte sen bana yardım edeceksin! dedi. İsmail:

— Babacığım, ben sana her veçhile yardım ederim! dedi. İbrahim (A.S.):

— Allahü Teâlâ burada bir beyt yapmamı emretti! diye etrafından yüksekçe bir tepeye işaret etti. İbrahim ile İsmail işte orada Kabe'nin temellerini kurup duvarlarını yükselttiler, İsmail taş getirirdi, İbrahim de bina ederdi. Nihayet Beytin binası ilerleyip duvarları yükseldiğinde İsmail bugün ziyaret edilen malûm taşı getirdi, babası İbrahim onu ayağının altına iskele olarak koydu. Üzerinde inşaata devam etti. İbrahim yapar, İsmail de taş verirdi., İnşaat tamam olduktan sonra baba, oğul:

— Ey Rabbimiz! Yaptığımız şu beyti tarafımızdan takdim edilen kulluk armağanı olarak kabul buyur! Rabbimiz, muhakkak sen dualarımızı çok iyi işitir, niyetlerimizdeki ihlâsı kesin olarak bilirsin! diye dua etmişlerdir.

Allah'ın âleminde Kabe'den daha şerefli bir bina yoktur. Çünkü onun inişini emreden âlemlerin Rabbi olan Allahü Teâlâ'dır, Bu emri tebliğ ve plânını tarif eden Cebrail Aleyhisselâm, yapıcısı Hazreti İbrahim, yardımcısı da Hazreti İsmail peygamberlerdir.

İbrahim Aleyhisselâm Kabe'nin inşâsını bitirdikten sonra Hazreti Cibril gelmiş ve hac farizasının nasıl yapılacağını bütün şekilleriyle Hazreti İbrahim'e öğretmiştir. Sonra İbrahim Aleyhisselâm Kur'an'da «Makâm-ı İbrahim» diye anılan ve namaz kılınan mübarek makamdan:

— Ey insanlar, Rabbinizin beytini ziyarete davetlisiniz, icabet ediniz! diye ilân etmiştir. Ve Hazreti İsmail ile beraber bütün hac mevkıflerinde durup hac menâsikini yerine getirmiş, sonra dönüp Sâre'nin yanına gitmiştir. Bir hac mevsiminde de Sâre ile beraber Beyt-i Makdis'ten gelerek hac etmişler ve sonra Şam'a gidip orada vefat etmişlerdir. Hazreti İbrahim vefat ettiğinde iki yüz yaşında bulunuyordu. Nâşı Kudüs mülhakatından itabının kasabasında bir mağaraya defnolunmuştur ki, bugün mezkûr kasaba kendi adına izafetle «Halîlü'r Rahman» ismiyle anılır.

(Sâffât, Bakara, Enbiyâ ve İbrahim Sûreleri)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

Hz. LÛT VE AZGIN KAVMİ

Lût aleyhisselâm Hazreti İbrahim'in akrabası olup Filistin'de iskân eden Sedum kavmine peygamber olarak gönderilmiş ve İbrahim âleyhisselâmın şeriatını tebliğ ile memur olmuştu. Hazreti Lût'un kavmi çok azgındı ve erkeklerle münasebeti âdet haline getirerek livata fiilini işliyorlardı. Bu iş için de bilhassa genç delikanlılar üzerinde kötü emel besliyorlardı.

Hazreti Lût kavmine tebliğe başladı ve bu çirkin fiilden vazgeçmelerini temin için nasihata başladı:

— Ey kavmim! Siz hâlâ göz göre göre o fuhuşu yapacak mısınız? Doğru kadınları bırakıp da çirkin bir şekilde erkeklere mi yanaşacaksınız? Sizden önce âlemlerden hiç biri bu haltı işlemedi. Siz hâlâ erkeklere gidecek, yolu kesecek ve meclisinizde edebsizlik yapıp duracak mısınız? Yoksa Allah'ın azabına uğrarsınız., dedi.

Fakat o azgın kavim bu hak nasihatlere karşı şu küstahça cevabı verdiler:

— Haydi getir bize Allah'ın azabını, eğer sen doğru söyleyicilerden isen!

Bunun üzerine Lût aleyhisselâm Allahü Teâlâ'ya şöyle ilticada bulundu:

— Ey Rabbim! Ortalığı fesada veren bu azgın kavme karşı bana yardımcı ol!

Allah'ın elçileri Cibril, Mikâil ve israfil ibrahim aleyhisselâma müjde ile geldiler ve dediler ki:

— Haberin olsun, biz bu Sedum ahalisini helak edecek olanlarız. Çünkü onlar hep zalim olup hadlerini aştılar! İbrahim aleyhisselâm:

— A, o beldenin içinde Lût var? dedi.

O elçiler:

— Biz orada kim olduğunu pek iyi biliriz. Her halde onu ve ehlini kurtaracağız. Ancak karısı öteki zalimler zümresinden oldu!

Bu elçiler genç delikanlı suretinde Lût aleyhisselâm'a geldiler. Onların gelmesi Hazreti Lût'u fenalaştırdı, eli kolu daraldı, son derece canı sıkıldı, «Bu çok müşkül bir gün!» diye söylendi. Kavmi ise Hazreti Lût'a misafirlerinden murad almak için koşa koşa gelmişlerdi. Esasen onlar bundan önce de o çirkin fuhuşları irtikab ediyorlardı. Hazreti Lût kavmine:

— Ey kavmim! işte şunlar siz kavmime ait kızlarımdır. Onlar sizin için daha temizdir, size nikâh edeyim. Allah'dan korkunuz ve beni misafirlerim hakkında rüsvây etmeyiniz! İçinizde size doğru yolu gösterecek aklı başında bir kimse yok mudur? dedi. Kavmi ise:

— Sen pek âlâ bilirsin ki, senin söylediğin kızlarına bizim ihtiyacımız yoktur. Sen bizim ne istediğimizi pek iyi bilirsin! dediler. Hazreti Lût kavmine:

— Eğer benim size karşı şahsî kuvvetim olsa, yahut kuvvetli bir şeye sığınabilsem size nasıl oyun oynayacağımı ben bilirdim, diye cevap verdi.

Bunun üzerine misafir melekler:

— Ey Lût, biz Allahü Teâlâ'nın elçileriyiz. Onlar sana bir zarar" dokunduramazlar. Bırak gelsinler! dediler.

O azgınlar zümresi misafirlere doğru yürüdükleri zaman Allahü Teâlâ gözlerini silip süpürdü ve şaşkınlık içerisinde geriye dönüp helaki beklediler.

Aîlahü Teâlâ'nın elçileri olan melekler daha sonra Lût aleyhisselâm'a:

— Sen aileni beraber alarak gecenin bir kısmında çıkıp git! Içinden hiç biri kalmasın! Yalnız kadının kalsın. Çünkü onlara isabet edecek belâ ona da dokunacaktır. Bu kavmin helak ânı, sabah zamanıdır, dediler.

Onlar:

— Acaba sabah yakın değil midir? diye söylendiler.

Vaktâ ki Allahü Teâlâ'nın emri geldi. O memleketin altı üstüne geçirildi, o sapıkların üzerine taşlar yağdırıldı. Hazreti Lût inananlarla birlikte kurtuluşa ererken, zalimlerin safında olan karısı da belâsını buldu.

Hazreti Lût daha sonra Hicaz havalisine gitmekle emrolundu ve vefatına kadar orada kaldı.

(Hûd Sûresi)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ YUSUF'UN GÜZEL KISSASI

Hazreti Yakup, on iki oğlundan en küçüğü olan Yusuf aleyhisselâmı ileride kendisine peygamberlik rütbesi verileceğini bildiği ve onda bu sebeple üstün meziyetler gördüğü için daha çok seviyor ve ayrı bir alâka gösteriyordu.

Bir gün Yusuf aleyhisselâm babasına dedi ki:

— Ey babacığım, ben rüyada on bir yıldız ile Güneş'i ve Ay'ı gördüm. Gördüm onları ki, bana secde ediyorlar!

Yakub aleyhisselâm ise şöyle dedi:

— Yavrum! Rüyanı kardeşlerine anlatma, sonra sana bir tuzak kurarlar. Çünkü Şeytan insana belli bir düşmandır. Ve işte böyle rüyada gördüğün gibi o yüksek ve parlak Semâ varlıklarının

sana secde etmeleri misâline benzer eşsiz bir seçiş ile Rabbin seni derleyip toplayıp ayırarak halkın en şereflilerinin en yüksek makamında bulunan zatların üstünde parlak bir makama getirecek. Yani rüya, istikbalin bir misâlini görmektir. O misâl âleminde o büyük büyük yüksek cisimlerin sana secde eder halde görünmesi temsil ve teşbih yoluyla şuna delâlet eder ki, ileride Rabbin sana Peygamberlik verecek ve büyük büyük insanları senin emrinde kılacak, onları sana boyun eğdirecek. Ve sana kişide meydana gelen ve meydana geliş cihetiyle alâkası gizli bulunan sözlerin hadisedeki meallerini tâyin etmek, rüya tabir eylemek veya vahiy ve ilâhî işaretlerin kolay anlaşılmayan inceliklerini anlamak veyahut onlardan ileride varacağı hakikati anlamak ilminden şanlı bir hisse verecek ve binaenaleyh sen de benim bu söylediklerimin hak olduğuna muttali olacaksın ve kesbî ilimle değil vehbî ilimle böyle tâbirler tefsirler yapıp şan alacaksın. Hem sana hem Yakub Oğullarına nimetini tamamlayacak ki, daha önce iki atan ibrahim ve Ishak'a tamamladığı gibi. Rabbin seni böylece peygamberliğe muvaffak kılmış Dünya ve Ahiret'te tam bir şeref ve şana mazhar kılmıştır. Şüphe yok ki Rabbin bir Alîm'-dir, bir Hakîm'dir. Her şeyi bilir, olmuşu da bilir, olacağı da bilir ve yaptığını ilim ve hikmetle yapar. Onun için kimin seçilmeye lâyık olduğunu da bilir.

İşte rüyanın kısaca tevili bu idi. Tafsilâtlı olarak tevili ise ileride meydana gelecek hâdiselerdi.

Hazreti Yusuf'un ana ve baba kardeşi olan bir kardeşi vardı ki, ismi Bünyamin idi. Diğer on kardeşi ise yalnız baba bir kardeşleri idi. Bu on kardeş de kendileri ile ana ve baba bir kardeş olmayan Hazreti Yusuf ile Bünyamin'i kendilerinden adetâ kardeş saymayarak «Yusuf ve biraderi» diye tâbir ederek onlardan bahsederlerdi.

Yusuf aleyhisselâmın üvey kardeşleri bir gün toplanıp dediler ki:

— Yusuf ve biraderi babamıza bizden daha sevgili, biz ise birbirimizi çok iyi tutan bir kuvvetiz. Doğrusu babamız, belli ki yanılıyor. Yusuf'u öldürün yahut bir yere atın ki, babanızın yüzü size kalsın ve ondan sonra iyi bir kavim olasınız.

İçlerinden bir söz sahibi:

— Yusuf'u öldürmeyin de bir kuyu dibinde bırakın ki, kafilenin biri onu bir buluntu olarak bulup alsın. Eğer yapacaksanız böyle yapın! dedi.

Bu teklifi uygun gören kardeşler, Yakub aleyhisselâm'a vardılar ve:

— Ey bizim pederimiz! Sen neden Yusuf hakkında bize inanmıyor, onu bize güvenmiyorsunuz? Cidden biz onun için ricacıyız ki, yarın onu bizimle beraber gönder, gezsin, oynasın. Şüphesiz biz onu gözetiriz. Kendisine bir şey olmaz! dediler.

Yakub aleyhisselâm:

— Beni, onu götürmeniz her halde mahzun eder. Korkarım ki onu kurt yer de haberiniz olmaz! diye endişesini anlattı. Onlar:

— Allah'a yemin olsun ki, biz birbirimize bağlı bir kuvvet iken, onu kurt yerse, böyle bir şey oluverse, biz o durumda çok hüsran çekeriz, diye cevap verdiler ve Yusuf aleyhisselâmı beraberlerinde götürmeye babalarını razı ettiler.

Bunun üzerine vaktâ ki, onu götürdüler ve kuyunun dibine koymaya karar verdiler. Fakat âlemlerin sahibi Allahü Teâlâ, Yusuf aleyhisselâma şöyle vahyetti:

— Yemîn olsun ki, sen onlara hiç farkında değiller iken, bu işlerini haber vereceksin!

Böylece kardeşleri Yusuf aleyhisselâmı kuyunun dibine bıraktılar ve yatsı vakti ağlayarak babaları Yakup aleyhisselâm'ın yanına geldiler, dediler ki:

— Ey pederimiz, biz gittik yarış ediyorduk, Yusuf'u eşyamızın yanında bırakmıştık. Bir de baktık ki, onu kurt yemiş. Şimdi biz doğru da söylesek sen bize inanmazsın. Bir de Yusuf aleyhisselâmın gömleğinin üzerinde yalan bir kan getirmişlerdi.

Yakub aleyhisselâm:

— Yok, dedi. Nefisleriniz sizleri aldatmış ve bir işe sevketmiş. Artık bir sabr-ı cemil ve Allah'dır ancak yardımına sığınılacak, sizin bu söylediklerinize karşı, diye söyledi.

Yusuf aleyhisselâm bu halde kuyu içerisinde beklerken, öteden bir kafile gelmiş, kuyuya sucularını göndermişlerdi. Sucu geldi, kovasını kuyunun içine saldı:

— A... Müjde, bu bir oğlan! diye bağırdı.

Kafile Yusuf aleyhisselâmı tuttular, ticaret için gizlediler. Sonunda değersiz bir bahâ ile onu bir kaç dirheme sattılar. Hakkında rağbetsiz davranıyorlardı. Onu satın alan kimse ise Mısır Azizi

yani veziri İtfir idi. Kendisinin zürriyeti olmayıp zevcesi Züleyha ise bakire bulunuyordu. Itfır, Yusuf aleyhisselâmı zevcesine getirip:

— Buna güzel bak! Umulur ki, bize faydası olacaktır. Yahut evlât ediniriz kendisini, diye söyledi.

Yusuf aleyhisselâm kemal çağına erdiği zaman Allahü Teâlâ kendisine hikmet ve peygamberlik ilmi bahşetti. O, öyle erişti, derken hanesinde bulunduğu hanım onun nefsinden murad almak istedi ve kapıları kilitleyip:

— Haydi seninim! dedi.

Yusuf aleyhisselâm ise bu teklif karşısında:

— Allah'a sığınırım! Doğrusu o benim efendim, bana güzel baktı. Allah korusun o iyiliğe karşı böyle şey mi olur? Doğrusu zalimler felah bulmaz. Döşeğe hainlik etmek, iyiliğe karşı kötülük, ihsana nankörlük zulümdür. Senin dediğini yaparsak ikimiz de felah bulmayız.

Yusuf aleyhisselâmın efendisinin hanımı Züleyha ise cidden ona niyetini kurmuş, ona tamamen gönlünü vermiş, bütün gayretiyle ona kavuşmaya azmetmişti. Yusuf aleyhisselâm da ona kasdedip gitmişti amma Râbbinin âyetini görmeseydi. Hazreti Yusuf hanımın arzusuna muvafakat etmedi amma bu onun erkeklik his ve kuvvetinin eksikliği gibi tabiatından bir noksanlık olduğundan dolayı değil, Rabbinin delilini yani bu işin haram olduğunu, çirkinliğini

bütün hakikatiyle o anda bile müşahede ediyordu da kaçınıyordu. Yoksa bu helâl olsa idi, o da ona azmetmiş gitmişti.

Vuslat olmayınca ikisi bir kapıya koştular, Züleyha Yusuf aleyhisselâmın gömleğini arkasından yırttı. Kapının yanında Züleyha'nın beyine rastgeldiler ve Züleyha hemen:

— Senin ehline fenalık yapmak isteyenin cezası zindana konulmaktan, veya elîm bir azâbdan başka nedir? diye suçu Yusuf aleyhisselâmın üzerine atmaya kalkıştı.

Hazreti Yusuf bu itham karşısında:

— O kendisi, benim nefsimden arzu almak istedi, diye bunu reddetti.

Hâdisenin böyle gelişmesinden sonra kimin suçlu olup olmadığı araştırılmaya başlanınca, Züleyha'nın yakınlarından bir şahid de şöyle şahidlik etti:

— Eğer Yusuf'un gömleği önden yırtılmış ise, Züleyha doğru söylüyor da Yusuf yalancılardandır. Yok eğer gömlek arkadan yırtılmış ise, Züleyha yalan söylemiş de Yusuf doğrulardandır, dedi.

Zira odadan önce Yusuf aleyhisselâm kaçmak istemiş, Züleyha ise onun gömleğini arkadan tutarak çekiştirmiş ve çıkmasını önlemek istemiş idi. Bu çekişme sırasında da gömlek yırtılmıştı.

Aziz baktı ki Yusuf aleyhisselâmın gömleği arkasından yırtılmış:

— Anlaşıldı, dedi. O, siz kadınların hilenizden, her halde sizin hileniz çok büyük. Yusuf, sakın bundan hiç bahsetme, sen de kadın, günahına istiğfar et. Cidden sen büyük günahkârlardan oldun! diye söyledi.

Fakat şehirde bir takım kadınlar da:

— Aziz'in karısı, delikanlısının nefsinden murad istiyormuş, ona aşkından yüreğinin zarı çatlamış, kadın besbelli çıldırmış diye konuşmaya başladılar.

Züleyha kadınların bu gizliden gizliye yaptıkları dedikodularını işittiği zaman, onlara dâvetçi gönderdi ve kendileri için dayalı döşeli bir sofra hazırladı. Kadınların her birinin eline de birer bıçak verdi. Beri taraftan da Yusuf aleyhisselâm'a:

— Çık karşılarına! dedi.

Kadınlar Yusuf aleyhisselâmı o güzelik içerisinde görür görmez çok büyüttüler, ona hayran hayran bakacağız diye ellerini doğradılar ve:

— Hâşâ, dediler. Allah için bu bir insan değil, apaçık bir güzel Melek!

Bunun üzerine Züleyha:

— İşte bu gördüğünüz, hakkında beni kötülediğinizdir. Yemîn ederim ki, ben bunun nefsinden murad istedim de o temiz bir fikirle bundan kaçındı. Yine yemîn ederim ki, eğer emrimi yerine getirmezse mutlak zindana atılacak ve mutlak, muhakkak zelillerden olacaktır! dedi.

Bu durum karşısında Yusuf aleyhisselâm:

— Ey Rabbim! Zindan bana bunların davet ettikleri işten daha sevimli, eğer sen benden bu kadınların tuzaklarını uzaklaştırmazsan, ben onların sevdasına düşerim ve cahillerden olurum, diye niyaz etti.

Bunun üzerine Allahü Teâlâ duasını kabul buyurdu da, o kadınların tuzaklarını bertaraf etti. Hakikat o, öyle işitici, öyle bilicidir.

Sonra bu kadar delilleri gördükleri halde, Aziz ve "adamlarına şu görüş galip geldi:

— Her halükarda Yusuf'u bir müddet zindana atsınlar!

Yusuf aleyhisselâm ile beraber zindana iki delikanlı daha girmişti. Birisi:

— Ben kendimi rüyada görüyorum ki, şarap sıkıyorum, dedi.

Diğeri de:

— Ben rüyada kendimi görüyorum ki, başımın üzerinde ekmek götürüyorum, onu da kuşlar yiyor, dedi ve bize bunların tâbirini haber ver! Çünkü biz seni mahsûllerden olarak görüyoruz, diye söylediler.

Hazreti Yusuf dedi ki:

— Size rızıklanacağınız bir yiyecek gelecek de, her hâlde o gelmezden önce ben size bunun tâbirini haber vermiş bulunurum. Bu, bana Rabbimin öğrettiklerindendir. Çünkü ben, Allah'a inanmayan ve hep âhireti inkâr edenlerden ibaret bulunan bir kavmin milletini bıraktım. Atalarım İbrahim ve İshak ve Yakub'un milletine uydum. Bizim Allah'a hiç bir şeyi ortak koşmamız olmaz. Bu bize ve insanlara Allah'ın bir fazlıdır. Lâkin insanların ekserisi şükretmezler.

Ey benim, zindan arkadaşlarım, değişik bir çek ilâhlar mı hayırlıdır, yoksa hepsine galip ve kahhar olan bir Allah mı? Sizin Allah'dan başka taptıklarınız bir takım kuru isimlerden ibarettir ki, onları siz ve atalarınız takmışınızdır. Yoksa, Allah, onlara öyle bir saltanat indirmemiştir. Hüküm ancak Allah'ındır. O, size kendisinden başkasına tapmamanızı emretti. Doğru ve sabit din budur. Lâkin insanların çoğu bilmezler.

Ey benim zindan arkadaşlarım! Gelelim rüyanıza: Biriniz efendisine yine şarap sunacak, diğeri de asılacak, kuşlar başından yiyecek, işte fetvasını istediğiniz emir hâllölundu.

Bir de bunlardan, kurtulacağını zannettiğine, Efendinin yanında beni an,- diye söyledi. O kimseye de Şeytan, efendisine söylemeyi unutturdu da Yusuf aleyhisselâm senelerce zindanda kaldı.

Fakat Allahü Teâlâ kurtuluşunu murad ettiği zaman da bakın nasıl bir sebep yarattı:

Bir gün hükümdar:

— Ben rüyada görüyorum ki, yedi semiz inek, bunları yedi zayıf yiyor ve yedi yeşil başaklı, diğer yeri de kuru. Ey efendiler, siz rüya tâbir ediyorsanız, bana rüyamı halledin! dedi.

Toplanan heyet dediler ki:

— Rüya dediğin demet demet hayâllerdir. Biz ise hayâllerin tevilini bilmiyoruz!

Bu sırada Yusuf aleyhisselâmın zindanda rüyasını tâbir ettiği kurtulan kimse, nice zaman geçtikten sonra Hazreti Yusuf'u hatırladı da:

— Ben, size onun tevilini haber veririm, beni gönderin! dedi. Sonra zindanda Yusuf aleyhisselâma gelerek:

— Yusuf! Ey Sıddik! Bize şunu hallet: Yedi semiz inek, bunları yedi zayıf yiyor ve yedi yedi başaklı, diğer yedi de kuru. Ümit ederim ki, o insanlara cevab ile dönerim, gerektir ki, senin de kadrini bilirler, dedi.

Hazreti Yusuf cevaben dedi ki:

— Yedi sene mutad olduğu üzere mahsul ekeceksiniz, biçtiklerinizi başağında bırakınız, biraz yiyeceğinizden başka tabi. Sonra onun arkasından yedi kurak sene gelecek, önce biriktirdiklerinizi yiyip götürecek, biraz saklayacağınızdan başka tabi. Sonra onun arkasından bir yıl gelecek ki, halk onda sıkıntıdan kurtulacak, sıkıp sağacak!

Yusuf aleyhisselâmın bu tâbirini duyan hükümdar: — Getirin bana onu! dedi.

Bunun üzerine zindandan çıkarmak için kendisine adam gelince, Hazreti Yusuf:

— Haydi, efendine dön de sor ona: O ellerini doğrayan kadınların maksadları neymiş? Şüphe yok ki, Rabbim onların hilelerini bilicidir, dedi.

Melik de o kadınlara:

— Derdiniz ne idi ki, o vakit Yusuf'un nefsinden murad almaya kalktınız? dedi. Onlar:

— Hâşâ, dediler. Allah için biz onun aleyhinde bir fenalık bilmiyoruz.

Azizin karısı Züleyha da:

— Şimdi hak ortaya çıktı. Onun nefsinden ben murad almak istedim. O ise şüphesiz doğrulardandır. Bu işte şunun için ki, bilsin, hakikaten ben, ona gıyabında hıyanet etmedim ve hakikaten Allah hainlerin hilecini muvaffakiyete erdirmez, dedi.

Yusuf Aleyhisselâm buyurdu:

— Ben, nefsimi temize çıkarmıyorum. Çünkü nefis cidden kötülüğü emreden bir kumandandır. Ancak Rabbimin rahmetiyle muamele ettiği müstesna. Çünkü Rabbimin mağfiret ve rahmeti çok büyüktür! dedi.

Hak böyle açığa iyice çıktıktan sonra hükümdar da:

— Getirin onu bana ki, kendime hass kılayım, kendim için tahsis edeyim! dedi.

Bunun üzerine vaktâ ki Yusuf aleyhisselâm ile konuştu ve:

— Sen bu gün, nezdimizde cidden bir mevki sahibisin, eminsin! dedi.

Hazreti Yusuf da:

— Beni arz hazineleri üzerine memur tâyin et. Çünkü ben iyi korur, iyi bilirim, dedi.

İşte bu şekilde Hazreti Yusuf Allahü Teâlâ'nın lütfuyla Mısır'da makam tutup, şanlı bir emniyetle hazinelerin başına geçmiş oluyordu.

Bir de Yusuf aleyhisselâmın kardeşleri çıkageldiler ve yanına girdiler. Hazreti Yusuf derhal onları tanıdı. Onlar ise kendisini tanımıyorlardı. Hazreti Yusuf'un kardeşleri de onun daha önce hükümdara haber verdiği kıtlık seneleri zuhur ettiği zaman zahire için her taraftan gelip müracaat edenler gibi ona müracaat etmişlerdi, işte görüşme bu esnada olmuştu. Hazreti Yusuf kardeşlerini bütün hazırlıklarıyla teçhiz etti ve tam uğurlayacağı sırada:

— Bana, sizin babanızdan olan bir kardeşi getirin. Görüyorsunuz ya ben, ölçeği tam ölçüyorum ve ben misafirperverlerin en faydalısıyım. Eğer onu bana getirmezseniz, artık benim yanımda size bir kile zahire yok ve bana yaklaşmayın, dedi.

Hazreti Yusuf'un istediği Bünyamin idi ve onlar da bundan söz edildiğini anlamışlardı.

Onlar da cevaben dediler ki:

— Her halde onun için babasından izin almaya çalışacağız, babası bırakmak istemez ama her hâlde biz onu yanından almaya muvaffak oluruz.

Hazreti Yusuf kendi uşaklarına da:

— Onların sermayelerini de yüklerinin içine koyuverin. Belki ailelerine döndükleri zaman bu ayrıca yapılan ihsanı anlarlar da yine gelirler, dedi. -

Bu şekilde Hazreti Yusuf'un kardeşleri babaları Yakub aleyhisselâm'a döndüler ve:

— Ey pederimiz! Bizden ölçek menedildi. Bu defa kardeşimiz Bünyamin'i bizimle beraber gönder ki ölçüp alalım. Her halde biz onu muhafaza ederiz, dediler.

Hazreti Yakub:

— Hiç ben onu size inanır, güvenir miyim? Bundan önce onun kardeşi Yusuf'u emânet ettiğim gibi artık size güvenir miyim? O zaman «koruruz» demiştiniz, hani ne oldu? Ancak en hayırlı muhafız Allah'-dır ve en büyük rahmet sahibidir, dedi.

Derken Hazreti Yakub'un oğulları yüklerini açtılar, baktılar ki sermayeleri de kendilerine iade edilmiş! Bunun üzerine:

— Ey pederimiz! Daha ne isteriz? İşte sermayemiz de bize geri verilmiş. Yine ailemize erzak getiririz, kardeşimiz Bünyamin'i de muhafaza eder, hem onun için de bir deve yükü fazla alırız ki bu az bir şey dediler.

Yakub aleyhisselâm:

— Onu, asla sizinle beraber göndermem. Tâ ki Allah'dan bana bir mîsak veresiniz, Allah'a yemîn edesiniz. Onu her halû karda bana getireceksiniz. Her taraftan çevrilip çaresiz kalsanız dahi, dedi.

Onlar da Allah'dan mîsaklarını verip onun üzerine yemîn ettiler. Hazreti Yakub:

— Allah söylediklerimize karşı vekil! dedi ve devamla, ey yavrularım! Bir kapıdan girmeyin de ayrı ayrı kapılardan girin. Bununla beraber ne yapsam, sizden hiç bir şeyde Allah'ın takdir ettiğini defedemem. Hüküm ancak Allah'ındır. Ben O'na tevekkül ettim. O'nun için bütün tevekkül sahipleri Allah'a tevekkül etmelidir, diye söyledi.

Hazreti Yakub'un evlâtları babalarının emrettiği yerden Mısır'a girdiler. Oradan şehre girmeleri onlardan Allah'ın takdirlerinden hiç bir şeyi defetmiyordu. Ancak Hazreti Yakub'un nefsindeki bir haceti kaza etmişti. Yani sadece onun düşündüğü bir tedbir yerine gelmişti. Yoksa ileride onların başına gelecek olanlardan hiç birine mâni olmamıştı.

Kardeşleri, Yusuf aleyhisselâmın huzuruna girdikleri zaman:

— İşte emrettiğin biraderimizi, getirdik! diye Bünyamin'i takdim ettiler. O da:

— İyi ettiniz, isabet eylediniz, onu nezdimde bulacaksınız! dedi, kendilerine ikram etti.

Sonra onlara bir ziyafet verdi ve ikişer ikişer sofraya oturttu. Bünyamin ise tek kaldı. Tek kalınca da:

— Şimdi kardeşim Yusuf sağ olsaydı o da beni beraberinde oturturdu, dedi ve ağladı.

Yusuf aleyhisselâm da:

— Biraderiniz tek kaldı, dedi ve onu yanına alıp kendi sofrasına oturttu.

Sonra yine her ikisine ayrı ayrı birer yatak odası tahsis etti.

— Bunun ikincisi yok, binaenaleyh bu da benim yanımda olsun, diyerek kendi odasına götürdü, koklaya koklaya yanında yatırdı.

Sabah oldu. Yusuf aleyhisselâm Bünyamin'e evlâdı olup olmadığını sordu, o da:

— On oğlum var, hepsinin isimlerini kaybolan kardeşim Yusuf'un isminden müştak olarak koydum, diye cevap verdi. Bunun üzerine Hazreti Yusuf:

— O kaybolan kardeşine karşılık olarak ben kardeşin olsam hoşuna gider mi? dedi. Bünyamin de:

— Senin gibi bir kardeşi kim bulabilir? Amma ne çare ki sen Yakub ve Rahil'den doğmuş değilsin! diye içini çekti.

O zaman Hazreti Yusuf ağladı, kalkıp kardeşinin boynuna sarıldı ve kendinin hakikî hüviyetini tanıttı da:

— Ben, ben cidden senin o kaybolan kardeşinim. Bu itibarla artık aldırma kardeşlerinin geçmişte yaptıklarına ve bu defa da benim adamlarımın yapması kararlaştırılan muameleye gücenme, mahzun olma ve bu anlattıklarımı kimseye sezdirme, duymamış gibi ol, diye tenbih etti ve macerayı anlattı.

Hazreti Yusuf daha sonra kardeşlerini bütün hazırlıkları ile donattığı vakit, su kabını kardeşi Bünyamin'in yükü içerisine koydu. Sonra da adamlarından birisi bağırdı.

— Ey kervan! Siz her halde hırsızlık etmişsiniz.

Bunun üzerine Hazreti Yusuf'un kardeşleri bu çağıranlara dönüp:

— Ne arıyorsunuz siz? dediler.

Onlar da:

— Hükümdarın su kabını, ölçeğini arıyoruz. Onu getirene bir deve yükü bahşiş var ve ben onun verileceğine dair kefilim, diye biri cevap veriyor.

Fakat onlar:

— Allah'a yemîn olsun ki, size muhakkak malûmdur ki biz arzda fesad çıkarmak için gelmedik, hırsız da değiliz! dediler. Hazreti Yusuf'un adamları:

— Şimdi yalancı çıkarsanız cezası nedir? diye sordular. Onlar da:

— Cezası, kimin yükünde çıkarsa işte, o onun cezasıdır. Biz nankörlere böyle ceza veririz, dediler.

Bunun üzerine Bünyamin'in yükünden önce diğer kardeşlerinin yükleri aranmaya başlandı, sonra Hazreti Yusuf o kaybı Bünyamin'in yükü içerisinden çıkardı.

. İşte Hazreti Allah, Yusuf aleyhisselâm için böyle bir tedbir yapmıştı. Hükümdarın ceza kanununda Yusuf aleyhisselâm kardeşini ancak bu şekilde bir yolla atabilmesi mümkündü.

Bünyamin'in kardeşleri, kaybın onun yükünde çıkması üzerine:

— Eğer o çalmış bulunuyorsa, bundan evvel onun kardeşi —Yusuf da çalmıştı, dediler.

Bundan kastettikleri ise şu idi ki, Yusuf aleyhisselâmın anasının babası bir puta tutkunmuş, Hazreti Yusuf çocukken anasının emriyle o putu gizlice almış ve kırmış idi.

Hazreti Yusuf bu ithamdan acılık hissetmedi değil, fakat içinde gizledi, sabretti ve onların kusurlarına bakmadı da kendi kendine:

— Siz fena bir mevkîdesiniz. Bu düştüğünüz durumdan dolayı mahcub oldunuz. Bu bakımdan böyle bir anda hiddetle ağzınızdan kaçırdığınız bu lâfınıza tahammül gerekir, isnad ettiğiniz vasıfları da Allah bilicidir. Ben ve kardeşim Bünyamin biliyoruz, Allahü Teâlâ da biliyor ki, hakikat sizin dediğiniz gibi değil, bizden hırsızlık sâdır olmamıştır. O halde sizin asılsız sözünüzden niçin alınayım? diye söylendi.

Bünyamin'in kardeşleri hiddeti ve şaşkınlığı bir an bırakıp şefaat ve rica yoluna dökülerek ellerinden aldırdıkları kardeşlerini kurtarmak için kendilerini fedaya razı olarak:

— Ey şanlı Aziz! dediler, emîn ol ki bunun büyük bir ihtiyar babası var, onun için yerine birimizi al. Çünkü biz seni ihsan sahiplerinden görüyoruz.

Fakat:

— Allah saklasın; eşyamızı yanında bulduğumuz kimseden başkasını alıkoymamızdan. Çünkü öyle yaparsak biz, haddi aşanlardan oluruz! cevabını aldılar ve çaresiz kaldılar.

Ümitlerini kesince, fısıldayarak çekildiler ve büyükleri dedi ki: — Babanızın aleyhinizde Allah üzerine mîsak, yemîn almış olduğunu, bundan önce Yusuf hakkında işlediğiniz suçu bilmiyor musunuz? Artık ben buradan ayrılmam, tâ babam bana izin verinceye veya Allâhü Teâlâ hakkımda bir hüküm tâyin edinceye kadar ki, o hüküm sahiplerinin en hayırlısıdır. Siz dönün babanıza deyin ki:

— Ey bizim babamız! İnan oğlun Bünyamin hırsızlık etti. Biz ancak bildiğimize şahidlik ediyoruz. Yoksa gaybın hafızları değiliz. Hem bulunduğumuz şehre, sor, hem içinde geldiğimiz kervana. Emîn ol ki, biz cidden doğru söylüyoruz.

Bünyamin'in kardeşleri gelip babaları Yakub aleyhisselâma kararlaştırdıkları şekilde söylediler amma hazreti Yakub:

— Yok, size nefsiniz bir iş yaptırmış. Artık, sabr-ı cemil yakındır ki, Allah bana hepsini bir getire. Hakikat bu ki, O, bilici ve hükmedicidir, dedi ve onlardan yüz çevirip:

— Ey kederim Yusuf! diye gamlanmaya başladı ve gözlerine ak düşüp cihanı görmez oldu.

Artık üzüntüsünden yutkunuyor, yutkunuyordu. Bu durumu görenler:.

— Allah'a yemîn olsun ki, hâlâ Yusuf'u anıp duruyorsun! Nihayet gamdan eriyeceksin veya helak olanlara karışacaksın, dediler. Hazreti Yakub:

— Ben, dedi, dolgunluğumu, hüznümü ancak Allâhü Teâlâ'ya şikâyet ederim ve Allah'dan sizin bilemiyeceğiniz şeyler bilirim. Ey oğullarım haydi gidiniz de, Yusuf ile kardeşinden bir haber almak için bütün hislerinizle çalışınız, araştırınız. Allah'ın darlıkları aşacak, sıkılmış sinelere nefes aldırıp ferahlık verecek lütuf ve rahmetinden ümitsizliğe kapılmayın.

Bunun üzerine Hazreti Yusuf'un huzuruna geldiler ve :

— Ey şanlı Vezir! Bize ve ailemize güçlük bulaştı, pek mühim olmayan bir sermaye ile geldik, yine bize tam ölçü ver ve bize tasadduk buyur. Çünkü Allah, tasadduk edenlere mükâfatını verir, dediler.

Hazreti Yusuf kardeşlerinin halinde kemâle doğru bir değişiklik ve uyanış hissetmiş ve artık onlara kendisini tanıtma zamanının geldiğini anlamıştı. Binaenaleyh onlara:

— Siz, biliyor musunuz? Cahilliğiniz zamanında Yusuf'a ve kardeşine ne yaptınız? diye sordu.

Bu beklenmedik tanıtma karşısında hayrete düşen kardeşleri :

— A, a, sen, sen Yusuf musun? dediler. Hazreti Yusuf :

— Ben, Yusuf'um, bu da kardeşim. Allah bize lütfuyla nimetler ihsan buyurdu. Hakikat bu ki, her kim Allah'dan korkar ve sabrederse her halde Allah, muhsinlerin ecrini zayi etmez! dedi.

Kardeşleri :

— Allah'a yemîn olsun ki, Allah seni bize üstün kıldı. Biz doğrusu büyük suç işlemiş idik, dediler. Hazreti Yusuf :

— Size karşı bugün bir tekdir yoktur. Allah, sizi mağfireti De bağışlar. O, erhamürrahimîn'dir. Şimdi siz benim şu gömleğimi götürün de babamın yüzüne bırakın, gözü açılır ve bütün taallukâünızla toplanıp gelin bana, diyerek onlara karşı kendi hakkını da afvetmiş oluyordu.

Yakub Oğullarının kafilesi Mısır'dan ayrılıp Kenan iline doğru yola çıktığı zaman Hazreti Yakub :

— Ben cidden Yusuf'un kokusunu duyuyorum, inanın bana. Beni bunak yerine koymasaydınız, bana bunaklık isnad etmeseydiniz. Yusuf'a olan hasretimi ve hüznümü mânâsız bulmayıp takdir etseydiniz, bu sözüme inanırdınız! diye haber verdi.

Fakat o gafil insanlar :

— Allah'a yemîn olsun ki, sen cidden o eski şaşkınlığında devam ediyorsun! diyerek hâlâ «Yusuf!» diye sayıklamasını kınadılar. Ancak ne zaman ki hakikaten kervan gelip müjdeci Yusuf aleyhisselâmın gömleğini babasının yüzüne bırakıverdi, hemen Hazreti Ya-kub'un gözleri açılıverdi de:

— Ben size, Allah'dan sizin bilemeyeceklerinizi bilirim, demedim mi? Şimdi anladınız mı Allah, ne büyük ve Peygamberlik ne hakikattir! dedi.

O vakit gelmiş olan oğulları hepsi birden:

— Ey bizim babamız, bizim günahlarımız için mağfiret talebiyle dua ediver. Biz hakikaten suçlu idik. Şimdi ise çok pişman olduk! dediler. .

Bununla beraber Yakub aleyhisselâm hemen dua edivermedi de : — Yakında sizin için Rabbime dua ederim. Şüphe yok ki, O'dur, O, ancak mağfiret edici ve rahmet edici, dedi.

Hazreti Yakub bu suretle kendi afvını işaret etmekle beraber Allah'dan istiğfarını seher vakti veya Cuma gecesi gibi bir kabul vaktini gözettiği için ve daha doğrusu Hazreti Yusuf'la onları helâllaştırıncaya veya onun afvını anlayıncaya kadar tehir etmişti. Çünkü mazlumun afn mağfiretin şartıdır.

Yakub aleyhisselâm ve hanedanı; Hazreti Yusuf'un istediği gibi Mısır'a hareket edip yanına vardılar. Hazreti' Yusuf ve hükümdar yanlarında dört bin asker ve devlet adamı ve bütün Mısır ahalisi ile onları karşılamaya çıkmışlardı. Hazreti Yakub karşıdan Yehuda'ya dayanarak yürüyordu. Karşılamaya gelen ahaliye ve atlıların ihtişam ve kalabalığına karşıdan bakıp : — Ey Yehuda, şu gelen Mısır'ın Firavunu mu? diye sordu, O da:

— Hayır, oğlun! diye cevap verdi.

Yaklaştıklarında Hazreti Yusuf'tan evvel Yakub aleyhisselâm selâm verdi de:

— Selâm sana, ey hüzünleri gideren! dedi.

Hazreti Yusuf ebeveynini kucakladı, boyunlarına sarılıp bağrına basarak hususî yerinde istirahat ettirdi. Bu karşılayış yerinde oluyordu. Daha sonra:

— înşaallah, hepiniz emniyet içerisinde Mısır'a giriniz, dedi. Böylece Mısır'a girdiler ve annesiyle babasını kendisinin bir taht gibi olan yüksek köşkünün üzerine çıkıp izzet ve ikramda bulundu. Hazreti Yusuf için anne, babası ve kardeşleri Allah'a şükrolması için secdeye kapandılar, işte o zaman Yusuf aleyhisselâm:

— Ey babacığım, işte bu önceden gördüğüm ve senin tâbirini yaptığın rüyamın tevili! Onu Rabbim hakikaten hak kıldı, Bana lütuf ve ihsan eyledi. Çünkü beni zindandan kurtardı ve sizi sahadan getirdi. Benimle kardeşlerimin arasını Şeytan dürtüştürdükten sonra böyle öldü. Yani benimle kardeşlerim arasında geçen ve kaale alınmaması lâzım gelen macera ne benden ne de onlardan değil, aramızı bozmak için Şeytanın dürtmesinden kandırmasından idi. Fakat kardeşlerin arasına Şeytanın sokulması ne büyük bir belâ idi. Eğer Allah'ın ihsanı yetişmese idi, ne fenalıklar olmazdı. Binaenaleyh böyle bir belâdan sonra Rabbimin bu ihsanları ne büyük ihsandır. Hakikaten Rabbim dilediği emir için tedbiri ne güzel, ne hoş, ne incedir. Hakikaten O, ancak O'dur hikmet ve ilim sahibi.

Ey Rabbim, sen bana mülkten bir nasib verdin ve hadiselerin tevilinden bana bir ilim öğrettin. Gökleri ve yeri yaratan Rabbim! Benim dünya ve âhirette velîm sensin, beni müslim olarak al ve beni salihler zümresine ilhak buyur!

Hazreti Yusuf babasının elinden tutup hazineleri gezdirmiş, altın, gümüş, cevherler, elbise, silâh vesaire hazinelerini dolaştıktan sonra yazı yazılacak kırtasiye hazinesine vardıkları zaman, Hazreti Yakub : — Ey oğlum, bunlar dururken şu sekiz merhalelik mesafeden bana bir mektub yazmadın ha! Bu ne ilişiksizlik? demiş. Hazreti Yusuf da:

— Bana Cebrail öyle emretti! diye cevap vermiş. Babası:

— Peki iyi amma neye sormadın, sen ona benden daha üstünsün? demiş ve böylece tekrar sual etmişti. Bunun üzerine Hazreti Cebrail:

— Sen, korkarım ki Yusuf'u kurt yer, dediğinden dolayı Allahü Teâlâ bana öyle emretti ve «Benden korksa idin» buyurdu, diye cevap verdi.

Hazreti Yakub oğlu Hazreti Yusuf ile beraber yirmi dört sene yaşamış, sonra vefat etmiş ve Şam tarafında babası îshak aleyhisselâmın yanına defnolunmasım vasiyet etmiş, Hazreti Yusuf da bizzat kendisi gidip babasını oraya defnedip geri dönmüş, sonra da Mısır'da yirmi üç sene daha yaşamıştı.

(Yûsuf Sûresi)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

Hz. YUNUS VE BALIK

Yunus aleyhisselâm, Allahü Teâlâ tarafından Asur medeniyeti merkezlerinden Ninova ahalisini doğru yola davet için memur edilmişti. Ninovalılar büyük bir şer ve fesad içerisinde olduklarından Allah'ın elçisinin sözlerine kulaklarını tıkadılar. Hz. Yunus bunun üzerine çok gadaplandı, kızdı ve Allahü Teâlâ'dan izin gelmesini beklemeden orayı terkedip kaçtı, Yafa'ya geldi, sahiplerinin Tersis'e gitmek istedikleri bir dolu gemi buldu, ücretini verdi ve gemiye bindi. Yolculuk devam ederken büyük bir fırtına koptu, dalgalar çoğaldı; gemi batacak hale geldi. Gemiciler telâşa kapıldılar, gemiyi hafifletmek için ağır eşyaları denize atmaya başladılar. O sırada Yunus aleyhisselâm da geminin altına inmiş uykuya dalmıştı. Kaptan durumdan haberdar edip «Rabbına dua et, ola ki bizi bu halden kurtarır da helak etmez» dedi. Gemidekiler, 'bize bu felâket kimin sebebiyle geldi? Bunu bilmek için aramızda kur'a atalım', dediler, Atılan kur'a Hz. Yunus'a düşmüştü, bunun üzerine; «Anlat bize, sen ne yaptın, nereden gelip nereye gidiyorsun, hangi köyden hangi soydansın?» dediler. O vakit onlara «Ha ben karayı ve denizi yaratan göklerin ilâhı Rabbın kuluyum» dedi ve başından geçen hâdiseyi anlattı. Onun üzerine gemidekiler çok korktular ve «Niye öyle yaptın?» diye kendisini ayıpladılar. Sonra ona, «Bu denizin durulması için sana ne yapalım?» dediler. Yunus aleyhisselâm da «Beni denize atın fırtına durur, çünkü bu büyük fırtına benim için oldu» diye cevap verdi. Adamlar buna rağmen gemiyi karaya çekmek istediler, muvaffak olamadılar. Nihayet Hz. Yunus'u tuttular, gemide

bulunanların kurtulması için kendi rızasıyla denize attılar, derhal deniz duruldu. Ve büyük bir balık, Allahü Teâlâ'nın emriyle Hz. Yunus'u yuttu.

Yunus aleyhisselâm balığın kanunda hatasını anladığı, Rabbından izin almadan kavmine kızıp kaçtığı için kendini çok ayıplıyor, kınıyor, pişman oluyor; «Allahım, senden başka ilâh yoktur, teşbih ancak sanadır, muhakkak ki ben haddini aşanlardan oldum.» diye nida ediyordu. Fakat sadece burada değil, öteden beri Rabbına teşbih ile zikredicilerden olduğu için balığın karnında üç gün üç gece kaldı ki, bu Allahü Teâlâ'nın bir peygamberini hapsedişinin bir ifadesiydi. Allahü Teâlâ'yı öteden beri teşbih ettiği için mahlûkatın tekrar diriliş gününe kadar burada kalması mümkün iken, kalmadı ve böyle kısa bir müddetten sonra yine Allahü Teâlâ'nın emriyle balık tarafından açık, boş bir sahaya bırakıldı.

Yunus aleyhisselâm balığın karnından karaya çıktığı zaman hasta bir halde idi ve Allahü Teâlâ kendisine bir siper olarak, üzerinde bal kabağı cinsinden bur bitki bitirdi, orada istirahat etti. Daha sonra kaçtığı kavmine hakkı bildirmesi için tekrar memur edildi ki, onların nüfusu yüz bini geçiyordu. Hz. Yunus kavmini Allah'ın azabını haber vererek îmana davet etti. Onlar da bunun üzerine yeis halinde îman ettiler ve bir zamana kadar ömür sürdüler.

Hz. Yunus kıssasında dikkate şayan bir husus vardır ki, o da yeis halinde îmanın makbul geçmesi, yalnız Yunus aleyhisselâmın kavmine mahsus olmasıdır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

Hz. HAZKİL'İN ÖLÜLERİ DİRİLTMESİ

Hazkil aleyhisselâm'ın diğer bir lakabı da Zülkifl olup Hz. Eyyub' un oğullarından Şeref olduğu bildirilmiştir. Kendisi Şam diyarında hakk'ı tebliğde bulunmuştu.

Vaktiyle İrak'ta Vasıt tarafında Dâverdân denilir bir kasaba varmış. Orada veba salgını olmuş, ahalisi bundan kaçmak için memleketlerinden çıkmışlar, fakat hep telef olmuşlar. Sonra Allahü Teâlâ onlara yine hayat vermiş. Bir de israil Oğullarından cihadla emrolunan bir kavim muharebeden korkup vatanlarından çıkmışlar, kaçmışlar, fakat yine ölmüşler, perişan olmuşlar. Nihayet Allahü Teâlâ onlara tekrar hayat vermiş, Allah yolunda muharebe etmelerini emretmiş.

Bir gün Hz. Ömer namaz kılarken geride iki Yahudi varmış. Hz. Ömer rükûa varırkan hava yapar yani rükûda kollarını böğürlerine kısmayıp serbest ve aralık tutarak dizlerine kor ve karnını çekik tutar ve bu suretle rükûda merdane ve metin bir vaziyet alırmış. Bunu gören Yahudilerden biri diğerine «bu o mu» demiş. Hz. Ömer namazı bitirince birisinin «bu o mu» dediğini söylemiş.

Yahudiler : «Biz kitabımızda Allah'ın izniyle ölüleri dirilten Hazkil'e verdiğini verecek demirden bir boynuz buluyoruz» demişler.

Hz. Ömer'in «Biz kitabımızda Hazkil ve isa'dan başka Allah'ın izniyle ölülere hayat veren kimse bulmuyoruz» demesi üzerine :

«Biz Allah'ın kitabında sana nakletmediği Peygamberler buluyoruz» demişler.

Ömer de : «evet» demiş.

Bunun üzerine Yahudiler ölülerin dirilmesine gelince :

«Sana şunu söyleyeceğiz ki, israil Oğullarına veba vaki olmuştu. Bunlardan bir kavim çıktılar, bir mil gider gitmez, Allah bunları Öldürdü. Bunlara bir duvar çevirdiler, kemikleri çürüdüğü zaman Allahü Teâlâ Hazkil'i gönderdi, üzerlerinde bir müddet durdu. Allah da bunları bu yüzden öldükten sonra dirilmeye mazhar kıldı» dediler diye de rivayet edilmiştir.

Allahü Teâlâ bu hakikatleri Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle beyan eder :

— Bakmaz mısın o kimselere ki? Ne acaib baksana şunlara ki, binlerce kişi oldukları halde ölüm korkusuyla diyarlarından çıktılar. Allah da kendilerine «ölün» dedi. Sonra da onlara yeniden hayat verdi, öldükten sonra dirilmeye mazhar oldular.

Ölmeyelim diye kaçtıkları zaman korktuktan başlarına geldi, öldüler, fakat ölüm içine düşüp adeten «öldük» dedikleri bir anda da akla hayâle gelmez bir şekilde tekrar hayat buldular.

Allahü Teâlâ bunları kitabında hatırlatırken, ölümden, ilâhî hüküm olan vazifeden kaçıp kurtulmanın imkânı bulunmadığını ve boyle yapanların korktuklarına daha çabuk ve daha feci bir şekilde uğrayacaklarını ve hattâ Allah murad edince hükmünü infaz etmek için ölüleri dirilteceğini ve binaenaleyh ölmekle kurtulacaklarını zannedenlerin de kurtulamayacaklarını beyan buyurmuştur. Hasılı ilâhî hükümden kurtulmak için ne ölümden kaçmanın, ne de ölüme koşmanın akıl kârı olmadığını anlatmıştır. Ne ilâhî hükümden kaçılır, ne de Allah'tan ümit kesilir!..

(Bakara Sûresi)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

Hz. EYYÜB'UN SABRI

Allahü Teâlâ'nın has kulu Eyyûb aleyhisselâm, îshak aleyhisselâmın oğlu lys'in oğullarından olup Yûsuf aleyhisselâm ile çağdaş bulunuyordu. Geniş serveti, arazisi, sürüleri ve çok evlâdı vardı. Allahü Teâlâ'nın bu nimetlerine karşı şükrünü tam ifa eder, gece ve gündüzünü ibadetle geçirirdi.

Fakat onun bu ibâdet ve tâatlerini hazmedemeyen Şeytan, kendisine mal ve evlâd acısı, azabda elem, meşakkat ve bedende zahmet ile dokunmuştu. Bütün bunlara karşı senelerce gösterdiği büyük sabrın nihayetinde Rabbına şöyle nida etti:

— Ey Rabbim, benim halim şu. Zahmet ve acı ile bana Şeytan dokundu, vesveseye yol buldu. Sen merhamet edenlerin en merhametlisisin.

Allahü Teâlâ da cevaben şöyle buyurdu:

— Depren ayağınla, işte —yani deprenince bir kaynak zuhur etti— sana bir yıkanacak su, serin ve içecek. Yıkan ve iç, için dışın iyileşsin, yorgunluğun dinlensin, yüreğin soğusun.

Ne kadar dikkate şayan bir noktadır ki, Allahü Teâlâ, Eyyûb aleyhissclâmın duasına cevap olan kurtuluş mucizesini verirken bile evvelâ ona böyle bir hareket emretmiştir. Burada bir emir Hz. Eyyûb'a söylendiği gibi Kur'ân-ı Kerîm'de hikâye olunarak Resûl-i Ekrem Aleyhisselâm'a hitaben bir itirazı cümle imiş gibi bir imâ da yapılmıştır. Ayak vurmak, ayakla deprenmek, mengilemek, olduğu yerde tepinmeye, çabalamaya veya sefer veya hicret veya gaza etmeye, yani cihadın mümkün olabilen her kısmına uygun olabileceğine göre bu imâ, kıssanın hisse noktalarından birini teşkil eder. Eyyûb aleyhisselâmın deprendiği bu arzın Gabiye olduğu naklolunmuştur.

Allahü Teâlâ, Eyyûb aleyhisselâma bu hareket emrinden sonra şöyle buyurdu:

— Elinle bir demet tut da vur onunla ve yemininde durmamazlık etme!

Hz. Eyyûb hastalığı sırasında bir hâdise dolayısiyle zevcesine yüz deynek vurmaya yemin etmişti. Bu suretle bir demet yaparak vurmakla yeminin yerine geleceği kendisine ruhsat olarak gösterilmiş ve had ile yeminlerde bu; «Eyyûb ruhsatı» nâmiyle baki kalmıştır.

Allahü Teâlâ, Eyyûb aleyhisselâmı çok sabırlı bularak onun güzel kulluğunu methetmiş, ona bütün ehlini yani evlâd, servet ve sıhhatini, beraberlerinde daha bir mislini rahmet olarak hem de temiz akıllılar için bir ibret dersi; ibâdet edenler için bir hatıra olarak bahsetmiştir.

(Enbiya ve Sâd Sûreleri)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ZÜLKARNEYN'İN SEDDİ

Hazreti Zülkarneyn Allahü Teâlâ'nın kendisine verdiği ilim ve hikmetle muhtelif kavimleri irşadla vazifelendirildi. Allahü Teâlâ yer yüzünde kendisi için bir hayli kuvvet ve kudret tahsis etti. Ona her şeyden önce yüksek gayesine eriştirecek maddî ve manevî vasıtalar ihsan etti.

Hazreti Zülkarneyn Allahü Teâlâ'nın kendisine verdiği bu büyük vâsıtalarla ilk önce garba doğru bir yol takip etti. Tâ gün batısına, batının iskân olunan mıntıkasına vardı. Oraya vardığı zaman güneşi balçıklı bir su havzası içine batıyor gibi gördü. Ve orada bir kavim buldu. Hazreti Allah kendisine:

— Ey Zülkarneyn! Bu kavmin hâline göre ya onları azâblandırırsın, yahut haklarında afv ve ihsan ile güzel bir yol seçersin! buyurdu!

Hazreti Zülkarneyn de:

— Her kim zulümde bulunursa, muhakkak onu azablandırılır. Sonra o zâlim, Rabbine iade olunur. Bir de Allah onu görülmedik, bilinmedik bir azâb ile azâblandırır. Amma her hangi bir kişi de imân edip iyi iş işlerse, ona da en güzel mükâfat vardır. Ve ona emirlerimizden en kolayını söyleriz, dedi.

Hazreti Zülkarneyn Mağrib'de bu şekilde hükümran olduktan sonra kendisini Şarka ulaştıran bir yola düştü. Tâ gün doğuya, doğunun meskûn bulunan yerine kadar gitti, oraya varınca o, güneşi bir kavim üzerine doğuyor buldu ki, Allahü Teâlâ onlara güneşin karşısında onun tesirinden koruyacak elbise ve bina gibi bir siper ihsan etmemiş, bir çit yapmalarını bile müyesser kılmamıştı.

İşte Hazreti Zülkarneyn'in Şark'taki hükümranlık menkıbesi de Garb'teki gibidir. Onun yanında asker, harp âletleri ve saltanat gerekleri olarak daha neler vardı ki, onun tamamını Allahü Teâlâ'nın ilmi kaplıyordu.

Sonra Hazreti Zülkarneyn Mağrib'le Meşrık arasında güneyden kuzeye doğru üçüncü bir yol takip etti. Nihayet Türk ilini şark tarafından sınırlayan iki dağ arasına vardı. Buraya vardığı zaman bu dağların birisinde Türk ırkından bir kavim buldu ki, onlar da kendi dillerinden başka söylenilen bir- sözü zor anlıyorlardı. Bu kavim tercümanları vasıtasiyle:

— Ey Zülkarneyn! Ye'cûc ve Me'cûc denilen iki kavim diyarımızda hayvanlarımızı çalmak, mahsullerimizi tahrip etmek sûretiyle fesatlık yapıyorlar. Onlarla bizim aramızda bir sed yapmak üzere sana ücret versek olur mu? dediler.

Hazreti Zülkarneyn:

— Rabbimin beni sahip kıldığı mal ve iktidar çok hayırlıdır, ücrete ihtiyacım yoktur. Binaenaleyh siz bana icabeden kuvvetle yani inşâ malzemeleriyle yardım ediniz! Ben de ey Türkler, sizinle onların arasına sağlam bir sed yapayım. Haydi bana büyük demir parçaları getiriniz! dedi.

Onlar da getirdiler ve yapı işi başladı, İki dağın iki tarafı birle-şinceye kadar Hazreti Zülkarneyn demirleri kullanmış ve halka:

— Haydi körükleyin! diye kumanda etmiştir. Körüklenen şeyi ateş haline getirince:

— Bana erimiş bakır getiriniz de icab eden yerlerine dökeyim, demiştir.

Seddin inşâsı tamam olunca:

— Artık şimdi onu ne aşmaya muktedir olurlar, ne de delmeye güçleri yetişir! diye teminat vermiştir. Hazreti Zülkarneyn sonra:

— İşte bu sağlam sed Rabbim tarafından kullarına ihsan buyrulan bir rahmettir. Fakat her zaman Rabbimin emri gelirse, onu yerle yeksan eder. Rabbimin va'di ise haktır, demiştir.

Hazreti Zülkarneyn'i bazı tarihçi ve tefsirciler Yunanh iskender ile karıştırma gibi bir yanlışın içine düşmüşlerdir. Kur'an-ı Kerîm'in yukarıdan beri gördüğümüz tebligatına göre, bizim

bahsimizin mevzuu olan Hazreti Zülkarneyn dünyanın hem garbına hem şarkına hükmeden salih bir cihangirdir. Yunanlı iskender ile alâkası yoktur.

Dikkati çeken diğer bir husus da, Zülkarneyn'in inşâ ettiği seddin hangi sed olduğu hususuna dair muhtelif rivayetlerin bulunmasıdır. Bu sed nerdedir, bugün mevcut mudur? Tarihî sedler müteaddit olduğu için Kur'ân-ı Kerîm'de adı geçen seddin bunlarla karıştırıldığı anlaşılmaktadır. Bunlardan en meşhurları Çin seddiyle Yemen'deki Me'rib Seddidir ki, hiç şüphesiz bunlar Zülkarneyn seddi değildir. Zira bunun Kur'ân'ın haber verdiği müstesna inşâ tarziyle Çin seddinin mimarî ve adî tarzı arasında büyük bir fark vardır. Ve Çinliler tarafından yapılmıştır. Me'rib Şeddi de değildir. Çünkü onun inşa tarzı da tarihî haberlere ve incelenen bakî eserlerine göre, biribirinden farklıdır. Yine ayrıca Ermenistan ile Azarbeycan'ın iki dağı arasındaki Demir Kapı ve Buharâ'nın ortasındaki Kokya Dağı bitişiğinde olduğu kaydedilen seddin de Zülkarneyn seddi ile alâkası yoktur.

Hülâsa olarak bu sed, çok eski bir tarihin karanlıkları arasına gömülmüştür. Bugün onun mevcudiyetine kılavuzluk edebilecek hiç bir eser de yoktur. Kur'ân'dan öğrendiğimiz; bu sed tarihî hayatını yaşayıp harabesine Allah'ın emir ve iradesi taalluk edince yerle bir olacağıdır. Kim bilir tarihî araştırmaların erişemediği her hangi bir devirde arz nasıl bir değişikliğe uğramıştır. Ancak kat'î olan bu seddin kuzeyde inşâ edildiğidir.

Bu hâdisede adı geçen Ye'cûc ve Me'cûc de, bütün tarihçilerin ittifakla bildirdiklerine göre Nuh aleyhisselâmın oğlu Yafes zürriyetinden iki kabiledir. Tevrat'da bu şekilde bildirildiği gibi, islâm âlimleri de buna kaanîdir. Yer yüzünü kana boyayıp fesada veren Ye'cûc ve Me'cûc'un yalnız iki kabile değil müteaddit kabilelerden müteşekkil bir çapulcu halitasından ibaret olduğu da yine Kur'ân-ı Kerîm'in beyanlarından anlaşılmaktadır.

Bu iki fesadçı kavmin kimler olduğuna dair rivayet ve görüşler de değişiktir. Hazreti Zülkarneyn'e sed yapması için teklifte bulunan Türklerin ifadelerinden anlaşılan bu kavmin Moğollar olmasıdır. Avrupalılara göre de, Batı Roma imparatorluğunu istilâ eden Hunlar'dır ki, bu görüş frenklerin böyle demelerine dayanmaktadır. Hindistan'ın en mümtaz âlimlerinden Mehmed Enver Koşmirî ise Rusların Ye'cûc, İngilizler ile Almanların da Me'cûci zürriyetinden olduklarını, binaenaleyh Ye'cûc ve Me'cûc'un mükerrer olarak vaki olduğu, Kur'ân'da zikredilen hurucun âhır zamanda meydana geleceğini ve bunun en şiddetlisi olacağını kaydetmektedir. Bütün bunlardan görülen o ki, Ye'cûc ve Me'cûc belâsı bütün bir insanlığa şâmil olan bir âfettir.

(Kehf ve Enbiyâ Sûreleri)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ ŞUAYB VE MEDYENLİLER

Şuayb aleyhisselâm da Medyen kavmine peygamber olar-ak gönderilmiştir. Medyen, İbrahim aleyhisselâmın amcası oğludur. Medyen'in nesebinden gelen kavme de Ehl-i Medyen denilmiştir. Hazreti Şuayb da İbrahim aleyhisselâm'ın evlâdından ve Medyen ehlindendir. Medyen daha sonra Kızıldeniz civarında Hazreti Şuayb'ın tesis ettiği kasabaya itlâk edilmiştir.

Medyen ehli puta tapıyordu, ölçüleriyle, tartılariyle ve silik, kesik, vezni bozuk paralariyle halkı aldatıyorlardı. Bunları tevhide davet ve bu fena hareketlerinden men' ve hazer ettirmek için Hazreti Şuayb gönderilmiştir. Hatîbü'l - Enbiyâ namiyle mâruf olan bu aziz peygamberin Medyen ehlini hakka daveti ve onların kendisine muhalefeti ve sonra da helak olmaları Kur'ân-ı Kerîm'de meâlen şöyle bildirilmiştir:

«Medyen halkına da onların kardeşi olan Şuayb'i Peygamber olarak gönderdik. Şuayb onlara:

— Ey kavmim, Allah'a kulluk ediniz!. Sizin için O'ndan başka ibadet edecek hiç bir ilâh yoktur. Kile ve teraziyi de eksik tutmayınız!. Muhakkak surette ben sizi bir servet içerisinde görüyorum. Bu servete şükretmezseniz üzerinize çöküp sizi kaplayacak bir günün azabından elbette korkarım. Ey kavmim, kileyi ve teraziyi denk olarak ölçüp, tartınız!. Ve halkın eşyasına haksızlık' etmeyiniz! Yeryüzünde yaramazlık yaparak halkın dirliğini bozmayınız! Allah'ın helâlından bıraktığı kâr, eğer mü'minseniz, sizin için daha hayırlıdır. Bununla beraber ben üzerinizde bir muhafız da değilim, demişti.

Medyenliler kendisiyle alay ederek:

— Ey Şuayb! Atalarımızın taptıkları şeyleri bırakmamızı, yahut mallarımızda dilediğimiz gibi tasarruf etmeyeceğimizi sana namazın mı emrediyor? Şüphesiz ki sen çok çok uslu ve akıllısın! dediler,

Şuayb aleyhisselâm:

— Ey kavmim! Bana söyler misiniz? Eğer ben Rabbim tarafından verilen bir delil üzerine gönderilmiş bulunuyorsam ve Rabbim kendisinden bana güzel bir rızk ihsan ettiyse, bu temiz nimeti haram ile kirletmem yakışır mı? Ben size yasak ettiğim kötü kazançları size muhalefet ederek kendim kazanmak istemiyorum. Ben yalnız gücüm yettiği kadar sizi islâh etmek istiyorum. Muvaffak olmam ise ancak Allah'ın tevfiki iledir. Ben yalnız Ö'na dayandım. Ve her halde O'na yönelirim. Ey kavmim, bana muhalif olmanız Nuh kavmine, Hûd kavmine, yahut Salih kavmine isabet eden belâ gibi sakın sizi bir felâkete uğratmasın!. Lût'un kavmi de günahkârlıkta sizden uzak değildi. Rabbinize istiğfar ediniz! Sonra O'na tevbe ediniz! Muhakkak ki, Rabbim çok merhametlidir, mü'minleri çok sever, dedi.

Medyenliler ise:

— Ey Şuayb, biz senin söylediğin sözlerden çoğunu iyi anlamıyoruz! Ve seni içimizde zayıf görüyoruz. Taallukâtından beş - on kişinin hatırı olmasaydı, muhakkak seni taşlardık. Senin bizim yanımızda ehemmiyetin yoktur, diye cevap verdiler.

Hazreti Şuayb : .

— Ey kavmim! Nazarınızda benim kabilemin ferdleri Allahü Teâlâ'-dan daha azîz midir de Allah'a hiç iltifat etmiyorsunuz? Muhakkak ki Rabbim sizin bu hareketlerinizi tamamiyle bilir. Ey kavmim, siz dilediğinizi bütün kuvvetinizle yapın! Ben de şüphesiz vazifemi yapıyorum. Kişiyi rezil edecek azâb kime gelecektir ve kim yalancıdır? Yakında görürsünüz! Şimdi sonunu gözleyiniz, ben de sizinle beraber o günü muhakkak gözlüyorum, dedi.

Vaktâ ki Allahü Teâlâ'nın emrinin tecellî etme zamanı geldi. Hazreti Şuayb'e ve onunla beraber imân edenlere Allahü Teâlâ tarafından bir rahmet olarak kurtuluş verildi. O zalimleri ise müthiş bir azâb fırtınası ve sarsıntısı yakaladı da oldukları yerde çökekalmış bir vaziyette sabaha erdiler. Ve böyle bir azâbla yok edildiler. Sanki onlar bu ilde yaşamamışlardı. Semud nasıl bir fırtına ile hayattan uzaklaştıysa, varsın Medyen de öyle yıkılsın gitsin! diye ilâhî emir tecelli etti.

Şuayb aleyhisselâmın irşad ettiği bir de Eyke ahalisi vardır. Eyke, sık ve ağaçları birbirine girift olan ormanlığa denilirdi. Hazreti Şuayb'in bu mıntıkadaki ümmeti sık bir ormanlığa sahip bulunduklarından dolayı Ashâb-ı Eyke denilmiştir. Eyke eshâbı Medyen halkının başkası-dır.

Şuayb aleyhisselâm Eyke ahalisinden değildir, ancak onlara da hakkı tebliğ ile memur olmuştur.

Eyke'liler de Medyen'liler gibi, kendilerine gönderilen Allah'ın Resulu Şuayb aleyhisselâmı yalanladılar ve âsî oldular. Hazreti Şuayb onlara :

— Siz Allah'dan korkmaz mısınız? iyi biliniz ki, ben size gönderilen emîn bir peygamberim. Şu hâlde Allah'dan korkunuz ve bana itaat ediniz! Ben bu irşadın karşılığı olarak sizden bir ücret istemem. Benim ecrim yalnız âlemlerin Rabbine aittir. Kileyi tam ölçünüz de hak geçirenlerden olmayınız! Ayarı doğru olan terazi ile tartı yapınız! Ve halkın eşyalarını değerinden aşağı düşürmeyiniz. Hem yeryüzünde fesadçı kimselerle ortalığın nizâmını bozmayınız! Sizi ve sizden önceki ümmetleri o yaratan Allah'dan korkunuz! dedi.

Eyke ahâlisi ise :

— Ey Şuayb! Muhakkak sen sihirlenmişlerdensin. Sen de ancak bizim gibi bir beşerden başka bir şey değilsin. Hem biz, muhakkak seni yalancılardan sanıyoruz. Eğer doğrulardan isen haydi gökten bir tabakayı üzerimize düşürüver de bizi öldür, dediler.

Şuayb aleyhisselâm :

— Rabbim yaptıklarınızı çok iyi bilir, dedi

Hülâsa olarak Eyke eshâbı Allah'ın elçisi Hazreti Şuayb'ı yalanladılar. Onları da Zulle gününün azabı yakaladı. Zulle, bulutun ve ağacın gölgesine denir ki, Eyke eshâbı, helak edildiği sırada müthiş bir sıcaklık ortalığı kaplamış ve halk oldukça bunalmış idi. Bu sırada gökyüzünde bir bulut belirmiş, ve onun vesilesiyle serin bir rüzgâr esmeğe başlamıştı. Halk bu bulutun gölgesine sığındığı sırada bulut, bunları ateş halinde bastırarak helak etmişti, işte bu gökten gelen Zulle, büyük bir günün azabı idi. Bu hâdisede şuur sahipleri için muhakkak bir ibret vardı. Fakat Eyke eshâbının çoğu gafletten uyanıp da imân etmediler.

(A'râf, Hûd, Ankebût ve Şuarâ Sûreleri)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

FAZİLET ÖRNEĞİ ASİYE

Hazreti Âsiye, Musa Aleyhisselâm'ın hayatının sebebidir. Hazreti Musa'ya en büyük hizmetlerde bulunan ve nihayet imân eden yüksek iradeli bir kadındır. Musa aleyhisselâmın doğumu sırasında Allahü Teâlâ tarafından annesine çocuğu endişe etmeden emzirmesi, şayet çocuğu hakkında bir fenalık hissederse onu bir sandık içerisinde Nil nehrine bırakıp mahzun ve mükedder olmaması ve çocuğu kendisine iade edilip büyüdüğünde peygamberlik rütbesi verileceği vahyedilmişti. Vahy mucibince Nil'e bırakılan ve yeni doğan bu çocuğu barındıran sandık Firavun'un sarayı sahilinden akıp giderken görülerek saraya alınmış ve Âsiye tarafından Firavun'a:

— Bu yavrucak bana ve sana bir göz aydını olur, bunun hayâtına kıymayınız! Belki bize bir faydası dokunur, yahut evlâd ediniriz, demişti de Firavun ve etbâı bu yavrucuğun ileride fazilet nâmına kendileriyle karşılaşacağını ve nasıl kahramanlıklar göstereceğini idrâk edemiyorlardı.

Bu şekilde Hazreti Musa'nın hayatını kurtaran Âsiye, ileride Musa aleyhisselâma iman ve mucizelerini tasdik etmiş olmakla Hazreti Musa gibi o da Firavun ile karşılaşmış ve bu suretle Hazreti Musa'nın hayatı ve dini uğrunda kendi hayatını feda etmiştir. Âsiye, Firavun'un çok acı işkenceleri altında can vermişti. Rivayet edildiğine göre, Hazreti Âsiye

— Ey Rabbim! Cennetinde, civarında bana ev yap da beni Firavun'dan ve onun kötülüklerinden kurtar!. Mealindeki duasını bu işkencelere mâruz kaldığı sırada okumuş ve derhal kabul olunup Cennet'teki makamı kendisine gösterilmekle güle güle hayatı terk etmiştir.

Bu şekilde Âsiye, kadınlık âleminde en yüksek fazilet doruklarına erişen iki kadından birisi oluyor. Diğeri ise, elini, eteğini sıkı tutmak, namusunu ve iffetini muhafaza etmek hususunda kale kadar metin bir ruha, bir irâdeye sahip olan Hazreti Meryem'dir..

Allahü Teâlâ bu iki numune hâtûnu yüce kitabında şöyle anlatmaktadır:

«Allah, kâfirlerle yakınlığı olan mü'minler için de Firavun'un karısı ve Müzahim'in kızı Âsiye'yi mesel, fazilet örneği kılmıştır. Çünkü Asiye: Rabbim, benim için yanımda Cennet'te bir ev yap da beni Firavun'dan ve onun kötülüklerinden kurtar. Zalimler güruhundan da halâs eyle diye dua etmişti. Allah, imân edenler için de îmran'ın kızı Meryem'i mesel, ismet numunesi kılmıştır. O Meryem ki, ırzını sağlam korudu da biz, ona, ruhumuzdan nefhettik. O, Rabbinin kelimelerini ve kitaplarını tasdik etmiş ve kendisini tamamiyle ibâdete vermiş insanlardan idi.»

Peygamber Efendimiz aleyhisselâm da bir Hadîs-i Şeriflerinde şöyle buyurur:

«Erkeklerden çoğu fazilette kemâle erdi. Halbuki kadınlardan yalnız Firavun'un karısı Asiye ile Imran'ın kızı Meryem'den başka hiç biri kemâle erişemedi...»

(Tahrim, Meryem, Kasas, Tâhâ ve Enbiyâ Sûreleri)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ MUSA VE ASASI

Hazreti Yakub'un nesli olan îsrail Oğulları Yusuf aleyhisselâm Mısır'da vezir olduktan sonra buraya gelmişler ve onun yanında toplanmışlardı. Zamanla çoğaldılar ve sayıları yüzbinleri aştı. Mısır'da mal, mülk ve geniş arazilere sahip oldular. Bunların bu derece nüfus ve mal bakımından kuvvetlenmeleri o zaman Mısır'a hükmeden Firavun Kâbus bin Mus'ab'ı kendi geleceği için endişelere sevketmişti. Bu endişe ile îsrail Oğullarının bütün arazilerini ellerinden gasbedip kendilerinin karın tokluğuna çalıştırılmalarına bir nevi köleleştirilmelerine karar verdi.

Firavun bu tedbirlerle uğraşırken kâhinlerden biri, kendisine şöyle bir haber verdi:

— İsrail Oğullarından bir çocuk dünyaya gelecek ve senin saltanatın ve devletin onun eliyle son bulacak!

Bunun üzerine Firavun, İsrail Oğullarından doğacak her erkek çocuğun öldürülmesine dair emir verdi ve bu iş için hususî vazifeliler tâyin etti. Bu adamlar, yeni doğan erkek çocukları araştırıp bulurlar, mutlaka öldürürlerdi. Bu sırada annesi, Hazreti Musa'yı dünyaya getirdi. Fakat bu nurtopu gibi yavruyu Firavun'un adamlarının öldürmesinden çok endişeliydi. Musa Aleyhisselâmın doğumundan sonra Hazreti Allah tarafından annesine, bu çocuğu endişe etmeden emzirmesi, eğer ilerde çocuk için bir fenalık hissederse ,onu bir sandık içerisinde Nil nehrine bırakıp mahzun ve mükedder olmaması ve çocuğu kendisine iade edilip büyüdüğünde ona peygamberlik rütbesi verileceği ilham yoluyla vahyedilmişti. Bu hal içerisinde annesi Hazreti Musa'yı üç ay emzirmiş ve sonra vahiy mucibince bir sandık içerisine yerleştirerek büyük kızına verdi ve onun vasıtasıyla Nil nehrine bıraktırdı bir taraftan da ona tenbıh etmişti:

— Kardeşinin izini takip et, ne olduğundan bir haber getir!

Hazreti Musa'nın kız kardeşi de onu, Nil'in sularında uzaktan takip etti ve sandığı nehir kenarında bulunan Firavun'un sarayından aldıklarını gördü. Firavun'un adamları ise bunun bu şekilde takip edilip görüldüğünden haberdar değillerdi.

Fakat Hazreti Musa'nın annesi, kızı gelip kendisine durumu haber verinceye kadar ne olup bittiğinden hiç haber alamayarak hayretten ve dehşetten gönlüne hiç bir şey girmiyor, aklı sıfıra inmiş bir halde bekliyordu da, az daha bu telâş ile haber alacağım diye yaptığını sezdirecek, Hazreti Musa'nın durumunu ifşa ediverecekti.

Allah (C.C.) Hz. Musa'nın annesinin kalbine rabıta verdi. Cenab-ı Hak, Zatının nurunu onun kalbine akıttı da rahatladı ve endişesi izale oldu. Kızı gelip durumu kendisine haber verdi. Kızı da sarayda hizmetçi olarak çalışıyordu, annesi kızına:

— Sen zaten orada çalışıyorsun. Git bak, sarayda neler oluyor, sandığı ne yaptılar, öğrenip gel de bana bildir, dedi.

Sarayda sandık açılmış ve içerisinde nur topu gibi bir erkek çocuk olduğu ortaya çıkmıştı. Bunun üzerine Firavun'un karısı saliha ve mü'mine bir kadın olan Asiye kocasına şöyle bir teklifte bulundu:

— Bu yavrucak bana ve sana bir göz aydını olur, bunun hayatına kıymayınız. Belki bize bir faydası dokunur, yahud evlâd ediniriz!

Zira kendilerinin de bir çocukları yoktu. Firavun da onun bu fikrine iştirak etti. Böylece Hazreti Musa'ya dokunulmadı.

Hazreti Âsiye çocuğa süt verecek bir anne bulunmasını istedi. Ancak çocuk, getirdikleri süt annelerinden hiç birisinin memesini ağzına almıyordu. Bu sebeple Âsiye çocuğun hayatından endişe etmeye başladı. O zaman Hazreti Musa'nın sarayda hizmetçilik yapan kız kardeşi ki, onlar bunu bilmiyorlardı, dedi ki:

— Size onu emzirecek bir kadın bulayım mı?. Bunun üzerine:

— Acele o kadına söyle, diye emir verdiler.

Kız koşup annesini saraya alıp getirdi. Annesi oğlunu görünce rengi değişti, kalbi heyecandan çarpmaya başladı, ancak kimsenin farkına varmaması için kendine hakim oldu. Çocuğu kucağına alıp da kendisine memesini verince, Hazreti Musa derhal emmeye başladı. Böylece Allahü Teâlâ Hazreti Musa'yı annesine tekrar iade ediyordu.

Allahü Teâlâ hikmeti icabı Firavun'un en büyük düşmanını ona kendi kucağında büyüttürdü ve Hazreti Musa olgunluk çağına erişti. Kendisine bir hakimiyet ve ilim ihsan etti. Çünkü O, muhsinlere böyle mükâfat verir.

Hazreti Musa bir gün Saraydan çıkarak şehre indi. Orada giderken ahalisinin bir gaflet arıma rastladı ki, iki kişi biribirleriyle kavga ediyorlardı. Bunlardan birisi Hazreti Musa'nın kavmi olan İsrail Oğullarından, diğeri ise düşmanlarından yani Firavun'un itibar ettiği topluluktan idi.

Bunun üzerine kavminden olan kimse, düşmanından olan kimseye karşı Hazreti Musa'dan yardım talebinde bulundu. Hazreti Musa da bu istek üzerine hemşehrisinin hasmına bir yumruk indirdi ve adamın ölümüne sebep oldu.

O anda Hazreti Musa bu yaptığından dolayı nedamet duydu ve Allah'a sığınarak:

— Bu olan Şeytanın işîndendir, O cidden şaşırtıcı ve açık bir düşmandır. Ey Rabbim! Doğrusu ben nefsime yazık ettim, artık mağfiretinle benim kabahatimi ört. Muhakkak senin lütfün daha büyüktür! diye niyazda bulundu.

Allahü Teâlâ da kendisini mağfiret buyurdu. Çünkü hakikaten O, öyle Gafur ve öyle Rahîm'dir.

Hazreti Musa da:

— Ey Rabbim! Bana olan bu nimetlerin hakkı için artık mücrimlere, suçlulara asla yardımcı olmam, dedi.

Fakat bu yaptığının bilinmesi endişesinden Saraya dönmedi ve korku içinde şehirde sabahladı. Olup bitenin neticesini gözetirken bir gün önce kendisinden yardım isteyen israil Oğullarına mensub o adam yine bir başkasıyla kavga ediyor ve mağlup vaziyette yine yardım için feryad ediyor gördü.

Hazreti Musa o kimseye:

— Sen besbelli bir yaramazsın, dedi ve yine kendisine hakim olamayarak, o hasmı yakalayıvermek isteyince, adam:

— Ey Musa, dün bir adamı öldürdüğün gibi beni de öldürmek mi istiyorsun, ara düzelticilerden olmak istemeyip de yer yüzünde zorba mı olmak istiyorsun? dedi.

Bunun üzerine Hazreti Musa suçunun başkaları tarafından da duyulduğunu anlayarak daha fazla endişe etmeye başladığı sırada, şehrin öte başından bir adam koşarak geldi Ve:

— Ey Musa! Haberin olsun heyet, seni işlediğin suçtan dolayı öldürmek için hakkındaki emri müzakere ediyorlar, hemen çık! Ben cidden senin hakkında hayırla düşünenlerdenim, dedi.

Hazreti Musa derhal oradan korku ile gözeterek ayrıldı ve:

— Ey Rabbim, kurtar beni bu zalim kavimden! diye dua etti. Musa Aleyhisselâm bu hadiseden sonra Mısır'dan çıkıp doğuya çöle doğru yöneldi ve:

— Ola ki, Rabbim beni düz yola çıkarır, diye temenni etti.

Bu halde bir memleketten diğer bir memlekete intikal ederken Medyen beldesine vardı.

Yolculuk esnasında hayli bitkin düşmüştü. Medyen suyunun başına vardığı zaman burada koyunlarını sulayan bir küme insan gördü. Bunların yanı sıra koyunlarını otlatan ve bu insanların yanına yaklaşmayan iki kız kardeş buldu.

Bu insanlardan sakınan genç kızlara:

— Derdiniz nedir? Niçin siz de koyunlarınızı sulamıyorsunuz? diye sordu.

Onlar:

— Biz iki genç kızız, erkeklerin yanına yaklaşamıyoruz. Onlar koyunlarını sulayıp çevirdikten sonra biz de koyunlarımızı sulayabiliyoruz, diye cevap verdiler.

Hazreti Musa ise:

— Peki, iki genç kızsınız da neden koyun otlatmakla meşgulsünüz? diye sordu. Kızlar:

— Bizim babamız ihtiyar bir kimsedir. Onun için koyunları biz otlatıyoruz, dediler.

Bunun üzerine Hazreti Musa kalkıp onların koyunlarını suladı. Kızlar bulundukları yerde bekliyorlardı. Bu alâkasından dolayı onlar memnun oldular ve kendisine teşekkür ettiler, gittiler.

Hazreti Musa gölgeye çekildi ve:

— Ey Rabbim, ben cidden bana indirdiğin hayırdan dolayı bir fakirim, diye dua etti.

Derken biraz sonra iki kız kardeşten biri edep ve haya içerisinde yürüyerek Musa aleyhisselâma geldi ve:

— Babam seni davet ediyor, bize su çekiverdiğin, koyunlarımızı suladığından dolayı size karşılığını ödemek için sizi istiyor, dedi. Hazreti Musa kalktı ve o genç kızla beraber davet edilen yere gitti.

Kızın babası, Hazreti Musa'ya kim olduğunu, ne sebeple Medyen'e kadar geldiğini sordu, o da başından geçen hadiseleri anlatınca:

— Korkma! Kurtuldun o kavimden, o zalimlerden, dedi.

Bu zât Allah'ın Peygamberi Şuayb aleyhisselâm'dan başkası değildi.

Kızlardan birisi babasına:

— Babacığım, onu ücretle tut! Çünkü o, tuttuğun ecirlerin en hayırlısı, kuvvetli ve güvenilir bir kimsedir, dedi. Şuayb aleyhisselam da Hazreti Musa'ya:

— Haberin olsun, ben şu iki kızımın birini sana nikahlamak istiyorum. Ancak sen de sekiz sene benim koyunlarımı güdersen ki, eğer bu müddeti on seneye doldurursan o da senin lütfundandır. Bununla beraber seni zorlamak istemiyorum. Eğer kabul edersen inşaallah beni salih kimselerden bulacaksın!, dedi.

Hazreti Musa da:

— Benimle senin aramızda, iki müddetin her hangisini ödersem, demek benim aleyhime husûmet etmek yok. Allah bu anlaşmamız üzerine vekilimizdir, dedi. Ve genç kızlardan biriyle evlendi. On sene Hazreti Şuayb'ın hizmetinde bulundu.

Hazreti Musa, Şuayb aleyhisselamın yanında anlaşmadaki süreden daha fazla olarak kaldıktan sonra, ailesiyle birlikte Medyen'den ayrılıp Mısır'a doğru yola çıktı. Mevsim kış idi. Şam meliklerinden çekindiği için başka bir yol seçmişlerdi. Ancak zevcesi hamile olup yolda kır sahalardan geçtiğinden yolculukları zahmetli oluyor, hattâ yollarını şaşırıyorlardı. Bu yürüyüş onları karanlık, soğuk ve karlı bir gecede Tur dağının sağında garb tarafına sevketmişti. Çakmak taşı çakmayıp her türlü vâsıtanın kesildiği böyle bir çaresizlik içerisinde bulundukları bir anda Hazreti Musa Tur dağı tarafından bir ateş gördü.

O vakit ailesine:

— Durun, benim gözüme bir ateş ilişti. Her halde ben, size ondan bir haber getireceğim yahut bir parça alırım, da ocak yakar ısınırsınız, veyahut da bir kılavuz bulurum, dedi.

Ateş gördüğü yere vardığı zaman ise Hazreti Musa'nın kendine nazaran, vadinin sağ kıyısındaki arzda ağaçtan şöyle nida olundu:

— Ey Musa, haberin olsun benim, ben Rabbin, âlemlerin Rabbi Allah. Hemen pabuçlarını çıkar. Çünkü sen mukaddes Tuvâ vâdisindesin. Ben seni Peygamber olarak seçtim. Şimdi sana verilecek vahyi dinle. Hakîkaten benim, ben Allah, benden başka ilâh yok. Onun için bana ibâdet et ve zikrim için namaz kıl. Çünkü kıyamet muhakkak gelecek. Ben, hemen hemen onu

gizliyorum ki, her nefis ameliyle cezalansın. Binaenaleyh sakın ona inanmayıp da kendi hevasına uyan kimse seni ondan alıkoymasın, sonra helak olursun!

Hazreti Musa bu nidayı işitince vücudu sarsıldı, kalbi yerinden oynadı, sessiz ve hareketsiz bir vaziyette olduğu yerde kalakaldı. Aynı sesin sahibi yine:

— O sağ elindeki de ne ey Musa? diye sordu. Hazreti Musa:

— O, asam; üzerine dayanırım ve onunla davarlarıma yaprak çırparım. Benim onda daha başka hacetlerim de vardır, diye cevap verdi.

Allahü Teâlâ:

— Bırak onu ey Musa! buyurdu. Hazreti Musa bırakınca bir de baktı ki, o asa bir yılan olmuş kıvrılarak koşuyor. Allahü Teâlâ:

— Tut onu, korkma! Biz onu önceki suretine iade edeceğiz. Bir de elini koynuna sok, çıksın bembeyaz bir âfetsiz diğer bir mucize olarak ki, sana en büyük âyetlerimizden gösterelim. Git o Firavun'a. Zira o pek azdı, buyurdu.

Musa aleyhisselâm:

— Ey Rabbim, benim göğsüme genişlik ver, bana işimi kolaylaştır, dilimden düğümü çöz ki, sözümü iyi anlasınlar. Bana ehlimden bir peygamber de ver; Kardeşim Harun'u. Onunla arkamı sağlamlaştır, onu işimde ortak et ki, seni çok teşbih edelim ye çok zikreyleyelim. Şüphe yok ki, sen bizi görüp duruyorsun! dîye niyazda bulundu. Allahü Teâlâ:

— Haydi, erdirildin dileğine ey Musa! Şânım hakkı için biz lütfetmiştik sana diğer bir defa daha. O vakit ki, anana şu verilen ilhamı verdik: Onu tabut içine koy da suya bırak. Su onu sahile bıraksın, ki hem bana hem ona düşman biri alsın. Ve üzerine benden bu sevgi koydum ki, hem de nezaretim altında yetiştirilesin. O vakit hemşiren gidiyor ve diyordu.: «Ona iyi bakacak birini buluvereyim mi sise?» Bu sûretle seni anana iade ettik ki, gözü aydın olsun da mahzun olmasın. Hem bir adam öldürdün de seni gamdan kurtardık ve türlü sıkıntılarla seni imtihan ettik. Bu sebeple senelerce Medyen Ehli içinde kaldın. Sonra da bir kader üstüne geldin ey Musa! Ben seni kendim için yetiştirdim. Git âyetlerimle sen ve kardeşin. Ve benim zikrimde gevşeklik etmeyin. Firavun'a gidin. Çünkü o pek azdı. Varın da ona, belki dinler veya korkar diye yumuşak dille söyleyin! buyurdu.

Hazreti Musa:

— Ey Rabbimiz, korkarız ki, Firavun bize şiddetle saldırır, yahut azgınlığını artırır, dedi. Bunun üzerine Allahü Teâlâ:

— Korkmayın! Çünkü ben sizinle beraberim, işitirim ve görürüm. Haydi varın da ona deyin ki, haberin olsun biz Rabbinin peygamberleriyiz, artık İsrail Oğullarını bizimle gönder ve onlara azâb etme, sana Rabbinden bir âyetle geldik, selâm doğruya tabî olanadır! buyurdu.

İlâhî hitab sona erince Hazreti Musa heyecanla geldi, gördüklerini ve işittiklerini zevcesine anlattı ve kardeşi Harun aleyhisselâm ile beraber bu vazifeyi yerine getirmek için Firavun'a gideceklerini bildirdi.

Hazreti Musa kardeşi Harun aleyhisselâma vardı ve Tur dağında kendilerine tevdî edilen ilâhî emri tebliğ ettikten sonra beraber Firavun'un yanına gittiler.

Hazreti Musa ile Hazreti Harun Firavun'un yanına girince, Musa aleyhisselâm açık ve düzgün bir dil ile tebliğe başladı:

— Biz âlemlerin Rabbi ve senin de Rabbin olan Allahü Teâlâ'nın peygamberleriyiz, İsrail Oğullarına eziyet etmekten vaz geç ve onları bizimle beraber serbest bırak! Allahü Teâlâ bizi sana bu emrini tebliğ için gönderdi. Her halde azâb yalanlayıp yüz çevirenedir, dedi.

Bunun üzerine Firavun, Hazreti Musa'ya:

— Seni çocukken biz büyütmedik mi? Hem bizde ömründen senelerce kaldın. Hem de yaptığın o kati işini işledin. O halde sen o nankör kâfirlerdensin! dedi.

Musa aleyhisselâm:

— — Evet, o adamı öldürdüğüm zaman şaşkınlardandım. Bu sebeple sizden korktum ve içinizden kaçtım. Derken Rabbim benim hakkımda hüküm ihsan etti, mağfiret buyurdu ve beni peygamberlerden biri olarak gönderdi. O başıma kakdığın bir nimet de İsrail Oğullarını kul, köle edinmiş olmandır, diye cevap verdi.

Firavun:

— Âlemlerin Rabbi de nedir? diye sordu. Hazreti Musa da:

— Göklerin ve Yerin ve bütün aralarında bulunanların Rabbidir. O, eğer siz yakîn ehli iseniz, dedi. Firavun etrafındakilere:

— Dinlemez misiniz? Sizin inandığınız Rabbinizin ve evvelki atalarınızın Rabbi, diye söyledi! Her halde size gönderilmiş olan peygamberiniz mutlak mecnûn, dedi. «Peygamberiniz» derken de istihza edasıyla söylemişti.

Bunun üzerine Hazreti Musa:

— O, Maşrik ve Mağribin ve bütün aralarındakilerin Rabbidir, eğer siz akıl sahibi iseniz, diye cevap verdi. Firavun:

— Yemin ederim ki, eğer benden başka bir ilâh kabul edersen seni mutlak ve muhakkak o zindandakilerden ederim, dedi.

Hazreti Musa:

— Yâ! Sana apaçık isbat edecek bir şey getirdi isem de mi? Firavun:

— Haydi, getir onu bakayım eğer doğru söyleyicilerden isen? dedi.

Bunun üzerine Hazreti Musa asasını yere bırakıverdi ve o apaçık bir ejderha kesiliverdi. Bir de elini çekti çıkardı, o da bakan kimselere karşı bembeyaz oluverdi.

Firavun etrafında bulunan devlet adamları cemaatına:

— Bu, her halde çok usta bir sihirbazdır. Sihriyle sizi yerinizden çıkarmak istiyor. Binaenaleyh bunun hakkında ne emir verirsiniz? dedi.

Onlar da:

— Bunu ve kardeşini alıkoy, şehirlere de derleyici kimseler yolla ki, bütün bilgiç ve sihirbazları getirsinler. Bakalım kim galip gelecek, görelim, diye cevap verdiler.

Nihayet varılan karar üzerine toplanan sihirbazlar Firavun'a geldiler ve hep beraber devlet adamları ve halkın gözü önünde Hazreti Musa ve Hazreti Harun ile üstünlüklerini isbat için hazır oldular. Firavun halka hitaben:

— Siz de hazır mısınız, sanırız biz sihirbazlara tabî olacağız. Eğer ki, onlar galib gelirlerse, dedi. Sihirbazlar Firavun'a:

— Bizler galib gelirsek bize büyük mükâfaat var mı? diye sordular.

Firavun da:

— Elbet vereceğim, hem o zaman siz muhakkak benim yanımda makam ve mevkilere de kavuşacaksınız, dedi. Daha sonra sihirbazlar Hazreti Musa'ya:

— Biz mi başlayalım, yoksa sen mi önce başlarsın? dediler. Hazreti Musa:

— Siz atın ortaya, ne atacaksanız, diye cevap verdi.

Bumm üzerine sihirbazlar hemen iplerini ve sopalarını attılar ve:

— Firavun'un izzeti hakkı için biz galib geleceğiz elbette! dediler.

Sihirbazlar ortaya attıkları bu sopalar ve iplerle aslı olmadık hayaller gösterdiler ve gözlerini boyayarak halka son derece dehşet ve korku verdiler, öyle olmuştu ki, iri iri halatları, uzun uzun sırıkları ve sopaları ortaya atıp bütün vadiyi sanki biribirine binmiş, sarmaş dolaş olmuş hareketli yılanlarla dolmuş gibi müthiş bir manzara içerisinde gösterdiler. Bunun sırn civa idi ki, ağaçtan ve ipten yapılmış bir takım iplerin ve sopaların içlerine hususî surette civa doldurulmuş, zeminin ve güneşin hararetiyle civa ısındıkça bunlar oynayıp kıvrılarak hareket ediyorlar ve ortalıkta dehşetli bir çok yılan manzarası arzediyorlardı.

Bu manzara karşısında Musa aleyhisselâm da bir an korkuya kapılmış ve sihirbazlara mağlûb olacağını zannetmişti. Fakat Allahü Teâlâ kendisine endişe etmemesini ve onlara karşı kendisinin galib geleceğini vahyederek:

— Elindeki asanı yere koyuver! buyurdu.

Bunun üzerine Hazreti Musa asasını yere koyuverince bir de ne görsünler, Musa'nın asası onların bütün küçüklü büyüklü uydurma yılanlarını yutan ve toplayan bir ejderha oluvermiş ki hepsini silip süpürüyor.. Böylece Firavun ve adamları halkın huzurunda Allah'ın Resulüne karşı mağlûb oldular ve kendilerini zelîl eden bir inkilâba uğradılar. Çünkü o ümid bağladıkları sihirbazlar da bu bâtıllarını yok eden hakikat karşısında yıkılıp secdelere kapandılar ve hakkın tesiriyle kendilerini tutamayarak yüzü üstü yatıp:

— Âlemlerin Rabbine, Musa ve Harun'un davet ettiği Rabbe iman ettik! dediler.

Sihirbazların bu hareketiyle İsrail Oğullarından bir çokları da îman edince, bu durum karşısında Firavun iyice küplere bindi ve:

— Ben size izin vermeden evvel ona îman ettiniz öyle mi? Anlaşıldı ki, o size sihri öğreten büyüğünüzmüş. Şüphesiz ki, bu bir hile ve bu hileyi siz müsabaka meydanına çıkmazdan önce beraberce şehirde aranızda plânladınız, birleşip böyle yapmayı kararlaştırdınız ki, asıl ahalisini Mısır'dan çıkarasınız.

Firavun Hazreti Musa'nın mucizesi hakkında uydurduğu sihir şüphesi üzerine yapılan tecrübe ve imtihan neticesinde hakkın açığa çıkması üzerine kendisinin mağlûb olup küçük düştüğünü ve davet ettiği sihirbazların da hakka teslim olarak îman ediverdiklerini görünce derhal bunun bir hile olduğunu ortaya attı ve şu tehdidi ilâve etti:

Şimdi yakında anlayacaksınız; bu hilenize karşı size neler yapacağım. Elbette ve elbette ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazına kestireceğim, sonra hepinizi elbette ve elbette çarmıha gerdireceğim!

Bu tehditler îman kalblerine yerleşmiş bulunan sihirbazlar üzerinde hiç bir korku tesiri uyandırmadı ve Firavun'a şöyle cevap verdiler:

— Biz şüphe yok ki, nihayet Rabbimize döneceğiz, senin tehdidinle hak olan ölümden korkacak değiliz, bunu biz Rabbimize dönmek için bir minnet sayarız.. Halbuki sen bizden hiç bir sebeple değil, ancak Rabbimizin âyetlerine bize geldiğinde îman ettiğimizden dolayı intikam almaya kalkışıyorsun..

Firavun'a karşı metanetle böyle cevap verdikten sonra Allahü Teâlâ'ya iltica edip:

— Ey Rabbimiz, bize su gibi her tarafımızı kaplayacak, şirk ve küfür, hile ve isyan nankörlüklerinden yıkayacak, temiz tutacak büyük ve feyizli bir sabır ver. Ve canımızı müslüman olarak al! diye dua ettiler.

Firavun'un maiyetindeki devlet adamları ise, kendisine: — Sihirbazları asıp kesip de Musa'yı ve kavmi olan İsrail Oğullarını bırakacak mısın ki, arzda fesad çıkarsınlar, seni ve ilâhlarını terk etsinler? diye Firavun'u körüklediler.

Firavun da cevaben:

— Onların oğullarını yine fazlasıyla öldürür, kadınlarını da bırakırız. Hiç şüphe etmeyin ki, biz onlardan üstünüz. Onlara eskisi gibi dilediğimizi yapmaya muktediriz, dedi.

Buna karşılık Musa aleyhisselâm kavmi, Firavun'un bu tekrar büyük katle girişeceği haberi üzerine telâşa kapılınca onlara şu iki emri ve müjdeyi vererek: — Allah'a sığının. Çünkü Allah dilemeyince hiç kimse bir şey yapamaz. Firavun'un zulmü karşısında da Allah neden yapacağını yapmıyor diye acele de etmeyin, sabredin. Arz Allah'ındır, Binaenaleyh Mısır da onundur. Onu kullarından kime dilerse miras kılar. Akıbet ise saygısızların değil, Allah'dan korkanlarındır, dedi.

Firavun Hazreti Musa'ya îman edenlere karşı muhtelif zulümler plânlarken, Allahü Teâlâ da kendisine inanan bu kullarını o zalimden muhafaza etmek için çeşitli belâlara musallat kıldı. Bu Âfetler Firavun'un israil Oğullarına karşı tatbik etmek istediği bu zulüm sırasında meydana geliyor, her yeni bir kötülük sırasında yeni bir âfet onu bu hareketinden alıkoyuyordu.

Önce sekiz gün geceli gündüzlü şiddetli bir karanlık içerisinde hiç kesilmeksizin yağmur yağmış, kimse evinden dışarı çıkamamış, sel evlerine dolmuş, boğazlarına kadar su içinde kalmışlar, aralarında israil Oğullarının hanelerine ise bir şey olmamış, bu şekilde Mısır bir hafta müddetle deniz gibi olmuş, hiç bir şey yapamamışlardı. Bu boğulma tehlikesi altında Musa aleyhisselâma müracaat edip:

— Rabbine dua et, bu belâyı başımızdan kaldır da sana îman edelim, demişler, Hazreti Musa da dua etmiş ve tehlike bertaraf olmuştu. Fakat bundan sonra nebatat öyle fışkırmış ki, arazide misli görülmedik bir bereket husule gelmiş, bunu görünce de:

— Bizim korktuğumuz şey bir musibet değil, hakkımızda bir hayırmış, diyerek îman etmemişlerdi.

Bunun üzerine Allahü Teâlâ onlara çekirge sürüleri göndermiş, mahsullerini ve meyvelerini yiyerek, evlerine, tavanlarına, elbiselerine kadar sarmış, yine Musa aleyhisselâma gelip feryâd etmişler, aynı şeyleri söylemişlerdi. Allahü Teâlâ da bir rüzgâr göndermiş, çekirgeleri sürüp denize dökmüştü. Bakmışlar ki geri kalan mahsulleri kendilerine yetecek:

— Eh, bu kalan bize kâfi gelir, diyerek yine îman etmekten kaçınmışlardı.

Bunun üzerine Allahü Teâlâ onlara bit ve haşeratı musallat kılmış, bunlar çekirgeden arta kalan şeyleri yemeye ve elbise ve bedenlerine kadar girerek derilerini emmeye başlamıştı.

Hazreti Musa'ya üçüncü defa müracaat ederek, bunların kaldırılmasını istemişler ve Allah'ın emriyle o da kalkmıştı. Ancak îman etmemişler ve:

— Artık senin bir sihirbaz olduğunda şüphemiz kalmadı, demişlerdi.

Bunun üzerine deniz tarafından gayet yoğun bir karaltı çıkmış ve neticesinde kurbağalar başlarına yağmaya başlamıştı. Öyle ki, yerleri, yurdları kurbağa ile dolmuş, her hangi bir örtü ve yiyeceğe el uzatsalar kurbağa çıkar ve ağızlarına burunlarına atılırmış. Tekrar dördüncü defa olarak Hazreti Musa'ya müracaat etmişler, o da kendilerinden îman edeceklerine dair kuvvetli

ahd alarak Allahü Teâlâ'ya dua etmiş ve bu âfet de bir yağmurla sürüp denize dökülmüş ve bertaraf edilmişti.

Lâkin Firavun ve tabileri yine ahidlerini bozmuşlar, fesad ve küfürden ayrılmamışlardı. Bunun üzerine Allahü Teâlâ kendilerine yeni bir belâ olarak kan göndermiş, içecekleri, kullanacakları sular kan olmuş kalmış, birisi bir İsrail Oğlunun ağzından bir yudum su sormak istese o bile kan kesilirmiş veyahut devamlı olarak burunlarından kan fışkırmıştı. Bu durum karşısında yine Musa aleyhisselâma müracaat etmişler ve onun duâsıyla bu âfetten de kurtulmuşlardı.

Bu âfetlerin her biri ayrı ayrı birer açık mucize idi. Her biri Hazreti Musa'nın doğruluğuna, Allahü Teâlâ'nın kudretinin kemaline ve Firavun'un kavminin helâkına doğru gittiğine ve hakkı hakikati bir an evvel anlayıp Allah'a îman etmeleri lâzım geldiğine delâlet eden açık deliller idi. Onlar buna rağmen kibirlendiler, îman etmeye yanaşmadılar. Bunlar böyle mücrimler sürüsü bir kavim idiler. Öyle ahlâksız bir kavim ki, tepelerine belâ indi mi:

— Ey Musa, Rabbine sana verdiği ahd ve peygamberlik ile bizim için dua et, yemin olsun sana îman edeceğiz ve İsrail Oğullarını seninle beraber mutlak ve mutlak göndereceğiz, derlerdi. Ancak erişecekleri yeni bir belâya kadar o musibet üzerlerinden kaldırılınca derhal ahidlerini bozarlar, o kurtarılışı ebedî sallarlar ve âfetin biri gidince birinin tekrar geleceğini düşünmezlerdi. Böylece ilk fırsatta sözlerinden dönerler, ahidlerinden cayarlardı. Bunlar böyle ahlâksız bir kavim idiler.

Firavun ve kavminin Hazreti Musa ile onun kavmi olan israil Oğullarına karşı yaptıkları zulümlerden, Allahü Teâlâ kendilerini tamamen halâs etmeyi murad edince Musa aleyhisselâma:

— Kullarımı gece Mısır'dan yürüt. Çünkü takip edileceksiniz! diye vahyetti.

Bunun üzerine Hazreti Musa ve Harun aleyhisselâm, israil Oğullarına gizlice Mısır'dan çıkmak üzere hazırlanmalarını emrettiler. Nihayet bir gece gizlice yola çıktılar. Firavun durumu öğrenmiş ve büyük bir öfke ile onların takip edilmeleri için asker toplamaları hususunda şehirlere adamlar göndermişti. Ve arkalarına düştü. Takip neticesinde Hazreti Musa ve İsrail Oğulları, Kızıl Deniz'e vardıkları zaman güneş doğmuştu. Firavun da askerleriyle birlikte onlara yaklaşmıştı.

Firavun'un askerlerini gören israil Oğulları hemen telâşa kapılarak:

— Eyvah, yakalandık! dediler ve korkmaya başladılar.

Musa aleyhisselâm ise:

— Hayır, asla, Rabbin muhakkak benimledir, bana kurtuluş yolunu gösterecektir, dedi, Bunun üzerine Allahü Teâlâ, Hazreti Musa'ya:

— Asan ile vur denize! diye vahyetti. Musa aleyhisselâm Kızıldenize vurunca deniz infilâk etti her parçası koca bir dağ gibi kara oluverdi. Firavun ve askerleri de onlara tam yaklaşmıştı ki, israil Oğulları Allahü Teâlâ'nın denizden açtığı bu yoldan geçip kurtulurlarken onlar da, «biz de geçeriz» diye ümitlenmişlerdi. Ancak âkibet umdukları gibi olmadı ve Allah'ın Peygamberine ve ona inananlar topluluğuna çeşitli zulümleri reva gören Firavun ve adamları denizin ortasına

düşüp hepsi boğularak helak olmaktan kurtulamamışlardı. Şüphesiz bunda Allahü Teâlâ'nın sayısız âyetleri vardır.

Hazreti Musa denizi geçtikten sonra Allahü Teâlâ tarafından vadolunan kitap için tayin edilen bir vakit olmak üzere Zilkâde'nin başından Zilhicce'nin onuna kadar gündüzüyle devam eden bir ay on günlük bir münacâata çıktı ki, bunu Tur dağında oruçlu olarak geçirmiş ve nihayet münacaat ile bazı ilâhî kelâmlara mazhar olup Tevrat'ın levhaları kendisine indirilmişti. Bu kırk gece, aylar geceden başlayıp gün ile sayılmadığı için böyle isimlenmiştir. Bunda diğer bir mânâ daha vardır ki, ilâhî tecellîler fecir gibi daima geceleri takip eder.

Bursa'lı İsmâil Hakkı Hazretleri der ki:

— Tarikat ehli, kırk gün sülûkü bu hâdiseye delâlet eden âyetlerden almıştır.

Dilimizdeki «çile» tabirinin de aslı budur. Farsça'nın «çil, çihil» kelimesinden bir kırk demektir.

İşte Hazreti Musa İsrail Oğullarını denizden geçirdikten sonra Tur'da ilâhî emir ile çile çıkarırken arkasında israil Oğulları Samirî isimli birinin delaletiyle buzağıya tapmaya başlamışlardı ki, ne kadar haksız bir nankörlüktür. Bununla beraber Allahü Teâlâ'nın bir lütfü olarak ilâhî afva uğradılar.

İsrail Oğulları daha sonra da Allahü Teâlâ'nın bir çok nimetlerine kavuşmuşlar, ancak zaman zaman bunlara da nankörlükte bulunmuşlardır. Fakat bu nankörlüklere rağmen Allah'a ve peygamberlerine îman edip onun nimetlerine daima şükürde bulunan bir muhlisler zümresi devam edegelmiştir. Bunda da akıl sahipleri için sayısız ibretler vardır.

(Kasas, Enbiyâ, Sâffat, Şuarâ, Gafir, Ahzab ve Fürkan Sûreleri)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

LOKMAN HAKİM'İN NASİHATİ

Lokman Hakim'in kim olduğu hakkında muhtelif rivayetler vardır. Ancak Şeyhülislâm Ebussuûd Efendinin nakline göre bu rivayetlerin hülâsası şöyledir: Lokman ibni Bâurâ ki' Azer evlâdından olup Eyyüb aleyhisselâmın hemşire veya teyze zadesi imiş, uzun müddet ömür sürmüş, Davud aleyhisselâma yetişmiş ve ondan ilim almış ve onun peygamberliğinden önce fetva da verirmiş. Kendisi san'at sahibi olup israil Oğullarında kadılık ettiği de söylenmiştir. Bâzıları bunun bir nebî olduğuna da kail olmuşlar ise de alimlerin cumhuruna göre, nebî değil bir hakîm idi. Bilindiği gibi, her nebî hakîm ise de her hakîm nebî değildir.

Alimlerin örfünde hikmet, insan nefsinin nazarî ilimleri iktibas ve tatbikatta faziletli işleri takatî nisbetinde tam bir meleke kazanarak elde etmesi ve olgunluğa kavuşmasıdır. Yani hikmet, kâh nazarî ve kâh ilmî olarak tarif edilirse de tam manâsıyla hikmet, illet ve sebepleri bilerek gayeye isabet edecek şekilde ameli ilme, ilmi amele uydurmaktır. Bunun için kendine hikmet verilene bir çok hayırlar verilmiş oldüğü beyan buyurulmuştur. Allahü Teâlâ'nın âlemde hikmetiyle

koyup tahsis ettiği sebepleri ve hükümleri, yani kanunları keşfederek ondan bir takım ilmî neticeler çıkarmak kabiliyeti, şüphe yok ki Allah'ın büyük bir ihsanıdır. Ve hakîm olan kimseye yakışan da ilmî ve amelî olarak bunun şükrünü eda etmektir. Nitekim Allahü Teâlâ «Biz Lokman'a hürmeti verdik ki şükret Allah'a diye» buyurmuştur. Bu şükrün ilmî haysiyeti evvelâ o hikmetin, Allahü Teâlâ'nın bir vergisi olduğunu bilerek Allah'ı şirkten, ortaklıktan tenzih etmektir. Amelî haysiyeti de işlerinde takip ettiği gaye ve maksatlarında kendi hevasını değil, Allah'ın rızâsını gözetmektir. Bu şükrü kim eda ederse kendi lehine şükretmiş olur. Çünkü sonunda faydası kendine âid olur. Lâkin kendine hikmet verilenler içinde, nankörlük ederek küfre sapanlar da olmuştur. Bunların nankörlüğü de, yani o hikmeti Allah'tan bilmeyerek ben yapıyorum diye şükürde bulunmayıp kötüye kullanması kendi aleyhine olur. Çünkü Allahü Teâlâ zengindir, ihtiyacı yoktur, hem Hamid hem Mahmuddur. Filan feylesof hikmet nâmına nankörlük ederse ona hiç bir zarar eriştiremez, kendi kötülenmiş olur.

Lokman Hakim'in şükrünü nasıl eda ettiğine dâir hikmet ve ahlâktan bir iki numune Kur'ân-ı Kerîm'de zikrolunarak şöyle beyân buyurulmaktadır: Hani, yani unutma daima an, o vakit ki Lokman da oğluna dedi, ona vaaz ediyordu, nasihat veriyordu:

— Ey oğulcuğum, yavrum! Allah'a şirk koşma. Çünkü şirk çok büyük bir zulûmdur. Billahi şirk çok büyük bir haddini aşmaktır, önce zulüm bir haksızlıktır. Çünkü zulüm bir şeyi mevziinden başka yere koymaktır. Allah'ın hakkını Allah'tan başkasına vermektir. Aynı zamanda Allah'ın mükerrem kıldığı, şeref verdiği insan nefsini mahlûka ibadet ettirerek zelilleştirmektir. ikinci olarak büyük bir zulümdür. Zira mabudluğu hiç mevzu olmayan ve olmasına hiç bir şekilde imkân bulunmayan bir mevkie koymaktır. Zira Ahmed'in malını alıp da Mehmed'e vermek zulümdür. Çünkü bu, Ahmed'in malını Mehmed'in eline koymaktır. Lâkin hibe veya satış gibi temlik sebeplerinden birisiyle o malın, sonradan Mehmed'in mülkü olabilmesi mümkündür.

Halbuki şirk koşmak mabudluğu Allah'tan başkasına vermektir. Allah'tan başkasının ise mâbud olmasına hiç bir şekilde cevaz ve imkân yoktur.

Yavrum! Muhakkak ki yaptığın iyilik veya kötülük bir hardal dânesi kadar küçük ve gizli ve ne kadar yüksek veya alçak olursa olsun, Allah onu getirir, Ahirette karşına koyar. Çünkü Allah'ın lütfü çok kudreti en ince en gizli şeylere yetişir, ilmi ile hepsini bilir.

Yavrum! Namazı devamlı kıl, kendini erdirmek için iyiliği emredip kötülüğü nehyet, diğerlerini kemale erdirmek, cemiyeti doğrulukla götürmek için başına gelene de sabret. Yani iyiliği emredip kötülüğü nehyetmek kolay değildir. O yüzden başına bir takım musibetler gelmesi mümkündür ve onlara sabretmek lâzımdır. Çünkü bu işlerin her birisi azmolunacak büyük işlerdendir, insanlara avurdunu şişirme, avurt etme, yani iyiliği emredip kötülüğü nehyetmekle beraber böbürlenip kibirlenme. Yer yüzünde çalımla yürüme. Çünkü Allah kurulanın, övünenin hiç birini sevmez. Gidişinde mutedil ol, sesinden de biraz indir, söylerken bağırma. Çünkü seslerin en beti, en hoşa gitmeyen tatsızı her halde eşeklerin sesidir.

(Lokman Sûresi)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

Hz. DAVUD VE TALUT

İsrail Oğulları, Musa aleyhisselâmdan sonra bir peygamberlerine müracaat ederek:

— «Bize kumanda edecek bir hükümdar gönder, Allah yolunda muharebe edelim» dediler.

O Peygamber hakikati tesbit etmek için damarlarına bastı ve:

— «Size muharebe farz kılınırsa yapmamak etmiyesiniz» diye sordu.

Bunun üzerine bütün cemaat:

— Biz niye Allah yolunda muharebe etmiyelîm? Halbuki yurtlarımızdan çıkarıldık, evlâtlarımızdan olduk, diye cevap verdiler.

intikam hissi ve Allah'tan zafer ümidi ile harbin sebeplerinin tamamen mevcud olduğunu söylediler.

Bu sırada Mısır ile Filistin arasında sakin bulunan Amalika kavminin başında imlik Oğullarından Calut namında zorlu bir hükümdar bulunuyormuş. Bunlar israil Oğullarını mağlup etmişler, vatanlarının çok yerini zabt ile evlâdlarını, hatta hükümdar yakınlarından dört yüz kırk kişiyi esir alıp götürmüşler, kalanlara vergiler yüklemişler ve Tevratlarını bile almışlar. Bu sırada israil Oğullarının bir peygamberleri yokmuş, nihayet Allahü Teâlâ'ya yalvarmışlar, Allahü Teâlâ da bunlara peygamberlik sülâlesinden kalma tek bir kadından bir çocuk vermiş ve buna peygamberlik ihsan etmiş. Bu sayede ümitlenmişler; bir taraftan onun peygamberliğini imtihan, bir taraftan da zafer ümidiyle harbetmek arzusuna düşmüşler ve bu saika ile ondan bu talepte bulunmuşlar ve böyle söz vermişler.

Fakat iyi niyetlerine mal ve evlâd endişesini karıştırarak hareket etmiş ve sırf Allah yolunda tam ihlâs ile ilâhî emre amade durmayıp yiğitlik göstermek için harb heyecanına kapıldıklarından maksatları tamam olmamış ve ekseriyetle rahata alışmış kimselerin âdeti olduğu üzere, önce intikam hissi ile yiğitlik göstermişler ve sonra iş sıkıya gelince yaptıkları söylediklerine uymamış.

Vakıa muharebe için emir verilip iş kat'îleştiği zaman sözlerinden geri döndüler, emre riayet etmediler. Harb meydanına gelirken yüz çeviriverdiler. Ancak içlerinden birazı müstesna bir makam kazandılar ki, bunlar ileride geleceği gibi bir avuç su ile iktifa edenlerdi. Azlıklarına bakmadılar, sebat ettiler ve muzaffer oldular. Bir hadisi şerife göre, bunların sayısı Bedir esbabının adedine eşitti ki, üç yüz on üç kişi imişler. Sözlerinde duran ve muvaffak olan bu azınlıktan başkası, başlangıçta harbi teşvik ettiler, fakat harb meydanında bunları yalnız bırakıp çekiliverdiler.

Harbin kat'ileşmesi de şöyle olmuştu:

İsrail Oğullarının, bu hükümdar isteklerine karşı, o peygamberleri onlara: — Allah ü Teâlâ size Talut'u hükümdar olarak gönderdi, dedi. Onlar ise:

— O bize, bizim üzerimize nasıl hükümdar olur? Halbuki biz hükümdarlığa ondan daha lâyıkız, hükümdar olmak ondan ziyade bizim hakkımız, ona bir mal genişliği de bahşedilmiş değil, diye itiraz ettiler.

Cevaben o Peygamber dedi ki:

— AllahU Teâlâ onu seçip üzerinize kat'î surette hükümdar tâyin etti, ona ilimde cisimde, maddi ve manevî ziyade bir inkişaf ve genişlik verdi. Maddeten iri, güçlü, kuvvetli, güzel manen din ilmi, siyaset, idare bahşedip harbte sizden yüksek yarattı. Hükümdarlık ve kumandanlık için esas olan şartlar da budur. Yoksa veraset ve neseb değildir.

Şimdi biz dururken Allah bunu niye böyle yapmış mı, denecek? Allah mülkünü dilediğine verir. Mülkün sahibi odur. Mülke nail olanlar asaletle değil, vekâletle nail olurlar. Allah'ın rahmeti çok, her şeyi bilici ve yaptığında serbesttir. Kapatmasını açması takip eder. Fakiri zengin kılar, mülksüze mülk verir, vereceğini vermek için de hiç bir kayıt ve şarta tâbi' değildir. Cehaletten münezzehtir. Mülke lâyık olup olmayanları, kimlere niçin ve ne kadar müddet vereceğini de bilir. Buna karşı biz dururken mülkünü Talut'a verdi denemez. Ancak habere itimat edemeyecek kimseler bu dâva için delil isteyebilirler. (Bunu tamamlamak için de:) Talut'un hükümdar olmasının zahirî alâmeti ve peygamberliğin mucizesi size Talut'un gelmesidir. O Talut'ta veya gelişinde size Rabbınızdan bir itminan sükûneti ve Musa ile Harun'un âlinden kalma mübarek bir bakiyye vardır ki siz bununla sükûnet bulur, emniyet bulup itminana erer, onlar gibi amel edersiniz. Fakat bu Talut nasıl gelir?

Onu Melekler, Allah'ın elçileri, kuvvetleri getirir. Yerden getirir, Gökten getirir, nasıl getirirse getirir siz o ciheti düşünmeyin de Talut gelirse bilin ki Talut hükümdardır. O Tabut'un gelişinde sizin için muhakkak ki bir halı âyeti, bir ilâhî delil vardır. Eğer siz imân edici iseniz bu böyledir.

Tabut sandık demektir. Buradaki Tabut'tan murad da Tevrat sandığıdır ki Hz. Musa'dan sonra israil Oğullarının isyanıyla ellerinden çıkmış, kaldırılmıştı. Lâkin haber erbabı demişlerdir ki, «Allahü Teâlâ, Hz. Adem'e bir tabut inzal etmiş, içinde de evlâdından gelecek Enbiyanın suretleri varmış, Şimşir ağacından olup en boy üç iki (3x2) kadarmış. Adem aleyhisselâmın vefatına kadar yanında kalmış, daha sonra birer evlâdı miras almışlar, nihayet Yakup aleyhisselâma intikal etmiş, sonra onun nesli olan İsrail Oğullarının elinde kalmış ve Musa aleyhisselâma kadar gelmiştir. Hz. Musa Tevrat'ı buna koyar, muharebe ettiği zaman öne geçirir ve İsrail Oğullarının gönülleri bununla sükûn bulur. Vefatına kadar yanında idi. Daha sonra İsrail Oğullarında elden ele geçti. Bir hususta muhakeme olacakları zaman buna müracaat ederler, aralarında hâkim olurdu. Muharebeye gittiklerinde önlerinde götürürler ve bununla teberrük ederek düşmanlarına karşı zafer ümid ederlerdi. Melekler bunu askerin başında tutar, muharebeye girişirler, sonra Tabut'tan bir ses işittikleri zaman galip geleceklerine dair kanaat getirirler ve mutmain olurlardı.

Ancak ne zaman ki İsrail Oğulları isyana başlamışlar, fesada düşmüşler, işleri çığırından çıkmış, Allahü Teâlâ da başlarına Amalika kavmini musallat etmiş, bunlar galip gelmişler, Tabutlarını da alıp götürmüşler, bir pisliğe, bir helaya bırakmışlar, Allahü Teâlâ Talut'u hükümdar yapmağı murad edince Amalika'ya bir belâ vermiş hattâ Tabut'un yanında abdest bozanlar basur hastalığına tutulur olmuş, diğer taraftan memleketlerinden beş şehir de mahvolmuş; kâfirler bu belânın Tabut yüzünden olduğuna kail olmuşlar, onu çıkarmışlar, iki öküze yükletip

koyuvermişler. Allah da bunlara dört Melek vekil kılmış sevkedip Talut'un evine getirmişler, İşte İsrail Oğulları Talut'un hükümdarlığına delil istedikleri zaman Peygamberleri onun alâmetinin Tabut'un gelmesi olduğunu söylemiştir.»

Demek oluyor ki israil Oğullarında Tabut, mukaddes emânetlerden olup Hıristiyanlıktaki Salîb gibi bir mevkide tutulurmuş. Nitekim Hristiyanların büyük salibi de buna benzer bir vak'a geçirmiştir.

Bu hadise şunu da gösterir ki imân ehline yaraşan hafiflik değil, vakar ve sükûnet, mutmain olmakta sebattır. Bunda da peygamberlerin mirasının, din ilminin büyük ehemmiyeti vardır. Mukaddes emânetlerin de kalb kuvveti için bir feyiz ve bereketi bulunacağı inkâr olunmamalıdır.

Hükümdar Talut, bunlar tamam olduktan sonra birlikte hareket ettiği askerlerine hitaben şöyle dedi:

— Allah sizi mutlaka bir ırmakla imtihan edecektir. Ondan her kim içerse benden değil, her kim ona ağzını sürmezse o şüphesiz bendendir, benim askerimden, sevenlerimdendir. Doğrudan doğruya ağızla emmeye müsaade yok, ancak eliyle bir avuç alıp içmeye, bu kadarına ruhsat var.

Talut bir hükümdar sıfatıyla bu emri vermiş olduğu halde, ırmağa geldikleri vakit askerin bir kısmından başkası hep ondan içtiler, emri dinlemediler. Bir avuç alan adamın aldığı kendine ve hayvanına yetiyor, fakat saldırıp içenlerin dudakları morararak hararetleri artıyormuş. Böyle olunca da bunlar nehrin berisinde dökülüp kaldılar. Talut ile imân eden beraberindekiler, nehri geçince bunlar ve nehri geçmiş olan müminlerin zayıf kısmı düşmanın çokluğunu görünce ümidsizliğe düşüp birbirlerine:

— Bu gün bizim Calut'a ve askerlerine harb edecek takatimiz yok, dediler.

Söylediler de ne oldu? Allahü Teâlâ'ya mutlaka kavuşacaklarına kani olanlar, yani ölümden kaçmanın mümkün olmadığını, bu gün bu muharebede ölmezse diğer bir gün mutlaka öleceklerini ve nihayet ilâhî huzura varacaklarını bilen, binaenaleyh ahdinde sabit, zafer ümidiyle ya şehid veya gazi olmağa azmeden yakîn ehli:

— Nice kerreler azıcık bir bölük bir çok bölüklere Allah'ın izniyle galip geldiler. Allah sabır ve sebat edenlerle beraberdir, dediler ve zayıfların kalblerine de kuvvet verdiler.

Talut ve beraberindeki bu insanlar topluluğu, Calut ve askerlerine karşı harb meydanına çıktılar; düşmanın çokluğunu ve hazırlığını müşahede ettiklerinde hepsi birden kalb kuvveti ile Allahü Teâlâ'ya yalvarıp şöyle dediler:

— Ey bizim Rabbımız!. Bize sabır yağdır. Bizi payidar eyle, ayaklarımızı denk ve yerinde tut, titretme, kaydırma, azîm ve hedefimizden şaşırtma o kâfirler güruhuna karşı bize yardım ve zafer ihsan et.

Bunun üzerine çok geçmeden o kâfirleri Allahın izniyle bozguna uğrattılar. Bu muharebede Talut'un maiyyetinde bulunan Davud aleyhisselâm da Calut'u öldürdü.

İşte o zalimlerin zulmüne rağmen bir azınlığın imân azmi ve dua himmetiyle, Allahü Teâlâ böyle ümid edilmez büyük başarılar ihsan eyledi. Şimdi buna karşı «iyi amma Allah muharebeye hiç meydan vermese ve hükümet otoritesine müsaade etmese daha iyi olmaz mı idi?» dememeli. Çünkü Allahü Teâlâ insanların bâzısını bâzısıyla def veya müdafaa etmemiş, müfsid ve mütecavizleri muslih ve mücahidlerle def ve selâmet ve sulh ehlini, kadın ve çocukları korumamış olsa idi, yer yüzü elbette fesada uğrardı, Arzın fayda ve menfaatleri muattal olur, nesil yetişmekten, san'at ve ilimden, imân ve dinden eser kalmazdı. Lâkin Allahü Teâlâ bütün âlemlere ve o meyanda hususiyle akıl sahipleri âlemine bütün bir fazl ve rahmet sahibidir.

Daha sonra Allahü Teâlâ Davud aleyhisselâma hükümdarlık ve peygamberlik ihsan etti. Talut kendisine kızını vermiş ve mukaddes toprakların doğusunda ve batısında büyük bir devlete nail olmuştu, İsrail Oğulları Davud aleyhisselâmdan önce hiç bir hükümdarın etrafında bu kadar toplanmamıştı. Bunlardan başka Allahü Teâlâ ona ilâhî iradesiyle alâkalı olan daha bâzı şeyler de öğretti. Ezcümle demirleri yumuşatıp zırhlı elbiseler yapmak san'atını başkalarının bilmediği kuş dilini, güzel nağmeler ve saireyi talim buyurdu. Yani Davud aleyhisselâma öyle güzel bir ses, öyle şanlı bir eda verilmişti ki akşam sabah teşbih ettikçe onun sesine bütün dağlar ve kuşlar iştirak eder, çınlar öterler, onunla beraber teşbihte bulunurlardı. Allahü Teâlâ dağlara ve kuşlara böyle yapmaları için emir vermişti. Bu güzel ses ve nağmeler Davud aleyhisselâma mahsus bir Fazilet, bir mucize idi ki bununla kuşları bile başına toplardı. Bu mânâ iledir ki «Davudi ses» şöhret bulmuştur. Hz. Davud'un dağları teshir eden, kuşları durduran bu mucizesi kuru bir ses oyunundan ibaret mücerred terennümler değil, ruhtan kopup Hüdâya arz olunan takdis ve teşbihler idi. Allahü Teâlâ'nın lütfü ile demirler de Davud aleyhisselâmın elinde kızdırmaya, dövmeye ihtiyaç kalmaksızın bal mumu gibi oluyor ve dilediği şekle koyarak elbise dokuyacak, zırh yapacak incelikte san'at eseri haline geliyordu ki bu, ancak Davud aleyhisselâma nasip olmuş bir san'attır.

Davud aleyhisselâma dört ilâhî kitaptan Zebur verilmiş ve kendisine de hakkı bâtıldan ayırarak ihtilâfı ayırd edip kesmek hâssası bahşedilmişti. Allahü Teâlâ bu tevbekâr peygamberine, huzuru izzetinde muhakkak bîr yakınlık, Cennette güzel bir makamı olduğunu müjdeleyerek kendisine şöyle hitap buyurdu:

— Yâ Davud!. Muhakkak biz seni yer yüzünde bir halife kıldık. Kendi keyfine göre asaletle hükümet etmek üzere değil Allahü Teâlâ'mın nâmına vekâletle hükümlerini ve kanunlarını icraya memur olarak ki Adem'in yaratılışının hikmeti de bu idi. Şimdi insanlar arasında hak ile hikmet ve hevâya tâbi olma, nefsin arzusu arkasından gitme ki seni Allah'ın yolundan şaşırmasın. Çünkü Allah'ın yolundan sapanlar, Firavunlar gibi hüküm kendilerinin zannederek Allah'ın ahkâmından başkasını tatbike çalışanlar, hesab gününü unuttukları için kendilerine çok şiddetli bir azab vardır.

İşte böyle kuvvetli, dirayetli, bir tevbekâr peygamber olan Davud aleyhisselâmın meşhur bir «iki hasım kıssası» vardır. Şöyle ki:

Hz. Davud'un sakin olduğu köşkün surlarını aşarak o kadar muhafıza rağmen Allah'ın Resulünün üzerine giren iki kişi, onun telâşı karşısında;

— Korkma!, biz biribiriyle dâvâlı iki alay hasımız. Bâzımız bâzımıza tecavüz etti. Onun için sen aramızda hak ile hükümde bulun ve aşırı gitme. Haktan uzaklaşıp eza etme de bizi düz yolun ortasına çıkar, adalet yap, dediler.

Görülüyor ki davaya ait bu şifahî arzuhalin kelimeleri çok anlamlıdır. Hele «aşırı gitme» hitabında tarizden daha ileri giden bir ihtar vardır. Demek ki bunlar alalâde davacılara benzemiyorlar.

Hasımlardan birisi devam eder:

— İşte şu mecliste hazır olan zat benim kardeşimdir. Kendisinin doksan dokuz dişi koyunu vardır. Benim ise bir tek dişi koyunum var. Böyle iken onu da benim nasibime bırak, dedi ve söyleşmede bana ağır basarak galip geldi.

Davud aleyhisselam dedi ki:

— Senin bir koyununu koyunlarına katmak istemekle sana. zulüm etmiş vallahi. Ve hakikaten cemiyette yaşayan insanlar, kardeşler, ortaklar, arkadaşlar ve yoldaşlardan bir çoğu mutlak birbirlerine tecavüz ediyorlar. Ancak iman edip salih amel işleyenler başka ki onlar da pek az.

Davud aleyhisselam onlar girdikleri zaman, ilâhî sevk ile mülkünde bir ihtilâl oluyor, kendine isyanla bir baskın yaptılar zannetmişti. Durum böyle ortaya çıkınca derhal Rabbına istiğfar etti, mağfiretini diledi ve rükû ederek secdeye kapandı, tevbe ile Allah'a sığındı. Allahü Teâlâ da onun için kendisine o zannettiği şeyi mağfiret buyurdu. Demek mülkünün şiddet ve kuvveti, surdan aşılıp köşke girilivermesine mani olmadığı gibi öyle bir fitne manzarası görününce de çok tevbekâr olan Hz. Davud derhal tevbe ve istiğfar ile Allah'a ittaatta gecikmemiş ve hemen ilâhî mağfirete ermiştir. Zannettiği ihtilâl vakî olmamış yalnız bir ibret dersi olarak kapanmıştır.

Bu kıssa münasebetiyle bir çok laflar edilmiş, masallar söylenmiştir. Onun için Hz. Ali'nin: Her kim Davud hadisesini kıssacıların rivayeti şekliyle konuşursa ona yüz altmış değnek vurun, dediği nakledilmiştir.

Davud aleyhisselamm ümmeti arasında Eyle kasabası halkı da bulunuyordu. Bunlara dinleri icabı Cumartesi günü bütün işlerini tatil ederek bu güne hürmette bulunup ibadetle meşgul olmaları bildirilmişti. Denize nazır bir kasaba olan Eyle'de bol balık da bulunurdu. Ancak insanları Cumartesi gününe hürmeti terkederek hadlerini aşmaya ve bu günde balık avlamaya başladılar. Cumartesi günü tuttukları vakit balıklar açıktan açığa akın akın geliyorlardı. Zira o gün balıklar taarruza uğramamağa alışmışlar, âdeti hissediyorlar, kaçmıyorlardı. Cumartesi gününe hürmet etmeleri balıkların bu şekilde o civarlara ısınıp alışmasına sebep de oluyordu. Diğer günlerde ise avlanmak korkusundan öyle gelmezlerdi ve Cumartesine riayet etmedikleri gün hiç gelmiyeceklerdi ve artık o kasabanın imar ve gelişmesine sebep olan ticareti, hayatı sönecekti. Lâkin o fâsık ve haddini aşmış ahali Cumartesi günü balıkların öyle gelmesine imrendiler, hırslarını tutamadılar da dinlerinin emrini dinlemeyip avlamağa başladılar ve bu suretle Cumartesi'nin hürmetine tecâvüz ettiler. O vakit de bu haddini aşan, Allah'ın emrine itaatten çıkmayı âdet haline getiren israil Oğulları bir takım belâlara uğradılar.

Eyle ahalisi iki kısma ayrılmıştı. Bir kısmı fâsık ve haddini aşanlar güruhu, bir kısmı da dindar salihler topluluğu idi ki bunlar azınlıkta kalmış, mütecavizlere mâni olamıyorlar ve hiç bir

şekilde söz geçiremiyorlardı. Bunlar da iki kısım olmuştu; bir kısım salihler uğraşmış, uğraşmış acı tatlı, zor kolay her yoldan giderek ve her türlü vasıtaya başvurarak zahmetler çekmiş, nasihat etmiş dinletememiş, nihayet bıkmış, ümitsizliğe düşmüş, Allah'tan bu ahaliye bir belâ geleceğine karar vermiş, uzlete çekilmeyi seçmiş idiler. Bunlardan çok az diğer bir kısım salihler ise asla ümitsiz olmuyorlar, bütün zahmet ve müşkilâtlara rağmen vaaz ve nasihatle uğraşmaya devam ediyorlardı. Ve bunlar o söz dinlemez halka nasihate devam ettikçe o ümitsiz ve uzlete çekilen kısım, bunlara «Niye kendinizi boşuna yoruyor, onlara bulaşıyorsunuz» yollu nasihat kabilinden «siz böyle Allah'ın helâlinin veya şiddetli bir azabına mahkûm olmuş bîr kavme niçin nasihat edip duruyorsunuz?» diye itiraz etmiş ve bu suretle bunları nasihatten vaz geçirip halkı tamamen kendi hallerine bırakmayı tercih etmişler; böyle derken bir farzı kifâyenin umumiyetle terkedilmesiyle hepsinin günahkâr olacaklarını düşünememişlerdi.

Lâkin bunlar vaaz ve nasihatten, bu farzı kifâyeden vaz geçmediler. Onlara cevap olarak; «bizim vaaz ve nasihatimiz iki sebebe dayanmaktadır. Birincisi sırf Allah'a karşı mazeretimiz bulunmak, kötülükten nehyetmek hususunda Allah indinde bir nevi kusur ile itham olunmamaktır. Çünkü kötülükten nehyetmek henüz hayat sahibi olanlara son nefese kadar bir farzı kifâyedir. İkincisi ise, ümitsizlik dünyada hiç bir hususta caiz değildir. Ve ne kadar günahkâr olursa olsun halkın tevbe ve korkusunu arzu ve ümid etmek de bir vazifedir. Gerçi bu hal böyle devam ederse sonunun bir helak veya azaba varacağı muhakkaktır. Fakat insan halleri değişik v kader sırrının vukuundan evvel malûm değildir. Ne bilirsiniz bu güne katlar hiç söz dinlemeyen bu halk belki yarın dinleyiverîr, dinler de belki sakınmaya başlar, tamamıyla sakınmazsa belki biraz sakınır ve belki bu suretle azab biraz hafifler. Her halde nasihat etmek, nasihati terk etmekten evlâdır. Nasihati tamamen bırakmakta bir fayda yoktur. Fakat nasihate devam etmenin hiç olmazsa birazcık olsun sakındırmaya sebep olması ümidi bulunmalıdır, hiç bir karşı kuvvete mâruz kalmayan fenalık, her bir fenalığın aslını, olamazsa sür'at ve şiddetini olsun hafifletmeye çalışmaktan kaçınmamalıdır. Felâket mukadder ise, nasihat edenler Allah indinde mazur olurlar.» dediler.

İyi kimseler nasihat için ne kadar uğraştılarsa, kötüler de buna karşılık isyanlarında ısrar ettiler ve netice olarak o fâsık ve haddini aşan ahali ihtar olundukları nasihatleri unuttular,, hiç nazarı dikkate almaz, sanki büsbütün unutmuş gibi hatırlarına getirmez oldular. O zaman Allahü Teâlâ kötülükten nehyeden iyileri kurtardı, zalimleri de fâsıklığı âdet haline getirdiklerinden dolayı şiddetli bir azapla, yoksullukla kıvrandıran bir azapla cezalandırdı. Bunun üzerine uslandılar mı? Hayır, aksine büsbütün azdılar hiç bir günahtan, kötülükten çekinmez, nehyedilenlerin hiç birisinden sakınmaz, her fenalığı yapar, nehy edenlere de husumet eder hale geldiler. Daha ileri gidip tamamen inatlaşarak isyana kovuldular.

Bu, tamamen yoldan çıkma üzerine Davud aleyhisselâm onlara lanet etti ve Allahü Teâlâ da kendilerini alçak, hakir her taraftan uşt uşt diye kovulan zelîl maymunlar haline getirdi, insanlıktan çıkarıp maymunlara çevirdi. Böylece azgınlıklarının cezasını hayvanlaşarak görmüş oldular.

Allahü Teâlâ Davud aleyhisselâma hayırlı bir evlâd, tevbekâr bir kul olarak Süleyman aleyhisselâmı ihsan etti. Süleyman aleyhisselâm babasiyle beraber bulunur, onun halkın davalarıyla alâkalı hükümlerini takip ederdi. Allahü Teâlâ her birine de bir hüküm ve ilim vermişti.

Davud aleyhisselâmın huzuruna bir gün birbirlerinden davacı olan iki kişi geldi. Davacılardan biri hasmını işaret ederek:

— Ey Allah'ın elçisi!. Bu adamın koyunları benim ekili olan tarlama geceleyin girip yayıldılar, bütün ekinlerimi yiyip bitirdiler, dedi

Davud aleyhisselâm diğer davacıya bunun doğru olup olmadığını sorduğu zaman o da hadiseyi tasdik etti. Bunun üzerine Hz. Davud dedi ki:

—: O halde tarla sahibi, harap olan ekinlerinin zarar ve ziyanına karşılık o koyunlara sahip olur.

O zaman oğlu Süleyman aleyhisselâm, ayağa kalkarak bu meselede kendisinin de bir fikri olduğunu söyledi ve beyanda bulunmak için babasından müsaade aldıktan sonra şöyle dedi:

— Koyunların sahibi helak olan tarlayı alır, İslah eder, eker. Tarla sahibi de koyunları alır, onların sütünden, yağından, yününden faydalanır. Tarla eski haline geldiği zaman tarla sahibi tarlasını, koyunların sahibi koyunlarını tekrar geri alırlar.

Bu hüküm, Davud aleyhisselâmın çok hoşuna gitti ve oğluna iltifatlarda bulundu. Bu hususta Süleyman aleyhisselâm'ın daha güzel hükümde bulunması Allahü Teâlâ'nın bir hikmeti idi ve onun kalbine bu mesele ile alâkalı hükmü anlatmıştı.

(Bakara. Mâide, A'raf, Sebe', Sâd ve Enbiya Sûreleri)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ ÎLYAS VE ELYESA

İsrail Oğulları Peygamberlerinden Hazkîl aleyhisselâmın vefatı üzerine bu kavim içerisinde kötülükler çoğalmış, halk kendi elleriyle yaptıkları putlara tapmaya başlamıştı. Bunun üzerine Allahü Teâlâ İsrail Oğullarına peygamber olarak İlyas aleyhisselâmı gönderdi.

Hazreti Musa'dan sonra gelen İsrail Oğulları Peygamberlerinin tamamı, zaman geçtikçe Tevrat hükümlerini unutan İsrail Oğullarına Tevrat'ın hükümlerini yenilemek üzere vazifelendirilmişlerdir.

Musa aleyhisselâmın vefat etmesinden sonra onun yerine peygamber olan Yûşâ aleyhisselâm Şam'ı fethetmiş ve burayı İsrail Oğulları kabileleri arasında taksim etmişti. Bunlardan bir kabile halkına da Ba'lebek ve mülhakatı düşmüştü, işte Hazreti İlyas, bu kabile halkına peygamber olarak gönderilmişti. Ba'lebek halkı üzerinde o zaman hükümran olan putperest hükümdar tebeasını zorla bu putlara tapmaya teşvik ederdi. O hükümdarın Ba'l adında bir putu Vardı. Putun bulunduğu şehrin adı önceleri «Bek» idi. Sonraları bu meşhur putun adı ile her iki isim terkib edilerek bugün mevcud olan şehre Ba'lebek denilmiştir.

Allahü Teâlâ, İlyas aleyhisselâmın İsrail Oğullarını davetini yüce Kitabında meâlen şöyle beyan buyurur:

«Şüphesiz ki, İlyas da gönderilen peygamberlerdendir. Habîbim yâd et, o zamanı ki: o, kavmi İsrail Oğullarına:

— Ey kavmim! Aklınızı başınıza toplayıp Allah'dan korkmuyor musunuz?. Siz, yaradanların en güzel ve büyüğü olan Allah'a ki, O, hem sizin Rabbinizdir, hem de sizden önce gelip geçen babalarınızın Rabbidir, ibâdeti bırakıp da Ba'l adlı puta ibâdet mi edersiniz? demişti de, kavmi onu yalanlamışlardı. Bu sebeple İlyas'ın kavmi, içlerinden temiz yürekli kullar müstesna olmak üzere azaba hazır edilmişlerdir!. Kendisinden sonraki nesiller arasında İlyas adında da biz, güzel bir ün bıraktık!. Tarafımızdan saadet ve selâmet İlyas üzerine olsun!, İşte bize sözüyle, özüyle bağlı olanları selâmımızla taltif eder, güzel ünle mükâfatlandırırız. Çünkü o, bizim mühim kullarımızdandır.»

İlyas aleyhisselâm bu şehrin halkını Allahü Teâlâ'ya ibadete ve O'na ortak koşmamaya davet ederdi. Daha sonra bu zalim hükümdarın gadrine uğrayan İlyas aleyhisselâm, nihayet kaçar ve köylerde gezerek Tevrat öğretir ve bu şekilde gizli yaşardı.

Hazreti İlyas bu seyahati sırasında bir köye uğramıştı. Bu köyde İsrail Oğullarından bir kadının hanesine sığındı-. Misafir olduğu kadının Elyesâ Ibni Ahtub adlı ve hasta bir çocuğu vardı. Kadın çocuğuna okutmak için Hazreti Ilyas'ı evinde gizledi, İlyas aleyhisselâm da çocuğa dua etmiş ve Allah'ın izniyle şifâ bulmuştu. Bunun üzerine Elyesâ, Hazreti İlyas'a îman edip kendisinden ayrılmamış ve İlyas aleyhisselâmın vefatından sonra İsrail Oğullarına peygamber olarak gönderilmiştir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

Hz. SÜLEYMAN'IN SALTANATI

Hz. Davud'un on dokuz oğlundan Süleyman aleyhisselâm on üç yaşında onun varisi olarak yerine geçti ve insanlar arasında hak ve adalet ile hükümler yerine getirmek hususunda peygamberlik ve hükümdarlık makamını tuttu. Allahü Teâlâ'nın nimetlerini anlatıp teşhir ederek kendilerine verilen faziletli ilmi ve mucizeleri tasdik için halkı davet etmek üzere:

— Ey insanlar! Bize kuş mantıki, kuş dili öğretildi, dedi.

Süleyman aleyhisselâm Allahü Teâlâ'nın kendisine kuş mantıkî ve kuş dilini öğretmesini söylemekle peygamberliğini anlatmış oluyordu. Hükümdarlığını da ifade etmek için şöyle dedi:

— Bize her şeyden verildi. Şüphesiz ki bu öğretilen ilimle verilen servet herhalde apaçık bir ihsandır. Allahü Teâlâ'nın hamd ve senaya lâyık o'an ve mü'min kullarından bir çoğuna bile nasip olmamış bulunan o açık fazilet ve ihsanıdır ki, bunun şükrünü eda etmek için Allah'ın kullarını bu nimetten istifadeye davet etmek bir vazife teşkil eder.

Allahü Teâlâ, Süleyman aleyhisselâma insan, cin ve kuşlardan kurulu ordular ihsan etmişti. Bunlar baştan sona zabt ve mertebelerine göre kumandanlarıyla sevk ve idare olunuyorlardı

Süleyman aleyhisselâm bu muhteşem ordusuyla bir gün yola çıkmıştı. Karınca Vadisi üzerine vardıkları zaman dişi bir karınca arkadaşlarına:

— «Ey karıncalar!, yerlerinize, yuvalarınıza çekilin, yoldan savulun; Süleyman ve askerleri sizi kırmasınlar. Bile bile bir karıncayı sebepsiz öldürmezler amma farkında olmazlar da kırar geçirirler. Onun için yerlerinize çekilin de kendinizi kırdırmaya sebep olmayın.» Diyerek edep ve nezaket dâiresinde hakimane bir şekilde maiyyetini korudu ki burada ince bir karınca siyaseti vardır.

Fahruddîni Razî der ki: Bâzı kitaplarda gördüğüme göre karıncanın diğerlerine içeriye girmelerini emretmesi şunun içindir ki kavmi, Süleyman aleyhisselâmın saltanatını görürler de Allahü Teâlâ'nın kendilerine olan nimeti hakkında nankörlüğe düşerler diye korktu. «Sakının sizi kırmasınlar» demekten muradı bu idi, yani kuvvei mâneviyyelerinin kırılması idi. Bu suretle bunda Dünya erbabı ile oturup kalkmanın mahzuruna bir tenbîh vardır.

Bunun üzerine Süleyman aleyhisselâm o karıncanın sözünden gülercesine tebessüm etti. Karıncanın kavmi hakkındaki tedbir ve siyaseti ile kendi askeri hakkındaki güzel görüşü hoşuna gitti. Muhtemelen bir karıncanın bunları medih makamında şuursuzlukla mazur görmesi de

tuhafına geldi. Ve onun bütün bu duygularını Allahü Teâlâ'nın kendisine bildirmesinden de memnuniyetle pek duygulanarak şöyle dua etti:

— «Ey Rabbım!. Beni nefsime zabit kıl ki bana ve valideynime ihsan buyurduğun nimetine şükredeyim ve hoşnut olacağın iyi bir amel yapayım ve beni rahmetinle salih kulların içine dahil buyur.»

Süleyman aleyhisselâm bu duâsıyla Rabbından iki şey istedi. Evvelâ kendini nefsine bırakmayıp doğrudan doğruya idare ederek nefsine hâkim kılmasını istedi. Bunda da hususiyle iki maksat gözetti; birisi, kendine ve ana - babasına olan geçmiş nimetlere şükür, diğeri de gelecek için rızaya uygun olacak şekilde iyi hizmetler yapmaya muvaffak olmak, ki bunun ikisi dünyada âhiret sevabının vesilesini talep, ikincisi de, salih kulların içinde rahmetine dahil buyur, diye âhiret sevabının kendisidir. Burada salihlikten murad, tam ve kâmil mânâda bir salihliktir ki, hiç bir günâh lekesi olmayarak Rahman'ın rahmetine kavuşmaktır. Saltanat tecelliyatının harikalar koparıcı bir deminde Hz. Süleyman'ın bu duası ile ibraz ettiği kudsî ruh, fazilet hisselerinin başı olmak lâzım gelen devlet adamlarına çok yüksek ilhamlar verecek dersleri ihtiva eder.

Süleyman aleyhisselâm bu duasından sonra kuşları, uçar kuvvetleri teftiş etti. Devlet adamlığı, Devletin kuvvetlerini ve işlerini parçalarına varıncaya kadar tetkik etmeyi icab ettiriyordu. Bu teftişinde araştırmalarını bitirdikten sonra:

— «Ben niye Hüdhüd kuşunu görmüyorum? Yoksa kayıplara mı karıştı? Elbette ona şiddetli bir azap ederim veya boynunu keserim, yahut da bana her halde açık kuvvetli bir delil getirir.»

Kadı Beyzavî'nin naklettiği şekilde rivayet olunuyor ki, Süleyman aleyhisselâm Beyti Makdis'in binasını tamamlayınca hac için hazırlanıp Harem-i Şerife gitti. Burada dilediği kadar kaldıktan sonra Yemen'e doğru yola çıktı. Sabahleyin Mekke'den çıkıp öğleyin San'aya vardı. Buranın arazisi hoşuna gitti ve oraya konakladı, fakat, su bulamadı. Hüdhüd ise keşifçisi idi. Suyu iyi bulurdu.. Bunun üzerine araştırdı bulamadı. Çünkü Süleyman aleyhisselâm indiği sırada o

havada bir devir yapmış diğer bir Hüdhüd'ün durduğunu görmüş yanına inmişti, ikisi anlaşmışlar, bunun üzerine onun anlattığını görmek üzere beraber uçmuş daha sonra ikindiden sonra gelip anlatmıştı. Beyzavî bunu naklettikten sonra:

— «Allahü Teâlâ'nın taaccüp edilecek kudretinde ve has kullarına bahşettiği hususiyetlerde belki bundan daha büyük şeyler vardır, Onları tanıyanlar tasdik edip hürmet duyarlar, imân sânından olmayan inkarcılar da bıkar ederler» diye bir ihtar yapmıştır.

Burada kuşun bir posta veya keşif teyyaresi gibi düşünülmesi de mümkündür. Tayyareyi gören zamanımız inkarcılarının bunları inkâr etmesi ise büsbütün manasızdır.

Derken bekledi, çok geçmeden Hüdhüd geldi ve mazeretini beyan eden açık ve kat'î bir delil ile gelerek:

— «Ben senin henüz varamadığın yere vardım, dolaştım, keşiflerde bulundum. Sence tamam olmayan bilgileri etraflıca kavradım. Sana Sebe'den ehemmiyetli, yakîn bir haber getirdim. Ben orada bir kadın buldum ki onlara hükümdarlık ediyor. Kendisine her şeyden verilmiş ve azametli bir tahtı var. Ben o kadını ve kavmini Allah'a değil, Güneş'e secde eder olarak buldum. Şeytan onlara amellerini yaldızlamış, bu suretle Allah'a secde etmemeleri için kendilerini yoldan sapıtmış da doğru gidemiyorlar. O Allah ki Göklerde ve Yerlerde gizliyi çıkarır ve neyi saklıyorlar, neyi açıklıyorlarsa bilir. Allah'tan başka ilâh yok ancak O, O büyük Arş'ın sahibi O, dedi.

Hüdhüd'ün anlattığı bu kadının ismi Belkıs binti Şerahîl veya Belkıs binti Hed'hâd ibni Şerahbil olarak bildirilmekte ve 20 sene hükümdarlık ettiği kaydedilmektedir.

Hüdhüd'ün ifa ettiği hizmetin zevkiyle neşeli bir şekilde «senin varmadığın yerlere vardım» diye söze başlamasında Süleyman aleyhisselâma Allahü Teâlâ tarafından bir ikaz cilvesi vardır. «Ehemmiyetli, yakîn bir haber getirdim» demesinde, Devlet kapısına arz olunacak haberlerin iyi tahkik olunarak şüpheden salim olmasının lüzumuna işaret vardır. Belkıs'ın servet ve saltanatını azametle vasfetmesi de Hz. Süleyman'ı heyecana getirmek içindir.

Fakat dikkate şayandır ki Süleyman aleyhisselâm Hüdhüd'ün diğer anlattıklarına hiç ehemmiyet vermiyor ancak b kadının ve kavminin Allah'ı bırakıp Güneş'e taptıklarını anlatınca, o vakit:

— Bakalım, doğru musun yoksa yalancılardan mısın? dedi. Böylece Hüdhüd'ün «yakîn bir haber» teminatını kâfi görmedi, haberi vahid ile amel etmedi. Zira bir taraftan başkasının hukuku taalluk ediyordu, aynı zamanda Hüdhüd kaybolmuş olmak itibariyle töhmet altında bulunuyordu. Bu bakımdan tahkik ile amel etmek; gerekiyordu. Bunun için şu emri verdi:

— Şu mektubumu götür de onlara bırak, sonra dön kendilerinden de bak neye varacaklar;

Burada Hüdhüd bir posta hizmetinde kullanılmış oluyor. Fakat bunda bir güvercinin mektup götürmesinden fazla bir şey var. Çünkü bıraktıktan sonra çekilip netice hakkında bir tecessüs yapması da emrolunuyor. Hüdhüd bu emri ifa etti. Onun için Belkıs:

— «Ey milletin ayanı, ileri gelenleri, dedi. Bana bakın: Bir mektup bırakıldı bana; çok mühim, Süleyman'dan ve şöyle: «Bismillahir-rahmanirrahîm. Doğrusu bana karşı kafa tutmayın da

müslim olarak gelin bana.» Ey milletin eşrafı, ey heyet, bana bir fetva verin. Bu işimde, vereceğim emir hakkında sizler bana şahit olmadıkça, siz hazır olmadıkça ben hiç bir iş yapmış değilim. Şimdiye kadar Devlet işlerinden hiç birinde diktatörlük yapmadım, sizin reylerinizi almadan hiç birini kendiliğimden icra mevldine koymadım, her ne emir verdimse sizlerin huzurlarınızda ve reylerinizi alarak verdim. Onun için bu mektup işinde sizin fetvanızla kuvvet almak istiyorum.» »«Sîzler şehadet etmedikçe» denilmesinden bunların mühim işleri müşavere için huzurunda toplanması mutad olan bir heyet olduğu anlaşılıyor. Bunların her biri on bin kişiyi temsil etmek üzere üç yüz on iki kişi olduğu da rivayet edilmiştir.

Bu heyete irad olunan bu noktada şimdiye kadar hükümet emrinde diktatörlük yapılmamış olması Övülmek ve reylerinin esas tutulmuş olduğu beyan olunmak suretiyle cemile gösterilerek meşveretin ehemmiyeti tesbit edilmiştir ki, bunun zahirî bir parlâmento idaresi emir ve kumandaya müdahale derecesine varmayan meşru bir meşveret ve fetva verme mahiyetinden ileri gitmediği için müfessirler burada yalnız istişarenin ehemmiyetinden bahsetmişlerdir.

Bu heyet Belkıs'a şöyle dediler:

— Biz kuvvet sahipleriyiz ve şiddetli bir harp ehliyiz.

«Biz» diyenler şahıslarını değil, mektuba muhatap "olan topluluğun, yani Devletlerinin kuvvetini kasdederek teslim olmamak için harbetmek lâzım geleceğini düşünerek kuvvetimiz vardır, şiddetli harp edebiliriz diyorlar, / bununla beraber harbetmeyiz demiyorlar; ve emre müdahaleyi uygun görmüyorlar da harp olmaksızın bir çare bulunabildiği takdirde memnun olacaklarını andırır bir şekilde selâhiyeti teslim ve siyasî edebe riayet ile sözü şöyle bitiriyorlar:

— Bununla beraber emir sana aiddir. Bak şimdi ne emrediyorsun? Harp mi yaparsın, yoksa sulha çare mi bulursun? Bunun üzerine Belkıs dedi ki:

— Muhakkak ki hükümdar kısmı bir memlekete harp yoluyla girdikleri vakit onu bozar perişan ederler. Azîz olan ahalisini zelîl kılarlar. Kati, esaret, haps ve yoketme vesaire gibi çeşitli zillet ve felâkete mâruz kılarlar. Böyle de yaparlar mı yaparlar. «Bana kafa tutmayın» diyen Süleyman da böyle yapar. Bu itibarla harpten mümkün olduğu Kadar sakınmak ve memleketi istilâya sebebiyet vermemek icabeder. Ve her halde ben onlara bir hediye ile elçi göndereceğim de bakacağım; gönderilenler ne ile dönecekler? Yani bu şekilile onların huylarını yoklayacağım da ona göre hareket edeceğim. Bakalım mal ile savulabilecek kimseler mi?

Bu karar üzerine gönderilen elçi Süleyman aleyhisselâma vardı. Fakat o bu hediyeyi kabul etmeyerek şu suretle reddetti:

— Mal ile bana imdad mı ediyorsunuz? Allah'ın bana verdiği size verdiğinden daha iyi. Hayır siz hediyenize güveniyorsunuz. Dön onlara, vallahi karşı gelemiyecekleri ordularla varırım da oradan kendilerini zinetler içinde hor, hakir oldukları halde çıkarırım.

Elçiler Belkıs'e varıp Süleyman ale'yhisselâmın dediğini anlattıklarında «bilmiş olunuz ki, vallahi bu sade bir hükümdar değil, biz buna takat getiremeyiz» demiş ve tekrar bir elçi gönderip «milletin beyleriyle huzuruna geliyorum, emrini ve davet ettiğin dinini görmek arzusundayım» diyerek beraberinde büyük bir toplulukla hareket etmiş ve tahtını köşklerinin en sağlam ve muhafazalı yerine koydurup kapıları kilitleyerek ehemmiyetli şekilde emniyet altına aldırmış idi.

Süleyman aleyhisselâm onların hediyelerine güvendiklerini bilmişti. Bunun üzerine hediyelerini tehditli bir şekilde iade edince tekrar geleceklerini de bildiğinden gelir gelmez imânlarına vesile olacak bir harika göstermek istedi ve yanındaki askerlerinin kumandanlarına şöyle dedi: — Ey heyet! O kadının tahtını kendileri bana müslim olarak gelmezden evvel hanginiz getirir?

Cinlerden şer ve kötülükte ileri gitmiş, tuttuğunu devirir, kuvvetli, becerikli, ele avuca girmez bir ifrit:

— Ben o tahtı makamından kalkmadan evvel sana getiririm. Muhakkak ben bu işi yapmaya karşı her hâlde kuvvetliyim, eminim; hem kolay getiririm hem de hiç bir hiyanet etmem, değiştirip bozmadan hiç bir şeyi kaybetmeksizin getiririm, diye te'kidlerle teminatta bulundu.

«Makamından kalkmadan evvel» diyor ki, Süleyman aleyhisselâm'ın makamında her gün sabahtan öğleye kadar oturduğu rivayet edilmektedir.

Nezdinde kitaptan bir ilim bulunan bir zat ise:

— Ben o tahtı sen gözünü kırpmadan evvel getiririm, dedi. Böyle derdemez de Belkıs'ın tahtını yanında durur vaziyette gören Hz. Süleyman şöyle dedi:

— Bu Rabbımın mutad cereyan eden sünnetinden değil, fazıl ve ihsanındandır. Bu beni imtihan için ki, şükür mü edeceğim, yoksa nankörlük mü? Her kim şükrederse sırf kendi lehine eder, her kim de nankörlükte bulunursa şüphe yok ki Rabbım ganîdir, kerem sahibidir.

Nezdinde kitaptan bir ilim bulunan bu zatın Hızır aleyhisselâm, Süleyman aleyhisselâmın kendisi ve alimlerin ekserisine göre veziri Asaf ibni Berhıya'dır ki Sıddik olup dua edilince icabet olunan ismi âzami bilirdi. Hz. Süleyman'ın bir mucizesi olmak üzere veziri böyle bir keramet göstermiştir. Şüphesiz ashabından böyle bir kerametin zahir olması kendisinin daha çok yüksekliğine delâlet eder. Ve bu ilim ona verilen ilimden olduğunu anlatır. Bu taht, Hz. Süleyman'ın San'ada bulunduğu rivayetine göre üç günlük mesafeden getirilmiş oluyor. Zira San'a ile Sebe' arası bu kadar zamanda katediliyordu. O sırada San'adan dönüp Şam arzında bulunduğu rivayetine göre ise iki aylık mesafeden getirilmiş olmaktadır. Bu kadar mesafeden bir taht göz kırpıncaya kadar nasıl gelir? Şüphe yok ki bu alelade vak'alardan değil bir keramet ve mucize olmak üzere söz konusudur. Âsaf'ın bunu söylemesi ile getirmesi bir olmuştur. Yani söyleyinceye kadar getirmişti. Çünkü ilmini biliyordu. Bir saniyede binlerce kilometre sür'at, zamanımız fen efkârının düşüncesine alışmış olduğu meselelerdendir. Mühim olan nokta ancak bu hareketi yapmak için tatbik olunacak kuvveti bilmekten ibarettir. Bir sâkiada, bir cereyanda, bir telgrafta görülen bu sür'at bir kütlede de görülebilir. Yalandan tesir icra ettiğini gördüğümüz iradenin bir telsiz gibi uzakta da âmil olduğunu gösteren misâller de yok de'ğildir. Bu cazibe ile cisimlerin fezada uçuştuğu, bir irade ile uzuvların bedende oynadığı gibi bir irade ile afaktaki bir cismin mekân atlaması da Kitap'ta Levhi Mahfuz'da sabit plan ilimdendir.

Tahtın gelmesinden sonra Süleyman aleyhisselâm maiyyetine şu emri verdi:

— O kadın için tahtını yabancılaştırın, o değilden gösterin. Bakalım doğruyu bulacak mı? Kendi tahtı olduğunu bilecek, vaziyeti kavrayacak, hakikati anlayacak mı? Yoksa yola gelmezlerden mi olacak?

Tahtının getirilmiş olması hayret verici bir tasarrufla mülk ve saltanatının elinden alınmış olduğuna delâlet eder. Böyle müthiş bir anda o tahtın, onun tahtı değilmiş gibi gösterilmesinde ve değişiklikler yapılmasında büyük bir nezaket ibraz edilmiş ve bununla Belkıs'ın istidadı üzerinde, bir tecrübe yapılmak istenmiştir.

Belkıs, Süleyman aleyhisselâmın huzuruna geldiği zaman:

— Böyle mi senin tahtın, denildi.

Bu senin tahtın, denilmedi, o değilmiş gibi gösterildi.

Sebe' melikesi Belkıs:

— Sanki o, o bununla beraber bize bundan evvel ilim verildi. Bu mucizeden önce Hüdhüd'ün mektup getirmesi gibi müşahade ve diğer duyduklarımız ile Allahu Teâlâ'nın kudretine ve senin peygamberliğinin doğruluğuna ilmimiz hâsıl oldu. Ve müslüman olduk, inandık teslim olduk, dedi.

Hiç şaşırmadan vaziyeti olduğu gibi kavrayarak idarei kelâm etti. öyle de evvel niye gelmemişti? Daha evvel Allahü Teâlâ'dan başka taptığı şeyler, dünya saltanatı kendisini alıkoymuştu. Çünkü kâfir bir kavimden idi.

Kendisine köşke girmesi söylendiği zaman köşkün etrafını görünce bir deniz sandı ve inciklerinden Bunun üzerine Süleyman aleyhisselâm:

— O sırçalardan döşenmiş cilâlı, parlak bir meydandır. Bir sırça saray ve içinden meydanına kadar büyük bir havuz yapılıp su salınmış, içine balık vesair deniz hayvanları konulup üzeri şeffaf cam ile döşenmiştir.

O zaman Belkıs şöyle dedi:

— Ey Rabbım!. Şüphe yok ki ben önceden nefsine zulmetmişim, boş şeylere tapmışım. Şimdi Süleyman'ın yanında islâm'a erdim, âlemlerin Rabbı Allah'a teslim oldum.

Müfessirlerin ekserine göre Süleyman aleyhisselâm Belkıs'ı zevceliğe kabul etmiş ve mülkünde bırakmıştır.

Ataları Sebe ibni Yeşcüb ibni Ya'rub ibni Kahta'nın namıyla anılan Sebe kavmi önceleri Güneşe taparlarken, melikeleri Belkıs idaresinde Hz. Süleyman'a itaat ederek memleketlerini kurtardıktan başka hayli yükselmişlerdi. Merkezleri ve meskenleri Yemen'de Me'rib şehri idi.

Vaktiyle bunların iskân ettikleri yerde bir ibret vâki olmuştu. Şöyle ki; sağ ve soldan iki Cennet, iki taraflı bağlar ve bostanlar hal lisanı ile diyorlardı ki:

— Rabbınızın rızkından yiyin de O'na şükredin. Bu nimetlerinin kıymetini bilerek ona göre ibadette bulunun. Çünkü beldeniz bir belde, tayyibe, gayet hoş bir belde. Rabbınız mağfireti çok bir rab. Önün için şükrünü bilin de iyi hizmetler edin.

Fakat buna Sebe'liler itiraz ettiler. On üç peygamberleri kendilerini hakka davet ettikleri halde şükürden kaçındılar, hizmetine bakmadılar. Bu hareketlerinin bir cezası olarak da Allahü Teâlâ üzerlerine Arim deresinin ve seddinin selini salıverdi.

Bu Arim şeddi öyle ihtişamlı idi ki, ilk olarak Sebe ibni Yeşcüti tarafından yapılmış ve ona yetmiş kadar çay akıtılmış, uzak vadilerin selleri içerisine çevrilmişti. Daha sonra Yemen kabilelerinin babası olan Hmıyer tamirler yapmış, Lokmanı Ekber ibni Ad taşlarını kalay ve demirle perçinlemiş, Zülkarneyn inşaalarda bulunmuş, Belkıs da iki dağ arasını taş ve zift ile kapatarak menbâ ve yağmur sularını biriktirmiş, sulama ameliyesi için lüzumu kadar arklar bırakmıştı. Seddin sahası beşbin metrekare olduğu rivayet edilmektedir.

Arîm selinden sonra Sebe kavminin o iki Cennetleri, iki taraflı bağ ve bostanları buruk yemişli, acı ılgınhk, kekremsi sidirlik halinde iki harap Cennete çevrildi. Allahü Teâlâ bunu onlara nimete nankörlüklerinden dolayı belâ kılmıştı. Çünkü o, hep öyle çok nankör olanları cezalandırır.

Allahü Teâlâ Sebe kavmine, mübarek kılıp bereketlendirdiği Şam beldeleri ile sırt sırta bitişik bir vaziyette köyler ihsan etmiş ve o beldelerde gidiş ve gelişleri muayyen ölçü üzere tertip ve tanzimde bulunmuştu. O köylerin her biri yolcular için birer istasyon ve birer konaklık halinde idi; birinden çıkan kişi azık taşımadan, açıkta yatmadan ve tehlike görmeden diğerine gidebiliyördu. öyle ki o açık köyler içinde gecelerce ve gündüzlerce emniyet ve asayiş içinde gidip gelmek imkânı her zaman mevcuttu, öyle intizamlı, öyle emniyetliydi. Ciddî bir süvari iki aydan fazla bu mâmûrelik içinde giderdi ve dört aylık mesafeden ahali yekdiğerinden ateş alıp verirlerdi. Böylece yalnız Sebe değil, Yemen'den Şam'a kadar Arabistan'ın bütün vaziyeti bu şekilde bir mâmûrelik içindeydi ki çok dikkate şayandır.

İşte bu nimete karşı da Sebe'liler nankörlük yaparak:

— Ey Rabbımız, bizim bu seferlerimizin mesafesini uzaklaştır, dediler.

İsrail oğullarının hayır olan yüceyi, aşağı nesneye değişmek istedikleri gibi bunlar da o mâmûriyetten bîzarhk gösterdiler, onların aralarından kalkarak aralarına uzun mesafelerin, sahraların girmesini istediler. Zira belâlarını aradılar. Halis müminlerden ibaret bir bölükten başkası Şeytana uydular, onun ardınca sürüklendiler. Allahü Teâlâ da kendilerini efsânelere, masallara çevirdi ve didik didik darmadağınık etti; Gassan Şam'a katıldı, Emmar Yesrib'e, Cüzam Tihâme'ye, Ezd Umman'a vesaire...

Şüphesiz ki Sebe'lilerin bu kıssasında çok şükredecek her çok sabırlı için elbette alacak delâletler vardır. Çok şükredici olmak için çok sabırlı olmak lâzımdır, işte böyle çok sabırlı olup çok da nimetlere ermek ve çok şükredici olmak şânından olan kimseler için burada mühim ibretler bulunmaktadır. Heva ve heveslerini zabtedip zahmetlere, meşakkatlere tahammül ederek vazife ve ibadetlerine çalışan sabırlı kimseler memleketlerini Allah'ın yardımıyla Cennet gibi imâr eder, nimetlere eserler. Allah'ın pek az olan şükredici kullarından olmak isteyenler de o nimetlerle azmayıp yine sabır ve sebat ile şükrüne başlayarak sabır ehli cihadı içinde bulunurlar..

Hz. Süleyman Beyt'ül Makdis'i yaptırdığı sırada çağırdığı san'atkârlar içinde sanat hilelerine vakıf bir takım Şeytanların kurdukları bir ihtilâl yüzünden bir müddet nüfuzunu yitirmiş yahud tahtından ayrı düşmüş; bu suretle tahtında ya kendisi kuvvetsiz bir cesed hâlinde hükümsüz kalmış, yahud tahtı da işgal olunup ona kırk gün kadar heykel gibi birisi oturtulmuştu. Mason

tarihlerinde mason cemiyetlerinin Süleyman aleyhisselâm aleyhine yapılan bu ihtilâl hareketlerini esas kabul ettikleri ve reisinin hatırasına hürmet ettikleri soylenmektedir.

Süleyman aleyhisselâmın mülkünde fitne çıkıp hükümetini kaybettiği zaman insan ve cin şeytanları pek azıtmış, dinsizlikte ileri gitmişti. Bu fitneyi çıkaranlar içinde bir takım hilekâr san'atkârlar da vardı, işte tamamen düşman ve vahiy menbâından uzak olan bu şeytanlar, olan ve olacak hadiseler hakkında kulak hırsızlığı ile bir takım bilgiler edinirler ve bunun birine yüzlerce yalan ve uydurmalar karıştırarak gizli gizli neşriyatta bulunurlardı. Buna vasıta olmak için de kâhinleri seçerler ve onlara telkinler yaparlardı. Bazı haberleri doğru çıktıkça kâhinler bunlara güvenir, bunun yanında binlerce uydurmalar \ da yayarlardı. Derken bu kâhinler bunları topladılar, cin çağırmak ve gönül sinirlemek hakkında türlü türlü sihir ve efsun kitapları yazdılar. Bu arada geçmiş ve gelecek şeyler hakkında haberlere benzer efsâneler, masallar, romanlar, yalanlar, dolanlar neşrettiler. Tarihî hâdise ve hakikatler tahrif olunarak insanların fikirlerini aldatacak yanlış ve eğri yollara sevkedecek hurafeler neşrolunur ve bunlar arasına bâzı ilmî, hikmetli şeyler karıştırılarak suistimal edilirdi. Bu suretle «cinler gaybi biliyor» diye şayi olmuş ve bu şeytanların uydurma ve düzmeleri yüzünden fitne çıkmış, Süleyman aleyhisselâmın hükümeti bir müddet için elinden gitmişti;

Bu fitne olduktan sonra Süleyman aleyhisselâm tevbe ile Allahü Teâlâ'ya sığınıp tekrar tahtına döndü ve şöyle dua etti:

— Ya Rab!. Bana mağfiret buyur, her ne kusur ve hatâ sâdır oldu ise afv ve kereminle ört. Ve bana öyle bir mülk bağışla ki benden kimseye gerekmesin, benim halime münâsip, bana mahsus bir mucize olsun, öyle anlı şanlı bir mülk ver ki ben ona nail olup öldükten sonra «Dünya mülkünün vefası olsaydı Süleyman'a olurdu» denilsin de kimsenin Dünya mülküne hırs ve rağbeti uygun olmasın.

Bu duâsıyla daha ziyâde Dünya mülkü değil, Âhiret mülkünü talep eden Süleyman Aleyhisselâmın bu isteğiyle Allahü Teâlâ onun emrine rüzgârı verdi. O rüzgâr ona bağlı idi ki bir memur gibi onun emriyle tam itaat içerisinde istediği yere akardı. Süleyman aleyhisselâmın emrindeki bu rüzgârın bütün şu rüzgârlar olmayıp hususî bir rüzgâr olduğu ifade edilmiştir. Çünkü diğer rüzgârlar ihtiyaç vakitlerinde umumun menfaati içindir. Yani IIz. Süleyman isterse bütün âlemin rüzgârını tutabilirdi demek değil, havada bir cereyanına tasarruf ctlcbilir ve onunla dilediği yere gidebilirdi. O bir rüzgâr idi ki sabah gidişi bir ay, akşam dönüşü de bir aydı, Şer'an bir günlük yol altı saat olduğuna göre otuz kilometre itibar edilirse gidişi dokuz yüz kilometre, gelişi de dokuz yüz kilometre olarak bin sekiz yüz kilometre mesafe kateder. Burada dünya mülkünün bir rüzgâr gibi gelip geçici olduğuna da bir telmih vardır:

Seyretti heva üzre denir tahtı Süleyman Ol saltanatın yeller eser şimdi yerinde

Allahü Teâlâ, fitnenin menşei olan Şeytanları da Süleyman aleyhisselâmın emrine verdi. Bu Şeytanlar bir takım sanat dehalarına sahip olup üç mertebeye ayrılıyordu. Birinci kısmı her türlü yapıcılık, bina yapma san'atının her çeşidini bilen mimar, usta ve kalfalardı, ikinci kısmı deniz diplerine dalmakta mahir,olan dalgıçlardı. Üçüncü kısmı ise diğer san'atlara vakıf olan insan ve cin şeytanlarını içine almaktaydı. Bunlar şer ve fesadlarına meydan verilmeyecek şekilde birbirlerine zincirlerle çatılı şekilde sıkı bir kayıt ve zabt altına alınmışlardı.

Hz. Süleyman'ın emrine bizim izah edemeyeceğimiz gizli mahlûklar olan Cinlerden de verilmişti. Bu cinler san'at sırlarını bilen san'atkârlardı ki Süleyman aleyhisselâm ne isterse yaparlardı. Çünkü azıcık bir sapma ile yanacak vaziyette ateş kenarında şiddetli bir tazyik içinde çalışıyorlardı. Bunlar Hz. Süleyman'a mihraplar, mescidler, çeşitli nakışlar, çanak şeklinde havuzlar ve gerek topraktan, gerek diğer madenden yerinden kalkmaz, ağır ve sabit çömlekler, tencereler ve kazan gibi yemek pişen kaplar yaparlardı.

Allahü Teâlâ bunlardan başka Süleyman aleyhisselâma ilâhî bir ihsan olan bir san'at ilmiyle erimiş bakır madenini sel gibi akıttı ki bunun Yemen'de vaki olduğu rivayet edilmiştir.

Allahü Teâlâ bu ihsan ve saltanatlarını kendisine bağışladıktan sonra Süleyman aleyhisselâma şöyle buyurdu:

— Bunlar bizim, bahşişimiz, vergimizdir. Artik diledigine kerem et, ihsan et, dilediginden de men et ya Süleyman. Hesap yok. Zira tasarruf sana verilmiştir. Hesabi olmayan bir bahşiştir bu. Dünyada böyle olmakla beraber, şu da muhakkak ki ona huzuru izzetimizde şüphesiz bir yakinlik ve cennette güzel bir merci ve makam vardir.

Süleyman aleyhisselâm emrine verilen bu Şeytanlar ve Cinleri Beyt'ül Makdis'in inşaasinda çaliştiriyor ve onlara bu mukaddes mabedi yaptiriyordu. Allahü Teâlâ da, ömrü tamam olduğu için bu peygamberinin ölümüne hüküm verdi. O Cinlere ve Şeytanlara Hz. Süleyman'in ölümünü sezdiren olmadi. Bir yıl kadar asasina dayali olarak kaldi. Ancak bir güve böcegi yere dayandigi asasini yiyordu. Bu böcegin degnegini yemesi sebebiyle Süleyman aleyhisselâm yere yıkıldığı zaman anlaşıldı ki, Cinler eğer gaybı bilir olsalardi o zilletli azab içinde bekleyip durmazlardi, înşaasına memur olup da bir yilda zahmetle tamamladikları Beyt'ül Makdis'i yapmazlardı.

Süleyman aleyhisselâm mülkünde fitne çikaran Şeytanlar ve Cinleri Allahü Teâlâ'nın yardimiyla mağlûp edip hepsini zapt altında emrine aldıktan sonra, onların meydana getirdiği sihir kitaplarını toplatmış ve tahtının altında bir mahzene gömmüştü. Vefatından bir müddet sonra hakikate âşinâ olan alimler de kalmayınca Şeytanlardan insan suretinde birisi çıkıp: - Ey insanlar!, bilmiş olunuz ki Davud oglu Süleyman peygamber degil bir sihirbazdı; cinleri şeytanları ve rüzgârları hep sihir ile büyülerdi. O neye erdi ise sihir ilmi ile erdi. İnanmazsanız sarayını arayınız, sakladığı kitaplarını bulursunuz, diye ilân etti ve bu kitapların gömülü olduğu yeri gösterdi.

Bunun üzerine orayı açtılar ve hakikaten bir çok kitap çıkardılar. Bunlar sihir ve efsâne kitaplarıydı. Bu vaziyet karşısında «Süleyman sihirbazmış, hükümetini sihir ile idare edermiş» diye şayi oldu. Diğer bazı müfessirlerin rivayetine göre bu kitaplar Hz. Süleyman'ın vefatindan sonra yazılıp gömülmüş ve bir takımlarının üzerine veziri Asaf İbrü Berhiya'nin eseri gibi sahte unvanlar konulmuş, ayni hile ile neşredilmiştir.

Zaten Mısır'dan beri Israil oğulları arasında sihir ve hokkabazlık meşhûl değildi. Fakat bu defa başka bir renk almış; bir taraftan siyasî ve içtimaî entrikalarla Süleyman aleyhisselâmın devleti aleyhinde takip edilmig, diğer taraftan onun dünyayı sihirleyen ilmi diye onun nâmına iftira ile itibar kazandırılmak istenilmiştir. Sonradan İsrail oğulları Süleyman aleyhisselâma bir Peygamber değil, sihirbaz bir hükümdar nazarı ile bakarlarmış. Ve bunun için İsrail oğulları hususiyle hükümetlerini kaybettikten sonra milletler arasında gizli yollarla bu kabil neşriyatı

revaçta tutmaktan ve hüner şeklinde sihirbazlık etmekten geri kalmıyorlardı. Ne zaman ki Hatemül enbiya olan Peygamber Efendimiz geldi ve Tevrat'ı söz konusu etti. O zaman dönüp bununla mücadeleye başladılar. «Peygamberlik yolu ile buna karşı koyamayacağız, biz ne yapsak Cibril ona haber veriyor» dediler ve Cibril aleyhisselâma düşman oldular. Tevrat'ı da büsbütün arkalarına atarak sihir ve uydurma yoluna saptılar. Bu şeytanî eserlere uyarak «Süleyman, Muhammed'in dediği gibi Peygamber değildi, sihirbaz bir hükümdardı, sihirlerini mucize gibi gösterirdi» diye iftira ettiler. Bunların iddialarına göre Hz. Süleyman'ın -hâşâ- kâfir olması lâzım geliyordu. Çünkü sinirin bu derecesi küfür olduğunda şüphe yoktur. Halbuki Süleyman aleyhisselâm kâfir değildi. Lâkin otta sihirbaz diyen şeytanlar küfre daldılar ki insanlara sihir öğretiyorlardı, halkı kandırıp sapıtıyorlar ve bunu talim ediyorlardı.

Bu insan ve cin şeytanları sırf kendi uydurmaları olan sihri bir de eski bir medeniyetin beşiği bulunan Babil şehrinde Harut ve Marut ismindeki iki meleğe indirilenleri insanlara, o zamanki İsrail Oğullarına Babillilere ilham yoluyla Allah tarafından bir imtihan ve tecrübe olarak öğrettikleri yaratılış sırlarından bazı garip harikalar, hakikatte sihir değildi, fakat şer ve fesad ehli elinde sihir için kullanılarak küfre öğretiyorlar ve böyle yapmakla kâfir oluyorlardı. Halbuki Harut ve Marut bunu insanlara öğretecekleri zaman «bizim belleteceğimiz şeyler fitneye yönelticidir ve sihir yapılarak kötüye kullanılması küfürdür. Sakın bunları öyle öğrenip ve yapıp da küfre girme» demedikçe ve bu yolda nasihat etmedikçe onları bir kimseye belletmezler, gelişi güzel herkese talim etmezler, suistimalden, küfürden ve sihirden men'ederlerdi. Böylece bazı sırları öğrenen Babil ahalisi bunların şerre de elverişli olduğunu ve suistimalinin küfür olacağını öğrenmişlerdi. O halde bu iki meleke indirilen ve Babil halkına ilham yoluyla öğretilen bu şeyler aslında sihir değildi. Lâkin sihir halinde kullanılabilir ve böyle kullanılması apaçık küfür olurdu. Aslında her ilim muhterem ve büyüklüğü nisbetinde ilmî haysiyetle hayra ve şerre müsaiddir. İlim ne kadar ince ve yüksek olursa şer ve fitne ihtimali de o ölçüde büyük olur. Bundan dolayıdır ki hakkın alâmeti olan hakikî dini, doğru yolu isbat ve kuvvetlendirmek için Allahü Teâlâ tarafından ihsan olunan mucizeler, kerametler, ve sair ilimler, hikmetler, feriler bahane kabul edilerek âlemde ne kadar melanetler ve küfürler yayılmıştır ki bunların hepsi haram ve küfür olan sihir cümlesine dahildir. Bu ise ilmin aslındaki ilmî haysiyeti değil, amelî haysiyetidir, ilim güzel kullanılırsa zehirlerden ilâçlar yapılır, kötüye kullanıldığı takdirde ilâçlardan zehirler husule getirilir. Hattâ bunun için şeriat alimlerinin ekseri şunu istidlal ve istinbat etmişlerdir: Zatînde şer'an haram olan hiç bir ilim yoktur. Hattâ şerrinden korunmak için sihri bilmek bile haram değildir. Ancak yapmak haramdır ve küfürdür. Öğreniminin de bu haysiyetle kayıtlı bulunması, gerekir. Hâsılı sihrin mahiyeti asıl amelî haysiyetlidedir ve sihir bir amelî ilimdir. Bir, şer ve hile sanatıdır. Ve bu amel baza hakikat ilimlerine kayıtlı olabilir ve onların suistimali ile sihir yapılır; meselâ, elektrik bahsi bugün mühim bir ilim ve elektrikçilik mühim bir san'attır. Bunun kötüye kullanılmasından ve şer yollarında tatbik edilmesinden de bir çok sihirler yapılması mümkündür. Lâkin bunun böyle olmasından, elektrik ilminin aslında bir, sihir olması lâzım gelmez, işte Babil'de Harut ve Marut ilhamiyle öğretilen şeyler de buna benzer bir hâdisedir. Bunun için bu öğretilenler esasında melekî bir kıymette oldukları halde tatbik cihetiyle sihre müsait olmuştur. Demek ki sihir sırf şeytanî bir şeydir ve başlıca iki kısımdır. Birisi Şeytanların sırf kendilerinden uydurdukları düzmelerdir. Diğeri de Babil'deki gibi esasında melekî olan bazı ilimler garip san'atların kötüye kullanılmasından hâsıl olmaktadır.

Artık burada melekler sihir öğretirler mi diye bir sual ve cevap ile münakaşaya mahal yoktur. Melek sihir öğretmez, lâkin meleklerin hayır için öğrettikleri hakikatler, küfür ehli ve şeytanlar elinde, şerde kullanılmak için sihirde de kullanılabilir. Nitekim bunu Önce Babil'liler yaptılar.

Bunlar bu iki meleğin ilhamı ile keşfedip belledikleri Semavî ve Arzî, ruhanî ve cismânî kuvvetleri ve bunların karıştırılmasından meydana gelen bazı mühim san'atları tabiat ve yıldızlara isnad ederek küfre girdiler. Bu sebeple Gıldanî sihri, tılsımat, kalfatriyat namıyla bir nevi şöhret buldu. Sonra bir takım insan ve cin şeytanları da Süleyman aleyhisselâmın devletine karşı kısmen bunu ve kısmen de kendi uydurdukları düzmeleri takip ve tatbik etmişler ve bu suretle siyasi, içtimaî bir çok fesadlar çevirmişler ve hükümet ve devlet işleri için bu sihirleri bir ilim diye yayıp itibar sağlamak yoluyla küfür icra etmişlerdi. O zamanın halkı olan İsrail oğulları bunları onlardan öğreniyorlardı ve milletler arasında bu yolu takip etmekten geri kalmıyorlardı. Nitekim Hatemül enbiya Efendimizin Peygamber olarak gönderilişi üzerine Kur'ân'ın icazı karşısında Allah'ın kitabı Tevrat'ı tamamen arkalarına atarak büsbütün bu şeytanlara tâbi oldular.

Kitabullahı arkalarına atarak Süleyman aleyhisselâma karşı o şeytanların takip ettikleri şeylere uyan (ehli kitap) Yehudî kavmi, bu kafir şeytanların öğrettiği bu iki nevi sihir kitaplarından koca ile karısının arasını ayıracak şeyler öğrenmişlerdi. Yani bunlar bu yol ile karı ile koca arasını bile ayırabilecek fesadlar çeviriyorlardı. Bunu yapabilecek olan kimselerin sihirlerle cemiyetlerde ne büyük fitneler çıkarabileceğini kıyas ediniz. Karı ile kocasını ayıranlar, bu kadar kuvvetli bir içtimaî bağı kıranlar, bu cemiyetlere neler yapmazlar; komşular, hemşehriler arasında neler yapmazlar; milletin ferdlerini birbirine mi düşürmezler? Hükümet ile halkının arasını mı açmazlar? ihtilâller mi çıkarmazlar? Görülüyor ki sihrin en büyük tesiri ruhlar üzerindedir, fikirleri bozar, kalbleri çeler, ahlâkı berbat, cemiyetleri perişan eder. Bu bakımdan sihrin aslı yoktur diye aldanmamalıdır ve böyle sihirbazlardan sakınmalıdır. Bununla beraber bunları yapanlar Allahü Teâlâ'nın izni olmadıkça kimseye hiç bir zarar yapamazlar. Hakikî tesir ne sihirde, ne sihirbazda, ne tabiatta, ne ruhta, ne gökte, ne yerde, ne şeytanda, ne de melektedir. Hakikî tesir sahibi ancak Allahü Teâlâ'dır. Fayda ve zarar da ancak O'nun izniyle hâsıl olur. O halde her şeyden önce Allah'dan korkmalı ve Allah'ın himayesine girmelidir. Ve bunlara karşı koymak için de Allah'ın Kitabına sarılmalıdır. Allah'ın kitabını arkalarına atan bu sihirbazların her halde malûmdur ki Kitabullahı satıp da sihri alan bir kimsenin elbette âhirette hiç bir nasibi yoktur. Bunun sonu apaçık hüsrandır. Allahü Teâlâ'nın celâli hakkı için, bunların kendilerini sattıkları şey ne kötü şeydir amma bilir olsalardı. Gerçi bunlar sihrin sonu ve sihirbazın âhiretten nasibi olmadığını ve sihre aldananın sonunun apaçık hüsran olduğunu bilirler, fakat bir taraftan bu bilgileri ile amel etmedikleri için hareketleri cahilanedir. Diğer taraftan ahiret nasipsizliğinin dehşetini bilmezler ve sihrin asıl zararı diğerlerinden ziyade yapanlara ait olacağını ve ömürlerini nasıl çirkin bir şeyde geçirdiklerini bilmezler. Allahü Teâlâ'nın rahmetinin genişliğine bakınız ki kendilerine yine şu merhametli nasihati inzal buyurmuştur:

— Bunlar bütün bu kötülükler ile beraber îmân edeler de Allah'dan korkarak bu fenalıklardan sakınsalardı, elbette Allah tarafından verilecek bir sevab bütün o yaptıklarından ziyade haklarında hayır olurdu. Fakat bilir olsalardı.

(Neml, Bakara, Sâd, Ahzâb ve Sebe Sûreleri)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

Hz. ŞA'YA'NIN ŞEHADETİ

İsrail Oğullarında bir çok hadiseler vuku bulmuş, günahlar işlenmişti. Allahü Teâlâ, bunlardan dolayı azap vermemiş kendilerine ihsan ve lütuf ile muamelede bulunmuştu. Nihayet İsrail Oğullarının Sıdıka nâmındaki hükümdarları zamanında hadiseleri büyümüştü. O zaman da Şa'ya aleyhisselâm peygamber olarak gönderilmiş ve Babil hükümdarı Sencarib'in hücum ve istilâsı defedilmişti.

Şa'ya ibni Esmıya aleyhisselâm, Isa ve Muhammed aleyhisselâmı müjdeleyen bir peygamber idi. Hükümdar Sıdıka, onun vahy ve nasihatleri ile amel etmiş ve muvaffak olmuştu. Fakat bu hükümdar vefat edince îsrail Oğullarının işleri karışmış, hükümette nefis mücadelesine düşmüşler, birbirlerini öldürmeye başlamışlardı. Şa'ya aleyhisselâmı dinlemiyorlar, nasihatlerini kabul etmiyorlardı. O zaman Allahü Teâlâ, Şa'ya aleyhisselâma, kavmi için onun lisanı üzere vahiyde bulunacağını beyan etmiş ve onun lisanını vahy ile konuşturup şöyle buyurmuştu:

— Ey Semâ dinle, ey Arz sus! Zira Allahü Teâlâ İsrail Oğullarının halini anlatacak. O İsrail oğulları ki, onları nimetiyle büyütmüş, kerameti ile mümtaz ve faziletli kılmıştı.

Halbuki onlar zayi olmuş çobansız davar gibiydiler. Öyle iken ürkenlerini yatıştırdı, kaybolanlarını topladı, kırıklarını sardı, hastalarını tedavi etti, zayıflarını semizlendirdi, semizlerini muhafaza etti. Vaktâ ki bunu yaptı, onlar azdılar, koçları tosuşmaya başladı, biribirlerini öldürüyorlar, hattâ kırığı kendine sarılacak sağlam bir kemik kalmadı, vay bu hatalı ümmete! Vay şu hatalı kavme ki ölümün kendilerine nereden geldiğini idrak etmiyorlar. Deve bile vatanını hatırlar da ona döner gelir. Eşek bile üzerinde doyduğu bağı hatırlar da ona rücû eder. Öküz bile semklendiği şenliği hatırlar da ona avdet edip gelir. Bu kavim ise deve değil, eşek değil, öküz değil, akıl sahipleri oldukları halde ölümün kendilerine nereden geldiğini farketmiyorlar. Ben onlara bir temsil yapacağım dinlesinler, söyle onlara:

Bir zaman boş, harab, refahdan halî ölü bir arazi vardı ve bunun kuvvetli ve bilgili bîr sahibi vardı da onu imara başlamıştı. Kendi kuvvetli iken arazisinin harab olmasını veya âlim iken zayi etti denilmesini istemedi, etraf mı duvarla çevirdi, içinde yüksek ve sağlam bir köşk yaptı, ortasından ırmak geçirdi, zeytinden, nardan, hurmadan üzümden ve türlü türlü meyvelerin hepsinden çeşit çeşit ağaçlar dikti ve onu kuvvetli emin, himmet sahibi bir muhafızın muhafazasına da tevdi eyledi, büyümesini beklemeye başladı. Vaktâ ki ağaçlar tomurcuklandı ancak, meyveleri keçi boynuzu çıktı. O zaman,, ay bu ne fena yer! Bunun duvarını, köşkünü yıkalım, ırmağını kapayalım, bekçisini yakalayalım, ağaçlarını yakalım, olduğu gibi helak harab olsun, refahtan eser kalmasın, dediler. Allahü Teâlâ buyurdu ki: O duvar, benim zimmetimt köşk şeriatım, nehir kitabım, muhafız peygamberim, dikilen ağaçlar da onlar, o ağaçların çıkardığı keçi boynuzu da onların kötü amelleri. Ben de onlara kendilerinin,aleyhlerine yerdikleri hükmü hükmettim. O, onlara Allah'ın darbettiği bir meseldir. Bana, sığır, koyun kesmekle yakınlaşmak istiyorlar. Halbuki et, bana erişmez ve ben, onu yemem. Bana takva ile ve haram kıldığım nefisleri boğazlamaktan sakınmakla yakınlaşmayı bırakıyorlar. Kanlarla elleri boyanmış, elbiseleri bulaşmış halde benim için evler ve mabedler bina ediyorlar ve onların içlerini temizliyorlar da kendi kalblerini ve cisimlerini pisliyorlar ve kirletiyorlar. Benim için evleri ve mabedleri yaldızlı nakışlarla süslüyorlar da akıllarını, fikirlerini tahrip ve ifsad ediyorlar. Benim evler, beyitler yapılmasına ne ihtiyacım var? Ben onlara sakin olmam. Benim nakışlı mabedlere ihtiyacım mı var? Ben onlara girmem, ben onların yükseltilmesini ancak içlerinde teşbihle zikrolunmaklığım için ve namaz kılmak isteyenlere bir alâmet yeri olsun diye emrettim.

Diyorlar ki: Eğer Allah, bizim ünsiyetimizi toplamaya kadir olsa idi elbette toplardı, ve eğer Allah bizim kalplerimizle anlatmaya kadir olsa idi her halde anlatırdı, iki kuru ağaç al, en çok toplandıkları bir yerde cemaatlerine var. O iki ağaca hitaben «Allah size ikinizin bir ağaç olmanızı emrediyor» de. Bunu söyleyince iki ağaç birbirine karışıp birleşiverdi. Bunun üzerine Alahü Teâlâ, buyurdu ki: Söyle onlara, gördünüz ya ben iki kuru ağacı birleştirmeye kadirim. Eğer dileseydim aşırı ülfetinizi cem'etmez miydim? Veya kalblerinize söz geçiremez miydim? Halbuki ona ben şekil verdim.

Diyorlar ki: Oruç tuttuk orucumuz yükselmedi, namaz kıldık namazımız nurlanmadı, tasadduk ettik sadakalarımız çoğalmadı, güvercin gibi inleyerek dualar ettik, kurtlar gibi uluyarak ağladık hiç biri işitilmedi, duamız kabul olmuyor.

Allahü Teâlâ buyurdu ki: Sor onlara benim icabetime mâni olan ne? Ben işiticilerin en işiticisi, nazar edenlerin en basiretlisi, icabet edenlerin en yakını, rahmet edenlerin en merhametlisi değil miyim? Elimde hangisi az? Nasıl olur ki benim ellerim hayra açık, dilediğim gibi sarfederim ve bütün hazinelerin anahtarları benim indimde, onları benden başkası ne açar ne de kapatır. Hakikatte benim rahmetim her şeyi kaplayıcıdır. Yekdiğerine merhamet edenler ancak o sayede ederler. Yoksa bana, bahillik mi ânz oldu? Ben ikram edicilerin ekremi, bütün hayırların fettahı, verenlerin en cömerdi, kendisinden dilek istenenlerin en keremlisi değil miyim? Eğer şu kavim benim kalblerinde parlattığım sonra da kendilerinin onu atıp da Dünyayı satın aldıkları hikmet ile nefislerine bir nazar etselerdi, nereden vurulduklarını görürler ve en büyük düşmanları kendi nefisleri olduğunu yakînen bilirlerdi.

Ben. onların yalan sözle örttükleri, haram yemekle kuvvet almak istedikleri oruçlarını nasıl' kabul ederim? Onların kalbleri benimle harbetmeye, yarışmaya kalkışan, haram kıldıklarımı yırtanlara kulak verip dinleyip dururken namazlarını nasıl nurlandırayım? Veya sadakaları benim indimde nasıl zekâtını bulur ki, onlar başkalarının mallarını tasadduk ediyorlar. Ben o sadakalarla ancak gasbedilmiş sahiplerini ecirlendiririm. Hem dualarına nasıl icabet ederim ki, o ancak dilleriyle bir söz, fiil ise ondan çok uzak. Ben ancak yumuşak ve mütevazî olanları kabul ederim, ancak miskinleri kalkındıranın sözünü dinlerim ve miskinlerin, fakirlerin rızâsı benim rızâmın alâmetindedir. Fakirlere merhamet, zayıflara yakınlık, mazluma insaf, gasbolunana yardım, gaibe adalet, dullara ve yetimlere, miskinlere ve her hak sahibine hakkını eda etseler ya. Bana beşerle konuşmak yarassa idi onlarla konuşurdum. Ve o vakit gözlerinin nuru, kulaklarının işitmesi, kalblerinin kabulü, mâkûlü olurdum, ve o vakit bellerini doğrultur, ellerinin ve ayaklarının kuvveti olurdum ve o vakit dillerini ve akıllarım tesbit ederdim. Sen benim risaletlerimi tebliğ ederek kelâmımı işittikleri zaman: Bunlar uydurma lâflar, naklolunagelen lâkırdılar, sihirbaz ve kâhinlerin düzenlemelerinden bir düzenleme diyorlar. Ve kendileri de böyle bir söz söylemek isteseler yapabilirler ve Şeytanların onlara yapacağı vahy ile gaybe muttali olabilirler diye zannediyorlar. Ve hepsi bu söylediklerini gizliyor, sır tutuyor. Halbuyse bilirler ki ben Semâların ve Arzın gaybını bilirim ve onların gizledikleri ve açıkladıkları şeyleri de bilirim. Ben Semâları ve Arzı yarattığım gün kendime isbat eylediğim bir hüküm hükmettim ve ona önünde müeccel bir ecel tâyin ettim ki elbette o, vaki olacaktır.

Eğer onlar gaybm ilmini intikallerinde sadık iseler, haydi sana haber versinler. Ben o hükmü ne Vakit infaz edeceğim, o hangi zamanda olacak? Eğer onlar dilediklerini yapmaya kadir iseler benim onu icra edeceğim kudret gibi bir kudret izhar etsinler. Ben onu müşriklerin: istememesine rağmen her dinin üstüne çıkaracağım. Eğer onlar dilediklerini söylemeye kadir iseler o hükmün

emrini tedbir edeceğim, hitemetin benzerini düzenlesinler. Zira ben Semâları ve Arzı yarattığım gün hükmettim ki nübüvveti ecirler içinde kılayım, mülkü çobanlara, izzeti zelillere, kuvveti zayıflara, zenginliği fakirlere, serveti azalara, şehirleri kırlara, kaleleri çöllere, yükseklikleri enginlere, ilmi cahillere, hükmü ümmîlere tahvil edeyim.

Şimdi sor onlara bu ne zaman? Ve bunun başına geçecek kim? Kimin eliyle ben bu işi açacağım? Bu işin yardımcıları kimler? Biliyorlarsa söylesinler, ben bunun için ümmî bir peygamber göndereceğim. Sert değil, kaba değil, sokaklarda bağırmaz, fuhş ile süslenmez, edebe aykırı söz söylemez, ben ona her güzellik için istikamet vereceğim, her kerîm ahlâkı bahşedeceğim, huzuru elbisesi, iyiliği şiân, takvayı kalbi, hikmeti mâkûlü, sıdk ve vefayı tabiat, iyilik ve afvı ahlâkı, adaleti gönlü, hakkı şeriatı, hüdayı imamı, islâmı, milleti Ahmed'i ismi kılacağım. Dalâletten sonra onunla hidâyet edeceğim, cehaletten sonra onunla tâlim edeceğim, düşkünlükten sonra onunla yükselteceğim, tanınmazken onunla şan vereceğim, aslıktan sonra onunla çoğaltacağım, darlıktan sonra onunla zenginleştireceğim, tefrikadan sonra onunla toplayacağım, muhtelif kalbleri, dağınık arzuları, müteferrik ümmetleri onunla birleştireceğim, ümmetini insanlar için çıkarılmış hayırlı ümmet yapacağım.

O ümmet, beni tevhîd için baım îman ve ihlâs ile iyiliği emir, kötülüğü nehyedecekler, kıyam, kuud, rükû ve sücûd halinde bana namaz kılacaklar, benim yolumda saf olarak ve düşman üzerine yürüyerek mukâtele edecekler, benim rızâma ermek için mallarından, diyarlarından çıkacaklar, ben onlara mescidlerinde, meclislerinde, yattıkları, gezdikleri yerlerde tekbir, tevhid, teşbih, hamd ve medh ilham edeceğim, sokak başlarında tekbir, tehlil ve takdis edecekler, benim için yüzlerini ve taraflarını temizleyecekler, bellerine esvab bağlıyacaklar, kurbanları kanları, kitabları sineleri, gece ruhban, gündüz arslan, O benim bir fazlım ki dilediğime veririm ve ben çok büyük fazl sahibiyim.

Şa'ya aleyhisselâm sözlerini bitirince, İsrail oğulları onu öldürmek için üzerine saldırmışlar, o da kaçıp bir ağaca gizlenmiş, eteğinin dışarda olan ucunu görmüşler, testereyi dayayıp, ağaç ile beraber Allah'ın elçisini biçmişlerdir. Daha sonra Ermiya aleyhisselâmı da hapsetmişlerdir. Allahü Teâlâ da Buhtu Nassar'ı onlara musallat kılıp be'lalarını vermiştir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETÎ ZEKERİYYA VE YAHYA

Zekeriyya aleyhisselâmın nesebi Hazreti Süleyman'a çıkar. Hazreti Zekeriyya marangoz olup elinin emeğiyle geçinirdi. Aynı zamanda Beyt-i Makdis'de imamlık da yapan Zekeriyya aleyhisselâmın yetmiş yaşına kadar evlâdı olmamıştı. Allahü Teâlâ'ya bu hususta yaptığı niyazı üzerine kendisine Yahya aleyhisselâm evlâd olarak ihsan olunmuştur.

Hazreti Zekeriyya bu hususta Allahü Teâlâ'ya gizli ve vicdanî bir sesle nida ederek:

— Rabbim! Artık benim vücudumdaki kemik kısmı ihtiyarlıktan zayıfladı. Başımdaki saç da alev gibi beyazlandı. Bununla beraber ben, Rabbim sana dua ettiğimde, bir hacet dilediğimde hiç geri çevrilmedim. Şimdi ben arkamdan bana vâris olacak taallukâtımın fenalığından hakikaten

endişeliyim. Ailem de kısır olmuştur. Bu cihetle Rabbim, kerem Ve inayetinden bana bir salih oğul ihsan et ki, o hem benim malıma, hem de Yakub oğullarından sürüp gelen peygamberliğe vâris olsun. Hem Rabbim, o çocuğu razı olacağın seciyyede kıl! dedi. Allahü Teâlâ da:

— Ey Zekeriyya, biz sana bir oğul müjdeleriz ki, onun adı Yahya'dır. Biz ondan evvel bu adla ona kimseyi adaş kılmadık, buyurdu. Zekeriyya Aleyhisselâm:

— Ey Rabbim! Benim nasıl oğlum olur ki, ailem kısır kalmıştır. Ben de ihtiyarlıktan son hadde gelmişim, dedi. Allahü Teâlâ:

— Hakikaten öyledir. Ancak Rabbin der ki: O bana çok kolaydır. Bundan önce seni de ben yarattım. Sen de bir şey değildin, buyurdu. Hazreti Zekeriyya:

— Rabbim, ailemin hamli hakkında bana bir alâmet bildir! dedi. Allahü Teâlâ:

— Ey Zekeriyya! Senin bileceğin alâmet sıhhatte olduğun hakle bir düziye üç gece, üç gündüz halka söylememendir, buyurdu.

Beyt-i Makdis'de bu vahye mazhar olan Hazreti Zekeriyya Beyt-i Makdis'deki mahfelden kavmine çıktığında hal, hatır soranlara cevap vermeyip: .

— Sabah, akşam Allah'i teşbih ediniz! diye işaret eyledi. Allahü Teâlâ Zekeriyya Aleyhisselâm'a Hazreti Yahya'yi ihsan etti ve kendisine:

— Ey Yahya kitaba sarıl, Tevrat'ı tut! buyurdu. Yahya Aleyhisselâm'a çocuk iken hikmet, Tevrat'ı anlamak kudreti verdi, insanlara merhamet ve hayra karşı sevgi seciyyesi verdi. Bu şekilde Hazreti Yahya halis bir müslüman ve anasına - babasına ihsan edici bir evlâd oldu. İnsanlara karşı aşırı kibirli, Allahü Teâlâ'ya karşı da isyankâr olmadı. Artık hem doğduğu gün, hem öldüğü gün, hem de ba's olunacağı gün ona selâm verildi.

Hazreti Yahya Isa Aleyhisselâm ile teyze çocukları olup, Hazreti isa'yı ilk tasdik eden odur. Bu tasdik, Hazreti Yahya'nın ana rahmine düşmesiyle başlamıştır ki, Hazreti Yahya'nın annesi, Isa Aleyhisselâm'ın annesi Hazreti Meryem'e «benim karnımdaki senin karnındakini tasdik ediyor» demiştir.

Bir Hadîs-i Şerifte buyurulur ki: Dünyanın Allah'a karşı haysiyetsizliğindendir ki, Hazreti Zekeriya'nın< oğlu Hazreti Yahya'yı bir kadın şehîd etmiştir. Meryem'in kefili, Yahya'nın babası olan ve gayz ve iftiralarla şehîd edilen Hazreti Zekeriyya da böyle nezih ve fevkalâde bir rabbani mazhariyyette idi.

Önce Hazreti Yahya otuz yaşında, sonra da babası Hazreti Zekeriyya yüz yaşında şehîdlik rütbesine erişmişlerdir.

(Sâd, Meryem ve Âl-i İmran Sûreleri)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İFFET NUMUNESİ MERYEM

Hazreti Meryem'in babası İmran olup Süleyman aleyhisselâm neslindendir. Anasının adı da Hanne'dir. Hanne'nin kız kardeşi Işâ da Zekeriyya aleyhisselâmın zevcesi ve Hazreti Yahya'nın annesidir.

Meryem'in babası Imran henüz Meryem, ana karnında iken vefat ettiği için, anası Hanne, doğuracağı çocuğunu Beyt-i Makdis'e hizmetçi yapacağını nezretmişti. Bu itibarla Meryem Beyt-i Makdis'in imâmı ve kendisinin en yakın akrabası olan Hazreti Zekeriyya'ya teslim edilmiş, o da Beyt-i Makdis'in âyette «mihrâb» olarak yâd edilen yüksekte bir hücresini Meryem'in ikâmetine,ayırmıştı, işte böyle kudsî bir makamda ve yüce bir peygamberin maiyyetinde feyizlenen Meryem'in mucizelerle dolu hayatını Allahü Teâlâ Kitabında meâlen şöyle bildiriyor:

«Habibim! Kur'ân'da, Meryem kıssasını ailesinden ayrılıp Beyt-i Makdis'in doğu tarafında bir yere çekildiği zamanı da an!»

«O zaman Melekler şöyle demişlerdi:

— Ey Meryem! Allah sana kendi tarafından bir kelime ile «Ol!» demesiyle vücud bulacak bir çocuk müjdeler! îmran'ın hanımı Hanne:

— Ey Rabbim! Ben karnımdaki yükü, kendimden alâkasını keserek Sana adadım. Hemen adağımı benden kabul et! Beyt-i Makdis'ine hizmet etsin. Sen Rabbim sözümü muhakkak iyi işitir, niyetimi çok iyi bilirsin! demişti.

Kadın vaktâ ki hamlini doğurdu:

— Rabbim hamlimi dişi doğurdum, bununla beraber Allahü Teâlâ onun ne doğduğunu ve erkeğin dişi gibi olmadığını daha iyi bilir. Rabbim! Ben ona Meryem diye de ad koydum. Şimdi ben, onu ve zürriyetini huzurundan kovulmuş şeytanın şerrinden Sana havale ediyorum! dedi.

Bunun üzerine kadının bu dileğini Rabbi, güzel bir suretle kabul buyurdu. Ve Meryem'i güzel bir surette yetiştirdi. Zekeriyya'yı onu idare etme hususunda kefil kıldı. Zekeriyya mahfele Meryem'in yanına her girdiğinde onun yanında taze bir rızık, kâh yazın kış meyvesi, kâh kışın yaz meyvesi bulurdu. Ona:

— Ey Meryem! Bu rızık sana nereden geldi? diye sorardı. O da:

— Allah tarafından! diye cevap verirdi.

Şüphe yok ki, Allah dilediği kişiyi hesapsız rızıklandırır.

Habibim! Meleklerin, husûsiyle Cibril'in:

— Ey Meryem! Allah senin hayâtını, terbiyeni, rızkını kendi üzerine aldı, seni kadınları kirleten hallerden tamamiyle temiz kıldı. Bu husus için seni zamanının bütün kadınları üzerine yükselterek seçti. Ey Meryem! Rabbine dîvan dur da secde ederek, rükû edenlerle beraber

eğilerek cemaatle namaz kıl! dediği vakti an!, işte Habîbim! Bu Zekeriyya ve Meryem kıssası senin ve kavminin idrâkinden uzak olan haberlerdendir. Şimdi onu, tarihin bu uzak haberini biz sana vahyedip bildiriyoruz. Yoksa Habibim! îmran oğulları Meryem'i hangisi himâyesi altına alacak diye aralarında fal oklarıyla kur'a attıkları sırada sen yanlarında değildin!. Onlar Meryem'i himaye hususunda biribirlerine karşı gayret gösterirken de yanlarında bulunmadın.

Habibim! Kur'ân'da Meryem kıssasını da an! Hani Meryem ailesinden ayrılıp Beyt-i Makdis'in doğu tarafında bir yere ibâdet için çekilmişti ve onlardan beri bir yer de edinmişti, işte bu inziva halinde Meryem'e biz, Cibril'imizi gönderdik de Cibril ona düzgün bir insan suretine girerek göründü. Meryem iffetinden ona:

— Ben bütün safvetimle senden Rahmân'a sığınırım!. Eğer sen Allah'dan korkar isen benden uzaklaşırsın! dedi.

Cibril:

— Emîn ol, ben sığındığın Rabbin elçisiyim. Ben sâde sana tertemiz bir oğlan vermeye sebep olmak üzere gönderildim, dedi. Meryem:

— Benim için oğlan nasıl olabilir ki, hâlâ bana nikâh ile bir insan dokunmamıştır. Ben bir fahişe de değilim, dedi. Cibril:

— Hakikat dediğin gibidir. Fakat Rabbin: O, bana çok kolaydır. Bu çocuğu biz halka kudretimizden bir delil, tarafımızdan insanlara bir rahmet kılmak için vereceğiz. Artık o, ezelde kaza edilmiş bir emir bulunuyor, buyurdu, dedi.

Bunun üzerine Cibril, Meryem'in gömleği içerisine bir hayat nefhası üfleyerek Meryem İsa'ya hamile oldu. Ve hamli ile ailesinden uzak bir yere çekildi. Doğum başlayınca ağrı onu dayanmak için kuru bir hurma ağacına götürdü. Meryem haya ve teessür içerisinde:

— Ah, keşki ben bundan önce öleydim, unutulmuş, adı anılmaz olaydım, dedi.

Bunun üzerine Meryem'e onun altından yeni doğmuş yavru İsa:

— Sakın mahzun olma!. Rabbin senin altında küçük bir ırmak yarattı. Şu canlanan hurma ağacının dalını da kendine doğru çekip silkele! Üzerine taze hurmalar dökülsün!. Artık ye, iç, gözün aydın!. Şimdi ey Meryem! Kavmine gideceksin, tabiî onlardan birini görürsen: «Ben Rahmân'a sükût orucu nezrettim. Bu adağımı bildirdikten sonra bugün hiç bir insana söz söylemeyeceğim!» dersin, dedi.

Bunun üzerine Meryem çocuğunu yüklenerek onunla kavmine geldi. Onlar:

— Ey Meryem! Sen çok acayip bir şey getirdin. Ey Harun'un hazır olan neslindeki hemşiresi! Senin baban kötü bir kişi değildi. Anan da bir fahişe değildi, dediler.

Bunun üzerine Meryem, İsa'ya işaret etti, buna sorunuz demek istedi. Onlar:

— Beşikteki çocukla nasıl konuşuruz? dediler. İsa onlara karşı dedi ki:

— Ben Allah'ın kuluyum. O bana kitap verdi, beni Peygamber yaptı, insanlara hayırlı kıldı, ben hayatta olduğum sürece bana namaz ve zekât tavsiye ve emretti. Anama da hürmetkar kıldı. Beni bir kibirli, bir yaramaz kılmadı. Artık selâm bana hem doğduğum gün, hem öleceğim gün, hem diri olarak ba's olunacağım gün. İşte şu vasıfları sayılan Meryem oğlu İsa'dır. Hakkında Yahudilerin sihirbaz, Hıristiyanların Allah'ın oğlu diye çekiştikleri «Kelimetullah»dır, Oğul edinmek hiç bir zaman Allah'a gerekmez. Allah bu ithamlardan münezzehtir. O, bir şeyi murad edince ona yalnız «Ol!» der de o şey hemen vücud buluverir. Hem iyi biliniz ki, Allah benim Rabbimdir, sizin de Rabbinizdir. Şu halde yalnız O'na ibadet ediniz!. Bu yol doğru bir yoldur. Ancak mületler, fırkalar daha sonra kendi aralarında ihtilâfa düştüler. Şimdi artık büyük bir günün görülecek hesap ve dehşetinden azâb ve helak o küfredenlere. Onlar kıyamette bizim dîvanımıza gelecekleri gün neler işitecekler, neler görecekler? Ancak şaşılır ki kıyamette gören ve işiten o zâlimlerin bu hisleri bugün dünyada açık bir dalâlettir. Şimdi onlar gaflet içinde olup imân etmezlerken o hasret ve kıyamet gününün, cennetlik, cehennemlik emri hükme yaklaştığı saatin dehşeti ile o gaafilleri korkut habîbim!. Her halde şu arza ve üzerindeki her ferde biz vâris ve sahip olacağız. Zalimler ise hep bize geri döndürüleceklerdir.»

(Meryem ve Âl-i Imran Sûreleri)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ İSA VE HAVARİLERİ

Isa aleyhisselâm otuz yaşında iken İsrail Oğullarına peygamber olarak vazifelendirildi. Hazreti Allah bu büyük peygamberinin gelişini Kur'ân'ında meâlen şöyle beyan ediyor:

«Habîbim, Meleklerim Meryem'e şöyle dediklerini de an: Ey Meryem! Allah sana kendi tarafından bir kelime, bir mucize olarak vücud bulacak bir çocuk müjdeler. Onun adı Meryem oğlu Mesîh isa'dır. Bu çocuk sana dünyada ve âhirette şerefli ve Allah'a yakınlardan olarak verildi. O, beşikte iken mucize olacak ve yaşı kemâle erince peygamberlik iktizasınca halka hitâb edecek, aynı zamanda sahillerden olacak. Meryem:

— Rabbim! Benim için bir çocuk nasıl olabilir ki, bana hiç bir insan dokunmadı ? diye cevap verdi. Allahü Teâlâ:

— Hakîkaten öyledir. Ancak Allah neyi dilerse onu yaratır. O bir şeyi murad edince ona, sâde: Ol! der, o da hemen oluverir. Hem Allah ona yazı öğretecek ve eşyaya vukuf, Allah'a ibâdet öğretecek. Tevrat ve incil öğretecek, İsrail Oğullarına da yüce bir peygamber kalacak. Bu suretle ki, İsa onlara: Ben size Rabbiniz tarafından peygamberlik deliliyle geldim. Emin olunuz ki, ben size çamurdan kuş kılığı gibi bir şey düzerim ve içine liflerim de Allah'ın izniyle derhal bir kuş oluverir. Yine Allah'ın izniyle anadan doğma körü ve abraşı iyi ederim, ölüleri de diriltirim. Evlerinizde ne yiyor ve ne biriktiriyorsanız size haber veririm. Ey İsrail Oğulları! Eğer siz imân etmek isterseniz bu haber verdiğim mucizelerde elbette size kanaat verecek kat'î bir delil vardır.»

Hazreti isa'nın ilk imân eden seçkin talebelerinden on iki kişilik ve kendilerine «havariler» denilen bir grup vardı kî, bunlar Allah'ın dinini yaymak için yer yüzüne dağılmışlardı.

Kendilerine «İsa'nın Elçileri» de denilirdi. Hazreti İsa bunları yer yüzüne yaymıştı ki, Batris ve Pavlos Roma'ya, Endiravs ve Mettâ ahalisi insan yiyen arza, Bukas Babil'e, Filibs Kartaoa yani Afrika'ya, Yuhanna Eshâbı Kehf'in köyü olan Efsus'a iki Yakublar Beyt-i Makdis'e, Ibni Büleymin Hicaz arzına, Testemir Berber arzına ve havalisine vazifelendirilmişti. İsimlerde rivayetlere göre değişiklikler vardır.

Mettâ incil'inin onuncu babında havariler hakkında şöyle denilmektedir:

«Ve (Hazreti İsa) on iki talebesini yanına çağırıp temiz olmayan ruhlar üzerine onları çıkarmaya ve her hastayı, her hastalığı gidermeye dair onlara kudret verdi. O gönderilen on ikilerin isimleri şunlardır: Eatris ismi verilen Şem'un ile kardeşi Endravs, Zibidi oğlu Yakub ile kardeşi Yuhanna, Filibs, Bertolmavs Torna, gümrükçü Mettâ, Halfi oğlu Yakub Tedavs lakaplı Lebaüs Fanvi Şem'un ve onu ele veren Isharyoti Yehudâ, İsa bu on ikileri gönderip onlara tenbih ederek dedi ki:

— Taiflerin yoluna gitmeyiniz ve Samirîlerin bir şehrine girmeyiniz. Bundan ise İsrail beytinin kaybolmuş koyunlarına varınız ve vardığınız zaman da «Melekûtüssemavât yaklaşmıştır» diye vaaz ediniz, hastalara şifâ veriniz. Cüzzamlıları temizleyiniz, cinleri çıkarınız, karşılıksız aldığınızı karşılıksız veriniz. Kemerlerinizde ne altın, ne gümüş, ne bakır ve yol için ne dağarcık, ne entari, ne ayakkabıları, ne de âsâ temin etmeyiniz. Zira işçi kendi yiyeceğine lâyıktır. Hangi şehire ve köye giderseniz onda kimin lâyık olduğunu sorup, çıkıncaya kadar orada kalınız ve haneye girdiğinizde ona selâm veriniz. Eğer o haneye lâyık ise selâmınız onun üzerine gelsin ve eğer lâyık değilse selâmınız size geri dönsün ve sizi her kim kabul etmeyip sözlerinizi o haneden yahud o şehirden çıktığınızda ayaklarınızın tozunu silkiniz. Hakikaten ben size derim ki, ceza gününde Sedum ve Gamure diyarının hali o şehrin halinden ehven olur. İşte ben sizi koyunlar gibi kurtlar arasına gönderiyorum. Şimdi yılanlar gibi akıllı güvercinler gibi sâdedil olunuz, ancak adamlardan sakınınız. Çünkü sizi millet meclislerine teslim edîp Sinagoglarda dövecekler, hem de benim için onlara ve taifelere şehadet olmak üzere hâkimler ve hükümdarlar huzuruna çıkarılacaksınız. Şimdi sizi teslim ettikleri zaman nasıl ve ne söyleyelim diye endişe etmeyiniz. Çünkü ne söyleyeceğiniz size o saatte verilecektir. Zira söyleyenler siz değilsiniz, sizde söyleyen pederinizin ruhudur. Ve kardeş kardeşi, peder evlâdı ölüme teslim edecek ve evlâd anne - baba aleyhine kalkışıp onları öldürecekler ve ismim için cümle tarafından buğz olunacaksınız. Ancak kim sonuna kadar tahammül ederse o halâs bulacaktır. Size bir şehirde tecavüz ettikleri takdirde diğerine firar ediniz. Çünkü hakikaten size derim ki, insanoğlu gelinceye kadar İsrail şehirlerinin devrini tamamlayacakdınız. Talebe muallimine ve kul efendisine üstün değildir. Talebeye muallimi gibi ve kula efendisi gibi olmak kâfidir. Hane sahibine balezbul dedikleri halde onun hanesi halkına ne kadar ziyade diyeceklerdir. Şimdi onlardan korkmayınız. Çünkü keşfolunmayacak gizlilik ve bilinmeyecek gizli bir şey yoktur. Size karanlıkta dediğimi aydınlıkta söyleyiniz ve kulağınıza söyleneni damlar üzerinde ilân ediniz ve canı öldürmeye kaadir olmayıp cesedi öldürenlerden korkmayınız. Lâkin hem canrhem de cesedi Cehennem'de helak etmeye kaadir olandan korkunuz. .»

Hazreti isa'nın İsrail Oğullarını ve diğer kavimleri irşad için bir çok mucizeler göstermesine rağmen, onlar Hazreti Zekeriyya ve Hazreti Yahya'dan sonra bu yüce peygamberi de ortadan kaldırmak için suikast plânlan hazırlıyorlardı. İsa aleyhisselâm bu durumdan haberdar bulunuyordu, ancak ilâhî emrin tecellîsini beklemekteydi.

Ibn-i Abbas'tan nakledilen bir rivayete göre, Allahü Teâlâ Isa aleyhısselâmı bu zalimlerin elinden Semâya ref'etmek murad ettiği vakit, Hazreti Isa eshabına çıktı. Onlar on iki kişi bir evde bulunuyorlardı.

Allah'ın Resulü o evde bir menbâdan onların karşısına çıktı, başından su damlıyordu da:

— içinizden birisi yakında bana on iki defa küfredecek, dedi. Sonra da benim benzerim kendi üzerine bırakılıp da benim yerime katlolunacak ve benimle beraber benim derecemde bulunacak hanginiz? diye sordu. Yaş bakımından en tazelerinden bir genç «ben!> dedi. Ona «otur!» dedi. Sonra yine aynı şeyi tekrarladı, yine o genç kalkıp «ben!» dedi. Hazreti îsa da «Evet, sen o benim dereceme ulaşacak olansın!» dedi. Bunun üzerine o gence Hazreti îsa'nın benzeri bırakıldı ve îsa aleyhisselâm evdeki bir pencereden Semâya ref'olundu. Derken Yahudilerden Hazreti îsa'yı öldürmek için arayanlar geldi ve onun benzerini tutup öldürdüler, çarmıha gererek idam ettiler. Bazıları Hazreti isa'ya imân etmiş iken on iki defa inkâr ettiler

Bu hususta muhtelif rivayetler vardır, ancak kat'î olan Hazreti isa'nın kâfirler tarafından katlolunmayıp Semâ'ya ref'olunduğu ve düşmanlarının bu işi yapmaları hususunda bir benzetme ve şüpheye düşmüş olmalarıdır. Hakikatini Allah bilir.

Havarilerin dinî tebliğleri üzerine İsrail Oğullarından bir taife imân şerefine erişti ve dine yardımcı oldu. Diğer bir taife de küfre dalıp gitti. Neticede Allahü Teâlâ imân edenleri, düşmanlarına karşı kuvvetlendirdi.

Hıristiyanlar Hazreti Isa hakkında «ilâh, Allah'ın oğlu ve teslis = üçleme akidesi» gibi müfrit telâkkilere saplanmışlardır ki Allahü Teâlâ bunu Yüce Kitabında meâlen şöyle beyan buyurmaktadır: «Ey incil'e imân edenler, dininizde hadden aşırı gitmeyiniz!. Ve Allah'a karşı haktan başka şirk ifade eden sakın bir şey söylemeyiniz. Hakikat şudur ki: Mesih, Allah değil Meryem'in oğlu isa'dır, Allah'ın Resulü, Allah'ın tekvini bir emirle Meryem'in rahmine bıraktığı bir kelimesi ve Allah'dan sadır olan «Ol!» emriyle vücud bulmuş bir ruhtur. Şu halde ey îsa ümmeti! Siz Allah'ın birliğine ve O'nun Peygamberlerine inanınız da, üçtür demeyiniz! Teslisten çekininiz! Sizin için çok hayırh olan Tevhide inanınız! Hiç şüphe etmeyiniz ki, Allah, bir tek ilâhtır. O'nu, oğul sahibi olmaktan tenzih ederim. Göklerde ve yerde her ne varsa hep O'nundur. Bunları idare etmeye Allah'ın gücü yetişir! Oğulun, uşağın yardımına muhtaç değildir, Mesih ise Allah'ın kulu olmaktan ebedî arlanıp çekinmezler. Allah'a yakın olan Melekler de kulluktan çekinmezler. Şimdi her kim Allah'a kulluktan çekinir de kibirlenirse, iyi bilmelidir ki, Allah yarın onları toptan divânına toplayacaktır.»

Teslis, Hıristiyanlığın üç ilâh kabul etme akîdesidir ki, bunlar: Allah, Mesih ve Meryem'dir. Tevhidin, birliğin zıddı olup açık bir şirktir. Daha sonra buna felsefî bir şekil verilerek: Baba, Oğul, Rûhü'l Kudüs; yahut Uknum olarak te'vil ile bir cevhere irca etmişlerdir ki, bu da te'villi bir şirktir. Yine Kur'ân-ı Kerim'e kulak verelim:

Hazreti Allah İsa aleyhisselâm'a:

— Ey Meryem oğlu İsa! «Beni ve anamı, Allah'dan başka iki ilâh tanıyınız,» diye halka sen mi söyledin.? diye sorduğu zaman Isa:

— Allah'ım! Seni şirkten tenzih ederim, ulûhiyet ibadet ortağından uzak tutarım. Kendim için hak olmayan bir sözü söylemekliğim bana düşmez. Şayet onu ben söylemiş olsam gereği gibi onu bilmiş olacaksın. Sen, benim gönlümdeki saklı şeyi bilirsin, halbuki ben zâtindekini bilmem. Çünkü Allah'ım! Sen, bütün gayıpları bilirsin. Ben onlara yalnız bana söylenümesini emir buyurduğun şeyi söyledim. Benim Rabbim, sizin de Rabbiruz olan Allah'a ibadet ediniz! dedim. Ben içlerinde bulunduğum sürece onlar üzerinde dikkatli bir murâkıb oldum, müşrikçe sözlerden uzaklaştırdım. Ne zaman ki beni içlerinden Semâ'ya aldın, üzerlerinde yalnız Sen murâkıb bulundun. Sen de her şeye tamamiyle şahiddin! Onların hallerine, sözlerine vâkıfsın! Şimdi eğer onlara azâb edersen, itiraz edilmez. Çünkü onlar şüphesiz kullarındır. Eğer mağfiret edersen, bu âciz sayılmaz. Çünkü Sen elbette Azîz'sin, Hakîm'sin!»

(Mâide, Nisa ve Âl-i İmran Sûreleri)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ESHAB-I KEHF = MAĞARA ARKADAŞLARI

Hazreti Isa aleyhisselâmdan sonra încil ehlinin işi karmakarışık, alt üst olmuş, aralarında günahkârlar büyümüş, hükümdarlar azgınlaşmış ve putlara tapar; putlar için kurbanlar keser hale gelmişlerdi. Bu yolda en ileri gidenlerden birisi de Rum hükümdarlarından Dekyanus idi. Bu hükümdar Rum diyarını dolaşıp putperestliği kabul etmeyen Isa ümmetini katlediyordu.

Dekyanus bu gezisi sırasında nihayet Eshâb-ı Kehf'in şehri olan Dekinos'a da indi. İner inmez de îman ehlini takip ve toplanmasını emretti, iman ehli bunu duyduklarından dolayı şuraya buraya kaçıp gizlenmişlerdi. Şehrin kâfirlerinden tâyin ettiği zabıtası, îman sahiplerini takip ediyor, gizlendikleri yerlerden çıkarıp Dekyanus'a getiriyorlardı. O da putlara kurban kesilen mezbaalara sevkedip kendilerini putlara tapmak ile öldürülmek arasında muhayyer bırakıyordu. Alçak dünya hayatına rağbet gösterip de bu katliâmdan korkanlar onun dediğini yapıyorlar, ebedî hayatı tercih edenleri ise öldürüp parçalayıp şehrin sûrlarına ve kapılarına asıyorlardı.

Bu durumu gören bir kaç genç ki, onlar Rum'un asilzadelerinden bir rivayete göre de hükümdarın yakınlarından idiler. Kendileri hür kimselerdi. Bunlar bu vaziyetten çok müteessir oldular, bu fitnenin defi için Allahü Teâlâ'ya göz yaşlarıyla yalvararak namaz kılıp dua ediyorlardı. Zalim hükümdarın adamları bunları ihbar ettiler. Bunun üzerine Dekyanus, onları bir sohbet halinde iken bastırıp huzuruna getirtti ve biraz şeyler söyledikten sonra kendilerini «Ya putlara tapmak veya ölüm»den birini seçmek üzere muhayyer bıraktı. O vakit o yiğitler de Allahü Teâlâ'nın kendilerine verdiği rabıta ve metanetle kıyam edip dediler ki:

— Bizim bir ilâhımız vardır ki, O'nun azamet ve kudreti Gökleri ve Yeri kaplar. O, Göklerin ve Yerin Rabbidir. Biz O'ndan başka birine ilâh demeyiz, asla ibadet etmeyiz. Senin davetine uyma ihtimalimiz ebediyyen yoktur. Doğrusu biz öyle yaparsak o vakit akıldan uzak, haddini aşmış, yalan söylemiş oluruz. Çünkü ondan başka ilâh muhaldir, yalandır. Hükmün ne ise yap!

Böylece bu yiğitler müşriklere karşı baş kaldırıp Allah'ın birliğini, tevhidi ilân ettiler. Hâsılı bu gençler, Allah'dan başka ilâh tanımayan hakikî mü'min idiler, işleri de Allahü Teâlâ'nın

hidayetiyle dinlerini korumak için zalim müşriklerin zorlama ve şiddetlerine karşı baş kaldırmak olmuştu. Şirke sapan ve dünya hayatına rağbet gösteren Hıristiyanlara benzemiyorlardı. Hükümdarın ve müşriklerin huzurunda böyle kıyam edip olanca rabıta ve kalb metanetiyle söz birliği halinde tevhidi ilân ederek kendileriyle beraber hakkı söylemeyip şirke sapan kavimlerini tahkir ve takbih ederek şöyle söylediler:

— Bak hele, şunlar, şu bizim kavim Allahü Teâlâ'dan başka ilâh kabul ettiler. Allahü Teâlâ'nın ilâh olduğuna ve Rab olmasının büyüklüğüne Gökler ve Arz gibi açık deliller var. Fakat O'ndan başkasının ilâh olduğuna dair açık bir delil getirseler ya bakalım? Ne mümkün?.. Delilsiz dâva kabul edilir mi? Veya şunun bunun keyfî tahakküm ve tasallutu delil tutulur mu?

Yiğitlerin böyle kıyam edip gereken cevabı vermeleri üzerine Dekyamıs, onların üzerlerindeki asalet elbiselerinin soyulmasını emredip yanından çıkardı ve kendisi mühim bir iş için Ninova şehrine gitti ve geri dönünceye kadar onlara düşünmek için mühlet verdi; kendisinin dediğine uyarlarsa uyarlar, yoksa diğer müslümanlara yaptığını yapacaktı.

Bunun üzerine gençler kavimlerinden de böyle yüz çevirdikten sonra çekilip kendi kendilerine dinlerini muhafaza etmek için karar verip şehrin yakınındaki Benclüs dağında sarp bir mağaraya gizlenmeyi kararlaştırdılar. Her biri babasının hanesinden bir şeyler aldı, bazısını sadaka olarak verdiler, kalanını da nafaka edinerek gidip o mağaraya sığındılar. Burada gece ve gündüz namaz kılıyorlar, Allahü Teâlâ'ya inleyerek, yalvararak niyaz ediyorlardı. Nafakalarına ait işleri Temliha'ya vermişlerdi. O, sabahleyin bir miskin kıyafetine girerek şehre giriyor, lâzım olanı alıyor, biraz da havadis öğrenerek arkadaşlarının yanına dönüyordu.

Dekyanus şehre geri dönûnceye kadar bu şekilde durdular. Zalim gelir gelmez bunları isteyip babalarını getirtti. Babaları onların kendilerine isyan ve mallarını da yağma ederek çarşılarda israf ile dağa kaçtıklarını söyleyip özür beyan ettiler. Temliha bu fena durumu görünce pek az azık alıp ağlayarak mağaraya vardı ve arkadaşlarına dehşeti haber verdi. Hepsi ağlaşarak secdelere kapanıp Allahü Teâlâ'ya yalvardılar, sonra başlarını kaldırıp oturdular, yapacakları iş hakkında konuşmaya başladılar. Derken Allahü Teâlâ bunlara bir uyku verdi, yattılar, nafakaları baş uçlarında olduğu halde uyuyup kaldılar.

Beri tarafta Dekyanus hiddetinden ne yapacağını düşünüyordu. Onları uykuya daldıran Allahü Teâlâ bunun kalbine de mağaranın kapısını kapatmayı getirdi. Bunun üzerine Dekyanus mağaranın kapısının ördürülmesini emretti:

— Açlıktan, susuzluktan ölsünler, mağaraları kabirleri olsun! dedi.

Adamları da öyle yaptılar. Ancak Dekyanus'un hanesinde îmanını gizleyen iki mü'min vardı. Birinin adı Pendros, diğerininki ise Runas idi. Bunlar Eshâbı Kehf'in isimlerini, neseblerini ve kıssalarını iki kuru levhaya yazıp bir bakır sandığa koyarak yapılan duvarın içine koymayı kararlaştırdılar ve bu şekilde yaptılar.

Bu yiğitler öyle bir vaziyette uykuya dalmışlardı ki, görülse uyanık zannedilir, fakat hakikatte ise uykuda idiler. Uykuda oldukları halde gözleri açık, sağa ve sola dönüyorlardı. Köpekleri Kıtmîr ise mağaranın girişinde kollarını serîvermiş bir vaziyette uyuyordu. Üzerlerine çıkıp varılsa muttlak dönülür kaçılır, korkudan donakalırlardı. Zira vaziyetleri öyle heybetli, öyle korkunç idi. Bu itibarla kendilerine kimsenin muttali olması mümkün değildi. Öyle bir rahatlık içinde

uyuyorlardı ki Güneş doğduğu zaman mağaralarından sağ tarafına meyillenir, batarken de onları sol taraftan makaslardı. Yani üzerlerine gün bile değmez, değse de nihayet batış sırasında soldan biraz kırkar geçerdi. Çünkü mağaranın vaziyeti buydu. Her tarafı m'ahfuz, ancak kapısı biraz batıya meyilli olarak kuzeye bakıyordu. Onlar ise mağaranın bir geniş yerinde sıkıntısız bir şekilde yatıyorlardı.

Eshâbı Kehf in o suretle Allah için baş kaldırması ve kavimlerini terkedip mağarada böyle yatmaları, Allahü Teâlâ'nın kudret ve rahmetinden bir delil, bir kerametttir.

İşte böylece ilâhî bir rahmet olarak bu yiğitlerin o mağarada senelerce uyuyup muhafaza edilmesinden sonra Allahü Teâlâ onları bir delil olarak ba's de etti, ölü diriltir gibi uykudan uyandırdı. Eshâbı Kehf uyandıkları vakit aralarında soruşturmaya başladılar ve içlerinden biri:

— Ne kadar durdunuz, ne kadar uyudunuz? diye sordu. Kimisi:

— Bir gün, diye cevap verdi. Kimi de:

— Bir günden âz, dediler. . Nitekim kıyamette diriltilecekler de böyle sanacaklardır. Bu konuşma esnasında kimi de daha fazla durulduğunu sezerek aralarındaki ihtilâfı kesmek için dediler ki:

— Ne kadar durduğunuzu Rabbiniz en iyi bilir. Binaenaleyh ihtilâfı bırakınız da, hemen birinizi şu gümüş paranızla şehre gönderiniz, en temiz yiyecek hangisi baksın ve size ondan bir rızık getirsin, çok dikkat ve nezaketle hareket etsin, sakın sizi kimseye sezdirmesin. Zira başınıza binerlerse şüphe yok ki, ya Sizi öldürecekler veya irtidad ettirip milletlerinin dinî putperestliğe döndürecekler. O zaman da ebedî kurtuluş bulamazsınız. Öîdürülürseniz şehîd olur kurtulursunuz ama, dininizden dönüp küfre girerseniz dünyada ve âhirette ebediyyen felaha eremezsiniz.

Hülâs'a böyle konuştular ve bu sözü kabul ettiler de, içlerinden Temliha'yı şehre gönderdiler. Fakat Hüdânın takdirine bak ki, o derece sakınmalarına rağmen Allahü Teâlâ, bu suretle kendilerini tanıttırdı. Çünkü Yemliha'nın elindeki para, o zamanki insanlara göre hayli eski olduğundan dikkati çekmiş ve yakalanmasına sebep olmuştu. Bu şekilde Allahü Teâlâ va'dinin hak ve saatinin şüphesiz olduğunu insanlar muhakkak bilsinler diye, bu duruma muttali kılmıştı. Zira mağarada ne kadar durduklarını bilemeyen Eshâb-ı Kehf senelerce yattıkları yerden kabirden kalkar gibi uyanıp kalktıklarını anlamış ve vaktiyle baş kaldırdıkları müşriklere karşı muvaffak olduklarını ve taleb ve ümid ettikleri ilâhî rahmetin bir tecellîsini görmek ve daha önce îman ettikleri şekilde Alah'ın va'dinin hak olduğunu müşahede ile bilmiş oluyorlardı. Ve bu suretle gerek kendileri ve gerek diğerleri için Kıyametin şüphesiz olduğuna da bir delil ve misâl olmuş bulunuyorlardı.

Eshâb-ı Kehf in uyudukları mağaranın mevkii ile alâkalı olarak muhtelif yerler rivayet edilegelmiştir. Ancak bugün ziyaret edilmekte olan Tarsus yakınlarındaki mevkiin onlara ait yer olduğu bilinmektedir.

Bu kıssaya ait hususlardan biri de onların üç kişi olup kelbleriyle birlikte dört, veya beş kişi olup kelbleriyle beraber altı, yahut da yedi kişi olup kelbleriyle beraber sekiz olduklarına dair rivayetlerdir ki, doğruya en yakın olanı sonuncusudur. Doğrusunu Alahü Teâlâ bilir. Adetlerin bilinmesi kıssa noktası nazarından herkese lâzım değildir. Onları hakkiyle bilenler pek azdır.

Çokları bu mevzuuda gaybî taşlamaktan başka bir iş yapmamaktadırlar. Şu hâlde Eshâb-ı Kehf kıssasını yalnız Kur'an'ın beyanına dikkat ederek mütalea etmeli, şundan bundan sormaya kalkışmamalıdır.

Eshâb-ı Kehf'in mağarada uyuma sürelerinin ise üç yüz dokuz sene olduğu yine Kur'an'ın beyanıdır.

(Kehf Sûresi)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞEYTAN ABİDİ YOLDAN NASIL ÇIKARDI

Kendine ait zaviyede Allahü Teâlâ'ya ibâdetle meşgul olan münzevî bir âbid vardı. Bir kadına da bir hastalık arız olmuştu. Kadının kardeşleri, kendisini, tedavi olur ve şifa bulur ümidiyle bu adamın yanına bırakmışlardı. Zamanla kadın âbidin nefsine hoş göründü ve tuttu zina etti. Kadın bu beraberlikten hamile kalmıştı. Derken Şeytan geldi, ne yapacağını şaşıran âbide:

— «Sen, bu kadını öldür, aksi halde duruma vâkıf olurlarsa onlar seni öldürürler» diye vesvese verdi.

Adam da bunun üzerine kadını öldürüp gizli bir yere gömdü. Fakat sonra cinayet ortaya çıktı ve adamı tutup götürdüler. Giderlerken Şeytan yine geldi ve:

— «Onu sana hoş gösteren ve âna ettiren ben idim, şimdi bana secde edersen seni kurtarırım» dedi.

O adam da secde etti ve dinden çıktı. Adamı yoldan çıkaran Şeytan: «Haberin olsun ki, ben senden beriyim; senin bulaştığına bulaşmam, senin mes'uliyetine iştirak etmem. Çünkü ben âlemlerin rabbi olan Allah'dan korkarım» dedi.

O kimseyi kendisine secde ettirip küfre sokarken korkmamıştı da aldatıp en büyük belâya soktuktan sonra Cehennem'deki azabı hatırlayıp korkacağı tutmuş:

— «Ben karışmam, ne halt edersen et» diyerek savuşuvermişti ki bu da bir şeytanlıktı.

Sonra ikisinin de ebediyyen ateşte kalmaları kendilerinin âkibetleri oldu. Çünkü birisi âmir tavrıyla küfre teşvik etmiş,birisi de tutup bunu yapmıştı. Demek oluyor ki âmirin Allah'a karşı olan mâsiyet emri yapıldıktan sonra memur da mes'uliyetten kurtulamaz. Eğer bu mâsiyet küfür ise, cezası da ebedî olarak Cehennem'de kalıp azap görmektir.

Buhari, Hanbelî ve diğerlerinin Hz. Ali radıyallahu anh'den rivâyet ettikleri bu hadise, Kür'an-ı Kerîm'de «Şeytanın meseli» diye beyân buyurulmuştur.

* * *

RESULULLAH'TAN HİKÂYELER

İSLAM VE ÎMAN

Hazreti Ömer bin Hattâb radıyallahü anh anlatıyor: Bir gün biz, Peygamber aleyhisselâmın yanında iken birden, elbisesi bembeyaz sakalının kılları ile saçları kapkara, üzerinde yolculuk eseri görünmeyen, hiçbirimizin tanımadığı bir adam geliverdi. Peygamber aleyhisselâmın tâ yanına oturdu. Diz kapaklarını O'nun diz kapaklarına dayadı. Ellerini dizlerine koydu Ve:

— Ey Muhammed, bana islâm'dan haber ver? dedi. Allah'ın Peygamberi:

— islâm, Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed aleyhisselâmın Allah'ın Resulü olduğuna şehâdet etmen, namaz kılman, zekât vermen, Ramazan ayında oruç tutman, yol bakımından gücün yettiği takdirde hacc etmenden ibarettir, buyurdu.

Adam:

— Doğru söyledin, dedi.

(Hazreti Ömer) Biz buna hayret ettik. Hem soruyor, hem de Hazreti Peygamberi tasdik ediyor.

Adam devam ederek:

— Bana îman nedir? anlat, dedi. Allah'ın Peygamberi:

— iman, Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, âhiret gününe ve bir de hayır ile şer (herşey) in Allah'ın takdiri ile olduğuna inanmandan ibarettir, diye cevap verdi.

Adam:

— Doğru söyledin, dedi ve:

— İhsan nedir? diye sordu.

Allah'ın Peygamberi: .

— İhsan, Allah'ı görür gibi kendisine ibadet etmendir. Çünkü sen O'nu görmesen de, O seni görür, buyurdu. Adam:

— Bana kıyametin zamanından haber ver? dedi. Peygamber aleyhisselâm:

— Bu meselede kendisine sorulan kişi, sorandan daha bilgili değildir, dedi. Adam son olarak:

— O'nun (kıyametin) alâmetlerinden bana haber ver, dedi. Peygamber aleyhisselâm:

— Cariyenin efendisini doğurması; yalın ayaklıları, çıplakları, fakirleri ve koyun çobanlarını yapılarının yüksekliği ile övünür ve yarış eder oldukları halde görmendir, buyurdu.

(Hazreti Ömer) Sonra bu adam gitti ve ben, bir süre Peygamber aleyhisselâmın huzurundan ayrıldım; sonra kendisine vardığımda; Peygamber aleyhisselâm:

— Ey Ömer, soranın kim olduğunu biliyor musun? diye sordu.

— Allah ve Resulü en iyi bilir, dedim. Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm:

— O, Cebrail'dir; dininizi öğretmek üzere size geldi, buyurdu.

(Buharî, Müslim, Ebû Davud, Tirmizî, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PEYGAMBERİN KARDEŞLERİ

Ebû Hüreyre radıyallahü anh şöyle anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm kabristana gelip buyurdu:

— Selâm sizlere ey müminler topluluğunun diyarı! Ve biz de,,—Allah dilerse— muhakkak size ulaşacağız. Kardeşlerimizi görmeyi arzu ediyorum.

— Ey Allah'ın Resulü, biz senin kardeşlerin değil miyiz? dediler. Peygamber aleyhisselâm:

— Siz arkadaşlarımsınız. Kardeşlerimiz ise, henüz gelmemiş olanlardır.

Bunun üzerine:

— Ey Allah'ın Resulü, ümmetinden henüz gelmemiş olan kimseyi nasıl bilir ve tanırsın? diye sordular. Peygamber aleyhisselâm:

— Bilmiyor musun ki, siyah atlar arasında yüzleri ve ayakları beyaz olan bir atın sahibi kendi atını bilmez, tanımaz mı? buyurdu.

— Evet, Allah'ın Resulü tanır, dediler. Peygamber aleyhisselâm:

— Çünkü onlar abdest sebebiyle yüzleri, el ve ayakları bembeyaz, parlak olarak gelirler. Ve ben de onları Havzın kenarında beklerim. Dikkat! Bazı kimseler benim Havzıma yaklaştırılmayacaktır. Haydi geliniz! diye çağıracağım. >

— Onlar senden sonra değiştirdiler, denilecektir.

Ben de:

— Yazık onlara! diyeceğim.

(Müslim, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇ KİŞİNİN DAVRANIŞLARI

Ebû Vâkıd el Leysî anlatıyor: Peygamber aleyhisselâm insanlarla birlikte mescitte otururken hemen üç kişi yanına geliverdi. Bunlardan ikisi Peygamber'in huzuruna doğru yürüdü. Birisi ise dönüp gitti. Bu ikisi Peygamber aleyhisselâmın huzuruna gelince, bunlardan biri, cemaat arasında bulduğu boş yere oturdu, ikincisi ise, cemaatın arkasına oturdu. Üçüncüsü de oturmayıp döndü ve gitti. Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm mescitten ayrıldıktan sonra:

Bu üç kişiyi size anlatayım mı, dedi. Ve ilâve etti: — Birincisi, Allah'a sığındı. Allah da onu ilim mescidinde oturmakla mükâfatlandırdı, ikincisi, Allah'tan haya etti, Peygamber'in meclisinde bulunanları sıkıştırıp rahatsız etmekten kaçındı. Allah da ,onu cezalandırmaktan kaçındı ve ona, ihsanda bulundu. Üçüncüsüne gelince, o yüz çevirdi. Allah da ondan yüz çevirdi, buyurdu.

(Buharı, Müslim. Tirmizî, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KABİR AZABINA İKİ SEBEP

İbni Abbas radıyallahu anh'ın şöyle anlattığı rivayet edildi: Peygamber aleyhisselâm iki kabre rastladı ve şöyle buyurdu: Bu kabirlerdeki iki kişi insanlarca mühimsenmeyen bir suçtan azap görüyorlar. Biri bevlettikten sonra korunmadığı ve dikkatsiz davranıp, pislikten kaçınmadığı için; diğeri de koğuculıık yaparken, insanların arasını bozduğu için azap görüyor. Sonra Peygamber aleyhisselâm yaş bir dal alarak ikiye ayırdı ve birer parçasını bu kabirlere dikti. (Etrafında bulunanlar):

— Ey Allah'ın Resulü, bunu neye böyle yaptın? diye sordular. Peygamber aleyhisselâm da:

— Yaş kaldıkları müddetçe azaplarının azaltılacağını ümid ettiğim için böyle yaptım, buyurdu.

(Buharı, Müslim, Ebû Davud, Tirmizî, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KIYAMETTE İLK SORGU ÜÇ KİŞİYE

Ebû Hüreyre radıyallahü anh'den anlatılır:

Resûlüllah aleyhisselâm şöyle buyurdu:

Kıyamet gününde üç kişi ilk olarak sorguya çekilir:

Birincisi, cihad esnasında ölen kimsedir ki, Allah'ın huzuruna getirilir ve Allah, kendisine verilmiş olan nimetleri önüne serer. O da, bunlara nail olduğunu itiraf eder.

Bunun üzerine Allah kendisine:

Bu mazhar olduğun nimetler içerisinde ne yaptın? diye sorar.

O da:

Senin yolunda şehîd oluncaya kadar savaştım, cevabını verir.

Allahü Teâlâ:

Yalan söylüyorsun; sen «yiğit» desinler diye savaştın ve sana «yiğit» dediler de, der. Sonra meleklerin kendisini almalarını emreder ve yüz üstü sürüklenerek cehenneme atılır.

İkincisi, ilim tahsil edip başkasına da öğreten ve Kur'ân okuyan kimsedir ki, bu da Allah'ın huzuruna getirilir ve Allah kendisine verilmiş olan nimetleri bir bir sayar ve önüne serer. O da bunları tasdik eder.

Ve Allah kendisine:

Bu eriştiğin nimetler içerisinde ne yaptın? diye sorar.

O da:

İlim tahsil ettim, ilmi başkasına öğrettim ve senin rızan için Kur'ân okudum, diye karşılık verir.

Allah kendisine:

Yalan söylüyorsun, sen ilmi, «alim» desinler diye öğrendin. Kur'ân'ı da «güzel Kur'ân okuyan kişi» desinler diye okudun. Ve sana böyle dediler de, der. Sonra meleklere kendisini almalarını emreder ve yüz üstü sürüklendirilerek cehenneme atılır.

Üçüncüsü de, Allah'ın kendisine bolluk verdiği, malların her çeşidini ihsan ettiği kimsedir ki, Allah'ın huzuruna getirilir ve Allah kendisine verilen nimetleri karşısına çıkarır. O da bütün bunların kendisine verildiğini kabul eder ve Allah sorar:

Şu nail olduğun nimetlerle ne yaptın? der.

O da:

Verilmesini istediğin ne kadar yer varsa, hep o yerlerde ve o yolda dağıttım, diye cevap verir,

Allahü Teâlâ:

Yalan söylüyorsun. Sen bütün bunları kendine «ne cömerd adam!» dedirtmek için yaptın. Ve sana böyle dediler de, der. Sonra meleklere onu almalarını emreder. Ve yüz üstü sürüklendirilerek cehenneme atılır.

(Müslim, Tirmizî, Nesei)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

NİYET - İHLAS VE MEZİYETLERİ

İbni Ömer radıyallahü anh'ten rivayet edilir:

Peygamber aleyhisselâm şöyle buyurdu:

Üç kişi yolda giderken yağmura tutulup, dağın bir mağarasına sığındılar. Arkasından da sığındıkları mağaranın önüne dağın üzerinden bir kaya düşüverdi ve mağarayı kapattı. Bunun üzerine biribiriyle şöyle konuştular:

Allah için işlediğiniz bir iş varsa, hatırlayın ve onu vesile ederek Allah'a dua edin, belki sizi bu belâdan kurtarır.

Aralarından biri:

— Ey Rabbim! Benim pek yaşlı annem-babam vardı ve bir de küçücük çocuklarım. Onlara ben bakarım. Otlaktan koyunlarımla döndüğümde, koyunları sağar ve yavrularımdan önce anne - babama süt içirir, onları beslerdim. Bir gün geç kaldım, karanlık bastıktan sonra ancak gelebildim ve anne-babamı uyumuş olarak buldum. Yine her zamanki gibi, koyunlarımı sağdım ve çocuklarım açlıktan bağrıştıkları halde, anne - babamdan önce onları beslemeyi, onlara süt içirmeyi münasip bulmadım. Anne-babamı da uyandırmaya kıyamadığım için, sabaha kadar başları ucunda, onları beslemeye hazır vaziyette ayakta bekledim. Eğer bu amelim indinde kabul olunup rızanı kazanmışsa, göğü görecek kadar olsun, önümüzü açıver, Ey Allah'ım, dedi. Allahü Teâlâ da kayayı biraz kaldırmak suretiyle bir miktar açtı ve gökyüzünü gördüler.

İkincisi: Ey Allah'ım! Bir amcam kızı vardı. Onu, bir erkek, kadını nasıl severse öyle aşırı bir sevgi ile seviyordum. Bir gün kendisi ile cinsî münasebette bulunmayı arzu ettim. Kanmadı; yüz dinar getirmedikçe olmaz, dedi. Bu parayı biriktirinceye kadar çalıştım ve gayrî meşru münasebette bulunmak üzere tam önüne geçtiğim sırada, amcam kızı: Ey Allah'ın kulu Allah'tan kork ve ancak Allah'ın hakkı olan şer'î nikah ile mühürü aç, dedi. Bunun üzerine derhal vazgeçip

kalktım. Eğer bunu senin rızan için yaptığımı kabul ediyorsan,kapıyı biraz daha aç, dedi. Allahü Teâlâ da kapıyı biraz daha açtı.

Üçüncüsü ise şöyle dedi: Ey Rabbim, ben bir arak (ölçek adı) pirinç karşılığında birini ücretli olarak çalıştırıyordum, işini bitirdiğinde hakkımı ver, dedi. Verdim. Almak istemedi, gitti. Ben de o pirinci ekmeye devam ettim ve ondan elde ettiğim kazanç sonunda çobanları ile birlikte bir inek sürüsü temin edinceye kadar eke durdum. Alacaklı günün birinde geliverdi ve:

— Allah'tan kork! dedi. Ben de kendisine:

— Çobanları ile birlikte duran şu ineklerin yanına git ve onları al, dedim.

— Allah'tan kork! Ve benimle alay etme! dedi.

— Alay etmiyorum, onlar senin, onları al! dedim. Ve aldı. Ey Allah'ım, eğer bunu senin rızan için yaptığımı kabul ediyorsan, kalan kısmı da aç! diye dua etti. Allahü Teâlâ da açtı.

Bir rivayette: Bunun üzerine çıktılar ve yollarına devam ettiler.

(Buharı, Müslim, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

TEYEMMÜMÜN MEŞRUYETİ

Hazreti Aişe radıyallahü anhâ anlatıyor:

Resûlüllah aleyhisselâmın seferlerinin birinde kendisi ile beraber yola çıktık. Mekke'ye yakın

bir yer olan Beydâ, yahut Mekke ile Medine arasında bir yer olan Zât ile Ceyş'de bulunduğumuz sırada gerdanlığım kaybolmuştu. Gerdanlığımı arayıp bulmak için Allah'ın Resulü ile beraber diğer insanlar da burada durdular. Bu mahalde su olmadığı gibi, halkın da yanında su bulunmuyordu. Bu durum üzerine insanlardan bir kısmı Ebû Bekir radıyallahü anh'e gelerek:

Aişe ne yaptı, görmüyor musun? Peygamber aleyhisselâm ile beraberindeki insanlar da, yanlarında su bulunmadığı halde, su olmayan bir yerde durdurttu, dediler. Bunun üzerine Allah'ın Resulünün başı dizlerimde olarak uyurken Ebû Bekir radıyallahü anh geldi ve:

Peygamber aleyhisselâm ile yanlarında su bulunmayan insanları da susuz bir yerde hapsettin, dedi ve dilediğini söyleyerek beni azarladı; yumruğunu sıkarak arkama vurmaya başladı. Resûlüllah aleyhisselâmın dizimde uyuması sebebiyle yumrukları yiyor, fakat yerimden kımıldayamıyordum. Bu vaziyette Allah'ın Resulü susuz olarak sabaha kadar uyudu. Bu hadise üzerine Allahü Teâlâ «Su bulamazsanız temiz toprak ile teyemmüm ediniz» mealindeki âyeti kerimeyi indirdi. Peygamberin rakiplerinden biri olan Üseyd bin el Hudeyr:

Ey Ebû Bekir ailesi! Bu, sizin bereketinizle olanların ilki değildir, dedi.

Âişe radıyallahü anhâ devam ederek:

Bunun üzerine, üzerinde bulunduğum deveyi kaldırdık ve altında kalmış bulunan gerdanlığı bulduk, dedi.

(Buharî, Müslim, Ebû Davud, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CEHALETİN İLACI SORMAK

Câbir radıyallahü anh anlatıyor:

Arkadaşlarımla beraber sefere çıkmıştık, içimizden birinin başına taş isabet etti ve başını yaralayıp kemiğini kırdı. Sonra aynı adam uykuda ihtilâm olduğu için, arkadaşlarına:

— Teyemmüm edebilir miyim, bu hususta benim için ruhsat buluyor musunuz? diye sordu.

Arkadaşları da:

— Hayır, su mevcut oldukça teyemmüme ruhsat yoktur, diye cevap verdiler. Bunun üzerine o şahıs gusül abdesti aldı ve açık vaziyetteki yaradan içeriye giren suyun tesiri ile vefat etti.

Peygamber aleyhisselâmın huzuruna geldiğimiz zaman, kendisine hadiseyi naklettiler.

Bunun üzerine Resûlüllah aleyhisselâm:

— Adamı öldürmüşler, Allah onları öldürsün, buyurdu.

Ve «Bilmiyorlarsa sorsaydılarya ; cehaletin ilâcı sormaktır, o adama teyemmüm etmek kâfi gelirdi. Yarasına da bir bez parçası koyar, üzerine mesheder ve vücudunun diğer yerlerini de yıkardı» diye ilâve etti.

(Ebû Davud)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

NAMAZIN FAZİLETİ

Talha bin Ubeydullah'dan anlatılıyor:

Necid ahalisinden saçları dağınık, sesinin gürültüsü işitilip ne dediği yanımıza gelinceye kadar anlaşılmayan bir şahıs Resûlüllah aleyhisselâma geldi; baktık ki:

İslâm nedir? diye soruyor adam.

Bunun üzerine Resûlüllah aleyhisselâm:

Bir gün bir gecede beş vakit namazdır, buyurdu.

Adam:

Beşten fazla bir şey yok mu? dedi.

Peygamber aleyhisselâm:

Hayır, nafile kılmak arzu edersen başka, fakat farz olarak sadece beştir, buyurdu. Ve kendisine Ramazan ayı orucunu anlattı:

Adam:

Bundan başka oruç var mı? dedi.

Resulüllah aleyhisselâm:

Nafile olarak tutmak istersen başka, fakat farz olarak yoktur, buyurdu. Ve kendisine zekâtı, anlattı,

Adam:

Söylediğin miktardan fazlası var mı? diye sordu.

Peygamber aleyhisselâm:

Nafile olarak vermek arzu edersen başka, fakat farz olarak, anlattığım kadardır, dedi.

Bundan sonra adam:

Allah'a yemin ederim ki, bundan ne fazla ne de noksan yaparım, diyerek dönüp gitti.

Allah'ın Resulü de:

Doğru söylüyorsa, felaha erişti, buyurdu.

(Buharı, Müslim, Ebû Davud, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜMMETİ MUHAMMED'İN AFFI

Amir bin Sa'd radıyallahü anh babasından naklen anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm ile beraber Medine'ye gitmek üzere Mekke'den yola çıktık ve Azverâ isimli mıntıkaya yaklaştığımızda, Nebiy aleyhisselâm indi ve ellerini kaldırıp bir müddet Allah'a dua ettikten sonra yere kapanıp secde etti. Secdede uzun bir süre durdu, yine ellerini kaldırıp bir müddet Allah'a duada bulunduktan sonra yere kapanarak secdeye vardı; yine Uzun bir süre durduktan sonra tekrar ellerini kaldırarak, bir süre daha Allah'a dua etti ve sonra yere kapanarak secde etti. Bundan sonra da şöyle buyurdu:

Muhakkak ben Rabbime yalvarıp ümmetim için şefaat ettim de Rabbim ümmetimin üçte birinin günahlarını affetti; bunun üzerine, şükürde bulunmak için secdeye kapandım. Sonra başımı kaldırarak ümmetim için Rabbime yalvardım da yine üçte birinin daha günahlarını bağışladı; bunun üzerine, şükretmek için secdeye vardım. Sonra başımı kaldırdım, ümmetim için Rabbime yalvardım da, ümmetimin son üçte birinin de günahlarını bağışladı ve Rabbime secde etmek için yere kapandım.

(Ebû Davud)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

NAMAZDAN SONRA ZİKRİN FAZÎLETİ

Ebû Hüreyre radıyallahü anh'ten rivayet edilerek anlatılıyor:

Muhacirlerin fakirleri Resulüllah aleyhisselâma gelip dediler ki:

«Servet sahibi Müslümanlar derece ve nimetler bakımından bizi geçtiler...» Resulüllah aleyhisselâm da «ne hususta» diye buyurunca; muhacir fakirler:

«Biz namaz kılıyoruz, onlar da kılıyorlar; biz oruç tutuyoruz, onlar da tutuyorlar; fakat onlar sadaka verdikleri halde biz veremiyoruz; onlar köle azad ediyorlar, biz edemiyoruz.» dediler.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm:

«Size, sizden ilerde bulunanlara yetişebileceğiniz, sizden, geride, sizden aşağıda olanları geçebileceğiniz ve sizin yaptığınız gibi yapanlar müstesna, sizden başka kimsenin daha faziletli olamıyacağı bir şey öğreteyim mi?» buyurdu.

Muhacirlerin fakirleri: _

«Evet, Öğret, ey Allah'ın Resulü» diye cevap verdiler.

Peygamber aleyhisselâm da:

«Her namazın sonunda otuz üç defa Sübhânellah (Allah'ı her türlü noksanlıktan tenzih ederim.) otuz üç defa Elhamdülillah (Hamd Allah'a mahsustur,) otuz ÜQ defa Allahü Ekber (Allah en büyüktür) deyiniz» buyurdu.

Muhacir fakirler, Resulüllah aleyhisselâma gelerek dediler ki:

«Mal ve servet sahibi kardeşlerimiz bizim bu yaptığımızı işitip onlar da aynen böyle yaptılar.»

Bunun üzerine Allah'ın Resulü şöyle buyurdu:

«Bu Allah'ın fazlıdır, dilediğine verir.»

(Buharî, Müslim, Ebû Davud, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DUALARIN KABUL ZAMANI

Ebû Hüreyre radıyaîlahü anh'den anlatılır:

Peygamber aleyhisselâm şöyle buyurmuşlardır:

«Güneşin doğduğu günlerin en hayırlısı Cuma günüdür. Çünkü Adem aleyhisselâm o günde yaratıldı, o günde Cennete konuldu, o günde Cennetten yer yüzüne indirildi. O günde bir saat vardır ki; Allah'tan bir şey isteyerek, kıldığı namazı o saate isabet ettiren her müslim kuluna Allah istediğini verir.»

Ebû Hüreyre radıyallahü anh devam ederek derki:

Sonra Abdullah bin Selâm'a rastgeldim ve kendisine bu Hadîsi anlatınca; Abdullah bin Selâm:

— O saati biliyorum, dedi. Bunun üzerine kendisine:

— Hiç bahillik etme, onu bana haber ver, dedim. O da:

— ikindiden sonra güneş batıncaya kadar olan zamandır, diye söyledi.

Dedim ki: ,

— İkindiden sonra nasıl olabilir? Allah'ın Resulü: Müslim kul namaz kılarken o saate isabet etmez, buyurmuştu. Halbuki ikindiden sonraki vakit namaz kılınmayan bir zamandır.

Bunun üzerine Abdullah bin Selâm şöyle cevap verdi:

— Resûlullah, oturup da namazı bekleyen kimse namazdadır, buyurmamış mı idi?

— Evet, dedim. O da:

— İşte, bu o demektir, dedi.

Ebû Hüreyre ile Abdullah bin Selâm bu saatin güneş batmadan önceki saat olduğunu söylemişlerdir.

(Tirmizî, Ebû Davud, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KADINLARA NASİHAT

Câbir radıyallahu anh'ten şöyle anlatılır:

Peygamber aleyhisselâm ile Bayram namazında bulundum da, ezan ve kamet okunmadan, hutbeden önce namaza başladı. Sonra Bilâl radıyallahu anh'e dayanarak hutbe okumak için kalktı. Ve takvayı emrederek Allah'a taat ve ibadete teşvik etti ve insanlara vaz-u nasihatte bulunduktan sonra, Mescidin gerisinde bulunan kadınlara geldi ve onlara da vaz-u nasihat ederek:

— Sadaka veriniz, çünkü çoğunuz cehennem odunusunuz!, deyince, kadınların hayırlılarından yanakları al biri kalktı ve:

— Ey Allah'ın Resulü; neden çoğumuz cehennem odunları oluyoruz, dedi.

Peygamber aleyhisselâm buna cevaben şöyle buyurdu:

— Çünkü, siz çok çok şikâyet eder ve kocanızın nimetlerini örter, görmezsiniz.

Bunun üzerine kadınlar ziynetlerinden küpelerini ve yüzüklerini Bilâl'in elbisesine koyarak sadaka vermeye başladılar.

(Buharı, Müslim, Ebû Davud, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CEHENNEMDE KADINLAR

İbni Abbas radıyallahü anh anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm zamanında güneş tutulmuştu. Allah'ın Resulü namaz kılıp uzun uzun kıyamda kaldı.

Bundan sonra Peygamberimiz şöyle buyurdu:

— Muhakkak güneş ile ay Allah'ın âyetlerinden birer âyettir. Hiç bir kimsenin ölümü ve yaşaması için tutulmazlar; şu halde tutulduklarını görünce Allah'ı zikrediniz.

İnsanlar dediler ki:

— Ey Allah'ın Resulü, durduğun yerde bir şey almaya uzanmış olduğunu, sonra da irkilip geri çekildiğini gördük. Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm:

— Katî olarak Cenneti gördüm de, bir salkım üzüm yakaladım. Koparmaya muvaffak olsaydım, dünya durduğu sürece ondan yiyebilecektiniz. Bana Cehennemde gösterildi. Şu anda gördüğüm manzaradan daha kötü hiç bir manzara görmedim. Cehennemdekilerin çoğunu da kadınlardan gördüm, buyurdu.

— Ey Allah'ın Resulü, ne sebeble onların çoğu kadınlardandır? diye sordular da, Peygamber aleyhisselâm:

— Küfürleri sebebiyle, cevabında bulundu.

— Allah'a mı küfrediyorlar? diye yine sordular. Peygamber aleyhisselâm:

— Kocalarına ve kendilerine yapılan nimete küfrediyorlar; onlardan birine dünyayı versen, yahud ömrü boyunca iyilikte bulunsan, yine senden hoşlarına gitmeyen bir şey görünce, senden hiç bir zaman hayır görmedim, derler, buyurdu.

(Buharî, Müslim, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ZEKAT VERMEMENİN CEZASI

Ebû Hüreyre radıyallahü anh, Peygamber aleyhisselâmın zekâtını vermeyenler hakkında şöyle buyurduğunu anlatıyor:

Kim Allah kendisine mal vermiş de zekâtını vermemişse, zekâtı verilmemiş olan o malı, kıyamet gününde, iki gözü üzerinde iki siyah nokta bulunan korkunç ve zehirli erkek bir yılan suretine konulur ve bu korkunç yılan kıyamet gününde mal sahibinin boynuna sarılır. Sonra, ağzı ile sahibinin çenelerini iki tarafından yakalar Ve:

— Ben senin malınım, ben senin hazinenim! der.

Peygamber aleyhisselâm bunu anlattıktan sonra Âl-i Imran Sûresi'nden şu âyeti kerimeyi okur:

— Sakın Allah'ın kendilerine ihsan buyurduğu nimetlerden başkasına vermekte bahillik gösteren kimseler bunun kendileri hakkında hayırlı olduğunu zannetmesinler, aksine bu, onlar hakkında bir serdir. Bahillik yaptıkları şey, kıyamet gününde boyunlarına dolanacaktır.

(Buharî, Müslim, Ebû Davud, Tirmizî, Nesei)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ZEKATINI VERMEYENLERLE HARP

Ebû Hüreyre radıyallahü anh anlatıyor:

Resûlullah aleyhisselâm âhireti şereflendirip yerine Ebû Bekir radıyallahü anh halîfe olduktan sonra Arab'tan küfredenler küfre dalınca, Hattab oğlu Ömer radıyallahü anh Ebû Bekir'e bu husustaki kararıyla alâkalı olarak şöyle dedi:

— Nasıl o insanlara savaş ilân edersin ki, Peygamber aleyhisselâm «La ilahe illallah» deyinceye kadar insanlarla harbetmekle emrolundum. Fakat bunu söyleyen kişinin malı da canı da benim nazarımda emniyettedir, Allah hakkı müstesna ki, o kişinin gizli olan niyet ve düşüncesiyle alâkalı hisabı Allah'a aittir, buyurmuştur.

Mü'minlerin Emiri Ebû Bekir radıyallahü anh şöyle cevap verdi:

— Allah'a yemin ederim ki namaz ile zekât arasında farklı davranan kimselerle harbedeceğim. Çünkü zekât mal hakkıdır. Allah'ın Peygamberine verdikleri bir dişi oğlağı bile bana vermekten kaçınırlarsa, bu sebeple kendileri ile savaşacağım.

Bunun üzerine Hazreti Ömer şöyle dedi:

— Allah'a yemin ederim ki, bu kimselerle savaşmak Ebû Bekir'in kalbine Allah'ın ilhamından başka bir şey değil, bunlar üzerine harb ilân etmek haktır.

(Buharî, Müslim, Ebû Davud, Tirmizî, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BORÇLUYA KOLAYLIK

Huzeyfe radıyallahü anh, Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

Melekler sizden önce geçen bir şahsın ruhu ile karşılaşmışlardı ve kendisine:

— Hayır olarak bir şey işledin mi? diye sormuşlardı da, adam:

— Hayır, diye cevabta bulunmuştu. Melekler:

— Biraz düşün, dediler. Adam:

— insanlara borç verirdim de, hizmetçilerime, güç vaziyette olanların borçlarını tehir etmelerini, hâli iyi bulunanlardan da mümkün olanı almalarını emrederdim, dedi.

Allahü Teâlâ da:

— Bu kuluma kolaylık gösterin, buyurdu.

(Buharî, Müslim, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BORÇLUNUN NAMAZI

Câbir radıyallahü anh şöyle anlatır.:

Üzerinde borç bulunduğu halde ölen kimsenin, Allah'ın Resulü cenaze namazını kılmazdı da, bir cenaze getirilince, «Ölen kişinin borcu var mı?» diye sordu.

— Evet, iki dinar borcu var, dediler de, Peygamber aleyhisselâm:

— Arkadaşınızın cenaze namazını kılın! buyurdu ve kendisi kılmak istemedi.

Ebû Katâde «o iki dînar borcu ödemeyi ben üzerime alıyorum» deyince, Allah'ın Resulü de cenaze namazını kıldı.

Allah, Peygamberine fetihler müyesser kılıp bereket meydana gelince, Resulûllah aleyhisselâm, «Ben her mümine kendisinden daha yakınım. Kim ölüp de borç bırakırsa, onun borcunu ödemek benim üzerimedir. Mal bırakanın malı ise mirascılarınındır.» buyurdu.

(Buharî, Müslim, Ebû Davud, Tirmizî, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ORUCUN FAZİLETİ

Muaz bin Cebel radıyallahü anh şöyle rivayet ediyor:

Peygamber aleyhisselâm ile bir seferde beraber bulunuyordum. Bugün sabahleyin onun yanında idim ve beraber yürüyorduk. Kendisine dedim ki:

— Ey Allah'ın Resulü, bana, cehennemden uzaklaştıran ve cennete koyan bir iş haber ver.

Allah'ın Peygamberi buyurdular ki:

— Bana büyük bir şeyden sordun. Ancak Allah'ın kolaylaştırdığı kimseye o, kolaydır. Şöyle ki: Allah'a ibadette bulunur, ona hiç bir şeyi ortak koşmazsın, namazı devamlı olarak kılar, haccını da eda edersin. Ve ilâve ederek: Sana hayır kapılarını göstereyim mi? Oruç, günahlardan koruyucu bir ibadettir. Sadaka, suyun ateşi söndürdüğü gibi günahların ateş azabını söndürür. Kişinin, gecenin tenha vaktinde kıldığı namaz, salih kulların alâmetidir.

Sonra Resulûllah aleyhisselâm: «Çok ibâdet etmekten, (o kimselerin) vücudları yataklardan uzak kalır; korkarak ve ümid ederek Rablerine yalvarırlar, verdiğimiz rızıklardan başkalarına verirler, yaptıklarına karşılık olarak, onlar için gizlenen müjdeyi bilen olmaz.» (Secde Sûresi) mealindeki Âyet-i Kerîmeyi okudu.

Ve bundan sonra:

— Sana işin başını, temel direğini ve zirvesini söyleyeyim mi? buyurdular.

— Söyle ey Allah'ın Resulü, dedim. Buyurdular ki:

— İşin başı islâm, temel direği namaz, zirvesi de cihad'dır. Bundan sonra buyurdular ki:

— Bunların hepsini koruyan şeylerin ne olduğunu haber vereyim mi?

— Haber ver, Ey Allah'ın Resulü, dedim. Bunun üzerine eli ile dilini işaret ederek:

— Bunu, yani dilini koru, buyurdular. Bunun üzerine:

— Konuştuklarımızla mesul tutulur muyuz, ey Allah'ın Resulü? diye sordum.

— Allah, Allah, ey Muaz! Dillerinin ettiğinden başka bir şey insanları cehenneme atar mı? Yani çoğu defa insanı felâkete götüren dili dilinin yaptıklarıdır, buyurdu.

(Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

FAKİRİN KEFARETİ

Ebû Hüreyre radıyallahu anh anlatıyor:

Bir adam Peygamber aleyhisselâmın huzuruna gelerek şöyle dedi

— Helak oldum, Ey Allah'ın Resulü! Peygamber aleyhisselâm:

— Seni ne helak etti? diye sordular. Adam:

— Ramazanda hanımıma yaklaştım, dedi. Peygamber aleyhisselâm:

— Azad edilecek kölen var mı? diye sordular. Adam, hayır cevabını verince:

— Aralıksız iki ay oruç tutabilir misin? dedi.

Adam, hayır cevabını verdi, oturdu. Bu esnada Allah'ın Resulüne bir zenbil kuru hurma getirmişlerdi. Resulûllah:

— Al şu hurmaları sadaka olarak dağıt, buyurdular. Adam:

— Bizden daha fakir olanlara mı, ey Allah'ın Resulü? Allah'a yemin ederim ki şu iki siyahtaşın arasında (Medine'de) buna, bizden daha fazla muhtaç kimse yoktur, deyince Peygamber aleyhisselâm ön dişleri gözükecek nisbette güldü ve sonra şöyle buyurdu:

— Bunu alıp git, çoluk çocuğunu doyur.

(Buharî, Müslim, Ebû Davud, Tirmîzî, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DEVAMLI ORUÇ

Ashabın büyüklerinden Amr ibni As radıyallahu anh'ın oğlu Abdullah radıyallahu anh, muttaki ve âlim bir kişiydi, Resulûllah aleyhisselâmın vahiy katipliğini yapar, duyduğu hadisleri de yazardı. Kendisini çok fazla bir şekilde de ibadete vermiş; her gününü oruçlu, her gecesini de ibadetle geçirmeyi âdet edinmişti. Bir gün babası Amr ibni As radıyallahu anh, onlara gelince, oğlunun ailesine:

— Kocan nerede, hâli nasıldır? diye sormuştu. Kureyş kabilesinden güzel bir kadın olan ailesi cevap olarak dedi ki:

— Abdullah ne iyi bir kimsedir. Geceyi uyumayıp ibadetle geçirir, gündüzleri de devamlı oruçludur. Kendisine geldiğimizden beri, ibadet etmekten dolayı bizimle alâkadar olacak zaman bulamamaktadır.

Bunun üzerine Abdullah radıyallahu anh'ın babası Amr ibni As radıyallahu anh öfkelendi; oğluna bu şekilde davranmamasını tenbih ederek, «Hanımın müslüman bir kadındır, sen ise ona sıkıntı veriyorsun» dedi. Fakat Abdullah radıyallahu anh bu sözlere aldırmamıştı. Babası ikinci bir defa kendisine çıkıştı. Ancak oğlu yine dinlemeyince, bu defa onu Peygamber aleyhisselâma şikâyet etti. Peygamber aleyhisselâm da, oğlunu kendisine getirmelerini emir buyurdular.

Abdullah radıyallahu anh, babası ile beraber Allah'ın Resulünün huzuruna gelince, Peygamber aleyhisselâm:

— Sen misin, gecelerini devamlı ibadetle, gündüzlerini de devamlı oruçla geçiren ve geçireceğini söyleyen? diye sordular.

Abdullah radiyallahu anh'ın, «Evet, ey Allah'ın Resulü» şeklinde cevap vermesi üzerine şöyle buyurdular:

— Bunu yapamazsın, bunun için hem oruç tut, hem tutma. Hem uyu, hem de ibâdet yap ve ayda üç gün oruç tut. Çünkü iyi amel, on misli ile mükâfatlanır. Bu;, ayda üç gün oruç tutmak, bütün seneyi oruç tutmak gibidir.

Fakat bu ayda üç gün oruç, Abdullah radıyallahu anh'e az gelmişti. Peygamber aleyhisselâm bir gün oruçlu, iki gün oruçsuz olmasını tavsiye etti. Bu da az gelince, bir gün tutup, bir gün bozmasını söyledi. Bu da az geldiyse de Peygamber aleyhisselâm «Bu Davud aleyhisselâmın orucudur ve en güzel oruç budur, bundan fazlası olmaz» buyurdular. Bununla beraber Resulûllah aleyhisselâmın bu nasihati, kesin bir emir olmayıp tavsiye mahiyetinde bulunduğundan; Abdullah radıyallahu anh bunu ifa edememiş ve hayatının sonlarında çökmüştü. Bunun üzerine şöyle demişti:

— Peygamber aleyhisselâmın bana tavsiye buyurduğu, ayda üç gün orucu kabul etseydim, bana çoluk çocuğumdan ve bütün malımdan daha sevgili olurdu...

(Buharî, Müslim, Ebû Davud, Tirmizî)

Aişe radıyallahu anhâ'dan rivayet edilir ki:

Resulûllah aleyhisselâm, kendisinin süt kardeşi olan. Osman bin Maz'ûn radıyallahu anh'ı huzuruna çağırtmış ve şöyle demişti:

— Sen benim sünnetimden ayrıldın mı? Osman bin Ma'z'ûn radıyallahu anh;

— Hayır, vallahi, ey Allah'ın Resulü! Ben ancak senin sünnetini taleb ediciyim, cevabında bulununca, Peygamber aleyhisselâm şöyle buyurdular:

— Ama ben hem uyuyor, hem de namaz kılıyorum; hem oruç tutuyor, hem de (devamlı) tutmuyorum ve kadınlarla da nikahlanıyorum. Şu halde Allah'tan kork, yâ Osman! Çünkü senin üzerinde ailenin hakkı var, misafirlerinin hakkı var, nefsinin hakkı var. Bu bakımdan devamlı değil, bazen oruçlu ol, bazen de oruçlu olma, geceleri de hem namaz kıl, hem de uyu!..

(Ebû Davud)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALIŞVERİŞTE DOĞRULUK

Abdullah bin Ebî Evfâ radıyallahu anh anlatıyor:

Adamın biri pazarda bir malı satışa çıkarmış ve müslümanlardan birini bu malı almaya teşvik etmek için de, verilen fiyattan fazlasına bu malı satın aldığına dair yeminde bulunmuştu. Bu hadise üzerine «Onlar ki Allah'ın ahdini ve kendi yeminlerini bir kaç paraya satarlar, işte onların âhirette hiç bir nasibi yoktur...» mealindeki Ayet-i Celîle nazil olmuştur.

(Buharî)

Peygamber aleyhisselâm yiyeceğe aid bir şey satan bir adama uğramıştı, ona:

— Ne satıyorsun? diye sordu.

Adam da anlattı.

Bunun üzerine Allah'ın Resulüne satılan yiyecek maddesinin içine elini sokması vahyolundu. Peygamber aleyhisselâm elini o yiyeceğin içine sokunca, bir de baktı ki, o şeyin içi ıslak.

Bu tesbit üzerine:

— Bu ne, ey yiyeceğin sahibi? diye sordular. Adam:

— Yağmur isabet etti, ey Allah'ın Resulü, diye cevap verdi. Resulüllah aleyhisselâm:

— Yaş olan tarafını üstüne koysaydın da insanlar görseler, dedikten sonra, «Hile yapan kimse benden ve benim ümmetimden değildir» buyurdular.

(Müslim, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAYVANLARIN İNSANLARA ÎHTARI

Ebû Hüreyre radıyallahu anh anlatıyor:

İsrail Oğullarından biri bir ineğin üzerine binmişti. Bu hal içinde iken, inek o kimseye:

— Ben binilmek için yaratılmadım, çift sürmek için yaratıldım dedi. O kimse bu hadiseyi nakledince insanlar şaşırdılar. Peygamber aleyhisselâm ise:

— Ben, Ebû Bekir ve Ömer buna inanırız, buyurdular. Yine bir gün kurt bir koyunu kapmıştı da, çoban peşinden koşup koyunu elinden aldı.

Bunun üzerine o kurt dile gelerek:

— Fitnelerin yapıldığı, benden başka çobanın bulunmadığı gün onu kim kurtaracak? dedi.

insanların buna hayret etmeleri karşısında Peygamber aleyhisselâm:

— Ben, Ebû Bekir ve Ömer buna; kurdun dile gelerek konuşmasına inanırız, buyurdular.

(Buharî, Müslim, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAYVANA YAPILAN İYİLİĞE ÜCRET

Ebû Hüreyre radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatır:.

Bir yolcu, yoluna devam ederken, çok susamıştı. Bir kuyuya rastladı, inip ondan su içti. Çıktığında bir de baktı ki, ziyadesiyle susamış bir köpek dilini çıkarıp susuzluktan toprağı yiyor.

Yolcu:

— Bu köpek de biraz önce benim olduğum haldeki gibi, pek çok susamış bir vaziyette, diye söylendi. Kuyuya indi ve ayakkabısına su doldurmak suretiyle o köpeği suladı. Allahü Teâlâ da bu kişinin yaptığını makbul ve muteber sayarak günahlarını mağfiret buyurdu.

Ashabı Kiram dediler ki:

— Ey Allah'ın Resulü! Hayvanlara yaptığımız iyilikte bize ecir, ücret var mıdır?

Peygamber aleyhisselâm şöyle buyurdu:

— Her canlı ciğer taşıyan hayvana yapılan iyilikte ecir, ücret vardır.

(Buharî, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EN SEVDİĞİNDEN SADAKA

Enes radıyallahu anh anlatıyor:

Ebû Talha radıyallahu anh, Medine'de Ensârın en zenginlerinden birisi idi. En çok sevdiği malı da Mescid-i Nebevî'nin karşısındaki bulunan Beyraha ismindeki hurma bahçesiydi. Peygamber aleyhisselâm, bu bahçeyi şereflendirir, onun çok lezzetli suyundan içerdi. «Sevdiğiniz şeylerden Allah yolunda sadaka olarak vermedikçe iyiliğe asla nail olamazsınız» (Âl-i îmran Sûresi) mealindeki Âyet-i Celîle nazil olunca, Ebû Talha radıyallâhu anh kalkıp Allah'ın Resulünün huzuruna geldi ve şöyle dedi:

— Ey Allah'ın Resulü! Allahu Teâlâ kitabında, «Sevdiklerinizden Allah yolunda sadaka olarak dağıtmazsanız iyiliğe erişemezsiniz buyuruyor. Benim en çok sevdiğim malım da Beyraha hurmalığıdır. Ben orayı Allah yolunda sadaka olarak verdim. Allahü Teâlâ nezdinde onun iyilik ve faydasını ümid ederim. Dilediğin gibi onda tasarrufta bulun, ey Allah'ın Resulü!

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm:

— Ne büyük iş! Bu çok kıymetli bir maldır, çok kıymetli bir maldır bu. Bunun için böyle söylediğini duydum. Ben o malı kendi akrabalarına vermeni münasip görüyorum.

Bunun üzerine Ebû Talha radıyallahu anh de bu hurmalığı akrabası ve amca oğulları arasında paylaştırdı.

(Buharî, Müslim, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞERRİ BIRAKTIRMAK DA SADAKA

Ebû Zer radıyallahu anh anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâma hangi amelin daha faziletli olduğunu sordum:

— Allah'a îman ve Allah yolunda cihad etmektir, buyurdular.

— Hangi köleyi âzad etmek daha faziletlidir? dedim.

— Kıymeti en yüksek olanı ve sahibi nezdinde en değerli olanıdır, buyurdular.

— Ben bunu yapamazsam hangi ameli işleyeyim? diye sordum.

— Bir âcize yardımda bulunur ve onu hakka irşad edersin, buyurdular.

Bunu da yapamazsam ne yapayım? diye sordum.

— insanları şerden vazgeçirtirsin. Çünkü bu da bir sadakadır, buyurdular.

(Buharî, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İBADETTE ÖLÇÜ

Üç kişilik bir grup Peygamber aleyhisselâmın gizli olarak yaptığı ibadetlerini sorup öğrenmek için, Resulüllah'ın zevcelerinin evlerine geldiler. Peygamber aleyhisselâmın zevceleri, onun ibadetini kendilerine anlatınca, güya bu yapılanları azımsayarak dediler ki:

— Biz Peygamber aleyhisselâmdan neredeyiz! Şüphe yok ki Allah onun geçmiş ve gelecekte olabilecek günahlarını mağfiret etmiştir.

İçlerinden biri: Ben geceleri devamlı namaz kılacağım, diğeri: Ben ömrüm boyunca devamlı oruç tutacağım, diğer birisi de: Ben de kadınlardan ayrı olarak yaşayacağım, hiç evlenmeyeceğim, dediler. Onlar bu şekilde konuşurlarken yanlarına Allah'ın Resulü geldi ve:

— Siz, şöyle şöyle söyleyen kimselersiniz, değil mi? Fakat biliniz ki, ben Allah'tan en çok korkan ve korunanınızım. Lâkin böyle olmakla beraber bazan oruç tutar, bazan da tutmam.

Gecenin bir kısmında namaz kılar, bir kısmında ise uyurum. Kadınlardan da ayrı yaşamam, evlenirim. Kim benim sünnetimden yüz çevirirse, benden değildir, buyurdular.

(Buharı, Müslim, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

FAZİLET SAHİBINE EVLENME TEKLİFİ

Ibni Ömer radıyallahu anh anlatıyor ;

Hafsa radıyallahu anha, Huzâfe es-Sehmî'nin oğlu Hüneys'den dul kalmıştı. Hüneys radıyallahu anh Peygamber aleyhisselâmın sahabîlerindendi. Medine'de vefat etmişti. Bunun üzerine Hazreti Ömer radıyallahu anh dedi ki: Hafsa'yı Hazreti Osman ile evlendirmeyi teklif ettim. Osman radıyallahu anh; düşüneyim, diye cevap verdi. Bir kaç gün bekledim. Sonra Osman radıyallahu anh'le karşılaşınca: Şu anda evlenmek niyetinde değilim, dedi.

Sonra Ebû Bekir is-Sıddîk ile buluştum ve arzu edersen Hafsa'yı seninle evlendireyim, dedim. Ebû Bekir radıyallahu anh sustu, herhangi bir cevap vermedi. Ben ise Ebû Bekir'e, Osman'dan fazla gönül koymuştum.

Birkaç gün sonra, Allah'ın Resulü Hafsa ile evlenmek talebinde bulundular. Hafsa'yı kendileri ile evlendirdim.

Daha sonra Ebû Bekir radıyallahu anh'le karşılaşınca, bana:

— Hafsa'yı benimle evlendirmek üzere teklifte bulunduğun zaman, belki gücenmiştin, sana hiç bir cevapta bulunmamıştım, dedi. Kendisine:

— Evet gücenmiştim, dedim. Ebû Bekir radıyallahu anh:

— Senin o teklifini kabul etmeme bir mani yoktu. Fakat Allah'ın Resulünün Hafsa'yı anladığını biliyordum da, onun bu sırrını açıklamak istemedim. Peygamber aleyhisselâm, kendisiyle evlenmek arzu etmese idi, onu zevcem olmaya kabullenirdim, dedi.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KUR'AN ÖĞRETME MİHRİ

Sehl bin Saad radıyallahu anh anlatıyor:

Bir kadın Peygamber aleyhisselâmın yanına gelerek:

— Ey Allah'ın Resulü, evlenmek için kendimi size takdim etmeye geldim, dedi.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm ona bakıp başını eğdi, sonra yine başını sallayıp sustu. Kadın bu teklifinden bir netice alamadığını görünce oturdu. Bu durum üzerine Peygamber aleyhisselâmın sahabilerinden biri kalkarak dedi ki:

— Ey Allah'ın Resulü, bu kadınla evlenmek istemiyorsanız, onu benimle evlendir.

Peygamber aleyhisselâm:

— Yanında bir şey var mı? diye sordu. Sahabî:

— Allah'a yemin ederim ki, bir şeyim yok, diye cevap verdi. Resulüllah aleyhisselâm:

— Evine git de bak, belki orada bir şey bulursun, dedi. Adam, evine gitti, bir süre sonra döndüğünde dedi ki:

Allah'a yemin ederim, yâ Resulüllah, bulamadım. Peygamber aleyhisselâm:

— Bak, demirden bile olsa, belki bir yüzük bulursun, dedi, Sahabî tekrar gitti, sonra döndü ve:

— Vallahi yâ Resulallah, bir demir yüzük bile bulamadım, fakat işte uzun bir entarim var, bunun yarısını ona vereyim, dedi. Bunun üzerine Resulüllah aleyhisselâm:

— Bu uzun elbise ile ne yaparsın, sen giysen o giyemez, o giyse sen elbisesiz kalırsın, buyurdu. Bunun üzerine sahabî oturuverdi. Uzun bir müddet böyle oturakaldıktan sonra kalktı. Peygamber aleyhisselâm adamın gittiğini görünce, çağırmalarını emir buyurdu. Sahabîler adamı çağırdılar. Adam geri gelince Resulüllah aleyhisselâm:

— Kur'ân'dan ezbere bir şey okumasını biliyor musun? diye sordu. Adam:

— Evet, filan ve filan sûreleri biliyorum, diye bildiklerini saydı. Peygamber aleyhisselâm:

— Bunları ezbere okuyabilir misin? dedi. Adam:

— Evet okurum diye cevap verdi. Resulüllah aleyhisselâm da:

— Haydi git, bildiğin Kur'ân karşılığında, o bildiğin Kur'ân'ı o kadına öğretmen karşılığında onu seninle evlendiririm, buyurdu.

(Buharı, Müslim, Ebû Davud, Tirmizî, Nesei)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KOCA HAKKININ ÜSTÜNLÜĞÜ

Kays bin Saad radıyallahu anh anlatıyor:

Hîre'ye geldim, oradaki halkı, başkalarına üstün tutulan bir Iran'lıya secde eder halde gördüm ve «Allah'ın Resulü bu secde edilmeye herkesten daha lâyıktır» dedim. Sonra gelip bunu Peygamber aleyhisselâmın kendisine anlatınca, Allah'ın Resulü şöyle buyurdular:

— Ne dersin? Bir kabire uğrarsan ona secde eder misin? Dedim ki:

— Hayır, etmem. Peygamber aleyhisselâm:

— Şu halde bunu asla yapmayın. Bir insanın başka bir insana secde etmesini emretseydim, Allah'ın hanımları üzerinde kocalarına verdiği haktan dolayı, hanımların kocalarına secde etmelerini emrederdim, buyurdular.

(Ebû Davud, Hâkim, Tirmizi)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KADINLAR VE KOCALARI

Âişe radıyallahu anhâ anlatıyor:

On bir kadın bir araya gelerek oturmuşlar ve hepsi kocalarına aid şeyleri gizlemeden anlatacaklarına dair söz vermişlerdi.

Birincisi şöyle söyledi:

— Kocam deri ile kemikten ibaret, dağ tepesinde kalan bir deve gibidir. Ne dağ, üzerine çıkılması kolay olan bir dağdır ki, çıkılsın, ne de deve o kadar kuvvetlidir ki, dağdan indirilebilsin. Yani kadın kocasını üzerine çıkılması imkânsız sarp bir dağın üstündeki cılız bir deveye benzetiyor ki, bu suretle dağ, geçidi olmayan çetin bir dağ olmakla yukarı çıkıp ona ulaşmanın mümkün olmadığını ve devenin de cılız olup rağbete değer eti bulunmadığını anlatıyor. Bu benzetişle kocasının cimri, kötü huylu, kendisinden hayır beklenmeyen bir kimse olduğunu anlatmak istiyor.

İkincisi dedi ki:

— Kocam hakkında bir şey söyleyemem. O, o kadar kötü bir kimsedir ki, kendisinden söz etsem, ancak açık ve gizli kötülüklerini söyleyebilirim. Yani onun kötülüklerden başka anlatacak bir tarafı yoktur.

Üçüncüsü anlattı:

— Kocam öyle kötü bir kimse ki, ayıplarını açıklasam beni boşar, sükût etsem muallakta bırakır. Yani bu benimle münâsebetini devam ettirir ki, bu şekilde kendisinden istifade edeyim, ne de tamamıyla boşayıp alâkasını keser ki başkasına varabileyim:

Dördüncüsü anlattı:

— Kocam Mekke ikliminin gecesi gibidir. Ne sıcak, ne de soğuktur. Orta hallidir; kendisinden ne korkulur, ne de usanılır, îyi huylu, hoş geçimli bir kimsedir.

Beşincisi anlattı:

— Kocam eve girince parslaşır, çıkınca arslanlaşır. Evde hiç bir hususî arzusu yoktur. Kadın kocasını çok uyuyan ve çok sıçrayıp atlayan pars hayvanına benzetmekte, kocasının eve gelince çok uyuduğunu, noksanları görmediğini, cinsî münasebete de çok düşkün olduğunu ifade ediyor, dışarıya çıktığı zaman da düşmanlarına karşı arslan gibi davrandığını anlatıyor.

Altıncısı anlattı:

— Kocam yediği zaman tabakta ne varsa Siler süpürür, içtiği zaman da son damlasına kadar içer. Yattığı zaman elbisesine bürünür ve bana dokunmak için elini bile çıkarmaz. Kadın böylece kocasının obur, cimri, kötü huylu ve karısı ile münâsebette bulunmak isteğinden uzak olduğunu anlatmakla; onun bu meziyetlerden mahrum bir erkek olduğunu söyleyerek kötülüyor.

Yedincisi anlattı:

— Kocam bir zavallı, yahut çımadan aciz, ahmaklığından dolayı her şeye uyan, her hastalığı üstünde toplamış, ya başını yaralayan veya cesedini veya her ikisini birden yapan bir zavallıdır.

Sekizincisi anlattı:

— Kocam, yumuşaklığı tavşan tüyü, kokusu da za'ferân kokusudur. Yani kadın kocasının derisinin yumuşaklığını ve devamlı olarak güzel kokular sürünmesi bakımından herkes tarafından sevilen bir kimse olduğunu ifade ediyor.

Dokuzuncusu anlattı:

— Kocam, evinin dikmesi yüksek, kılıcının kılıfları uzun, külü çok, evi de halk meclisine yakındır. Yani evinin dikmesi ve kılıcının kınları uzun demekle, kocasının boyunun yüksek olduğunu, külü çok diye tabir etmekle misafirperver, evi halk meclisine yakın demekle de devamlı olarak meclis tarafından kendisine müracaat edilen ve şeref sahibi bir şahıs olduğunu anlatıyor.

Onuncusu anlattı:

— Kocam pek zengindir. Ondan hayırlı kimse yoktur. Yani övülenlerin en iyisidir. Develeri, ağılları çoktur. Otlağa sık sık çıkarlar. Çalgı sesini işittikleri vakit, kesileceklerini katî olarak hissederler.

Onbirinci Ümmü Zer de şöyle anlatır:

—— Kocam Ebû Zer'dir. Ebû Zer, büyük bir adamdır. Kulaklarımı ziynetle doldurdu. Kollarımı şişmanlattı. Bana hürmet ve itibar gösterdi. Bu bakımdan içim ferahtır. Beni küçük bir yerde

varlığı bir kaç koyundan ibaret olan bir ailenin yanında bulmuştu. Sonra beni at seslerinin, deve seslerinin bulunduğu ve zahiresi harmanda dövülen ekin sahibi bir ailenin arasına getirdi. Yanında ne söylesem kabul edilir. Sabaha kadar uyurum, kimse beni uyandırmaz. Bol süt içer ve süte doyarım.

Ebû Zer'in anası, bilseniz ne hanımdır. Onun zahire anbarları, eşyasını koyduğu hararları çok büyüktür. Evi de geniştir.

Ebû Zer'in oğlu da hayırlı bir delikanlıdır. Yattığı yer kılıcı çekilmiş kılıf gibidir. Yani boylu boslu, vücudunun hatları düzgün bir gençtir. Dişi bir keçinin kol tarafı ile doyar, obur değildir.

Ebû Zer'in kızı ne terbiyeli bir kızdır. Babasına karşı itaatlidir. Anasına da itaatlidir. Vücudu elbisesini doldurur. Güzelliği ve terbiyesi akran ve emsalinin imrenmelerine sebep olur.

Ebû, Zer'in cariyesi ne sadakatli bir cariyedir. Aile sırlarımızı dışarıya çıkarmaz. Evimizin yemeklerini bozmaz. Güzel de yemek pişirir, israf etmez ve evimizi devamlı temiz tutar.

Ümmü Zer, sözlerine şöyle devam eder:

— Bir gün kocam Ebû Zer evden çıktı. Yağ çıkarılmak için süt tulumları çalkalanıyordu. Yolda bir kadına rastladı. Kadının pars gibi iki çocuğu vardı. Koltuklarının altında annelerinin memeleri ile oynuyorlardı. Bu kadını gören kocam benden vazgeçti ve onunla evlendi. Ben de ondan şeref sahibi bir adamla evlendim. Bu adam da güzel yürür ve en güzel ata binerdi. Meşhur Hatt imalâtından olan mızrağını alır, akşam üzeri deve ve sığır nevinden bir sürü hayvanı önüne katarak banar gelirdi. Getirdiklerinin hepsinden bana bir çift verirdi. Ve bana: Ey Ümmü Zer Dilediğin gibi ye, iç ve yakınlarına ikramda bulun, derdi. Bununla beraber bu kocamın bana verdiklerinin tamamını toplasam Ebû Zer'in en küçük kabını dolduramaz.

Hazreti Aişe radıyallahu anhâ burada buyuruyor ki: Peygamber aleyhisselâm bana: Ben senin için Ümmü Zer'in Ebû Zer'i gibiyim. Bir fark var ki, o Ümmü Zer'i terketti, ben ise seninle beraberim ve beraber olacağım, buyurdu.

(Buharî, Müslim, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HİZMETÇİDEN DAHA HAYIRLI

Hazreti Ali radıyallahu anh anlatıyor:

Fatıma radıyallahu anhâ'nın el değirmeni ile un öğütmekten elleri acıyordu. Bu acısından dolayı —bir hizmetçi ihtiyacını arzetmek maksadıyla— Peygamber aleyhisselâma şikâyette bulunmaya geldi. Resulüllah aleyhisselâma un geldiğini de haber almış, fakat bu undan kendisine bir hisse düşmemişti. Bu hususu Hazreti Âişe radıyallahu anhü'ya söyledi. Allah'ın Resulü eve gelince Âişe radıyallahu anhâ meseleyi kendilerine bildirdi. Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm bize

geldi. Biz yatmış bulunuyorduk. Geldiğini görünce kalkmaya başladık. Resulüllah aleyhisselâm: Yerinizde kalın, buyurdu ve Fâtıma ile benim aramda oturdu. Ayağı karnıma değmişti de serinliğini hissediyordum.

Hemen buyurdular ki:

— İstediğinizden daha hayırlısını size haber vereyim mi? Yatmaya gittiğiniz vakit 33 defa Sübhanellah, 33 defa Elhamdülillah, 33 defa Allahü Ekber deyin. Bu, sizin için istediğiniz hizmetçiden daha hayırlıdır.

(Buharı, Müslim, Ebû Davut, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALLAH'IN YAPTIĞINI BOZMAK

Câbir radıyallahu anh anlatıyor:

Tufeyl bin Amd ed-Devsî Peygamber aleyhisselâma gelerek:

— Ey Allah'ın Resulü! Çok sağlam bir kale içerisinde seni koruyan insanlar arasında kalmak ister misin? dedi ki, bununla «bizim memleketimize hicret etmez misin? Biz seni muhkem bir kalede korur ve bütün kötülüklerden muhafaza ederiz» beyânında bulunmak istedi. Allah'ın Resulü de bu teklifi kabul etmedi. Zira, Allahü Teâlâ, Ensâr için hicreti gizli tutmuştu. Vakti gelip Peygamber aleyhisselâm Medine'ye hicret edince, Tufeyl radıyallahu anh ile kavminden bir adam da Medine'ye hicret ettiler. O adam Medine'de hastalandı ve rahatsızlığına sabır göstermeyerek parmaklarının etrafını geniş bir okla kesti. Vefat edinceye kadar da o parmaklarından kan aktı. Vefat ettikten sonra, Tufeyl radıyallahu anh bu şahsı rüyada gördü. Adam güzel bir suret içinde bulunuyordu. Ancak elleri örtülü bir vaziyette idi.

Tufeyl:

— Rabbin sana nasıl muamelede bulundu? diye sordu. Adam:

— Allah'ın Resulünün yanına hicret etmiş olduğum sebebten dolayı günahlarımı mağfiret etti, diye cevap verdi.

Tufeyl radıyallahu anh:

— Ellerini neden bu şekilde sargılı olarak görüyorum? diye sordu. Adam dedi ki:

—— Bana, «senin bozmuş olduğun şeyleri düzeltmeyeceğiz» diye söylendi.

Tufeyl radıyallahu anh bu rüyasını Peygamber aleyhisselâma anlattı.

Allah'ın Rasulü de:

— Ey Rabbim! O kişiyi elleri dolayısı ile yaptığı suçunu da mağfiret et, diye duada bulundular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ZİNANIN TEVRAT'TA HÜKMÜ

Ibni Ömer radıyallahu anh anlatıyor:

Resulüllah aleyhisselâmın huzuruna birbiri ile zina yapmış olan bir yahudî erkeği ile kadını getirdiler. Allah'ın Resulü yahudî erkeğine dönüp şöyle sordu:

— Zina eden kimse hakkında Tevrat'ta ne hüküm görüyorsunuz? Onlar dediler ki:

— Ceza olarak zina eden kadın ile erkeğin yüzlerini karalayıp, her ikisini birer hayvana ters bir vaziyette bindirir ve şehir ortasında gezdiririz.

Bu cevap üzerine Peygamber aleyhisselâm:

— Eğer doğru söylüyorsanız, Tevrat'ı getirin, buyurdular.

Tevrat'ı getirdiler ve okumaya başladılar. Okuyan şahıs recm âyetine gelince parmağı ile üzerini kapatarak yalnız üst tarafı ile altını okudu. Aynı kavimden olan Abdullah bin Selâm radıyallahu anh Allah'ın Resulünün yanında idi ve:

— Ey Allah'ın Resulü! Emir buyur da parmağını kaldırsın, dedi.

Peygamber aleyhisselâm okuyan yahudîye parmağını kaldırmasını emretti. Yahudî parmağını kaldırınca, parmağının altında recm âyeti olduğu meydana çıktı. Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm her iki yahudînin de recmedilmesini emretti ve recm emri yerine getirildi.

O iki yahudîyi recmedenler arasında ben de vardım ve recmedilen yahudî erkeğin, kadını atılan taşlardan korumak için kendisini ona siper etmeye gayret ettiğini gördüm.

(Buharı, Müslim, Ebû Davud, Tirmizî, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ZİNAKÂR KADININ TEVBESİ

Imran bin Huseyn radıyallahu anh anlatıyor:

Cüheyne kabilesine mensup bir kadın Allah'ın Resulünün yanına geldi. Kendisi zina etmiş ve bundan da hamile kalmıştı. Kadın dedi ki:

— Ey Allah'ın Resulü! Cezayı gerektiren bir suç işledim. Bana had cezasını tatbik et.

Bu ifade üzerine Peygamber aleyhisselâm kadının velisi bulunan kişiyi çağırtıp:

— Kadına iyi muamele yap, doğumunu yapınca da bana getir, dedi.

Adam Allah'ın Resulünün buyurduğu gibi yaptı ve kadını kendisine getirdiği zaman, Peygamber aleyhisselâm, recm sırasında açılmaması için kadının üstündeki elbiselerin vücuduna iyice bağlanmasını söyledi. Kadının elbiselerini bağladılar. Sonra recmedilmesini emretti ve emir yerine getirildi. Recmden sonra da Peygamber aleyhisselâm o kadinin cenaze namazını kıldırdı. Bunun üzerine Hazreti Ömer radıyallahu anh dedi ki:

— Ey Allah'ın Resulü! Bu kadın zina yaptı, namazını nasıl kıldırıyorsunuz? .

Peygamber aleyhisselâm cevaben şöyle buyurdular:

— Bu kadın öyle bir tevbe etti ki, tevbesi Medine halkından 70 kişi arasında taksim edilse hepsi için yeter ve artardı. Hem sen, canını Allah rızası için feda etmekten daha faziletli bir tevbe gördün mü?..

(Müslim, Ebû Davud, Tirmizî, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PEYGAMBERİMİZİN KIZI DA OLSA

Aişe radıyallahu anha anlatıyor:

Mahzun kabilesine mensup bir kadın hırsızlık yapmış ve bu kadının durumu Kureyş'lileri güç durumda bırakmıştı. Aralarında «bu kadın için Peygamber aleyhisselâm nezdinde kim şefaatçi olacak» diye konuştular.

Bir kısmı dedi ki:

— Allah'ın Resulünün sevgilisi Usame radıyallahu anh'ten başka kim buna cesaret gösterebilir? Durumu Üsame radıyallahu anh'e bildirdiler. O da Peygamber aleyhisselâma müracaat etti. Resulüllah aleyhisselâm Üsame radıyallahu anh'e:

— Allah'ın tesbit ettiği cezalardan biri hakkında şefaatçi olmaya nasıl teşebbüs edersin? dedi ve sonra kalkıp şöyle buyurdu:

— Ey insanlar! Sizden evvelkilerin niçin helak olduklarını bilir misiniz? Onların arasında soylulardan biri hırsızlık yaptığı zaman, onu serbest bırakır, ceza vermezlerdi. Halkın zayıf tabakasından bir kimse hırsızlık yaptığı zaman da, hemen cezayı tatbik ederlerdi. Allah'a yemin ederim ki, Muhammed'in kızı Fâtıma hırsızlık etse, onun da elini keserdim.

Sonra o Kureyşli kadının getirilmesini emretti ve kadının eli kesildi

(Buharî, Müslim, Ebû Davud, Tirmizî, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CEHENNEMDEN BİR PARÇA

Ümmü Selem radıyallahu anhâ anlatıyor:

Resulüllah aleyhisselâma dâvalarını isbat etmek için delîl ve şahitleri bulunmayan iki kişi, kendilerine ait olan miras hakkında davalaşmak üzere geldiler.

Resulüllah aleyhisselâm:

— Kime, kardeşinin hakkından fazla birşey vermeye hükmedersem, onu sakın almasın. Çünkü böyle bir şey verirsem, kendisine ancak cehennemden bir parça vermişim demektir, buyurdular.

Bu sözler üzerine dâvâlaşan şahısların ikisi de ağlamaya başladılar ve her ikisi de birbirlerine «hakkım senin olsun» dediler.

Bunun üzerine Resulüllah aleyhisselâm:

— Aranızda kur'a çektikten sonra mirası ayırın, hakkı arayın. Hisselerinizi aldıktan sonra birbirinizle helâllaşın, buyurdular.

Bir rivayette de: Çünkü vahiy nazil olmayan meselelerde kendi reyimle hüküm veriyorum, buyurdular.

Yine Ummü Seleme radıyallahu anha, Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduklarını anlatıyor:

«Ben, ancak bir insanım. Siz de bana gelip dâvâlaşıyorsunuz. Belki bazınızın delili hasmınınkinden daha kuvvetli oluyor. Ben de, bu ifadeye göre onun lehine hüküm verebiliyorum. Fakat kime, kendisine değil de kardeşine ait olan bir hakkın verilmesi ile hükmedersem, öyle olmadığını bildiği halde bunu asla almasın. Zira bu takdirde ben kendisine ancak cehennemden bir parçayı ayırmış oluyorum demektir.

(Ebû Davud)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÇOCUK HANGİ KADININ

Ebû Hüreyre radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselâmın şöyle anlattıklarını rivayet ediyor:

iki kadın, yanlarında biribirlerinden ayırt edilemeyecek kadar küçük çocukları bulunduğu halde beraber otururlarken, bir kurt gelip çocuklarından birini kapıp götürmüştü. Kadınlardan biri diğerine: Kurdun götürdüğü çocuk seninki idi, dedi. Diğeri ise, hayır senin çocuğun idi, dedi. Bu ihtilâf üzerine davalaşmak için Davud aleyhhiselâmın huzuruna geldiler, Davud aleyhisselâm da kurdun saldırısından kurtulan çocuğun yaşlı olan kadına ait olduğuna karar verdi. Kadınlar daha sonra Davud aleyhisselâmın oğlu Süleyman aleyhisselâmın huzuruna çıktılar ve meseleyi ona anlattılar.

Süleyman aleyhisselâm da:

— Bana bir bıçak getirin, çocuğu kesip aranızda taksim edeyim, dedi.

Genç olan kadın:

— Aman, hayır hayır. Allah sana rahmet ihsan etsin, çocuk benim değil, yaşlı kadınındır, dedi. Bu sözler üzerine Süleyman aleyhisselâm kalan çocuğun yaşlı kadına değil, genç kadına ait olduğuna hüküm verdi.

(Zira genç kadın çocuğun gerçek anası olduğundan kesilmesinden endişe ettiği için, onun ihtiyar kadında kalması bahasına da olsa hakkından vazgeçmişti.)

(Buharı, Müslim. Ebû Davud, Tirmizî, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÖRNEK AHLAK

Ebû Hüreyre radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselâmın şöyle anlattıklarını bildirmiştir:

Bir adam, başka birisinden bir mülk satın almıştı. Satın aldığı mülkde içi altın dolu bir küp buldu. Mülkü satan kimseye dedi kî:

— Bu altınları benden al. Çünkü ben senden mülkü satın aldım, içindeki altını satın almadım.

Satıcı ise şöyle cevap verdi:

— Ben sana bu yeri içinde bulunanlarla beraber sattım. Sonra bu iki kişi aralarında hakem olması için, bir başka adama müracaat etiler.

Hakem olan kişi kendilerine:

— Çocuğunuz var mı? diye sordu, Birisi:

— Benim bîr oğlum var, diye cevap verdi. Hakem de şöyle karar verdi:

— Oğlanla kızı evlendirin ve ikisi için bu altından harcayın. Artan kısmını da sadaka olarak dağıtın...

(Buharı, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İHLASLI KELİME-İ TEVHÎD

İbni Abbas radıyallahu anh anlatıyor:

— iki adam Allah'ın Resulüne gelip dâvâlaştılar. Resûlullah aleyhisselâm alacaklı kişiden delil ve şahit göstermesini istedi. Alacaklının ise delil ve şahidi yoktu. Bundan sonra borçlu kimseye yemin etmesini teklif etti. Borçlu da «Kendisinden başka ilâh olmayan Allah»'a yemin etti. Adamın yemin etmesinden sonra Peygamber aleyhisselâm kendisine:

— Hayır, sen alacaklının iddia ettiği gibi yapmışsın. Fakat «Lâilâ-he illallah» sözünü ihlâs ile söylediğin için, Allah seni mağfiret etti, buyurdu.

(Çünkü o anda Cebrail aleyhisselâm gelmiş ve Peygamber aleyhisselâma borçlunun yalan yere yemin ettiğini, fakat kelime-i tevhidi ihlâsla söylediği için Allahü Teâlâ'nın kendisini affettiğini haber vermişti.)

(Ebû Davud, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MÜMİN MÜMİNÎN KARDEŞİDİR

Süveyd bin Hanzala radıyallahu anh anlatıyor:

Resulûllah aleyhisselâmı ziyaret etmek için yola çıkmıştık. Valî bin Hucr radıyallahu anh de bizimle beraber bulunuyordu. Yolda kendisine hasım olan biri çıkıp onu yakaladı. Vail, kendisinin Vail olmadığını söylemişti de, hasmı:

— O'nun Vail olmadığına yemin edin, hemen salıvereyim, demişti.

Arkadaşlar yalan yere yemin etmekten kaçındıkları için yemin etmek istemediler. Ben ise, Vail'in. Vail olmayıp kardeşim olduğuna dair yemin ettim, bunun üzerine hasmı da Vail'i salıverdi.

Peygamber aleyhisselâmın huzuruna gelince, hadiseyi anlatıp arkadaşların, Vail'in Vail olmadığına yemin etmek istemediklerini ve kendimin Vail'in kardeşim olduğuna dair yemin ettiğimi söyledim. Peygamber aleyhisselâm da:

— Doğru söylemişsin; müslüman müslümanın kardeşidir, buyurdular.

(Ebû Davud, îbni Mâce)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

«YAPRAK ASKER»

Câbir radıyallahu anh anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm bizi, Kumandanımız Ebû Ubeyde olduğu halde, üçyüz süvari olarak Kureyş'lilerin ticaret kervanlarını gözetlemek için göndermişti. Açlıkla karşı karşıya kalmıştık. O derece kî, açlıktan ağaç yapraklarını yedik. Bu sebepten bu askere «yaprak asker» dediler. Deniz, sahile anber denilen bir balık atmıştı. Onbeş gün o balıktan yedik ve iç yağından da vücudumuzu yağladık. Bu suretle vücutlarımız iyileşti. Ebû Ubeyde bu balığın kemiklerinden birisini alıp yere dikmişti ki onun altından, üzerinde binicisi bulunan bir hayvan geçebilirdi.

Aramızda bir adam vardı ki, açlık son haddine vardığında, üç dişi deveyi boğazlamıştı. Sonra üç dişi deve daha boğazladı. Fakat bundan sonra Ebû Ubeyde deve boğazlamaya devam etmesini yasakladı.

(Buharî, Müslim, Ebû Davud, Nesel)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİR NEBÎ VE BİR KARINCA

*

Ebû Hureyre radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselâmın şöyle anlattığını bildiriyor:

Peygamberlerden birini bir karınca ısırmıştı. O da bütün karınca yuvasının yakılmasını emretmişti. Bunun üzerine Allahü Teâlâ o Peygambere şöyle vahyetti:

— Bir tek karınca seni ısırdığı için, ümmetlerden Allah'ı teşbih eden bir ümmetin hepsini mi helak ettin?

(Buharı, Müslim, Ebû Davud, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEMEKTE BESMELE VE ŞEYTAN

Huzeyfe radıyallahu anh anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm ile beraber yemek etrafında hazır olduğumuz vakit.. Allah'ın Resulü başlamadan önce ellerimizi yemeğe uzatmazdık. Bir defa Resulüllah aleyhisselâm ile beraber yemek etrafında toplanmıştık. Bir cariye, biri tarafından itilircesine gelip elini yemeğe uzatınca, Peygamber aleyhisselâm cariyenin elini tutup onu durdurdu. Ondan sonra bir Arâbî de aynı şekilde itilircesine geldi. Allah'ın Resulü bununda elinden tutup yemeğe başlamasına mani oldu ve şöyle buyurdu:

— Muhakkak ki şeytan, Allah'ın ismi anılmamak, yani besmele çekilmemek suretiyle yemeği kendisine helâl kılmaya gayret eder. Bu sebeple bu cariyeyi getirdi ve besmele çektirmeden yemeğe başlatarak, bunun vasıtasıyla yemeği kendisine helâl kılmak istedi. Bunun için cariyenin elinden tutup yemeğe başlamasını önledim. Sonra, aynı sebeple şu ârâbiyi getirdi. Onun da elinden tutup yemeğe başlamasına mani oldum. Hayatımı kudreti ile tutan Allah'a yemin ederim ki, cariyenin eli ile birlikte şeytanın da eli elimde idi.

(Müslim, Ebû Davud, Neseî)

Hazreti Aişe radıyallahu anhâ anlatıyor:

Resülullah aleyhisselâm sahabîlerinden altı kişi ile beraber yemek yiyordu. Bu arada bu ârâbî geldi ve iki lokma yedi. Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm:

— Eğer şu ârâbî besmele ile yemiş olsaydı yemek hepinize yeterdi, buyurdular.

(Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ISLAMIN BEREKETİ

Ebû Hureyre radıyallahu anh anlatıyor:

Bir kâfir kimse, Peygamber aleyhisselâma misafir olarak gelmişti. Allah'ın Resulü kendisine koyundan sağılmış bir kâse süt getirmelerini söyledi. Adam sütü sonuna kadar içti. Sonra bir bardak daha getirmelerini emretti. Onu da içti. Bir kâse daha getirmelerini söyledi. Onu da içti. Bu şekilde yedi defa birer sağımlık koyun sütü içinceye kadar devam etti. Adam geceyi burada geçirdi. Sabahleyin de müslüman oldu.

Peygamber aleyhisselâm bu sefer kendisine yine bir kâse koyun sütü getirmelerini söyledi. Adam sütü içti. Bir kâse daha getirmelerini emretti. Fakat adam bunu içip bitiremedi.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm şöyle buyurdular:

— Mümin bir mîde ile içer, kâfir ise yedi mide ile içer.

(Müslim, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KÖTÜLÜKLERİN BAŞI ŞARAP

Hazreti Osman radıyallahu anh anlatıyor:

Şarap içmekten kaçının. Çünkü şarap kötülüklerin anasıdır. Vaktiyle bir adam varmış, kendisine bir fahişe âşık olmuş ve şahidlik için istediğini söylemek üzere cariyesini bu adama göndermiş. Adam da bu cariye ile beraber gelmiş. Cariye, her girdikleri kapıyı kilitlemiş. Bu şekilde adam, kendisini yanında bir oğlan ile bir şişe şarap olan güzel bir kadının karşısında bulmuş.

Kadın adama:

— Allah'a yemin ederim ki ben seni şahidlik için çağırmadım. Benimle zina etmen, yahut şu şaraptan bir kâse içmen, veya bu oğlanı öldürmen için çağırdım, demiş.

Adam, bakmış ve «bunların en zararsız olanı şu şaraptan bir kâse içmekliğimdir» diye söyleyerek, «bana şaraptan bir kâse ver» demiş. Kadın vermiş. Adam şarabı içince, daha fazlasını istemiş ve o kadınla zina edip yanındaki oğlanı da öldürmeden oradan ayrılmamış.

İşte gördünüz ya, bu bakımdan, içki içmekten kaçının. Çünkü Allah'a yemin ederim ki şarap iman ile beraber bulunmaz. Ancak ikisinden biri, sahibinin yoldan çıkmasında bir şüphe hâsıl ederse bir araya gelebilirler.

(Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

LANETLİ KADINLAR

Abdullah radıyallahu anh şöyle buyuruyor:

Allahü Teâlâ, dövme yapan ve yaptırmak için çabalayan, yüzündeki kılları cımbızla yolan ve bunu yaptırmak isteyen, güzellik maksadıyla bunları yapan ve Allah'ın yarattığını değiştiren kadınlara lanet etsin!..

Abdullah radıyallahu anh'ın bu sözleri, Beni Eset'den daima Kur'ân-ı Kerîm okuyan Ümmü Yakub ismindeki kadına bildirilince, bu kadın, kalkarak Abdullah radıyallahu anh'ın yanına gelir ve mesele hakkında kendisiyle münakaşa eder.

Abdullah radıyallahu anh:

— Allah'ın Resulünün lanet ettiklerine ben neden lanet etmiyeyim, diyerek: bu, Allah'ın kitabında vardır, diye de ilâve eder. Kadın ise:

— Mushaf'ın iki kapağı arasında bulunanların hepsini okudum, fakat senin bu söylediklerini görmedim, diye cevap verince, Abdullah radıyallahu anh:

— İyice okumuş olsaydın, görürdün. Çünkü Allahü Teâlâ: «Peygamberin getirdiğini alın, yasakladığını da yapmayın» buyuruyor, diye söyler.

Ümmü Yakub:

— Ben şu anda söylediğin bu şeylerin senin zevcende de olduğunu tahmin ediyorum, deyince, Abdullah radıyallahu anh:

— Git, bak, diye cevap verir.

Ümmü Yakub, Abdullah radıyallahu anh'ın hanımınınn yanına varır, fakat bu bahsedilenlerden bir şey göremeyince döner ve:

— Hakikaten bunlara aid bir şey görmedim, diye söyler. Bunun üzerine Abdullah radıyallahu anh:

— Zevcemde böyle bir şey bulunsaydı, bir arada hayat süremez, biribirimizden ayrılırdîk, diye cevap verir.

(Buhari, Müslim, Ebû Davud, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

GÜNAHLARA KEFFARET

Abdullah radıyallahu anh anlatıyor:

Allah'ın Resulünün huzuruna girdim. Çok ızdıraplı bir hali vardı.

Dedim ki:

— Ey Allah'ın Resulü! Sıtma hastalığın çok şiddetli.. Peygamber aleyhisselâm:

— Evet ben hastalandığım vakit duyduğum ızdırap iki kat olup sizden iki kişinin duyduğu ızdırap derecesindedir, buyurdular. Dedim ki:

— Bu, belki sana iki kat ecir sağlamak için öyledir. Bunun üzerine buyurdular ki:

— Evet, söylediğin gibidir. Belâya uğrayan, bir diken ve bundan fazla bir şey kendisine isabet eden bir müslüman yoktur ki, bu sebepten dolayı ağaç yapraklarının döküldüğü gibi, Allahü Teâlâ onun günahlarını bağışlamasın...

(Buhari, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

VEBADAN KAÇMAK

İbni Abbas radıyallahu anh anlatıyor:

Hazreti Ömer radıyallahu anh Şam'a doğru yola çıkmıştı. Serg ismindeki köye vardığı zaman, Şam'daki Emirlere ve Ebû Ubeyde bin Cerrah ve arkadaşları ile karşılaştı. Bunlar, kendisine Şam'da veba hastalığı olduğunu söylediler. Hazreti Ömer, Ibni Abbas:

— Bana ilk Muhacirleri çağır, dedi.

Çağırdım ve onlarla istişarede bulundu. Onlar ise ayrı ayrı görüş bildirdiler.

Bir kısmı:

— Sen mühim bir iş için çıkmışsın, geri dönmeni uygun bulmuyoruz, dediler.

Bazıları ise:

— Yanında, diğer insanlarla beraber Allah'ın Resulünün sahabîleri de var, onları vebaya arzetmenin doğru olmayacağını söylediler. Sonra Hazreti Ömer, onlara:

— Siz gidin, diye söyleyip, Bana Ensarı çağır, dedi. Çağırdım. Onlarla da aynı şekilde istişarede bulundu. Ancak onlar da Muhacirler gibi farklı görüşler beyan ettiler. Onlara da:

— Siz de gidin, dedikten sonra bana Fetih Muhacirlerinden Kureyş'in büyüklerini çağır, diye söyledi. Onları da çağırdım. Onlar içinden iki kişi arasında bile farklı fikirde olan çıkmadı. Hepsi aynı görüşte olarak, dediler ki:

— İnsanlarla beraber geri dönmeni ve halkı vebaya götürmemen icabettiğini düşünüyoruz, dediler.

Bunun üzerine Hazreti Ömer, insanlara:

— Yarın sabah hayvanımın üzerinde olarak Medine'ye dönüyorum, diye seslendi.

Bunu duyan Ebû Ubeyde radıyallahu anh:

— Allah'ın kaderinden mi kaçıyorsun? diye sordu. Hazreti Ömer:

— Bunu senden değil, başkasından işitmek isterdim ey Ebû Ubeyde! dedi.

Zira Hazreti Ömer, Ebû Ubeyde radıyallahu anh'a muhalif kalmaktan kaçınırdı. v Tekrar Ebû Ubeyde radıyallahu anh'a:

— Evet, Allah'ın kaderinden, yine Allah'ın kaderine kaçıyoruz, diye cevap verdi.

Bu sırada Abdurrahman bin Avf radıyallahu anh geldi. Bazı hususları arzetmek için gelmiş bulunuyordu. Meseleyi öğrenince, dedi ki:

— Bununla alâkalı bende malûmat var. Allah'ın Resulünü şöyle söylerken işittim:

— «Bir yerde veba hastalığı çıktığını duydunuz mu oraya gitmeyin. Bulunduğunuz yerde veba başgösterdiği vakit, ondan kaçmak için o yerden de çıkmayın.»

Hazreti Ömer bu Hadîs-i Şerifi işitince, Allah'a hamdetti. Sonra kalkıp gitti.

(Buharî, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YAHUDİLERİN YALANI VE İTİRAF!

Ebû Hureyre radıyallahu anh şöyle anlatıyor:

Hayber fethedildiği zaman Allah'ın Resulüne zehirli bir koyun getirmişlerdi.

Peygamber aleyhisselâm:

— Orada bulunan yahudileri toplayıp bana getirin, diye emretti. Toplayıp getirdiklerinde Peygamber aleyhisselâm onlara:

— Size bir şey soracağım; doğru cevap verecek misiniz? dedi. Yahudiler:

— Evet, doğru söyleyeceğiz, ey Ebu'l Kasım, dediler. Peygamber aleyhisselâm: .

— Babanız kimdir? diye sordu.

— «Babamız filandır» diye cevap vermeleri üzerine de:

— Yalan söylüyorsunuz, babanız o filan kimse değil, filandır, buyurdu. Yahudiler:

— Haklısın öyledir, diye tasdik ettiler. Peygamber aleyhisselâm:

— Size başka bir şey soracağım; doğruyu söyleyecek misiniz? dedi. Dediler ki:

— Evet, ey Ebu'l Kasım! Yalan söyleyecek olursak, yalanımızı yakalarsın, nasıl ki babamızla alâkalı yalanı da bildin. Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm:

— Kimler cehennemde kalacaklar? diye sordu. Yahudiler:

— Bir müddet kolaylıkla biz kalacağız, sonra da bizim yerimize siz geleceksiniz, dediler.

Peygamber aleyhisselâm:

— Orada çakılıp kalın! Allah'a yemin ederim ki, ebediyyen orada sizin yanınıza gelmeyeceğiz, buyurdu.

Daha sonra onlara dedi ki:

— Eğer başka bir şey sorarsam, doğrusunu söyleyecek misiniz?

— Evet, diye cevap vermeleri üzerine Peygamber aleyhisselâm buyurdu ki:

— Bu koyuna zehir koydunuz mu?

— Evet, dediler.

— Niçin yaptınız? diye sorunca da:

— Eğer yalancı Peygamber isen senden kurtuluruz, diye düşündük. Hakikaten Peygamber isen zaten zehir sana zarar vermez, dediler.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YAHUDİ OĞLANIN İMANI

Bir yahudinin oğlu Peygamber aleyhisselâmın hizmetinde bulundu. Bir gün hastalandı. Resûlullah aleyhisselâm da ziyaretine gitti. Başucunda oturduktan sonra oğlana:

— Müslüman ol! buyurdu.

Bunun üzerine oğlan babasına baktı. Babası da:

— Ebu'l Kasım'a itaat et, diye söyleyince, o da müslümanlığı kabul etti.

Peygamber aleyhisselâm oğlanın hak dini kabul etmesi üzerine:

— Bu oğlanı ateşten kurtaran Allah'a hamd olsun! diyerek kalktı ve gitti.

*** * ***

Index'e dön --- Sonraki hikâye

RESÜLULLAHIN AMELİYATI

Enes radıyallahu anh anlatıyor:

Resûlullah aleyhisselâm küçüklüğünde çocuk arkadaşlarıyla oynarken, Cebrail aleyhisselâm gelip kendisini aldı. Sırtı üzerine yatırıp göğsünü yardı ve kalbinden bir pıhtı parçası çıkardıktan sonra:

- Bu, şeytanin sendeki payidir, dedi.

Sonra Resûlullahın kalbini altın bir kâse içerisinde zemzem ile yıkadı. Yarayı kapattıktan sonra Peygamber aleyhisselâmı bulunduğu yere getirdi. Çocuklar Peygamber aleyhisselâmın süt annesi Halime'ye koşup:

- Muhammed öldürüldü, dediler.

Peygamber aleyhisselâmı "görmeye gelenler, onu rengi sararmış bir vaziyette gördüler.

Enes radıyalîahu anh devamla:

- Onun göğsündeki dikiş yerinin izini ben gördüm, demiştir.

(Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ ALLAH VE İNSANOĞLU

Ebû Hureyre radıyallahu anh Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

Allahü Teâlâ kıyamet gününde şöyle buyuracaktır:

- Ey insanoğlu! Ben hasta olmuştum da sen ziyaretime gelmemiştin.

insanoğlu:

- Ey Rabbim! Ben senin ziyaretine nasıl gelirdim ki, Sen âlemlerin Rabbisin, diyecektir. Allahü Teâlâ:

- Bilmiyor muydun ki, o hasta kulumun ziyaretine gitseydin benim rızâmı ve ecrimi o hasta kulumun yanında bulacaktın, buyuracaktır.

Yine Allahü Teâlâ:

- Ey insanoğlu! Bana yedirmeni istemiştim de, sen bana bir şey yedirmemiştin ki, sen âlemlerin Rabbisin, diye cevap verecektir. Allahü Teâlâ:

- Bilmiyor muydun ki, filan kuluna kendisine bir şey yedirmeni istemişti de", sen ona yiyecek bir şey vermemiştin. Eğer ona yiyecek bir şey vermiş olsaydin, bunun ecrini bende bulacaktin, buyuracaktir.

Yine Allahü Teâlâ:

- Ey insanoğlu! Senden su istemiştim de sen bana su vermemiştin, buyuracaktır, insanoğlu da:

- Ey Rabbim, ben sana nasıl su veririm ki, Sen âlemlerin Rabbisin, diyecektir. Allahü Teâlâ:

- Filan kulum senden su istemişti de sen ona su vermemiştin. Eğer vermiş olsaydin, bunun sevabini bende bulacaktin, buyuracaktir.

(Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAKIKÎ MÜSLÜMAN

Enes radiyallahu anh'ten anlatilir:

Adamin biri, Peygamber aleyhisselâma gelerek iki dağ arasinda bin koyun istedi. Resûlullah aleyhisselâm da bu kimseye istediğini verdi. Bunun üzerine adam kavmine gelip:

— Ey kavmim, müslümanlığı kabul edin. Çünkü Muhammed aleyhisselâm fakirlikten korkmadan bol bol dağıtıyor, dedi. Bunun üzerine Enes radıyallahu anh dedi ki:

— Eğer bir kimse ancak dünyayı isteyerek müslüman olmâlt isterse, islâm kendisine dünyadan ve dünyanın içindekilerden daha sevgili gelmediği müddetçe, hakikaten muslim olamaz.

(Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

RESÛLULLAHIN ÜMMETİNE ŞEFKATİ

Abdullah (bin Amr radıyallahu anh anlatıyor:

Resûlullah aleyhisselâm, îzzet ve Celâl sahibi Allah'ın, ibrahim aleyhisselâm hakkındaki «Ey Rabbim, putlar insanlardan çoğunu yoldan saptırdılar. Kim bana uyarsa, o bendendir. Kım karşı gelirse artık onun işi sana kalmıştır. Zira sen afvedicisin, merhamet sahibisin» mealindeki âyetini okudu.

İsa aleyhisselâm da:

— Ey Rabbim, eğer onları cezalandıracaksan onlar senin kullarındır. Onları mağfiret buyuracaksan, muhakkak ki sen izzet ve hikmet sahibisin, demişti, dedi ve ellerini kaldırıp:

— «Ey Allah'ım, ümmetim, ümmetim» diye yalvardı ve ağladı. Bunun üzerine izzet ve Celâl sahibi Allah:

— Ey Cebrail Muhammed aleyhisselâma git, Rabbin her şeyi bilir, fakat yine de ağlamasını sor! buyurdu. Cebrail aleyhisselâm Peygamber aleyhisselâma gelip sordu. Allah'ın Resulü:

— Allah en iyi bilendir, diyerek Cebrail aleyhisselâma ağlamasının sebebini anlattı.

Allahü Teâlâ Cebrail aleyhisselâma buyurdu ki:

— Ey Cebrail, Muhammed aleyhisselâma git ve deki, biz onu ümmeti için razı kılacağız, ümmetine bir kötülük yapmayacağız!.

(Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

RESÜLÜLLAHA İTAAT EDEN AĞAÇ

Cabir radıyallahu anh anlatıyor:

Peygamber aleyhissclâm ile beraber yola çıkmıştık. Geniş bir vadiye gelince, Allah'ın Resulü abdestini bozmaya gitti. Ben de peşinden içinde su bulunan bir kapla kendisini takip ettim. Peygamber aleyhisselâm etrafına baktı. Abdest bozmak için görünmeyecek bir yer bulamadı. Uzakta vadinin kenarında iki ağaç görüverince de onlardan birinin yanına gitti. Dallarından birini alıp:

- Allah'ın izni ile benimle yürü! buyurdu. Ağaç burnu halkalı deve gibi, Peygamber aleyhisselâmın arkasını takip etti. Sonra diğer ağaca gitti. Onun da bir dalını alıp:

- Allah'ın izniyle benimle yürü! dedi. Önceki dal gibi bu da emre itaat gösterdi, iki ağaç arasındaki yere girince, bunları birbirine yanaştırdı ve:

- Allah'ın izniyle bana üzerimde örtü vazifesini görmek için birleşin! buyurdu, îki ağaç biribirine yapıştı.

Bu arada ben, Allah'ın Resulü benim kendisine yakın olduğumu hissetmesin de, yine uzağa gitmek mecburiyetinde kalmasın diye bu korku ile hızlıca geri çekildim ve uzakta oturdum. Bu fevkalâde hadise karşısında kendi kendime düşünmeye başladım. Peygamber aleyhisselâmı benden tarafa dönmüş gelir vaziyette gördüğüm zaman, iki ağaç da biribirinden ayrılmış ve gövdeleri dik olarak duruyorlardı. Allah'ın Resulünün bir an durduğunu ve başı ile, ağaçların kendi yerlerine gitmeleri için işarette bulunduğunu gördüm. Sonra Peygamber aleyhisselâm yine benden tarafa doğru gelmeye devam etti. Bana yaklaşınca:

- Ey Cabir, oturduğum yeri gördün mü? diye sordu. Ben de:

- Evet, gördüm, ey Allah'ın Resulü, diye cevap verdim.

(Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

RAHİB BAHİRA VE RESÜLULLAH

Ebû Musa radıyallahu anh anlatıyor:

Ebû Talib, Şam'a gitmek üzere yola çıkmıştı. Yanında Kureyş kavminden bazı şahıslarla beraber, henüz küçük yaşta olan Peygamber aleyhisselâm da bulunuyordu. Rahib Bahira'nın bulunduğu yere yaklaşınca hayvanlarından inerek yükleri çözüp indirmeye başladılar. Rahib hemen onları karşılamaya çıktı. Halbuki bundan önceleri de buraya uğrak verirlerdi. Fakat Rahib Bahira çıkıp da onları karşılamaz, hususî bir iltifatta bulunmazdı. Bu defa henüz yüklerini çözmeye uğraşırlarken Rahib çıkageldi. Ve birini arıyormuşçasına onların arasında dolaşmaya başladı. Peygamber aleyhisselâmın yanma gelince elini verdi ve:

- Bu çocuk âlemlerin efendisidir. Bu çocuk âlemlerin Rabbi olan Allah'ın elçisidir; Allah onu âlemlere rahmet olarak gönderiyor, dedi. Rahibin bu sözleri üzerine orada bulunanlardan bazı kimseler:

- Bunu nereden biliyorsun diye Rahib Bahira'ya sordular. Rahib:

- Siz Akabe'den ayrılınca, ona secde etmeyen bir taş ve ağaç kalmadı. O taş ve ağaçlar ise yalnız bir peygamber için secde ederler, dedikten sonra:

- Ben onu omuz kemiğinin altındaki küçük bir elmacık gibi olan Peygamberlik mühründen de tanırım, diye ilâve etti.

Rahib, bu konuşmalardan sonra dönüp onlara yemek hazırladı. Yemeği getirdiğinde Peygamber aleyhisselam develeri beklemekte idi.

Rahib:

- Onu buraya çağırın, dedi.

Peygamber aleyhisselam o tarafa doğru dönüp gelmeye başladı. Üzerinde kendisini gölgeleyen bir bulut bulunuyordu. Oradakilere yaklaşınca, önceden ağacın gölgesini insanlar işgal etmiş olduğundan, kendisine ağacın gölgesinde yer kalmamıştı. Ancak Peygamber aleyhisselam oturunca, ağaç uzanıp onu gölgesine aldı.

Bunun üzerine Rahib:

- Ağacın gölgesine bakın nasıl ona uzandı! diye dikkatlerini çekti. Rahib onları ağırlarken, kendilerinden, Allah aşkı için bu çocuğu Rum diyarına götürmemelerini istedi ve:

- Çünkü Rumlar bu çocuğu görünce, ondaki hususiyetleri görerek onun son Peygamber olduğunu anlarlar ve katlederler, dedi.

Rahib döndüğünde Rum'dan yedi kişinin gelmiş bulunduğunu gördü. Onları karşılayarak:

- Ne sebeple buraya geldiniz? diye sordu. Onlar da:

- Biz geldik. Çünkü Zamanın Peygamberi, bu ay içerisinde bulunduğu şehirden çıkacak. Bu sebeple geçme ihtimali olan bütün yolların hepsine birer rahip gönderildi. Biz de onun geleceği haberini aldığımızdan, senin yoluna gönderildik.

Bunun üzerine Rahib: "

- Arkanızda bıraktığınız kimseler arasında sizden hayırlı kimse var mı? diye sordu.

Onlar da:

— Sizin bu yolunuza en hayırlılarımız seçildi, diye cevap verdiler.

Rahib:

— Allah'ın yapmayı murad ettiği bir işin meydana gelmesine mani olmaya hiçbir kimsenin kuvvetinin yeteceğini sanır mısınız? dedi. Onlar da:

— Hayır, dediler. Rahib Bahira'nın bu irşadı üzerine, onlar da Peygamber aleyhisselâma bîat ettiler ve onunla beraber kaldılar. Bu hadiseyi de saklı tutmaya azmettiler.

Rahib, daha sonra Kureyş'lilere hitabederek:

— Allah için söyleyin bu çocuğun velisi kimdir? diye sordu. Kureyşliler de:

— Ebû Talib'tir, diye cevap verdiler.

Rahib Ebû Talib'e dönerek, çocuğu memleketine geri götürmek için tavsiye ve İsrarlarına devam etti. Nihayet Ebû Talib de buna kanâat getirdi ve çocuk yaşta bulunan Peygamber aleyhisselâmı Mekke'ye gönderdiler.

Rahib Bahira, Peygamber aleyhisselâma yol azığı olmak üzere kurabiye ile zeytin vermiştir.

(Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İLK VAHİY

Hazreti Âişe radıyallahu anhâ anlatıyor:

Resûlullah aleyhisselâma gelen ilk vahiy, uykuda iken gördüğü sarih bir rüyâdan ibarettir. O bir rüya görmüş olmazdı ki sabah aydınlığı gibi acık bir şekilde zahir olmasın. Allah ona tenhada kalma sevgisi vermişti. Bunun için Hirâ dağına çekilir ve orada aile efradına dönmeden, azığı bitinceye kadar bir kaç gece kalır, ibadetle meşgul olurdu. Sonra tekrar Hatice radıyallahu anha'nm yanına gelir, yine bir o kadar daha azık alır ve Hirâ dağına çekilirdi.

Bu şekilde hak yani Cibril aleyhisselâm kendisine gelinceye kadar Hirâ dağındaki mağarada kaldı ve Melek gelip kendisine:

— Oku! dedi.

(Allah'ın Resulünün kendi ifadesiyle:)

— Ben okumak bilmem, dedim. Beni alıp göğsüne bastı ve takatim kesilinceye kadar sıktı ve tekrar salıverdi. Yine:

— Oku! dedi.

— Ben, okuma bilmem, dedim. Tekrar beni üçüncü defa alıp göğsüne bastırdı ve takatim kesilinceye kadar sıktı ve salıverdi. Son olarak yine kâinatı yaratan, insani bir parça kan

pıhtısından yaratan Rabbinin ismiyle oku! Oku ki Rabbin keremde benzeri olmayan celâl sahibi Allah'tır, dedi.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm bu âyetleri alıp kabul ederek, yüreği titreye titreye döndü. Doğruca zevcesi Hatice binti Huveylid radıyallahu anha'nın yanına vardı ve:

— Beni örtün, beni örtün! dedi.

Bir müddet öylece kaldı. Sonra Hatice radıyallahu anhâ'ya başından geçenleri anlattı, «Kendimden korktum» dedi. Hatice radıyallahu anhâ:

— — öyle deme Allah'a yemin ederim ki, Allah seni hiçbir vakit mahcup etmez. Çünkü sen akrabana bakarsın işini göremeyenlerin yükünü üzerine alırsın. Fakire verir, kimsenin kazandırmıyacağını kazandırırsın, misafir ağırlarsın, hak yolunda meydana gelen mühim hadiselerde halka yardımda bulunursun, dedi.

Bundan sonra Hatice radıyallahu anha, Peygamber aleyhisselâmı alıp amcası oğlu bulunan Varaka bin Nevfel bin Esed bin Abdül Uzza ya götürdü. Bu zât cahiliyyet zamanında hristiyanlığı kabul etmişti, îbrani dilini bildiği için incil'den Allah'ın murad ettiği kadar bir şeyler yazardı. Yaşlanmıştı, gözleri de artık görmüyordu. Hatice radıyallahu anha, kendisine ;

— Ey amcam oğlu, dinle de bak, kardeşin özlü ne diyor, dedi. Varaka:

— Ne var kardeşimin oğlu? diye sordu.

Peygamber aleyhisselâm da hadiseyi kendisine anlattı.

Bunun üzerine Varaka dedi ki:

— Bu gördüğün Musa aleyhisselâma Allah'ın gönderdiği Nâmus-u Ekber: vahiy ile ilahî sırrın sahibi Cibril aleyhisselâmdır. Keşke senin hakka davet günlerinde sağ bulunsaydım da, kavmin seni çıkaracakları zaman yanında olsaydım, dedi.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm:

— Onlar beni çıkaracaklar mı ki? diye sordu. O da ^

— Evet, çünkü senin gibi bir şey getirmiş olan hiç bir kimse yoktur ki, düşmanlığa uğramasın. Senin davet günlerine yetişirsem sana son derece yardımcı olurum, cevabını verdi. Ondan sonra uzun zaman geçmeden Varaka öldü ve o sırada vahiy kesildi.

(Buharî, Müslim, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

NAMAZ VE MİR'AÇ

Malik bin Sa'saa radıyallahu anh Peygamber aleyhisselâmıh şöyle buyurduklarını anlatıyor:.

Ben Kâbe-i Muazama'da iki kişinin arasında uyku ile uyanıklık arasında yatmakta iken, içi îman ve hikmetle dolu, altından bir leğen getirdiler. Boğazımdan karnıma kadar göğsümü yardılar. Zemzem suyu ile yıkayıp, îman ve hikmetle doldurdular. Katırdan küçük merkepten ise büyük, burak denilen bir hayvan getirdiler. Cibril Aleyhisselâm ile beraber gittik. Birinci kat semâya gelince:

— Kim o? denildi, Cibril a.s.:

— Cebrâil, diye cevap verdi.

— Yanındaki kim? denildi.

Cebrâil de:

— Muhammed, dedi.

— Ona, buraya gelme daveti gönderildi mi? denildi. Cebrâil:

— Evet, dedi.

— Hoş geldi, O ne güzel bir misafirdir, denildi.

Bunu takiben Adem aleyhisselâma geldim, selâm verdim,

— Hoş geldin oğul ve Peygamber! dedi.

Bir rivayette şöyledir:

Dünya semasına yükselince sağında ve solunda insan kalabalığı bulunan bir zat gördüm. Sağına bakınca gülüyor, soluna bakınca ağlıyordu.

— Hoş geldin, salih peygamber salih oğul! dedi. Ben:

— Bu kim ey Cibril? diye sordum. O da:

— Bu, Adem aleyhisselâmdır. Sağında ve solunda gördüğün bu kalabalıklar evlâdlarının ruhlarıdır. Sağındakiler cennetlik, solundakiler ise cehennemliklerdir. Bunun için sağına baktığı zaman gülüyor, soluna baktığı zaman ağlıyor, dedi.

Sonra ikinci semaya geldik.

— Kim o? denildi. Cebrâil:

— Ben Cebrail, dedi.

— Yanındaki kim? denildi. Cebrail:

— Muhammed, dedi.

— Ona, buraya gelme daveti gönderildi mi? denildi.

Cebrail:

— Evet, dedi.

— Hoş geldi, ne güzel bir misafir geldi! denildi.

Bunu takiben Isa ile Yahya Peygamberlere rastladım. Her ikisi de:

— Hoşgeldin kardeşimiz hoşgeldin ey peygamber! dediler. Sonra, üçüncü kat semaya geldik.

— Kim o? denildi.

— Cebrail, diye cevap verildi.

— Yanındaki kim? diye soruldu.

— Muhammed, diye cevap verildi.

— Ona buraya gelme daveti gönderildi mi? diye soruldu. Cebrail:

— Evet, dedi.

— Hoş geldi, ne güzel bir misafir geldi, denildi.

Bunu müteakip Yusuf aleyhisselâm'a rastladım. Selâm verdim;

— Hoş geldin kardeş ve Peygamber, dedi. Sonra dördüncü semaya geldik.

— Kim o? denildi.

— Cebrail, diye cevap verildi.

—> Yanındaki kim? diye soruldu. "

— Muhammed, diye cevap verildi.

— Ona, buraya gelme daveti gönderildi mi? diye soruldu.

— Evet, diye cevap verildi.

— Hoş geldin, ne güzel misafir geldi! denildi.

Bunun takiben îdris aleyhisselâma rastladım. Selâm verdim.

— Hoş geldin, kardeş ve Peygamber, dedi. Sonra beşinci kat semaya geldik.

— Kim o? denildi.

— Cebrail, diye cevap verildi.

— Yanındaki kim? diye soruldu.

— Muhammed,'diye cevap verildi.

— Ona, buraya gelme daveti gönderildi mi, denildi.

— Evet, diye cevap verildi.

— Hoş geldi, ne güzel bir misafir geldi, denildi. Bunu müteakip Haran aleyhisselâma rastladık. Kendisine selâm verdim.

— Hoşgeldin, kardeş ve Peygamber! dedi. Sonra altıncı semaya geldik.

— Kim o? denildi.

— Cibril, diye cevap verildi.

— Yanındaki kim? diye soruldu.

— Muhammed, denildi. .

— Ona buraya gelme daveti gönderildi mi? diye soruldu.

— Evet, denildi.

— (Hoş geldi, ne güzel bir misafir geldi! denildi.

Bunu takiben Musa aleyhisselâma rastladım ve selâm verdim.

— Hoş geldin, kardeş ve Peygamber! dedi.

Kendisinden ayrılınca ağlamaya başladı. Hazreti Allah tarafından kendisine:

— Niye ağlıyorsun? diye soruldu.

Musa aleyhisselâm:

— Ey Rabbim, benden sonra Peygamber olan bu gencin ümmetinden cennete benim ümmetimden daha çok insanlar girecektir, bunun için ağlıyorum, dedi.

Sonra yedinci semaya geldik.

— Kim o? denildi.

— Cibril, diye cevap verildi.

— Yanındaki kim? diye soruldu.

— Muhammed, diye cevap verildi.

— Ona, buraya gelme daveti gönderildi mi? Hoş geldi, ne güzel misafir geldi! denildi.

Bunu takiben ibrahim aleyhisselâma rastladım. Selâm verdim.

— Hoş geldin oğul ve Peygamber! dedi. Hemen bana Beytü'l Mâmur gösterildi. Cibril'e sordum. O da:

— Bu, Beytü'l Mâmur'dur. Her gün yetmiş bin melek orada namaz kılar ve çıkarlar. Çıkanlar da bir daha artık oraya dönmezler, dedi.

Bana Sidretü'l Müntehâ ağacı da gösterildi. Bir de baktım ki, bu ağacın meyveleri meşhur Hacer beldesinin büyük destileri, yaprakları da fillerin kulakları büyüklüğünde idi. Altından dört nehir akıyordu. Bunların ikisi bâtın, ikisi zahir idi. Cibril'e bu nehirleri sordum. O da:

— Bâtın, yani içe ait iki nehir cennette, zahir yani dışa ait iki nehir de Nil ile Fırat'tır, dedi.

Bir rivayette:

Sonra o kadar yükseğe çıkarıldım ki orada mukadderatı yazan kalemlerin sesini işitir oldum.

Sonra üzerime elli vakit namaz farz kılındı. Döndüm. Musa aleyhisselâma gelince, bana:

— Ne oldu? diye sordu.

— üzerime elli vakit namaz farz kılındı, dedim. Musa aleyhisselâm:

— Ben insanları senden daha iyi bilirim, israil Oğulları ile çok uğraştım. Senin ümmetinin bu elli vakit namaza gücü yetmez. Rabbine dön ve bu namazları azaltmasını niyaz et! dedi.

Döndüm. Niyazda bulundum. Allahü Teâlâ bunları kırka indirdi. Sonra yine Musa aleyhisselâma geldim. Aynı şeyi söyledi.

Döndüm. Allahü Teâlâ namazları otuza indirdi. Yine aynı şey tekrarlandı. Döndüm, Allahü Teâlâ namazları yirmiye indirdi. Yine aynı şey oldu.

Döndüm, Allahü Teâlâ namazları ona indirdi. Yine Musa aleyhisselâma geldim, aynı şeyi söyledi.

Döndüm, Allahü Teâlâ namazları beş vakte indirdi. Yine Musa aleyhisselâma geldim.

— Ne yaptın? dedi.

— Allah namaz vakitlerini beş vakte indirdi, dedim. Musa aleyhisselâm yine gidip, daha da indirmesi için Allah'a niyaz etmemi söyledi ise de ben:

— Hayır, razı oldum, dedim.

Bunun üzerine Allah tarafından bir nida geldi. Farzım kesinleşmiştir. Kullarıma gereken kolaylığı yaptım. Her iyi amel karşılığında da on sevab vereceğim.

Bir rivayette:

Yüce Rabbim ile Musa aleyhisselâm arasında gidip gelmeye devam, ettim. Nihayet Allahü Teâlâ:

— Ey Muhammed, namazlar günde beş vakitten ibarettir. Her namaz için on sevab vardır, bu da elli vakit namaz demektir, buyurdu.

(Buharı, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KAFİRLERİN KORKUSU

Hazreti Aişe radıyallahu anhâ anlatıyor:

Anne - babamı îslâm dini üzerine sarılmış vaziyette biliyor, îslâm öncesini asla hatırlamıyorum. Allah'ın Resulünün sabah ve akşam bize gelmediği bir gün geçmezdi. Müslümanların başı belâya uğramaya başlayınca Hazreti Ebû Bekir radıyallahu anh, Habeş diyarına hicret etmek üzere yola çıktı. Yemen'deki Berkü'l Gimad denilen yere geldiği zaman, memleketin efendisi Ibnu'd Dugunne kendisine rasgeldi ve:

— Nereye gitmek istiyorsun, Ey Ebû Bekir? diye sordu.

Hazreti Ebû Bekir de:

— Kavmim beni memleketimden çıkmaya mecbur bıraktı. Bu sebepten dolayı yer yüzünde dolaşmaya ve Rabbime ibadet etmeye niyetlendim, diye cevap verdi.

Ibnu'd Dugunne.:

— Ey Ebü Bekir, senin gibi bir zat memleketinden ne çıkar, ne de çıkarılır. Sen fakiri giyindirir, akrabaya yardımda bulunur, aciz ve zayıfların yükünü üzerine alır misafire ikram eder, musibetlerde yardımını esirgemezsin, işte ben senin kefilin ve yardımcınım. Memleketine dön ve arzu ettiğin şekilde Rabbine ibadet et, dedi.

Bunun üzerine Hazreti Ebû Bekir radıyallahu anh, memleketine döndü ve Ibnu'd Dugunne de kendisiyle beraber geldi. O gece Kureyş'in ileri gelenleri ile görüştü ve:

— Ebû Bekir gibi bir zat memleketinden ne çıkar, ne de çıkarılır. Yoksulu giydiren akrabaya yardım eden aciz ve zayıfların yükünü üzerine alan, misafire ikramda bulunan ve musibetlerde yardımını esirgemeyen bir zatı memleketten nasıl çıkarırsınız? dedi.

Kureyşliler, Ibnu'd Dugunne'nin bu kefalet ve teminatı karşısında, Hazreti Ebû Bekir radıyallahu anhe eziyet vermekten vazgeçti.

Ancak Ibnu'd Dugunne'ye dediler ki:

— Ebû Bekir'e söyle: Rabbine evinde ibadet etsin, namazını evinde kılsın, dilediğini okusun, bunlarla bize eza etmesin, bunları açıktan yapmasın. Çünkü onun bu şekilde çocuklarımız ve kadınlarımızı kandıracağından endişe ediyoruz.

Ibnu'd Dugunne onların bu söylediklerinin hepsini, Ebû Bekir radıyallahu anh'e bildirdi. Bundan sonra da Hazreti Ebû Bekir evinde ibadet etmeye, açıktan namaz kılmamaya ve evinden başka bir yerde Kur'an okumamaya başladı. Bir süre bu şekilde devam ettikten sonra, aklına başka bir düşünce geldi. Evinin avlusu içerisinde bir namazgah inşa etti ve orada namaz kılıp Kur'ân okumaya başladı. Bu defa müşriklerin kadın ve çocukları, onu dinlemek için namaz kıldığı yerin yanında toplanmaya başladı. Hazreti Ebû Bekir'i seyrediyor ve okuyuşuna hayranlık duyuyorlardı. Hazreti Ebû Bekir, Kur'ân okuduğu zaman göz yaşlarını tutamayan ve çok ağlayan bir zat idi. Bu durum, Kureyş müşriklerinin ileri gelenlerini endişelendirdi ve îbnu'd Dugunne'yi çağırdılar ve geldiği zaman, kendisine dediler ki:

— Biz, Ebû Bekir'in ibadetini evinde yapılması şartı ile senin himayen altında kalmasına razı olmuştuk. O ise bu haddi aştı. Evinin avlusunda kendisine mescid yaptı. Açıktan Kur'ân okumaya ve namaz kılmaya başladı. Biz ise, onun kadınlarımızı ve çocuklarımızı aldatmasından endişe ediyoruz. Bundan dolayı, onu bundan böyle bu şekilde yapmaktan vazgeçir. Eğer evinde sessizce Rabbine ibadet etmek isterse, bunu yapabilir. Bu davranışını terketmediği takdirde verdiğin himayeden vazgeçmesini iste. Çünkü biz senin verdiğin sözü bozmak istemedik ama Ebû Bekir'in açıkça kılmasını'da kabullenmedik.

Bunun üzerine îbnu'd Dugunne Hazreti Ebû Bekir'e geldi ve:

— Sana hangi şartlar içerisinde taahhüdde bulunduğumu hatırlıyorsun. Ya bu şarta uyacaksın, yahut himayem altında olmaktan vaz geçeceksin. Çünkü ben, kendisine himaye edeceğime dair söz verdiğim bir kimseye karşı sözümde durmadığımı, Arab'ın duymasını istemem, dedi.

Buna karşılık olarak Ebû Bekir radıyallahü anh:

— Başka yapılacak bir şey yok, himayeni iade ediyor ve Allah'ın himayesine sığınmayı tercih ediyorum, diye cevap verdi.

Allah'ın Resulü ise o gün Mekke'de bulunuyordu. Müslümanlara şöyle buyurdular:.

— Sizin hicret edeceğiniz yer bana gösterildi. Orası iki kayalık arasında hurmalık bir yerdi.

Bunun üzerine hicret edenler Medine'ye hicret ettiler. Habeşistan'a hicret etmiş bulunanlarda oradan dönerek Medine'ye hicret ettiler. Hazreti Ebû Bekir de Medine'ye hicret etmek üzere hazırlığa başlamıştı. Bunu gören Peygamber Aleyhisselâm kendisine:

— Acele etme, bana da hicret etmek için izin verileceğini ümid ediyorum, buyurdu.

Hazreti Ebû Bekir radıyalahü anh:

— Anam, babam sana feda olsun, bunu ümid ediyorsun demek ? diyerek sevincini gösterdi.

Peygamber aleyhisselâmın «Evet» diye cevap vermesi üzerine Hazreti Ebû Bekir, Allah'ın Resulüne arkadaşlık etmek için, o anda hicretten vazgeçti. Dört ay, binek atını bu iş için «semur» denilen ağacın yaprağı ile beslemeye başladı.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HİCRET EMRİ

Hazreti Aişe radıyallahü anhâ anlatıyor:

— Biz Hazreti Ebû Bekir'in evinde, gündüzün şiddetli sıcak vaktinde otururken, biri Ebû Bekir radıyallahü anha:

— İşte, başı ve yüzünün büyük bir kısmı örtülü bir halde Allah'ın Resulü! Hem de gelmesi, âdetinden olmayan bir saatte! deyiverdi. Ebû Bekir radıyallahü anh:

— Anam, babam ona feda olsun! Allah'a yemîn ederim ki, onu bu saatte mühim bir hâdise buraya getirmiştir, dedi.

Buna müteakip Peygamber aleyhisselâm girmek için izan istedi, izin verilip, içeriye girince Hazreti Ebû Bekir'e:

— Yanındakileri dışarıya çıkar, buyurdu. Ebû Bekir radıyallahu anh de:

— Anam, babam sana feda olsun! Onlar senin ailen, ey Allah'ın Resulü, istediğini söyleyebilirsin, diye cevap verdi. Peygamber aleyhisselâm:

— Hicret etmek için bana izin verildi, buyurdu. Bunun üzerine Hazreti Ebû Bekir radıyallahu anh:

— Anam, babam sana feda olsun! Hicretinde ben de sana arkadaşlık ediyor muyum? diye sordu. Allah'ın Resulü:

— Evet, cevabında bulununca da:

— O halde şu iki hayvandan birini al, ey Allah'ın Resulü, dedi. Resûlüllah aleyhisselâm:

— Karşılığını vermek şartı ile, dedi.

En güzel bir şekilde her ikisini de hazırladık. İkisi için lâzım olan azığı bir dağarcığa yerleştirdik. Kız kardeşim Esma radıyallahu anhâ kuşağından bir parça kesip bu dağarcığın ağzını bağladı. Bu sebeple kendisine «Zatu'n nitak - kuşaklı» diye isim verildi.

Sonra Peygamber aleyhisselâm, Hazreti Ebû Bekir ile beraber Sevr dağındaki mağaraya vardılar. Üç gece orada gizlendiler. Ebû Bekir radıyallahu anh'ın oğlu Abdullah da yanlarında kalmıştı. Abdullah oldukça dikkatli ve zekâ sahibi bir çocuktu. Seher vaktinde onların yanından ayrılır ve Mekke'de kalıyormuş gibi, Kureyş ile beraber orada sabahlamış görünürdü.

Kureyş'lilerin düşündüğü hile ve tuzakları dinler, hepsini iyice kafasına yerleştirir, karanlık basınca da gelip bu duyduklarını Peygamber aleyhisselâm ile Hazreti Ebû Bekir'e bildirirdi.

Hazreti Ebû Bekir'in kölesi Âmir bin Füheyre o civarda bol sütlü, sağmal koyun otlatır ve akşam vaktinden bir süre geçince Resûlüllah aleyhisselâm ile Hazreti Ebû Bekir'e getirirdi. Onlar da sağıp taze süt içerek geceyi geçirirlerdi. O süt kendi sağmal koyunlarının sütü idi. İçine kızgın taş konulup ısıtılmış idi. Nihayet Âmir bin Füheyre sağmal koyuna seslenir ve alıp geri götürürdü. Allah'ın Resulü ile Ebû Bekir radıyallahu anh'ın mağarada bulundukları üç gece Âmir onların gıdasını bu şekilde temin ederdi.

Peygamber aleyhisselâm ile Hazreti Ebû Bekir Mekke'de bulunurken, ed-Diyl oğullarından yol kılavuzluğu hususunda tecrübe ve mahareti olan Abdullah bin Ureykıt adında birini kiralamışlardı. Bu şahıs Asbin Vâil oğullarına dostluk sözü vererek elini akid kanına da batırmıştı. Kendisi Kureyş kâfirlerinin dini üzerinde bulunuyordu. Peygamber aleyhisselâm ile Hazreti Ebû Bekir bu adamın doğruluğuna itimad ederek, develerini kendisine teslim etmişler ve üç gün sonra Sevr mağarasında buluşmak üzere kendisi ile anlaşmışlardı. Bu şahıs Peygamber aleyhisselâm ile Hazreti Ebû Bekir'in develeri ile üçüncü gecenin sabahında geldi. Resûlullah aleyhisselâm Hazreti Ebû Bekir ile beraber Âmir bin Füheyre ve kılavuzları Abdullah bin Ureylut da yola çıktılar. Kılavuzla alışılmış olmayan sahiller yolunu takip etmek suretiyle Medine'ye doğru yürüdüler.

(Buharı)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MEDİNE YOLUNDA

Mâlik bin Cu'şum el-Mudlicî'nin oğlu Surâka anlatıyor:

Kureyş kâfirlerinin etrafa gönderdikleri adamları bize geldi. Kureyşliler, Peygamber aleyhisselâm ile Hazreti Ebû Bekir'i öldüren veya sağ olarak esir edip getiren kimseye yüz deve vereceklerdi.

Ben kavmim Mudlic oğulları ile beraber otururken onlardan bir adam çıkageldi ve ayakta olarak:

— Ey Surâka! Az önce sahile doğru giden bir kaç yolcu karaltısı gördüm. Zannedersem bunlar Muhammed ve arkadaşlarıdır, dedi.

Ben, o karaltı dediği kimselerin Allah'ın Resulü ile arkadaşları olduğunu derhal anladım fakat, bunu bildirmek istemediğim için:

— Hayır, o karaltı onlar değil. O gördüğün filan ve filandır ki, az önce önümüzden geçmişlerdi, dedim. Bir süre daha mecliste kaldıktan sonra kalkarak evime gittim. Cariyeme, atımı hazırlayıp yüksek tepenin arkasında beni beklemesini söyledim. Ben de kargımı alıp evin arka tarafından çıktım. Kargımın parıltısı dikkati çekmesin diye alt tarafını yerde sürüklemiş, üst tarafını ise aşağıya doğru tutmuştum. Atımın yanına gelince, üzerine bindim. Maksadıma yaklaştırması için hayvanı dört nala kaldırdım. Nihayet Allah'ın Resulü ile arkadaşlarına yetişip yaklaştım. Fakat bu sırada atım sürçtü ve kapaklandı. Ben de üzerinden düşüverdim. Hemen kalkıp torbadan fal oklarını aldım. Onlara zarar verip vermeyeceğimi öğrenmek için fala baktım. Netice istemediğim şekilde çıkmıştı. Oklara öfkelendim ve tekrar atıma bindim. Atımı yine hızla sürdüm. Allah'ın Resulünün okuduğunu duyar oluncaya kadar yaklaştım. Peygamber aleyhisselâm arkasına dönüp bakmıyordu. Hazreti Ebû Bekir ise çok bakmıyordu. Bu arada, atımın ön ayakları, dizlerine kadar yere gömüldü. Ben de üzerinden düştüm. Sonra atı kalkmaya zorladım. Hayvan da kalkmaya gayret etti, fakat bir türlü ayaklarını yerden çıkaramadı. Ayaklarını çıkardığı zaman ise altından göğe doğru ateş dumanı gibi bir toz yükselip etrafa dağıldı, .

Yine okları çıkarıp fala baktım. Yine arzu etmediğim şekilde neticelendi. Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm ile esbabından aman diledim. Onlar durdular. Atıma bindim, tâ yanlarına vardım. Peygamber aleyhisselâm ve eshâbını niyetlendiğim suikasttan koruyan bu fevkalâde hadiseler karşısında o anda gönlümde kesin bir kanâat meydana geldi ki, Allah'ın Resulünün yakın bir zamanda emri zahir ve peygamberlik dâvası zafer bulacaktır.

Bu kanâat üzerine Allah'ın Resulüne:

— Kavmin Kureyş, seni öldürmek veya esir almak için, bana mükâfat vaad etti, dedim.

Kureyş'lilerin kendisine ve arkadaşlarına ne yapmak istediklerini anlattım. Kendilerine yol azığı ve levazımı teklifinde bulunduysam da benden bir şey almadılar.

Ancak Peygamber aleyhisselâm ile Hazreti Ebû Bekir, bana:

— Ey Surâka! Bizim yolculuğumuzu gizle, dediler.

Bunun üzerine ben, Allah'ın Resulünden, bana bir emannâme yazmasını istedim. Peygamber aleyhisselâm da Âmir bin Füheyre'ye emir verdi. Âmir bir deri parçasına bunu yazdı. Sonra Allah'ın Resulü ve arkadaşları yollarına devam ettiler.

Bundan sonrasını Ibni Şihab anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm, Şam'dan dönen Müslüman Tüccarlardan bir kafile arasında Hazreti Zübeyr'e rastladı. Zübeyr bin Avvam radıyallahu anh, Resûlüllah aleyhisselâm ile Hazreti Ebû

Bekir'e beyaz elbiseler giydirdi. Medine'deki müslümanlar Allah'ın Resulünün Mekke'den yola çıktığını haber almışlardı. Her gün kuşluk vakti «Harre» mevkiine çıkarak öğle sıcağı basıncaya kadar Peygamber aleyhisselâmın gelmesini beklerlerdi.

Yine böyle bir gün, uzun zaman bekleyip dönmüşlerdi. Evlerine girerken bir yahudi, kendisine ait bir iş için, yahudi kulelerinden birinin üzerine çıkıp bakarken Allah'ın Resulü ile arkadaşlarını, beyazlar giymiş oldukları halde serap görünüşlerini ortadan kaldırarak geldiklerini gördü ve kendisine hakim olamayarak yüksek bir sesle:

— Ey Arap topluluğu! Beklediğiniz, ümid ve saadet kaynağınız geldi! diye haykırdı.

Bunu duyan müslümanların hepsi silahlan ile evlerinden sıçrayarak Peygamber aleyhisselâmı karşılamaya koşuştular. Harre denilen kara taşlık yolunda Allah'ın Resulüne kavuştular. Peygamber aleyhîsselâm karşılayanlarla beraber Medine'nin sağ tarafına yöneldi. Nihayet arkadaşları ile beraber Amr bin Afv oğullarının yurduna indi.

Bu, Rebîııl Evvel ayının Pazartesi günü olmuştu. Hoş geldin demeye gelenleri Hazreti Ebû Bekir karşılıyordu. Peygamber aleyhisselâm sükût edip bir tarafa oturmuştu. Ensar'dan Peygamber aleyhisselâmı görmemiş olanlar, kendisini tanımadıkları için, önce Hazreti Ebû Bekir'i selâmlıyorlardı. Tâ ki Resûlüllah aleyhisselâma güneş vurup da Ebû Bekir radıyallahu anh ridası ile kendisine gölgelik yapınca, işin farkına vardılar. O zaman herkes Allah'ın Resulünü tanımış oldu. Peygamber aleyhisselâm Amr bin Avf oğullarında on geceden fazla kaldı. Bu zaman içerisinde takva üzerine yapılan mescid inşa edildi ve Allah'ın Resulü bu mescidde namaz kıldı.

Sonra Peygamber aleyhisselâm devesine bindi ve kendisini karşılamaya gelmiş olan Ensar ile Muhacirlerden kalabalık bir topluluk ile beraber Medine'ye doğru yürüdü. Resûlüllah aleyhisselâm Medine'deki mescidinin bulunduğu yere gelince, devesi burada çöktü. Burayı müslümanlar o günde namazgah kabul etmişlerdi. Bu yer daha önce Saad bin Zürare'nin himaye ve terbiyesinde bulunan Süheyl ve Sehl isminde iki yetim çocuğa ait hurma kurutulan harman yeri idi.

Peygamber aleyhisselâmın devesi burada çökünce, Resûlüllah aleyhisselâm:

— Burası, inşaallah, bizim yerimiz ve makamımızdır, buyurdular. Sonra Allah'ın Resulü bu iki genci çağırıp bu yeri mescid yapmak üzere onlardan satın almak istedi, iki genç:

— Hayır, ey Allah'ın Resulü, biz burasını ancak bağışlarız, dediler. Fakat Peygamber aleyhisselâm bağış olarak almak istemedi.

Nihayet muayyen bir bedel karşılığında satın aldı. Sonra bu yerde Mescid-i Nebevî'yi bina etmeye başladı. Halk ile beraber kerpiç taşıdı.

Taşırken de şu beyitleri okuyordu:

— Ey Rabbimiz! Taşıdığım şu kerpiç yükü Hayber'in hurma ve üzümden ibaret olan yükünden daha hayırlı ve daha temizdir. Şüphe yok ki, ecir ve sevab, ancak âhiret ecir ve sevabıdır. Ey Rabbim, sen Ensar ve Muhacirine rahmet buyur!

Allah'ın Resulünün buradaki beyitlerinden başka, tam olarak bir şiir irşad ettiğini diğer hadislerde görmedik.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOĞRU YOLU GÖSTEREN

Enes radıyallahu anh şöyle anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm terkisinde Hazreti Ebû Bekir olduğu hâlde Medine'ye girdi. Allah'ın Resulü, Hazreti Ebû Bekir'e göre genç görünüyor ve insanlar tarafından tanınmıyordu. Ebû Bekir radıyallahu anh ise hem yaşlı görünüyor, hem de ticaret sebebi ile buranın halkı tarafından tanınıyordu. Bunun için de bir kimse yanına yaklaşır ve:

— Ey Ebû Bekir, bu yanındaki zât kimdir? diye sorarlar.

Hazreti Ebû Bekir de:

— Bu, bana doğru yolu gösteren zattır, diye cevap verirdi.

Bazıları ise hakikaten yol kılavuzu zannederlerdi. Halbuki Hazreti Ebû Bekir «doğru yolu gösteren Peygamber» demek istiyordu.

Ebû Bekir radıyallahu anh, yolda giderlerken bir ara geriye bakmıştı. Birden, bir atlının kendilerine doğru neredeyse yetişmekte olduğunu görmüştü.

Bunun üzerine dedi ki:

— Ey Allah'ın Resulü, bir atlı bize doğru yaklaşıyor, dedi. Peygamber aleyhisselâm dönüp de bakınca:

— Ey Rabbim onu atından düşür, diye dua etti. Atlı, hemen atından düştü.

Bir süre sonra kalkıp korku içerisinde mırıldanmaya başladı ve:

— Ey Allah'ın Resulü, dileğini emret! dedi. Peygamber aleyhisselâm da:

— Olduğun yerde dur ve kimsenin bize ulaşmasına imkân verme! buyurdular.

Böylece sabahleyin Peygamber aleyhisselâmı öldürmek azminde bulunan bu atlı, gün bitiminde Allah'ın Resulünün silahlı muhafızı oluyordu.

Peygamber aleyhisselâm yoluna devam edip Harre denilen yere vardı. Orada Ensara haber gönderdi. Ensar gelip Peygamber aleyhisselâm ile Hazreti Ebû Bekir'i burada karşıladılar.

İkisine de:

— Develerimize emniyet ve ikinize olan itaatimizin huzuru içinde binin, dediler.

Peygamber aleyhisselâm ile Hazreti Ebû Bekir develerine bindiler. Sevinç alâmeti olmak üzere kuşandıkları silahları üzerlerinde olduğu halde etrafını sardılar. Medine'de «Allah'ın Resulü geldi» haberi yayıldı. Bütün insanlar «Allah'ın Peygamberi geldi, Allah'ın Resulü geldi!» diyerek, görmek için koşuştular. Peygamber aleyhisselâm Ebû Eyyub radıyallahu anh'ın evine kadar yürüdü.

Oraya gelince:

— Ailemizden kimin evi buraya daha yakın? diye sordu. Ebû Eyyub radıyallahu anh:

— Benim evim yakın, ey Allah'ın Resulü! işte evim, işte kapım! dedi.

Allah'ın Resulü:

— Öyleyse git, bize istirahat edecek bir yer hazırla! buyurdular.

Ebû Eyyub radıyallahu anh, hazırlayıp geldikten sonra Peygamber aleyhisselâm ve Hazreti Ebû Bekir'e:

— Buyurunuz, Allah'ın bereketi ile gidelim, dedi.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PARMAKLARDAN FIŞKIRAN SU

Enes radıyallahu anh anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâmı ikindi namazının yaklaştığı bir sırada gördüm. Abdest için su aradılar, fakat bulamadılar. Nihayet kendisine içinde bir miktar su olan bir kap getirdiler. Allah'ın Resulü mübarek elini bu kabın içine koydu ve insanlara bu sudan abdest almalarını söyledi. Bu arada Peygamber aleyhisselâmın parmakları arasından su fışkırdığını görmüştüm. Orada bulunan kimselerin hepsi, hatta bunlardan sonra bile abdest alanlar oldu.

Enes radıyallahu anh bir soru üzerine, orada bulunup abdest alanların sayısının üçyüz civarında olduğunu söylemiştir.

" (Buharî, Müslim, Tirmizî)

Cabir radıyallahu anh anlatıyor:

Hudeybiyye gününde insanlar susamışlardı. Halbuki Peygamber aleyhisselâmın önünde küçük bir su tulumu vardı. Bundan abdest aldı. Bunu gören insanlar su almak için etrafına doluştular.

Allah'ın Resulü:

— Ne oluyorsunuz?, diye sordu. Onlar da:

— Ey Allah'ın Resulü! önünüzdekinden başka içecek ve abdest alacak bir damla suyumuz yok, diye cevap verdiler.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm mübarek parmaklarını önündeki su tulumunun içerisine koydu ve derhal parmakları arasından, pınarlarda fışkırdığı gibi, su fışkırmaya başladı. Hem içtik, hem de hepimiz abdest aldık.

Cabir radıyallahu anh, kendisine:

— Kaç kişi idiniz? diye sorulan bir soruya:

— Yüzbin kişi bile olsaydık o su bize yetecekti, ancak biz sadece 115 kişi idik, cevabını vermiştir.

(Buharî, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEREKETLENEN YEMEK

Câbir râdıyallahu anh şöyle anlatıyor:

Hendek kazıldığı zaman, Peygamber aleyhisselâmı çok acıkmış bir halde gördüm. Evde bulunan zevceme döndüm ve durumu anlatıp evde ne olduğunu sordum. O da bana içerisinde üç kiloluk arpa olan bir kap çıkardı. Küçük de bir koyunumuz vardı. Ben koyunu kestim. Zevcem de o arpayı öğüttü, ikimiz de işimizi aynı zamanda tamamladık. Koyunu parçalayıp kazana koydum. Sonra Allah'ın Resulünü yemeğe davet etmek için gittim.

Zevcem:

— Beni, Allah'ın Resulü ve yanındakilerden utandırma! demişti. Ben Peygamber aleyhisselâmın yanına geldim. Kendisine gizlice vaziyeti söyleyip dedim ki:

— Ey Allah'ın Resulü, küçük koyunumuzu kestik. Evde bulunan üç kiloluk arpayı da öğüttük. Yanındaki cemaat ile beraber yemek için bize buyurun...

Peygamber aleyhisselâm yüksek bir sesle:

— Ey Hendek halkı, Câbir bir ziyafet tertiplemiş, haydin gidelim, diye çağırdıktan sonra, Ben gelene kadar kazanı ocaktan indirmeyin, hamuru da pişirmeyin, diye ilâvede bulundu.

Ben eve önce geldim, Allah'ın Resulü de diğer insanların önünde yürüyerek geldi.

Zevcemin yanına geldiğim zaman, kalabalık misafir topluluğunu görünce, onları ağırlayamayacağından endişe ettiği için, bana:

— Allah, seni şöyle şöyle yapsın, diye seslendi. Ben de kendisine:

— Senin söylediklerini söyledim, diye cevap verdim. Ve zevcem hazırladığı hamuru çıkardı. Allah'ın Resulü mübarek tükürüğünden sürerek hamuru bereketlendirdi. Sonra gidip kazana da tükürüğünden sürerek onu da bereketlendirdi.

Daha sonra zevceme:

—> Yoğurup ekmek yapan bir kadın daha çağır da, o da seninle beraber ekmek yapsın, buyurdular. Kazanı ocaktan indirmeyin, avuçla, yahut kepçe ile alın, diye ilâve ettiler.

Allah'ın Resulü ile beraber gelenlerin sayısı bin kişi idi. Allah'a yemin ederim ki, bunların hepsi yediler. Onlar evi terketip gittikleri zaman, kazanımız olduğu gibi fokur fokur kaynamaya devam ediyordu; hamurumuzdan da olduğu gibi ekmek yapılmaya devam ediliyordu. Yani ne kazandan bir şey eksilmişti, ne de hamurdan...

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ MUSA VE AZRAİL

Ebû Hureyre radıyallahu anh Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

Ölüm Meleği Azrail aleyhisselâm, Hazreti Musa'ya gönderilmişti. Musa aleyhisselâm, karşısına çıkar çıkmaz Azrail'in gözüne bir tokat attı ve gözünü kör etti.

Azrail aleyhisselâm, Hazreti Allah'a geçen hadiseyi nakletti ve:

— Ey Rabbim, beni ölümü istemeyen bir kuluna gönderdin, dedi. Bunun üzerine Allahü Teâlâ, Azrail'in gözünü iade etti ve:

— Git, o kula de ki, elini bir öküzün üzerine koysun, elinin kapladığı yerde ne kadar kıl varsa, onların sayısı kadar kendisine ömür verdim, diye söyle, dedi.

Azrail aleyhisselâm gelip Allahü Teâla'nın bu emrini söyleyince Musa aleyhisselâm:

— Ey Rabbim, sonra ne olacak? diye sordu. Aîlahü Teâlâ da cevaben:

— Ondan sonra yine ölüm, buyurdu. Musa aleyhisselâm da: — O halde Azrail şimdi canımı alsın, dedi. Kabrinin de, Beyt-i Mukaddes'e bir taş atımı mesafede yakın olmasını niyaz etti. Zira bu sırada Musa aleyhisselâm Tiyh sahrasında bulunuyordu.

Peygamber aleyhisselâm daha sonra şöyle buyurdular:

— Orada olsaydım, size Musa aleyhisselâmın kabrini gösterirdim. Kesib-i Ahmar'in altında yol tarafındadır.

(Buharı, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ EYYUB VE ALTIN ÇEKİRGE

Ebû Hureyre radiyallahü anh, Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

— Eyyub aleyhisselâm bir gün çölde yalnız çıplak olarak yıkanırken birden üzerine altın bir çekirge konmuştu. Hazreti Eyyub da bu çekirgeyi alıp, elbisesine koydu.

Bunun üzerine Allahü Teâlâ kendisine şöyle nida etmişti:

— Seni bu gördüğün dünya malından müstağni kılmadım mı? Eyyub aleyhisselâm ise:

— Evet, ey Rabbim, yüceliğine yemin ederim ki, öyledir. Fakat ben, senin hayır ve bereketine daima muhtacım, diye cevap vermiştir.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ZALİM HÜKÜMDAR VE SARE VALİDEMİZ

Ebû Hureyre radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatır:

İbrahim aleyhisselâm üç yerden başka, yalan söylememiştir ki, bunlardan ikisi Allah rızâsı hakkındadır. Bunlardan biri «ben hastayım», ikincisi de «hayır, bilakis bu işi o putların büyük olanı yapmıştır» demesidir. Üçüncüsü ise, zevcesi Sâre ile beraber zalim bir hükümdarın memleketine gelmişti. Sâre, zamanının en güzel kadınlarından biri idi, ibrahim aleyhisselâm Sâre'ye dedi ki:

— Bu zalim hükümdar senin benim zevcem olduğunu anlarsa, seni benden zorla alır. Bu bakımdan, bu adam sana, benim neyim olduğunu sorduğu zaman, benim kız kardeşim olduğunu

söylersin. Çünkü nasıl olsa dinde kardeşiz. Zira memlekete ikimizden başka müslüman görmüyorum.

Bu zalim hükümdarın memleketine girdikleri zaman, hükümdarın adamlarından bir kısmı Sâre'yi gördü ve zalim hükümdara gelerek:

— Senin memleketine ancak sana lâyık güzel bir kadın geldi, diye haber verdiler. Hükümdar da onu huzuruna getirilmesi için adam gönderdi. Sâre'yi hükümdarın huzuruna getirdiler. Bu sırada ibrahim aleyhisselâm hemen namaza durdu. Sâre, hükümdarın huzuruna girdiği vakit, hükümdar ona hemen elini uzatmaktan kendini alamadı. Fakat bunu yapar yapmaz da derhal eline felç geldi.

Bunun üzerine korkuya kapılan zalim hükümdar, Sâre'ye:

— Allah'a dua et de elim bu durumdan kurtulsun, sana bir zarar vermeyeceğim, dedi.

Sâre dua etti ve hükümdarın eli felçten kurtuldu. Fakat yine Sâre'ye el uzatmak istedi. Bu defa da zalim hükümdarın eli öncekinden daha ağır bir şekilde felce tutuldu. Yine Sâre'ye elinin kurtulması için duada bulunmasını istedi. Sâre dua etti; eli felçten kurtulunca da tekrar üçüncü defa olmak üzere Sâre'ye el uzattı. Bu defa eli evvelkilerden daha şiddetli bir şekilde felce uğradı.

Son olarak Sâre'ye:

— Allah aşkına, elimin kurtulması için Allah'a dua et, sana hiç bir zararım dokunmayacak, dedi.

Sâre de dua etti ve zalim hükümdarın eli iyileşti. Hükümdar daha sonra Sâre'yi kendisine getiren adamı huzuruna çağırttı ve:

— Sen bana insan değil, bir şeytan getirmişsin. Onu memleketimin dışına çıkar ve hizmetçi olmak üzere de Hâcer'i kendisine ver, diye emirde bulundu. Bunun üzerine Sâre zalim hükümdarın yanından çıkıp yürümeye başladı.

İbrahim aleyhisselâm zevcesi Sâre'yi görünce:

— Ne oldu? diye sordu. Sâre de:

— Hayır inşaallah, Allah günahkârın elini tuttu ve bize bir hizmetçi verdirdi, dedi.

Ebû Hureyre radıyallahu anh, bunu naklettikten sonra şöyle der:

— Ey göksuyu oğulları! işte sizin ananız bu kadındır.

(Buharî, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PEYGAMBERİN ARKADAŞI

Ebû'd Derdâ radıyallahu anh şöyle anlatıyor:

Allah'ın Resulünün yanında oturuyordum. Elinde elbisesinin bir ucu olduğu halde, Hazreti Ebû Bekir çıkageldi. Elbisesini kaldırmış, hatta, diz kapağı bile gözüküyordu.

Bu vaziyet karşısında Peygamber aleyhisselâm:

— Arkadaşınızın muhakkak bir derdi var, buyurdu. Ebû Bekir radıyallahu anh selâm verdikten sonra:

— Ey Allah'ın Resulü, Hattab'ın oğlu ile aramızda bir hadise geçti. Ben, ona ağır konuştum, sonra da pişmanlık duydum. Afvını istediğim "halde buna razı olmadı. Bu sebeple sana geldim, dedi.

Peygamber aleyhisselâm üç defa:

— Allah seni mağfiret etsin, buyurdular.

İkisi arasında geçen hadiseden sonra Hazreti Ömer de pişman olmuş ve Hazreti Ebû Bekir'in evine giderek kendisini sormuştu. Evdekiler, kendisinin evde olmadığını söylemişlerdi. Bunun üzerine Ömer radıyallahu anh de Peygamber aleyhisselâmın huzuruna geldi. Selâm verdi. Bu sırada Resûlüllah aleyhisselâmın hiddetten rengi değişmeye başlamıştı. O derece ki, Hazreti Ebû Bekir, Hazreti Ömer'e acıdığı için, Peygamber aleyhisselâmın bağışlamasını ister gibi bir edâ ile diz çöküp:

— Allah'a yemin ederim ki, Ey Allah'ın Resulü, ben iki kat daha kabahatli idim, dedi.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm şöyle buyurdu:

— Allahü Teâlâ beni size Peygamber olarak gönderdi. Size hakikati söyledim, beni yalanladınız. Ebû Bekir ise, beni tasdik etti. Canı ve malı ile bana yardımcı oldu. Şu halde siz benim arkadaşımı iki defa nasıl terk edersiniz? .

Bundan sonra da artık kimse Hazreti Ebû Bekir'i rahatsız etmedi.

(Buharı)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAYA ÖRNEĞİ HAZRETİ OSMAN

Hazreti Âişe radıyallahu anhâ anlatıyor:

Allah'ın Resulü bacakları açık bir vaziyette benim odamda oturmakta iken, Hazreti Ebû Bekir içeriye girmek için izin istedi. Peygamber aleyhisselâm halini değiştirmeden girmesine izin verdi. Kendisi ile konuştu. Sonra Hazreti Ömer izin istedi. Ona da, aynı hal üzerine, girmesi için izin verdi ve konuştu. Sonra Hazreti Osman girmek için izin istedi. Bu defa Peygamber aleyhisselâm kalkıp oturdu. Elbisesini düzeltti. Bundan sonra Hazreti Osman'ın girmesi için izin verildi ve kendisi ile konuştu.

Sonra Hazreti Âişe, Allah'ın Resulüne dedi ki:

— Ya Resûlallah, Ebû Bekir geldi, fâzla bir davranışta bulunmadın. Hazreti Ömer girdi, Ona da aynı şekilde davrandın. Fakat Hazreti Osman girince, kalkıp oturdun ve elbiseni düzeltip vaziyetini düzelttin, dedi.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm şöyle buyurdular:

— Ey Âişe, Meleklerin bile kendisinden haya ettiği bir kimseden haya etmiyeyim mi?

Bir rivayette ise: Osman utangaç bir kimsedir. Bulunduğum hal üzerine kabul etseydim, utancından istediklerini arzedemeyecek diye endişe ettim, buyurdular.

(Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İLK HALÎFE SEÇİMİ

Hazreti Âişe radıyallahu anhâ anlatıyor:

Allah'ın Resulü, Hazreti Ebû Bekir Medine'nin Sunh köyünde iken öteki âlemi şereflendirmişti. Hazreti Ömer, bu haber üzerine kalktı ve:

— Allah'a yemin ederim ki, Peygamber aleyhisselâm ölmemiştir. Vallahi bundan başkası kafama yatmaz. Allah onu muhakkak diriltecek ve o da, öldüğünü söyleyenlerin el ve ayaklarını kesecektir, dedi.

Bu sırada Hazreti Ebû Bekir geldi. Peygamber aleyhisselâmm yüzünü açıp alnından öptü ve:

— Anam, babam sana feda olsun, sağlığında da güzeldin, ölümünde de! Ruhunu kudretinde tutan Zâta yemin ederim ki, Allah sana asla iki ölüm taddırmayacak, dedi. Sonra dışarı çıktı ve Hazreti Ömer'e hitaben:

— Sakin ol, ey yemin eden kişi! dedi.

Hazreti Ömer de oturdu. Hazreti Ebû Bekir konuşmaya başladı. Allahü Teâlâ'ya hamd ve sena ettikten sonra dedi ki:

— Dikkat edin! Kim Muhammed'e tapıyordu ise, bilsin ki Muhammed ölmüştür. Kim Allah'a kulluk ve ibadet ediyorsa, Allah diridir, ölümsüzdür. Allahü Teâlâ «Sen öleceksin, siz de öleceksiniz» buyurmuştur. Yine Allah «Muhammed Peygamberden başka bir şey değildir. Ondan önce de Peygamberler gelmiştir. Eğer o Peygamber ölse, veya öldürülmüş olsaydı geri mi dönecektiniz? Kim geri dönerse Allah'a asla bir zarar getirmeyecektir. Allah şükredenlerin ecirlerini yakında vereçektir» buyurmaktadır.

Bu konuşmanın uyandırdığı tesirle insanlar coşup ağladılar. Ensar da bir taraftan Sâide oğullarının sofasında Saad bin Ubâde'nin etrafında toplandılar ve:

— Bir Emir bizden, bir Emir sizden, diye teklifte bulundular.

Bunun üzerine Hazreti Ebû Bekir, Hazreti Ömer ve Hazreti Ebû Ubeyde bin el Cerrah hep beraber Ensar'ın toplandığı Sâide Oğullarının sofasına gittiler. Hz. Saad b. Ubâde konuşmaya başladıysa da, Hazreti Ömer kendisini susturdu.

Hazreti Ömer şöyle diyordu:

— Allah'a yemin ederim ki, niyyetim şundan ibarettir. Beni şaşırtan bir konuşma hazırlamıştım. Ancak bu konuşmanın Hazreti Ebû Bekir'e ulaşmasından endişe ediyordum.

Sonra Hazreti Ebû Bekir konuşmaya başladı ve insanların hepsinden daha beliğ bir şekilde onlara hitabetti. Konuşması arasında:

— Bizler Emir, sizler de vezirlersiniz, dedi. Bunun üzerine Hubâb bin Munzir:

— Hayır, Allah'a yemin ederim ki olmaz, sizden bir Emir, bizden de bir Emir olacaktır, dedi.

Ebû Bekir radıyallahu anh ise:

— Asla! Emir ancak biziz, siz yalnız vezirsiniz. Çünkü Kureyş'liler memleketleri olan Mekke itibariyle sahabilerin en faziletlileri, güzel ahlâkları bakımından da ,en üstünleridir. Bunun için ya Ömer veya Ebû Ubeyde'ye bî'at ediniz, dedi.

Fakat Hazreti Ömer:

— Hayır, belki sana bî'at edeceğiz. Sen efendimizsin, hayırlımız ve aramızda Allah'ın Resulünün sevgilisisin, dedi ve Hazreti Ebû Bekir'in derhal elini alıp bîat etti. Diğer insanlar da bîat ettiler.

Bu sırada insanlardan biri:

— Saad bin Ubâde'yi öldürdünüz! dedi. Hazreti Ömer de:

— Onu Allah öldürdü, diye karşılıkta bulundu.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİR ŞEHİDİN DÜNYA MALI

Habbab radıyallahu anh şöyle anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm ile beraber Allah'ın rızâsını talep ederek hicret ettik. Ecir ve sevapları vermek Allahü Teâlâ'ya kaldı. Ancak kimimiz Allah'ın dünyadaki mükâfatından bir şey nasiplenmeden öldü. Kimimiz de hicreti, hayatta iken meyvelerini verdi. O kimse de meyveleri toplayıp istifade etti. Mus'ab bin Umeyr radıyallahu anh vefat ettiği zaman, bir tek elbisesinden başka geride bir şey bırakamamıştı. Bu elbise ile vücudunun baş kısmını örtüyorlar ayakları açıkta kalıyordu. Ayaklarını örttükleri vakit baş tarafı açıkta kalıyordu.

Peygamber aleyhisselâm da:

— Elbisesi ile baş tarafını örtün, ayaklarını ise izhir dedikleri at ile örtün, buyurdular.

Mus'ab bin Umeyr radıyallahu anh Hâşim oğullarından olup ilk müslümanlar arasında bulunuyordu, ikinci Akabe bîatından sonra Allah'ın Resulü kendisini Kur'ân öğretmek ve namaz kıldırmak üzere Medine'ye göndermişti. Kendisi Uhud muharebesinde şehidlik rütbesine erişmişti.

(Buharî, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

IŞIKLI SOPALAR

Enes radıyaîlahu anh anlatıyor:

Useyd bin Hudayr radıyallahu anh ile Abdâd bin Bişr radıyallahu anh çok karanlık, bir gecede, gecenin uzun bir vaktine kadar Allah'ın Resulünün yanında sohbette bulunmuşlardı. Sonra Peygamber aleyhisselâmm huzurundan ayrıldılar, ikisinin de elinde birer küçük sopa vardı. Birinin elindeki sopacık, yollan ayrılıncaya kadar ışık verdi ve onun ışığı ile beraber yürüdüler. Biri diğerinden ayrılınca, diğerinin de sopacığı ışık vermeye başladı. Bu şekilde her ikisi de evlerine gelinceye kadar kendi sopacığının ışığı ile yol aldılar.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PEYGAMBERE SİPER

Enes radıyallahu anh anlatıyor:

Uhud muharebesinde Allah'ın Resulünün etrafındaki savaşçılar hezimete maruz kalmışlardı. Fakat Ebû Talha radıyallahu anh Peygamber aleyhisselâmın önünde kalkanı ile kendisini korumaya devam ediyordu. Ebû Talha usta bir atıcı idi. Oku yaydan şiddetli bir şekilde fırlatırdı. O gün elinde iki veya üç yay kırılmıştı. Oradan elinde bir ok torbası ile bir adam geçiyordu.

Allah'ın Resulü:

— O torbayı Ebû Talha'ya açıp ver! diye emretti..O esnada Resûlüllah aleyhisselâm harbin seyrini görmek için kalkmıştı. Ebû Talha radıyallahu anh: „

— Anam, babam sana feda olsun, ey Allah'ın Resulü yerinde dur, düşmanın oklarından biri isabet edebilir. Arkamda dur ki, göğsüm sana siper olsun, diyordu. Bu sırada iki veya üç defa Ebû Talha'nın kılıcı elinden düşmüştü.

(Buharî, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

FİTNENİN KESTİĞİ BEREKET

Ebû Hureyre radıyallahu anh anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâma bir kaç hurma ile geldim, ve:

— Ey Allah'ın Resulü, bu hurmaların bereketlenmesi için Allah'a duâ buyur; dedim. Peygamber aleyhisselâm da hurmaları alıp bir araya topladı ve bereketli olmaları için dua etti.

Duadan sonra bana da dedi ki:

— Bunları al, dağarcığına koy. Almak istediğin vakit, elini dağarcığına koyarak al, fakat hepsini bitirme!

Bu hurmalardan Allah yolunda çalışırken 200 kiloluk yük aldım. Hazreti Osman'ın şehîd edildiği güne kadar bu dağarcık böğrümden ayrılmadı. O günkü fitneden sonra artık bereketi yok oldu.

(Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

TABİİNİN HAYIRLISI ÜVEYS EL-KARANI

Useyr bin Câbir radıyallahu anh anlatıyor:

Hazreti Ömer Yemen halkından muharebe için yardımcı kuvvet geldiği zaman sordu:

— İçinizde Âmir'in oğlu Üveys var mı? Böyle sorarken Uveys'in tâ kendisine gelince:

— Sen Âmir'in oğlu Üveys misin? dedi. Uveys:

— Evet, benim, diye cevap verdi. Hazreti Ömer:

— Murad kolundan ve Karen'den değil mi? dedi.

Uveys:

— Evet, dedi. < Hazreti Ömer:

— Sende abraştık vardı; sonra bir dirhem miktarından başka diğer kısmı geçti, değil mi? diye sordu. Uveys:

— Evet, dedi. \

Hazreti Ömer:

— Anan var, değil mi? dedi!

Üveys:

— Evet, dedi.

Bunun üzerine Hazreti Ömer, Allah'ın Resulünü şöyle derken işittim:

— «Size Yemen'den gelen yardımcı kuvvet arasında Âmir'in oğlu Üveys gelecektir. Kendisi Murad kabilesinin Karen kulundandır, önce abraştı, sonra iyi oldu. Ancak bir dirhem kadar abraşhğı kaldı. Bir anası vardır. Üveys ona çok itaatlidir. Allah'tan bir niyazda bulunduğu zaman, duası hemen kabul olunur. Eğer sana istiğfar etmesi için vakit bulursan, istiğfarda bulunmasını iste!»

Hazreti Ömer Peygamber aleyhisselâmın bu hadîsini anlattıktan sonra:

— Şu halde benim için istiğfar et! dedi.

Üveys de onun için istiğfarda bulundu. Sonra Hazreti Ömer kendisine:

— Nereye gideceksin? diye sordu. Üveys:

— Kûfe'ye, dedi. Hazreti Ömer:

— Sana yardımda bulunması için Küfe valisine bir şey yazayım mı? dedi.

Üveys:

— İnsanların fakir tabakası arasında bulunmayı daha çok arzu ediyorum, diye cevap verdi.

Gelen sene hac mevsimi olunca, Karen'lilerin ileri gelenlerinden bir zat haccetmeye geldi.

Hazreti Ömer bu kimseye Uveys'in halini sordu.

O da:

— Üveys'i evi perişan, muhtaç bir halde bıraktım, dedi. Bunun üzerine Hazreti Ömer yukarıda Uveys'in kendisine de anlattığı hadîsi söyledi.

Bu adam memleketine döndüğü zaman, Uveys'i ziyaret ederek:

— Benim için Allah'a istiğfar et! dedi. Üveys:

— Sen hayırlı bir yoldan yeni döndün. Onun için dönüşün benden daha yenidir, sen benim için istiğfarda bulun, dedi. Adam aynı isteğini tekrarladı. Üveys de aynı cevabı verdi.

Daha sonra bu kimseye:

— Orada Hazreti Ömer ile karşılaştın mı? diye sordu. Adam:

— Evet, cevabını verdi. Bunun üzerine Üveys, bu adam için istiğfarda bulundu.

Ancak bu hadise dolayısiyle insanlar Uveys'in ne seviyede bir manevî dereceye sahip bulunduğunu anladılar. Fakat, itibar ve hürmetten hoşlanmayan ve inzivayı tercih eden Üveys, bu durumu görünce insanlardan uzaklaşıp yer yüzünde yalnız başına seyahat yolunu tuttu.

(Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BU ÜMMETÎN ECRİ

Ibni Ömer radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduklarını anlatıyor:

Sizin, geçmiş ümmetler arasındaki müddetiniz, ikindi namazı ile güneşin batışı arasındaki süre kadardır. Tevrat ehline Tevrat verildi. Günün yarısına kadar Tevrat ile amel ettiler. Günün yarısı olunca, amel etmekte acze düştüler. Her amel karşılığında kendilerine birer kırat (bir değer ölçüsüdür) verildi. Sonra incil ehline incil verildi. Bunlar da ikindi namazına kadar incil ile amel ettiler, sonra bıraktılar. Bunlara da yaptıkları amellerin karşılığında birer kırat verildi. Sonunda bize Kur'an verildi. Biz de güneşin batışına kadar Kur'ân'la amel ettik. Her amelimizin karşılığı olarak ikişer kırat verildi.

Bunun üzerine Tevrat ve incil ehli:

— Ey Rabbimiz, Kur'ân ehline ikişer kırat verdin, bize ise birer kırat verdin. Halbuki biz onlardan daha fazla çalıştık, dediler. Allahü Teâlâ buna karşılık:

— Ecrinizde size zulümde mi bulundum? diye sordu. Tevrat ve İncil ehli:

— Hayır, zulmetmedin! diye cevap verdiler. Allahü Teâlâ da:

— Şu halde bu, benim lütuf ve ikramımdır, onu dilediğime veririm, buyurdu.

(Buharî, Malik, Ahmed, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

AYETÜ'L KÜRSÎ VE CİNLER

Ebû Eyyub Ensarî radıyallahu anh'ın bodrum şeklinde bir yeri vardı. Hurmalarını buraya koyardı. Gül denilen cinlerden biri gelir, oradan hurmaları kaçırırdı. Ebû Eyyub radıyallahu anh, bu durumu Peygamber aleyhisselâma şikâyet etti.

Allah'ın Resulü de:

— Git ve cinni gördüğün vakit; «Allah'ın adı ile Resûlullah aleyhisselâma git» diye söyleyiver, buyurdu.

Ebû Eyyub radıyallahu anh geldi ve o cinni yakaladı. Fakat cin tekrar gelmeyeceğine dair yemin ettiği için bırakıverdi. Sonra Peygamber aleyhisselâmın yanına geldi.

Resûlullah aleyhisselâm:

— Yakaladığın esiri ne yaptın? diye sordu. Ebû Eyyub radıyallahu anh de:

— Bir daha gelmeyeceğine yemin etti, dedi. Peygamber aleyhisselâm:

— O yalan söylemiş, yine gelecek, buyurdu. Hakikaten cin ikinci defa geldi. Ebû Eyyub radıyallahu anh kendisini yakaladı. Fakat yine bir daha gelmeyeceğine yemin edince tekrar bırakıverdi

Sonra Allah'ın Resulünün yanına geldi, O da ;

— Yakaladığın esirini ne yaptın? diye tekrar sordu. Ebû Eyyub radıyallahu anh:

— Bir daha gelmeyeceğine dair yemin etti, diye cevap verdi.

Peygamber aleyhisselâm:

— Yalan söylemiş, yine gelecektir, buyurdu. Cin üçüncü defa geldiğinde, Ebû Eyyub radıyallahu anh kendisini yakaladı ve:

— Seni Allah'ın Resulünün yanına götürünceye kadar salıvermem, dedi.

Bunu duyan cin:

— Sana bir şey haber vereceğim. Evinde Âyetü'l Kürsî'yi oku, ne cin, ne şeytan sana yaklaşabilir, dedi. Ebû Eyyub radıyallahu anh yine Peygamber aleyhisselâmın huzuruna yalnız olarak geldi.

Peygamber aleyhisselâm kendisine yine sordu:

— Yakaladığın esirini ne yaptın? diye sordu. Ebû Eyyub radıyallahu anh olanları anlatınca, Allah'ın Resulü şöyle buyurdu:

— Yalancı olduğu halde, bu defa sana doğru konuşmuş.

(Buharî, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

TEBAREKE SÜRESİ VE KABİR AZABI

Ibni Abbas radıyallahu anh anlatıyor:

Resûlüllah aleyhisselâmın sahabîlerinden birisi, bilmeyerek, çadırını bir mezarın üzerinde kurdu. Bir de baktı ki; mezarın içinde bulunan kişi Tebârekellezî biyedihi'l mülk Sûresini okuyor. Mezardaki insan sûreyi bitirdikten sonra, bu sahabı kalkıp Peygamber aleyhisselâmın huzuruna geldi ve:

— Ey Allah'ın Resulü! Farkına varmadan bir kabir üzerine çadır kurdum. Bir de mezar içindeki insanın «Tebâreke»yi sonuna kadar okuduğunu duydum, diye anlattı.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm şöyle buyurdu:

— O sûre koruyucudur, o sûre kurtarıcıdır; kabir azabından kurtarır.

(Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YAHUDİLER İFTİRACIDIR

Enes radıyallahu anh anlatıyor:

Abdullah bin Selâm radıyallahu anh bir arazide meyvelerini toplamakla meşgul iken Allah'ın Resulünün zuhurunu duyar ve hemen Peygamber aleyhisselâmın huzuruna gelir ve:

— Ben Peygamberden başkasının bilemeyeceği üç şey soracağım der ve şunları sorar:

1 — Kıyametin ilk alâmetleri nedir?

2 — Cennet ehlinin ilk yemeği nedir?

3 — Çocuğu ana veya babasına çeken, yani erkek ve kız olmasını sağlayan nedir?

Peygamber aleyhisselâm:

— Onları şu anda Cibrîl bana haber verdi, buyurdu. Abdullah bin Selâm:

— Cibril mi? diye sordu.

Peygamber aleyhisselâm «Evet» deyince, Abdullah bin Selâm:

— O, melekler içinde yahudilerin düşmanıdır, dedi.

Bunun üzerine Allah'ın Resulü şu, «Kim Cibril'in düşmanı olursa kahrından helak olsun, çünkü o, Kur'ân'ı senin kalbine indirdi» mealindeki Âyet-i Kerimeyi okudu.

Daha sonra şöyle buyurdu:

— Kıyamet gününün alâmetlerinin birincisi, insanları doğudan batıya toplayan bir ateştir.

Cennet ehlinin ilk yemeği Hut ismindeki balığın ciğerine bitişik olan bir parçadır. Çocuğun erkek veya kız olması ise, münâsebet esnasında erkeğin menisi kadınınkinden önce gelirse erkek çocuk, aksi olursa kız çocuk doğar, buyurdu.

Bunları dinleyen Abdullah bin Selâm, «Allah'tan başka ilâh olmadığına, senin de Allah'ın Resulü clduğuna şehadet ederim» diye Kelime-i Şehadet getirip müslüman olduktan sonra dedi ki:

— Ey Allah'ın Resulü, yahudiler kavgacı ve iftiracı bir kavimdir. Sen, beni onlara sormadan önce, müslüman olduğumu öğrenirlerse bana çeşitli iftiralarda bulunurlar, dedi.

Yahudiler geldikleri zaman, Peygamber aleyhisselâm onlara:

— Aranızda Abdullah nasıl bir kimsedir? diye sordu. Yahudiler cevap olarak:

— O, bizim en hayırlımız ve en hayırlımızın oğludur, o bizim efendimiz ve efendimizin oğludur, dediler. Peygamber aleyhisselâm:

— Abdullah'ın müslüman olduğunu düşünebilir misiniz? dedi. Yahudiler:

— Allah, onu böyle olmaktan korusun, dediler. Bu arada Abdullah radıyallahu anh çıkıp: — Allah'tan başka ilâh olmadığına, Muhammed'in de Allah'ın Resulü olduğuna şehadet ederim, diye Kelime-i Şehadet getirince, yahudiler bu defa:

— Bizim en kötümüz, en kötümüzün oğlu! diye bağırdılar ve bulup isnad etmedikleri kötülük bırakmadılar.

Bu durum karşısında Abdullah radıyallahu anh:

— İşte korktuğum bu idi, ey Allah'ın Resulü, dedi.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ NUH VE BU ÜMMET

Ebü Said radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselâmm şöyle buyurduğunu anlatıyor:

Kıyamet günü Nuh aleyhisselâm çağırılacak ve:

— Buyur, ey Rabbim! diyecektir. Allahü Teâlâ:

— Benim emirlerimi tebliğ ettin mi?? diye soracak. Nuh aleyhisselâm:

— Evet, ey Rabbim, diye cevap verecektir.

Bunun üzerine Allahü Teâlâ, Nuh aleyhisselâm'n ümmetine:

— Nuh size tebliğde bulundu mu? diye soracak. Nuh aleyhisselâmm ümmeti de:

— Hayır, bize akıbeti gösterecek kimse gelmedi, diye cevap verecekler.

Allahü Teâlâ da:

— Ey Nuh, bu hususta sana şahidlik edecek kimse var mı? diye soracak.

Nuh aleyhisselâm:

— Var, ey Rabbim; Muhammed aleyhisselâm ile onun ümmeti, diye cevap verecek.

Bunlar da Nuh aleyhisselâmm tebliğde bulunduğuna şehadet edecekler ve Resulullah aleyhisselâm da size şahid olacaktır, işte «Böylece sizi, insanlara şahid olasınız ve Resul de size şahid olsun diye orta, adaletli ve hayırlı bir ümmet yaptık» (Bakara Sûresi) mealindeki Âyet-i Kerîmenin ifade ettiği şahidlik budur.

(Buharî, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ELLİ KİŞİNİN SEVABI

Ebû Ümeyye Şabanî radıyallahu anh anlatıyor:

Ebû Sa'lebe radıyallahu anhe, «Ey iman edenler, kendinize bakın, siz doğru yolu bulunca, sapmış olanlar size zarar vermez.» (Mâide Sûresi) Ayeti hakkında sordum.

Ebû Sa'lebe radıyallahu anh:

— Allah'a yemin ederim ki, bu hususta malûmatı olan bir kişiye sormuş oldun. Çünkü ben Peygamber aleyhisselâma bunu sormuştum da, O da bana şöyle demişti:

— «Muhakkak iyiyi emredecek, kötüyü de nehyedeceksiniz. Tâ ki cimri ve zalimi, insanlar arasında nefsinin nevasına uymanın yaygın hâle geldiğini, dünyanın âhirete tercih edildiğini, herkesin yalnız kendi görüşüne hayran kaldığını görünceye kadar böyle yapmaya devam edin. Bunları gördüğün zaman, insanları bırak, dünya ve âhiret bakımından sana faydalı şeylerle meşgul ol ve haramdan uzak dur. Zira sizden sonra öyle bir zaman gelecektir ki, o zamanda dine sarılan ateşi eline almış kimse gibidir. O zamanda iyi amel işleyene, sizin gibi salih amel işleyen elli adamın sevabı vardır.»

Ashabı Kîram dediler ki :

— Ey Allah'ın Resulü, bizden elli kişinin sevabı mı, yoksa onlardan olan elli kişinin sevabı mı? diye sordular da Peygamber aleyhisselâm:

— Hayır, sizden olan elli kişinin sevabı, buyurdular.

(Tirmizî, Ebû Davud)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KENDİNİ TEHLİKEYE ATMAK

Eşlem Nucûbî radıyallahu anh anlatıyor:

Bir Rum şehrinde bulunuyorduk. Rumlardan karşımıza büyük bir asker safı çıktı. Müslümanlardan da onların karşısına o kadar yahut ondan daha kalabalık bir saf çıktı. Şehir ehlinin başında Utbe bin Âmir radıyallahu anh, öteki topluluğun başında da Fudâle bin Ubeyd

radıyallahu anh vardı. Müslümanlardan bir kişi, tâ yarıp içerisine girinceye kadar Rum safına hücuma geçti.

Bunun üzerine insanlar:

— Subhânellah, kendisini tehlikeye atıyor! diye bağırdılar. Bu sırada Ebû Eyyub Ensârr radıyallahu anh dedi ki:

— Ey insanlar, siz şu «...elinizle kendinizi tehlikeye atmayın...» âyetini öyle anlıyorsunuz. Halbuki, o âyet biz Ensâr cemâati hakkında nazil olmuştur. Allahü Teâlâ îslâmı zafere erdirip, yardımcıları çoğalınca bazımız bazımıza gizli olarak «bizim mallarımız zarara uğradı. Halbuki Allahü Teâlâ artık îslâmı muzaffer kılmış ve yardımcılarını çoğaltmıştır. Biz mallarımızın yanında kalsak da ziyan olanların telafisi için çalışsak!» diye söylemişti. Bunun üzerine Allah bizim bu düşüncemizi reddetmek üzere Resulüne «Allah yolunda mallarınızı harcayın ve elinizle, cimrilik ve israf yaparak kendinizi tehlikeye atmayın; mücahidlere maddî ve manevî ihsan ve yardımda bulunun. Çünkü Allah,'muhakkak iyilik ve ihsanda bulunanları sever» (Bakara Sûresi) mealindeki Âyet-i Kerîmesini inzal etti. Ve bunun üzerine, malların yanında kalıp ziyan olanları telâfi etmek için çalışmak ve savaşa katılmamak tehlike oldu.

Bundan sonra da Ebû Eyyub radıyallahu anh'ta şehidlik rütbesine erip Rum memleketinde defnedilinceye kadar, Allah yolunda devamlı kendisini savaşın ön saflarına attı.

(Tirmizî, Ebû Davud, İbni Mâce)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

RÜZGÂRDAN DA KUVVETLİ

Enes radıyallahu anh Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

Allahü Teâlâ yeri yarattığı zaman yer hareket edip duruyordu. Bunun üzerine dağları yarattı. Dağları yer yüzüne oturtunca, yer karar buldu. Melekler dağların şiddetine hayret ettiler ve:

— Ey Rabbimiz, yarattıkların arasında dağlardan daha kuvvetli olanı var mı? diye sordular. Allahü Teâlâ da:

— Evet, demir, diye cevap verdi. Melekler bu defa:

— Ey Rabbimiz, yarattıkların içinde demirden daha kuvvetli olanı var mı? dediler.

Allahü Teâlâ: "

— Evet, ateş, buyurdu. Bunun üzerine Melekler:

— Ey Rabbimiz, yarattıkların arasında ateşten daha kuvvetlisi var mı? dediler.

Allahü Teâlâ:

— Evet, rüzgâr var, buyurdu.

Melekler bu defa da:

— Ey Rabbimiz, yarattıkların arasında rüzgârdan kuvvetli olanı var mı? diye sordular.

Allahü Teâlâ da buna cevap olarak şöyle buyurdu:

— Evet var, sağ eli ile sadaka verirken bunu sol elinden gizleyerek veren Ademoğlu daha kuvvetlidir.

(Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞEHİTLİK

Câbir radıyallahu anh anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm bana rastladı ve:

— Ey Câbir seni neden üzüntülü görüyorum? diye sordu.

Ben de:

— Ey Allah'ın Resulü, babam Uhud harbinde şehîd oldu. Bir çok kız evlâd ile beraber büyük de bir borç geride bıraktı, diye cevap verdim.

Peygamber aleyhisselâm buyurdu ki:

— Sana Allah'ın babanı nasıl karşıladığını müjdeleyeyim mi? dedi. Ben de:

— Evet, müjdele, ey Allah'ın Resulü! dedim. Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm:

— Allahü Teâlâ hiç bir zaman perdesiz şekilde kimse ile konuş-mamıştır. Ancak babanı diriltip, kendisi ile perdesiz olarak konuştu ve: __ Ey kulum, dilediğini dile de, sana vereyim, buyurdu. Baban:

— Ey Rabbim, beni bir defa daha dirilt de senin yolunda ikinci olarak öldürüleyim, dedi. Allahü Teâlâ da:

— Hikmetim icabı, insanların' öldükten sonra ikinci bir defa dünyaya tekrar dönmeyeceklerine hükmettim, buyurdu, diye haber verdikten sonra şu «Allah yolunda öldürülenleri sakın öldüler

zannetmeyin, aksine onlar Rablerinin nezdinde diridirler, cennet nimetleri ile rızıklanırlar» (Âl-i Imran Sûresi) mealindeki Ayet-i Kerîmenin nazil olduğunu söyledi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞEHİDLERİN İSTEĞİ

Abdullah radıyallahu anh'ten:

— «Allah yolunda öldürülenleri sakın ölü zannetmeyin. Aksine onlar Rablerinin nezdinde diridirler, cennet nimetleri ile rızıklanırlar.» (Âl-i Imran Sûresi) mealindeki Ayet hakkında soruldu da o, şöyle cevap verdi:

— Biz de bu hususta sorduk da bize de şu şekilde cevap verildi:

— Onların ruhları cennette yeşil kuşlar içerisinde dilediği yere uçarlar, Arşa asılı bulunan kandillere konarlar, ortadan perde kalkar ve bizzat Allahü Teâlâ kendilerine hitab ederek:

— Nimetinizi artırmamı istiyor musunuz ki, fazlalaştırayım ? diye sorar. Onlar:

— Ey Rabbimiz, neyin fazlalaştırılmasını isteyeceğiz? Cennette bulunuyoruz, dilediğimiz yere uçuyoruz, diye cevap verdiler.

Sonra Allahü Teâlâ ikinci defa kendilerine tecellî ederek:

— Bir şey ziyade etmemi istiyor musunuz ki, ziyade edeyim? diye sordu.

Onlar, mutlaka kendilerine bir şeyin daha verilmesi arzu edildiğini anlayınca:

— Ey Allahım, ruhlarımızı bedenlerimize iade et de, dünyaya dönelim ve bir defa daha senin yolunda öldürülelim, dediler.

(Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KÂFİRLERE KURTULUŞ YOK

Ebû Hureyre radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselamın şöyle buyurduğunu anlatır:

İbrahim aleyhisselâm kıyamet gününde babası Âzer'le yüzü tozlu ve karanlık bir halde karşı karşıya gelecek ve kendisine:

— Ben sana, bana isyan etme! dememiş miydim? diye soracaktır. Babası da:

— İşte bugün sana isyan etmiyorum, diyecektir. Sonra ibrahim aleyhisselâm:

— Ey Rabbim, sen bana, kıyamet gününde beni mahzun etmeyeceğini vaadetmiştin. Hâlbuki babamın perişanlığından daha büyük bir sıkıntı var mıdır? diyecektir.

Allahü Teâlâ:

— Ben, kâfirlere kesinlikle cenneti haram kıldım, buyuracaktır. Biraz sonra da İbrahim aleyhisselâma şöyle denilecek:

— Ey İbrahim, ayaklarının altına bak, orada ne var?

İbrahim aleyhisselâm ayaklarının altına baktığı zaman, orada ayaklarından tutulup cehenneme atılan kanlar içinde boğazlanmış bir hayvan (ki, bu Âzer'dir) görecektir.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

AHİRETTE ÖLÜMSÜZLÜK

Ebû Said radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselamın şöyle buyurduğunu bildiriyor:

Kıyamet gününde ölüm, ak ve kara renkli7 bir koç şeklinde getirilir ve cennet ile cehennem arasındaki sur üzerinde bırakılır.

Sonra bir ses:

— Ey cennet ehli! diye nida eder.

Cennettekiler başlarını kaldırıp bakınca yine aynı ses:

— Şunu tanır mısınız? diye onlara sorar. Cennet ehli, hepsi görmüş oldukları halde:

— Bu ölümdür, diye cevap verecekler. Bundan sonra aynı ses:

— Ey cehennem ehli! diye nida edecek.

Onlar da başlarını kaldırıp bakacaklar. Aynı ses onlara da:

— Şunu tanıyor musunuz? diye soracak. Cehennem ehli, hepsi görmüş oldukları halde:

— Bu ölümdür, diye cevap vereceklerdir.

Daha sonra koç yatırılarak boğazlanacaktır. Koç boğazlandıktan sonra aynı ses sahibi:

— Ey cennet ehli, burada ebedîlik var, asla ölüm olmayacak. Ey cehennem ehli, size de ebedîlik var, asla ölüm olmayacak, diyecektir.

Bundan sonra Peygamber aleyhisselâm «Sen onları hasret gününde ilâhî emrin yerini bulacağı ile korkut. Onlar gaflet içindedirler.» Onlar, yani dünya ehli gaflet içindedirler. «Ve onlar halâ îman etmiyorlar» (Meryem Sûresi) mealindeki Âyet-i Kerîmeyi ilâve etti.

(Buharî, Müslim, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MÜŞRİKLERLE MÜŞTEREK BAHİS

Yennâr bin Mükrem Eslemî radıyallahu anh anlatıyor:

«Elif, Lam, Mîm, Rum Arap topraklarına çok yakın bir yerde mağlûb oldu. Halbuki Rum mağlûb olduktan sonra, bir Kaç sene içerisinde elbette galib geleceklerdir.» (Rum Sûresi) mealindeki Âyet-i Kerimeler nazil olduğu zaman Fars, yani iranlılar onlara üstün durumda idiler. Müslümanlar Rumların iranlılara galib gelmesini istiyorlardı. Çünkü onlar da müslümanlar gibi, kitap ehli idiler.

İşte Allahü Teâlâ'nın «Rum'un Fars'a galib geldiği günde Allah'ın Rumlara yardımcı olmasına müminler sevinirler, Allah dilediği kimseye yardım eder. Allah düşmanlarına galib, dostlarına rahmet edicidir.» (Rum Sûresi) Âyet-i kerîmesi de bunu ifâde etmektedir.

Kureyşliler ise İranlıların galebe etmesini istiyorlardı. Zira Kureyş gibi onlar da kitap ehli değildiler ve öldükten sonra dirilmeye de inanmıyorlardı. Bu âyet nazil olunca Hazreti Ebû Bekir «Elif, Lam, Mîm, Rum mağlûb oldu...» diye bağırarak çıktı.

Kureyşlilerden bir adam, Ebû Bekir radıyallahu anh'e:

— işte bu, sizinle bizim aramızda olan bir meseledir. —Peygamber aleyhisselâmı kasdederek:

— Sahibiniz, Rum'un bir kaç sene içerisinde Fars'a galib geleceğini zannetti. Seninle bu hususta bir bahse girelim mi? dedi.

Ebû Bekir radıyallahu anh:

— Peki, girelim, diye karşılıkta bulundu. Bu, bahse girmenin haram kılınmasından evvel idi. Bunun üzerine Hazreti Ebû Bekir ile müşrikler bahse girdiler. Her iki taraf yüzer deve koydu.

Hazreti Ebû Bekir'e:

— Âyette geçen bu «bir kaç sene»yi ne kadar tayin edelim. Üçten dokuza kadar olan bu miktarın ortasını sen tesbit et! dediler. Böylece altı sene üzerinde anlaştılar. Rumlar iranlılara galib gelmeden bu altı sene doluverdi. Neticede müşrikler Ebû Bekir radıyallahu anh'ın ortaya

koyduğu bu yüz deveyi aldılar, Ancak yedinci sene geldiği zaman, Rumlar iranlılara galebe ettiler. Bu defa da Hazreti Ebû Bekir onlardan, verdiği yüz deve ile birlikte yüz deve daha aldı.

Müslümanlar Hazreti Ebû Bekir'in «altı sene» olarak tesbitini tasvip etmemişlerdi. Çünkü Allahü Teâlâ «birkaç sene» buyurmuştu. Bu da üç ilâ dokuz arasında bir mânâ ifade ediyordu.

Bu hadise sebebiyle birçok kişiler müslümanlığı kabul ettiler.

(Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

«ALLAH KURTARACAK»

Câbir radıyallahu anh anlatıyor:

Resûlullah aleyhisselâm ile beraber muharebe ediyorduk. Tam öğle vakti bol dikenli ağaçları bulunan bir vadiye indik, insanlar, ağaçların altında gölgelenmek için dağıldılar. Allah'ın Resulü de bir ağaç altına oturmuştu. Kılıcını o ağaca astı ve uyudu. Uyandığı vakit bir de baktı ki, yanında bir adam var. Adamın yanına geldiğinin farkına da varmamıştı. Ancak «kılıcımı bu adam sıyırdı» dedi. Adam, kılıcı kınından çıkarmış olarak «Seni benden kim kurtarır?» dedi.

Ben de:

— Allah! dedim.

Bunun üzerine adam kılıcı kınına sokuverdi ve oturdu. Peygamber aleyhisselâm kendisini afvedip bir ceza vermedi.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EHL-İ KİTAB İLE SELAMLAŞMA<

Enes radıyallahu anh anlatıyor:

Yahudilerden bir adam, Peygamber aleyhisselâm ile sahabîlerinin yanına geldi ve:

— Es - Sâmu aleykum, dedi.

Orada bulunan insanlar da yahudinin selâmını aldılar.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm, onlara:

— Bu yahudinin ne dediğini biliyor musunuz? diye sordu. Onlar:

— Allah ve Resulü daha iyi bilir. O, bize selâm vermişti yâ Resûlallah! dediler.

Peygamber aleyhisselâm:

— Hayır, selâm vermedi, belki size şöyle dedi, buyurduktan sonra, onu bana çağırınız! diye emretti. Yahudiyi çağırdılar. Peygamber aleyhisselâm kendisine:

— Es-Sâmu aleykum (ölüm size!) mi dedin! diye sordu. Yahudi de:

— Evet, öyle söyledim, diye cevap verdi. O esnada Peygamber aleyhisselâm:

— Size ehl-i kitabdan bir kimse selâm verdiği zaman «aleyke mâ külte - sana da dediğin gibi olsun!» deyin, buyurdu ve «Yahudiler sana geldikleri zaman, Allah'ın kendisi ile seni selâmlamadığı bir şekilde selâm verirler.» (Mücadele Sûresi) âyetini okudu.

(Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KENDİ ÜZERİNE TERCİH

Ebû Hureyre radıyallahu anh anlatıyor:

Bir adam (ki bu adam kendisidir) Peygamber aleyhisselâma gelerek:

— Ey Allah'ın Resulü, bana açlık isabet etti, dedi. Peygamber aleyhisselâm bu adamı hanımlarının yanına gönderdi, ancak adam onların yanında, yiyecekten bir şey bulamadı.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm:

— Bu adamı, bu gece misafir edecek bir kimse yok mu? Allah o kimseye rahmetini ihsan buyursun! diye sordu ve dua etti. Ensardan birisi:

— Ben varım, ey Allah'ın Resulü! dedi ve evine giderek zevcesine:

— Allah'ın Resulünün bir misafiri gelecek, neyin var ise çıkar, bir şey esirgeme! diye tenbih etti.

Zevcesi:

— Allah'a yemin ederim ki çocukların azığından başka bir şeyim yok, diye cevap verdi

Ensardan olan o sahabı:

— Çocuklar akşam yemeğini yemek istedikleri zaman, onları uyut ve gel, ışığı da söndür; bu gece kemerimizi sıkarız, dedi. Hanımı da onun dediği gibi yaptı ve misafirlerini ağırladılar.

Ensardan olan o kimse ertesi gün Peygamber aleyhisselâmın yanına vardığı vakit, Allah'ın Resulü kendisine:

— Allahü Teâlâ filan adam ile filan kadına hayran kaldı, yahut güldü, buyurdu. Bunun üzerine Allahü Teâlâ: «Ve onlar başkasını kendi nefisleri üzerine- tercih ederler, ihtiyaçları olsa dahi.» (Haşr Sûresi) mealindeki Âyet-i Kerîmeyi inzal buyurdu.

(Buharî, Müslim, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEDİR ASHABININ FAZİLETİ

Hazreti Ali radıyallahu anh anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm beni, Zübeyir'i ve Mikdad'ı gönderdi ve:

— Hah Bahçesine kadar gidin. Orada devenin üzerinde bulunan çadırda bir kadın vardır ki, kendisinde bir mektup bulunduruyor. O mektubu ondan alın, buyurdu. Bu emir üzerine atlarımızla hızla gittik. Orada deve çadırındaki kadınla karşılaşınca:

— Mektubu çıkar, ver! dedik. Kadın ise:

— Bende mektup diye bir şey yok, cevabını verdi. Biz de: — Ya mektubu vereceksin, yahut bütün elbiselerini çıkaracaksın, diye ısrar ettik. Bunun üzerine kadın saçının örgüsü arasından mektubu çıkarıp verdi. Mektubu alıp Peygamber aleyhisselâma getirdik. Bir de ne görelim, mektub eshabdan Hâtib bin Beltea tarafından Mekke'deki müşriklerden bazı kimselere yazılmış. Hâtib bu mektubu Allah'ın Resulünün işlerini Mekke müşriklerine ihbar ediyordu.

Mektup okunduğu vakit, Peygamber aleyhisselâm:

— Bu ne? ey Hâtib dedi.

Hâtib de: .

— Ey Allah'ın Resulü, hükmünü vermekte acele etme, meseleyi arzedeyim, diye söze başlayıp; Ben Kureyş'e mensup birisiydim, fakat neseb bakımından onlardan değildim. Diğer Muhacirlerin ise Mekke'de yakınları vardı ki, bu sebeple onlar, oradaki çoluk çocukları ile mallarımı himaye altında bulunduruyorlardı. Benim ise, onların içinde akrabam bulunmadığından, bu şekilde kendilerine bir iyilik yapmak istedim ki, bu sebeple benim oradaki yakınlarımı himaye etsinler. Bu iği, küfre saptığım, dinimden döndüğüm için yapmadım, dedi ve böylece özür beyan etti.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm eshâbı kirama:

— Hâtib size doğruyu söyledi, buyurdu. Hazreti Ömer ise:

— Müsaade buyur da onun boynunu vurayım, Ey Allah'ın Resulü! dedi.

Peygamber aleyhisselâm Ömer radıyallahu anh'e:

— Olmaz, dedi ve:

— O, Bedir harbine katılmıştır, nereden biliyorsun, umulur ki Allah Bedir'e iştirak edenlerin hâlini biliyor da, bunun için onlar hakkında «Dilediğinizi işleyin, ben sizi afvettim» buyurmuştur, diye ilâve etti.

Bu hususta da «Ey îman edenler, benim düşmanlarımla sizin düşmananlarınızı dost kabul etmeyiniz.» (Mümtehîne Sûresi) mealindeki Ayet-i Kerime nazil oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KİŞİ SEVDİĞİYLE BERABERDİR

Enes radıyallahu anh anlatıyor:

Bir adam Resûlullah aleyhisselâma:

— Kıyamet ne zamandır? diye sordu. Peygamber aleyhisselâm:

— Kıyamet için ne hazırlık yaptın? dedi. Adam:

— Kıyamet için namazdan, oruçtan ve sadakadan çok fazla bir şeyler hazırlamadım, fakat ben Allah'ı ve Resulünü severim, dedi. Bunün üzerine Allah'ın Resulü:

— Sen sevdiklerinle berabersin, buyurdu.

(Buharî, Müslim, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ATEŞTEN BİR ÇUKUR

İbni Abbas radıyallahu anh şöyle anlatıyor:

Ebû Cehil Peygamber aleyhisselâmın "namaz kılmasını kastederek:

— Muhammed, sizin karşınızda yüzünü toprağa sürüyor mu? diye sordu. Kendisine «Evet» diye cevap vermeleri üzerine:

— Lât ile Uzza'ya yemin ederim ki, bunu yaparken kendisini görürsem, boynunu ayaklarımın altındâ ezeceğim, dedi. Peygamber aleyhisselam namaz kılmakta iken yanına geldi. Ancak orada hazır olanları, Ebû Cehil'in geri geri çekilip önündeki bir şeyden korkmasından başka bir şey hayrete düşürmedi. Bunun üzerine kendisine:

— Sana ne oluyor, ey Ebû Cehil? diye soruldu. Ebû Cehil:

— Benimle Muhammed arasında ateşten bir çukur, korku ve kanatlar var, dedi. Bununla alâkalı olarak Allah'ın Resulü de şöyle buyurdu:

— Eğer o bana yaklaşsaydı, melekler kendisini paramparça edeceklerdi.. .

İşte bu sebeple Allahü Teala «Muhakkak ki, insan kendisini müstağni görünce taşkınlık gösterir» âyetinden «Asla ona boyun eğme!» (Alak Sûresi) âyetine kadar olan âyetleri inzal buyurdu.

(Müslim)

Yine Ibni Abbas radıyallahü anh anlatıyor :

Allah'ın Rasulü namaz kılmaktaydı. Ebû Cehil gelerek :

— Ben sana bunu yasaklamamış mıydım? dedi. Peygamber aleyhisselam da kendisine ağır söyledi. Bunun üzerine Ebû Cehil:

—' Sen muhakkak bilirsin ki, burada benim ailemden daha kalabalık bir aile yoktur, dedi. Bunun üzerine Allahü Teala «O, ailesini çağırsın, biz de zebanileri çağırırız...» (Alak Sûresi) âyetlerini inzal buyurdu.

Allah'a yemin ederim ki, Ebû Cehil ailesini çağırmış olsaydı, Allah'ın zebanileri de onu helak edeceklerdi.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CEHENNEMDE BİRAZ SU

Abbas radıyallahü anh, Ebû Leheb öldükten sonra, kendisini çok kötü bir vaziyette rüyasında gördü ve kendisine:

— Ne ile karşılaştın? diye sordu. Ebû Leheb:

— Sizden ayrıldıktan sonra bir iyilik ile karşılaşmadım. Ancak Suveybe (Peygamber aleyhisselâmı emziren kadın)yi azad etmiş olduğumdan —baş parmağı ile işaret parmağı arasındaki çukurcuğu göstererek — şuracıkta cehennemde biraz su içirdiler, dedi.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EBÜ LEHEB'İN ATEŞİ

İbni Abbas radıyallahü anh anlatıyor:

«En yakın aşiretine onlardan ihlâs sahibi topluluğa da, (dine davet etmek sureti ile) âkibeti bildir.» (Şûra Sûresi) Âyet-i Kerîmesi nazil olunca, Peygamber aleyhisselâm kalkıp Safâ'ya çıktı ve:

— Geliniz, mühim bir mesele vardır! diye çağırdı. Gelip toplandılar. Allah'ın Resulü:

— Ne dersiniz, şu dağın dibinden bir at çıkacak desem beni tasdik eder misiniz? diye sordu, insanlar hepsi bir ağızdan:

— Senin yalan söylediğine rastlamış değiliz, diye karşılıkta bulundular.

Peygamber aleyhisselâm:

— Şu halde şiddetli bir azab ile karşı karşıya bulunduğunuzu size haber veriyorum, dedi.

İçlerinden Ebû Leheb:

— Kuruyup helak olaydın, yuh sana!.. Bunun için mi bizi buraya topladın? dedi. Sonra Peygamber aleyhisselâm kalktı.

işte bunun üzerine -«Ebû Leheb'in iki eli kurusun. Ve ona yuh olsun, kuruyup helak olsun. Onun malı ve kazandığı bir şeyi kendisinden defedemeyecekti. O, alevi şiddetli olan bir ateşte yanacaktır. Odun taşıyan karısı da boynunda bükülmüş bir ip olduğu halde.» mealindeki Tebbet Sûresi nazil oldu.

(Buharî, Müslim, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DENİZDE BİR ŞEHİD

Ümmü Haram radıyallahü anhâ şöyle anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm bir gün bize geldi ve kuşluk uykusuna yattı. Uyandığında, gülüyordu. Bunun üzerine ben:

— Babam, anam sana feda olsun, ey Allah'ın Resulü, niçin gülüyorsun, diye sordum.

Peygamber aleyhisselâm:

— Rüyamda ümmetimden cihad eden bir kavmin, melikler tahtlarında rahat oturdukları gibi, denizde vasıtaya bindiklerini gördüm, diye cevap verdi.

Ben"

— Allah'a dua et de, beni o kimselerden kılsın! dedim.

Resûlullah aleyhisselâm:

— Ne dua edeyim, sen onlardansın, buyurdu. Sonra yine uyudu. Tekrar, bir önceki hali gibi, güler bir vaziyette uyandı. Ben niye güldüğünü sordum. Allah'ın Resulü aynı rüyasını tekrar anlattı. Ben:

— Allah'a dua et de, beni onlardan kılsın, dedim. Peygamber aleyhisselâm:

— Sen onların önde gelenlerindensin, buyurdu.

Daha sonra Ümmü Haram radıyallahu anhâ ile Ubâde bin Samit radıyallahu anh evlendi ve kendisi ile beraber denizde harbettiler. Ümmü Haram —bir yere geldiği zaman, kendisine bir katır getirildi ve ona bindi. Ancak katır silkerek Ummü Haram'ı düşürdü ve Ummü Haram radıyallahu anhâ şehide oldu. (Şehide olduğu yer Kıbrıs'tır ve Peygamber aleyhisselâmın halası olduğundan dolayı orada «Hala Sultan» diye anılmaktadır.)

(Buharî, Müslim, Ebû Davud, Tirmizî, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

AMEL NİYETE GÖREDİR

Ümmü Kays radıyallahu anhâ Mekke'nin hem güzel hem de varlıklı kadınlarından biri idi. Bir adam kendisi ile evlenmek teklifinde bulundu. Ummü Kays radıyallahu anhâ bu teklifi, adam kendisi ile Medine'ye hicret etmek şartı ile kabul etti. Ummü Kays radıyallahu anhâ Muhacirlerle beraber, Allah ve Resulünün rızâsı için Medine'ye hicret edince, bu adam da onunla evlenmek isteği ile Ümmü Kays'a uyarak hicret etti. Ancak adam bu hicretini Allah ve Resulünün rızâsı için yapmış gibi gösteriyordu. Hazreti Ömer'in bildirdiğine göre, bu sebepten dolayı Peygamber aleyhisselâm şöyle buyurdu:

— Ameller niyetlere göredir. Kişiye ancak niyetinin karşılığı verilir. Kimin hicreti Allah ve Resulü için ise, hicreti Allah'a ve Resûlünedir. Kimin hicreti de elde edeceği bir dünyalık, veya evleneceği bir kadın için ise, o kimsenin de hicreti o kadınadır.

(Buharî, Müslim, Ebû Davud, Tirmizi, Neseî)

* * *

DEVENİN AĞLAMASI

Allah'ın Resulü, Ensârdan bir kimseye aid bir bahçeye girmişti. Orada bir deveye rastladı. Deve Peygamber aleyhisselâmı görünce, inledi ve gözlerinden yaşlar akmaya başladı. Bunun üzerine Resûlullah aleyhisselâm devenin yanına gelip ensesini, yahut kuyruğunun üst tarafını okşadı, deve de sustu.

Allah'ın Resulü:

— Bu devenin sahibi kim, bu deve kimindir? diye sordu. Ensâr'dan bir genç gelip:

— Benimdir, ey Allah'ın Resulü, dedi. Peygamber aleyhisselâm:

— Allah'ın sana mülk olarak verdiği bu hayvan için Allah'tan korkmuyor musun? Çünkü bu hayvan bana, senin kendisini aç bıraktığını ve çok yorduğunu söyleyerek senden şikâyetçi oldu, buyurdu.

(Ebû Davud)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

«KALBİNİ YARDIN MI?»

Üsâme bin Zeyd radıyallahu anh şöyle anlatıyor::

Resûlullah aleyhisselâm bir seriyye (dört'yüz kişiden fazla olmayan askerî kuvvet) halinde bizi bazı kabilelere gönderdi. Onlar da bizim gelişimizden haberdar olarak kaçtılar. Biz kendilerinden birisine yetiştik. Onu yakalayınca, «La ilahe illallah = Allah'tan başka ilâh yoktur» deyiverdi. Fakat biz kendisini öldürünceye kadar dövdük. Gelince bu hadiseyi Peygamber aleyhisselâma anlattım. Allah'ın Resulü:

— Kıyamet gününde,bu tevhid kelimesi karşılığında sana kim yardımcı olacak? dedi. Ben:

— Ey Allah'ın Resulü, o adam bunu silâhtan korktuğu için söyledi, diye cevap verdim.

Peygamber aleyhisselâm:

— Kalbini mi yardın ki, bunun için veya başka bir sebeple mi bunu söylemiş olduğunu bilesin?! Kıyamet gününde «La ilahe illallah»'ın karşısında kim senin yardımcın olacak? buyurdu. Bu sözü o kadar tekrar etti ki, müslümanlığa o günden evvel girmemiş olmayı arzu ettim.

(Ebü Davud, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

GANÎMET BU ÜMMET İÇİNDİR

Ebû Hureyre radıyallahu anh, Resûlullah aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

— «Peygamberlerden biri savaş etmek istemişti de kavmine dedi ki; «Bir kadınla nikâhlanmış olup zifafa girmek istediği halde henüz girmemiş olan kimse, benimle harbe gelmesin. Bir bina inşâ edip henüz tavanlarını tamamlamamış olan kimse de gelmesin. Aynı zamanda koyun ve gebe develer, inekler satın alıp, onların doğum yapmalarını bekleyen adam da harbe katılmak üzere benimle gelmesin...» buyurduktan sonra harbe çıkmıştı.

Peygamber aleyhisselâm fethetmek istediği şehre ikindi vakti, veya buna yakın bir vakitte yaklaştı.

Güneşe hitabederek:

— Sen bir memursun, ben de memurum, dedi ve Allah'ım, bu güneşin seyrini durdurt, diye niyazda bulundu. Allahü Teâlâ da kendisine fethi müyesser kılıncaya kadar güneşi öyle tuttu. Ele geçirdikleri ganimetleri topladılar. Ganimetleri yemek için bir ateş geldi, fakat yemekten kaçındı.

Peygamber insanlara:

— Aranızda hıyanet var, her kabileden bir adam gelip bana bîat etsin! dedi. Onlar da biat ettiler. Bu adamın eli Peygamberin eline yapıştı.

Bunun üzerine Peygamber:

— Hıyanet sizdedir, senin kabilen gelip bana bîat etsin, dedi. Onlar da bîat ettiler. Bu kabile halkından iki veya üç kişinin eli Peygamberin eline yapıştı.

Peygamber:

— Hıyanet sizde, dedi. Bunun üzerine bunlar Peygambere inek başı kadar bir parça altın çıkardılar, yerdeki malların içine koydular. Ateş de gelip bunu yedi.»

İşte, bizden önce kimseye ganimetler helâl değildi. Allahü Teâlâ za'fımızı ve acziyetimizi gördüğü için ganimetleri bize helâl kıldı.

(Buharî, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EMANETE HIYANET

Ebû Hureyre radıyallahu anh anlatıyor:

Hayber senesinde Peygamber aleyhisselâm ile beraber harbe çıktık. Elbise ve diğer muhtelif mallardan başka, altın ve gümüş nâmına ganimet olarak bir şey elde etmedik. Allah'ın Resulü, Kura Vadisine doğru yöneldi. Kendisine Mid'am isminde bir zenci köle hediye edilmişti. Bu köle, Peygamber aleyhisselâmın hayvanını hazırlarken bir ok isa-betiyle öldü. İnsanlar «Cenneti mübarek olsun!» dediler.

Allah'ın Resulü ise:

— Asla, dedi. Hayâtımı kudreti ile tutan zâta yemin ederim ki, Hayber gününde ganimetler paylaştırılmadan önce, gizlice aldığı örtü, ateş olarak üstünde yanıp parlayacaktır, buyurdu.

Müslümanlar bunu işitince, bir adam Peygamber aleyhisselâma bir veya iki nalın kayısı getirdi ve:

— Bir veya iki nalın kayısı ateşten ibarettir, yani bende kaldığı takdirde kıyamet günü beni yakan ateş olurlar, dedi.

(Buharî, Müslim, Ebû Davût)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

RESÛLULLAHA YAPILAN İŞKENCE

İbni Mesud radıyallahu anh anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm Kabe'de namaz kılarken Ebû Cehil ve arkadaşları da orada oturuyorlardı. Bir gün önce de orada bir deve kesilmişti.

Ebû Cehil arkadaşlarına:

— Kim bu filan oğullarına aid devenin rahimdeki yavruyu saran zarını alıp, secde halinde iken Muhammed'in omuzlarına koyuverecek? dedi. Kavmin en âdisi Ukbe bin Ebû Muayt kalktı ve o zarı alıp Peygamber aleyhisselâm secdede iken omuzlarının arasına koydu.

Bunun üzerine, oradaki müşrikler katıla katıla güldüler. Ben de ayakta seyrediyordum. Bir yerden bir kuvvet olsaydı, o pisliği Allah'ın Resulünün sırtından alıp, atacaktım. Peygamber aleyhisselâm secdede kapanıp kalmış, başını kaldırmıyordu. Adamın biri gidip hadiseyi Hazreti Fatıma'ya haber verdi. O sırada küçük bir kızcağız olan Hazreti Fatıma gelip pisliği Resûlullah aleyhisselâmın üzerinden attı. Sonra o eşkiya topluluğuna dönüp, kendilerine sövüp saydı. Peygamber aleyhisselâm namazını tamamlayınca yüksek sesle o müşriklere beddua etti. Allah'ın Resulü beddua ettiği zaman da, dua ettiği vakit de üçer defa tekrar ederdi.

Peygamber aleyhisselâm yine üç defa:

— Ey Allah'ım, Kureyş'in hakkından gel! diye beddua etti. Ebû Cehil ile arkadaşları bu bedduayı duyunca gülmeyi bıraktılar ve Peygamber aleyhisselâmın bedduasından sus - pus oldular.

Peygamber aleyhisselâm bundan sonra:

— Ey Allah'ım, Ebû Cehil bin Hişâm, Utbe bin Rebîa, Şeybe bin Rebîa, velid bin Ukbe, Umeyye bin Halef ve Ukbe bin Ebî Muayt'ın haklarından gel! diye beddua etti. Bunların yedincisini de söyledi, fakat onun ismi hatırımda kalmadı. Muhammed aleyhisselâmı hak ile gönderen Zâta yemin ederim ki, Allah'ın Resulünün beddua ederken isimlerini saydığı bu şahısları Bedir gününde öldürüldükten sonra alınıp Kalîb-i Bedir denilen kuyuya atıldıklarını gördüm.

(Buharî, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İŞKENCE ETSELER BİLE

Hazreti Âişe radıyallahü anhâ'dan şöyle anlatılır:

Hazreti Âişe:

— Ey Allah'ın Resulü, hayatında Uhud gününden daha şiddetli bir gün geçirdin mi? diye sordu. Peygamber aleyhisselâm:

—; Kavmimin 'bir çok işkencelerine uğradım. Bunların en şiddetlisi Akabe günü maruz kaldığım işkence idi. Hani o gün Abd-i Külâl'in oğlu Abd-i Yâlil'in oğluna îslâmı tebliğ edip müracaatta bulundum. Fakat arzularımın hiç birisine cevap vermedi. Üzgün bir çehre ile âdeta kendimden geçmiş bir halde döndüm. Karn-i Seâlib'e geldiğim vakit ancak kendime gelebilmiştim. Yukarıya başımı kaldırınca, beni gölgelendiren bir bulut ile karşılaştım. Bakınca orada Cibril aleyhisselâmı gördüm.

Cibril aleyhisselâm bana nida ederek dedi ki:

— Allahü Teâlâ, kavminin sana ne dediklerini, seni nasıl reddettiklerini işitti ve sana dağlara hükmeden meleği gönderdi; kendisine kavmine ne yapmasını emredersin, diye.

Bunun üzerine dağlara hükmeden melek bana nida edip selâm verdikten sonra:

— Ey Muhammed, muhakkak Allah kavminin sana ne söylediklerini işitti. Ben dağlara hükmeden meleğim.. Rabbin beni sana, istediğin şeyi bana emretmen için gönderdi.. Dilediğini emret; istersen Ahşabeyn', yani Ebû Kubeys dağı ile karşısında bulunan dağdan ibaret bu iki dağı onların üzerine yıkıvereyim, dedi.

Peygamber aleyhisselâm ise:

— Hayır, öyle yapmanı istemiyorum; aksine, Allah'ın onların neslinden bir olan Allah'a şirk koşmadan îman ve ibadet edecek kimseleri çıkarmasını istiyorum, buyurdu.

(Buharî, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEDİR'DE MELEKLERİN YARDIMI

Hazreti Ömer radıyallahu anh şöyle anlatıyor:

Bedir gününde Allah'ın Resulü müşriklere baktı. Onlar bin, Peygamber aleyhisselâmın sahabîleri ise üç yüz on dokuz kişiden ibaretti.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm, kıbleye döndü ve ellerini kaldırıp şöyle dua etmeye başladı:

— Ey Allah'ım, bana olan vaadini yerine getir; ey Allah'ım, bana vaad ettiğini ver; ey Allah'ım, müslüman halkından bu küçük topluluk helak olursa, yeryüzünde sana ibadet edecek kimse kalmaz!

Allah'ın Resulü ellerini uzatmış, Kıbleye dönmüş olarak Rabbine yalvarmaya devam ediyordu. Cübbesi omuzlarından düşmüştü. Hazreti Ebû Bekir geldi, cübbesini omuzlarına kaldırdıktan sonra, arkasından tutup kendi göğsüne dayadı ve:

— Ey Allah'ın Peygamberi, yeter Rabbine yalvardın. O sana olan vaadini yerine getirecektir! dedi.

Bunun üzerine Allahü Teâlâ: «Hani Rabbinizden yardım istiyordunuz da, (Muhakak size meleklerden birbiri ardınca binlercesi ile yardımda bulunacağız) diye duanızı kabul buyurmuştu.» (Enfâl Sûresi) mealindeki Âyet-i Kerîmeyi indirdi. Ve Allahü Teâlâ meleklerle Resulüne imdada yetişti.

(Buharî, Müslim, Tirmizî)

İbni Abbas radıyallahu anh anlatıyor:

O gün müslümanlardân bir kişi, müşriklerden bir adamın karşısında güç bir vaziyette kalmışken, birden bire müşrik kimsenin üzerinde bir kamçı darbesinin sesini ve atlının «îleri ey Hayzûm!» dediğini duydu. Karşısındaki müşrike bakınca, adam sırt üstü yere yıkıldı. Bir de baktı ki, adamın burnu kırılmış, yüzü yarılmış, kamçının isabet ettiği yerler mosmor olmuştu. Ensârdan olan o adam bunu gelip Peygamber aleyhisselâma anlatınca, Allah'ın Resulü:

— Doğru söylüyorsun;'bu' üçüncü kat semâdan gelen yardımdır! buyurdu.

(Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EMRE İTAATİN ÖNEMİ

Berâ radıyallahu anh şöyle anlatıyor:

Uhud gününde müşriklerle karşı karşıya geldik. Resûlullah aleyhisselâm bir okçu bölüğünü muayyen geçitte bıraktı. Başlarına da Abdullah bin Cübeyr radıyallahu anh'ı kumandan tayin etti ve:

— Mevkiinizden ayrılmayın. Bizim onlara galib geldiğimizi görseniz de ayrılmayın; onların bize galebe ettiklerini gördüğünüz takdirde de bize yardım etmek için çıkmayınız; her hâl-ü kârda bulunduğunuz mevkide kalın! diye emir verdi.

Harp başlayınca, bizim taarruzumuz karşısında müşrikler bozulup kaçmaya başladı. Hattâ müşrik kadınlarını dağda kaçarken gördüm, bacaklarından elbiselerini kaldırmışlar, ayaklarındaki bilezikleri bile görünüyordu.

Bunun üzerine müslüman askerleri:

— Ganimet, ganimet! diye koşuşmaya başladılar. Bu durumu gören okçuların kumandanı Abdullah bin Cübeyr radıyallahu anh:

— Peygamber aleyhisselâm bana mevkiinizi terk etmemenizi tenbih etti, dedi. Fakat okçular da bunu dinlemediler ve ganimet toplamak için yerlerini terk ettiler. Böyle olunca da düşman bundan istifadeyle geri müslümanlara saldırıp galib geldiler. Bu saldırı neticesinde müslümanlar yetmiş şehîd verdiler.

Daha sonra müşriklerin ileri gelenlerinden Ebû Süfyan kalkıp bağırdı:

— Muhammed aranızda mı? Peygamber aleyhisselâm:

— Cevap vermeyin, dedi.

Ebû Süfyan Hazreti Ebû Bekir'i kasdederek:

— Ebû Kuhâfe içinizde mi? diye sordu. Peygamber aleyhisselâm:

— Cevap vermeyin, dedi.

Ebû Süfyan Hazreti Ömer'i kasdederek:

— Hattab'ın oğlu aranızda mı? diye sordu.

Bunun için de bir cevap alamayınca, bunların hepsi muhakkak öldürülmüş, eğer sağ olsalardı cevap verirlerdi, dedi. Bu defa Hazreti Ömer, kendini zaptedemeyerek:

— Yalan söylüyorsun, ey Allah'ın düşmanı, Allah sana perişanlık verecekleri sana karşı yaşatacaktır! dedi. Ebû Süfyan:

— Yüksel Hübel! diye bağırdı. Peygamber aleyhisselâm sahabîlere:

— Cevap verin, buyurdu. Onlar:

— Ne diyelim? diye sordular. Peygamber • aleyhisselâm:

— Allah daha yücedir, o en yücedir, deyin! buyurdu. Ebû Süfyan:

— Bizim Uzza'mız var, sizin yok! dedi. Peygamber aleyhisselâm sahabîlere:

— Cevap verin! dedi. Sahabîler:

— Ne diyelim? diye sordular. Peygamber aleyhisselâm:

— Allah bizim mevlâmızdır, sizin ise mevlânız yok! deyin, buyurdu. Ebû Süfyan:

— Bu gün, Bedir'e karşılık olan bir gündür. Harb nöbetlerden ibarettir, yani bazen sizin, bazen bizim lehimize sonuçlanır. Çirkin bir şekilde öldürülenlere rastlayacaksınız, bunları ben emretmiş değilim. Bu itibarla beni kötülemeyin! dedi.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CENNETİN KOKUSU

Enes radıyallahu anh'ten şöyle anlatılır:

Enes radıyallahu anh'ın amcası Bedir savaşına katılmamıştı.

Bu sebeple:

— Peygamber aleyhisselâmın ilk harbinde bulunamadım, Allah, bana Resulü ile beraber bir savaşta bulunmayı nasib ederse, müşriklerle nasıl muharebe edeceğim görülecektir, dedi.

Nitekim Uhud harbinde öyle savaştı ki, müslümanlar hezimete uğrayınca:

— Ey Rabbim, müslümanların bu hareketi yüzünden sana özür beyan eder, müşriklerin yaptıklarından da uzaklaşıp sana yönelirim, dedi ve kılıcı ile ilerleyip, Sa'd bin Muâz radıyallahu anh ile karşılaştığı vakit:

— Nereye ey Sa'd? Ben Cennetin kokusunu Uhud'un ardından duyuyorum! diye bağırdı.

Düşmana taarruz ederek ilerledi ve nihayet şehid düştü. O kadar yara almıştı ki, tanınmaz bir hale gelmişti. Kızkardeşi, kendisini yanağında bulunan beninden ve parmaklarının uçlarından tanıyabildi. Vücudunda seksenden fazla mızrak, kılıç ve ok yarası vardı.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALLAH'IN SEVDİKLERİ VE BUĞZETTİKLERİ

Ebû Zer radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

Allahü Teâlâ üç kişiyi sever, üç kişiye de buğz eder. Allah'ın kendilerini sevdiği üç kişi şunlardır:

1 — O kimse ki, bir adam bir kavme gelip, onlardan kendisi ile onlar arasında bulunan bir yakınlığa dayanarak değil, Allah rızası için bir şey istemiş, fakat bu kavim o istediğini vermemiştir. Ancak bu kavim içerisinden bir adam, diğerlerinin gerisinde kalıp isteyen kimseye, Allah'tan ve veren kimseden başka hiç bir kişinin bilemeyeceği bir şekilde, gizli olarak bunu vermiştir.

2 — Bir topluluk yolculuk sırasında gece olduğu vakit, yolculuklarına devam etmişler, uyku kendilerine, karşılığındaki her şeyden daha sevgili olunca, hepsi başını yere koyup uyudukları halde, içlerinden birisi kalkmış ve ona olan sevgisini hissederek Allah'ın âyetlerini okumuş, ibadet etmiştir.

3 — O kimse ki, bir askerî müfrezede bulunmaktadır. Düşmanla karşı karşıya kalmıştır, içinde bulunduğu müfreze hezimete uğradığı halde, bu kimse tek başına şehîd veya gazi oluncaya kadar düşmana taarruz etmiştir.

Allahü Teâlâ'nın kendilerine buğz ettiği üç kişi de şunlardır:

1 — Zina eden ihtiyar.

2 — Kibir sahibi fakir.

3 — Zulüm yapan zengin.

(Tirmizî, Hâkim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EN BÜYÜK İYİLİK

Ebû Hureyre radıyallahu anh anlatıyor:

Adamın biri:

— Ey Allah'ın Resulü, insanlardan kendisine iyi muamele yapmama en lâyık olan kimdir? diye sordu. Peygamber aleyhisselâm da:

— Anan, sonra anan, sonra yine anan; bundan sonra da babandır. Bunlardan sonra sırasıyle akraba ve taâllukatından sonra en yakın olan kimsedir, buyurdu.

(Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÇOCUKLARA ŞEFKAT

Ebû Hureyre radıyallahu anh şöyle anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm, torunu Hazreti Hasan'ı öptü. Yanında da sahâbîlerden Akra' bin Habis Teymî oturmaktaydı.

Akra':

— Benim on tane evlâdım var, bunlardan hiç birini öpmedim, dedi. Peygamber aleyhisselâm kendisine baktı ve:

— Şefkat ve merhamet göstermeyen kimseye, Allah da kendi rahmetini ihsan etmez, buyurdu.

(Buharî, Ebû Davud, Tirmizî)

Index'e dön --- Sonraki hikâye

AKRABALIĞA RİAYET

Ebû Hureyre radıyallahu anh Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

Allahü Teâlâ kâinatı yarattığı zaman, yaratma işini tamamlayınca, «Rahim - akrabalık» kendisine riâyet edilmediği için şöyle söyledi:

— Şu benim halim, küsmüşlüğünden sana sığınan bir kişinin durumudur.

Bunun üzerine Allahü Teâlâ:

— Senin haklarına riâyet edene lütuf ve ihsanda bulunmaklığım, riâyet etmeyen ile de münasebetimi kesmekliğim, seni memnun eder mi? diye sordu.

Akrabalık:

— Evet, ey Rabbim, diye cevap verdi. Allahü Teâlâ da:

— İşte, bunu sana verdim, buyurdu.

Peygamber aleyhisselâm bunu anlattıktan sonra dedi ki:

— İsterseniz «Demek, idareyi ve iktidarı ele geçirdiğiniz zaman, akrabalık münasebetlerini parçalayıp, kesecek misiniz? Onlar, Allah'ın kendilerini rahmetinden kovup, sağırlaştırdığı ve gözlerini de kör ettiği kimselerdir.» (Muhammed Sûresi) mealindeki Âyeti okuyun!

(Buharî, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KOMŞULUK HAKKI

Ebû Hureyre radıyallahu anh anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm buyurdu ki:

— Vallahi îman etmiş sayılmaz, billahi îman etmiş sayılmaz, vallahi îman etmiş sayılmaz!

— Kim, ey Allah'ın Resulü! diye soruldu.

Peygamber aleyhisselâm:

— Şerrinden komşusunun emin olmadığı kimse, buyurdu.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞEREFİN SADAKASI

Abdurrahmaa bin Aclan radıyallahu anh anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm:

— Sizden biriniz Ebû Damdam gibi olmaktan âciz midir? diye sordu.

Sahabîler:

— Ebû Damdam kimdir? -dediler.

Allah'ın Resulü:

— O, sizden önceki ümmetler içinde olan bir kimsedir ki,- sabah kalktığında:

«Ey Allah'ım, ben şerefimi, beni söven kimselere sadaka olarak verdim» derdi. (Yani şerefin sadaka olarak verilmesi, bir kimsenin şerefini küçük düşürecek dedikoduları önceden afvetmesi demektir.)

(Ebû Davud)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YENİLMEZ PEHLİVAN

Abdullah radıyallahu anh'ten şöyle anlatılıyor:

Peygamber aleyhisselâm:

— İçinizde kimi «rekûb» sayarsınız? diye sordu. Biz:

— Evlâdı olmayan kimseyi, diye cevap verdik.

Peygamber aleyhisselâm:

— Hayır, «rekûb» öyle kimse değildir. Asıl «rekûb» âhırete evlâd göndermemiş, yani hiç bir evlâdı vefat etmemiş olan kimsedir, buyurdu. Sonra:

— Güreşte en çok galib gelen kimi sayarsınız? diye sordu. Biz:

— Sırtı yere gelmeyen pehlivanı, dedik. Peygamber aleyhisselâm:

— Hayır, öyle değildir. Asıl, öfkelendiği zaman nefsine hakim olan kişi, en çok galip gelen ve sirtı yere düşmeyen pehlivandır, buyurdu.

(Müslim, Ebû Davud)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALLAH İÇİN SEVMEK

Ebû Hureyre radıyallahu anh Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

Bir adam başka bir beldede bulunan bir arkadaşını ziyaret etmek maksadıyla yola çıkmıştı. Allahü Teâlâ, adamın yolunda bir melek vazifelendirip, bekletti.

Adam, o melekle karşılaşınca melek kendisine:

— Nereye gidiyorsun? diye sordu. Adam:

— Şu beldede bir din kardeşim var, onu ziyaret için gidiyorum, diye cevap verdi. Melek:

— Onunla alâkalı yapacağın bir vazife mi var? diye sordu. Adam:

— Hayır, öyle bir şey yok, Allah için kendisini sevmemden başka bir işim yok, dedi.

Bunun üzerine o melek:

— Ben, senin o din kardeşini Allah için sevdiğin gibi, Allah'ın da seni sevdiğini sana bildirmek üzere vazifelendirilen, Allah'ın elçisiyim, dedi.

(Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PEYGAMBERLER BİLE İMRENİR

Hazreti Ömer radıyallahu anh Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

Allah'ın kulları arasında öyle kimseler vardır ki, Peygamber ve şehîd olmadıkları halde, kıyamet gününde Allah nezdindeki mevkileri sebebiyle Peygamberler ve şehîdler de onlara gıpta edeceklerdir.

Sahabîler:

— Ey Allah'ın Resulü, bunların kimler olduğunu bize bildirir misin? diye sordular.

Resûlullah aleyhisselâm:

— Onlar, aralarında akrabalık olmadan ve alış - veriş münasebeti bulunmadan, Allah sevgisi ile sevişenlerdir, Allah'a yemin ederim ki, onların yüzleri nurdur ve kendileri nurdan yaratılmış minberler üzerindedirler. İnsanlar korktuğu zaman, onlar korkmazlar, insanlar hüzünlü oldukları zaman da onlar hüzünlü olmazlar.

(Ebû Davud)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SAADET VESİLESİ

Ebû Hureyre radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselamın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

Allahü Teâlâ'nın bir kısım melekleri vardır ki, onlar yollarda gezer, zikir ve ibadet meclislerini ararlar.

Zikir ve ibadetle meşgul olan bir topluluk gördüler mi:

— Gelin, burada aradığınızı bulursunuz, diye biribirlerine çağırırlar. Bunun üzerine dünya semâsına melekler toplanıp kanatları ile onları kuşatırlar.

Sonra kullarının hallerini en iyi bilen Rableri, meleklere sorar:

— Kullarım ne diyor? Melekler:

— Seni teşbih ediyorlar, tekbir ediyorlar, hamd ve tazimde bulunuyorlar.

Allahü Teâlâ: "

— Onlar beni gördüler mi? diye sorar. Melekler:

— Hayır, seni görmediler, derler. Allahü Teâlâ:

— Beni görmüş olsalardı nasıl olurdu? diye sorar. Melekler:

— Seni görmüş olsalardı, daha çok ibadet eder, daha çok tazim ve teşbihte bulunurlardı, diye cevap verirler. Allahü Teâlâ:

— Benden ne diliyorlar? diye sorar. Melekler:

— Cenneti diliyorlar, derler. Allahü Teâlâ:

— Onlar cenneti gördüler mi? diye sorar. Melekler:

— Hayır, vallahi ey Rabbimiz, görmediler, derler. Allahü Teâlâ:

—— Görmüş olsalardı nasıl olurdu? diye sorar. Melekler:

— Görmüş olsalardı, iştiyakları daha çok olur, arzuları daha şiddetli olur, rağbetleri daha büyük olurdu, derler. Allahü Teâlâ:

— Onlar neden bana sığınıyorlar? diye sorar. Melekler:

— Cehennemden sığınıyorlar, derler. Allahü Teâlâ:"

— Onlar cehennemi gördüler mi? diye sorar. Melekler:

— Hayır, vallahi, görmediler, derler. Allahü Teâlâ::

— Görmüş olsalardı nasıl olurdu? diye sorar. Melekler:

— Görmüş olsalardı, ondan daha çok kaçarlar, daha çok korkarlardı, diye cevap verirler.

Allahü Teâlâ:

— Siz şahid olun ki, onları mağfiret etim, buyurur. Meleklerden birisi:

— Mecliste bulunan filan kişi onlardan değildir. Kendisinin bir işi sebebiyle oraya gelmiştir, diye söyler. Allahü Teâlâ:

— Onlar zikir ve ibadet meclisidir; yanlarına gelip oturan kimse de oradakilerin sebebi ile saadete erer, buyurur.

(Buharî, Müslim, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EN ÜSTÜN İBADET

Ebû Saîd radıyallahu anh anlatıyor:

Bir adam Peygamber aleyhisselâma:

— Kıyamet gününde, Allah nezdinde en faziletli ibadet hangisidir? diye sordu.

Allah'ın Resulü:

— Allah'ı çok, çok zikreden erkeklerle kadınlardır, buyurdu. Adam:

— Allah yolunda harbeden gaziden de daha faziletli midir bunların derecesi? diye sordu.

Peygamber aleyhisselâm:

— Gazi, kafir ve müşrikler ile kılıca kırılıp kana bulaşıncaya kadar kılıcı ile savaşsa, yine Allah'ı zikredenlerin derecesi ondan üstündür, buyurdu.

(Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

«İKİ CİHANDA İYİLİK İSTE»

Enes radıyallahu anh şöyle anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm müslümanlardan hasta olan bir kimsenin ziyaretine gitmiş idi. Hasta o kadar zayıflayıp küçülmüştü ki, âdeta bir civciv gibi olmuştu.

Peygamber aleyhisselâm kendisine:

— Bir şey için dua eder veya Allah'tan diler miydin? diye sordu. Adam:

— Evet; «ey Allah'ım bana ahirette vereceğin cezayı dünyada ver!» derdim, diye cevap verdi.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm:

— Sübhânellah, yapamaz miydin, yahut beceremez miydin, «ey Allah'ım bize dünyada ve ahirette iyilik ver, bizi cehennemden koru!» deseydin ya?! buyurdu.

Sonra Allah'ın Resulü bu kimseye dua etti; Allahü Teâlâ da sıhhatini bağışladı.

(Müslim, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DERTLİLERİN DEVASI

Ebû Saîd radıyallahu anh şöyle anlatıyor:

Peygamber aleyhisselâm bir gün mescide girdi ve orada Ensâr'dan Ebû Ümame denilen adama rastladı da, kendisine:

— Ey Ebû Ümâme, Ne diye namaz vaktinin dışında seni mescidde oturur halde görüyorum? diye sordu. Ebû Umâme::

— Beni saran dertler ve borçlar yüzünden ey Allah'ın Resulü, dedi. Peygamber aleyhisselâm:

— Sana bir dua öğreteyim mi ki, bunu okuduğun zaman, Allah derdine deva verir, borcunu ödettirir? buyurdu. Bunun üzerine ben:

— öğret, ey Allah'ın Resulü, dedim.

Peygamber aleyhisselâm:

— Sabah ve akşam şu duayı oku! buyurdu.

«Allâhümme innî eûzü bike minel hemmi vel hazeni ve eûzi bike minel aczi vel keseli ve eûzü bike minel cübni vel buhli ve eûzü bike min gelebetiddeyni ve kahrirricâl» ey Allah'ım, kederden, derdden, acizden ve tenbellikten, korkudan ve cimrilikten, borcun üstelenmesinden ve ricalin kahrından sana sığınırım!>

Ebû Umâme diyor ki: Bunu okudum, Allah hem derdimi giderdi, hem de borcumu ödetti.

(Ebû Davud)

* * *

99 KİŞİNİN KATİLİNİN AFVI

Ebû Said radıyallahu anh Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

Sizden önce geçen ümmetler arasında bir adam doksan dokuz kişiyi öldürmüştü. Bu yaptıklarından dolayı tevbesinin mümkün olup olmadığını öğrenmek üzere, yer yüzünün en âliminin kim olduğunu sordu. Kendisine bir Rahibin en çok bilgili olduğunu söylediler. O Rahibin yanına gelip kendisinin doksan dokuz kişiyi öldürdüğünü ve kendisi için tevbe imkânı olup olmadığını sordu.

Rahib:

— Hayır, yoktur, diye cevap verdi. Bu defa, adam o Rahibi de öldürdü. Böylece öldürdüklerinin sayısı yüze çıktı. Sonra yine yeryüzünün en âliminin kim olduğunu sordu. Kendisine âlim olan bir kimseyi haber verdiler. Buradan âlimin yanına geldi ve yüz kişiyi öldürdüğünü, kendisi için tevbe imkânı bulunup bulunmadığını sordu.

Âlim adam:

— Evet, vardır. Seninle tevben arasına bir şey giremez, tevben daima makbuldür. Ancak filan beldeye git, orada Allah'a ibadetle meşgul olan bir kısım insanlar vardır. Sen de onlarla beraber Allah'a ibadet etmeye başla ve tekrar kendi memleketine dönme. Zira orası kötü bir yerdir, dedi. Adam gitti. Yolun yarısına gelince ölüm, karşısına çıktı ve orada ruhunu teslim etti. Bunun üzerine rahmet melekleri ile azab melekleri kendisini almak hususunda münakaşaya başladılar.

Rahmet melekleri:

— Bu adam, tevbe etmiş ve Allah'a yönelmiş olarak geldi, dediler. Azab melekleri ise:

— Bu kimse, ömründe hayır işlememiş birisidir, diye İsrar ettiler. Bu münakaşa devam ederken insan suretinde bir melek (Cebrail aleyhisselâm) geldi. Onu aralarında hakem olarak seçtiler.

Hakem olan melek:

— Adamın kendi memleketi ile gitmekte olduğu belde arasındaki mesafeyi ölçün. Şu anda bulunduğu yer, bu ikisinin hangisine daha yakın ise, bu o tarafa aiddir, dedi. Melekler ölçtüler ve gitmekte olduğu kasabaya daha yakın olduğu tesbit edildi. Bunun üzerine kendisini rahmet melekleri teslim aldılar.

(Buharî, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

«ALLAH KİFL'İ AFVETTİ»

İbni Ömer radıyallahu anh anlatıyor:

Allah'ın Resulünün yedi defadan daha fazla bir hadise anlattığını dinledim ki, şöyle buyuruyordu:

İsrail Oğullarından Kifl adında bir adam, günah işlemekten sakınmazdı. Bir gün kendisine bir kadın geldi. Kifl, kendisi ile zina etmek üzere kadına altmış dinar verdi. Adam kendisi ile zina etmeye hazır vaziyete geldiği zaman, kadın titreyip, ağlamaya başladı.

Kifl:

— Ne ağlıyorsun, seni ırzına geçmek için zorladım mı? dedi. Kadın:

— Hayır, ancak bu, benim ömrümde katiyetle yapmadığım bir iştir. Beni, bu işe ihtiyaç içinde olmam sevk etti, dedi. Adam:

— Sen böyle yapıyorsun, halbuki ben hiç böyle hareket etmemiştim. Git, verdiğim paralar da senin olsun, dedi ve: Allah'a yemin ederim ki, bundan sonra kendisine asla isyankâr olmayacağım, diye yemin etti. O gece de vefat etti. Sabah olduğu vakit Kifl'in kapısının üzerinde şu ibarenin yazılı olduğu görüldü:

«Allah, muhakkak ki Kifl'i afvetti!»

(Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALLAH'IN MERHAMETİ

Hazreti Ömer radıyallahu anh'ten şöyle anlatılır:

Peygamber aleyhisselâma bir kısım esirler getirildi. Aralarında bir kadın esir, bir şeyi arar halde telâş içerisinde koşuyordu. Esirlerin arasında bir çocuğu bulur bulmaz onu bağrına bastı ve emzirmeye başladı.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm::

— Bu kadının evlâdını ateşe atmasını düşünebilir misiniz? diye sordu.

Biz de:: .

— Hayır, vallahi, atmamaya gücü yettikçe atmaz, dedik. Peygamber aleyhisselâm:

— İşte, Allahü Teâlâ, bu kadının çocuğuna karşı olan merhametliliğinden kullarına karşı daha merhametlidir, buyurdu.

(Buharî, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

RESÜLULLAH'IN EKMEĞİ

Sehl radıyallahu anh'e:

— Allah'ın Resulü, hâlis beyaz ekmek yedi mi? diye soruldu. Sehl radıyallahu anh:

— Peygamber aleyhisselâm Allahü Teâlâ'ya ulaşıncaya kadar, hâlis beyaz ekmek görmedi, diye cevap verdi. Yine kendisine:

— Peygamber aleyhisselâmın zamanında un elemek için elekleriniz var mıydı? diye soruldu. Sehl radıyallahu anh:

— Hayır, eleklerimiz yoktu, diye cevap verdi. Yine kendisine:

— Arpa ununu nasıl temizlerdiniz? diye soruldu. Sehl radıyallahu anh:

— Ufürürdük, bu şekilde içindeki zaid şeyler uçardı, sonra su ile ıslatır, hamur haline getirir ve ekmek yapardık, dedi.

(Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KABİRDE SUAL

Berâ radıyallahu anh şöyle anlatıyor:

Ensârdan bir müslümanın cenazesinde çıktık, hazırlanmış olan kabre geldik. Cenaze, Kabrin içerisine konulunca, Peygamber aleyhisselâm oturdu. Biz de kendisinin etrafında toplandık. Sanki başlarımızda kuş varmış gibi hepimiz hareketsiz kalmıştık. Resûlullah aleyhisselâm elindeki bir sopa ile yeri çiziyordu. Birden başını kaldırdı ve iki yahut üç defa:

— < Kabir azabından Allah'a sığının, diye söylendikten sonra:

Mümin kabre konulduğunda, arkadaşları terkedip gittikleri zaman, onların ayak sesini işitir bir vaziyette, (Münker ve Nekîr denilen) iki melek gelir, kendisini oturturlar ve:

— Rabbin kimdir? diye sorarlar. Mümin:

— Rabbim Allah'tır, diye cevap verir. Melekler:

— Dinin nedir? diye sorarlar.

Mümin:

— Dinim İslâm, diye cevap verir. Melekler:

— İçinizde Allah tarafından gönderilmiş olan o zât kimdir? derler. Mümin:

— O zât Allah'ın Resulüdür, der.. Melekler:

— Bunu nereden öğrendin? diye sorarlar. Mümin:

— Allah'ın kitabını okuyup, ona îman ettim ve onu tasdik ettim, diye cevap verir.

İşte Allahü Teâlâ'nın «Allah îman edenleri dünya hayatında da, âhirette de sabit söz, yani kelime-î tevhîd ile sabit kılar.» (ibrahim Sûresi) mealindeki Âyet-i Kerîmenin mânâsı budur.

Sonra semâdan bir ses gelir:

— Kulum doğru söyledi. Ona Cennetten bir yer verin, Cennetten elbise giydirin ve ona kabrinden Cennete bakan bir kapı açın! diye söyler. Bunun üzerine o mümine Cennetin rahatlığından ve güzelliğinden verilir, gözünün gördüğü kadar kabri genişletilir.

Kâfir veya münafık ölü, kabrine konulduğu vakit, ruhu bedenine iade edilir. O iki melek gelir, kendisini oturtur ve: .

— Rabbin kimdir? diye sorarlar.

O kâfir veya münafık:

— Hah, hah, bilmiyorum, diye cevap verir.

Melekler: .

— Dinin nedir? diye sorarlar.

O:

— Hah, hah, bilmiyorum, diye cevap verir. Melekler:

— Aranızda Allah tarafından gönderilen o zât kimdir? diye sorarlar. O:

— Hah, hah, bilmiyorum, der.

Sonra semâdan bir ses gelir:

— Bu kâfir veya münafık yalan söyledi. Ona Cehennemden bir yer verin, ateşten elbise giydirin, ona kabrinden Cehenneme bakan bir kapı açın! diye söyler. Bunun üzerine o kimseye Cehennemin yakıcı rüzgârı ve sıcaklığı gelir. Kaburga kemikleri birbirine girinceye kadar kabri daraltılır. Sonra onun başına kör ve dilsiz bir zebani musallat edilir. Bu zebaninin demirden bir tokmağı vardır ki, dağa vurulsa dağı toz toprak haline getirir. Bu zebani o kimseye bu tokmakla öyle bir darbe indirir ki, insanlarla cinlerin dışında doğu ile batı arasında bulunan her mahlûk işitir. Ve böylece o kimse toprak haline döner. Sonra ruhu tekrar iade edilir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİKTE KONUŞANLAR

Ebû Hureyre radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:::

Beşikte iken ancak üç kişi konuşmuştur. Birincisi İsa aleyhisselâmdır.

İkincisi, israil Oğullarından Cureyc isimli bir adam vardı. Bu şahıs namaz kılarken annesi gelmiş ve kendisini çağırmıştı. Bu da kendi kendine «Cevap vereyim mi, yoksa namazıma devam mı edeyim?» diye düşünmüştü ve annesinin çağrısına uymadı.

Bunun üzerine annesi::

— Ey Allah'ım, fahişelerin yüzünü gösterinceye kadar onu öldürme, diye beddua etti.

Cureyc kendisine aid çilehânede bulunuyordu. Kadının biri, kendisine gelip cinsî münasebette bulunmasını teklif etti. Cureyc ise bunu kabul etmedi. Sonra kadın, bir çobana gitti ve onunla cinsî münasebette bulundu. Bunun neticesinde bir çocuk dünyaya getirdi ve bu çocuğun Cureyc'den olduğunu söyledi. Bunun üzerine insanlar gelip Cureyc'in çilehânesini yıktılar. Kendisini alıp aşağı indirdiler ve bir hayli sövüp tazir ettiler. Bu durumdan çok müteessir olan Cureyc, abdest alıp namaz kıldıktan sonra doğruca fahişenin omuzu üstünde duran o çocuğa gitti ve:

— Senin baban kimdir, ey çocuk? diye sordu. Çocuk:

— Filan çoban, diye cevap verdi. Bu duruma hayret eden insanlar:

— Çilehâneni yeniden inşâ edelim, hattâ altından yapalım, dediler. Cüreyc ise:

— Hayır, ancak topraktan yapın! diye cevap verdi.

Üçüncüsü de, îsrail Oğullarından bir kadın vardı. Çocuğunu emzirmekteydi. Yanından heybetli ve yakışıklı bir atlı geçiyordu. Bunu gören kadın:

— Ey Allah'ım, çocuğumu bu atlı gibi kıl! diye dua etti.

Çocuk derhal anasının memesini bırakıp, atlıya koştu ve:

— Ey Allah'ım beni bu kimse gibi kılma! dedi. Sonra anasının memesini tekrar alıp emmeye başladı. Ebû Hureyre radıyallahu anh diyor ki: Sanki Peygamber aleyhisselâmı işaretle hadiseyi anlatırken parmağını emer halde görüyorum. Oradan sonra bir köle geçti. O çocuğun anası:

— Ey Allah'ım, çocuğumu bunun gibi kılma diye dua etti. Çocuk derhal yine anasının memesini bıraktı ve:

— Ey Allah'ım, beni bu köle kadın gibi kıl! dedi. Annesi çocuğa:

— Neden böyle? diye sordu. Çocuk:

— Çünkü atlı kimse, zalimlerden biridir. Bu köle kadın ise, halkın kendisine «hırsızlık ve zina etmiş» dediği bir kadındır. Halbuki bu, asla onları yapmamıştır, diye cevap verdi.

(Buharî, Ahmed)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KEL, KÖR VE ABRAŞ'IN İMTİHANI

Ebû Hureyre radıyallahu anh Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

îsrail Oğullarından üç kişi vardı. Bunlardan biri abraş, biri kör, biri de kel idi. Allahü Teâlâ bunları imtihan etmek istedi ve bir melek gönderdi.

Abraşa gelen melek:

— En çok sevdiğin şey nedir? diye sordu. Abraş:

— Güzel renk ve güzel deri ve Allah'ın benden insanların çirkin gördükleri bu abraşlık hastalığını gidermesidir, dedi. Melek elini bir sürdü ve abraş kimsenin bu hastalığı gidip kendisine güzel bir renk ve on adet dişi deve verildi, Melek:

— Hangi malı daha çok seversin? diye sordu. Abraş:

— Deve, yahut sığır, diye sevap verdi.

Bunun üzerine kendisine on adet dişi deve verildi.

Melek:

— Allah, bunları sana mübarek eylesin! dedi.

Sonra bu melek kel kimseye geldi" ve:

— En çok sevdiğin şey nedir? dedi. Kel:

— Güzel saç ve Allahü Teâlâ'nın, bende insanların çirkin gördüğü bu illeti gidermesi, diye cevap verdi. Melek kendisine elini bir sürdü ve o kimsenin kelliği kaybolup gitti, kendisine güzel saçlar verildi.

Melek:

— En çok sevdiğin mal hangisidir? diye sordu. Kel:

— Sığır, dedi. Derhal kendisine yavrulamak üzere olan inekler verildi.

Melek:

— Allah, sana bunları mübarek etsin dedi. Melek daha sonra kör kimseye geldi ve:

— En çok hangi şeyi seversin? diye sordu. Kör:

— Allah'ın gözlerimi iade etmesini, insanları görmeyi, diye cevap verdi. Melek kendisini eli ile bir mesh etti ve Allah, o kimsenin gözlerini açtı.

Melek:

— En çok sevdiğin mal nedir? dedi.

Kör:

— Koyun, diye cevap verdi. Kendisine yavrulayıcı koyun verildi.

Sonra, abraş ile kele verilen deve ile sığırlar üredi, körün de koyunları çoğaldı. Birinin bir vadiyi dolduran develeri, diğerinin bir vadi dolusu inekleri, diğer birinin de bir vadiye sığmayan koyunları oldu.

Aradan bir müddet geçtikten sonra, melek abraşa, onun eski şekil ve suretinde gelip:

— Ben fakir bir adamım, dağları taşları aşıp geldim. Bugün Allah'tan başka bir yardım edenim yoktur, önce Allah, sonra senden, sana bu güzel rengi, bu güzel deriyi ve bunca malı veren zât'ın adına bana, yolculuğum sırasında faydalanabileceğim bir deve vermeni istiyorum, dedi.

Abraş:

— Haklar çoktur, dedi ve bir şey vermedi. Bunun üzerine melek kendisine:

— Ben, seni tanıyacak gibiyim; sen insanların kendisinden nefret ettiği abraş kimse değil miydin? Sonra Allahü Teâlâ sana bu nimetleri ihsan etmişti, dedi.

Abraş:

— Hayır, bu mal bana ecdadımdan kalmadır; dedi. Melek:

— Eğer yalan söylüyorsan, Allah seni eski haline çevirsin, diye beddua etti. Hakikaten abraş eski çirkinliğine ve fakirliğine döndü.

Melek sonra kele, kelin eski şekil ve suretinde geldi. Buna da abraş kimseye dediklerini aynen tekrarladı. Kel de aynı abraş gibi karşılıkta bulundu ve o da bir şey vermedi.

Melek de yine:

— Eğer yalan söylüyorsan, Allah seni eski haline döndürsün, diye beddua etti ve o kimse eski kel haline ve fakir durumuna döndü. Daha sonra melek, köre, onun eski sureti ve şeklinde geldi ve:

— Ben muhtaç bir kimseyim, yolcuyum; yürürken dağları aştım. Bugün Allah'tan başka bir yardım edenim yok. önce Allah, sonra senden, gözlerini açan zât'ın adına yolculuğum sırasında istifade edeceğim bir koyun vermeni isterim, dedi.

Eski kör:

— Ben önceden kör idim. Allah gözlerimi açtı. Bunlardan dilediğini al, dilediğini bırak, diye cevap verdi. Allah için almak istediğin şeyi vermek hususunda, Allah'a yemin ederim ki sana bir zorluk çıkarmam, dedi.

Bunun üzerine melek:

— Malın senin olsun; üçünüz de ilâhî imtihana tâbi tutuldunuz. Allahü Teâlâ senden razı oldu, fakat iki arkadaşın abraş ile kelden razı olmayıp onları cezalandırdı, dedi.

(Buharî, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BORCUN VADESİ

Ebû Hureyre radıyallahu anh'den şöyle anlatılıyor:

İsrail Oğullarından bir adam, bir başka kimseden bir dinar altın ödünç vermesini istedi, istediği adam da bu parayı kendisine verdi. Borcu ödeme vadesi geldiği vakit, borçlu adam gidip alacaklı şahsa borcunu ödemek için sahile vardı. Orada gitmek için bir vâsıta bulamayınca, bir ağaç parçası aldı. Onu güzel bir şekilde oyduktan sonra, içerisine borcu olan bir dînar altını yerleştirdi ve iyice kapayıp denize bıraktı. Alacaklı adam da, alacağının vâdesi geldiği için, onu getiren bir vâsıta gelmiş mi, diye sahile çıktı. Bir vâsıta yoktu, ancak bir odun parçası gördü. Onu yakacak olur diye normal bir odun parçası olarak aldı. Evine getirip parçalayınca içinde bir mektupla beraber, borçlu adamın gönderdiği parayı buldu.

(Buharî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞEYTANA KARŞI SİLÂH

Ebû Melih radıyallahu anh'den şöyle anlatılıyor:

Bir adam dedi ki, Allah'ın Resulünün terkisinde idim. Hayvanın ayağı sürçtü. Bunun üzerine ben de:

— Şeytan helak olsun! diye söyledim. Peygamber aleyhisselâm da buyurdular ki:

— «Şeytan helak olsun» deme. Zira böyle söylediğin zaman, şeytan o kadar kabarır ki koca bir ev gibi olur ve «Bu işi ben yaptım» der. «Bismillah» de ki, böyle söylediğin zaman, şeytan sinek miktarı oluncaya kadar küçülür.

(Ebû Davud, Neseî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SELAMIN KAT KAT SEVABI

İmran bin Husayn radıyallahu anh anlatıyor:

Bir adam, Allah'ın Resulüne geldi ve «esselâmü aleyküm» dedi. Peygamber aleyhisselâm da, «aleyküm es - selâm» diyerek selâmını aldı. Sonra adam oturdu. Peygamber aleyhisselâm bu âdâmın «esselâmü aleykum» demesiyle alâkalı olarak:

— On sevab! buyurdu.

Sonra bir başka adam geldi ve «esselâmü aleyküm ve rahmetullah» dedi. Peygamber aleyhisselâm aynı şekilde «ve aleykum es - selamü ve rahmetuilahi» demek suretiyle onun da selâmını aldı. Adam oturdu.

Adamın böyle demesi sebebiyle Peygamber aleyhisselâm:

— Yirmi sevab! buyurdu.

Daha sonra bir başkası geldi ve «esselamü aleyküm ve rahmetullahi ve berekâtuhû» dedi. Allah'ın Resulü aynı o adamın söylediği şekilde selâmını aldı. Adam oturdu.

Peygamber aleyhisselâm bu adamın selâmı sonuna «ve berekâtuhû» yu ilâve etmesi üzerine de:

— Otuz sevab! buyurdu.

(Ebû Davud, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

RESÛLULLAH'A KISAS

Abdurrahman bin Ebî Leyla radıyallahu anh şöyle anlatıyor:

Ensârdan Useyd bin Hudayr şakacı bir kimse olduğu için insanlarla konuşur ve onları güldürürdü. Bu sebeple Peygamber aleyhisselâm'ın böğrüne bir ağaç parçası ile vurmuştu. Useyd radıyallahu anh:

— Ey Allah'ın Resulü, sabır buyur da hakkımı alayım, dedi. Peygamber aleyhisselâm:

— Kısas hakkını yerine getir, benim sana yaptığım gibi sen de bana yap, dedi.

Useyd bin Hudayr:

— Fakat senin üzerinde gömlek var, benim üzerimde yoktu, sen vururken, dedi.

Peygamber aleyhisselâm Useyd radıyallahu anh'ın, kendisinin çıplak böğrüne vurması için gömleğini kaldırdı. Allah'ın Resulü gömleğini kaldırır kaldırmaz da, Useyd radıyallahu anh hemen Peygamber aleyhisselâmın mübarek vücudunu öpmeye, yüzünü ona sürmeye başladı ve:

— Ey Allah'ın Resulü, maksadım yalnızca bu idi! dedi.

(Ebû Davud)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BÜYÜK ŞEFAATÇİ

Enes radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

Allahü Teâlâ Kıyamet gününde bütün insanları toplayacak, onlar da buna ehemmiyet verecekler ve:

— Rabbimiz nezdinde birinin şefaatını istesek de, bu güç vaziyetten bizi kurtarıp rahata erdirsin, diyecekler ve bu münasebetle Adem aleyhisselâma gelip:

— Sen insanların babası Adem'sin. Allah seni eliyle yarattı. Onun nezdinde bulun ki, bu güç durumda biraz rahata kavuşalım, diyecekler. Adem aleyhisselâm:

— Ben bunu yapmam, diye cevap verecek ve yaptığı hatâsını hatırlayıp bu sebepten dolayı Rabbinden haya edecektir ve Nuh aleyhisselâma gidin! diye tavsiyede bulunacaktır.

İnsanlar Nuh aleyhisselâma gelecekler, Nuh aleyhisselâm onlara cevaben:

— Ben bunu yapamam, diyecek ve yaptığı hatâyı hatırlayıp bu yüzden Rabbinden haya edecektir. O da Allah'ın kendisini dost edindiği ibrahim aleyhisselâma gidin! diye söyleyecektir.

İnsanlar ibrahim aleyhisselâma gelecekler, ancak O da:

— Ben bu işi yapamam, diye cevap vererek, hatâsını hatırlayıp Rabbinden haya edecektir.

Allah'ın kendisi ile kelâm buyurduğu ve Tevrat'ı gönderdiği Musa aleyhisselâma gidin! diye tavsiye edecektir.

Musa aleyhisselâma geldiklerinde, O da:

— Ben bunu yapamam, diyecek Ve yaptığı hatâsını hatırlayıp, bu sebeple Rabbinden haya edip, Allah'ın ruhu ve kelimesi olan Isa aleyhisselâma gidin! diyecektir.

Halk İsa aleyhisselâma gelecek. İsa aleyhisselâm:

— Ben bunu yapamam, kendisinin geçmiş ve gelecek günahlarının af buyrulduğu Allah'ın kulu Muhammed aleyhisselâma gidin! diye yol gösterecektir.

Peygamber aleyhisselâm devamla buyurur ki:

— İnsanlar sonra bana gelecekler. Ben de şefaat için Rabbimden izin isteyeceğim, izin verilecek ve Rabbimi görünce secdeye kapanacağım. Allahü Teâlâ beni, dilediği kadar secde halinde bırakacak.

Sonra bana:

— Ey Muhammed, söyle, söylediğin dinlenecek; dile, dilediğin verilecek; şefaat et, şefaatin kabul olunacak, buyurulacaktır. Ben de bunun üzerine, başımı kaldırıp, Rabbimin bana öğrettiği hamdlerle kendisine hamd edeceğim. Sonra da şefaatte bulunacağım ki, bana bir sınır tayin edilecek; bu sınır içerisinde kalanları Cehennemden çıkarıp Cennete koyacağım.

Enes radıyallahu anh diyor ki:

Bilmiyorum, üçüncü veya dördüncü defasında mı idi; Peygamber aleyhisselâm buyurdu ki:

— Ey Rabbim, artık Cehennemde, Kur'ân'ın kendilerini ebediyyen orada kalmakla mahkûm ettiklerinden başka kimse kalmadı...

(Buharî, Müslim, Ebû Davud, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KELİME-İ ŞEHADETİN AĞIRLIĞI

Abdullah bin Amr radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor: .

Muhakkak ki Allahü Teâlâ, ümmetim içerisinden bir adamı Kıyamet gününde bütün halkın huzurunda kurtaracaktır. O kimsenin önüne doksan adet amel sahifesi serecektir ki, onun her sahifesi gözün görebildiği kadar uzun olacaktır. Allah bu adama:

— Bunlardan inkâr ettiğin bir şey var mı? Amelleri kaydeden kâtiplerim haksızlık etti mi? diye soracaktır. Adam:

— Hayır, haksızlık etmediler, ey Rabbim diyecektir. Allahü Teâlâ:

— Bunlar için söyleyeceğin bir özrün var mı? der. Adam:

— Hayır, bir özrüm yok, ey Rabbim, diyecektir. Allahü Teâlâ:

— Evet, bunlardan hepsi doğru, ancak senin bizim nezdimizde bir iyi amelin vardır. Bugün sana asla haksızlık yapılmayacaktır, buyuracaktır. Bunun üzerine içerisinde «Eşhedü enlâ ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve rasûlühü, Allah'tan başka ilah olmadığına şehadet ederim; Muhammed'in de Allah'ın kulu ve Resulü olduğuna şehadet ederim» diye yazılı olan bir tezkere çıkarılacak ve Allahü Teâlâ kendisine:

— Amellerin tartılmasına hazır ol! diyecektir. Adam: "

— Ey Rabbim, bu kadar sahifeler yanında bu tezkere ne kıymet ifade eder ki? diye soracaktır. Allahü Teâlâ:

— Sana kat'iyetle haksızlık edilmeyecektir, diye cevap verecektir. Sonra o tezkere terazinin bir kefesine, sahifeler de diğer kefesine konulacak ve neticede sahifeler hafif, tezkere ise ağır gelecektir. Zira Allah'ın ismi ile tartılan hiç bir şey, O'nun isminden daha ağır gelemez!.

(Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KULUN ALLAH'TAN ÜMİDİ

Ebû Hureyre radıyallahu anh Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatır.

Cehennem ateşine giren kimselerden iki kişi şiddetli bir şekilde feryâd etti.

Bunun üzerine Allahü Teâlâ:

— Çıkarın şunları! diye emir buyurdu.

Çıkarılınca kendilerine:

— Neden feryadınız çok şiddetlendi? diye sordu. Onlar

— Bize merhamet edesin, diye böyle yaptık, diye cevap verdiler. Allahü Teâlâ:

— Benim size rahmetim, gidip kendinizi, önceden bulunduğunuz ateşin içerisine tekrar atmanızdır, buyurdu.

Dönerler ve bunlardan birisi, kendini tekrar ateşe atar. Allahü Teâlâ da, kulu emrine uyduğu için ateşi soğuk ve selâmet kılar. Diğeri ise yerinde durur ve kendini tekrar ateşe atmaz.

Allahü Teâlâ kendisine:

— Niçin arkadaşının attığı gibi, sen de kendini ateşe atmadın? diye sorar.

Adam,:

— Ey Rabbim, muhakkak ki ben, ateşten çıkarıldıktan sonra tekrar beni oraya atmayacağınızı ümid ve niyaz ederim, diye cevap verir. Bunun üzerine Allahü Teâlâ:

— Niyaz ve ümidin kabul olunmuştur, buyurur ve Rablerinin rahmeti ile her ikisi de Cennete girerler.

(Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

IKİ BEŞ EMİR

Haris Eş'ari radıyallahu anh Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

Allahü Teâlâ, Zekeriyya aleyhisselâmın oğlu Yahya aleyhisselâma beş şeyi yapmasını ve ümmeti olan israil Oğullarının da bunlarla amel etmeleri için, onlara emirde bulunmasını emretti. Ancak neredeyse Yahya aleyhisselâm bu emri yerine getirmekte geç kalmış bir durumda idi.

Bunun için îsa aleyhisselâm kendisine:

— Allahü Teâlâ sana beş şeyi ifa etmeni ve israil Oğullarının da bunlarla amel etmeleri hususunda kendilerine emirde bulunmanı emretti. Ya sen onlara bunu emredeceksin, yahut sen emretmezsen, ben emredeceğim, dedi.

Bunun üzerine Yahya aleyhisselâm::

— Eğer sen bunu, benden önce yapacak olursan, Allahü Teâlâ'nın beni mahvetmesinden, yahut azab etmesinden korkuyorum, dedi ve İsrail Oğullarını Beyt-i Mukaddes'de topladı. Mescid o kadar doldu ki, insanların bir kısmı duvarlardaki burçlarda oturdular.

Yahya aleyhisselâm kendilerine dedi ki:

— Allah bana beş şeyi yapmamı ve size de bunların yapılmasını emretmemi emir buyurdu.

Bu beş şeyin birincisi; Allah'a ibadet edip, kendisine bir şeyi ortak koşmamaktan ibarettir. Allah'a şirk koşan kimselerin misâli, şudur: Şirk koşan kimse, o adama benzer ki, öz malından altın veya gümüş karşılığında bir köle satın almış ve bu köleye «işte, yurdum bu, çalışmak da bu! Çalış ve bunu bana öde!» demiştir. Ancak köle çalışıp, bunun karşılığını başkasına: ödemiştir. Şimdi siz, söyleyin, hanginiz kölesinin böyle olmasına razı olabilir?

İkincisi, Allahü Teâlâ size namaz kılmanızı emretmiştir. Namaz kıldığınız zaman, sağa ve sola bakmayın. Çünkü Allah, ancak namazda şuraya buraya bakmayan kulunun yüzü karşısında yüzünü kaldırır, yâni ancak onun namazını kabul buyurur.

Üçüncüsü, Allahü Teâlâ, oruç tutmanızı emir buyurmuştur. Bunun da misâli şöyledir ki; bu, insanların arasında içinde misk dolu kutusu olan kimseye benzer. Halkın hepsi bu kokuya hayran kalırlar. İşte oruçlunun ağız kokusu, Allah nezdinde bu misk kokusundan daha güzeldir.

Dördüncüsü, Allah sadaka vermenizi emretmiştir. Sadakanın misâli şöyledir: Bir adama benzer, ki, düşman kendisini esir alıp bağışlamış, boynunu vurmak üzere getirmişlerdir. Bunun üzerine adam «Ben, az çok ne varsa, boynumun kurtulması için fidye olarak vermeye hazırım, diyerek kendini onların elinden kurtarmıştır.

Beşincisi, Allahü Teâlâ Rabbinizi zikretmenizi emir buyurmuştur. Bunun da misâli şudur: Bu, bir adama benzer ki, düşman süratle kendisini takip etmeye başlamıştır. Ancak adam, sonunda sağlam bir kaleye gelmiş ve oraya sığınarak canını takipçilerden korumuştur, işte kul da böyledir. Kendisini, ancak Allahü Teâlâ'nın zikri ile düşmanı olan şeytandan muhafaza eder.

Peygamber aleyhisselâm bunu anlattıktan sonra buyurdu ki:

— Ben de size, Allah'ın bana emrettiği beş şeyi yapmanızı emrediyorum. Bunlar; dinleyip kabul etmek, emire itaat etmek, cihâd etmek, hicret etmek Ve bir de cemaat halinde bulunarak tefrikaya düşmemekten ibarettir. Çünkü kim cemaatten bir arşın kadar ayrılırsa, geri dönünceye kadar İslâm halkasını boynundan çıkarmıştır. Kim bir cahiliyet dâvasında bulunursa, o cehennem çukurlarından birinde kendini bulur.

Bunun üzerine bir adam:

— Ey Allah'ın Resulü, bu adam namaz kılıp, oruç tutsa da yine böyle midir? diye sordu.

Peygamber aleyhisselâm:

— Namaz da kılsa, oruç da tutsa öyledir. Bunun için sizi müslüman, mümin ve Allah'ın kulları diye isimlendiren Allahü Teâlâ'nın dâvasını ortaya koyun, buyurdular.

(Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YER YÜZÜ KENDİLERİNE DAR GELEN ÜÇ SAHABİ

Kâ'b bin Malik radıyallahu anh şöyle anlatıyor:

Allah'ın Resulünün yaptığı savaşlardan, Tebük harbinden başka hiç birisine katılmaktan geri kalmamıştım. Gerçi Bedir harbine de iştirak etmemiştim ama, Peygamber aleyhisselâm Bedir'e katılmıyanlardan kimseyi tazir etmemişti. Çünkü Bedir harbinde, Peygamber aleyhisselâm ile müslümanlar ancak Kureyş'lilerin ticaret kervanına karşı koymak üzere çıkmışlardı. Neticede Allahü Teâlâ tesbit edilmemiş bir anda müslümanlarla düşmanlarını karşı karşıya getirdi. Bedir harbi bu şekilde vuku bulmuştu.

Akabe gecesinde îslâm üzerine kendisine bîat ettiğimiz zaman, Peygamber aleyhisselâm ile beraber bulundum. Bedir her ne kadar, insanlar arasında Akabe'den daha çok zikredilen bir hadise ise de, benim için Akabe'de bulunmak Bedir'de bulunmaktan daha değerlidir.

Tebük harbine katılmaktan geri kaldığım vakit, her zamankinden daha güçlü ve daha varlıklı olduğumu biliyorum. Allah'a yemin ederim ki, bu savaştan evvel iki binek hayvanını asla bir araya getirememiştim. Bu savaş sırasında bütün teçhizatı ile iki hayvanım vardı.

Peygamber aleyhisselâm bu savaşı sıcakların en şiddetli bir zamanında yaptı. Uzun ve tehlikeli yollar katetmek mecburiyetinde kaldı. Sayısı hayli yüksek bir düşmanla karşılaştı. Başka muharebelerde olduğu gibi hedefi gizli tutmadı. Hazırlıklarını tam yaymaları için müslümanlara meseleyi açıkça bildirdi. Allah'ın Resulü ile beraber olan müslümanların adedi o kadar çoktu ki, bir kitaba zor sığardı. Bir vahiy nazil olmadığı müddetçe farkedilemeyeceğini zannederek gizlenmek isteyen kimse çok azdı. Bu savaş tam meyvelerin olgunlaştığı bir zamana rastlamıştı. Ben de evde kalıp meyvelerimi toplamayı çok istiyordum.

Resûlullah aleyhisselâm hazırlıklarını tamamladı. Müslümanlar da hazır vaziyette idiler. Ben de onlarla beraber hazırlanmak için sabah kalkmaya başladım. Ancak bir şey yapmadan döndüm. Kendi kendime «istersem bu işi yapabilirim» diyordum. Ben bu şekilde düşünüp giderken, insanların çalışmaları devam ediyordu. Kuşluk vaktinde Peygamber aleyhisselâm ve ordusu hazır oldukları zaman, ben hâlâ bir hazırlık yapmamıştım. Böylece bu iş devam edip gitti. Nihayet onlar savaş yerine doğru hızla yol aldılar ve savaş bütün şiddeti ile başlamıştı. Bunu öğrenince ben de hayvanıma binip onlara yetişmek istedim. Keşke bu arzumu yerine getirmiş olsaydım. Ancak bunu yapmak nasip olmadı. Peygamber aleyhisselâm harbe gittikten sonra, insanların arasına çıktığım vakit, üzülmeye başladım. Çünkü şehirde, münafıklık ile itham edilen bir adam ile zayıflardan, ihtiyarlardan Allahü Teâlâ'nın mazur saydığı kimselerden başka bana örnek olabilecek bir kimse göremiyordum.

Peygamber aleyhisselâm Tebük'e varıncaya kadar beni anmamış. Oraya gelince, halk arasında otururken:

— Kâ'b bin Malik ne yaptı? diye sormuş. Seleme Oğullarından birisi:

— Ey Allah'ın Resulü, onun kendine ve elbiselerine karşı olan gururu, onu bize katılmaktan alıkoydu, diye cevap vermiş. Fakat Muaz bin Cebel bu adama:

— Ne kötü konuşuyorsun, Allah'a yemin ederim ki, ey Allah'ın Resulü, biz Kâ'b hakkında hayırdan başka bir şey bilmiyoruz, diyerek karşılık vermiş. Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm sükût etmiş ve bir şey söylememiş. Allah'ın Resulü bu halde iken uzaktan önündeki serabı hareket ettiren bir kimsenin gelmekte olduğunu görmüştü ve:

— Her halde bu gelon Ebû Hayseme'dir, buyurmuştu. Bir de baktılar ki, gelen kimse hakikaten, sadaka olarak bir hurma getirdiği vakit münafıkların kendisi ile alay ettikleri Ebû Hayseme Ensâri idi.

Allah'ın Resulünün Tebük'ten dönmek üzere hareket ettiğini duyduğum vakit, içime bir üzüntü çöktü. Bir yalan mazeret uydurmayı düşünmeye başladım ve yarın gazabından nasıl kurtulacağım? diyordum. Bu hususta aile ferdlerimin her birinin görüşlerinden istifade etmeye çalışıyordum. Ancak, Allah'ın Resûlü'nün gelmek üzere yaklaştığını haber alınca bu yalan kuruntularından kurtuldum. Nihayet hiç bir yalanla kurtaramayacağıma kanaat getirdim ve doğruyu söylemeye karar verdim.

Peygamber aleyhisselâm sabah vakti geldi. Bir seferden döndüğü zaman, önce mescide uğramak sünneti idi. Orada iki rekat namaz kıldıktan sonra insanlarla görüşmek için oturdu. Harbe katılmayanlar geldiler. Her biri mazeretlerini yeminle destekleyerek Allah'ın Resulüne arzetmeye başladılar. Bunların tamamı seksenden fazla kişi idi. Peygamber aleyhisselâm onların dıştan ortaya koydukları mazeretleri kabul ederek kendileri için Allah'tan istiğfarda bulundu, işin hakikatini ise Allah'a havale etti.

Daha sonra ben geldim. Selâm verdiğim vakit, Peygamber aleyhisselâm gadaplı bir kimsenin tebessümüne benzer bir şekilde gülümsedi ve bana::

— Gel! buyurdu.

Yürüdüm, önüne oturduğum zaman, bana:

— Seni harbe katılmaktan alıkoyan nedir, hayvanlarını cihâd etmek için satın almamış miydin? diye sordu.

Ben de: .

— Ey Allah'ın Resulü, dünyada insanlardan senden başka kimle konuşsam, bir özür ileri sürmek suretiyle kendimi onun hiddetinden kurtaracağımı zannediyorum. Zira bende karşı tarafta bulunanı ikna etme kabiliyeti vardır. Ancak şunu katiyetle biliyorum ki, bugün sana mazeret olacak, seni aldatacak bir yalan uydursam, yakında Allahü Teâlâ'nın hakikati sana bildirip yine gazabını üzerime çekeceğimden korkarım. Seni bana gadaplandıracak işin doğrusunu söylediğim

takdirde, yine bu meselede Allah'ın bana hayır veya afv ile muamele edeceğini umarım. Doğruyu söylüyorum. Allah'a yemin ederim ki, Tebük savaşına katılmaktan geri kaldığım esnada bir özrüm yoktu ve o vakit, her zamankinden daha güçlü ve daha varlıklı idim, diye söyledim.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm:

— Buna gelince, işte bu, doğruyu söyledi, dedi ve bana; kalk, git, Allah hükmünü verinceye kadar bekle! buyurdu.

Hemen kalktım, arkamdan Seleme Oğullarına mensub bazı kimseler beni takip ettiler ve::

— Allah'a yemin olsun ki, bundan önce bir kabahat işlediğini bilmiyoruz. Ancak harbe katılmayan diğerlerinin yaptığı gibi, bir özür bulup söylemeyi beceremedin. Halbuki Peygamber aleyhisselâmın senin hakkındaki istiğfarı, bu hatanın afvedilmesine yeterdi, dediler. Bu kınamalarında o kadar ısrarlı davrandılar ki, neredeyse Allah'ın Resulüne geri gelip yalandan bir mazeret arzedecektim.

Ancak onlara dönerek:

— Benden başka, benim söylediğim şekilde hareket eden kimseler oldu mu? diye sordum.

Onlar:

— Evet, oldu, dediler, îki kişi daha senin gibi söylediler. Allah'ın Resulü de sana söylediği gibi aynı şekilde onlara da konuştu, diye ilâve ettiler.

— O iki kişi kimlerdi? diye sordum.

— Merâre bin Rebîa Âmiri île Hilâl bin Umeyye Vâkıfî, diye cevap verdiler. Böylece bana örnek olabilen ve Bedir harbine iştirak etmiş bulunan iki hayırlı zâtları söylemiş oldular. Bu iki zâtın isimlerini bana haber verdiklerini duyunca, yürüyüp yoluma devam ettim.

Fakat Peygamber aleyhisselâm, bu iki kişi ile beraber benimle de müslümanların konuşmasını yasakladı. Bu sebeple halk bizimle konuşmaktan sakınmaya ve bize karşı hareketlerini değiştirmeye başladılar. O derece ki, memleket bana yabancı bir memleket oldu ve o bildiğim belde olmaktan çıktı. Bu şekilde elli gece böylece kalıp bekledik. Bu iki arkadaşım bir eve kapanıp ağlayakaldılar. Ben ise kavmin en atak ve hareketli bir ferdi idim. Bu itibarla evimden çıkar, mescidde namaza iştirak ederdim. Kimse benimle konuşmadığı halde sokaklarda gezerdim. Allah'ın Resulüne gelir, kendisi namazdan sonra insanlarla sohbet ederken selâm verirdim ve içimden «Acaba selâmımı alıp dudaklarını kımıldattı mı?» diye düşünürdüm. Mescidde ona yakın yerde namaz kılar, gizlice gözetirdim. Namaz kılarken bana bakardı, fakat ben namazdan ayrılınca benden yüzünü çevirirdi.

Müslümanların bu bana karşı olan soğuklukları uzayınca, bir defasında Ebû Katade'ye ait bahçenin duvarından atlayıp içeri girdim. Ebû Katade amcamın oğlu ve çok sevdiğim birisi idi. Kendisine selâm verdim, Allah'a yemin ederim ki, selâmımı almadı.

Kendisine:

— Ey Ebû Katade, Allah adına söyle! Sen benim Allah ve Resulünü sevdiğimi muhakkak bilirsin, dedim. Cevap vermedi. Yine Allah'a yemin ederek aynı şeyi tekrar ettim. Yine sükût etti. Üçüncü defa, Allah'a yemin ederek aynı soruyu tekrarladım. Bu sefer «Allah ve Resulü daha iyi bilir» diye karşılıkta bulundu. Bu sözler üzerine gözlerim yaşardı ve dönüp tekrar duvarı aşarak çıktım.

Bir gün Medine çarşısında dolaşırken, Şam halkından Medine'ye satmak için yiyecek maddesi getirmiş bulunan bir iranlı rençber:

— Bana Kâ'b bin Malik'i kim gösterebilir? diye halka soruyordu, insanlar kendisine beni işaret etmeye başladılar. Sonunda adam yanıma gelip, bana Gassan hükümdarından bir mektup verdi. Ben okuryazar bir kimse olduğum için, mektubu kendim okumaya başladım. Mektupta şöyle yazıyordu:

— «Bundan sonra, şunu bil ki, arkadaşının (Peygamber aleyhisselâmı kastediyor) seni terkettiğini haber aldık. Şu halde onun yanında zillet ve ihanet altında yaşamak sana yakışmaz. Hemen bize gel, bolluk ve rahatlık içerisinde hayatını sürdürürsün!»

Mektubu okumayı bitirince, «bu da ayrı bir belâ ve imtihan!» dedim. Derhal koşup ateşin içerisine atıp bu mektubu yaktım.

Bu şekilde kaldığımız elli günün kırkıncı günü tamam olup bu hususta Allah'tan bir vahiy de gelmeyince, Peygamber aleyhisselâm tarafından gönderilen birisi gelip:

— Allah'ın Resulü zevcenden uzak kalmanı emrediyor, diye söyledi. Ben:

— Zevcemi boşayacak mıyım, yoksa ne yapayım? diye sordum. Adam:

— Boşama, ancak ayrı yaşa ve münâsebetin olmasın, dedi. Peygamber aleyhisselâm benim gibi olan diğer iki arkadaşıma da aynı emri göndermişti.

Bunun üzerine zevceme:

— Ailenin yanına git ve bu hususta Allah'ın hükmü belli oluncaya kadar onların yanında kal! dedim. \ >

Bu arada Hilâl bin Umeyye'nin zevcesi Peygamber aleyhisselâma müracaat edip:

— Ey Allah'ın Resulü, Hilâl ihtiyar bir adamdır, hizmet eden kimsesi "de yoktur. Kendisine hizmet etmeme izin verir misin? diye sordu. Peygamber aleyhisselâm:

— Hizmetini yapabilirsin, ancak seninle münâsebette bulunmasın, buyurdu. Kadın:

— Allah'a yemin ederim ki, onun hiç bir şey için bir hareketi yoktur. Vallahi bu iş başına geldikten sonra bugüne kadar devamlı olarak ağlamaktadır, dedi.

Bunun üzerine aile ferdlerimden bazıları da bana:

— Müsaade istesen, zira Peygamber aleyhisselâm zevcesinin Hilâl'e hizmet etmesine izin verdi, diye teklifte bulundular.

Ben ise:

— Hayır, böyle bir izin isteyemem, ben genç bir adamım. Kim bilir, Allah'ın Resulü böyle bir teklif karşısında bana ne der?! diye cevap verdim.

Bundan sonra daha on gece bu şekilde kaldım. Bizimle konuşmanın yasaklandığı zamandan bu âna kadar elli gün tamam oldu. Bu ellinci gecenin sabahında evlerimizden birinin damında sabah namazını kıldım, îşte böyle, Allahü Teâlâ'nın tasvir ettiği gibi, vicdanımın sıkıştırdığı ve bütün rahatlık ve genişliğine rağmen yer yüzünün bana dar geldiği bir halde otururken, Sel Dağına çıkmış birisinin sesini duydum ki, alabildiğine yüksek bir sesle:

— Müjde, ey Kâ'b bin Maliki diye bağırıyordu.

Bu sesi işitince yerlere kapanıp şükür secdesi ettim. Bunun bir kurtuluş haberi olduğunu anlamıştım.

Allah'ın Resulü sabah namazından sonra Allahü Teâlâ'nın bizim tevbemizi kabul buyurduğunu insanlara haber vermişti. Halk da bizi müjdelemeye koştular. Diğer iki arkadaşıma da müjdeciler koşuştu. Biri de atına atlayıp bana geliyordu. Bunun sesi müjdelemeye gelen atlının atından daha süratli ulaştı. Sesini işittiğim bu adam müjdelemek üzere yanıma geldiği vakit, müjdesinin karşılığı olarak üzerimdeki elbiseleri çıkarıp kendisine verdim. Vallahi o gün üzerimdekinden başka elbisem de yoktu. Birinden ödünç temin ederek bir kat elbise aldım ve Peygamber aleyhisselâmı aramaya çıktım, insanlar grup grup beni karşılıyor ve tevbemin kabulünü tebrik ediyor; «Allah'ın seni afvı mübarek olsun!» diyorlardı. Nihayet mescide girdim, Peygamber aleyhisselâm orada oturuyor, etrafında insanlar bulunuyordu. Ben girince Hazreti Talha bin Ubeydullah hemen kalktı ve koşarak gelip elimden- tutup beni tebrik etti. Vallahi muhacirlerden ondan başka kimse yerinden kalkmadı. Onun bana karşı olan bu sıcak alâkasını hiç bir zaman unutmadım. Peygamber aleyhisselâma selâm verdiğim zaman, mübarek yüzü sevinçten parlıyordu. Bana.:

— Müjdeler olsun! Ananın seni doğurduğu andan bu zamana kadar geçirdiğin günlerin en hayırlısı, buyurdu. Ben:

— Ey Allah'ın Resulü, bu lütuf ve ihsan senin tarafından mı, yoksa Allah tarafından mı? diye sordum. Peygamber aleyhisselâm:

— Allah tarafındandır, buyurdu. Peygamber aleyhisselâmın sevindiği anda yüzü, ay parçası gibi parıl parıl parlardı. Biz bunun farkına varırdık.

Peygamber aleyhisselâmın huzuruna gelip oturunca:

— Ey Allah'ın Resulü, tevbemin cümlesinden, biri de, Allah ve Resulü uğrunda sadaka olmak üzere malımı dağıtmaktır, dedim. Peygamber aleyhisselâm:

— Malının hepsini dağıtma, bir kısmını kendine bırak, böyle yapman senin için daha hayırlıdır, buyurdu. Ben de:

— Peki, Hayber'deki hissemi kendime bırakıyorum, dedikten sonra:

— Ey Allah'ın Resulü, Allahü Teâlâ beni doğruluğum sebebiyle kurtardı ve ben bundan böyle hayatta kaldığım müddetçe ancak doğruyu söylemeye ahdettim, dedim.

Allah'a yemin ederim ki, bu ahdimi Peygamber aleyhisselâma bildirdiğim günden bu yana müslümanlardan bir kimseyi hatırlamıyorum ki, doğruyu söylemek hususunda Allah'ın beni imtihan ettiği gibi güzel bir imtihan vermiş olsun. Yine yemin ederim ki, bu ahdimi Peygamber aleyhisselâma söylediğim andan itibaren bu zamana kadar asla bilerek yalan söylemeye teşebbüs de etmedim. Allah'ın beni, hayatımın kalan kısmında da yalan söylemekten muhafaza etmesini ümid ve niyaz ederim.

Kâ'b bin Malik radıyallahu anh diyor ki,

İşte bu hadise üzerine Allahü Teâlâ:

«Andolsun ki, Allah, Peygamber ile beraber bir kısmının kalbleri kısmî olarak sarsıldıktan sonra kendisine zorluk vaktinde tabi olan muhacirlerle, Ensârı da tevbeye muvaffak kıldı, sonra da tevbelerini kabul buyurdu. Zira o, çok esirgeyici ve çok bağışlayıcıdır. Harbden geri bırakılan üç kişinin de tevbelerini kabul buyurdu. Zira, yeryüzü, bütün genişlik ve rahatlığına rağmen onlara dar gelmiş ve vicdanlarını sıkıştırmıştı da onlar, Allah'dan başka sığınacak bir yer olmadığını anladılar. Bundan sonra eski hallerine dönsünler diye, Allah onların tevbelerini kabul etti.

Şüphe yok ki, Allah, ancak o tevbeyi en çok kabul eden, hakikaten esirgeyendir. Ey îman edenler, Allah'tan korunun ve doğru olanlarla birlikte olun.» (Tevbe Sûresi) mealindeki Ayet-i Kerîmeleri indirdi.

Kâ'b bin Malik radıyallahu anh yine der ki;

—— Allah'a yemin ederim ki, Allah bana, beni müslümanlığa hidayet ettikten sonra, Peygamber aleyhisselâma karşı yalan söylememekte diğer helak olanlar gibi helak olmaktan kurtulmak nimetinden daha büyük bir nimet ihsan etmedi. Çünkü Allah, o helak olanlar hakkında kimseye söylemediği şer vasıflarla tavsif ederek vahiy gönderdi ve: «Onlarla döndüğünüz vakit, kendilerinden vazgeçmeniz için Allah adına yemin edecekler. Yaptıklarının cezası olmak üzere varacakları yerleri- de cehennemdir. Kendilerinden razı olmanız için size yeminde bulunacaklardır. Ancak siz onlardan hoşnud olsanız da Allah, fâsıklar güruhundan razı olmayacaktır.» (Tevbe Sûresi) buyurdu.

Bir rivayette şöyle denilmiştir:

(Kâ'b bin Malik:) insanlar bizimle konuşmaktan uzak durdular. Böylece bir müddet kaldım, O derece ki, bu, çok uzun göründü, ölüp de Peygamber aleyhisselâmın cenaze namazımı kılmayacağından başka ehemmiyet verdiğim bir şey yoktu. Yahut, ben bu halde iken Allah'ın Resulü vefat edip, beni bu vaziyet içerisinde insanlar arasında bırakmasından, kimsenin ben öldüğüm takdirde cenaze namazımı kılmamasından başka bir endişe ettiğim şey yoktu. Sonra

Allahü Teâlâ, Peygamber aleyhisselâma ellinci gecenin yarısı geçtikten sonra Ümmü Seleme radıyallahu anhâ'mn yanında iken, bizim tevbemizin kabul edildiğine dâir âyetleri indirdi. Ümmü Seleme benim hakkımda daima iyi düşünen, hayrımı isteyen bir hâtûn idi.

Peygamber aleyhisselâm kendisine:

— Ey Ümmü Seleme, Kâ'bin tevbesi kabul buyuruldu, demişti de, Ümmü Seleme: .

— Kendisine birini gönderip müjdeleyeyim mi? diye sormuştu. Allah'ın Resulü:

— öyle yaparsan, insanlar üşüşür ve uykunuzdan alıkoyarlar, dedi.

Nihayet Peygamber aleyhisselâm sabah namazını kıldıktan sonra, Allahü Tealâ'nın bizi afvettiğini müslümanlara haber verdi. Peygamber aleyhisselâm bir müjde ile karşılaştığı zaman, bir ay parçası gibi yüzü gözü parıl parıl parlardı.

(Buharî, Müslim, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİR HÜKÜMDARIN ZULMÜ

Suheyb radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

Sizden önce yaşayan kavimlerden birinin bir hükümdarı vardı. Bu hükümdarın sihir yapan bir adamı vardı. Bu sihirbaz, ihtiyarlayınca, hükümdara:

— Ben artık yaşlandım, bana genç birini gönder de ona sihri öğreteyim, dedi. Hükümdar kendisine sihir Öğretmesi için bir genç gönderdi. Genç, sihirbaza giderken, yolda bulunan bir rahibe uğradı. Ondan bir çok şeyler dinledi ve onun söylediklerine hayran kaldı. Artık sihirbaza her gelişinde bu rahibe uğruyor ve yanında kalıyordu. Sihirbazın yanına geldiği vakit de, sihirbaz kendisine, geç kaldığı için dayak atardı, çocuk da bunu rahibe şikâyet ederdi.

Rahib bir gün çocuğa:

— Sihirbazdan, geç kaldın diye korktuğun vakit «evde mâni oldular» dersin, evdekilerden korktuğun zaman da «sihirbaz alıkoydu» diye söylersin, dedi.

Genç bu vaziyet içerisinde iken bir gün büyük bir hayvanla karşılaştı. Bu hayvan insanları durdurtmuş, onların hareketlerine mâni olmuştu.

Bunun üzerine genç:

— Bugün öğreneceğim, sihirbaz mı daha üstün, yoksa rahib mi? dedi ve bir taş alıp şöyle dua etti:

—— «Ey Allah'ım, eğer rahibin işini sihirbazınkinden daha çok seviyorsan, bu hayvanın canını al ki, insanlar geçebilsin,» dedi. Sonra taşı atarak hayvanı öldürdü, insanlar da serbestçe yollarına devam ettiler. Hâdiseyi müteakip genç, rahibin yanına geldi, olanları kendisine anlattı. >

Rahib kendisine dedi ki:

— Evlâdcığım, sen bugün artık benden üstünsün. Düşündüğüm olgunluğa eriştin, Yakında bir imtihanla karşılaşacaksın. Bu imtihanla karşılaştığın vakit beni ele verme, dedi.

Genç, doğuştan kör olan ile abraşları ve diğer hastalıklara mübtelâ kimseleri tedavi ediyordu. Bu arada hükümdarın da bir yakını kör olmuştu.

Bu adam, bir çok hediyelerle gencin yanına geldi ve:

— Bak, beni iyileştirirsen şu hediyelerin hepsi Senindir, dedi. Genç:

— Ben kimseyi iyileştiremem, iyileştiren ancak Allah'tır. Eğer Allah'a îman edersen, dua ederim, Allah da seni iyileştirir, diye cevap verdi. Adam Allah'a îman etti, Allah da kendisini iyileştirdi. Sonra bu adam, hükümdarın yanına geldi ve her zaman oturduğu şekilde yerini aldı.

Hükümdar kendisine:

— Gözlerini kim açtı? diye sordu. Adam:

— Rabbim, diye cevap verdi. Hükümdar:

— Senin benden başka Rabbin var mı? diye sordu. Adam:

— Benim ve senin Rabbin olan Allah, diye cevap verdi. Bunun üzerine hükümdar kendisini alıp tâ ki, gözlerini açtıran genci ele verdirinceye kadar işkenceye tâbi tuttu. Genci hükümdara getirdiler. Hükümdar kendisine:

— Oğlum, senin sihrin anadan doğma körlerin gözünü açacak, abraşları iyileştirecek ve daha bir çok şeyleri yapacak dereceye ulaşmış, dedi.

Genç:

— Ben kimseyi iyileştirmiyorum, iyileştiren Allah'tır diye cevap verdi. Hükümdar bu defa kendisini alıp tâ ki, rahibi ele verinceye kadar işkence etti.

Rahib getirildi ve:

— Dininden dön! denildi. Rahib bu sözleri dinlemedi. Hükümdar bir testere istetti ve rahibin başını gövdesinden ayırdı. Sonra hükümdarın yakını getirildi.

Kendisine:

— Dininden dön! denildi. Adam dönmedi ve onun da başının gövdesinden ayrıldığı yere testereyi koyup başını gövdesinden ayırdı. Daha sonra genç getirildi ve kendisine:

—— Dininden dön! denildi. Genç kabul etmedi.

Bunun üzerine hükümdar, genci adamlarından bir gruba vererek:

— Bunu filan dağa götürüp üzerine çıkarın. Dağın tepesine vardığınız zaman, bakın; eğer dininden dönerse bırakın, dönmezse dağın tepesinden aşağı atıp yuvarlayın, dedi. Genci alıp dağa götürdüler.

Dağın tepesine çıkarınca, genç:

— Ey Allah'ım, bunların hakkından bildiğin gibi gel, diye niyaz etti. Hemen dağ bunları sarstı ve yuvarlanıp düştüler. Genç de yürüyerek hükümdarın yanına geldi.

Hükümdar ona:

— Seni dağa götürenler ne yaptı? diye sordu. Genç:

— Allah beni onlardan kurtardı, diye cevap verdi.

Bu defa hükümdar, genci adamlarından bir gruba verdi ve:

— Bunu alıp götürün ve bir küçük gemiye koyun. Bu gemi ile denize açılın. Eğer dininden dönerse, ne iyi, dönmeyecek olursa hemen denize atın! diye emretti. Genci yine alıp götürdüler.

Genç de:

— Ey Allah'ım, bildiğin şekilde bunların hakkından gel! diye dua etti. Bunun üzerine gemi devrilip onları denize düşürdü ve hepsi boğuldular. Genç yine yürüyerek hükümdarın yanına geldi.

Hükümdar kendisine:

— Seninle beraber gidenler sana ne yaptı? diye sordu. Genç:

—— Allah beni onlardan kurtardı, dedi ve hükümdara:

— Benim sana söyleyeceğim şeyi yapmadıkça, sen beni asla öldüremezsin, diye konuştu.

Hükümdar:

— O şey nedir? diye sordu. Genç:

— Düzlük bir yerde insanları toplar, beni de bir ağaç dalına asarsın. Bundan sonra benim ok torbamdan bir ok al, yayın ortasına yerleştir ve sonra, «Şu gencin Rabbi olan Allah'ın adiyle» diye söyleyip oku bana at. Ancak bu şekilde yaparsan, beni öldürebilirsin, dedi.

Hükümdar, gencin kendisine söylediklerini yaptı ve sonra oku gence attı. Ok, gencin gözü ile kulağı arasında bulunan yere isabet etti. Genç de elini okun isabet ettiği noktaya koyup vefat etti.

Bunun üzerine insanlar:

— Şu gencin Rabbine îman ettik, şu çocuğun Rabbine îman ettik, şu gencin Rabbine inandık! dediler. Bunun akabinde hükümdara:

— Sakındığın şey başına geldi, insanların hepsi îman ettiler, denildi. Bu hal karşısında hükümdar yolların ağızlarında çukurlar kazmalarını emretti.

Bu çukurlar kazıldı ve onların içerisinde ateş yaktırdı ve: — Kim dininden dönmezse, onu oraya atın! diye emir verdi.

Söylediğini yaptılar. Nihayet yanında çocuğu olan bir kadın geldi. Bu kadın ateşten korkup çocuğuna da acıdığı için geride kalmış ve durmuştu.

Çocuğu anasına: .

— Anacığım, sabret, zira sen hak bir yol üzerinesin! diye konuştu.

(Müslim, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HİRAKL'IN İSLAMA DAVETİ

İbni Abbas radıyallahu anh şöyle anlatıyor:

Ebû Süfyan radıyallahu anh benimle ağız ağıza konuşurken şunları anlattı:

Peygamber aleyhisselâm ile aramızda bulunan Hudeybiye anlaşması süresi içinde yola çıktım. Şam'da iken Allah'ın Resulü tarafından Rum imparatoru Hirakl'e bir mektup gönderilmişti. Mektubu Dihyetü'l Kelbî radıyallahu anh getirmiş ve Busrâ Valisine vermiş idi. Busrâ Valisi de Hirakl'e verdi.

Hirakl mektubu alınca:

— Peygamber olduğunu söyleyen bu adamın kavminden burada kimse var mı? diye sordu. Kendisine «var» diye cevap verdiler. Bunun üzerine Kureyş'ten bir kaç kişi ile beraber sarayına davet edildim.

Bize Hirakl'in karşısında yer gösterdiler.

Hirakl:

— Peygamber olduğunu söyleyen bu adama neseb bakımından en yakın kimdir? dedi. Ebû Süfyan:

— Ben, diye cevap verdim. Bunun üzerine beni daha yakınına oturttular. Arkadaşlarıma da arkamda yer verdiler. Sonra Hirakl tercümanını çağırttı ve:

— Bunlara de ki: Peygamber olduğunu sanan adam hakkında soracağım. Eğer yalan söylerse, yalancı olduğunu ilân ediniz! diye söyledi. Allah'a yemin ederim ki, eğer yalancılığımı ilân etmelerinden korkmasaydım, Hirakl'e yalan söyleyecektim.

Sonra Rum imparatoru Hirakl tercümanı vasıtasıyla sormaya başladı

— O zâtın aranızda hasebi nasıldır?

— O aramızda şerefli bir aileye mensubtur, dedim. Hirakl:

— Sülalesinde hükümdar olan var mıydı? Ebu Süfyan:

— Hayır, yoktu. Hirakl:

— Peygamberlik dâvasından önce kendisini yalancılıkla itham eder miydiniz?

Ebu Süfyan:

— Hayır, etmezdik. Hirakl:

— Kendisine, insanların yüksek tabakasından olanlar mı, yoksa zayıflar mı uyuyor? Ebû Süfyan:

— Hayır, kuvvetliler değil, zayıflar tâbi oluyor. Hirakl:

— Onun dinine girenler çoğalıyor mu', yoksa geri dönenler olup da azalıyor mu? Ebû Süfyan:

— Muhakkak ki, çoğalıyorlar. Hirakl:

— Onunla hiç harbettiniz mi? Ebû Süfyan:

— Evet, yaptık. Hirakl:

— Savaşınız nasıl geçti? Ebû Süfyan:

— Bazen O, bazen biz galib geliyoruz. Hirakl:

— Onun anlaşmayı bozduğu oluyor mu? Ebû Süfyan:

— Hayır, ancak onunla şu anda bir anlaşmamız var, bu hususta nasıl hareket edeceğini bilmiyoruz.

Ebû Süfyan radıyallahu anh diyor ki: Allah'a yemin ederim ki, bu mesele ile alâkalı olarak bu konuştuklarıma başka bir kelime sıkıştıramadım.

Hirakl:

— Ondan önce, onun söylediği bu şeyleri söyleyen kimse oldu mu? Ebû Süfyan:

— Hayır, kimse olmadı.

Bundan sonra Hirakl, tercümanına beni kasdederek dedi ki:

— Kendisine söyle, onun hasebinden sordum; şeref sahibi olduğunu söyledin. Peygamberler böyledirler, kavminin şereflileri arasından gönderilirler.

Sülalesinde hükümdar var mı? diye sordum; olmadığını söyledin. Sülalesinde hükümdar bulunsaydı, babalarından kalan saltanat dâvası peşinde koşan bir kimsedir, diyecektim.

Cemaatı halkın zayıflarından mı, yoksa kuvvetlilerinden mi? diye sordum. Zayıflarından, dedin. Peygamberlerin ümmeti de zâten o tabakadır.

Peygamberlik dâvasından önce yalan söylediğini görmüş müydünüz? diye sordum. Hayır, diye cevap verdin. Böyle olunca, insanlara yalan söylemekten kaçınsın da Allah adına yalan söylesin, bu olmaz diye düşündüm.

Dinine girenler çoğalıyor mu, yoksa beğenmeyenler olup da çıktıkları için azalıyor mu? diye sordum. Çoğaldığını söyledin, îman zâten böyledir, kalblere yerleştiği vakit.

Kendisi ile harbettiniz mi? diye sordum. Savaş yaptığınızı ve bunda bazen onun, bazen de sizin galib geldiğinizi söyledin. Peygamberler böyledir, imtihana tabi tutulduklarından her zaman muzaffer olmazlar. Ancak âkibet, son zafer onlarındır.

Anlaşmaya uymadığı olur mu? diye sordum. Hayır, diye cevaplandırdın. Peygamberler böyledir, hıyanet etmezler.

Kendisinden evvel bu iddiada bulunan oldu mu? diye sordum. Hayır, dedin. Bulunmuş olsaydı, kendinden önceki birinin bu dâvası ile alâkalı iddiasına uymuş, diyecektim.

Hirakl daha sonra:

— O, size neyi emrediyor? diye sordu. Ebû Süfyan:

— Namaz kılmayı, zekât vermeyi, akraba haklarına riâyet etmeyi ve namuslu olmayı, diye cevap verdim, der. Hirakl:

— Eğer bu söyledikleri doğru ise o muhakkak peygamberdir. Onun zuhur edeceğini biliyordum, fakat siz Arabların içinden çıkacağını zannetmemiştim. Kendisine ulaşacağımı bilsem, onu görmeyi çok isterdim. Yanında olsaydım, hürmet ve tazim için ayaklarını yıkardım. Muhakkak onun mülkü ayaklarımın altındaki beldeye ulaşacaktır, dedi.

Hirakl sonra gelen mektubu istetip tercüman vasıtasiyle okudu.

Mektubun metni şöyleydi: -

«Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adiyle, Allah'ın Resulü Muhammed'den Rûm'un büyüğü Hirakl'e:

Selâm doğruya uyanlara. Bundan sonra, seni Islama davet ediyorum, islâm'a gir, dünyâ âhiret kötülüğünden kurtulursun. İslamı kabul edersen Allah iki misli ecrini verir. Yüz çevirip müslüman olmazsan bütün tebanın günahı da senin böynundadır. Ve «Ey kitab ehli, sizinle aramızda müşterek olan bir kelimeye geliniz. Allah'tan başkasına iman etmeyelim. O'na bir şeyi ortak koşmayalım. Bazımız bazımızı Allah'tan başka Rabb edinmesin. Eğer islâm'dan yüz çevirirlerse, bizim müslüman olduğumuza şahid olun! deyiniz.» (Âl-i İmran)

Hirakl mektubu okumayı tamamlayınca, yanındaki Rûm büyüklerinin sesleri yükseldi. Gürültü fazlalaştı. Bunun üzerine bizim de çıkmamız emredildi. Biz dışarıya çıkarıldık. Dışarı çıkınca ben, arkadaşlarıma:

— Ebû Kebşe'nin oğlunun hâdisesi büyüdü. Rum imparatoru bile ondan korkuyor, dedim. (Müşrikler Allah'ın Resulünü tahkir için süt babasının ismiyle anarlardı) Ve o zamandan bu yana, Allah kalbime islâm'ı nasib edinceye kadar, Peygamber aleyhisselâmın davetinin zafere ereceğine daima katiyetle inandım.

imam Zührî diyor ki:

Daha sonra-Hirakl, Rûm ileri gelenlerini kendi evine davet etti ve:

— Ey Rûm topluluğu, ebedî olarak kurtuluş ve doğruluğa nail olmayı ve mülkünüzün devam ve sebatını arzu eder misiniz? dedi.

Bunun üzerine onlar, yaban eşekleri gibi itile kakıla kapılara koşuştular. Fakat kapıların hepsini kapalı buldular.

Bunu gören Hirakl:

— Onları bana çağırın, dedi. Ve tekrar konuşarak:

— Ne diye irkilip kaçtınız? Ben sizin dininize olan kuvvet bağınızı tecrübe etmek istedim ve sizden tam istediğim davranışı da gördüm, dedi. Bunun üzerine hepsi Hirakl'e secde ettiler ve memnun kaldılar.

(Buharî, Müslim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ MUSA'NIN HAYASI

Ebû Hureyre radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselâmın şöyle buyurduğunu anlatıyor:

Musa aleyhisselâm çok hayâlı ve vücudunun görünmemesine çok dikkat gösteren bir zât idi. Çok hayâlı olması dolayısiyle vücudunun açık bir yeri görünmezdi.

İsrail Oğullarından kendisine eziyet etmek isteyen biri:

— Musa'nın bu kadar örtünmeye düşkün olması, ya cildinde abraşlık, veya husyeleri şiş, veya başka bir âfetten ileri gelmektedir, diye söyledi.

Ancak Allahü Teâlâ, Peygamberin kendisine isnad edilen bu noksanlıklardan uzak bulunduğunu göstermeyi murad etti. Bu sebeple Musa aleyhisselâm bir gün yalnız başına kalıp, elbiselerini çıkardıktan sonra bir taş üzerine bıraktı ve yıkandı. Yıkandıktan sonra giyinmek üzere elbiselerine doğru geldi. Ancak, taş, üzerindeki elbiselerle ondan kaçıp uzaklaşmaya başladı.

Musa aleyhisselâm da asasını alıp taşı takip etti ve:

— Ey taş, elbiselerimi ver, elbiselerimi ver! diyerek çağırdı. Tâ ki, israil Oğullarından bir topluluğun karşısına gelinceye kadar bu şekilde takibi sürdürdü. Bu topluluk da böylece kendisini, vücut bakımından en güzel yaratılışta bir insan olarak gördü.

Bu hadise ile Allahü Teâlâ, Peygamberinin, ona isnad ettikleri noksanlıklardan uzak olduğunu insanlara gösterdi. Bu arada taş da durdu. Musa aleyhisselâm elbisesini alıp, taşa da asası ile vurdu. Allah'a yemin ederim ki, bu taşta asanın üç, dört veya beş âdet kadar izi meydana geldi, işte Allahü Teâlâ'nın «Ey îman edenler, siz de Musa'ya eza verenler gibi olmayın. Onlar Musa'ya eziyet ettiler de Allahü Teâlâ, onun isnad ettikleri şeylerden uzak bulunduğunu, onlara gösterdi. O, Allah nezdinde itibarlı bir zât idi.» (Ahzâb Sûresi) mealindeki Ayet-i Kerîmenin ifade ettiği mânâ budur.

(Buharî, Müslim, Tirmizi)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PEYGAMBER ZEVCESİNE İFTİRA

Hazreti Aişe radıyallahu anhâ'nın şöyle anlattığı nakledilir:

Allah'ın Resulü bir sefere çıkmak istediği zaman, zevceleri arasında kur'a çeker ve içlerinden kime isabet ederse beraberinde de onu götürürdü, işte böyle savaşlarından biri olan Benî Mustalik harbinde çektiği kur'a bana düşmüştü; Ben de hicâb âyeti nazil olduktan sonra Peygamber aleyhisselâm ile beraber yola çıktım. Devemin mahmilinde kalıyor, bir yerde mola verdiğimiz zaman da orada bulunuyordum. Bu şekilde yola devam ettik. Peygamber aleyhisselâm bu harbi bitirip döndüğü ve Medine'ye yaklaştığımız zaman, kafileye konaklamak için izin verdi. Ben de bu istirahat sırasında abdest bozmak için kalkarak gittim. Askerin -mola verdiği mevkiiden uzaklaşıp abdestimi bozduktan sonra eşyalarımın bulunduğu yere döndüm. Bir de, gerdanlığımı düşürdüğümün farkına vardım ve onu aramaya gittim. Ararken bir süre kalmıştım. Bu arada içinde bulunduğum kafile hareket etmiş, benim mahmilimin içerisinde

olduğumu sanarak, onu alıp deveme yüklemişler. Mahmilimin içinde olmadığımın farkına varmamışlar. Çünkü kadınlar o vakitler şişman olmadıklarından hafif yapılı idiler. Zira çok az bir şeyler yiyorlardı. Bu sebeple mahmilimi kaldırırken hafif olmasına aldırış etmemişler. Ben zaten o vakit, genç bir kadındım. Böylece deveyi çekip yola çıktılar. Asker oradan ayrıldıktan sonra ben de gerdanlığımı buldum. Askerin konakladığı yere geldiğim zaman, orada kimseler kalmamıştı. Ben de, orada olduğum yerde kaldım ve beni arayıp döneceklerini düşündüm. Bu hal içerisinde beklediğim yerde otururken, uyku basmış ve uyuya kalmışım.

Safvan bin Muattal Sulemî Zekvanî askerin arkasından giderdi. Benim bulunduğum yere gelince, bir insan karaltısı görmüş ve yanıma yaklaşıp beni görür görmez de tanımıştı. Zira hicâb âyeti inmezden evvel beni görürdü. Beni görüp tanıyınca, ölmüş olduğumu zannederek «innâ lillahî ve innâ ileyhi raciûn» demesi ile uyandım. Yüzümü örttüm. Allah'a yemin ederim ki, bunu söylemesinden başka kendisinden bir söz duymadım.

Nihayet devesini dizleri üzerine çöktürdü. Ayağını hayvanın diz kapağına koydu ve bu şekilde ben deveye bindim. Hayvanı çekerek beni götürdü. Asker günün en sıcak vaktinde bir yerde konakladıktan sonra kendilerine yetiştik.

Bu hadise sebebiyle iftira yürütenler helak oldu. İftirayı yürütenlerin başı Ubeyy bin Selûl idi. Sonra Medine'ye vardık. Ben bir ay hasta halde yattım, iftira edenlerin lafları ağızdan ağıza yayılıyordu. Ben ise bunların farkında değildim. Fakat, Peygamber aleyhisselâmın bana, daha önce hastalandığım vakitlerde gösterdiği iltifatı göstermemesi, derdimi fazlalaştırıyordu. Çünkü Allah'ın Resulü ziyaretime geliyor, «şu hasta nasıl?» demekle kifayet ediyor, sonra gidiyordu. Ben insanlar arasında dolaşan kötülükten habersizdim.

Biraz iyileşmeye başlayınca, bir gün dışarı çıktım. Ummü Mistah da benimle birlikte Menası denilen yere doğru çıktı. Menası bizim kaza-yi hacet ettiğimiz yerdir. Ancak geceleri oraya çıkardık. Bu, evlerimiz yakınında hela yapmaya başlamadan önce idi. Adetimiz ilk arapların âdeti gibi, şehrin dışında bir yeri abdest bozmak için kullanmak idi. Evlerimizin içerisinde hela yapmaktan eza duyardık, işte bu şekilde Ümmü Mistah ile beraber gittik. Ummü Mistah Abdi Menafin oğlu Ebû Rnhm'un kızıdır. Anası da Hazreti Ebû Bekir'in teyzesidir. İhtiyacımızı tamamladıktan sonra kendisi ile beraber eve doğru yürüdük. Yolda Ummü Mistah'ın ayağı elbisesine takılarak kaydı.

Bunun üzerine Ummü Mistah:

— Mistah helak olsun! diye söylendi. Ben de kendisine:

— Ne kötü konuştun, Bedir harbine katılmış olan kimseye nasıl böyle dersin? dedim.

Ümmü Mistah:

— Şuna bak, onun ne söylediğini duymadın mı? diye cevap verdi. Ben:

— Ne söyledi ki? diye sordum.

Bunun üzerine Ummü Mistah, iftiracıların konuştuklarını bana anlattı. Bunu duyunca hastalığım bir kat daha fazlalaştı.

Bundan sonra evime dönünce Peygamber aleyhisselâm yanıma gelerek:

— Bu hasta nasıl? diye sordu. Ben de:

— Anne - babamın yanına gitmeme izin verir misin? dedim. Bu haberler hakkında ebeveynimden katı bilgi almak istiyordum. Peygamber aleyhisselâm izin verdi. Ebeveynimin yanına geldim.

Anama:

— Anacığım, bu insanlar neler konuşuyorlar? diye sordum. Anam:

— Kızcağızım, üzülme, kocasının kendisini- sevdiği ve aynı zamanda ortakları da olan, çok az güzel kadın vardır ki, onun hakkında doğru - yanlış şeyler konuşulmuş olmasın! dedi.

Ben:

— Sübhânellah, demek insanlar bunu söylediler! dedim. O gece göz yaşlarım dinmeden, gözüme uyku girmeden ağlayarak sabahladım.

Bu mesele ile alâkalı vahiy gecikince, Allah'ın Resulü Ebû Talib'in oğlu Ali ile Zeyd'in oğlu Usame'yi çağırdı. Onlarla ailesinden ayrılıp ayrılmamak hususunda müşavere edecekti. Usâme radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselâmm ailesinin suçsuz olduğunu ve Peygamber aleyhisselâmın da onlara karşı olduğunun bilindiğini söyledi ve:

— Ey Allah'ın Resulü, aileni terketme, onlar senin iffet sahibi zevcelerindir. Onlar hakkında iyilikten başka bir şey bilmiyoruz, dedi... Hazreti Ali ise:

— Ey Allah'ın Resulü, Allah sana zevce kıtlığı vermemiştir. Onlardan başka çok kadınlar vardır. Eğer Hazreti Aişe'nin hizmetini gören cariye Berire'ye sorarsan, o aana doğruyu söyler, dedi.

Sonra Peygamber aleyhisselâm Berîre'yi çağırdı ve:

— Ey Berîre! Aişe'de bir kötülük gördün mü? diye sordu. Berîre:

— Seni hak ile gönderen zâta yemin ederim ki, onda kendisini ayıplayacağın bir şey görmedim. Ancak, o genç bir kadındır. Evinin hamurunu tutar da uykuya dalar, sonra da evin koyunu gelip o hamuru yer. Bundan daha fazla ayıplanacak bir şeyi yoktur, diye cevap verdi.

Bunun üzerine Peygamber aleyhisselâm kalktı ve Abdullah bin Ubeyy bin Selûl'e karşı kendisine yardımcı kimseler isteyerek minberde şöyle konuştu:

— Ey müslümanlar topluluğu, aileme karşı kötü ağız ve çirkin harekette bulunan adama karşı kim bana yardımda-bulunur? diye sordu. Allah'a yemin ederim ki, ailem hakkında hayırdan başka bir şey bilmiyorum. Yine kendisinde hayırdan başka bir şey bilmediğim bir adama da kötülük ettiler. Halbuki o adam, hiç bir vakit ben olmadan ailemin yanına girmemiştir.

Bunun üzerine Saad bin Muaz radıyallahu anh kalkıp:

— Ey Allah'ın Resulü, ben sana yardım eder ve o adamın hakkından gelirim. Eğer Evs kabilesinden ise onun boynunu vururum, kardeşlerimiz Hazrec kabilesinden ise, emir buyurursanız, emrinizi yerine getiririz, dedi.

Bu açıklama karşısında Hazrec'lilerin reisi olan Saad bin Ubâde radıyallahu anh kalktı. Saad bin Ubâde bundan önce iyi bir kimseydi, fakat bu anda kabile hislerine mağlûp olarak Said bin Muaz'a dedi ki:

— Allah'a yemin ederim ki, yalan söylüyorsun. Sen onu öldüremezsin, öldürmeye gücün de yetmez!

Buna karşılık olarak Saad bin Muaz'ın amcaoğlu Useyd bin Hudayr radıyallahu anh konuştu ve Saad bin Ubâde'ye:

— Allah'a yemin ederim ki, sen yalan söylüyorsun, onu muhakkak öldürürüz, sen münafıkları tutan bir münafıksın, dedi. Bu şekilde iki Ensâr kabilesi Evs ile Hazrec'liler arasında durum gerginleşti. Hattâ Peygamber aleyhisselâm minberde iken kavga etmeye hazırlandılar. Allah'ın Resulü de onları devamlı olarak sakinleştirmeye gayret etti. Nihayet sustular, Peygamber aleyhisselâm da sükût etti.

— O gün gözyaşlarım kesilmeden ve gözlerime uyku girmeden ağladım, iki gün, iki gece ağlarken anne-babam yanımda bulunuyorlardı. Ağlamaktan yüreğimin parçalanacağını sanıyorlardı. Her ikisi yanımda oldukları halde, Ensârdan bir kadın yanıma gelmek için izin istedi. Girmesine izin verdim. Girip oturdu ve benimle beraber ağlamaya başladı. Biz bu hal içerisinde ağlarken, Peygamber aleyhisselâm içeriye girdi. Selâm verdikten sonra oturdu. Halbuki bu dedi - koduların ortaya çıktığı zamandan beri hiç yanımda oturmamıştı. Bir ay hakkımda vahiy inmediği halde beklemişti.

Oturunca önce şehadet getirdi. Sonra şöyle buyurdu:

— Bundan sonra, ey Aişe, hakkında şöyle şöyle bazı şeyler duydum. Eğer suçun yoksa Allah seni temize çıkaracaktır. Bir suç işlediğin, Allah'a tevbe ve istiğfar et. Çünkü kul, günahını itiraf edince Allah onu afveder. Peygamber aleyhisselâm konuşmasını bitirince, gözyaşlarım kuruyup kesildi, bir damla dahi akmadı.

Babama:

— Peygamber aleyhisselâmın söylediklerine cevap ver! diye söyledim. Babam:

— Allah'ın Resulüne ne söyleyeceğimi bilmiyorum, dedi. Bu defa anneme: -

— Sen cevap ver! dedim. O da:

— Ben de Allah'ın Resulüne ne diyeceğimi bilmiyorum, diye konuştu.

Bunun üzerine, çok Kur'ân okumayan genç bir kadın olduğum halde, dedim ki:

— Allah'a yemin ederim ki, ben, bu dedi - koduyu işittiklerinizi, bunun içinizde yer ettiğini ve doğru olduğunu kabullendiğinizi biliyorum. Suçsuz olduğumu söylesem ki, Allah suçsuz olduğumu bilir, inanmayacaksınız. Allah'ın suçsuz olduğumu bildiği bir şeyi kabul etsem, ona inanacaksınız. Allah'a yemin ederim ki, ben, size Yusuf aleyhisselâmın söylediğinden başka bir misâl bulamıyorum. O, «Sabr-ı cemilden başka bir şey kalmamıştır.» (Yusuf Sûresi) demişti. Sizin şu anlatışınıza karşı sığınılacak ancak Allâhü Teâlâ'dır.

Bunu söyledikten sonra, dönüp yatağıma yattım. Katî olarak suçsuz olduğumu biliyordum. Ancak, Allah'a yemin ederim ki, Allâhü Teâlâ'nın hakkımda kıyamete kadar okunacak bir vahiy indireceğini sanmıyordum. Buna göre, durumum Allah'ın, hakkımda vahiy suretiyle bir şey buyuracağı kadar değerli değildir. Fakat, Peygamber aleyhisselâmın, Allâhü Teâlâ'nın -beni tebrik ettiğine dâir bir rüya görmesini ümid ediyordum.

Allah'a yemin ederim ki, Peygamber aleyhisselâm bu meclisten ayrılmadan ve ev halkından bir tek kimse dışarı çıkmadan Allah'ın Resulüne vahiy geldi. Vahyin şiddetinden kendisine ânzî bir hal oldu. Hattâ vahyin ağırlığı dolayısiyle, kış mevsiminde bulunduğumuz halde, inci gibi ter dâneleri yüzünden akıyordu.

Vahyin nazil olması sona erince, gülerek ilk söylediği şey:

— Ey Âişe, Allah suçsuz olduğunu bildirdi, sözü oldu.. Bunun üzerine annem:

— Kalk, Allah'ın Resulünün yanına git! dedi. Ben:

— Hayır, gitmem ve ancak Allâhü Teâlâ'ya hamdederim, dedim.

Nihayet Allâhü Teâlâ «iftirayı yapanlar sizden küçük bir zümredir...» (Nur Sûresi) meali ile başlayan on âyetin hepsini indirdi.

Allâhü Teâlâ, suçsuz olduğumu ifade buyuran bu âyetlerini indirdiği zaman, Hazreti Ebû Bekir radıyallahu anh: -

— Allah'a yemin ederim ki, Aişe hakkında bu iftiraları söyledikten sonra Mistah'a hiç bir zaman artık yardımda bulunmayacağım, dedi. Halbuki Mistah fakir ve Ebû Bekir'in akrabası olduğu için ona devamlı yardımda bulunurdu. Hazreti Ebû Bekir böyle deyince Allahü Teâlâ, «Sizden zengin ve fazilet sahibi kimseler, akrabalarına, miskinlere, Allah yolunda hicret edenlere bir şey vermeyeceklerine dair yemin etmesinler. Avf ve bağış ile muamele etsinler. Allah'ın günahlarınızı mağfiret etmesini istemiyor musunuz? Allah mağfiret edicidir, merhamet sahibidir.» (Nur Sûresi) mealindeki Ayet-i Kerîmeyi inzal buyurdu.

Bu Ayet-i Kerime nazil olunca, Ebû Bekir radıyallahu anh:

— Bilâkis, ben Allah'a beni mağfiret etmesini istiyorum, dedi ve Mistah'a yapmakta olduğu yardımı tekrar vermeye başladı, bu yardımı asla kendisinden esirgemeyeceğim, diye söyledi.

Hazreti Aişe devamla der ki:

Peygamber aleyhisselâm benim meselem hakkında Zeyneb binti Cahş radıyallahu anhâ'ya da sorar ve:

— Ey Zeyneb, bildiğin ve gördüğün bir şey var mı? derdi. Zeyneb de: — Ey Allah'ın Resulü, kulağımı ve gözümü korurum. Hayırdan başka bildiğim bir şey yok, diye cevap vermişti.

Zeyneb radıyallahu anh, Peygamber aleyhisselâm'ın zevceleri içinde kendini, benim derecemde kabul ederdi. Allah onu muhafaza etti. Fakat kız kardeşi Hamne, onun lehine benimle mücadele etmeye teşebbüs etti ve iftirayı yapanlardan helak olanlar arasında o da helak oldu. Yani ona da kazf cezası tatbik edildi.

Suçsuz olduğuma dâir vahiy nazil olunca Peygamber aleyhisselâm minbere çıkıp bunu anlattı ve inen âyetleri okudu. Minberden indikten sonra da iki erkek (Hassan bin Sabit ve Mistah bin Usâse) ile bir kadına (Hamne binti Cahş) iftira cezasının tatbik edilmesini emir buyurdu ve bunlara ceza uygulandı. (Bu sahabîler daha sonra tevbe etmişlerdir.)

(Buhari, Müslim, Tirmizi)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ MUSA İLE HIZIR

Saîd bin Cübeyr radıyallahu anh şöyle anlatıyor:

İbni Abbas radıyallahu anhe, Nevf Bekkâlî Hızır aleyhisselâm ile arkadaşlık etmiş olan Musa'nın israil Oğullarına peygamber olarak gönderilen Musa olmadığını söylüyor, dedim de

— İbni Âbbas radıyallahu anh: Yalan söylemiş, Allah'ın düşmanı! dedi Zira Ubeyy bin Kâ'b radıyallahu anh bana Peygamber aleyhisselâmı şöyle buyururken işittiğini anlatmıştır:

Musa aleyhisselâm israil Oğulları arasında hutbe irad etmeye çıktı.

Dinleyicilerden birisi kendisine:

— İnsanların en âlimi kimdir? diye sordu. Musa aleyhisselâm da:

— Ben! diye cevap verdi.

îlmi kendisine nisbet edip en âlim olanın Allah olduğunu söylememesi sebebiyle Allahü Teâlâ kendisini kınayıp şöyle vahyetti:

— Benim iki denizin birleştiği noktada bir kulum vardır ki, o senden daha âlimdir!

Musa aleyhisselâm:

— Ey Rabbim, bu senin daha bilgili olan kuluna nasıl ulaşırım? diye sordu.

Allahü Teâlâ:

— Bir balık alıp zenbile koyar ve beraber yola çıkarsın. Balık nerede zenbilden çıkıp kaybolursa, o kimseyle buluşacağın yer işte orasıdır, buyurdu.

Musa aleyhisselâm zenbile bir balık koyup kendisine yardımcılık etmekte bulunan Yuşa bin Nün ismindeki genç ile beraber yola çıktı. Bir kayaya geldikleri zaman ikisi de o kayarın gölgesinde yatıp uyudular. Zenbildeki balık canlanıp çıktı, denize daldı ve denizdeki bir deliğe doğru yolunu tuttu. Allahü Teâlâ da suyun akıntısını durdurdu. Balık su üzerine bina kemeri gibi olmuştu.

Bir rivayette ise: Kayanın dibinde «hayat» adı verilen bir pınar vardır ki, bunun suyu her hangi cansız bir şeye dokunursa, o şey hemen hayat bulur, canlanırdı, işte bu pınarın suyundan balığa isabet etmiş, bunun neticesi olarak da balık canlanarak zenbilden çıkıp denize dalmıştı.

Musa aleyhîsselâm uykudan uyanınca arkadaşı genç, balığın denize fırladığı , hadisesini kendisine bildirmeyi unutmuştu. Tekrar gündüz ve gecelerin kalan kısmında yollarına devam ettiler. Ertesi gün kuşluk zamanı olunca Musa aleyhisselâm hizmetçisi delikanlıya:

— Yemeğimizi getir de yiyelim. Zira bu yolculuğumuzdan dolayı çok yorulduk, dedi.

Allahü Teâlâ'nın gitmelerini emrettiği yeri geçtikten sonra ancak yorgunluk duymaya başlamıştı.

Musa aleyhisselâmın hizmetçini genç:

— Gördün mü, kayaya sığındığımızda ben balık hadisesini unuttum. Bunu hatırlamayı şeytandan başkası unutturmadı bana. Balık şaşılacak bir şekilde denizde yol aldı. Girdap gibi bir yol meydana geldi, dedi

Bu balık için bir girdap, Musa ve genç için ise şaşılacak bir şey olmuştu.

Musa aleyhisselâm balığın suya atladığını dinleyince, arkadaşı gence:

— İşte aradığım bu idi, dedi. Ve izleri hakkında anlatarak geldikleri izi takip suretiyle geriye döndüler. Kayaya vardıkları zaman orada elbisesine bürünerek yatan bir adamla karşılaştılar. Bu adam Hızır aleyhisselâm idi. Musa aleyhisselâm kendisine selâm verdi.

Hızır:

— Memleketinden bana selâmla nereden? diye sordu. Musa aleyhisselâm:

— Ben Musa'yım, diye cevap verdi. Hızır aleyhisselâm:

— İsrail Oğullarının Musa'sı mı? diye sordu. Musa aleyhisselâm:

— Evet, sana doğru olarak bildirilmiş olan ilimlerden bir şeyler öğretesin diye sana geldim, dedi. Hızır aleyhisselâm:

— Fakat senin asla benimle sabretmeye gücün yetmez, ey Musa! Bende Allah'ın bana verip de senin bilmediğin bir ilim vardır. Sende de Allah'ın sana öğretip benim bilmediğim bir ilim vardır, diye karşılıkta bulundu.

Musa aleyhisselâm:

— İnşallah beni sabredenlerden bulacaksın, sana hiç bir hususta itaatsizlik etmeyeceğim, diye cevap verdi. Hızır aleyhisselâm:

— Eğer beni takip edeceksen, ben sana anlatıncaya kadar her hangi bir şeyden sormayacaksın, dedi.

Böylece ikisi deniz kenarında yürüyerek yola çıktılar ve bir gemiye rastladılar. Gemiye binmek için gemidekilerle konuştular. Gemidekiler Hızır aleyhisselâmı tanıyınca ücretsiz olarak kendilerini gemiye aldılar. Gemiye bindikleri vakit, Musa aleyhisselâmın ilk karşılaştığı, şey, Hızır aleyhisselâmın bir keserle geminin dibinden bir parçayı keserek delik açması oldu.

Bunun üzerine Musa aleyhisselâm:

— Bu adamlar bizi ücretsiz olarak gemilerine aldılar. Sen ise gemilerine insanlar boğulsun diye delik açtın, çok kötü bir iş yaptın, dedi. Hızır aleyhisselâm:

— Ben sana, benimle sabredemezsin, demedim mi? diye karşılık verdi.

Musa aleyhisselam:

— Unuttum, beni suçlama ve seninle olan arkadaşlığımızda bana güçlük gösterme! diyerek afv diledi

Musa aleyhisselâmın bu ilk itirazı hakikaten unutmaktan dolayı meydana gelmişti.

Sonra bir serçe gelip geminin ucuna kondu ve gagası ile denizden bir damla su aldı.

Bunun üzerine Hızır aleyhisselam, Musa aleyhisselâma:

— Allah'ın ilminde, benimle senin ilmin şu serçenin gagası ile denizden alıp eksilttiği miktar gibidir, dedi.

Bir süre sonra ikisi de gemiden çıktılar. Sahilde yürürlerken Hızır aleyhisselam arkadaşları ile oynamakta olan bir genç gördü ve hemen eli ile onun başını koparıp genci öldürdü.

Musa aleyhisselam yine sabredemedi ve Hızır aleyhisselâma:

— Bir can karşılığı olmadan bir cana kıydın, çok kötü bir iş yaptın! dedi. Hızır:

— Ben sana demedimmi ki, sen benimle sabredemezsin! Diye söyledi. Musa aleyhisselâm:

— Artık bundan sonra bir itirazda bulunursam, beni arkadaşlıktan uzaklaştır. Çünkü iki defa özrümü kabul etmiş oldun, dedi.

Yine yollarına devam ettiler. Bir kasabaya gelince, halkından yemek istediler. Kasaba halkı ise onları misafir olarak kabul etmek istemediler ve bir ikramda bulunmadılar. Bu esnada kasaba içerisinde yıkılmaya yüz tutmuş bir duvar gördüler. Hızır aleyhisselam eli ile bu duvarı doğrulttu ve tamir etti. Musa aleyhisselam yine dayanamadı ve:

— Bunlar öyle bir halk ki kendilerine gelip bizi misafir etmelerini ve doyurmalarını istediğimiz halde bunu kabul etmediler. Sen ise onlara yardım olsun diye yıkılmaya yüz tutmuş duvarlarını düzelttin, isteseydin bunun karşılığını alırdın, dedi.

Bunun üzerine Hızır aleyhisselam, Hazreti Musa'ya:

— Bu artık ayrılışımız demektir. Sabredemediğin hadiselerin hakikatini sana anlatacağım, dedi.

Peygamber aleyhisselam bunu anlattıktan sonra buyurdu ki:

— Musa aleyhisselâmın sabretmesini arzu ederdik ki, Allahü Teala bize aralarında geçecek olan diğer şeyleri de anlatsın.

Hızır aleyhisselâm Musa aleyhisselâma o hadiselerin hakikatini ise şöyle anlattı:

— Evvelâ gemi denizde çalışan bir takım biçarelerin idi. Ben o gemiyi ayıplandırmak ona bir kusur yapmak istedim ki, ötelerinde zalim bir hükümdar vardı da, o, her sağlam gemiyi sahiplerinden gasbedip alıyordu. Böylece onların gemisini bu gasbden kurtarmak için iki şerden ehven olanını seçtim ve onlara bir nevi yardımda bulundum.

İkincisi, o oğlan masum görünüşüne rağmen azgın bir kâfir idi ve ileride azgınlığını artırarak mümin olan anne ve babasını da küfre bürümek tehdidi vardı. Böylece onu bu hale gelmeden öldürdük ki anne ve babasının imanına zarar vermesin ve ona bedel olarak da Allahü Teala ikisine hayırlı bir evladı bedel versin. Çünkü böyle bir hayırlı bedele kavuşmaları ancak onun ölümüne bağlı idi.

Rivayete göre, o anne ve babaya bedel olarak Allahü Teala bir kız çocuğu vermiş ve bu kız peygamber annesi olmuş ve o Peygamberin eliyle ümmetlerden bir ümmet hidayete ermiştir.

Üçüncüsü, o şehirdeki yıkık duvar iki yetim oğlanın idi. Onun altında onlar için saklanmış bir define vardı ve babaları da salih bir zât idi. Onun için Rabbin irade buyurdu ki ikisi de olgunluk çağlarına ersinler ve definelerini çıkarsınlar. Bunlar büyümeden duvar yıkılsa idi, o defineyi başkaları bulacak ve zayi olacaktı.

Hep bunlar Rabbinden bir rahmet olarak yapılmıştır. Ben onu, o yaptıklarımı kendi emrimden yapmadım. Bu bir vazifem idi. İşte senin sabra dayanamadığın şeylerin hakikati budur.

(Buharî, Müslim, Tirmizî)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ESHAB-I KİRAM'DAN, EVLİYALARDAN, TARİHİMİZDEN HİKÂYELER

[Bir Sonraki Index İçin Tıklayın]

İMAM-I AZAM'IN BABASI VE ELMA

Mezhep imamımız îmam-ı A'zam hazretlerinin babası Numan bin sabit hazretleri gençliğinde bir gün ark kenarında abdest alıyordu. Tam abdest almaya başlayacağı zaman ark sularına kapılıp gelen bir elma gördü. Elmayı nereden geldiğini ve haram veya helal olup olmadığını düşünmeden bir defa ısırdı. Hikmeti ilahi o ana kadar elmanın ne olduğunu düşünmeyen Numan, hemen hata ettiğini ve mutlaka elmanın sahibini bulup helal ettirmesini lazım geldiğini düşündü. Abdestini alıp namazını eda ettikten sonra suyun- geldiği tarafa doğru gitmeye başladı. Elma elinde olduğu halde araya araya elmanın düştüğü bahçeyi ve sahibini buldu.

Bahçenin sahibine meseleyi anlatıp elmayı, yanlışlıkla ısırdığını ve hakkını helal etmesini istedi, İmam-ı Azam hazretlerinin babasının bu hareketi, elma sahibinin dikkatini çekmişti; Hakkını helal edemeyeceğini, hakkını helal etmesi için bazı şartları olduğunu söyledi. Nu'man hazretleri ne isterse yapacağını, yeter ki hakkını helâl etmesini isteyip şartının ne olduğunu sordu. Elma sahibi de, hakkını helal etmesi için iki sene bahçesinde çalışması lazım geldiğine ve kendisine iki yıl hizmet etmesinin şart olduğunu söyleyince, Nu'man hazretleri çaresiz kalmıştı; ahirette ceza çekmektense bu dünyada bir şahsa iki sene hizmet etmek daha iyidir diye düşündü ve şartlarını kabul ettiğini söyledi.

Nu'man hazretleri, bir elmayı yanlışlıkla ısırdığı için elmanın sahibine iki sene hizmet etmiş ve adamın işinde canla-başla çalışmıştı, iki sene dolduktan sonra adama; zamanın dolduğunu ve artık hakkını helâl etmesini istediğini söyleyince, adam, «yine helal etmiyorum, benim bir kızım var onunla evlenirsen ancak o zaman helal ederim» dedi.

Hazreti Nu'man :

«Olur» dedi. Adam yalnız kızının kusurlu olduğunu, elinin çolak, gözünün kör, ayağının topal, başının kel, kulağının sağır ve ahlas olduğunu söyleyip, iyi düşünmesini ve sonra pişman olmamasını söyledi. Hazreti Nu'man yine düşündü taşındı «ahirette ceza çekmekten iyidir» deyip kızla evlenmeyi de kabul etti...

Adam hazreti Nu'man'a vermek için kızının büyümesini beklemişti... Düğün yapıldı, nikâh kıyıldı, zifaf gecesi hazreti Nu'man'a gelinin olduğu odayı gösterdiler. Nu'man hazretleri içeriye girip içerde kendisine söylenen evsafta bir kızın bulunmadığını görünce bir yalnışlık olduğunu zannederek hemen dışarı fırladı ve durumu öradakilere anlattı. Çünkü içerde kayın pederin söylediğinin aksine her a'zası yerinde genç ve güzel bir kız kendisini karşılamıştı.

Kayınpederi bir yanlışlık olmadığını söyleyerek meseleyi şöyle anlattı:

«Benim kızım kördür, daha harama bakmamıştır. Sağırdır haram dinlememiştir. Topaldır gayri meşru yolda yürümemiştir. v.s.» diye sayıp, «senin hanımın o içerde bekleyendir Allah mes'ut etsin» dedi.

Daha sonra seneler geçip bu evlilikten İmam-ı A'zam dünyaya geldi. Annesi İmam-ı A'zam'ı hocaya okuması için teslim etmişti, İmam-ı A'zam unvanına kavuşan o zaman henüz üç yaşında bulunan Sabit üç günde Kur'an-ı Kerîm'i hatmettiği zaman annesi:

— «Ah oğlum baban o elmayı ısırmasa idi sen bir günde hatmedecektin» buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEHLÜL'ÜN PADİŞAHLIĞI

Halife Harun Reşid'in kardeşi Behlül Dane Hazretleri bir gün kardeşinin tahtına geçip oturmuştu. Birkaç dakika oturmadan hemen sarayın hizmetçileri gördüler. Behlül Dane Hazretlerini tahttan indirdikleri gibi bir de temiz dayak attılar... Behlül ağlamaya da başlamıştı. O anda saraya Harun Reşit gelerek Behlül'ün neden ağladığını sordu. Oradakiler Behlül'ün büyük ve affedilmez bir hata ettiğini, tahta çıkıp oturduğunu, kendilerinin de tahttan indirip dövdüklerini söylediler.

Ağabeyinin ağlamasına üzülen Harun Reşit:

— «Behlül böyle hatalardan dolayı dövülür mü?» deyip, özür diledi.

Behlül Dane Hazretleri kardeşine:

— «Kardeşim ben, beni dövdüler diye ağlamıyorum. Ben birkaç dakika tahta çıkmakla bu kadar dayak yedim, yarın senin durumun ne olur, ne kadar dayak yiyeceksin diye düşünüyor ve onun için ağlıyorum,» dedi.

Bu sözler Harun Reşid'in gözlerini yaşarttı...

— «O halde söyle nasıl hareket edersem kurtulurum,» dedi. Behlül Dane Hazretleri de şu nasihatta bulundu:

— Adaletle hükmet, kimseyi incitme, millet senden memnun olup sana dua etsinler. Ancak o zaman kurtulursun.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YAVUZ SULTAN SELİM'İN SON SÖZÜ

Yavuz Sultan Selim, hayatının son demlerinde yanından ayırmadığı doktoru Hasan Can'a hasta yatağında bulunduğu bir sırada:

— Hasan, beni nasıl görüyorsun, dedi. Hasan Can:

— Sultanım Allah'a kavuşmak zamanıdır. O'na yöneliniz! dedi.

Yavuz:

—— Ya Hasan bunca zamandır sen bizi kiminle sanıyorsun? Allah'a karşı bir kusurumuz mu var?, dedi. Hasan Can:

— Sultanım hiç bir zaman sizin için öyle düşünmedim ve düşünmem. Yalnız şu var ki her zamanki halinizle şimdiki haliniz mukayese edilemez... Ben bu bakımdan size hatırlatmak istedim, demişti ki Padişahın ağzından artık son defa Lailahe illallah, Muhammedün Resûlüllah dediği duyuldu.

Yavuz Sultan Selim şehadet getirerek ruhunu teslim etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CENNETE İLK GİREN KOCASINA SADIK KADINDIR

Hazreti Fatımatüzzehra (r.a.) Hazretleri bir gün babası Peygamberimiz (s.a.s.)'e:

— Babacığım cennete en önce kadınlardan kim girecek? diye sordu.

Peygamberimiz (s.a.s.):

— Falan mahallede bir kadın var. O kadın ilk cennete girecek kadındır, buyurdular.

Hazreti Fatıma çok merak etmişti:

— Benden de mi evvel girecek babacığım? diye sordu. Hazreti Peygamberimiz:

— Senden de evvel girecek, istersen git de bir tanış. O zaman sen de neden önce onun gireceğini öğrenirsin, buyurdular.

Hazreti Fatıma'nın o kadın hakındaki merakı iyice artmıştı. Bir gün kadının evini sora sora buldu, kapısını çaldı, içerden ihtiyar bir kadın sesi duyuldu:

— Kim o?

Hazreti Fatıma, kendisini tanıtıp görüşmek istediğini söylediğinde kadın:

— Canım sana feda ey Allah Resulünün kızı. Sizinle çok görüşmek arzu ederdim. Fakat dışarı çıkmadığım için ziyaretinize gelemedim. Sizin beni arayıp bulmanız benim için bir lütuftur. Ancak ne var ki ben kocamdan izin almadan size kapıyı açamayacağım. Sizden çok özür dilerim. Yarın gelirseniz içeri girmeniz için izin alır kapıyı açarım, görüşürüz, dedi.

Hazreti Fatıma geri gitti, kadın da meseleyi anlatıp kocasından izin aldı. İkinci gün kadınla görüşeceğine emin olarak gelen Hazreti Fatıma yanına Hazreti Hasan'ı da alarak geldi. Kadının kapısını çalarak geldiğini bildirdi. Fakat kadın Hazreti Fatıma'nın yanında bir çocuk bulunduğunun farkına varmıştı. Hazreti Fatıma'ya:

— Yanınızda bir de çocuk var. Ben yalnız sizin için izin almıştım, içeri siz girebilirsiniz, fakat çocuk dışarda kalır, isterseniz yarın gelin onun için de izin alayım, beraber içeri girersiniz, dedi.

Hazreti Fatıma ikinci defa içeri giremeden geri döndü. Üçüncü gün yanına Hazreti Hüseyin'i de alarak gitmişti.- Kapıda yine aynı durumla karşılaşarak Hüseyin'i içeri alamayınca geri dönmek mecburiyetinde kaldı. Üçüncü gün üçü birden gittiklerinde kadın kocasından her üçü için de izin almıştı, içeri girdiler. Hazreti Fatıma bir de baktı ki, içerde kendisini karşılayan dışarda sesinden tanıdığı kadın değil. Genç ve güzel bir kadın... Hayretle sordu:

— Sizinle dışardan konuşurken sesiniz başka idi, şimdi başka, bu nasıl oluyor? dedi.

Kadın;

— Sizinle konuşurken sesim dışarıya çıkmakta idi. Ben de sesimi yabancı erkek duyar da günaha girerim diye ağzıma taş parçası alarak konuşuyordum. Şimdi ise o taşı çıkardım, dedi.

Hazreti Fatıma'nın gözleri yaşarmıştı. Babasının neden cennete evvelâ bu kadının gireceğini söylediğini anladı.

Kadın Hazreti Fatıma (r.a.)'ya:

— Ey Allah'ın Resulünün kızı! Acaba ben kocama karşı vazifemi ifa etmiş oluyor muyum? "Allah beni kocama itaatsizlikten dolayı hesaba çeker diye korkuyorum, dedi.

Hazreti Fatıma babasının müjdesini bildirdi:

— Hayır! Sen bil'akis babamın cennete ilk girecek kadın diye müjdelediği birisin. Hiçbir kadın sizin yaptığınızın onda - birini bile yapamaz, dedi.

Ve cennete ilk girecek olan kadınla bir hayli sohbet ettikten sonra müsaade isteyerek oradan ayrıldı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HARUN REŞİD'İN ALLAH KORKUSU

Halife Harun Reşit karısı Zübeyde hanımla sohbet ediyorlardı. Karısı Harun Reşit'e:

— Sen tebeanâ karşı Hazreti Ömer gibi adil olmadıkça cennete gireceğini sanma! Zalim olursan cehennemliklerden olursun, dedi. Harun Reşit karısının bu ithamına tahammül edemeyerek:

— Ben Allah'ın cennetlik kullarındanım. Eğer bu sözümde yalan varsa sen benden üç talak boş ol, diyerek yemin etti.

Zübeyde hanım islâmî emirlere bağlı bir kadındı. Kocasının böyle söylemesine karşı:

— Ey Harun! Aşare-i mübeşşereden başka cennetlik olduğu dünyada iken belli olan kim var? Sen nasıl böyle konuşuyor ve yemin ediyorsun? Bu sözden sonra aramızda ayrılık kesinleşmiştir, dedi ve Halife Harun Reşit'ten ayrıldı. Bir daha da yanına yaklaşmamaya karar verdi.

Harun Reşit müşkül durumda kalmıştı. Zamanının meşhur alimlerini çağırarak meseleyi anlatıp karısının boş olup olmadığını sordu. Bütün alimler nikâhın zail olduğunu bir daha evlenebilmeleri için hülle yapılması lâzım geldiğini söylediler. Harun Reşit'in bazı yakınları durumu bir de İmam-ı Yusuf'a sormayı tavsiye ettiler. Halife İmam-ı Ebu Yusuf'u çağırtıp durumu bir de ona anlattı.

İmam-ı Ebu Yusuf:

— Ey Emirel Mü'minin siz hiç sadece Allah korkusundan dolayı işlemeye azmettiğiniz bir hatadan vazgeçtiniz mi? diye sordu.

Harun Reşit kısa bir müddet düşündükten sonra başından geçen ibretli bir hâdiseyi şöyle anlattı:

— Memleketimizde uzun süren bir kıtlık hüküm sürmekte idi. Ben de halife olmam dolayısıyla hazineden halka erzak dağıtıyordum. Bir gün yoksullar içerisinde genç ve güzel bir kadın gelip kocasının ihtiyar olduğunu ve çocuklarının aç kaldıklarını söyliyerek erzak istedi. Rüşvet olarak da hiç uygun olmayan tekliflerde bulundu.

Kadının bu teklifi bana çok büyük tesir icra etti ise de kadından uzaklaştım ve Allah korkusundan günlerce tevbe - istiğfar ettim... diye anlattı.

İmam Ebu Yusuf:

— Senin söylediklerin Zübeyde hanımla aranızda yapılan nikâhı bozmamıştır. Çünkü Cenab-ı Allah: «Ve Limenhâfe makame Rabbihî cen-netan« buyurarak Allah'dan korkanlara iki cennet olduğunu beyan ediyor. Sen de Allah'tan korktuğuna göre nikâhınız bozulmamıştır, diye fetva verdi.

İmam-ı Ebû Yusuf'un bu fetvası kendisine bildirilen Zübeyde hanim Harun Reşit'le beraber yaşamaya razı oldu...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ ALİ'NİN KÂFİRİ AFFI

Bir harpte Hazreti Ali (r.a.) bir kâfirle çarpışıyor ve kâfir usta bir savaşçı olduğu için bir türlü mağlup edemiyordu. Tam karşı karşıya geldikleri bir sırada Hazreti Ali:

— «Ya Allah!» diyerek kâfirin üzerine hücum edip yere yatırdı. Çıkıp göğsü üzerine oturduktan sonra hançerini çıkarıp geberteceği sırada kâfir Hazreti Ali'nin yüzüne tükürdü. Kâfir, bunu Hazreti Ali gazaba gelsin de; daha çabuk öldürsün diye yapmıştı.

Hazreti Ali hemen kâfirin üzerinden kalkarak onun da ayağa kalkmasına müsaade etti. Kâfir şaşırmıştı:

— Ya Ali, ben seni kızdırmak için yüzüne tukurdum, sense beni tam öldüreceğin sırada serbest bıraktın. Bunun sebebi nedir? diye sordu. Hazreti Ali kâfire şu cevabı verdi:

— Ben bu harp meydanında Allah rızası için çarpışıyorum... Sen yüzüme tükürdüğün zaman içimde sana karşı bir hissi nefret belirdi, seni öldürmüş olsa idim Allah için değil de nefsime yapılan hakaretten dolayı öldürmüş olacaktım. Bundan dolayı seni öldürmekten vazgeçtim, dedi.

Kâfir Hazreti Ali'nin bu âlicenaplığına hayran kalarak İslâmiyeti kabul edeceğini ve İslâm dinini ta'rif etmesini istedi. Hazreti Ali İslâmiyetin şartlarını öğretip adam şehadet kelimesi getirerek müslüman oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KASİDE-î BÜRDE

Mekke-i Mükerreme fethedilmişti... Hazreti Resulü Ekrem'e düşmanlık eden ve daima aleyhinde söz söyleyen on kişi Peygamberimiz tarafından idama mahkûm edilmişti. Bu idamlıklar içerisinde meşhur arap şairlerinden Kaab bin Züheyr de vardı. Kaab bin Züheyr Mekke fethedilir edilmez, hemen Mekke'den kaçmıştı. Fakat huzursuzdu. Kaab bin Züheyr'in kardeşi Büceyr, bir gün Resûlüllah'ın huzuruna çıkarak:

— Ya Resûlallah! Kardeşim Kaab huzurunuza gelse kabul eder misiniz? diye sordu.

Hazreti Peygamberimiz:

— Kabul ederim, ey Büceyr! buyurdular.

Büceyr, kardeşi Kaab'a haber göndererek af edildiğini bildirdi. Kaab çok sevinmişti. Koşarak Resûlüllah'ın huzuruna vardı, İslâmiyetin şartlarını öğrenerek müslüman oldu. Resûlüllahın huzurunda Peygamberimizi medheden bir kaside inşad etti. Kaside Peygamberimizin çok hoşuna

gitmişti. Sırtından bürdesini çıkararak Züheyr'e hediye etti. Bu kasidenin ismi de ondan sonra Kaside-i Bürde olarak kaldı, (îmam Busıyrinin yazdığı ise Kaside-i Bür'e'dir.)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İBRAHİM EDHEM'İN HAMAM PAHASI

İbrahim Edhem Hazretleri bir gün hamama girmek istemiş. Hamamcıya:

— Param yok, hamama girmeme müsaade etmez misiniz? demişti.

Hamamcı parasız hamama girilmez diyerek hamama sokmadı, İbrahim Edhem Hazretleri ısrar etti ise de hamamcı kabul etmedi. Boynu bükük olarak hamamdan ayrılan İbrahim Edhem Hazretleri, öyle bir bağırış bağırdı ki yer gök çın çın öttü... Bu sesi duyan halk, ağlamakta olan İbrahim Edhem Hazretlerinin başına toplanıp:

— Bu kadar feryada hacet yok, hamam parasını biz verelim de ağlama!, dediler.

İbrahim Edhem Hazretleri toplanan kalabalığa şöyle seslendi:

—— Ey ehalî! Siz, benim hamama giremediğim için mi ağladığımı sanıyorsunuz? Ben hamama giremediğim için ağlamıyorum. Ben dünyada iken parasız hamama bile sokmuyorlar... Ya ahirette de senin cennete girecek bir amelin yok diye kapıdan geri çevrilirsem benim halim ne olur? diye ağlıyorum... Çünkü salih ameli olup oraya girmeyi hak etmeyenleri içeri sokmayacaklar, buyurdu...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İMAM-I BİRGİVİ HAZRETLERİNİN BÜYÜKLÜĞÜ

Meşhur İslâm âlimlerinden İmam-ı Birgivî Hazretleri zamanın Şeyhülislâmı tarafından verilen bir fetvayı yırtmış ve fetvanın yanlış olduğunu söylemişti. Verdiği fetvanın yırtıldığını haber alan Şeyhülislâm, Birgivî Hazretlerini hesap sormak için huzuruna çağırdı. Şeyhülislâmın makamına varan Birgivî Hazretleri namaz kılmakta olan Şeyhülislâma selâm verip içeri girdi... Şeyhülislâm namazı bitirdikten sonra: ,

— Namaz kılan bir kimseye selâm verilir mi? diye sordu.

İmam-ı Birgivî Hazretleri ise:

— Biliyorum namaz kılan bir kimseye selâm verilemez... Lâkin siz benim içeri girdiğimde namaz kılmıyor, içeri çok karanlık şu pencereyi nasıl büyütmeli diye düşünüyordunuz. Ben de sizi pencere ile meşgul görüp selâm verdim, dedi.

Şeyhülislâm, Birgivî Hazretlerinin kemalâtını anlamıştı. Böyle bir kâmil insanı ayağına çağırdığından dolayı özür diledi. Yemek vakti oldu. Yemek yiyeceklerdi. Şeyhülislâmın maiyeti davet edildi. Sofra hazırlandı. Herkes mükellef vaziyette kurulmuş olan sofraya oturdular. Birgivî Hazretleri ise onların yemeğine hiç iltifat etmeyerek kendi torbasından zeytin - ekmek çıkarıp yemeye başladı. Şeyhülislâm ve diğer misafirler, Birgivî Hazretlerine hazırlanan yemekten niçin yemediğini sordular.

Birgivî Hazretleri eliyle yemek yiyenlerin gözlerini yukarıdan aşağıya bir sıvazlayınca, gördüler ki kendi yemekleri, o iştahla - zevkle yedikleri yemek kokmuş leşten ibaret... Kokmuş leşin üzerinde gezen kurtları görünce onlar da şaşırdılar nasıl bu yemeği yediklerine... Birgivî Hazretleri himmet edip tekrar normal hale avdet ettiklerinde İmam, bir de kendi ekmeğini elinin içine alıp sıktı ki, elinden süzülmüş balın damladığını gördüler.. Çünkü onların yediklerine kul hakkı karıştığı için haram olmuş, Birgivîninki ise kendi elinin emeği olduğundan helâldi...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALLAH'A ŞÜKRETTİĞİ İÇİN OTUZ YIL TEVBE ETTİ

Büyük Allah dostlarından Sırrı Sakatî Hazretleri esnaflık yapardı. Bir kere dükkânlarının "bulunduğu çarşıda yangın çıkmış, bütün dükkânlar; terlikçiler, örücüler, elbiseciler tamamen yanmıştı:.. Halk yangın yerine koşmuş, kimin dükkânı yanmış kimin yanmamış diye bakıyorlardı. Yangın yerinden ayrılan bir zata rastlayan Sırrı Sakatî Hazretleri:

— Benim dükkân da yanmış mı? diye sordu. Adam:

— Bütün dükkânlar yandığı halde seninki yanmamış, dedi. Sırrı Sakatı Hazretleri:

— Oh! Şükürler olsun, dedi.

Fakat dönüp evine geldikten sonra hata ettiğini anlayarak:

— Ya ben yanmasında hayır olan bir şeyin yanmamasına oh çekip, Allah'a şükrettiysem, ne günahlar işlemiş olurum, diye tam otuz yıl gözyaşı dökerek ağladı.

Cenab-ı Allah'dan affını diledi. Ya bizler... Her sözü Allah'a isyan olan bizler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİR ÇÖP İÇİN AZAP

İsa aleyhisselâm bir kabristandan geçerken azap gören bir ehl-i kubur görüp Cenab-ı Allah'tan sebebini sual etti.

Allah (C.C.) :

— «Ya îsa dua et de o kulum dirilsin, sen de kendisinden niçin azap olunduğunu sor!» buyurdu.

Hazreti İsa duada bulunarak mevta dirildiğinde niçin azap olunduğunu sordu.

Azap gören zat:

— «Ya îsa, ben dünyada iken hamallık yapardım. Bir gün odun taşırken sahibinin haberi olmadan taşıdığım odundan bir çöp koparıp dişimi karıştırdım, işte Cenab-ı Allah bana bunun için azap etmektedir.» deyip kabrine geri girdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇ YARALIYA DA NASİP OLMAYAN SU

Peygamberimiz samanında Yermük Savaşı vuku bulmuştur. Bu savaşta eshap, birçok şehit vermiş ve birçok eshap da gazilik şerefi kazanmıştır, işte bu harpte vuku bulan bir hâdise; eshabın biribirine şe-hadet şerbeti içerken bile nasıl bağlı olduğunu göstermektedir.

Şöyle ki; Huzeyfetül Adevî isimli sahabî, harpte kahramanca savaşan amcası oğlunun yaralanarak yere düştüğünü gördü. Yanında bir miktar su bulunuyordu. Yere düşerek inlemeye başlayan amcası oğlunun yanına yaklaştı. Suyu ona vereceği sırada, başka bir yaralının «Su!... Su!» diye bağırdığı duyuldu, Şehadet şerbetini içmek üzere olan amcasının oğlu, hemen Huzeyfe'ye eliyle işaret ederek suyu ona götürmesini istedi. Hazreti Huzeyfe suyu hemen ona götürdü. O anda başka bir yaralı yine ölüm anında idi. «Su! Su!» diye inliyordu...

Suyu içmek üzere olan ikinci yaralı da Hazreti Huzeyffe'ye eliyle işaret ederek suyu öbür kardeşine götürmesini bildirdi... Hazreti Huzeyfe suyu alarak üçüncü yaralının yanına yaklaştığında, irtihal etmiş olduğunu gördü. Hemen kendisine en yakın olan ikinci yaralıya suyu götürmek için koştuğunda, onun da göçmüş olduğunu gördü. Bu sefer bari amcam oğlu içsin diyerek, amcası oğlunun yanına geldi ki o da ahirete gitmiş... Hiç kimseye nasip olmayan su, böylece Hazreti Huzeyfe'nin elinde kaldı...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEYAZİT-I BESTAMİ VE KARINCALARIN VATANI

Beyazıt-ı Bestamî Hazretleri hacca gitmiş, gelirken de Hemedan şehrine uğramıştı. Hemedan'da pazara çıkıp, Usfur çiçeği tohumu aldı. Hemedan'dan devesine binip Bestam'a geldi. Usfur çiçeğinin tohumunu çıkarmak icre torbayı açıp baktığında Hemedan'dan torbanın içine bir miktar karıncanın da girmiş olduğunu gördü.

Ne yapması lâzım geldiğini düşünen Bestamî Hazretleri:

— «Böyle çalışkan bir mahluku vatanından ayırmaya benim hakkım yok...» diyerek, karıncaları geri Hemedan'a götürmeye karar verdi.

O kadar yolu kat'eden Hazreti Beyazıt, karıncaları götürüp aldığı yere geri bıraktı...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BAŞINA SICAK KÜL DÖKÜLEN BEYAZIT

Kibar-ı Evliyadan Beyazıd-ı Bestamî Hazretleri; bir gün hamama girmişti. Hamamdan çıkıp evine giderken iki katlı bir evin dibinden geçiyordu, yukarıdan tepesine bir leğen sıcak kül döküldü.

Başındaki sarığı ve cübbesi yanan Allah dostu:

— «Şükürler olsun ya Rabbi!» diyerek elini yüzüne sürdü. Sonra yanındakilere dönerek şu vecizeyi söyledi:

— Ben ateşe lâyık bir kulum. Hiç başıma kül döküldü diye kızar mıyım?

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HZ. ÖMER (R.A.)'İN MES'ULİYETİ

- Emirül - Mü'minin Hazreti Ömer halife olmuştu. Esbaptan Ebu Ubeyde Hazretleri onu ziyarete gitti. Hazreti Ömer'in huzuruna çıktığında onu ağlar vaziyette bulup sebebini sordu:

— Ey mü'minlerin halifesi! Seni ağlatan nedir? Bir çaresi varsa halline çalışalım, dediğinde Hazreti Ömer (r.a.) şöyle buyurdu:

— Ya Eba Ubeyde! Ben ağlamayayım da kim ağlasın? öyle ağır bir yükün altına girdim ki Dicle kenarında bir oğlağın ayağı kırılsa benden sorulacak, önce Allah (C.C.) Hazretlerine kendi nefsimin, daha sonra da mükellef bulunduğum hükmüm altındakilerin hesabını vereceğim. Ben ağlamayayım da kim ağlasın?

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KALB VE DÎL, HEM ÇOK TEMÎZ, HEM PİS

Hazreti Lokman (Lokman Hekim), yanında yardımcısı ile ava çıkmıştı. Avdan dönerken bir kabile reisi Lokman Hekim'e bir gece misafir kalması için ısrar etti. Lokman Hazretleri de kabul ederek o gece misafir kaldı. Kabile reisi Hazreti Lokman için bir koyun kestirdi. Hazreti Lokman çömezine:

— Kesilen hayvanın en temiz iki azasını kes bana getir, dedi. Çömezi gidip koyunun kalbini ve dilini kesti getirdi. Hazreti Lokman:

— Aferin bildin, dedi.

İkinci gün başka bir kabile reisi, Hazreti Lokman'a bir gece de kendisinde misafir kalması ve evini şereflendirmesi için ısrar edince, Lokman Hazretleri onu da kırmayıp bir gece de onun evinde kaldı.

Orada da ziyafet olarak bir koyun kestiler. Hazreti Lokman gene çömezine bu sefer:

— Hayvanın bana en pis yerinden ikisini kes getir, dedi. Yardımcısı yine hayvanın dilini ve kalbini kesip önüne koydu. Lokman Hazretleri çömezine:

— Aferin bunu da bildin. Hakikaten insanın ve hayvanın en pis ve temiz yeri, kalbi ve lisanıdır, buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

NAFAKASI BİTİNCE ÖMRÜ DE BİTTİ

Zamanın halifesi Harun Reşit, baş kadı Imam-ı Ebû Yusuf'la büyük velî Davud-u Taî Hazretlerini ziyarete gitmişti. Davud-u Taî Hazretlerinin evine varıp kapısını çaldılar. Kapıyı büyük velînin yaşlı annesi açtı. Harun Reşit ve Ebû Yusuf yaşlı kadına Davud'la görüşmek istediklerini söylediler. Kadın içeri girip görüşmek istediklerini söyleyince, Davud-u Taî Hazretleri:

— Benim dünya ehli kimselerle işim yok, diyerek kabul etmedi.

Halife ve Ebû Yusuf, Şeyhin annesinden" görüşmelerini temin etmesini rica ettiler. Annesi gelip tekrar kabul etmesini isteyince, Davud-u Taî Hazretleri:

— Anneye itaat Allah'ın emri olmasaydı; görüşmeyi kabul etmezdim... Fakat anneme isyan etmiş olmaktan korkarım, dedi ve görüşmeyi kabul etti.

Halife ve -baş kadı içeri girdiler. Hazreti Davud, halifenin elini sıktıktan sonra:

— Eğer ateşte yanmayacak olsaydı ne zarif ve güzel bir el, dedi ve birçok nasihatta bulundu.

Ayrılacakları zaman halife, Davud-u Taî Hazretlerine bir kese altın vermek istedi. Fakat Davud Hazretleri kabul etmeyerek:

— Harcamak için helâl mirasım olan evimi sattım. Onun parası bitince de ömrümü sona erdirmesi için Allah'a dua ettim, dedi.

Harun Reşit parayı vermeden oradan ayrıldılar.

Aradan hayli zaman geçmişti.. Ebû Yusuf Hazretleri, Davud-u Taî Hazretlerinin irtihal ettiğini söyledi. Hakikaten büyük veli o gün irtihali dar-i beka etmişlerdi. İmam-ı Ebû Yusuf'a bunu nereden bildiğini sordular. O şöyle anlattı:

— Davud Hazretlerinin yakınlarından onun ne kadar parası olduğunu ve günlük ihtiyacı için ne kadar sarf ettiğini öğrendim. Hesap ettiğimde bugün parasının bitmesi lâzımdı. Parası bitince de ömrü bitmiş olacaktı. Çünkü Allah'a (C.C.) öyle dua etmişti. Allah onun duasını reddetmez kabul eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÎBRETLİ BİR HADİSE

Osmanlı Padişahlarından I. Mahmut, Medine-i Münevvere'ye gitmişti. O zaman Medine'de Harem muhafızı olarak bulunan Hacı Beşir Ağaya:

— Harem'i Şerifte, kaldığın bu zaman zarfında fevkalâde bir hâdise ile karşılaştığın oldu mu? diye sordu.

Harem-i Şerifin bekçisi Beşir Ağa başından geçen bir hâdiseyi şöyle anlattı:

— Ravza-i Mutahharedeki Gbrü kapısı bazı geceler seher vakti açılır, fakat içeri kimsenin girdiğini göremezdim. Bir defasında kararımı verdim, her gece sabaha kadar uyanık kalacak, ne pahasına olursa olsun gelenin kim olduğunu öğrenecektim. Bir gece kapı yine açıldı.

Hemen kapıya koştum, içeri bir zat girdi. Kim olduğunu sordum. Bana, Konya Hadimli olduğunu ve isminin Muhammed olduğunu söyledi.

Ziyaret sebebi nedir? diye sordum. Birgivı Hazretlerinin «Tarikat-ı Muhammediyye» isimli kitabını serhettiğini, şüphe ettiği bazı yerleri Resûlüllah'ın bizzat kendisinden öğrenmeye geldiğini söyledi. Kendisini odama götürdüm. Bir müddet kaldıktan sonra benden izin isteyerek ayrıldı. Ben, sabah namazından sonra gene odama şeref vermesini rica ettim. «Memleketimde imamlık vazifem var! Bana izin ver» dedi ve ayrılıp gitti.

Bundan sonra da arada sırada gelirdi, kendisiyle görüşürdük...»

I. Mahmut, Hacı Beşir Ağa'nın ağzından bunları dinledi. Hâdisenin doğruluğuna iyice kanaat getirmek için de memleketin birçok alimleri ile beraber Hadimli Muhammed efendiyi İstanbul'a davet etti. Sonra Hacı Beşir Ağa'yı çağırarak gelen topluluğu ona gösterdi. Hacı Beşir Ağa, o kadar- topluluk içinde Muhammed Hadimi Hazretlerini tanıyarak yanına vardı,

— Hoşgeldiniz! dedi.

Padişah ve orada bulunan zevat da hâdisenin doğruluğuna iyice inanmış oldular. Allah onların şefaatindan mahrum etmesin. (Amin)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALLAH'IN EVİ CAMİ DEĞİL, KALBDİR

Osmanlı Sultanlarından Yıldırım Beyazıd, Osmanlı imparatorluğunun merkezi olan Bursa'da bir cami yaptırmıştı. Caminin inşaatı tamamlandıktan sonra o zamanın mânevi büyüklerinden Emir Sultan Hazretlerini de yanına alarak camiyi gezdi. Caminin yapılışını kendisi beğenen Yıldırım, yanında bulunan Emir Sultan Hazretlerine:

— Nasıl cami güzel olmuş mu, beğendin mi? diye sordu. Bazı rivayetlere göre içki içtiği bildirilen Yıldırım'a Emir Sultan Hazretleri:

— Sultanım, cami çok güzel olmuş. Lâkin bir eksikliği var.. O da bir köşesine bir meyhane yaptırmayı unutmuşsunuz, dedi. Padişah Yıldırım, bu sözlere sinirlenmişti. Hiddetle.:

— Ne demek! Hiç Allah'ın evinde meyhane olur mu? diye gürledi.

Çünkü Yıldırım Beyazıd, kendisinin içki içtiğini kimsenin bilmediğini sanıyordu... Mânevi Sultanların her şeyden haberdar olacağını hiç düşünmemişti.

Emir Sultan Hazretleri:

— Allah'ın asıl evi, insanın kalbidir. Sen kendi yaptığın bir yapıya içkiyi koymak istemiyorsun da nasıl Allah'ın (C.C.) yapısı olan kalbe o haram şeyi koyabiliyorsun? buyurunca Yıldırım Han hatasını anlayarak bir daha içki sofrası hazırlatmadı, içki de içmedi.

Yıldırım Beyazıd'ın yaptırdığı cami Bursa'daki Ulu Camidir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

NAMAZ KILINIRKEN PATLAYAN MERMİ

Girit Adasının fethi, yani Venediklilerden alınışı zamanında idi... Osmanlılar Girit'teki Kandiye Kalesini almak için var güçleriyle çarpışıyorlardı. Venedikliler de sonuna kadar direniyorlardı. O zaman Venedikliler Kandiye Kalesini savunmak için humbara isimli toplar kullanıyorlardı. Bir gün Osmanlı Ordusu Kumandanlarından Zeynel Bey, namaz kılıyordu. Namaz anında seccadesinin önüne bir bumbara mermisi düştü. Namazı bozup kaçmayan Zeynel Bey, namaza devam ederek secdeye vardı. Secde anında iken de bumbara büyük bir gürültü ile patladı. Fakat

Zeynel beye hiçbir şey olmamıştı. O gayet sakin bir vaziyette namazını bitirdi ve doğruca baş kumandanın huzuruna - çıkarak durumu anlattı:

— Yalnız humbaranın patlamasını bekleyerek secdede biraz fazla kaldım. Acaba namazıma bir zararı oldu mu? diye sordu.

Zeynel Bey'in bu kahramanlığı kumandanın hoşuna gitmişti. Namaza bir halel gelmediğini söyledi ve Zeynel Beye de çıkarıp bir kese altın verdi.

İşte ecdâd bu toprakları böyle kazanmışlar, bizler de masa başında düşmana centilmenlik olsun diye Lozan'da, şurda - burda ikram etmişiz...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SENDE ÇOCUK, BENDE KUYRUK ACISI OLDUKÇA DOST OLAMAYIZ

Eski zamanda bir beldede fakir bir adam varmış. O kadar fakirmiş ki köyün çobanı bile ondan zenginmiş. Bir gün dağda oduna giderken sıcaktan bunalmış vaziyette ağzını ayırmış sanki «Su! Su!» diye bağıran bir yılan görmüş. Adamcağız kendi kendine yılanı sulaması lâzım geldiğini düşünmüş. Araya araya bir miktar su bularak yılanın üzerine dökmüş. Yılan da hakikaten susuzluktan yanmakta olduğundan adamın döktüğü suyu büyük bir zevkle yalamaya başlamış ve adamdan memnun olduğunu belirten bir tavırla oradan çekilip gitmiş.

Birkaç gün sonra, adam yine ormana gittiğinde yılanı görmüş, yılan da adamı görünce boynunu bir tarafa kıvırarak:

— Ne yapayım ben? der gibi çekip gitmiş...

Fakat adam dağdaki işini bitirip de evine dönerken yine yılanla karşılaşmış. Fakat bu sefer yılanın ağzında bir altın varmış, adamı görünce oraya, adamın geçeceği yola bırakıp çekip gitmiş. Adam da altını alarak eve gelmiş, ikinci gün yılandan memnun olduğu için sevinçle bir kaba süt doldurarak yılanı gördüğü yere varmış ki yılan yine ağzında bir altınla adamı bekliyor. Adam sütü bir yere bırakmış yılan da hemen ağzındaki altını bırakarak süde koşmuş. Adam da altını alarak geri dönmüş ve arkadaşlık başlamış. Yani adamdan süt, yılandan altın...

Derken adam zengin olup hacca gitmeye karar vermiş, oğluna da meseleyi uzun uzun anlatarak hergün bir şişe süt götürüp altım almasını söylemiş.

Adam hacca gittikten sonra çocuk, bir gün sütü götürmüş altını almış, ikinci gün, ben demiş her gün süt getireceğime yılanı takip eder altının yerini öğrenir onu öldürürüm. Ondan sonra da altınların tamamını alır yılana süt getirmekten kurtulurum, demiş. Hakikaten ikinci gün sütü getirip altını aldıktan sonra, gitmeyip yılanı beklemiş, yılan sütü içip giderken de yılanı sessizce takip etmeye başlamış. Yılan tam deliğine başını sokmuş, kuyruğunu da çekeceği zaman çocuk

elindeki balta ile yılanın kuyruğunu kesmiş. Fakat yılan can havliyle çıkarak Çocuğu sokup öldürmüş ve deliğine geri girmiş ama ölmemiş.

Adam haccdan gelip durumu öğrenmiş ama yine de yılana minnettar olduğu için süt götürmeyi ihmal etmemiş. Bir gün sütü götürdüğünde yılana:

— Kabahat bizim çocukta, ben sana süt getirmeye devam edeyim, sen de bana altın getirmeye devam et! dediğinde yılan getirilen sütü içip lisanı haliyle şöyle demiş

— Arkadaş, bu zamana kadar böyle devam ettik. Fakat bende kuyruk, sende de çocuk acısı olduğu müddetçe biz dost olamayız. En iyisi sen rızkını, ben de rızkımı başka yerden arayalım, deyip çekip gitmiş.

İşte meşhur darb-i mesel böyle vuku bulmuş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HASAN BASRÎ HAZRETLERİNİN CİNLERE DUASI

Hasan-ı Basrî Hazretleri'nin yakın dostlarından biri olan Ebû Şeybe Hazretleri bir gün Hasan-ı Basrî Hazretlerinin devamlı namaz kıldığı camiye sabah erken varmıştı. Cami kapısı dışardan kitli olduğu halde içerden kalabalık bir cemaat tarafından «Âmîn! âmin!» diye dua edildiğini duydu. Ebû Şeybe büyük bir meraka kapılmış, ne olacak diye neticeyi bekliyordu. Biraz sonra içerde Hasan-ı Basrî Hazretlerinin olduğunu gördü!.

Daha fazla dayanamayan Ebû Şeybe Hazretleri:

— O kalabalık cemaat ne idi, ya Hasan-ı Basrî? diye sordu. Hasan-ı Basrî Hazretleri, oradaki esrarı şöyle anlattılar:

— Ya Ebû Şeybe! Onlar cinlerdi. Her gün benim dua etmemi isterler. Ben dua ederim, onlar da «âmîn!» derler. Sen bu hâdiseye şahit oldun, başka kimseye sakın söyleme, buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CARİYENİN RÜYASI VE HALİFE

Emevî halifelerinden Ömer bin Abdülaziz, son derece mütteki bir hükümdardı. Çok mütevazi bir hayat yaşar, hatta değiştirmek için bile iki takımdan fazla elbise bulundurmazdı.

Milletine gayet adaletle hükmeden Ömer bin Abdülaziz'in cariyelerinden birisi, bir gün bir rüya görmüştü. Halifenin huzuruna çıkıp anlatmak istedi. Halife, cariyesine rüyasını anlatmasını söylediğinde, cariye şöyle anlattı:

— Ey Emîrel - mü'minin rüyamda kıyamet kopmuş, insanlara Sırat Köprüsünden geçmeleri için emrediliyor, bazıları geçiyor, bazıları geçemiyor. Bu arada sıra sizden evvel geçen halifelere geldi. Evvel Abdülmelik Ibni Mervan'a «Geç!» dediler. Dikkat ettim gecemeyip düştü. Ondan sonra sıra ile diğer halifelere «Geç!» diye emrolundu. Bunların bazıları geçti bazıları geçemedi. Nihayet sıra size gelmişti, diye anlatırken, cariye daha sözünü tamamlamadan, Ömer bin Abdülaziz «Allah!» diye bağırmaya başladı.

Rüyayı anlatan cariye, ne yapacağını şaşırmış vaziyette:

— Ey Emîrel - mü'minin siz vallahi Sırattan çabuk geçtiniz, dedi ama, Ömer bin Abdülaziz cariyenin bu sözünü duyamamıştı. Çünkü Allah korkusundan heyecana kapılmış ve tamamen kendinden geçmişti.

Allah (C.C.) rahmetine gark eylesin.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HATEM-İ TAİ'DEN DAHA CÖMERT

Cömertliği meşhur Hatem-i Taî'ye:

— Senden daha cömert bir kimse var mı acaba? diye sordular. O:

— «Evet! var», dedi ve başından geçen bir hâdiseyi şöyle anlattı:

Birgün bir seferim zamanında bir gence misafir olmuştum. Genç, fakir bir kimse olmasına rağmen bana bir koyun kesip hazırlattı, önüme koyunun böbreği geldiğinde: «Ben koyunun böbreklerini çok severdim» dedim. Bir ara ev sahibi genç ortalıktan kayboldu. Biraz sonra baktım ki varı yoğu olan yedi koyunun yedisini de kesmiş böbreklerini hazırlamış, önüme getirdi.

Ben şaşkınlık içerisinde kalmıştım. Çünkü biliyordum ki, genç fakir bir kimse idi. «Niçin benim için, varın yoğun olan yedi koyunu kestin. Ben sana böyle yap demedim. Sadece koyun böbreğini sevdiğimi Söyledim» dediğimde; bana şu karşılığı verdi: «Bana Tanrı misafiri gelmiş, hiç onun sevdiği bir şeyi ikram etmemem olur mu?» dedi.

Gencin bu misafirperverliğine hayran kalmıştım, gözlerim yaşardı... diye anlattı.

Hatem-i Taî'ye:

— Onun iyiliğine karşı sen ne yaptın? diye sordular. O:

— Derhal üçyüz deve, beşyüz koyun gönderdim, deyince...

— Demek ki sen ondan daha cömertmişsin, dediler. Hatem-i Taî:

— Hayır! O benden cömert, çünkü o bana nesi varsa ikram etti, bense ona sadece malımın bir azını gönderdim, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HZ. ÖMER'İN NİL NEHRİNE MEKTUBU

Hz. Ömer halife iken, Amr bin As (r.a.)'ı, Mısır'ın fethi için vazifelendirmiş, Mısır fetholunduktan sonra da onu Mısır'a vali tâyin etmişti. Bir gün Mısır halkı valinin huzuruna çıkarak şöyle dediler:

— Ya Amr, Nil Nehrinin bir adeti vardır, o adet yerine getirilmezse nehrin suyu çoğalmaz, kesilir... Halk da açlık sıkıntısı ile karşı karşıya kalır, dediler.

Amr bin As Hazretleri:

— O adeti nedir? diye sordu. Onlar:

— Biz her sene bir fakiri altın ve paralarla kandırır, çocuğunu Nil nehrine atarız, ondan sonra nehrin suyu çoğalır, halk da ondan istifade ederek kazanç sağlar, dediler.

Amr bin As Hazretleri, bu cahiliyetten kalma bir adettir diyerek buna müsaade etmedi ve Halife Hazreti Ömer'e meseleyi anlatan bir mektup yazdı.

Hazreti Ömer (r.a.), Valiye yazdığı cevabî mektupta:

— Kabul etmemekle çok iyi etmişsin. Sana gönderdiğim mektupla bir mektup daha gönderiyorum, onu Nil Nehrine at, dedi.

Hazreti Ömer'in Nil Nehrine yazdığı mektupta şöyle yazılı idi:

— Ya Nil! Akacaksan Allah'ın izniyle daha evvel nasıl akıyorsan öyle ak! Eğer akmazsan kıyamete kadar bir daha akma!

Hazreti Ömer'in Nil Nehrine yazdığı mektubu, vali nehre attı. Ertesi günü nehrin sularının onaltı metre yükseldiği görüldü!..

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞAŞI İNSAN VE PEYGAMBERLERE İMAN

Hoca Muslihiddin Efendi, talebe okutuyordu. Talebelerinden birisi şaşı gözlü idi; yani biri iki görürdü. Hoca Efendi talebelerine bir misâl anlatmak için dolabın içine bir şişe koymuştu. Şaşı olan talebeye:

— Zeynel Efendi dolapta bir şişe var, onu bana ver! dedi. Zeynel Efendi:

— Hocam burada iki tane şişe var hangisini vereyim? dedi. Hoca Muslihiddin:

— Hayır! Orada iki değil bir şişe var! dediyse de talebe biri iki görüyor ve dolapta iki şişe olduğunu ısrarla iddia ediyordu. Hoca Muslihiddin Efendi:

— Mademki iki şişe var, birisini kır da öbürünü bana getir, dedi. Talebe şişenin birini kırınca ötekisinin de yok olduğunu gördü. Muslihiddin Efendi talebelerine:

— Görüyorsunuz değil mi? İşte Peygamberlerin birine inanıp birine inanmayan, bu şaşı arkadaşınız gibidir. Halbuki Peygamberlerin tamamı bir sayılır, yani birine inanmak diğerine de inanmayı icabettirir. İsa Peygamber ne demişse, Musa Peygamber de onu söylemiştir, İbrahim Peygamber ne söylemişse, bizim Peygamberimiz Hazreti Muhammed (s.a.v.) de aynı şeyi söylemiş ve hepsini kabul etmiştir. Peygamberlere inanmak mevzuunda hıristiyanlar bu şaşı arkadaşınız gibi oluyorlar, buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAKİM-ÜL HARAMEYN DEĞİL, HADİMÜL HARAMEYN

Yavuz Sultan Selim, Mısır'ı fethetmiş ve hilâfet 1516 yılında Abbasilerden Osmanlılara geçmişti. Bir cuma günü Ümeyye Camünde cuma namazı kılınacaktı. Yavuz Sultan Selim de, camide idi. Şam valisi hükümdarın namaz kılacağı yere yeşil atlastan bir seccade sererek namaz kılınacak yeri ayırmıştı. Yavuz, namaz kılacağı yerde diğer cemaattan ayrı olarak serilmiş bu seccadeleri görünce hiddetlenerek:

— Burası ibadet yeridir, padişah sarayı değildir, dedi ve atlas seccadelerin kaldırılmasını emretti.

Kendisi de, cemaatla beraber camide namaz kılmaya başladı.

Sıra Cuma hutbesine gelmişti ki, imam çıkarak hutbeyi okumaya başladı. Hutbenin mukaddimesinde halifelerin ismi zikredilirken imam efendi Yavuz Sultan Selim'i kastederek:

— Hakimülharameynişşerifeyn (Mekke ve Medine'nin hükümdarı) dedi.

İmam efendinin bu sözlerini duyan Koca Yavuz hemen oturduğu yerden ayağa kalkarak:

— İmam efendi! Okuduğunuz hutbedeki Hakimülharameyn lâfzını, hadimül harameyn olarak değiştir. Zira ben, Hakimül Harameyn değil; olsa olsa, o mübarek beldelerin hizmetçisi olabilirim, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEHLÜL'E GÖRE ÜÇ KAFA

Behlül Dana Hazretleri, bir gün pazara üç tane kuru kafa getirerek satmaya başlamış ve her üçüne de ayrı ayrı fiyat takdir etmişti. Bu kafaları kaça satıyorsun diyenlere, birini bir paraya, birini on paraya, birini de ağırlığınca paraya sattığını söyledi.

Behlül'ün bu tuhaf hareketlerini seyrederlerken biri dayanamayarak:

— Ey Behlül! Bunların üçü de kurumuş kafalar olduğu halde sen üçüne de ayrı ayrı fiyat biçiyorsun. Bunların birbirlerinden ne farkı var ki? dedi.

Behlül Dana Hazretleri, bundaki esrarı şöyle anlattı:

— Şu birincisi, taş kafadır. Bunun değeri hepsinden düşük. Çünkü hu hiç nasihat dinlemez ve ihtiyaç da duymaz, ikincisi, yani on paralık kafa ise nasihat dinler ama tutmaz... Bir tarafından girer öbür tarafından çıkar. Bunun adı da boş kafadır. Üçüncüsü ise tam kafadır. Hem dinler, onunla amel eder, hem de başkasına öğretir, İşte en kıymetli kafa budur. Bunu da ağırlığınca paraya veriyorum, dedi.

Tabii ki bunda anlayanlar için büyük hikmetler gizlidir. Velilerin hareketi ilk nazarda tuhaf gibi olsa da o çok değerlidir aslında...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BAYKUŞLAR VE NUŞİREVAN

Adaletiyle meşhur İran Hükümdarlarından Nuşirevan tahta geçtiği ilk yıllarda, halka karşı o kadar zalim ve gaddarca davranmış, o kadar zevk-ü sefasına düşkünmüş ki, millet artık canından bıkar hale gelmiş, en ufak ses çıkaran olsa kellesi gidermiş. İşte bu zalim hükümdar Nuşirevan, bir gün maiyetiyle beraber ava çıkmıştı. Yanında gayet zeki bir de veziri vardı. Avlanırken bir ara diğerlerinden ayrılan hükümdar, yanında veziri olduğu halde bir suyun başına varıp atından indi ve bir müddet istirahata çekildi. Yeşillikler üzerinde otururlarken, iki baykuş gelip yakınlarına kondu ve ötmeye başladılar. Baykuşların o nağmeleri Nuşiveran'ın hoşuna gitmiş olacak ki, vezirine:

— însan şu kuşların dilinden anlasa da ne dediklerini bilse... Kim-bilir bu kuşlar şimdi neler söylüyorlardır? dedi.

Vezirin, derdini anlatması için büyük fırsat doğmuştu:

— Sultanım ben bu kuşların ne dediklerini biliyorum. Eğer müsaade eder ve beni bağışlarsanız bu kuşların ne söylediklerini size bildireyim, dedi.

Nuşirevan, hayretle:

— Gazabımdan emin olabilirsin, anlat, dedi. Vezir:

— Sultanım affınıza sığınarak arzediyorum. Bu kuşların birisi, diğerinin kızını oğluna istiyor. Öbürü de; tabiiyeti icabı kızımı sana veririm, yalnız başlık parası olarak bir harabe isterim, diyor. Oğlanın babası ise bu halinden memnun vaziyette; deliye bak, Nuşirevan hükümdar olduğu müddetçe, ben sana bir değil on harabe veririm. Yeter ki sen kızı oğluma ver diyor, işte padişahım kuşların konuştukları bundan ibarettir, dedi.

Nuşirevan vezirinden memnun olmuştu, ne demek istediğini anladı ve doğru avdan sarayına dönerek, o andan itibaren hal ve vaziyetini tamamen değiştirdi. Öyle adil, Öyle halkını gözetir oldu ki öleceği zaman Nuşirevan'ın memleketinde bir tane harabe kalmamış, her yer mağrur ve müreffeh olmuştu. Nerede o guurlu idareciler, nerede o hükümdarlar?

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HZ. ALİ'NİN KÜRKÜ

Hazreti Ali, Sıffîn Harbînden dönerken kürkünü kaybetmişti. Aradan, bir müddet zaman geçtikten sonra kürkünü bir Hıristiyanın sırtında görerek, geri alması için kadıya şikâyet etti. Hz. Ali ile hıristiyan arasında mahkeme kurulmuştu. Kadı Hazreti Ali'-ye:

— Kürk senin mî? Senînse isbat edebilirmisin? diye sordu. Hazreti Ali:

— Kürk benimdir, fakat isbat edemem, dedi. Bu sefer kadı hıristiyana:

— Emirel mü'mininin dediği doğru mu? diye sordu. Hıristiyan-:

— Kürk benim, fakat, Emirel mü'minin de yalancı değildir, dedi. Kadı, Hazreti Ali delil gösteremediği için kürkün hıristiyanın olduğuna karar verip adamı akladı. Kadının bu adilâne kararı karşısında vicdanen hakikati anlatmak mecburiyetini hisseden hıristiyan, kürkü Hazreti Ali'ye teslim etmek üzere gelip:

— Ya emirel mü'minin! Bu kürk senindir. Sıffın Harbinden dönerken atın -arkasından düştü, ben de aldım. Fakat kadının verdiği karar beni fazlasiyle duygulandırdı. Müslüman olmaya bütün kalbimle karar verdim, beni affeyle, dedi.

Bu sefer Hazreti Ali adamdan memnun olmuştu:

— Mademki Müslümanlığı kabul ettin. Ben de bu kürkü sana hediye olarak veriyorum-, dedi.

Böylece kürk yine aynı adamda kalmış oldu, lâkin, bir hıristiyan Müslüman oldu!...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EBU LEHEB'ÎN AZABI

Peygamberimizin amcası, fakat en büyük düşmanlarından olan Ebû Leheb îman etmeden geberip gitmişti. Onu, yakınlarından birisi rüyasında gördü. Ve ona nasıl azap edildiğini sordu. Ebû Leheb, Hazreti Muhammed'e îman etmemesi yüzünden çok büyük azap gördüğünü söyleyip başına gelenleri şöyle anlattı:

— Yazıklar olsun bana! O'na îman edip dünya ve ahirette kurtulacağım yerde, îman etmedim ve dünyada da ahirette de perişan oldum. Yalnız bana haftada üç gün hususî muamele oluyor. O da Muhammed doğduğu zaman cariyem gelip bana O'nun doğumunu müjdelemişti, ben de memnun olarak onu azat etmiştim, işte onun için o gece azap hafifliyor. Bir de Pazartesi olunca iki parmağımın arasından serin su akar, ben de onu emer rahatlarım. Bunun sebebi ise Muhammed doğduğu zaman ben cariyeme git O'na meme ver demiştim, ondan dolayı haftada bir gün bana su veriliyor, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ODUNCU İLE ŞEYTAN DÖVÜŞÜ

Odunculukla hayatını kazanan bir zat vardı. Allah'a karşı kulluk" vazifesini yapar, kimsenin ekşisine tatlısına karışmazdı. Bu zahit kişinin bulunduğu köyün yakınında bir köy daha vardı, onlar da dağda kutsal diye kabul ettikleri bir ağaca taparlar, ondan meded beklerlerdi.

Oduncu, bir gün: «Şunların Allah diye taptıkları ağacı kesip odun edeyim, pazarda satarak ekmek parası kazanırım; hem de, bir kavmi Allah'a isyandan kurtarmış olurum» diye düşünerek Allah rızası için ağacı kesmeye karar verdi.

Dağa doğru giderken karşısına acaip suratlı pis bir adam çıkarak nereye gittiğini sordu. Oduncu:

— Halkın Allah diye taparak Allah'a isyan ettikleri ağacı kesmeye gidiyorum, dedi. Adam, oduncuya:

— Ben şeytanım... O ağacı kesmene müsaade etmiyorum, deyince zahit oduncu, şeytana çok kızmıştı.

Öldürmek için hücum ederek yere yatırdı ve üzerine oturup hançerini boğazına dayadı.

Şeytan zahide:

— Ey zahid, sen beni öldüremezsin. Allah bana kıyamete kadar müsaade etmiştir. Fakat gel o ağacı kesme, seninle anlaşalım. Ben sana her gün bir altın vereyim, sen de ağacı kesmekten vazgeç. Hem el ağaca tapıyormuş, günah işliyormuş senin neyine gerek, altınını al işine bak, dedi.

Adam şeytanı bırakmıştı. Şeytan adama, akşam yatıp sabahleyin yastığının altına bakmasını söyledi ve anlaşarak ayrıldılar.

Adam ağacı kesmekten vazgeçip, evine dönmüştü.. Akşam yatıp sabahleyin yastığının altına baktığında, altını gördü. Memnun olmuştu, ikinci gün oldu. Fakat bu sefer şeytan altını koymamıştı. Adam kızıp baltasını aldığı gibi dağa ağacı kesmeye gitti. Fakat yolda yine şeytanla karşılaştılar. Adam şeytana iyice kızmıştı. Görünce:

— Seni sahtekâr seni, kandırdın değilmi beni?., diyerek üzerine hücum etti.

Fakat evvelkinin tam tersine bu sefer şeytan adamı tuttuğu gibi altına aldı. Adam şaşırmıştı. Bu nasıl hâl der gibi şeytanın yüzüne bakıyordu. Şeytan:

— Hayret ettin değil mi? Niçin bana yenildiğinin sebebini söyleyeyim: Dün sen Allah rızası için ağacı kesmeye gidiyordun. Seni değil ben, dünyadaki bütün şeytanlar bir araya gelsek yine yenemezdik. Lâkin şimdi Allah rızası için değil de, sana altını vermediğim için kızdığından gidiyorsun, işte o yüzden bana mağlup oldun ve sana ağacı kesmene müsaade etmeyeceğim, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İNSANIN EN ŞEREFLİSİ ALLAH'TAN ZİYADE KORKANDIR

Ebû Zerr Hazretleri anlatıyor:

Bir gün Bilâl-i Habeşî ile sohbet ederken, bir mesele hakkında anlaşamayarak işi münakaşaya döktük. Bilâl Hazretlerine:

— Sen bundan ne anlarsın siyah kadının oğlu, diyerek hakaret ettim.

Hazreti Bilâl bunu Efendimiz Hazretlerine söylemiş, Resûlüllah beni huzuruna çağırdı. Hemen Efendimizin huzuruna koştum. Peygamberimiz bana:

— Sen rengi siyah diye Bilâl'ı küçük görmüş ona hakaret etmiş-sin. Doğru mu? diye sordu.

Ben çok mahcup olmuştum, utancımdan hiçbir şey söyleyemedim. Resûlüllah devamla:

— Demek sende hâlâ cahiliyet devri adetlerinden eser var. Halbuki îslâmiyette insanın derisinin hiçbir ehemmiyeti yok. İslâmiyet ırk, renk ve soy - sop farkını ortadan kaldırmıştır.

Müslümanlıkta Allah'tan kim daha fazla korkarsa o öbüründen daha üstündür. Sen bu hali nasıl işledin ? buyurdular.

Ben Resûlüllah (S.A.S.) efendimizin bu sözleri karşısında ziyadesiyle üzülmüş, ne yapacağımı şaşırmıştım. Resûlüllah'in huzurundan ayrıldıktan sonra doğru Bilâl-i Habeşî Hazretlerinin evine gidip, başımı evin eşiğine koydum:

— Ey Bilâl, mübarek ayakların bu kaba başın üzerine basarak geçmedikçe kendimi affetmeyeceğim ve buradan ayrılmayacağım, dedim.

Biraz sonra Hazreti Bilâl içerden çıktı, beni tutarak kaldırdı ve bana: , _

— Ey kıymetli kardeşim ben seni affettim, Allah da affetsin. Bu yüz çiğnenmeye değil öpülmeye lâyıktır dedi ve beni kucaklayarak içeri aldı.

Ben Bilâl Hazretlerinin bu hareketine çok sevinmiştim. Bilâl'in iki gözlerinden öptüm. Sevincimden gözlerim yaşarmıştı!.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HZ. ÖMER'İN ADALETİNE BİR MİSAL

Ashab'tan Abdurrahman bin Avf, Hazreti Ömer (r.a.) halife iken onu makamında ziyarete gelmişti, selâm verip müsait bir yere oturdu. Hz. Ömer kendisiyle hiç meşgul olmuyor hattâ selâmını bile almıyordu. Hayretle neticeyi beklerken, Hazreti Ömer, işini bitirdikten sonra yanan mumu söndürdü; aynı onun gibi başka bir mum yaktıktan sonra: «Ve aleyküm selâm» deyip selâmını aldı. Ve konuşmaya başladılar.

Abdurrahman bin Avf Hazretleri, Ömer (r.a.) Hazretlerine niçin o mumu söndürüp başkasını yaktıktan sonra kendisiyle meşgul olmaya başladığını sormuştu.

Hazreti Ömer (r.a.):

— Ya Abdurrahman, evvelki mum devletin hazinesinden alınmış mumdu. O yanarken şahsî işlerimle meşgul olsaydım Allah indinde mes'ul olurdum. Sizinle devlet işi konuşmıyacağımız için kendi cebimden almış olduğum mumu yaktım ondan sonra sizinle meşgul olmaya başladım, deyince Abdurrahman bin Avf Hazretlerinin gözleri yaşarmıştı.

Ellerini kaldırarak şöyle dua etti:

— Ya Rabbi! Hattab oğlu Ömer'i bizim başımızdan eksik etme!

Devlet hazinesini har vurup - harman savuranlara ne güzel bir numune-i imtisal değil mi?...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ANA HAKKI VE ALKAMA'NIN SONU

Hazreti Peygamberimiz (S.A.V.) eshabıyla oturmuş sohbet ediyordu. Bir kadın sahabe Resûlüllah'ın huzuruna telâşla girerek:

— Yâ Resûlallah! Şu anda kocam ölüm döşeğinde, belki biraz sonra ölmüş olacak,,. Yalnız yanında kelime-i şehadet getirdiğimi anladığı ve kendisi de getirmeye çalıştığı halde şehadet kelimesi getiremiyor. Kocamın imansız gitmesinden korkuyorum. Bu hususta bir yardımınızı bekliyorum, dedi.

Hazreti Peygamberimiz: >

— Kocan sağlığında ne gibi kötü harekette bulunurdu? diye sordu. Kadın hiçbir kötü amelinin olmadığını, namazını kılıp her türlü ibadetini noksansız yerine getirmeye çalışır olduğunu söyledi. Bu sefer Peygamberimiz:

— Kocanızın dünyada kimi var? diye sordu.

Kadın ihtiyar bir anası olduğunu söyleyince Peygamberimiz (s.a.s.) kadının kocası Alkama'nın anasını huzuruna çağırdı. Hazreti Alkama'nın anası, Hazreti Peygamberimizin huzuruna çıktı. Peygamberimiz:

— Oğlun sana karşı nasıl hareket ederdi? Oğlundan memnun musun? dîye sordu.

Alkama'nın anası:

— Ya Resûlellah, oğlum evleninceye kadar çok iyi muamele ederdi. Evlendikten sonra hanımını dinledi, bana hor bakmaya başladı. Hatta son zamanda evini bile ayırdı. Ben de üzüldüm, onun bu hareketine, dedi.

Peygamberimiz (s.a.s.) yaşlı kadına; oğlunun ölüm döşeğinde olduğunu, hakkını helâl etmediği takdirde cehennem azabı çekeceğini söylediyse de kadın:

— Hakkımı helâl etmem, ey Allah'ın Resulü, dedi

Alkama ise evde yatıyor, hâlâ şehadet kelimesi getiremiyordu. Hazreti Peygamberimiz, kadının annelik şefkatini harekete getirmek için, orada bulunanlara:

— Bana biraz odun hazırlayın, diye emir verdi. Kadın hayretle:

— Odunu ne yapacaksın ya Resûlallah! diye sormaktan kendini alamadı.

Çünkü o da şüphelenmişti. Peygamber Efendimiz:

— Oğlunuzu yakacağım... Zira yarın cehennemde yanacağına cezasını burada çeksin, daha iyi, buyurunca, kadın dayanamadı,

— Oğlumun gözümün önünde yanmasına razı olamam ya Resûlallah! Ona hakkımı helâl ediyorum, dedi

Murat hâsıl olmuştu... Hazreti Peygamberimiz, Bilâl-i Habeşi Hazretlerini göndererek:

— Git bakalım, Alkama ne haldedir? buyurdular. Bilâl-i Habeşî Alkama'nın yanına varıp şehadet kelimesi telkin ettiğinde, Alkama'nın dili açılmıştı:

— La ilahe illallah, Muhammedün Resûlüllah, deyip ruhunu Allah'a teslim etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PAŞA OLURSUN AMA, ADAM OLAMAZSIN

Bir adamın haylaz, yaramaz bir oğlu vardı. Adamcağız oğluna yeri geldikçe:

— Oğlum sen adam olmazsın, derdi.

Babasının bu sözleri ise çocuğun çok zoruna giderdi. Bir gün gene babası aynı sözü tekrarlamıştı. Çocuk başını aldı gitti, İstanbul'a geldi okumaya başladı. Çocuğun tek muradı adam olmak ve babasını mahcup etmekti. Nitekim okudu, uğraştı ve türlü imtihanlardan sonra Osmanlı Devletine Paşa oldu. Unutmamıştı babasının kendine söylediği sözleri. Emrindekilere, gidin filân memlekette, filân köyde şu isimde biri var onu istanbul'a huzuruma getirin, diye emir verdi.

Paşanın adamları gittiler ve söylenen köyde Paşanın babası Mehmet efendiyi buldular. Adamcağız tarlada çift suluyordu. Yanına varıp:

— Seni Paşa Hazretleri İstanbul'a huzuruna çağırır, hazır ol gideceğiz, dediler.

Adamcağız şaşırmıştı. Bir Paşa Anadolu'nun fakir köylüsünü niçin huzuruna çağırsındı. Ne ise emir emirdir, hazırlandı, İstanbul'a yola çıktılar... Günler sonra, o zamanın şartları altında İstanbul'a varıldı... Adamcağız hâlâ suçunun ne olduğunu bilmiyor, Paşa beni ne yapacak?, diye düşünüyordu. Adamcağızı Paşa'nın huzuruna çıkardılar... Büyük bir debdebe ile babasını huzuruna kabul eden Paşa:

— Beni tanıyabildin mi? Ben kimim? diye sordu. Yaşlı adam büyük bir korku içinde idi. Oğlu olduğunu tanımamıştı.

— Siz Sadrazam efendimizsiniz, dedi.

Paşa intikamını almış olmanın gururu içinde:

— Ben senin oğlunum... Hani sen bana iki sözünün birinde «Adam olmazsın» derdin. Bak işte adam oldum, hatta Paşa bile oldum, dedi. Adamcağız meseleyi anlamıştı:

— Beni ta uzaklardan buraya bunu söylemek için mi çağırdın. Ben sana Paşa olamazsın dememiş, adam olamazsın demiştim. Sen ise beni buraya çağırmakla benim sözümü doğru çıkardın, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DELİNİN (!) BEYAZID-I BESTAMİ'YE TAVSİYESİ

Büyük Mutasavvıf Beyazıd-ı Bestamî Hazretleri bir gün tımarhanenin önünden geçiyordu. Tımarhane hizmetçisinin tokmakla birşeyler dövdüğünü görüp:

— Ne yapıyorsun? diye sordu. Hizmetçi:

— Burası tımarhanedir. Delilere ilâç yapıyorum, dedi. Beyazıd-ı Bestamî Hazretleri:

— Benim hastalığıma da bir ilâç tavsiye eder misin? dedi. Hizmetçi hastalığının ne olduğunu sordu. Beyazıd Hazretleri:

— Benim hastalığım günah hastalığı... Çok günah işliyorum, dedi. Hizmetçi:

— Ben günah hastalığından anlamam... Ben delilere ilâç hazırlıyorum, diye cevap verdi.

Tam bu sırada tımarhane parmaklığının arasından konuşulanları duyan bir deli, (!) Beyazıd-ı Bestamî Hazretlerine:

— Gel dede, gel! Senin hastalığının çaresini ben söyleyeyim, diye seslendi.

Beyazıd-ı Bestamî Hazretleri, delinin yanına sokularak:

— Söyle bakalım, benim derdime çare nedir? dedi. Deli (!) şu ilâcı tavsiye etti:

— Tevbe kökü ile istiğfar yaprağını karıştır... Kalb havanında tevhîd tokmağı ile döv, insaf eleğinden geçir, göz yaşıyla yoğur, aşk fırınında pişir... Akşam - sabah bol miktarda ye... O zaman göreceksin senin hastalığından eser kalmaz, dedi.

Bu güzel ilâcı öğrenen Beyazıd Hazretleri:

— Hey gidi dünya hey! Demek, seni de deli diye buraya getirmişler, deyip oradan ayrıldı.

Bu ilâç, halen günah hastası olanlara tavsiye olunmaya değer bir ilâçtır. Yani bu formülün hükmü hâlâ devam etmektedir

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İBRAHİM EDHEM'ÎN KIRKLARA KABULÜ

İbrahim Edhem hazretleri hurmacıdan hurma almıştı... Hurmacıdan ayrılırken yanlışlıkla bir miktar hurmayı para ile aldığı hurmaya karıştırarak götürdü ve yedi... Ondan sonra kırk gün ibadetinden bir feyz almaz oldu. O günlerde Şam'a gelmişti. Kırklara karışarak sohbetlerinden istifade etmek istemişti.

O'na:

— Sen yanlışlıkla yediğin hurma yüzünden ibadetinden bir huzur duymuyorsun. Nasıl olur da bize karışabilirsin, dediler.

İbrahim Edhem Hazretleri, Şam'dan Medine'ye gelerek hurmacıyı buldu. Hakkını helâl ettirip hurmanın parasını verdi. Ondan sonra tekrar Şam'a gitti, kırklara karışabildi...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

FATİHİN HALKINI İMTİHANI

Hazreti Fatih Sultan Mehmet istanbul'u fethetme plânları yapıyordu. Daha henüz 21 yaşında bulunan hükümdar, istanbul'un fethine girişmeden önce, halkını imtihan etmek istemişti. Sabahın erken saatlerinde tebdili kıyafet ederek, Osmanlı'nın başşehri olan Edirne'de çarşıya çıktı.

Çarşının bir tarafından girip, alış - veriş yapmaya başladı. Birinci dükkâna varıp birşey aldı. İkinci bir şey istediğinde dükkân sahibi vermedi.. Fatih'i tanımıyordu dükkân sahibi. Fatih Hazretleri mal olduğu halde neden vermediğini sordu.

Adam:

— Ben sana bir şey satmakla sabah siftahımı yapmış oldum, ikinci alacağını da karşıdaki dükkândan al. Çünkü o henüz siftah etmemiştir, dedi.

Fatih memnun olmuştu. Öbürüne vardı, bir miktar mal aldı... İkincisini istediğinde o da vermeyip komşu dükkâna gönderdi. Böylece Hazreti Fatih koca çarşıyı baştan sona kadar dolaştı... Hepsinde aynı mukabele ile karşılaşmıştı.

Aldıkları erzakı, medresede ilim tahsil eden talebelere gönderdi, kendisi de saraya gelip Allah'a şükür secdesine kapandı ve şöyle dedi:

— Ya Rabbi sana hamdolsun... Bana böyle birbirini düşünen millet ihsan ettin. Ben bu milletimle değil Bizans'ı, dünyayı bile fethederim, dedi ve istanbul'un Fetih planlarını hazırlamaya başladı.

51 gün süren muhasaradan sonra Bizans, Akşemseddin Hazretlerinin de bizzat iştirakiyle fetholunmuştu. İstanbul fetholunduktan sonra, Osmanlı imparatorluğunun merkezi Edirne'den İstanbul'a taşındı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İBADETİ ARTARSA RIZKI DA ARTAR

Abid bîr zat, evden karısına işe gidiyorum diyerek ayrılır, fakat doğru tekkeye çekilerek ibadete başlardı. Akşam eve geldiği zaman karısı, «yiyecek yok, bir şey getirmedin mi?» dediğinde de, «çalıştığım zat çok cömert bir kimse... Ondan para istemeye utanıyorum. On gün sonra ücretimin tamamını, toptan verecek» derdi.

Onuncu gün gene evinden ayrılmıştı, işe gidiyorum diye. Doğruca Savmaaya (tekke) gitti, ibadetine başladı. Akşam üzeri yine evine dönecekti... Hanıma ne demeli, on gün doldu diye düşünüyor ve mahzun mahzun yoluna devam ediyordu. Evine yaklaştı... Evden sıcak ve leziz yemek kokusu duydu. Şaşırmıştı. Acaba karısı yiyeceği nereden almıştı. Eve geldiğinde karısı dervişi kapıda karşıladı, neşeliydi. Kocasına olanları şöyle anlattı:

— Çalıştığın adam hakikaten cömert bir kimse imiş... Öğle vakti idi, nur yüzlü iki kişi gelerek bana: «Bunlar kocanın iş ücretidir. Eğer bundan sonra da işine devam eder ve daha fazla çalışırsa, daha fazla ücret verilecektir.» dediler ve taze kesilmiş koyun eti, bir kısım giyecek, ve bir kese de altın verdiler. Allah razı olsun o kimseden... Çünkü açlıktanv artık tahammülümüz kalmamıştı.»

Karısından bu sözleri dinleyen derviş Allah'a şükredip, ibadetine devam etti. Çünkü o yiyecek ona Allah tarafından gönderilmişti. Allah (c.c.) neye kadir değil ki!

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İLİMSİZ AMEL EDENİN SONU

Bersisa isminde bir zat, inzivaya çekilmiş, gece-gündüz vakti Allah'a (c.c.) ibadetle geçer ve hiçbir kötülükte bulunmazdı. Bu zatı şeytan aleyhilla'ne kandırmak için türlü hilelere başvurdu. Fakat bir türlü kandıramadı. En sonunda şeytan işin kolayını bulmuşt'u. Çünkü Şeyh Bersisa, âmil, mütteld, züht ü takva sahibi bir zattı ama, alim değildi. Yani ilm-i zahiri yoktu. Ondan dolayı onu kandırmak kolay olacaktı.

Plânını şöyle tatbik etti:

Şeytan, sırtında cübbesi, elinde asası, başında sarığı, elinde tesbihi olduğu halde bembeyaz sakalıyla Şeyh Bersisa'nın ibadet ettiği yere varıp kapısını çaldı. Şeyh Bersisa kapıyı açtıktan sonra, kim olup, nereden geldiğini ve niçin geldiğini sordu.

Şeytan Alleyhilla'ne ona şu, cevabı verdi:

— Ben dünya nimetlerinden uzak, ömrünü Allah'a ibadetle geçirmek isteyen bir kimseyim. Bir Allah dostu bulup kendime arkadaş edinmek için çok yer dolaştım, fakat sizden başka bir kimseye rastlamadım. Memleketine yaklaştığımda, sizin isminizi duydum. Sizin de bütün gayretiniz Allah'ın rızasını kazanmak olduğuna göre, beni de kabul buyur da, beraber ibadete devam edelim.» dedi.

Şeyh Bersisa, onun şeytan olduğunu ve kendisinin ayağını kaydırmak için geldiğini nereden bilecekti. Arkadaşlığı kabul etti... Beraber ibadete başladılar. Aradan zaman geçiyor, Şeyh Bersisa ibadet ediyor, yiyor içiyor ve diğer insanlar gibi yaşıyor, lâkin Şeytan Allah'a öyle ibadet eder gözüküyor ki yemiyor - içmiyor, yatıp uyumuyor ve bütün zamanını ibadet ederek geçiriyordu.

Şeyh Bersisa, yeni dostuna hayran kalmıştı. Aradan- çok zaman geçmeden dayanamayarak:

— Ey Allah'ın salih kulu, sen bu mertebeye nasıl yetiştin. Ben senelerden beri ibadet ederim, yeyip içmekten kurtulamadım. Sense bütün zamanını ibadete ayırabiliyorsun. Ne olur, bunun sırrını bana da öğret de, ben de senin gibi olayım, dedi.

Şeytanın istediği doğmuştu...

— Bunun kolayı var! Evvela bir büyük günah işleyecek, sonra da -ona samimiyetle tövbe edeceksin. Büyük bir günah işlemiş olduğundan Allah'tan daha fazla korkmaya başlayacak ve böylece de benim gibi, sen de her türlü insanî kötü hasletlerden kurtulmuş olacaksın, dedi.

Şeyh, meselâ ne gibi bir günah işlemesi lazım geldiğini sordu. Şeytan, artık bayram ediyordu. Çünkü avını kandırmıştı.

— Zina edebilirsin, dedi. Şeyh:

— Yapamam, dedi.

Bu sefer şeytan:

— Adam öldür! dedi.

Bersisa, yine:

— Onu da yapamam, dedi.

Şeytan:

— İçki içersin, dedi...

Bersisa, düşündü taşındı, onu biraz hafif görmüştü:

— O olur, yapabilirim, dedi.

Şeytan artık sevincinden havalarda uçuyordu. Bersisa doğru kasabadaki meyhanelerden birine gidip bir miktar içki istedi, içkiyi sunan saki kadındı, içtikçe içti ve sonunda sarhoş olup kadına zina etmeyi düşünmeye başladı. Şeytan tabiî ki boş durmuyor, adamın gözüne gözükmeden nefs yoluyla durma, böyle fırsat elegeçmez, hemen bu kadınla münâsebet kur, diyordu.

Bersisa, tamamen sarhoş olduktan sonra, meyhaneci kadına orada zina etti. Bu onun için çok kötü bir şeydi... Duyulursa ne derlerdi. En iyisi o kadını öldürüp gömmekti, ve öyle yaptı. Kadını öldürüp meyhanenin arkasında bir yere gömdü. Fakat hadise duyulmakta ve yayılmakta gecikmedi. Bersisa'yı yakalayıp mahkemeye çıkardılar. Katil oldüğü için kısasa kısas Ölümüne hükmolundu.

Bersisa idam sehpasına çıkmış, artık ip boğazına geçirildikten sonra onu kurtaracak hiçbir kimse yoktu. Şeytan karşıda görüldü.

— Bu hal nedir ey dostum, dedi. Bersisa:

— Görüyorsun ey Allah'ın sevgili kulu beni kurtar, diye yalvarmaya başladı. Şeytan:

— Bir şartla seni kurtarırım. O da bana secde edeceksin, dedi. Bersisa:

— Görüyorsun ip boğazıma geçirilmiş nasıl secde edebilirim, deyince de:

— İşaretle secde edebilirsin, dedi.

Bersisa başıyla işaret ederek secde etti ve sandalye ayağının altından çekilince imansız olarak göçüp gitti. Allah muhafaza buyursun.

İlimsiz amelin, insanı nereye kadar götüreceğine güzel bir misâl böylece vuku bulmuş oldu. Eğer onda şeriata müteallik ilim olsaydı içki içmek, zina etmekle, adam öldürmekle evliya olunamayacağını bilir ve şeytana uymazdı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ PEYGAMBERİMİZİN RÜYASI

Hazreti Peygamberimiz s.a.s. Efendimiz bir sohbetinde eshab-ı kirama bir rüyasını şöyle anlattılar:

Dün gece rüyamda, yanıma iki kişi geldi. Ben kim olduklarını sordum. Söylemediler... Bana:

— Yürü, beraber gidelim, dediler. Beraber yürümeye başladık. Biraz ileride, arkasını yaslanmış bir adam gördüm. Onun başının ucunda başka bir adam, ona taş taşıyor ve taşıdığı taşlarla adamın başını eziyordu. Adam başka taş almaya gidince başı ezilenin başı eski haline geliyor, o adam yine getirdiği taşlarla adamın başını eziyor ve bu hal böyle devam edip gidiyordu.

Ben yanımdakilere:

— Allah, Allah! Bu ne haldir? diye sordum. Bana sen yürü, yürü dediler...

Yürümeye devam ettik. Adamın biri sırtüstü yatıyor, diğer bir adam da, elinde demirden kanca olduğu halde yatan adamın yüzünün bir tarafını parçalıyor, öbür tarafına geçiyor, öbür yüzünü yarıncaya kadar parçalanan yüzü iyileşiyor, tekrar dönüp aynı işkenceyi sürdürüyordu.

Ben yine:

— Sübhanallah! Bunlara ne oluyor böyle, dedim. Bana yine:

— Sen yürü, yürü! dediler. Devam ettik. Biraz ileride fırına benzer bir yer gördüm... İçinde insanlar, altlarından alev geldikçe öyle feryat ediyorlar ki, dünyada onların sesini duyan her canlı ölürdü.

B'en: — Bunların suçu nedir? dedim. Yanımdakiler bana sen yürü, yürü dediler. Yürüdük... Suyu kan renginde bir nehir... İçinde bir adam yüzüyor, yüzüyor, ırmağın kenarına geliyor. Kenarda yanında birçok taş toplanmış bir adam... Yüzen adamın ağzına bu- taşı koyuyor. Adam gidiyor, o taşı yutuyor ve yüzerek geri geliyor. Bu şekil azap devam edip gidiyor.

Ben:

— Bu nasıl şeydir? dedim. Bana sen yürü, yürü dediler. Yürüdük... İlerde çirkin bir adam... Bir ateş yakmış, yaktığı ateşin etrafında durmadan dolaşıyor, hayret etmiştim bu adamın haline.

— Bu ne yapıyor böyle? dedim. Bana:

— Sen yürü, dediler.

Bir müddet daha gittik, içinde çeşitli çiçeklerin bulunduğu bir bahçe gördüm, içinde uzun mu uzun boylu bir adam, öyle ki boyunun uzunluğu göklere doğru yükselmişti. Adamın etrafında ise toplu halde kalabalık çocuklar vardı.

— Böyle uzun-boylu bir adam ve bu kadar çok çocuk görmemiştim. Bu adam kim ve yanındaki çocuklar kimlerdir? diye sordum.

Bana yine:

— Sen yürü, yürü, dediler.

Yürümeye devam ediyorduk. Büyük bir ormana vardık. O kadar büyük orman daha görmemiştim.

Yanımdakiler:

—Buraya gir, dediler.

Beraber girdik. Biraz ilerde altın - gümüşten yapılmış muazzam bir şehir göründü. Şehrin kapısını vurdular. Kapı açıldı, içeri girdik, içerde bizi bir takım insanlar karşıladı. Vücutlarının

bir yüzü gayet güzel, bir yüzü ise çok çirkindi. Yanımdakiler onlara, oradan akmakta olan nehri göstererek:

— Şu nehre girin, dediler.

Onlar nehre girdiler geri çıktılar. Vücutlarındaki o çirkinlikten hiç eser kalmamıştı...

Yanımdakiler bana:

— Burası Adn Cennetidir... Senin yerin burasıdır, dediler. Başımı kaldırıp baktığımda çok güzel bir köşk gördüm. Onlara, beni bırakın da yerime gireyim dedim... Kabul etmeyip şimdi olmaz, ileride geleceksin, dediler. Ben onlara kim olduklarını sordum. Allah tarafından gönderilmiş melekler olduklarını söylediler. Bu gördüklerimiz acaip şeylerin ne olduğunu sordum. Şöyle anlattılar:

Birincisi, kafası taşla ezilen adam; Kur'an öğrenip onunla amel etmeyen ve uykuyu farz namaza tercih eden kimsedir. Yarın kıyamette böyle azap görecek. İkincisi, kânca ile yüzü parçalanan kimse ise; yalan söyleyerek, halkı biribirine düşüren kimsedir, öyle azap görecek... Üçüncüsü, yani fırında azap görenler, zina eden erkek ve kadınlardır... Dördüncüsü, yani kan renginde ırmakta yüzen ise; faiz yiyendir... Ateşin etrafında dolaşan beşincisi ise Cehennem zebanisi Mâlik'tir... Altıncısı, bahçedeki uzun boylu adam, ibrahim aleyhisselam... Etrafındaki çocuklar da İslûm olarak doğan ve İslâm olarak ölen çocuklardır... Peygamberimiz buraya gelince, Eshab:

— Ya Rasûlallah müşriklerin çocukları da dahil mi? diye sordular.

Peygamber Efendimiz:

— Evet! buyurdu.

Vücutlarının yarı yeri çirkin yarısı güzel kimseler ise, hem günah işleyip hem de iyilik eden, fakat iyilikleri kötülüklerine galebe çalan kimselerdir, diye anlattılar, buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İBRAHİM EDHEM HAZRETLERİNİ İKAZ

İbrahim Edhem Hazretleri, bir gece hanımıyla kuş tüyü yatakta yatarken kendisini rahat hissetmiş olacak ki, «hanım cennette de seninle böyle beraber olsak» dedi. Tam bu sırada sarayın tavanında bir ayak sesi işitildi. Tavanda bir adamın gezdiği anlaşılıyordu.

İbrahim Edhem Hazretleri, bir hükümdarın sarayında gece dolaşılmasına son derece sinirlenmişti.

— Kim bu saatte o tavandaki... Ne arıyorsun orada! diye seslendi. O zaman Belh hükümdarı bulunan ibrahim Edhem'e:

— Devemi kaybettim, onu arıyorum, diye cevap verildi. Hükümdar, iyice kızmıştı...

— Tavanda deve mi olur be adam? diye haykırdı. Tavandaki biraz durakladıktan sonra İbrahim Edhem'i ikaz eden şu sözü söyledi:

— Ey hükümdar! Tavanda deve aranmayacağını biliyorsun da, atlas döşekte cennet olmayacağını neden bilmiyorsun, dedi.

Bu söz hükümdara çok tesir etmişti... Kalktı yataktan, her şeyini bir tarafta bırakıp Cenneti aramaya başladı. Bir zamanların Belh hükümdarı artık tam mânâsiyle derviş olmuştu. Tacını, tahtını terkederek senelerce mürşidi kamillere hizmet etti ve (ibrahim Edhem Hazretleri) olma şerefini kazandı!

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ HATİCE'NİN BÜYÜKLÜĞÜ

Peygamberimiz s.a.s. Hazreti Hatice validemizi çok severlerdi. Hatta Hazreti Hatice yaşlı olduğu halde hayatta olduğu müddetçe başka kadınla evlenmemişlerdir. Risalet timsali Efendimiz Hatice annemizin ismini çok zikreder, onun büyüklüğünden sık sık misâller verirdi. Bir gün yine Hazreti Hatice'den bahsediyorlardı. Hazreti Âişe validemiz de oradaydı.

Hadiseyi Âişe radıyaîlahu anhâ validemiz şöyle anlatıyor:

— Resûlüllah yine Hazreti Hatice'den bahsetti... Bu bahis benim damarıma dokunmuştu. «O yaşlı bir kadındı şimdi Allah (c.c.) sana daha iyisini ve daha güzelini vermiştir.» dedim. Hazreti Resulü Ekrem (s.a.s.) bu sözü benden duyunca çok kederlendi, üzüldü. Hatta kızmıştı... Kızgınlığından tüyleri diken diken olmuştu.

Buyurdular ki:

— Vallahi öyle değil! Ben ondan daha iyi bir kadına kavuşmadım... O bana inanmış bir hatundu. O îman ettiği zaman halk tamamen kafirdi. O beni kabul edip, teşvik etti. Kendi malı-serveti ile bana yardımda bulundu. Diğer karılarımdan hiç çocuğum olmadığı halde Hak Teâlâ bana ondan evlât nasip buyurdular.

Hazreti Âişe (r.a.) devamla:

— O günden sonra, bir daha Hazreti Hatice hakkında konuşmayacağıma dair kat'î karar verdim, buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ CEBRAİL'İN HAZRETİ HATİCE'YE SELAMI

Efendimiz (s.a.s.) evde bulunmuyorlardı. Hazreti Hatice Validemiz Efendimizi aramak maksadıyla dışarı çıkmıştı. Çünkü Hazreti Hatice radıyallahu anhâ Validemiz islâmiyeti henüz yeni i'lân etmiş olan Resûlüllah (s.a.s.) Efendimize düşmanlarının bir kötülük edeceklerinden korkuyordu. Dışarda karşısına bir adam çıktı. Hazreti Hatice adama birşey söylemeden gece olduğundan eve geri döndü...

Peygamberimiz Hane-i Saadetlerinde idi. Henüz Hatice Validemiz bir şey söylemeden Peygamberimiz:

— O karşına çıkan kimdi biliyor musun? buyurdular. Hazreti Hatice (r.a.):

— Bilmiyorum ya Resûlallah! Allah ve Resulü bilir, dedi. Peygamberimiz:

— Ya Hatice, o karşına çıkan adam suretinde Cebrail aleyhisselâmdı. Senden sonra beni ziyaret etti ve sana selâm etti. Şunu söyledi ki, Cennette senin için incilerden yapılmış bir köşk hazırlanmış, tabiî orada buradaki gibi üzüntü ve sıkıntılar yoktur, buyurdular.

Bir rivayete göre, Hazreti Cebrail gelerek:

— Ya Resûlallah, Hak Teâlâ Hatice'ye selâm etti. Bu selâmı Hatice'ye ulaştır, deyip gitti.

Resûlullah da selâmı bildirince, Hatice Validemiz: — Allah'ın (c.c.) bizzat kendisi selâmdır. Sana da Cebrail'e de selâm olsun ey Allah'ın Resulü, dedi.

Bu kıssadan şu hakikat da çıkmış oldu ki, Allah'a selâm gönderilmez. Allah'ın selâma ihtiyacı yoktur. Selâm ancak kendisine selâmet îstenen kimseye verilir. Böylece Hazreti Hatice'nin büyük bir din alimi olduğu, yani müctehit mertebesinde meselelerden hüküm çıkaracak bir ilmi ferasete-sahip olduğu anlaşılır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

AKŞEMSEDDİN HAZRETLERİNİN OĞULLARI

Hazreti Fatih'in de hocası olan Akşemseddin Hazretlerinin 12 oğlu vardı. Birgün 12 oğlunu da yanına toplayıp, uzun uzun onları seyrettikten sonra, «Allah'ım sana hamd ü senalar olsun» diye dua etti. Akşemseddin Hazretlerinin oğulları, babalarına; kendilerini verdiği için Allah'a hamdediyor sandılar.

Akşemseddin Hazretlerinin meczup bir müridi vardı. Şeyhine:

— Ben senin niçin hamdettiğini biliyorum, dedi. Hazreti Şeyh:

— Neden? diye sorduğunda, şöyle dedi:

— Sen Allah (c.c.) sana 12 evlât verdiği halde hiç birisinin sevgisi, senin kalbini Allah'a olan muhabbetinden ayırmadığı için hamdediyorsun.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ RABİA'YA EVLENME TEKLİFİ

Haşimî sülâlesinden olup Basra'da valilik yapan Süleyman'ın oğlu Muhammed'in günlük olarak 80 bin dirhem geliri vardı. Sağa sola ve Basra ileri gelenlerine kendisine bir aile bulmaları için mektuplar yazıyordu. Mektuplara gelen cevapta bütün dostları Rabia Hatun (Rabia-i Adeviyye)'u tavsiye ediyorlardı. Rabia Hatun hem takva hem de güzelliğiyle ün yapmıştı.

Muhammed, bu veliye hanıma şöyle bir mektup yazıp evlenmek istediğini bildirdi:

— Rahman ve Rahîm olan Allah'ın adıyla... Bilmiş ol kî, Allahü Teâlâ bana günlük gelir olarak 80 bin dirhem lütfetti... Bundan sonra onu 100 bin dirheme de çıkarabilirim. Evlendiğimiz takdirde sana daha pekçok şeyler de verebilirim. Evlenmek hususunda bana bir cevap ver!

Rabia Hatun bu mektuba şu cevabı yazdı:

— «Bismillâhirrahmanirrahiym, bilmiş ol ki, zahidlik, kalb ve bedenin huzurudur. Dünya peşinde koşmak ise, insanın elem ve kederini artırır. Mektubum sana vasıl olduktan sonra, ölüm için hazırlan, sadece azığını muhafaza et! Malını hayatında iken kendin taksim et! Başkalarına güvenme, oruca başla, iftarın ölüm olsun.

Bana gelince, Allah bana sana verdiğinin iki mislini de verse hiçbir kıymeti yoktur. Ben, beni Allah'a ibadetten bir saniye meşgul edecek hiçbir şeye kıymet vermem...»

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HZ. SELMAN'IN KUŞLARA EMRİ

Silsile-i Sâdâttan SELMAN-I Farisî (r.a.) Hazretleri yanında bir misafir olduğu halde sahraya çıkmıştı. Dağda havada uçan kuşlar ve ovadan geçen ceylan sürüleri gördü; Hazreti Selman (r.a.) uçan kuşlara ve oradan geçen ceylan sürüsüne hitaben:

— Yanımda bir misafirim var. İçinizden biriniz buraya gelsin. Misafire ikram edeceğim, diye seslendi. Kuşlardan ve ceylan sürüsünden birer tane süratle hazreti Selman'ın huzuruna geldiler. Misafir bu işe çok hayret etmişti:

— Sübhanellah! diyerek hayretini belirtti. Selman-ı Farisî Hazretleri:

— Bunda hayret edecek ne var? Sen Allah'a itaat edene mahlûk'atın isyan ettiğine bu zamana kadar hiç şahit oldun mu? buyurdular...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HASAN-I BASRİ HAZRETLERİNE BİR KIZIN NASİHATİ

Hasan-ı Basri Hazretlerinin huzuruna bir zat gelerek:

— Ya imam! Benim bir kızım var, gece gündüz ağlamaktan gözleri kör oldu. Buna bir çare bulamaz mısınız bir gelip baksanız, dedi.

Hasan-ı Basri Hazretleri merak etmişti. Eve geldiler... Hasan-ı Basrî Hazretleri kıza:

— Kızım neden ağlarsın... Gözlerin kör olmuş, sebebini söyle de çare bulalım, dedi.

Kız, Hasan-ı Basri Hazretlerine:

— Ağlıya ağlıya gözlerimi iki sebebten kör ettim: Birincisi eğer bu göz yarın ahirette Allah'ı görebilecekse ona binlerce göz feda olsun, niç kıymeti yok. İkincisi, eğer ahirette ,bu gözler Allah'ı (c.c.) görmeye lâyık değilse ben onu neye göz diye taşıyayım? Allah böyle gözleri dünyada iken de kör etsin, dedi.

Kızın bu hikmetli sözlerini dinleyen îmam-ı Basrî Hazretleri:

— Biz buraya nasihatçı ve hekim olarak geldik, şifa telkin edecektik.. Halbuki nasihatçı ve hekimi bulmuş olarak gidiyoruz, demekten kendini alamadı...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÖLÜM ACISI

Amr b. As (r.a.) hazretleri ölüm döşeğinde idi. Kendisine ölümü nasıl bulduğu sorulduğunda o şu cevabı verdi:

— Sanki boğazımda bir diken, omuzumda bir dağ var!.. Sanki gök tepeme çökmüş gibi hissediyorum.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HARP ETMEDEN ŞEHİD OLAN KADIN

İlk müslümanlardan ümmü Varaka isimli kadın, her harpte Resûl-ü Ekrem Efendimizin huzuruna çıkar:

— Ben de harbe iştirak etmek isterim. Hiç olmazsa yaralıların yaralarını sararım, derdi.

Fakat Server-i Kâinat Efendimiz O'na:

— Sen evinde otur! Evde de sana şehîdlik nasip olur, buyurarak harbe iştirakine müsaade etmezlerdi. Hatta Ummü Varaka'yı kasd ederek:

— Şehide hanımı ziyaret edelim, der o yaşlı sahabeyi evinde sık sık ziyaret ederlerdi.

Ümmü Varaka da evinde daima:

— Ya Rabbi! Bana şehitlik mertebesi nasip eyle! diye dua ederdi. Yine bir harbe çıkılmıştı, Ümmü Varaka yine gelip harbe iştirak etmek istediğini bildirdi. Peygamber Efendimiz de ona yine:

— Sen evinde kal! Ev halkına imamlık et, onlara namaz kılmasını öğret... Namaz kıldır, buyurdu. Bir de müezzin tayin etti. Her gün Ümmü Varakâ'nın evinde ezan okunur, cemaatla namaz kılınırdı. Ümmü Varaka'nın bir cariyesi, bir de kölesi vardı, öldüğü zaman azat edilmeleri için söz vermişti.

Bir sabah Hazreti Ömer, Ümmü Varaka'nın evinden ezan sesinin gelmediğinin farkına varıp, acaba bir şey mi oldu diye onun evine teşrif ettiklerinde; Ümmü Varaka'yı boğularak öldürülmüş olarak buldu. Onu köle ve cariyesi ölmesini beklemeden evvel boğup öldürmüşler ve kaçmışlardı. Ömer (r.a.) hazretleri çok müteessir oldu. «Allah'ın Resulü doğru buyurmuşlar, her zaman ona şehide hanım buyururlardı» dedi. Hemen mescide gelerek minbere çıktı ve hadiseyi nakletti. Ve köle ve cariyenin yakalanmaları için emir verdi.

Yakalanan suçlular katil oldukları için idamla cezalandırıldılar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ FATMA'NIN AÇLIĞI

Eshaptan îmran -b. Hüseyn anlatıyor (r.a.):

— Birgün Fatimatü-'z - Zehra radıyallahu anhâ hazretleri Peygamberimizin huzuruna gelmişti. Açlıktan benzinin sarardığı belliydi. Hazreti Fâtıma'nın yüzünde bir sarılık vardı. Server-i Kâinat Efendimiz hazreti Fâtıma Validemizin yüzüne baktı, gözlerinden yaş gelmişti. Mübarek ellerini Hazreti Fâtıma'nın göğsüne koyarak —Meâlen— şöyle dua etti:

— Ey açları doyuran Allahım! Muhammed'in kızı Fâtıma'yı aç bırakma! :

O anda Hazreti Fâtıma'nın yüzündeki sarılığın gitmiş olduğunu ve yerine pembeliğin gelmiş olduğunu gördüm. Sonra kendisiyle görüştüğüm Hazreti Fâtıma Validemiz, bana: «ondan sonra bir daha açlık hissetmediğini» söyledi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ FATMA'NIN MİHRİ

Hazreti Fâtıma Validemiz (r.a-.) evlenme zamanı yaklaşıp düğün hazırlığı yapıldığı bir sırada, Sevgili Peygamberimizin huzuruna çıkıp şöyle dedi:

— Babacığım herkesin kızlarının mihri altın ve gümüşle takdir ediliyor. Benim mihrim de böyle olursa seninle diğer insanlar arasında ne fark olur. Ben öyle arzu ediyorum ki, benim mihrim, yarın huzuru îlâhî'-de senin ümmetlerinin affı olarak kabul edilsin de, bir dünyalık olmasın, dedi.

Cenâb-ı Allah, Hazreti Fâtıma Validemizin bu dileğini kabul buyurmuşlardı. Hazreti Cibril gelerek Peygamberimize: «Fâtıma'nın dileği kabul edilmiştir» müjdesini getirdi. Peygamberimiz de kızından memnun olmuşlardı ki; «Aferin kızım... Peygamber çocuğu olduğunu belli ettin» buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

NAMAZIN EHEMMİYETİ

Hazreti Hüseyn (r.a.) henüz süt emmekte idi, hastalanmış ve sabaha kadar uyumamıştı... Sabaha doğru biraz uyur gibi olmuş, Hazreti Fâtıma Validemiz de vakitten istifade ederek, -sabah namazını kılıp yatmışlardı. Mescid-i Şerifte sabah namazını kıldıran Resulü Ekrem Efendimiz, âdeti üzere kızı Fâtıma'nın saadetli evine teşrif etmişlerdi. Hazreti Fâtıma'yı uyur vaziyette görünce; onu sabah namazını kılmadan yatmış sanarak:

— Ey kızım Fâtıma, Peygamber kızıyım diye sakın namazı terketme! Beni hak Peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, namazını vaktinde kılmadıkça; cennete gireceğini zannetme! buyurmuşlar ve namazın hiçbir suretle ihmal edilemeyeceğini beyan buyurmuşlardır.

Ondan sonra Hazreti Fâtıma:

— Canım babacığım, sabaha kadar uyumadım... Sabah namazını kılıp da yattım... deyince, Peygamber Efendimiz:

— Müjdeler olsun sana ya kızım Fâtıma, Ahirette böyle sıkıntılar görmeyeceksin, buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CENNETLE MÜJDELENEN HANIMLAR

Bir sohbet esnasında; Resûl-ü Ekrem Efendimiz, dört çizgi çizdi ve:

— Bunların ne olduğunu biliyor musunuz? diye Eshab-ı Kirama sordular. Eshap:

— Allah ve Resulü bilir, dediler. Hazreti Resul (s.a.s.) şöyle buyurdular:

— Fâtıma binti Muhammed, Hatice binti Kuveylit, Meryem binti Ümran, Asiye binti Muzahim (Firavun'un harisi - Hazreti Musa'yı büyüttü) bunlar cennet ehli arasında en faziletli hatunlardır. Diğer kadınların tamamının fazileti bir araya gelse, bu dört hatunun derecesine erişemez, buyurdular.

Hazreti Âişe Validemizin «Hangisi daha üstün ey Allah'ın Resulü» diye sorması üzerine de:

— Her birisi kendi devrinde en üstün, buyurdular... Allah onların şefaatına nail buyursun.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ERKEĞİN KADIN ÜZERİNDEKİ HAKKI

Hazreti Âişe Validemiz, birgün Peygamberimiz (s.a.s.) Efendimize:

— Ey Allah'ın Resulü, kocanın karısı üzerindeki hakkı nedir? diye sordu. Fahri Kâinat Efendimiz:

— «Erkeğin bütün vücudundan irin ve cerahat aksa da, karısı onu yalamış olsa, yine de onun hakkını ödemiş olamaz, insanın insana secde etmesi caiz olsa idi ben, kadını kocasına secde etmesi için emrederdim» buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ERKEKLE KADIN ARASINDA SEVAP MÜŞTEREK

Eshabın büyüklerinden kadın sahabi Hz. Esma (r.a.) peygamberimizin huzuruna çıkarak şunları söyledi:

— Ya Resûlallah! Anam-babam sana feda olsun. Ben müslüman kadınlarını temsilen huzurunuza geldim. Hak Teâlâ sizi erkek ve kadınlara peygamber olarak göndermiştir. Biz artık sizin

yolunuzdayız, size inandık, îman ettik... Biz evimizin dört duvarı arasındayız, dışarı çok az çıkabiliyoruz. Erkekler ise Cuma namazı, cenaze namazı, bayram namazı kılarlar. En büyük ibadet olan cihat ederler. Biz ise bunlardan mahrumuz. Biz hep evde çocuklarımızla meşgul olur, kocalarımızın elbiselerini dikeriz, yemek yapar, evin temizliği ile uğraşır onların rahat etmesi için elimizden geleni yapmaya çalışırız. Kocalarımızın yaptığı ibadetten bize de bir hisse var mı? Yoksa biz onların kazandıkları sevaptan mahrum mu oluyoruz? dedi.

Efendimiz memnun olmuşlardı... Orada bulunan eshaba dönerek:

— Siz bu zamana kadar din hususunda bir kadının böyle konuştuğunu duydunuz mu? diye sordular... Eshab:

— Ya Resûlallah, bizim aklımızdan bile geçmiyordu ki bir kadın gelsin de böyle güzel şeylerden suâl etsin, dediler.

Efendimiz (s.a.s.) Hazreti Esma (r.a.)'ya dönerek:

— Ey Esma! Eğer bir kadın kocasını razı ederek onun gönlünü hoş tutar, kadınlık vazifelerini yerine getirirse, işte o kadın kocasının her kazandığı cevaba ortak, buyurdular.

O büyüklerin her hali bizlere bir ikaz mahiyetini taşır. Ne mutlu o kadına ki kocasını razı etmiş ve onun yaptığı sevaplara ortak olma bahtiyarlığına erişmiş...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÖMRÜ KADAR RIZKI

Büyüklerden Hatemül Asam hazretleri, bir yolculuğa çıkacaktı. Ailesine:

— Ben sefere çıkacağım... Sana ne kadar yiyecek bırakayım, dedi. Hanımı da hakiki mütevekkillerdendi. Kocasına:

— Yaşayacağım zamana yetecek kadar rızık isterim, diye cevap verdi.

Hatem'ül Asam hazretleri:

— Ben senin ne kadar yaşayacağını nereden bilebilirim, deyince de, hanımı:

— öyleyse rızkımı ne kadar yaşayacağımı bilene havale et! Yani Allah'a bırak demek istedi. Bunun üzerine Hatemü'l Asam hazretleri, bir şey demeden sefere çıkıp gitti.

Bu hali duyan bazı kadınlar, büyük velînin hanımına:

— Kocan ne kadar yiyecek bıraktı? diye sormaya başladılar. Mübarek kadın onlara şu cevabı verdi:

— Benim kocam rızık vermez, rızık yer... Çünkü rızkı ancak Allah (c.c.) hazretleri verebilir, insanlar bir müktesip sebeptir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ ÖMER VE AİLE ANLAYIŞI

Hazreti Ömer (r.a.)'ın hilâfeti zamanında, bir şahıs hanımının çok söylenmesi ve çekilmez bir hal alması karşısında Hazreti Ömer'e şikâyete karar verip Halifenin evine gelir. Kapıya geldiğinde içerden sert, sinirli sinirli gelen bir kadın sesi duyar. Bir ara kapıyı çalamaz ve mütereddit halde öyle beklemeye başlar... Biraz sonra hep kadının konuştuğunu ve halifenin sustuğunu anlayan adam, kapıyı çalmaktan vazgeçip geri dönmeye karar verir ve ayrılacağı zaman kapı açılır... Kapıyı açan Hazreti Ömer'dir.

— Ne var, neye geldin, birşey söylemeden geri dönüyorsun, diye sorar.

Adam:

— Ya Ömer! Ben karımdan şikâyet etmeye gelmiştim... Baktım ki nice insanları karşısında dize getiren Ömer bile karısının karşısında konuşmuyor. Onun bütün sözlerini büyük bir sabırla dinliyor... Ben neye şikâyet edeyim, dedim ve geri dönmeye karar verdim, dedi.

Adamı dinleyen Hazreti Ömer şu karşılığı verdi:

— O benim evimin hanımıdır, çocuklarımın annesidir, evimin aşçısıdır, çamaşırcısıdır... Biraz fazla yorulmuş da bana çatmışsa ne olur. Elbette karşısında susmam gerek, dedi... Şahıs utançla geri dönüp gitti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ PEYGAMBERİMİZİN ANNESİ AMİNE VALİDEMİZİN SON SÖZLERİ

Annelerin en şereflisi, Kâinatın Efendisi Hazreti Resulü Ekrem (s.a.v.)'in mübarek validesi, bütün müslümanların annesi Hazreti Amine validemiz, Muhammed'ül - Emîn (a.s.) Efendimiz henüz altı yaşında iken vefat etmişlerdir. O bahtiyar anne, Peygamberimizin babası Abdullah'la izdivaç şerefine nail olup, Server-i Kâinat, Anne rahmine düştükten sonra babasını, dünyaya gelip altı sene yaşadıktan sonra da annesini kaybetmiştir. Evladının anne ve babadan yetim kalacağını gören anneler Sultanı Amine validemiz, evlâdına ölüm döşeğinde iken şu sözleri söylemiştir: .

Ma'sum çocuk!
Seni vedia-i İlâhî olarak bırakıp gidiyorum,
Rabbım seni mes'ut ve mebrûk buyursun!
Validenin yokluğundan me'yüs olma!
Ey bir ru'yanın kurbanı olacakken,
Lütfü İlâhi sayesinde, fidye-i necat ile
Pençe-i cellad-ı ezelden yakayı kurtaran
Abdullah'ın o ma'sûm yavrusu!
Eğer ru'yalarım doğru çıkarsa,
Sen ins ü cinne gönderilecek bir peygambersin!
Helâl ve haram bildirmeğe,
Ve ceddin İbrahim Aleyhisselâmm dini
İslâmiyeti ihyaya memursun!
Çünkü Allah, İbrahim Aleyhisselâm gibi seni de,
Putlardan ve puta tapanlardan korumuştur!
Her yaşayan ölür,
Her yeni eskir,
Her yaşlı göçer,
Ben de öleceğim
Fakat, Senin gibi temiz
Bir vekil bırakacağım için
Adım asla ölmeyecek, dünya durdukça duracaktır!..

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ HALİME'NİN PEYGAMBERİMİZİ ANLATAN SÖZLERİ

Peygamberimizin süt annesi Hazreti Halime, Mekke-i Mükerreme'ye gelerek Peygamberimizle karşılaşmasını şöyle anlatmaktadır:

— Zevcimle şehre inmiştik, bir süt çocuğu bulup bakacak ve hiç olmazsa bir miktar dünyalık elde etmiş olacaktık... Bizimle beraber şehre çocuk almaya gidenler, birer tane bulup döndüler. Biz bulamamıştık. En sonunda bir öksüz çocuk olduğunu ve öksüz olduğu için kimsenin onu bakmak için almadığını duyduk. Boş geri dönmektense, Amine'nin oğlu, öksüz çocuğu alalım da dönelim, bizimki de öksüz olsun, de-mekki nasibimiz bu imiş dedik ve çocuğa bakmak için almaya karar verdik...

Zevcim beni, Amine Hatun'un evine götürdü. Amine Hatun beni kapıda karşılayıp, içerde mışıl mışıl uyumakta olan çocuğun yanına götürdü. Çocuk, altında yeşil ipekten bir şilte,'beyaz yünden bir sargıya sarılmış yatıyordu. Çocuğun olduğu odaya girince, öyle güzel bir koku ile karşılaştım ki, cazibesinden sanki büyülenmiştim. Elimle göğsünü okşamak istedim uyandı. Gözlerinden öyle bir nur fışkırıyordu ki, sanki gökleri deliyordu. Bebeği iki kaşının arasından öptüm... Sonra, emzirmek istemiştim, sol mememi verdim, emmiyordu... Bu sefer sağ mememi verdim, emmeye

başladı. Doyuncaya kadarda emdi. O andan itibaren de sağ memede bol süt birikmeye başladı. Ben ondan sonra onu hep sağ mememle emzirdim. Çünkü sol göğsümde hiç süt olmuyordu.

Kabilemizin olduğu yere geldik... Çocuğa elimden geldiğince ihtimam gösteriyordum. Onu yeni evinde en rahat bir köşeye yatırdım. Bu zamana kadar olan hallerden dolayı kocam sevinç içinde idi. Devemizi sağmaya gitti... Devemiz zayıf ve cılız bir şeydi. Hiç yok denecek kadar az süt verirdi. Hatta oğlum Abdullah'a bile yetmiyordu. Biraz sonra deveyi sağıp gelen kocam, bana:

— Ya Halime, aldığın öksüz çocuk uğurlu geldi. Bak şu süte! Her zaman süt çıkmayan deveden işte gördüğün şu sütü sağdım. Şu bolluğa bak! Halbuki bu sütü kaç günde bile biriktirmezdi, dedi.

Devenin sütü o kadar bol" olmuştu ki hepimiz bol bol içtik ve doyduk... Çocuk evimize gelir gelmez, evimize bir bolluk bereket gelmişti. Bütün sıkıntılardan kurtulmuştuk. Kimsenin öksüz diye almak istemediği yavruyu bizim almamız, Allah'ın bir lütfü idi.

Muhammed, oğlum Abdullah'la beraber büyüdü, ben onu kendi çocuğumdan çok severdim. Hatta annesi gelir de alır diye korkuyordum. Altı yaşına kadar bizim yanımızda kaldı. Abdullah'la beraber dışarı çıktıkları zaman ben:

— Oğlum kardeşini güneşin altına fazla götürme, derdim de oğlum bana:

— Anneciğim, biz güneş görmüyoruz! Kardeşim Muhammed nereye gitse onunla beraber bir bulut tepemizin üstünde gidiyor, böylelikle güneşten hiç rahatsız olmuyoruz, derdi...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YASİN SÜTÜ İLE BÜYÜYEN ÇOCUK

İmanlı bir kadın, çocuğunu emzirirken daima «Yasin» Sûresini baştan sona kadar okurmuş. Kadın Yasin'i bitirinceye kadar da çocuk emmeyi bitirir ve bu âdetini muntazaman devam ettirirmiş. Çocuk büyümüş, hayırlı, alim, fâzıl bir zat olmuş. Kadın oğluna ara - sıra dermiş:

—- Oğlum! Sakın bu fazileti hep kendinden bilme, ben seni Yasin sütü ile büyüttüm!..

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ANNE ŞEFKATİ

Hazreti Davud aleyhisselâm zamanında iki kadın, çocuklarını bir ağacın altına bırakmışlar, kendileri de beraber tarlada iş yapıyorlardı. Biraz sonra ağacın altındaki çocuklardan birini, kurt kaptığını gördüler. Koşarak ağacın dibine varan kadınlardan her ikisi de orada kalan çocuğa sahip çıkıyor, ikisi de birbirine, senin çocuğunu kurt kaptı bu kalan çocuk benim diyorlardı.

Aralarında anlaşamayıp, meseleyi halletmesi için Hazreti Davud'un (a.s.) huzuruna çıkmaya karar verdiler. Kadınlardan birisi çocuğu kucağına almış, öbürü de onun yanında Hazreti Davud'un huzuruna çıkıp meselelerini anlattılar... Davud aleyhisselâm, çocuksuz kadına:

— Bu kadının kucağındaki çocuk benim diyorsun. Bana bir şahid bulabilirmisin ? diye sordu.

Kadıncağız:

— Bulamam, Ya Davud!.. Çünkü orada yanımızda kimsecikler yoktu. Fakat ben iyi biliyorum ki çocuk benimdir. Bu benden evvel varıp benim çocuğumu aldı, dedi.

Davud aleyhisselâm, kadına:

— Şahid bulamayacağına göre, ben bu kadından çocuğu alıp da sana veremem... Çünkü o da, senin kadar çocuğun kendisinin olduğunu iddia ediyor, diye kadınları salıverdi.

Kadınlardan biri mahzun, birisi mesrur olduğu halde Süleyman aleyhisselâm'a rastladılar. Süleyman aleyhisselâm kadınlara, dertlerinin ne olduğunu sordu: Kadınlar, vaziyeti bir de Süleyman aleyhisselâma anlattılar. Süleyman aleyhisselâm her iki kadın arasında çocuğu taksim etmekten başka çare bulamamıştı. Hemen, «Cellât! Bu kadınların her ikisi de çocuk benim diyor. Çocuğu ortadan kes de taksim edelim.» dedi.

Çocuk kucağında olan kadın, buna razı olmuştu.

— Kabul, kesin ortasından benim hakkımı bana verin, dedi.

Fakat çocuğun esas sahibi olan kadın, evlâdının gözleri önünde kesilmesine tahammül edemedi. Süleyman aleyhisselâm'a yalvarmaya başladı: . -

— Aman yavrumu kesmeyin. Ben razıyım çocuk onda kalsın. Yeter ki sağ kalsın, diyordu.

Böylece Süleyman aleyhisselâm, çocuğun asıl anasının kim olduğunu anlamıştı... Çocuğu anasına teslim etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ANA HAKKI ÖDENEMEZ

Devri Nebevî'de bir sabah, bir sahabi Resulü Ekrem Efendimizin huzuruna varıp:

— Ya Resûlallah! Annem ihtiyarladı... Ben onun ekmeğini kendi elimle hazırlayıp yediriyorum. Abdestini kendim aldırıyor, namaz kılması için seccadesinin üzerine sırtımda götürüyorum. Hatta her istediği yere sırtımda götürüyorum, hiçbir yere yürümeye takati kalmadı. Acaba evlâtlık hakkını yerine getirebildim mi? diye sordu.

Sevgili Peygamberimiz, ona: .

— Sen analık hakkının yüzde birini bile ödemiş değilsin, buyurdu. Sahabi hayret etmişti... «Niçin ey Allah'ın Resulü!» diye sormaktan kendini alamadı...

Serveri Kâinat Efendimiz, şöyle anlattılar:

— Annen seni karnında taşıdıktan sonra, bir de sen büyüsün diye elinden gelen hizmeti eksiksiz yapıyordu. Nitekim, senin altını temizleyerek, sırtını yıkayarak, her türlü meşakkata katlanarak seni büyüttü. Yani sen büyüsün diye sana bakıyordu. Sense annenin ölmesini bekleyerek ona hizmet ediyorsun... Böylece hakkını tam ödemiş sayılmazsın!.. Lâkin bu kadar hizmet etmekle de büyük mükâfat kazanırsın, buyurdular. ; * * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HZ. FATMA'DA ZUHUR EDEN HAL

Nübüvvetin sekizinci yılı idi. Sallallahu Teâlâ aleyhi ve sellem Efendimiz, sırtını dayamış oturmakta idi.

Arap kadınlarından süslü elbiseler giyinmiş bir kadın ve kız topluluğu yanlarına gelerek :

— Ya Muhammed! Her ne kadar kabilelerimiz ayrı ise de aynı şehirde oturuyoruz, aynı yerdeyiz... Bugün bir toplantı tertip ettik... Arap kadın ve kızları bir araya gelecekler. Sizden ricamız, Kızınız Fâtıma'ya müsaade ediniz de, toplantımızı şereflendirsin. Böylece kopmak üzere olan ülfet bağlarımız da yenilenmiş olur, dediler.

Resûlullah (s.a.v.) Efendimiz Arap kadınlarının bu isteklerini reddetmeyi uygun bulmadı :

— Siz gidin, ben Fâtıma'yı gönderirim, buyurdu.

Bir müddet sonra, Hazreti Fâtıma Validemiz gelmişti.

Hazreti Peygamberimiz :

— Ya Kızım Fâtıma! Cefa gördükçe vefalı davranmamız, yabancılık gördükçe aşinalık etmemiz, kötülük görünce iyilik etmemiz için bize emir vardır. Ey gözümün nuru! Arap kadınları tertipledikleri bir topluluğa şeref vermenizi benden istediler. Ben de onların isteklerini reddetmedim. Şimdi ahde vefayı yerine getirmek senin rızana kaldı. Ne dersin? buyurunca, Ummül Mü'minin Fâtımat'üz - Zehra (r.a.)

— Ey sevgili babacığım, senin verdiğin sözün yerine getirilmesini, ben de isterim. Lâkin ben onların yanına hangi kıyafetle gideceğim. Şimdi oraya, Utbe'nin, Şeybe'nin, Ebû Leheb'in ve Ebu Cehl'in kızları da gelecek. Onlar rengâ - renk elbiselerle gelmişler, en yüksek yerlere oturmuşlardır. Ben böyle dört peşli elbise ile onların yanına varırsam, bana aşağılayıcı sözler söyleyeceklerdir, dedi.

Hazreti Peygamberimizin gözleri yaşardı:

— Ey kıymetli kızım, onların basiretleri kısadır. Sadece dış âlemi görürler, mânâ âlemini görmezler... Onların zahiri libasları varsa senin de mânevi zinetlerin vardır, îlim ve takva libasımız olduğu müddetçe f.uii libasa itibar nedir, buyurdular.

Tam bu konuşma cereyan ederken, Cebrail aleyhisselâm nazil olup, şu hükmü tebliğ etti :

— Ya Resûlallah!.. Fâtıma o topluluğa gidecek ve onun toplantıya iştiraki anında bazı gizli sırlar açığa çıkacaktır. Bunun üzerine Hazreti Peygamberimiz :

— Ey iki gözümün nuru kızım!.. Şu anda Cebrail geldi, senin gitmekliğini bildirdi, buyurunca, Fâtımâ't-üz Zehra validemiz:

— Canım sana feda olsun ey Allah'ın Resulü, Ben sana muhalefet etmedim, oraya gitmeyeceğim de demedim... Ancak düşünüyorum ki, dünya ahiretin matem sarayıdır. Bu matem sarayında düğün ve derneklerde hazır bulunmak münasip düşmez demek istedim. Madem ki ferman nazil olmuştur gideceğim, dedi ve örtüsünü başına alıp, o toplantıya gitmek üzere, evden ayrıldı.

Bu arada, arap kadınları, toplantı yerine erkenden gelmiş ve süslü, allı yeşilli elbiselerinden ne varsa giyinmişler, hazreti Fâtıma'nın, nasıl bir eski elbise ile toplantı yerine geleceğini konuşuyorlar ve:

— Şimdi o bizim aramıza nasıl girecek... Çünkü mutlaka eski ve yamalı bir libas giymiş olacaktır. Mutlaka üzülecek, belki de bizim debdebeli halimizi görünce ağlayacaktır, diyerek birbirlerine takılırlardı. Bir de ne görsünler... Cenabı Allah, Fâtıma'ya öyle cariyeler, cennet elbiseleri ve öyle hizmetçiler göndermişti ki görenlerin hayran kalmaması imkânsızdı. Hazreti Fâtıma'nın mübarek başında öyle mücevherler, zarif vücuduna öyle güzellik veriyordu ki; sanki hazreti Fatıma, gök yüzündeki ay, onun yanındakiler ise birer yıldız gibi parlıyorlar, bu manzarayı görenlerin gözleri kamaşıyordu... Cariyelerin kimi eteğini tutmuş, kimi üzerinde bir şey dokunmasın diye önünü temizliyor, kimisi de önüne geçmiş, ışık saçıyordu.

Bu hali gören Kureyş kadınları, hayrette kalmışlar:

— Bu gelen kimin kızı!.. Hangi şahsın kızıdır, bu kız... Biz dünyada böyle güzellik ve böyle ihtişam görmedik, dediler ve en yüksek sedirleri hazreti Fâtıma'ya' bırakıp buyur ettiler.

Sonradan öğrendiler ki; O, Hazreti Muhammed'in, (s.a.v.) kızı Fâtıma'dır. îmana istidadı olanlar, yanına sokulup nasiplendi, nasibi olmayan muannitler ise, kin ve hasetlerinden orada durmayıp toplantı yerini terkedip gittiler.

Hazreti Fâtıma validemiz, şöyle diyordu :

— Ey Kureyş'in sevgilileri!.. Bizim manevî gıdamız, tesbih ve cehlildir. Babamın getirdikleri, dünya ve ahiret saadetini sağlar... Eğer siz de bize yakın olmak isterseniz, kalbinizde îman ışığını yakın!.. Şehadet kelimesi getirip İslâmiyeti kabul edin!., buyurdu.

Ve orada bulunan kadınların tamamı îslâmiyeti kabul edip, îmana geldiler. Böylece de Hazreti Fâtıma'nın oraya gitmesindeki hikmet zuhur etmiş oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İLK YILLARDA İSLAMİYET

Hazreti Peygamber (s.a.v.) Efendimiz ve Ebu Bekir Sıddık (r.a.) hazretleri, bir gün, Mekke sokaklarından giderken; müşrikler mahallesinde kafirlerin saldırısına uğradılar. Mütecavizlerden bilhassa, Utbe bin Rabia, Hazreti Ebu Bekr'e, öyle bir tokat attı ki, yüzü tanınmayacak hale geldi. Bu hale şahit olan Beni Temim kabilesinden bir grup; Hazreti Ebu Bekir'i, evine götürdüler. Hazreti Ebu Bekir bayılmıştı... Biraz sonra kendine gelir gibi olunca ilk sözü :

— Muhammed nasıl acaba? diye sormak oldu.

Orada bulunanlardan bazıları Ebu Bekir (r.a.)'in bu halini ayıplamak istediler... Onlara göre, onun yüzünün gözünün şişmesine Muhammed (s.a.v.) sebeb olmuştu. Fakat Hazreti Ebu Bekir, arzusunda ısrar ediyordu. Biraz sonra annesi Ümmü Hayr, bir miktar yiyecek getirdi, Oğluna şunları ye!.. Bir miktar kendine gelirsin... Ondan sonra Muhammed'in durumunu öğreniriz» dedi.

Hazreti Ebu Bekir ısrar ediyor:

— Peygamber hakkında bir malûmat almadıkça ağzıma bir şey koymayacağım diyordu...

Annesi:

— Emin ol ki, hiçbir malûmatım olmadı, deyince de :

— Öyleyse Hatab'ın kızı Ümmü Cemil'e (Hazreti Ömer'in kardeşi) gidip haber getir, dedi.

ümmü Cemil (r.a.) hadiseyi duyunca o kadar korkmuş ki, hazreti Ebu Bekir'in annesi gelip de Resûlüllah'ı sorunca, tanıdığını belli etmek istemedi :

— Ben ne Muhammedi, ne de Ebu Bekir'i tanırım... Fakat isterseniz evinize kadar sizinle gidebilirim, dedi.

Ümmü Hayr; «Çok memnun olurum!» deyince de beraber yola düşüp Hazreti Ebu Bekir'in evine geldiler. Ümmü Cemil, Hazreti Ebu Bekir'in o halini görünce çok üzüldü. «Bunu ancak hayasız putperestler yapmışlardır» diyerek haykırdı.

Hazreti Ebu Bekir, Ümmü Cemil'in sözlerini keserek:

— Söyle bana, Peygamber ne halde? diye sordu. Ümmü Cemil, Annenin yanında söylemem olur mu diye işaret edince, hazreti Ebu Bekir (r.a.) :

— Annemin yanında sır saklamaya lüzum yoktur. Sen bana Resûlüllah'tan haber ver! Ne haldedir Peygamber, dedi.

Ümmü Cemil cevap verdi :

— Peygamber, sağ salim Ibn Arkam'm evindeler.

Hazreti Ebu Bekir, hala bir şey yemiyor, «Resûlüllah'a kavuşuncaya kadar bir şey yemeyeceğim» diye ısrar ediyordu.

Gecenin olmasını beklediler... Ortalık iyice karanlıklaşıp sokakta gidenin kim olduğu belli olmayacak hale kadar beklediler ve Resûlüllah'ın huzuruna varan Ebu Bekir (r.a.) ancak ondan sonra yemek yemeye razı oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PEYGAMBERİMİZİN MEKTUBUNU YIRTAN IRAN HÜKÜMDARI

İran kumandanlarından Finiz Deylemî ve Şehr bin Bâzan, İran hükümdarı tarafından Yemeni istilâ eden Habeşlileri, oradan çıkarmak için vazifelendirilmişlerdi. Muzaffer olduktan sonra orada Vali olarak kalmışlar ve asil bir soy olarak Asrî Saadete kadar orada yaşamışlardı.

Hazreti Peygamberimiz, civar devletlere mektup yazarak İslâmiyete davet ediyordu. Aynı mektuptan bir tane de İran Hükümdarına yazmıştı. İran hükümdarı Kisra, gelen mektubu yırttı ve Yemen Valisi Bâzan'a; Hazreti Muhammedi yakalayıp, huzuruna getirmesi için emir verdi. Bâzan, Peygamberimize adamlar gönderip, hükümdarın; kendisini huzuruna çağırdığını bildirdi.

Peygamberimiz gelenlere :

— Bâzan'a selâm söyleyin, îmana gelsin, hükümdar öldü... Pek yakında, İran ve havalisi de müslüman olacak! Siz de îslâmiyeti kabul edin, dedi ve elçileri geri gönderdi.

Birkaç gün sonra da Bâzan'a, îran hükümdarının öldüğü ve yerine oğlunun geçtiği haberi geldi. Komutan, Peygamberimizin bu mu'cizesi karşısında îslâmiyeti kabul etti. Bâzan'ın hidayetinden sonra bir çok kimse, toptan îslâmiyetle müşerref oldular.

Daha sonra; Peygamberlik iddiasında bulunan sahtekâr Esveddi Ansı, Yemen'i istilâ etmişti. Bâzan'ı şehit ettikten sonra, Azad isimli hanımını zorla nikahı altına almak istedi. Kadıncağız, beyini öldüren bu yalancıya eş olmak istemiyordu. Resûlüllah'a (s.a.v.) şikâyette bulundu. Peygamberimiz de, yalancı Peygamber'in öldürülmesi için emir verdi. Yalancı peygamber Esveddi Ânsî öldürülmüş ve bunu Bâzan'ın hanımı Azat hatun hazırlamıştır. Yalancı peygamberin ölümü, Peygamberimizin irtihalinden birgün öncedir...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ABİDE BİR KADINLA HİBAL'İN KONUŞMASI

Büyüklerden Hayyan b. Hibal'in bulunduğu meclise; arif-i billah hatunlardan bir kimse gelerek:

— Benim soracağım suallere içinizde cevap verecek kimse var mı? diye sordu.

Oradakiler, Hibal'i göstererek:

— İstediğinizi bu zata sorabilirsiniz, dediler.

Kadın:

— Size göre cömertlik nedir? diye sordu.

Hibal:

— Bol bol ihsan etmektir, diye cevap verdi.

Hanım bu sefer:

— Bu anlattıklarınız dünya ile ilgili cömertliktir. Ben sana dindeki sahadan soruyorum, onu bana söyle? dedi.

Hibal:

— Gönül arzusu ile Allah'a (c.c.) ibadet etmektir, diye cevap verdi.

Kadın:

— Bu ibâdetinizde Allah'tan karşılık bekler, birşey ister misiniz? diye sorunca, Hibal:

— Tabii bekleriz,.. Allahü Teâlâ bize en azından bire on sevap vaadediyor. Niçin beklemeyelim, diye cevap verdi.

Kadın:

— Ne acaip şey! Hem bire on bekliyor, hem de kendinizi ibadette cömertlerden sayıyorsunuz, diye karşılık verdi. Hibal, cevapsız kalmıştı...

— Ya size göre ibadette cömertlik nasıl olur? diye sorunca, abide hanımın cevabı şöyle oldu:

— Dinde cömertlik, ibadetten zevk alarak hiç bir karşılık beklemeden, sadece Allah rızası için kulluk etmektir. Sen Allah'a ibadet edeceksin, Allah nasıl isterse öyle yapar!.. Siz Allahü Teâlâ'nın içinizden geçirdiğinizi bildiğini bildiğiniz halde ona ibadet etmekten utanmaz mısınız?

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CÜNEYD-İ BAĞDADÎ HAZRETLERİ VE GIYBET

Cüneyd-i Bağdadî Hazretleri, bir gün bir camide iken, bir genç gelip:

— Allah rızası için bana yardım edin. Ben yardıma muhtaç bir kimseyim, der.

Cüneyd-i Bağdadî hazretleri bakar ki genç sapa - sağlam bir insan, bu genç bu haliyle dilencilik yapmaya utanmaz mı ? Niye çalışıp kazanmaz da dilencilikle kendini küçük duruma düşürür,, diye düşünür.

O gece Cüneyd-i Bağdadî hazretleri bir rüya görür... Rüyasında; camide gördüğü gencin vücûdu bir kebap yapılıp bir tepsiye konmuş, önüne getirilir. Cüneyd-i Bağdadî hazretlerine :

— Bunu yiyeceksin, derler. Hazret, «o insan etidir, yenir mi?» diye karşılık verdiğinde :

— Ya dün camide nasıl yiyordun... Yine öyle yiyeceksin!., derler. Daha sonrasını Cüneyd-i Bağdadî hazretleri şöyle anlatıyor:

— Meğer gıybet etmişim! Hemen korku ile uyandım. Abdest alıp iki rek'at namaz kıldım... Tevbe istiğfar ettim... Sabah olunca, hakkkında konuştuğum genci aramak için dışarı çıktım... Aradım, aradım, nihayet genci, Dicle nehri kıyılarında buldum ki, önüne tere koymuş, onları yiyor.

Genç benim geldiğimi görünce, başını kaldırarak:

— Ey Cüneyd! Camide benim hakkımda kötü düşündüğün için, tevbe edip pişmanlık duydun mu? diye sordu... Ben:

— Evet! dedim... Hakkında konuştuğum genç, bana:

— O halde üzülme git! dedi ve şu Âyeti Kerimeyi okuyarak kayboldu: «Ve O Zattır ki kullarının tövbelerini kabul eder, günahlarını afv eder ve ne yaptıklarını bilir.»

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EVLAT ACISINA SABIR

Bir kadın, Risalet peygamberinin huzuruna gelerek:

— Ya Resûlallah! Benim üç çocuğum vefat etti. Dua et de cennete gireyim, dedi.

Kadının bu sözlerini dinleyen Resulü Ekrem Efendimiz:

— Sen zaten cennette yerini hazırladın, buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ ÖMER'İN BİR ÖRNEK HAREKETİ

Hazreti Ömer (r.a.) hilâfeti zamanında, 400 dirhem paraya muhtaç olmuş ve bu parayı da Abdurrahman b. Avf hazretlerinden istemişti. Abdurrahman b. Avf hazretleri, Hazreti Ömer'e, para yerine şu telkinde bulundu:

— Ya Ömer! Parayı benden mi istiyorsun? Halbuki Beyt'ül Mal senin elindedir... Parayı oradan al, sonra iade edersin...

Hayatı, adalet timsali olan hazreti Ömer, Abdurrahman b. Avf hazretlerine şu cevabı verdi:

— Ya Abdurrahman! Parayı senden istiyorum... Zira bir emri ilahî vukuunda veya borcu ödeyememe gibi bir durumda seninle helâllaşmak kolay olur. Ya mirasımdan bir miktar ayırtırım, yahut helâllaşırız. Ama ben, bu borçlanmayı devlet hazinesine yaparsam, bütün Müslümanlarla helâllaşmak lâzım gelir ki, bu da mümkün değildir. O takdirde, ne benim malım onu ödemeye kafi gelir, ne de sevabım, ahirette beni kurtarır. Bu kadar ağır bir yükün altına girmeye edemedim, ya Abdurrahman!

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ASALETLİ BİR KADIN SAHABİ

Ebû Süfyan'ın kızı Ümmü Habibe, babası iman etmediği halde, kendisi îmanı kuvvetli bir sahabi olmuşta. îmanı hususunda hiç fedakârlık etmez, hatta babası bile olsa müsamaha göstermezdi. Nitekim, bir gün babası Ebû Süfyan, Peygamberimizle yaptığı sulh anlaşmasını yenilemek ve bir neticeye bağlamak üzere Medine'ye gelmişti. Bu arada, kızı Ümmü Habibe'yi de ziyaret etmek istedi. Kızının evine gittiğinde, orada hazır bulunan bir şiltenin üzerine oturmak istemişti. Fakat kızı ümmü Habibe, hemen babasının altından şilteyi alıp kaldırdı ve oturmasına müsaade etmedi. Ebu Süfyan, kızının bu hareketine son derece sinirlenmişti

— Kızım, senin bu şilten ne kadar da kıymetli imiş... Beni, ney üzerine oturtmak istemiyorsun. Nedir bunun kıymeti? diye sordu. Hazreti Ümmü Habibe (r.a.):

— Evet! O şilte çok kıymetlidir. Zira bu şiltenin üzerine, Server-i Kâinat oturmaktadır. Sense müşrik oldun ve dolayısıyla onun üzerine oturamazsın, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KOMŞU HAKKINA DİKKAT

Ashaptan Hazreti Mücahid (R.A.) Abdullah b. Ömer (R.A.) ile alâkalı şahit olduğu bir hâdiseyi şöyle nakleder :

— Ben, Hattab oğlu Ömer'in oğlu Abdullah'ın yaninda idim. Ömer b. Abdullah (R.A.) oğluna bir koyun kestiriyordu. Koyunun kesilmesi için emir verdikten sonra oğluna:

— «Oğlum yahûdi komşumuzu da unutmayasın!» diye emir verdi ve bu emri koyun kesilip hazırlanıncaya kadar üç defa tekrarladı. Babasının aynı sözü tekrarlayıp durmasından sıkılan oğul:

— «Baba, anladım. Yahûdi komşumuza da pay ayır diyorsun. Bunu tekrarlayıp durmanın ne mânâsı var! Ben bu zamana kadar senin hiçbir emrine itaatsizlik ettim mi? Bütün mesele, koyun kesildikten sonra komşu yahûdiye bir parça 'et verilmesi değil mi?...» deyince, Hazreti Ömer, oğlu Abdullah'ın elinden tutup; yüzünü kendisine doğru çevirdikten sonra şöyle dedi :

— «Oğlum, komşu hakkı hususunda Peygamberimiz öyle çok tekrarda bulunurdu ki, biz nerde ise komşumuzu malımıza ortak kılacak sanırdık. Sen neden bahsediyorsun!.»

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

TİMURLENK'İ YÜKSELTEN

Meşhur Türk Hükümdarı Timurlenk'e:

— «Seni erlikten başbuğluğa yükselten nedir?..» diye sordular. Timurlenk şu cevabı verdi :

— Asla ümitsizliğe düşmedim... O kadar zorlukla karşılaştığım halde hiç birisinden yılmadım ve bir maksadıma erişmek için bir karınca bana örnek oldu: Birgün düşmanlarımdan kaçmış bir harabeye sığınmıştım. Her yerden ümidi kesmek üzere olduğum bir anda gözüm bir karıncaya ilişti. Karınca kendinden büyük bir buğday danesini almış bir yıkıntının üzerinden aşırmak için uğraşıyor, fakat taşıdığı şey kendisinden büyük olduğu için sonuna kadar götüremiyor, düşürüyordu. Dane yuvarlanarak duvarın dibine düşüyor, karınca tekrar inip rızıkını alıp götürmeye uğraşıyordu. Bu hal elliden fazla oldu ama, karınca da nihayet maksadına erişti. Karıncanın bu azmini gördükten sonra bende bir ümid peyda oldu. Kendi kendime : «Ben bu karınca kadar da mı olamayacağım.» dedim ve maksadıma erinceye kadar hiç bir zorluktan yılmadım.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ AIŞE (R.A.)'NİN CÖMERTLİĞİ

Zamanın halifesi Hazreti Muaviye, Hazreti Aişe'ye binsekizyüz seksen dirhem kıymetinde erzak hediye etmiş ve bu malı Hazreti Aişe validemize göndermişti. Hazreti Aişe, bu erzakın tamamını kendisini hiç aklına getirmeden dağıttı. Akşam olunca da hizmetçisi Ümmü Dürre'ye:

— Git biraz ekmek - zeytin al da iftar edelim, dedi. Ümmü Dürre (r.a.) hazreti Âişe'nin emrini yerine getirdikten sonra:

— Bugün bu kadar erzak dağıttın! Ne olurdu, onların tamamını dağıtmasaydın da, biraz et alsaydık, bu akşam iftarımızı etli yemekle yapsaydık, dedi.

Hazreti Aişe validemiz, kendisinin aklına- gelmediğini imâ ederek :

— Vaktiyle davransaydın, bu iş belki olurdu, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKRAMININ MÜKAFATINI GÖREN KADIN

Hazreti Hasan, Hazreti Hüseyn ve Abdullah b. Cafer (radıyallahu anhüm) hazeratı hac için Medine-i Münevvere'den yola çıkmışlardı. Yolda eşyalarını kaybettiler. Aç ve susuz kalmışlardı. Çölde bir çadır görüp yanına yaklaştılar. Çadırda sadece yaşlı bir kadıncağız vardı. Kadına içecek bir şeyi olup olmadığını sordular.

Kadın:

— Bir koyunum var, sağın da sütünü için, dedi. Sağıp sütü içtikten sonra, aç olduklarını, yiyecek bir şeyin olup olmadığını sordular. Kadın:

— Bir koyundan başka bir şey yok. Kesin" de size pişireyim, yer karnınızı doyurursunuz, dedi.

Koyunu kesip hazırlattılar ve yedikten sonra oradan ayrılacakları zaman:

— Biz Kureyşdeniz. Hacca gidiyoruz. Sağ - salim Medine'ye dönersek, bizi bulmayı ihmal etme! Sana bir iyilik yapmak isteriz, deyip gittiler.

Akşam kadının kocası eve gelip durumu öğrenince kızarak:

— Bilmediğin kimselere koyunu nasıl yedirdin! Kureyşten birkaç kişi diyorsun. Böyle insan bulunur mu? diye söylendi.

Bir zaman sonra Medine'ye göç etmek durumunda kaldılar. Etraftan tezek toplayıp satarak geçimlerini temin ederlerdi. Bir gün Medine sokaklarından geçerken, Hazreti Hasan'ın evinin önüne tesadüf ettiler. Kapının Önünde oturmakta olan Hazreti Hasan, kadını tanımış, fakat kadın Hazreti Hasan'ı tanımamıştı. Hazreti Hasan hemen yanlarına yaklaşıp, yaptıkları iyiliklerini hatırlatarak kadına bin altın ve bin kovun vererek Hazreti Hüseyn'e gönderdi. O da aynı hediyelerde bulunduktan sonra Hazreti Cafer'e gönderdi. Hazreti Cafer, Hazreti Hasan ve Hüseyn'in verdiklerinin iki mislini vererek:

— önce onlara uğradığınız iyi olmuş... Çünkü önce bana gelmiş olsaydınız onlar zor durumda kalırlardı, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MİSAFİR İSTEMEYEN KADINI İKAZ

Misafirperver bir sahabi vardı. Hanımı ise hergün kocasının yanında birkaç misafirle gelmesine artık tahammül edemez olmuştu. Birkaç defa kocasına:

— Sen hergün birkaç misafirle geliyorsun, gelen misafirler, çocuklarımızın rızıklarını yiyorlar, dediyse de kocası, hergün yanında birkaç misafir getirmekte İsrar ediyordu.

Kadın sahabi dayanamayıp, Resûlullah'a şikâyete karar verdi:

— Ya Resûlallah! Kocam her akşam eve birkaç misafir getiriyor, böylece de kocamın kazandıkları hep misafirlere gidiyor. Birgün hastalanıverse, açlıktan ölmekten korkarım, dedi.

Peygamber Efendimiz (s.a.v.) kadının kocasını, huzuruna çağırttı.

Adam:

— Ben misafirsiz edemem! Soframda misafir olması, bana neş'e ve bereket veriyor, diyor ve diretiyordu.

Bu sefer Peygamberimiz (s.a.v.) kadına, bundan sonra fazla değil, bir misafire razı olup olmadığını sordu. Kadın buna da razı değildi:

— Ben çocuklarımın rızkını başkalarının yemesine rıza gösteremem, diyordu.

Adam hiç olmazsa bir misafirde İsrar edince; kadın boşanmaktansa, bir misafire razı oldu. Fakat, o akşam üzeri beyinin, yine eve iki misafirle geldiğini gördü. Kadın sinirlenmişti, içi rahat değildi. Yemek hazırlamak için mutfağa girdi, üç kişilik yemek hazırlayıp tepsiyi kocasına verdi. Biraz sonra da, misafirlerden birinin çıkıp gittiğini gördü. Hazırlanan yemeklerden biri yenmemişti.

Kadın kocasına:

— Misafirin biri niçin yemek yemeden çıkıp gitti? diye sordu. Adam, ikinci misafirin farkında değildi:

— Sen hangi misafirden bahsediyorsun. Ben bir misafirle geldim, o da içerde işte, diye cevap verdi.

Kadın, çok iyi görmüştü. Misafirin birisi yemek yemeden çıkmıştı.

Bu münakaşanın içinden çıkamayacaklarını anlayan karı - koca, hemen Efendimiz Hazretlerine müracaata gittiler ve durumu anlattılar...

Onları dinleyen Peygamber Efendimiz şöyle buyurdu:

— Evet! Eve iki misafir gelmişti. Fakat bunlardan birisi hakiki insan değil, insan suretine giren rızıktı. Allah (c.c.) hanımını akıllandırmak için rızkı insan kılığına sokmuştu. Hanımın ise, yine misafirler için bir miktar rızkı çıkarıp hazırladı, ama o rızık, eksilmedi.

Şunu iyi bilesiniz ki, her misafir kendi rızkı ile gelir. Ve kimse, kimsenin rızkını yiyemez, eksiltemez... Hatta misafir, bir evin bereketini artırır ve o evin rızkında artma olur, buyurdular. Tabii ki kadın, bu hadiseden sonra itiraz edecek durumda değildi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ SEVDE'NİN CÖMERTLİĞİ

Hazreti Ömer, Ezvac-ı Tahirattan Sevde hazretlerine, bir kese içerisinde para göndermişti.

Hazreti Sevde:

— Bu da nedir? diye sordu.

Para olduğunu ve Hazreti Ömer'in gönderdiğini söylediler. Hazreti Sevde, para ile hiç alâkadar bile olmadı:

— Para da hurma gibi keseye mi girmiş?., diyerek tamamını orada bulunanlara dağıttı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

TAHYİR HADİSESİ

Esteizübillah, Bismillahirrahmanirrahim;

«Ey Habibim! Kendi zevcelerine söyle, dünya yaşayışı, dünya süsü ve ziyneti istiyorlarsa, gelsinler, birkaç mal verip de kendilerine izin veresin. Yok eğer Allah'ı ve O'nun Resulünü ve ahiret evini istiyorlarsa, işte Allah aranızda iyilik eden kadınlar için, büyük mükâfat tedarik kılmıştır.». (Sûre-i Ahzab, Âyet: 28-29)

Bu Ayet-i Celîle nazil olduğu zaman Hazreti Peygamberimiz, evvelâ Hazreti Aişe radıyallahu anhâ validemize, meseleyi bildirmek üzere teşrif ettiler. Ve şöyle buyurdular:

— Ey Âişe sana bir şey söyleyeceğim, ama bunun cevabını düşünüp taşınmadan, hatta anne - babana dahi danışmadan vermeyeceksin.

Hazreti Âişe (r.a.):

— Buyur Ya Resûlallah! dedi.

Hazreti Peygamberimiz de, işte mealini yukarıya aldığımız Âyet-i Kerimeyi okudu.

Hazreti Âişe validemiz:

— Ya Resûlallah! Ben anne - babamla daha evvel bu meseleyi konuşmuştum. Şimdi tekrar konuşmama gerek yoktur. Ben Allah ve Resulünü ve ahiret evini tercih ediyorum, dedi.

Daha sonra Peygamber Efendimiz:

— Ya Âişe ben meseleyi diğer arkadaşlarına da söyleyeceğim, fcu-yurünca, Hazreti Âişe validemiz:

— Ya Resûlallah! Benim verdiğim cevabı onlara söylememenizi rica edebilir miyim ? dedi.

Peygamberimiz de Hazreti Âişe'nin (r.a.) isteğine uyarak ondan aldığı cevabı diğerlerine söylemedi. Fakat, Ezvac-i Mutahheratın tamamı aynı cevabı verdiler. Ezvac-ı Tahirat dünya ile ahiret arasında muhayyer kılındığı için bu hadiseye «Tahyir» hadisesi, Ayet-i Kerîmeye de Tahyir ayeti denilmiştir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PEYGAMBERİMİZİN EN ÇOK SEVDİKLERİ

Eshaptan Amr b. As hazretleri, Peygamberimize bir gün:

— Ya Resûlallah! Dünyada en çok kimi seversiniz? diye sordu. Hazreti Peygamberimiz: ,

— Kadınlar arasında Âişe'yi, buyurdular. Sonra Amr hazretleri yine sordular:

— Ya Resûlallah! Erkekler arasında kimi en çok seversiniz? Hazreti Peygamber Efendimiz:

— Âişe'nin babasını! buyurdular.

Onun babasının ismi Sıddık, kızının ismi de Sıddıka unvanıyla şe-reflenmiştir. Allah cümlemizi onların yolunda kılsın.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ AİŞE'NİN İLMİ DEĞERİNE MİSAL

Hazreti Muaviye, halife bulunduğu bir sırada, saray mensuplarından birine: -

— En büyük alim kimdir? diye sordu. Adam: .

— Emir-ül Mü'minin olan sizsiniz efendim, dedi.

Hazreti Muaviye O'na:

— Sen doğru söylemedin, eğer Âişe demiş olsaydın, doğru söylemiş olurdun, diyerek Hazreti Âişe (r.a.)'nın ilminin yüksekliğine işaret etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ ÜMM-Ü HABİBE'NİN PEYGAMBERİMİZLE İZDİVACI

Peygamberimizin hanımlarından Ümm-ü Habibe, kocası Ubeydullah b. Cahş ibn-i Rebah ile, İslâmiyetin ilk yıllarında müslüman olmuşlar ve hicret zamanında beraber Habeşistan'a hicret etmişti. Habeşistan'a vardıktan sonra kocası, oradaki papazların telkinatına kanarak İslâm'dan irtidat etti, yani dinden döndü. Bu hadise vuku bulmadan evvel Ümm-ü Habibe (r.a.) hazretleri bir rüya görmüş, rüyasında kocası acaip suretlere girmişti. Bu rüyadan sonra üzülüyor, bir kötü durum olacağından korkuyor fakat, kocasına bir şey söylemiyordu.

Kocası kendisine bir sabah:

— Ey Ümm-ü Habibe! Ben din hususunda çok düşündüm... Fakat hristiyanlıktan daha iyi bir din göremiyorum. Ben daha önce müslüman olmuştum ama, şimdi tekrar Hıristiyanlığa dönüyorum, istersen benimle, sen de dininden dön!., deyince, Ümm-ü Habibe daha evvel gördüğü rüyayı nakletti ve dininden dönmemesi için nasihatlarda bulundu. Ümm-ü Habibe'nin sözleri, hiçbir tesir göstermedi. Kendisini iyice içkiye veren kocası, kısa zaman sonra öldü. Ümm-ü Habibe (r.a.) hazretleri ise, Habeşistan'da doğan kızı Habibe ile yalnız kaldı.

Habeşistan hükümdarı, müslümanların ülkesine hicretlerini kabul etmiş ve müslüman olmuştu. Orada müslümanlara, dul ve yetimlere yardım ediyordu.

Hazreti Resulü Ekrem Efendimiz, Ümm-ü Habibe'nin yalnız kaldığını ve iddetinin dolduğunu öğrenince nikâh için haber saldı. Bu iş için ise Amr b. Ümeyye Damarî hazretlerini Habeşistan hükümdarına gönderdi. Peygamber Efendimizden bu haber gelince Habeşistan hükümdarı kendi cariyesini Ümm-ü Habibe (r.a.) hazretlerine göndererek meseleyi bildirdi ve:

— Eğer sen de bu işe razı isen kendine bir vekil ta'yin eyle de nikâh işini tamamlayalım, dedi.

Hükümdar, Ümm-ü Habibe'ye hediye olarak, iki gümüş gerdanlık, başka mücevherler ve yüzükler, bilezikler göndermişti.

Hazreti Umm-ü Habibe, kendisine vekil olarak Halid îbn-i Saıd'i tayin etti. Böylece de, nikâh işinin tamamlanmasını bildirmiş oldu. Bunun üzerine Habeşistan hükümdarı, oradaki

müslümanları toplayıp şahitleri tayin etti ve aynı mecliste Resûlüllah'dan vekaleten 400 dirhem mehir tayin edip, bizzat Umm-ü Habibe'nin vekiline verdi.

Böylece ümm-ü Habibe validemiz Hicrî sene altıda Ezvacı tahirat arasına girmiş oldu. O zaman Ummü Habibe 37 yaşlarında idi: Allah onlardan razı olsun...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ OSMAN'IN MÜSLÜMANLIĞI VE RUKAYYE (R.A.) İLE EVLENMESİ

Hazreti Osman (r.a.) îslâmiyeti nasıl kabul ettiğini ve Peygamberimizin mübarek kerimesi Hazreti Zeynep (r.anhâ) ile nasıl nikâhlandıklarını kendisi şöyle anlatmaktadır:

— Bir gün Kabe'nin avlusunda birkaç dostumla oturmakta idim. Birisi gelip bana:

— «Muhammed'in kızı Rukayye'yi Ebûleheb'in oğlu Utbe ile nikahlamışlar. Duydun mu?» diye sordu. Ben Rukayye'nin hüsn-ü cemalini ve edep terbiyesini biliyordum. Şunu iyi biliyordum ki, Rukayye'nin kemalatı hiç bir Arap kızında yoktu. Onun her hususu, bütün kızların gıpta edeceği hallerdendi. Bunun için de, Hazreti Rukayye'ye karşı içimde bir istek vardı. Haberi duyunca bir hayli içim sıkıldı, üzüldüm ve oradan ayrılarak, doğru eve geldim. Eve halam, Sa'de gelmişti. Meseleyi evvela ona açtım. Teyzem, firaset sahibi bir kadındı. Halama anlattıklarımı duyunca, bana şu sözleri söyledi:

— «Ey Osman, sana müjdeler olsun... Hem de, çok kere selâm olsun. Daha üç selâm, başka üç selâm daha olsun. Bu selâmlardan her biri on selâma bedeldir. Allah sana gösterecek, sen iyiliklere kavuşacaksın. Allah'a yemin ederim ki, sen çok güzel, hüsn-ü cemal sahibi bir hatun ile evleneceksin.

Sen hiç evlenmemiş bir erkeksin, senin evlendiğin de bakire bir kızdır. Gayet yüce mertebe sahibi bir zatın kızıdır.»

Teyzemin bu sözlerine bir mânâ verememiş, şaşırıp kalmıştım:

— Teyze; ben ne söylüyorum, sen ne diyorsun? Dedim. (Yani ben Rukayye'nin Ebu Leheb'in oğlu ile evlendiğini söylüyorum, sende bana başka kızdan bahsediyorsun, demek istedim.)

Teyzem söze devamla şunları söyledi:

— Osman, Osman! Senin güzelliğin, kadr ü kıymetin var, işte elinde senet bulunan bir peygamber; Hak Teâlâ onu Resul olarak göndermiş, ona Tenzil ve Furkan nazil kılınmış, sen de ona uy! Gözünü putlar bürüyüp aldatmasın.

Teyzemin bu sözlerinden hiçbir şey anlamamıştım. Yine teyzeme bu meseleyi biraz daha açmasını, beni aydınlatmasını rica ettim; bunun üzerine teyzem yine devam etti, şöyle konuşmaya başladı:

— Allah'ın Resulü hazreti Muhammed, (a.s.) Allah tarafından gelip Kur'ân-ı Kerîm'i getirmiştir. O'nun meş'alesi tek kurtuluş yoludur. Yarın olup da kılıçlar kından çıkıp şakırdamaya başlarsa hiçbir şey kâr etmez.

Teyzemin bu sözlerinden pek bir şey anlamamama rağmen, içime bir ateş düşmüştü, işin ne olabileceğini düşündüm. Hazreti Ebu Bekir (r.a.) ile aramız iyiydi. Çok kere beraber oturur sohbet ederdik. Bu meseleyi bilse bilse o bilir diye düşündüm ve yanına gittim. Ebu Bekir'in yanında kimse yoktu. Ondan çekinmez her şeyi söyleyebilirdim. Aramızda ticaret de vardı. Teyzemin bütün söylediklerini kendisine anlattım.

Hazreti Ebu Bekir:

— Ya Osman! Sen anlayışlı ve düşünceli bir insansın. Senin doğruyu ve yanlışı ayırmadığını görmek bana hayret veriyor. Sizin kavminiz putlara tapıyor. Bu putlar taştan yapılmış, bir işe yaramayan, bir zararı ve yararı dokunmayan şeylerdir. Bunlardan insana ne faide, ne de bir zarar gelir, duymazlar görmezler, dedi.

Ben:

— Senin söylediklerin doğrudur, ey Ebu Bekir, dedim.

Ebu Bekir (r.a.) devamla:

— Yemin ederim ki, senin teyzen ne söylemiş ise tamamı doğrudur. Muhammed ibni Abdullah'ı (s.a.v.) Allah (c.c.) Hak Peygamber olarak göndermiştir. Sen de bir defa onun yanına gidip ne söylediklerini dinlesen, ne zarar edersin, dedi.

Ben de kalktım huzuru Saadete vardım. Resûlullah (s.a.s.) bana:

— Ey Osman Allah seni cennetine çağırıyor, gitmek istemez misin? Ben Allah'ın Resulüyüm. Allah beni hem sana hem bütün insanlığa rehber olarak gönderdi, buyurdu.

Allah'ın Resulü, bana bunları söyledikten sonra o hale gelmiştim ki, adeta kendime hakim değildim. Kendimi tutamıyordum, irade ve ihtiyarım dışında, ne yaptığımı bile bilmez halde; «Eşhedü enlâ ilahe illallah, ve eşhedü enne Muhammeden abdühu ve resûlühü» dedim. Böylece de İslâmiyetle ilk olarak müşerref olmuş oldum.

Bu hadise esnasında «Tebbet» Sûre-i Gelilesi nazil olmuş, Ebu Leheb oğluna, Muhammed'in kızını boşayacaksın diye diretiyordu. Daha henüz Rukayye (r.anhâ) ile birleşmemişlerdi. Ebu Leheb'in oğlu Utbe Rukayye radıyallahu anhâ'yı boşadı. Ondan sonra da Hazreti Osman Peygamberimizin kerimeleri Rukayye (r.a.) ile evlendiler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ENSAR'IN MUHACİRE GÖSTERDİĞİ YAKINLIK

Hazreti Risalet Penahileri Efendimiz, Mekke'den Medine'ye hicret ettikleri zaman Eyyûb-el Ensari hazretleri'nin evine teşrif etmişlerdi. Hazreti Fâtıma ile Hazreti Ali nikahlanınca onların evinin de Hane-i Saadete yakın olmasını arzu ediyordu.

Hazreti Ali Kerremellahü veçhe evlendikleri zaman bir ev kiralamıştı. Tabii ki bu ev biraz uzakça idi. Bir gün Peygamber Efendimiz, kızının evine geldiklerinde:::

— Ey kızım, isterim ki seni kendime daha yakın göreyim, buyurdular.

Hazreti Fâtıma (r.a.) da:

— Ey babacığım, Haris ibn-i Numan'a buyurun da o, kendi evini bize versin, dedi.

Peygamber Efendimiz:

— Kızım ben Haris ibn-i Numan'a bunu nasıl söyleyebilirim, buyurdular.

Fakat her nasılsa Haris (r.a.) bu meseleyi duymuştu. Gelerek Resûlüllah'a arzetti:

— Duydum ki, kerime hazretleri sizin eve yakın bir evde bulunmak istiyorlarmış. Benim bütün evlerim elbette ki Allah Resulünün emrindedir. Yemin ederim ki ben bana emredilen her şeyi seve seve yaparım ve size lâzım olan bir şeyin sizde olmasını, bin kere bende olmasına tercih ederim.

Resûlüllah (s.a.v.):

— Doğru söylüyorsun... Hak Teâlâ sana rahmet ihsan eylesin, senden bereketini eksik etmesin, buyurdular.

Bundan sonra da hazreti Fâtıma Validemiz, Hazreti Haris ibn-i Numan'ın evine yerleştiler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HZ. ALİ: «FATMA'YI MI, BENİ Mİ ÇOK SEVERSİNİZ?»

Hazreti Ali Kerremellahü Veçhe anlatıyor:

— Hazreti Fâtıma ile evlendiğimizde yatağımız yoktu. Bir yaygımız vardı, onu gece yatak olarak kullanır, gündüz ise üzerine oturur minder olarak kullanırdık.

Bir ara Ali radıyallahu teâlâ anh, Zatı Saadetlerine:

— Ya Resûlallah! Bizim ikimizden hangimizi çok seversiniz, (yani Fâtıma'yı mı, beni mi?) demek istemişti. Hazreti Peygamberimiz:

— Fâtıma'yı çok severim, ondan sonra da seni çok severim, buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

AĞLAYARAK GÜLEN FATMA ANAMIZ

Hazreti Aişe validemiz anlatıyor:

Bir gün Resûlüllah'ın vefatlarından önce, yanlarında oturmakta idik. Hazreti Fâtıma çıkageldi. Çok dikkat ettim. Onun her hareketi, babasının aynıydı. Yemesi, içmesi, oturup kalkması hep Resûlüllah'a benzerdi.

Zatı Saadetleri:

— Hoş geldin kızım, gel otur! buyurarak sağ tarafına oturttu. Sonra Resûlüllah, Fâtıma'nın kulağına eğilerek bir şeyler söyledi. Fâtıma, ağlamaya başlamıştı. Biraz sonra tekrar bir şey söyleyince, bu sefer de Fâtıma gülmeye başladı. Ben hayrette kalmıştım.

Meseleyi Fâtıma'dan sordum:

— Ağlamakla, gülümsemek... ikisi bir anda nasıl oldu bu? Bunların ikisi bir anda olamazlar. Sebebini bana söyler misiniz? dedim. Hz. Fâtıma, bana:

— Bu babama ait bir sırdır. Benim de babamın sırrını başkasına açmağa hakkım yoktur, diye cevap verdi.

Fakat aradan zaman geçip, Resûlüllah vefat ettikten sonra tekrar sordum. Fâtıma (r.a.) cevap verdi:

— Babam artık vefat etmiştir. Bunun için de meseleyi anlatmamda artık beis yoktur, dedi ve Resûlüllah'ın şöyle buyurduğunu anlattı:

Kızım, Cebrail aleyhisselâm her sene bir kere Kur'ân-ı Kerîm'i hatmederdi, bu sene iki kere hatmetti. Ben de bundan anladım ki, benim fani âlemden göçme zamanım yaklaşmıştır, buyurunca ben ağlamağa başladım. Benim ağladığımı gören babam, bu sefer yine kulağıma gizlice:

— «Kızım, ehli beytimden bana ilk kavuşacak sensin» buyurunca gülmeğe başladım. Sonra da bana:

— «Bütün dünya hatunlarının hanımefendisi sen olacaksın» buyurdu, işte beni sevindiren, babama ilk önce benim kavuşacağım haberi idi.»

Hakikaten Peygamber Efendimizden sonra irtihal'dan beka eyleyen ilk ehli beyt Hazreti Fâtıma validemiz olmuştur.

Hazreti Peygamberimiz vefat etmişti. Eshap, defin işini tamamladıktan sonra Hazreti Fâtıma validemizi, teselli etmek gayesiyle ziyaretine gelmişlerdi. Eshabın içerisinde Enes (radıyallahu anh) de vardı.

Hazreti Fâtıma, Hazreti Enes'e:

— Siz Resûlüllah'ı definden mi geliyorsunuz? diye sordu. Onlar:

— Evet! dediler.

Hazreti Fâtıma kendisini ziyarete gelen eshaba:

— Sizin kalbiniz Resûlüllah'ı toprağın altına koyup gömmeye nasıl müsaade etti, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ FATMA'NIN VEFATI

Hazreti Fâtıma radıyallahu anhâ hazretleri, 29 yaşında, hicrî sene 11 (Milâdî 632) de vefat etmiştir. Bu tarihe göre, Zatı Saadetlerinden 6 ay sonra vefat etmiş olmaktadır. Ehl-i beytten ilk irtihal eden, yani Peygamberimize ilk kavuşan hazreti Fâtıma olmuştur.

Vefat hadisesini, Umm-ü Seleme hazretleri şöyle anlatmaktadır:

«Hazreti Fâtıma'nın vefatı sırasında Hazreti Ali radıyallahu Teâlâ anh evde yoktu. Hazreti Fâtıma beni çağırıp:

— Bana su hazırla! Ben yıkanacağım, temiz elbiselerimi de çıkar giyineceğim, dedi. -

Ben de suyunu ve elbiselerini hazırladım. Gayet güzel yıkandı ve temiz elbiselerini giyip, «bana yatak hazırla, ben uzanacağım» dedi.

Ben de dediğini yaptım. Yatağını kıbleye doğru çevirip yattı ve bana şöyle söyledi;

— Ey Umm-ü Seleme! Şimdi ise ayrılma zamanı geldi. Kendim yıkanıp guslettim. Bunun için bana birkaç kere guslettirmeye ve vücûdumu ovalamaya da lüzum yok, buyurdu.

Nitekim bir müddet sonra da fani âleme veda etti.» diye anlatmaktadır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İSLÂM İÇÎN HİCRETİN MÜKAFATI

Hazreti Esma bint-i Umays (r.a.) kocası Hazreti Zübeyr ile birlikte Mekke'den Habeşistan'a hicret etmiştir. Habeşistan'da iken Hazreti Cafer'den üç çocuğu dünyaya gelmiş olduğuna göre orada hayli zaman kaldıkları anlaşılmaktadır. Birkaç sene sonra hicrî sene 7'de Medine'-i Münevvere'ye gelmiştir. Habeşistan'dan geldiklerinde evleri olmadığından Ümm-ül Mü'minin, hazreti Hafsa'nın evinde oturuyordu.

Bir gün Hazreti Ömer (r.a.) oraya gelmişti. Hazreti Hafsa validemize:

— Bu hatun kimdir? diye sordu. Hazreti Esma olduğunu öğrenince de:

— Habeşistan'a gidip, denizleri aşıp gelen Esma mı? diye sordu. Hazreti Esma da:

— Evet! Dediğin Esma... deyince, Hazreti Ömer radıyallahu anh Hazreti Esma'ya lâtife kabilinden:

— Biz sizden daha faziletliyiz.. Zira bizler muhacirizdir, dedi. Hazreti Esma, bu sözlere biraz üzülmüş olacak ki, şunları söyledi:

— Evet! Siz doğru söylüyorsunuz, muhacir olmak fazilet sebebidir, ama şurası da var ki Resûlüllah'la beraber hicret ettiniz. Resûlüllah açların karınlarını doyururdu, bilgisizlere bilgi öğretirdi. Biz ise, kendi yağımızla kavrulan, kendi başına kalan kimsesizlerdeniz. Biz böyle uzak diyarlarda Hak Teâlâ'nın dini ve Resulünün yolu için çeşitli sıkıntılara katlandık.

Hazreti Ömer'le Hazreti Esma arasında bu konuşma geçerken Vesile-i necat sallalîahu aleyhi ve sellem efendimiz teşrif ettiler ve meseleyi öğrendiklerinde şöyle buyurdular:

— O, (yani Hazreti Ömer) bir kere hicret etmiştir, evet, hicretin fazileti vardır; fakat sen iki kere hicret etmişsin. Bu itibarla senin hicretinin fazileti de iki keredir, buyurarak, Hazreti Esma'nın gönlünü aldılar.

Hazreti Esma ve diğer Habeş muhacirleri, Peygamberimizin bu sözlerinden çok memnun olmuşlardı. Bundan sonra, hep Habeş muhacirleri Hazreti Esma'nın huzuruna gelip, bu hadise hakkında bilgi alırlar ve Resûlüilah'ın rızasını kazandıklarından dolayı sevinç duyarlardı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

:BESMELENİN KERAMETİ

Dinine bağlı bir kadının güzel bir alışkanlığı vardı: Bir işe başlarken daima besmele çeker, besmelenin kudsîyetine inanırdı. Bu kadıncağızın bir de, dinine pek bağlı- olmayan ve dinî hususlarla alay eden bir kocası vardı ki, o da karısının her işinde besmele çekmesine içerler: «Ne lüzumu var her zaman bismillah deyip durmanın» derdi kendi kendine...

Bir gün ben bu karıma bir oyun yapayım da öğrensin her zaman besmelenin bir işe yaramadığını diye düşündü ve karısına bir kese altın verip:,

— Karıcığım bunu sağlam bir yere sakla ki kaybolmasın, diye tenbih etti.

Kadın yine kocasının elinden parayı alırken:

— Bismillah, deyip parayı saklamak için sandığa doğru yürüdü... Kocası da gizlice onu takip ediyordu.

Kadın gene: «Bismillahirrahmanirrahiym» deyip parayı sandığa koyup ağzını kapattı.

Aradan bir iki gün geçtikten sonra adam kadının haberi olmadan sandığı açtı ve içinden para kesesini alıp dışardaki su kuyusuna attı. Ondan sonra da gelip karısına:

— Hanım para lâzım oldu, şu parayı getirsene, dedi.

Adam karısının parayı sandıkta bulamayacağını ve dolayısıyla da besmele çekmenin bir faide temin etmediğini anlayacağını düşünüyordu.

Kadıncağız adeti veçhile: «Bismillahirrahmanirrahiym» diyerek sandığı açtı ve keseyi almak için elini uzattı ki, kese ıslaktı. Kadın şaşırmıştı... Bu keseye sandığın içinde ne oldu da ıslandı diye düşünüyordu. Fakat kadının kocası ondan daha fazla hayret içinde kalmıştı. Çünkü biraz evvel para kesesini dışardaki kuyuya bizzat kendisi atmıştı. Vaziyeti gördükten sonra adam meseleyi kadına anlattı artık, çünkü sabredecek durumda değildi:

— Karıcığım, keseyi ben kuyuya atmıştım, fakat besmelen seni mahcup olmaktan kurtardı. Artık ben de besmelenin kerametine inandım, beni affet! dedi, karısına..

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HZ. ÖMER VE KURTLAR

Dağda koyun otlatmakta olan bir çoban vardı. Çoban senelerin çobanı, her kötülükten emin vaziyette koyunlarını güdüyor ve koyunlara da hakikaten hiçbir zarar gelmiyordu. Çoban Allah'ına bağlı son derece de mütteki bir kişi idi. Bir gün koyunlardan birini kurt kaptığını görünce çoban feryatı basıp ağlamaya başladı.

Yanındakiler:

— Bu kadar ağlamana ne gerek var, kurt bir koyun kapmış, diğerleri duruyor ya, diyerek çobanı teselli etmek istediler.

Çoban:

— Ben dedi, koyunumun gittiğine ağlıyor değilim, ben Hazreti Ömer öldü de, O'na ağlıyorum, dedi.

Nereden bildin Hazreti Ömer'in öldüğünü, diyenlere şu cevabı verdi:

— Nasıl bilmem? O sağken kurtlar, değil koyunları parçalamak, koyunlarıma yan bile bakamıyorlardı.

Biraz sonra hakikaten Hazreti Ömer'in öldüğü haberi duyulunca çobanın ne kadar haklı olduğu anlaşıldı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MÜSLÜMANIN DEVESİ VE EBU CEHİLL

Uzak çöllerden bir Arabî hazreti Peygamberimizi ziyarete gelmiş; gelirken de yanında bir çok hediyeler getirmişti. Yanında bir de binek için devesi vardı. Peygamberimizle görüşüp geri döneceği zaman yanında hiçbir şeyinin kalmadığının farkına varıp deveyi satmaya karar verdi.

Devenin satılacağını Ebu Cehil de duymuştu. Adam gönderip deveyi satın alacağını bildirerek kendi adınna aldırdı. Adam parayı almaya gelince de:

— Dininden dönersen sana bol para veririm, deyince, Arap:

— Hayır! Dinimden dönmüyorum, paranı da istemiyorum. Bana devemi geri ver, dedi. Ebu Cehil kızmıştı:

— Git, istediğin yere şikâyet et! Deveni de paranı da vermiyorum, dedi.

Adam da doğru Resûlüllah'ın huzuruna çıkıp meseleyi anlattı. Hazreti Peygamberimiz, adamın yanına iki kişi vererek:

— Gidin Ebu Cehil'e söyleyin, ya deveyi versin, ya da parayı, diye ferman buyurdu. Ebu Cehil'in yanına gelen eshap Peygamberimizin emrini bildirdiler.

Ebu Cehil hemen:

— Başüstüne, dedi ve devenin değerini verdi. Müslümanlar gittikten sonra, Ebu Cehil'in adamları: _ Biraz evvel bize ne söylemiştin, şimdi ne yaptın? diyerek sebebini sorduklarında, Ebu Cehil:

— Benim yerimde siz olsaydınız, belki de canınızı verirdiniz. Nasıl vermeyeyim... Adamın başı üzerinde öyle büyük deve gördüm ki, eğer vermemiş olsaydım, o kuyu gibi ağzıyla belki de beni o anda yutacaktı, dedi ama yine de îmana gelmedi hain...

* * *

ANA SÖZÜ DİNLEMEYENİN HÂLİ

Bir kadının bir oğlu vardı, oğlundan başka kimsesi de yoktu. Bütün günlerini onunla geçirir, varı - yoğu oğluna en ufak bir zarar gelmesini, istemezdi. Kadının bu oğlu bir gün tutturdu, illa da hacca gideceğim diyor başka birşey demiyordu.

Annesi ağlamaya başladı. Çünkü oğlunun yanından ayrılmasına tahammül edemeyeceği gibi o gittiği takdirde yapayalnız kalacak ve kimsesizlikten belki de perişan olacaktı.

— Oğlum, Mekke dediğin şurası değil ki, ne zaman gidip - geleceksin. Sen gittikten sonra ben ne yapacağım, etme eyleme, diye yalvardıysa da, oğlu kararında ısrar etti ve hacca gitmek üzere yola çıktı ama, ananın da yüreği yanık kaldı.

Yalnız kalan anne üzgün bir kalple şöyle dua etti:

— Ya Rabbi, oğlumun ayrılığına dayanamayacağım... Söz dinletemedim, onu bir ikaz et de geri dönsün.

Oğul ananın bu yakarışlarından habersiz olarak yoluna devam ediyordu. Bir gece bir şehirde konaklamak için kalmaya karar verip kapısı açık olan bir mescide girdi. O şehirde de azgın bir hırsız evlere dadanmış ne bulursa çalıyor, fakat hırsızı bir türlü yakalıyamıyorlardı. O gece gene hırsız bir yere girip mal çalmış ve kaçmıştı. Hırsızı takip etmeye başladılar, hırsız kaçıyor takipçiler onu kovalıyorlardı. Derken hırsızın izini kaybettiler. Takipçiler buraya girmiş olabilir diye camiye daldılar. Baktılar ki orada bir adam var. Olsa olsa budur diyerek adamı yaka - paça reisin huzuruna çıkardılar. Çünkü her gün hırsızlık vuku bulduğu halde bir türlü yakalıyamıyorlardı. Bu sefer tamam dediler, bu şehri kasıp kavuran hırsız budur. Hırsızın gözünün oyulmasına karar verdi mahkeme. Gözlerini oyup bir merkep üzerine sardılar ve gündüz halkın en kalabalık olduğu bir zamanda şehirde gezdirmeye başladılar. Hırsızı (yani anasının sözünü dinlemeyen ve hırsız zanniyle yakalanan o genci) gezdiren tellâl şehir halkına teşhir ediyor ve:

— Ey ahali işte sizin canınızı yakan, malınızı çalan hırsız nihayet yakalanmıştır; bundan sonra rahat edeceksiniz, diye bağırdıkça, genç, tellâla şöyle bağırmasını rica ediyordu:

— Ey ahali işte anasının sözünü dinlemeyip de illa ben hacca gideceğim diye yola çıkanın hali budur, diye bağır diyordu ama derdini ta baştan kimseye anlatamamıştı ki tellâla anlatsındı.

Bütün şehri dolaştırdıktan sonra genci şehrin dışında bir yol kenarına attılar. Oradan geçenler genci memleketine getirdiler, evini bulmasını temin ettiler.

Genç adamcağız kendi evlerinin kapısına gelince; «bu!» diye seslendi. Tabii ki aradan hayli zaman geçtiği için saçı sakalı uzamış, üstü-başı yırtılmıştı. Kapıyı açan yaşlı kadın, oğlunu tanıyamadı. Bilmiyordu ki kapıya dilenci halinde gelen arkasından, «Ya Rabbi oğlumu azarla da geri dönsün» diye yalvardığı kendi oğluydu.

— Sapa-sağlam adamsın... Dileneceğine çalışıp da kazansana! dedi. Genç:

— Çalışamam, gözlerim kör, deyince, yaşlı kadın:

— Ne oldu gözlerine? diye sordu. Genç:

— Ne_ olacak, annemin hatırını kırdım, sözünü dinlemedim. Allah da benim gözlerimi aldı, diye cevap verince, kadın anladı karşısındakinin oğlu olduğunu, başladı hüngür hüngür ağlamaya...

— Ya Allah'ım! Duam ağır olmuş, ben onun gözlerinin kör olması için dua etmemiştim, diye Allah'a yalvarmaya başladı. Kadına gelen ilâhî bir ses:

— Onun suçuna karşılık biz sadece gözlerini kör ettik, aslında anaya asî olanın cezası daha ağırdır. O buna şükretsin, diyordu.

Kadının oğlu dönüp gelmişti ama gözleri kör olduğundan hiç bir iş yapamıyordu. Kadın çok dua etti Allah'a... Allah'ın iyi bir kulu imiş ki, duası kabul olunarak gencin gözlerini Cenab-ı Allah iade etti...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ARSLANA BİNEN ŞEYH

Silsile-i Saadet'ten Şeyh Hasan-ı Harkânî Hazretlerini kendisine mürit olmak isteyen bir kişi ziyaret maksadıyla evine gelip kapısını çaldı. Hasan-ı Harkânî hazretleri evde yoktu..Karısı açtı kapıyı.

— Kim o, ne istiyorsunuz? diye sordu.

Adam çok uzaklardan geldiğini, Ustazı görmek istediğini söyledi.

Kadın ziyarete gelen adama:

— Sen deli misin? Nesi var o adamın görecek... Bir de ta Talkan'dan gelmişsin. Onun inanılacak bir tarafı yoktur. Her hareketi saçmalıklarla doludur. Onu sizin gibi akılsızlar şımartıyor, o da kendisini bir şey zannediyor. Var git işine, kendini boşuna yorma! dedi. Çünkü kendisi Şeyh'e inanmıyor, onun bir sahtekâr olduğunu iddia ediyordu.

Ziyarete gelen adam, kadından bu sözleri dinledi ama, yine de kalbi bozulmuş değildi, inanıyordu, Hasan-ı Harkânî hazretlerinin büyüklüğüne... «Bu kadın ne sapık kadınmış. Ben illa da onu bulacağım», diyerek çarşıya çıktı ve Ustazın nerede olabileceğini sordu. Onu tanıyanlardan birkaç kişi dağda olabileceğini ve oduna gitmiş olduğunu söylediler. Adam dağın yolunu tuttu, içinden bazı şeyler geçiyor, bu adam hakkında neden bu kadar kötü konuştu bu kadın diye düşünüyordu ki, şehirden epeyce uzaklaşmıştı. Baktı ki karşıdan acaip bir şey geliyor ama tozu da dumana katıp geliyor, îyice, gelen şeyin ne olduğu farkedilecek kadar yaklaştığında

baktı ki, bir arslân, arslanın arkasında bir hayli odun, üzerinde de bir adam oturmakta... Şaşırmıştı adamcağız, bu nasıl şeydir böyle diye...

İyice yaklaştıktan sonra Hasan-ı Harkânî hazretleri arslanın üzerinden indi ve kendisini ziyarete gelen adama şöyle dedi:

— Biliyorum başına neler geldiğini... Eve gittin, sana bir takım şeyler söylediler ama, sen inanmadın. Fakat şunu iyi bil ki, sabır bütün sıkıntıları savar. Ben o kadına sabretmeseydim belki de bu dereceye ulaşamazdım. Ben onun yükünü çekmeseydim, bu arslân da benim yükümü çekmezdi, dedi.

Ziyarete gelen müridin îmanı bir kat daha artmıştı. Orada ona teslim oldu ve müridlik şerefine nail oldu...

Hasan-ül Harkânî (k.a.) Hazretleri Kars'ta medfundur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

«SEYAHAT YA RESÜLALLAH»

Meşhur Osmanlı Türk seyyahı Evliya Çelebi, seyahata ve birçok ülkeyi gezmesine başlamadan evvel başından geçen bir hadiseyi seyahatine vesile olarak gösteriyor ve şöyle anlatıyor:

Yemiş iskelesi yakınlarında Ahi Çelebi Camii denilen bir cami vardı. Bir gece rüyamda kendimi o camide gördüm. Derhal caminin kapısı açılıp içeri nur yüzlü, silâhlı bir kısım asker doldu. Sabah namazının sünnetini kılıp salavat getirmeye başladılar.

Aradan bir müddet geçtikten sonra, ben yanımda duran askere:

— Sultanım sizi tanıyabilir miyim? dedim.

— Aşere-i Mübeşşere'den Sa'd ibni Ebi Vakkas'ım, deyince mübarek elini öptüm.

— Bu nurlu adamlar kimdir? diye sorduğumda, bana onların nebilerin ruhları olduğunu söyledi. Ve arkadakileri göstererek, bunlar da diğer evliyaların, eshabın, Kerbelâ şehitlerinin ruhlarıdır... diye anlattı. Ve bana Hazreti Peygamberimizin gelip namaz kıldıracağını, Bilâl-i Habeşi hazretlerinin de müezzinlik yapacağını söyledi. Bana namazdan sonra mihhraptan kalkmadan Resûlullah'ın elini öper, «şefaat Ya Resûlallah» diyerek şefaat dilersin diye de öğretti Ebu Vakkas hazretleri.

Biraz sonra Hazreti Peygamber Efendimiz teşrif ettiler... «Esselâm-u Aleykûm Ya Ümmetîm» buyurdular. Oradakiler selâma mukabele ettiler. Bilâl-i Habeşi Hazretleri ile beraber müezzinlik ettik. Namazları kıldıktan sonra Hazreti Ebi Vakkas beni Resûlüllah'ın huzuruna getirdi ve:

Ya resulullah evliya kulun şefaat diler. buyurdular. Bana da «mübarek ellini öp!» dediler.

Ben, ağlayarak Resûlûllah'ın mübarek eline sarıldım ve öpmek üzereyken heyecandan kendimden geçmiştim. «Şefaat Ya Resûlallah» diyeceğim yere, «Seyahat Ya Resûlallah» demişim.

Hemen Hazret tebessüm edip, «Şefaati, seyahati, ziyareti, sıhhat ve elametle kolay eyle Ya Rabb!» buyurdular ve «elfatiha» dediler... Bütün eshap ve orada bulunanlar fatiha okudular, ben de teker teker hepsinin elini öperek oradan ayrıldım.

Ondan sonra Evliya Çelebi seyahata başlamıştır. Ve dünyanın birçok yerini gezmiş ve, haccı da eda etmiştir.

Evliya Çelebi'nin meşhur seyahatnamesinden anladığımıza göre, Evliya Çelebi sadece gezmekle kalmamış, gezdiği yerleri karış karış hesap ederek her haliyle kitabına almıştır. Bazı tenkidciler Evliya Çelebi'nin fazla mübalağa ettiği görüşünü savunurlarsa da hepsinde bir hakikat payı bulunmaktadır. Her şeyden evvel Seyahatname misline rastlanmayan bir tarih kitabıdır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEYAZIT VELÎ HAZRETLERİNDEN BÎR KISSA

Osmanlı padişahları arasında, Fatih Sultan Mehmed ve onun oğlu Beyazıt Veli gibi, Abdülhamid Han gibi evliya padişahlar çok gelmiştir. Aşağıda okuyacağınız hadise, Evliya Çelebi'nin kaydettiğine göre, Sultan Beyazıt Veli'de vuku bulmuştur.

Hazreti Fatih'in oğlu Sultan Beyazıt, saltanatları zamanında vefatından yedi sene evveline kadar et yememişlerdi. Bir gün o kadar çok paça yemek istedi ki, artık dayanamayacak hale gelmişti. Kendisi ise nefsine harp ilân etmişti, muvaffak olmak için uğraşıyordu. En sonunda bir tabak sirkeli ve sarımsaklı paça getirilmesini emretti. Paça çorbası geldikten sonra da önüne koyup yemedi ve nefsine hitaben:

— Ey nefis! işte arzu ettiğin paça. önünde, istersen çık da ye! deyince hemen ağzından gelinciğe benzer, iki gözlıri de kör, bir mahlûk çıkarak tabağın kenarına geçti ve paçayı köpek kuduz gibi içip bitirdi. Tatmin olduktan, çorbayı bitirdikten sonra da, geldiği yere- geri dönmek maksadıyla Beyazıt veli'nin hırkasından yukarıya doğru tırmanmaya başladı. Beyazıt Veli hazretleri elinin tersiyle vurup yere düşürdü, yerde tortop hale gelen mahlûku göstererek şunu öldürün diye bağırdı. Oraya en yakın hizmetçi gençlerden birisi yetişip ayağı altına alarak öldürdü.

Hadiseyi zamanın şeyhülislâmı duyduğunda:

— Kâmil insan kemalata nefis sayesinde erişir. Nefis insan vücudunun bir direğidir. Bunu kefenleyip gömmek gerek, diye fetva verdi.

Aynı insan cenazesi gibi yıkayıp kefenlediler ve cenazesini kılıp defnettiler. Cenazede sanki padişahın cenazesi imiş gibi çok kalabalık cemaat vardı. Beyazıt Kubbesi yakınında bir yere

defnedildi. Bundan dolayı halk Beyazıt Velî hazretleri için «iki kere ölüp cenazesi iki defa kılınan padişah» derlerdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MISIR'IN FETHİNDEN YAVUZ'A DÜŞEN HİSSE

Yavuz Sultan Selim tarafından Mısır fetholunup Emanet-i Mukaddese ve hilafet istanbul'a taşındığında, Yavuz, en emin adamlarından biri olan Kemal Paşa - zadeyi Mısır'ın emlâkinin yazılmasına memur etti. Kemal Paşa - zade riyasetindeki memurlar yazıp - çizdikten sonra Mısır'da her şeyin vakıf olduğunu ve istanbul'a bir şey getirmenin mümkün olmadığını bildirerek:

— Mısır'da uçan kuştan yerde gezen canlılara Kadar herşey vakıftır, dediler.

Bu haber kendisine ulaşan Osmanlı Sultanı Büyük Yavuz, kendisine hiç bir şey getirilemeyeceğini öğrenince:

— Zararı yok!.. Bize Hadim-ül Haremeyn olmak şerefi yeter, buyurdular.

Osmanlıların bir emperyalist olduğunu ve kendi idaresinde bulunan milletleri sömürdüğünü iddia edenlerin kulakları çınlasın. Osmanlılar kendi idaresindeki yerleri değil sömürmek, onlara hazineden yardım yaparak imar bile etmişlerdir. Bugün yabancı diyarlarda kalan Osmanlı eserleri bunun bir nümunesidir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MERKEZEFENDİ KUYUSUNUN HİKAYESİ

Halen istanbul'un, Topkapı civarında, istanbulluların ziyaret yerlerinden biri de Merkezefendi'nin tûrbesidir. Merkezefendi mezarlığına da adını veren bu büyük velînin menkıbeleri anlatılmakla bitmez. Bunlardan bir tanesi de Merkezefendi'deki kuyunun hikâyesidir. Bugün hâlâ kerametine inanılan bu kuyunun ilk kazılışının sebebi şöyle olmuştur:

Bir gün Şeyh Merkezefendi, seccadesini sermiş namaz kılmakta idi. Başını seccadeye koyduğu zaman yerin altından bir ses:

— Ya Şeyh! Ben burada yedibin yıldır kırmızı"renkli, sedef lezzetli hayat pınarıyım... Emrinle yeryüzüne çıkmaya hazırım. Beni Cenabı Hak humma hastalığına yakalananlara şifa olarak halketti. Elbette sen beni bu hapisten kurtaracaksın, diye yalvarmaya başlar. Şeyh Merkezefendi müridlerine:

— Gelin ahbaplar, şu seccadenin bulunduğu yerde bir kuyu kazalım, der ve Bismillah diyerek yere ayağını hızlıca vurur. Etrafında bulunan bütün sadık dervişleri başına üşüşür ve oraya bir kuyu kazılır.

Merkezefendi kuyusu diye anılan o kuyudan her kim her Sabah aç karnına besmele çekerek içerse humma hastalığından şifa bulurmuş. Şimdi hâlâ aynı kuyu durmaktadır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EVLİYALARDAN BİR KISSA

6 yüz sene cihana hükmetmiş Osmanlı imparatorluğunun manevî direkleri o büyük imparatorluğu ayakta tutmuşlardır. Bu büyük veliler her hususta Osmanlı idaresine yardımda bulunur, harp zamanında savaş meydanlarında, sulh anında ise memleket dahilinde padişahlara yol göstermişlerdir. Bunlardan birisi de Dördüncü Sultan Murat devrinde yaşamış, Armağani Mehmet Efendi namı ile meşhur validir. Aslen Foçalı olan Armağanî Mehmet Efendi, herkese bir elma hediye ettiğinden kendisine bu isim verilmiştir..

Armağanî Mehmet Efendi, bir gün Padişah'tan izin alarak akrabalarını ziyarete gidiyordu. Üsküdar tarafında Bostancıbaşı Köprüsünden geçerken vebalıların iyi ve kötü ruhları ile bizzat konuşup, kimlerin bu hastalıktan öleceğini ve kimlerin kurtulacağını öğrendi. Ve bir liste hazırlayarak "Dördüncü Murat Han'a takdim etti. Bu liste verildikten üç gün sonra istanbul'da öyle bir veba velvelesi vuku buldu ki, Armağanî Mehmet Efendi'nin listesine göre tam yedi gün içinde 70 bin insan ruhunu teslim etti.

Bu hadiseden sonra Armağanî Mehmet Efendi hazretleri içindeki sırrı meydana vurduğundan kendisi de memnun olmayarak Foça'ya gitti, ama oraya hemen varır - varmaz vefat etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EYYUB EL-ENSARİ HAZRETLERİNİN MEZARININ BULUNUŞU

Hazreti Fatih 21 yaşlarında İstanbul'un fethine karar vermişti. Büyük bir ordu hazırlayarak İstanbul'u kuşattı. Denizden ve karadan devam eden kuşatma, uzadıkça uzuyor, fakat bir türlü fetih müyesser olmuyordu. Hazreti Fatih'in ordusunda, zamanın manevî sahibi ve Kutb-ul Evliya Akşemseddin Hazretleri de bulunuyordu. Haliç tarafında çadırını kurmuş olan Akşemseddin Hazretleri, orduya moral veriyor, muhasara başlayalı 51 gün olmasına rağmen fethin gerçekleşmemesi bazı paşaların ve askerin moralinin bozulmasına vesile oluyordu.

Bu arada Fatih'i bile ikna etmeye çalışanlar:

— Sultanım bu zamana kadar 11 kez muhasara edilen istanbul'u almak bize de nasip olmayacak galiba, diyerek askerin geri çekilmesini istiyorlardı.

Fakat Fatih'in hocası Akşemseddin hazretleri, Hazreti Fatih'e müjdeyi vermişti:

— Mutlaka İstanbul fethedilecek ve Resûlüllah'ın övdüğü kumandan ve asker siz olacaksınız, diyordu. Hazreti Fatih'e muhasaradan çekilmemesini tavsiye ediyor, cesaret veriyordu.

Hazreti Fatih, Beyaz atının üzerinde devamlı asakiri Islâmiyeyi kontrol ediyor:

— Askerlerim, yılmayın bıkmayın... Ya ben Bizans'ı alırım, ya Bizans beni, diyerek hocasının talimatını tatbik ediyordu.

Akşemseddin hazretleri Haliç tarafınnda çadırını kurmuş devamlı Allah'a yalvarmakla meşguldü. Hatta birkaç gün çadırından hiç dışarı çıkmadığı oluyordu. Son zamanlarda yine bir gün bazı ileri gelen kumandanlar, Hazreti Fatih'e:

— Sultanım, siz bir ihtiyarın sözüne uyup bu kadar askeri boşuna burada tutuyorsunuz. Halbuki size nasihat eden, fethin gerçekleşeceğini söyleyen hocanız, askerin arasına bile girmiyor. Devamlı, çadırında istirahat etmekle meşgul. Artık vazgeçelim bu davadan, demeye başladılar.

Bunun üzerine Hazreti Fatih, biraz üzüntülü biraz da mahcup ve kızgın halde Akşemseddin hazretlerinin çadırının bulunduğu yere vardı, atından indi. Çadıra yaklaşıp kulak verdi ki, hiç bir ses gelmiyor. Kılıcını çekerek çadıra doğru yürüdü.

— Eğer bize akıl veren hocam kendisi uyuyorsa kafasını keseceğim, diyordu.

Bütün ileri gelenler orada manzarayı seyrediyorlar ve neticeyi merak ve heyecanla bekliyorlardı.

Hazreti Fatih çadırın bir kenarından açıp baktı ki, Yüce Velî yatıp uyumak değil, günlerden beri gözlerine uyku koymamış, başı secdede Allah'a dua ile meşgul. Hatta öyle ki, gözlerinden akan mübarek yaşlar başını koyduğu yeri ıslatmış, başı çamur içinde kalmış, alnını secdeye koyduğu yere, mübarek başının izi çıkmıştı. Bu hali gören Hazreti Fatih, hocasına bir kat daha inançla başında bekledi ta ki Akşemseddin hazretleri başını secdeden kaldırıncaya kadar. Akşemseddin hazretleri başını secdeden kaldırdığında, padişahın, başında beklediğini gördü ve-şöyle dedi:

— Müjdeler olsun beyim! Resûlüllah'ın alemdarı Ebû Eyyûbu En-sarî burada gömülüdür... Allah'ın hikmeti seccademizi hazreti Eyyûb'un mezarı üzerine döşemişler, hemen şurayı kazsınlar, buyurdu. Akşemseddin hazretlerinin müridlerinden üç kişi orayı kazdılar. Derinliği üç ziraa varınca, dört köşe bir somaki mermer göründü. Üzerinde; «Haza kabr-i Eba Eyyûb-el Ensarî = Burası Eyyûb el Ensarî nin kabridir» yazılı idi. Taş kaldırıldı... Aradan asırlar geçmesine rağmen, Hazreti Eyyûb'un mübarek vücutları safranla boyanmış kefen içinde tab - taze duruyordu. Mübarek ellerinden birinde, tunçtan bir mühür vardı. Taş olduğu gibi geri kondu, mezarın üzeri kapatıldı.

Bu manzarayı gören İslâm ordusu, bir kat daha îmanla Bizans'ın üzerine yürüdüler ve dünyada misli görülmemiş bir askerî taktikle Ege denizinden 70 parça donanmayı Beyoğlu'ndan ve Kasımpaşa sırtlarından Haliç'e indirdiler. Şimdilik Galata Köprüsü'nün olduğu yer Bizans'lılar

tarafından kontrol edilmekte idi. Bu gemilerin nereden geçmiş olabileceği hususunda akıl erdiremeyen düşman, Haliç'ten de top ateşiyle karşılaşınca şaşkına döndüler ve büyük bir moral kırıklığına uğradılar..

Bundan sonra muhasaranın 51. günü şimdiki Edirnekapı'dan asker var gücü ile hücuma geçti, İslâm askerleri surlara- tırmandıkça düşmanın aman vermez ok ateşiyle karşılaşıyorlardı. Şehit olarak yere düşen askerin elinden Osmanlı bayrağını alan ikinci kahraman yine azimle surlara tırmanmaya devam ediyordu. Ne olursa olsun şehit olacaklar, gazi olacaklar ve İstanbul'u alıp, Hazreti Peygamberimizin: «Kostantiniyye elbette fetholunacaktır. O'nu fetheden Fatih ne güzel kumandan, onun askeri de ne güzel asker» Hadîs-i Şerifinin sırrına, ma zhar olmaya gayret ediyorlardı. Nitekim kısa zaman sonra Bursa'nın Ulubat'ından Hasan isimli bir yiğit: «Allahü Ekber Allahü Ekber» sâdâlarıyla Edirnekapı surlarının tepesine bayrağı dikip şehadet mertebesine o da kavuştu.

Ondan sonra artık istanbul alınmıştı. Açılan kapıdan büyük Kumandan hazreti Fatih ve O'nun muhterem hocası büyük velî Akşemseddin hazretleri tekbir ve tehlil nidalarıyla surların içine girdiler. Aya-sofya'nın olduğu yere doğru ilerliyorlardı... Bizans kızları yeni padişahlarını karşılamak istiyorlar ve ellerine aldıkları gül demetlerini padişah zannederek en önde giden Akşemseddin hazretlerine uzatıyorlardı. Akşemseddin hazretleri anlamıştı, onların maksadını:

— Padişah ben değilim. Şu arkadaki gençtir, siz ona verin ellerinizdekini,. diyerek kır atının üzerinde bütün haşmetiyle duran Fatih'i gösteriyordu.

Ayasofya meydanına gelindiğinde büyük Fatih atından indi, secdeye kapanarak yerleri öptü. Kendisini takip etmekte olan askerlerine, kısa bir konuşma yaparak fethin ehemmiyetini anlattı ve Cuma'ya kadar Ayasofya kilisesinin cami haline getirilmesini emretti.

İstanbul Salı günü alınmıştı. Üç gün içinde cami haline tahvil edildi ve ilk Cuma'yı Hazreti Fatih kıldırdı.

Namazı kıldırmadan evvel arkasında saf bağlayan cemaata dönerek şöyle seslenmişti:

— Ey cemaat içinizde kim ikindi namazını kazaya bırakmamışsa namazı o kıldırsın.

Fakat cemaat içinden kimse çıkmaya cesaret edemedi ve Fatih Sultan Mehmed: «Anlaşılan bu görev de bize düştü» diyerek geçip Cuma namazını kıldırdı.

Namaz esnasında Fatih'in üç defa tekbir getirdiği rivayet edilmektedir. Namazdan sonra neden üç defa tekbir getirmek lüzumunu duyduğu sorulunca mübarek şu cevabı vermiştir:

— Birinci tekbirde Ka'be'yi göremedim, ikinci'de ise şüphelendim. Üçüncü tekbiri aldığımda Ka'betullah karşımda idi... Artık şüphem kalmamıştı kıblenin doğruluğuna, ondan sonra namaza devam ettim, buyurmuşlardır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

VELİNİN EDEBİ

Zamanının manevî reisi Beyazıd-ı Bestamî hazretlerine bir zat hakkında velî olduğu bahsedilerek üstünlükleri anlatılmıştı. Beyazıd-ı Bestamî hazretleri o zatı görmeye gitti. Ziyaretine gittiği zat camiden çıkıyordu. Camiden çıktıktan sonra Beyazıt hazretlerinden habersiz olarak ilerlerken kıble tarafına tükürdü. O'nun bu halini gören büyük velî Beyazıd-ı Bestamî hazretleri görüşmek lüzumunu duymadığı gibi selâm bile vermeden gerisin geriye dönüp gitti. Sonra neden görüşmeden geri döndüğünü soranlara da, mübarek şunları söyledi:

— Şeriatın adabından bir edebe bile dikkatli olmayan bir kimse nasıl olur da Allah'ın esrarına vakıf olur

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İNGİLİZ GENERALİ HAMILTON'UN RÜYASI

21 Eylül 1915 günü idi. İmroz Adasında çadırımın içinde küçük karyolamda yatıyordum. Birdenbire kendimi buz gibi suların içinde buldum. Birisi beni denizin dibine doğru çekiyordu, boğuluyordum, iki kuvvetli elin, boğazımı sıktığını hissediyordum. Bu iki kuvvetli el beni hem boğuyor, hem de denizin dibine doğru çekiyordu. Gittikçe nefesim kesiliyordu. Fakat tam bu sırada kan ter içinde uyandım. Vücudum zangır, zangır titriyordu. Boğazımı sıkan iki kuvvetli eli uyandıktan sonra da görür gibi oldum. Çadırın içinde sanki bir hayalet dolaşıyordu. Fakat karanlıkta bu hayaletin yüzünü seçemiyordum. Hayalet kaybolduktan sonra rahat nefes alabildim.

Çadıra bir düşman mı girmişti? Buna imkân yoktu. Uyandıktan sonra, saatlerce rüyanın tesiri altından kurtulamadım. Kafamda acaip düşünceler dolaşmaya başladı. Üzerimize bir tehlike çökmüş, bizleri meş'um bir akibet mi bekliyor diye düşündüm.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALLAH İÇİN VURMUŞTUM

Yavuz Sultan Selim Han Hazretleri Çaldıran Zaferini kazandıktan sonra ölüler arasında dolaşıyordu, ölülerin içinde düşman askerlerinden birisinin kellesinin hiç zedelenmeden kesildiğini görüp merak etti. Ve yanında bulunan vezirlerine emrederek:

— Bu kelleyi tek vuruşla kim kesti ise onu bulun bana getirin, dedi.

Paşalar hemen asker içine dağıldılar ve bu yiğit askeri aramaya başladılar. Sora sora nihayet o asker bulundu ve Yavuz Sultan Selim Han Hazretlerinin huzuruna getirildi.

Yavuz, o askere:

— Evlâdım bu başı böyle sen mi kestin? diye sordu.

Meselenin ne olduğunu pek anlayamayan asker biraz durakladıktan sonra:

— Ben kestim, Sultanım, dedi.

Yavuz askerden memnun olmuştu... Belinden kılıcını çekerek askere verdi ve orada bulunan ölüme mahkûm esirlerden birisini göstererek:

— Şunun başını da öyle bir vurmaya kesebilir misin? diye sordu.

Asker soğukkanlılıkla kesebileceğini söyledi. Hazreti Yavuz Selim Han, haydi görelim bakalım nasıl kestin diyerek bir vuruşta kesilmesi için emir verdi. Elinde kılınç olduğu halde bekleyen genç yiğit bütün gücüyle vurduysa da kelle kopmadı, yani asker harpte kestiği gibi adamı ensesinden kesememişti.

Oradakiler şaşkınlık içinde iken Yavuz askere, niçin kesemediğini sorduğunda, aldığı cevap çok calib-i dikkat oldu.

Asker, Yavuz Sultan Selim'e:

— Hünkârım, harp meydanında Allah için kılıç vurdum ve bir vuruşta kestim. Fakat şimdi ise senin rızan için kılıç çekiyorum ve onun için de bir vuruşta kesemedim. Allah rızası için yapılan bir işle padişah iması için yapılan bir iş bir olmasa gerektir, dedi.

Büyük kumandan hazreti Yavuz:

— Ben anlamıştım zaten ondan olduğunu, seni tebrik ederim evlâdım, dedi ve bir kese altın hediye etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DERVİŞLERE TEKKE YAPTIRAN HRİSTİYAN

Hicrî 161 yıllarında yaşamış evliyaullahtan Ebu Haşim-i Sufî Hazretlerinin müritleri bir hayli kalabalıktı. Fakat toplanıp ibadet edecek bir yerleri de yoktu.

Birgün bir hristiyan emir ava çıkmıştı. Yolda Ebu Haşim es-Sûfî'nin müridlerinden iki kişinin birbirleri ile buluştuklarını gördü. Onlar musafaha yaptıktan sonra kucaklaştılar, orada oturdular, yanlarında yiyecekleri ne varsa ortaya serip beraberce yediler. Sonra da kırk yıllık ahbap gibi kucaklaşarak vedalaşıp ayrıldılar.

Onların bu samimiyetle ülfet etmelerini seyreden hristiyan emiri, hallerine hayret etmiş ve onların o hareketi çok hoşuna gitmişti. Biribirlerinden ayrıldıktan sonra orada kalan müridi yanına çağırdı ve:

— O ayrıldığın, biraz evvel beraber yemek yediğiniz adam kimdi?, diye sordu.

O zat:

— Bilmiyorum, diye cevap verdi. Emir yine sordu:

— Buluşmanızın sebebi ne idi?. O zat:

— Hiçbirşey değildi, diye cevap verdi. Hristiyan emir:

— Buluştuğunuz zat nereli idi biliyor musun?, dedi. O zat:

— Bilmiyorum, diye cevap verdi. Hristiyan emir bu sefer o zata:

— Sizin toplanıp sohbet ettiğiniz, ibadet ettiğiniz bir yeriniz var mı? diye sordu.

O zat, ona da: «Yoktur!» diye cevap verince hristiyan daha fazla hayret etti. Bunlar biribirlerini tanımadıkları, daha evvel oturup sohbet etmedikleri halde, bu kadar kısa bir görüşme ile nasıl samimî oluvermişlerdi. Kendisi hristiyan olmasına rağmen onların bu hareketinden çok duygulandı ve müride orada söz verdi:

— Ben sizin toplanıp zikredeceğiniz bir hangâh (tekke) yaptıracağım, dedi ve kısa zaman sonra da Şam'ın yakınında Ramle'de bir yer inşa ettirdi.

Hristiyanın bu samîmi hareketi Cenab-ı Allah'ın hoşuna gitmiş olacak ki, sonunda hristiyan da o tekkede Ebu Haşim es-Sufî Hazretlerinin müridi olarak onlara hizmet etti. Her ne kadar insanlar zahiren biribirlerini tanımasalar da, ruhlar biribirlerini tanımaktadır. Alem-i Ervah'ta tanışıp görüşmektedirler. Dünyada da her ikisi biribirlerinden memnun olurlar, yani ikisi de iman etmiş olurlarsa anlaşıp kaynaşmaları çok kolay olur ve samîmi olmaları için hiçbir maddi menfaat gerektirmez.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KERÂMET-İ EVLİYAYA BİR MİSAL

Evliya-ı Kiramdan Ebûîl - Esved-i Rai Hazretleri, bir zamanlar çölde ehline Ve müritlerine:

— Ben gidiyorum. Allah'a emanet olunuz, deyip ayrıldı.

Kız kardeşi kırbasını süt ile doldurmuştu. O da içinde ne olduğunu bilmeden matarayı alıp gitti. Bir müddet gittikten sonra taharet edip abdest alması icap etti. Taharet etmek istediğinde mataradan süt aktı. Olduğu yerden geri dönüp kız kardeşine:

— Bana süt değil su lâzımdır. Mataraya su doldur!, dedi. Kız kardeşi de matarasını su ile doldurdu.

O yine:

— Allahaısmarladık, deyip gitti.

Yolda abdest icab ettiği zaman matarasındaki sudan taharet eder abdest alır, acıktığı zaman da aynı mataradan süt akar, onu içerek doyardı. Böylece uzun zaman insanlardan uzak halde hem ibadetini ediyor hem de hiçbir açlık sıkıntısı çekmiyordu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DİLENCİ KADIN

Nişabur'da Irakıya adlı ihtiyar bir kadın vardı. Kapı kapı dolaşarak bir şeyler dilenir ve onunla geçinirdi. Ne bulursa kanaat eder, birşey bulamazsa da Allah'a şükrederdi.

Öldükten sonra onu rüyada gördüler. «Halin nasıldır?» diye sorduklarında şöyle anlattı:

— «Ben buraya geldiğimde bana, dünyadan ne getirdin? diye sordular. Ben de, ah, ah! Ben bütün ömrümü dilencilikle geçirdim. Her-kapıya vardığımda bana "Allah versin" derler ve beni hep bu kapıya havale ederlerdi. Şimdi siz de bana ne getirdin? diye soruyorsunuz. Ben ne getirebilirdim ki, dedim. Bunun üzerine gaipten bîr ses, "Doğru söylüyor, bırakın onu!" dedi ve beni şimdi buraya koydular, rahatım iyidir» diye anlattı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞEYHİN KEDİSİ

Zamanın ulularından Ahi Fere Zencanî Hazretleri'nin bir kedisi vardı. Evinde de hiç misafir eksik olmazdı. Her zaman müritleri ziyarete gelirler o da müridlerine bir şeyler ikram ederdi.

Gelecek misafirlere yemek hazırlamak istendiği zaman kedi çağrılırdı. Kedi ne kadar miyavlarsa hizmetçi tencereye o kadar su ilâve ederdi. Her miyavlaması için bu miktar, bir bardaktı. Bir gün yemek hazırlandı, misafirlerin önüne kondu. Fakat gelen misafirlerin sayısı hazırlanan yemekten bir fazla çıktı. Kedinin eksik miyavlamasına şaşırıp kaldılar. Biraz sonra kedi misafirlerin içine girdi, misafirleri teker teker kokladı. Ve en sonunda da birinin üzerine vardı, işedi. Sonra araştırıldığı zaman o kimsenin bir gayr-i müslim (dinsiz) olduğu anlaşıldı.

Yine bir gün, aşçı çömleğe sütlaç yapmak için süt doldurmuştu. Bir zehirli yılan gelerek çömleğin içine girdi. Aşçının bundan haberi yoktu, kedi gelip çömleğin etrafında miyavlamaya ve feryat etmeye başladı. Aşçı kedinin bu halinden bir şey anlamıyordu. Onu azarladı ve oradan

kovaladı. Fakat bir fırsatını bulan kedi kendini çömleğin içine attı ,ve öldü. Çömleği boşalttıkları zaman kara bir yılanı çömleğin içinde ölmüş olarak buldular.

Şeyh Ahi Fere Zencanî Hazretleri:

— O kedi kendini dervişlere feda etti. Onu yıkayıp kabre koyunuz ve ziyaretgâh ediniz, buyurdu.

Halen kabri Zencan'da ziyaret yeri olarak bilinmektedir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞAKIK BENHİ ÎLE İBRAHİM EDHEM'İN KONUŞMASI

Birinci tabakadan olan Şakik bin ibrahim El-Belhî Hazretleri (k.s.) ibrahim Edhem Hazretleri ile sohbet etmiştir. Zamanın mânevi erleri arasındaki o sohbetin nasıl geçtiği insan zekâsının anlayabileceği bir şey değildir. Ne var ki aşağıya aldığımız bir kıssa onların ne kadar Hakka teslim olduklarını beyan hakkında küçük bir misâldir.

Birgün Şakik Belhî Hazretleri ile ibrahim Edhem Hazretleri sohbet ederlerken Hz. Şakik:

— Günlük yaşayışınızı teminde nasıl hareket edersiniz?, diye İbrahim Edhem Hazretlerine sordu.

İbrahim Edhem Hazretleri ona şu cevabı verdi:

— Birşey bulursak şükrederiz, bulamadığımız zaman da sabrederiz...

Hazreti Şakik'in bu söze cevabı şöyle oldu:

— Ya Edhem! Horasan'ın köpekleri de böyle yaparlar! ibrahim Edhem Hazretleri:

— Öyleyse siz ne yaparsınız?, diye sordu. Şakik'i Belhî Hazretleri:

— Biz bulduğumuz zaman dağıtır, bulamadığımız zaman da şükrederiz', diye cevap verince, İbrahim Edhem Hazretleri onu ahundan öperek:

— Üstad sensin!, dedi.

Siyerü'ssalihîn kitabında bu hikâyenin tersi olduğu" yazılmaktadır. (Fefhem)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BENİ KAFİR KABRİSTANINA GÖMÜN

Meşayihtan Ebûl Garip el-İsfehanî Hazretleri Tarsus'u çok severlerdi. Şiraz'da hastalandı, ölüm döşeğine yattı.

Etrafına toplananlara:

— Ben ölürsem beni burada kâfir kabristanına gömünüz. Ben bunu sizden Allah hakkı için istiyorum. Sizden başka hiçbir isteğim yok, dedi.

Dostları şeyhin bu sözüne bir mânâ verememişlerdi. Hayret ederek:

— Bu nasıl söz! Neden seni kâfir kabristanına gömeceğiz? dediler. O şöyle buyurdu:

— Hak Teâlâ'ya yalvarıp duruyorum. Eğer senin yanında benim bir kıymetim varsa beni Tarsus'ta vefat ettir, diyorum. Ama şimdi burada vefat ettiğime göre, demek ki yanında hiçbir kıymetim yokmuş... Ondan dolayı ben burada ölürsem kâfir kabristanına defnedin, dedi.

Fakat ölümünün vukuunu beklerken o vefat etmedi, çok kısa zamanda biraz iyileşti ve Tarsus'a gelerek orada çok geçmeden vefat etti. Kabri şerifi Tarsus şehrindedir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HİÇ FİL ETİ YENİR Mİ?

Ebû Abdullah el Kalansî (k.a.) hazretleri zamanın büyüklerindendir. O başından geçen bir hadiseyi şöyle anlatmaktadır:

— «Seyahatlerimin birinde gemiye binmiştim. Şiddetli rüzgâr esmeye başladı. Büyük bir tufan oldu. Gemide bulunanlar dua ederek ağlaşmaya başladılar. Türlü türlü adaklar adıyorlardı. Bense onların bu haline seyretmekten başka bir şey yapmıyor sadece bir kenara çekilmiş Allah'ıma hamdediyordum. Gemidekilerden birkaç kişi, gelip bana:

— Sen de bir şey adasana! dediler. Ben onlara: — Benim bir dünyalığım yok ki, ne adak adayayım, dedim. Bırakmadılar, çok sıkıştırdılar... İlla da birşey adamamı istiyorlardı. Ben: -

— Allah'ım, eğer bu belâdan kurtulursam asla fil eti yemeyeceğim, diye adakta bulundum.

— Bu senin yaptığın nasıl adak, hiç fil eti yenir mi? dediler. Ben onlara:

— Allah öyle aklıma getirdi. Dilime onu söyletti Allah, dedim.

Çok geçmeden bindiğimiz gemi battı. Bir grupla beraber yüzerek sahile çıktık. O arada birkaç gün geçtiği halde hiçbir şey yememiştik. Çok da acıkmıştık. Ansızın bir fil yavrusu çıkageldi. Bulunduğumuz yerin yakınlarında hiçbir insan emaresi, köy - kasaba gibi şey yoktu. Yanımdakiler fil yavrusunu kesip yediler, bana da yemem için çok ısrar ettilerse de ben:

— Fil eti yemeyeceğime dair ahdettim, adağım var, dedim ve filin etinden yemedim.

— Zaruret halinde yenir illâ da ye! dedilerse de yemedim.

Onlar bir miktar yedikten sonra uyuyakaldılar... Biraz sonra onlar uykuda iken o filin anası yavrusunun gittiği yerden gelerek, koklaya koklaya kemiklerini buldu. Sonra da o kokudan kimde buldu ise ayakları altına alarak teker teker öldürdü. Sıra bana geldiğinde beni iyice muayene eder gibi tekrar tekrar kokladı. Bende yavrusunun kokusundan bir eser bulamayınca da arkasını dönerek hortumuyla binmemi işaret etti. Bir ayağını kaldırarak tekrar tekrar işaret ediyordu. Anladım ki binmemi işaret etmekte... Bindim... Üzerine bindikten sonra doğru oturmamı işaret etti. Ben de biraz daha doğru oturmaya çalıştım.

Ben üzerine bindikten sonra fil o kadar sür'atle yol almaya başladı ki, tarifi imkânsız. Beni etrafı yeşillik ve sürülmüş tarlaları olan bir yere götürdü. Aşağı inmem için işaret etti. İndim. Ben yere indikten sonra o evvelkinden daha sür'atli bir şekilde uzaklaşıp gitti.

Sabah olunca karşımda bir grup insan gördüm. Beni yanlarında beraber götürdüler. Tercüman vasıtasıyla anlaşıyorduk. Tercümanları bana durumu, buraya nasıl geldiğimi sordu. Ben başımdan geçenleri olduğu gibi anlattım. Hayretler içinde kaldılar...

Bana:

— O senin anlattığın yerden burası kaç günlük mesafedir, biliyor musun? dediler.

Bilmediğimi söyledim. Ancak bir günde geldiğimi bildirdim.

— Orası sekiz günlük yoldur, fil nasıl seni bir günde getirmiş... dediler.

Sonra bana lüzumlu gıdayı temin ettikten sonra memleketime gelebilmem için hem azık verdiler, hem de binek için bir at verip yolcu ettiler...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

AHDİ BOZMANIN CEZASI

Cafer-i Huldî Hazretleri, Hayrun - Nessac Hazretlerine:

— Senin mesleğin dokumacılık mıdır? diye sordu. Hayrun - Nessac Hazretleri O'na:

— Hayır!, diye cevap verdi. Hazreti Cafer:

— Öyle ise sana niçin Nessaç (bez dokuyucu) diyorlar, diye sorunca, Hayrun-Nessaç Hazretleri sebebini şöyle anlattı:

— Ben bir zamanlar bir daha taze hurma yemeyeceğim, diye Allah'a ahdetmiştim. Bir gün nefsim çok fazla taze hurma arzuladı. Gittim, çarşıdan bir miktar taze hurma aldım. Bir kenara çekilip yiyecektim. Bir tanesini yeyince karşımda bana bakan bir adam gördüm:

— «Seni kaçkın seni», diyerek beni yakaladı.

Meğer adamın Kayr adli bir kölesi varmış, kaçmış... Beni ona benzetmiş, insanlar başıma üşüştüler:

— Vallahi bu senin kölen Hayr'dır, dediler.

Şaşırdım kaldım.

Nasıl belâya uğradığımı ve günahımı anladım. Ama iş işten geçmişti. O beni diğer bez dokuyan kölelerinin yanına götürdü-:

— Ey efendisinden kaçan köle! Daha evvel ne yapıyorsan şimdi de onu yapacaksın. Kaçıp da kurtulacağını mı sandın? Geç bakalım işinin başına!, dedi.

Ben çaresiz kalmıştım. Geçtim bez tezgâhının başına, başladım dokumaya... Sanki kırk yıllık dokumacı imiş gibi dokumaya başladım.

Dört ay kadar orada bez dokudum. Birgün sabah namazı vakti idi. Abdest alıp mescide girdim, iki rekat namaz kıldıktan sonra:

— Ya Rabbi! Bir daha ahdimden dönmeyeceğim. Sen beni bu işten kurtar!, diye dua ettim.

Sabahleyin Hayr isimli kölenin benzerliği benden gitti, eski halime çevirdi Allah (C.C.) beni... Asıl suretime döndüğümü gören adam, beni serbest bıraktı, memleketime geri geldim. Böylece de o belâdan kurtulmuş oldum, işte bez dokuyucusu mânâsına (Nessaç) ismi bana bu hâdiseden kaldı. Bu isim bana Hak Teâlâ'nın verdiği bir cezadan dolayıdır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MANİFATURACI İLE ŞEYH

Birgün Şeyh Ebu Bekr-i Tahir Hazretleri bir manifaturacı dükkânının önünden geçiyordu. Manifaturacının oğlu şeyhin bağlılarındandı. Babası dükkânda olmadığı halde dükkânı bırakıp şeyh ile birlikte gitti. Babası geldiğinde oğlunu bulamadı. Doğruca şeyhin yolunu tuttu. Oğlunu şeyhin huzurunda buldu. Şeyhin yanında oğluna bağırıp çağırdı. Bir hayli eziyet ettikten sonra alıp götürdü.

Ebu Bekr-i Tahir Hazretleri o geceyi geçirdi ama, çok huzursuz olmuştu. Sabah olunca cariyesini de alarak manifaturacının yanına vardı ve dışarı çağırarak:

— Dün geceyi çok huzursuz bir vaziyette geçirdim. Dünya malı olarak da bir cariyem var. Eğer seni incittiğimden dolayı kabul edersen bunu sana verdim gitti, beni bağışla... Yok eğer kabul etmezsen azat ettim gitti, dedi.

Manifaturacı hata ettiğini anlıyarak hemen şeyhin ayaklarına kapanıp özür diledi ve:

— Ey Şeyh! Günahı ben işliyorum, sen özür diliyorsun. Sen benim hatamı affet!, dedi. Şeyh:

— Doğrusu günahı sen işledin ama, elemi bana erişti, beni rahatsız etti, dedi ve cariyesini azat ederek serbest bıraktı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÇOCUK SEVGİSİ

Halife Hazreti Ömer (r.a.) Eshab-ı Kiram'dan bir zatı vali tâyin etmek üzere huzuruna çağırmıştı. Hazreti Ömer'in torunlarından biri çıkageldi. Hazreti Ömer torununu kucakladı, öptü ve onun gönlünü hoş etti. Orada bulunan zat Hazreti Ömer'e (r.a.):

— Ya Ömer! Sen çocukları sever misin? Halbuki ben, on tane torunum olduğu halde hiç birisini bu zamana kadar kucağıma almadım ve öpmedim, dedi.

Hazreti Ömer ona:

— Allah senden merhameti kaldırmışsa ben ne yapayım? dedikten sonra «Kendi çocuğunu ve torununu sevmeyen, halkı hiç sevemez» diyerek vali tâyin etmekten vazgeçti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ZAHİRİ KERAMETİN TEHLİKESİ

Evliyaullah'tan bir zat, çölde susamıştı ve etrafta hiçbir su bulmanın da imkânı yoktu. Cenab-ı Allah ona gökten içi soğuk su ile dolu alton bir kadeh indirdi. Susuzluktan bunalmış vaziyette olan derviş, Allah tarafından gönderilen suyu içmedi:

— Senin izzetin hakkı için bu suyu içmeyeceğim... Bir arabî, eliyle bir sille vursa ve onun karşılığında da bir içim su verse, onu içerim, ama senin gönderdiğin suyu içmem! Çünkü bana gurur korkusundan, keramet yolundan su lâzım değildir. Sen benim içinde de su izhar etmeye ve beni susuzluktan kurtarmaya kadirsin. Zahiri keramet tuzaktan emin olmadığı için bu suyu içmeye cesaret edemem, diyerek suyu içmekten içtinap etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CEZA OLARAK ELİ KESİLEN ŞEYH

Şeyh Hammad (Ebu'l-Hayr Tınatî) Hazretlerinin bir eli kesikti. Bir gün müridlerinden biri küstahlık ederek ona elinin kesilmesine sebep olan şeyin ne olduğunu sordu. Şeyh Ebû'l-Hayr Tınati Hazretleri elinin kesilmesine sebep olan hâdiseyi şöyle anlattı:

— Gençliğimde bir günah işledim. Ondan dolayı elimi-kestiler, buyurunca ne zaman olduğunu sordular.

Hz. Şeyh de meseleyi başından anlatmaya başladı:

— Ben mağrip diyarında oturmakta idim. Sefere çıkmayı ve biraz gezmeyi arzuladım. Tınattan ayrılıp İskenderiye'ye geldim. Orada oniki sene kaldım, iskenderiye'den sonra Dimyat'a dökülen ırmak kenarına dağa kamıştan bir ev yapmıştım. O sıralarda Dimyat'a çok gelen - giden olurdu. İrmağın başına otururlar, yemeklerini yerler ve sofralarının artıklarını da kalenin dibine dökerlerdi. Ben kimseden habersiz, oradaki köpeklerle beraber dökülen ekmeklere üşüşür ve nasibimi alırdım. Yaz mevsiminde bütün azığım bu idi.

Kış olunca ise evimin etrafında çok saz yetişirdi. Ben sazların kökünün tazesini ve beyazını alarak yerdim, kurularını atardım. Kışın da azığım bu idi.

Birgün hatırıma:

— Ey Ebu'l-Hayr, sen kendini mütevekkil zannedersin. Halkın yapmadığını yapıyorum zannedersin ama otlaklarda otluyorsun, birşeyler bulup yiyorsun, diye geldi. Kendi kendime: «ilâhî bundan sonra yerden biten hiçbir şeye el sürmeyeceğim, onlardan hiçbir şey yemeyeceğim. Ancak bana kendi lâfzından gönderirsen onu yiyeceğim. Senin izzetin hakkı için buna söz veriyorum», dedim. Böylece 12 gün geçti, namazın farzını sünnetini ve nafileleri tamamen kılıyordum.

12 gün de sadece nafileleri terk ederek namaza devam ettim. Sonra sünneti terkettim. 12 gün sadece farz namazı kılmaya başladım. Sonra kıyamdan, daha sonra da oturarak da kılmaktan âciz kalarak farzları da eda edemez olmuştum. Sırrımla niyaz ederek: «Allahım bana farz kıldığın bir hizmetten sorguya çekmen ve kefil olduğun rızkımı da göndermen gerekir. Kefil olmakta devam ettiğin o rızkı bana fazlından ihsan eyle!...» diye yalvardım.

Ansızın önümde iki yuvarlak daire görüldü, içinde de birşey vardı. O iki yuvarlak kurs her gece bana gelir ben de içindekini yer, gıdamı temin ederim. (Şeyh yediği şeyin ne olduğunu söylemediği gibi yanındakiler de ne olduğunu sormadılar.)

Böylece bir müddet devam ettikten sonra bana gaza için sınır boyuna gitmem işaret edildi. Buralarını müslümanlar ellerinde bulunduruyorlardı. Ben sınır boyuna gittim. Bir köye vardım. Cuma günü idi.

Mescidin kapısında bir kaç kişi toplanmışlar sohbet ediyorlar, birisi anlatıyor öbürleri dinliyorlardı. Anlatan Zekeriyya Aleyhisselâmın ağaca saklandığını ve müşrikler tarafından testere ile kesildiğini anlatmakta idi. O'nun sabrından bahs ederken ben içimden şöyle geçirdim: «Eğer ben de olsaydım orada sabrederdim.»

Oradan ; ayrılıp sınır boylarından Antakya'ya geldiğimde dostlarım bana bir kılınç - kalkan verdiler. Sonra sınır boyuna müteveccihen oradan ayrıldım. Düşmandan korkarak duvar arkalarına sığınmaktan Allah'tan haya ettiğimden oralardaki meşeliğe geçtim. Gece deniz kenarına gelir, abdest alır, namaz kılardım. Gündüz olunca da yine o meşeliğe geçer düşmanın gelmesini beklerdim.

Birgün meşelikte gezerken yemişlerinin bazısı olgunlaşmış, bazısı henüz olgunlaşmamış bir meyve ağacı gördüm. Bu çok hoşuma gitmişti. Allah'a verdiğim sözden o anda gafildim.. Elimi uzatarak yemişlerden bir miktar topladım. Sonra birkaç tanesini yemeye başladım. Bir kısmı ağzımda bir kısmı da elimde olduğu halde yeminim aklıma geldi. Hemen elimde olanları serptim, ağzımdakileri tukurdum. Kendi kendime mihnet ve belâ vakti yaklaştı, dedim. Kılıcımı - kalkanımı ve mızrağımı bir kenara attım, bir ağacın dibine varıp elim şakağımda düşünmeye başladım. Hata işledim. Şimdi benim halım ne olacak diye düşünüyordum. Ben dalgın dalgın düşünmekte iken bir bölük atlı silâhlı kişi gelerek etrafımı sardı. Sonra beni yaka - paça deniz kenarına emir (Reislerinin) yanına götürdüler.

Daha evvel bazı köylüler de benim gibi yakalanarak sultanın huzuruna getirilmiş, bekletiliyorlarmış. Sultan bana:

— Sen kimsin? Necisin? dedi. Ben:

— Allahın kullarından bir kulum, deyince de orada bulunan esir köylülere tanıyıp tanımadıklarını sordu. Tanımadıklarını söylediler. Onlara:

— Bu sizin büyüğünüz, fakat siz onu mazur göstermek için tanımadığınızı söylüyorsunuz, kendinizi feda ediyorsunuz, dedi.

Biraz sonra da kararını verdi. O kalabalıktan birer birer ayırıp birer el, birer ayaklarını kestiler. Sıra bana gelince ;

— Elini uzat! dediler.

Uzattım ve bir vuruşta sağ elimi kestiler. Ayağını da uzat dediklerinde sırtüstü yatarak ayağımı uzattım ve:

— Ya Rabbi! Elim günah işlemişti, kestirdin, ayağımın ne suçu var!... diye içimden yalvardım.

O anda atlılardan biri atından atlayarak:

— Durun, kesmeyin, bu adam falan zattır!. Ne yapıyorsunuz, dünyayı başımıza mı yıkacaksınız. Ben bunu tanıyorum! diye bağırdı. Bunun üzerine reis atından inerek o kesilen eli öptü. Bana da:

— Biz hata ettik, bizi affet, diye yalvardı. Ben de:

— O suçlu bir eldi. Kestiniz, hakkımı helâl ettim, dedim.

Ondan sonra çok ağladım. Çünkü bir anlık dalgınlık yüzünden hem elimden olmuş hem de o her zaman nereye gitsem beni bulan yuvarlak kürsten mahrum olmuştum, işte bu elimin kesilmesi

böyle bir hâdise sonucu olmuştur. Bu bir suçlu eldir ve cezasını çekmiştir. Allah ahirette çektirmesin...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ARSLANLARIN KULAKLARINDAN TUTTU GÖTÜRDÜ

Ebu İshak Hazretleri, Müslim-i Mağribi Hazretlerine ziyarete gitmişti. Kendisi alim ve fazıl bir zattı. Müslim-i Mağribi Hazretlerinin mescidine geldi. O anda Müslim-i Mağribi Hazretleri sabah namazını kıldırıyordu. Namazda Fatiha sûresinde birkaç yerde tecvîd ve ta'liminde hata ettiğini görünce: «Boşuna zahmet edip de tâ uzak yerlerden bunu ziyarete geldim. Bunun şeyhliğinden ne olur?» diye düşündü ve hiçbir şey söylemeden o gün orada kalıp, ertesi günü yola çıktı. Yolda giderken birkaç arslan görüp korkusundan gerisin geriye dönmeye karar verdi.

Arslan Ebu İshak Hazretlerini görmüşler peşine takılmışlardı. Ebu îshak Müslim-i Mağribi'nin meclisine yaklaştığında karşıda onu gördü. Arslanlar Müslim-i Mağribi Hazretlerini görünce kaçmadıkları gibi huzurunda sanki boyun eğdiler. O mübarek gelerek onların kulaklarından tuttu ve:

— Ey köpekler, ben size demedim mi benim misafirlerime dokunmayacaksınız! diye azarlayarak biraz götürüp salıverdi.

Sonra da bana dönerek: 342 BÜYÜK DiN! HİKÂYELER

— Ey Ebu Ishak, siz ahirinizi doğrultmakla meşgul oldunuz, Allahın mahlûkatından korkar hale geldiniz, biz ise batınımızla meşgul olduk da mahlûkat bizden korkar oldu, buyurarak iki keramet birden gösterdi.

Böylece hem insanın evvelâ batınını İslah etmesinin lâzım geldiğini işaret ediyor, hem de Ebu İshak Hazretlerinin ne için gelip neden kendisiyle tanışmadan geri gittiğini açıklamış oluyordu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÖLMEK İSTEDİ VE ÖLDÜ

Şeyh Ebû'l Hasan-i Kürdeviye Hazretlerine muhiplerinden biri gelerek:

— Burada bir adam var, daima «Benim nefesim İsa Aleyhisselâmın nefesi gibidir. O nasıl ölüleri diriltirse ben de mânevi ölüleri öyle diriltirim» diyor dedi.

Bu söz Hazreti Şeyhin çok ağrına gitti. Her hangi bir kimsenin kendisini İsa Aleyhisselâma benzetmesine tahammül edemedi. Çünkü o bir peygamberdi. Nasıl olur da bir kimse evliya da olsa bir peygamber gibi olabilir, ona benzetilebilirdi.

Bu sözleri işiten Şeyh Ebû'l - Hasen derinden bir ah çekti ve:

— Ya Rabbi! Bana bu kadar ömür verdin, ben de bu ömürle bu zamana kadar yaşadım. Bu yaştan sonra böyle had bilmez sözler işitmeye başladım. Böyle sözler işitmektense ben hayat istemiyor, ölmeyi istiyorum, dedi.

Şeyh bu duayı yaptıktan sonra hemen ruhunu teslim etti. (K.S.)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EVLİYAYA İKRAM ETMEYENİN HALİ

Şeyh Ebu Abdullah-ı Dineverî Hazretleri ömrünün son yıllarında seyahata çıkmıştı. Seyahat esnasında Vadiü'l - Kur'a denen yere vardı. Orada bir mescide yerleşti. Yorgunluk ve ihtiyarlık sebebiyle daha fazla yürümeğe mecali kalmamıştı. Orada ona hiçbir yiyecek vermedikleri gibi evlerine de misafir etmediler. O mübarek bir gece yatsı namazından sonra yine aç susuz mescidde kalakaldı. Cenab-ı Allah ömrünü tamamlamıştı. O gece mescidde vefat etti. Sabahleyin gelen cemaat ona kefen hazırlayıp, cenaze namazını kılarak defnettiler. Fakat bir Allah dostunu gücendirmişlerdi. Onlardan tabii ki Allah da razı olmayacaktı. Ertesi gün, mescide geldiklerinde o garip yolcuyu sarıp defnettikleri kefeni mihrapta buldular. Üzerinde bir parça kâğıda şöyle yazılmıştı:

— Benim dostlarımdan birisi size geldi. Siz onu misafirliğe kabul etmediğiniz gibi yemek bile vermediniz. Benim dostum sizin bu merhametsizliğiniz yüzünden açlıktan mescidde vefat etti. Bizim sizin kefeninize ihtiyacımız da yoktur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YA RESULALLAH! YA BENİ DOYUR, YAHUT BU KANDİLLERİ KIRARIM!

Evliyaların bazı halleri vardır ki insan aklı onu anlamaya kâfi gelmez. Bazan onlardan «deli» denmesine yetecek haller zuhur eder, bazen de insanın aklı dimağı durur ve yalnız olan şeyi olduğu gibi kabul etmek lâzım gelir, işte bunlardan bir tanesi de Şeyh Muhammed Zahiri Hazretlerinde vuku bulmuştur. Şöyle ki:

Şeyh Muhammed Zahirî Hazretleri Medine-i Münevvere'de Hazreti Peygamberimizin kabrini ziyarete geldiği bir anda acıkmıştı. Türbe-i Saadette Peygamber Efendimize:

— Ya Resûlallah! Sana misafir geldim. Açım... Ya beni öldür ki öylece doyurasın, yahut bu kandilleri birbirine vurur kırarım, dedi.

Çok geçmeden dışardan bir adam gelip onu davet etti. Dışarda hurma ve başka yiyecekler hazırlamıştı. Hazreti Şeyh'i götürerek karnını doyurdu. Sonra da:

— Sen orada Allah'ın Resulüne ne dedin? diye sordu.

Şeyh Muhammed Zahirî Hazretleri ne söylediğini ona anlattı ve:

— Niçin sordun bu suali? dedi.

Adam başından geçenleri şöyle anlattı:

— Ben uyuyordum. Rüyamda Hazreti Peygamber Efendimizi gördüm. Bana buyurdu ki: «Kötü huylu bir misafir geldi. Onu evine götür ve karnını doyur, sonra da "Karın doyurmak için başka yere git. Bu yer arzu yeri değildir" de» buyurdular. Ben de bunun üzerine uykudan uyanır uyanmaz hemen mescide geldim ve orada seni buldum. Demek Resûlullah'ın buyurduğu kötü huylu kimse senmişsin, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞEYHİN MÜRİDLERİNİ İMTİHANI

Mire-i Nişabûri (k.s.) Hazretleri, yanında müridlerinden bir hizmetçisi olduğu halde Nesa denilen yere gitmişti. Orada büyük rağbet gördü, bir hayli müridleri oldu. Başına toplandılar, hatta onun zikrinden bile meşgul ediyorlardı. O bu durumdan incinmekte idi. Nesa'dan geri dönmeye karar verdi. Ve bir gün müridlerine Allaha ısmarladık diyerek yola çıktı. Onun etrafını saran yeni birçok müridi de kendisi ile gelmeye karar verdiler ve peşine düştüler. O her ne kadar siz gelmeyin kendi memleketinizde kalın dediyse de illâ da biz de gideceğiz diyorlar ve arkasından gelmeye devam ediyorlardı. Giderken bir tepenin başına vardılar. Şiddetli rüzgâr esmekte idi. Mire-i Nisabûrî Hazretleri şalvarını çözdü, ayakta bevletmeye başladı, hattâ kendi üzerini ve etrafında bulunan bir çok kimsenin de üzerini pisledi.

O zamana kadar tereddütsüzce bağlı olan müridleri:

— Bu ne biçim şeyhlik, bu ne biçim hareket? diyerek peşini bırakıp gerisin geriye döndüler.

Sadece kendisi ile Nisabur'dan gelen hizmetçi peşini takip etmekte ve o da içinden:

— Bu nasıl iştir. Bunca yepyeni iştiyakla bağlanan müridi arkasında iken böyle yaptı? Hepsinin geri dönmesine sebeb oldu, diye düşünüyor ve işi şeyhi inkâra vardırıyordu.

Şeyh Hazretleri hiçbir şey söylemeden yoluna devam ediyordu. Yolda bir akarsuya vardılar. Şeyh bütün elbisesi ile olduğu gibi suya daldı, iyice elbisesini ve bütün vücudunu yıkadı. Sudan çıkıp yoluna devam etmeye başladı. Sonra dönüp baktı ki Nisabur'da yanına aldığı hizmetçi hâlâ arkasını takip etmekte. Ona dönerek şöyle dedi:

— Artık beni inkâr etmemelisin! Çünkü büyük bir meşguliyet ve âfeti bu halle giderebildim. Onların meşguliyetinden ve fitne-i fesattan kurtulmak için bu belâya razı oldum. Eğer evvelki belâya razı olsaydım belki de sermayemden olabilirdim. Onların bizi sevip etrafımızda toplanmaları bizde bir ayıp görmediklerindendir. Ama en küçük bir ayıp görseler veya onların isteklerinin hilâfına bir hâl zuhur etse işte böyle terkederler, inkâr ederler, buyurdu.

Zamanın büyük âlimleri, şeyhülislâmlar bu hâdiseyi şöyle yorumlamışlardır:

— Onların kendini kabul etmesi şeyhin nefsine tabiatına hoş geldi ve bundan kurtulması için de öyle yapması vacipti. O da öyle yaparak kendisini kurtardı...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

OTUZ YILLIK EKMEK

Ebu Said Ebu'l Hayr (k.s.) Hazretleri, daha henüz küçükken babası onu almış Cuma namazına götürmekte idi. Yolda zamanın mânevi reisi Şeyh Ebu'l Kasım Hazretlerine rastladılar. Ebu'l Kasım Hazretleri, Ebu'l Hayr'in babasına':

— Bu çocuk kimindir? diye sordu. O da:

— Bizdendir ya Şeyh! dedi.

Şeyh Ebu'l Kasım Hazretleri onların yüzüne bakarak gözleri yaşardı. Sonra da Ebu'l Hayr'in babasına:

— Ya Ebu'l Hayr, bizim dünyadan gitme zamanımız gelmiştir, fakat makamı boş görerek üzülmüştüm. Fakat şimdi senin çocuktan öyle anlıyorum ki müslümanlar istifade edecek derecede mânevi kabiliyet var. Cuma namazından sonra bu çocuğu bizim eve getir, dedi.

Namazdan sonra Ebu Said Ebu'l Hayr'in babası çocuğunu alarak Şeyh Kasım'ın evine getirdi. Şeyhin dergahına girdiler... Dergâhta kışlık yiyeceklerin konduğu (masandıra yüksekçe bir yer) vardı. Şeyh oraya bir ekmek koymuştu. Çocuğun babasına:

— Oğlunu omuzuna alda o yukarıdaki ekmeği indirsin, buyurdu. < Babası oğlunu omuzuna alıp masandıraya kaldırdı. Daha küçük yaşta olan Ebu Said Hazretleri elini uzatıp 30 yıllık ekmeği aldı ve yere inip Şeyhe verdi. Ekmek sıcacıktı.

Şeyh Ebu'l Kasım Hazretleri ekmeği aldığı zaman gözlerinden yaşlar akmaya başlamıştı. Ağlayarak ekmeği ikiye böldü, bir parçasını o anda henüz çocuk olan Şeyh Ebu Said Ebu'l Hayr Hazretlerine verdi, bir parçasını da kendisi yedi. Ona da yemesini emretti. Babasına hiç vermedi. Çocuğun babası:

— Ya Şeyh, bu teberükten bir parça da (arpa ekmeği) bize nasip olmayacak mı? dediğinde, Şeyh Ebu'l Kasım Hazretleri şöyle dedi:

— Ya Ebu'l Hayr! Otuz senedir, bu ekmek bu masandıra'da durmakta idi. Bana bu ekmek kimin elinden sıcak olarak gelirse ondan âlemin istifade edeceği va'dedildi. Bu vaadin tamamı senin oğlunda olsa gerektir. O zatın senin oğlun olması şeref olarak sana yetmez mi? buyurdu.

Böylece Ebu'l Kasım Hazretleri kendi yerine nasbedeceği «Büyük Veli»yi bulmuş oldu. (Kaddesellahü Sırrahüm)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KÜRT OLARAK AKŞAMLADIM, ARAB OLARAK SABAHLADIM

Ebu Abdullah el-Müştehir Hazretleri, Şiraz'lı bir kurt taifesindendir. Cenabı Allah ona ilm - ledün bahşetmek istemişti. Bir gün Şiraz medreselerinden birine geldi. Medresede talebeler ilim mevzuunda konuşmalar yapıyorlar, bazı hususlarda tartışmaları vuku buluyordu. Talebelerin ilim öğrenmek için hayli gayret sarfettiklerini görünce hoşuna gitti ve bir mesele öğrenmek kasdıyla bir şey sordu. Talebeler gülüştüler onun bu safça, yani basit bir şeyi sormasına...

O Mübarek: ,

— Ben de sizin öğrendiğiniz ilimlerden bir ilim öğrenmek isterim. Bana bir yol gösterin, dedi.

Talebeler müstehzi bir tavırla ona şu nasihatta bulundular:

— Eğer alim olmak istersen, evinin tavanına bir ip bağla, ayağını da ipe sıkıca bağlayıp kendini başı aşağı sallandır ve her sallanışta «Sarı renkli demir (veya aslan yelesi)» de. Böylece ilim kapıları sana bir gecede açılır, dediler.

Ebû Abdullah el-Müştehir Hazretleri talebelerin kendisi ile alay ettiklerini hiç aklına bile getirmeden doğru eve gitti. Onların dedikleri gibi evin tavanına bir ip bağlayıp ayaklarını da bir "ucuna bağladı ve başı aşağı sallanmaya başladı. Her gidip geldiğinde ise onların tarif ettiği şeyi söylüyordu. Hüsn-niyyet ve sıdk sadakatle bu işi yapması Cenab-ı-Allah'ın hoşuna gitti. Seher vakti olduğunda bütün ilim kapılarını Cenab-ı Allah ona açtı. Artık zahir ve bâtın bütün ilimler ona malûm olmuştu. Bir çok âlimin halletmekte güçlük çektiği mevzuda o hiç zorlanmadan hüküm veriyordu. Her anlaşılması güç meseleyi ona sorar oldular, işte «Emseytü Kürdiyyen, esbahtü arabiyyen (Kürt olarak akşamladım arabî ilimlere vâkıf olarak sabahladım)» sözünü bu hâdiseden sonra söylemiş olduğu rivayet olunur.

Bu hâdiseden sonra, o sabah Şiraz camilerinde va'z etmeye başladı ve Fatiha-i Şerife'ye yedi türlü mânâ verdi. Mertebe mertebe açıkladığı Fatiha'nın mânâsını en sonunda içinizde bunu anlayacak hiç kimse yoktur. Hızır Aleyhisselâm bile bu mânâyı anlayamaz diyerek bitirdi. Zahir ve bâtın bütün ilimlerin hamili olan Ebû Abdullah Hazretleri, aynı zamanda zamanının manevî selâhiyet sahibi bir mürşid de oldu. (K.S.)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ASLANIN ZİYAFETİ

Hace Ahmed Hedamiy-i Serahsî Hazretleri kendisinin kurtuluşuna, dünya nimetlerinden el etek çekmesine vesile olan bir hâdiseyi şöyle anlatmaktadır:

— Bir gün bir sahradan geçmekte idim. Yanımda birkaç tane de devem vardı. Karşıdan bir arslanın heybetle bana doğru koşarak geldiğini gördüm. Arslan bütün heybetiyle yanıma yaklaşıyordu. Develeri bırakıp bir kenara çekildim. Arslan develerimden birini parçalayarak öldürdü. Sonra da bir lokma bile almadan yüksek bir tepenin başına çıkarak yüksek bir sesle kükredi. Bundan sonra ormanda ne kadar canlı varlık, tilki, kurt, çakal ve buna benzer ne varsa tümü toplandılar, ölü devenin etinden doyuncaya kadar yediler, arslan ise onların içine bile karışmadı. Bir kenardan onların doymalarını bekledi. Karınlarını doyuran hayvanlar deve ölüsünü terkettikten sonra da arslan devenin başına varıp yemeye başladı. Fakat o anda daha evvel yetişe-memiş bir tilkinin geldiği göründü. Arslan yine tilkinin etten yemesi için bir kenara çekilip beklemeye başladı. O da yeyip gitti. Sonra arslan yine gelip karnını doyurduktan sonra; bana karşı dönerek fasih bir lisanla:

— Ya Ahmed! Lokma ikram etmek köpeklerin işidir. Bizim köpekler lokma ikram ederler; din erenlerinin ikramı can olur, dedi ve çekip gitti.

Bu haliyle arslan beni ikaz etmiş oluyordu. Bu açık burhan karşısında bana dünya malından ayrılıp Allah için can vermek kalıyordu.

Bu hâl benim tevbemin başlangıcı oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KÖR ÇOCUK GÖZE KAVUŞTU

Her Peygambere Cenab-ı Allah bazı mucize selâhiyetleri vermiştir. Hazreti Musa (a.s.) asası ile istediği zaman mucize izhar eder, ne arzu ederse onun vasıtası ile olmasını temin ederdi. Hazreti İsa'ya ise Cenab-ı Allah hasta ciltlere şifa verme, körlerin gözünü açma ve ölüleri diriltme gibi bazı mucizeler izhar etme selâhiyeti vermişti. Bizim Peygamberimiz Hazreti Muhammed (s.a.s.)'e ise bütün Peygamberlere verdiği mucizeyi izhar etme imkânı ve selâhiyeti vermiştir. Hatta bu ümmet içinden bazılarına da Cenab-ı Allah kerametler gösterme imkânı ihsan ederek peygamberlerin vekilleri olduğunu isbat etme kolaylığını ihgan etmiştir.

İşte bunlardan bir tanesi Herat'lı Şeyhülislâm Ahmed-i Namık-el Cami Hazretleridir. Bir gün bir davete teşrif etmişlerdi. Evden ayrılacakları zaman hizmetçisi ayakkabılarını hazırlamış önüne koymuştu. Hazreti Şeyh giymek üzere iken:

— Burada bir saat daha durmamız emrolundu, deyip gitmekten vazgeçti.

Misafir gittikleri yer olan Abdullah Ensarı Hazretlerinin evinde otururlarken içeri yanında hatunu olduğu halde bir Türkmen çıka-geldi. Yanlarında bir çocukları vardı. Çocuk gayet güzel eli ayağı yerinde olmakla beraber gözleri kördü.

Şeyhu'l islâm Ahmed-i Namık-el Cami Hazretleri:

— Ya Şeyh! Çok varlıklı olmamıza rağmen Cenab-ı Allah bize bundan başka çocuk ihsan etmedi. Bunun da her a'zası sağlam olduğu halde yalnız gözleri görmüyor. Her ne ettik, bütün hekim ve tabibleri, hatta ismi duyulan alim ve şeyhleri gezdi isek de "bir çaresini bulamadık. Biz inanıyoruz ki, siz teveccüh ederseniz, Cenab-ı Allah bu çocuğun gözünü açar, o da biz de kurtuluruz... Sen ne istersen Cenab-ı Allah'ın onu reddetmeyeceğine inanarak sana geldik, dediler.

Hazreti Şeyh:

— Nasıl olur! ölüleri diriltmek, yapılmayanı yapmak, cild hastalıklarına şifa kazandırmak ve âmâ olanların gözlerini açmak gibi selâhiyetleri Cenab-ı Allah İsa Aleyhisselâm'a verdi. Bu mevzuda Ahmed kim olur? dedi.

Sonra da ayağa kalkıp gitmek üzere yürümeye başladı. Âmâ çocuğun ana ve babası ise kendilerini yerlere atmaya ve ağlaşmaya başladılar. Hazreti Şeyh evin alt katına indiğinde büyük değişiklikler hissetmeye başladı:

— Biz yaparız, biz! diyordu.

Orada olanlar, bu sözleri şeyhin söylediğini kulakları ile işittiler. Şeyh tekrar eve girdi:

— Getirin o çocuğu bana, dedi.

Getirdiler.

iki elinin baş parmağını çocukcağızın iki gözüne de sürerek:

— Aziz ve Celîl olan Allah'ın izni ile açıl!, buyurdular.

O anda çocuğun iki gözü de derhal açıldı, görmeye başladı ve gayet güzel görüyordu. Çocuğun ana-babası sevinç içinde idiler, oradakiler ise şaşkınlık içinde...

Yanında bulunan bazı alimler sordular:

— Ya Şeyh, mübarek dilinizden önce yapamam, dediniz, sonra da biz yaparız biz, buyurdunuz. Bu iki söz de sizin olduğuna göre nasıl oluyor?, dediler.

Şeyh Ahmed-i Namık el-Cami Hazretleri şöyle buyurdular:

— Evvelki sözü ben kendiliğimden söylemiştim. Yani o Ahmed'in sözü idi. Başka da bir şey diyemezdim.- İkinci söz ise benden değildi. Bana öyle söylettiler, kalbime öyle ilham geldi. Ben de elimde olmadan öyle söyledim. Yani Cenab-ı Allah buyuruyordu ki, İsa Aleyhisselâm ölüleri kendisi mi diriltiyordu? Onu da Allah diriltiyordu. Ona o selâhiyeti veren Allah sana da verdi.

Senin elinle de ben görmeyen gözü açarım buyuruyordu Hazreti Allah, diye meseleyi izah buyurdular.

Bu hâdise ile Hazreti Peygamber Efendimizin:

— Benim ümmetimin âlimleri benden evvel geçen peygamberler gibidir, Hadis-i Şerifinin sırı bir daha tezahür etmiş oluyordu.

Cenab-ı Allah (C.C.) bir peygambere verdiği selâhiyeti, bizim peygamberlerimizin ümmetine de ihsan etmiştir, tâbi lâyık olana...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ZÜNNARI KES, MÜSLÜMAN OL!

Silsile-i Saadâttan Hace Abdul Halık-ı Gucdüvanî Hazretleri müridleri ve muhipleri ile sohbet ederken tekkeye derviş kılığında, elinde tesbihi arkasında hırkası ve omuzunda seccadesi ile bir genç geldi. Cemaat kalabalıktı. Sohbet aşure günü yapılmakta idi. Genç mütevazi bir halde selâm verdikten sonra bir köşeye çekilip oturdu. Bir müddet Hazreti Şeyhin sohbetini dinledikten sonra ayağa kalkıp:

— Ya Şeyh! Hazreti Peygamber Efendimiz, «Mü'minin bakışından korkunuz, çünkü o Allah'ın nuruyla bakar» buyurmaktadır. Bu Hadîs-i Şerifin sırrı nedir? dedi.

Hace Abdulhalık Gucdüvanî Hazretleri:

— Bu hadisin sırrı şudur: Sen zünnarı kesmelisin ve îman etmelisin, buyurdular. (Zünnar hristiyanlar tarafından bele bağlanan ve küfür alâmeti olarak kabul edilen bir kuşaktır.)

Şeyh Hazretlerinin bu sözleri üzerine o genç:

— Allah'a sığınırım böyle kötü hareketten. Benim zünnarım mı var?, dedi.

Şeyh hizmetçisine işaret ederek gencin sırtını açmasını emretti. Hizmetçi kalkıp açtığında gencin belindeki zünnar gözüktü. Oradakiler hayrette kalıp şeyhin ayaklarına kapandılar. Genç de belindeki zünnarı kesip müslüman oldu ve islâh-ı nefs etti. İmana geldi.

Daha sonra Hazreti Şeyh, şöyle buyurdu:

— Ey dostlar, geliniz biz de zunnarımızı keselim... İman getirelim. Bu genç maddî zünnarını kesti müslüman oldu. Biz de batınî zünnarımızı keselim, o ise; kibir ve gururdur, deyişleri arasında acaip haller zuhur etmeye başladı.

Hepsi tekrar tecdid-i îman edip, tevbe istiğfar ettiler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

"ÖL" DEDİ ÖLDÜ, "DİRİL" DEDİ DİRİLDİ

Kutbul Arifin Hace Bahauddîn Şah Nakşibend Hazretleri, sâdık müridlerinden biri olan Muhammed Zahid ile birlikte bir iş için ellerinde baltaları olduğu halde dağa çıkmışlardı. Orada baltalarını bir kenara bırakarak sohbete daldılar. Sohbet o kadar ilerledi ki, her şeyi unutmuşlar, zaman da hayli ilerlemişti. Sonunda söz «Kulluk ve feda» (Allah'a kulluk ve yolunda kendini feda) konusuna geldi. Muhammed

Zahid, Şah-ı Nakşibend Hazretlerine:

— Netice olarak feda nedir? diye sordu.

Nakşibendî Hazretleri: — Eğer dervişe "öl" denirse hemen ölmesidir, buyurdular.

Sonra kendisinde öyle bir hal zuhur etti ki, Muhammed Zahid'e dönerek: "Bi mîr-Öl!" buyurdu. Mürid Muhammed Zahid hemen düşüp ruhunu teslim etti. Ayakları kıble tarafına, sırtüstü olduğu halde güneşin o müthiş harareti altında saatlerce cansız olarak kaldı. Hatta öyle oldu ki güneşin harareti yüzünü, artık karartmaya başlamıştı. Şah-ı Nakşibendî Hazretleri burasını şöyle anlatmaktadır:

— O'nun ruhunu teslim etmesine epeyce üzülmüştüm. Orada hayretler içinde düşünceyle oturduğum ağacın dibinden kalkarak, onun yanına vardım. Hayretim daha da artmıştı. Bu hayret içerisinde içime ilham geldi. Üç kerre "(Ya Muhammed zinde şev) Ey Muhammed. Diril!" dedim. Derhal canlılık alâmetleri görülmeye, hareketlenmeye başladı. Çok geçmeden de evvelki haline döndü.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

TEVRATTA PEYGAMBERİMİZİN İSMİNİ GÖRDÜ

Peygamberimiz (s.a.s.) zamanında Şam'da bir Yahudi hahamı vardı. Bu haham zamanın ileri gelen Yahudilerindendi. Bir gün bin sûre ve her sûresi bin âyetten ibaret olan Allah (C.C.)'nın kelâmını Tevrat'ı okurken dört yerinde Hazret-i Peygamberimizin ismi şerifine rastladı.

Peygamberimizin îslâmiyeti anlatmakla vazifeli olduğunu ve Medine'de İslâm dinini yaydığını daha evvel çok duyuyor ve yayılan Islâmiyete ve Peygamberimize karşı büyük bir kin besliyordu. Bundan dolayı Tevrat kitabında O'nun isminin bulunmasına tahammül edemiyerek hasedinden o dört sahifeyi yırtıp attı. Fakat Cenab-ı Allah ona İslâmiyeti nasip edecekti, ikinci gün gene Tevrat okumaya başladığında bu sefer sekiz yerde Peygamberimizin ismi şerifine rastladı. Sekiz sahifenin sekizini de yırtması lâzımdı. Bir hayli düşündükten sonra onları da yırtmaya karar verdi, yırtarak onları da ateşe atıp yaktı. Ne var ki Cenab-ı Allah ikaz etmeye devam ediyordu. Sabahleyin açıp da okumaya başlayınca bu sefer yirmi dört sahifede ayrı ayrı yirmi dört kere peygamberimizin ismi geçiyordu. Bu defa yırtıp atamadı. Çünkü yırta yırta o

koca kitabı baştan sona bitirmesi lâzım geliyordu. Hergün ismi şerifin bir kat daha arttığını görünce, Peygamberimizin hakiki bir kurtarıcı olduğunu, Allah tarafından gönderilmiş bir Nebiyyi Kerîm olduğunu anlaması gerekiyordu, îçine bir ateş düştü. Oturduğu yerden kalkarak doğru en samimi olduğu bir haham arkadaşının yanına gidip durumu anlattı, kendisine Medine'nin yolunu tarif etmesini rica etti. Arkadaşı:

— Yahu sen şaşırdın mı? O bir sihirbazdır. Sakın ha Medine'ye gideyim falan deme! diyerek sıkı sıkı tenbihte bulundu ise de o artık kararını vermişti:

— Yok, yok! İş senin bildiğin gibi değil... Bu zamana kadar kendimizi aldattığımız yeter, ben gideceğim Medine'ye, diyerek oradan ayrıldı ve Medine'nin yolunu, bilen başka kimselerden öğrenerek yola düştü.

Araya sora artık kaç günde gitti ise Medine'yi buldu ama, Server-i Kâinat Efendimizi hayatta bulamadı. Çünkü O, Medine'ye vardığında Peygamberimiz irtihal edeli dört gün olmuştu. Bir sokakta giderken, gayet nur yüzlü bir zata rastladı. Anladı onun Nur'u ilâhî ile alâkadar olduğunu... Sordu:

— Ey kardeş'. Ben yabancıyım, Resül-ü Zîşan ile müşerref olmaya geldim. Beni onun huzuruna çıkarır mısınız? dedi.

O rast geldiği sahabi Selman-ı Farisi Hazretleri idi:

— Merhaba, hoş geldiniz... Gelin benimle, diyerek önünde yürümeye başladı.

Fakat Peygamberimizin Dar-i Baka'ya irtihal ettiğini ona bir türlü söyleyemiyor, gözlerinden ırmak gibi yaşlar akıtarak ilerliyordu. Yolda yanlarına Cihan Yarı Güzin efendimizi de alarak Ravzai Mutahha-raya vardılar. Orada Şam'dan îslâmiyeti kabul ederek Peygamber Efendimizle müşerref olmak için gelen o zata kabri şerifi göstererek:

— Senin görmek ve dinini kabul etmek için geldiğin o zatı şerif Hazreti Muhammed Mustafa'dır. Ve dört gün evvel bizi öksüz bırakarak Âlem-i bakaya göçüp gitmiştir, dediler.

îslâmiyeti kabul ederek gelen o eski haham ise onlardan daha çok ağlamaya ve gözyaşı dökmeye başladı, öyle ki hüngür hüngür ağlıyor: v

— Onu gören içinizde varsa ben de onları görmüş olayım, diyerek büyük bir aşkla sahabe-i kiramın yüzlerine bakıyordu. Sonra Peygamberimizin en yakın akrabalarından olan Hazreti Ali'den vasıflarını sordu. Her hareketini dikkatlice dinledikten sonra:

— Vallahi benim Tevrat'ta okuyup öğrendiğim sizin anlattığınızın ta kendisidir, diyerek peygamberimizin sırtına giydiği bir elbisesini istedi.

Selman-ı Farisi Hazretleri gidip Hırka-i Şerifi getirince alıp öptü yüzüne gözüne sürdü ve:

— Eşhedü enlâ îlâhe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve resûlühü, diyerek îslâmiyeti kabul etmek şerefine erdi. Daha sonra ise ellerini kaldırarak şöyle dua etti:

— Ya Rabbi! Sen Erhamürrahimîn'sin, eğer benim sana ve Resulü kibriyana olan îmanımı kabul etti isen sana hamdü senalar olsun ne mutlu bana... Artık ben Resûlüllah'ı görmeden duramayacağım, benim, ruhumu buracıkta, onun kabri başında al da, ona en çabuk zamanda kavuştur beni, diye dua etti.

Cenab-ı Allah (C.C.) onun içten gelen duasını kabul buyurmuştu. Hemen düşerek ruhunu orada Cenab-ı Allah'a teslim edip Resulü Kibriya'ya kavuştu. Eshab-ı Kiram, aldılar, yıkadılar, kefenlediler ve cenazesini kılıp İslâmî usûl üzere defnettiler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HABBAB'IN AŞKI

Hazreti Peygamberimiz İslâmı tebliğle emrolunduğu zaman, birçok. padişahlara, sultanlara, şahlara mektup yazıp îmana davet ediyor, elçiler gönderip fikirlerini soruyordu. O zaman birçok hükümdarlar, bu mektuba müsbet cevap verip Peygamber Efendimize hediyeler göndererek memnuniyetlerini izhar ederlerken, birçokları da ya gelen elçiyi öldürüyor, yahut birçok eza ve cefa ettikten sonra elindeki mektubu yırtarak elçiyi eli boş gerisin geriye gönderiyordu. Bunlardan İran Şahı Peygamber Efendimizin mübarek mektubunu yırttığı gibi gelen elçiyi de öldürtmüştü. Fakat Cenab-ı Allah da onun cezasını bizzat kendi oğlu vasıtası ile verdi. Oğlu babasını tahtından indirdikten sonra onun cesedini o parçalanan mektup gibi parça parça ettirdi. Kendisine mektup gönderilen Rum Hükümdarı Herakliyus ve Mısır Hükümdarı Mukavkis ise gelen mektuba karşılık hediyeler göndermişler, fakat İslâmiyeti kabul edemeyeceklerini bildirmişlerdi;

Bunlardan kendisine mektup gönderilen Arap kabile Reislerinden Habbab isminde birisi daha vardı ki, kendisine mektup getiren elçiyi hayli hırpaladıktan sonra serbest bıraktı. Önünde duran mektubu da eline bile almak tenezzülünde bulunmadan adamlarına:

— Kaldırın, şunu önümden, atın. Vir yere!, diye emir verdi.

Mektubu derhal sultanın önünden aldılar, fakat yırtıp atmadılar. Diğer evrakla beraber onu da sarayın hazinesinde bir sandığa koydular.

Bu küstah, kendini bilmez sultanın, Habbab isminde bir de oğlu vardı. Daha yaşı genç babasının yerine sultan olmaya hazırlanan, ne isterse kendisinden esirgenmeyen, sarayın tek oğlu idi. Birgün sarayın hazinesine girdi. Orada evrakı karıştırırken, sandık içine saklanmış olan mektubu gördü. Büyük bir dikkatle alıp, tekrar okudu. Fakat hayret! Okudukça içinde bir ateş hissediyor, tekrar okuyor:

— Bu mektubu buraya neye koymuşlar acaba?... Ne güzel bir mektup bu. Hem Allah elçisi olduğunu bildiriyor, kendi dinine davet ediyor, hem de, dinine girmek isteyenlerden hiç bir şey talep etmediğini bildiriyor... Ne güzel sözler bunlar. Demek bizim tek yaratıcımız var, O'nün da yer yüzünde bir elçisi var!... diye söyleniyordu kendi kendine.

Çünkü Mektub-u Şerifte:

— Ey hükümdar! Kendini insanlara Allah olarak taptırma! Senin ve bütün kâinatın yaratıcısı olan Allah'a îman et ki, dünya ve ahirette kurtuluşa erişesin. O tapındığınız putlar ve siz cehennemin ateşi olmaktan kurtulun, diye yazılı idi.

Henüz genç yaşta olan Habbab, mektupta ta'rif edildiği üzere orada îman ederek:

— Eşhedü enla ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resulühü, diyerek şehadet getirdi.

Mektubu okuyup îman ettikten sonra, bu halinden babasına bahsetmek istedi ise de, babası onu konuşturmuyor, hemen sözünü keserek:

— Oğlum sakın ona aldanma! Sen zevk-ü sefana bak, sen benim yerime geçecek, bu milletin reisi olacaksın. Öyle ne idiği belli olmayan birisine inanırsan kendine yazık edersin, diyerek kendince nasihat ediyordu. '

Fakat Habbab'ın kafasına girmiyordu böyle sözler, o bir kere inanmıştı Allah'a ve Ö'nun Resulüne... Oğlunun dâvasından dönmediğini gören babası, ona bizzat kendisi ceza vermek istedi. Ayakları altına alarak, öldürmeye kasdedercesine dövmeye başladı. Öyle çok dövüyordu ki, elinden vezirleri zor aldılar. Bu kadar yaptığı eziyet yetmiyormuş gibi, bir de cellâtlarına emrederek:

— Buna ne işkence yapılmak mümkünse yapın, îmanından dönmez, bizim, yolumuzu kabul etmezse de en sonunda kellesini kesin, diye emretti.

Cellâdlar alıp götürdüler... Öyle işkenceye tâbi tuttular ki, dille ta'rifi mümkün değil. Üç-dört gün kızgın çöllerde su çektirdiler, bir lokma ekmek bile vermiyorlar, ancak bir miktar tuzlu yiyecek veriyorlar, bir damla su içirmiyorlardı:

— Ya dininden dönersin, yahut bu işkencelerden sonra senin kelleni keseceğiz, diyorlardı, ama ona hiçbirşey te'sir etmiyor: «La ilahe illallah» diyor başka bir şey demiyordu.

Uç dört gün süren işkenceden sonra, hâlâ dâvasından dönmediğini görünce, artık idamına karar verdiler. Fakat idamı ile görevlendirilen cellâda öyle bir uyku gelmişti ki, ne yaptı ise uykudan kurtulamadı. Habbab ise kalın zincirlerle bağlanmıştı. O anda olmasa bile; yarın mutlaka idam edilecekti. Günlerce aç-susuz bu kadar işkenceye tâbi tutulan, her tarafı kan revan içinde kalan Habbab Hazretleri Allah'tan başka yardım isteyecek kimse bulamıyordu. Ellerini Allah'a açarak şöyle yalvardı:

— Ya Rabbi! Halim sana ma'lum, ben sana inandığım, senin Resulün Hazreti Muhammed'e inandığım için bu ezaya tâbi tutuluyorum. Beni bu belâdan ancak sen kurtarırsın. Öleceğime değil, Kâinatın Nur-u Habibin Muhammed Mustafa'yı görmeden bu âlemden gideceğim için hüzünlüyüm. Beni, ismine âşık olduğum Resulüne, bir an önce kavuştur da, ondan sonra ne olursa olsun, Ya Rabbi!, diye yalvarmaya başladı.

Onun, bu hulûsu kalb ile yalvarışı; arş-ı âlâyı titretmişti. Cenab-ı Allah, hemen Cebrail Aleyhisselâmı göndererek, dileğinin yerine getirilmesini temin etmesini emretti. Cebrail Aleyhisselâm, geldi.. Habbab'in bağlı olduğu zincir sanki çürümüş bez parçaları gibi dağılmaya başladı. Zincirden kurtulan Hazreti Habbab, hiçbir şey düşünmeden olduğu haliyle Medine tarafına koşmaya başladı. Öyle gidiyordu ki, sanki rüzgâr esiyordu. Yetmiş konaklık mesafeyi bir gecede aldı.

Yırtılmış elbiseleri, kan çamur içinde kalmış vücudu ile Medine'ye erişti. Fakat nasıl bulacaktı mahbubunu? Medine'nin sokaklarından birinde ağlayarak gezerken Amr bin As (r.a.) Hazretlerini gördü. Amr Hazretleri:

— Evlâdım nedir senin bu hâlin? Sen âşık olmuş birisine benziyorsun. Derdini bana anlat ki, açsan sana yemek getireyim, çok perişan bir haldesin. Günlerdir yemek yememiş bir halin var, deyince, genç delikanlı:

— Hayır, benim arzuladığım ne yemektir, ne de başka bir dünya malı, diye cevap verince, anladı mübarek; onun Peygamberimize ve O'nun yoluna âşık olduğunu... BÜYÜK DİNİ HİKÂYELER

— Ben Hazreti Muhammed'e îman etmiş bir müslümamm, sırrını bana söyle kardeşim. Kimseye söylemeyeceğime dair söz veriyorum, deyince Habbab Hazretleri eline sarılarak:

— Beni Hazret-i Muhammed'e götür, dedi.

Tam bu esnada Cenab-ı Allah (C.C.) Cebraili göndererek Peygamberimize haber vermiş, uzaklardan bir misafirinin geldiğini ve karşılamasını ta'lim buyurmuştu. Hazreti Peygamberimiz, orada bulunan eshabiyle beraber, Medine sokaklarından huzuruna gelmekte olan Hazreti Habbab'ı karşıladı. Ona sadakatından dolayı iltifatlar etti:

— Hoş geldiniz fedakâr oğlum Habbab!, diyerek kucakladı, bağrına bastı. "

Hazreti Habbab, artık bir sahabî olmuştu. Başından geçenleri Server-i Kâinat Efendimize anlattı ve babasının mülkünde esir muamelesi görürken, işkenceye tâbi tutulurken Peygamberimize karşı olan aşkını ifade eden şiirini tekrar Resûlullah'a okumaktan kendini alamadı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PEYGAMBERİMİZE BAKAN KENDİSİNİ GÖRÜR

Efendimiz (s.a.s.) bir mecliste otururlarken, oraya îslâmiyetin baş düşmanlarından Ebu Cehil geldi. Hiçbir şey konuşmadan Peygamberimizin yüzüne epeyce dikkatlice baktıktan sonra:

— Ya Muhammed!, Sen ne kadar çirkin suratlı, acayip görünüşlü bir insansın, dedi.

Peygamberimiz hiç kızmadı, hiddetlenmedi. Ona:

— Doğru söylüyorsun ya Eba Cehil, buyurdular.

Orada bulunanlar, bundan pek bir şey anlamamışlardı.

Biraz sonra, aynı yere Hazreti Ebu Bekir (Radıyallahu Anh) geldiler.

Oda bir müddet Sallallahü aleyhi ve sellem efendimizin mübarek veçhi şerifine baktıktan sonra:

— Ya Resulallah! Anam, babam, nefsim ve bütün varlığım sana feda olsun. Sen ne kadar güzel yüzlü, güzel görünüşlü, tatlı sözlüsün. Ben, senden daha güzel bir insan görmedim, dedi.

Hazreti Peygamber Efendimiz ona da:

— Doğru söyledin Ya Ebu Bekir!, buyurdular. Her iki zıd söze de, aynı şekilde mukabele ederek tasdik eden Peygamberimizin yanındakiler:

— Ya Resûlallah! Biri çirkinsin dedi. Onu tasdik ettiniz, diğer birisi ise güzelsiniz, dedi onu da tasdik ettiniz. Bu nasıl oluyor bize anlatır mısınız? dediler.

Hazreti Peygamber Efendimiz şöyle buyurdular:

— Ben aynayım. Kim bana bakarsa kendi suretini görür. Ebu Cehil, kendi çirkinliğini gördü çirkinsiniz dedi. Ebu Bekir ise; kendi yüzündeki Nur-u ilâhiyi seyretti, güzel dedi, buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ MUSA'NIN YAĞMUR DUASI

Hazreti Musa (s.a.s.) zamanında bir ara kuraklık vuku bulmuş, millet susuzluktan çıkıntıya düşmüştü, inananlar Hz. Musa ile beraber yağmur duasına çıktılar. Kaç gün devam ettilerse yağmur yağmıyor, yani Cenab-ı Hak onların duasını" kabul etmiyordu. Hz. Musa Aleyhisselâm Tur-i Sina'ya çıkarak:

— Ya Rabbi, duamız kabul olunmadı. Bize yağmur vermedin. Bir günahımız mı var acaba? diye niyazda bulunduğu zaman, Hak Teâlâ Hazretleri:

— Ya Musa!, aranızda nemmam, (yani lâf götürüp getiren) biri var buyurdular.

Bu sefer Hz. Musa:

— Ya Rabbi! Sana malûm, onu bana bildir de aramızdan çıkaralım ki duamız kabul olsun, dediğinde, Hak Teâlâ Musa Aleyhisselâm'a hitaben:

— Ya Musa! O nemmamın kim olduğunu sana bildireyim de, bende mi nemmam olayım?, buyurdular.

Hazreti Musa bunun üzerine, eshabına gelerek meseleyi anlattı. Tevbe, istiğfar etmelerini, dualarının kabul olunması için, o nemmam-dan söz aldıktan sonra tekrar yağmur duasına çıktılar.

Ya kötü kişi yağmur, duasına gelmemişti, yahut tevbe istiğfar etmişti ki. Cenab-ı Allah dualarını kabul edip, rahmet-i ilâhisini ihsan etti, yağmur verdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KENDİSİNİ YARALAYANA SÜT GÖNDERDİ

Dört halifenin (Radıyallahü anhüm) dördüncüsü Hazreti Ali Kerremellahü Veçhe Hazretleri, sabah namazını kılıyordu. Hiç beklenmedik bir anda, Ibn Mülcem isminde bir namerd tarafından, sırtından zehirli hançerle vurularak yaralandı. Hazreti Ali'yi sırtından hançerleyen Ibni Mülcem, o anda kaçmayı başardı. Kanlar içinde yere serilen Allah'ın arslanı Hazreti Ali,, oğlu Imam-ı Hasan Hazretlerinin yüzüne şefkatle bakarak:

— Beni kim vurdu? diye sordu.

Hemen, Hazreti Ali'yi yaralayan hain Ibni Mülcem'i, Halife'nin huzuruna getirdiler. Hazreti imam, kendisini vuranı tanıyordu. Çünkü daha evvel îbni Mülcem denen hain, kendisine hizmet etmiş, ekmeğini yemiş ve Hazreti Ali'den birçok yardım görmüştü. Daha o zamanlar Hazreti Ali Kerremallahü Veçhe:

— Ya Ibni Mülcem! Benim ecelim senin elinden olacak, buyurarak, büyük bir keramet izhar etmişti.

O zaman, yani Hazreti Ali böyle söylediği zaman, Ibni Mülcem:

— Hâşâ ya imam! Ellerim kurusun böyle bir şey yapacak olursam, diyerek böyle bir şey olma ihtimali varsa, mutlaka kendisini Öldürmesini rica ve niyaz etmişti de; Hazreti Ali kendisine:

— Sen suç işlemeden seni nasıl öldürtür veya hapse attırabilirim. O takdirde ben zalim olurum, buyurmuştu.

İşte bu Ibni Mülcem, seneler sonra sabah namazını kılarken arkadan gizlice gelip zehirli hançerini Hazreti Ali'nin sırtına saplamıştı.

Hazreti Ali huzuruna getirilen Ibni Mülcem'e yaralı haliyle şöyle sordu:

— Ya İbni Mülcem! Sana ne yaptım; ırzına mı, malına mı, canına mı iliştim? Beni niçin öldürmek istedin? diye sorduğunda İbni Mülcem'i bir korku ve titreme aldı ve:

— Hâşâ, yalnız ve yalnız hüküm Allah'ındır diyebildi. Bu söz üzerine

Hazreti Ali:

— Sözün hak, niyetin bâtıl ya Ibni Mülcem, buyurarak hapse atılmasını emretti.

Sonra da İmam-ı Hasan (r.a.)'a dönüp:

— Eğer ben bu yaradan kurtulursam, onun hakkındaki muamele bana aittir, yok eğer ölürsem, bir kılıç darbesi ile onu öldürün ki, kanun-u ilâhî yerini bulsun. Sakın ona beni öldürdüğünden dolayı eza ve cefa etmeyin. Çünkü ben dedenizden (s.a.s.) işittim ki «Bir kelp kudursa dahi, onu cefa ve eziyetile öldürmeyiniz» buyurmuştu, dedi.

Hazreti Ali'yi mescitten eve aldılar, bir miktar süt getirdiler ve içmesi için kendisine verdiler. Hazreti Ali Kerremellahü Veçhe, sütün yarısını içtikten sonra, yarısını da iade ederek:

— Bu sütü alın zindandaki garibe götürün, o açtır, buyurdu. Yanındakiler zindandaki garibin kim olduğunu sordular. Hazreti Ali:

— Zindandaki garip beni yaralayandır. Şu anda o açtır, bir şey yememiştir, buyurdular.

Sütü alıp İbni Mülcem'e götürdüler. İbni Mülcem sütü içmedi:

— Bunun içine siz zehir kattınız, beni öldürmek istiyorsunuz, ben bu sütü içmem, dedi.

Hazreti Ali (r.a.) Hazretleri İbni Mülcem'in sütü içmediğini öğrenince çok üzüldü.

— İbni Mülcem neden hakkımızda su-i zan etti. Eğer benim gönderdiğim sütü kabul edip de içse idi, yarın mahşer günü Cennetin kapısına ayağımı dayar, İbni Mülcem'i Cennet'e koymayınca ben de girmezdim, buyurdular.

Aradan çok zaman geçmeden, nice kâfirin canını cehenneme gönderen, Hazreti Peygamberimizin hakkında Haydar-ı Kerrar buyurduğu, harp meydanlarında birkaç müşrikin birden kellesini kesen Allah'ın Arslanı Hazreti Ali Kerremallahü Veçhe, ahirete îrtihal buyurdular.

İşte Allahın Arslanı, Habib-i Hûda Efendimizin kıymetli damadı, Hulafa-i Raşidinin'in sonuncusu Hazreti Ali, kendisini öldürmeye kasdeden bir kimseye, daha yarası iyileşmeden ölüm döşeğinde iken bile iyilik etmeyi düşünüyor ve büyük bir merhamet timsâli olduğunu ve Nizam-ı Islâmın nasıl olduğunu bir kerre daha idrâk sahiplerine anlatmış oluyor...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YILANDAN KAMÇI

İki yolcu arkadaşın başına gelen şu hâdise, din adamlarının sözlerini dinlemeyen ve kendi bildiğine gidip, tuttuğu yolun en doğru yol olduğunu körü körüne müdafaa edenlere güzel bir misâl.

Sabahın erken saatlerinde, iki atlı arkadaş yola çıkmışlar. Fakat iki kişiden birisi âmâ imiş. Giderlerken âmâ olan şahıs, attan aşağıya kamçısını düşürmüş. Fakat itimad edemediği için, öbür arkadaşına da kamçının düştüğünü ve yerden almasını söylememiş, kendisi inip aramaya karar vermiş, inmiş atından el yordamıyla kamçıyı aramış, derken, kendi kamçısını bulamamış ama eline ondan daha güzel yumuşak bir şey geçmiş. Bu kamçı daha güzelmiş diyerek alıp atına

binmiş. Fakat o kamçı diye bulup aldığı kamçı değil gecenin soğuğundan hareketsiz hale gelmiş bir yılanmış ve o âmâ gözleri görmediği için onu kamçı sanarak almış.

Derken biraz sonra hayli ilerlemiş olan arkadaşına yetişmiş. Arkadaşı sormuş:

— Yahu neredesin? diye... Âmâ cevap vermiş:

— Kamçımı düşürmüştüm, gerçi düşürdüğüm kamçıyı bulamadım ama, ondan daha güzel ipek kaplamalı bir kamçı buldum, işte v.-odur, demiş.

Tabii gözleri gören adam anlamış onun yılan olduğunu ve arkadaşını ikaz etmiş: .

— At o elindekini, o" kamçı değil, soğuktan hareketsiz hale gelmiş bir yılandır. Biraz sonra ısınırsa sokar seni, demişse de âmâ inanmamış ve:

— Sen yalan söylüyorsun, bana a'ttırıp sen alacaksın değil mi?, diyerek yılanı elinden bırakmamış;

Biraz sonra, havalar ısınıp yılanın sırtı kızdıktan sonra harekete geçen yılan, adamın müsait bir yerinden sokup zehirlemiş ve adamı mahvetmişti. Yılan soktuktan sonra adamın aklı başına gelmiş ama, iş de işten geçmiş tâbi... İşte böyle, adamın hakikati görecek gözü yok, kendisine yol gösterenlere de inanmaz, tabii ki sonu hüsran olacak.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CENAZE NAMAZINI PAPAZA KILDIRTACAĞIM

Maneviyat erbabı ile zahiri ulema arasındaki çekişmeler, islâm tarihinde pek meşhurdur.

Şeyhul islâm Ebussuud Efendi ile, Şeyh Sünbülü Sinan Hazretlerinin arasındaki hâdise de oldukça mâruftur. Şöyle ki:

Ebussuud Efendi, ilk zamanlar maneviyata, tarikata, rabıtaya pek inanmaz ve her karşılaştığında da, Sünbül-ü Sinan Hazretlerine çok ağır sözler söyleyerek incitirmiş. Hattâ bir defasında, münakaşa o raddeye gelmiş ki, Ebussuud Efendi, Sünbül Efendiye:

— Senin cenaze namazını papaza kıldırtacağım, demiş.

Sünbül Efendi de, amin diye dua ve istekte bulunmuş. Aradan epey bir zaman geçtikten sonra, Sünbül Efendi, vefatına yakın bir zamanda, müridlerini toplayıp şöyle bir vasiyette bulunmuş:

— Evlâtlarım! Ben yolcuyum. Öteki âleme göçmek üzereyim. Vefatımdan sonra, musalla taşından kaldırıncaya kadar zinhar ağlamıyacak ve hiç kimseye haber vermiyeceksiniz. Cenazemi Fatih camiine götürüp, namazımı da orada kılacaksınız, demiş.

Sünbül Efendi buyurduğu gibi vefat etmiş, sessizce teçhiz ve tekfîn işi tamamlanıp Fatih Camiine götürülmüş. O gün Osmanlı hanedanından da, bir kadın cenaze bulunuyormuş ki, protokol icabı namazını da, Şeyhülislâm Ebussuud Efendinin kıldırması icap ediyormuş. Ebussuud Efendi, önce erkek cenazenin, yani Sünbül Efendinin namazını (bilmiyerek) kıldırmış, sonra da Sultan hanımınkini kıldırmış. Ağlama yasağı da kendilerinden o anda kalkan Sünbül Efendinin müridleri de ağlamaya başlayınca, Şeyhülislâm cenazenin kim olduğunu sormuş, ama dünya sanki başına yıkılmış. Tabutun üzerine kapanarak, ağlaya ağlaya Sünbül Efendiden af dilemiş. Büyük bir pişmanlık duymuş ki, hemen tarikat erbabı zatların eteğine sarılarak, inkâr ettiği hakikatlarin savunucusu haline gelmiş. Rivayete göre, müslüman cinnilere bile fetva verdiği için «Müftiyüssakaleyn» unvanını almış. (Rahmetullahi aleyhim)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MECÛSİLERİN SECDESİ VE İHLAS

İbrahim (a.s.) cömertliği ve misafirperverliği ile de meşhur büyük bir peygamberdir. Bir gün kendisine, ikiyüz mecûsi misafir oldu. Misafirlerini gayet güzel bir şekilde ağırladı, yedirdi, içirdi. Mecûsî (Ateşe tapan) bu ikiyüz misafir, tam veda edecekleri zaman, aralarında para toplayarak İbrahim (a.s.)'e takdim ettiler. Hz. İbrahim (a.s.) ise kabul etmedi.

— Birkaç gün hizmetinde bulunalım, dediler, bu da kabul olunmadı,

O zaman mecûsîler:

— Ya İbrahim! O halde sen söyle, sana bir iyilikte bulunmak istiyoruz, senin için ne yapmamızı istiyorsun? dediler. Hazreti İbrahim (a.s.):

— Sizden- şahsım için herhangi bir istekte bulunamıyacağım. Ancak sizden isteğim şudur ki, Rabbim Teâlâ Hazretlerine bir defa secde etmenizi istiyorum, dedi.

Mecûsîler aralarında görüşerek kabul ettiler ve saf tutup secde ettiler. Onlar secdeye inerken İbrahim Aleyhisselâm da ellerini dua için kaldırdı ve:

— Allahım ben bu kâfir topluluğuna secde ettirdim. Sence de malûm ki kalblerinde zerre ihlâs yok, Sen de bunlara ihlâs nasip ediver, diye dua etti.

Allahü Teâlâ Halilini kırmadı. Mecûsîlerin kalbine, Allah'a hakîkî mânâda secde edenlerin tattığı lezzeti verdi. Mecûsîler, uzun müddet secdeden kalkamaz oldular. Nihayet kalktıklarında, ömürlerinde, böyle tatlı ibadet yapmadıklarını söylediler ve hepsi Müslüman oldular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEN PUTUNU ÖRTÜYORSUN

Züleyha, Yusuf Aleyhisselâma kastedip de üzerine gitmezden önce, odasında bulunan putunun üzerini örtmüş ve ondan sonra Yusuf Aleyhisselâmın üzerine yürümüştü. Yusuf Aleyhisselâm, ondan uzaklaşmakta iken arkasından şöyle bağırıyordu:

— Kalbinde zerre kadar da mı insaf yok Yusuf, niçin kaçıyorsun?

Yusuf Aleyhisselâm dönüp kendisine şu cevabı verdi:

— Sen bir taş parçasından ibaret olan putunun üzerini, seni görmesin diye örtüyorsun. Halbuki benim rabbim, beni daima görüyor. Nasıl olur da ben, senin isteğine razı olurum?.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KİMSE GÖRMEDEN TAVUĞU KİM KESECEK?

Üsküdarlı Aziz Mahmud Hüdaî Hazretleri, üstadı Üftade (k.s.) Hazretlerinin hizmetinde daha ilk yıllarında talebe iken birçok talebe arkadaşlarının arasında, üstadının yanında ayrı bir yeri vardı. Üftade Hazretleri, müridleri arasında en çok onunla ilgilenir, birçok iltifatlar eder ve onun yetişmesine ayrı bir ihtimam gösterirdi. Üstadın o talebesi ile, fazla meşgul olmasını etraftan hissedenler ve birçok talebesi çekemezler ve Üftade Hazretlerine derler ki:

— Biz de talebeyiz, onun bizden ne farkı var?.

Talebelerin ve bazı müridlerin bu halini sezen Hazreti Üftade, onları imtihan etmek istedi. Hepsini huzuruna çağırdı, ellerine birer bıçak ve birer de tavuk verip:

— Bunu, gidip kimsenin görmediği bir yerde kesip geleceksiniz. Tek şartım, keserken kimsenin sizi görmemesi ve yalnız olmanızdır. Kim daha çabuk gelirse, benim en çok takdirimi o talebem kazanmış olur, buyurdular.

Bıçakla tavuğu alan talebeler sür'atle etrafa yayıldılar ve kendilerine göre, gizli birer yer bularak kesip getirdiler. Fakat o hakkında dedi-kodu yaptıkları, «Onun bizden ne farkı var» dedikleri talebe, hayli zaman olmasına rağmen ortalıklarda yoktu.

Erken gelenler, kendi aralarında konuşuyorlardı:

— Hocanın huzuruna çıkmaya yüzü yok ki, kesip de gelsin. Kim-bilir şimdi nerelerde dolaşıyor, diyorlardı.

O talebe, hayli zaman sonra elinde canlı tavuk olduğu halde kesmeden çıkıp geldi. Tavuğu kesip gelenler ona gülmeye başladılar:

— Bir tavuğu kesmeyi becerememiş, diyorlardı, kendi kendilerine.

Üftade sordu:

— Herkes kesip geldiği halde, sen nerede kaldın? Hep seni bekliyoruz. Bu zamana kadar nerdesin? diye...

O zaman daha talebelik yıllarını yaşamakta olan, daha sonra büyük bir mürşid olacak olan Aziz Mahmud Hüdaî Hazretleri, şöyle cevap verdi:

— Hocam, sizi beklettiğim için ayrıca özür dilerim. Lâkin ben, nereye gitti isem beni kimsenin göremeyeceği bir yer bulamadım. En kapalı bir yer dahi bulsam, iyi biliyordum ki Allah (C.C.) beni mutlaka görüyordu. Ve böylece, ordan oraya ordan oraya koştum, sizin emrinizi yerine getiremeden geldim, dedi.

Tabii bu hâdiseden sonra, anladılar diğer talebeler, hocasının neden en çok onu sevdiğini ve onunla daha fazla niçin alâkadar olduğunu .. Başlarını önlerine eğip hata ettiklerini anladılar. Çünkü Allah'a gizli olan hiçbir mekân ve zaman yoktu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ANA HAKKI

Hazreti Peygamberimiz (s.a.s.) Selman-ı Farisî Hazretlerine:

— Ya Selman! Seninle garipleri ziyarete gidelim, buyurdular. Selman-ı Farisî Hazretleri:

— Garipler kimlerdir ya Resûlallah? dedi. Peygamberimiz:

— Garipler o kimselerdir ki, dünyadan göçüp gitmişler ve arkalarından da rahmet okuyacak kimseleri kalmayan ölülerdir, buyurup beraberce Medine kabristanlığına gittiler.

Kabristanlığa vardıklarında, Peygamber Efendimiz bir kabrin başına varınca göz yaşlarını dökmeye, hatta hırka-i saadeti ıslanıncaya kadar ağlamaya başladılar. Selman-ı Farisi Hazretleri bu ağlamanın sebeb-i hikmetini anlayamamıştı:

— Ya Hayrelbeşer! Ağlamanızın sebebi nedir? Vahiy mi nazil oldu, yoksa başka bir sebep mi var? dedi. Hazreti Resûl-ü Ekrem Efendimiz:

— Hayır Ya Selman! Vahiy nazil olmadı, bu kabirde yatan bir delikanlıdır; ona şiddetli azap olunmaktadır. Onun azabının şiddeti beni ağlatıyor, buyurdular.

Daha sonra da meseleyi şöyle izah ettiler:

— Kardeşim Cebrail bana geldi. Ben bu ehl-i kabre neden bu kadar azap edildiğini sordum. Cebrail bana anasına asî olduğunu ve anasının da ona hakını helâl etmediğini ve böylece kıyamete kadar azap olunacağını söyledi. Sen git Medine'ye, Bilâl'a söyle, nida edip bütün Medine halkını buraya çağırsın, buyurdular.

Selman-ı Farisî Hazretleri gidip Bilâl Hazretlerine, emri peygamberi tebliğ etti. Bilâl-i Habeşi Hazretleri yüksek bir yerden Peygamberimizin emrini bütün Medine ehline duyurdu. Medineliler bölük bölük kabristana gelmeye başladılar. Peygamberimiz, gelenlere ve herkese sahibi olduğu kabrin başına varın, buyurdular. Kendileri de o azap gören kabrin başında beklemeye başladılar. Herkes gelip bir kabrin başına vardığı halde o azap gören kabrin başına kimse varmıyordu. Nihayet hayli zaman geçtikten sonra elinde asası olduğu halde yaşlı bir kadın geldi, Peygamber Efendimizin başında beklediği kabrin yanına yaklaşıp durdu.

Efendimiz:

— Burada yatan senin neyin olur? diye sordu. Kadın, «oğlu» olduğunu söyledi. Peygamberimiz:

— Oğluna dargın mı idin? diye sordu.

Kadıncağız dargın olduğunu söyledi ve oğlunun kendisine yaptığı eziyeti şöyle anlattı:

— Birgün eve gece geç gelmişti. Kapıyı birkaç defa çalmış, ben kapıyı açtığım zaman geç açtığım için beni eliyle itti, kolumu ve gönlümü incitti, Ondan sonra da iflah olmayıp bu dünyadan göçüp gitti. Ben ona hakkımı helâl etmemiştim, dedi.

Peygamberimiz, tekrar ona analık hakkını helâl etmesini, oğlunun kabir azabı çektiğini söyledi ise de kadın, ona karşı kalbinin kırık olduğunu ve helâl etmeyi gönlünün istemediğini söyledi.

Bu kerre Hazreti Resûl-i Ekrem Efendimiz ihtiyar kadına:

— Ana bak oğlunun hâline, eğer sen hakkını helâl etmezsen oğlun kıyamete kadar bu azabı çekecek, ondan sonra da cehennem azabı çekecek, diyerek gözlerinden dünya perdesini kaldırdı.

Kadın kabre baktıki oğlu dört yandan hücum eden ateşler içinde kıvranmakta ve:

— Ah anneciğim neredesin! Beni kurtar! diye bağırmakta. Oğlunun bu halini görünce ana yüreği dayanamadı:

— Ya Rabbi! Oğlumu affet, ben ona analık hakkımı helâl ettim, diye Allah'a yalvarmaya başladı.

Cenab-ı Allah da o andan itibaren hemen ondan kabir azabını kaldırıp, başka bir günahı olmayan bu gencin kabrini, cennet bahçesine çevirdi.

Hazreti Peygamber Efendimiz:

— Siz kabri ne zannettiniz, kabir ya cennet bahçelerinden bir bahçe, ya cehennem çukurlarından bir çukurdur, buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HIZIR (A.S.) YAZDIĞI KİTAPLARİ NEHRE ATTIRDI

İlm-i zahir ve ilm-i bâtın sahibi Imam-ı Kuşeyr'i Hazretleri, öğrendiği ilimle alâkalı olarak başından geçen hâdiseyi şöyle anlatıyor:

Küçük yaşta babamdan yetim kalmıştım. Bir annem vardı, başka da kardeşim yoktu. Ben çevremde mümkün olduğu kadar dini bilgilerimi öğrenmiştim. Fakat bu öğrendiğim bilgiler beni tatmin etmiyordu. Daha fazla okuyup, ilim sahibi olmak istiyordum, ilme karşı büyük bir aşkım vardı. Arkadaşlarım ilim tahsiline gidiyorlardı. Onlarla beraber ben de gitmeye karar verdim, gelip anneme durumu arzedip ilim tahsiline gitmem için izin vermesini istedim. Annem:

— Oğlum, sensiz ben ne yaparım. Senden başka kapımı açacak kimsem yok. Sen de gidersen, ben yapa yalnız kalacağım. Senden uzun müddet ayrı kalmaya yüreğim tahammül etmez, diyerek bana müsaade etmedi. Fakat ben gitmeye kararlı idim. Çok rica minnet ettim. Annem de en sonunda kabul ederek beni uğurladı.

ilim öğrenmek aşkıyla sevinçle evden ayrıldım. Arkadaşlarla beraber yola çıktık. Yolda giderken abdest bozmam icab etti. Bir kenara çekilip defi hacet ederken üzerimi pisledim. Arkadaşlara: — Sîz gidin, ben eve gidip elbisemi değiştireceğim, size yetişirim, dedim.

Eve geldiğimde, anamın içerde hüngür hüngür ağlamakta olduğunu gördüm. Onun ağlamasına yüreğim tahammül "etmedi. Okumak için gitmekten vazgeçtim:

— Anneciğim, artık ağlama sil gözünün yaşını, senin yanında kalacağım, gitmiyorum, dedim

Annem bana ilim tahsiline gitmekten vazgeçmememi söyledi:

— Ben senin okumana mâni olmak istemiyorum. Benim ağlamam her ananın yaptığı bir şeydir, ana yüreği evlâdından ayrı kalmaya dayanamaz. Sen git oku, ben mes'uliyet altına girmeyeyim dedi, ise de ben gitmedim.

Tabii ki anam yanında kalmama sevindi.

Annemle içerde otururken kapı çalındı. Kapıyı açtım ki, yaşlı bir zat benimle görüşmek istediğini, Allah (C.C.) tarafından gönderildiğini ve annemi razı ettiğim için beni evde okutacağını söyledi. Ben onun Hızır Aleyhisselâm olduğunu anladım. Çok sevindim, sonradan kendisinin de açıkladığı Hızır Aleyhisselâmdan, tam üç yıl ders okudum. Üç senede bütün ilimleri bana öğretti. Bu üç sene zarfında bin adet kitap yakmıştı. Üç sene sonra bana icazet verip o yazdığı kitapları memleketimizden geçmekte olan Ceyhun nehrine atmamı söyledi.

Kitapları nehre atmaya kıyamadım, götürüp bir yere sakladım. Akşam eve geldiğimde bana kitapları ne yaptığımı sordu. Ben:

— Nehre attım, dedim..

— Ne gördün? dedi.

— Hiçbirşey görmedim, dedim. Bana:

— Yalan söylüyorsun, kitapları nehre atmadın, dedi. İkinci gün kitapların yerini değiştirip yine nehre atmaya kıyamadım. Akşam bana yine sordu ne gördün diye..; Ben yine:

— Nehre attım ama bir şey görmedim, dedim.

— Yaramaz çocuk kitapları yine nehre atmadın, buyurdu ve bana tekrar kitapları nehre atmamı emretti.

Bu sefer gidip sandığa doldurulmuş olan kitapları nehre attım. Nehre attığımda, nehirden iki el çıktı, kitapları alıp nehrin içinde kayboldu. Eve döndüğümde gördüklerimi anlattım.

— Bu sefer atmışsın, dedi.

Bunun ne mânâya geldiğini sorduğumda:

— Kıyamete yakın bir zamanda Hazreti İsa yer yüzüne gelip, bu kitaplarla bir ümmeti Muhammed olarak amel edecektir, buyurdular.

Ben öyle inanıyorum ki, Hızır Aleyhisselâmın bana Allah tarafından gönderilmesi ve bütün ilimleri bana ta'lim etmesi, annemin:

— Allah sana ilmini nasip eylesin. Sen beni dünyada garip bırakmadığın gibi, Allah da seni dünyada ve ahirette yalnız bırakmasın, diye ettiği duanın kabul olmasındandır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BABASINI DAĞA BIRAKTI

Bir adamın yaşlı bir babası ve babasına bakmaktan bıkan bir de karısı vardı. Karısı kocasına:

— Ya beni bırak, babanla kal, yahut babanı buradan uzaklaştır, beraber kalmaya devam edelim. Eğer sen babanla kalmayı tercih edeceksen, ben ayrılmaya razıyım, diyordu.

Adamcağız ne yapacağını şaşırmıştı:

— Ne yapalım hanım, o benim babam, öldüreyim mi, ne yapabilirim onu? Biz bakmazsak ona bizden başka kim bakar? dediyse de karısı isteğinde ısrar ediyordu.

Adam en sonunda babasını götürüp dağa bırakmaya karar verdi. Yanına oğlunu da alarak arabayı hazırladı. Babasına da:

— Baba, şöyle dağa doğru gitmek istemez misin? Biz torununla beraber oduna gidiyoruz, sen de gel, dedi ve bir yatak bir miktar da yiyecek içecek alıp dağın yolunu tuttu.

Dağda ormanlığın içine doğru epey girmişlerdi. Getirdiği yatağı yere serip ihtiyar babasını üzerine yatırdı:

— Baba sen burada biraz istirahat et! Biz biraz odun yapıp gelelim, dedi, oradan ayrıldılar.

Fakat odun falan yapmamışlardı. Babasını dağa bırakmanın üzüntüsü içinde evin yolunu tuttular.

Yolda adamın oğlu:

— Dedemi almayacak mıyız baba? diye sordu. Adam:

— Dedeni oraya bıraktık. Artık o ihtiyar olduğundan orada kalacak. Biz eve gidelim, dediyse de torun ısrar ediyordu «Ben dedemi isterim...» diye. En sonunda babasına söz dinletemediğini anlayan çocuk:

— Baba, sen ihtiyarladığında ben de senin gibi ev bark sahibi olduğum zaman, seni getirip dağa mı bırakacağım? Sen dedem, ihtiyar olduğu için bıraktığımızı söylüyorsun? deyince adamın aklı başına geldi.

Sonunda kendinin de başına gelecekleri düşününce gidip dağa terkettiği babasını almaya karar verdi.

Dağda yapa yalnız kalmış, kurtların, kuşların kendini parçalama zamanının geldiğini düşünen ve elinden de hiçbir şey gelmeyen ihtiyar, kendisini almak için yoldan geri dönen oğluna:

— Evlâdım sen beni dağa bırakıp gidemezsin. Çünkü ben babamı dağa bırakmadım. Ona ölünceye kadar hizmet ettim, dedi.

Adam babasını alıp eve getirdi. Her ne olursa olsun elinden geldiğince, babasına ölünceye kadar bakmaya karar verdi. Boşuna dememişler: «Bu dünya etme bulma dünyasıdır» diye... Sen ne yaparsan sana da onun aynısının yapılacağı muhakkaktır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SIHHAT HAKKINDA

Üçüncü Mustafa, zamanın velilerinden birine:

— Dünyanın lezzeti nedir? diye sordu. Veli Padişaha:

— Yemek, içmek bir de yellenmek, diye cevap verdi. Velinin böyle kaba cevap vermesine kızan padişah:

— Sen benimle alay mı ediyorsun? diyerek huzurundan kovdu.

Padişahın huzurundan çıkarken veli:

— Padişahım, ye, iç, dışarıya çıkarmak nasip olmasın, diye beddua edip gitti.

Aradan zaman geçti, padişah hastalandı, kabız oldu. Zamanın mütehassıs hekimleri gerekli ihtimamı gösteriyorlarsa da padişah bir türlü sıkıntıdan kurtulamıyordu. En sonunda anladı, velinin bedduasının tuttuğunu... .

Veli'yi huzuruna çağırtıp özür diledi. Kendisini bu halden kurtarmasını rica etti. Veli:

— Padişahım, eğer padişahlığı bana verirsen, seni bir defa yellendiririm, dedi.

Çaresiz kalan padişah velinin isteğini-kabul etmek zorunda idi:

— Olsun, dedi.

Veli, himmetle padişahın karnını eliyle sıvazladı. Padişah bir kere yellendi ve rahatlayarak: -

— Oh! dedi. Veli:

— Padişahım görüyorsun padişahlığını bir yele satın aldım, dedi.

Padişah da ondan memnun olarak yaptırdığı camiye onun ismini verdi. Halen Üçüncü Mustafa'nın yaptırdığı camiye o dervişin ismi ile «Lâleli Camii» denir. Halbuki Lâleli Camiini Padişah Üçüncü Mustafa yaptırmıştır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İPİN UCU

Bir deve yavrusu annesinin peşinden gidiyormuş. Fakat annesi gibi hızlı yürüyemeyince annesine demiş ki:

— Ey anneciğim! Sen çok insafsız bir kadınmışsın meğer. Biraz yavaş yürüsen olmaz mı? Sana bir türlü yetişemiyorum. Annesi:

— Evlâdım! îpi çeken ben değilim ki. Şu önümüzde yularımızı çekendedir esas kabahat. Yoksa ben seni üzer miyim? demiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

GÖZÜ YÜKSEKLERDE OLANIN HÂLİ

Zayıf, perişan bir kedi varmış. Evin sahibi ona kuru ekmekten başka birşey vermezmiş. Bir gün bir arkadaşı onu ziyarete gelmiş. Haline çok acımış. Zayıf kedi de onun semizliğine gıpta etmiş. Kendisinin de onunla birlikte gelmesi, oralarda beslenip semizlenmesi için arkadaşına yalvarmış. Arkadaşı haline hamdetmesini söylemişse de anlatamamış. Beraber gitmişler. Gittikleri

mahallede de bir adamın civcivlerini günlerdir kediler kapıp duruyormuş. Bu gün bu kedileri bekleyeceğim ve geleni vuracağım diye ahdetmiş. Adam pusuda beklemekte iken tesadüfen o mahalleye yeni gelen zayıf kediyi görmüş ve hemen ateş edip öldürmüş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ARADA KALINCA

İki keçi kavgaya tutuşmuş. Birbirlerine vura vura, kan revan içinde kalmışlar. Bir tilki de gelmiş onların dökülen kanlarım yalayarak, kendini tatmin etmeye çalışıyormuş. Nihayet bir ara kafası iki keçinin kafaları arasında kalınca tilki derhal kafası parçalanarak ölmüş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ARACININ BAŞINA GELEN

Adamın birinin cahil bir karısı varmış. Bir komşu kadın gelir bu kadına sık sık onu kötülüğe sevkedecek tarzda sohbetler edermiş. Ahlâkını bozacak hikâyeler anlatır onu azdırmaya gayret edermiş. Nihayet cahil kadının ahlâkını iyice zedelemiş ve bir yabancı erkekle buluşmasını temin edecek kadar işi ileri götürmüş. Cahil kadının kocası karısının hareketlerinden şüphe ettiği için iyi bir takiple böyle bir buluşmayı sezmiş ve önlemiş. Karısını bir güzel dövdükten sonra götürüp evinin kömürlüğüne bağlamış ve yatmış. Evin önünden aracı kadının geçmekte olduğunu gören ve bağlı bulunan cahil kadın aracı kadını çağırmış. Bir müddet kendi yerinde bağlı kalması için rica etmiş ve kendisi hacetini gidereceğini bildirmiş. Kocası bu arada cahil kadına ismi ile bağırmış fakat ses alamamış. Kızmış ve yanına gidip kadını dövmüş. aracı kadın kısmen de olsa cezasını çekmiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

VAKİTSİZ KONUŞANIN HÂLİ

Bir gölde iki kazla bir kurbağa yaşarlarmış. Pek iyi geçinip giderlermiş. Bir gün gölün suyu çekilmeye ve göl kurumaya başlamış. Bir başka göle gitmeyi düşünmüşler, fakat kurbağayı oraya nasıl götürelim diye düşünürlerken akıllarına şöyle bir şey gelmiş: Kazlar ayaklarına bir sopa alacaklar ve kurbağa o sopayı ağzı ile ısıracak hiç ağzını açmadan kazlarla havadan gideceklermiş. Düşündükleri gibi yapmışlar. Havadan giderken kurbağanın bu halini gören diğer arkadaşları aşağıdan gülmüşler ve onunla alay etmişler. Kurbağa buna cevap vereyim derken ağzını «vırak» diye açıverince kendini aşağıda bulmuş ve vakitsiz konuşmanın cezasını böyle çekmiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİ TACİR

iki tüccar ticaret için yola çıkmışlar. Tesadüf bu ya, yolda bir küp dolusu altın bulmuşlar. Ticaret yapmadan hemen geri dönmüşler. Birisi demiş ki, bir miktarını şimdi yanımıza alalım, kalanını da falan yerdeki ağacın altına gömelim demiş ve öylece yapmışlar. Günler sonra paraları bitince birlikte para almak için mezkûr ağacın altına gitmişlerse de altınları bulamamışlar. Altınları saklamak fikrini ileri süren tacir hemen arkadaşının üzerine atlıyarak bunu sen beri yokken çaldın çıkar altınları yoksa seni kadıya şikâyet ederim demiş.

İş tabii mahkemeye intikal edince kadı şikâyet üzere gelen tacire şahidin var mı diye sormuş. O da şahidim falan yerdeki ağaçtır. Onun şahidliğine baş vuracağız, demiş. Hemen ağacın altına gitmişler. Kadı (Hakim) ağaca sormuş:

— Bu altınları buradan kim aldı? demiş. Ağaç da:

— Falan tacir aldı, diye söyleyince hakim büsbütün şaşırmış.

Bunda bir sır olsa gerek, diye düşünmüş. Ağacın tam dibinde ateş yaktırmış. Dumanlar ağacın kovuğundan içeri gitmeye başlamış ki bir adam can havliyle dışarı fırlamış. Hakim adamı sorguya çekmiş ve altınları esas çalan tacirin kim olduğu ortaya çıkmış.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YUMRUK KADAR FARE

Tüccarın biri ticaret için sefere çıkarken ambarındaki buğdayları bir arkadaşına emânet etmiş. Emânet ettiği arkadaşı ise buğdayları satıp parasını da bir güzel yemiş. Tüccar uzun seferinden dönünce buğdayları arkadaşından istemiş.

Arkadaşı:

— Vallahi dostum buğdayı fareler yedi bitirdi. İkiyüz batman buğdaydan hiç bir şey bırakmadılar, demiş.

Zeki tüccar arkadaşının çocuğu kendi evinin önünden geçerken içeri almış ve eve saklamış. Ertesi günü arkadaşını pek kederli görünce sebebini sormuş. Arkadaşı:

— Hiç sorma dostum! Oğlumu kaybettim... demiş. Tüccar:

— Ben oğlunu gördüm. Dün bir kartal havalandırıp götürdü, demiş.

Arkadaşı inanmamış:

— Nasıl olur demiş, koskoca çocuğu bir kartal götürür?." Hernen tüccar bu sözü fırsat bilip:

— îkiyüz batman buğdayı yumruk kadar fare nasıl yiyip bitirdi ise senin çocuğu da kartal öylece götürdü, demiş.

Arkadaşı çaresiz kalınca tüccara buğdayını vermek mecburiyetinde kalmış.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

AKILSIZ DOST

Kimsesiz bir adam varmış.. Yalnızlık canına tak demiş ve dağa çıkmaya karar vermiş. Dağda bir ayıya rastlamış. Tesadüf bu ya ayının da yalnızlıktan şikâyeti olduğundan adama iyi davranmış ve arkadaş olmuşlar. Birbirlerine iyice alışmışlar.-Bir gün adam ayının dizinin dibinde uyurken arılar adamın üstüne konmak istemişler. Ayı onları-koymuşsa'da yine gelmişler ve adamın üzerine üşüşmüşler. Ayı onlarla baş edemeyeceğini anlayınca, büyük bir kaya parçasını alıp adamın başındaki arılara vurmuş. Tabii iyilik yapayım derken ayı arkadaşını da öldürüvermiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİ KÖTÜNÜN BİR İYİLİĞİ

Şeyhin birine biri güzel bir sığır hediye etmiş. Hırsızın biri bu sığırı nasıl çalmalı diye düşünürken şeytana rastlamış. O da bu Şeyh'in mübarek, nefesiyle yüzlerce kişi hidayete kavuşuyor. Kimseyi baştan çıkaramıyorum. Bari öldüreyim de kurtulayım diye söyleniyormuş. İkisi de malûm maksatları için Şeyhin evine varmışlar. Hırsız önce ben hayvanı alayım sonra sen Şeyhi öldürürsün demiş. Fakat şeytan önce ben şeyhi öldüreceğim sonra sen hayvanı götürürsün, demiş. Niza büyümüş. Hırsız Şeyhi hemen uyandırmış:

— Efendi demiş. Bu şeytan seni öldürmeye geldi. Şeytan da:

— Bu da hırsızdır senin hayvanını çalmaya geldi, demiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEN EMİR KULUYUM

Hizmetçinin biri evde ayna temizliyormuş. Evin sahibi:

— Aynaya bir yumruk vur da kırılsın, demiş.

Hizmetçi hemen aynaya bir yumruk vurunca ayna kırılıvermiş.

Efendi kızmış:

— Ben sana vur dediysem hemen vurmak mı lâzım? demiş. Hizmetçi de:

— Efendi, demiş. Ben emir kuluyum ne emredilirse onu yaparım.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

UÇAN KUŞLAR HABER VERDİ

Şeyhin biri hac niyeti ile Kabe yolunu tutmuş. Bir müddet yol aldıktan sonra yolda eşkiyalara rastlamış. Eşkiyalar parasını almışlar. Kıymetli eşyasına da el koymuşlar, Şeyh hiç itiras etmeden hepsini vermiş. Yalnız öldürmemeleri için çok yalvarmış. Kâbeyi bir defa olsun görmek için yola çıktığını onun için canına kıymamalarını aksi halde o gökte uçan kuşların bile şahit olup onları ele verebileceğini söyledi ise de öldürmüşler.

Şeyhin öldürüldüğü kısa zamanda duyulmuş. Bir gün şehrin pazarında, birkaç kişi gök yüzündeki kuşlara bakarak .

— Bu kuşlar sakın Şeyhi öldürdüğümüzü gören kuşlar olmasın, demişler ve gülüşmüşler.

Şeyhin müridlerinden biri de bunu duymuş hemen kadıya haber verip katil ve eşkiyayı yakalatmış.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HASTA BEN DEĞİLİM

Bir kadının çok sevdiği bir kızı varmış. Kızı hasta olmuş, ölüm döşeğinde iken annesi devamlı:

— Allahım ne olur onun yerine benim canımı al, diye dua edermiş.

Yine bir akşam kızının başında bu dua ile âh-ü vah ederek otururken evin arka kısmından acaip bir ses gelmiş. Meğer evin ineği süt güğümüne su içmek için kafasını sokmuş çıkaramayınca can havli ile acaip sesler çıkarmaya başlamış, ölüm döşeğindeki kızının başında bekleyen annesi bu sesleri duyunca Azrail geliyor zannetmiş, ölüm korkusuna düşerek:

— Aman ya Azrail! Hasta işte yataktaki kızımdır. Bana dokunma, demeye ve yalvarmaya başlamış.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HERKES KENDİNE

Bir adamın iki hanımı varmış. Birisi genç birisi de yaşlıca imiş. Adamcağız genç karısının dizine yattığı zaman genç hanımı kocasının yüzündeki beyaz kılları yolarmış. Yaşlı kadının dizinde uyuduğu zaman da yaşlı karısı siyah kılları yolarmış. Böylece herkes kendisine benzetmeye çalışınca adamcağızın yüzünde tüy kalmamış.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

TEVEKKÜLÜN BÖYLESİ

Dindar ve mütevekkil bir köylü varmış. Bir de inancı kısa bir hanımı varmış. Köylü dayının ne zaman bir şeyi kaybolsa hanımı feryada başlarmış. Adamcağız da hiç üzülmezmiş ve hanımına:

— Aman hanım, eğer o bize helâlinden bir şeyse Allah ya onun daha iyisini verir, veya onu buldurur, dermiş.

Adamcağız bir gün şehre inip öküzlerini sattıktan sonra öküzlerin parasını ve bir miktar da biriktirdiği yüz altınını mola verip oturduğu bir çeşmenin başında unutmuş. Eve gelince durumu farketmiş. Karısına haber vermeden hemen dönüp çeşmenin başına varmış. Fakat altının yerinde yeller esiyormuş. Hani ya kendisi de üzülmeden edememış. Tabii hanımı duyunca büsbütün hasta olmuş.

Bu adam bir gün kırda bir kuyudan su çekerken başındaki sarığını kuyuya düşürmüş. Hemen sarığını almak için kuyuya inip kuyunun içinde bir beze sarılı yüz altın bulmasın mı. Sevinçle yukarı çıkmış. Meğer altınları ilk kaybettiğinde bir çoban altınları bulmuş, eşkiyalar gelirken benden alır diye kuyunun içine atmış, eşkiyalar da hiç para bulamayınca çobanı bir güzel dövmüşler ve hasta etmişler. Kalkamamış ve kuyudan altınları gidip de alamamış. Dindar köylüye altınları böylece geri gelmiş. Köylü ve hanımı Allah'a hamdetmişler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İMANI OLMAYANIN HAYRI

Meşayıhtan Cüneyd-i Bağdadî (k.s.) bir kış gününde Bağdad camilerinin önünde bir mecûsînin kuşlara yem dağıttığını görüp ona:

— Sen hayır yapıyorum diye kendini boşuna aldatıyorsun. Allah, evvelâ îmanı farz kılmış, geri kalan hayır hasenatı ondan sonra emretmiştir, îman etmedikçe senin bu yaptığın iyilik Allah indinde makbule geçmez, dedi.

Hazreti Cüneyd'in bu sözlerine mecûsînin cevabı şöyle oldu:

— Ben de biliyorum kabul olunmıyacağını. Fakat Allah bu yaptığımı görmez, bilmez mi? dedi. Cüneyd (k.s.):

— Elbette görür ve bilir, deyince, mecûsî:

— öyleyse o da bana yeter, deyip kendi bildiğine devam etti. Cüneyd-i Bağdadî Hazretleri bundan sonrasını kendisi şöyle anlatıyor:

— Aradan zaman geçti. Ka'be-i Muazzama'yı çok arzulamıştım. Hac mevsiminde Mescid-i Haram'a gelip tavaf yapmakta idim. Bu esnada bir adamın ellerini açmış Allaha yalvarmakta olduğunu, hatta gözlerinden sel gibi yaşlar akıttığını gördüm, iyice dikkat ettim, o zat karlı bir havada kuşlara yem veren mecûsî idi. Tavaftan sonra yanına yaklaşıp hemen kollarından yakaladım. Mecûsî beni tanımıştı.

— İşte Allah gördü ve bildi, deyip hayretle yüzüme bakarak: "Allahû Ehad, Resulünü Ahmed," dedi ve ruhunu gözümün önünde orada teslim etti.

O anda bana Allah tarafından şöyle hitap olundu:

— Ya Cüneyd! Sen Beytimi arzu ederek geldin ona kavuştun. O ise beni arzu ederek geldi baana kavuştu.

Bir mecûsînin mübarek bir ayda Allah rızası için hayırda bulunması onun ahirete îmanla gitmesine vesile olmuştu. Allah cümlemizin sonunu hayreyleye!...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KABİR AZABI VE SALAVAT-I ŞERİFE

Tabiinden Hasan-ı Basrî Hazretleri zamanında bir kadın, Hazret-i imamın huzuruna gelip:

— Ya îmam! Benim genç bir kızım vardı. Birkaç ay evvel vefat etti. Fakat onun hasretine dayanamıyorum, öldükten sonra rüyamda da görmedim. Bana bir dua öğretiniz de, hiç olmazsa onu rüyamda görüp teselli olayım, dedi.

Hasan-ı Basrî kadına lâzım gelen dualari talim etti.

— İnşallah görürsün, diyerek gönderdi.

Kadın öğretilen duaların tamamını okudu. Cenab-ı Allah'a kızını göstermesi için hayli yalvardıktan sonra, göz yaşları ile yatıp uyudu. Uykusunda kızını gördü. Gördü ama gördüğüne de pişman oldu. Çünkü kıza öyle azap ediliyordu ki, onu görünce kadının ciğeri parça parça oldu.

Kıza ateşten bir elbise giydirmişler, şiddetli şekilde azap olunmakta idi.

—Kadın heyecanla uykusundan uyandı, sabah olduğunda da, Hazreti imamın huzuruna tekrar çıkarak gördüğünü anlattı. Kızının bu azaptan kurtulması için ne yapması lâzım geldiğini, ne gibi hayır hasenat ederse günahlarının affedileceğini sordu.

Hasan-ı Basrî Hazretleri, ona bazı tavsiyelerde bulundu ve geri gönderdi. Fakat bir müddet sonra Hasan-ı Basrî Hazretleri kendisi bir rüya gördü. Rüyasında genç ve son derece güzel bir kız, Cennet bahçelerinden birinde altın bir tahtın üzerinde oturmakta ve etrafına güneş-gibi parlaklık saçmakta idi.

Kız Hasan-ı Basrî Hazretlerine:

— Beni tanıdın mı? diye sordu.

Hazreti imam, tanımadığını ve hangi peygamberin kızı yahut zevcesi olduğunu sual etti. Kız şöyle dedi:

— Hani sana gelip de beni görmek için senden yardım isteyen ve rüyasında azap içerisinde görünce de, tekrar size durumu anlatıp günahımın affı için ne yapması lâzım geldiğini soran kadın var ya, işte ben onun kızıyım, dedi;

Hazreti imam:

— O kadın bana senin azap içinde olduğunu söylemişti. Ne oldu da kurtuldun o azaptan? diye sorduğunda, kız şöyle dedi:

— Ya imam! Allah'ın sevgili kullarından biri bizim bulunduğumuz kabristandan geçti ve oradan geçerken bir Fatiha üç ihlâsla beraber üç kere de salavat getirip biz kabir ehlinin ruhuna hediye etti. İşte ondan sonra "Bu kabristanda kabir azabı çekenlerden azabı kaldırın!" diye bir nida geldi ve benimle beraber 550 kişiden kabir azabı kaldırılıp, Cennet nimetleri bize ihsan olundu, diye anlattı.

Hasan-ı Basrî Hazretleri, gördüğü bu güzel rüyayı o kadına anlatıp kızının azaptan kurtulduğunu müjdeledi ve ondan sonra bol bol Salavat-ı Şerife okumasını tavsiye etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YALANCININ MUMU YATSIYA KADAR YANMADI

Devr-i Saadette bir yahûdi, bbir müslümana iftira ederek peygamberimize şikâyette bulundu:

— Bu adam benim devemi çaldı. Bu deve benimdir, işte şahidle-rim, diyerek iki de münafıklardan yalancı şahid gösterdi.

Gerekli inceleme yapıldı, durum müslümanın aleyhine tecelli ederek devenin yahûdinin olduğuna "hükmolundu ve deve müslümandan alınarak yahûdiye teslim edildi.

Bununla kalsa iyi. Hırsızlık yaptığı için o müslümamn ayrıca eli de kesilecekti, İslâmın hükümlerini bilen o sahabı ellerini açarak:

— Ya Rabbi! sen her şeyi bilensin, görüyorsun ki yahûdi yalancı şahidler göstererek devemi aldı. Şimdi de elim kesilecek. Her gece okuduğum Saîavat-ı Şerifenin yüzü suyu hürmetine sen beni bu belâdan kurtar! Şu anda beni kurtaracak hiçbir merci yok, diyerek Allah'a hu-lûs-i kalb jle yalvardı.

Daha Huzur-u Saadetten ayrılmadan deveye Cenab-ı Allah lisan ihsan etti, deve konuşmaya ve hakikati olduğu gibi söylemeye başladı:

— Ya Resûlallah! Ben bu yahûdinin değil Müsîümamn malıyım. Beni sahibime iade et ki, adalet tecelli etsin, diyerek sahibinin huzuruna varıp diz çöktü.

İnsana konuşma hassasını veren Allah değil mi? Neye kadir değil ki, bir yahûdinin karşısında bir Müslümanı küçük düşürmekten korudu ve deveye lisan bahşetti. Deve sahibine verildikten sonra Cenab-ı Peygamber Efendimiz, orada bulunanlar da bilsin diye bu müslümana ne ile bu dereceye eriştiğini sordu, O sahabî de:

— Ya Resûlallah! Ben her gece sana 10 defa salavat okumadan yatmam! Burada da o salavatın yüzü suyu hürmetine Allah'tan yardım diledim. Allah Celle Celalühü hamdolsun ki benim yüzümü kara çıkarmadı, dedi.

Bunun üzerine Efendimiz (s.a.s.):

— Ne mutlu sana,- salavat hürmetine dünyada elin kesilmekten kurtulduğun gibi, ahirette de Cehennem azabından kurtulacaksın, buyurdular.

Orada bulunan münafıkların çoğu îmanlarını yenilediler, kalblerini temizlediler, mü'ininlerin ise bir kat daha îmanı ziyadeleşti...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DELAİL-İ HAYRATIN YAZILIŞI

Meşhur salavat kitabı Delail-i Hâyrat'ın yazarı Süleyman el Cezûlî Hazretleri bir gün bir sahrada namaz kılmak istemişti. O muhitte herhangi bir akar su olmadığından abdest almak için su bulamadı. En sonunda bir kuyu görüp başına vardı. Fakat kuyudan su çekecek ne bir kovası ne de ipi vardı. Kuyunun başında beklerken orada evinin önünde kendisine bakmakta olan bir kız görüp ondan bir kova ile ip istedi.

Kız:

— Bütün insanlar sizin ilminizden istifade eder, bir müşkili olduğu zaman hallini sizden beklerken, siz bir kuyudan suyu çıkaramıyor musunuz? dedi.

İmam-ı Cezûli kıza:

— Kuyudan ipsiz, kovasız su çıkarılır mı, bu nasıl olur? deyince, kız kuyunun başına gelip kendi kendine bir şeyler söylemeye başladı. Fakat hikmeti ilâhî ki o andan itibaren kuyunun suyu da yükseliyordu, öyle oldu ki kuyunun suyu ağzından-taşmaya başladı.

İmam-ı Cezûli, rahat rahat abdestini aldıktan sonra:

— Kızım söyle Allah aşkına, bu kerameti sen ne ile elde ettin? diye sormaktan kendini alamadı. Kız bol bol salavatı şerife getirdiğini, başka da bir şey yapmadığını sadece ibadetini noksansız yerine getirdiğini söyledi.

İmam-ı Cezûli Hazretleri kızın bu kerametine şahid olunca daha çok salavat getirmeye başladı. Akşam sabah salavat getiriyordu. Bir gece yatarken uykudan uyanıp hangi salavatı okuyayım diye düşünürken, bir de baktı ki, hanımı en güzel elbiselerini giydi, güzel kokular süründü, bütün hazırlığını yaptıktan sonra da kapıdan çıkıp gitti. Hanımının bu halinden şüphelenen imam, gizlice arkasından nereye gittiğini takibe başladı. Fakat iş onun, zannettiği gibi değildi. Hanımı kapıdan dışarı çıkar-çıkmaz onun etrafını dört arslan sardı. O ortalarında yollarına devam ediyorlardı.

Süleyman el Cezûlî'nin heyecanı bir kat daha artmıştı. Hanımı arslanlarla beraber deniz kenarına kadar vardı, denize vardıktan sonra da elindeki seccadesini denizin üzerine serip sahile yakın tenha bir adacığa gitti. Arslanlar ise deniz kenarında onun gelmesini bekliyorlardı. Kadın geçtiği adada bir müddet ibadet ettikten sonra, su üzerinde yürüyerek sahile geldi. O gelir gelmez arslanlar yine hazırola geçtiler, kadını aralarına alıp eve kadar getirdiler. Fakat îmam-ı Cezûlî Hazretleri, ondan evvel eve gelip hiçbir şeyden haberi yokmuş gibi yatağa yatmıştı. Hanımı da gelip, geceliklerini giydi, yatağına yatıp istirahatına başladı.

O geceden sonra Süleyman el Cezûlî Hazretleri acaba sadece o gece mi oldu, ondan sonra da olacak mı diye aynı saatlerde karısını takip etmeye başladı. Üç gece takip etti, üçünde de, hanımı aynı şekilde yapıyordu. Üçüncü günü artık dayanamayıp o mübarek hanımına durumu açarak bunun sırrını sorduğunda, hanımı:

— Siz bunu yeni mi farkettiniz! Ben senelerdir böyle yaparım, Allah (c.c.) bu lütfunu bana seneler evvel ihsan etmiştir» dedi. Buna nail olmasına sebeb olarak da, Peygamber Efendimize çok salavat getirdiğini söyledi.

Hazreti İmam, karısına: «Hangi salavata devam ediyorsunuz?» diye sorduğunda da söylemek istemedi. Şeyh Hazretleri ısrar edip açıklamasını isteyince de:

— Şu anda söylemeye izinli değilim. Bu gece istihare yapayım, müsaade olursa söylerim, dedi.

Sabah oldu.- Hatun şöyle anlattı: «Serahaten anlatmama müsaade olmadı. Yalnız bütün salavatı bir kitapta eem'eyle (topla) eğer içinde benim okuduğum varsa, söylerim» dedi.

Bu müjdeden sonra Hazreti İmam, kolları sıvadı, ne kadar salavat varsa araştırdı, bütün ehli mâ'neviyata danıştı, ravilerin rivayetini inceledi: «Delail-i Hayrat ve Şevank-ül Envar» ismiyle bîr arada cem ederek hanımının tedkikine sundu. Hanımı baştan sona okuduktan sonra: «Evet, bir kaç yerde benim okuduğum salavat geçmektedir. Sen bunu okumaya devam et» dedi.

Hazreti îmam ondan sonra o kitabı kendisi okuduğu gibi diğer müslümanlara da okumalarını tavsiye etti, diyar diyar gezerek Delail-i Hayrat'ı tanıttı, bir çok kimse onu okuyarak Allah'ın lütfuna mazhar oldular. Allah cümle Ümmeti Muhammedi şefaatına nail buyursun.

Delail-i Hayrat'ın hazırlayıcısı Şeyh Süleyman el Cezûlî Hazretleri, 870 yılında elan (şimdi) ispanya'nın elinde bulunan, o zaman diyarı islâm olan Koval kasabasında vefat etti. 70 sene sonra talebeleri kabrini küfür çizmesi altında bırakmamak için açtıklarında cesed-i mübareklerinin, olduğu gibi durduğunu gördüler ve alıp Afrika kıt'asına, Fas'a naklettiler...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CEMAATA DEVAM EDEN AMANIN GÖZLERİ AÇILDI

İki gözleri kör olan mü'min, Peygamberimizin Cemaat sünnetini hiç terk etmez, yağışlı ve karlı havalarda bile mescide; cemaata gitmeye devam ederdi. Evde ailesi bütün vakit namazlarına, hatta yatsı namazına bile gittiği için bir çok kere: «Gözlerin görmüyor, camiye gitmek sana vacip değildir, vakit namazlarını evde kıl!» derdi, ama o ise, bu kıymetli sünneti hiçbir zaman terk edemeyeceğini söylerdi.

Bir gün yine camiye giderken, yol kenarında bir çukura düşüp başı yarıldı. Cemaata gidemeden başkalarının yardımı ile oradan çıktı ve eve geldi. Kocasının kanlar içinde eve geldiğini gören karısı: «Biz sana her zaman söyleyip duruyoruz camiye gitme diye... Bak işte şimdi de başını yardın, iyi mi oldu yani?» diyerek onu bu fiilinden (hareketinden) dolayı birçok sözler söyleyerek rencide etti. O ise bu halinden pişman olmadığı gibi:

— Değil başımın yarılması, kolumda kırılsa, elimden geldiği müddetçe bütün azalarım parçalansa, yine de cemaate gitmekten vazgeçemem. Ben, Resûlullah'ın bu kıymetli sünnetini bırakmam, dedi.

Gerekli tedavisi yapıldıktan sonra, istirahata çekilip yattı ve o gece rüyasında Peygamberimizi gördü. Rüyasında Resûlullah (s.a.s.) ona: «Ailenle niçin münakaşa ettin?» diye sordu. O da, başından geçeni anlatıp cemaata gittiği için münakaşa ettiklerini anlattı. Rüyasında Hz. Resûlullah (s.a.s.) mübarek eliyle iki gözünü de sıvazladı...

Adam heyecanla uykusundan uyandı ki gözleri açılmış, o zamana kadar âmâ olan gözleri görür olmuş, artık cemaata gitmek için hiç kimseye ihtiyacı kalmadı ve ondan sonra rahat bir şekilde ibadetine devam etti.

Böylece o zat cemaatın mükâfatını dünyada iken görmüş oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

" SU KIRBASINI DELEN ÇOCUK

istanbul'un Vefa semtinin ismi, kendisinden kalan zamanın manevî erlerinden Şeyh Vefa Hazretlerinin, bir oğlu vardı. Bu çocuk o zaman henüz İstanbul'a çeşmeler yapılmadığı için evlere hayvan sırtında su taşıyan sakaların kırbalarını (Kırba, eti yenen hayvanın derisinden tabaklanarak elde edilen tulum) delerdi.

Hazreti Fatih devri meşayihlerinden olan Şeyh Vefa Hazretlerinin çocuğu bu kötü hareketini uzun zaman devam ettirdiği halde, sucular Şeyhin hatırına çocuğa bir şey demedikleri gibi, gelip durumu Hazreti Şeyhe bile anlatmaya cesaret edemezlerdi.

Sakalardan (Sucu) bir tanesi artık dayanamayıp durumu, çocuğun babasına açmaya karar verdi. Şeyhin huzuruna gelerek:

— Ya Şeyh! Ne zamandan beri sizin çocuk, bizim kırbalarımızı elindeki çivi ile delmekte ve akan suları ağzını dayayıp içmektedir. Biz bu zamana kadar bir şey söylemedik ama, artık dayanılmaz oldu, siz bir tenbihte bulunsanız'da çocuk bu halinden vazgeçse, dedi.

Oğlunun böyle çirkin bir iş yaptığını öğrenen Şeyh Vefa Hazretleri, çok üzüldü, ne kadar kırbası delinen sucu varsa hepsini çağırıp tanzim etti (ödedi) ve gönüllerini alarak: «Bir daha olmaz inşaallah, suç çocukta değil, mutlaka bizdedir. Ya anası bir hata işledi, yahut bende bir kabahat var» diyerek suculları gönderdikten sonra, hanımını çağırıp meseleyi anlattı:

— Hanım kabahat ya sende, ya bende... İyi düşün, çocuğa hamile iken veya emzikli iken, haram bir şey, yedin mi?» diye sordu.

Şeyhin hanımı gayr-i meşru hiç bir şeyi yemediğini yalnız, çocuğa hamile iken komşunun bahçesindeki nardan canı çektiğini ve iğne ile delerek bir damla emdiğini söyleyince Şeyh sevindi: «Elhamdülillah hastalık teşhis edildi» diyerek gidip komşudan helâllik dilemesini ve ne isterse vermesini söyledi. Kadın gitti evin kadınını buldu, durumu anlatıp hakkını helâl etmesini rica etti.

Narın sahibi:

— Helâl olsun komşu, bir damla nar suyunun ne kıymeti olur, keşke koparıp yeseydin, diyerek hakkını helâl etti.

Ve bu mesele hallolduktan sonra Hazreti Şeyh oğlunu çağırıp tenbih etmek lüzumunu bile hissetmedi. Hakikaten ondan sonra çocuk değil elindeki çivi ile sucuların kırbasını delmek, dönüp onlara bakmıyordu bile. Sucular keşke daha evvel durumu Şeyhe anlatsaydık. Şeyh oğlunu daha önce terbiye etmiş olurdu, dediler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ABDESTSİZ EMZİRİLEN BİR DAMLA SÜTÜN TESİRİ

Hacı Bayram Velî Hazretlerinin müridlerinden, Yazıcıoğlu Mehmet Efendi namıyla meşhur Muhammediye kitabının yazarı (Muhammed Efendi) Edirne ve Gelibolu civarında yaşamıştır. Bu muhterem zatın bir de Ahmet isminde (Ahmed-i Bican olarak ma'ruf) kardeşi vardır. Ahmed-i Bican Hazretleri, aynı zamanda Envarıl Aşıkın kitabını Farsça-dan tercüme eden zattır.

İki kardeşten biri olan Ahmed-i Bîcan, bir gün bir camide vaaz etmekte iken ağabeyi Muhammed Yazıcıoğlu camiden içeriye girer ve küçük kardeşinin sohbetini dinlemeye başlar. Kardeşi ağabeyinin camiye geldiğinin farkındadır. Fakat bir de bakar ki, ağabeyi biraz sonra camiyi gülerek terkeder. Kürsüde nasihat etmekte olan Ahmed-i Bîcan Hazretleri, ağabeyinin bu halinden bir şey anlayamaz ve akşam eve geldiği zaman durumu annesine anlatıp durumu öğrenmesini ister. Her iki dervişin de anası, büyük oğlu Muhammed eve geldiği zaman:

— Oğlum, kardeşin camiden niçin gülerek çıktığını soruyor, bir hata mı işledim diyor. Kardeşinin dersinden niçin gülerek çıktın, diye sorduğunda şöyle cevap verir:

— Anneciğim, ben kardeşimin vaazına gülmedim. Ben bir insanoğlunun sohbetini dinlemeye ne kadar melaike gelmiş, oturacak yer bulamıyorlar da biri birlerinin üzerine oturuyorlar, onların hali çok hoşuma gitti de ona tebessüm ettim. Ben de melâikeden camide oturacak yer kalmadığı için çıkıp gittim, diye cevap verir.

Annesi, ağabeyinin bu sözlerini anlattığında Ahmed-i Bican çok müteessir olup:

— Anneciğim! Ağabeyim melekleri görme derecesine erişti de ben neye erişemedim. Bunu ondan bir sorar mısınız, dedi.

Bu sefer o muhtereme anne büyük oğluna bunu sorduğunda aldığı cevap şöyle oldu: «Anam bu noksanlığı sen kendinde araman lâzım, sen benden daha iyi bilirsin.»

O vakit düşünme sırası anaya geldi. Analan uzun müddet tefekküre daldıktan sonra bunun sebebini şöyle açıkladı: «Oğlum sana hiç abdestsiz süt emzirmedim. Ahmedim ise henüz kundakta iken, ben namaza durmuştum, Ahmed de şiddetle ağlamaya başlamıştı. Bu sırada evimizde bir komşu kadın vardı. O, çocuk ağlamasın diye Ahmedi aldı emzirmeye başladı. Ben hemen namazı bozup elinden aldım ama, birkaç damla emmişti. Sonra sordum o kadına abdestli olup olmadığını, bana abdestinin olmadığını söylemişti. Onun melekleri görmemesine sebep olsa-olsa bu olmalı.»

Yani Ahmed-i Bîcan Hazretleri hataen emdiği bir damla sütün cezasını ölünceye kadar çekti ve onun yüzünden derece almakta engellerle karşılaştı. Ya bu zamanın kadınlarının çocukları nasıl olur. İşte meydanda...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İYİLİK KİME EDİLMELİ

Bir adamın evinin tavanında eşek arıları yuva yapmış. Adam hemen bunu görünce yuvalarını yıkmak istediyse de karısı: «Yapma hayvancağızların yuvalarını yıkma» demiş.

Adam gündüz işinde olduğu bu- sırada arılar, kadını sokmaya başlayınca kadın ellerinden güç kurtulmuş.

Akşam kocası durumu görünce: «Hanım demiş, iyilik, anlayacak kimselere yapılmalı. Kabahat senin, eğer sen onlara aklın sıra iyilik yapmış olmasaydın tabii bu böyle olmazdı.:»

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İŞİ EHLİNE

Adamın birinin gözü ağrıyordu. Bir baytara muayene için gitti. Baytar hayvanlara yaptığı ilâcı ona da yapınca, adamın gözü kör oldu. Adamcağız baytarı hakime şikâyet etti. Hakim baytara hiç ceza vermedi ve: «Eğer bu adam eşek olmasaydı sana muayeneye gelmezdi» dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

«BANA DA MI LOLO?»

Bir avukat, kurtuluş imkânı olmayan bir dâvayı çok büyük bir para mukabilinde üzerine almıştı. Son bulduğu çareyi suçluya söyledi: — Hâkim sana ne sorarsa, sâdece «lololo» diye cevap verecek başka hiç bir şey söylemiyeceksin.

Suçlu avukatın sözünü tuttu. Adı sorulduğu zaman bile:

— Lololo dedi. Avukat, müvekkilinin bir deliden başka bir şey Olmadığında ısrar etti, isbat etti ,ve beraet kazandı.

Sevinç içinde idi, meslek hayatının en büyük mükâfatını kazanıyordu. Tam 20 bin lira. Müvekkiline gitti:

— Oh dedi, kurtuldun... Paraları bugün mü, yarın mı verirsin? Adam cevabını verdi:

— Lo, lo, lo.

— Aman ne yapıyorsun, seni felâketlerden kurtardım.

— Lo, lo, lo.

— Ama, dedi bana da mı lololo?...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DEĞİRMEN TAŞI

Hasırcızâde Mehmet ağa, bir gün Fuat Paşa'inn yanında iken Paşanın pırlanta yüzüğüne dikkatle bakmağa başlamış. Fuat Paşa sormuş

— Yüzücüme mi bakıyorsun?

— Evet Paşam... Taşını merak ettim. Elmastır Güzel. Fakat faydası nedir?

— Hiç..

— Peki, ne gelir getirir?

— Hiç.

— Yazık. Benim de babadan kalma bir çift taşım var; bana senede elli altın getirir.

— Amma yaptın-ha... Ne taşı bu?

— Değirmen taşı!

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İSTİDAT MUHTELİF

Padişahın biri, oğlunu alim bir zata; ilim tahsili için teslim etti.

Seneler geçmesine rağmen çocukta bir ilerleme göremeyen padişah, alim zata: «Başka çocukları görüyorum hepsi mezun olup derslerini tamamladılar. Onlara gösterdiğin ihtimamı bizim çocuğa niçin göster-miyorsun?» deyince Alim:

— Padişahım hepsine gösterdiğim ihtimam musavî ne yapayım ki istidatlar muhtelif, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ZİYARETÇİLER

Bazı kerametlerini gören halk bir müridi ziyaret etmeye başlamış. Mürid bu halden çok sıkılmış ve şeyhine durumu anlatıp nasıl kurtulacağını sormuş.

Şeyhi de: . ; ;

— «Sana gelenler fakir ise onlara borç para ver. Zengin iseler-ödünç para iste» demiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DERVİŞ YOK

Padişahın biri, adamlarından birine bir miktar para verip şehir içindeki dervişlere dağıtmasını söylemiş. Adamcağız bir çok dervişin yanına gidip gelmiş ve parayı padişaha iade etmiş.

Padişah: «Niçin dağıtmadın?» diye sormuş.

Adam, Padişahım derviş bulamadım, demiş.

Padişah: «Şehirde yüzlerce derviş vardır» deyince adam,:

— Efendimiz! Dervişler para kabul etmiyorlar. Para alanlar ise zaten derviş değil kî, diye cevap vermiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

TİMUR'UN DEĞERİ

Timurlenk, bir gün yanında Şair Ahmedî de olduğu halde yakınları ile beraber.hamama gitmişti. Hamamda Şair Ahmedî'ye lâtife yaparak:

— Şu anda padişahlık sarayında değiliz. Hepimiz ayni vaziyetteyiz. Herbirimize ayrı bir değer ver bakalım, der.

Şair Ahmedî, keskin zekâsıyla orada bulunanların hepsini ayrı ayrı değerlendirip kıymetlerini söyler, fakat Timur için bir değer takdir etmez. Bunun üzerine Timur, kendisi için de bir kıymet takdir etmesini söyleyince, Şair Ahmedî:

— Sultanım madem ki ısrar ediyorsun söyleyeyim; senin değerin seksen akçedir, der.

Şair'in kendisine çok az değer verdiğini düşünen Timur:

— Ahmedî bu adalet üzere bir değerlendirme olmadı. Benim şu üzerimdeki peştamal seksen akçe eder, der.

Şair Ahmedî bunun altından da şöyle kalkar:

— Hünkârım ben de zaten yalnız sizin üzerinizdeki futeye kıymet biçmiştim, der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HASTA DOKTOR VE TEDAVİ

Osmanlı şairlerinden Şeyhî namıyla maruf, asıl adı Sinan olan bir zat, ömrünün son zamanlarında şimdiki ismiyle baharatçılık yapmaya başlamıştı. O zaman attarlar (Baharatçılar) bir nevi eczane vazifesi görmekteydi. Dolayısıyla bir yerinden rahatsız olanlar oraya müracaat ederlerdi.

Bir gün Şeyhî'nin Kütahya'daki dükkânına gözlerinden rahatsız bir adsın gelip ilâç istemişti. Şeyhî, adama lüzumlu ilaçları verdi ve parasının verilmesini bekliyordu. Adam bir de baktı ki, kendisine tedavi olması için göz ilâcı veren adamın gözleri de bozuk.

Adam bir an düşündükten sonra tezgâhın üzerine Şeyhî'nin istediği parayı koyduğu gibi bir o kadar daha para bırakıp:

— Şu bizim ilâcın parası, ikinci verdiğim ise kendi gözünüzün iyileşmesi için ilâçta kullanırsınız, bizim gibi siz de kurtulmuş olursunuz, dedi.

Adamın bu keskin zekâsı Şeyhî'nin çok hoşuna gitti ve:

— Hastayı tedavi eden doktor kendisi hasta, mısrasını mırıldandı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MOLLA HÜSREV'İN İLMİ

Meşhur Osmanlı ulemasından Molla Hüsrev Hazretleri Edirne'deki Halebî Medresesinde müderrislik yaparken Allâme Sadeddin Teftezânî'nin «Mutavvel» isimli kitabına bir haşiye yazmış ve o zamanın sayılı alimlerinden sayılan Seyyid Ahmed Kırımı Edirne'ye geldiği zaman haşiyeyi tetkik etmesi ve gerekli tashihi yapması için ona vermişti.

Seyyid Ahmed Kırımı, Molla Hüsrev'iıı haşiyesini baştan sona kontrol etmiş ve bazı değişiklikler yaparak birçok yerde yanlışlar yapıldığını bildirmişti.

Molla Hüsrev Hazretleri, Seyyid Ahmed Kırımî'nin tenkidlerini görünce, hele bir çok tutarsız ve mesnetsiz itirazlar yaptığını anlayınca hayli üzülmüş ve durumun devrin ileri gelen ilim adamlarının önünde müzakere edilmesini ve Seyyid Ahmed Kırımi'nin itirazlarının çürütülmesini arzu etmişti.

Bu vesile ile hem misafir olan hem de kendi haşiyesinin yanlışlarını tesbit ettiğini bildiren Seyyid Ahmet Kırımî'nin de hazır bulunduğu bir yemek ziyafeti tertip etti.

Yemekten sonra ilim meclisi açıldı ve Molla Hüsrev kendisinin yazdığı haşiyeyi ve Kırımi'nin itirazlarını birer birer anlattı ve kendisinin haklı, Kırımî'nin itirazlarının da yanlış olduğunu aklî ve naklî delillerle ortaya koydu.

Orada bulunan bütün alimler ve Kirimi, Molla Hüsrev Hazretlerinin ilmî dirayetini kabul edip haklılığına karar verdiler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ZAMANIN EBÜ HANİFESİ

İstanbul fetholunduktan sonra Ayasofya Müderrisliği, Molla Hüsrev Hazretlerine verilmişti. Zamanının insanları ona o kadar değer verirler, hürmet ederlerdi ki, her sabah talebeleri ve halk evinin önünde toplanır, Molla Hüsrev atına biner, talebeleri ve eve gelen esnaf da atının önünde Medrese'ye kadar götürürler, akşam olunca da aynı vaziyette Medrese'den alıp evine getirirlerdi.

Cuma namazını mutlaka Ayasofya Camiinde kılan Molla Hüsrev, Camiye geldiği zaman bütün cemaat ayağa kalkar ve ta en öndeki yorıııe varıncaya kadar oturmayıp onun oturmasını beklerlerdi. Bir defasında Hazreti Fatih de cemaatın Molla Hüsrev Hazretlerine bu hürmeti gösterdiklerini ve caminin içinde bile kendisine yol verip ayağa Kalktıklarını görünce vezirlerine dönerek manzarayı göstermiş ve:

— Molla Hüsrev zamanımızın Ebu Hanifesidir, diyerek memnuniyetini belirtmiştir.

Molla Hüsrev Hazretleri o kadar mütevazî hayat yaşardı ki, birkaç tane cariyesi ve hizmetçisi olduğu halde, kendi çalışma odasını kendisi süpürür, temizler ve kandilini dahi kendisi yakardı.

Molla Hüsrev Hazretleri 1480 yılında bir Cuma günü ahirete irtihal etmiştir. (Rahmetullahi Aleyh.)

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

FELSEFENİN SONU

Kadızade Hızır Bey'in oğlu olan ve sonradan üstün zekâsı ve son derece kaabiliyeti sayesinde büyük ilim adamlarından olan Sinan Paşa, gençlik çağlarında felsefeye çok önem verirmiş. Babası Hızır Bey her ne kadar oğlunu bu yoldan çevirmeye çalışmışsa da bir türlü başaramazmış. Hatta öyle olmuş ki, bir gün baba-oğul beraber yemek yerlerken yine münakaşaya başlamışlar. Baba oğlunun her şey hakkında şüphe etmesine çok sinirlenmiş.

Bir ara demiş ki:

— Yahu Sinan, sende o kadar evham var ki, her şey için o kadar şüpheye düşüyorsun ki, neredeyse şu yemek yediğimiz tabağa bile bakır değil diyeceksin, demiş.

— Doğru söylüyorsun baba! insanın hisleri bazan o kadar galip gelir ki, ben bu tabağa «bakır değildir» diyebilirim, demiş.

Bunun üzerine son derece sinirlenen Hızır Bey, yemek yedikleri tabağı kaldırdığı gibi, oğlunun kafasına geçirmiş.

Sinan Paşa, daha sonra ilmini ilerletip hakikati anlayınca bu vehim sevdasından tamamen vazgeçip, değerli ilim adamlarından olmuştur. Hatta o kadar yükselmiş ki, Fatih Sultan Mehmet Han tarafından Edirne medreselerinden birine, Hadis Müderrisi olarak tayin edilmiş, bilahare ise, Fatih onu sarayına alarak maiyetinde bulundurmuştur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

İLİM VE DÜNYALIK

Hazreti Fatih'in hocalarından «Hocazade» lakabıyla anılan Mevlânâ Muslihiddin b. Yusuf, b. Salih Efendi daha çocuktan okumaya ve ilim öğrenmeye son derece ehemmiyet verirdi. Ticaretle meşgul olan babası ona diğer kardeşleri gibi dünyalık için çalışmadığından, dükkânında durup para kazanmadığından dolayı kızar ve öbür kardeşlerine gösterdiği alâkayı ona göstermez, onu hep eski elbiselerle gezdirirdi.

Hocazade'nin babası da ayrıca hoca idi ve Yusuf Hoca diye bilinirdi.

Bir gün babası Yusuf Hoca, diğer oğullarını da yanına alarak Hocazade ile beraber o muhitte faziletli bir zat olarak bilinen Veli Şemseddin adında bir zatın huzuruna vardılar

Şeyh Şemseddin, Hocazade'nin diğerleri gibi şık giyinmediğinin farkına varıp bir ara:

— Bunların hepsi senin oğlun olduğuna göre, neden bu çocuğa ayrı muamele eder, bunu iyi giydirmezsin? Diye sordu.

Yusuf Hoca diğer oğullarının çalışıp kazandıklarını, onun ise hep: — ilim, tahsil, okumak, deyip başka bir şey demediğini söyledi ve:

— Bu da diğer kardeşleri gibi çalışsın diye bu cezayı verdik, dedi. Babanın bu sözlerini dinleyen Şeyh Veli Şemseddin, çocuğu biraz daha kendisinin yanına çekerek:

— Evlâdım, sen davandan dönme, ilim herşeyden üstündür, inşallah bu sayede öyle olur ki, kardeşlerin senin huzurunda el pençe divan dururlar, dedi.

Velinin bu sözlerini de dinleyen Salih Efendi ilme bir kat daha sarılarak devrin bütün ilimlerini tahsil etti ve Fatih Sultan Mehmet Han Hazretleri tarafından Bursa'daki Esediye Medresesine Müderris tâyin edildi.

Hocazade Bursa'da altı sene müderrislik yaptıktan sonra, istanbul'a gelip Fatih Hazretleri ile müşerref olmak istedi. Hizmetçilerinden bir miktar da borç para alan Hocazade bir hizmetçisi ile istanbul'a geldi.

Hocazade Istanbula geldiğinde, Fatih Edirne yolculuğuna hazırlanıyordu. Daha evvel tanıştıkları Mahmut Paşa vasıtasıyle Padişah'in huzuruna kabul edildi. Padişah Edirne yolculuğuna çıkmış, birçok ulema ve vüzera ile beraber Hocazade'yi de yanına almıştı.

Devrin büyük alimlerinden Mevlânâ Zeyrek ve Seyyid Ali gibi alimler de padişahla beraberlerdi. Yolda birçok ilmî mübahase ve müzakere yapıldı. Hocazade Fatih Hazretlerinin büyük takdirini kazanmıştı. Fakat

Hazreti Fatih, diğer ilim adamlarına çeşitli hediyeler ve bahşişler verdiği ve onları taltif ettiği halde Hocazade'ye hiçbir şey vermemişti.

Birkaç konak daha ilerledikten sonra bir gün, has kapıcılardan biri Hocazade'nin yanına gelerek elini öptü ve ona şu müjdeyi verdi:

— Müjdeler olsun hocam! Sultanımız sizi baş müderris tayin etti, dedikten sonra, Padişahın selâmını ve hediye olarak da onbin akçe gönderdiğini bildirdi. Padişah Hocaya, bundan başka en âlâsından bir çadır, hizmetçi ve en iyilerinden birkaç kat da elbise hediye etmişti.

Hocazade parayı alır almaz evvelâ, yanında getirdiği hizmetçisinin parasını verdi. Çünkü o Hocanın Padişah tarafından itibar görmediğini sanıp ara-sıra para iste! şeklinde şikâyet ederdi.

Fakat daha sonra Hocazade ile Hazreti Fatihi tanıştıran Mahmut Paşa, Hocanın Padişaha yakınlığını çekemez oldu. Devamlı surette; Padişah'tan kazaskerlik istemesini tavsiye ederdi. Hocazade Mahmut Paşanın tesiriyle Kazasker oldu ve Hazreti Fatih'ten uzak düştü.

Hocazade Edirne'ye Kazasker tayin edilmişti. Babası oğlunun Kazasker tayin edildiğini duyunca Edirne'ye görmeye gitti. Babasının kendisini ziyarete gelmekte olduğunu duyan Hocazade seçkin bir ulema topluluğu ile babasını karşılamaya çıktı.

Herkes at üzerinde en güzide elbiselerini giymişler Kazaskerin babasını karşılamaya çıkmışlardı. Hocazade ise onların tam aksine, ata binmemiş ve giyimine de hiç önem vermemişti. Karşılaştıkları zaman karşısında bir Kazasker bekleyen baba, oğlunu tanıyamadı, sonradan oğlunu öğrenince de ellerini kaldırıp Allah'a hamdederek ağlamaya başlamıştı.

Kardeşleri ve babası daha evvel kendisine reva gördükleri hallerden dolayı Hocadan özür dilemek istedilerse de, O:

— Siz ferahlığı her zaman huzur verici sanmayınız. Bazan öyle olur ki, insandaki gam ve keder huzuru bile artırır. Diyerek onları özür dilemekten menetmiştir.

Daha sonra Hocazade babası ve kardeşleri için bir yemek ziyafeti verdi. Babasını yanına oturttu. Diğer vezaü da mertebelerine göre yerlerine yerleştirdikten sonra bir de baktı ki, kardeşleri hizmetçi ve uşaklarla beraber ayakta kalmışlar.

Kardeşlerinin bu halini gören Mevlânâ Hocazade, Veli Şemseddin Hazretlerinin kendisine söylediği şu sözü hatırlayıp Allah'a şükürler etti.

Şemseddin Veli: «Evlâdım dâvadan dönme. Bir zaman gelir ki, kardeşlerin ilmin sayesinde senin huzurunda el pençe divan dururlar» demişti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

GÜNEŞİN MECALİ

Hazreti Fatih ve ikinci Beyazıd devirlerinde yaşamış büyük alimlerden Molla Fenari Hazretleri, son derece mütevazı ve lüzumsuz yere hiç konuşmayı sevmeyen bir zattı. Aynı zamanda manevî ilimlerle de mücehhez olan Mevlânâ Fenarî, Şeyh Hacı Halife Hazretlerinin müridlerindendi.

Onun talebeleri çok az konuştuğunu, ancak Padişahlardan bir bahis açıldığı zaman bülbül kesildiğini söyleyerek şöyle anlattığını nakletmişlerdir:

— Bir gün sıcak bir Ramazan günü idi. Sultan Beyazıd Hazretleri ben acizi de yanlarına alarak şöyle ferah bir yere çıkmış güneşin batmasını ve iftar vaktini bekliyorduk.

Gurup vaktini seyreden Sultan Hazretleri bana dönerek şöyle söyledi:

— Görüyor musun Molla! Galiba orucun bitkinliği ve sıcak, güneşe de tesir etmiş ki yürümeye bile mecali kalmamış.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

KABUL OLAN ÜÇ DUA

Mevlânâ Fenarî Hazretleri bir gün medresede talebe okuturken şöyle demişti:

— Allah'a hamd ü senalar olsun ki, bu zamana kadar ne istedimse hiç birini reddetmedi. Yalnız üç dileğim var, inşallah onlar da kabul olunur. Bunlardan birincisi; evimde benden evvel

kimsenin vefat etmemesi, ikincisi; hastalığım uzun sürüp ölümümün zor olmaması, üçüncüsü ise; îmanla göçüp ahirette saadeti ilâhînin müyesser olmasıdır.

Hazretin bu dualarından ilk ikisi tahakkuk etmiş, kendisinden evvel ailesinden kimse irtihal etmemiş, ikindi abdestini alıp namaz için camiye doğru gittiği bir sırada ruhunu teslim etmiştir. Allahü a'lem üçüncü dileği de kabul olunmuştur. Allah şefaatından mahrum etmesin!

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

HİKÂYENİN HİKÂYESİ

Osmanlı şair ve niktedanlarından Cenanî'ye, zamanın padişahı, anlattığı fıkra ve hikâyeleri bir kitap halinde toplamasını söylemişti.

Cenanî bildiklerine kendi uydurduklarını da ekleyerek bir kitap yazdı. Kitabı güzel yazı yazan birine verip temize çekdirdikten sonra yaldızlanması ve ciltlenmesi için ciltciye vermişti.

Böyle bir kitabın yazılıp ciltciye verildiğini duyan padişahın nedimlerinde Derviş Eğlence, isimli bir hikayeci Cenanî'den habersiz olarak daha ciltcide iken baştan sona okuyup ezberledi. Derviş Eğlence, padişaha hikâye ve nükteler anlatır ve onu eğlendirirdi. Cenanî'nin yazdığı kitabı baştan sona padişaha anlattı.

Olup bitenlerden habersiz Cenanî, kitabını ciltciden almış ve padişahın takdirini kazanacağı ümidiyle saraya getirip, Kapı Ağası aracılığı ile padişaha gönderdi. Cenanî, dışarda heyecanla padişahtan gelecek ihsanı bekliyordu. Biraz sonra Kapı Ağası Gazenfer Ağa, huzurdan çıktı ve:

— Beyim, gerçi bizim Derviş Eğlence'nin anlattıkları hikâyeleri bir araya getirip kitap yapmışsın ama, bu bir emek istediğinden gene de güzel bir şey olmuş, dedi ve padişahın gönderdiği birkaç akçeyi avucunun içine sıkıştırdı.

Cenanî, neye uğradığını şaşırmıştı:

— O kitabı ben kendim yazdım, hiç kimseden derlenmiş değildir. Hatta birçokları benim kendi hikâyelerimdir, diye derdini anlatmaya çalıştı ise de, o anda bir işe yaramadı. Fakat aradan hayli zaman geçtikten sonra, hikâyelerin hakikaten Cenanî'nin eseri olduğu ve Derviş Eğlence'nin oyun yaptığı anlaşıldı. Tabi ki, bu mesele meydana çıktıktan sonra padişah Cenanî'ye ummadığı kadar ihsanda bulunmuştur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

YÜZ SUYU

1735 1808 yılları arasında yaşamış Hoca Neş'et adıyla ma'ruf bir alim vardı. Bu alim varlıklı bir kimse olduğu için gelen geçen herkese iyilik etmeyi çok sever, hatta kendisinde olmazsa, başkalarından isteyerek, gene de ihtiyaç sahibinin işini görürdü.

Bir defasında kendisine:

— Hocam şunun bunun işi için ona buna yüz suyu döküyorsun. Kendin elinden geleni yapıyorsun. Bir de yüz suyu dökmek niye? Diye söylenmişlerdi. Hoca Neş'et şu cevabı verdi:

— Yüz suyu ile değirmen dönmez ya, yüz suyu ile ancak iş görülür, ben de onu yapıyorum.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

DAĞLARI BİLE YERİNDEN OYNATIRLAR

Hazreti Ömer radıyallahu anh zamanında, İran'a harp ilân edilmişti, İran Hükümdarı Yezdecerd, Çin Hükümdarından yardım istedi. Çin Hükümdarı, İran'dan gelen elçilere savaşacakları düşmanın vasıflarından sual etti. Elçiler de, bildikleri kadarıyla müslümanların vasıflarından anlattılar! «İçki içmezler, kumar oynamazlar, yalan söylemezler, birbirlerine yardımlarını hiç esirgemezler, zina etmezler, birbirlerinin namuslarına saygılıdırlar» dediler. Çin Hükümdarı uzun uzadıya sorduklarına müsbet cevaplar alınca, eline kalemini alarak İran Hükümdarına şöyle bir mektup yazmıştı:

— «Azizim Yezdecerd! Sana bir ucu Merv'de bir ucu da Çin'de olan muazzam ordular gönderebilirdim. Fakat karşındaki düşmanın vasıflarını öğrendikten sonra, bundan vazgeçtim. Düşmanların olan müslümanlar, bu ahlâk kaideleri üzere bulundukları müddetçe, dağları bile yerinden oynatmak isteseler yine de oynatırlar. Sen bunlarla dost geçinmeye bak. Ben dahi bunlardan korkmaya başladım.»

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

ANSELMO TURMEDA'NIN MÜSLÜMAN OLUŞU

Akdeniz'de Balear takımadalarının en büyüğü olan Mayorka adasında, bir ailenin tek çocuğu olan Anselmo Turmeda isimli biri vardı. Altı yaşında iken bir papazdan din ilmini öğrenmek üzere tahsile başladı. Sonra ilmini ilerletmek üzere Katalan'da, Larde şehrine gitti. Din ilmini hayli ilerleten Anselmo, daha da ilerletmek için Nebuniye şehrine gitti. Burada ilmi çok yüksek, kadri kıymeti büyük bir papazın himayesi ve hizmetinde uzun müddet kaldı. Nikola Mertil ismindeki bu papaz, bir gün hasta olduğundan derse gelmedi. O gün talebeler kendi aralarında müzakerelerle meşgul oldular. Akşam olduğunda Anselmo, papaz Mertil'in evine vardığında papaz:

— Bugün ne ile meşgul oldunuz? diye sordu.

Anselmo ise, arkadaşları ile bazı ders müzakerelerinde bulunduklarını fakat Incil'in bir yerinde Hazreti İsa'nın «Benden sonra bir Peygamber gelir, onun ismi Paraklit'tir» sözü üzerine hayli tartışma yaptıklarını söyledi.

Papaz:

— Bu hususta arkadaşlarından kimler ne gibi sözler söyledi ve sen ne dedin diye sordu.

Anselmo, kendi söylediklerini ve arkadaşlarının söylediklerini anlattıktan sonra Papaz: «Sen biraz yaklaşmışsın, falan arkadaşın hiç isabet edememiş, falan arkadaşın da biraz yaklaşmış», deyince Anselmo, büsbütün merak etti. Papaza yalvararak bunun hakikatini sordu. Papaz Nikola, bir türlü söylemek istemiyordu. Hattâ söylediği takdirde hayatının tehlikeye düşebileceğini ifade ediyordu. Anselmo, papazın ayaklarına kapanarak yalvarmaya başladı. Nihayet Papaz Nikola, ağlayarak bu meselenin hakikatini anlatmaya başladı ve şöyle dedi:

— Evlâdım! Ben bu hakikati hayatımın son zamanlarında öğrendim. Eğer, daha evvel öğrenmiş olsaydım, benim için çok şeyler değişirdi. Burada İsa'nın, benden sonra ismi Paraklid olan birisi gelecektir dediği zat, müslümanların peygamberi Hazreti Muhammed'dir. Paraklid'in tam karşılığı Ahmed'dir. Bu hakikati benden duyduğunu kimseye söyleme. Eğer kendin hayırlı bir şey yapmak istiyorsan, müslüman ol, dedi.

Hocasından bu hakikatleri duyan Anselmo Turmeda, hemen memleketine döndü. Altı ay kadar kaldıktan sonra, Tunus'a gitti. Orada kendi dilinden anlayan birini bulup müslüman olacağını anlattı ve Tunus Emiri Ebul Abbas Ahmed'in huzuruna çıkardılar. Huzurda müslümanlığı kabul etti. Abdullah Tunus Emirinden Tunus'da bulunan ve kendisini yakından tanıyan hıristiyanlardan kendisinin sorulmasını istedi.

Hıristiyanlar emir üzerine toplandılar. Kendilerine Anselmo Turmeda isminde bir papazı tanıyıp tanımadıkları soruldu. Hepsi hakkında iyidir, diye şahitlik yaptılar, O zaman huzurlarına Abdullah çıktı ve Kelime-i Şehadeti getirdi. Perişan oldular. Bu bizim içimizde en kötü kimse olarak bildiğimiz biridir demeye başladılar.

Abdullah Tunus sarayında uzun müddet tercümanlık görevinde bulundu, (Ne garip! Hıristiyanlar okudukça ve ilimleri ilerledikçe müslüman oluyorlar; müslümanlar da cahillikleri çoğaldıkça hristiyan oluyorlar.)

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

BU CAN O UĞURDA FEDADIR

Uzun Hasan Fatih'ten sulh talep ederek Çemişkezek Hâkimi Şeyh Hüseyin ile annesi Sâre Hatunu elçi olarak Fatih'e göndermeye mecbur olduğu zaman, genç hükümdar at geçmez yarlardan, geçit vermez dağlardan aşıp Trabzon'un fethi için giderken Sâre Hatun, Padişahın yorgunluğundan istifade etmeyi düşünerek:

— Padişahım, bunca zahmet bir kal'a fethi için değer mi? dedi.

Fatih:

— Valide, valide... İslâm Kılıcı benim elimdedir. Bu can o uğurda fedadır. Meşakkatten nice korkarım? cevabını verdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

KUR'AN'DAN BİR NOKTA

Bir gün Evliyalar Şahı Hazreti îmamı Rabbani (k.s.), sür'atlice abdesthâneye girdiler. Fakat girmeleri ile çıkmaları bir oldu. Hemen ibrikteki su ile elini yıkadı sonra tekrar abdesthâneye girdi. Çıktıktan sonra kendisine bunun sebebi soruldu. Buyurdular ki:

— Biraz; önce kalemin yazıp yazmadığını denemek için tırnağıma bir nokta yazmıştım. Abdesthâneye girince bunu farkettim, hemen dışarı çıkarak onu yıkadım. Ondan sonra içeri girdim. Çünkü o nokta Kur'anı Kerîm'dendir, Onunla abdesthanede bulunmayı edebe uygun görmedim, buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

BİR ÇİFT KUNDURA

Onyedinci asır başlarında Dalmaçyada Nadin Kasabasında Sancak Beyinin ahırında uşak olarak çalışan on üç yaşında bir çocuk vardı. Herkes tarafından horlanan bu kimsesiz çocuğa bir gün bir dul kadın acımış ve çıplak ayaklarına, kocasından kalmış kocaman bir çift partal kundura giydirmişti. Nadin'den bir vazife ile bir Kapıcıbaşı geçti. Sancak Beyinin konağında misafir oldu ve küçük ahır uşağının zekâ ile pârlayan gözleri ve kir tabakaları altında kaybolmuş güzelliği nazarı dikkatini çekti, çocuğu yıkatıp temizlettikten sonra alıp îstanbula getirdi. Saraya verdi. Enderunu Hümâyun çocukları arasına katılan çocuğa, güzelliğinden ötürü Yusuf adı konuldu. Nadinli Yusuf kısa bir zamanda yükseldi. Kaptan Paşa oldu. Bir gün Nadine Kaptan Paşanın bir adamı geldi ve Sancak Beyine mühürlü bir meşin torba verdi, bir mektupta da şunlar yazılıydı:)

«Falan yerde oturan Marya isminde bir dul kadın vardır; bu torba, eğer sağ ise, Sancak Beyinin ve Nadin kadısının huzurunda o dul kadına verilecektir ve bir senet tanzim edilip bana gönderilecektir.»

Kadın sağ idi, çok fakir düşmüş bulunuyordu. Kadının ve sancak beyinin huzurunda Kaptan Paşanın torbası kendisine teslim edildi. Torbanın içinde bir çift kocaman partal kundura vardı ve içleri altın ile doldurulmuştu. Yusuf Paşa kısa bir de mektup yazmıştı:

«Anacığım, diyordu, bir kış günü donmuş çıplak ayaklarına bu kunduraları giydirdiğin kimsesiz çocuk, ölünceye kadar seni unutmıyacaktır.»

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

PEÇEYİ TARİHİNDE SİGARA HİKÂYESİ

Bin dokuz senesi hududunda ingiliz keferesi getirdiler ve bazı hastalıklara şifa olmak namına sattılar. Ehli keyfden bazı yaran keyfe müsaadesi vardır diye müptelâ oldular. Giderek ehli keyif olmıyan Sahi kullanır oldular. Hattâ büyük ulemadan ve eshabı devletten niceleri ol iptilâya uğradılar. Kahvelerde erazil ve evbaşnı çok tütün içmelerinden kahveler gök duman olup içinde olanlar birbirini görmemek mertebelerine vardılar. Sokaklarda ve pazarlarda dahi lüle ellerinden düşmez oldu. Birbirinin yüzüne gözüne püf püf diye sokakları mahalleleri dahi kokuttular. Hakkında nice yave şiirler naznıedip münasebetsizce okuttular. Bazı ahbap ile bir nice defa münâkaşa olundu. Bunun kötü kokusu hemen adamın bıyığını, sarığını, sırtındaki elbisesini, bilhassa içinde kullandığı evini kötü kötü kokuttuğundan gayri halı ve keçe gibi evinin döşemesini yaktığı, küliyle artığı ortalığı kirlettiği ve ayrıca muttasıl içildiğinden insanı işden güçten alıkoyduğu, bunun emsali nice mazarratları olduğu halde «safası ve faydası nedir?» dedikçe bir eğlencedir ve bundan gayri sofası zevke dairdir, demekten gayri bir cevap vermeye kadir olmamışlardır. Cümleden kafi nazar istanbul'da kaç defa yangınlara sebep olmuş ve böylece yüz bin adam ol ateşte yanmış yıkılmıştır. Ancak forsa gemilerde vardiyalar, tütün içerek bir miktar uykuyu defederler, forsa gözcülüğüne faydası olduğu inkâr edilmez ve rutubeti dahi defedip yusıibet irad eder ama bu kadarcık fayda için bir sürü zararı yapmak akla yakın değildir. 1665 (Hicrî 1045) yılına kadar şanı ve şöhreti o mertebede idi ki yazmak ve anlatmak kabil değildir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

AHMAKLARIN ANLAYIŞLARI

Padişahın biri bir gün bir mecliste Semender denilen ve ateş yiyerek geçinen bir hayvandan bahsetti. Buna kimse inanmadı. Oradakilerden hiç biri bir hayvanın ateş yiyerek yaşayacağını aklına sığdıramadı. Üstelik padişah için:

— Bu adam cahil ve aptaldır, demekten de geri durmadılar.

Padişah bakar ki, bu akılsız kimselerin kötü düşünceleri gittikçe çoğalıyor; bir Semender yakalayıp getirtir. Herkes ateşleriyle birlikte Semenderi seyretmeye gelirler ve ateşlerini onun önüne koyarlar. Semender gagası ile ateşleri yer. Bunu görenler kendi ahmaklıklarını anlarlar ve padişaha:

— Sizin sözünüz aklımıza sığmayınca sizin cahil olduğunuza kanaat getirdik, diye özür dilerler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

SÖYLERSEM BOĞAZIMI KESERLER

Sahabe-i Kiramdan Ebu Hüreyre Hazretleri şöyle buyurmuşlardır:

— Ben Resûlüîlah sallallahu aleyhi ve sellem'den iki çeşit ilim aldım. Bunlardan biri size anlattığım ilimlerdir, ikincisini ise söylersem boğazımı keserler, ikinci ilim esrar ilmidir. Herkes bunu anlayamadığı gibi Allahü Teâlâ da onu herkese vermez.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

NİÇİN YAZDIM

İmamı Rabbani (k.s.) Hazretlerinin çok yazmasının sebebi soruldu. O da şu cevabı verdi:

— Bize bütün yazılarımızı ahir zamanda gelecek olan Hazreti Mehdî'nin "Aleyhirrahmeti vettehiyyat verridvan" okuyacağı ve hepsini makbul bulacağı bildirildi. Böyle çok yazı yazmamın sebebi budur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

KARI DIRILTISI

19. asır sonlarında Halil Ağa isminde bir adam, karılarının, ve anasının geçimsizlik kavgaları yüzünden üzüntü ile ölmüştü. Vasiyeti üzerine kabir taşına: «Karı dırıltısından ölen Halil Ağa> diye yazılmıştı. Bu kabir taşı Merkez Efendi Mezarlığındadır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

KOÇUN KAHRAMANLIĞI

Onaltıncı asır sonlarında Almanlar, Macaristan'daki Sobotska palangamızı muhasara ettiler. Bu muhasara bir kurban bayramı arifesine rastlamıştır. Palanganın muhafızları bayramda kesmek için gayet büyük bir koç beslemişlerdi; kendilerine imdat gelmiyeceğini anlıyan yüz kadar muhafız, atlandılar ve palangadan yalınkılıç çıkarak düşmanın muhasara hatlarını yardılar, kurtuldular. Bu çıkış hücumuna palangadaki koç da, boynuzlariyle iki alman askeri öldürerek

atlılarla beraber Budin'e kadar gelmişti, askerler adını «Gaza Koç» koydular ve kurban bayramında Budin'de kestiler. Gazi Koça bu suretle «Şahadet» de nasip oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

ÇARÇUR EDİLEN BÜYÜK MİRAS

Onbeşinci asırda, Bursa'da Molla Rüstem ölürken, 14 yaşındaki oğluna yüz yıl ömür düşünmüş ve her gününe 100 altın hesap ederek 3.600,000 altın gibi muazzam bir para bırakmıştı. Bu mirasyedi çocuk, babasından sonra ancak yedi yıl yaşadı ve bütün paralarını yedi. Yalın ayak perişan, kebapçı çırağı oldu ve sefalet içinde bir hamam külhanında öldü. Bu parayı nasıl harcadığına bir misal zikrederler;

Bir gün 100 altına bir tazı satın alır. Bir bağda bir tavşan olduğunu haber verirler, haberciye 100 altın verir, tavşanı ininden çıkaran adama da 100 altın verir, fakat tazı tavşanı tutmaz. Molla Rüstemoğlu da tasayı bir kılıçta ikiye böler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

AZICIK KALMIŞ

önaltıncı asrın namlı ok atıcı pehlivanlarından Ahmet Ağa, yetmiş beş yaşında iken, bir gün Okçılar başına gidip ok ısmarlamıştı. Esnaftan bir delikanlı:

— Pehlivan!, ihtiyarladın. Kolunda yay çekecek kuvvet kaldı mı ki? diye sormuş. Ahmet Pehlivan da atını çarşının kapısına sürmüş, kapıdaki zincirlere kollarıyle asılmış ve bacaklarını atının karnına sarmış, kollarını kısınca, kendisiyle beraber koca atı da yerden havaya kaldırmış ve gülerek:

— Oğlum!.. Bozularımda azıcık bir şey kalmış gibi'... demişti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

GARİP HADİSE

Hicrî 1028 (Milâdî 1618) tarihinde Budin Valisi Karakaş Mehmet Paşa'dan jgelen bir mektupta Macaristan'da daire şeklinde siyah bir bulut belirip, bu buluttan kan gibi kırmızı bir yağmur yağdığı ve her biri 3-4 kantar ağırlığında kara taş gülleler düştüğü yazılıydı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

YAVUZ'UN ŞAH İSMAİL'İ MAT ETMESİ

Yavuz Sultan Selim, babasının zamanında Trabzon Valisi iken bir derviş kıyafetine girip İran'a gider; kasdı o memleketin ahvalini gözleri ile görmektir. Tebriz şehrinde misafir olduğu handa satranç oynayıp herkesi yenmeğe başlayınca, satranç meraklısı Şah İsmail'e haber verilir, o da dervişi huzuruna davet eder. Sultan Selim ilk oyunda hatır sayarak yenilir, fakat ikinci oyunda Şah'a aman vermeyip mat eder. Şah kızar ve elinin tersiyle dervişin çıplak göğsüne vurarak:

— Bre derbeder Âşık! Hiç Şah olanlar mat edilir mi? Edebin yok imiş! der ve Şehzadeye bin altın ihsan eder. Derviş huzurdan çıkıp atına bineceği sırada o bin altını kesesi ile beraber kimseye göstermeden binek taşının altına saklar. Ertesi gece Tebriz'den kaçıp Trabzon yolunu tutar.

Aradan yıllar geçip de Yavuz Selim Padişah olduktan ve Şah İsmail'i Çaldıran'da mağlup ederek Tebriz şehrine girdikten sonra, Şah sarayına gider ve Sekbanbaşı Balyemez Osman Ağa'ya:

— Osman Ağa!.. Şu kapı eşiğinde Şah'ın ata bindiği taşın altında kendi elimle konmuş bin altın vardır, helâl maldır, sana hediye ettim! der. Herkes hayretle bakışır. Osman Ağa taşı kaldırır... Kesesi çürümüş, bin altın bir kor yığını halinde dururmuş. Balyemez Osman Ağa bu fıkrayı anlatırken hüngür hüngür ağlarmış... «O zamana kadar bir hikâye sandığımız satranç kıssası, meğer hakikat imiş...» dermiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

KAŞIKÇI ELMASI

1669 yılında istanbul'da Eğrikapı çöplüğünde dolaşan baldırı çıplak takımından bir adam bir yuvarlak taş bulur... Bir yaymacı kaşıkçıya giderek üç tahta kaşığa değişir... Kaşıkçı götürür, bu taşı bir kuyumcuya on akçaya satar. Kuyumcu taşı arkadaşlarından birine gösterir; kıymetli bir elmas olduğu anlaşılınca beriki sus payı ister... Aralarında kavga çıkar... Mesele Kuyumcubaşıya akseder. Kuyumcubaşı kavgacıların eline birer kese akçe vererek taşı alır...

Fakat bu sefer de vakayı Sadrazam Köprülüzade Fazıl Ahmet Paşa duyar, taşı kendisi için satın almağa hazırlanırken mesele Padişaha akseder. Dördüncü Mehmet, bir Hattı Hümayun ile elması Sarayı Hümayuna getirtir ve Saray elmastıraşına verilir. Eğrikapı çöplüğünde bulunan taş işlenince meydana 48 kratlık nadide bir elmas çıkar... Kuyumcubaşıya Kapıcıbaşılık rütbesiyle bir kese bahşiş ihsan olunur.

Kaşıkçı Elmasının Eğrikapı çöplüğüne nasıl düştüğü tarihin bir sırrı olarak kalmıştır.

Bu elmas halen Topkapı Sarayı Müzesindedir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

VAH VAH

Umûmî vasıtaların birinde bir genç ile, bir ihtiyar kadın yan yana otururlar. Yaşlı kadın bir ara, darlanarak yanındaki uzun saçlı genç erkek delikanlıyı kız zannederek:

— Kızım biraz kenara çekil, iyice sıkıştık, der. Delikanlı: «Teyze! Ben kız değilim» diye cevap verince, bu defa yaşlı kadın:

— Vah vah gencecik yaşta dul kalmış, diye cevap verir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

SİZ BÖYLE DERSENİZ

Köylü dayının biri, vergi memurlarını valiye şikâyete gitmiş:

— Vali bey demiş, senin memurların benim yirmi çuval çıkacak buğdayımı, yüz çuval diye yazıp gittiler. Vali hemen köylüye:

— Bir kalbur sakalınla yalan söyleme. Memurlar bu kadar büyük hata yapmazlar, deyince; köylü büsbütün kükremiş:

— Yaparlar vali bey yaparlar. Siz onların amiri olduğunuz halde, benim ancak bir tutam gelecek olan sakalıma on kilo derseniz, memurların bundan fazlasını bile yaparlar, diye cevap vermiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

HEBENNEKA

Arabistan'da, Hebenneka isminde son derece ahmak biri varmış. Manâlı mânâsız ne kadar süs aleti varsa, bulduğunu hemen üzerine takıp takıştırırmış.

Bir gün Hebenneka uyurken, kardeşi Hebenneka'nın elbisesini kendi giymiş, kendi elbisesini de Hebenneka'ya giydirmiş. Hebenneka uyanınca bir kendisine bakmış, bir de kardeşine; «Sen Hebenneka"sın, ya ben kimim?» diye sormuş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

«O BENİ DİŞİ İLE ISIRDI»

Köylü dayının biri, ormanda odun ihtiyacını karşılamakla meşgul iken, bir av köpeği üzerine hücum etmiş. Adamcağız baltayı vurunca köpeği ikiye bölmüş. Avcılar köylüyü mahkemeye vermişler. Mahkemede hakim, köylüye niçin baltanın sapı ile vurmadın da, keskin tarafı ile vurdun, diye sorunca köylü dayı, «Hakim bey o beni kuyruğu ile ısırmadı ki, ben ona baltanın sapı ile vurayım» deyince, hakim köylü dayıyı beraat ettirmiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

YAVUZ VE ZÎNET

Yavuz Sultan Selim gayet sade giyinir, süse ve zinete itibar etmezdi.

Kendisine:

— Sultanım, siz de daha güzel elbiseler giyer ve daha mutantan gezebilirsiniz, bunu neden yapmazsınız? Diye sorduklarında O şöyle derdi:

— Bizden başkaları, bize hoş görünmek ve kendilerini beğendirmek için süslü ve zinetli elbise giyerler, ya biz kendimizi kime beğendirmek için zinet takınacağız, temiz olsun, Allah indinde güzel olsun, bizim için o kâfidir, derdi.

Bir gün oğlu Süleyman'ı, (Geleceğin Kanunîsi) fazlaca süslü elbise giyinmiş görünce, şöyle söyledi:

— îki gözüm evlâdım, bu kadar zinetlenmene ne hacet!., O kadar çok süslenmişsin ki, annene birşey kalmamış, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

BENDEN YANA MISIN, DOMUZDAN YANA Mî?

Adamın biri arkadaşına şöyle bir soru sormuş:

— Yalnız bir dağın başında bir domuza rastlasan ne yaparsın? demiş.

O da:

— Tüfeğimle onu öldürürüm, diye cevap vermiş.

— Ya tüfeğin yoksa? deyince:

— Kafasına taş vururum, demiş.

— Taş ta bulamazsan ne yaparsın? deyince:

— Bıçakla öldürürüm, demiş.

— Ya bıçağın da yoksa, deyince, adam artık dayanamamış:

— Be arkadaş söyle, benden yana mısın, yoksa domuzdan yana mı? demiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

YÜZÜN SİRKE SATIYOR

Adamın biri çok kaliteli bal sattığı halde, bir türlü balına rağbet etmezlermiş ve üstelik hemen herkes kalitesiz olduğu halde, komşu dükkândan alırlarmış. Adam bir müşterisine içini dökmüş ve bunun sebebini sormuş.

Ahbabı müşteri de kendisine: «Arkadaşım sen belki iyi bal satıyorsun amma, yüzün sirke satıyor; Onun için balının iyi olması bir mânâ ifade etmiyor.» demiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

BOYU VE SAKALI UZUN

Adamın biri kitap mütalaa etmekte iken, ibarenin bir yerinde boyu uzun ve sakalı da bir tutamdan daha uzun olan kimseler ahmak olur, diye bir yer gelmiş. Adamcağızın da hem boyu uzun, hem de sakalı bir tutamdan fazla imiş. Hiç olmazsa sakalımı kısaltayım diye, masanın üzerindeki mumu sakalına tutup yakarak sakalını kısaltmak istemiş. Fakat tutuşan sakalını tamamen yanmaktan kurtaramamış. Hemen kalemi eline alıp kitabın orasına; «Tecrübe ile sabit olmuştur» diye yazmaktan kendini alamamış.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

SIKARKEN ÖLDÜ

Adamın birisinin, akıldan noksan bir karısı varmış. Adamcağız bir gün eve bir kedi getirir. Karısına sakın bunu yıkama, yoksa hasta olur ve ölür dîye tenbih eder.

Karısı sanki kendisine, bu kediyi hemen yıka demiş gibi hareket ederek, o gün kediyi yıkamış. Akşam adamcağız evin önünde kedinin ölüsünü görünce, karısı kocasından evvel söz olarak:

— Vallahi efendi yıkarken ölmedi de, sıkarken öldü, demiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

FARE EMANET BIRAKILMAZSA

Büyük velilerden, Zünûn-u Bısrî'ye biri:

— Bana ismi azamı emanet edip de öğretsen, der dururmuş. Zünnûn bunun ısrarına dayanamayarak bu adama, mendil içinde sarılı bir şey verir ve:

— Uç güne kadar sende kalsın emanet olarak, sonra senden alırım, der.

Adam mendili alıp eve götürür ve evde merak edip dayanamayarak mendili açınca mendilden bir fare çıkar ve fare kaçar. Hemen Zünnûn'a gider ve sitemde bulunur. Zünnûn da adama, ben seni imtihan etmiştim ki kaybettin. Sen bir fare emanetini elinde tutamıyorsun, nasıl olur da ismi Azam'ı sana emanet ederim, demiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

CAMİ VE KİLİSE

Hazreti Fatih istanbul'u fethettikten sonra, Avrupa'da fütuhata devam ediyordu. Bir seferinde Sırbistan hududuna gelmiş ve Sırbistan'ın fethi artık an meselesi idi. Sırp Kralı Brankoviç bir yanda Macaristan bir yanda da Türkler olduğu için arada zor durumda kalmıştı. Her iki büyük devletten birine sığınmak, ondan yardım istemek düşüncesiyle, her iki tarafa da elçiler gönderdi.

— Sırbistan elinize geçer ve burayı fethederseniz nasıl muamele edeceksiniz? Diye fikirlerini öğrenmek istedi.

Sırplılar Ortodoks mezhebine mensup olduklarından, Katolik olan Macar Kralı Hünyad tarafından şu cevabı aldı:

— Eğer Sırbistan bizim elimize geçer ve biz oraları istilâ edersek, bütün Sırplıları katolik yapıncaya kadar mücadele ederiz ve bütün kiliseleri yıkar, yerlerine Katolik kilisesi yaparız...

Fatih Sultan Mehmet Hazretlerine giden elçi ise, şu haberle dönmüştü.

Hazreti Fatih elçiye:

— Biz Sırbistan'ı alırsak, İslâmiyetin Allah indinde tek din olduğunu ilân ederiz. Ve bu arada hiç kimseyi de, kendi dininden dönmeye zorlamayız, îstiyen eski dininin icabı olan kiliseye gider, isteyen Allah indinde tek din olan İslâmiyeti seçer, dünya ve ahiret selâmetine kavuşur, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

ATIN AYAĞINDAN SIÇRAYAN ÇAMUR

Yavuz Sultan Selim Mısır'ı fethettikten sonra, İstanbul'a geri dönüyordu. Adana civarına geldiklerinde, şiddetli yağmur yağmış, ortalık çamur içinde kalmıştı. Birkaç gece o havalide konakladıktan sonra, yola çıktılar, ilim adamlarına son derece ehemmiyet veren Yavuz, yanı-başında devrin büyük ilim adamlarından Kemal Paşazade ile atbaşı beraber gidiyorlardı. Bir ara Kemal Paşazade'nin atı tökezleyerek ayağından sıçrayan çamur, Yavuz'un üzerine bulaştı. Bu tökezleme esnasında, hem Yavuz'u ileri geçmiş olmasından, hem de üzerini pislemiş olmasından son derece korkan Kemal Paşazade'de, bet beniz kalmamıştı. Çünkü Yavuz, en ufak hataları bile affetmez: «Hemen, bre cellat neredesin kes şunun başını» deyiverirdi.

Nitekim birkaç gün evvel de «Sultanım Mısır'ı aldık ama, bir haine bıraktık» diyen Sadrazam Yunus Paşa'nın kellesini kestirmişti.

Fakat bu hâdise karşısında Yavuz Sultan Selim, Yunus Paşa'ya yaptığı gibi yapmadı. Kemal Paşazade'nin duyduğu ıztırabı anlayarak; hizmetçilerine:

— Bana yeni bir kaftan getirin ve bu elbisemin üzerindeki çamurları da sakın temizlemeyin! Alimlerin atının ayağından sıçrayan çamur dahi benim indimde muhteremdir. Ben öldüğüm zaman bu kaftanımı, kefenimle beraber bana sarın, dedi. Ve müşkil durumda kalan büyük alimi sıkıntıdan kurtardı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

YAHUDİ VE KAYSERİLİ ÇOCUK

Yahudinin biri, Kayseri'de bir çocuğun elinde kıymetli bir boncuk görür. Çocuğa eğer elindeki o boncuğu bana verirsen sana şeker veririm diye kandırmaya çalışır. Çocuk da yahudiye:

— Şeker alıvermene lüzum yok. Bir defa eşek gibi anırırsan bu boncuğu sana veririm, deyince, Yahudi çocuğun istediği gibi hemen anırır. Fakat çocuk boncuğu yine vermez ve Yahudiye şöyle der:

— Sen eşek iken bu boncuğun kıymetini biliyorsun da, ben insan olduğum halde bunun kıymetini bilmediğimi mi zannediyorsun.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

ZEKÂNI BOŞ YERE KULLANIYORSUN

Halife Harun Reşid'e bir adam gelmiş ve bazı marifetler göstereceğini bildirmiş. Halife müsaade edince adam bir tahtaya bir iğne batırmış. Uzaktan bir iğneyi de atarak o iğnenin deliğine sokmuş. Bir iğne daha atarak, ikinci iğnenin deliğinden sokmuş.

Bu marifetlerini gören Halife:

— Bu adama yirmi altın verin ve yirmi de sopa vurun, diye emir vermiş.

Adamcağız bunun sebebini sorunca Halife:

— Para; gösterdiğin marifetler için, dayak da zekânı böyle basit şeylere kullandığın için, diye cevap vermiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

KIRK YILLIK KANİ

Kani isminde bir müslüman, hristiyan bir kıza âşık olur. Kızın ailesi hristiyanlığı kabul etme şartı ile ancak evlenmeye müsaade eder.

Kani de hristiyanlığı kabul ettim der. Hemen bir bezin içine yatırıp «Kani değil Yanidir» diye sallayarak vaftiz ederler. Bir müddet sonra hristiyanların perhiz günleri gelir. Günlerce yağsız yemek canına tak eden Kani, bir gün bir et alarak eve gelir. Bir bezin içine eti koydurtur, bir tarafından karısı tutar, bir tarafından da kendisi tutar

«yağlı değil yağsızdır» diyerek bir müddet sallar. Karısına:

— Tamam bu et de yağsız oldu, bunu da pişir yiyelim, deyince karısı

hiç o böyle sallamakla yağsız olur mu der. Kani artık dayanamaz ve:

— Be kadın, der. Kırk yıllık Kani sallamakla Yani oluyor da, bu et neden sallamakla yağsız olmuyor, der...

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

BALIKLARI NASIL TUTARSINIZ

Avrupa'da üst seviyede bir siyasî toplantıda Türkiye aleyhinde karar vermek için bazı görüşler ileri sürülür, İngiliz temsilci diğer temsilcilere şu havuzun içindeki balıkları nasıl yakalarsınız?

diye sorar, kimi dinamit atarak, kimi tabanca ile vurarak diye cevap verince, İngiliz söz alır ve der ki:

— Arkadaşlar sizin söylemiş olduğunuz metodlarla bu balıkların eksiksiz yakalanması oldukça güç. Ben ise önce bu havuza gelen suyu tıkarım, sonradan havuzun içindeki suyu boşaltınca, balıklar kendiliklerinden bana teslim olurlar, işte Türkiye'ye de bunu uygularsak, ancak o zaman tam mânâsı ile onları teslim alabiliriz. Bunları bugüne kadar mevcut şecaatı ve asil ruhu veren unsurlardan mahrum edelim ki, tesirsiz hale gelebilsinler, der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

«GİDİN, TEKRAR GELİN»

Yıldırım Beyazıt Han, Niğbolu muharebesini kazandığında, Avrupa'nın Haçlı ordularından bir çok asilzade ve şövalyelerle birlikte Haçlıların kendisine «Yiğit Jan» adını verdikleri bir Fransız şövalyeyi de esir almıştı. Esirler Yıldırım'ın kendilerini öldürteceğini beklerken, Yıldırım Beyazıt, onların, tamamını fidye ile serbest bıraktı.

Osmanlının bu alicenablığı karşısında, meşhur şâvalye yiğit Jan ve arkadaşları:

— Sizin yaptığınız bu iyiliğe karşı biz de, bundan sonra Avrupa'da Haçlı orduları toplayıp size karşı harp ilân etmeyeceğimize yemin ederiz, dediler.

Yıldırım Han esirlerin bu hallerini ve ettikleri yeminleri dinledikten sonra, ayağa kalkıp şöyle söyledi:

— Ey Avrupa'nın korkusuz şövalyeleri ve Haçlı askerleri! Bizim yaptıklarımıza karşı, bundan sonra bizimle harp etmeyeceğinize dair yemin ediyorsunuz. Ben şu anda yeminlerinizi iade ediyorum. Varın memleketinize gidin ve tekrar daha büyük Haçlı kuvveti toplayıp benimle harbe gelin ki, ben daima düşmanla harp edip onları yenmekten ve İslâm'ın sesini yükseltmekten her zaman haz duyayım. Yeni zaferler kazanmakla da sânımı bir kat daha yükseltirim, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

HELAL LOKMA GEREK

Sultan II. Murat zamanında, henüz Osmanlılarda hazine teşkil edilip padişahlar saraylarda gönlünce harcama yapmazlar ve onlar da harplerde elde edilen ganimet ve haraçlardan ve madenlerden başka devletin bir geliri yoktu. Halktan vergi toplayıp saray erkânı için harcanmazdı. Hal böyle olunca, padişahlar da zaman zaman parasız kalabiliyordu.

Bir gün Fazlullah Paşa, II. Murad'ın, Çandarh Halil Paşa'dan borç para istediğini görüp:

— Sultanım, padişahların vezirlerden ve şundan bundan para istemesi yerinde olmaz. Müsaade buyurursanız bir hazine teşkil edilsin ve oradan saraya tahsisat ayrılsın, dedi.

Fazlullah Paşa'yı dinleyen Sultan Murad Hazretleri:

— Bu parayı nereden ve kimden toplayacaksın? Diye sordu. Fazlullah Paşa:

— Sultanım bu memlekette çok zenginler var, bir fermanla bazılarından bir miktar mal toplamak mümkündür, dedi. Sultan Murad:

—; Sen nice teklif edersin Fazlullah Paşa! Bize ve bizim askerimize helâl lokma gerektir. Bizim ve askerimizin boğazına helâl lokma girmez de, onun bunun hakkı girerse bu askerle, meydan-ı gazada nasıl harp edebiliriz. Haram üzerine bina kurulursa ayakta durma imkânı var mıdır? Diyerek Fazlullah Paşa'nın teklifini reddetti ve Çandarlı Halil Paşa'dan bir miktar borç alarak idare etti ve sonra ödedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

SIRTI BOŞLUKTA KALDI

Sultan Ahmet Hazretleri, bir gece rüyasında Avusturya Kralı ile güreş tutar ve Avusturya Kralı Sultan Ahmet Hazretlerinin sırtını yere getirir. Bu rüyayı yapılacak olan harpte yenileceğine yoran padişah buna çok üzülür. Durumu hemen üstadı ve hocası Mahmud Hüdayi Hazretlerine anlatır. Mahmud Hüdayi Hazretleri başını göğsünün üzerine eğip, bir müddet öylece kaldıktan sonra:

— Hayır Sultanım siz galip geleceksiniz. Gördüğünüz rüya buna işaret ediyor. Çünkü sizin sırtınız yere yapışmakla, sırtınız kuvvetli bir yere dayanmış oldu. Onun ise sırtı boşlukta kaldı, der.

Sultan Ahmet Hazretleri bu yoruma çok sevinir ve hakikaten harbi kazanır. Harpten almış olduğu ganimetlerle de, bu günkü Sultanahmet Camiini inşa ettirir, (radıyallahu anh)

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

AK SAKALLI BÎRİ

Fatih Sultan Mehmed Han Hazretleri, Muhterem Pederi ikinci Murat, Varna muharebesini kazandıktan sonra, savaş meydanında gezer. Komutanlarından biri:

— «Hayret doğrusu Sultanım, aralarında hiç ak sakallı biri yok. Şu kâfir ölülerinin hepsi de gencmiş» der.

Sultan Murat ise şu cevabı verir:

— Eğer içlerinde ak sakallı biri olsaydı, bu haller başlarına gelmezdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

İŞTE ŞİMDİ ÖMRÜNÜN TAMAMI BOŞA GİTTİ

Adamın biri, bir kayıkla denizden karşıya geçmeye karar verir. Bir müddet gittikten sonra kayıkçıya:

— Sen mâni, mantık, sarf, nahiv, akaid gibi ilimler bilir misin? der. Kayıkçı da bilmediğini söyler.

Adam:

— Eyvah ömrünün üçte ikisi boşuna gitmiş, diye cevap verir. Biraz sonra fırtına çıkar ve kayık sallanmaya başlar. Bu defa kayıkçı, halinden molla olduğu anlaşılan yolcusuna:

— Yüzme bilir misin? diye sorar.

O da bilmediğini söyleyince kayıkçı, «işte şimdi senin hayatının tamamı boşa gitti,> der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

MERKEZİ BULMUŞSUN

Sünbüllü Sinan Hazretleri, talebeleri ile bir gün derste iken Hızır Aleyhisselâm Medreseye gelir. Üstad talebelerine Hızır Aleyhisselâm'ın geldiğini haber verince, hemen hepsi işaret edilen tarafa doğru giderler. Yalnız Muslihiddin ismindeki talebesi ise hiç kıpırdamaz ve devamlı rabıta ve tefekkür ile meşgul olur.

Efendi Hazretleri: .

— Evlâdım Muslihiddin! Arkadaşların Hızır Aleyhisselâm ile konuşuyorlar, ondan bir takım sırlar öğreniyorlar, diye birkaç defa tekrarlar.

Muslihiddin Efendi başını göğsü üzerinden kaldırarak, «Hızırım da sensin, üstadım da sensin, efendim de sensin» diye cevap verir.

Bu defa üstadı Sünbülü Sinan Hazretleri: «Evlâdım sen merkezi bulmuşsun, halin üzere devam et» diye cevap verir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

ALMANLA YAHUDİ

Bir Almanla bir Yahudi, yolculuk ediyorlarmış. Yahudi önüne bir miktar balık almış yiyormuş. Bir taraftan balıkları yerken diğer taraftan da balıkların başlarını muntazam olarak bir tarafa yığıyormuş... Onun bu halini gören Alman merak etmiş ve balıkların başlarını ayırmasının sebebini sormuş. Yahudi de, bunlar insanın kafasını çalıştırır. En sonra da onları yiyeceğim, demiş.

Alman bunu duyunca balıkların kafalarını satması için Yahudiye teklifte bulunmuş. Yahudi de biraz nazlandıktan sonra, Almana balıkların kafasını satmış. Hem de öyle bir fiyatla satmış ki, balıkların parasının tamamını çıkarmış.

Alman bir miktar kafa yedikten sonra, Yahudinin kendine oyun ettiğini anlayınca, sen beni kandırdın. Balıkların kafası ile balıkların parasını çıkardın, demiş.

Yahudi: «Bak nasıl çalıştı kafan» deyivermiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

KARIMI GÖRSEN

Adamın birisi oldukça bed suratlı imiş. Arkadaşları bir gün kendisine, seninle koca bir ömrü geçirmeye mahkûm olan karına acımak lâzım, demişler.

Adam:

— Arkadaşım demiş, eğer sen benim hanımı görseydin işte o zaman sen bana acırdın.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

SULTAN MAHMUT VE ÇOCUK

Sultan Mahmut bir çocuğa çıkarmış bir altın vermiş. Çocuk bu parayı almamış. Niçin almadığı kendisine sorulunca:

— Eve gidince babam, annem sen bunu bir yerden çaldın, derler, demiş.

Sultan Mahmut da: «Bana bunu padişah verdi dersin» deyince, Çocuk:

— O zaman hiç inanmazlar. Padişah verseydi bu kadar az vermezdi, derler demiş.

Padişahın bu söz çok hoşuna gitmiş ve çocuğa" bir kese altın vermiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

GENCİN KURTULUŞU

Hz. Ömer (r.a.)'in halifeliği zamanında, iki genç, bir genci iki kolundan sıkıca tutup halifenin huzuruna getirmişlerdi.

Halife Ömer (r.a.):

— Söyleyin, derdiniz nedir? Bu delikanlının ne suçu var da, böyle sıkıca tutup buraya getirdiniz? diye sordu.

Delikanlının ellerinden tutan iki gençten biri konuşmaya başladı:

— Ya Emîr'el-Mü'mminin! Bu genç bizim babamızı öldürdü. Biz de adl-i ilâhî'nin tatbiki için huzurunuza getirdik. Babamızın bir suçu olmadığı kanaatındayız. Çünkü babamız, etrafta sevilip hatırı sayılan bir insandı. Buna ne lâzım geliyorsa tatbikini sizden istiyoruz, dediler.

Hazreti Peygamberimizin adalet sıfatına varis olan Hazreti Ömer, o gence:

— Doğru mu söylüyorlar? Eğer doğru söylüyorlarsa söyleyeceklerin nedir? buyurdu.

Genç, kendisim getirenlerin söylediklerinin doğru olduğunu, ancak hadiseyi anlatmak istediğini söyleyip müsaade aldıktan, sonra konuşmaya başladı:

— Ya Emir-el Mü'ininîn! Ben bir köylüyüm. Buraya (Medine'ye) Nebiyyi zişan Efendimizin kabr-i Şerifini ziyarete geldim. Çünkü Peygamberimiz: «Benim kabrimi ziyaret eden beni ziyaret etmiş gibidir» buyurmaktadır. Medine civarına geldiğimde hurmalık yakınında abdest bozmam icabetti. Atımdan inip abdest tazelemek için meşgul olurken, atımın bir ağacın dalından koparmakta olduğunu gördüm. Abdesti bırakıp hemen ata koçtum. Lâkin o anda karşıdan yaşlı bir adam bana karşı bağırarak geliyordu. Biraz yaklaştıktan sonra, elindeki taşla atıma vurdu ve at düşüp öldü. Atımı çok severdim... Dayanamadım, ben de onun ata vurduğu taşı alıp kendisine fırlattım. Bir de baktım ki, eceli gelmiş olacak adam da öldü. Beti o anda kaçmak isteseydim kaçardım. Fakat ben Allah'a ve ahiret gününe inanmış bir kimseyim. Cezam ne ise onu dünyada çekmeye razıyım. Hükm-ü ilâhî ne ise tatbik edilir, diyerek gayet soğukkanlılıkla başından geçenleri anlattı.

Hazreti Ömer (r.a.) gencin anlattığına göre kısas lâzım geldiğini ve idam edileceğini bildirdi. Genç bu hüküm karşısında gene hiç itiraz etmek şöyle dursun, bir mazeret bile beyan etmeden:

— Evet! Şeriatın emri ne ise ben, ona razıyım. Sizin adaletinize de hiç bir itirazım olamaz. Yalnız sizden bir ricam olacak, o da; benim bakmakla yükümlü olduğum bir yetim var. Onun bana teslim edilen altınlarını ben, bahçemde bir yere gömmüştüm. Şimdi onun yerini benden başka kimse bilmemekte, bana üç gün müsaade edin de, o yetimin malını kendisine teslim edip

geleyim. Belki huzur-u ilâhîde ma'zur olabilirim, elimde olmadığı için teslim edemedim derim ama, o yetimin dünyada bundan mahrum olmaması için kendisine teslim etmem daha iyi olur, der.

Hazreti Ömer

— Sen şu anda mahkûmsun, müsaade etmemiz mümkün değildir. Belki kaçarsın, dedi.

Genç kaçmayacağma dair söz verip kaçmak istese daha evvel kaçmaya teşebbüs edebileceğini söyledi ise de Halife:

— Sizi salıvermemiz imkânsızdır. Ancak bir kefil olursa o zaman bırakabiliriz, buyurdu.

Bunun üzerine genç, orada bulunan Eshab üzerinde bir göz gezdirdikten sonra; Ebû Zerril Gıfari hazretlerini göstererek:

— Bu zat bana kefil olur, dedi. Bu sefer Hazreti Ömer:

— Ya Eba Zerr kefilliği kabul ediyor musun? diye sordu. Ebu Zer (r.a.):

— Evet, kefil oluyorum. Bu çocuğun üç güne kadar dönüp teslim olacağına inanıyorum, dedi.

Genci serbest bıraktılar, üç gün içinde gidip geri gelmek üzere müsaade isteyerek ayrıldı. Üçüncü gün olunca, ölen adamın çocukları Ebu Zer Hazretlerine: «Ya Eba Zer! Kefil olduğun adam gelmedi. Kim olduğunu bilmediğin bir kimseye, nasıl kefil oluyorsun. Adam bir kerre ölümden kurtuldu, bir daha geri gelir mi?» diyerek Ebu Zer Hazretlerini sıkıştırıyorlardı.

Ebu Zer Hazretleri:

— Daha üç gün dolmadı. Eğer üç gün dolar, genç de geri gelmezse, şeriatın emri ne ise bana tatbik ediniz, buyuruyor ve kefaletine sadık olduğunu söylüyordu. Eshabı Kiramı bir üzüntü kaplamıştı. Çünkü genç gelmiyecek olursa, Ebu Zer Hazretleri onun yerine idam edilecekti.

Hazreti Ömer:

— Ya Eba Zer! Eğer vermiş olduğu zamandan sonra gelecek olsa bile, zamanı gelince emri ilâhîyi tatbik eder, hükmü senin üzerinde infaz ederim, buyuruyordu.

Bu arada bazı eshap, babası ölen gençlere diyet teklifinde bulundular. Yeter ki Ebu Zer Hazretleri idam edilmesin, diyorlardı. Fakat onlar, bunu kabul etmiyorlar, babamızın katilinin kanı akmadıkça, buradan ayrılmayız diyorlardı. Bu heyecan kasırgası içinde Medine şehri çalkalanırken, bütün mü'minler neticeyi beklemekte idiler, ki tam bu esnada karşıdan bir adamın olanca kuvvetiyle koşarak yaklaşmakta olduğu görüldü. Bu gelen işte o adamdı. Koşarak Huzur-u Halifeye vardı:

— Biraz geç kalmakla sizi belki endişelendirmiş olabilirim ama özür dilerim. Görüyorsunuz ki, havalar sıcak, yolumuz uzak, bir binek atım da yok. Ancak gelebildim. Beni mazur görün, dedi.

Orada bulunanlar, hakikaten kendisinden ümit kesildiği bir sırada bir adamın koşa koşa ölüme gelmesini taaccüple karşılamışlardı. Hepsi mü'min dediğin, işte böyle olmalı, gibi sözler söylüyorlardı.

Halkın hayret ettiğini gören delikanlı:

— Merd olan sözünde durur, mü'min olan ahdine vefakâr olur. ölümden kaçmakla kurtulmak mümkün mü? Ben «dünyada ahde vefa kalmadı» sözünü söyletir miyim? deyip hakkında alınan kararın infaz edilmesini beklediğini söyledi.

Ebu Zer (r.a.)'dan tanımadığı bir adama nasıl olup da kefil olmayı kabul ettiği ve bu genci tanıyıp tanımadığı sorulduğunda, O da şöyle buyurdu:

— Hayır; tanımıyordum. Fakat bu hadise îslâmm halifesi ve birçok sahabe huzurunda oldu. Ben orada bu teklifi kabul etmeyip de: «Alemde- faralet diye bir şey kalmamış» dedirtir miyim? buyurdu. Bunun üzerine kalblerine bir merhamet gelen gençler de, dâvalarından vazgeçtiler ve kısas istemediklerini bildirdiler. Onlara kısas yerine diyet teklif edildi. Diyet beyt-ül maldan verilecekti. Biz de davamızdan vazgeçtik. Diyet de almayacağız. Dünyada insanlık ve cömertlik kalmadı mı dedirtelim mi? dediler ve sırf Allah rızası için davalarından vazgeçtiklerini bildirip, diyet bile almayacaklarını söyleyerek helâllaştılar ve ağlaştılar. Böylece hem bütün eshab büyük bir üzüntüden kurtulmuş oldu, hem de bir müslümanın kısas edilerek ölümü önlenmiş olduğu gibi, fazileti Islama büyük bir örnek de verilmiş oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

RAMAZANA HÜRMET EDEN MECÛSÎ

Bir Ramazan günü idi. Müslüman mahallesinde oturmakta olan bir mecûsî, (Ateşe tapan) nin çocuğu daha müslümanların ne yaptığını idrak edecek çağa gelmediği için, oruçlu müslümanların arasında ekmek yiyordu. Hemen babası, çocuğun bu halini farketti: «Oğlum Müslümanların arasında yemek yenir mi? Onlar bu günlerde oruç tutarlar, onlarca bu günler muhterem günlerdir.» diyerek azarladı ve çocuğu eve gönderdi.

Her fâninin başına gelen ölüm, bir gün onu da alıp götürdü. Ölümünden sonra o şehrin dinde ileri gelen zevatından birçoğu, mecûsîyi rüyalarında Cennet-i âlâda gördüler. Halbuki, hayatında ateşe Allah diye ibadet eden bir kimsenin, Cennete girmesi adl-i ilâhîye mugayirdi.

Mecûsîye: «Nasıl oldu da bu nimete eriştin! Biz seni imansız bilirdik. Hatta öldüğün zaman, cenaze namazını bile kılmadık.» dediklerinde O, şu cevabı verdi:

— Evet! Doğru söylüyorsunuz. Ben bir mccûsî îdim. Fakat bir gün küçük oğlum, müslüman mahallesinde, onlar oruçlu olduğu halde yemek yiyordu. Ben çocuğun onların gözleri önünde ekmek yemesine müsaade etmedim. Müslümanların hürmet ettiği bir şeye, ben de hürmet ettiğim için; Cenab-ı Allah, benim ruhumu müslüman olarak aldı. Ölüm anında Azrail (a.s.) geldiği zaman, Allah (c.c.) ona emretti. Evvelâ bana: «Eşhedü enlâ ilahe illallah ve eşhedü enne

Muhammeden abdühû ve resulühü» dedirtti, ondan sonra canımı aldı. O sebepten ben, işte bu gördüğünüz nimete kavuştum, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

MİSAFİR GELMEYİNCE ÜÇ AY BİR ŞEY YEMEDİ

Hz. İbrahim Halilullah misafiri çok severdi. Hattâ bir defasında misafirsiz yemek yemeyeceğim diye nezretmişti. Evinde her zaman misafir bulundurur, misafir gelmezse kendisi arar bulur, yine misafirle yemek yerdi. Hikmeti ilâhî bir defa öyle oldu ki, tam bir ay misafir gelmedi.

Hz. İbrahim de misafirsiz yemek yemeyeceğine dair nezrettikleri için, bir ay yemek yemedi. Bir ay sonra da misafir gelmeyince, kendisi aramaya çıktı. «Acaba benim gibi misafire itibar eden bir kimse daha var mıdır?» diye düşünerek gidiyordu. Bir misafir bulmak için hayli yol katettikten sonra bir de baktı ki, oralarda bir adam daha gezmekte. Ona:

— Ne arıyorsun buralarda? diye sordu. O zat:

— Misafirsiz yemek yemeyeceğim diye nezrettim, üç aydan beri bir misafir gelmedi, misafir aramaya çıktım. Şimdi Allah seni gönderdi. Buyurun eve gidip yemek yiyelim, diyerek Halilürrahman'ı evine davet etti.

Hazreti ibrahim hayrete düşmüştü. Kendisi bir aydır açtı ama, o zat, üç aydan bu yana bir şey yememişti. Eve gittiler, Allah ne verdi ise yediler, sohbet ettiler, ibadet ettiler, ayrılma zamanı geldiğinde o zat-ı şerif bir odanın kapısını açarak: «Bu içerdeki kıymetli şeylerden ne beğenirsen al!» dediğinde, Hazreti ibrahim:

— Bana dua eyle, dedi.

Fakat o, çok zamandan beri dua etmediğini ve Allah'a dua etmeye de artık dilinin varmadığını söyleyerek, kendisini mazur görmesini diledi.

Hazreti İbrahim:

— Niçin duayı terkettiniz? diye sordu. O:

— Senelerdir Allah'tan bir isteğim var, Allah o isteğimi yerine getirmedi. Ben de demek ki benim duam kabule şayan değil ki, Cenab-ı-Allah kabul etmiyor diye bir daha dua edemiyorum, dedi.

Hz. İbrahim isteğinin ne olduğunu sorduğunda o mübarek zat:

— Allah'ın Resûlü Halilürrahman, dünyada benim zamanımda yaşıyormuş. Fakat bu zamana kadar onu görmek nasip olmadı. Allah'dan, O'nu bana göstermesini istedim, O da kabul edilmedi, dediğinde Hazreti İbrahim:

— Ey Allah'ın aşık, sadık kulu: Müjdeler olsun sana, Allah senin duanı kabul etti. İşte ben, Halilullah İbrahim nebiyim. Cenab-ı Allah, bu güzel ahlâkından dolayı, beni senin evine misafir etti. Ben de bir aydan beri misafirsiz yemek yemeyeceğim diye aç gezdim ve bir misafir aramak kasdıyla yola çıkmıştım. Demek senin duan kabul olunduğu için Allah beni ta buralara kadar getirip seninle görüştürdü, buyurdu.

Cenab-ı Allah misafire olan hürmetinden dolayı, onun evine Peygamberini göndererek memnun etmişti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

ALLAH NASIL MİSAFİR EDİLİR?

Musa Aleyhisselâmın ümmeti:

— Ya Musa! Rabbimizi yemeğe davet ediyoruz. Buyursun bir gün misafirimiz olsun. Nemiz varsa ikram etmeye hazırız, dediklerinde Musa Aleyhisselâm, onları azarladı. «Nasıl olur, Allah (haşa) yemekten, içmekten ve mekândan münezzehtir» diyerek bir daha böyle bir şeyi akıllarından bile geçirmemelerini tenbihledi. Fakat Musa Kelîmullah Turu Sina'ya çıkıp, bazı münasaatta bulunmak istediğinde, Allah tarafından şöyle nida olundu:

— «Ya Musa neden kullarımın davetini bana getirip söylemiyorsun?»

Musa Aleyhisselâm: «Ya Rabbi, böyle daveti size gelip söylemekten haya ederim. Nasıl olur, Zatı Ulûhiyetiniz onların söylediklerinden beridir» dedi.

Allah (c.c.): «Söyle kullarıma, onların davetine Cuma akşamı geleceğim» buyurdu.

Musa Aleyhisselâm gelip kavmini durumdan haberdar etti, hazırlığa başlandı, koyunlar, sığırlar kesildi. Mümkün olduğu kadar mükellef bir yemek sofrası hazırlandı. Çünkü misafir gelecek olan ne bir vali, ne bir padişah, ne bir başka yaratıktı. Kâinatın yaratıcısı misafir olarak gelecekti. Hazırlıklar tamamlandıktan sonra, akşam üstü uzak yollardan geldiği belli; yorgun argın, üstü-başı birbirine karışmış bir ihtiyar gelip: «Ya Musa! Uzak yollardan geldim, acım, bana bir miktar yemek verin de karnımı doyurayım» dedi. Hz. Musa:

— Acele etme, hele şu testiyi al da biraz su getir bakalım. Senin de bir katkın bulunsun. Biraz sonra Allah (c.c.) gelecek, dedi.

Tabii adam daha fazla diretmeden çekip gitti. Yatsı vakti oldu, beklenen misafir halâ gelmedi. Sabah oluncaya kadar beklediler, halâ gelen giden yoktu. Neyse ümidi kestiler. Hz. Musa taaccüp içinde idi.

İkinci gün Hz. Musa Tur'a gidip:

— Ya Rabbi, mahcup oldum, ümmetim: «Ya Sen bizi kandırdın, ya Allah sözünde durmadı» diyorlar dediğinde, şöyle hitap olundu:

— Geldim ya Musa, geldim. Açım dedim, beni suya gönderdin, bir lokma ekmek bile vermedin. Beni ne sen, ne kavmin ağırladı.» Bunun üzerine Hazreti Musa Kelîmullah:

— Ya Rabbi bir ihtiyar geldi sadece, o da bir kuldu, Allah değildi. Bu nasıl olur? dediğinde Cenabı Allah:

— «İşte ben o kulum ile beraberdim. Onu doyursa idiniz, beni doyurmuş olacaktınız. Çünkü ben ne semalara, ne yerlere sığarım, ben ancak aciz bir kulumun kalbine sığarım. Ben o kulumla beraber gelmiştim. Onu aç olarak geri göndermekle, beni geri göndermiş oldunuz» buyurdu.

Demek ki, Allah için yapılan her şey, bizzat Allah'ın kendisine yapılmış gibi olmakta, Allah o kimseden razı olmaktadır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

FİRAVUN'UN HAZNEDARI VE KARISININ ÎMANI

«Ben sizin rabbinizim» diyerek ilâhlık iddia eden ve bu iddiasını inatla sürdürerek nice masum insanların kanına giren, nice hakîki Allah dostlarını öldürten, koca kefere Firavun'un, Allah'a inanmış bir hazinedarı ve onun da Mâşita adında bir karısı vardı. Maşita aynı zamanda Firavun'un kızının da hizmetçisi idi. Bir gün hamamda Firavunun kızının saçını tararken elinden tarak düştü. O zamana kadar îmanını gizleyen ve Firavun'un yardımını gören Mâşita, o anda îmanını gizlemek lüzumunu duymadan Bismillah diyerek tarağı yerden aldı. Mâşita'nın bu sözlerinden bir şey anlamayan Firavun'un kızı:

— Ne diyorsun, sen benim babamdan başka birinin yaratıcı olduğuna mı inanıyorsun? diye sordu.

Mâşita:

— Evet! Senin, benim ve bütün kâinatın, hatta babanı da yaratan yüce Allah ve onun Resulü Hz. Musa vardır. Ben onlara inanırım, senin kafir babana değil, dedi.

Firavun'un kızı:

— Nasıl olur bu? Babama söylerim ben bu meseleyi, dedi ve hakikaten hamamdan çıktıktan sonra babasına durumu anlattı. Firavun Mâşita'yı huzuruna çağırıp meselenin doğru olup olmadığını sordu.

Mâşita:

— Evet! Doğrudur. Senden başka hakiki bir ilâh vardır. O öyle Allah ki, hem senin, hem de bütün kâinatın yaratıcısı olan tek bir Allah'tır. Onun yeryüzündeki elçisi de Kelîmullah Hz. Musa'dır. Allah'a ve ahirete inanan herkesin; «La ilahe illallah Musa Kelîmullah» demesi lâzımdır, diyerek îmanını Firavun'un huzurunda da ikrar etti.

Mâşita'nın bu sözleri Firavun'u çileden çıkarmıştı. Kendisini Allah olarak kabul edinceye kadar işkence yapılmasını emretti. Saçından tavana astırdı, çıplak vücudunu kamçılarla kırbaçlıyorlardı. O ise, en ufak bir taviz vermeden, îmanında ısrar ediyordu.

En sonunda Firavun, onun îmandan dönmeyeceğini anlayınca, öyle işkence etmeye karar verdi ki, o işkenceler ancak şeytanın aklına gelirdi. Mâşita'yı bir tahtaya gerdiler. Ellerinden ve ayaklarından tahtalara çivilediler. Mâşita'nın iki çocuğu vardı. Bunlardan birisi beş yaşında, biri ise henüz Kundakta idi. Evvelâ beş yaşında olan kızını getirip, Mâşita'nın ağzını zorla açarak, kızın boğazını kesip kanını onun ağzına akıtmaya çalıştılar. Her tarafı kızının kanı içinde kalmıştı. Fakat en küçük bir pişmanlık duymayan Mâşita'da, dininden dönmek gibi bir şey görünmüyordu. Bu sefer kundaktaki yavrusunu getirip annesinin kucağına verdiler. Daha meselenin ne olduğunu anlama idrakinden mahrum olan yavruyu, annenin kucağına verdiklerinde, emmek için ağlayarak annesinin memesini arıyordu.

— İşte dediler. Sen Firavun'un ilâhlığını kabul etmeyecek olursan, bu çocuğunu da gözünün önünde keseceğiz. Ya dininden dön, yahut bu manzaraya razı olacaksın, dediler.

O anda annelik şefkati galip gelmek üzere idi. Mâşita nerede ise Firavun'a: «Benim Allah'ım sensin» diyecekti. Bir taraftan şeytan da bu sözleri söylemesine yardım ediyordu. Tam bu esnada Cenab-ı Allah, daha kundakdaki çocuğu konuşturmaya başladı.

Çocuk:

— Anneciğim sakın îmanından döneyim deme! Bak işte karşında Cennet bahçeleri ve Cemal-i ilâhî seni bekliyor. Kessin beni bu kafir. Beni ve seni öldürmekle ancak kendisine zarar vermiş olur. Başka hiç- bir şey yapamaz. Dünyada zillet altında yaşamaktansa, şehide olarak ölüp nimete kavuşmak hem senin, hem de benim için daha iyidir, diyerek annesini ikaz etti.

Bu hal karşısında Firavun şaşkına dönmüştü:

— Aman söyletmeyin şunu. Bu durumu halk duyarsa, benim hakkımda şüpheye düşerler. Halk arasına vesvese girmesin, bu kadar tebaam var, bana inanan insanlar var. Rezil olmayalım, kesin şunların kafasını! diye emir verdi.

Masum yavruyu da, evvelki gibi annesinin ağzına kestiler ve kanlarını etrafa saçtılar. Bu hadise karşısında Mâşita üzülmek şöyle dursun, ölümün bir an önce gelmesini bekliyordu. Fakat Firavun hâlâ hırsını alamamıştı. Kocasını da gözü önünde öldürmek istiyordu. Kocasını getirdiler. Hiç bir şeyden haberi olmayan adamcağız, iki yavrusunun ölüsünü ve hanımının çarmıha gerilmiş halini görünce: «Allah'ın laneti senin üzerine olsun ey koca kâfir!» diye bağırmaktan kendini ala;madı.

Firavun'un intikam hırsları iyice kabarmıştı. Bir ateş yaktırıp, ateşin üzerine içi su dolu büyük bir kazan koydurdu. Kaynadıktan sonra da, çoluğuyla çocuğuyla hepsini kaynayan kazanın içine atıp, kaynatarak öldürdü. Kazana atılacakları zaman, suyun içinden:

— «Ey Allah'ın has kulları! Melekler ve bütün canlı varlık size gıpta etmektedir. Bu kaynayan ateş değil, Allah'ın sizin için hazırladığı bir Cennet bahçesidir. Buraya gelmek için acele ediniz. Sakın hiç üzülmeyiniz» sesleri geliyordu.

Bu zamana kadar bütün Allah'a inanan insanlara bir örnek olacak olan bu hadise, bundan binlerce sene evvel vuku bulmuş olsa da bugün de, İslâm düşmanları Allah'a inananlara bu gibi işkencelerden zevk almaktan, Firavun'dan daha geri değillerdir. Allah îmanı kâmil nasip eyleye...

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

OTUZ SENE OKUDUKTAN SONRA İLMİN BAŞINI KÖYLÜDEN ÖĞRENDİ

Deli Hüseyin Ağa derler bir adam vardı. Yirmi yaşlarında evlenmişti. Nikâhına gelen hocaların sohbetlerini görüp onlara hayran kaldı. Kendisi de onlar gibi okuyup alim olmaya karar verdi. Zengin hali vakti yerinde olan Hüseyin Ağa, evlendikten bir,- iki gün sonra, karısından izin alıp İstanbula" ilim tahsiline gitti. Bütün malını karısına ve anasına bırakan Hüseyin Ağa, istanbul'da tam otuz sene ilim tahsil etti.

Bu otuz sene içinde köyünü ve gencecik bıraktığı hanımını aklına bile getirmemişti, hafız-ı Kur'ân olduğu gibi, arabî ilimleri de öğrenip tam bir dersiam (üniversite hocası) yetişti.

Otuz sene sonra memleketine gitmeye karar verdi, İstanbul'dan yola çıkıp, o zamanın vasıtaları ile memleketine vardığında, köyüne varmadan akşam olmuştu. Yakın bir köye misafir oldu. Akşam köyün camiinde va'z-ü nasihat etti. Halk bir çok müşkilini, o gece ondan öğrenmek fırsatını buldular. Yatsı namazından sonra, misafir olduğu köylünün evine geldiler. Gece sohbet ederlerken köylü:

— Hoca efendi, otuz sene ilim öğrenmişsin. Birçok mesele hakkında zorluk çekmeden bilgi verebiliyorsun. Sana bir sualim olacak. Ona cevap verebilir misin? dedi.

Hoca efendi: «Söyle bakalım, bilirsek söyleriz» dedi.

Köylü:

— Söyler misin bana ilmin başı nedir? diye sordu.

Hoca, bundan kolay ne var. İlmin başı Besmele'dir, dedi. Köylü kabul etmedi. Fatihadır, nasara yensuru dur, gibi aklına ne geldi ise saydı ama, köylü bu söylediklerinin hiç birisinin ilmin başı olmadığını söylüyordu. En sonunda hoca, köylüden, ilmin başını öğretmesini rica etti. Köylü bunun öyle kolay olmadığını, bunun öğrenilmesi için en az bir sene, kendisinin yanında kalması lâzım geldiğini söyledi. Hoca ne yapsın, otuz sene okuduktan sonra ilmin başını bilmeden köyüne gidemezdi. Bir sene köylünün yanında kalmaya razı oldu. Ara sıra: «Köylü amca zor birşey değilse şunu söyle de beni burada bekletme» dediyse de köylü bir sene geçmeden öğrenmesinin imkânsız olduğunu söylüyordu. Hoca efendi çiftse çift, çubuksa çubuk bir hizmetçi gibi tam bir sene köylüye hizmet etti. Artık sabredemez olmuştu. Bir sene dolduğu akşam amca şunu akşamdan söyle de rahat bir uyku uyuyayım, dedi ise de köylü, halâ söylememekte İsrar ediyordu.

Sabah oldu... Köylü karısına misafirin yolcu olacağını bir miktar azık hazırlamasını söyledi. Kendisi de Hoca'ya: «Hocam ilmin başı sabırdır» dedi.

Hocanın tepesi atmıştı:

— Bu iki kelime için mi beni bu kadar burada beklettin, kendine hizmet ettirdin. Bir senem bu iki kelime için mi buralarda zayi olup gitti. Sende hiç insaf ve merhamet yok mu? Sen Allah'tan korkmuyor musun? gibi sözlerle söylenmeye başladı. «Ben bunca sene okudum. Sabır hakkında bu kadar Hadîs-i Şerif okudum, ezberledim. Onun ne olduğunu ben senin kadarda mı bilmiyorum,» gibi sözler söylerken köylü duramadı:

— Hocam sen ilmi de biliyorsun, sabrın ne olduğunu da biliyorsun ama, sabretmesini bilmiyorsun. Seninle bu işin başında anlaşmadık mı? Bana kızıp sinirlenmeye hakkın yok, dedi.

Çünkü hakikaten ilmin başı, hatta hatta her şeyin başı sabırdır. «Sabreden derviş muradına ermiş, sabreden selâmeti bulur» gibi sözler hep sabır için söylenmemiş mi idi.

Hoca köylünün yanından ayrıldı. Bir gün sonra da akşam namazı sıralarında köyüne vâsıl oldu. Aradan otuzbir sene geçmişti ama, Hüseyin Hoca ancak evini bulabilmişti. Evine yaklaştı. Kapıyı çalmadan evvel pencereden baktı ki, içerde hanımı Fatma'nın yanında bir delikanlıdan başka kimse yok. Biraz bekledi, Fatma hanım yanındaki delikanlı ile o kadar samimi ki, bazan dizine yatıyor, bazan Fatma Hanım onun saçlarını sıvazlıyarak seviyor. Bu hali bir müddet pencere dibinde seyreden hocanın aklı başından gitti. Otuz sene öğrendiği ilmi, sabır hakkında o kadar ettiği va'z-u nasihati unutup, istanbul'dan aldığı av tüfeğini hazırlayarak her ikisini de vurup namusunu temizlemeye karar verdi. Tam nişan alıp tetiği çekeceği zaman, sabır için bir sene hizmet ettiği köylü aklına geldi.

«Yahu dedi, bu sabır için bir sene çile çektik. Bir sene sonra ancak, sabrın ilmin başı olduğunu öğrendik. Hele şimdi kalsın bu iş. Bunu nasıl olsa bir müddet sonra Öğrenmek mümkündür» diyerek köy odasına gitti.

Caminin bitişiğindeki odaya varıp selâm verdi. Cemaat gelenin hoca olduğunu kıyafetinden hemen anladılar. Hüseyin Ağa, orada bulunan cemaate köyün yaşlılarından bazı isimler sordu. Onların kimisi ölmüş, kimi ise halen hayatta olmasına rağmen yaşlanmışlardı. En sonunda: «Bu köyde Deli Hüseyin derler birisi varmış, İstanbul'a ilim tahsiline gitmiş, böyle birisini tanıyor musunuz?» diye sorduğunda, böyle birisinin olduğunu, fakat görseler bile tanıyamayacaklarını söylediler.

— O isimde birisi varmış, onun bir de zavallı karısı var. Karısını daha bir günlük gelinken bırakıp gitmiş. O gece hamile kalmış kadın. Bir oğlu oldu. Adını da Ali koydu, işte o Deli Hüseyin'in oğlu, bizim caminin imamıdır. Annesi onu yakın bir köyde okuttu, diye anlattılar.

Hüseyin Hoca'nın aklı başına geldi: «Demek ki, Fatma'nın yanında yatan benim oğlummuş» diyerek kendisine bir sene hizmet ittiği adamın köyüne doğru eliyle göstererek: «Sağol-sağol...» diye bağırdı.

Cemaat misafiri deli zannettiler. Fakat Hüseyin ağa, oğlunun gelmesini bekleyerek başından geçenleri anlattı ve kendisinin işte o Deli Hüseyin denen adam olduğunu ve istanbul'a gidip hafız-ı Kur'ân olduğu gibi dersiam olarak medreseyi bitirdiğini anlattı.

Oğlu gelip tanıştıkları zaman, köylünün sözünün kıymetini bir kat daha anlıyordu Hüseyin Hoca...

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

KÖYLÜNÜN TALEBELERİ İMTİHANI

Eskiden iki talebe Ramazanda va'z etmek için yer bulmak üzere beraber çıkarlar. Geze geze bir köye varıp misafir olurlar. Ev sahibi talebeleri imtihan etmek ister. Birisi dışarı abdest almaya çıkınca içerdekine: «Arkadaşın nasıl, memnun musun bari?» diye sorar.

Talebe: «Ne iyisi öküzün biri, hiçbir şeyden haberi yok, lâf anlamazın teki ama, işte ne yapalım bir kere beraber çıkmış bulunuyoruz.» der.

Dışarı çıkan gelip içerdeki çıkınca bu sefer köylü ona sorar: «Arkadaşın nasıl?» diye.

O da daha iyi bir şey söylemez: «Eşek gibi bir arkadaş» der.

Talebelere kendisine göre not veren köylü, yemek vakti olunca yemek sofrasını getirip ortaya koyor. Herkes önündeki tabağın kapağını açar, bakar ki, talebelerin tabaklarından birinde saman birinde arpa var. Köylü kendi önündeki tabağa ise normal yiyeceklerden hazırlanmış yemek koymuştur.

Talebeler şaşırır bu işe... Birbirine bakmaya başlarlar.

Köylü:

— Neye hayret ettiniz. Biriniz birinize öküz, biriniz birinize eşek dediniz. Ben de o hayvanların yiyeceği yemlerden koydum. Ben ise insan olduğum için, herhalde sizin yediğiniz, yemlerden yememem lâzım, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

KENDİSİNE TOKAT VURANDAN HELALLİK DİLEDİ

Bir gün İbrahim Edhem Hazretlerinin de hazır bulunduğu bir mecliste bir zat: «Şu saraylar ne muhteşem Saraylardır» diyerek yapılan evleri gösterdi.

ibrahim Edhem Hazretleri: «Asıl saray bu değil, kabir sarayıdır. Çünkü bunlar eskir, harap olup gider ama kabir sarayları eskimez. Kabirden murad ise kabirin taşı toprağı değil, manevî varlığıdır» dedi.

Bu mecliste, o muhteşem saraylarda oturan bir de paşa vardı, İbrahim Edhem Hazretlerinin kim olduğunu bilmeden «Bu sofular da her şeye bir kulp takar» diyerek bir tokat vurdu, İbrahim Edhem Hazretleri hiç karşılık bile vermeden, çekip gitti.

Biraz sonra bu hadiseye şâhid olanlar: «Sen ne yaptın. O senin tokat vurduğun adam eski Belh Sultanı İbrahim Edhem'dir. O Allah için tacını tahtını terkedip terki dünya eylemiştir.» dediler.

Hata ettiğini anlayan kumandan, ibrahim Edhem Hazretlerini bularak:

«Hakkını helâl et. Ben hata ettim» dediğinde, İbrahim Edhem Hazretleri: «Asıl sen hakkını helâl et. Çünkü bana tokat vurmakla, senin belki elin ağrımıştır. Biz ise böyle şeylerden zevk alırız dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

SOPA VURANA BAL İKRAM ETTİ

Beyazıd-ı Bestamî Hazretlerine birisi, elindeki değnekle vurunca, sopası kırıldı. Hazreti Şeyh sopası kırılan adama, yeni bir sopa ve bir tas da bal alıp özür dilemeye gitti:

— Bana vurmakla sopan kırıldı. Kusura bakma, al sana yeni bir sopa, bu bal da senindir, helâl olsun ye! dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

ÇANAKKALE'DE ŞEHİD OLDU, İKİ HURİ KIZI ALDI

Binlerce Türk askerine mezar olan Çanakkale Savaşlarında, emir eri olarak hizmet gören bir mehmetçik, bir gün kumandana çıkarak:

— Komutanım, asker olmadan evvel köy imamından dinlemiştim. Harp meydanında şehîd olanlara Cennette huriler verilir, demişti. Ben de fakir olduğum için köyde evlenemedim. Bana da müsaade et de, harbe girip huri kızı ile evleneyim, der.

Komutan askerin bu sözlerini gülerek karşılar ve memnun olduğu bir askerin ölmesine razı olmadığı için göndermek istemez: «Sen işine bak!» diyerek geri gönderir.

Fakat mehmetçik, huri kızıyla evlenmeyi kafasına koymuştur. Bir kere, vazgeçmez dâvasından. Tekrar gelir:

— Komutanım, bütün arkadaşlar ölüp huri kızları alıyorlar. Ne olur bana da müsaade et de bende huri kızına kavuşayım, der.

Komutan onun safça sözlerine yine aldırış etmez ve kafası çalışsa böyle söylemez diyerek yine müsaade etmez. Mehmetçik bir, iki, üç derken komutanı bıktırır ve ister istemez:

— Haydi git de, ne halin varsa gör, demesini sağlar.

Komutanından müsaadeyi alan asker, doğru cepheye koşar ve en Ön saflarda çatışmaya girer. Takdir-i ilâhî o gün de şehadet şerbetini içer. Akşam olur, savaş meydanını teftiş ve ölüp kalanları kontrol etmek için subaylar ölülerin arasında gezmeye başlarlar. Bu arada o askerin subayı, kendisinden zorla izin alıp harbe giren askerini aramaktadır. Bir müddet dolaştıktan sonra kendi emirerini görür, biraz üzgün biraz da kızgın vaziyette: «Bu kadar İsrar etmen bunun için miydi?» der ve askerin cesedine bakarak: «Aldın mı huriyi?» diye konuşur kendi kendine... Bu sırada komutanına cevap vermesi lâzım gelen asker, iki parmağını yukarı doğru kaldırarak; bir değil, iki huri verdiler demek ister. Askerin bu halini gören komutan hata ettiğini anlar ve emirerinin üzerine kapanarak: «Beni affet, sana karşı bu sözleri söylemekle hata ettim» diyerek ağlar. Ondan sonra kendisi de büyük bir iştiyakla savaşarak şehîd olur. (Allah rahmet eylesin.)

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

KEFEN SOYANIN HALÎ

Arif-i Billah'tan birisi, Bağdat caddelerinde dilenen kör bir dilenciye rastladı. Allah'ın suçsuz yere hiçbir belâ vermeyeceğini bilen Allah dostu: «Sana ne oldu da gözlerin kör oldu? Sonradan mı oldu, ana doğma mı körsün?» diye sordu.

Âmâ sonradan gözlerinin kör olduğunu söyledi ve başından geçen hadiseyi şöyle anlattı:

— Ben vaktiyle kefen soyardım. O zaman gözlerim görür ve güçlü idim. Bir gün bana adaletiyle meşhur bir hakim rastladı. Bana şöyle dedi:

— Sen kefen soyarmışsın. Bu iyi bir şey değil. Senin cezanı vermek bana düşer ama, suçüstü yakalayamadığımız için ve şahid de olmadığından sana bir ceza veremiyorum. Senden isteğim ben öldüğüm zaman benim kabrimi açıp da kefenimi çalma! Al sana bir kefenin kıymeti ne ise şimdiden vereyim, dedi ve belki de bir kefenin değerinden de fazla para verdi. Bu kötü huyumdan vazgeçmem için bana nasihatta bulundu.

Aradan zaman geçti, her fani gibi o âdil hakim de dünyadan göçüp gitti. Fakat benim içimi bir fitne aldi. İlla da gidip kefeni soymak istiyordum. Adam bana parasını vermişti ama, olsun dedim. Bu daha iyi, iki kâr birden yapmış oluruz. Adam nasıl olsa öldü. Kalkıp da bana bir şey söyleyeceği yok ya dedim ve gidip Hakimin mezarını açtım. Kefeni almak için kabre girdiğimde,

karşıdan öyle iki heybetli melek geldi ki, ben şaşkına dönmüştüm. Hiçbir şey yapamadan kabrin içine çömelip kaldım. Ben kefen soymak şurda dursun tirtir titriyordum korkumdan.

Gelen melekler, hakimin etrafında dolaşıp bir yerinde sakatlık olup olmadığını kontrol ediyorlardı. Her tarafını muayene ettiler. Hiç bir noksanlığı yoktu. «Aferin sana. Ne mübarek bir zatmış, hiçbir isyanı yok» diyorlardı. Her tarafını iyice muayene ettikten sonra sağ kulağında bir miktar akıntı gördüler. Acaba bu akıntı neden olmuştur diye biri birine sorunca, öbürü şöyle söyledi:

— «Bu çok adaletli bir hakimdi. Bir dâvada, bir tanıdığı ile başka bir adamın muhakemesi vardı. Hakim her ikicini de hakkıyla dinledikten sonra tanıdığı zatı haksiz gördü ve adaletle hükmetti. Lâkin tanıdığı zat konuşurken, ona daha fazla kulak verip onun söylediklerine daha çok dikkat etmişti, işte bu kulağındaki akıntı bundandır» dedi.

Melekler aralarında konuşmaya devam ediyorlardı. Hakimin bu hareketinden dolayı zalim olduğuna hükmettiler ve azap edilmesine karar verdiler. ;

Birisi:

— Buna şimdi ne ceza vereceğiz? dedi. öteki melek:

— Bunun kabrini ateşle doldurmamız gerekiyor, dedi ve orası sanki bir Cehennem oldu. Öyle şiddetli bir ateş yığını içinde kaldı ki, ateşin şiddetinden gözlerim kör oldu. İşte benim kör olmama sebep budur, diye anlattı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

RÜYADA ZENGİN OLDU

Bir zaman adamın biri hamama gitmişti. Hamamda göbek taşının üzerine uzanıp terlemesini bekliyordu. Biraz sonra aynen kendisine benzeyen bir adam girdi hamama... Adamın yanında tellaklar, etrafında hizmetçiler. Adamı hamamın en temiz ve lüks kısımlarından birine aldılar. Göbek taşının üzerinde yatan adam, gelen kişinin kendisine bu kadar benzemesine çok merak etmişti, kim imiş bu diye bir bakmak istedi. Adamın odasını açıp baktı ki, adam ölmüş. Fırsat bu fırsattır. Nasıl olsa bu adam bana tamamen benziyor, alıp bunu göbek taşına yatırayım ben de bunun yerinde kalırım, biraz sonra gelen hizmetçiler beni o adam zannederler diyerek adamı düşündüğü gibi kendi yerine koydu, kendisi onun yerine geçti.

Biraz sonra hakikaten beklediği gibi tellaklar gelip terleyip terlemediğini sordular ve kendisini iyi bir yıkadılar. Adamın işi yolunda idi. Biraz sonra zengin olacak, belki de milyonluk olup çıkacaktı. Keyfine göre yıkandıktan sonra hamamdan giyinme odasına aldılar. Üstünü-başını kuruladılar. Hizmetçiler etrafında dört dönüyorlardı. Elbisesini giydi, dışarda kendisini bekliyen arabasına bindi ve gayet muhteşem konağına vardı. O zengin adama çok iyi benzediği için kimse şüphelenmiyordu bile... İçeri girdi. Etrafında hizmetçiler, cariyeler, ne emredersiniz efendim,

diye emrini bekliyorlar, bir taraftan da yeni banka hesaplarını, alacaklılardan alınan tahsilatı haber veriyorlardı. Adam birdenbire milyoner olup çıkmıştı.

Fakat kendisi hiç acık vermeden: «Şunu şöyle yapın, bunu böyle yapın!» gibi etrafa emirler veriyor zenginliğin tadını çıkarmaya bakıyordu. Birden suratına «şak» diye bir tokat yedi. Gözünü açtı ki, hamamda göbek taşının üzerinde yatmakta, temizlikçiler gelmiş hamamı temizlemekle meşguller ve kendisine: «Kalk be adam sabahtan beri yatıyorsun! Yeter artık yattığın, temizlen de çık» diyorlardı.

Adamcağız anladı rüya gördüğünü, «eyvaah» dedi ama elden ne gelirdi ki. İşte dünya hayatı da böyle bir rüyadan ibarettir. Bir gün yattığın uykudan uyanırsın ama, neye yarar ki...

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

«ÖLÜM VAR YA ÖMER!..»

Halife Hazreti Ömer (r.a.) Hilâfeti zamanında belki birgün olur da bir haksızlık yaparım korkusuyla kendisine hergün ölümü hatırlatması için kendi kesesinden bir memur tutmuştu. Bu memur hergün Halifenin yanına gelir: «Ölüm var ya Ömer!» der giderdi.

Hatta birçok kerre Hazreti Ömer, bu memuru gittiği yerlere yanında götürür, günde birkaç defa memur aynı kelimeyi tekrarlayarak Hazreti Ömer'e ölümü hatırlatırdı.

Yine bir gün memur Halifenin huzuruna çıkıp: «Ölüm var ya Ömer!..» diye ikaz ettikten sonra Hazreti Ömer:

— Artık seni bu vazifeden azlediyorum, dedi. Memur:

— Ya Ömer bu güzel huyundan vaz mı geçiyorsun? Halbuki sen bunu âdet haline getirmiştin. Seni bundan vazgeçiren cebeb nedir? diye sordu.

Hazreti Ömer (r.a.):

— Artık sakalıma ak düştü. Ölümü bana haber veren, şimdi her zaman benimle beraber olduğu için, senin ikazına lüzum kalmadı, buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

GAZNELİ MAHMUD VE AYAZ

Hindistan'da kurulan Türk imparatorlukları sultanlarından meşhur Gazneli Mahmut bir gün saray erkânıyla beraber ava çıkar. Avda önüne bir geyik çıkmıştır. Gazneli Mahmud geyiği vurmak

için peşine düşer ve atıyla geyiği kovalamaya başlar. Bir müddet arkasından gittikten sonra önündeki geyik geri dönüp: «Senin vazifen ,beni vurmak mı, sen bu iş için mi yaratıldın?» der.

Bu sözü duyan hükümdar, geyiğin peşini bırakır ve kan-ter içinde bir köye varır. Köyün girişinde bir ev görüp su içmek için atından iner. Evde yalnız 8-10 yaşlarında bir çocuk vardır. Gazneli Mahmud çocuktan su ister.

Çocuk: «Siz biraz oturun, babam suya gitti, şimdi gelir, size suyu veririm» der ve misafirin atını gezdirmeye başlar. Fakat çocuk gelenin Padişah olduğunu bilmemektedir..

Padişah biraz oturup teri soğuduktan sonra, çocuk içeri girer, bir bardak su getirip: «Buyurun efendim!» der.

Gazneli Mahmud: «Niçin yalan söyledin, halbuki evde su varmış» dediğinde Çocuk:

— Efendim ben yalan söylemedim. Babam hakikaten suya gitti. Fakat ben sizin hararetiniz geçsin de, içtiğiniz su size zarar vermesin diye, su vermedim, der ve elinde su testisi ile sudan gelen babasını göstererek: .

— Bakın babam sudan geliyor, der.

Çocuğun bu zarafeti ve feraseti sultanın son derece hoşuna gitmiştir. Onu babasından izin alarak sarayına getirir. Çocuk, Sultan; «Hiç bir şey almana lüzum yok» dediği halde yanında bezle sarılı bir şeyler getirmiştir ve onun ne olduğunu kimse bilmemektedir. Saraya yerleşen çocuk bir taraftan tahsilini tamamlarken, beri taraftan da padişahın sohbet meclislerine- iştirak etmektedir. Ayaz ismindeki bu çocuk, daha o yaşta padişahın hayran kaldığından da parlak görüş ve fikirlere sahiptir. Günden güne padişahın takdir ve hayranlığını kazanmaya, devam eder. Ayaz'ın bu derece mevki sahibi olmasını bazı saray erkânı çekemez olmaya başlarlar. Ne yapsak da bunu Sultanın çözünden düşürsek diye hileler düşünmeye başlarlar. Ayaz ise Gazneli Mahmud'un gözüne o kadar girmiştir ki, padişah ona sarayın hazine anahtarlarını da teslim etmiştir.

Ayaz'ın aleyhindekiler bu yoldan onu küçük düşürmeye ve hırsızlık yaptığını yaymaya karar verirler. Dedi kodu bir taraftan genişlerken, bir taraftan da vezirler çıkıp padişaha Ayaz'ı şikâyet eder: «Sultanım sizin göz bebeğiniz ve herkesten üstün tuttuğunuz Ayaz, hazineden hırsızlık yapıyor» derler.

Gazneli Mahmud:

— Nereden bildiniz hırsızlık yaptığını- der ve iftiracılara bunu ispata davet eder.

Onlar:

— Sultanım, Ayaz saraya geldiği günden beri odası hep kilitlidir. Bizim odalarımızın kapıları ise herkese her zaman acıktır. Hele son zamanlarda içeri girip kapıyı kilitliyor, dışarı çıkıp kilitliyor. Eğer bizden gizlediği kıymetli mücevherler olmasa, hiç odasını kilitlemeye lüzum hisseder mi? derler.

Padişah, onlara: «Yalan söylüyorsunuz!» dese mesele hollolmayacak. Ayaz'ın odasını aratsa onu gücendirmiş olacak, ikinci şıkkı tercih ederek: «Gidin Ayaz'ın odasını açın. İçerde hazineden ne bulursanız, sizin olsun» der.

Hasetçiler heyecanla kapının ağzına yığılırlar ve Ayaz'ın kapısını kırarak içeri girdiler, içerde onların beklediği gibi mücevherler yerine yerde bir hasır, duvarda asılı bir post, yine duvarda asılı bir kaval ve onun yanında da çobanken giydiği çarığından başka hiçbir şey yoktur.

Tabii ki, hasetçilerin plânları boşa çıkmıştır ama, o içerdekilerinin mânâsını hiç kimse anlamamaktadır. Padişah Gazneli Mahmud, Ayaz'ı huzuruna çağırıp o içerdekilerin niçin senelerden beri orada durduğunu sorduğunda, Ayaz:

— Padişahım, ben saraya iltihak etmezden evvel bir çobandım, burada ise sizin büyük teveccühünüzle her şeye kavuştum. Bu durum belki bana evveliyatımı unutturur da kendime kibir gelir diye onları orada bulunduruyor ve içeri girdiğim zaman onlarla başbaşa kalıp kendimin ne olduğunu her zaman hatırlıyorum, der.

Ayaz'ın bu hareketi Padişahın daha çok takdirini toplamasına vesile olmuştur. Hasetçilere ise kâr olarak kötü düşünceleri kalmıştır sadece.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

DELİ VE SARHOŞ

Sultanlardan biri tımarhaneyi teftişe gitmişti. Hastahanenin idarecileri, içkiyi çok sevdiğini bildikleri için ona içkili bir sofra hazırladılar. Doktorlarla beraber sultanın da içki içtiğini gören bir deli, bunların karşısına geçip kahkaha ile gülmeye başladı.

Hükümdar deliye niçin güldüğünü sordu. Deli ona şu cevabı verdi:

— Buraya gelmeden evvel sen ve doktorlar akıllı idiniz. Şimdi bizi görünce bize özenip deli olmak istiyorsunuz da ona gülüyorum.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

GÖZ ZİNASI İÇİN GUSÜL

Halife Hazreti Osman'ın huzuruna bir adam gelmişti. Hazreti Osman:

— Git gusül et de gel! Karşımda cünüp cünüp oturma! dedi. Adam:

— Ya Emir'el Mü'mînin ben cünüp değilim, dediğinde Hazreti Osman-ı Zinnûreyn:

— Nasıl cünüp değilim, diyebiliyorsun. Sen buraya gelirken bir kadına şehvet nazarıyla bakmışsın, göz zinası yapmışsın, buyurdu.

Adam işlediği günahı hatırlayarak suçunu itiraf etti ve gidip yıkandıktan sonra Halife'nin huzuruna kabul edildi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

AHMAKLIĞIN ÇARESİ YOK

Hazreti İsa'yı hızlı hızlı giderken gördüler. «Ya Ruhullah! Böyle hızlı hızlı nereye gidiyorsun?» dediklerinde, «Ahmaklardan kaçıyorum» buyurdu.

— Siz ölüleri diriltir, körlerin gözlerini açar, hastalıklı vücûda sıhhat ve cüzzamlılara şifa verdiğiniz halde, ahmaklardan niçin kaçıyorsunuz? Onun bir çaresi yok mu? dediklerinde:

— Bu saydıklarınızın çaresi var ama, ahmaklıktan kurtulmanın bir çaresi yok, buyurdular Nitekim Peygamberlere îman etmeyenler ya ahmaklıklarından veya inatlıklarındandır

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

YAHUDİNİN İNKÂRI VE ALTIN

İsa Aleyhisselâm bir Yahudi ile yola çıkar. Yanlarına ekmeklerini de almışlardı. Fakat Hz. İsa'nın iki, Yahûdinin ise üç ekmeği vardı. Yahudi, Hz. İsa'ya göstermeden ekmeğin birini yedi. İsa aleyhisselâm, Yahûdinin üç ekmeği olduğunu biliyordu.

— Senin üç ekmeğin vardı, biri ne oldu? diye sordu.

Yahudi: «Benim ekmeğim iki idi» diyerek yalan söyledi.

Yollarına devam ediyorlardı. Bir cüzzamlı hastaya rastladılar, İsa aleyhisselâm asası ile hafifçe bir vurunca hasta iyileşti. Yahudi bunu gördü, îsa (a.s.) yine ekmeğinin kaç olduğunu sordu. Yahudi: «İki» diye cevap verdi.

Biraz ileride bîr âmâya rastladılar, İsa aleyhisselâm teveccüh etti âmânın gözleri açıldı!

— Ekmeğin kaç idi? diye sordu.

O yine iki olduğunu söyledi. Bu minval üzere Isa aleyhisselâm'ın mu'cizelerini gördüğü halde Yahudi îman etmemekte ısrar eder ve yollarına devam ederler.

Bir müddet sonra İsa aleyhisselâm bir ağacın gölgesinde yatıp uyumaya başlar. O muhitin valisinin hasta bir kızı vardı. Ölüleri dirilten, hastalara şifa veren zatın kendi memleketine geldiğini duyup aratmaya başlar. Ağacın altında uyumakta olan İsa Ruhullah'ın yanına varırlar. Yahudi gelenlere ne aradıklarını sorar. Onlar meseleyi anlatıp hasta çocuğun iyileşmesi için yardımını dilediklerini söylediklerinde; Yahudi: «O sizin aradığınız benim... Getirin hastayı iyileştireyim» der.

Hastayı getirdiklerinde deynekle bir vurunca çocuğu öldürür. Yahûdiyi hemen yaka-paça valinin huzuruna çıkarırlar.

— Çocuğu öldürdüğü için öldürün bunu!, der vali.

Bu sırada İsa aleyhisselâm uykusundan uyanıp asasının kaybolduğunu görür ve biraz sonra da meseleyi öğrenir. Kerameti asada sanan yahûdinin asılmak üzere olduğunu görüp:

— Bu benim arkadaşımdır. Bunu serbest bırakırsanız, çocuğunuzu biiznillah diriltirim, der. Maalmemnuniye kabul ederler.

İsa aleyhisselâm ölünün başına varıp: «Kum biiznillah» deyince çocuk ayağa kalkar. Ve hastalıktan da kurtulur.

İsa aleyhisselâm'ın bu mu'cizesini de gören Yahudi'de hâlâ îman alâmeti yoktur.

İsa (a.s.): «Kaç ekmeğin vardı?» diye sorar ve Yahudi'den gene, «iki» cevabını alır.

Yollarına devam ederler. Bir müddet gittikten sonra beş parça külçe altına rastlarlar. Külçe altını o anda taksim etmek mümkün olmadığından İsa aleyhisselâm:

— Kimin ekmeği üçse o üç parçasını alsın, iki ekmeği olan da iki parça alsın, der.

Bu zamana kadar ekmeğinin iki olduğunu ısrarla söyleyen Yahudi:

— Benim üç ekmeğim vardı. Birisini senden gizli olarak yedim. Ben üç parça almam lâzım, der.

İsa aleyhisselâm: «beşi de senin olsun» diyerek külçe altınları ona bırakıp gider. Bir anda milyonların sahibi olan Yahudi sevincinden ne yapacağını şaşırır ve altınların arasında: «Bu da benim, bu da benim» diyerek koşmaya başlar. Biraz sonra oraya iki kişi gelir, onlar da altınlara ortak olmak isteyip; «biz de alacağız» derler. Yahudi bakar ki, kurtulmanın imkânı yok: «Ben eve gidip, at ve araba getireyim. Siz ben gelinceye kadar burada bekleyin. Ben altınları kesmek için bir de testere alır gelirim» der ve gider.

Eve varır, karısına zehirli bir börek yaptırıp atları ve arabayı alarak gelir. Tabii ki, bu işleri yapıncaya kadar biraz gecikmiştir. Öbürleri ondan şüphelenirler ve altınların tamamına sahip olmak için Yahûdiyi öldürürler. Öldürdükten sonra da: «Nasıl olsa altınlar bize kaldı. Şu böreği yiyelim de ondan sonra gideriz» deyip zehirli böreği yerler. Netice malûm... Her üçü altınlardan istifade edemez ve dünya hırsıyla geberip giderler. Gittiği yoldan geri dönen Hazreti İsa, altınların yerinde durduğunu ve üç kişinin de bu altınlar yüzünden öldüğünü görüp, dünya nimetlerine meyletmediği için Allah'a şükreder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

KABRİNE GERİ GİRDİ

Allah'ın izni ile ölüleri dirilten Hazreti İsa'ya kavmi yüzlerce sene evvel ölmüş olan Nuh aleyhisselâm'ın oğlunun kabrini göstererek:

— Bu kabirdekini diriltir de senin nübüvvetini tasdik ettirirsen, sana îman ederiz, dediler.

İsa aleyhisselâm o kabrin başına varıp, «Kum büznillah, Allah'ın izniyle kalk!» dedi, kabir yarılıp, içinden ak sakallı bir zat çıkıp: «La ilahe illallah İsa Ruhullah» dedi. Hazreti İsa ona, kim olduğunu sordu. O, «Ben Nuh'un oğluyum» dedi.

İsa aleyhisselâm: «Sizin zamanınızda saç sakal ağarmazdı. Bu hal nedir böyle?» deyince, O:

— Ya İsa! Bana kalk dendiği zaman kıyamet koptu zannettim. Ben öleli birkaç bin sene olduğu halde hâlâ ölümün acısını unutmadım. Tekrar ölürüm korkusuyla bir anda saçım sakalım ağardı, dedi.

İsa Nebi: «Yaşamak istersen dua edeyim de yaşa» dediği zaman:

— Hayır ya İsa! Ölüm acısı o kadar şiddetli ki, bir daha Ölmemek için yaşamak istemiyorum, dedi ve hemen kabrine geri girdi.

İsa aleyhisselâm'ın bu açık mu'cizesini görenlerden nasibi olanlar îman etti, olmayanlar ise yine inkârlarına devam ettiler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

ESKİ BİR ÇORAP GİYDİRİN, DİYE VASİYET ETTİ

Adamın biri oğluna; öldüğüm zaman senden tek isteğim var, o da ayağımın birine eski bir çorap giydirmeyi ihmal etme! diye vasiyette bulundu. Zaman geldi her faninin akıbeti onu da gelip aldı götürdü. Adamı teneşir tahtasına yatırdılar, imam efendi yıkamak üzere başına geçip vazifesini yapmaya başladığı zaman, meyyitin oğlu babasının vasiyyetini arzederek: «Babama mutlaka bir eski çorap giydireceğiz» dedi. İmam:

— Olmaz, İslâm esaslarına göre ölüye kefenden başka bir şey sarılmaz, dediyse de adam illa da babasına çorap giydirmekte ısrar ediyordu. O muhitin hocaları toplanıp bu meseleyi görüşmeye ve ölüye çorap giydirilip giydirilcmeyeceğinin müzakeresini yapmaya başladılar.

İlim meclisinde bu müzakere devam etmekte iken içeri bir adam girip mevtanın oğluna bir mektup verdi. Mektup çocuğun babası tarafından verilmiş ve öldükten sonra kendisine verilmesi istenmişti. Meyyitin oğlu babasının bıraktığı mektubu yüksek sesle okumaya başladı.

Mektupta şöyle denilmekte idi:

— «Oğlum! Görüyorsun ya, sana o kadar mal-mülk bıraktığım halde, bana bir çorabı bile çok görüyorlar. Elbette bir gün sen de benim gibi ölüp gideceksin. Aklını başına topla... Sana da birkaç metre kefenden başka birşey vermeyecekler. Sana bıraktığım malı, iyi harca, sarfedeceğin yerleri iyi seç. Çünkü senin kabre götüreceğin amelinden başka bir şey değildir.»

Din adamları ölüye kefenden başka bir şeyin giydirilmesinin mümkün olmadığına karar verdiler ve adam hakikaten birkaç metre bez ve ameliyle başbaşa kaldı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

AZRAİL'İN CAN ALIŞI

Cenab-ı Hak, Azrail aleyhisselâma:

— «Ya Azrail! Bir kimsenin ruhunu alırken hiç üzüldüğün oldu mu?», diye sordu. O:

— Ya Rabbi her şey Sana malûm... Yalnız bir kulunun ruhunu alırken çok üzüldüm. O da bir gemi dalgalar arasında parçalanıp batmıştı. Fakat o gemide kundakta bir bebek vardı. Anasının ölümü em-rolunmuştu. Bebeğin. annesinin ruhunu alırken çok üzüldüm. Sonra o, bebek bir tahta parçasının üzerinde karaya çıkarak kurtuldu ve öksüz kaldı, dedi.

Bu sefer Hakteâlâ: «Sevinerek ruhunu aldığın bir kimse hatırlıyor musun?» diye sual etiğinde, Azrail (a.s.):

— Evet Ya Rab! Zalim bir hükümdar vardı. Halk ondan bîzar kalmıştı, işte o zalim Sultanın ruhunu kabzederken de sevindim, dedi. Allah (c.c.):

— «Kim olduğunu hatırlıyor musun, o zalim padişahın?»

Azrail aleyhisselâm:

— Hayır hatırlamıyorum Ya Rab, deyince Cenabı Hak şöyle buyurdu:

— «Hani o anasının canını üzülerek kabzettiğin bebek var ya, işte odur o zalim padişah!..»

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

İMAM ŞAMİL

Tarihimize «Kafkas Kartalı» diye geçmiş bulunan imam Şâmil, yüzbinlerce Rus ordularını birkaç arkadaşıyla yıllarca uğraştıran kahramandır. Üstad Şeyh Cemâleddin Efendi'nin diz dibinde Tarik-ı Nakşi-benaiyyenin âb-ı hayat pınarından kana kana içmek suretiyle maneviyatın zirvesine yükselirken, sol eliyle kullandığı kılıcıyla tek başına ordulara göğüs germek gibi bu dünyanın en büyük zevklerini tatmaktan da geri durmamıştır. Az bir kuvvetle uzun yıllar sürdürdüğü mücadelesini, esaretinden sonra da aynı şekilde devam ettirmiştir.

Yemek esnasında, İmam Şâmil'in iştahlı iştahlı yemek yediğini gören Çar'in: «Kamandan, bu iştahla beni de yiyeceğinizden korkuyorum» demesi üzerine etrafındakilerin kahkahaya boğuluşları uzun sürmemiş, Kafkas Kartalı'nın: «Çar hazretleri kaygılanmayınız. Ben Elhamdülillah Müslümanım ve domuz eti yemem» şeklindeki cevapları ile ağızlar kilitlenmiştir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

NAMAZ KILARKEN PARASINI KAYBETTİ

Adamın biri camide namaz kılıyordu. Namazdan sonra içinde bin dirhem parası olan heybesinin kaybolduğunu gördü. Kendisi ile beraber Cafer-i Sadık (k.s.) de namaz kılıyordu.

O'na:

— Benim içinde bin dirhemim olan heybem kaybolmuş. Buraya senden başka kimse girip çıkmadı. Olsa olsa bunu sen çaldın, diyerek iftira etmeye başladı.

Cafer-i Sadık Hazretleri evlâd-ı Resul ve Varis-i Nebi'ye daha fazla söz söylemesine razı olmuyordu. «Gel benimle» diyerek evine götürdü ve adamın kaybolduğunu söylediği miktar kadar parayı ona verdi.

İmam-ı Cafer hakkında adamın şüphesi daha da artmıştı:

— Madem parayı sen almadın, öyleyse bu kadar parayı bana niçin verdin? dediğinde:

— Evlâd-ı Resûl'e iftira ettiğinden dolayı Cehenneme girmeni istemedim ve bu parayı sana helâl ettim, buyurarak adamı gönderdi.

Adam Cafer-i Sadık Hazretlerinin evinden ayrılıp arkadaşlarının yanına vardığında kendi heybesini içindeki parayla birlikte orada gördü. Arkadaşları şaka olsun diye o namaz kılarken heybesini alıp gitmişlerdi. Adam hata ettiğini anladı ve meseleyi arkadaşlarına anlattı.

Onlar: «Senin para aldığın adam, filan zattır» diyerek gidip özür dilemesini söylediler.

Adam aldığı bin dirhemle birlikte îmam-ı Cafer-i Sadık Hazretlerinin huzuruna gelip af diledi ve aldığı parayı geri vermek istedi.

Fakat Hazreti İmam:

«Bizim hanemiz, evlâd-ı Muhammed hanesidir. Buradan çıkan geri girmez. Bu para sana helâl olsun, diyerek parayı almadı ve adamı geri gönderdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

ALLAH CİHETTEN MÜNEZZEHTİR

Gavsül-A'zam Abdülkadir Geylanî Hazretleri, bir Ramazan günü sıcak bir çölde müridleri ile beraber yol almakta idi. Bir tarafta kızgın çöllerin sıcağı bir taraftan Ramazan ayının verdiği susuzluk iyice tesirini göstermeye başlamıştı. Birden önlerinden sanki bir nur belirerek:

— «Ya kulum Abdulkadir! Size bu ayda haram kıldığımı şimdi helâl kıldım. Orucunuzu bozabilirsiniz!» diyordu.

Müridlerden bazıları hakikaten Allah tarafından oruç bozmalarına müsaade olunduğunu sanarak yanlarında taşıdıkları suyu içmiye davrandılar. Fakat o anda Hazreti Şeyh, karşılarındakinin Şeytanı aleyhilla'ne olduğunu anlayarak:

«Üsküt ya mel'un! - Sus ya mel'un. Defol karşımdan» dedi ve eûzü besmele çekti.

Bu hal karşısında müridler hayrete düşmüşlerdi. Abdülkadir Geylânî Hazretlerine onun şeytan olduğunu nasıl anladığını sordular. O sözü söyleyenin Allah (c.c.) olmadığını ilm-i zahirimle anladım. Çünkü Allah mekândan münezzehtir. Ses ise bir taraftan geliyordu. Şeytan olduğunu ise ilmi batınımla anladım, buyurdular.

Şeytanı aleyhilla'ne bazen insanları hak yoldan ayırmak için çeşitli hilelere başvururlar hatta yaptıkları için Allah'ın rızasına muvafık olduğunu bile iğva ederek o kötü işi yapmasını temin etmeye çalışırlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

DÜNYA MALI VE İSA ALEYHİSSELÂM

Cenab-ı Allah İsa aleyhisselâm'ı fakirlere bir numune olarak göndermiştir. Çünkü İsa aleyhisselâm'ın hiçbir dünya malı yoktur. Fakirliğinden dolayı Allah'a ibadet edemediğini söyleyenler İsa peygamberden ibret almalıdırlar.

İsa aleyhisselâm, bir gün bir adamın parmakları ile sakalını hilâlladığını gördü. O zamana kadar kullanmakta olduğu tarağını o zata vererek kendisi ondan sonra tarak kullanmadı. Yine bir gün bir adamın avucu ile su içtiğini gördü, «Demek ki, benden de fakir kimse varmış» diyerek daima yanında bulundurduğu su tasını o adama vererek ondan sonra su içmek için ellerini kullandı. Bir başka seferinde ise, başını bir taşın üzerine koymuş öyle uyumak istiyordu. Şeytan-ı aleyhilla'ne:

— Ya İsa! Bakıyorum da canının kıymetini ne de iyi biliyorsun, dedi. Bunun üzerine İsa aleyhisselâm başının altından taşı da attı ve öyle uyudu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

«HIZIR OLDUĞUNU SÖYLERSEM, YAKANI KURTARAMAZSIN»

Yemen'in büyük İslâm alimlerinden Abdürrezzak efendi, camide ders veriyordu. O muhitin güzide alimlerinden olan Abdürrazzak efendiyi dinlemeye, onun ilminden istifade etmeye etraftan birçok alim de gelmiş, şevkle ders dinliyorlardı. Aynı mecliste Hızır aleyhisselâm da bulunmakta idi. Fakat bu feyizli ders esnasında adamın biri dersi dinlemediği gibi uyukluyordu.

Hızır aleyhisselâm, bu zata yaklaşarak dürttü ve:

— Ne uyukluyorsun ? Bu fırsatı değerlendirsene!, dedi.

Adam başını şöyle bir kaldırdı ve hiçbir şey söylemeden yine başını eğdi. Hızır Aleyhisselâm yine dürterek:

— Uyuma arkadaş! Bu fırsat her zaman ele geçmez, diye ikaz etti. Fakat adam yine başını kaldırıp baktıktan sonra aynı hale devam etti. Üçüncü defa Hızır Aleyhisselâm adamı rahatsız edince, adam artık konuşmaya başladı:

— Siz ilmi Abdürrazzak Efendi'den alıyorsunuz, biz ise Razzak'tan alıyoruz. Hem sen beni pek rahatsız edip durma. Senin Hızır olduğunu şu cemaata bir ilân edersem, yakanı bunların elinden biraz zor kurtarırsın, dedi ve başını eğip gözlerini tekrar yumdu.

Hızır Aleyhisselâm, bu duruma hayret etmişti :

— Ya Rabbi! Bana verdiğin listede bu şahsın ismi yok. Bu nasıl iştir? diye münacaatta bulunduğunda, Allahü Teâlâ Hazretleri kendisine şöyle ilhamda bulundu:

— «Ya Hızır!.. Sana verdiğim liste arasında beni sevenlerin ismi var. O ise benim sevdiğim bir kimsedir ki, onun ismi benim indimde mahfuzdur!»

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

ŞEYH PADİŞAHI ZİKRE KABUL ETMEDİ

Halvetî Tarikatının Şeyhlerinden Şüca'üddin Hazretlerinin tekkesine zamanın padişahı da devam eder, hatim ve zikirlerinde bulunurdu. Padişah sadece zikre iştirak etmekle kalmaz, her gelişinde

dervişlere bol bol ikramda ve ihsanda bulunur, onların gönlünü alırdı. Bir gün gene bir zikirden ve sohbetten sonra padişah o kadar memnun olmuştu ki, memnuniyetini izhar ederek:

— Ey aziz Şeyhim! Bir emriniz, arzunuz varsa söyleyin derhal yerine getireyim, dedi.

Şeyh Şüca'üddin k.s.):

— Estağfirullah padişahım... Madem ki söylediniz, sizden tek isteğimiz bundan sonra bizim zikir halkamızdan uzak durmanızdır, diye cevap verince padişah bir anda ne olduğunu anlayamadı ve:

— Acaba affedilmeyecek bir hatam, kusurum mü oldu? Beni bağışlayın. Yalnız hatamı öğrenmek istiyorum, dedi.

Şeyh, padişahın şahsî bir kusuru olmadığına dair kendisini inandırdıktan sonra şöyle söyledi:

— Hayır sultanım... Bir hatanız falan yok, yalnız siz tekkeye geldiğiniz zaman dervişlerime bol bol ihsanda bulunuyorsunuz. Bu ise onların kalbini sizin yaptığınız ikrama doğru meylettiriyor. Ama siz hiç gelmezseniz, onların kalbinde böyle bir şey olmayacak ve Allahü Teâlâ'yı hakkıyla zikredecekler, dedi.

Şeyhin emri üzerine padişah da ondan sonra tekkeye gelmedi ve zikirlerine katılmadı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki Hikâye

HERŞEYİ BİLMEK İYİ Mİ?

Adamın biri Musa Aleyhisselâm'a:

— Ya Musa, ben bütün hayvanların dilinden anlamak istiyorum. Tur'u Sina'ya gittiğin zaman Allah'tan iste de benim duamı kabul etsin, diyordu.

Musa Peygamber:

— Her şeyi bilmek iyi olmaz. Senin hayvanların dilinden anlamaman daha iyidir. Bu sevdadan vazgeç, dediyse de, adam illâ öğrenmek istiyordu.

Bir gün Musa Aleyhisselâm Tur'a çıktığı zaman Cenab-ı Allah Musa Aleyhisselâm'a:

— «Ya Musa! O kulumun duasını kabul ettim, bundan sonra bütün hayvanların dilinden anlayacak. Yalnız her şeye ehemmiyet vermesin, sonra onun için iyi olmaz.» buyurmuştu.

Musa Aleyhisselâm, Tur'u Sina'dan geldikten sonra durumu bildirip her şeyle fazla ilgilenmemesini söyledi.

Kendisine selâhiyet verilen adam, akşam ahıra hayvanlarını yemlemeye girmişti. Orada eşekle öküzün konuşmalarına şâhid oldu.

Onlar aralarında şöyle konuşuyorlardı:

Öküz:

— Yahu eşek kardeş, senin işin ne iyi, bana yazın rahat yok, kışın rahat yok. Sabah olacak çifte koşacaklar, ama sense akşama kadar rahat gezeceksin, diyordu.

Eşeğin öküze nasihati şöyle oldu:

— Bunlar hep senin ahmaklığından... Sen sabah olunca hasta numarası yaparsın, akşamdan sahibimizin döktüğü yemi bile yemezsin. O da sabahleyin seni bu haliyle görünce çifte koşmaktan vazgeçer ve birkaç gün olsun istirahat etmiş olursun, dedi.

Bu sözler öküzün hoşuna gitmişti. Hakikaten yem yemedi ve öyle aç karnına sabaha kadar yattı. Eşek ise öküzün yemlerini bile kendisi yemişti. Tabii bunların bu konuşmalarını sahibi duymuş ve gülerek ahırdan çıkmıştı.

Sabah oldu, adam ahıra girdi ki, öküz aç. Kalkması için birkaç tekme vurdu ise de öküz hastalanmıştı. Adam:

— Bu sefer de onun yerine eşeği koşalım, diyerek aldı tarlaya götürdü

Akşama kadar eşekle çift sürdü. Eşeğin emdiği süt burnundan gelmişti. Akşam eve geldiği zaman öküz rahat rahat geviş getiriyor kendi kendine hakikaten bu iyi bir numara oldu diyordu. Eşek bu işin çekilemeyecek gibi olduğunu görünce öküze başka yoldan akıl verip kurtulmak istedi:

— Öküz kardeş, - sen böyle yatarsan sahibimiz seni satacak. Bu gün tarlada beni gören köylüler sordular. O da, zaten tembel bir öküzdü, şimdi de hasta oldu. Yarın kasaba vereceğim, dedi. Eğer yarın' da böyle yaparsan kendini bıçağın altında bil, diyerek sabahleyen çifte gitmekten kurtuldu.

Adam bunların bu konuşmalarını dinledikçe kendi kendine gülüyor ve:

— Gördün mü ne kadar iyi bir şeymiş hayvanların dilinden anlamak, diyordu.

Ertesi sabah horozla köpeğin konuşmalarına şahit oldu. Horoz:

— Yarın efendinin, öküzü ölecek. Sana müjdem var. îyi bir ziyafet olacak senin için, diyordu.

Adam bunu duyar duymaz hemen pazara götürüp öküzünü sattı ve zarardan kurtuldu.

İkinci gün oldu, köpek horoza:

— Niye yalan söyledin? Hani ziyafet? Adam öküzü sattı kurtuldu, dediğinde, bu sefer horoz:

— Hiç merak etme! Öküzü sattı ama, yarın kölesi ölecek ve onun hayrına mutlaka bir yemek yedirirler. Sen de artıklarından istifade etsen yeter, dedi.

Adam bunu da duymuştu. Hemen pazara çıkarıp kölesini de sattı. Köpek gene ziyafete erişememişti. Horoza: \

— Beni ne kandırıp duruyorsun? diye çıkıştı. Horoz:

— Ben yalan söylemem... Ziyafet var dediysem vardır. Efendimiz öküz ve köleyi satarak zarardan kurtuldu ama, yarın kendisi ölecek, işte o zaman ziyafetin büyüğü olacak, dedi.

Adam horozdan bunları duyunca etekleri tutuştu. Ne yapacağını şaşırdı ve doğru Hazreti Musa'nın huzuruna çıkıp durumu anlattı:

— Hakikaten ben yarın ölecek miyim? Bunun bir çaresi yok mu? diye yalvarmaya başladı.

Musa Aleyhisselâm:

— Ben sana demedim mi? Her şeye ehemmiyet vermeyeceksin diye... Eğer sen öküzü satmasaydın, o ölecek ve belâ atlatılmış olacaktı. Ama sen onları satmakla başkalarının zarar etmesini istedin. Kendi menfaatini düşünüp başkalarını kendisi gibi hesap etmeyenin hali budur, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İNSANIN NEREDE ÖLECEĞİ BELLİ OLMAZ

Süleyman Aleyhisselâm yanında bir kişi ile oturmakta idi. Bir kimse gelerek o zata öyle hiddetli baktı ki, adam korkudan ne yapacağını bilemedi. Hiddetle bakan insan gittikten sonra o adam Süleyman Aleyhisselâmdan o gelenin kim olduğunu sordu. Hazreti Süleyman onun Azrail olduğunu ve kendisinin canını almaya geldiğini söyledi. Adamın korkusu daha da artmıştı:

— Ya Süleyman! En kısa zamanda beni Çin diyarına yetiştir ki, onun elinden kurtulayım. Ondan çok korkuyorum, dedi.

Süleyman Aleyhisselâm, hemen rüzgâra emir verdi. Adamı bir anda Çin'e yetiştirdi. Biraz sonra Azrail Aleyhisselâm tekrar Süleyman Aleyhisselâmın yanına uğradığında, Süleyman Aleyhisselâm:

— Ya Azrail, neden o adama ters ters baktın. Senin bakışından adam çok korktu, dedi.

Azrail Aleyhisselâm da:

— Cenabı Allah bana onun ruhunu Çin'de almamı emir buyurmuştu. Fakat ben onu hâlâ burada sizin yanınızda görünce, neden öleceği yere gitmedi diye kızdım. Fakat kısa zamanda Çin'e gelmiş, ben de şimdi onun ruhunu Çin'de aldım da geliyorum, dedi.

İşte böyle, insanın nerede ve ne zaman öleceği bilinmediği gibi-, nasıl 'öleceği de meçhuldür. Her zaman hazırlıklı olmak müslüman için tek çıkar yoldur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BU DÜNYA KİMSEYE KALMAZ

Halife Harun er-Reşid'e, o zamanın Fransa Kralı bir gül fidanı hediye etmişti..Harun er-Reşid, o gül fidanına çok itibar göstererek bahçıvana verdi ve:

— Buna iyi bak. Bahçeye dik. Yetiştiği zaman da ilk çiçeğinden bana getir, dedi.

Bahçıvan gülü bahçeye dikti. Gül çok güzel olmuştu. Aradan zaman geçti, çok güzel bir gül açtı. Bahçıvan gülü koparmak için o tarafa doğru giderken, gülün dalına konmuş bir bülbülün yanık yanık öttüğünü görüp onu seyre daldı.

— Nasıl olsa uçar gider. Ben de ondan sonra koparırım, diyordu. Fakat yazık ki, bülbül bir hayli öttükten sonra gülü darma - dağın etti. Bahçıvan çök üzülmüştü. Ne diyecekti şimdi padişaha... Doğru padişahın huzuruna çıkıp meseleyi anlattı ve üzüntüsünü bildirdi.

Halife üzülmemesini söyledikten sonra:

— Bu dünya etme - bulma dünyası derler. Bu dünya bülbüle de kalmaz, canın sağ olsun, dedi ve bahçıvanı affetti

Aradan zaman geçti. Bahçıvan bir gün o bülbülü bir yılanın yutmakta olduğunu görüp doğru halifenin huzuruna çıktı. Vaziyeti anlattı:

— Efendim, keramet gösterdiniz. Hakikaten dünya bülbüle kalmadı, dedi.

Padişah, yine aynı sözleri tekrarlayarak:

— Bu dünya yılana da kalmaz. O da birgün belâsını bulur, dedi.

Lihikmetin o yılan bahçe sulamakta olan bahçıvanın ayaklarına doğru hücuma geçti. Bahçıvan yılandan daha çabuk davranıp elindeki kürekle yılanı ortadan, ikiye böldü ve öldürdükten sonra halifenin huzuruna çıkıp meseleyi anlattı. Halife yine aynı şekilde:

— Bu dünya sana da kalmaz. Sen de bulursun bir gün belânı, dedi.

Olacak ya, bir suçundan dolayı padişah bahçıvana kızıp idamına karar verdi. Cellâtları çağırdı, bahçıvanı ellerine vererek kellesini kesmelerini söyledi. Cellâtlar adamı alıp götürdüler. Fakat hüküm infaz edilmeden önce bir isteği olup olmadığını sordular. Bahçıvan:

— Var bir isteğim ama, onu ancak padişaha söylerim, başkasına söylemem hiçbir mânâ ifade etmez, deyip padişahla görüştürmelerini istedi.

Bahçıvanın bu isteği cellâtların çok acaibine gitmişti. Durumu halifeye bildirdiler. O da görüşmeyi kabul edip ne diyeceğini sordu. Bahçıvan:

— Sultanım, mesele malûmunuzdur. Bu dünya bülbüle, yılana ve bana kalmadığı gibi sana da kalmayacak. Sen beni en ufak bir sebepten cellâtlara teslim ettin. Bu yalancı dünyanın sana kalacağını mı sanıyorsun. Bu dünyaya etme - bulma dünyasıdır, derler diyen sendin, dedi ve söyleyeceğinin bundan ibaret olduğunu bildirdi.

Bu hatırlatma halifeye çok tesir etmişti. Bu adamı öldürüp de elime ne geçecek? diyerek adamı affetti. Adam da bu şekilde ölümden bir müddet için kurtulmuş oldu.

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EDEN BULUR

Dilencinin biri durmadan gezer ve gittiği yerde:

— Kim ne ederse karşılığını mutlaka görür. Sanma ki, kötülük edenin kötülüğü yanına kalsın, der dururdu.

Mahallede bir kadın her gün onun bu sözlerinden bıkmıştı. Bir gün şuna bir kötülük yapayım da görsün bakalım herkes ettiğini bulacak mı? diye bir plân hazırladı. İhtiyar dilenci evinin önünden geçerken içine zehir koyarak hazırladığı böreği ona verip:

— Al bunu, senin için yaptım, dedi.

Dilenci çok memnun olmuştu. Nasıl bir şey olduğuna bile bakmadan torbasına doldurup günlerdir aç olan karnını doyurmak için köyün dışında bir çeşmenin başına gitti. Torbasından böreği çıkardı, tam yemeye hazırlandığı bir sırada karşıdan uzaklardan geldiği belli olan bir asker gelip:____

— Amca çok uzak yollardan geliyorum. Saatlerdir açım. Şu elindeki börekten bir miktar bana da versen de yesem olmaz mı? dedi.

İhtiyar dilenci, hiç tereddüt etmeden torbasından çıkardığı böreklerin tamamını askere verdi. Kendisi de torbasında günlerden beri sakladığı kuru ekmeğini yemeğe başladı. Zavallı asker afiyetle böreğin tamamını yedikten sonra çeşmeden de su içip adama dua ederek ayrıldı. Koşa koşa kendisini bekleyen annesine yetişmek üzere yola çıktı. Biraz sonra da eve geldi. Eve geldi ama öldüm, yandım diye de feryat etmeye başlamıştı. Annesi askerden gelen oğlunu bağrına basmış, sevinmesi gerektiği yerde üzülüyor, oğlunun bu hastalığının ne olduğunu anlamaya çalışıyordu:

— Oğlum ne oldu sana? Dokunacak bir -şey mi yedin yoksa? diye sormaya başlayınca, asker hiç zararlı bir şey yemediğini, sadece bir ihtiyarın yemek üzere torbasından çıkardığı böreği yediğini ve adamın merhametine hayran kaldığını söyledi.

Kadın:

— Eyvah oğlum! Seni ben zehirledim. Adamcağız eden bulur, diyordu. İşte ettiğimi buldum, diye ağlamaya yırtınmaya başladı ama, iş işten geçmişti.

Adamdan kurtulmak için böreğin içine çok zehir koymuştu. Onun için oğlu çok çekmeden biraz sonra öldü.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HER ZAMAN SALA OKUYAN AMANIN GÖZLERİ AÇILDI

El'an Irak'ta bir vilâyet olan Musul şehrinde iki gözleri de kör bir hafız her sabah seher vakti minareye çıkar sala okurdu. Bir gece rüyasında nehir kenarında çamaşır yıkayan bir kadın görüp yanına, yaklaşarak:

— Bu yıkadığınız çamaşırlar kimindir? diye sordu.

Nur yüzlü o mübarek kadın:

— Bunlar her sabah benim oğullarıma salat-ü selâm okuyan zatındır, buyurdu.

Bu sefer Hafız Osman:

— Sizin oğlunuz kimdir? dedi.

O:

— Benim oğullarım Kerbelâda şehîd olan Hüseyin'dir, deyince karşısındakinin Sallallahü Aleyhi ve Sellem Efendimizin kızı Fâtıma (r.a.) olduğunu anlayıp ellerine sarıldı:

— Şefaat ya Resûlüllahın kızı! diyerek ondan yardım diledi. Hazreti Fâtıma (r.a.) onun gözlerini mübarek parmakları ile sıvazlayıp

— Haydi kurtuldun!, müjdesini vererek memnuniyetini izhar etti.

Bu heyecan ile uykudan uyanan Hafız Osman, iki gözlerinin de görmeye başladığını anlayıp çok sevindi. Hemen abdest aldı, iki rek'at namaz kıldı ve doğru minareye çıkarak Musul halkına, şöyle seslendi:

— Ey ahalî! Gelin görün. Resûllallaha ve onun âline okuduğum salâ'dan dolayı Allah bana gözlerimi ihsan etti. İnşallah ahirette de on-ların şefaatini nasip eder, dedi ve salasını okumaya devam etti.

* * * Index'e dön --- Sonraki hikâye

PEYGAMBER BARIŞTIRDI

İstanbul'da Medresetü'l Kuzat (Hukuk Fakültesi)'ta okuyan bir talebe, her zaman imtihanı birincilikle vermek için Allah'a dua ederdi. Çünkü o zamanlar Osmanlı idaresinde Medine-i Münevvere'ye medreseyi birincilikle bitiren kadıları tâyin ederlerdi. Allah duasını kabul etmiş olacak ki, medreseyi birincilikle bitirip Medine Kadısı tâyin edildi. Kadı İstanbul'dan yola çıkıp vazife mahallîne doğru hareket etti. Hareketinden önce:

— Allahım bu lütfunu bana ihsan ettiğin için önüme gelen ilk dilenciye üzerimde ne kadar param varsa vereceğim, diye ahdetmişti.

Vazife aşkıyla yoluna devam eden genç kadı Şam'a vasıl oldu. Şam'da bir mescitte namazını kılıp çıkarken önüne pejmürde kılıklı bir adam çıkarak:

— Şey'en lillah (Allah için bir şey), dedi.

Kadı efendi elini cebine attığında eline bir beşibirlik geldi. Kadı bu paranın tamamını vermek niyetinde değildi, biraz daha az para vermeyi düşünürken «Ahdini yerine getir!» diye bir ses geldi. Kadı bu sefer cebinde ne kadar para varsa hepsini çıkarıp dilenciye verdi.

Kadı yoluna devam ederek Medine-i Münevvere'ye geldi. Hemen Ravza-i Mutahhara'ye girerek namaz kılmak istedi. Baktı ki, içerde bir adam ayaklarını uzatmış uyuyor. Kadı biraz sinirli bir halde ayakları ile adamın dizine vurarak uyandırdı:

— Resûlüllah'ın huzurunda böyle yatmaya utanmıyor musun? dedi. Kadı Efendiye dik dik bakan adam uyanmış ve oturmuştu.

Kadı Efendi istirahat etmek için evine gitmişti, o gece bir rüya gördü. Rüyasında bir çok eshab toplanmış, ortada bir kürsü kurulmuş, kürsüde Hazreti Resûl-ü Ekrem Efendimiz oturuyor. Bir zat kalkarak:

— Ya Resûlallah! Yeni kadıdan şikâyetçiyim, dedi. Peygamber Efendimiz kadıya:

— Bak senden şikâyetçi olduğunu söylüyor, ne diyeceksin? buyurdular.

O:

— Hatam neymiş ya Resûlallah? Söylesin de öğreneyim? dediğinde o zat:

— Dün benim istirahatımı bozdu, uykumdan uyandırdı beni... dedi.

Kadı Efendi dikkatlice baktı ki, kendisini Peygamberimize şikâyet eden zat, dün Ravza-i Mutahhara'da uyandırdığı adam. Hemen özür dileyip, kusurunun affını rica etti.

Peygamberimiz onları barıştırdı. Birbirlerinin boynuna sarılıp helâlleştıktan sonra, kadı Peygamberimizin de elini öpüp geri çekilmek üzere iken uyandı. Hemen abdest alıp mescide gitti, baktı ki o zat yine orada ayaklarını uzatmış uyumakta. Kadı bu sefer rahatsız etmek şöyle dursun o zatın ayaklarına kapanıp öpmek istedi. Fakat adam yine uyandı:

— Sen nasıl adamsın yahu! İki günden beri beni rahatsız edip duruyorsun. Dün vurmuştun, bugün de vurduğun ayağı öpmek istiyorsun. Bu nasıl şey böyle? dedi.

Kadı dün hata ettiğini söyleyerek hakkını helâl etmesini rica etti ve özür diledi. O zat yine kadının yüzüne dik dik bakarak:

— Hakikaten sen tuhaf bir adamsın. Daha yarım saat evvel Resûlüllahın huzurunda barışmadık mı? dedi.

Kadı iyice afallamıştı. Adam kadının yüzüne bakarak:

— Al dün verdiğin altını! Dün bana yaptığın iyilikten dolayı işte seni Resûlüllah'la görüştürdüm, vazifem bitti, deyip bir anda gözden kayboldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞEYHİN DEDİĞİ GİBİ

Cüneyd-i Bağdadî Hazretleri, Fırat nehrinin kenarında dolaşıp duran bir adam görüp ne aradığını sordu. Adam:

— Nehrin karşısına geçeceğim ama, nasıl geçeceğimi bilemiyorum. Bir kayık gelir diye bekliyorum, dedi.

Cüneyd-i Bağdadî:

— Ben seni karşıya geçireyim istersen, deyince, adam yanında kayığı olmadığını hatırlatarak nasıl geçireceğini sordu.

Hazreti Şeyh:

— Ben seni zikirle geçireceğim. Yalnız sen benim söylediğimi söylemeyecek, sadece şeyhin dediği gibi diyeceksin, buyurdu ve adamın elinden tutup suyun üzerine doğru yürümeye başladı.

Nehrin üzerinde yürürlerken Şeyh, «Allah! Allah!» diye zikrediyor, adam da sadece şeyhin dediği gibi diyerek yürüyordu. Nehri ortaladıkları bir sırada adam, kendi kendine:

— Ben niye böyle söylüyorum. Ben de Allah! Allah!, derim. Nasıl olsa yürüyoruz, diye düşünerek, «Ya Allah, Ya Kadîr!» diyerek zikre başlamasıyla suyun içine dalması bir oldu.

Cüneyd-i Bağdadî Hazretleri, adamı suda boğulmaktan kurtardı ama adam hayli korkmuştu. Adam, yine şeyhin dediği gibi demeye başladı ve nehri sağ salim geçtiler.

Karaya çıktıktan sonra Hazreti Şeyh:

— Ben sana boşuna mı öyle söyletiyorum. Hiç sende Allahı zikredecek ağız var mı? Sen benim söylediğimi niçin terkederek başımıza iş çıkardın? buyurarak, Allah'ı zikretmek için sadece dilin değil, kalbin de olması lâzım geldiğini işaret etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KESİLEN EL İADE EDİLDİ

Şiddetli bir kıtlık hüküm sürmekte idi. Açlıktan kıvranan halk dilenciliğe başlamak zorunda kalmıştı, işte bu sırada zengin bir adamın bir üvey kızı vardı. Zengin adam bu üvey kızını evinde bir esir gibi çalıştırır ve ona etmedik eziyet bırakmazdı. Bir gün kızcağız evde ekmek pişirirken eve bir dilenci geldi, kendisinden bir miktar ekmek istedi. Üvey babasından haddinden fazla korkan kız, Allah'tan daha fazla korkuyordu ki, adama iki parça ekmek verdi. Dilenci sevinçle ekmeği alıp giderken kızın babalığı da eve geldi. Kıza:

— Ekmeği sen mi verdin ?, diye sordu.

Kız kendisinin verdiğini söyleyince de, adam kıza öyle eziyetler etti ki, ne yaptı ise tatmin olmayıp elini kesip sokağa attı.

Kızı tanıyanlar, ona bir iki sene baktılarsa da, olacak gibi değildi. Kız millete yük olmaktan bıkmıştı. Çalışacak bir iş de bulamadığından dilenmeye karar verdi. Kendisini tanımayan bir diyara gidip ıkına - sıkına bir evin kapıcını çaldı. Evi açan bir erkekti. Kız, gayet mahcup bir vaziyette:

— Allah rızası için bana yardım eder misiniz? dedi. Adam o yaşta dilenen kıza acımıştı. Dikkatli dikkatli kızın yüzüne bakmaya başlayınca kız gerisin geriye döndü. Kız bu zamana kadar nereye gitse, herkes hırsızlık yapmış da eli kesilmiş sanarak bir işi güvenmedikleri gibi iyilik de yapmak istemiyorlardı. Kızcağız o adamı da aynı fikirde sanmıştı.

Fakat kıs daha kapıdan uzaklaşmadan adam arkasından seslendi. Çaresiz kalan kızcağız ne diyecek diye geri dönmüştü. Adam ona kimsesi olup olmadığını sordu. Kız yaşlı gözlerle kimsesinin olmadığını söyleyince de, adam kıza evlenmek teklif etti. Adam kızın elinin kesik olduğunun farkına varmamıştı. Yaşı kemâle ermiş olan kız hemen evliliği kabul etti.

Düğün merasimi yapıldı, nikâhları kıyıldı, zifaf gecesi beraber yemek yiyorlardı. Adam iyice dikkat ettiğinde anladı ki, kız hep bir eliyle yemek yiyor. Ekmeği de aynı eliyle koparıyor yemeği de aynı eliyle yiyor. Kızın sıkıldığından bunu yaptığını sanan adam:

— Neden iki elinle yemiyorsun? diye sordu.

Kız o zamana kadar elinin kesik olduğunu belli etmemişti. Çünkü bıkmıştı el arasında dolaşıp durmaktan. Ne yapacağını şaşırdı. Elinin kesik olduğunu söylese belki de adam hırsızlık yaptığını sanarak evliliği terkedecek, meseleyi anlatsa belki de inandıramıyacak. Çok müşkül bir durumda kan - ter içinde kalan kıza Allah tarafından bir nidâ geldi:

— «Kesik olan elini çıkar! Korkma, biz senin elini iade ettik» deniyordu.

Mütereddid bir halde eline bakan kız hakikaten elinin yerinde olduğunu görünce çok sevindi ve kendisini mahcup olmaktan kurtardığı için Allaha şükürler etti. Evlilikleri mutlu bir şekilde devam ediyordu. Kadın, başından geçen hâdiseyi münasip bir şekilde kocasına anlatıp, o zamana kadar elinin çolak olduğunu ve o anda elinin Allah tarafından iade edildiğini söyleyerek, bunun da bir dilenciye ekmek verdiği için başına geldiğini söyledi. Meseleyi hatırlayan adam:

— Senden o ekmeği alan fakir bendim, fakat Allaha hamdolsun ki, şimdi o fakirlikten kurtuldum, diyerek o da kendisini tanıttı.

İki kader arkadaşı, hayatlarını böyle sürdürürken bir gün yemek yiyecekleri bir sırada kapıları çalındı. Baktılar ki, üstü - başı perişan bir adam kapıya gelmiş bir parça ekmek istiyor. Kız onun kendisinin elini kesen babalığı olduğunu tanıyıp, kocasına da söyledi. Fakat onlar, hiç belli etmediler, ellerinden geldiği kadar ona iyilik ettiler ve mümkün mertebe gönlünü alıp gönderdiler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İMAM-I ŞAFİİ HAZRETLERİNİN GÜNAHI

Kuşlar îmam-ı Şafii Hazretlerinin kitaplarının bulunduğu yerin üzerine yuva kurmuşlardı. Şafii Hazretleri kitapları kirletiyorlar diye kuşların yuvasını dağıttı ve onları oradan uzaklaştırdı.

Vefatından sonra hanımı onu rüyasında kederli bir halde görüp sıkıntısının ne olduğunu sordu. O:

— Kitaplarımın üzerine yuva yapan kuşların yuvasını bozduğum için hesaba çekiliyorum. O kuşlara yem ver de beni bu sıkıntıdan kurtar, dedi.

İmam'ın seyyide hatunu onun bu isteğini yerine getirip kuşları yemledikten sonra tekrar rüyasında gördü. Bu sefer Şafii Hazretleri:

— Allah senden razı olsun!! Kuşları yemlemekle beni büyük bir dertten kurtardın, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BAŞI, EŞEK BAŞINA DÖNMÜŞ

Adamın biri Hadis rivayet eden bir raviden hadis öğrenmek için evine gitmişti. Ravi, gelen zata öğrenmek istedikleri hadisleri hep perde arkasından okudu ve başını perdeden dışarı çıkarmadı. Birkaç hadis öğrenen adam evden ayrılacağı zaman:

— Efendim Allah sizden razı olsun. Bu kadar hadis öğrendik ve çok istifade ettik. Lâkin yüzünüzü görmek nasip olmadı. Perdeyi aralayıp da bize yüzünüzü göstermeyecek misiniz? diyerek görmek istediğini söyledi.

Ravî:

— Haklisiniz ama, ben sizinle görüşmeğe ve müsafaha etmeye utanırım, diye cevap verince adamın hayreti daha da ziyadeleşmişti.

Sebebini sorup meseleyi öğrenmek istedi. Perde arkasından konuşan zat, hâdiseyi şöyle anlattı:

— Bir müddet evvel imamdan evvel rükû ve secdeye varan ve imamdan evvel başını rükû' ve secdeden kaldıran kimsenin başı, yarın ahirette eşşek başı olacak, hadis-i şerifini okudum. O zaman kendi kendime bu kadar basit bir sebepten böyle ağır ceza verilir mi, eşşek başı olmak ne ağır bir şeydir, diye aklımdan geçirdim, işte o anda başım eşşek başı gibi oluverdi. Ben de bu halimle insanların huzuruna çıkmaktan hâyâ ediyorum ve gelenlerle perde arkasından konuşuyorum, der ve başını perdenin aralığından çıkarır ki, adam ne görsün hakikaten adamın başı eşşek başı gibi olmuş.

Bir hadis-i şerifin meali hakkında en küçük bir tereddüt halinde ceza böyle olur ve dünyada verilirse, biz düşünelim artık halimizi...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KADER

Yahûdinin biri Ali Kerremellahü Veche'ye:

— Ya Ali! Mademki kaderde ne varsa o olur diyorsun. Kendini şu yardan aşağı atsana!-, dedi.

Hazreti Ali:

— Niçin atacağım kendimi? diye sorunca Yahûdi:

— Kayadan düşüp öleceksin, nasıl olsa başına gelecek, ölmeyeceksen zaten ölmeyeceksin demektir. Kaderde ne varsa o olur, dedi. Hazreti Ali ona şu cevabı verdi:

— Yardan aşağı kendimi atarsam ne olacağım benim için meçhul, Allah için malûmdur. Ben bilmediğim bir meseleye lüzumsuz yere tevessül edersem, bu Allah'ı imtihan etmek olur ki, bir kulun Allah'ı imtihan etmeye, bir talebenin hocasını imtihan etmeye hakkı yoktur. Demek ki, şu anda kaderde seninle bu meseleyi konuşmak varmış da, benim kendimi kayadan atmam yokmuş. Eğer kader tecellî ederse ben zaten kendimi yardan aşağı atarım, dedi.

Tabii bu veciz cevabı karşısında yahûdi cevap verecek bir şey bulamadı.

* * *

HÜR OLAN, KÖLEDEN NE İSTER?

Padişahın biri veziriyle beraber şehirde halk arasında dolaşıyordu. Padişahın geldiğini gören herkes ona hürmet ediyor, tezahüratta bulunuyordu. Padişah çarşı sokaklarında gezerken dükkânından çıkmayan bir adam görüp yanına vardı. Fakat dükkândaki zat, padişahın geldiğini gördüğü halde oralı bile olmadı. Sanki görmemezlikten geliyordu, îçerdekinin derviş olduğunu anlayan padişah iyice sinirlenmişti:

— Şu dervişin cezasını verin!: Ne edepsizlik bunun yaptığı! diye gürledi.

Derviş yine istifini bozmadan vezire dönerek:

— Ağana söyle, hükmünü kendisine muhtaç olanlar üzerinde icra etsin. Kendisinden birşey istemeyen bir kimseye ahkâm kesmeye kalkmasın. Benim Allah'tan gayriye ihtiyacım yok ve hürmet de etmem. Dünyadan el - etek çekmiş bir kimsenin padişahla ne işi olur?, dedi.

Büyüklere saygısı olduğu anlaşılan padişah, dervişin sözlerini doğru bulup:

— Derviş doğru söylüyor. Ona bu sözlerinden dolayı ihsanda bulunun, dedi.

Dervişe padişahın iradesini bildirip ne istediğini sordular. O şöyle söyledi:

— Benim sizden ne isteğim olur. Hür olan köleden bir şey ister mi?

Bu Sozleri duyan padişah üzülmüştü. Dervişe:

— Ben köle miyim de böyle konuşuyorsun ? dedi. Derviş, vakarla sözünde ısrar etti ve:

— Elbette sen kölesin. Nefsin seni esir almış, hatta başına yularını bile geçirmiş istediği gibi idare ediyor. Sen nefsini tatminden başka bir şey düşünüyor musun? Ancak senin gibi nefislerine kul - köle olanlar senden ihsan ve muavenet beklerler. Ben ise nefsimi esir aldım. Ondan dolayı da hürüm ve senin yapacağın en ufak bir ihsana bile ihtiyacım yok. Olsa olsa hür olanlar, köleye ihsanda bulunur. Şu anda sen de böyle bir ihsana lâyık bir köle değilsin, dedi.

Hakikaten derviş doğru söyledi. Çünkü Efendimiz (s.a.s.):

— Sizin en büyük düşmanınız iki kaşınızın arasındaki nefistir, buyurmuşlardır.

Bir insan da nefsine uydu mu, işte o insan esir demektir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEN ZENGİNİN PARASINI ALIRIM

İbrahim Edhem Hazretlerine adamın biri bir miktar para vermek istedi. O:

— Ben zenginin verdiğini alırım. Fakirsen verdiğini almam, dedi. Para vermek isteyen adam, zengin olduğunu söyledi, ibrahim Edhem, kaç lirasının olduğunu sordu. Adam:

— İki bin altınım var, dedi. O:

— Bu paranın dörtbin olmasını ister misin ? diye sordu. Adam:

— İsterim, dedi.

— Altı bin olmasını ister misin? dedi. Adam yine:

— İsterim, deyince İbrahim Edhem Hazretleri:

— Bir de zenginim diyorsun. Sen zengin falan değilsin. Zengin olsan daha fazlasına ihtiyacın olmazdı. Demek ki sen züğürtsün. Git bunları da o paralarının üzerine koy da biraz artsın, dedi ve adamın verdiği parayı almadı.

Adam, İbrahim Edhem Hazretlerinin istediği zenginliğin ne olduğunu bilmiyordu. Elinde parası olmakla hakikaten zahiren zengindi ama, gönül zenginliği yoktu. O velinin aradığı ise asıl kalb ve gönül zenginliği idi...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İMAM-I AZAM'DAN NASİHAT

İmam-ı A'zam Hazretleri ilim meclisinde olduğu gibi insanları idarede de bir numune idi. Yıllarca insanlarla haşr-ü neşr olması ona çok şeyler öğretmiş ve insanların nasıl idare edileceği hususunda bir bilgin durumuna getirmişti. Talebelerinden Yûsuf b. Halid Semtî'ye icazet verdikten sonra Basra'ya gönderirken söyledikleri her insanın bilip - tatbik etmesi lâzım gelen hususlardır. îmam-ı A'zam'ın vasiyeti şöyledir:

«Bilmiş ol ki, insanlarla iyi geçinmezsen, onlar sana düşman kesilirler, velev ki anan baban bile olsa senden hoşlanmazlar. Akrabandan olmıyan bir cemâatle iyi geçinirsen sana ana-baba olurlar. Şimdi gözümün önünden şöyle geçiyorsun: Basra'ya gidiyorsun, onlara muhalefete başlıyorsun, aralarına karışmıyorsun. Sen onları terkediyorsun, onlar da seni terkediyorlar. Sen onlara sövüyorsun, onlar da seni dalâlette sayıyorlar. Böyle yaparsan bu hem sana, hem bize leke olur. Onlardan kaçmak istersin. Bu akıl işi değildir. Zira hoş geçinmek gereken yerde müdârât yapmıyan akıllı sayılmaz,.. Basra'ya girdiğin zaman insanlar seni karşılar ve ziyaret ederler. Senin kadrini bilirler. Herkese mertebesine göre itibar et. Şeref ehline ikramda bulun. İlim ehlini büyük tanı. Ustadlara hürmet göster. Gençlere ikram yap. Avamla yakından görüş. Fâcirlere müdârât göster. Hayırlı kimselerle arkadaşlık yap. Sultana lâkayitlık gösterme, kimseyi hakir görme. Mürüvette kusur etme, sırrını kimseye açma. Denemedikçe kimsenin dostluğuna güvenme. Alçak ve hasîs kimselerle dost olma, Hoşa gitmeyen bir şeye alışma. Sefihlerle düşüp

kalkma. Hoş geçin. Sabırlı ve mütehammil ol. Güzel ahlâklı, geniş yürekli, derya gönüllü ol. Elbisen temiz ve yeni olsun. Güzel kokular kullan... Yemek yedirmekte çok cömert ol, herkesi doyur, cahîl ve cimri kimse asla başa geçip efendi olamaz. Halkın ahvalini araştırıp öğrenen adamların olsun. Bir fitne ve fesat duydun mu onu islâha koş. Bir yerde salâha yüz tutmuş iyi işler duydun mu onları da arttır. Seni ziyaret edenleri de, etmiyenleri de sen ziyaret et. Sana ister iyilik yapsınlar ister kötülük, sen herkese daima iyilik yap. Her vakit iyilikte bulun. Affet, bazı şeylere göz yum. Sana eziyet veren şeyi terket, hakkı yerine getirmeğe çalış. Arkadaşlarından hastalananları kendin ziyaret et. Göremediklerinin ahvalini soruştur. Sana gelmiyenlerle sen alâkadar ol... Elinden geldiği kadar insanlara sevgi göster. Herkese selâm ver, isterse aşağı kimseler olsun, başkalarıyla bir mecliste toplanır veya bir mescitte beraber bulunur da aranızda bazı mes'eleler münakaşa edilirse ve senin bildiğine muhalif bir şey söylerse sen onlara muhalefet gösterme. Şayet sana da sorarlarsa onların bildiği gibi haber ver, sonra bu hususta şöyle başka kavil de vardır, delili şudur, diyerek kendi bildiğini söyle, böylelikle seni de dinlerler ve senin ilimde dereceni anlarlar. Eğer bu kimin kavli diye sorarlarsa bazı fukaranın kavli de. Bu hâl böylece devam ederse alışırlar, senin kadrini bilirler ve senin mevkiin yükselir. Sana gelenlerin hepsine bir nevi ilim göster, her biri senden birşey bellemiş olsun. Onlara kıymetli bilgiler ver, ehemmiyetsiz şeylerle uğraşma. Onlarla arkadaş gibi ol. Hatta bazen şaka yollu latifeler bile yap. Zira dostluk ve samimiyet ilme devamı sağlar. Onlara ara sıra yemek yedir, onların hacetlerini gör. Kadirlerini bil. Kusurlarına göz yum. Onlara yumuşak davran, hoş muamele et. Onlardan hiç birine can sıkıntısı ve bezginlik gösterme. Kendini onlardan biri imiş gibi tut. İnsanlara onların yapmağa alışık olmadıkları bir şeyi teklif etme. Onların beğendikleri şeyi sende beğen. Onlara daima iyi niyet göster. Doğruluk yap. Kibiri bir yana bırak. Sana gadretseler de sen onlara gadretme. Sana hıyanet etseler de, sen emâneti yerine getir. Vefadan ayrılma. Takvaya sarıl. Her din erbabına muaşeretleri erbabınca muaşerette bulun.»

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİR HİKMET

Behlül Dânâ'nın para kesesi kayboldu. O kaybolan kesesini arayacağı yere mezarlığa gidip beklemeye başladı.

Neden kaybolan para kesesini aramak yerine kabristanda beklediğini soranlara:

— Nasıl olsa er - geç bir gün buraya gelecek onu alan. Hırsızı bulmak için buradan daha garantili bir yer bulunur mu? diye cevap veriyordu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HER PEYGAMBER İÇİN BİR AKÇE

Bir gün Hazreti Fatih'in huzuruna bir derviş gelip:

— Yüzyirmi dörtbin Peygamber gelip geçmiş. Her Peygamber için bana bir akçe ver de hepsinin şefaati üzerine olsun, dedi.

Hazreti Fatih:

— Peki say Peygamberlerin isimlerini. Her Peygamber için sana bir akça vereceğim, dedi.

Derviş, ancak Kur'an'da yazılı olanlardan beş-on isim sayabildi. Hazreti Fatih de çıkarıp on akçe verdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İSLAMDA KAYIRMA OLMAZ

Hazreti Ömer, hilâfeti zamanında, yanında oğlu Abdullah ve Hz. Hasan olduğu halde Medine sokaklarında dolaşıyorlardı. Bir sokaktan geçerken gayet zayıf kalmış, bakımsız bir çocuk görüp:

— Bunun hiç kimsesi yok mu acaba? Nasıl insan bunlar, çocuğa hiç bakmamışlar? dedi.

Oğlu Abdullah:

— Baba taniyâmadın mı? O senin torunun, benim de kızımdır, deyince, Hz. Ömer kızdı ve:

— Yazıklar olsun sana!, dedi. Babasının öfkelendiğini anlayan oğlu:

— Baba ne yapayım, sen halifesin bana biraz daha fazla imkân versen çocuğa daha iyi bakardım. Elindeki imkânları kullanıp bana daha fazla fırsat vermiyorsun ki, dedi.

Bu söz üzerine Halife:

— Vallahi oğlum, diğer müslümanlara yaptığımdan daha fazlasını sana yapamam. Onlara ne yapıyorsam sana da ancak o kadar yapabilirim. Bunu böyle bil!, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEMEĞİ TOPLU YEMEK

Eshaptan birisi:

— Ya Resûlallah! Çok yemek yediğimiz halde doymuyoruz, diye şikâyette bulunarak sebebini sordu.

Efendimiz (s.a.s.):

— İhtimaldir ki, evde ayrı kapta yemek yiyorsunuz, buyurunca, oradakiler

— Evet, ayrı yiyoruz, dediler. Peygamberimiz (s.a.s.):

— Ashabım! Yemek için bir sofranın başına toplanınız, besmele çekiniz ve yemeğe öyle başlayınız. Yemeğiniz bereketli olur, buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HALİFE Mİ? ÖMER Mİ?

Halife Hazreti Ömer, bir sokaktan geçerken bir kadın yolda oynamakta olan oğluna:

— Oğlum kenara çekil! Halife geliyor, dedi. Kadının bu sözlerini duyan bir başka kadın:

— Daha dün Ömer'di, bugün halife mi olmuş? diye kendi kendisine mırıldandı.

Yoldan geçmekte olan Hazreti Ömer kadının yanına yaklaştı ve:

— Bana eski ismimi hatırlattığın için sana teşekkür ederim, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HACİBAYRAM VELİ'NİN KERAMETİ

Hazreti Fatih'in babası İkinci Murad, Üstadı Hacıbayram Veli'ye:

— Hocam dua buyursanız da İstanbul'un fethi, bize nasip olsa, dediğinde O:

— Sultanım Allah ömrünüzü uzun kılsın. Lâkin İstanbul'un fethini ne siz göreceksiniz, ne de biz göreceğiz. İstanbul'un fethini şu çocuk ile şu köse görecekler, buyurarak yanlarında daha dört yaşında bulunan Mehmed'i ve onun üstadı Akşemseddin Hazretlerini gösterdiler.

Vakıa Hacıbayram Veli'nin dediği gibi Mehmed büyüdü, Fatih ün-vanına erişti. Köse ise Akşemseddin Hazretleri İstanbul'un manevî fatihi olarak tarihe geçti. Allah ruhlarını mukaddes kılsın.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İMTİHAN İÇİN

Ömer (r.a.) Halife iken yanına eshaptan Übey ibni Kaab'ı alarak Kur'an-ı Kerîm'i kendisi okuyor ve sahabî de yanlışlarını hatırlatarak tashih ediyordu.

Bir âyete geldiklerinde Hz. Ömer yanlış okudu. Sahabî ise yanlışını ona hatırlatarak şöyle söyledi:

— Ya Ömer! Ben bu âyeti bizzat Resûlullah'ın fehm-i saadetlerinden duydum. Ben âyeti O'nun dilinden dinlerken sen Baki Pazarında alış - verişle meşguldün, dedi.

Sahabinin böyle açık konuşmasına çok memnun olan Ömer:

— Doğru söyledin ya Kaab. Ben sadece seni imtihan etmek için bu şekil okudum. Bakalım yanlışımı hatırlatacak mı demiştim. Çünkü huzurunda doğru söylenmeyen halifede ve doğru söylemeyende hayır yoktur, buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EVLİ VE BEKAR

İbrahim Edhem Hazretleri, saraydan ayrıldıktan sonra bir daha evlenmedi, bütün ömrünü ibadetle geçirdi. Onun bu halini bilen bir dostu:

— Evlenmemekle ne iyi ediyorsun. Hiç olmazsa bir de aile derdi ile uğraşmıyor ve bütün zamanını ibadete veriyorsun, dedi.

O:

— Sen evliliğin faziletini bilmez misin ? Aile efradı için çekilen zahmet benim yaptığım ibadetlerden daha efdaldır, deyince adam:

— öyle ise niçin evlenmiyorsun? diye sordu. İbrahim Edhem'in cevabı şöyle oldu:

— Benim kadınlara ihtiyacım olsa ben de evlenirim. Sebebsiz yere bir kadını sefil etmek istemiyorum. Evli ile bekâr arasındaki fark, mücahit ile evinde oturan arasındaki fark gibidir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ADALETİN TECELLİSİ

İslâmm meşhur kadılarından İyas'ın huzuruna iki kişi geldi. Bunlardan biri, hacca giderken arkadaşına emânet olarak bin altın bıraktığını, fakat hacdan gelince vermeyip inkâr ettiğini söyleyerek hakkının alınmasını istedi.

Kadı Eyas, parayı aldığı iddia olunan adama:

— Aldınsa ver. Adamın hakki' kalmasın, dediğinde adam kadının huzurunda da almadığını tekrarladı.

Bu sefer kadı bir plân düşündü. Parayı veren adama,:

— Git parayı nerde verdiysen, orada ağaç varsa bir yaprak, yoksa verdiğin yerden bir miktar toprak al gel, dedi.

Adam parayı bir ağacın altında vermişti. O ağacın yaprağından almak için gittikten bir müddet sonra, kitap okumakla meşgul olan kadı kafasını kaldırıp:

— Amma da bekletti bizi. Nereye gitti bu adam? diye söylendi. Kadının yanında oturan ve parayı almadığını iddia eden adam dalgınlığa gelerek:

— Efendim daha çok bekleriz. Çünkü bana parayı verdiği ağaç çok uzakta, deyiverdi.

Mesele anlaşılmıştı. Kadı:

— Ver bakalım adamın parasını. Ağaç daha gelmeden şahitlik etti. Ya parayı verirsin yahut seni hapse attırırım, dedi ve adamdan davacının parasını aldı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAFIZ OSMAN'IN BESMELESİ

Bugün Hafız Osman hattı olarak bilinen Kur'an-ı Kerîm'in de yazarı olan meşhur hattat Hafız Osman 1642 yılında dünyaya gelmiştir. Fakir bir ailenin çocuğu olan hattat bir gün Eminönü'nden Üsküdar'a geçmek için kayığa binmişti. Üsküdar iskelesine gelince kayıkçıya para vermek için elini cebine attı ki, cebinde beş kuruş bile yok. Hemen cebinden bir parça kâğıt çıkarıp üzerine çok nefis bir Besmele-i Şerife yazıp kayıkçıya uzattı ve:

— Bu besmele sana armağanım olsun. Kusura bakma yanıma para almayı unutmuşum, dedi, kayıktan inip çekti gitti.

Kayıkçıya para lâzımdı. Elindeki kâğıttan pek bir şey anlamıyordu. İskeleye en yakın bir kahvehaneye girip başından geçenleri anlattı. Kayıkçının elinde besmeleyi görenler onun Hafız Osman'ın eseri olduğunu anladılar ve satın almak istediler.

Kahvede bulunanlar besmele yazılı kâğıdı almak için yarış ediyorlardı. Açık artırmaya çıkardılar ve en sonunda elli altına birisi satın aldı. Her günkü kazancının belki de elli mislini kazanan kayıkçı paraları cebine koymuş sahile doğru giderken, karşıdan o adamın gelmekte olduğunu görüp kayığına buyur etti. Hafız Osman kayığa binip karşıya geçince adamın parasını çıkarıp verdi. Kayıkçı:

— Efendim ne olur o besmeleden bir tane daha yazıverseniz, dediyse de Hafız Osman Üsküdar'daki arkadaşından gerekli yol parasını almıştı.

— Bana bak ahbap, biz o besmeleyi sabah çektik. O senin yedi ceddine de yeter. Bir daha da çekmeyiz, deyip uzaklaştı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İSLAMDA HALİFE

Halife Hazreti Ömer Medine'nin etrafında dolaşırken, şehrin dışında bir çadır görüp yanına yaklaştı. Baktı ki, bir kadın üç çocuk. Kadın ocağa bir tencere koymuş karıştırıyor ve çocuklarına: «Biraz daha sabredin şimdi yemek pişecek» diyerek onları avutmaya çalışıyor.

Onların bu yürekler acısı halini gören Hazreti Ömer beytül maldan bir miktar erzak alıyor ve sırtına yüklenerek bizzat kendisi getirdiği gıdalardan yemek pişirip çocuklar yeyip de sevininceye kadar yanlarında kalıyor.

Kadın kendilerine bu iyiliği yapanın kim olduğunu bilmiyordu. Halifenin Ömer olduğunu duymuştu ama, Ömer'in nasıl bir adam olduğunu bilmiyordu. «Allah senden razı olsun. Bizim perişanlığımızdan halifenin haberi bile yok. Asıl halife olması lâzım gelen sensin. Allah sana mükâfatını versin ve seni lâyık olduğun makama eriştirsin» dîye dua ediyordu.

Kadının bu dualarını vazifesini yapmış olmanın huzuru içinde dinleyen Hazreti Ömer, hiçbir şey söylemeden ve kendisinin kim olduğunu bildirmeden ayrıldı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

TEDAVİ İÇİN BİLE

Hazreti Ömer hastalanmıştı. Doktorlar bal yemesini tavsiye ettiler. Mevsim bal mevsimi olmadığından piyasada bal bulunamadı. Hazinedarlar Hazreti Ömer'e hazinede bal olduğunu ve isterse almasını söylediler.

O: «Milletin malını onlardan izinsiz yemeye hakkım yok» diyerek halkı topladı ve kendilerine hazinedeki baldan kullanması için izin verip - vermeyeceklerini sordu. Onlar parasını ödemesi şartıyla yiyebileceğini söylediler. Hazreti Ömer de ondan sonra ancak hazinenin balından satın alıp tedavisi için kullandı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İMAM-I AZAM'IN FERASETİ

Ekseriyeti Hazreti Ali tarafları (Alevî) olan Hemedan halkı ile Halife Mansur arasında bir anlaşma imzalanmıştı. Anlaşmaya göre, Hemedanlılar Halife'ye tabî olduklarını bildiriyorlar ve hiçbir meselede karşı gelmeyeceklerini söylüyorlardı.

— «Anlaşmayı bozduğumuz takdirde canımız ve malımız helâl olsun. Bize harp ilân edebilirsin.» demişlerdi.

Aradan bir müddet zaman geçtikten sonra sözlerinde durmadılar. Birçok meselede halifeye isyan etmeye ve ayrıcalık çıkarmaya başladılar. Bunun üzerine Halife Mansur, zamanın ileri gelen adamlarından üç kişilik bir heyet toplayıp Hemedanlılara harp ilân edeceğini ve hepsini kılıçtan geçireceğini söyleyerek fikirlerini sordu. Halifenin huzurunda bulunan alimlerden ikisi ahdini bozana gereken cezanın verilmesi lâzım olduğunu, harbin meşruiyet kazandığını ve Halifenin harp ilân edebileceğini söylediler.

Bu iki alimin mütalaalarını dinleyen Halife o zamana kadar hiç konuşmayan İmam-ı Azam Hazretlerine:

— Sizin görüşünüz nedir ya İmam! Bu zamana kadar hiç konuşmadınız, yoksa siz bunların hilâfına bir şey mi söyleyeceksiniz? dedi.

Halifenin bu konuşmasından sonra söz alan İmam-ı Azam:

— Ey Emirel Mü'minin! Benim kanaatıma göre onlara harp ilân etmeniz meşru değildir. Her ne kadar anlaşmada onlar canlarını ve mallarını helâl kıldıklarını söylemişlerse de, bunu helâl etmek onların ellerinde olan bir şey değildir. Meselâ; nikâhsız bir kadının kendisini helâl ederek zina etmeye hakkı olur mu? buyurdular.

İmam'ın bu veciz misalini ve ikna edici konuşmasını dinleyen Halife: «Doğru söylüyorsun ya İmam!» diyerek Musul halkına, ilân-ı harp etmekten vazgeçti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

OSMANLI ORDULARI VE SAVAŞ

Avrupalıların Muhteşem Süleyman adını verdikleri Kanunî Sultan Süleyman, 250 bin askeriyle Mohaç muharebesine çıkmıştı. 250 bin asker günlerce Avrupa ortalarında yol alırken çeşitli bağ ve bahçelerden de geçiyor ve Osmanlı Türk askerinin geldiğini gören köylüler evlerini ve tarlalarını bırakarak dağa kaçıyorlardı. Çünkü onlara göre, düşman girdiği yerde canlı bir insan bırakmaz, ya esir alır ya öldürürdü.

Meşhur Avusturyalı tarihçi Hammer'in yazdıklarına göre, yemyeşil bağ ve bahçelerini olduğu gibi bırakıp dağa kaçan Macarlar, artık her şeylerinden vazgeçmişler ve canlarını kurtardıklarına seviniyorlardı. Onlar, 250 bin-askerin geçtiği bağdan hayır beklemezken, ordu geçip gittikten

sonra gelip tarlalarını gezdiklerinde hakikaten tarlalarındaki üzümlerin yendiğini, fakat her salkımın yerine bir liranın bağlanmış olduğunu hayretler içinde gördüler. Beklemedikleri bu manzara ile karşılaşan Macarlar, sanki Osmanlıların tarlalarından geçmesine sevinmişlerdi. Çünkü Osmanlı ordusu o zaferlere îmanları ile erişiyorlar, îmanları ise onlara kul hakkına tecavüze asla müsaade etmiyordu.

İşte bugün birçok kendini bilmezin emperyalist olarak tavsif ettiği Osmanlı, her yere insanlık, adalet ve medeniyet götürmüş, onlardan aldığının belki de on mislini vermiştir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İSLÂMDA TİCARET

İmam-ı Azam Hazretleri, ticaretle meşgul olurdu. Elbisecilik yapan İmama kadının biri, ipek bir elbise getirip satmak istediğini söyledi. Hazreti İmam:

— Kaç paraya vereceksiniz? diye sordu.

Kadın:

— Yüz dirheme! dedi.

İmam-ı Azam, baktı ki elbisenin değeri yüz dirhemden fazla...

— Bu elbise söylediğinden fazla eder. Kaça vereceksin ? dedi. Kadın ikiyüz dirheme verebileceğini söyleyince, O, yine değerinin fazla olduğunu söyleyerek artırmasını söyledi. Kadın artıra artıra dört-yüz dirheme kadar çıkardı ama, îmam-ı Azam Hazretleri yine de elbisenin değerinin bundan da yüksek olduğunu söylüyordu. Kadın şüpheye düşüp:

— Sen benimle alay mı ediyorsun. Ben bu elbiseyi satmak istiyorum. Kaça alacaksan al, dedi.

Kadının bu çıkışları üzerine, İmam-ı Azam Hazretleri:

— Anlaşılan biz bu elbiseye fiat biçemeyeceğiz. En iyisi anlayan birisini çağıralım da buna o bir fiat takdir etsin, diyerek bir elbisecî çağırdı. Gelen adam, elbisenin değerinin 500 dirhem olduğunu söyledi ve ancak ondan sonra İmam-ı Azam Hazretleri elbiseyi kadından satın aldı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ANNENİN DUASI

17 -18 yaşlarında mânevi yolda büyük dereceler kat'eden Beyazıd-ı Bestamî Hazretlerine, bu mertebeye nasıl ulaştığı soruldu.

«Annemin duası beni yüceltti» buyuran Beyazıd-ı Bestamî, başından geçen hadiseyi şöyle anlattı:

— Annem, yaşlı ve hasta idi. Bir gece benden su istedi. Ben hemen uykudan uyanıp anneme su almak için dışarı çıktım. O anda kaplarda su bulamamıştım. Bakır tasla dışarıdan suyu alıp da içeri girdiğimde, annemi uyumuş buldum. Uykusundan uyandırmadım, bir müddet başucunda uyanmasını bekledim. Bir müddet sonra annem uyanıp da benden su isteyince, Ben de hemen diğer elimde soğuktan donmuş buz gibi tası verdiğimde, tasla beraber elimin derisinin kavladığını gören Annem, çok üzülmüştü ve ağlayarak, Allah'a dua ediyordu. Ya Rab, Sen bu fedakâr oğlumu görüyorsun, ne söyleyeyim Ya Rabbi, Ne söyleyeyim, ne söyleyeyim, diye üç defa seslendikten sonra, Allah'ım onu aziz eyle, deyip elini yüzüne sürdü. O geceden itibaren bende bazı değişiklikler olduğunu farketmeye başladım. Cenab-ı Allah annemin duası hürmetine bu mertebeye beni lâyık gördü.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HIRSIZLIĞIN CEZASI

Halife Ömer'in huzuruna bir hırsız getirdiler. Halife:

— Niçin hırsızlık yaptın? diye hırsıza sordu. O:

— Çaldıysam Allah'ın takdiridir. Allah benim çalmamı takdir etmiş ki çaldım, dedi.

Halife Hazreti Ömer (r.a.) bu sözleri söyleyen hırsıza iki ceza birden verdi: Hem elini kestirdi, hem de dayak attırdı. Hadiseye şahit olanlar niçin böyle yaptığını sordular.

O:

— Hırsızlık yaptığı için elini kestirdim, Allaha iftira ettiği için de dayak attırdım. İftira edenin hakkı dayaktır, buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALLAH'IN VARLIĞINA DELİL

Ehli mânâdan bir zat, dağda koyun otlatmakta olan bir çobana rastlayıp: «Allah var mı, varsa delilin nedir?» diye sorar. Çoban kendisinden hiç beklenmeyen şu cevabı yapıştırır:

— Deve tersi, oradan devenin geçtiğini, insan ayak izleri yine oradan insan geçtiğini gösterir de, bu kadar kâinat, burçlar, ufuklar, aylar, güneşler, yıldızlar ve saymakla bitmez varlıklar Allah'ın varlığına delil olarak yetmez mi? der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EVLADIN BABA ÜZERİNDEKİ HAKLARI

Bir adamın oğlu, babasına itaat etmiyordu. Adam, belki Halife bir çaresini bulur diye oğlunu, Halife Ömer'in huzuruna getirdi. Çocuğa, babaya itaatin faziletlerinden bahseden Hazreti Ömer:

— Babana niçin itaat etmiyorsun? dedi. Çocuk, Hz. Ömer'i dikkatle dinledikten sonra:

— Ya Ömer! Babanın evlat üzerinde bu kadar hakkı var da, evladın baba üzerinde hiç mi hakkı yok, dedi.

Hazreti Ömer: -

— Olmaz olur mu? Babanın vazifeleri de vardır. Bunlardan bazıları şunlardır: Doğduğu zaman güzel bir isim koymak, dinini, diyanetini öğretmek, kitabullahı öğretmek, daha sonra, zamanı geldiğinde müslüman ve iffetli bir hanımla evlendirmek, diye saydılar.

Bunları dinleyen evlât:

— Ya Ömer sorar mısınız babama, bunlardan hangi birini bana yapmıştır, dedi.

Hazreti Ömer, çocuğun babasına dönüp:

— Bu vazifelerini yerine getirdin mi? diye sordu. Adam gayet mahcup bir vaziyette:

— Hayır ya Ömer, yerine getirmedim, deyince Halife çok hiddetlendi ve:

— Demek ki, oğlun sana değil, sen oğluna isyan etmişsin. Bir de gelmiş oğlum beni dinlemiyor, diyorsun. Defol karşımdan, diyerek adamı huzurundan kovdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

«İLK MÜSLÜMAN ÖNCE GELSİN»

Bir bayram sabahı idi... Eshap, Halife Ömer'le bayramlaşmak için evine gelmeye başlamışlardı. Gelenlerin hayli kalabalık olduğunu gören Halife:

— İlk müslümanlar önde gelsin, ondan sonrakiler de sıraya girsinler, dedi.

Oradakiler, îman etmek bakımından sıraya dizilmişlerdi. Bunların arasında Ebû Süfyan da vardı. Son zamanlarda Müslüman olduğu için hayli geride idi. Bir müddet bekledikten sonra, beklemekten canı sıkılır gibi olmaya başladı. Kendi kendine: «Ne lüzumu var böyle sıra beklemenin» diyordu.

O'nun bu halini sezen Süheyl'Bin Amr Hazretleri:

— Ya Süfyan, İslama davet hepimize birden gelmişti. Fakat ilk zamanlarda İslâmiyeti kabul etmedik ve gördüğün gibi son sıralara düştük. Burada birkaç dakika beklemekten canın sıkılıyorda yarın Ahirette de böyle yapar ve en sona bırakılırsak halimiz ne olur! dedi.

Hazreti Amr'ın bu sözleri, Ebû Süfyan Hazretlerine de tesir etmişti... Her ikisi de hüngür hüngür ağlamaya başladılar.

Allah sona kalanlardan etmesin. Yarın ahirette sona kalmak, dünyada kuyruğa girmeye hiç de benzemez.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

VEBADAN KAÇILIR

Hazreti Ömer Şam'a orduyu teftişe gidiyordu. Şehre yaklaştığında veba hastalığı olduğunu duyup geri döndü. Hazreti Ömer'i şehrin dışında karşılayan Şam'daki ordunun kumandanı, Ebu Ubeyde ibn-i Cerrah, Halifenin önüne geçip:

— Allah'ın takdirinden kaçıyorsun ya Ömer! dedi. Hazreti Ömer:

— Evet! Allah'ın takdirinden yine O'nun takdirine sığınıyorum, dedi ve Şam'a gitmekten vazgeçip Medine'ye geri döndü.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HZ. ÖMER'İN KABİR SUALİ

Hz. Ömer vefat ettiği zaman, bütün dinî muamelesi yapıldıktan sonra, her fani gibi onu da getirip kabre koydular. Vazifeli şahıs, telkinini de yapıp cemaat dağıldıktan sonra, Hz. Ali Kerremellahü veçhe, bakalım Ömer, sual meleklerine ne cevap verecek diye merak ederek, kabrin bir kenarına, kimse görmeden çömelmiş neticeyi beklemekte idi. Biraz sonra beklenen melekler gelip dünyadan gelen herkese sordukları soruları Ömer'e de sormaya başladılar.

Meleklerden biri:

— Rabbin kimdir? Nebin kim? diye sormaya başladı. Meleklerin bu sualleri karşısında hiddete gelen büyük halife, kendisi başladı:

— Siz kimsiniz, Buraya nereden ve niçin geldiniz- Sizin derdiniz ne de, beni gelir gelmez suale çekiyorsunuz? diye sormaya başlayınca melekler, onun diğer insanlar gibi olmadığını anladılar ve sorularına cevap vermeye başladılar:

— «Biz yedi kat semadan, buraya sana soru sormak için geldik. Bizi bu vazife ile Allah vazifelendirdi, biz münker ve nekir melekleriyiz ve herkese aynı soruları sormak bizim vazifemizdir» dediler.

Melekleri sonuna kadar dinleyen Hazreti Ömer, sorularına devam etti:

— Siz yedi kat semadan geldiğiniz halde, Allah'ı unutmadınız mı? diye sorunca, melekler, kendilerinin vazifelerinin Allah'a ibadet etmek olduğunu ve unutmadıklarını söylediler.

Melekler bu cevabı verince, Hazreti Ömer daha da kızdı ve şunları söyledi:

— Siz o kadar uzak yerden geldiğiniz halde Allah'ı unutmadınız da, ben iki karış toprağın altına girmekle mi Allah'ı unutacağım. Bir daha ümmeti Muhammed'e, böyle çirkin surette gelmeyeceksiniz ve böyle yakışıksız sualler sormayacaksınız. Bakın, şu anda sizi geri gönderiyorum, sakın bundan sonra söylediklerimi unutmayın.

Ömer-ül Faruk hazretlerinden bu nasihatleri dinleyen melekler, bir daha ümmeti Muhammed'e kötü surette gelmeyeceklerine ve onların memnun olması için ellerinden geleni yapacaklarına dair söz verip, daha fazla üstelemeden Allah'a ısmarladık, deyip çekip gittiler.

Meleklerle Hazreti Ömer arasındaki bu hadiseye şahit olan Allah'ın Arslanı, göz yaşlarını tutamaz ve:

— Ya Ömer! Hakikaten sen Ömer-i Adilsin. Hayatın da, mematın da, ümmete rahmet senin, der ve ağlayarak kabri terkeder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

«ALLAH'IM RESULÜ GÖRMEYEN GÖZÜ AL»

Peygamber Efendimiz vefat ettiği zaman, Eshaptan Zeyd bin Abdullah (r.a.) tarlada idi. Başka bir sahabi koşarak geldi ve:

— Resûlullah dünyadan göçtü, sen hâlâ burada çift sürmekle meşgûlsün, dedi.

Bir anda kendinden geçen Zeyd bin Abdullah, ellerini açarak:

— Allahım, Resulünü görmeyen gözü başımda taşımak istemiyorum. Onu görmeyen göz bana lâzım değil, gözlerimin nurunu al! diye dua etti.

Bu sözler onun ağzından değil, kalbinden geldiği için, Allah duasını kabul etti, o zamana kadar gören gözlerinin ikisi de bir anda kör oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

«BABANI ÖLDÜREMEZSİN»

Baş münkirlerden Abdullah bin Ubeyd'in'oğlu, genç yaşta îman etmişti. Bir gün Resûlüllah'ın huzurunda otururken karşıdan babasının geçtiğini gördü. O anda Peygamber aleyhisselâm su içiyordu. Peygamberimizden elindeki suyun hepsini içmemesini diledi. «Ya Resûlallah! Şu karşıdan gelen babamdır. Sizin artığınızı ona vereceğim. Belki içer de îmana gelir» dedi.

Onun bu halishane dileğini Efendimiz kabul buyurmuştu.

Abdullah ibni Übey'in oğlu, su tasını alıp babasına götürdü ve:

— Babacığım bu Resûlüllah'ın artığıdır. Senden bunu içmeni rica ediyorum, deyince, onun küfrü bir misli daha ziyadeleşip: -

— Oğlum sana yazıklar olsun. Bana bunu getireceğine keşke ananın bevlini getirse idin daha iyi ederdin, dedi.

Babasından bu sözlerini duyan sahabî kılıcını çektiği gibi Resûlüllah'ın huzuruna çıktı:

— Ya Resûlüllah! Babam böyle böyle söyledi, müsaade ederseniz onun kellesini keseceğim, dedi.

Gencin sözlerini dinleyen Peygamber aleyhisselâm: «Ne de olsa senin babandır. Öldürmene müsaade edemem» buyurup sabretmesini ve hidayeti için dua etmesini tavsiye etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SALAVAT

Borcunu ödeyemeyen bir fakir, Ravza-i Mutahhare'ye gelip: «Ya Rabbi bana yardım et» diye yalvarırken uyuyakaldı. Rüyasında Hazreti Peygamberimizi görüp durumu arzetti.

Efendimiz: «Falan yere git, orada bir zengin var, ondan borcun kadar parayı iste. Sana 300 dirhemi verir. İnandırmak için de, her akşam bana 10 salavat getirmeden yatmazdı, dün unuttu.. Onu hatırlat da bu akşam getirsin» buyurdu.

Heyecanla uyanan adam, belki gördüğüm rüyada bir hayır vardır diyerek, zengin adamı araya araya buldu. Adamın evine vardığında onu, samanlıkta saman elerken gördü. Adam samanın içine beş kuruş düşürmüş onu bulmak için bütün samanı elekten geçiriyordu. Onun bu halini görünce, bu kadar cimri bir adamdan bir hayır gelmez ama, yine de ben vazifemi yapayım deyip, Resûlüllah'ın selâmını tebliğ etti:

— Resûlüllah'ın sana selâmı var. Salavat getirmeyi dün akşam unutmuşsun, bu akşam söylesin buyurdu. Ben ise borçlu bir kimseyim benim borcumu ödemeniz için Peygamberimiz beni sana gönderdi, dedi.

Adamın çok hoşuna gitmişti. Peygamber Efendimizden selâm gelmesi... Ne dedi, ne dedi diye adama üç defa tekrarlattı. Adam benimle alay mı ediyorsun? diyerek gerisin geriye döndü. Fakat zengin olan, hemen önünü kesmişti: «Ben senin ağzından Resûlüllah'ın selâmını daha fazla duymak için üç defa tekrarlattım. Her söylemene üçyüz dirhem veriyorum. Eğer daha fazla söyleseydin her biri için üçyüz dirhem verecektim» dedi ve adama 900 dirhem verip gönderdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KULDAN YARDIM İSTEMEK

Müşkil durumda kalan fakir bir şahıs, müşkilinin halli için Halife Harun Reşid'e çıkmaya karar verdi. Halifenin sarayına vardığında baktı ki, Halife namazını kılmış, ellerini kaldırmış, dua ediyor.

Halifenin bile başkasından birşeyler istediğini gören adam, başka birine muhtaç olan bir kimseden bana ne hayır gelir, gider ben de onun istediğinden isterim, deyip geri döner.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SOHBETTE BAŞKA, DIŞARDA BAŞKA

Eshaptan Hanzâla (r.a.) Medine sokaklarından birinde, bağıra bağıra ağlayarak süratle gidiyordu. Ebu Bekir Sıddık (r.a.) rastladı.

O: «Seni ağlatan nedir ya Hanzala?» diye sordu. Hanzala: «Ben münafık oldum ya Eba Bekir! Ben ağlamayayım da kim ağlasın!» diye cevap verdi.

Hanzala'nın bu sözünden bir şey anlamayan Hazreti Ebu Bekir:

— Sen nasıl münafık olursun. Hangi sebepten dolayı münafık oldun? diye sordu.

O:

— Ya Ebu Bekir! Ben Resûlüllah'ın sohbetinde başka, sohbetten çıktıktan, aile efradımın içine karıştıktan sonra başka türlü oluyorum. Sohbette iken tamamen dünyadan ayrıldığım halde, evimde iken aynı durum olmuyor. Bu münafıklık değil de nedir. İçerde başka, dışarda başka! dedi.

Hazreti Ebu Bekir:

— Ya Hanzala, ben de aynı durumdayım. Yürü bunu Resûlüllah'a söyleyelim, dedi.

Beraber Efendimizin huzuruna vardılar. Orada bâzı eshap da vardı. Peygamberimizin huzuruna vardıklarında hâlâ ağlıyorlardı. Peygamber aleyhisselâm niçin ağladıklarını sordu. Onlar durumlarını anlatıp münafık olma korkusundan ağladıklarını söylediler.

Bu hadise üzerine Peygamber Efendimiz, şöyle buyurdular:

— Siz benim huzurumda olduğunuz hal üzere daim olsanız, yolda yürürken melekler, sizinle müsafaha yaparlardı, onlarla açık açık konuşurdunuz. Bu hal devamlı olamaz ya Hanzala! Bazan böyle, bazan öyle, buyurarak münafık olmadıklarını izah buyurdu, Hanzala ve diğer eshap da sevindiler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İBRAHİM EDHEM'İN BİNEKLERİ

İbrahim Edhem Hazretleri, yaya olarak hacca gitmek üzere yola çıkmıştı. Bir müddet gittikten sonra, arkadan bir atlı yetişti. Adam, ıssız çöllerde yalnız başına yola giden ihtiyarın kim olduğunu bilmiyordu. «Nereye böyle ey ihtiyar?» diye seslendi. İbrahim Edhem:

— Hacca gidiyorum! dedi. Adam:

— Yanına ne bir binecek ne bir yiyecek almışsın, kaç senede varacaksın böyle, dedi.

İbrahim Edhem:

— Sen yoluna devam et evlât. Benim bir değil hem de birkaç tane bineğim var, deyince, adam şaşkın şaşkın:

— Ne bineceğinden bahsediyorsun. Baksana yaya olarak yoluna devam ediyorsun, dedi.

Adam, bir türlü o büyük velînin ne demek istediğini anlamıyordu.

İbrahim Edhem Hazretleri: «Benim bineklerimi merak ediyorsun. Bana belâ isabet etse, sabır benim bineğimdir, bir nimet isabet etse bineğim şükür atı olur. Bir kaza isabet etse, rıza atına binerim. Eğer nefsim beni aldatmak isterse, bilirim ki, geçen ömrüm kalanından daha çoktur. Nefsimin isteğinden vazgeçerim. Bunlardan daha iyi bir emniyet olur mu ey yolcu!?» deyince adam, karşısındakinin kim olduğunu anladı:

— Meğer, asıl yaya olan sen değil benmişim, Allah yardımcımız olsun, deyip yoluna devam etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İMAM-I BİRGİVİ VE HANIMI

Büyük İslâm alimlerinden Imam-ı Birgivî Hazretleri, ömrünün çoğunu ilim yolunda geçirdiği için, bir hayli yaşlandıktan sonra evlenmişti. Bu sebepten kendisi yaşlı olmakla beraber, hanımı daha genç ve çok da güzeldi.

O yıllarda Aydınoğullarının beylik merkezi de İmam-ı Birgivî hazretlerinin bulunduğu Birgi nahiyesi idi. Aydınoğullarının beylerinden biri, İmam'ın genç ve güzel hanımının ismini duymuş ve birçok yerde' onu beğendiğini söylemişti. Beyin kalben kendisine yakınlık beslediğini duyan Birgivî Hazretlerinin hanımı da, içten içe böyle bir evliliğin olmasına arzu duyuyor fakat kimseye sezdirmemeye de gayret ve dikkat ediyordu.

Manevî radarlarla hanımmın bu halini sezen Birgivî, bir gün helaya abdest bozmaya gittiği zaman, tuvaletteki su testisini kasten kırıyor ve heladan ağlayarak çıkıyor. Hocanın ağlayarak heladan geldiğini gören hanımı: «Hoca hazretleri niye ağlıyorsun?» diye soruyor.

O, tuvalette kullandığı testinin kırıldığını ve onun için ağladığını söylüyor.

Hanımı:

— Hoca efendi bu da ağlanacak şey mi? O kırıldı ise yenisini alırız! dediğinde İmam-ı Birgivî: -

— Ben testinin kırıldığına ağlamıyorum. Beni ağlatan asıl şey, bu zamana kadar avret yerimi hep o testi görürdü. Şimdi o kırılmakla başkasını almak lâzım olacak ve o da benim mahremime muttali olacak. Ben işte bunun için ağlıyorum, diyor.

Hocanın sözlerindeki inceliği derhal anlayan ve kızım sana söylüyorum, gelinim sen dinle kabilinden, sözün kendisi ile alâkalı olduğunu farkeden hanım, hocanın, kalbindeki vesveseyi sezdiğinin farkına varıp derhal tevbe istiğfar ediyor ve niyetinden vazgeçiyor.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MÜNAFIĞIN HİLESİ

İçten münkir, dıştan müslüman olarak gözüken münafıklardan biri, Peygamberimizin azatlı kölesi ve evlâtlığı Zeyd bin Haris hazretlerine ortaklık teklifinde bulundu. O da onun hakiki müslüman olduğunu zan edip beraber ticaret yapmayı kabul etti. Para münafıktan olmak kaydiyle, beraber mal getirip satmak üzere anlaşıp Taif şehrine gitmek üzere yola çıktılar. Yolda münafık, Hazreti Zeyd'e:

— Yorulduk. Şu mağaraya girelim de bir müddet istirahat edelim, dedi. O da kalbinde hiçbir kötülük olmadığı için, bu teklifi kabul edip mağaraya girdiler.

Münafık, Hazreti Zeyd'e suikasd hazırlamıştı. Orada uyutup, elini ayağını bağladıktan sonra öldürecekti. Biraz sonra Zeyd uyudu, Münafık da plânını tatbike başladı. Zeyd'in ellerini ve ayaklarını sıkıca bağladıktan sonra, onu uykudan uyandırdı. Zeyd uyandı ki, elleri ve ayakları bağlanmış. Kendisini niçin bağladığını sordu.

O:

— Siz bundan birkaç sene evvel Muhammed'le Taif'e gitmiştiniz. Orada O'nu öldürmek istediler. Fakat sen kendini siper yaparak O'nun hayatını kurtardın. Ama şimdi ben seni öldüreceğim. Çünkü sen o zaman Muhammed'i kurtarmasaydın, bugün aramıza bu fitne girmiyecekti ve Arap milleti bu zamana kadar îman edegeldiği putlarına ibadet etmeye devam edeceklerdi, dedi ve hançerini çekip Zeyd'in üzerine yürüdü.

Hazreti Zeyd canından çok sevdiği Resûlüllah'tan ayrılacağını ve bir daha dünya gözüyle göremeyeceğini düşünerek çok üzülüyor ve göz yaşları ile, «Ya Rahman!» -diye nida ediyor. O anda gaipten bir ses:

— «Dokunma!»

Bu sesi duyan münafık, mağaranın ağzında kendilerini gören birisi olduğunu zannederek, dışarı çıkıp baktı ki, kimse yok. Her halde bana öyle gelmiştir. Kimse yokmuş diye düşünerek, tekrar içeri girip Zeyd'in üzerine yürüdüğünde, Zeyd yine: «Ya Rahman!» diye nida ediyor, O ses bu sefer daha gür bir şekilde: — «Dokunma!» diye bağırıyor.

Daha fazla heyecana kapılan münafık, tekrar dışarı çıkıp bakıyor ki, kimse yok. Allah Allah!.. Üçüncü defa öldürmek için hamle yaptığında bu sefer: «Dokunma!» nidası mağaranın ağzında duyuluyor. Heyecanla mağaranın dışına çıkan münafık, tam teçhizatlı bir adamla karşılaşıyor. Neye uğradığını şaşıran münafığın dili boğazına akıyor ve silahlı zat, münafığın kellesini sorgusuz sualsiz kesiyor.

Silâhlı zat, bu sefer içeri girip Hazreti Zeyd'in ellerini ayaklarını çözüp bir isteği olup olmadığını soruyor. Zeyd bin Haris, Ona:

— Sen kimsin,'nereden geliyorsun? Sesin birincide, çok uzaklardan geliyordu, ikincide ve üçüncüde daha yaklaştın ve beni kurtardın! dediğinde, O:

— Ben seni kurtarmak için vazifelendirilmiş bir meleğim. Sen birinci defa nida ettiğinde, ben yedinci kat semada idim. İkinci nida ettiğinde ikinci kat semada idim. Üçüncüde ise, mağaranın ağzına gelmiştim. Kafirin kellesini kesip canını cehenneme yollamakla, benim vazifem bitmiş oldu. Allaha ısmarladık, Muhammed'e selâm söyle, deyip ayrılıyor.

Zeyd, bu hadiseyi Peygamberimize ve eshaba anlattığı zaman, bütün müminler göz yaşlarını tutamayıp ağlaşıyor ve Allah'a şükürler ediyorlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

70 HAC SEVABINA KÖPEĞİ SULADI

Beyazıd-ı Bestamî Hazretleri 70. haccını ifa ediyordu. Arafat'a çıktığı zaman, insanların bir kuyu başına toplanmış su alabilmek için uğraştıklarını gördü. Kendisi de kuyunun başına vardığında

baktı ki, bir köpek susuzluktan bitap düşmüş, çaresiz bir halde solumakta. Beyazıd-ı Bestamî Hazretlerine bu köpeği sulaması için ilâhî bir ilham geldi. O da kuyunun başına varıp hacılardan köpeği kim sularsa 69 haccının sevabını vereceğini ilân edip, bir miktar su vermelerini istedi. Amma kimse O'nun bu teklifine iltifat etmiyordu. Bu sefer Beyazıd-ı Bestamî 70 haccının da sevabını vereceğini ilân edip biraz su vermelerini isteyince, hacıların içinden birisi zorlukla aldığı suyu verdi.

Beyâzıd-ı Bestamî Hazretleri, suyu köpeğin önüne koyup içmesini beklemeye başladığı bir anda; içinden: «Ben ne yaptım, hiç bir köpek için yetmiş hacc sevabı verilir mi?» diye geçirdi. Bütün içtiyakıyla suyu içmeye koşan köpek bu hal üzerine gerisin geriye dönüp suyu içmekten vazgeçti. Beyazıd-ı Bestamî Hazretleri anlamıştı hata ettiğini... Allah tarafından şu hitab-ı izzet geldi:

— «Ey kulum Beyazıd! Sen yetmiş hacc sevabı vererek, hayır yaptım sanıyorsun. Halbuki, görüyor musun senin hayrını köpek bile kabul etmedi.»

Beyazıd-ı Bestamî Hazretleri, Cenab-ı Allah'tan günahının affı için yalvarmaya ve göz yaşı dökmeye başladı. Kızgın kumların üzerinde perişan bir halde kalan Beyazıd'ın hatasını, Cenab-ı Allah affetti ve köpek de ondan sonra, ancak kendisi için konan suyu içip rahata kavuştu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BAKMASIYLA GÜNEŞ KARARDI

Hazreti Ömer, sırtından elbisesini çıkarmış yürüyordu. Üzerinde başka elbisesi de olmadığından güneşin sıcaklığı sırtını yakmıştı. Canı yanan Hazreti Ömer, başını kaldırıp güneşe hiddetle baktığında güneşin bir anda ziyası kayboldu ve ortalık gölge haline geldi.

Bu hal Resûlüllah'ın dikkatini çekmişti. Biraz sonra Hazreti Cebrail gelip:

— Ya Muhammed! Söyle Ömer'e güneşe merhamet nazarıyla baksın. Aksi takdirde kıyamete kadar güneş bu hal üzere kalacak, diye haber verdi.

Peygamberimiz durumu Hazreti Ömer'e bildirdi ve Hazreti Ömer de güneşe merhamet ile bakınca güneş eski haline avdet etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SİNEKTEN KURBAN

Peygamber Efendimiz şöyle anlattılar:

— Geçmiş ümmetlerden iki kişi, bir beldede müşriklerin muazzam bir put yaptıklarını duyup görmeye gitmişlerdi. Putperestler gelen Mü'minlere mutlaka putları için bir kurban kesmeleri lâzım geldiğini söylediler.

Onlar:

— Allah'tan başkasına kurban kesilmez, diyerek bunu reddettiler. Fakat müşrikler dâvalarında ısrar ediyorlar, aksi takdirde kendilerini öldüreceklerini söylüyorlardı. En sonunda:

— Hiç olmazsa bir sinek bari kesin, yoksa öldürürüz, dediler, îki mü'minden biri:

— Sinek kesmekten ne olur, ölmektense bir sinek keser kurtulurum, dedi ve kesti.

öbürü ise:

— Allah'tan başkasına sinek de olsa kesilmez, diyerek onların isteklerini yerine getirmedi. Müşrikler kesmeyeni öldürdüler. Ama, sinek kesen îmanından, kesmeyen ise, canından oldu, fakat îmanını kurtardı, Cennete gitti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜLÜLEMRE İTAAT VE İSLÂM

İran Seferi, Hazreti Ömer'in hilâfeti zamanında yapılmış ve bol miktarda ganimet elde edilmişti. Ganimetler arasında kıymetli kumaşlar da vardı. Harpten dönüldükten sonra kumaş vesair ganimetler eshap arasında dağıtılmış ve herkes hissesine düşeni almıştı.

Hazreti Ömer, kendisininki ile oğlu Abdullah'ın hissesini birleştirerek üzerine bir hırka diktirdi.

Bir Cuma günü üzerindeki yeni hırkasıyle hutbe irad etmeye çıkıp:

— Ey mü'minler beni dinleyin ve bana itaat edin! diye hutbe okumaya başladığı zaman, eshaptan biri ayağa kalktı ve:

— Üzerindeki elbisenin hesabını vermedikçe seni dinlemiyor ve sana itaat da etmiyoruz. Çünkü ganimetten bize düşenle bir elbise yapmak imkânsızdı. Sen nasıl oluyor da elbise olabilecek kumaş alabiliyorsun!.. dedi.

Hazreti Ömer o eshabın konuşmasını dinledikten sonra, oğlu Abdullah'a:

— Ey Ömer'in oğlu kalk cevap ver! Dedi. Abdullah bin Ömer, ayağa kalkdı:

— Allah'a yemin ederim ki, babamın üzerindeki kumaşın yarısı benim hisseme düşen kumaştır. Babam ikimizinkini birleştirdikten sonra elbise yaptı, diyerek meseleyi izah etti.

Hazreti Ömer'in oğlunu dinleyen sahabî tekrar ayağa kalkarak:

— Ya Ömer, şimdi konuş. Hem seni dinliyor ve hem de itaat ediyoruz, dedi. Hazreti Ömer de ancak ondan sonra hutbesini okumaya devam etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İLİM VE HOKKABAZLIK

İmam-ı A'zam, medreseden çıkıp evine giderken yol kenarında bir canbazın ip üstünde bir takım numaralar yaparak halkı meşgul ettiğini görüp kendisi de seyretmeye başladı. Talebeler Imam'ın bu hareketine hayret etmişlerdi. Onlar da hocalarının etrafını sardılar.

Talebelerinin başına toplanmasını bekleyen İmam-ı A'zam:

— Hepiniz beni dinleyin. Gelmeyenler de gelsin, dedikten sonra onlara şu konuşmayı yaptı:

— Şüphesiz ki, bu cambazların yaptığı iyi bir şey değildir. Bunlar halkı kandırarak onlardan para topluyorlar ve böylece daha iyi yoldan rızık temin etmek varken, kötü yoldan rızıklarını bulmaya çalışıyorlar. Fakat bunlar, kötü olan bir sanatı, adî bir varlık olan dünya malı ve para-pul için yaptıklarından bunların yaptıkları yine bir dereceye kadar günahtır.

Ama, siz ulvî olan ilâhî ilmi, dünya malı ve para - pul için kullanır, halkı bu yolla aldatır, zengin olmanın yoluna bakarsanız hiç şüpheniz olmasın ki, sizinki bunlarınkinden daha adî bir hareket olur. Çünkü siz kıymetli bir şeyi, kötü bir şeyin kazanılmasında kullanmış olacaksınız.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İMAM-I MUHAMMED'İN YEMEK YEYİŞİ

İmam-ı A'zam'ın en kıymetli talebelerinden İmam-ı Muhammed, son derece alim ve fazıl bir zat olmakla beraber, dünyalık bakımından da tam aksine fakir bir kimse idi.

Arkadaşı İmam-ı Ebu Yusuf ise, ilmiyle beraber varlıklı ve zengin bir kimse idi. Bir gün İmam-ı Ebu Yusuf, İmam-ı Muhammed'i evine davet etti. Evde aile efradına gelen zatın faziletlerinden bahsedip alim ve fazıl bir kimse olduğunu söylemişti. İmam-ı Muhammed eve geldi, onu misafir odasına aldılar ve Allah ne verdi ise ikram ettiler. Bu arada İmam-ı Ebu Yusuf'un kızı babasının medhettiği adamın nasıl yemek yediğini merak etmiş, anahtar deliğinden bakmaya karar vermişti. Baktı ki, babasının üstün faziletlerinden bahsettiği adam, önündeki yemekten avurdu patlarcasına yiyor ve tabaklarda yemek bırakmıyor. Kız, babası dışarı çıktığında:

— Baba, efendi ve fazıl bir zat dediğin adam bu mu? Nasıl yemek yiyor o öyle? Diye sordu. >

Her nasılsa İmam-ı Muhammed, bu konuşmayı içerde duymuştu.

—' Kızım Kûfe'de babanızın yemeğinden başka helâl olduğuna inandığım yemek bulamadığımdan günlerden beri aç geziyordum. Şimdi ise gönül rahatlığı içinde yediğim için fazla yiyorum, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MÜNAFIĞIN DUASI

Hz. Musa zamanında müthiş bir kuraklık başgöstermişti. Musa peygamber ve ümmeti günlerce yağmur duasına çıktılar. Fakat duaları kabul olmuyor ve gökten yağmur inmiyordu.

Hz. Musa Tur'a çıkıp münacatta bulundu:

— Ya Rabbi! Halimiz, sana malûm. Bizim duamız neden kabul olunmuyor, dediğinde, Allah tarafından şu îlâhî hitap geldi:

— Ya Musa! İçinizde nemmam (Lâf taşıyıcı) var. Duanız o sebepten kabule şayan olmuyor.

Bu sefer Hz. Musa:

— Ya Rabbi bize bildir de, o nemmamı aramızdan çıkaralım ve Sana öyle yalvaralım. Bizim duamızı kabul buyur, diye niyaz ettiğinde, Cenab-ı Allah:

— Ya Musa o kulumu sana haber veremem. Duanızın kabul olunmasını istiyorsanız onu siz bulup aranızdan çıkarın, buyurdu.

Hazreti Musa, gelip kavmine durumu bildirdi ve hep beraber tevbe ettiler. Bunların içinde nemmam da bulunuyordu, o da hulusu kalb ile tevbe etmişti. Günahlarının affını dileyenlerin tevbesini kabul eden Cenab-ı Allah kısa zamanda yağmur inzal etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ZEYNEB VALİDEMİZİN DUASI

Ümmü Mü'minin Zeyneb b. Cahş (r.a.) validemize hilâfeti zamanında Hazreti Ömer'den bir miktar hediye para gönderilmişti. Zeyneb validemiz yalnız başına yaşadığı halde halifenin kendisine hediye göndermesi ağrına gitti. Gelen parayı kendisi menfaatına kullanmak şurda dursun, eline bile almadan tamamının fakir - fukaraya dağıtılmasını istedi ve peçelerinden birini yırtarak içine sardırdı, hizmetçisi vasıtasıyle yoksullara dağıttırdı.

Halife tarafından gelen paranın Beyt-ül Maldan geldiğini hesap ederek şöyle dua etti:

— Ya Rabbi! Bana bundan sonra Ömer'in ihsanda bulunmasını nasip etme!..

Bu duadan sonra Cenab-ı Allah ona daha başka yerlerden bolluk ihsan ederek yokluk çekmeden, ömrünün sonuna kadar halifenin yardımına muhtaç olmadan yaşadı ve bir cömertlik timsali olarak ahirete göç etti

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINLARI ALMADI

Hazreti Osman, kölesi ile bir yerden geçiyordu. Bir ağacın altında herkesten uzak vaziyette yatan Ebu Zerri Gıfarî Hazretlerini gördü. Ebu Zerr, Eshabın maddeten en fakirlerinden biri idi. Hazreti Osman yanındaki kölesine bir kese altın verdi:

— Git bunu şu ağacın altında yatan adama ver. Eğer dediğimi yaparsan seni azad edeceğim, dedi. Hazreti Osman'ın bu müjdesine sevinen köle, mutlaka parayı verebileceği ümidiyle uyuyan adamın yanına varıp uyanmasını bekledi. Bir müddet sonra Ebu Zerr Hazretleri uyanmıştı.

Köle:

— Al bu keseyi... diye rica ettiyse de Ebu Zerr, kabul etmiyordu.

Köle ısrar ederek:

— Eğer bu altınları alırsan kölelikten kurtulacağım. Sen benim azad olmamı istemez misin, diye yalvardığında O:

— Senin kölelikten kurtulmanı ben de isterim ama, ben onu alırsam, sen hür olacaksın, ben köle olacağım. Sen benim köle olmamı ister misin? Diyerek parayı almayı kabul etmedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HİÇ YEMEDEN ÜÇ GÜN ORUÇ

Hazreti Hasan ve Hüseyin (r. anhüma) hastalanmışlardı. Hazreti Ali ve Fatıma validemiz, çocuklarının iyileşmesi halinde üç gün oruç tutmayı adadılar. Çok geçmedi hastalar şifaya kavuştu, baba ve anne de oruçlarına başladılar.

Birinci gün sahura kalkıp niyet ettiler ve akşama arpa ekmeğinden iftarlıklarını hazırladılar. Akşam oldu, tam iftar edecekleri sırada, bir fakir gelip:

— Allah için bana bir yiyecek verin. Açım, dedi. Onlar yemeye hazırlandıkları yemeklerini, hiç başlamadan tamamını o fakire verdiler. Tabii bu durumda gece yiyecekleri bir şey bile kalmamıştı. Akşam bir şey yemedikleri gibi, sahura da kalkmadan oruçlarına devam ettiler.

Sabahtan akşama kadar iftarlık bir şeyler hazırlamışlar ve iftara hazırlanıyorlardı. Bu sefer de bir yetim gelip:

— Şey'en lillah - Allah için bir şey, dedi. Onlar yine ağızlarına almadan önündekilerinin tamamını yetime verip, su ile iftar ettiler.

İftarsiz, sahursuz, oruçlarına devam ediyorlardı. Üçüncü günün akşamı olup yine iftara hazırlandıkları bir sırada, bu sefer de bir esir geldi. O da aç olduğunu söyleyip onlardan bir miktar yiyecek istedi. Hazreti Ali ve Fatıma validemiz, yiyeceklerinden bir lokma bile almadan tamamını saile verip gönderdiler. İftarlarını yine su ile yapmışlardı ama, oruçları da bitmişti artık.

Onların bu hali, yani yokluk içinde cömert olmaları Cenab-ı Allah'ın çok hoşuna gitti. Haklarında ayet inzal ederek, Hak Teâlâ onlardan razı olduğunu bildirdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PEYGAMBERİMİZİN İKİ MU'CİZESİ

Hazreti Ömer'in oğlu Abdullah anlatıyor:

— Ensardan bir sahabî, Hazreti Peygamberin huzuruna gelip bazı şeyler sormak istediğini söyledi.

Resûlüllah ona:

— Otur! dedi. Biraz sonra Sakîf Kabilesinden bir zat geldi, o da bazı şeyler öğrenmek istediğini söyledi.

Resûlüllah ona da:

— Otur! dedi. O da oturdu. Hazreti Peygamber, Ensara:

— Evvelâ sen geldiğin için, önce senin suallerine cevap vereceğim, dedi.

Ensar:

— Ben sıramı Sakif'li kardeşime veriyorum ya Resûlallah! dediğinde, Efendimiz, Sakafi'ye:

— Ne söyleyeceğini sen mi söyleyeceksin, ben mi söyleyeyim? buyurdu.

Sakafî:

— Siz buyurun ey Allah'ın Resulü, dedi.

Peygamber Efendimiz:

— Namazdan, secdeden, rükudan soracaktın, buyurdu.

O:

— Seni hak peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, evet! Dedi.

Peygamberimiz, ona namaz hakkında lüzumlu malûmatı verip gönderdiler.

Sakafî ayrıldıktan sonra, bu sefer Resûlüllah, Ensara:

— Sen de hac eden, vakfe yapan, tavaf edip evine dönen bir kimsenin kazancı ne olur, diye soracaktın, buyurdular.

Ensar:

— Seni Hak peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, evet! Dedi.

— Hac için evinden ayrılan kimsenin her adımına bir sevap yazılır, bir günah silinir, bu Arafat'a çıkıncaya kadar devam eder. Arafat'a çıktığı zaman ise, Allah (c.c.) birinci kat semaya kadar iner ve meleklerine:

— Ey meleklerim, şahid olunuz ki, ben bu kullarımın günahlarını affettim. Bunlar son tavaflarını yaptıkları zaman ise, analarından yeni doğmuş gibi olurlar, buyurur, diye anlattı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SÖZÜNDE DURMAK

Peygamberimize henüz peygamberlik gelmemişti. Mekke'de Muhammed-ül Emin olarak bilinirdi. Bir gün bir arkadaşıyla buluşmak üzere bir mahal tesbit etmişlerdi. Tayin edilen yere Muhammed-ül Emin tayin edilen saatte vardı. Fakat arkadaşı verdiği sözü unutmuştu. İki gün sonra arkadaşı sadece verdiği sözü yerine getirmek için tayin edilen yere geldiğinde, Muhammed-ül Emin'i orada bekler vaziyette bulup hayretler içinde kaldı. Adam Hazreti Muhammed (s.a.s.) den özür dilemek istediğinde, O:

— Ben sadece vazifemi yaptım. Seni burada bekleyeceğimi söylemiştim ve bekledim. Ben senin başına bir hal gelmiştir diye üzülmüştüm, diyerek onun gönlünü aldı ve ismine lâyık olduğunu bir kere daha ispat etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ABDÜLKADÎR GEYLANİ İLE KIRK EŞKİYA

Gavs-ül Vasilin Abdülkadir Geylânî, küçük yaşta ilim tahsiline başlamıştı. Daha dokuz yaşında iken annesinden izin alıp Bağdat'a ilim tahsiline gitti. Giderken annesi oğlunun beline kırk altın bağlamış ve bazı nasihatlarda bulunarak:

— Oğlum sakın, ne olursa olsun yalan söyleme! diye tenbihte de bulunmuştu.

Abdülkadir'in de içinde bulunduğu kervan, Bağdat yolunda devam ediyordu. Bir vadiden geçerken kervanın önünü kırk kişilik bir eşkiya kesti. Eşkiyalar kervanda işlerine yarayan ne varsa aldılar. Ayrılacakları zaman, içlerinden biri Abdülkadir Geylânî'ye:

— Senin neyin var? diye sordu. O hiç tereddüt etmeden:

— Belimde kırk tane altınım var!., dedi. Eşkiyalar üzerini bile aramaya lüzum görmedikleri çocuğun öyle söylemesine hayret etmişlerdi. Onu alıp reislerinin yanına götürdüler.

Reis:

— Evlâdım biz seni aramayacaktık. Sen niye bende altın var dedin ve başını derde soktun, dediğinde, Abdülkadir:

— Ben dünya malı için anneme ve Allah'a verdiğim sözümü bozamam! diye cevap verdi. Henüz dokuz yaşında bulunan bir çocuktan bu sözleri duyan eşkiya reisinin kalbi yumuşamaya başladı.

Bir müddet karşısındaki çocuğu ve kendi halini düşünen eşkiyabaşı:

— Arkadaşlar, ben şu andan itibaren bu zamana kadar yaptığım bütün günahlarımdan dolayı pişman oluyor ve tevbe ediyorum, bundan sonra da bir daha kötülük işlemeyeceğime söz veriyorum. Eğer siz bu işe devam etmek istiyorsanız, başınıza başka bir reis bulun, dedi ve bütün alınan malların geri verilmesini emretti.

Reislerini dinleyen diğer eşkiyalar:

— Biz bu işe seninle başladık, seninle bitireceğiz. Madem sen vaz geçtin, biz de tevbe-istiğfar ediyoruz, dediler.

Abdülkadir Geylânî'nin , ihlâslı ameli semerisini verdi, eşkiyalar kervandan aldıkları bütün malları geri verdiler. Ve o zamana kadar o muhitin korkulu rüyası iken oralarda bir kötülüğün bile işlenmesine müsaade etmez oldular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİR ÇUVAL TOPRAK VE ARSA

Eski Endülüs Hükümdarlarından biri fakir bir kadının arsasına yeni bir saray yapılmasını emretti. Arsa hükümdarın sarayına alındı ve hükümdar arsanın bedelini de ödemiyordu. Müşkül durumda kalan kadın, çareyi, hükümdarı, kadıya şikâyet etmekle buldu.

Zamanın Şeyhü'l îslâmı, kadını dinleyip haklı olduğuna hükmettikten sonra, hükümdara hiç bir şey söylemeden bir çuval ve bir de kazma kürek alıp kadının arsasından toprak doldurmaya başladı. Padişah sarayından Şeyhü'l îslâmı seyrediyor kendi kendine:

— Herhalde Şeyhü'l İslâm aklını oynatmış olsa gerek, diyordu. Şeyhü'l İslâm çuvala bir miktar toprak doldurdu ve sırtına alıp götürmek istedi. Fakat ihtiyar olduğundan ve toprak da ağır olduğundan kaldıramamıştı. Biraz daha toprak koyup çuvalı ağzına kadar doldurdu. Tekrar kaldırmak istediğinde tabi ki, kaldıramaz! Şeyhü'l İslâmın bu acaip halini seyreden hükümdar daha fazla sabredemeyip huzuruna çağırdı ve:

— Hocam, sen bu zayıf halinle bu çuvalı nasıl kaldıracaksın? Bir de çuvalı boşaltacağına habire dolduruyorsun. Bunu kaldıramayacağını nasıl düşünemiyorsun? diye sordu.

Şeyhü'l îslâmın istediği olmuştu:

— Peki Sultanım, siz benim omuzlarımın o çuvalı' kaldıramayacağını biliyorsunuz da yarın huzur-u İlâhîde o arsayı kaldıracak güce sahip olamayacağınızı neye düşünemiyorsunuz? Sizin omuzunuz benim omuzlarımdan çok mu kuvvetli? diye konuşmaya başlayınca hükümdar hata ettiğini, hocanın kendisini ikaz için böyle yaptığını anladı ve kadının arsasını gasbetmekten vazgeçti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

Hz. MUSA VE ÜÇ KİŞİ

Hazreti Allah (C.C.) Musa Aleyhisselâm'a:

— Ya Musa sana acaibattan bir sır bildireyim mi? buyurdu. Musa Kelimullah:

— Göster ya Rabbi! diye iltica etti. Allah tarafından:

— Ya Musa! Git filân yerdeki çeşmenin başına, kimse görmeyecek şekilde bir yere gizlen ve bekle!, emri geldi.

Musa Aleyhisselâm gitti, tarif edilen çeşmeyi buldu ve beklemeye başladı.

Biraz sonra atlı bir adam geldi, atından indi, kendisi su içip atını suladı ve zarurî ihtiyaçlarını tamamlayıp atına bindi gitti. Fakat giderken para kesesini çeşmenin başında unutup da gitti. Çok geçmeden bir çocuk geldi, o da su içti ve yolcunun unuttuğu altın kesesi bağlı olan kemeri alıp gitti. Aradan çok zaman geçmeden bu sefer bir âmâ geldi.

abdest aldı ve bir kenara çekilip ibadete başladı. Hazreti Musa gizlendiği yerden manzarayı buraya kadar takip etti.

Biraz sonra altın keseli kemeri unutan atlı adam geri geldi. Kemerini çıkarıp bıraktığı yere baktı ki, orada yok. Doğru âmânın yanına vardı ve ona kemerini unuttuğunu, bulduysa vermesini söyledi.

Âmâ:

— Görüyorsun ki, iki gözüm de görmüyor. Hem ben keseyi almış olsam yanımda olması lâzım. Bende böyle bir şey olmadığına göre almış olmam imkânsız, diyerek adamı iknaya çalıştı ise de, adam bir türlü inanmadı ve:

— Bu altını sen aldın, vermiyorsun, diyerek âmâyı vurup öldürdü. Adam keseyi bulamamıştı ama, âmâyı da öldürmüştü.

Hazreti Musa, sırrına vakıf olamadığı bu hâdisenin mahiyetini öğrenmek için Cenab-ı Hakka ilticada bulundu. Allah-ü Teâlâ meseleyi şöyle izah buyurdu:

— Ey kelimim Musa! Kemeri alan çocuğun babası daha evvel o atlı ağanın hizmetinde çalıştı ve ağa da onun hakkını vermemişti. Şimdi hakkını almış oldu.

Âmâ ise, daha evvel o ağanın babasını öldürmüştü. Sonra gözleri kör olduğu için onü tanıyan çıkmadı ve unutuldu gitti idi. Ama ben unutmadım ve âmânın ölümünü o adam vasıtasiyle yaparak kısası yerine getirmiş oldum.

Bu hâdise karşısında Musa Aleyhisselâm secde-i Rahman'a vardı ve Allah'a şükürler etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEHLÜL DÂNA'NIN EVLENMESİ

Behlül Dânâ'yı annesi ve kardeşi Harun er-Reşid, evlenmesi için ikna etmişler ve düğün yapıp gelin getirmişlerdi. Onların hatırı için evlenen Behlül, zifaf gecesi hanımıyla başbaşa kaldığı zaman, başını hanımının karnına koydu ve bir müddet dinledi. Dânâ, hanımını karşısına alıp şunları söyledi:

— Şu ana kadar seninle evli idik, fakat şu andan itibaren seni üç talakla boşadım. Bundan sonra benim dünya - ahiret kardeşimsin.

Sabah oldu. Damadı görmeye hazırlananlar, onu gelinle bulamadılar. Halife Harun er-Reşid, telâş içinde kalmıştı. Behlül'ü dergâhında buldular:

— Suçsuz bir kadını bir gecede niçin boşadın? diye sordular. O:

— Sizden ayrılıp da içeri girdiğim andan itibaren, içerde bir kısim sesler duymaya başladım. Ben bu sesler nereden geliyor diye araştırmaya başlayınca, gelinin karnından geldiğini anladım. Kulağımı verip iyice dinledim ki, ilerde gelecek olan çocuklar, kapının ağzına toplanmışlar bağrışıyorlar. Onlardan kimi elbise, kimi tahsil, kimisi de mal-mülk diye feryad ediyorlardı. Ben

bunlarla uğraşıp da ibadetimden mahrum olmaktansa kapıyı açmayayım daha iyi dedim ve çareyi onu boşamakta buldum, dedi.

Behlül Dânâ bir kere denemişti artık, ondan sonra ne kadar ısrar ettilerse de evlenmeyi kabul ettiremediler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

Hz. MUSA'NIN CENNETTEKİ KOMŞUSU

Hazreti Musa:

— Ya Rabbi! Bana Cennetteki komşumu bildir, diye ilticada bulunmuştu.

Hak Teâlâ Musa Aleyhisselâma:

— Falan yere git! Senin komşun falan yerdeki kasaptır, diye talimatta bulundu.

Hazreti Musa tarif edilen yere gitti, kasabı buldu ve evine misafir oldu.

Kasap akşam eve gelirken yanında bir miktar et getirmişti. Eve geldikleri zaman misafirden izin istedi ve onları pişirdi, bir zembil içinde tavanda asılı olan annesini indirdi, altını kuruladı ve eti parçalara bölerek onun ağzına vermeye başladı. Musa Aleyhisselâm Cennet komşusunun kim olduğunu öğrenmeye başlamıştı, sinek vızıltısı gibi bir sesin geldiğini farkedip:

— Ne diyor? diye sordu.

Kasap annesini yerine astıktan sonra misafire:

— Bu benim annemdir. Ben bunu senelerden beri bu şekilde yedirir, içirir ve bütün ihtiyaçlarını temin ederim. O da bana her zaman: «Oğlum Allah seni Cennette Musa (a.s.)'ya komşu eylesin», diye duâ eder, dedi.

O zamana kadar kendisinin kim olduğunu gizleyen Musa Peygamber, kendisinin Musa (a.s.) olduğunu söyledi ve Cennet komşusunu müjdeledi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

Hz. ÖMERİN OĞLUNA SOPASI

Hazreti Ömer'in oğlu hastalanmıştı. Doktora götürdüler. Doktor ise Yahudi idi. Yahudi 'bakalım halife kendi oğluna da Allah'ın emrini tatbik edecek mi' diye, Hazreti Ömer'in oğluna sarhoş

edici bir madde içirdi. Onu ilâç zannederek içen halifenin oğlu kendinden geçtikten sonra, yahudinin teşvikiyle kızına da zina etti. Muradına eren Yahudi sokağa çıkıp:

— Ömer'in oğlu benim kızıma zina etti, diye bağırmaya başladı.

Dedi - kodu her tarafa yayılıyordu. Hazreti Ömer, meseleyi tahkik ettirdiğinde hakikaten oğlunun Yahudinin kızına zina ettiğine kanaat getirdi ve yüz sopa vurulmasına karar verdi.

Hazreti Ömer (r.a.):

— Zina eden benim oğlum olduğu için sopayı ben vuracağım, dedi ve seksen sopa vurunca oğlu öldü.

Yirmi sopa da oğlunun ölüsüne vuran halife, ağlamaya başladı. Diğer ashap:

— Ya Ömer ağlama, şeriatın emridir, diye teselli etmeye başladıklarında O:

—Ben oğlum öldü diye ağlamıyorum. Ben sopayı ona vururken acaba içime babalık merhameti doğdu da, yavaş vurdum mu diye ağlıyorum. Eğer öyle oldu da, yarın Allah bana bunun hesabını sorarsa ne cevap vereceğim diye ağlıyorum, dedi.

O gece Hz. Ömer'in oğlunu rüyada yüksek mertebelere erişmiş görenler, bu mertebeye nasıl eriştiğini sordular. O:

— Babamın ölüme vurduğu yirmi sopa, beni bu mertebeye ulaştırdı, diye cevap verdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

19 YAŞINDA KUMANDAN

Peygamber Efendimiz, irtihaline yakın bir sırada İslâm ordusunun başına Zeyd bin Haris'in 19 yaşındaki oğlu Üsame'yi kumandan tâyin etmişti. O sırada bir sefre çıkılacaktı. Resülüllah:

— «Harbe iştirak etmek isteyenler, Medine dışında Üsame'nin çadırı etrafında toplansınlar», diye emir buyurdu.

Ordu Medine dışına karargâh kurmuştu. Resulüllah'ın hastalığının şiddetlendiği haberi geldi. Hazreti Usame:

— Resülüllah bu kadar ağır hasta iken, sefre çıkmak pek doğru olmaz, dedi ve üç gün orduyu bekletti.

Uç gün içinde de, Efendimiz irtihal-i Darî beka eyledi. Resülüllah vefat edip yerine Hazreti Ebubekir halife olarak geçince, Üsame'nin kumandanlığını yerinde bulmayan ve genç olduğunu ileri süren bazı ashap:

— Ya Ebu bekir! Usame daha çok genç... Onu azledip yerine başka birini nasbetseniz daha iyi olmaz mı? diyerek azlini teklif etmişlerdi.

Hazreti Ebubekir çok hiddetlendi ve:

— Resulüllah'ın tâyin ettiği bir kumandanın azlini, benden nasıl istersiniz? dedi ve kafiyetle yapamıyacağını bildirdi.

Böylece ordu, Üsame'nin kumandasında yoluna devam ediyordu. Hazreti Ebubekir (r.a.) onu ata bindirdi, kendisi ise yerde yürüyordu. Bir müddet gittikten sonra Üsame (r.a.) çok sıkılmıştı:

— Ya Ebabekir! Ya siz binin, ben yürüyeyim, yahut da, benim de inmeme izin verin! dediği zaman, Hazreti Ebubekir, her ikisini de kabul etmedi:

— Siz bineceksiniz, bense yürüyeceğim. Allah için savaşa giden ordunun arkasında biraz yürüyeyim ki, onların ayak tozlarından ayağım şereflensin, buyurdu ve o ihtiyar haliyle ordunun arkasından uzun müddet yürüdü.

İşin en enteresan tarafı; 19 yaşındaki Üsame (r.a.)'nın kumandan bulunduğu orduda Hazreti Ömer bir nefer olarak harbe iştirak ediyor ve bundan şikâyet de etmiyordu. Hazreti Ebubekir (r.a.) orduyu uğurlayıp kendisi ayrılacağı zaman, Usamenin yanına vardı ve:

— Ya Üsame! Görüyorsun ki, Resülüllah vefat etti. Medine'de onun ayrılması ile bir boşluk hâsıl oldu, işler çok fazla. Askerlerinin içinde bulunan Ömer'in, benimle gelmesine ve geri dönmesine müsaade eder misin? dedi.

Hazreti Üsame:

— Memnuniyetle!., diyerek Hazreti Ömer'in geri dönmesine müsaade etti ve ondan sonra Hazreti Ömer geri döndü.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DERDİMİN İLÂCI VİRANEDİR

Adaletiyle meşhur İran hükümdarlarından Nuşirevan, hastalanmış, ölüm döşeğine yatmıştı. Evlâtlarını toplayıp onlara vasiyetlerini söylemeye başladığında, içlerinden biri:

— Baba, senin derdine hiçbir çare bulunmaz mı? dedi. Nuşirevan:

— Olmaz olur mu? Her derdin bir çaresi vardır. Benim derdimin devası ise, viranede öten baykuşun etidir. Eğer ülkemde bir harabede öten baykuş bulur, bana getirirseniz derdimin çaresi bulunmuştur, dedi.

Hükümdarın oğulları bu işe sevindiler. Dört yoldan İran'ın her yanında virane aramaya başladılar. Fakat ne kadar aradılarsa bulamadılar. Çünkü hükümdar milletine o kadar hizmet

etmişti ki, ülkenin hiçbir yerinde, kendi haline terkedilmiş bir virane bulmak imkânsız hale gelmişti.

Hükümdarın çocukları, babalarına üzülerek bir virane bulamadıklarını söylediler. Nuşirevan, zaten bulamayacaklarını daha önceden biliyordu. Onların haline gülümseyerek ruhunu teslim etti.

Fakat bu hükümdar, Peygamberimizin:

— İmansız gittiğine üzülüyorum, dediği şahıslardan biridir ve kendisine iman nasip olmamıştır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİ DARGININ BARIŞMASI

Bir mesele hakkında, Hazreti Hasan ve Hüseyin anlaşamadılar ve darıldılar. Durumu öğrenen eshap araya girip barıştırmak maksadıyla, önce küçük olduğu için Hz. Hüseyin'in yanına geldiler. O:

— Ben dedem Resûlüllah'tan işittim. İki dargından hangisi önce barışırsa Cennete önce o girecek, buyurmuştu. Ben ağabeyimden önce Cennete girmekten hâyâ ederim, dedi ve ağabeyinin kendi yanına gelmesini istedi.

Bu sefer eshap Hz. Hasan'ın yanına gidip durumu bildirdiler. O, hemen ağlayarak kardeşi ile barışmak üzere yola çıktı. Ağabeyinin geldiğini gören Hz. Hüseyin de onu yolda karşıladı ve aralarında hiçbir şey yokmuş gibi kucaklaştılar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

9 EVİ DOLAŞAN KELLE

Eshaptan birinin, evine bir yerden bir koyun başı gelmişti. Evde başka yiyecekleri de yoktu. Hanımına onu hazırlamasını söyledi. Pişirdiler, hazırladılar; tam yiyecekleri zaman bir komşu gelip:

— Günlerden beri açız. Bize verecek bir şeyiniz yok mu? dedi. Onlar yemeye hazırlandıkları kelleyi verdiler.

Kelleyi alan sahabi eve götürdü, sevinç içinde çocukları ile yiyeceği bir sırada başka bir komşu bu sefer onlara gelip:

— Günlerden beri açız, bize verecek bir şeyiniz yok mu? dedi Onlar da komşudan aldıkları kelleyi, tadına bile bakmadan verdiler. Bu arada kelleyi ilk veren zat, komşudan bir şeyler almak

için başka bir sahabinin evini çaldığında, onlar da önlerine koymuş bir kelle yemeye hazırlanıyorlardı. O gelip de:

— Günlerden beri açız, bize verecek bir şeyiniz yok mu? deyince, önlerindeki kelleyi hiç tereddüt etmeden komşularına verdiler.

Kelleyi ilk veren eve getirip de baktığında, kendisine verilen kellenin, kendisinin verdiği kelle olduğunu anladı. Daha sonra soruşturup öğrendi ki, o koyun kellesi kendisine geri gelinceye kadar dokuz ev dolaşmış.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KA'BENİN ANAHTARININ SAHİBİ

Mekke-i Mükerreme fethedilmişti. Peygamber Efendimiz Ka'be'ye girmek istedi. Anahtar ise henüz daha Müslüman olmamış olan Osman bin Talha'da idi. Resûlullah (s.a.v.) Hazreti Ali'yi anahtarı getirmesi için ona gönderdi.

Osman bin Talha:

— Ben Muhammed'in hakiki peygamber olduğuna inanmıyorum ki, Ka'be'nin anahtarını teslim edeyim. Anahtar dedelerimden bana kalmıştır, dedi.

Fakat Hazreti Ali, Resûlüllah'ın emrini yerine getirmek üzere anahtarı halen müşrik olan Osman bin Talha'nın elini sıkarak zorla aldı ve Resûlüllah'a getirdi.

Peygamber Aleyhisselâm ve eshap Ka'be'ye girip putlardan temizlediler ve içerde iki rek'at da şükür namazı kıldılar. Bu arada Hz. Abbas, Ka'be'nin anahtarının kendisine verilmesi için ricada bulunmuştu.

O esnada:

— Emâneti ehline verin, âyeti celîlesi nazil oldu.

Bunun üzerine Efendimiz anahtarı Hazreti Ali ile tekrar eski sahibi Osman bin Talha'ya gönderdi. Osman bin Talha:

— Ya Ali, biraz evvel anahtarı elimden zorla aldın, şimdi ise tekrar getirdin. Bunun sebebi nedir? diye sordu.

Hazreti Ali:

— Bu hususta âyet nazil oldu, dedi ve emânet hakkında nazil olan âyeti sonuna kadar okudu.

O zamana kadar iman nasip olmayan Osman bin Talha:

— Dininizin emânete verdiği ehemmiyete hayran kaldım, dedi ve Resûlüllah'ın huzuruna götürülmesini istedi.

Hazreti Ali ile beraber Huzur-u Saadete geldiler ve Osman bin Talha, şehadet getirerek İslâm şerefiyle müşerref oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

NECİDLİLERİN İHANETİ

Enes bin Malik (r.a.) anlatıyor:

— Necid'den bir topluluk Resulüllah'ın huzuruna geldiler ve İslâmiyeti kabul etmek istediklerini, fakat hiçbir şey bilmediklerini, kendilerine birkaç tane îslâmiyeti öğretecek muallim verilmesini istediler.

Hazreti Peygamber, Eshab-ı Suffe'den 70 kişiyi Necidlilere Kur'an öğretmekle vazifelendirdi. Necidliler 70 kişi ile beraber yola çıktılar. Yolda niyetlerinin İslâmiyeti kabul etmek olmadığı, asıl niyetlerinin eshabı öldürmek olduğu anlaşıldı. Yolda sakladıkları silâhları çekerek 70 kişiyi de kılıçtan geçirdiler.

Eshab-ı Suffe (Mescidi Nebi'de toplanıp, işleri güçleri Kur'an okuyup öğrenmek ve öğretme olan sahabe) hallerinden pişmanlık duymuyorlar, bilâkis memnun oluyorlardı. Onlar sadece:

— Ya Rabbi! Biz senden razıyız, sen de bizden razı ol. Bizim bu halimizi Resulümüze bildir, diye dua ediyorlardı.

Cebrail Aleyhisselâm gelip durumu Resûlüllah'a haber verdi. Resûlüllah da orada bulunan eshaba durumu anlattı.

Enes (r.a.) dayısı Haram bin Milhan'ın da öldürülen Eshab-ı Suffe'nin içinde olduğunu ve mızrak başına saplandığı zaman:

— Ka'be'nin Rabbine yemin ederim ki, şehadet şerbetini tattım, dediğini rivayet etmektedir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EV SAHİBİNİN YÜZÜNE TÜKÜRDÜ

Büyüklerden biri vefat eden zengin bir dostunun oğlunu ziyarete gitmişti. Evde otururlarken bir ara misafiri karşısında oturan dostunun oğlunun yüzüne «Şap» diye tükürdü.

Çocuk neye uğradığını şaşırmıştı. Bir taraftan yüzündeki tükürüğü silerken bir taraftan da misafirin yüzüne ters ters bakmaya başladı.

Misafir hiç istifini bozmadan:

— Evet kusura bakma, tükürmem icâb etmişti. Bir etrafa halılara, bir de senin yüzüne baktım etraf cenin yüzünden daha temiz geldi. Halıları kirletmektense pis yüzüne tükürmeyi tercih ettim, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EBUBEKİR'İN CİĞERİ

Hazreti Ebubekir'in komşuları:

— Ya Resûlallah! Ebubekir her akşam evinde ciğer kebabı yapıp yediği halde, bize bir lokma bile vermiyor. Biz onun komşuları olarak şikâyetçiyiz, dediler.

Hazreti Resûlüllah:

— Bundan sonra yine ciğer yediğini anlarsanız, bana da haber verin o yemek başında iken baskın yapalım, buyurdu.

Aradan birkaç gün geçmişti ki, bir sahabi gelip:

— Ya Resûlallah! Şu anda evden yine ciğer kokusu gelmeye başladı. Pişiriyor olması lâzım, dedi.

Peygamberimiz meselenin hakikatini eshaba söylemiyor, gözleri ile görmelerini istiyordu. Hep beraber Ebubekir'in evine gittiler. Eve yaklaştıklarında hakikaten evden ciğer kokusu gelmeye başlamıştı. Kapıyı çalıp içeri girdiler,

baktılar ki, Hazreti Ebubekir'in evinde ciğer değil, bir parça et bile yok. Eshap hayret içinde kalmıştı.

Resûl-ü Ekrem meseleyi şöyle izah etti:

— Ebubekir'in yediği, sizin bildiğiniz ciğerlerden değildir. Onun kendi ciğeri Allah korkusundan yanıp - tutuşmakta, siz ise onu ciğer pişirip yiyor sanmaktasınız.

Şikâyet eden eshap mahcup, Resûlüllah memnun vaziyette ayrıldılar.

*** * ***

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İMAN EDENİ ÖLDÜRDÜ

Eshaptan Ebû Katâde'nin kumandanlığında bir harp yapılıyordu, îslâm ordusunda bir de münafık vardı. Bu münafık hakikatte Allah için değil, kan dâvası güttüğü bir adamı öldürmek için harbe iştirak etmişti.

Hakikaten savaş meydanında, hep müşriklerin ordusunda bulunan o kan düşmanının peşini takip ediyor ve her fırsatta onu öldürmek istiyordu. Bir ara tam karşı karşıya geldiler. Münafık daha avantajlı durumda idi. Kılıcını çekip müşriğin üzerine hücum ettiği zaman o:

— Eşhedü enla Ilâle İllallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve Resûlühü, deyip müslüman oldu.

Fakat münafık onun bu sözlerine hiç kulak bile vermeden başını kesti ve yere serdi. Adam ölmüştü. Bunu gören bazı eshap üzüldüler ve durumu harpten döndüklerinde Peygamber Efendimize bildirdiler.

Hazreti Resul:

— İman eden bir kimseyi niçin öldürdün? diye sordu. Münafık:

— Ya Resûlallah! O kalben iman etmemişti, sadece ölümden kurtulmak için dille söyledi, dedi.

Peygamberimiz:

— Hel şakakta kalbehû? (Kalbini yarıp baktın mı?) buyurunca, münafık:

— Kalbini yarsam ne çıkardı? Kalb bir et parçası değil mi? dedi. Bunun üzerine Resûlüllah çok hiddetlendi ve:

— Sen kalbden anlamaz, dile inanmazsın. Nasıl olacak böyle?, buyurdu.

Bu sefer münafık korktu ve:

— Ya Resûlallah! Beni Allah affetsin, dedi.

Peygamber Efendimiz onun hakiki iman sahibi olmadığını bildiği için:

— Allah seni affetmesin, buyurarak huzurundan kovdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

Hz. SÜLEYMAN'A HÜDHÜD'ÜN TAVSİYESİ

Hem peygamber, hem Sultan olan ve bütün canlı varlıkların dilinden anlayan Süleyman Aleyhisselâm'a Allah tarafından bir melek gelip:

— Ya Süleyman! Bu su sana Allah tarafından gönderildi. Eğer bu hayat suyundan içersen, kıyamete kadar yaşayacaksın. İçmezsen ecelin geldiği zaman öleceksin. Hangisini tercih edersin? dedi.

Süleyman Aleyhisselâm cevap vermek için melekten biraz mühlet istedi. Melek Hazreti Süleyman'ın isteğini kabul edip gitti.

Süleyman Aleyhisselâm bu meseleyi danışmak için bütün canlılardan heyetler toplayıp hepsinin fikrini sordu. Bütün canlı varlıklar, Hayat Suyundan içmesini ve kıyamete kadar yaşamasını tavsiye ettiler.

Onlar:

— Eğer bu suyu içer de kıyamete kadar yaşarsan, Allah için daha çok amel işlersin ve daha çok sevap kazanırsın, diyorlardı.

Hazreti Süleyman, hayvanların içinden gelip gelmeyen var mı, diye iyice bir kontrol ettiğinde Hüdhüd kuşunun gelmediğini farkedip:

— Onlardan da bir heyet gelsin!, diye emir verdi.

Biraz sonra Hüdhüd kuşu da Süleyman Aleyhisselâmın huzuruna geldi. Mesele ona da sorulduğu zaman Hüdhüd şöyle cevap verdi:

— Benim fikrime kalırsa içmemen ve zamanı gelince ölmen daha hayırlıdır. İçersen kıyamete kadar yaşayacaksın ama, senin sevdiklerin hep ölecekler ve sen kıyamete kadar onların acısını içinde hissedeceksin. İyisi mi, içmeyip ölmek ve Allah'ın ahirette hazırladığı nimetine daha kısa bir zamanda kavuşmak daha iyidir, dedi.

Süleyman Aleyhisselâmın bu fikir daha hoşuna gitmişti. Melek tekrar geldiğinde, içmek istemediğini ve zamanı geldiğinde Ölmeyi tercih ettiğini bildirdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İMAM EBU YUSUF VE HAMAMCI

Ebû Yusuf fakir bir aile çocuğu idi. Binbir güçlük içinde tahsiline devam ediyor ve tek teselliyi, hocası İmam-ı A'zam'm:

— İlim azizdir, sahibini de aziz eder, sözünde buluyordu.

Talebeliği zamanında bir gün hamama gitmişti. Hamamdan çıkarken üzerinde hamamcıya verecek para çıkmadı. Hamamcı bütün ısrarlarına rağmen parasız göndermiyordu. Her ne kadar:

— Şimdi yanımda yok, bana müsaade et sonra getiririm. Ben talebeyim, istersen sana bir ilmi mesele, öğreteyim dediyse de hamamcıya tesir etmedi.

Hamamcı en sonunda ayakkabısını rehin alıp İmam-ı Ebû Yusuf'u yalın ayak gönderdi. Ancak para bulup getirdiği takdirde ayakkabısını alabilecekti.

Bu hâl İmam'ın çok ağrına gitmişti:

— Bir hamamcıya bile sözümüz geçmiyor, paran olmazsa rezil olursun, diyerek ilim tahsilinden vazgeçti ve para kazanmanın yollarını aramaya başladı.

İmam-ı Yusuf'un bu kararı hocasını çok üzmüştü. Ebû Yusuf'u aradı, buldu ve hamamcının parasını vererek ayakkabıyı da aldırdı.

Aradan zaman geçmiş, Ebû Yusuf, hakikaten İmam-ı Ebü Yusuf olmuştu. Medreselerde talebe okutmakta ve insanlığın bir çok müşkülünü çözmekte idi.

Bu arada hamamcının başı derde girmişti. Çünkü o:

— Bir kızım olur, onu da evlendirirsem paha biçilmeyen bir cehiz hazırlarım, diye va'detmişti.

Allah ona bir kız evlât verdi ve düğün zamanı da gelip çattı. Fakat bir türlü va'dini yerine getiremiyor, dünyada paha biçilmeyen bir şey bulamıyordu. Kime derdini açtı, hangi ilim adamına danıştı ise derdine kimse çare bulamamıştı. Bir gün bir ahbabı:

— Sen git, falan yerde bir alim var, derdini ona anlat. Bu işe bir çare bulursa o bulur, dedi. Hamamcı tarif edilen yere gitti, sordu - soruşturdu, o zatın medresede talebe okuttuğunu öğrenip doğru medreseye gitti. Medreseye varıp kapıyı çalıp içeri girince Ebû Yusuf hamamcıyı tanıdı ama, hamamcı onu tanımamıştı. Derdini anlatıp kendisini kurtaracak fetvayı vermesini istedi.

Ebû Yusuf, hamamcıyı dinledikten sonra:

— Sizin sorunuz çok kolay, yalnız bu talebelere şu kadar yardımda bulunacaksınız, deyince hamamcı derdine çare bulunduğu için sevinçten uçuyordu sanki.

Hamamcı bütün şartları kabul ettikten sonra Ebû Yusuf rahimehullah:

— Kızının çehizine bir Kur'an-ı Kerîm al koy. İşte kıymetine paha biçilmeyen tek şey budur, diye fetvayı verdi.

Daha sonra iş kendisini tanıtmaya gelmişti:

— Sen bir zaman hamamına giren bir talebeden, parasının yerine ayakkabısını almıştın. Fakat şimdi hamam parasının bin mislini vermeye razı oldun. Ondan dolayı ben senden talebelere yardım istedim, deyince hamamcı da karşısındakinin kim olduğunu tanımıştı.

Bu mesele îmam-ı A'zam Hazretlerinin kulağına gitti. Hazreti îmam, talebesinin bu buluşunu çok beğenmişti. «İlim azizdir, sahibini de aziz kılar» sözü ise bir keramet olarak zuhur etmişti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MISIRLI ZÜNNÜN (K.S.)

Mısır'da müthiş bir kuraklık olmuş ve millet susuzluktan müşkül durumlara düşmüştü. Hatta Nil Nehrinin bile kurumasından korkuluyordu. Halk yağmur duasına çıkmaya karar verdi. Fakat günlerce yağmur duası yapıldığı halde yağmur yağmıyordu. Halktan bir zat, zamanın mânevi reislerinin Zünnün-ü Mısrî Hazretlerinin huzuruna çıkıp:

— Ya üstad! Görüyorsun ki, günlerce yağmur duasına çıktığımız halde bir türlü yağmur yağmadı. Bizim duamız kabul olunmuyor, siz bir himmette bulunsanız da yağmur yağsa. Büyüklerin duası her zaman makbuldür, dedi.

Kendisinden yağmur duasına çıkması istenen Zünnün Hazretleri Mısır'ı terkedip Medyen'e gitti. Aradan çok geçmeden yağmur da yağmaya başladı. Mısır'a bol miktarda yağmur yağdığını duyan Zünnün Hazretleri geri geldi.

Kendisinden neden Mısır'ı terkettiği soruldu. O:

— Kötülerin işlediği günahlar yüzünden kurtların, kuşların rızıkları darlaşır, yağmur yağmaz olur, kıtlık başlar. Benden yağmur duasına çıkmam istendi, ben de bu beldede benden daha

günahkâr adam yoktur, olsa olsa bu kıtlığa sebep ben olmam lâzım, dedim ve Mısır'i terk ettim, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ HAMZA'NIN İMANI

İslâmın baş düşmanlarından Ebû Cehil, bir gün Hazreti Resûlüllah'ı tenha bir yerde buldu, bir hayli hakaret ettikten sonra hırsını alamayarak başına taşla vurup yardı. Resûlüllah'ı, başının kanlar içinde eve gitmekte olduğunu gören bir Müslüman kadın oturup sokak ortasında ağlamaya başladı.

Hazreti Hamza, o zamana kadar henüz İslâmiyeti kabul etmemişti. Sokaktan geçerken bir kadının ağlamakta olduğunu görüp, niçin ağladığını sordu. Kadın gördüklerini ona bir bir anlattı. Kadını sonuna kadar dinleyen Hazreti Hamza, doğru Ebû Cehil'in bulunduğu meclise gitti. Hazreti Hamza, pehlivan yapılı ve cüsseli bir vücuda sahipti. Onun heybetinden herkes korkar ve saygı duyardı.

Ebû Cehil, Hamza'nın geldiğini görünce şüphelendi ve korkuya düştü. Çünkü Hazreti Hamza'nın yüzü gülmüyordu. Doğru, yaptıklarını avenelerine böbürlenerek anlatan Ebû Cehil'in üzerine yürüdü ve elindeki yayıyla vurmaya başladı. Bir hayli hırpaladıktan, hatta başını kanlar içinde bıraktıktan sonra:

— Bundan böyle Muhammed'e bir kötülük yapayım demeyiniz. Her kim ona bir kötülük yaparsa karşısında beni bulur, dedi.

Oradan ayrıldı.

Ebû Cehil'e niçin Hamza'ya karşı koymadığını sorduklarında, o:

— Sakın ha dokunmayın, bizim tarafımızda bir o kaldı. O da giderss İslâmiyet bir misli daha kuvvetlenir ve biz zarar ederiz, diyor avenelerine...

Ona karşı koymamaları için sık sık tenbihte bulunuyordu. Hazreti Hamza, Ebû Cehil'i kanlar içinde bırakıp doğru Resulüllah'ın yanına vardı ve:

— Ya Muhammed! Hiç üzülme, senin intikamını ondan daha fazlasıyle aldım, dedi.

Resûlüllah'tan:

— İyi etmişsin, diyeceğini bekliyordu. Peygamber Efendimiz:

— öyle yapmakla eline ne geçti? dedi. Hazreti Hamza:

— Benim böyle yapmamdan memnun olmadın mı yoksa? diye sorunca Efendimiz:

— Hayır! Beni memnun etmiş sayılmazsın, diye cevap verdi. O:

— Öyle ise seni ne memnun eder? Ben senin düşmanının başını yardığım halde memnun olmuyorsun, dedi.

Resûlüllah (s.a.v.):

— Beni senin İslâmiyeti kabul etmekliğinden başka hiçbir şey memnun etmez. Ancak sen hidayeti kabul edersen beni memnun edersin, deyince, Hazreti Hamza:

— Ya Muhammed! öyle ise bana îslâmiyeti anlat, ben Müslüman olacağım, dedi.

Peygamber Efendimiz, Şehadet getirdi, o da beraber «Eşhedü enla ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühû ve resûlüh» deyip İslâmiyeti kabul etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DEVEYE BİLE SİNEK KONMASIN

Hazreti Ali Kerremellahü Veçhe bir elinde katran bardağı, öbür elinde bir paçavra olduğu halde sür'atle gitmekte olan Hazreti Ömer'e rastlayıp:

— Nereye böyle ya Ömer! diye seslendi. Hazreti Ömer, elindeki bezi gösterip:

— Bu örtü yaralı bir deveden düşmüş. Yaralı olduğuna göre şimdi onu sinekler rahatsız etmektedir. Şu elimdeki katranı onun yarasına süreceğim ki, sinekler onu rahatsız etmesin, dedi.

Hazreti Ali'nin:

— Ya Ömer! Senden sonraki halifelere adalete dair hiçbir şey bı-rakmıyacak mısın? demesi üzerine de:

— Ya Ali! Sen ne dersin, ben şu anda o kadar ağır bir yükün altındayım ki, Dicle Nehrinin köprüsü delinse de, oradan geçen bir hayvanın ayağı kırılsa, Allah'ın beni hesaba çekeceğinden korkarım, dedi ve deveye yetişmek üzere yoluna devam etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HABBAB'IN İNTİKAMI

Ümmü Ammar isminde bir müşrikin, Habbab isminde bir kölesi vardı. Bu köle îslâmiyeti kabul etmişti. Ümmü Ammar her ne kadar ona dininden dönmesi için baskı yaptı ise de kabul

etmiyordu. Hattâ işkencede o kadar ileri gitti ki, başını ateşle dağlamaya başladı. Artık işkenceye dayanamayan Habbab, durumu Resûlüllah (s.a.v.)'e bildirdi.

Hazreti Resul:

— Ya Rabbi Habbab'a yardım eyle, diye dua etti.

Bu duadan sonra çok geçmeden müşrik Ummü Ammar hastalandı. Doktorlar başının ateşle dağlanmasını, aksi takdirde hastalıktan kurtulmasının imkânsız olduğunu söylediler.

Ummü Ammar'ın başka kölesi olmadığı için Habbab'a başını ateşle dağlatmaya başladı...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

FATİH'İN SÜNNET DÜĞÜNÜ

Fatih Sultan Mehmed Edirne'de büyük bir sünnet düğünü tertiplemiş ve düğüne zamanın ileri gelen ilim adamlarını da davet etmişti. Alimler arasında Fatih'in hocaları; Molla Güranî ve Molla Hüsrev de vardı.

Hazreti Fatih, yemekte Molla Güranî ile beraber sofraya oturdu. Yemek esnasında Hocası Molla Güranî Fatih'e şu nasihatta bulundu

— Haramdan perhiz eyle!..

Bunun üzerine Fatih Sultan Mehmed:

— Hocam, bu sözünle eğer sarayda haram lokma yendiği fikrini söylemek istiyorsanız, şu anda siz de o haramdan yiyorsunuz, dedi.

Molla Güranî cevabı yapıştırdı:

— Benim önüme helâli, sizin önünüze haramı isabet etmiştir! dedi.

Bu söz karşısında diyecek bir şey bulamayan Fatih, bu sefer yemek arasında hocası görmeden önlerindeki tabağı değiştirdi. Hoca yemeğe devam ediyordu ve Fatih'in bu hareketini görmemişti.

Biraz sonra Fatih:

— Hocam, artık haram yediğinizde şüphe kalmadı. Çünkü ben biraz evvel tabakları değiştirmiştim, dedi.

Hoca yine çıkış yolu buldu: -.

— Siz bana haram nasip olmaması için böyle yaptınız. Çünkü sizin önünüzdekinde haram, benim önümdekinde ise helâl lokma kalmadığı bir zamanda siz tabağı değiştirdiniz. Sizin yediğiniz haram, benimki ise helâldir, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KALBİ HURMA İLE MUTMAİN OLUYORMUŞ

Vehb bin Munebbih (r.a.)'den rivayet olundu. Buyurdu ki:

— Beni İsrail'den bir âbid vardı. Uçyüz sene ibadet etmişti. Üçyüz sene sonra:

— Ya Rabbi! Bana vahiy gönder, diye dua etti. Rabbülâlemin o âbid'e bir hurma ağacı ihsan etmiş, bütün rızkını o ağaçtan verirdi. Böyle dua etmesi üzerine Allah tarafından:

— Senin kalbin benden başkasiyle mutmain olduğu için sana vahiy göndermem, diye bir nida geldi.

O âbid, rızkını temin ettiği hurmanın kendisine yettiğini düşünmüştü. Bu yüzden vahiy gelmiyordu.

— Ya Rabbi! Benim kalbim senden başka neyle mutmain oluyor?, diye iltica ettiğinde Allah tarafından şöyle nida geldi:

— Senin kalbin o yediğin hurma ile mutmain oluyor.

Bunun üzerine âbid hurmayı kökünden kesti ve «Ne olursa olsun, isterse aç kalayım» deyip tam tevekkülle ibadete başladı. Ondan sonra da Allah tarafından vahiy gelmeye başladı. Ve bir vahiyde:

— Ey kulum! Benim kullarıma ihsan ettiğim bir kadir gecesi vardır ki, o gecede yapılan ibadet senin yaptığın bütün ibadetlerden efdaldir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞARABIN ASLI

Nuh Aleyhisselâm, bir üzüm ağacı dikmişti. Ağaç yeşermedi. Şeytan-ı Aleyhilla'ne Hazreti Nuh'un huzuruna çıkıp:

— Ya Nuh! Bana müsaade et, bu ağacın dibine yedi şey keseyim, bu ağaç yeşersin, dedi.

Nuh Aleyhisselâm müsaade etti. Şeytan da o ağacın dibine; bir arslan, bir maymun, bir kelb, bir horoz, bir tilki, bir ayı, bir kedi, kesip o üzüm ağacının köküne kanlarını akıttı. Üzüm ağacı anında yeşillenmeye başladı ve yetmiş renkli üzüm verdi. Halbuki o zamana kadar o ağacın meyvesi yalnız bir renkli idi.

Bundan dolayıdır ki, şarap içen kimse arslan gibi şecaatlı, tilki gibi kurnaz, kaplan gibi öfkeli, maymun gibi maskara, kelb gibi yırtıcı, tilki gibi intikamcı, horoz gibi bağırıcı olur, derler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KÖLENİN SADAKASI

Mansur bin Hammad (K.S.) Hazretleri bir gün va'zediyordu. Vaaz esnasında bir dilenci gelip:

— Ben dört dirhem isterim, dedi. Mansur Hazretleri:

— Bu kimseye kim dört dirhem verirse, ben de ona dört dua ederim, buyurdu.

O zaman mescidin bir köşesinde oturmakta olan zenci bir köle kalkıp:

— Ya Mansur! Benim için dört dua edersen dört dirhemi veririm, dedi.

Hazreti Mansur:

— Evet! Sana dört dua ederim, dedi.

Köle de çıkarıp dilenciye dört dirhemi verdikten sonra şöyle söyledi:

— Ya Mansur! Benim efendim yahudidir, onun Müslüman olması için dua et, benim kölelikten kurtulmam için dua et, Rabbimin beni kendi fazlından zengin kılması için dua et, Rabbimin günahlarımı affetmesi için dua et, dedi.

Şeyh Hazretleri kölenin istediği gibi dua etti. Şeyhin duasından sonra mescidden ayrılan köle doğru sahibinin yanına varıp meseleyi anlattı. Bu durum sahibinin çok hoşuna gitmişti:

— Şu andan itibaren seni malımdan azad ettim. Bu güne kadar ben senin efendin idim, bu günden sonra sen benim efendimsin, deyip «Eşhedü enla ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve Resûlüh» deyip Müslüman oldu. Bütün malıma seni ortak ettim, fakat senin dördüncü isteğine ben kadir olamam. O Allah'ın bileceği iştir, dedi.

O anda onlara gaipten şöyle bir ilham geldi:

— Müjdeler olsun; ikiniz ve Şeyh Mansur ateşten kurtuldunuz.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SALAVATIN EHEMMİYETİ

Bir zahid Efendimiz (Sallallahü aleyhi vesellem)'i rüyada gördü. Peygamberimiz ona dönüp bakmıyordu bile... Zahid:

— Ya Resûlallah! Sen beni tanımıyor musun? dedi. Efendimiz:

— Tanımıyorum, buyurdular.

— Sen bana dargın mısın ya Resûlallah!?, dedi. Efendimiz:

— Dargın değilim, buyurdular. O zaman zahid:

— Ben filân zahidim, dedi. Resûlüllah (s.a.v.):

— Ben seni tanımıyorum, buyurdu.

Zahid:

—- Ya Resûlallah! Ben ulemadan işittim; buyururlar ki, Nebî ümmetini, ana - babanın evlâtlarını tanıması gibi bilir, derlerdi.

Peygamber Efendimiz:

— Ulema doğru söyledi! Nebî ümmetini ana-babadan daha iyi bilir, lâkin Nebiye salavat okuyan ümmetini bilir, buyurdu.

Bu hâdiseden o zahidin Peygamberimize salavat getirmeye lüzum görmediği ve Peygamberimizin onu ikaz ettiği anlaşılmaktadır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞEYTAN, ARKADAŞLIĞI KABUL ETMEDİ

Adamın biri sahrada dolaşırken, şeytan ona arkadaş oldu. Adam öğle namazını, ikindi namazını, akşam namazını ve yatsı namazını kılmadı. Uyuma vakti geldi, adam yatıp uyumak istedi. O zaman şeytan adamdan uzaklaşmaya başladı.

Adam:

— Benden niye kaçıyorsun? diye sordu. Şeytan cevap olarak:

— Ben ömrümde bir kere Allah'a asî oldum ve ondan dolayı da Allah'ın huzurundan kovuldum. Sen ise bir günde beş kere isyan ettin. Ben Allah'ın sana gadap edip, senin arkadaşın olmam hasebiyle beni de kahretmesinden korkarım, dedi ve arkadaşlığı kabul etmeyip uzaklaştı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

RAZZAK-I ALEMİN DOYURMASI

İbrahim Edhem Hazretleri bir gün sahraya çıkmıştı. Bir suyun başına orada yemek yemek için sofrasını yaymıştı. Bir karga gelip sofrasından bir ekmek alıp dağa doğru uçup gitti, İbrahim Edhem onu takip etmeye başladı. Dağda karganın indiği yeri bulup oraya vardı Baktı ki, elleri kolları ve ayakları bağlı bir adam... Karga getirdiği ekmeği adama bölüp bölüp veriyor.

İbrahim Edhem gelip adamın ellerini ayaklarını çözdü. Adam başından geçenleri şöyle anlattı:

— Ben tüccardım, eşkiyalar beni bağladılar ve bütün mallarımı alıp gittiler, yedi gündür buradayım. Yedi günden beri bir karga bana ekmek getiriyor, ben de onunla karnımı doyuruyorum. Yedi günden bu yana ise bir an aç kalmadım.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

RAMAZAN VE ŞEVVAL ORUCU

Süfyan-ı Sevrî anlatıyor:

— Ben Mekke-i Mükerreme'de üç sene oturdum. Mekkelilerden bir kimse her gün Haremi Şerife gelir, tavaf eder, namaz kılar ve sonra bana selâm verip giderdi. Ben bu kimse ile tanıştım. Bir gün o kimse beni yanına çağırdı. Bana dedi ki:

— Ben öldüğüm vakitte kendi elinle beni yıka, namazımı kıl ve defneyle. O gece de beni terk etmeyip kabrimde gecele. Münkireynin suali anında bana Tevhîd'i telkin et!, dedi.

Ben de o kimsenin istediklerini yapmayı kabul ettim. Bana emrettiğinin aynını yaptım: Kabrinde geceledim. O gece uyku ile uyanık arasında iken:

— Ya Süfyan! Beni korumaya ve senin telkinine ihtiyaç kalmadı, diye bir ses işittim.

O zaman:

— Ne sebeple bu lütfa eriştin, diye sordum. Bana cevap olarak:

— Ramazan-ı Şerifin orucunu tutup Şevval'den altı gün daha eklemem sebebiyle, dedi.

O zaman ben uyandım. Yanımda kimseyi göremedim. Abdest aldım, namaz kıldım, uyudum; böylece üç kerre gördüm. Bildim ki bu Rahmanidir; şeytandan değildir. O zaman da kabrin yanından ayrıldım ve: «Ya Rabbi! Beni Ramazanın orucuna ve Şevval'den altı gün orucuna muvaffak kıl» diye dua ettim. Allahü Teâlâ Hazretleri beni de muvaffak kıldı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YETİM ÇOCUKLARI GÖZETMEK

Enes bin Malik (radıyallahü anh) Hazretlerinden rivayet olundu.

Aleyhissalâtü vesselam Efendimiz bayram namazını kılmak için hâne-i saadetlerinden çıktılar. Hemen gördüler ki, bir çok çocuk toplanmışlar oynuyorlar. Onlarla beraber olup da oyuna katılmayan ve ağlayan bir çocuk gördü. Elbisesi eski idi. Aleyhissalâtü vesselam Efendimiz:

— «Ey oğul! Sen niçin onlarla beraber oynamazsın?» diye sual buyurdular.

Sabi, Resûlüllah Efendimizi tanımadığından:

—- Babam falan gazada Resûlüllah ile beraberken şehîd oldu. Annem başka biri ile evlendi. Annemin kocası benim malımı yedi ve evimden de çıkardı. Şu anda yiyecek, içecek ve kalacak bir şeyim olmadığından babamın yokluğunu hatırladım, babası olan şu çocuklara bakarken ağladım, dedi.

Aleyhisselâtü vesselam Efendimiz o sabinin elinden tutup: __ Razı olur musun ben sana peder olsam ve (Hazreti) Aişe validen olsa, (Hazreti) Ali amcan olsa Hasan'la Hüseyin sana kardeş olsalar, Fatıma sana kız kardeş olsa? buyurdu.

Sabi o zaman bu tesadüf ettiği kimsenin Âlemlerin Efendisi Muhammed Aleyhisselâm olduğunu anladı:

— Niçin razı olmam ya Resûlallah!, dedi.

Bunun üzerine Nebî aleyhisselâm o çocuğu alıp hanei saadetlerine götürdüler. Güzel elbiseler giydirip karnını doyurdular. Güzel kokular sürdüler. Çocuk dışarı sevinçle çıktığında, diğerleri:

— Biraz önce ağlıyordun, şimdi ise sevinçlisin. Buna sebep nedir acaba? dediler.

Sabî:

— Ben biraz önce açtım şimdi doydum. Biraz önce çıplaktım, şimdi giyindim. Biraz önce benim babam yoktu, şimdi ise benim babam Nebî aleyhissalâtü vesselâm'dır. Hazreti Aişe validem, Hazreti Hasan ve Hüseyin kardeşlerim, Hazreti Fatıma benim kız kardeşimdir. Hiç ben sevinmez miyim? dedi.

O zaman o çocuklar:

— Keşke bizim babalarımız da gazada şehîd olaydılar ve biz de bu çocuk gibi olaydık, dediler.

Sonra Nebî aleyhisselâmm vefatında o sabî dışarı çıkarak:

— İşte ben şimdi yetimim, dedi.

Bunu duyan Hazreti Ebû Bekir, onu kendi hanesine getirip evlât edindi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAKLA BÂTIL GİBİ

Bir gün Sultan Süleyman'ın huzuruna bir sivrisinek gelip zıvıldamaya başlar. Süleyman Peygamber iyice dinler ki, bazı şikâyetleri var.

Padişahın parmağının başında dertlerini sayan sivrisinek:

— Ey ins-ü cin peygamberi ve sultanı, ey bütün yaratıklara, suya, rüzgâra, yağmura, kurda, kuşa velhâsıl bütün mahlûkata hükmeden hükümdar! Sen her dertlinin derdini dinler, her hakimin hakkını haksızdan alır, haklıya verirsin. Bizim de senden bir dileğimiz var, ne olur buna da bir çare! Bize ne bağda, ne bahçede, ne ağaçların, taşların başında velhâsıl hiçbir yerde rahat yüzü yok. Eğer bizim bu derdimize çare bulursan ömrümüz boyu, hatta kıyamete kadar sana dua edeceğiz, diye dertlerini saymaya başlar.

Sultan Süleyman bütün dertlerini ortaya döken sivrisineğe:

— Evet! Anladık ama, bu derdiniz ve şikayetiniz kimden sizin?, diye sorar.

Sivrisinek melül - mahzun cevap verir:

— Sultanım, bizim bu şikâyetimiz rüzgârdandır. O sanki bize düş-manmış gibi nereye gitsek kovalıyor ve rahat yüzü göstermiyor.

Süleyman Aleyhisselâm:

— Haklı olabilirsin... Fakat Allah tarafından bana emir var; «Hem şikâyet eden, hem de hakkında şikâyet olunan mecliste hazır bulunmazsa, sakın hüküm verme» buyurdu. Bu sebepten hasmını da buraya getirmezsen dâvana bakamam. Git hasmını çağır, gelsin. Ancak ondan sonra hükmedebilirim, der.

Sivrisinek:

— Sultanım haklısınız. Nasıl olsa herşey senin emrinde; emredin gelsin, der.

Sinek kabul ettiği için Sultan Süleyman rüzgâra:

— Ey seher yeli, es bakalım bu tarafa!, diye emreder.

Rüzgâr itiraz edecek değildir tabii... Esmeye başlar. Esmeye başlar ama, sivrisinek de gitmeye başlar. Sineğin parmağının başından kaybolduğunu gören Sultan Süleyman:

— Dur! Nereye gidiyorsun, der.

— Padişahım, derdimiz zaten onun gelmesinden değil mi? Onun olduğu yerde ben nasıl durabilirim. Onun yokluğu benim varlığım, onun varlığı ise benim yokluğum demektir, sözlerini ancak Süleyman Aleyhisselâm'a duyurabildi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ZEKAT, MALI KORUR

Hazreti Peygamber Efendimiz, bir gün ashabına zekâtın faydalarından bahsediyor:

— Zekât malınızı manevî bir kal'a ile kal'alar ve muhafaza altına alır, buyuruyordu.

Yoldan geçmekte olan bir Nasranî, bu sözleri duydu ve denemeye karar verdi; eve gitti nesi varsa zekâtını ve sadakasını ayırdı; fakir-fukaraya taksim etti. Bu sıralarda onun bir ortağı ticaret maksadıyla sefere çıkmıştı. Hristiyan:

— Eğer diyordu, Muhammed'in dediği doğru çıkarsa onun hak peygamber olduğuna karar verir dinini kabul ederim, yok eğer bu kadar malı taksim ettiğim halde bir aidesi olmazsa, kılıcımı alır onunla har-bederim, diyordu.

Hristiyan, verdiği sadakanın neticesini beklerken ortağından bir mektup aldı. Mektupta:

— Maalesef yolumuzu eşkiyalar kesti ve kervanda ne varsa herşeyi aldılar, deniyordu.

Hristiyan beyninden vurulmuşa döndü. Kılıcı aldığı gibi Hazreti Muhammed'i öldürmek üzere yola çıktı. Pür - hiddet yoluna devam ederken ikinci bir mektup daha geldi ortağından. Orda ise şöyle yazıyordu:

— Daha evvel size yazdığım mektup tamamen ters çıktı. Bizim devenin biri sakatlanmış ve ben kervandan birkaç yüz metre geride kalmıştım, önümdeki kervanın tamamen yağma edildiğini görünce mutlaka beni de yakalarlar diye sana birinci mektubu yazmıştım. Fakat ne hikmetse beni görmeden çekip gittiler ve bizim malımız eşkiyalardan böylece kurtuldu. Hiç müteessir olmayınız sağ-salim yolumuza devam ediyoruz.

Adam ortağından bu haberi alınca, doğru Resûlüllah'ın huzuruna varıp:

— Ya Resûlallah! Bana İslâmiyeti tarif et. Senin söylediklerini denedim ve faidesini gözlerimle gördüm. Artık Müslüman olmak istiyorum, der ve şehadet getirip Müslüman olur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SAĞIRIN HASTA ZİYARETİ

İyi kalbli sağır bir adam, komşusunun hasta olduğunu duyup ziyaretine gitmek istemiş ve kendi kendine:

— Ben sağırım, o ise hasta... Adamın sesi zaten zor çıktığı için fazla zorlamaya gerek yok. Hastaya sorulan şeyler ve alınan cevaplar zaten bellidir. Ben nasılsınız derim, o iyiyim, der. Ben de ne yiyorsunuz derim, o bir yemek ismi söyler, ben de afiyet olsun, derim... Doktorlardan tedaviye kim geliyor, derim, o bir doktor ismi söyler. Ben de iyi bir doktor derim, olur biter, diye düşünür ve hastayı ziyarete varıp baş ucuna oturur.

— Nasılsınız?

Dîye hâl-hatır sormaya başlar. Hasta inleyerek:

— ölüyorum, diye cevap verince, sağır hazırlandığı gibi:

— Oh, oh çok güzel çok güzel... Memnun oldum, diye mukabele eder.

Hasta sinirlenir:

— Bu ne demek, adam ölmemi istiyor galiba?, der.

Adam tekrar sorar:

— Ne yiyebiliyorsunuz?

Hasta sinirli sinirli:

— Zehir yiyorum!, der.

Sağır onun bir yemek ismi söylediğini sanıp:

— Afiyet olsun çok güzel, inşallah daha iştahınız açılır, der. Hasta büsbütün çileden çıkar.

Sağır adam sormaya devam eder:

— Tedavi için hangi doktor geliyor?

Hasta:

— Hadi be defol şurdan, Azrail geliyor, Azrail!... diye cevap verir.

Sağır:

— Çok iyi, bilgin tecrübeli bir doktor. İnşallah iyi gelir, deyince, hasta artık dayanamaz.

— Kahrol!!!

Diye bağırır. Sağır ise komşusunun hakkini yerine getirmiş bir insanın sevinci içinde ayrılır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HASAN BASRİ HAZRETLERİ VE PAPAZ

Hasan-ı Basrî Hazretleri ile bir papaz münazaraya tutuşurlar. Hasan-ı Basrî Hazretleri hak dinin ancak İslâmiyet olduğunu ve o gelmekle diğer dinlerin hükümlerinin Allah tarafından iptal edildiğini, her ne kadar delilleri ile ortaya koydu ise de papaz bir türlü kabul etmez.

En sonunda Hasan-ı Basrî Hazretleri, papaza:

— İkimiz de elimizi ateşe sokalım, hangisi yanmazsa onun dediği doğrudur, der.

Tabii papaz korkar ve elini ateşe sokmağa yanaşmak istemez. Bu sefer Hasan-ı Basrî Hazretleri ateşin başında münakaşa yaparlarken tutar papazın elini zorla ateşe sokar. Fakat hayret! Bu sefer papazın eli de yanmaz. Papaz hayretler içinde Hasan-ı Basrî Hazretlerinin yüzüne bakarken içine:

— Senin elin Kur'an okuyan bir ele değdi. Ondan dolayı ateş onu yakmaz oldu, diye ilham gelir.

Hasan-ı Basrî'nin açık kerametini ve îslâmın mucizesini gözleriyle gören papaz «Eşhedü enla ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden Abdühü ve Resûlüh» deyip îslâmiyeti kabul eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİR MÜHTEDİ

Bütün dinleri ve bu arada îslâmiyeti de tetkik eden, Kur'an-ı Kerîm'i inceleyerek, Hak din olduğuna kanaat getirdiği için Müslüman olan bir Alman, İslâm dininin doğuş yeri olan Suudi Arabistan'a gitmişti. Orada insanların Îslâmiyeti yaşayış biçimlerine ve itikadlarına muttali olup Kral Faysalla da görüşünce:

— Allah'a şükürler olsun ki, sizi ve ülkenizi görmeden müslüman oldum. Benim okuduğum kitaplar ve Kur'an-ı Kerim hatalı olmadığına göre, sizin İslâmla bir alâkanız olmasa gerek, diyor.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

AĞAÇLARIN KORKUSU

Ormanlar arasında bir gürültü, bir bağırıp çağırmadır başladı. Büyük ağaçlar:

— Ne oluyor yahu? Ne bağırıyorsunuz!?, diye sorduklarında, küçükler:

— Kenarlardan başlamışlar kesmeye... Adamın biri elinde bir demirle kesip geliyor, derler.

Büyük ağaçlar:

— Korkmayın çocuklar, korkmayın... İyi baktınız mı? Bizden bir şey var mı adamın elinde? diye sorduklarında, onlar:

— Var efendim var! Adamın elindeki kesici şeyin (balta) sapı bizden, diye cevap verirler.

O zaman büyük ağaçları bir korku kaplar:

— Şimdi korkun işte... Eğer bizden birisi ise, hepimizi de kesebilir, derler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PADİŞAHIN DEVESİ

Bir padişahın canından çok sevdiği bir devesi vardı. Padişah sadece bu deveye bakmaları için birkaç kişi vazifelendirmişti. Padişahın deveye olan sevgisi o kadar fazla idi ki:

— Kim bana bu devenin öldüğünü söylerse onun kellesini keserim, diyordu.

Fakat deve de nihayet bir hayvandı... Bir gün beş gün derken kaç sene yaşadıysa her hayvan gibi o da öldü. Şimdi kim gidip de padişaha:

— Deve öldü!, diyebilecekti.

Bir - iki gün sonra içlerinden biri:

__ Ben bunu gider padişaha söylerim, dedi ve padişahın huzuruna çıkıp saymaya başladı:

__ Sultanım kıymetli deveniz yattı kalkmıyor, yumdu gözlerini açmıyor, uzattı ayaklarını toplamıyor...

Adamı sonuna kadar dinleyen padişah:

— Desene deve öldü, demiş.

Adam:

— Padişahım onu da siz söyleyin, çünkü işin içinde kelle var, diyor.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KANUNİ VE KARINCA

Kanunî Sultan Süleyman'ın, bahçede kıymetli bir ağacı vardı. Bu ağacı karıncalar sardı. Kanunî karıncalar için Şeyhu'l İslâm Ebussuûd Efendiye bir tezkere yazdı:

— Ağacımı bürüdü karınca, Günahı varmıdır (onu) karınca?... Şeyhu'l İslâm Kanuniye cevap veriyor:

— Yarın mahşer yerine varınca, Hakkını alır Süleyman'dan karınca...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ZEMBİLLİ ALİ EFENDİNİN DİRAYETİ

Bilindiği gibi Yavuz Sultan Selim, şiddetiyle ve hiddetiyle meşhur bir Osmanlı Padişahıdır. Yavuz zamanında, İranla İmparatorluğun arası son derece açılmıştı. Yavuz, Şah İsmail'i bozguna uğrattıktan sonra bütün alevileri kılıçtan geçirmiş ve İstanbul'a dönerek, aynı şeyi hristiyanlar için de plânlamaya başlamıştı. Bu mesele hakkında, yani hristiyanların da kılıçtan geçirilmesi hakkında, Şeyhu'l Islâmı Zenbili Ali Efendiden fetva istedi.

Şeyhu'l İslâm ise, gizlice patriğe haber gönderip meseleyi bildirdi ve padişahın huzuruna bir heyet göndermelerini tavsiye etti. Rum patriğinin padişahın huzuruna çıkmasını ise, Sadrazam Piri Mehmed Paşa ile görüşen Şeyhu'l İslâm Zenbili Ali Efendi temin etmişti yine.. Rum Patriği padişahın huzuruna çıkmak üzere Edirne'ye geldiği zaman, Piri Mehmet Paşa sözünde durdu ve heyet huzura kabul edildi. Yavuz:

— İsteğiniz nedir?

Diye sorduğunda, onlar Şeyhu'l Islâmın verdiği talimat üzere şunları söylediler:

— Sultanım, dedeniz Fatih, İstanbul'u aldığı zaman hiçbir şekilde İslâm dinine girilmesi için icbar etmedi. Hatta hristiyan din adamları Fatih'ten büyük yakınlık gördüler ve kiliselerde ibadetlerine devam ettiler. Eğer yanmamış olsaydı, size Fatih'in fermanını bile ibraz edebilirdik. Hem Kur'an-ı Kerîmde de: «Dinde icbar yok» buyurularak bir serbesti ve hürriyet tanımıştır, dediler.

Rum heyetinin bu sözleri, huzurda bulunan bazı yaşlı yeniçerilerin de tasvibiyle Yavuz «Kılıçtan Geçirme» kararından vazgeçiyor ve bütün kiliseleri camiye tebdil etmekle yetiniyor.

Hristiyanlara ise dilerlerse ahşap olmak şartıyla kilise yapmalarına müsaade ediyor.

Bu mes'elede görüldüğü gibi, Zenbili Ali Efendi, İslâmî hükümlerin tatbikinde hiçbir zaman hissî hareket etmemiş ve daima İslâmî çerçeve içinde kalmayı tercih etmiştir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YAVUZ VE ZENBİLLİ

Zenbilli Ali Efendi hakkında anlatılan ikinci mes'ele ise şöyledir:

Yavuz Sultan Selim, İran'la bütün ticarî münasebetlerini kesmiş ve bilhassa ipek ticaretini kat'î surette yasak etmişti. Bu yasağı unutan dörtyüz kadar tüccar ise, İran'la ticarî münasebet kurmuş ve ipek satışında bulunmuşlardı. Yavuz Sultan Selim' Han, bunların idam edilmesini istiyordu. Zenbilli Ali Efendi ise, idamlarına fetva vermiyordu. Aynı zamanda bu tüccarlar, Zenbilli'yi kurtulmaları için Padişaha aracı kılmışlardı. Zenbilli Ali Efendi, bu mes'eleyi Padişahla konuşurken bir ara padişah:

— Sen devlet işlerine karışma!., dedi.

Bu ağır konuşma üzerine Zenbilli Ali Efendi, padişahın huzurundan selamlamada bile bulunmadan çıkıp gidiyor.

Daha sonra Zenbilli'nin haklı olduğuna kanaat getiren Yavuz, dörtyüz tüccarı affettiği gibi Şeyhu'l İslâm'dan özür diliyor ve gönlünü almak için ona Rumeli ve Anadolu Kazaskerliklerini teklif ediyor.

Fakat bu teklifi:

— Allahla yeminim vardır, hiçbir siyasî vazife kabul etmeyeceğim, diyerek reddeden büyük ilim adamı, orada da İslâm dinine ne kadar bağlı olduğunu gösteriyor.

Bunun üzerine Yavuz, Zenbilli'ye beşyüz duka altın hediye ederek kusurunun bağışlanmasını istiyor.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

OSMANLI DEVLETÎ VE KANUNÎ

Bugün memleketin her yerinde, hattâ İslâm dünyasının ve dünyanın her yerinde bir medeniyet alâmeti olarak kabul edilen ve genç -ihtiyar herkes tarafından icra edilen dans denen melanet, ilk defa Kanunî zamanında Fransa'da yapılmaya başlanmıştı. O zaman Osmanlı İmparatorluğunun

sınırları Avrupanın ortalarında idi ve Fransa'ya dayanıyordu. Bu dans denen melanetin ilk yapılmaya başlandığını duyan Kanunî, zamanın Fransa Kralına bir mektup yazdı.

Kanunî'nin Fransa Kralına yazdığı tarihî mektup aynen şöyledir:

— Ben ki; kırksekiz krallığın hakanı, Kanunî Sultan Süleyman Han'ım. Sefirimden aldığım rapora göre, memleketinizde dans namı altında kadın - erkek birbirine sarılmak suretiyle, alâmeleinnas icra-i luğbiyat yapılmakta olduğu mesmu-u şahanem olmuştur.

Hem hudud olmaklığımız dolayısiyle, işbu rezaletin memleketime de sirayeti ihtimali muvacehesinde Name-i Hümayunum yedinize vusulünden itibaren, derhal son verilmediği takdirde, bizzat Orduyu Hümayunumla gelip men'e muktedirim!..

Rivayete göre, Kanunî'nin bu mektubundan sonra, Fransa'da yüz sene dans yapılmamıştır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAKKIN İLACI

Cüneyd-i Bağdadî Hazretlerinin gözü ağrıdı. Doktor ona:

— Sakın gözüne su dokundurma!.. Eğer aksini yaparsan gözün kör olur, dedi.

Hazreti Cüneyd:

— Ya abdest almak... Doktor ısrar etti:

— Gözün sana gerekse böyle. Yoksa sen bilirsin...

Tabipten ayrılıp eve gelen Cüneyd-i Bağdadî, abdest aldı iki rek'at namaz kılıp yattı. Uyandığında gözlerindeki bütün ağrılar geçmiş, hatta eskisinden daha iyi görür olmuştu. O sırada hafiften bir ses geldi:

— Cüneyd, bizim için gözünden geçti. Eğer o bizi andığı vakit, bütün cehennem ehlinin affını istese idi, tamamı affolunurdu.

Doktor hastasını ziyarete gittiğinde, hastanın gözlerindeki ağrının tamamen gittiğini ve hastalığın eserinin bile kalmadığını görüp:

— Bu hakkın ilâcıdır. Buna bizim aklımız ermez. Asıl bizim gözümüz hasta imiş de haberimiz yokmuş, deyip imana geldi

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

FATİH, MEDRESESİNE İMTİHANLA GİRDİ

Hazreti Fatih, İstanbul'u fethettikten sonra, hemen kendi ismiyle anılan bir cami ve etrafına da büyük bir medrese yaptırdı. Bugünün üniversitesi sayılan medresede, Fatih de, bir oda almak istiyordu. Fakat Fatih'in bu isteğini medresenin ilim neyeti:

— Siz ne talebesiniz, ne de hacegân sınıfındansınız. Bu durumda medresede bir odaya sahip olmanız mümkün değil, dediler.

Hazreti Fatih, aldığı bu cevaba kızmadığı gibi: ,

— Medresede bir odaya sahip olabilmem için, ne yapmam lâzım? dedi.

— İmtihan olmanız lâzım, dediler.

Fatih, aynı talebe imiş gibi imtihana girdi ve imtihanı kazanarak kendi yaptırdığı medresede bir odaya sahip oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

FATİH'İN HEDİYESİ

Hazreti Fatih'in dervişlere karşı çok zaafı vardı. Bir gün onun bu zayıf tarafından istifade etmek isteyen, pejmürde kılıklı bir adam huzura girip:

— Devletlû Sultanım, ben senin kardeşinim. Malının yarısını bana vermen gerek, dedi.

Fatih, kesedarına:

— Bu fakire bir mangır ver! dedi. Fakat miskin, parayı az bulup:

— Senin gibi şanlı bir hükümdara, kardeşine bu kadar az para vermek yakışır mı? dedi.

Hazreti Fatih:

— Seninle nerden kardeş oluyoruz? diye sorunca. Adam:

— Senin de, benim de ilk anamız Havva, ilk babamız Âdem Aleyhisselâm değil mi? dedi.

Bu sefer Hazreti Fatih'in cevabı şöyle oldu:

— Sen verdiğim parayı az görüyorsun, halbuki öteki kardeşlerin duyarsa hissene bu kadar düşmez. Şimdilik bu sana yeter!

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KUYRUĞU YAZILI BALIK

1985 yıllarında, Afrika ülkelerinden Tanzanya'nın başkenti Dar-es Selâm limanında kuyruğunda «Ya Malik-el Mülk» yazılı bir balık bulundu. Kuyruğunda yazı olan balığın bulunması, etrafta heyecan husule getirdi. Kuyruğunun öbür yüzünde ise «Sani Allah» yazılı olan balık, Londra İslâm Araştırma Enstitüsünde incelemeye tâbi tutulduğunda ilim adamları tarafından da yazının doğru olduğu tesbit edildi.

Balık, siyaha yakın bir renkte olup, kuyruğundaki yazılar ise beyazdır. Balığın alışılmışın dışında kelebeğe benzediği o zamanki gazetelerde yer almış, zamanında günün mevzuu haline gelmişti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YIKILAMAYAN TÜRBE

Nevşehir - Göreme yolu üzerinde bir türbe vardı. Nevşehir Belediyesi, şehrin çıkışındaki yolu genişletme gayesiyle, bazı tadilâtlar yaptı. Bu arada yolun genişletilmesi ve gidiş - gelişli bir yolun yapılmasına da karar verilmişti. Yol yapımı türbenin bulunduğu yeri de' içine alıyor ve türbenin yıkılması icab ediyordu. Fakat bir gün Belediye Başkanına bir şikâyet geldi.

Bazı işçiler ellerinde kazma olduğu halde türbeyi yıkmak istiyorlar, fakat yıkamıyorlardı.

Bu hâdise üzerine halk ve belediye başkanı türbenin bulunduğu mevkie geldiler ve elleriyle türbeyi yıkmak istediler. Fakat Allah Teâlâ, onun yıkılmasına müsaade etmediği takdirde nasıl yıkacaklardı. Türbeyi yıkmak için kazmayı alıp da elini kaldıran işçilerin elleri, halkın bakışları arasında havadan inmiyor ve adam yıkmaktan vazgeçip geri çekildiği zaman ise, hiçbir şey yokmuş gibi eski haline avdet ediyordu.

Bu durum karşısında, Belediye türbeyi yıkmaktan vazgeçti ve gidiş - gelişli yol türbenin sağından ve solundan erilerek türbe iki yolun ortasında kaldı. Hasan Emmi türbesi olarak bilinen bu türbe yıkılamayan türbelerin içinden sadece bir tanesidir. Bunun gibi birçok türbe yol yapımlarında olsun, bazı tasfiye hareketlerinde olsun, olduğu yerleri muhafaza etmişler ve yıkımlarına müsaade etmemişlerdir. Bunlardan birisi de Balıkesir'deki Hasan Baba türbesidir.

Hasan Baba Türbesi de, Hasan Baba Çarşısının yapımı zamanında, bir türlü yıkılamamış ve olduğu yerde çarşının ortasında kalmıştır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İLMİ MÜNAKAŞA USULÜ

İmam-ı A'zam Hazretleri, oğlu Hammad'ı itikadî mevzularda münakaşa yaparken görüp, bundan men'etti. Münazara yapanlar:

— Biz seni münakaşa yaparken görüyoruz, bizi neden ilmî münazara yapmaktan men'ediyorsun ? dediler.

İmam-ı A'zam Hazretleri:

— Biz ilmî mevzularda münazara yaparken, arkadaşımız kayıp düşecek, yanılacak, diye başımızda kuş varmış gibi dururduk. Sizse münazara yapıyorsunuz, arkadaşınızın yenik düşmesini istiyorsunuz. Arkadaşının düşmesini isteyen, arkadaşını tekfir etmek istiyor, demektir. Arkadaşının küfrünü isteyen kimse ise, kendisi küfre gider, buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İMAMI A'ZAM, KADILIĞI KABUL ETMEDİ

Emevîler zamanında Küfe Valisi, İbni Hübeyre idi. İrak'ta kaynaşmalar başgösterince, bu hareketi önlemek için devrinin ilim adamlarına hep birer mühim vazife verdi. Bunlar arasında İbni Ebi Leylâ, İbni Şübrüme, Davud bin Ebi -Hind gibi büyük âlimler de vardı. İmam-ı A'zam'a verilmek istenen vazife ise hepsinden ağır ve mes'uliyetli idi. Valinin teklifine göre İmam-ı A'zamın izni olmadan, Beytülmalden bile bir şey verilmeyecekti. Yani mühür onun elinde olacaktı.

Fakat İmam-ı A'zam Hazretleri bu vazifeyi kabul etmiyordu. Vali ise, vazifeyi kabul etmediği takdirde döveceğine dair yemin etmişti.

Diğer alimler İmam'a:

— Bu vazifeler, bizim de benimsediğimiz işler değil aslında... Ne olur, gel sen de bu vazifeyi kabullen, bizi kırma, biz senin kardeşleriniz, Biz kabul etmekten başka çare bulamadık, dediler.

Ebû Hanife Hazretleri şu cevabı verdi onlara:

— Bana Vasit mescidinin kapılarını saymayı teklif etse, onu bile yapmam. O idam etmek istediği bir kimsenin ölüm fermanını yazacak, ben de mührü basacağım öyle mi? Vallahi böyle bir şeyi kat'iyyen kabul edemem, buyurdu.

Ve kabul etmedi. Ebû Hanife'yi hapse attılar. Ona her gün dayak attırıyorlardı.

Cellâd, Vali îbni Hübeyre'ye gelerek:

— Bu adam kırbaçtan ölecek, dedi.

îbni Hübeyre:

— Söyle ona, bizi yeminimizden kurtarsın, dedi. Cellât da geldi, durumu İmam'a söyledi. İmam yine:

— Caminin kapılarını saymamı söylese bile yapamam, dedi; Bunun üzerine vali, Hazreti İmam'ın arkadaşları ile görüşmesine müsaade etti. Bu hâdise Hicretin 130. senesinde idi. Hilâfet Abbasilere geçinceye kadar orada kaldı. Ebû Mansur, Cafer zamanında ise tekrar Kûfe'ye döndü.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HALİFE MANSUR'UN EVLENMESİ VE İMAM-I A'ZAM

Halife Mansur, hanımının üzerine tekrar evlenmek istemişti. Hanımı buna karşı çıktı. Bu meselede anlaşamadılar. Halife karısına:

— Aramızda hakem olarak kime razısın? diye sordu. O:

— Ebû Hanife'nin hakemliğine razıyım deyince, İmam-ı A'zam Hazretlerini çağırıp meseleyi halletmesini istediler.

Halife Mansur söze başladı:

— Ya İmam, bir erkek kaç kadınla evlenebilir?

— Dört.

— Cariyelerden kaç?

— Onlar için bir sayı konmamıştır!.

— Bunun hilafını söyleyen var mı?

— Hayır!

Bu konuşmadan sonra Ebû Cafer-i Mansur, karısına dönerek:

— Söylediklerini işitiyorsun ya, bunlar şeriatın hükmüdür, dedi. İmam-ı A'zam Hazretleri, tekrar söz alıp konuşmaya başladı:

— Bunlar şeriatın sözüdür. Fakat bu kadar evliliğe Cenab-ı Allah, karıları arasında adaleti tatbik edecek kimselere müsaade etmiştir. Adaleti bozma ihtimali olanlar, birden fazla kadınla evlenmemelidirler. Bize yakışan da Allah'ın verdiği edep dersini bozmamaktır. Allah Teâlâ: «Adalet edemeyeceğinizden korkarsanız, birden fazlası ile evlenmeyiniz!» buyurmaktadır, dedi.

Bu konuşmadan gerekli dersi alan Halife Mansur, evlenmekten vazgeçti. Ebû Hanife Hazretleri de çıkıp gitti.

Bunun üzerine halifenin hanımı, hizmetçisi ile İmam-ı A'zam Hazretlerine bazı hediyeler gönderdi. Bunlar arasında; elbise, cariye ve bir de Mısır merkebi vardı. Fakat İmam, bunları kabul etmedi ve:

— Ben sadece dinî vazifemi yaptım, hakkı müdafaa ettim. Ona benden selâm söyle, ben bu şekil hareket etmekle, ne dünyalık talep ettim, ne de kimseye yakın olmak istedim, buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİR FETVA ve ALTI HATA

Adamın biri deli bir kadını kızdırmış olacak ki, kadın ona:

— Sen zina yapan iki kişinin oğlusun, demiş.

Bunun üzerine adam kadını mahkemeye vermiş. O zaman Küfe Kadısı bulunan îbnî Leylâ, iftira ettiği için kadına sopa vurulmasına hükmetmiş ve bir camide had vurulmuş.

Imam-ı A'zam Hazretleri bunu duyunca:

— İbnî Leylâ 6 yerde hata etmiş, buyurdu.

1 — Mescidde had vurdurmuş. Halbuki mescidde had vurulmaz.

2 — Kadına ayakta dayak attırmış, halbuki kadınlara oturtularak dayak vurulur.

3 — Babası için bir had, anası için bir had olmak üzere iki had vurdurmuş. Halbuki bir adam bir kalabalık cemaate bile iftira etmiş olsa bir had lâzım gelir, hepsi için ayrı ayrı lâzım gelmez.

4 — Hadlerin ikisini bir arada toplamıştır. Halbuki iki had birden vurulmaz.

5 — Deli bir kimseye had vurdurmuş, halbuki deliye had lâzım gelmez. Çünkü o mükellef değildir.

6 — Anası ve babası için had vurdurmuştur. Halbuki onlar gayıptır ve mahkemeye gelip dâva etmemişlerdir.

Kadı Ibni Leylâ, İmam-ı A'zam Hazretlerinin hatalarını böylece ortaya koymasını hazmedememişti. Halifenin huzuruna çıkıp meseleyi anlattı. Halife de İmam'a bir müddet fetva vermeyi yasakladı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İMAM-I A'ZAM'IN ZEKASI

İmam-ı A'zam Hazretleri son derece zeki ve meselelere pratik yönden çözüm bulan bir ferasete sahipti. Buna misâl olarak mühim hâdiseyi naklediyoruz:

Adamın biri ölürken İmam-ı A'zam Hazretlerini vasi tâyin etmiş, İmam, zamanın kadısı, Şübrüme'ye durumu arzedip vasiliğinin tasdikini istiyor ve:

— Adam ölürken ben orada yoktum. Şu iki kişi şahiddir ki, filân şahıs beni vasi tâyin etmiştir, diye...

İbni Şübrüme, Ebû Hanife Hazretlerine soruyor:

— Sen bu iki kişinin doğru şahidlik ettiklerine yemin eder misin? İmam-ı A'zam Hazretleri:

— Ben orada yoktum... Bana yemin düşmez, diyor. Şübrüme:

— Bu durumda senin mikyasların şaştı, deyince, Ebû Hanife:

— Nasıl olur? Bir körün başını yarsalar, iki şahid kimin yardığına şahidlik etseler, âmâ onların doğru şahidlik ettiklerine dair yemin edebilir mi? Benden de görmediğim bir şey hakkında yemin şahitlik ettiriyorsunuz!, diyor.

Söyleyecek bir söz bulamayan İbni Şübrüme, vasiliğin kabulüne hüküm vererek onu tenfiz ediyor.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MÜNAZARA

Emevîler zamanında ayaklanan Haricîlerden Dahhak b. Kays Küfe Mescidine baskın yaptı. Onlara göre Haricîlerden başka bütün müslümanların kanı helâldi.

Mescidde İmam-ı A'zam Hazretlerinin karşısına geçip:

— Tövbe et, dedi. O:

— Neden tövbe edeyim?, dedi. Dahhak:

— Neden olacak? Hazreti Ali ve Muaviye ihtilâfında hakemleri caiz görmeden tövbe edeceksin!, deyince Hazreti İmam:

— Beni öldürecek misin? Yoksa münazara mı yapalım? dedi. Dahhak:

— Münazara yapalım, dedi.

— Münazara yaptığımızda bir mes'ele hakkında ihtilâf edersek senin veya benim haklı olduğuma kim hükmedip arabulucu olacak?

— Kimi istersen olsun!

Dahhak hakeme razı olmuştu artık. İmam-ı A'zam Hazretleri Dahhak'ın adamlarından birine:

— Şuraya otur bakalım, ihtilâf edersek; ihtilâf ettiğimiz mes'ele hakkında bizim aramızda hakemlik yapacaksın, dedi.

Sonra da Dahhak'a dönerek:

— Aramızda bunun hükmüne razı mısın? diye sordu. O da razı olduğunu söyleyince, Hazreti İmam-ı A'zam:

— İşte hakemliği sen de caiz gördün, kabul ettin. Bir de Hazreti Ali ve Muaviye arasında hakemliği caiz görmüyorsun, deyince, Dahhak buna diyecek bir şey bulamadı, sustu ve kendi kendine biraz bekledikten sonra da çekip gitti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KİM YAHUDÎ?

Kûfe'de bir adam, kendisinin Müslüman olduğunu söylemekle beraber Hazreti Osman'ın (r.a.) yahûdi olduğunu iddia eder dururmuş. Etrafındaki ilim adamları her ne kadar adamı iknaya çalışıyorlarsa da, bir türlü ikna edemezlermiş. Bu meseleyi İmam-ı Âzam Hazretlerine arzedip adamı susturmasını rica etmişler.

İmam-ı A'zam Hazretleri bir akşam adamın evine misafir olmuş. Hoş-beşten sonra ev sahibi zamanın en büyük aliminin evine gelmesinde bir sebep olduğunu tahmin ederek, isteğinin ne olduğunu sormuş.

İmam-ı A'zam Hazretleri:

— Senin güzel ve dindar bir kızın varmış, ona düğüncü geldim, deyince adam hayret etmiş ve:

— Ya İmam! Sizi buraya kadar gönderen o adam, nasıl bir kimsedir? diye sormuş.

Hazreti İmam, başlamış damat adayının meziyetlerini saymaya:

— Dindar, Allah'tan son derece korkar, hayadan melekler bile ona yetişemez, âlim, hafız... diye saymaya devam edince.

Adam:

— Yeter!, demiş. Senin bu anlattıklarının yarısı bile benim kızımı vermeme yeter de artar bile.

Meramına erişen İmam:

— Yalnız, demiş bir kusurunu söylemeyi unuttum. Kızınızı istediğim zat, yahûdidir, demiş.

Adam bunun üzerine hiddetlenmiş tabiii:

— Nasıl olur ya İmam! Benim kızım bir yahûdiye mi lâyıkdır? demiş.

Adamdan bu cevabı alan İmam-ı A'zam Hazretleri:

— Niye lâyık olmasın? Sen bir kızını yahûdiye vermek istemiyorsun da, Yüce Peygamberimiz (s.a.s.) iki kızını da yahûdiye nasıl verdi? demiş.

Adam anlamış tabii İmam Hazretlerinin eve niçin geldiğini... Eline ayağına sarılarak af dilemiş ve bir daha da Hazreti Osman hakkında söylediği sözleri ağzına almamış.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İMAM-I A'ZAM ve MUHAMMED BAKIR (K.S.)

İmam-ı A'zam Hazretleri sık sık hac eder, orada ilim meclisine katılır ve hocası Hammad b. Ebi Süleyman Eş'arî'den ayrı olarak ilim tahsil ederdi. Çünkü Hammad b. Ebi Süleyman Eş'arî Hazretleri onun ölünceye kadar hocalığını yapmıştır.

Yukarıda da söylediğimiz gibi, İmam Ebu Hanife haclarından birinde Muhammed Bakır (k.s.) ile karşılaştı.

Son derece âlim ve fâzıl bir zat olan Muhammed Bakır (k.s.) Hazretleri, aynı zamanda Resûlüllah'ın da torunlarından olduğu için, ayrı bir meziyeti ve mevkii vardı. İmam-ı A'zam'la ilk karşılaşmalarında:

— Sen ceddim Resûlüllah'ın dinini ve hadislerini kıyasla değiştirerek hüküm veriyormuşsun öyle mi? diye sormuş.

O sıralarda daha yeni yeni re'y ve kıyastan hüküm çıkaran ismi duyulan İmam-ı A'zam Hazretleri:

— Allah korusun, böyle şey nasıl olur? demiş. Muhammed Bakır (k.s.):

— Belki değiştirdin, deyince, Hazreti İmam:

— Nasıl ki, sizin ceddiniz hayatında ashabı arasında muhteremdi. Siz de benim nazarımda onun hürmetine muhteremsiniz. Siz lâyık olduğunuz şekilde oturun, ben bana yakışır şekilde oturayım. Zira sizlere hürmet etmeye borçluyuz, demiş.

Bu konuşmadan sonra Muhammed Bakır, yerine oturmuş ve İmam-ı A'zam da önüne diz çökerek:

— Size üç sualim var, onlara cevap lütfedin, diyerek söze başlamış ve aralarında şu konuşma cereyan etmiş:

— Kadın mı daha zayıftır, erkek mi?

— Kadın.

— Kadının mirasta hissesi kaç?

— Erkek iki, kadın bir hisse alıyor.

— Bu ceddin Resûlüllah'ın kavli değil mi? Eğer ben ceddinizin dinini ve kavlini değiştirmiş olsam; kıyasa göre; erkek daha kuvvetli olduğu için bir hisse alması lâzım. Çünkü erkek rızkını nereden olsa temin edebilir ama; kadın için bu daha zordur. Fakat ben kıyasla amel etmiyor ve nasla amel ediyorum.

İkincisi:

— Namaz mı daha faziletlidir, oruç mu?

— Namaz daha faziletlidir.

— Atanızın kavli böyledir. Eğer kıyasla hükmetmiş olsaydım, kadın hayızdan kesildikten sonra orucunu değil de namazını kaza etmesini emrederdim. Çünkü namaz oruçtan faziletlidir. Fakat ben böyle bir şey yapmıyorum.

Üçüncü soru:

— Bevil mi daha pistir, yoksa meni mi?

— Bevil daha pistir.

— Eğer ben atanın dinini değiştirmeye kalkmış olsaydım, bevilden sonra gusül yapılmasını emrederdim, çünkü bevl meniden daha pistir. Fakat ben, kıyasla değil, nasla amel ettiğim için Resûlüllah'ın hadi: i şerifini delil kabul ediyor ve onun yolunda yürümeye çalışıyorum. Resûlüllah'ın dini ve kavlini değiştirmekten Allah'a sığınırım, Allah beni böyle hallerden korusun.

Bu konuşmadan sonra Muhammed Bakır Hazretleri İmam-ı A'zam Hazretlerinin boynuna sarılıp kucaklıyor ve alnından öpüp memnuniyetini izhar ediyor... Muhammed Bakır hicrî 114 yılında vefat etmiştir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KAZA VE KADER

Kaza ve kader mevzuunda çok fikirler ileri sürülmüş ve birçok ilim adamı bu meselede beyinlerini zorlayarak —Allah korusun—, küfre kadar gitmişlerdir. Bu mevzuda ta Hazreti Ali zamanında görüşler ortaya atılmaya başlanmış ve mevzuya açıklık getirilmesi istenmiştir. Bir gün bir ihtiyar Halife Hazreti Ali'nin huzuruna çıkarak şöyle sordu:

— Bizim Şam'a (Sıffin Harbine) yürümemiz Allah'ın kaza ve kaderiyle miydi? Bunu bize söyler misin!

Hz. Ali şu cevabı verdi:

— Nebatları, çimenleri bitiren, mahlûkata can veren Allah aşkına derim ki, hangi yere ayak bassak ve hangi yere konsak bu ancak Allah'ın kaza ve kaderiyle değil de nedir?

— öyle ise bizim yorulmamız boşuna, bizim için mükâfata, ecir ve sevaba hak kazanmak yok gibi.

— Ey ihtiyar, siz giderken Allah size gidişiniz için büyük ecir verdi. Dönüşte de dönüşünüz için ecir verdi. Çünkü siz bunları yaparken zorla yaptırmış buna mecbur edilmiş değildiniz. Bunları arzunuzla yaptınız.

— Bizi kaza ve kader sevketmedi mi?

— Yazık! Sen, kaza sana yapıştı, kader sana sarılıp takıldı sanıyorsun. Eğer iş öyle olsaydı, sevap ve ıkab bâtıl olurdu. Vaad ve vaade, emir ve nehye lüzum kalmazdı. Günah işleyene Allah ıkab etmez, iyilik sahibini de öğrenmezdi. İyilik yapan öğülmeğe, kötülük yapandan daha lâyık olmazdı. Kötülük işleyende yerilmeğe, iyilik yapandan daha müstahak sayılmazdı. Bu gibi saçma sözler putlara tapanların, şeytanın ordularının, yalancı şahitlerin, doğruyu görmeyen körlerin sözleridir. Onlar bu ümmetin Kaderiyesi ve Mecûsîleridirler. Allahu Teâlâ kulları muhayyer bırakmak suretiyle emretti. Sakındırmak için de nehyetti. Kolay olan şeyleri teklif etti. Zorlayarak isyana, boynundan çekerek itaata mecbur etmedi. İnsanlara peygamberleri boşuboşuna göndermedi. Gökleri, yerleri ve bunlar arasında olan şeyleri boş yere yaratmadı. «Böyle şeyler kâfirlerin zanlarıdır. Yuh olsun kâfirlere, onlara cehennem var!»

Bunun üzerine yine sordular:

— öyleyse bizi sevkeden kaza ve kader nedir?

— O, Allah'ın emri ve hükmüdür, dedi ve arkasından şu âyet-i kerîmeyi okudu:

«Rabbin ancak O'na tapmanızı emir buyurdu.» İhtiyar sevinerek kalktı ve:

— Sen o zâtsın ki, itaati sayesinde kıyamet günü Allah'ın rızası umulur. Dinimizin anlıyamadığımız yerini bize açıkça izah ettin. Allah sana bunun en güzel ecrini versin.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PADİŞAHIN BİLMECESİ

İstanbul'da Dördüncü Murat zamanında, Müneccim Kuyusu adıyla bilinen bir kuyu vardı. Bu kuyuyu Ali Kuşçu ismiyle maruf bir müneccim, yıldızları incelemek için yaptırmış ve derinliği 150 kulaç idi. Ali Kuşçu öldükten sonra o zamanın ilim adamları: — Bu kuyu hangi memlekette olsa o memleketi veba istilâ eder, diyerek zamanın padişahı Dördüncü Murat'tan, kuyunun doldurulmasını istediler. Dördüncü Murat ilk zamanlar pek kuyunun doldurulmasına taraftar değildi. Fakat Ali Kuşçu da vefat edince doldurulması için Müftü Yahya Efendi'nin fikrini sormak ister ve eski harflerle üç kelimelik bir yazı yazıp gönderir. Fakat Padişah yazdığı yazının hareke ve noktalarını koymadığı için, Müftü Yahya Efendi yazıyı okuyamaz ve:

— Herhalde padişahımız bir bilmece göndermiş diyerek, yazıyı o yönde okumaya çalışır. Bir türlü içinden çıkamayınca da zamanın bütün ilim ve fen adamlarını davet ederek bu bilmeceyi çözmelerini rica eder. Toplanırlar, fakat bir türlü ne olduğunu anlayamazlar, «severnaduh yaklamı, taklamı, baklamı, saklamı» gibi acaip kelimeler uydurmaya çalışırlarsa da bir türlü de içinden çıkamazlar. O sırada kapıcı da onların bu perişanlıklarını görüp kapıdan başını içeri sokarak:

— Sultanım! Şu kelimelere her biriniz, «severduh, şevirsadih, yaklamı, saklamı» deyip duruyorsunuz. Mübarek izniniz olursa, padişahımızın şu mübarek yazısını yüzüme sürüp bir de ben görsem, der.

Müftü Yahya Efendi:

— Şu rasadı yıkalım mı buyurmuşlar, bilmem bilmece midir, deyince hepsi şaşırırlar ve Yahya Efendi:

— Bre kapıcı Allah senden razı olsun, biz kelime noktasız olduğundan bir türlü okuyamıyorduk. Bre Haseki Ağayı çağırın haber götürsün, deyip eline kalemi alarak:

— Padişahım o talihsiz Müneccim Ali Kuşçu'nun, can kuşu uçmakla cennette karar kılmıştır. Bu dünyadaki yeri olan rasad adındaki gayya kuyusunu toprakla doldurasız, diye fetva verir ve Müneccim kuyusu kısa zamanda toprakla doldurulup yerle bir edilir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

RUMELİ HİSARININ YAPILIŞI

Hazreti Fatih'in istanbul'u muhasara ettiği zaman yaptırdığı Rumeli Hisarı, uzaktan bakıldığı zaman eskimez harflerle «Muhammed» biçiminde okunacak şekilde inşa edilmiştir.

Bunun yapılışını ise, Evliya Çelebi, Seyahatnamesinde şöyle anlatmaktadır:

— İstanbul daha küffar elinde iken, tepenin başında bir kilise vardı. Kilisenin papazı ise gizlice müslüman olmuş ve İstanbul'u fethedecek kumandanın Muhammed (Mehmet) isminde birisi

olacağını kitaplarında okumuştu. Edirne'de İkinci Mehmed'in (Fatih) tekrar tahta çıktığını duyunca derhal gizlice bir mektup ile:

— İstanbul'u fethedecek ni'melemir sensin, buraya bir kale ve Akdeniz'in boğazında iki kale yapıp, istanbul'a iki taraftan yiyecek ve giyecek yardımı girmesine müsaade edilmezse kıtlık ve pahalılık olması -muhakkaktır. Azametle Edirne'den deniz gibi askerle, bu bizim tarafa teşrif ediniz, dedi.

Fatih bu mektubu alınca göğsü genişledi ve bir kat daha ferahladı, İstanbul'a av yapmak maksadıyla gelip, boğazdaki gizli müslüman papazla da görüştü. Papazla Rumeli Hisarı'nın yapılmasında mutabık kaldılar. Fakat daha oralar küffar elinde olduğu için, bunu nasıl yapacaklardı. Padişah Bizans Kralına bir çok av gönderdi ve onunla dostluk alış - verişinde bulundu. Bu arada Fatih şimdiki Rumeli Hisarı'nın olduğu yeri, Konstantin'den bir av köşkü yapmak için izin istedi. Fakat Konstantin bunu kabul etmeye yanaşmamakla beraber, red de etmedi ve:

— Bir sığır derisi kadar çiftlik yaparsa makbülümdür. Ama bir tamir derisinden büyük olursa iznim yoktur, sonra barışa aykırı hareket edilmiş olur, dedi.

Kralın bu sözlerini Fatih'e tebliğ ettiler. Hazreti Fatih, elçi önünde öküz derisi büyüklüğünde bir kule yapmaya başladı. Elçi gittikten sonra ne kadar ırgat ve mimar varsa hepsi buraya toplanarak Rumeli Hisarı'nın inşaasına başlandı. Hazreti Fatih, Krala verdiği sözü zahiren bozmamıştı. Çünkü Kral'ın kendisine gönderdiği öküz derisini iyice gerdikten sonra, ince dilimler halinde dildirdi, bir ip gibi yaparak nereye kadar yetişmişse o kadar büyüklükte bir hisar yaptı.

Hisarın yapılışı sırasında çok büyük yararlığı dokunan müslüman papaz:

— Padişahım, mübarek adınız Mehmet'tir. Kitabımızda Konstantin devletinin sizin elinize geçeceği yazılıdır. Şimdi bu kalenin şekli sizin isminize benzer şekilde olmalıdır. Ben bu işi kırk seneden beri hesap eder dururum. Fakat bu zamana kadar kimseye açmış değilim. Bu işte bir nevi mütehassıs sayılırım, diyerek paçaları sıvadı ve hakikaten Rumeli Hisarı kûfî yazı ile «Muhammed» şeklinde yapıldı., Hisarın gizli gizli yapılışı tam altı ay sürdü. O zamana kadar etrafını çalı - çırpı ile örtüyorlardı. Yapılıp da artık yıkılması diye bir korku kalmayınca bir gece hisarın etrafındaki ormanlığı ateşe verdiler. Bir gecede orman yanıp kül oldu ve hisarın hakiki görünüşü bir inci gibi ortaya çıktı. Bundan sonra daha evvel hazırlanan asker, bütün top ve tüfeklerini alarak kaleye yerleştiler ve kale bir cephanelik haline geliverdi.

Kral bu hali işitince: «Barışa aykırı bir kale yapmışlar» diyerek bir elçi gönderdi.

Hazreti Fatih ise, daha evvel dilim dilim yaptığı sığır derisini göndererek:

— Barışa aykırı bir hareket yok. Biz sığırın derisinin yetişebildiği yer kadar bina yaptık, dedi ve ondan sonra da muhasaraya girişildi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KURU KIZILCIK MEYVE VERDİ

Beyazıd-ı Velî olarak anılan İkinci Sultan Bayezid, oğlu ve şehzadesi Birinci Selim'i (Yavuz Selim) Trabzon'dan getirttiği zaman kızıp Çubuklu Bahçe denen yerde kızılcık çubuğu ile sekiz defa vurmuş ve bazı nasihatlarda bulunmuştur. Bayezid Velî'nin oğluna sekiz çubuk vurması onun sekiz sene padişahlık yapacağına delâlet etmektedir. Ayrıca orada Şehzade'ye söylediği bazı sözleri vardır ki, apaçık padişahın bir kerametidir:

—- Oğlum! Elem çekme, zikreyle... Zikr tarihinden itibaren tedibimle hilafet senindir. Al bu yediğin kuru çubuğu yere dik. Sekiz sene kadar meyvesini yiyesin! buyurmuştur.

Orada bulunan, hem Bayezid-i Velî hem de Kara Şemseddin Hazretleri «amin> demişler ve Selim ise sekiz değnek yedikten sonra çubuğu babasından alıp:

— Ya Rabbi, bu kuru ağaç meyve versin, o meyvesini bu dünyaya meşhur eyle, diyerek dikmiş ve kuru çubuk çok geçmeden yeşerip meyve vermeye başlamıştır. Çubuklu bahçe olarak anılan yerin kızılcığı ise, emsallerinden katbe kat üstün olmuştur.

Bayezid-i Velî'nin bu sözleri arasındaki zikr kelimesinden Z, Kef, Ra eski harflerle ebced hesabıyla 920 tarihi çıkmaktadır ki, Yavuz Selim'in 920. hicri yılında hilafeti alacağına bir işarettir. O zamana kadar hilafet Osmanlılarda olmadığı halde, ayrıca ikinci Sultan Bayezid, hilafetin de Osmanlılara geçeceğini işaret etmiştir. Hakikaten Yavuz Selim hicrî 920 tarihinde Mısır'ı fethederek hilafeti almış ve 927'de ise sekiz sene sonra vefat etmiştir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MUKALLİDİN YILDIRIMI İKAZI

Yıldırım Bayezid Han, zamanındaki bütün kadı ve ilim adamlarını şeriata aykırı hareket ediyorlar ve millete zulmediyorlar diye zindana doldurdu. Hatta o kadar ileri gitti ki; «Bunlardan islâm dinine bir hizmet beklenmez, bunların tamamını yakmak lâzım» dedi ve ateş yakılması için odun hazırlanmasını emretti. Ne kadar nedimleri ve devrin ileri gelenleri varsa hepsi teker teker gelip Yıldırım'dan bu âlimlerin affını diledilerse de hiç birini kabul etmedi.

O zamanlar Kör Hasan namyla maruf bir mukallid vardı. Bu mukallid bir gün kıyafet değiştirdi ve metropolit bir papaz kılığına bürünerek padişahın huzuruna vardı. Padişah Yıldırım, Kör Hasan'ı bu kıyafetle görünce gülmekten katılır ve sorar:

— Nedir bu kıyafet ey kâfir? Kör Hasan:

— Kâfir ülkesine gidiyorum Sultanım, der. Padişah sorar: ,

— Yakında mı, nereye ne zaman gideceksin? Kör Hasan:

— Şimdi İstanbul Tekfuruna gideceğim padişahım! Padişah:

— Orada ne yapacaksın ya mel'un, der. Kör Hasan:

— Padişahım işittiğime göre; sekizyüz kadar müellif, musannif, molla, alimleri ve fetva vermekle görevli şeyhülislâmı yakacakmışsınız. Bu durumda fetva verecek alim kalmadığına göre, elbette papazlara muhtaç olacağız. Elbette kırk - elli papaz istemeye bir kulunuzu göndereceksiniz. Bari ben kulunuzu bu kıyafetle gönderiniz de keşiş dağını eski ismi gibi karartsınlar, deyince, Kör Hasan'ın bu sözlerine padişah verecek bir cevap bulamadı:

— Ya Hasan! Büyük dedelerimin ruhu için, zulmettiklerinden dolayı hepsini yakacaktım. Ama, senin bu güzel sözlerin karşısında hepsini affediyorum, dedi.

Kör Hasan muradına ermişti artık. Padişahın huzurunda parmak kaldırıp îman tazeledi ve:

— Varayım kadınları da müslüman edeyim. Bir daha zulmetmekten vazgeçsinler. Bir daha zulmederlerse kelleleri taş dibinde ezilsin, der ve Yıldırım'dan ulemanın affedildiğine dair fermanı alıp hapishanenin önüne varır ve:

— Ey ulemâ padişahımız, bencileyin aciz, kötü bir mukallidin ricasiyle sizi affetti, diye haber verir. Alimler Kör Hasan'a binbir dua ederler ve Yıldırım'ın huzuruna varıp yerlere kapanırlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YÜZÜKTEKİ YAZI

Efendimiz Sallallahu aleyhi ve sellem'e bir yüzük hediye gelmişti. Hazreti Ebu Bekir'e (r.a.) verdi:

— Ya Atik! Bu yüzüğü bir kuyumcuya götür de «lâ ilahe illallah» yazdır, buyurdu. Hazreti Ebu Bekir (r.a.) yüzüğü kuyumcuya götürüp üzerine «Lâ ilahe illallah Muhammedürresûlüllah» yazdırdı. Halbuki Resûlüllah böyle emretmemişti ama, O Allah ismi şerifinin peygamberimizden ayrılmasını arzu etmemişti, onun için böyle yazdırdı.

Hazreti Ebu Bekir yüzüğü kuyumcudan alıp Resûlüîlah'ın huzuruna gelirken, Hak Teâlâ, Cebrail aleyhisselâm'a:

— Yetiş, habibimin yüzüğüne Ebu Bekir'in ismini de yaz. Çünkü O benim ismimi habibimin isminden ayırmayı uygun bulmadı, ben de onun ismini habibimin isminden ayırmayı uygun bulmam, buyurdu. Cebrail aleyhisselâm derhal yetişti ve Hazreti Ebu Bekir'in elindeki yüzüğe Ebu Bekir Sıddık yazdı. Hazreti Ebu Bekir Huzur-u Saadete girip yüzüğü teslim etti. Okuduklarında: «Lâ ilahe illallah Muhammedürresûlüllah, Ebu Bekir Sıddık yazılı olduğunu görüp Hazreti Ebu Bekir'den bu şekilde yazılmasının hikmetini sordular.

Hazreti Ebu Bekir (r.a.) yüzüğün üzerinde kendi isminin olduğunu bilmiyordu. Çok utandı, kızardı ve başını önüne eğdi terlemeye başladı. Orada Allah'ın izni ile Cebrail aleyhisselâm yine yetişip Hazreti Ebu Bekir'i müşkil durumdan kurtardı:

— Ebu Bekir'in yüzüğün üzerinde kendi isminin yazıldığından haberi yoktur. Allah'ın selâmı var, Habibim üzülmesin, buyuruyor dedi ve olanları bir bir anlattı.

Orada bulunan ashab, Ebu Bekir Sıddık Hazretlerinin ne derece yüksek bir mertebede olduğunu anladılar ve gıpta ile seyrettiler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEVR MAĞARASINDAKİ KUŞ

Peygamber Efendimiz hicret ettikleri zaman yanlarında Ebu Bekir Sıddık (r.a.) ile beraber yola çıkmışlar ve takipçilerden kurtulmak için bir mağaraya sığınmışlardı. O mağarada üç gün üç gece gibi bir zaman kaldılar. Bu arada mağaranın ağzında duran bir kuş Hazreti Ebu Bekir'in dikkatini çekti:

— Ya Resûlallah yeryüzündeki bütün canlı varlıkların rızkı Allah üzerine olduğuna göre, bu kuşun birkaç günden beri hiçbir şey yemeden durduğunu görüyor ve hayret ediyorum, bunun sebebi nedir acaba? Diye sordu. Bu esnada Cebrail aleyhisselâm gelip Hazreti Ebu Bekir'in isterse kuş ile konuşabileceğini haber verdi. Peygamber Efendimiz de Cebrail'in söylediklerini Hazreti Ebu Bekir'e söyledi.

Hazreti Ebu Bekir, kuşla konuşmaya başladı:

— Ey kuş! Sen ne yiyip ne içersin, bunu bana Allah'ın izniyle açıkla! Dedi.

Kuş bir müddet baygın vaziyette yere düştü ve daha sonra kalkıp:

— Ya Eba Bekir! Bunu bana sorma! Bu Allah'la benim aramda bir sırdır. Söylemeye mezun değilim, dedi.

Hazreti Ebu Bekir artık konuşmasına izin verildiğini söyleyince de kuş konuşmaya başladı:

— Hazreti Adem'den bin sene önce Allah (c.c.) beni yarattı. Bu zamana kadar Cenab-ı Allah benim rızkımı iki kelimeden verdi.. Acıkınca birini söyler doyarım, susayınca birini söyledim mi kanarım, dedi.

Hayret eden Hazreti Ebu Bekir, bu iki kelimenin ne olduğunu sordu.

Kuş şöyle açıkladı:

— Acıkınca Hazreti Ebu Bekir'e buğzedenlere lanet eder doyarım, susayınca ona sevgi besleyenlere istiğfar eder kanarım.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KEFEN SOYANIN GÖRDÜKLERİ

Bir kefen soyucu zamanın üstadlarından Hatem-i Esam Hazretlerinin huzuruna varıp tevbe istiğfar ederek, dervişliğe kabul edilmesini diledi. Hatem-i Esam Hazretleri ona:

— Bu zamana kadar ne kadar ölünün kefenini soydunuz? diye sordu. O:

— Üç bin kişi kadar olsa gerektir, diye cevap verdi. Hatem-i Esam:

— Bu zamana kadar soyduklarının içinde yüzü kıbleye karşı duran kaç tanesine, yüzü mülhıd gibi yere doğru olan kaç kişiye rastladın? Diye sordu.

O:

— Her yüz kişiden 90'ını yüzü yere doğru buldum, ancak yüzde on kişi yönü kıbleye doğru yatıyordu, diye cevap verdi...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İLMÎ ZAHİR VE BATIN FARKI

İlm-i zahirde zamannının ileri gelenlerinden biri olan Fahreddin Razı hazretlerinin ismi bütün İslâm âleminde duyulmuştu. Mavera'ün - Nehir'den Herat'a geldiği zaman orada bulunan bütün âlim ve salihler hep onu ziyarete geldiler. Etrafında insanların dört dönmesini ve kendilerine son derece itibar etmelerini memnunlukla gören Fahreddin Razı Hazretleri bir gün:

— Bizim ziyaretimize gelmeyen de var mı? Diye sordu. Oradakiler:

— Bir zât vardır ki, köşe-i inzivasına çekilmiş, sizin geldiğinizi duyduğu halde gelmedi, dediler.

Fahreddin Razı buna hayret etti:

— Bu kadar âlim ve fazıl zatlar gelip bize ikramda kusur etmezlerken onun böyle yapması nedendir acaba? Diyordu, kendi kendine...

Bir zaman sonra, o muhitin büyüklerinden biri, bir ziyafet tertip edip hem Fahreddin Razı Hazretlerini, hem de o maneviyat ehli zatı davet etti. Davette yemekler yenip, namazlar kılındıktan sonra sohbet faslı başladı. Sohbet esnasında İmam Fahreddin-i Razı Hazretleri o zata kendisini ziyarete niçin gelmediğini sordu.

O:

— Seni niçin ziyaret edecektim, dedi. Fahreddin Razı Hazretleri:

— Ben müslümanların imamıyım. Bütün ilim ehli beni ziyaret etti, buyurunca o zat:

— Duyduğuma göre senin övünmen ilimle imiş. Halbuki ilmin başı Allah'tan korkmaktır. Senin irfanı İlâhiden bilgin nedir? Diye sordu.

Bunun üzerine İmam Fahreddin Razı Hazretleri Allah'ın varlığına ve kudretine dair çeşitli aklî ve naklî deliller serdetti. İmamı sonuna kadar dinleyen O zat-ı şerif:

— Sen Allah'ın varlığına delil getiriyorsun. Halbuki delil bir şüpheyi gidermek için getirilir. Oysa Allah (c.c.) benim kalbime öyle bir feyiz ve nur vermiştir ki, oraya Allah'ın varlığına dair şüphe girmesi imkânsızdır, deyince, bu sözler İmam Fahreddin Hazretlerine çok tesir etti ve derhal o zatın ellerine yapışarak himmet diledi.

Ondan sonra, şeyhi ona öyle ilim kapıları açtı ki, İmam Fahreddin Razı, bu himmetle; Tefsir-i Kebir'i yazmak şerefine erdi.

O Pirin, Şeyh Necmeddin Bekrî olduğu rivayet edilmektedir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAZRETİ NEVFEL'İN ŞEHADETİ VE Hz. EBU BEKİR

Hazreti Peygamber Efendimiz şehidliğin mertebelerini ve Cennetteki derecesini anlatıp bir çok sözleriyle şehidleri medh ü sena etmişti. O anda eshabın içinden Nevfel (r.a.), Efendimizin karşısına geçip:

— Ya Resûlallah, ben dua edeyim, siz de amin deyin, dedi ve dua etmeye başladı.

Duası şöyle idi:

— Ya Rabbi Nevfel kuluna şehidlik ihsan eyle... Bu iki oğlumu yetim, annelerini dul eyle.

Kılıcını kuşandı, Resûlüllah'la beraber harbe iştirak etti. Harbde çok cengâverce savaştı, bütün küffar ondan korkar oldular. Fakat Resûlüllah'ın önünde ettiği dua kabul olunmuştu. Bir ok yarasıyla yere düştü ve şehid oldu. Efendimize Nevfel'in şehadetini haber verdiler. Gelip başını dizi üzerine koydu ve:

— Allah sana rahmet etsin. Yarın huzur-u İlâhi'de bu başın arşın altında ve misk kokusu içinde olacaksın, buyurdular. Abdurrahman bin Avf Peygamberimizin emriyle rida getirip cenazesini kılarak defnettiler. Cenazede Peygamber Efendimiz ayak parmaklarının ucuna basarak yürüdü. Bunun hikmeti sorulduğunda şöyle buyurdular:

— Beni Peygamber olarak gönderen Allah'a yemin ederim ki, Nevfel'in cenazesine gelen meleklerin çokluğundan ayaklarımı basacak yer bulamıyorum ve bir melek kanadını benim ayaklarımın altına serdi ona basıyorum.

Harb bitmiş, Medine'ye dönüyorlardı. Medine'ye yaklaştıklarından Medine'de müslüman kadınlar Resûlullah'ı ve eshabı öven şiirler okuyorlar, bunların içinde Nevfel'in iki oğlu ile

hanımı da vardı. Resûlullah'ın huzuruna varıp halini sordular. Peygamberimizin gözleri yaşarmıştı. Nevfel'in şehid olduğunu hanımına söyleyemedi ve eliyle arka tarafı işaret etti. Arkada Hazreti Ali Kerremellahu Veche vardı. O da Resûlullah'ın söylemediğini görünce eliyle arkayı işaret edip geçti. Nevfel'in hanımı askerin en arkasından gelmekte olan Hazreti Ebu Bekir'in yanına varıp Nevfel'i sordu.

Hazreti Ebu Bekir, mübarek sakalını da ağzına alıp:

— Ya Rabbi! Habibin gönül yıkmaktan sakındı. Ben Nevfel'in şehid olduğunu söylersem Resûlullah'a muhalefet etmiş olurum. Eğer scylemesem yalan söylemiş olurum. Sen bana yardım et. Ya bana ilhamla ne diyeceğimi bildir ya bu hatunun kalbine bir sabır ve tahammül gücü ver, diye dua ettikten sonra sakalını ağzına alarak: «Ya Allah!» diye nida etti. Bir de baktılar ki, okun yaydan fırladığı gibi Hazreti Nevfel atına binmiş elinde kılınç olduğu halde tozu-dumana katıp geliyor. Doğru Hazreti Ebu Bekir'in huzuruna gelip:

— Buyurun Ya Eba Bekir! Beni mi çağırdınız? Dedi.

Hazreti Ebu Bekir'in elini öptü ve bütün eshabı selâmladı. Eshab bu işe hayret etmişlerdi.

Gazadan dönen Resûlullah her zamanki gibi mescide girip iki rek'at namaz kıldı. Nevfel de selâm verip girdi. Efendimiz:

— Bu Allah'ın bir ayetidir, acaba kimin sebebiyle zuhur etti? dedikleri sırada, Cebrail aleyhisselâm gelip Allah'ın selâmını getirdi ve:

— Ya Resûlullah şükür secdesi eyle! Cenab-ı Allah İsa aleyhisselâm gibi senin eshabından birine de ölüleri diriltme selâhiyeti verdi. Eğer Hazreti Ebu Bekir bir kere daha «Allah» dese idi, Cenab-ı Allah bütün şehidleri diriltecekti, buyurdu.

Bunun üzerine Efendimiz (s.a.s.) kalkıp Hazreti Ebu Bekir'in sakalından öptü ve:

— Hak Teâlâ sana büyük ikramda bulundu. Allah'a hamdolsun ki bana Hazreti Isa gibi ölüleri diriltme izni verilen bir ümmet verdi, dedi.

Ondan sonra Hz. Nevfel iki oğula daha sahip oldu ve Yemame çenginde şehid edildi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HZ. EBU BEKİR YAHUDÎYE KÖLELİĞİ KABUL ETTİ

Hazreti Ebu Bekir İslâmla şereflenmeden evvel çok zengindi ve herkes onu zengin olarak bilirdi. Fakat müslüman olduktan sonra bütün malını - mülkünü Allah yolunda harcadı ve bir hırka bir lokma kaldı. Hazreti Ebu Bekir'i hâlâ eski halinde zanneden bir sahabi bir gün kapısını çalıp:

— Ya Eba Bekir, benim 12 bin akçe borcum var. Bugün vermem lâzım, benim bu borçtan kurtulmam için bu parayı vereceğini umarım, dedi.

Hazreti Ebu Bekir (r.a.):

— Biliyorsunuz ki, ben bütün varlığımı Allah için sarfettim. Şu anda size verecek bu para bende yok, dediyse de adam:

— Ben sizde hâlâ bu kadar para var biliyordum, dedi. Bunun üzerine Hazreti Ebu Bekir kalktı:

— Sen bekle, ben biraz sonra gelirim, dedi ve bir yahudinin kapısını çaldı. Yahudiden 12 bin akçe borç istedi:

— İnşallah yarın öğleden sonra veririm, dedi. Yahudi:

— Yarın vermezsen ne olacak? Diye sordu. Ebu Bekir (r.a.):

— Yarın vermezsem sana köle olacağım, ister beni hizmetinde çalıştırırsın, istersen pazara götürür satarsın, buyurdu. Bu şart üzerine yahudi parayı verdi. Hazreti Ebu Bekir de parayı getirip fakire verdi.

Sabah oldu. Hazreti Ebu Bekir borcu nasıl ödeyeceğini düşünüyor, bir çare bulamıyordu. Kızı Hazreti Aişe'nin evine gitti, durumu anlatıp yahudiye köle olacağını bildirerek hakkını helâl etmesini söyledi. Her ikisi de ağlaşmaya başladılar.

Hazreti Ebu Bekir:

— Allah'a ısmarladık, deyip gitti.

Hazreti Aişe validemiz ağlayarak onun arkasından bakıyordu. Bir müddet sonra gözlerinden akan yaşlardan düşen damlaların yerde parlamaya başladığını görünce eline aldı ve baktı ki, pırlanta gibi bir şey. Babasını çağırdı:

— Babacığım al bunları pazarda sat, yahudinin parasını verir, kölelikten kurtulursun, dedi.

Hazreti Ebu Bekir mücevherleri alıp çarşıya gitti. Bir tabağın içine koymuş müşteri bekliyordu. Biraz sonra karşısına bir adam çıktı:

— Ya Eba Bekir bunları satıyor musun? diye sordu.

O:

— Satıyorum, dedi. Karşısındaki adam Cebrail aleyhisselâm'dı.

— Kaça satıyorsun? diye sordu. Hazreti Ebu Bekir:

— 12 bin akçeye satıyorum, deyince O:

— Bunun değeri o kadar değil, bunun değeri 20 bin altındır, aç eteğini dedi. Hazreti Ebu Bekir eteğini açtı. O Zat altın tabak içindeki altınları Hazreti Ebu Bekir'in eteğine boşalttı. Hazreti Ebu Bekir eteğinde altınları saymadı bile... Altınlarla birlikte kızı Aişe'nin evine gelmişti. Yahudiyi kızının evinde bekler vaziyette görüp:

— Al paralarını diyerek, eteğindeki altınları yahudinin eteğine boşalttı.

Yahudi:

— Senin borcun bu kadar değil, 12 bin akçedir, deyince Hazreti Ebu Bekir:

— Bu paranın tamamı senindir, çünkü senin verdiğin paranın bereketidir, buyurdu. Yahudi altınları eline alıp baktı ki, altınlar, dünya altınlarına hiç benzemiyor. Bir tarafında «Lâ ilahe illallah Muhamme-dürresûlüllah» öbür yüzünde ise Ihlâs Sûresi yazılı.

Yahudi bunları görünce:

— Ya Eba Bekir, sizin dininiz hak, sense hakiki bir velisin. Bana İslâm dinini öğret, ben müslüman oldum, dedi. Şehadet getirerek Islama girdi. Ondan sonra bütün varlığını Allah yolunda sarfetmeye kendisi başladı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CEBRAİL'İN HAZRETİ EBUBEKİR'İ İMTİHANI

Cebrail aleyhisselâm, Hazreti Ebu Bekir'i Resûlüllalı'a karşı ne kadar sevgisi olduğunu öğrenmek istediğini Hak Teâlâ'dan istedi. Cenab-ı Allah ona imtihan etmesini emretti. Cebrail aleyhisselâm bir bayram sabahı Hz. Ebu Bekir'in geçeceği yol üzerine bir âmâ gibi oturdu. Hazreti Ebu Bekir bayram günü en yeni ve kıymetli elbiselerini giymiş Resûlüllah'ın yanına gidiyordu. Tam Ebu Bekir (r.a.) önüne geldiği zaman:

— Hazreti Muhammed'in sevgisi için bana bir şey vereni Allah afvetsin, dedi. Hazreti Ebu Bekir bunu duyunca sırtındaki cübbesini çıkarıp verdi:

— Bu sözü tekrar söyler misin? Diye sordu. Amâ tekrar söyledi. Hazreti Ebu Bekir bu sefer çıkarıp sırtındaki elbiseyi verdi. Tekrar söyletip ayakkabısını da verince üzerinde ancak örtünecek kadar elbise kalmıştı.

Yolun ortasında kalan Hazreti Ebu Bekir'i o ara Bilâl-i Habeşi (radıyallahu anh) görüp elbise getirmesi için eve gönderdi.

Yolda Bilâl'a (r.a.) Peygamberimiz rastlayıp nereye gittiğini anladığı için:

— Ya Bilâl, Ebu Bekir'in elbisesini alan Cebrail aleyhisselâm'dır. Bana olan sevgisini ölçmek için böyle yaptı, buyurdu. Hazreti Bilâl elbiseyi, Hazreti Ebu Bekir'e götürüp teslim etti ve Resûlullah'ın huzuruna geldi. O zamana kadar Cebrail aleyhisselâm elbiseyi getirip Peygamber Efendimize vermişti bile, Peygamber Efendimiz:

— Ey Ebu Bekir! Al elbiselerini, imtihanı kazandın. Cebrail kardeşim seni imtihan etmişti. Bana olan sevgini öğrenmek istemişti, buyurdu.

Bunun üzerine Hazreti Ebu Bekir:

— Ya Resûlüllah! Ben o elbiseyi senin sevgin için verdim, bundan sonra geri alamam istediğiniz yere verin, dedi. Elbiseyi bir fakire hediye ettiler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

Hz. ÖMER'E NEDEN FARUK DENDİ

Bir yahudi ile bir münafık bir meselede anlaşamadılar. Yahudi meseleyi halletmek için Resûlüllalı'a gidelim, diyor münafık ise yahudilerin başı Ka'b b, Eşrefe gidelim, diyordu.

Peygamber Efendimizin huzuruna gelip meselelerini anlattılar. Peygamberimiz yahudiye hak verdi. Huzur-u Saadetten çıktıktan sonra münafık bu sefer:

— Ben Muhammed'in hükmüne itimat etmiyorum. Bir de Ömer'in yanına gidelim, dedi.

Yahudi de bunu kabul edip Hazreti Ömer'in yanına vardılar. Yahudi meseleyi anlatıp, Muhammed (s.a.v.)'in yanına gittiklerini fakat öbürünün onun hükmünü kabul etmediğini söyleyince Hazreti Ömer münafığa:

— Arkadaşın doğru mu söylüyor? diye sordu.

O da doğru söylediğini ve evvelâ Resûlullah'ın huzuruna çıktıklarını söyleyince Hazreti Ömer:

— Tamam, siz bir dakika bekleyin, ben şimdi gelir hükmümü bildiririm, deyip içeri girdi.

Biraz sonra içerden kılıçla çıktı ve kapıda bekleyen münafığın kellesini bir vuruşta yere yuvarladı:

— Allah ve Resulünün hükmüne razı olmayana ben böyle hüküm veririm, buyurdu.

O anda Cebrail Aleyhisselâm gelip durumu haber verdi ve Hz. Ömer'in (r.a.) hakkı bâtıldan ayırdığını bildirdi. Hazreti Ömer (r.a.) Meclis-i Saadete gelmeden Peygamber Efendimiz ona «Faruk» adını verdiğini bildirdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

NUŞİREVAN'IN ADALETİ

Hazreti Ömer ve Sa'd ibni Ebî Vakkas Hazretleri, İran'a at satmaya gitmişlerdi. İran'a vardıkları zaman şehrin girişinde cirit oynayan bir kısım genç görüp seyre daldılar. Bir ara yabancıların kendilerini seyretmekte olduğunun farkına varan gençlerden birisi yanlarına gelip «Bedeviler»

gibi sözlerle hakaret ettikten sonra, satmak için getirdikleri ve üzerine bindikleri Arap atlarını zorla ellerinden aldılar.

Hazreti Ömer ve Sa'd ibni Ebî Vakkas Hazretleri ticaret maksadıyla geldikleri şehre meyus ve mükedder vaziyette girdiler. Yanlarında yiyecek bir şeyleri olmadığı gibi paraları da kalmamıştı. Aç - susuz akşam olmasını beklediler. Akşam olunca da bir hana vardılar. Kapıdan girer girmez hancı, misafirlerinin yabancı olduğunu ve üzüntülü olduklarını anladı. Neden üzüntülü olduklarını sordu. Hazreti Ömer daha üzüntülü görünüyordu. O hiç konuşmadı. İbni Vakkas Hazretleri ise başından geçenleri hancıya dert yanarak anlattı. Hancı misafirlerini dinledikten sonra:

— Siz kederlenmeyin, bizim hükümdarımız son derece âdildir. Ya atlarınızı buldurur, yahut bedelini tazmin eder. Sizin anlattığınıza göre elinizden atları alan hükümdarın kendi oğludur. Ama o mutlaka bu meseleyi halleder, diyerek teselli verdikten sonra:

— Her sabah hükümdarımız pazar yerinde halkın önünden geçer ve halk ona dert ve dileklerini bildirirler. O da ne icab ediyorsa hemen yapar. Siz sabahleyin hemen pazar yerine gidin vaziyeti anlatın, dedi.

Sabah, Hazreti Ömer ve arkadaşı pazar yerine çıkıp hükümdarı beklemeye başladılar. Biraz sonra hükümdar yanında tercümanları olduğu halde geldi. Herkes nesi varsa açık - açık söylüyor o da gerekeni hemen orada yapıyor veya yapılmasını emrediyordu. Sıra Hz. Ömer ve İbni Vakkas Hazretlerine geldi. Onlar da başlarından geçenleri anlattılar, atlarının bulunup geri verilmesini dilediler.

Hükümdar bunları dinleyince yüzü çok asıldı ve üzüntülü olduğu her halinden belli idi. Bir kese altın verdi ve atlarının da bulunacağını söyledi. Hükümdar tercüman vasıtası ile konuşuyordu, tercüman ise atı alanların hükümdarın oğlu olduğunu söylememişti. Hazreti Ömer ve Ebû Vakkas Hazretleri yine akşam kaldıkları hana geldiler. Bu sefer yanlarında paraları da vardı, karınları da toktu. Hancının parasını verdiler, o gece de orada kalıp sabahleyin yola çıkmayı düşünüyorlardı. Hancı ne olduğunu sordu. Onlar hükümdarla görüştüklerini ve atları bulacağını söylediler, dedi.

Hancı birden öfkelendi ve:

— Demek kendi oğlu olduğu zaman iş değişiyor, dedi. Sabah oldu bu sefer hükümdarın karşısına hancı çıkıp:

— Hükümdarım, suçu işleyen başkası olur ceza verirler de, sizin oğlunuz olursa cezasız kalır öyle mi? dedi.

Nuşirevan bunu duyunca rengi değişti ve çok sinirli olduğu besbelli idi:

— At sahipleri yarın şehri terketsinler... Fakat biri şehrin kuzey, biri güney kapısından çıksın, dedi.

Sabah oldu ve atların değerinden fazla para verdi. Hazreti Ömer ve Ebû Vakkas Hazretleri şehri terkediyorlardı. Bir de ne görsünler, şehrin bir kapısına atı alan genç, diğer kapısına ise hükümdara yanlış bilgi veren tercüman asılmışlar ve ölmüşler bile...

Fakat ne yazıktır ki, adaletiyle meşhur bu hükümdara iman nasip olmamış ve Efendimiz (s.a.v.) imansız gittiklerine teessüf ettiği isimler arasında bunu da saymıştır.

Aradan zaman geçti, Hazreti Ömer Halife-i İslâm, Sa'd ibni Ebî Vakkas ise Mısır valisi oldu. Mısır'ı Islâmlaştırma ameliyesinde bir de cami yapılacaktı. Bu camiye en müsait yer ise bir yahudinin yeri idi.

Mısır Valisi yahudinin yerine cami yapımına başladı. Yahudi çaresiz bir şekilde düşünürken müslümanlardan bir zat:

— Nedir senin bu halin? diye sordu.

O:

— Bir evim vardı, başka bir şeyim yoktu. Vali şimdi oraya cami yapıyor. Ben de yapabilirim? Şimdi açıkta kaldım, dedi.

Müslüman ona:

— Sen git Medine'ye... Orada Halife Ömer vardır. Derdini ona anlat. Senin derdine mutlaka bir çare bulur, dedi.

Yahudi daha İslâmiyetin nasıl bir din olduğunu bilmiyordu. Medine'ye vardı. Halife'yi sordu, bahçede olduğunu söylediler. Gitti bahçeyi buldu. Baktı ki, orada bir adam çalışıyor. Yanına yaklaşıp:

— Ben Halife Ömer'le görüşmek istiyorum, dedi.

Ona göre hükümdarın tarlada ne işi vardı. Karşısındaki:

— Derdini anlat! Ömer benim, dedi.

Yahudi derdini anlatıp, bir çare bulunmasını söyleyince Hazreti Ömer, öfkeli bir şekilde, bir kemiğin üzerine bir şeyler yazıp adamın line verdi:

— Götür bunu valiye ver, dedi.

Yahudi bu yazışmadan pek bir şey anlamamıştı. Bundan bir şey çıkmaz, diyordu kendi kendine...

Mısır'a gelip kemiği Sa'd ibni Ebî Vakkas'a verince, vali çok korkmuştu. Hemen evi eskisinden daha güzel bir şekilde tamir etti ve yahudiye verdi. Hem de memnun etmek için bir miktar yardımda bulundu. Hazreti Ömer'in gönderdiği kemiğin üzerinde sadece şu iki kelime yazılı idi:

— Ben Nuşirevan'dan daha âdilim!...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİZANS İMPARATORUNUN GÖNDERDİĞİ ZEHİRİ İÇTİ

Hazreti Ömer (r.a.) Halife iken Bizans İmparatoruna bir çok defa mektup göndererek İslama davet etti. Bizans İmparatoru ise her defasında İslama gelmemekle beraber kıymetli hediyeler ve elçiler göndererek iyi mukabelede bulundu. Bunlardan bir tanesi ise şöyledir:

Hazreti Ömer (r.a.) halife iken Bizans İmparatoruna bir çok defa elçiler gönderdi. Bizans İmparatoru da Hz. Ömer'e (r.a.) elçiler gönderdiğinde bazı kimseler hiç olmazsa yamalı elbisesini değiştirmesini rica ettiler. Halife Hazreti Ömer onların tekliflerine hiç itibar etmedi ve şöyle buyurdu:

— Allah bize şerefi, İslâmla vermiştir. Resulünün eshabı, hakîkî yolunun yolcusu kılmıştır. Siz hâlâ başkalarının bize itibarını elbisede, şunda - bunda arıyorsunuz.

Biraz sonra da mescidin dışında Bizans Elçisini kabul etti. Elçi hükümdarlarından bir doğan kuşu, bir tazı, bir şişe de zehir getirmişti. Hazreti Ömer'e takdim etti ve:

— Ey Halife bu Doğan kuşudur; hangi kuşu istersen yakalar sana geri getirir. Bu ise Tazı'dir; hangi avın peşine taksan yakalar ve sahibine teslim eder. Bu şişedeki ise çok kuvvetli, hatta bir damlası bile insanı anında öldürebilen bir zehirdir. Bunlar bir hükümdarda bulunması lâzım olan şeylerdir. Hükümdarımızın size kıymetli hediyesidir, dedi.

Hazreti Ömer:

— Kuştan ne faide gelir? Hâl sahibi olan kuşu eline alıp da vaktini öldürmez, dedi ve ayaklarındaki bağı çözüp serbest bıraktı. İnsan köpeği ne yapacak? Kerih bir hayvanın peşinden gitmek bir insana yakışmaz, dedi ve Tazıyı da bıraktı.

Daha sonra zehir şişesini eline aldı:

— Bu mu insanı öldüren zehir? dedi ve bir bardak zehiri son damlasına kadar içti.

Bunu gören Bizans Elçisi neye uğradığını bilemedi ve olduğu yere yığılıp kaldı. Elçi heyecanından bayılmıştı. O mutlaka Halifenin öleceğini düşünüyordu. Bir müddet sonra ayıldıktan sonra baktı ki Halife hâlâ yanında oturmakta. Hazreti Ömer'in ayaklarına kapandı ve:

— Ben Müslüman oldum, bana imanı öğret! dedi.

Hazreti Ömer, elçiye imanın esaslarını öğretti, kelime-i şehadet getirtti ve Müslüman olan elçi, Bizans'a geri dönmedi ve kalan ömrünü Hazreti Ömer'in hizmetinde geçirdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİR SAKSI İLE YANGINI SÖNDÜRDÜ

Hazreti Ömer zamanında Medine'de yangın çıkmıştı. Halk korktular ve durumu Hazreti Ömer'e bildirdiler. Halife eline bir saksı parçası alıp üzerine:

— Ey ateş! Allahü Teâlâ'nın izniyle sakin ol! yazdı.

Saksı parçasını ateşin içine attılar. Ateş hemen o andan itibaren sönmeye başladı ve kısa zamanda söndü.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ZENGİNLERİN MÜSLÜMAN OLMAK İÇİN ŞARTLARI

Mekkeli' zengin müşrikler, Peygamber Efendimize haber gönderdi:

— Sana iman eden ve etrafında bulunan kimseler bizim köle ve cariyelerimizdir. Bazıları ise Mekke'nin en fakir insanlarıdır. Biz onlarla aynı odada oturmaktan sıkılır, onların üst - başlarının kokusundan rahatsız oluruz. Eğer sen bir sedire oturur bizi de yanına alırsan ve böylelikle onlardan ayrılırsak îslâmiyeti kabul ederiz. Onların bize uzak oturmaları lâzım, dediler.

Peygamber Efendimiz (sallallahü aleyhi ve sellem):

— Ben müminleri yanımdan uzaklaştıramam, diye cevap verip bu şartı kabul etmedi.

Bu sefer zengin müşrikler müslüman olmak için şu teklifi ileri sürdüler:

— Halk bizi bu fakirlerle görürse ne der. Eğer bizim de Müslüman olmamızı istiyorsanız, fakirler ve zenginler için ayrı ayrı toplantı yap. Biz geldiğimiz zaman onlar çıksınlar, onlar geldiği zaman da biz çıkıp gidelim. Böylece fakir ve zenginler ayrılmış olur, hiç de bir zararı olmaz, dediler.

Resûlüllah (s.a.v.):

— Bu şekilde olur, buyurarak onların tekliflerini kabul etti.

Hazreti Ömer de (r.a.):

— Ya Resûlallah! Onların bu şartını kabul buyurun, bakalım sözlerinde durup Müslüman olacaklar mı? diyerek o da bu durumu kabul etmiş oldu.

Kureyşli zenginler, bu anlaşmayı mukavele şeklinde bir kâğıda yazmak istediler. Resûl-ü Ekrem bir kâğıt istedi ve anlaşmayı yazmak için de Hazreti Ali'ye emir verdi. O esnada anlaşma yazılmadan evvel şu âyeti kerîme nazil oldu:

«Sabah - akşam Rablerine, sırf O'nun cemalini dileyerek dua edenleri (huzurundan) kovma. Onların (kâfirlerin) hesabından hiçbir şey sana, senin hesabından hiçbir şey de onlara ait değildir. Onları (fakirleri) kovarsın (ama) zâlimlerden olursun.» (En'am sûresi âyet, 52)

Bu âyeti kerîme nazil olunca Efendimiz Sallaîlahü aleyhi ve sellem kâğıdı yazmadı. Hazreti Ömer de bu âyeti kerîme nazil olunca çok korktu ve söylediği sözden çok pişman oldu. Fakat ondan sonra nazil olan ellidördüncü âyeti celîle, Hazreti Ömer'in afvolunduğunu ve Allah yanında büyük kıymeti olduğunu beyân ediyordu. Hak Teâlâ Cebrail vasıtasiyle:

— «Benden Ömer'e selâm söyle. Onun bizim yanımızda çok kıymeti vardır, öyle küçük şeylerle biz onun bağını kesmeyiz, > buyurarak Hazreti Ömer'in kemâl derecesini bir kere daha açıkladı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ESKİ BİR DEVE YULARININ HESABI

Hazreti Ömer'in oğlu Abdullah (radıyallahü anh) babasını ölümünden tam bir sene sonra rüyasında benzi sararmış olarak görüp:

— Babacığım senin benzin kırmızı idi. Ne oldu da bu kadar sarardın? diye sordu.

Hazreti Ömer:

— Oğlum bir seneden beri Allah'a hesap veriyordum, daha yeni çıktım. Benzim ondan sararmıştır, diye cevap verdi. Abdullah ibni Ömer (r.a.) tekrar sordu:

— Babacığım hesap nasıl geçti?

— Oğlum hesapların biri bitip biri başladı. Eğer kefenimin içine koydurduğum mektup yanımda olmasaydı, işim çok zor olacaktı. o mektubun bana çok faydası oldu. Hele sadaka develerden Şirinin yuları iyice eskimişti de birkaç yerinden bağladıktan sonra kullanılamaz olunca atmıştık. Onun hesabını verirken Hak Teâlâ: «O yuları atıp Müslümanların malını zayettin,» diye azarlayınca cevap verecek bir şey bulamadım. Ancak işte o mektubun yüzü suyu hürmetine afvolunarak kurtuldum, dedi.

Hazreti Ömer'in oğlu Abdullah (radıyallahü anh) mektup hikâyesini ise şöyle nakletti:

— Bir gün babam halife iken, yanına Hazreti Hasan ve Hüseyin gelmişti. Babam onların sırtına birer elbise giydirdi. Onlar çok memnun olarak gittiler. Hazreti Ali çocuklarının sırtında babamın verdiği elbiseyi görünce çok memnun olmuş ve: «Gidin Halife'ye söyleyin, Resûlüllah onun hakkında Ömer hayatta olduğu müddetçe İslâmm nuru, vefatından sonra cennet ehlinin ışığıdır

buyurmuştu, demiş onlar da gelip babama söylediler. Babam onlara bunu bir kâğıda yazmalarını söyledi, onlar da yazdılar. Daha sonra bana:

— Ben ölürsem bu kâğıdı kefenimin arasına koy, benimle beraber kabre gitsin. Orada başım dara düştüğü zaman bunu gösterir kurtulurum, buyurmuştu, diye anlattı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

NASREDDİN HOCA (MERHUM)DAN HİKÂYELER

----- BİRİNCİ KİTABIN SONU -----

*İkinci Kitabın İlk Index Dosyası İçin Tıklayın

BİR KURUŞA PAZARLIK

Hoca merhum, birgün ırmak kenarında dolaşıyormuş. Karşıdan gelen birkaç kişi görüp:

— Böyle sıraya dizilmiş nereye gidiyorsunuz? diye sormuş. Onlar:

— Biz âmâyız. İrmağı geçmek istiyoruz, fakat korkuyoruz. Bizi kim karşıya geçirirse adam başına bir kuruş vereceğiz, demişler.

Hoca bu teklifi kabul edip adamları teker teker karşıya geçirmeye başlamış. Sıra en sonuncusuna geldiğinde de suyun ortasında sırtından düşürmüş ve adam akan suların tesiriyle sürüklenmeye başlamış.

Tabii suya düşen adam:

— ölüyorum, boğuluyorum! diye feryadı basınca, Arkadaşları:

— Sen ne yaptın be arkadaş? diye hocaya çıkışmaya başlamışlar. Hoca hiç istifini bozmadan:

— Ne kızıyorsunuz be mübarekler. Siz de bir kuruş noksan para verirsiniz, demiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HOCANIN VASİYETİ

Nasreddin hoca merhum, hayatının sonlarına doğru çoluk-çocuklarına hep:

— Ben ölürsem cenazemi eski-virane bir kabre koyun, diye vasiyet eder, dururmuş.

Hocaya bunun sebebini sorduklarında:

— Neden olacak... Sorgu melekleri geldiği zaman, «Görüyorsunuz mezarım bile eskidi, benim sorgum yapılalı kaç sene oldu» diyeceğim dermiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

RAMAZAN KIRKBEŞ

Hoca merhum, köyün imamı iken Ramazan ayı geldiğinde günleri şaşırmamak için her gün çömleğe bir taş atarmış. Hocanın bir de küçük kızı varmış. Bu çocuk babasının her gün çömleğe taş attığını görünce, kendisi de tutmuş bir avuç taşı çömleğe doldurmuş.

Ramazanın sonuna doğru gelmişler (yirmi - yirmibeşi olduğu sıralarda) cemaat hocaya:

— Ramazanın kaçı? diye sormuşlar.

— Eve kadar gidip - geleyim, size Ramazanın kaçı olduğunu söylerim, demiş ve eve gidip taşı saydığında, çömlekten tam 115 taş çıkmış. Hoca düşünmüş-taşınmış... «Ramazanın 115'i dese hepten ayıp olacak kırkbeşi» demeye karar vermiş

Cemaatın yanına gelince:

— Kaçı olmuş hocam? diye sormuşlar. Hoca:

— Kırkbeşi, diye cevap verince. Oradakiler:

— İnsaf be hoca. Ramazan kırkbeş olur mu? demişler. Hoca:

— Siz bana dua edin, yoksa iş çömlekten çıkan taşa kalsaydı, Ramazanın 115'i olacaktı, demiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HOCA KÜRSÜDE

Hoca merhum, ömrünü va'zetmekle geçirdiği cemaatın git-gide bozulduğunu gördükçe çok üzülürmüş. Bir gün yine va'zetmek için kürsüye çıkıp:

— Ey cemaat benim ne söyleyeceğimi biliyor musunuz? demiş. Camidekiler hep bir ağızdan:

— Bilmiyoruz, demişler.

Hocanın buna daha fazla canı sıkılmış ve:

— Mademki bu zamana kadar bir şey öğrenmediniz, bir şey bilmiyorsunuz. Ben size ne söyleyeyim? demiş ve kürsüden inmiş.

Bu sefer cemaat aralarında «Eğer hoca yine aynı soruyu sorarsa biliyoruz diyeceğiz» diye karar almışlar.

Hoca ikinci cuma günü kürsüye çıkıp da:

— Ey cemaat benim ne söyleyeceğimi biliyor musunuz? diye sorunca...

Hep beraber:

— Biliyoruz!, diye bağırmışlar. Hoca:

— Mademki biliyorsunuz, benim konuşmama hiç lüzum yok, deyip kürsüden inmiş.

Bu durum karşısında hoca merhumun va'zını dinlemek istiyen cemaat ne yapacaklarını şaşırmışlar. Bu sefer cemaatın kararı şöyle olmuş:

— Eğer yine sorarsa bazımız biliyoruz, bazımız da bilmiyoruz, diye cevap veririz, demişler.

Hoca yine kürsüye çıkıp sormuş:

— Ey cemaat benim söyliyeceklerimi biliyor musunuz? diye sormuş.

Cemaatın içinden bir kısmı:

— Biliyoruz! diye seslenirken, Bir kısım cemaat da:

— Bilmiyoruz!, demişler. Hocanın işi daha da kolaylaşmış:

— öyleyse iş kolay, bilenler bilmeyenlere öğretsin, deyip kürsüden inmiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KERAMET KAVUKTAN İSE SENİN OLSUN

Akşehir'de adamın birine bir mektup gelmişti. Adam:

— Bunu okusa okusa hoca okur, diyerek Nasreddin Hoca'ya getirdi.

Hoca merhum, baktı ki mektup Farsça:

— Ben okuyamayacağım, bir okuyan bul, deyip mektubu geri verdi. Adamın suratı asılmıştı:

— Sen nasıl hocasın be!.. Bir mektubu bile okuyamıyorsun. Bir de tutmuş hocayım diye başına sarık sarmışsın, diye söylenmeye başladı.

Hoca baktı ki, adamı susturmak imkânsız, hemen başındaki sarığı çıkardığı gibi adamın başına geçirip:

— Al bakalım, şimdi sen oku!.. Keramet kavukta ise göster kendini, diyerek adamı susturdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

TANRI MİSAFİRİ

Tembel, ev bark sahibi olmak gibi bir düşüncesi olmayan, nerde akşam orda sabah kabilinden, onun bunun evinde ömür tüketen bir adam varmış. Bu adam bir gece de hocanın kapısını çalmış.

Hoca:

— Kim o?, diye sormuş.

Adam:

— Benim hocam, Tanrı misafiri, demiş. Hoca işin kolayını bulmuş, adama:

— Gel benimle, deyip arkasına katmış ve caminin kapısına varınca da:

— Buyur arkadaş!.. Sen Tanrı misafirisin, burası da Tanrının evidir, demiş geri dönmüş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KAZAN ÖLDÜ

Hocaya bir gün kazan lâzım olmuştu. Gitti komşusundan aldı, fakat verirken kazanla beraber bir de içinde küçük bir tencere verdi. Komşu kazanı alırken:

— Hocam bu içindeki tencere ne oluyor? diye sordu. Hoca:

— Kazan doğurdu komşu, dedi.

Komşu maalmemnuniyetle kabul etti. Aradan zaman geçti, hocaya gene kazan lâzım olup komşusundan aldı. Fakat aradan günler; haftalar geçtiği halde hoca kazanı getirip vermiyordu.

Komşu:

— Hocam bizim kazan ne oldu? diye sordu. Hoca merhum, gayet üzgün bir edâ ile:

— Komşu hiç sorma! Kazan öldü. Bu zamana kadar size söylemeye dilim varmadı, dedi.

Komşu:

— Ne demek hoca? Hiç kazan ölür mü? dediğinde:

— Neden ölmesin? Doğurduğuna inanıyorsun da öldüğüne mi inanmıyorsun? dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KURDUN KUYRUĞU KOPARSA!..

Hoca merhum, bir gün Mollası İmad'la kurt avına çıkar. Dağda gezerken bir kurt ini bulurlar ve İmad kurt yavrusu yakalamak için ine dalar. Hoca dışarda mağaranın ağzında beklemektedir. Biraz sonra ana kurt gelip ine girer. Ama, tam içeri girerken hoca, İmad'ın başına gelecekleri düşünüp kurdu kuyruğundan yakalar.

Kurt içeri - hoca dışarı asılırken bir toz - duman kaplar ortalığı... İmad içerde tozdan boğulacak gibi olmuştur:

— Hocam ne yapıyorsun Allah aşkına? İnin ağzında ne tepinip duruyorsun kendi kendine? diye sorar.

Kurdu tutmakta hayli sıkıntı çeken hoca:

— Kurdun kuyruğu bir koparsa sen o zaman görürsün tozu - dumanı, der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MERKEBE Mİ, BANA MI?

Komşusu her zaman olduğu gibi, gene bir gün hocadan eşeği ister. Hoca vermek istemediğinden:

— Eşek evde olsaydı maalmemnuniye, ama, maalesef yok, der.

Terslik bu ya, tam bu sırada eşek ahırda uzun uzun anırmaya başlamaz mı?.

Komşu:

— Hocam bir de eşek evde yok diyorsun, işte eşek içerde ya!, der.

Hoca sinirli bir halde:

— Sen ne saygısız adamsın be! Benim sözüme inanmıyorsun da bir eşeğin anırmasına mı inanıyorsun? Yazıklar olsun senin gibi adama, diye çıkışır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YORGAN GİTTİ, KAVGA BİTTİ

Hoca bir gece uyandı ki kapının önünde birkaç kişi toplanmış kavga ediyorlar.

Hoca:

— Hatun ışığı yak da bir bakalım bakayım neymiş bunların derdi? der.

Hanımı:

— Hoca işin mi yok şu kışta - kıyamette, nene gerek senin, dediyse de hoca dinlemez ve sırtına yorganı alıp dışarı çıkar.

Hoca dışarı çıktığı gibi oradakilerden biri sırtındaki yorganı aldığı gibi kaçar. Tabii kalabalık dağılmış, gürültü de kesilmiştir.

Hoca soğuktan titreyerek içeri girer.

Hanımı:

-— Neymiş hoca o gürültü? diye sorunca, merhum şu cevabı verir:

— Ne olacak hatun, kavga bizim yorgan içinmiş. Yorgan gitti, kavga bitti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

O SUÇUNU BİLİR

Hocanın bahçesine bir gün bir öküz girmişti. Hoca sırığı kaptığı gibi öküze hücum etti, ama öküz de kaçıp başını kurtardı. Fakat hoca bunu unutmamıştı.

Bir gün aynı öküzü bir arabada koşulu olarak görüp, sopasıyla vurmaya başladı, öküzün sahibi arabanın üstünde şaşırmıştı hocanın hareketine:

— Hocam, öküzü durup dururken niye doğuyorsun?, der. Hocanın cevabı şöyle oldu:

— Senin neden haberin var be cahil!... O suçunu bilir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

AKLI YOKTU ZATEN

Dostlarından biri hocaya:

— Sizin hatun aklını kaybetti, der.

Hoca, adama cevap bile vermeden başlar derin derin düşünmeye...

Adam sorar:

— Hoca ne düşünüyorsun öyle?. Hoca cevap verir:

— Ne düşüneyim, bizim hatunun aklı zaten yoktu. Acaba neyi kaybetti diye düşünüyorum.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İNSANLARIN DAĞILMASI

Hocaya sormuşlar:

— Sabah oldu mu insanlar hep bir tarafa gitmez de kimi o tarafa kimi bu tarafa dağılır. Bunun sebebi nedir? demişler.

O şu mânâlı sözü söylemiş:

— İnsanların hepsi bir tarafa gitse, dünyanın dengesi bozulur da ondan.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YE KÜRKÜM YE...

Hoca merhum, bir keresinde günlük elbisesi ile bir merasime iştirak etmişti. Eski - püskü elbise ile kimse hocaya itibar etmedi, hatta yemek sofrasına bile çağırmadılar. Hoca anladı itibarın elbiseye olduğunu... Doğru eve gitti, en yeni elbiselerini giyip geldi. Bu kerre onu yepyeni kürk içinde gören halkın dikkatini çekti ve baş köşeye buyur ettiler.

Hoca yemek sofrasına oturdu ve kendisi başlamadan evvel tabağa kürkünü uzatarak:

— Ye kürküm ye!, diye söylenmeye başladı. Oradakiler:

— Ne oluyor hoca efendi?. Hiç kürk yemek yer mi? dediklerinde:

— Ne münasebet! Biraz evvel yine ben burada idim. Fakat kimse buyur etmiyordu. Şimdi ise bana baş köşeyi vermelerine bu kürk sebep olmuştur. Yemek yemek onun hakkıdır, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

AKŞEHİR GÖLÜNE MAYA

Hoca merhum, almış eline yoğurt kâsesini, varmış Akşehir Gölünün kenarına, kaşık kaşık yoğurdu göle dökmeye başlamış. Görenlerden biri sormuş:

— Hoca ne yapıyorsun öyle? Hoca:

— Ne olacak, göle maya katıyorum, yoğurt yapacağım. Adam şaşkın şaşkın sormuş:

— Hocam göl maya tutar da yoğurt olur mu hiç? Hoca cevap vermiş:

— Evlât ben de senin fikrindeyim ama, ya bir de tutarsa!.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

FİNCANCI KATIRLARI

Nasreddin hoca merhum, bir gün mezarlığa dolaşmaya gitmişti. Orada gezerken mezara benzer bir çukur görüp içine ölü gibi yattı. Hoca kendi kendine:

— Bakalım sorgu melekleri gelecekler mi? diye düşünmüştü.

Vakit hayli geçti, gece oldu, hoca hâlâ yatıyordu. Derken bir fincancı kervanı kabristanın yanındaki yoldan geçmeye başladı. Hoca, şakır şukur giden bu şey de neymiş diye başını çukurdan çıkarıp bakınca katırlar aniden karşılarında bir şeyin belirmesi ile ürktüler ve kaçışmaya başladılar. Katarlardaki bütün fincanlar kırılmış, hayvanlar biribirlerine girmişti.

Kervanın sahipleri hocayı yakaladılar ve ;

— Kimsin, in misin cin misin? Bu saatte ne işin var senin burada? diyerek sıkıştırmaya başladılar.

Hoca:

— Ben ölüyüm, aman etmeyin eylemeyin, dediyse de dinlemediler, güzel bir dayak attılar.

Başı - gözü kan içinde kalan hoca eve gece geç vakit geldi. Karısı kapıyı açtığında şaşırmıştı:

— Hoca bu hâl ne? diye sordu. Hoca:

— Öldüm, mezardan geliyorum. Başıma bu hâl ondan geldi, dedi. Hocanın hanımı, saf saf:

— Hocam öbür dünyada ne var? ne yok? diye sorunca hoca şu cevabı verdi:

— Fincancı katırlarını ürkütmezsen hiç bir şey yok.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PARA VE DÜDÜK

Bir gün hoca merhum, çarşıya gidiyordu. Çocuklar yolunu kestiler ve herkes hocadan birer düdük istedi, içlerinden biri ise ötekiler gibi:

— Hoca bana da düdük getir, dedi ama parasını verdi. Hoca hepsine:

— Peki, peki!... demekle yetindi ve çekip gitti.

Çocuklar dört gözle akşamın olmasını bekliyorlardı. Akşam hoca çarşıdan gelirken hep birden önüne çıkıp:

— Düdük, düdük! diye bağrışmaya başladılar.

Hoca efendi sabahleyin kendisine parayı veren çocuğa düdüğü uzattı ve çocuk düdüğü alıp çala çala giderken de:

— Parayı veren düdüğü çalar, diyordu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HİNDİ

Hoca bir gün pazarda bir papağanın on altına satıldığını görüp doğru eve koştu ve bir hindi alıp pazara getirdi. Hoca, hindiyi kaça sattığını soranlara;

— On altından beş kuruş aşağı olmaz, diyordu.

Hocanın bir hindiye on altın istemesine gülmeye başladılar.

Hoca:

— Ne gülersiniz be adamlar. Daha biraz evvel yumruk kadar bir papağan burada 10 altına satılmadı mı? der.

— Hoca derler, o papağandır konuşur. Tabii ki, pahalı olacak... Hoca gayet sakin cevap verir:

— O konuşursa, bu da düşünür...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

RÜYADA PARA VEREN

Hocanın kadılığı zamanında adamın biri mahkemeye bir adam getirip:

— Hocam bu adam rüyamda benden zorla yirmi akçe aldı, fakat şimdi istiyorum vermiyor. Ben de mahkemeye getirdim. Benim hakkımı bu adamdan al, der.

Hoca şikâyet edilen adama:

— Ver bakalım yirmi akçe, der.

Adam çaresiz çıkarır verir. Hoca alır eline parayı, avucunun içinde şıkırdatmaya başlar. Daha sonra da davacıya dönüp şöyle der:

— Duydun değil mi paraların şıkırtısını? Rüyada para veren uyandıktan sonra ancak onun şıkırtısını alır.

Adam hocanın bu kararına itiraz edemez. Nasreddin hoca da parayı aldığı adama geri verir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MERKEBE TERS BİNDİ

Bir gün hoca merhum, camiden çıkıp eşeğine binmiş eve gidiyordu, arkasında cemaat vardı. Hoca arkasını cemaata dönmeyi uygunsuzluk sayıp eşeğe ters bindi.

Cemaat hocanın bu hareketine bir mânâ verememişlerdi.

— Ne oluyor hoca? Merkebe neden ters bindin? dediler.

Hoca şöyle söyledi:

— Başka türlü yapmayı kendime yakıştıramadım. Arkamda sizin olmanız bana ağır geldi. Siz önüme geçseniz arkanızı bana döneceksiniz. En iyisi eşeğe ters binmektir. Çünkü böylece hem yolumuza devam ediyoruz, hem de birbirimizin yüzünü görüyoruz.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ELE YARANILMAZ

Bir gün hoca merhum, oğlunu eşeğe bindirmiş kendisi arkasından ağır ağır yürüyerek köye gidiyorlarmış. Yolda bunları görenler:

— Dünya tersine döndü galiba! Baksana hale! ihtiyar adam yerde yürüyor da parmak kadar çocuk eşeğin üzerinde. Ne ayıp şey değil mi? diye söylenmeye başlamışlar.

Bu sözleri duyan hoca merhum, merkepten oğlunu indirip kendisi binmiş. Biraz gidince birkaç kişiye daha rastlamışlar. Onlar da:

— Şu hale bakın siz! Koskoca adam binmiş eşeğe, parmak kadar çocuk arkasından yetişeyim diye ter döküyor, insanoğlu işte, hep kendini düşünür, diye konuşmaya başlamışlar.

Bu sözleri de duyan hoca:

— Oğlum en iyisi gel beraber binelim. Bakalım ne diyecekler? demiş.

Hoca önde, oğlu arkada giderken birkaç kişi daha görmüş onları. Onlar da:

— Şu insanoğlunda merhamet diye bir şey kalmadı. Baksana eşeğin beli nerdeyse yere değecek. Yerde yürüseler sanki ölecekler mi? Azıcık Allah korkusu olan insan böyle yapmaz, gibi sözler söyleyerek uzaklaşmışlar.

Hoca bu sefer:

— Oğlum en iyisi mi, ikimiz de yürüyelim, öyle ettik olmadı, böyle ettik olmadı. Bir de bu şekil deneyelim bakalım, demiş.

Eşek önlerinde, onlar arkada yollarına devam ederlerken, birkaç kişi daha görmüş bunları. Onlar da:

— Şunlarınki de akıl mı yani? Eşek önlerinde bomboş gidiyor da her ikisi de şu sıcakta yerde yürüyorlar, insan, boş eşşek olur da binmez mi hiç?!, demişler.

Bu sözleri de duyan hoca:

— Gördün ya oğul, her kafadan bir ses çıkıyor. Ne yapsan beğenmiyorlar. En iyisi bildiğinden şaşmayacaksın. Elin ağzı torba değil ki, büzesin!.. demiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HOCA İP SATIYOR

Nasreddin hoca Akşehir'de ara-sıra pazara iplik çıkarır satarmış. Fakat hocayı hep kandırırlar ipini değerinden aşağı alırlarmış. Hoca, durumdan kurtulmak için bu sefer yün iplikleri kurumuş bir deve başı bularak ona sarmış. Hoca, iplikle pazara çıktığı zaman iplikçi:

__ Bu nasıl yumak böyle yahu!.. Ne var bunun içinde?, demiş.

Hoca adamın sözlerine sinirli bir şekilde:

— Devenin başı var, demiş.

Tüccar ipi tartıp parasını vermiş ve hoca da çekip evine gitmiş. Ertesi gün tüccar, hocayı çarşıda yakalamış:

— Utanmadın mı yalan söylemeye? Bana ip diye koskoca devenin başını sattın. Bir de ip diye yalan söyledin, demiş. -

Hoca gayet ciddî bir şekilde:

— Ne demek efendi! Ben sana yalan söylemedim ki. Sen içinde ne var bunun dedin, ben de devenin başı var, dedim. Bunun neresi yalan. Hem senin verdiğin para ancak o devenin başına sarılı olan ipin karşılığıdır, demiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İSA'NIN MERDİVENİ

Birkaç papaz aralarında; Hazreti Muhammed göğe çıktıydı, çıkmadıydı, çıktıysa nasıl çıktı gibi bir takım yersiz tartışmaya girmişler. En sonunda göğe çıkması imkânsız, fakat biz bunu gidip bir de hocadan soralım diye Nasreddin merhumun yanına gelip:

— Hoca, bizim bir meselemiz var. Bu hususta bize yardım eder misin? demişler.

Hoca:

— Etmez olur muyum? Hele bir meseleyi söyleyin, demiş. Papazlar:

— Siz, Peygamberimiz Mi'rac'a çıktı diyorsunuz. Göğe nasıl çıktı? demişler.

Hoca merhum:

— Hay Allah iyiliğinizi versin. Bundan basit ne var. Sizin Peygamberiniz Hazreti İsa'nın dayadığı merdivenle çıktı, demiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

AĞA, BAŞINI EVDE BIRAKMASIN

Akşehir'in ağalarından hocanın bir ahbabı vardı. Bir gün Akşehir'e gittiği zaman onu da ziyaret etmek istedi. Ağanın konağına yaklaştığında onu pencereden başını çıkarmış etrafı seyreder gördü. Ağa da hocayı görmüştü. Onunla görüşmek ve evine almak istemediğinden başını içeri çekti. Hoca eve gelip kapıyı çaldığında kapıyı hizmetçi açtı.

Hoca merhum:

— Ağa ile görüşmek, sohbet etmek için geldim, dediğinde hizmetçi verilen talimat gereği:

— Ağa evde yok efendim. Geldiği zaman sizin geldiğinizi söylerim. Belki de sizinle görüşemediğine çok üzülecektir, dedi.

Hizmetçinin bu sözlerine hoca gülümseyerek şu cevabı verdi:

— Ağaya söyle de dışarı çıkarken bir daha başını evde unutmasın sakın!.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MERKEBE SORDU

Komşunun biri hocadan bir gün merkebini istedi. Hoca:

— Dur bir dakika! Kendisine sorayım eğer gönlü varsa alâ, ama gönlü yoksa veremem, deyip içeri girer.

Adam dışarda neticeyi beklemektedir. Hoca gelir ve der ki:

— Kendisine sordum, emin ol ki hiç niyeti yok.

Adam:

— Nasıl olur hocam, hiç merkep konuşur mu? der. Hoca:

— Eğildim kulağına gidip gitmeyeceğini sordum. Bana giderim ama yabancılar hep benim kulağıma vuruyorlar ve durmadan da sana küfrediyorlar, dedi. Ben de bu sebepten veremem, der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

TİMURLENK VE HOCA...

Timurlenk, ordusunda kullandığı fillerden bir tanesini hoca merhumun bulunduğu köye gönderir ve arkasından da:

— Bu file elinizden geldiği kadar bakacak ve besleyeceksiniz, diye haber yollar.

Fil köyde istediği gibi dolaşmakta, dilediği bağ ve bahçeden beslenmektedir. Kimse çıkıp da:

— Bu nereden başımıza geldi. Timur ne yaparsa yapsın bunu köyümüzden alsın, diyemez ama, için için de sızlanmalar yayılmaya başlar. En sonunda köylüler bu işi gidip Nasreddin hoca ile beraber Timur'a söylemeye karar verirler.

Bir hey'et teşkil ederek sultanın huzuruna çıkmak üzere yola düşen köylüler, saraya yaklaştıkları zaman korkarlar ve geri dönerler. Hoca:

— Arkadaşlar etmeyin, eylemeyin, buraya kadar geldik. Ne olursa olsun bir varalım dediyse de söz dinletemez.

Yalnız başına kalan hoca Timur'un huzuruna çıkar ama, içinden de «Gösteririm ben size» der. Timur sorar hocaya:

— Hoca ne var, ne yok? Bir istediğiniz mi var, hayrola!? Hoca merhum:

— Sultanım, sağolun varolun, bizim köye bir fil gönderdiniz bizi memnun ettiniz. Hele köylülerimiz filden çok memnunlar. Yalnız, şu kadarlık var ki, hayvancağız yalnız olduğundan akşamları acı acı bağırıp duruyor. Sizden isteğimiz, mümkünse onun eşini de göndermenizdir, der.

Timur tabii ki, hocadan memnun olmuştur:

— Peki hoca hazretleri, en kısa zamanda onun eşini de gönderirim siz hiç merak etmeyin, der.

Hoca köye döndüğünde, köylüler merakla hocanın etrafını sararlar:

— Hocam mesele ne oldu? diye sorduklarında. Hoca için için gülerek:

— Müjdeler size! Hiç merak etmeyin pek yakında filin eşi de gelecek, der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEN DE HAKLISIN

Hoca merhumun huzuruna bir adam gelip, dâvâcı olduğu zat hakkında attı, tuttu. Hoca merhum adamı sonuna kadar dinledikten sonra:

— Haklısın sen!... dedi.

Biraz sonra hakkında konuşulan adam geldi Hoca merhumun huzuruna. O da başladı hasmının hakkında konuşmaya. Hoca merhum onu da sonuna kadar dinledikten sonra, baktı o da gayet haklıya benziyor:

— Sen de haklısın arkadaş, dedi.

Tabii bu konuşmaları hoca merhumun hanımı da dinlemişti. Hocanın adamın ikisine de hak vermesine bir mânâ veremedi ve:

— Hoca efendi, nasıl olur adamın ikisi de haklı olur mu? Birisi mutlaka haksızdır, dedi.

Tabii ki, hanımın söyledikleri de doğru idi. Hoca merhum başını salladı:

— Sen de haklısın karı!... demek durumunda kaldı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

99 OLURSA ALMASI

Hoca merhum, her akşam yatarken:

__ Ya Rabbi! Yüz altın isterim.. Doksandokuz olursa almam, derdi.

Hocanın bir de yahudi komşusu vardı. Her akşam hoca komşunun bu şekil dua ettiğini duyunca denemeye karar verdi. Bir akşam yine hoca merhum duasını bitirip sonunda da:

__ Ya Rabbi! 100 altın isterim, 89 olursa almam, demeye başlayınca daha evvel damın başına çıkan yahudi bacadan aşağı altınları teker teker atmaya başladı. Hoca efendi hemen ocağın başına koştu ve gelen altınları almaya başladı. Hoca 100 altın istiyordu ama, altınların sonu 99 olunca kesildi.

Daha evvel:

— 99 olursa almam, diyen hoca:

— 99'u veren Allah 100'ü de verir, aza şükretmeyen çoğu bulamaz, dedi ve altınları keseye doldurdu.

Hocaya altınları döken yahudi sabırsızlıkla sabahın olmasını beklemeye başladı. Sabah oldu, yahudi alelacele hocanın kapısını çaldı ve:

— Hocam akşam altınları bacadan ben atmıştım. Bir şaka yapayım, dedim. Bakalım hoca efendi sahiden almayacak mı diye denemek istemiştim, falan diyerek altınları geri istedi.

Hoca merhum:

— Ne münasebet canım! Sen bana Allah tarafından altın atıldığını duydun ve hemen açıkgözlük yapmak istiyorsun. Ben senden altın falan istemedim, ben Allah'tan istedim, O da verdi, deyince yahudi ne yapacağını şaşırdı, doğru kadıya varıp hoca merhumu şikâyet etti.

Nasreddin hocaya gelip:

— Mahkemeye gideceğiz, deyince, hoca:

— Giderim ama, altıma bir at, sırtıma bir kürk isterim, dedi. Yahudi çaresiz bunları kabullenip bir at bir de kürk aldı hocaya...

Beraber kadının huzuruna çıktılar. Yahudi derdini anlattı:

— Benim paralarımı vermiyor, dedi. Kadı hoca merhuma sordu:

— Ne diyeceksin bu iddialar karşısında? diye. Hoca merhum:

— Kadı efendi, bu adam yalancının tekidir. Bana para falan vermedi. Bu adam korkuyorum biraz sonra dışardaki ata bile «Benimdir!» diyecektir, dedi.

Yâhudinîn gözleri bir karış açık:

— Evet, kadı efendi. Dışardaki at da aslında benim, dedi. Hoca merhum:

— Görüyorsun değil mi kadı efendi? Ben ne dedim, korkarım şu sırtımdaki kürke bile sahip çıkabilir, «O da benimdir» diyebilir. Bu adam bu kadar yalancı ve düzenbazdır, dedi. Yahudi heyecanla:

— O da benim kadı efendi. Ben verdim buraya gelirken onu, dedi. Hoca Merhum:

— Ben demedim mi Kadı efendi, dedi. Kadı yahudinin haksızlığına hükmetti. Yahudi mahkemeden eli boş döndü tabii. İkisi bir yola çıkıp gitmeye başladılar. Hoca atta, yahudi yürüyor.

Hoca merhumun oyunu burada sona ermişti:

— Al atını, kürkünü ve paralarını. Ben senin malına sahip olacak değilim. Fakat bundan sonra sakın kendini Allah yerine koyayım deme, diyerek adama biraz da akıl verdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EŞEĞE KİTAP OKUTTU

Timurlenk'e iyi bir eşek vermişlerdi. Eşek saray bahçesine gelince, padişahın dalkavukları eşeği methetmeğe başladılar. O kadar övüyorlardı ki, hoca merhum duramadı:

— Bu eşek o kadar kabiliyetli bir hayvan ki, kitap bile okuturum ben buna, dedi.

Orada bulunanlar nasıl olur diye hayret ettiler. Hoca merhum Timurdan eşeği bir müddet istedi ve kitap okumasını öğreteceğini söyledi.

Eşeği Timurdan alan hoca merhum kendi evine ahırına getirip bağladı:

— Benden habersiz eşeği kimse yemlemesin, diye de evdekilere sıkı sıkı tenbih etti.

Daha sonra merkebi alıp Timur'un sarayına gitti. Saray bahçesinde eşeğin kitap okuyup - okuyamayacağını gösterecekti. Bir masanın üzerine bir kitap koydurdu, merkebi de kitabın başına getirip beklemeye başladı. Eşek daha evvel öğrendiği gibi kitabın yapraklarını bir bir çevirmeye başladı. Kitap bitti, eşek de anırtıyı bastı. Oradakiler şaşkın şaşkın bakışıyorlardı. Hoca:

— Gördünüz değil mi? Eşek kitabı okuyup bitirdikten sonra şimdi de özetini veriyor, dedi.

Timurlenk hoca merhuma bu işi nasıl becerdiğini sorduğunda şöyle anlattı:

— Bir iki gün aç bıraktım. Daha sonra kitap yapraklarının arasına arpa danelerini koydum ve kendi elimle çevirip arpayı yedirmeye başladım. Tabii aç olduğu için sabırsızlıkla sayfaların açılmasını bekliyordu. Birkaç gün böyle devam ettikten sonra, sayfa yapraklarının arasindan kendi başladı arpa aramaya... İşte eşeğin kitap okuması bundan ibarettir. Kitap içinde arpa olmadığı zaman ise acından acı acı anırıyor, dedi.

Hoca merhumun bu başarısı karşısında Timur, çok memnun oldu ve bir kese altın hediye etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇ PAPAZ ve HOCA MERHUM

Uç papaz, Akşehir'e hoca merhum ile tanışmaya ve bazı sorular sormaya geldiler. Bir meydan yerine toplanarak konuşacaklardı. Papazlar ve kalabalık halk topluluğu meydan yerini doldurmuştu.

Papazlar sorularını sormaya başladılar.

Birinci papaz:

— Dünyanın ortası neresi? diye sordu.

Hoca eşeğin ön ayaklarının olduğu yeri gösterdi:

— İşte dünyanın ortası burasıdır, dedi. Papaz itiraz etmek istedi:

— Ne biliyorsun orası olduğunu? diye sorunca, Hoca Nasreddin:

— İnanmazsan ölçebilirsin, dedi.

Kendisinden gayet emindi. Acaba dünyanın yuvarlak olduğunu ta o zaman tahmin etmiş miydi? Çünkü dünya yuvarlak olduğuna göre her yer dünyanın ortası olabilir.

ikinci papaz sordu sorusunu:

— Gök yüzünde kaç tane yıldız var hoca efendi?.

Hoca cevap verdi:

— Eşeğin sırtında ne kadar kıl varsa o kadar da yıldız var. Papaz itiraz etti:

— Olur mu canım nereden belli doğru söylediğin? deyince, Hoca cevabı yapıştırdı:

— İnanmıyorsan sayabilirsin!...

O da verecek cevap bulamadı tabii. Sıra geldi üçüncü papaza:

— Benim sakalımda ne kadar kıl var? dedi.

— Eşeğin kuyruğunda ne kadar varsa senin sakalında da o kadar kıl var.

Papaz yine itiraz etti:

>— Ne malûm aynı olduğu? deyince,

Hoca gayet kestirme bir yol buldu:

— Alırız cımbızı elimize, bir eşeğin kuyruğundan, bir senin sakalından çekeriz. Evvelâ hangisi biterse belki de "o azdır. Eğer denk gelmezse ben dâvayı kaybetmiş sayılırım, dedi.

Papazın işine gelmedi sakalını yoldurmak:

— Haklısın hoca efendi! demek zorunda kaldı.

Bu konuşmalar papazların çok hoşuna gitmişti. Çünkü onlar beklemedikleri bir cevapla karşılaşmışlardı. Hocanın böyle zeki ve kestirme cevaplarına hayran kaldılar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İNMEK DE Mİ?

Hoca merhum, bir gün camide vaaz etmek için kürsüye çıkmıştı. O anda cemaate anlatacak bir şey gelmedi aklına ve beklemeye başladı:

— Ey cemaat! Benim nasıl konuştuğumu ve ilmî dirayetimi hep bilirsiniz. Fakat hikmeti ilâhî şu anda aklıma tek bir kelime bile gelmiyor, diyor ve hâlâ kürsüde oturuyordu.

Hocanın oğlu daha babasının sözleri bitmeden kürsüye doğru yaklaştı ve:

— Baba biliyoruz aklına bir şey gelmedi ama, kürsüden inmek de aklına gelmiyor mu? dedi.

Hoca efendi oğlunun bu yerinde sözlerine diyecek bulamadı ve kürsüden indi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİR AKÇA, BİR TOKAT

Hoca merhuma adamın biri haberi olmadan gelip «Şak> diye bir tokat vurur. Hoca doğru mahkemeye... Kadı:

— Bir tokadın diyeti bir akçadır, der.

Tokadı vuran adam kadının bir tanıdığı imiş. Para bulmak için gider, fakat aradan saatler geçtiği halde adam gelmez. Hoca yerinden fırladığı gibi kadıya bir tokat aşkeder ve:

— Kadı efendi, madem ki bir tokat bir akça imiş. Bir akça geldiği zaman onu sen alırsın, der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

TİMUR'A İNCİR GÖTÜRDÜ

Hoca merhum, bahçesinden bir sepet ayva toplamış Timur'un sarayına gidiyordu. Yolda bir ahbabı:

— Nereye böyle hoca efendi? diye sordu. Hoca:

— Timur'u ziyarete gidiyorum, dedi. Adam:

— Timur ayvayı sevmez. O en çok inciri sever, sen ona pazardan bir sepet incir götür, dedi.

Hoca merhum adamın dediğini yaptı. Bir sepet incirle Timurlenk'in huzuruna çıktı. Timur, hoca merhumun incirlerini beğenmişti. Birini yiyor, birini ise karşısında oturan hoca merhumun yüzüne çalıyordu. Timur'un bu hareketine kızmayan hoca merhum, ellerini her incir gelişinde yüzüne sürüyor ve: "

— Ya Rabbi şükürler olsun sana!, diye dua ediyordu. Timur bunun sebebini sordu. Hoca merhum:

— Sultanım, ben size ayva getiriyordum. Ya bir de onlarla gelseydim şimdi benim yüzüm ne hale gelirdi. Yolda bana sizin ayva yemediğinizi söylediler de değiştirdim. Ayva ile huzurunuza gelmediğime şükrediyorum, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KIRK YILLIK SİRKE NASIL SAKLANIR?

Hoca merhumdan bir komşusu:

— Kırk yıllık sirke lâzım. Sizde olduğunu duydum var mı acaba? diye sordu.

Hoca merhum:

— Var, ama veremem, diye cevap verdi. Adam:

— Hocam lâzım olmasa zaten istemem. Bir sirkeden ne sıkar, niye vermiyorsun? deyince.

Hoca:

— Eğer her isteyene verseydim, bende kırk yıllık sirke kalır mıydı? diye cevap verdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİNDİĞİ DALI KESTİ

Oradan geçenlerden biri hoca merhumu bindiği dalı keserken görüp:

— Hocam ne yapıyorsun? Bindiğin dalı kesiyorsun, o ağaç kesilirse sen de düşersin sonra, dediyse de hoca merhum bindiği dalı kesmeye devam etti.

Hakikaten biraz sonra da ağacın kırılan koluyla beraber yere düştü. Hoca merhum kendi kendine:

— Bu adam benim buradan düşeceğimi bildiğine göre benim ne zaman öleceğimi de bilir, diyerek adamın peşine düştü.

Bir müddet koştuktan sonra da adama yetişti. Adam arkasından hocanın geldiğini görünce:

— Ne o hoca efendi, bu hâl nedir? diye sordu. Hoca merhum:

— Arkadaş, sen benim bindiğim dalı kesince düşeceğimi biliyorsun, benim ne zaman öleceğimi de bilirsin, dedi.

Adam:

— Hocam olacak iş mi? Ben nereden bilirim senin ne zaman öleceğini diye diretti ise de hoca hazretleri söyleyeceksin, diye ısrar ediyordu.

Adam kurtulmak için:

— Hocam, dedi. Odunları merkebe yükleyip yukarı doğru çıkarken, yolda merkep bir kere tökezlerse bil ki, canının yarısı gitmiş demektir. İkinci tökezlenmesinde ise ölürsün, dedi.

Hoca merhum, adamın dediği gibi yaptı. Biraz sonra merkep tökezlemeye başladı. Hoca dermansızlaşmaya... İkinci tökezlenmede ise hoca:

— İşte öldüm, diyerek yere yattı.

Bir müddet sonra hoca hazretlerini ölü olarak buldular. Tabuta koyup eve götürüyorlardı. Biraz gittikten sonra yol iki çatal oldu. Cemaat hangisinden gitsek acaba diye düşünürlerken, hoca merhum tabuttan başını çıkarıp:

— Ben sağlığımda şu yoldan giderdim, dedi ve onlara yol gösterdi...

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CENAZEYE SORUN

Muzibin birisi hoca merhumun yanına gelip:

— Dünya kaç arşın acaba? Bunu bilse bilse bizim hoca efendi bilir diye sana soruyorum, der. Hoca merhum, oradan geçmekte olan cenazeyi göstererek:

— O soruyu git de şu gidene sor. Dünyayı ölçmüşde gidiyor, diye cevap verir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YA SECDEYE KAPANIRSA

Hoca merhum, bir yolculuğu sırasında bir handa (otel) konaklamak üzere kalmıştı. Gece yatağa yattığında eski olan binanın gıcırtılarından bir türlü gözüne uyku girmedi. Hancıya varıp:

— Be birader, bu ne kadar da eskimiş. Korkuyorum bina başıma çökecek, diye konuşmaya başlayınca hancı hemen hoca merhumun sözünü kesip:

— Hocam siz de bilirsiniz ki, her şeyin bir ibadeti vardır. Bizim han da zikir ediyor, deyince hoca merhum hemen cevabı yapıştırdı:

— Ben de zaten biraz sonra secdeye kapanır diye korkuyorum ya!.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HANGİSİNİ ÇOK SEVİYORMUŞ

İki hanımı vardı hoca merhumun. Bir ara tutturdular:

— Hoca, hangimizi çok seviyorsan, söyliyeceksin. diye ısrar etmeye başlamışlar.

Hoca Hazretleri bu sıkıntıdan kurtulmak için ikisine de gizli gizli mavi boncuk verdi. Onlar gene ara sıra:

— Hangimizi çok seviyorsun hoca efendi? dediklerinde, o:

— Mavi boncuk hanginizde ise onu çok sevdiğim belli, diye cevap verirdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİR TEPSİ HİNDİ DOLMASI

Adamın biri hoca merhumun yolunu kesip:

— Hocam adamın biri eline bir tepsi hindi dolması almış gidiyordu, dedi.

Hoca hazretleri:

— Bana ne gidiyorsa, diye cevap verince,

Adam:

— Hocam galiba sizin eve gidiyordu, dedi.

Bu sefer hoca Nasreddin:

— Bizim eve giden hindi dolmasından sana ne? diyerek adamı yine alt etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HOCA MERHUMUN CEVİZ TAKSİMİ

Çocuklar toplanmışlar, önlerindeki cevizi paylaşamıyorlardı. Yoldan geçmekte olan hoca merhumu görüp:

— Hocam biz taksim edemiyoruz. Şu cevizleri bizlere bölüştürsene, dediler.

Hoca merhum ceviz torbasının başına geldi:

— Allah taksimi mi, kul taksimi mi istiyorsunuz? diye sordu. Onlar daha çok âdil olacağını tahmin ettiklerinden:

— Allah taksimi isteriz, dediler.

Hoca merhum, cevizlerin yarısını çocuğun birine verdi, birkaç tane de birine verip bazısına hiç vermedi. Bunun üzerine çocuklar:

— Böyle taksim mi olur? diyerek itirazı bastılar. Hoca merhum:

— Siz Allah taksimi istemediniz mi? Allah, bazısına çok verir, bazısına hiç vermez, bazısına az verir ve insanların Allah'ın bu taksimine itiraz etmeye hakları da yoktur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HOCA KÖYLERDE

Hoca merhum, köyleri dolaşıp halka vaaz ediyordu. Bir kasabaya varınca orada birkaç gün kalmaya karar verdi. Üç - dört gün kaldı, halka va'z'ü nasihat etti, fakat kimse aç mısın, susuz musun, demiyordu. Hoca merhum bir konuşmasında İsa Aleyhisselâm'ın dördüncü kat semâda olduğunu ve Allah'ın izni ile orada durduğunu anlatmıştı. Camiden çıkarken cemaattan biri:

— Hocam çok merak ettim, acaba İsa Aleyhisselâm dördüncü kat semâda ne yiyip, ne içiyor? diye sordu.

Hoca merhumun tepesi atmıştı; yakınlarındaki cemaatın da duyabileceği bir şekilde:

— Yahu siz ne biçim adamlarsınız? Ben günlerden beri kasabanızda duruyorum, bana nasılsın, aç mısın, susuz musun diye sormuyorsunuz da tâ dördüncü kattaki Isa Aleyhisselâmı soruyorsunuz!, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KÖR DÖĞÜŞÜ

Hoca merhum, bir yerden geçerken birkaç körün toplanmış paralarını saydıklarını görüp yanlarına yaklaştı ve:

— Alın şu paraları da aranızda paylaşın! diyerek paraları şıkırdatarak ayrıldı, seyretmeye başladı.

Onlar:

— Sana verdi, bana verdi. Benim hakkımı ver! diye biribirlerine düştüler.

Körlerin halini bir müddet seyreden hoca merhum:

— Kör döğüşü dedikleri demek ki böyle olurmuş, dedi. Uzaklaşıp gitti. Bu hâdisenin hoca merhumun çocukluğunda cereyan ettiği rivayet edilmektedir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SAYI SAYMASINI BİLMİYORSUNUZ

Hoca merhumun da hazır bulunduğu bir zamanda Timur, bir suçluya bin değnek vurulmasını emreder. Hoca merhum gülmeye başlar bu durum karşısında...

Timur gayet sinirli bir şekilde:

— Ne o hoca? Benim verdiğim emre sen nasıl gülersin? der. Hoca efendi yine gülümseyerek cevap verir:

— Sultanım siz ya hiç dayak yemediniz, yahut da sayı saymasını bilmiyorsunuz...

----- BİRİNCİ KİTABIN SONU -----

* * *

Index'e dön --- *İkinci Kitabın Önsöz'ü İçin Tıklayın

BÜYÜK DİNİ HİKÂYELER Cilt2

Hazırlayan: İbrahim Sıddık İMANOĞLU

www.selam.org
selam@selam.org

SCANNED & DESIGNED BY: KirKayaK.tk

Osmanlı Yayınevi
Ticarethane sk. No:14/2 PK:1344
Sultanahmet/İstanbul
Tel:5281771-5118626
Fax:5118626

Bu Kitap;
Birinci Bölümde: Revnakul Mecalis'den hikâyeler,
İkinci Bölümde: Muhtelif hikâyeleri
Üçüncü Bölümde: N. Hoca Merhum'dan hikâyeleri İhtiva eder.

ÖNSÖZ

Büyük Dînî Hikâyeler kitabımızın ikinci cildini de çıkarmamıza inayet buyuran Rabbimize hamdolsun.

Birinci cildine gösterilen rağbet ve okuyucularımızın «İkinci cildi ne zaman çıkacak?» diye ısrarlı sormaları, Büyük Dînî Hikâyelerin ikincisini de çıkarmamıza vesile oldu. Şurası muhakkak ki sadece okuyucularımızın isteği bize ikinci kitabı çıkarmaya belki yetmiyecekti fakat; Revnakul Mecalim isimli mükemmel bir hikâye kitabına rastlamış olmamız bizi adeta ikinci kitabı çıkarmaya zorladı.

Bu kıymetli eseri (Revnakul Mecâlisi) Nişabur evliyasından Şeyh Ebu Hafs Ömer bin Ebul Hasen Nişaburî telif etmişlerdir. 22 mevzu seçmiş ve her mevzu ile alâkalı 10 hikâye koymuşki toplam 220 hikâye ediyor. Arapça nüshaları İstanbul Süleymaniye Kütüphanesinde ve diğerlerinde el yazma olarak pek çok. Fakat; Osmanlı Devrinde yapılan tercümesini de sadece iki nüsha (el yazma halinde) bulabildik. Mütercimi Elhac Mustafa Efendidir.

Birinci kitabımızda geçen bir kaç hikâyeyi belki bu kitapta da bulacaksınız. Bunu Revnakul Mecâlis kitabını eksiksiz ve aynen verebilmek için yaptık.

Bu kitabın ikinci bölümüne yine birbirinden güzel seçme hikâyeler koyduk.

Üçüncü bölümde ise bu defa yine Nasreddin Hoca Merhum'dan pek duyulmayan nükteli hikâyeler ilâve ettik. Böylece dînî hikâyeler sahasının boşluğunu doldurmanın sevinci içindeyiz.

Bu kitabın hazırlanmasında emeği geçen Muhterem Ali Rıza Özdemir Bey'e, Muhterem Sıddık Hançer Bey'e teşekkürü bir borç biliriz.

Ve Büyük Dînî Hikâyeler ikinci cildinin Ümmeti Muhammede faideli olmasını ve hatalarımızın afvını niyaz ederiz.

Osmanlı Yayınevi - Abdulkadir Dedeoğlu

Devam

BİRİNCİ KISIM

TEVHİDİN FAZİLETİ

İKİNCİ KISIM

TEVHİDİN FAZİLETİ

ÜÇÜNCÜ KISIM

RASULALLAH S.A.V. EFENDİMİZ HAZRETLERİNİN MUCİZELERİ

DÖRDÜNCÜ KISIM

SALAVAT-I ŞERÎFEYE DEVAM ETMENİN FAZİLETLERİ

BEŞİNCİ KISIM

SAHABE-İ KİRÂM'IN FAZİLETLERİ

ALTINCI KISIM

NAMAZIN FAZİLETLERİ

Yedinci Kısım

YEDİNCİ KISIM

DUANIN FAZİLETİ

Sekizinci Kısım

SEKİZİNCİ KISIM

BÜYÜKLERE HÜRMET

DOKUZUNCU KISIM

ALLAH-U TEÂLÂ HAZRETLERİNİN KULLARI İLE OLAN MUAMELESİ

ONUNCU KISIM

SADAKANIN FAZİLETİ

ONBİRİNCİ KISIM

GECE NAMAZINA DEVAM ETMENİN FAZİLETİ

ONİKİNCİ KISIM

MARİFET VE İMANIN YOK OLMASI

ONÜÇÜNCÜ KISIM

TEVBENİN FAZİLETLERİ

ONDÖRDÜNCÜ KISIM

ANNE VE BABAYA HÜRMETİN FAZİLETİ

ONBEŞİNCİ KISIM

RIZIKTA CENAB-I HAK'KA TEVEKKÜLÜN FAZİLETİ

ONALTINCI KISIM

NEFSİN HEVÂSINA MUHALEFETİN FAZİLETİ

ONYEDİNCİ KISIM

DÜNYANIN ALÇAK VE KÖTÜLÜĞÜ

ONSEKİZİNCİ KISIM

CÖMERTLİĞİN FAZİLETİ

ONDOKUZUNCU KISIM

AŞK VE MUHABBET

YİRMİNCİ KISIM

ADALETİN FAZİLETİ

YİRMİBİRİNCİ KISIM

TAKVANIN FAZİLETİ

YİRMİİKİNCİ KISIM

HACCIN FAZİLETİ

[Bir Sonraki Index İçin Tıklayın]

MUHTELİF HİKÂYELER

-Rızık
-Hak Aşığı
-Utanmak

Nasrettin Hoca Merhumdan Hikayeler İçin Tıklayın

HAKİMİN DÖRT SUÇU

Hazreti Ömer Radıyallahü Anh, hilafeti zamanında Hımıs ileri gelenlerine bir mektup yazıp çevredeki fakirlerin kendisine bildirilmesini isteyerek yardım edeceğini bildirdi. Hımıs'lılar Şam ve civarında bulunan fakirlerin bir listesini Halife Hazreti Ömer'e arzettiler. Hazreti Ömer (R.A.) gelen listeyi açıp baktığında listenin başında kadı olarak ta'yin ettiği Sa'd bin Amir'in ismini görüp listeyi getirenlere hakiminin malî durumunu sordu. Onlar:

— Hakimimiz hakikaten gayet fakirdir. Çünkü rüşvet olacağı korkusundan, en küçük bir hediyemizi bile kabul etmiyor, dediler. Bu sözler Halife Ömer'in hoşuna gitmişti:

— Allah'tan bu kadar korkan hakiminizin hoşunuza gitmeyen tarafları da vardır herhalde... Dedi. Onlar: Hakimlerinden şikâyetlerinin de olduğunu ve bazı hallerinden memnun olmadıklarını söyleyerek kusurlarını şöyle sıraladılar:

1 — Hakimimiz vazifesine her zaman sabah namazından sonra başlaması lâzım geldiği halde kuşluk vakti vazifesinin başına gelir.

2 — Hakimimizi hiç bir gece aramızda görmüyoruz. O hep kendi başına evine çekilir halkla münasebet kurmaz.

3 — Hele haftada birgün, evinden dışarı bile çıkmaz, kapısını arkasından sürgüleyip içerden ses bile vermiyor.

4 — O'nun şahid olduğu bir hadise vardır. O hadise aklına geldiği zaman baygınlık gelir ve üzüntüsünden hastalanır. O hadise ise Eshaptan Hubeyb'in öldürülmesidir, dediler.

Hımıslıların şikâyetlerini sonuna kadar dinleyen Hazreti Ömer, onlara bir kısım erzak ve giyecek vererek gönderdi. Hakim Sa'd bin Amir'i de kusurlarının sebebini öğrenmek üzere huzuruna davet etti.

Hakim, Hazreti Ömer'in huzuruna geldiğinde, Halife O'na Hımıslıların bazı şikâyetleri olduğunu söyleyerek dört kusurunun sebebini sordu. O, bu dört hatasını şöyle izah etti:

Birinci kusurum; ailem hasta olduğundan evin bütün işlerini bizzat kendim görüyorum ve bu sebepten vazifemin başına ancak kuşluk vakti gelebiliyorum, ikincisi ise; gündüzleri halk için vazife gören bir kimsenin gece olunca Hak için vazife görmesine müsaade edersiniz her halde. Ben akşam olunca gün boyu yaptığım işlerin muhasebesini yapıyor acaba yaptığım işlerde bir kusurum var mı diye onu tetkik ediyorum.

Üçüncüsü ise; sırtımdakinden başka giyecek elbisem yoktur. Haftada birgün giydiğim çamaşırlarımı yıkıyor temizlik işleri ile meşgul oluyorum. Hatta evimde bile üzerime alacak bir elbisem olmadığından yıkadığım çamaşırlarım kuruyuncaya kadar hiçbir kimseyi görüşmeye bile kabul edemiyorum.

Hubeyb'in şehid edilmesini hatırlayınca bayıldığım ise doğrudur. Çünkü müşrikler Hubeyb'i asarlarken ben yanlarında idim. Belki mani olabilirdim, ama o zaman İslâmla müşerref olmamıştım, sadece hadiseye seyirci kaldım. İşte bu hadise aklıma geldikçe kendimi tutamıyor mes'uliy etinden korktuğum için bayılıyorum, hastalanıyorum, diye sayarak dört kusurunu da Halife Ömer'e izah etti.

Sa'd bin Amir'in (R.A.) bu izahatı karşısında göz yaşlarını tutamayan Halife çok memnun oldu ve ondan sonra Sad'ı hatırladıkça ağlar «Ah Sa'd ah Allah korkusu seni ne kadar yüceltmiş» der onunla iftihar ederdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İMAN KUVVETİ

Bir harpte daha henüz iman etmemiş olan Ebû Süfyan'ın kumandasındaki ordu ile İslâm askeri savaşırken eshabtan Zeyd bin Desine esir düşmüştü. Müşrikler Hazreti Zeyd'i şehid etmek üzere götürürlerken Kumandanları Ebû Süfyan:

— Ya Zeyd, keşke şu anda senin yerinde Muhammed olsaydı da onu öldürseydik, sense çoluk-çocuğunun yanına dönseydin daha iyi olmaz mıydı? dedi. Düşman elinde öldürülmeye götürülen Hazreti Zeyd bin Desine bir anda hiddetlendi ve:

— Hayır, hayır!.. Beni isterseniz ölümlerin en fecisi ile öldürün, fakat ben hiçbir şekilde Peygamberim Hazreti Muhammed'in değil öldürülmesi ayağına bir taş bile gelmesine razı olamam, dedi.

Bu sözler üzerine hayrette kalan Ebû Süfyan:

— Muhammed'e inananlar kadar kuvvetli bir iman hiçbir insan oğlunda görülmemiştir, bunda bir hikmet olsa gerek diye mırıldandı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İMANIN KEMALİ

Hayber Kalesinin fethinde idi. Kale fethedilmiş, herkes ganimet almak için sıraya dizilmişler, kendilerine isabet edecek miktarı bekliyorlardı. Ganimet taksimi esnasında sıra bir çobana geldiğinde o:

— Ya Rasûlallah ben ganimet istemiyorum, sadece boğazımdan delecek bir okun beni şehid etmesini bekliyorum, diyerek taksimattan bir hisse almadı.

Hazreti Resul-ü Ekrem, Eshabına «bu genci takip ediniz, eğer imanında doğru ise istediği olur» buyurdu.

Nihayet şehadet haberi işitilince gidip baktılar ki, hakikaten Peygamberimize gösterdiği yerden bir ok isabet ederek şehîd olmuştu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞEHİD ANASI

Hansa Radıyallahü Anha Hazretleri islâmiyetten önce kuvvetli şiir söylemesi ve güzel konuşmasıyla meşhur bir kadındı. Müslüman olduktan sonra o da kendi isteğiyle Mekke'den Medine'ye hicret etmişti.

İslâmiyetten önce kan davası yüzünden öldürülen iki kardeşi için şiir söylemiş ve «Eğer benim gibi yakınları öldüğü için ağlayan başka kimseler görmesem, bu ızdıraba dayanamaz intihar ederdim» demişti. İşte bu Hazreti Hansa, İslâmiyeti kabul edip de Medine'ye hicret ettikten sonra vukubulan Kadisiye savaşında dört oğlunu da seve seve harp meydanına göndermiş ve savaş alanına kadar giderek evlatlarını yanına çağırıp onlara şu nasihatta bulunmuştur;

— Ey benim evlatlarım! Yeminle söylüyorum ki, siz bir ananın ve bir babanın çocuklarısınız. Ben hiçbir surette babanıza ihanet etmediğim gibi babanız da mazisi çok temiz bir insan ve şerefli bir kimsedir. Sizler temiz asalete sahip olduğunuzdan ben savaş meydanlarında ilk hücumu sizden bekliyor, şecaat ve celadetinizi göstermenizi istiyorum. Çünkü bu harp Allah içindir, Resulü içindir. Ya İslâmın bayrağını Kadisiye'de dalgalandıracaksınız, yahut da ben sizin ön saflarda savaşırken şehid edildiğinizi duyacağım, dedi.

Kendisi hasta olduğundan evine geri döndü ve dört evladını da harp meydanında bıraktı.

Aradan çok geçmeden Hazreti Hansa'ya oğullarının dördünün de şehid olduğu haberi hasta yatağında iken bildirildi. O üzüleceği beklenirken sevinç göz yaşları dökerek:

— Yani ben şimdi şehid anası oldum öyle mi? diye sordu.

— Evet! Dediler, hem de dört şehid anası oldun.

O evlatlarının ölümünü hiç düşünmüyordu. Zafer kim de? Diye sordu, sadece. Zaferin müslümanlarda olduğunu duyunca da:

— Ya Rabbî! Sana hamd ü senalar olsun, bana emanet ettiğin dört oğlumu da senin yolunda şehid vermek şerefine ermiş bulunuyorum. Artık beni şehid anaları defterine kaydeyle! Benim için şehid anası olmaktan daha büyük şeref yoktur. Bunu benden esirgeme ya Rabbi! diye dua ettikten sonra:

— İslâmın zaferi için dört oğlum feda olsun, eğer başka evlatlarım da olsaydı onları da Allah için feda ederdim, dedi.

Her ne zaman Hazreti Hansa'nın ismi geçse Peygamber efendimiz:

— Örnek İslâm kadınıdır, buyururlar memnuniyetlerini izhar ederlerdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PEYGAMBER SEVGİSİ

Birgün Resûlüllahın huzuruna sekiz on yaşlarındaki oğlunun elinden tutmuş bir kadın sahabi geldi:

— Ey Allah'ın resulü! Benim size ikram edecek hiçbir maddi varlığım yok. Şu evladımı size hediye ediyorum, ne olur kabul buyurun da bu çocuk sizin hizmetkârınız olsun, işinizi görsün, diyerek evladını Resulü Ekrem Efendimize hediye etti.

Ümmü Süleym isimli o kadın sahabinin Efendimize hediye ettiği çocuk Enes bin Malik hazretleri idi. Tam on sene Rasûlüllah'ın hizmetinde bulundu. Ve Peygamberimizden en çok hadis rivayet eden sahabiler arasına girdi.

Enes bin Malik'in (R.A.) annesi Ümmü Süleym Hazretlerine rastlayan hal hatır sormak babından «Nasılsın» deseler O:

— Evladı Resûlüllah'ın hizmetinde olan bir kimseden daha mes'ut kim olabilir? diyerek her zaman sevincini ifade ederdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CİHAD

Hicretin sekizinci senesi idi. İslâm ordusu Zeyd bin Harise'nin kumandasında 15 bin kişilik bir askerle Mûte'de Rum ordularıyla savaşacaktı. Düşman ve İslam orduları harp meydanında hazır oldular. Nihayet Resûlüllah'ın verdiği beyaz bayrak Zeyd bin Harîse'nin elinde olduğu halde savaş başladı.

Zeyd bin Harise, düşman üzerine öylesine dalışlar yapıyordu ki, 15 bin kişilik islam ordusuna karşı savaşan 100 bin kişilik düşman askeri ummadıkları bir kuvvetle karşı karşıya olduklarını anladılar. Fakat müslümanlar az olduklarından ancak bir kişi bir manga düşmanla dövüşmek mecburiyetinde kalıyordu.

Birkaç dakika sonra Zeyd bin Harise şehit düştü. Atından düşen Zeyd'in bayrağını hemen Cafer bin ebi Talip alarak düşman üzerine olanca şiddetiyle saldırmaya başladı. Bayrağın Cafer'in eline geçtiğini gören kafirler, korku içinde sağa sola kaçışmaya başladılar. Onlar kaçıyor hazreti Cafer kovalıyordu. Harp bütün şiddetiyle devam ederken tenha bir yerden Abdullah bin Revaha'nın gür sesi bütün eshap tarafından işitildi. Abdullah bin Revaha (R.A.) şöyle nida ediyordu:

— Ey müslümanlar, Ey Resûlüllahın eshabı! Biz evlerimizden çıkarken şehid olmak ve islâmm izzetini yüceltmek için çıkmadık mı? Biz ölürsek, şehid olup irtihal eden kardeşlerimize kavuşuruz. Galip gelirsek Mûte'ye islamm bayrağını diker dünyada ve ahirette şerefe kavuşuruz, diyerek eshaba bir kat daha moral verdi.

Hazreti Cafer girdiği küffar askerlerini pırasa gibi doğrarken arkadan bir düşman askeri sağ kolunu bir kılıç darbesiyle düşürdü. Sağ elindeki islam bayrağını bu defa sol eline alan Cafer Hazretleri o haliyle bile düşmana karşı koymaya devam ediyor ve mücadeleyi sürdürüyordu. Biraz sonra bir kılıçla da Cafer'in (R.A.) sol kolunu kestiler. Fakat o hâlâ bayrağı bırakmıyor koltuğunun altında muhafaza etmeye çalışıyordu. Fakat artık takati kalmamıştı. Atından aşağı düşerek şehadet şerbetini içti.

Hazreti Cafer'in şehid edildiğini duyan Abdullah bin Ravaha elinde yemekte olduğu et parçasını bir tarafa fırlatarak:

— Cafer öldükten sonra bana yaşamak yakışmaz diyerek, bayrağı kaptığı gibi oda düşman saflarına hücuma geçti. O da Hazreti Cafer gibi çok üstün kılıç kullanıyordu ve her vuruşta bazan iki bazen bir kafir kellesini kesip canını cehenneme yolluyordu.

Müslümanların zayiatı çok büyük olmuştu. Nihayet Abdullah da şehid oldu. Bu sefer bayrağı Hazreti Halid almıştı. O gecenin karanlığından istifade ederek askerlerin yerlerini değiştirdi. Sabah savaşa sağdaki askerleri sola soldakileri de sağa alarak başladı.

Bu harp taktiği düşmanın aklına gelmemişti. Onlar müslümanlar'a yeni takviye kuvvetler gelmiş zannederek çareyi kaçmakta buldular ve savaş alanını terkettiler. Böylece Halid bin Velidin kumandasındaki İslam askeri 100 bin kişilik düşmana galip gelmiş zafer 15 bin kadar müslümana nasip olmuştu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EVLENİLECEK HANIM

Hazreti Ömer zamanında da kadılık yapmış olan meşhur, Kadı Şüreyh'e birgün bir genç gelerek evlenmek istediğini ve fakat evleneceği kadının tahsilli ve şehirli olmasını istediğini bildirerek nasihatta bulunmasını istedi.

Kadı Şüreyh, o gence Müslümanın evinin cennet olduğunu ve Hazreti Resûlüllah'ın böyle buyurduğunu naklederek başından geçen evliliği şöyle anlattı:

— Gençtim, artık evlenme zamanımın da geldiğini düşünmeye başlamıştım. Birgün Benî Mahzun kabilesinin çadırlarının önünden geçerken bir kız görüp, ona talip oldum. Kız babası kısa bir tetkikten hemen razı olup işi bitiriverelim dedi.

Kısa zamanda düğünler yapıldı, dualar edildi ve evlilik hayatına ilk adımımızı atmış olduk. Fakat çok geçmeden beni bir pişmanlıktır almıştı. Çünkü ben bu bir köylü kızıdır, üstelik tahsil de görmemiş, bununla ben nasıl geçinebilirim diye düşünüyor bu kararımdan dolayı son derece pişman oluyordum.

Çok geçmeden bizim hanım birgün bana şu sözleri söyledi:

— Efendi! Sen alim ve şöhret sahibi bir kimse imişsin. Ben ise yaylalarda gezen şehir hayatından anlamayan bir köylü kızıyım. Aslında cen kendine göre bir evlilik, ben de kendime göre bir hayat kurmalı idim, ama kader bizi birleştirdi. Cenabı Allah benim gibi bir köylü kızını senin gibi bir şöhretli alime nasip etti. Şimdi sen bana benim bilmediğim tarafları anlat ki, ben onlara dikkat edeyim, mesela; senin evine benim sülalemden kimler gelebilir, senin akrabalarından kimleri misafirliğe alayım, kimleri kabul etmeyip onlara karşı soğuk davranarak eve gelmemelerine mani olayım dedi.

Ben kadının bu anlayışı karşısında düşündüklerimden dolayı pişman olup:

— Hatun sen bana öyle şeyler söylüyorsun ki, eğer bunları hakkiyle yaparsan beni bahtiyar edeceksin, dedikten sonra:

__ Dindar olmayan hiçbir kimseyi eve almayacaksın, dindar olanlardan da senin tarafın çok çok gelmesin, benim tarafımdan ise; şu, şu şahıslar gelmesinler, şunlar ise hiç gelmesinler diye gerekli talimatı verdim. Tam bir sene huzur içinde yaşadım. Bir sene sonra fetva dairesinden eve döndüğümde evde son derece mütesettire bir hanım görüp kim olduğunu sordum. Hanım annesi olduğunu söyledi. Kayın validem olduğunu öğrenince elimden gelen hürmeti esirgemedim. Bir müddet sonra kayın validem bana:

— Oğlum hanımından memnun musun? Diye sordu. Ben:

— Allah senden razı olsun, kızınızdan çok memnunum. Bu zamana kadar hiçbir şikayetim olmadı, diyerek memnuniyetimi izhar ettiğimde, kayın validem bana şunları söyledi:

— Oğlum kızımdan tabii ki memnun olacaksın. Çünkü biz onu cennette büyüttük. Evimiz Resulüllah'ın bildirdiği gibi bir cennetti. Kur'an ahlakından başka birşey öğretmedik ona... Yine de sen hanımın üzerindeki otoriteni eksik etme! Çünkü kadınlar iki sebepten hemen şımarıverirler: Birincisi ona olan sevgini yüzüne söylediğinde, ikincisi ise bir hayırlı evlat dünyaya getirdiklerinde.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MÜNAFIK VE BABASI

Resûl-ü Ekrem'in de başlarında bulunduğu İslam ordusu Müreysî gazasından dönüyordu. Yolda gelirlerken eshap bir kuyunun başında konakladı. Susuzluktan bitap düşen eshap kuyunun başına su alabilmek için koşuştular. Kuyunun başında kırbalarını doldurmak isteyenler arasında bazı ağır sözlerin söylendiği duyuldu.

Bu sözleri söyleyenlerden biri Medinenin yerlisi olan Sinan, öbürü ise Mekkeli Cehcah idi. Medineli Sinan:

— Ey Medineliler ne duruyorsunuz bana yardım edin, diye bağırınca Cencah da, Mekkeliler siz de durmayın diyerek muhacirleri kavgaya çağırmıştı. Durum kısa zamanda anlaşıldı ve mesele halledilerek kapatıldı. Fakat hadise anında orada olmayan ve meseleyi sonradan öğrenen münafıklığı ayetle bildirilmiş olan Ubey bin Selul hadisenin kapatılmasını istemiyor, muhacirlere dil uzatarak:

— Besle kargayı oysun gözünü gibi sözler sarf ederek:

— Bu şerefsizlerin hakkından gelmemiz lazım. Biz onlara her türlü yardımı yaptık, şimdi de semizledikten sonra biz Medinelilere saldırmaya başladılar, gibi sözler söyleyerek durmadan hadiseyi canlı tutmak istiyordu.

Münafığın bu sözleri ta Hazreti Ömer'in kulağına kadar gitti. Hazreti ömer kükremiş:

— Ya Resûlüllah izin veriniz şu münafığın kellesini keseyim, diyerek kılıcının kabzasını kavramış izin verilmesini bekliyordu. Bu sırada Huzur-u Seadete İsminin Abdullah olduğunu söyleyen bir genç gelip:

— Übey bin Selül'ün kafasının kesilme şerefinin kendisine verilmesini istedi.

Peygamber efendimiz:

— Peki sen kimsin ki, o şerefin sana nasip olmasını istersin? dediğinde kendisinin Selul'un oğlu olduğunu ve böyle bir adamın oğlu olarak yaşamaktan utanç duyduğunu söyledi.

Gencin bu süzleri orada bulunanların gözlerini yaşarttı. Fakat peygamber efendimiz gencin babasını öldürmesine izin vermediler. İslam ordusu da Müreysî gazvesinden dönmüş ve Medine topraklarına girmişti. Bir sahabi gelerek:

— Ya Resûlallah! Abdullah babasının Medine'ye girmesine müsaade etmiyor, dedi. Peygamber Efendimiz yakındaki kum tepesinin arkasına baktığında gördüğü manzara şu idi. Abdullah babasının bindiği devenin yularından tutmuş;

— Ya bu kelimeyi geri alırsın, müslümanlara yaptığın hakaretlerden dolayı özür dilersin, yahut da seni Medine'ye sokmaz işini şurada bitiririm. Şunu iyi bil ki, şerefli olan Allah'ın resulü ve eshabıdır. Şerefsizler ise sen ve senin gibi put perestlerdir, diye bağırıyor.

Hazreti Peygamber Efendimiz Abdullah'ın bu derece imanından dolayı ondan çok memnun oldular ve münafıklığı ayetle sonradan bildirilen Selül'ün de Medine'ye girmesine izin verdiler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALLAH'IN YARDIMI

Müslümanlara en sıkışık zamanlarında yardımını esirgemeyen Cenab-ı Allah Bedir savaşında olduğu gibi birçok defa Osmanlı askerine de nusretini inzal etmiştir. Bunlardan bir tanesi birîe Müslüman Türk askerinin Kırım'da Ruslarla yaptığı savaş ve Tarihçi Ahmet Mithat'ın kaydettiği hadisedir.

— Ruslar Oltaniçe'de yüzellibin kişilik bir kuvvetle Eflak ve Buğdan mıntıkasına girdiklerinde sadece yirmibeşbin kişiyi Bükreş üzerine salmıştı. Oltaniçe'de Serdar-ı Ekrem Ömer Paşanın kumandasında üçbin kişilik bir kuvvet Rusları tutmaya çalışıyorlardı. Ellerinde ise iki veya üçten fazla bataryaları bile yoktu. Ruslar evvela Oltoniçe'de bulunan Türk askerlerini ezmeyi planlamışlar buraya on misli bir kuvvetle hücuma geçmişlerdi.

Bu manzarayı Eflak ve Buğdan ehalisi ve hatta yabancı gazeteciler görmek istiyorlar ve Rusların Türkleri nasıl perişan edeceğini seyre hazırlanıyorlardı. Sabahın erken saatlerinde Ruslar, külliyatlı bir top ateşiyle müslümanlar üzerine gülle yağdırmaya başlamıştı. Müslümanların arkasında Tuna nehri akıyordu ve bu sebepten geriye dönmeleri de artık imkansızdı. Düşmanlarının sayı ve silah bakımından kendilerinden kat - kat üstün olduğunu gayet iyi bilen Türkler kolağasmın da müsaadesiyle abdest alıp iki rekat namaz kılarak birbirleriyle helallaşıp kucaklaştılar. Artık son hücumlarını yapacaklar, Allah ne emretti ise ya şehit ya gazi olacaklardı. Çünkü Türklerin ellerinde bütün mermileri de bitmiş «süngü tak!» emri verilmişti.

Yeri-göğü titreten o müthiş topların himayesinde Türklere iyice yaklaşan Ruslar da artık ağır silahlarını susturmuşlar, süngülerini takmışlardı. Karşı tepelerden Türklerin birkaç misli düşman önünde nasıl eriyip yok olacağını düşünerek gayriihtiyari gözleri yaşararak seyreden yabancı gazeteciler ve halk neticeyi beklemeye başlamışlardı.

O anda müthiş bir hadise oldu. Bir elini semaya doğru kaldıran kolağası şehadet parmağıyle gökyüzünde bir şeylerin olduğunu gösteriyor ve şöyle sesleniyordu:

— Gaziler! Benim imanlı çocuklarım, bakınız Allah Celle Celalühû bize yardım gönderiyor semaya bakın, diyerek haykırmaya, hançeresini yırtarcasına bağırmaya başladı.

Allah'tan başka sığınıkları kalmayan imanlı Osmanlı Türk askeri bir anda havaya baktıklarında ne görsünler; bölük - bölük yeşil elbiseli, turna gibi dizilmiş Melaike ordusu müslümanların imdadına yetişmiş ve Rus askerlerinin üzerine bir kartal gibi inmişlerdi bile...

Zaten şehit olmaktan başka birşey düşünmeyen Türk askerleri «Allah Allah!» nidalarıyla tekrar düşman üzerine hücuma geçtiler, yeri - göğü inleten bir haykırışla düşmana saldırmaya başladılar.

Bu manzara orada bulunan halk ve gazeteciler tarafından ayniyle müşhede edildi. Müslümanlar muzaffer olup, ortalık sükûnete kavuştuğu zaman Türk askerlerinin yanlarına gelen gazetecilerin ilk sorusu şu oldu:

— Yanınızda sizlerle beraber savaşan ve nurani yüzlü yeşil elbiseli askerler şimdi nerede, onları bize gösterebilir misiniz?

Tarihçi Ahmet Mithat yabancı gazetecilerin gördüklerini aynen o zamanki gazetelerinde yazdıklarını nakletmektedir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KANUNİNİN MEKTUBU

Osmanlı sultanları her zaman şeriata bağlı ve din alimlerine son derece saygılı insanlardı. Bilhassa Osmanlı şeyhülislamları içinde öyle alim ve fazıl zatlar gelip - geçti ki, onlara zamanın sultanları son derece hürmet ve saygıda hiç bir zaman kusur etmemişlerdir. İşte bunlardan bir tanesi de Kanuni gibi bir büyük Osmanlı Sultanının saygı ve sevgisini kazanan Şeyhülislam Ebussüûd Efendidir.

Koca Kanuni muharebe meydanında kendisine Ebussüûd'un hastalandığı haberi gelince hemen atından aşağı iniyor ve yerine bıraktığı Şeyhülislamına şu tarihi mektubu bizzat kendisi yazıyor. Üslup aynen muhafaza edilmiştir ve kelimeler Kanuninin kendisine aittir:

— Halde haldaşım, sinde sindaşım, tarîk-i Hak'ta yoldaşım, ahiret karındaşım Molla Ebussüûd Hazretleri, dua'yı Hüdai belagatten sonra nedir haliniz ve nicedir lazim-ül imtizacınız? Sıhhatte ve afiyette misiniz? Hazreti Hak Hazine-i hafiyesinden kemal-i kuvvet ve selamet eyleye. Bimennihi lütuflarından niyaz olunur ki, evkat-ı mübarekeden bu muhlislerini kalb-i şeriflerinden ihraç ve izac etmeyeler; ola ki, küffar-ı hakisarmünhezim ve mükedder ve asâkir-i İslâm mansur ve muzaffer olup rızaüllah'a muvafık amel ola.

Eddüa, sümmeddüa bende-i Hüdâ, Süleyman-ı bîriya»

Dikkat edilirse Kanuni Sultan Süleyman, mektubunda dua etmesi için istekte bulunduktan sonra en sonunda yine «Süleyman-ı bîriya» diyerek mektubunu bitirmesi bu mektubunda samimi olduğunu ifade etmek istemesini ve kat'i şekilde riyaen değil ihlasla kendisine bu mektubunu yazdığını ima etmek istemiştir. Mektubun sonundaki imza bunu göstermektedir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İSLAM ADALETİ

Bir yahudi ile Hazreti Ali arasında bir anlaşmazlık vukubulmuş-tu. Meselelerinin halli için zamanın halifesi Hazreti Ebu Bekir'in huzuruna çıktılar. Hazreti Ebu Bekir (radıyallahü anh) yahudiye ismi ile hitap ederek yerini gösterdikten sonra Hazreti Ali'ye:

— Buyurun ya eba Hasan, diye hitap ederek yahudinin yanında yer gösterdi. Bunun üzerine Hazreti Ali'nin yüzünde üzüntü ve hiddet işareti belirmeye başlayınca, Hazreti Ebu Bekir, yahudinin yanına geç dediğim için mi üzüldün diye sordu.

Hazreti Ali:

— Hayır! Bilakis yahudinin yanına geç, dediğin için değil, ona ismiyle hitap ettiğin halde bana en çok hoşuma giden künyem olan Ebu Hasan ismimle hitap etmeniz bana iltimas gibi geldi de ondan üzüldüm, der.

Bu manzarayı gören yahudi islamın inceliği karşısında müslüman olup:

— Lailahe İllallah Muhammedün Resûlüllah, der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

«VACİP OLDU»

Resûlüllah (S.A.V.) Efendimiz eshabı ile oturmuş sohbet ediyordu. Bir mevtanın defnedilmek üzere götürüldüğü görüldüğünü gören orada bulunanlar mevta hakkında hep iyiliklerini söyleyerek «iyi huylu insandı, kimseye zararı dokunmazdı, dinine ve mukaddesatına sımsıkı bağlı bir kimse idi» gibi sözlerle hüsn-ü şehadette bulundular.

Eshab-ı Kiram'ın kendi aralarında bu konuşmalarını duyan Efendimiz:

— Vacip oldu, buyurdular. Eshaptan hiç kimse vacip olan şeyin ne olduğunu anlamamışlardı ama, «ne vacip oldu?» gibi bir soru da sormamışlardı. Orada bulunan herkes meselenin sonunu beklemeyi tercih etmişlerdi.

Biraz sonra aynı istikamete doğru bir cenazenin daha götürüldüğü görüldü. Bu sefer yine herkes kendi arasında ölü hakkında fikirlerini beyan ediyordu. Ama bu seferki onun tam tersine iyiliklerinden değil kötülüklerinden bahsediliyordu. Eshap:

— Çok muzır bir kimse idi. Ne komşu hakkı bilir, ne fakiri gözetir, ne de iyilik yapmasını seven bir kimse idi. Dünyadan başka birşey düşünmez, sanki ölmeyecekmiş gibi dünyaya çalıştığı halde ahiretini tamamen ihmal ederdi, gibi sözler söylüyorlardı.

Bu konuşmaları da dinleyen Resûlüllah (S.A.V.) Efendimiz yine:

— Vacip oldu, buyurdular.

Bu sefer Hazreti Ömer, dayanamayarak:

— Ne vacip oldu ey Allah'ın Resulü? Siz evvelki cenazeye de vacip oldu buyurdunuz, ikinci cenaze hakkında da vacip oldu dediniz. Bunun hikmetini anlayabilir miyiz? dedi.

Hazreti Peygamberimiz «anlatayım ya Ömer» diyerek anlatmaya başladı:

— Siz birinci cenaze hakkında hüsn-ü şehadette bulundunuz, onun iyiliklerinden bahsettiniz, sizin şehadetiniz sebebiyle o kimseye Cennet vacip oldu, ikincisi hakkında ise hep kötülüklerini söyleyerek İslam düşmanı bir kimse olduğunu söylediniz. Ona da Cehennem vacip olmuştur. Sizlerin ölçüsü din olduğundan sizin ölçünüze uymayan bir kimsenin gideceği yer cehennemdir, buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KERAMETE İNANMAYAN MÜDERRİS

Meşhur Peçevi tarihinde anlatıldığına göre, Kanunî zamanında Arap-zade isimli bir alim vardı. Bu alim zahiri ilmi oldukça kuvvetli olduğu halde ilmi batından habersiz olduğu gibi keramete bile inanmazdı.

İşte bu alim Kanuni'nin Baş Veziri Rüstem Paşa'ya tesir ederek kendisini Mısır Baş Müderrisliğine tayinini gerçekleştirdi. Diğer taraftan zamanın alimleri Padişaha başvurarak Arap-zadenin akaid kitaplarında yazılı olduğunu bildiği halde keramete inanmadığını, bu haliyle de bir medreseye Baş Müderris olarak tayin edilmesinin tehlikeli olduğunu anlattılar. Hatta Arap-zade'nin «eğer keramet diye bir şey olsaydı, ben bu zamana kadar büyük günah işlemedim, olsa olsa ben keramet göstermem lazım» diyerek, bu haliyle itikadının da bozulmuş olduğunu, dolayısıyla bir medreseye Baş Müderris olarak tayinin tehlikeli olabileceğini söylediler.

Ama Kanuni, Mısır Ulemasının ileri geri konuşmasına mehal vermemek için Arap-zade'nin Mısır Baş Müderrisliğine tayinini tasdik eder. Fakat onu Mısır'a gönderirken de şöyle dua eder:

— Allah'tan dilerim ki, Arap-zade Mısır'a ulaşamasın da bizi din büyüklerinin ithamından mahfuz kılsın.

Rüstem Paşa'nın ısrarı ile Mısır'a ta'yinini. yaptıran Arap-zade, yanında birçok yardımcıları da olduğu halde vapura binerek Mısır'ın yolunu tutar.

Kaptan köşkünün yanında Arap-zade'ye bir makam tahsis edilmiştir. Arap-zade oradan yeri geldikçe halka va'z-ü nasihat da etmektedir.

Yoluna devam eden vapur Girit adasına varır. Yolculara Girit'te bir müddet kalınacağı duyurularak zaruri ihtiyaçlarını temin edebilecekleri söylenir. Vapurun yolcuları daha evvel ismini duydukları Giritli velî bir zatı ziyaret edip, hiç olmazsa hayır duasını almak için gemiden çıkarlar. Yolcuların bu velî zatı ziyarete gittiklerini anlayan Arap-zade, yanında bulunan hizmetçilerden birinin eline bir altın verir ve şöyle der:

— Git bunu o dedikleri zata ver, bizim için dua etsinde Mısır'a sağsalim varalım.

Hizmetçi parayı alır ve velinin yanına diğer yolcularla varır. Velinin huzurunda kimsenin kalmaması için herkesin çıkmasını bekler. Herkes çıktıktan sonra da Arap-zade'nin verdiği altını minderin bir kenarına bırakarak, Baş Müderris tayin edilen Arap-zade'nin Mısır'a sağ-salim varabilmek için duada bulunmasını istediğini söyler.

Elinin tersiyle parayı geri iten veli:

— Arap-zade'nin ruhuna fatiha!., der.

Neye uğradığını anlayamayan hizmetçi vapura döndüğü zaman durumu Arap-zade'ye aynen nakleder. Bu duruma bıyık altından gülen Arap-zade:

— Veli dediğin böyle olur işte, görüyor musunuz, gönderdiğim parayı az gördü de ruhumuza Fatiha okuyor, der.

Vapur yoluna devam eder. Biraz sonra Arap-zade halka Nuh tufanından bahsetmeye başlar. Hikmeti İlahi, o anda Arap-zade'nin anlattığı gibi gök yüzünü bir bulut kaplar. Her taraf karanlık içinde kalır ve sağanak halinde bir yağmur gökten boşalırcasına yağmaya başlar. Gemidekiler hayatlarından ümitlerini kesmişler gemi, ha battı ha batacak korkusuyla birbirlarine sarılırlar. O şiddetli fırtına ve karanlık hava bir müddet sonra açılır. Bir de bakarlar ki, Müderris olarak Mısır'a ta'yin edilen ve kendilerine va's eden alimin oturduğu yeri ve kendisi kayıplara karışmış...

Herkes hayretler içinde gemiden başka bir kimsenin kayıp olup olmadığını araştırır. Fakat gemidekilerden Arap-zade'den başka kimseye birşey olmamıştır. Orada bulunanlardan Arap-zade'nin keramete inanmadığını bilenler meseleyi hemen farkedip Girit'teki velinin niçin «Arap-zade'nin ruhuna fatiha» dediğini anladılar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EN HAYIRLI AMEL

Bir Cuma günü idi. Eshab-ı Kiram Resûlüllah'ın Mescidinde oturmuş konuşuyorlardı. İbni Abbas (R.A.) bir ara:

— Allah'a imandan sonra en efdal amel hacılara su dağıtmaktır, dedi.

Bunu duyan Şeybe radıyallahü anh ise, imandan sonra en hayırlı amelin Mescid-i Haram'ı tamir etmek olduğunu söyledi. İki kişinin aralarında hayırlı amelin hangisi olduğu mevzuunda tartıştıklarını gören Hazreti Ali ise:

— En hayırlı amel ikinizin de söylediği değil, imandan sonra en faziletli iş Allah yolunda cihattır, buyurdu.

Üç kişinin aralarında bu mevzuda birbirlerini tutmayan sözler söylediklerini duyan Hazreti Ömer ise:

— Resûlüllah'ın minberi yanında böyle yüksek sesle konuşmayınız! Namazdan sonra bu saydıklarınızın hangisinin efdal olduğunu Resülüllah'a soracağım dedi. Böylece üç sahabi arasındaki münazara da o an için sona erdi.

Namazdan sonra Peygamber Efendimize hangi amelin daha efdal olduğu sorulduğunda şu ayet-i celile nazil oldu:

— İman edip, Allah için cihat edenlerin hizmetini, Hacilara su dağıtmak, Mescid-i Haram-ı ta'mir etmekle bir mi tutuyorsunuz? Bunlar müsavi olamazlar. Allah için cihat etmeyen zalim kavme Allah hidayet etmez. (Tevbe Suresi, ayet: 19)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ADALET

İstanbul'un fethinden sonra Hazreti Fatih bütün mahkümleri serbest bırakmıştı. Fakat bu mahkumların içinden iki papaz zindandan çıkmak istemediklerini söyleyerek dışarı çıkmadılar. Papazlar Bizans imparatorunun halka yaptığı zülüm ve işkence karşısında ona adalet tavsiye ettikleri için hapse atılmışlardı. Onlar da bir daha hapisten çıkmamaya yemin etmişlerdi.

Durum Hazreti Fatih'e bildirildi. O, asker göndererek, papazları huzuruna davet etti. Papazlar hapisten niçin çıkmak istemediklerini Hazreti Fatih'e de anlattılar. Fatih o dünyaya kahreden iki papaza şöyle hitap etti:

— Sizlere şöyle bir teklifim var: Sizler İslam adaletinin tatbik edildiği memleketimi geziniz, müslüman hakimlerin ve müslüman halkımın davalarını dinleyiniz. Bizde de sizdeki gibi adaletsizlik ve zulüm görürseniz, hemen gelip bana bildiriniz ve sizler de evvelki kararınız gereğince uzlete çekilerek hâlâ küsmekte haklı olduğunu isbat ediniz.

Hazreti Fatih'in bu teklifi papazlar için çok cazip gelmişti. Hemen Padişahtan aldıkları tezkere ile İslam beldelerine seyahate çıktılar. İlk vardıkları yerlerden biri Bursa idi... Bursa'da şöyle bir hadiseyle karşılaştılar:

Bir Müslüman bir yahudiden bir at satın almış, fakat hiçbir kusuru yok diye satılan at hasta imiş. Müslümanın ahırına gelen atın hasta olduğu daha ilk akşamdan anlaşılmış. Müslüman sabırsızlıkla sabahın olmasını beklemiş, sabah olunca da erkenden atını alıp kadının yolunu tutmuş. Fakat olacak ya, o saatte de kadı henüz dairesine gelmemiş olduğundan bir müddet bekledikten sonra adam kadının gelmeyeceğine hükmederek atını alıp ahırına götürmüş. Atını alıp götürmüş ama at da o gece ölmüş.

Hadiseyi daha sonra öğrenen kadı, atı alan müslümanı çağırtıp meseleyi şu şekilde halletmiş:

— Siz ilk geldiğinizde ben makamımda bulunsa idim, sağlam diye satılan atı sahibine iade eder, paranızı alırdım. Fakat ben zamanında makamımda bulunamadığımdan hadisenin bu şekilde gelişmesine madem ki ben sebep oldum, atın ölümünden doğan zararı benim ödemem lazım, deyip atın parasını müslümana vermiş.

Papazlar islam adaletinin bu derece ince olduğunu görünce parmaklarını ısırmışlar ve hiç zorlanmadan bir kimsenin kendi cebinden mal tazmin etmesi karşısında hayret etmişler.

Mahkemeden çıkan papazların yolu İznik'e uğramış. Papazlar orada şöyle bir mahkeme ile karşılaşmışlar:

Bir müslüman diğer bir müslümandan bir tarla satın alarak ekin zamanı tarlayı sürmeye başlar. Kara sabanla tarlayı sürmeye çalışan çiftçinin sabanına biraz sonra ağzına kadar dolu bir küp altın takılmaz mı? Hiç heyecan bile duymayan Müslüman bu altınları küpüyle tarlayı satın aldığı öbür müslümana götürüp teslim etmek ister;

— Kardeşim ben senden tarlanın üstünü satın aldım, altını değil. Eğer sen tarlanın içinde bu kadar altın olduğunu bilseydin herhalde bu fiata bana satmazdın. Al şu altınlarını, der.

Tarlanın ilk sahibi ise daha başka düşünmektedir. O da şöyle söyler:

— Kardeşim yanlış düşünüyorsun. Ben sana tarlayı olduğu gibi, taşı ile toprağı ile beraber sattım. İçini de dışını da bu satışla beraber sana verdiğimden, içinden çıkan altınları almaya hiçbir hakkım yoktur. Bu altınlar senindir dilediğini yap, der. Tarlayı alanla satan anlaşamayınca mesele kadıya, yani mahkemeye intikal eder. Her iki taraf iddialarını kadının huzurunda da tekrarlarlar.

Kadı, her iki şahsada çocukları olup olmadığını sorar. Onlardan birinin kızı birinin de oğlunun olduğunu öğrenir ve oğlanla kızı nikahlayarak altını cehiz olarak verir.

Papazlar daha fazla gezmelerinin lüzumsuz olduğunu anlayıp doğru İstanbul'a Hazreti Fatih'in huzuruna gelirler ve şahit oldukları iki hadiseyi de aynen nakledip şöyle derler:

— Bizler artık inandık ki, bu kadar adalet ve biribirinin hakkına saygı ancak İslam dininde vardır. Böyle bir dinin salikleri başka dinden olanlara bile bir kötülük yapamazlar. Dolayısıyla biz zindana dönme fikrimizden vazgeçtik, sizin idarenizde hiç kimsenin zulme uğramayacağına inanmış bulunuyoruz, derler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SABAHA KADAR İBADET

Karşıdan İmam-ı A'zam Hazretlerinin geldiğini gören bir kişi:

— İşte akşam abdestiyle sabaha kadar ibadet edip de sabah namazını da aynı abdestle kılan adam buymuş diye konuştu. İmam-ı A'zam o zamana kadar öyle yapmıyordu. Fakat bu sözleri duyunca:

— Bende olmayan bir ibadetle vasıflandırılmaktan ve Allah'ın huzuruna öyle çıkmaktan haya ederim, dedi ve ondan sonra kırk sene akşam abdestiyle sabah namazını kıldı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İMAM-I A'ZAM HAZRETLERİ'NDEN BİR HİKÂYE

Yzid b. el-Leys Hazreti İmam irtihal ettikten sonra şahit olduğu bir hadiseyi şöyle nakletmiş tir:

— Birgün mescitte yatsı namazını kılarken imam «Zilzal» süresini okuyordu. Ebû Hanife de namaz kıldıran imamın arkasında idi. Namaz bittikten sonra bütün cemaat çıktı. İmam Ebu Hanife tefekkür halinde olduğu yerde kaldı. Onu rahatsız etmemek için kandili söndürmeden çıkıp gittim. Kandilin içindeki yağ çok azdı. Sabah namazı için geldiğimde İmam Ebu Hanife'yi ayakta olduğu halde sakalını eline almış şöyle yalvarmakta olduğunu gördüm:

— Ey zerre kadar hayra mükafat, şerre de ceza terettüp ettiren Allahım! Kulun Numan'ı Cehennem azabından ve ona yaklaştıran şeylerden koru! Ben aciz kulunu geniş rahmetine idhal et!

Kandile baktım hâlâ yanıyordu. Beni görünce kandili mi alacaksın? Dedi. Ben:

— Hayır! Sabah namazının ezanını okudum, dedim. Hazreti İmam gözümün içine bakarak bana:

— Gördüğünü gizle, kimseye söyleme, dedi. Sabah namazının sünnetini kıldıktan sonra tekrar oturdu. Daha sonra da bizimle beraber cemaatla akşam aldığı abdestle sabah namazını kıldı.

Müezzin akşam abdestiyle İmam'ın sabah namazını kıldığını akşam çıkarken caminin kapısını kilitlediğinden anlamaktadır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BORÇLUYA MUAMELE

İmam-ı A'zam Hazretleri bir gün yanında Şakık-ı Belhî olduğu halde yolda yürüyordu. Karşıdan İmam-ı A'zam Hazretlerinin geldiğini gören bir adam yolunu değiştirip başka yola saptı. İmam-ı A'zam bunu farketmişti. Adamı çağırıp niçin yolunu değiştirdiğini sorduğunda adam şöyle dedi:

— Ya İmam! Size 10 bin dirhem borcum vardı. Bu zamana kadar da onu ödemem lazımdı, fakat hâlâ ödeyemediğimden sizden utanıyorum ve yolumu değiştirmek mecburiyetinde kalıyorum, dedi. Bunun üzerine Hazreti İmam:

— Subhanellah! Eğer sen bu kadar sıkıntıda isen, buradakiler şa-hid olsun ki, ben sana onbin dirhemi hibe ettim. Bundan sonra serbest ol, seni böyle bir sıkıntıya soktuğum için de beni affet! dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÖN YARGI

İmam-ı A'zam Hazretlerini sevmeyenlerden bir kişi birgün îmamın yanına gelerek şöyle dedi:

— Cenneti ümit etmiyorum, Cehennemden ve Allah'tan korkmuyorum, ölü eti yerim, rüku ve secdesiz namaz kılarım. Hakka buğzeder, fitneyi sever, rahmetten kaçarım. Yahudi ve Hıristiyanları tasdik ederim, görmeden şahitlik yaparım, diyen bir kimse hakkında ne dersiniz? Dedi.

Hazreti İmam;

— Senin bu hususta bir bilgin var mı? Diye sorunca adam:

— Ben bir şey bilmiyorum, dedi. Daha sonra İmam-ı A'zam Hazretleri talebelerine dönerek «siz ne dersiniz bu kişi hakkında,» dedi.

Onlar:

— Bu sayılanlar küfür alameti olduğundan bu hal o adamın kötülüğüne delalet eder, dediler.

Ebu Hanife Hazretleri gülümseyerek bu sayılanların manalarını şöyle açıkladı:

— Bu adam Allah'ın hakîkî dostlarındandır, dedikten sonra soruyu soran adama denerek; ben sana bunun mahiyetini anlatayım, sen de dilini tut, ayrıca lüzumsuz şeylerle de uğraşma! Dedi. Adam bundan böyle kendisini alakadar etmeyen şeylerden uzak duracağına dair söz verdikten sonra İmam-ı A'zam Hazretleri anlatmaya başladı:

— Cenneti ümit etmiyor, Cennetin Rabbını ümit ediyor. Cehennemden değil Cehennemin Rabbından korkuyor. Rabbının lütfuyla muamele edeceğine inandığından korku duymuyor. Ölü etinden muradı ise balık etidir. Görmediği birşey hakkında şahitlik yapması ile Allah'a imanıdır. Hakka buğzediyor ki bundan kastı ölümdür. Allah'a daha fazla ibadet edebilmek için ölümü istemiyor. Fitneyi severim demesinden kastı ise; evlatlarıdır. Çünkü Kur'an-ı Kerim'de «mal ve evlat fitne» olarak zikredilmektedir. Yahudi ve hıristiyanların biribirleri hakkında söylediklerini de tasdik ederim demek istiyor.

Bu açıklamayı sonuna kadar dinleyen soruyu soran şahıs, ayağa kalkarak İmam-ı A'zam Hazretlerinin gözlerinden öptü ve:

— İnanıyorum ki, sen doğru yoldasın, ya imam! Dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞÜPHELİ ZİFAF

İki kardeş iki kız kardeşle evlenmişlerdi. Düğünleri yapılan kardeşler zifaf gecesi yanlışlıkla birbirlerinin hanımının odasına girdiler. Evlenen gençlerin babası durumu sabahleyin farkedince zamanın ilim adamlarından meseleyi halletmeleri için gelip vaziyeti anlattı.

Orada bulunanlardan Süfyan-ı Sevrî:

— Böyle yanlışlık Hazreti Ali zamanında da olmuştu da, Hazreti Muaviye meselenin halli için Hazreti Ali'ye mektup yazmıştı. Hazreti Ali de;

Her ikisi de zifafa girdiği kadının mihrini ödedikten sonra gelinlerin kocalarına dönmelerine hükmetmişti. Bu da aynı olması lazımdır, dedi.

Sevrî'nin bu nakli, orada bulunan diğer alimlerce de benimsendi. Fakat orada bulunan alimlerden Misar bin Kıdam, İmam-ı A'zam Hazretlerine:

— Bu meselede sizin görüşünüz nedir? Siz sustunuz... Bir diyeceğiniz mi var? Diye sorunca Süfyan-ı Sevrî Hazretleri:

— Ebu Hanife benim söylediğimin hilafını iddia edecek değilya, dedi.

İmam-ı A'zam Hazretleri ise, evlenen iki genci huzuruna çağırıp, zifafa girdikleri hanımlardan memnun olup olmadıklarını sordu. Onlar memnun olduklarını söylediler.

Bunun üzerine Hazreti İmam, Her ikisine de eski hanımlarını boşamalarını söyledi. Onlar da boşadılar. Bu sefer tekrar zifafa girdikleri hanımlarıyla nikahladı. Tekrar mihir verilmesine de lüzum görmeyip eski mihirlerini baki kıldı.

İmam-ı A'zam Hazretleri bu meselenin hallinde Hazreti Ali'nin hilafına bir hüküm vermiş olmuyordu. O ileride doğabilecek fitneyi önlemek için bu yönü tercih ediyordu. Orada bulunan alimlerden Mis'ar b. Kıdam İmam-ı A'zam'ın ellerinden öptü ve:

— Ebu Hanife'yi sevdiğim için beni ayıplamayın! Dedi. Süfyan-ı Sevrî ise itiraz etmediği gibi sadece susmuştu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

NAMAZDA HATIRLADI

Adamın biri parasını sakladığı yeri unutmuştu. Ne kadar düşündü ise günlerce aramasına rağmen parayı sakladığı yeri bir türlü hatırlayamıyordu. Benim bu derdime bir çare bulursa o bulur diyerek doğru İmam-ı A'zam Hazretlerinin huzuruna gelerek ne yapması lazım geldiğini sordu.

İmam-ı A'zam, bu senin meselen fıkıhla ilgili değil ama, yine de sana bir akıl vereyim: Sen git bu gece sabaha kadar namaz kıl, ümit ediyorum ki, Allah sana paranı koyduğun yeri hatırlatır, dedi.

Adam o gece sabaha kadar ibadet etmeye karar verip abdest aldı, seccadesinin üzerinde ibadet etmeye başladı. Daha gecenin yarısı bile olmadan parayı koyduğu yeri hatırlayıvermez mi? Namazı bıraktı, doğiu parayı koyduğu yerden alıp yattı.

Sabah olunca İmam-ı A'zam'a:

— Allah senden razı olsun, bu derdime de çare buldun. Daha gecenin yarısında parayı koyduğum yeri hatırladım, deyince, İmam;

— Keşke sabaha kadar ibadete devam etseydin. Çünkü şeytan senin sabaha kadar ibadet etmene tahammül edemediği için daha gecenin yarısında sana hatırlatmış. Sabaha kadar da şükür namazı kılsaydın daha iyi ederdin, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

TAVUSU ÇALINAN ADAM

Adamın birinin tavus kuşunu çalmışlardı. Doğru İmam-ı A'zam'a müracaat edip, bir akıl vermesini istedi. İmam-ı A'zam Hazretleri:

— Sen bunu kimseye söyleme! Dedi. Cuma günü camide cemaate va'zederken bir ara:

— Ey benim komşumun tavusunu çalan adam! Daha çaldığın kuşun tüyleri bile başında iken camiye gelmekten haya etmiyor musun? deyince, cemaatten biri, kendisinden şüphelenerek eliyle başında kuşun tüylerini aramaya başladı. İmam-ı A'zam Hazretleri kuşu kimin aldığını anlamıştı:

— Git hemen komşumun tavus kuşunu teslim et de ondan sonra camiye gel, dedi ve böylece hırsızı meydana çıkarmış oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HIRSIZ DERVİŞ

Şeyh Akif Efendi bir gece evinin penceresini açmış iç dünyasıyla başbaşa olduğu bir sırada bahçe merdivenlerine doğru tanımadıkları bir simanın çıkmakta olduğunu gördü. Eve gelenin iyi niyetli bir kimse olmadığını anlayan Akif Efendi aşağıya inerek kendi odası hariç bütün odaların kapılarını kilitledi odasına girip bir yere gizlendi.

Elini kolunu sallayarak içeri giren adam bir hırsızdı. Bütün kapıları yokladı, hepsi kilitli... Sıra Akif Efendi'nin gizlendiği odaya gelmişti. Baktı orası kilitlenmemiş içerde de kimseyi göremiyordu. Yavaş yavaş kapıdan içeri girince Şeyh Akif Efendi aniden üzerine atılarak elindeki iple hırsızın elini - kolunu sımsıkı bağladı. Neye uğradığını anlayamayan hırsıza:

— Bu saatte burada ne arıyorsun? Diye sordu. Hırsız, gayet rahat bir şekilde:

— Açım! Dedi.

Bir anda tavrını değiştiren Akif Efendi, hırsızın elini kolunu çözdü.

— Açsan gel bakalım benimle, diyerek, hırsızı mutfağa götürdü. Allah ne verdiyse önüne koyup hırsızın karnını güzelce doyurdu, beraber yatak odasına çıktılar. Şeyh Akif Efendi hırsıza yatacak yerin var mı? Diye bile sormadan:

— Bu yatak senin, burası benim yatağım, dedi ve divanın birisini de ona tahsis etti. Birkaç saat yattıktan sonra sabah vakti olmuştu. Sabah namazına kalktılar. Hırsız da Akif Efendi ile beraber abdest aldı, beraber camiye gittiler, namazlarını kılıp geri geldiler.

Akif Efendi kendi elleriyle bir tepsi helva yapıp hırsıza verdi:

— Götür bunu sat, benim helvam olduğunu anlarlarsa herkes alır, bunu sattıktan sonra da akşama geri gelirsin dedi.

Adam helva tepsisini götürdü. Akşama helvayı bitirmiş olarak geri geldi. İki üç gün sonra Akif Efendi hırsıza:

— Artık helva yapmasını öğrendin. Bundan sonra helvayı kendin yaparsın, yatmak için de her akşam bu eve gelirsin, dedi. Hırsızlık yapmak için eve gelen adamın dünyası artık yavaş - yavaş değişmeye başlamıştı. Tam kırk sene o haneye hizmet etti. Hırsızlık yapmak için eve gelen ve Şeyhin hizmetine girerek bir derviş olan bu adamın ismini kimse merak etmiyordu. Çünkü yaşı gençken ona «Helvacı» derlerdi. Yaşı biraz ilerledikten sonra ise «dede» demeye başladılar. Bu dede dinine ve şeriata o kadar bağlı bir kimse oldu ki, hiçbir şekilde taviz vermiyor nerede haksızlık görürse hemen karşısına dikiliyordu. Bu halinden dolayı da son zamanlarda ona «Zehir Dede» demeye başladılar.

Zehir Dede tam kırk sene şeyhinin maddi ve manevi hizmetinde bulunduktan sonra daha genç yaşta iken Zehir Dede olarak ahirete irtihal etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

PEYGAMBERİMİZİN TÜKRÜĞÜ

Abdülkadir Geylanî Hazretleri 51 yaşlarında idi. Bir gece sabaha karşı Peygamber Efendimizin ruhaniyeti tecelli edip:

__ Ya Abdulkadir! Niçin sükut ediyorsun? Bağdat halkına hakikati anlatsana! Buyurdu. Abdülkadir Geylanî Hazretleri:

— Ya Resulallah! Ben bir acemiyim. Nasıl olur da Bağdat alimlerinin karşısında söz söyleyebilirim, dedi.

Fahr-i Kainat Efendimiz:

— Aç ağzını! Buyurduktan sonra Abdülkadir Geylanî Hazretlerinin ağzına mübarek tükürüklerinden yedi defa bıraktı. Daha sonra:

— Ahaliye hikmet ve doğruluktan bahsetmek senin vazifendir, buyurdular.

Hazreti Şeyh, Sabah Namazını kıldıktan sonra kürsüye çıkıp cemaate va'z etmeye başladığında cemaatın çokluğu karşısında tekrar nutku durup konuşamaz oldu. O anda Hazreti Ali Kerremallahü veche'nin ruhu zuhur edip:

— Ya Abdulkadir Niçin konuşmuyorsun diye sordu. Abdülkadir Geylanî Hazretleri:

— Ya Ali! Cemaatın çokluğu bana şaşkınlık veriyor, diye cevap verdi.

Hazreti Ali de aynı Peygamber Efendimiz gibi:

— Aç ağzını, dedi. Abdülkadir Geylanî Hazretleri ağzını açınca, O da Peygamber Efendimizin yaptığı gibi mübarek tükrüklerinden beş defa şeyhin ağzına bıraktı. İşte ondan sonra Gavsül azam'ın nutku açıldı ve cemaate öyle bir vaaz etti ki, daha Bağdat halkı öyle bir konuşma dinlememişti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CİNLER VE ABDÜLKADİR GEYLANÎ

Bağdatlı bir adam birgün Abdülkadir Geylanî Hazretlerinin huzuruna çıkıp şöyle dedi:

— Ya üstad! Benim bakire bir kızım vardı. Birgün evin damına çıktı, oradan aşağıya ne kadar ısrar ettikse indiremedik. Hatta biraz sonra da gözden kaybolup gitti. Bunun çaresi nedir ve bu ne haldir, derdimize bir çare, diye niyazda bulundu.

Abdülkadir Geylanî Hazretleri bir müddet murakabe yaptıktan sonra adama şöyle söyledi:

— Bu gece yatsı namazını kıldıktan sonra, şehrin dışındaki Kerh harabelerine git, beşinci tepede otur. «Bismillahi AEDÜLKADİR'İN NİYETİ ÜZERİNE» de ve etrafına bir daire çiz. Biraz sonra Cinler geçmeye başlar. Gözlerinle onların hallerini seyretmen seni korkutmasın. Geçerler, geçerler... En sonunda sabaha karşı onların melikleri gelir. Senin orada beklediğini görünce yanına yaklaşarak hacetini sorar. Sen ona ABDÜLKADİR'İN SELÂMI VAR de meseleyi anlat.

Adam aynı Abdülkadir Geylanî Hazretlerinin emir buyurduğu gibi yaptı. Hakikaten biraz sonra taife-i Cin gelmeye başladı. Adam sonuna kadar seyretti ve sabaha karşı da etrafında muhafızları ve hizmetçileri olan ve her halinden onların en büyükleri olduğu anlaşılan melikleri geldi. Aynı Abdülkadir Geylanî Hazretlerinin tarif ettiği gibi adama yaklaşarak:

— Burada ne bekliyorsun, diye sordu. Adam kızının başından geçenleri anlattı ve kızının akibetini sordu.

Buradan ilerisini kızı kaybolan adam şöyle anlatmaktadır:

— Ben cinnilerin melikine Abdülkadir'in gönderdiğini söyleyip de derdimi anlatır anlatmaz, melik hemen atından indi, yeri öptü daha sonra da:

— Emir başımızın üstünedir dedi, etrafındaki cinnilere dönerek:

— Bu işi yapan cinniyi hemen bulup bana getirin, diye emir verdi. Etrafında hazır bekleyen cinniler aniden kayboldular. Çok az bir zaman geçmişti. Bir de baktım ki, kızımı ve onu alıp götüren cinnileri melikin huzuruna getirdiler. Kızımı götüren cinni Çin ülkesinden imiş... Melik bir müddet hiddetle kızı kaçıran cinninin yüzüne baktıktan sonra:

— Ey mel'un, kutbun yanıbaşından bir kızı alıp kaçırmaya nasıl cüret ettin, diye gürledi ve:

— Bu mel'unun cezası idamdır. Kesin bunun başını, diye emir verdi, Cinniler hemen seğirtip onun kafasını kestiler ve hazır vaziyette beklemeye başladılar. Daha sonra melik kızımı bana teslim edip, başka emriniz var mı? Diye sordu. Ben:

— Abdülkadir Geylanî Hazretlerine bu kadar itaatiniz nedendir? Diye sorduğumda şu cevabı verdi:

— Evet! Sonsuz itaatimiz vardır. Biz her zaman görürüz ki, Şeyh Abdülkadir evinin penceresinden her zaman bizleri seyretmektedir. Kovulan ve tardolunan cinniler onun bakışından kaçacak delik ararlar. Bir insana Allah o imkânı lütfettikten sonra onun yapamayacağı bir şey yoktur. Dedi.

Ben cinnilerin melikine başka bir hacetimin olmadığını söyledim. Onlar da oradan ayrıldılar. Doğru Abdülkadir Geylanî Hazretlerinin huzuruna gelerek arzışükran ettim.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

AŞIK ÇOCUK

Abdülkadir Geylanî Hazretlerinin huzuruna çocuğunun elinden tutmuş olarak bir kadın gelerek:

— Ya sultanelarifin! Bu oğlum size aşık olmuş, iki sözünün biri siz oluyorsunuz. Hatta yemekten içmekten kesildi. Hep sizi anıyor. Ne olur bunun yanınızda kalmasına müsaade edin! Sizin hizmetinizde bulunsun da muradı yerine gelsin, dedi.

Kadının bu istirhamı Gavsülazam tarafından kabul edildi. Çocuğa ilk nasihat olarak da:

— Evladım ilk işin nefsinle mücadele olacaktır. Hemen durma başla! dedi ve ilk vazifesini tarif etti.

Çocuk aldığı talimat üzerine nefsiyle mücadele etmeye başladı. Yemeden içmeden fariğ olmuş sadece nefsini terbiye etmek için uğraştığından, benzi daha da solmuş sanki bir kemik bir deri kalmıştı. Birgün çocuğun annesi oğlunu ziyarete geldiğinde onun o halini görüp annelik şefkati galip gelerek üzüldü. Şeyhin huzuruna çıkıp durumu anlatmayı düşünerek içeri girdiğinde bir de ne görsün, Hazreti Şeyh daha tavuk etini yeni yemiş hatta kemikleri ortada duruyordu. Kadın:

— Ya Gavsül A'zam, siz tavuk etiyle beslenirsiniz, bizim çocuk ise arpa kırıntıları ile idare etmeye çalışıyor. Bu Allah'tan reva mıdır? dedi.

Kadını dinleyen Gavzül A'zam kadına hiç cevap vermeyip, tavuğun kemiklerini bir araya toplayıp:

— Kum biiznillahil izamı wehiye remîm, dedi. Yani; Ey kurumuş kemik Allah'ın izniyle kalk! Der demez tabağın içindeki kemikler bir tavuk olarak kalktı ve «Dik dik» ederek kaçıp gitti.

Abdülkadir Geylanî Hazretleri kadına dönerek:

— Sen oğlunun bu kuvvete malik olmasını arzu etmez misin? Cenab-ı Allah senin oğluna da ne zaman bu kuvveti ihsan ederse istediği nimetten yiyebilir, hiçbir zararı yoktur, dedi.

Şeyh Hazretlerinin bu açık kerametini gözleriyle gören kadın, Abdülkadir Geylanî Hazretlerinden özür dileyerek ayrıldı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

RÜYADA BASKIN

Bağdat'ın sayılı tüccarlarından Ebu Muzaffer isimli bir zat, Şam'a ticarete gitmek niyetinde idi. Bağlı olduğu şeyhi Hammad'a vararak Şam'a ticarete gitmek istediğini ve müsaadelerinin olup olmadığını sordu. Şeyhi Hammad:

— Ben öyle görüyorum ki, Şam'dan dönüşünde yolunu haramiler kesecek seni öldürüp paranı da alacaklar, gitmemeni tavsiye ederim, dedi.

Adam üzgün bir vaziyette eve dönerken yolda Abdülkadir Geylanî Hazretlerine rastlayıp aynı şeyi ona da sordu. Abdülkadir Geylanî Hazretleri:

— Şam'a git, salimen geri döneceksin, buyurdu. Adam Abdülkâdir Geylanî Hazretlerinin emirleri üzerine Şam yoluna çıktı. Bol kâr sağlayarak Bağdat'a geri döndü. Bağdat yakınlarında bir yerde konakladı. Abdest bozmak için bir yere oturmuştu, parayı orada unuttu. Parası hatırına gelmeden doğru mescide gitti ve orada uyuyakaldı.

Rüyasında haramiler üzerine saldırdılar, parasını da aldılar. Heyecanla uyandığında sağında - solunda kan lekeleri vardı. Biraz sonra parası hatırına geldi. Baktı ki, parası yanında yok. Paranın kaybolduğuna çok üzüldü. Mescitten çıkıp biraz gittikten sonra parasını bir ağacın dalında asılı olarak buldu. Çok sevindi. Bağdat'ın yolunu tuttu. Şehre girdiğinde, kendi kendine evvela şeyh Hammad'ı mı yoksa Abdülkadir Geylani'yi mi ziyaret edeyim, diye düşünüyordu. Aniden karşısına şeyhi çıkıp:

— Evvela Abdülkadir'i ziyaret et! Zira kaderindeki hadiseyi sana rüyada geçirttirdi. Levhi Mahfuz'daki alın yazını değiştirdi, dedi.

Adam da evvela Gavsül Azam'ı ziyaret edip teşekkür etti ve başından geçen hadiseyi nakletti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

AYAĞI BÜTÜN VELİLERİN OMUZUNDA

Zamanın büyük velileri Abdülkadir Geylanî Hazretlerinin sohbetinde onun nasihatlarini dinliyorlardı. Birden Fahr-i Kainat Efendimiz ruhaniyeti ile tecelli ederek:

— Söyle ya Abdulkadir, senin ayağın bütün velilerin omuzlarındadır, buyurdu. Hazreti Abdülkadir Geylanî bunu orada bulunanlara nakletti. Sohbette bulunanların tamamı itiraz etmeyip:

— Alâ rekebeti ve alâ re'sina; yani senin ayakların bizim omuzlarımız ve başımız üstündedir diyerek, teslimiyetlerini bildirdiler. Hatta o anda huzurda bulunmayan birçok veliye bile manen haber verilmiş onlar dahi «alerra'si vel ayn» diyerek Abdülkadir Geylanî Hazretlerinin büyüklüğünü kabullendiler. Bunlardan Ümmü Ubeyde kasabasında bulunan Rufai piri Seyyid Ahmed Rufai Hazretleri başını toprağa sürerek, yanındakilere:

— Abdülkadir şu saatte gavsiyyetinî ilân etti, siz de onun büyüklüğünü kabul edin! Dedi. Ve orada bulunan bütün evliya-ı kiram hazaratı boyun eğerek «Abdülkadir'in ayakları bizim omuzumuz üzerindedir. Fakat Bağdat yakınlarında bulunan meşhur Şeyh San'a:

— Ben de onun gibi büyüğüm, diyerek boyun eğmeyeceğini söyledi. O anda Hazreti Şeyh Abdülkadir'in ruhaniyeti tecelli edip:

— Madem ki, bana boyun eğmiyorsun, senin omuzunun üzerinde domuzun ayakları olsun ve kafir kızına boyun eğesin, dedi.

Aradan çok geçmedi, Şeyh Sana Rum beldesine doğru yola çıktı. Bizans sınırları içine girdiğinde orada bir kafir kızına, âşık olup evlenme teklifinde bulundu. Rum kızı:

— Seninle evlenirim, yalınız benim dinime girip babamın çiftliğinde en az bir sene domuzlarına bakacaksın, dedi.

Şeyh San'a kıza kavuşmak için buna razı olarak Rum'un çiftliğinde domuzları gütmeye başladı. Öyle zaman oldu ki, Şeyh Abdülkadir'in dediği oluyor ve dininden dönen Şeyh, yeni yavrulayan domuzların yavrularını omuzlarında taşıyordu. Etrafındaki bütün müritleri daha onu ilk dininden döndüğünde bırakmışlar, melül mahzun geri dönmüşlerdi.

Şeyh San'a'nın müridleri her yerde şeyhlerinin başından geçen hadiseyi naklediyorlar ve Abdülkadir Geylanî Hazretlerinin büyüklüğünü kabul etmediği için başına bu halin geldiğini gayet iyi biliyorlardı.

Şeyh San'a'nın Mekke'de bir dostu vardı. Bu, veli bir kimse idi. Şeyh Sana'nın başından geçen hadiseyi duymuş ve son derece üzülmüştü. Kendisini ziyarete gelen Şeyh Sana'nın müridlerine:

—Siz şeyhinizin başına gelen hadiseden dolayı neden onun etrafını hemen ter'kettiniz? Gidip Abdülkadir Geylanî Hazretleriyle görüş-seniz de şeyhinizin affı için yalvarsanız olmaz mı? Gidin hemen durumunuzu Abdülkadir'e anlatıp şeyhinizin bağışlanması için niyaz edin, dedi.

Onlar da gidip Gavsul A'zam'dan şeyhlerinin bağışlanmasını dilediler, ayaklarına kapanarak göz yaşları döktüler. Şeyh Abdülkadir:

— Allah şeyhinizi sizin yalvarmanız üzerine affetti. Gidin şeyhinizin domuz güttüğü yere yakın bir mahalle varın ve Allah'ı zikretmeye başlayın. O sizin yanınıza gelecek, buyurdu.

Şeyh Sana'nın müridleri Abdülkadir Geylanî Hazretlerinin dediği gibi gittiler, Şeyhin hizmet ettiği Rumun çiftliğini bulup yakın bir yerden «Lailahe illallah» diyerek zikretmeye başladılar. Bu zikri duyan Şeyh Sana'nın hemen aklı başına gelip ne hallere düştüğünün farkına vardı ve koşarak müritlerinin yanında kelime-i şehadet getirerek tevbe istiğfar etti. Yaptığından ve söylediği sözlerden de pişmanlık duyarak:

— Abdülkadir'in ayakları benim omuzum üzeredir, dedi. Rum kızı, Sana'nın gittiğini görünce aklı başından giderek o da peşine düştü. «Madem ki, bu zamana kadar sen bana hizmet ettin şimdi ise ben senin dinine gireceğim» diyerek onunla evlenmeyi kabul etti ve Kelime-i şehadet getirerek müslüman oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

AŞK

Müridandan birisi birgün Abdülkadir Geylanî Hazretlerine:

— Aşk nedir? Diye sordu.

Abdülkadir Geylanî Hazretleri hiç cevap vermeyip:

— Git bunu Basra'da bulunan Seyyit Ahmet Rufai'den sor ve selâmımı tebliğ et! Dedi. Mürid kalktı, ta Basra'ya gitti. Orada Seyyid Ahmed Rufaî Hazretlerini bulup:

— Aşk nedir? Diye sordu.

Seyid Ahmed Rufai Hazretleri hiçbir cevap vermeden:

— Ennarü aşkun, ennarü aşkun! Diyerek döne döne yükseldi ve gözlerden gaybolup gitti. Soruyu soran zat, bu hadise karşısında çok taaccüpte kalmıştı. O anda Şeyh Abdülkadir Hazretlerinin ruhu tecelli edip:

— Ey fülan oğlu fülan! Kardeşim Ahmed Rufai'nin etrafını çiz, oraya misk-ü amber dök ve neticeyi bekle! Dedi. Adam emir buyurulduğu gibi yaptı. Biraz sonra Seyyid Ahmed Rufai'nin yine gittiği gibi:

— Ennarü aşkun, ennarü aşkun, diyerek geri geldiğini gördü. Ahmed Rufai Hazretleri soru soran zata:

— Git Gavsül-A'zam'a selâmımı söyle, gördüklerini aynen nakledersin, dedi. O zat Bağdat'a geldi, gördüklerini Hazreti Şeyhe nakletti. Gavsül A'zam Hazretleri:

— Gördün mü aşk neymiş, dedikten sonra; Ahmed Rufai birçok evliyanın aşamadığı mertebeyi aştı, buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTIYÜZ DİRHEMLİK İP

Bağdat'da dul bir kadın yaşıyordu. Bu dul kadının altı öksüz çocuğu ve bir de ihtiyar anası vardı. Dul kadın bir hafta boyunca iplik eğirir pazar günü ipliği satar ve çocuklarının rızkını böylece temin etmeye çalışırdı.

Zaman geldi, öksüzlerin anası ahirete irtihal etti. Çocukların bakımı ise zaten ihtiyar olan kadının anası üzerinde kalmıştı. İhtiyar kadıncağız pazara her hafta çıkamıyor, evde ip eğirmekle uğraşıyordu. Bir gün elindeki ipliğin hayli arttığını görüp pazara götürmeye karar verdi. Altıyüz dirhem kadar ip eğirebilmişti.

— Ya Rabbi! Bu öksüzlerin rızkını sen ver! Diyerek sabahın erken saatlerinde pazarın yolunu tuttu. Yolda giderken Şeyh Abdülkadir Geylanî Hazretlerinin evinin önünden geçiyordu. Şeyhin

evinin önüne vardığında orada Abdülkadir Geylani Hazretlerini görüp durakladı. Müridleriyle sabah namazından çıkmış ve evinin önünde beklemekte olan Gavsül A'zam yaşlı kadını görünce:

— Hoş geldin bacı, nereye gidiyorsun? Diye sordu. Hatun: — Bir miktar ipliğim var, pazara götürüp satacağım, dedi. Abdülkadir Geylanî Hazretleri:

— Ver bakalım, diyerek hatunun elinden ipliği aldı. Kısa bir müddet durduktan sonra:

— Benden altıyüz dirhem iplik isteniyor, bunu ver de ben satayım, dedi. İhtiyar kadın:

— Memnuniyetle, lütuf buyurmuş olursunuz, efendim, dedi. Abdülkadir Geylanî Hazretleri elindeki ipliği şaka yapar gibi mescidin damına atıverince hemen bir kuş gelip ipliği aldığı gibi gitti. Kadın kendi kendine bu nasıl şakadır böyle diye söyleniyordu. Fakat Şeyhin etrafındaki müritleri kadına, itiraz etmemesi için işarette bulundular. Kadın da hiç ses çıkarmadı. Hazreti Şeyh kadına dönerek:

— Hatun canın sıkılmasın, ipliği satmağa gönderdim, parası gelsin ne kadar para etti ise alırsın, dedi. Kadın:

— Pekala, diyerek gitti. Ertesi gün gelip ipliğin satılıp satılmadığını sorduğunda Abdülkadir Geylanî Hazretleri:

— İplik satıldı, fakat parası henüz gelmedi. Bir hafta kadar bir zamanda gelir, buyurdu. Kadın gidip bir hafta sonra geldiğinde ipliğin parası henüz gelmemişti. Kadına:

— Yarın gel, paranı al, buyurup geri gönderdi. Kadının kapıdan çıktığında hayli sıkıldığı ve sıkıntı çektiği belli idi. Kendi kendine

pazara gitseydim şimdi hiç olmazsa parası elimde olurdu, diye söyleniyordu. Müridler:

— Bir iki gün daha sabret bakalım mevla ne gösterecek, diyerek kadına sabır tavsiye ediyorlardı. Çünkü onlar bunun sadece bir şaka olmadığının farkında idiler.

Sabah oldu. Abdülkadir Geylanî Hazretlerinin huzuruna hiç tanımadıkları bir heyet geldi. El öpüp gerekli tazim ve hürmeti yerine getirdikten sonra, bin filorin takdim ettiler.

Tüccarlar huzurdan çıkınca kapıda neticeyi bekleyen müritler, bu kadar paranın ne olduğunu Hazreti Şeyh'e niçin verildiğini sorduklarında onlar dediler ki:

— Filorinler Hazreti Şeyhindir. Biz tüccarlar denizde yolculuk yaparken şiddetli rüzgarın tesiriyle gemimizin yelkeni delindi. Gemi yol alamaz oldu. Biz az daha denizde batıp boğulacaktık. Kaptana bunun çaresi yok mu, diye sorduğumuzda:

— Altıyüz dirhem ip olsa geminin yelkenini onarır ve yolumuza devam ederiz ama, şu anda nerede bulacağız, dedi. Biz ellerimizi kaldırarak Allaha dua ettik ve duamızda:

— Ya Sultanul Arifin bize altıyüz dirhem kadar ip gönder, sana bin filorin vereceğiz, diye yalvardık. Bir de baktık ki, bir kuş gelip altıyüz dirhem ipliği geminin güvertesine bırakıp uçup gitti. Şimdi o nezrimizi yerine getirdik, dediler. Ertesi sabah ihtiyar kadın gene gelip:

— Para geldi mi efendim, diye sordu. Şeyhul Ekber, bin filorini kadının eline boşaltıp:

— Benim satışım, seninki kadar kârlı olmuş mu? Dedi. Kadın bir anda zengin olmuştu. Abdülkadir Geylanî Hazretlerine teşekkür ederek huzurdan çıktı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜSTAZA İTAAT

Birgün Şeyh Bahaeddin Nakşibend Hazretlerine müridleri pişirilmiş balık ikram ettiler. Nakşibendî Hazretleri gelen balığı hazır olan müridleri ile oturup yemeye başladı. Fakat içlerinden birisi Hazreti Şeyhin davetine «oruçluyum,» diyerek icabet etmiyordu.

Nakşibendî Hazretleri:

— Gel bizimle sen de ye, sana Ramazan günlerinde tutulmuş, bir gün oruç sevabı vereyim, diye ne kadar ısrar ettiyse de mürid yine söz dinlemedi. Bunun üzerine Hace Hazretleri:

— Bu adam Cenab-ı Hak'tan uzaktır. Siz de bu adamı terkediniz, diye müridlerine emir verdi. O zamana kadar son derece zahit ve abit bir zat olan bu adam bundan sonra yavaş yavaş sohbeti, derken rabıtayı ve (Allah korusun) daha ilerde namazı - bırakıp bir bînamaz olarak ölüp gitti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MÜRİD VE HIRSIZLIK

Şah-ı Nakşibend Hazretleri Buhara'da bir dostunun evinde müridleriyle oturmuş sohbet ediyordu. Bir ara müridlerinden Molla Necmeddin'e dönerek:

— Molla Necmeddin sana ne söylesem yapar, sözümü tutar mısın? Diye sordu. Molla Necmeddin:

— Elbette efendim, bunda şüphe mi var? Dedi. Hace Nakşibend Hazretleri tekrar sordu:

— Bir günah işlemeni söylesem, meselâ; hırsızlık yap, desem onu da yapar mısın?

Molla Necmeddin:

— Bunu mazur görünüz efendim, hırsızlık yapamam, dedi. Hace Hazretleri:

— Niçin hırsızlık yapamazsın, diye sorunca, o şu cevabı verdi:

— Efendim, hırsızlıkta evvela kul hakkı, sonra da Allah'ın emrine isyan vardır. Allah belki affeder ama, kul hakkının hesabını kıyamet günü mutlaka vermek vardır, bundan dolayı hırsızlık yapamam, dedi.

Hazreti Üstaz, bu sefer ona:

— Madem sözümüzü dinlemiyorsun, öyleyse meclisimizi terket, emrini verdi. Molla Mecmeddin bu sözün dehşetinden düşüp bayıldı, kendinden geçti. Orada bulunan müridler Şahı Nakşibend Hazretlerinden Molla Necmeddin'in affı için yalvardılar. O da müridlerinin şefaatini kabul edip Molla Necmeddin'i affetti. Daha sonra o evden çıkıp gidiyorlardı. Yolda giderlerken bir evin önüne geldiklerinde Hace Hazretleri Müridlerine bu evin duvarını delin, içerde bir çuvalın içinde kumaşlar var, o kumaşları alıp getirin, diye emir verdi. Müridler hemen duvarı delip emri yerine getirdiler. Bir müddet sonra evin öbür tarafında bir köpek sesi işitildi. Şah-ı Nakşibend Hazretleri, Molla Necmeddin'e fülan mürid ile gidin bakalım orada ne var? diye emir verdi. Gidip baktıklarında başka bir kapıdan hırsızların eve girip içerde ne varsa aldığını gördüler. Mevlânâ, gelip durumu Hace Hazretlerine aynen nakletti.

Şahı Nakşibend Hazretleri kumaş çuvalını alıp biraz evvel çıktığı dostunun evine geri geldi. Sabah olunca da, kumaşları ev sahibine gönderip şöyle söylemelerini emretti:

— Hace Hazretleri müridleriyle hanenizin yakınından geçerken duruma vakıf olup bu kadar malınızı ancak kurtarabilmişlerdir. Daha sonra mübarek yüzünü Mevlânâ Necmeddin'e çevirip:

— Mevlânâ! Eğer sen emrimize uyup da bu hizmeti yerine getirse idin, sana çok sırlar ayan olacak ve nice kuşûfattan istifade edecektin. Neyleyeyim ki, nasibin yokmuş, buyurdu.

Muhammed Bahaüddin-i Şahı Nakşibend Hazretlerinin bu açık kerametleri karşısında bütün müridlerin imanı bir kat daha ziyadeleşti.

Mevlânâ hata ettiğini anladı ve yaptığına çok pişman oldu ama iş işten geçmişti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞEYH'İN BEDDUASI

Hace Şahı Nakşibend Hazretleri yanında eshabı olduğu halde bir köyün civarından geçiyordu. Orada bunları gören bir kişi Hace Hazretlerine ve müridlerine olmayacak laflar etmeye hatta işi azıtıp edepsizce konuşmaya başladı. Adamın:

— Seni ve sana uyanları rezil ü rusva ederim, demesi üzerine, o zamana kadar hiç ses çıkarmayan Hazreti Şahı Nakşibend:

— Üzerine karın ağrısı gelsin, buyurdu ve yoluna devam etti. Hace Hazretleri bir müddet yürüdükten sonra adam da peşinden giderek ona yetişip:

— Bana izin ver, dedi.

Hace Hazretleri:

— Haydi git! Buyurdu ama, adam bir türlü onun yanından ayrılamıyordu. Hace Hazretleri birkaç kere «haydi git» diyerek emir buyurdu ise de adam gidemeyeceğini söyleyerek şöyle dedi:

— Benim gitmeye kudretim kalmamış, sen yanındakilerden birine emir ver de beni sırtına alıp gideceğim yere kadar götürsün.

Hace Hazretleri müridlerini işaret ederek:

— Bunların hangisini istiyorsun, dedi. Adam da eliyle Emir Hüseyin'i göstererek:

— Bu götürsün, dedi. Hazreti Üstaz, Emir Hüseyin'e emir buyurarak, adamı gideceği yere kadar götürmesini söyledi. Emir Hüseyin, adamı sırtına alıp götürmeye başladı. Bir müddet gittikten sonra aniden bir halsizlikle düştü ruhunu teslim etti, Emir Hüseyin.

Emir Hüseyin'in sırtındaki adam da tabii ki, yolda kalmıştı. Neye uğradığını anlayamadan adam heyecanla Hace Hazretlerinin arkasından koştu ve yetişip durumu anlattı.

Adamın anlattıklarını sonuna kadar dinleyen Hazreti Şahı Nakşibend:

— Maşallah, çok güzel, haydi git onu defneyle, dedi. Adamın feryadı devam ediyordu:

— Siz buyurun efendim, ben ne yapabilirim, demeye başladı. Hace Hazretleri adama dönüp bakmıyordu bile... Fakat bir kısım değişikliklerin olduğunu anlayan müridler, Şah-ı Nakşibend Hazretlerinden adamın affedilmesini dileyerek, hatasını kabul ettiğini söylediler.

Hace Hazretleri o zaman şöyle söyledi:

— Beni ve müridlerimi maskara edeceğini iddia eden bir kimse böyle kazaları defetsin bakalım görelim, buyurdu. Adam hatalı konuştuğunun farkına varmış ve Hace Hazretlerinin büyüklüğünü gözleriyle görmüştü. Hazreti Üstazın ayaklarına kapanarak özür diledi. Hace Hazretleri müridlerinin dileğini kabul ederek adamı affettikten sonra Emir Hüseyin'in yanına vardı. Emir Hüseyin ruhunu teslim etmiş yerde yatmakta idi. Hace Hazretleri mübarek ayaklarını Emir Hüseyin'in göğsüne koyup beklemeye başladı. Aradan çok geçmeden Emir Hüseyin'de bir canlılık alameti görülmeye başlamıştı. «Bismillah» diyerek doğruldu. Hace Hazretleri bu hadise üzerine şöyle buyurdular:

— Emir Hüseyin'in yanına geldiğimde ruhu dördüncü kat semaya kadar yükselmişti. Ben Hüseyin'in ruhunu oradan alıp getirdim ve cesedine iade ettim.

Daha sonra Hace Bahaeddin Hazretleri Allah'ın izniyle adama istediği yere gidebilme imkanı hasıl etti. Adam yaptığı hatalardan özür dileyerek huzurdan ayrılıp gitti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KERAMET

Hace Bahaeddin Hazretleri, Buhara'nın köylerinden birinde Şeyh Hüsrev isimli bir zatın evine müsafir olmuştu. Gece evde otururlarken Şah-ı Nakşibend Hazretleri ev sahibine:

— Git kapıya bak, bakalım orada bekleyen kimdir? Buyurdu. Şeyh Hüsrev, dışarı çıkıp baktığında köy halkından Yusuf isimli birisinin kapıda beklediğini görüp Hazreti Şeyhden içeri girip giremeyeceğini sordu. Yusuf'a içeri girmesi için izin verilmişti. Yusuf elinde bir tabak armut olduğu halde Hace Hazretlerinin huzuruna girdi ve elindeki armudu Üstazın önüne koydu. O mübarek ev sahibinden geniş bir tabak getirmesini istedi. Tabak getirilince de armutları geniş tabağın içine boşalttı. Daha sonra eliyle armudu karıştırıp birini çıkardı, armudu getiren adama verdi geri kalan armutları ise taksim etmelerini emir buyurarak «kimse elindeki armudu yemesin» dedi.

Herkes birşeylerin olduğunu sezmişler neticeyi bekliyorlardı. Hace Hazretleri armudu getiren adama armutları nereden aldığını sordu. Adam da armudu aldığı yeri söyleyince Hace Hazretleri:

— Getirdiğin armut üzerindeki şüphemiz nedendir bilir misin? Diye sordu. Adam anlatmaya başladı:

— Efendim bana köyümüze veli bir zatın geldiğini söylediler. Ben de sizi imtihan etmek için bir kilo armut aldım, ve armutlardan birini işaretledim. Eğer veli bir kimse ise benim işaretlediğim armudu bulur diye düşünüyordum, dedi.

Hace Hazretleri:

— Bak öyleyse bakalım elindeki armut işaretlediğin armut mudur? Buyurunca adam birde baktı ki, hakikaten Hace Hazretlerinin kendisine verdiği armut yolda işaret yaptığı armuttur.

— Evet efendim, dedi. Hace Hazretleri bunun üzerine:

— Cenab-ı Allah'ın velilerini imtihan etmeye kalkışmak iyi bir insana yakışmaz. Biz ise armudu keramet göstermek için değil, senin bizden uzaklaşmaman için seçip sana verdik. Eğer biz bunu bilip sana vermeseydik sen bizim hakkımızda kötü düşünür ve çok zarara uğrardın, biz senin zarara uğramanı istemediğimiz için böyle yaptık, buyurdular.

Yaptığı hatadan dolayı pişman olan adam, özür dileyerek kusurunun affını istedi ve ondan sonra müridan arasına o da katıldı

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEMADA UÇMAK

Hace Muhammed Bahaeddin, Hacca gitmek üzere yola çıkmıştı. Yolda Horasan'a varıp Hace Müeyyede'nin evine misafir oldu. Akşam yemeğine hazırlık yapılıyordu. Hazreti Şeyh:

— Horasan'da bir Allah dostu var onu da akşam yemeğine kabul buyurur musunuz? Diye sordu. Hace Müeyyede:

— Emir sizindir efendim, gelebilir, deyince biraz sonra Horasanlı derviş Hace hazretlerinin huzuruna uçarak geldi. Akşam yemeği yendi, namazdan sonra adam tekrar uçarak gözden kayboldu. Mürid biraz sonra tekrar uçarak yatsı namazına Hace Hazretlerinin huzuruna geldiğinde Şah-ı Nakşibend (K.S.):

— Bu basit iştir. Allanın dostları indinde bu senin yaptığın işler muteber değildir. Cenab-ı Allah bazı kullarına o kadar esrar verir ki, bu sırlardan sadece birini halka gösterse halk mahvü perişan olur, buyurdu. Derviş: — Ben çok yer gezdim, öyle birisini bulamadım. On kere Beytullah'ı, on kere Ravza-i Mutahhareyi ziyaret ettim, fakat senin anlattığın evsafta bir kimseye rastlamadım, anlattığın sırlardan bir nebze olsun koklamak nasip olmadı, dedi.

Hace Hazretleri:

— Bana bir an teslim ol, nice sırları koklamak nasip olsun ve alemde öyle kimseler olup olmadığını o zaman anlarsın, buyurunca derviş teslim olup Üstazin huzuruna diz çöktü. Dizdize oturdular. Şah-ı Nakşibend Hazretleri şehadet parmağını dervişin dizine dokundurur dokundurmaz derviş kendinden geçip bayılıp düştü. Hatta nefesi dahi kesildi. Uzun müddet o hal üzere kaldı. Daha sonra Hace Hazretleri tekrar işaret parmağını alnına dokundurunca derviş, kendine gelip kalkıp oturdu. Derviş zamanın hakiki sahibinin kim olduğunu anlamıştı.

— Cahillik ettim, hamlık yaptım. Sizin huzurunuzda böyle olmayacak sözler söylediğim için beni bağışlayın, diye yalvardıktan sonra; bu zamana kadar aradığıma yine sizin himmetinizle kavuştum. Şimdi sizden himmet buyurarak beni de müridliğe kabul etmenizi diliyorum, dedi.

Şah Bahaeddin:

— Bu tadı her zaman tadabilmeniz için Allah dostlarına hizmet etmeniz ve Allah'ın emirlerine mütabaat etmeniz lazımdır, buyurunca Derviş:

— Her zaman sizin emrinizde olabilir, her hizmetinizi görebilirim. Müsaade ederseniz hizmetçiniz olarak sizinle hacca gideyim, dedi. Hazreti Şeyh:

— Sen daha evvel on kere Beytullah'ı tavaf ettim dememiş miydin? diye sorduğunda O:

— Evet! Gittim ama, şimdi sizin hizmetinizde gitmek isterim, dedi. Şah-ı Nakşibend Hazretleri onun bu isteğini kabul etmeyerek:

— Sana hayırlı olan işi söyleyeyim; Sen doğru Herat'a git, o bize bağlılığına devam et ve rabıtana dikkat et, her zaman bu tadı tadacak ve Allah'ın veli kullarının himayesinde olacaksın, buyurdu.

O Allah dostu, Şeyhin bu emrine hiçbir itirazda bulunmayıp doğruca Herat'a gitti ve yoluna devam etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜSTAZLARIN KILICI

Esatiz-i Kiramdan Hace Nakşibend Hazretleri merkebine binmiş bir yere gidiyordu. O'nun yoldan geçtiğini gören bir mürid hürmeten ayağa kalkıp ta'zim etti. Hace Hazretleri:

— Sen benim için ayağa kalkıyorsun ama, bu durumda benim de merkepten aşağı inmem lâzım. Halbuki benim şu anda merkepten inmeğe kudretim yetmez, buyurdu. Hacenin bu sözlerine derviş içerleyerek yakışmayacak sözler sarf etti. Hace Hazretleri hiç aldırış bile etmeyerek yoluna devam etti.

Aradan kısa bir zaman geçtikten sonra o dervişin fena şekilde hasta olduğu, mahv olup gideceği haberi müridler arasında yayıldı. Hatta bu "hadiseyi Hace Hazretleri bile duymuştu. Fakat hiç nasıldır gibilerden sormuyordu bile...

Yine birgün bir yolculuğunda o dervişin evinin önünden geçiyordu. Hazreti Üstazın geldiğini gören bir kişi hasta olan dervişin evinden dışarı çıkıp tazim gösterdi. Hace Hazretleri hastanın durumunu sorunca adam:

— Efendim hali çok fena, teşrifinizi bekliyor. Hatasını anladı ve affınızı istirham ediyor, dedi. Hace Hazretleri hiç küskünlük göstermezdi. Hemen eve girip «nasılsın» diye sordu. Derviş:

— Efendim büyük terbiyesizlik yaptım, edepsizlik ederek sizin kalbinizi kırdım. Ne olur beni af buyurun, diye yalvarmaya başlayınca Hace Bahaeddin-i Nakşibend:

— Korkma! Allah şifa ihsan edecek. O zaman kırılan kalbimiz şimdi tertemiz, buyurarak dervişi teselli etti. Daha sonra şu kıymetli incilerini dile getirdi:

— İyi bilesiniz ki, üstazların kılıcı her zaman yalındır, kılıfında değildir. Halk bilerek veya bilmeyerek kendisi o kılıca vurur, yoksa mürşitler hiç kimseye kılıç vurmazlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

NAEHİLİN SOHBETİ

Hace Bahaeddin Hazretleri müridleriyle bir bağda oturmuş sohbet ediyordu. Bir zaman sonra müridlerin yanından kalkıp bağdan dışarı çıktı. Bahaeddin hazretlerinin ayrılmasından bilistifade müridlerden birisi kendisinde bir varlık hissederek yanında kalan müridana sohbet etmeye başladı. Gayesi tasavvuf i sohbetle orada kalanları kendisine bend etmek ve onların kendisine bağlanmasını sağlamaktı.

Fakat Mevlânâ Arif isimli bu zatın konuşmasından bazı müridler sıkılıp yanını terkettiler. Hatta bağ sahibi bile onun yanından ayrıldı. Mevlânâ Arifin yanından ayrılan müridler, Hace Bahaeddin Hazretlerinin yanına varmak istiyorlardı. Fakat Cenab-ı Allah onların içine öyle bir

korku saldı ki, Hace Hazretlerinin huzuruna çıkmaya kendilerinden cesaret bulamadılar. Bir müddet bağın dışında öyle beklemeye başladılar. Bu arada öğle vakti olmuş, Bahaeddin Hazretleri öğle namazının sünnetine durmuştu. Onlar bundan istifade ederek Hazreti Şeyhin arkasında namaza durdular, sünneti böylece eda ettiler.

Şah-ı Nakşibend Hazretleri cemaatin arkasına toplandığını görünce, müridlerin içinden Mevlânâ Ebubekir'i öne geçirdi. Mevlânâ Ebubekir, namazın farzını kıldırmak için öne geçti ise de tekbir alacak kuvveti kendisinde bulamıyordu. Mevlânâ Ebubekir'in bu durumunu keşfeden Hace Bahaeddin Hazretleri kendisi geçip öğle namazını kıldırdı.

Namazda cemaate bir hal olmuştu. Kimisi düşüp bayıldı. Kimisi aklını kaybederek dağlara düştü. Hace Hazretleri namazı bitirdiğinde müridlerinin bu halini görüp yanında kimseyi bulamayınca bağdan dışarı çıkıp bir tepeye oturdu.

Bu müridlerin içinden bilhassa Mevlânâ Ebubekir, çok fena olmuştu. Üstazım bana gücendi, diyerek ağlıyor ve başına toprak saçıyordu.

Hace Yusuf hazreti Üstaz'ı bir tepede oturmuş görünce büs-bütün korkusu arttı ve Hace Alâeddin'i bulup:

— Ne yapalım? Diye sordu. Hace Alâeddin kendisine gelip; Hace Bahaeddin Hazretlerinin huzuruna vardı ve müridan'ın İslahı için dua etmesini ve hatalarının bağışlanmasını diledi. Hace Bahaeddin:

— Bunların ıslahı böyle olur, buyurarak Alâeddin'in sözüne iltifat buyurmadı. Hace Alâeddin bağda cemaate sohbet eden kendini bilmez, Mevlânâ Arifi bulup:

— Bu perişanlık hep senin bağdaki konuşman yüzündendir. Bayılıp kendinden geçen, hatta dağlara düşen bu dostların halini görüyorsun. Bunları ıslah et eski hallerine kavuştur bakalım, diye çıkıştı.

Mevlânâ Arif böyle kudrete sahip olmadığının farkında idi. Onu Hazreti Üstaz'ın huzuruna getirdiler. Huzuru velayete geldiğinde büyük bir korku içinde idi. Hace Hazretlerinden müridanın bağışlanmasını rica ettiler. Mevlânâ Arif denen o adam da:

— Küstahlık ettim, yaptığım işin çok kötü bir fiil olduğunu anladım, beni bağışlayınız diye niyazda bulununca Hace Hazretleri bütün müridlere teker teker nazar etti ve müridler eski haline avdet etti. Yalnız Mevlânâ Ebubekir'i bu iltifatın dışında bırakarak Mevlânâ Arife şöyle söyledi:

— Senin maksadın aşktan bazı sözler söyleyerek halkı kendine bend etmekti. Fakat benim fırınım çok sıcaktır. Sen onların hamurunu pişiremedin ve yapıştırarak fesadın çıkmasına sebep oldun. Bu durumda bu perişan olan ihvanın halini düzeltmek sana düşerdi, fakat yapamadın. Ben ise Mevlânın izniyle hepsini İslah ettim. Yalnız Mevlânâ Ebubekir'i bu İslahın dışında bıraktım. Onu da sen İslah et. Çünkü sohbet esnasında nazarını onun üzerinde yoğunlaştırmıştın, şimdi alim ve fazıl bir kimseyi bu hale getirdin. Onun akrabaları seni rahat bırakacaklar mı? Dedi.

Mevlânâ Arîf ve orada bulunan bütün ihvan Molla Ebubekir'in de İslahı için teveccühte bulunması için niyazda bulundular. Hace hazretleri onu da bir nazarla eski haline avdet ettirdi.

Bu hal orada bulunan ve bulunmayan bütün ihvanın Hace Hazretlerine karşı bağlılıklarını bir kat daha artırdı ve O'nun tasarrufuna kayıtsız şartsız tabi oldular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÖKÜZ YERİNE ASLAN

Seyyit Ahmet Rufai Hazretleri'nin huzuruna birgün bir adam geldi:

— Ya Şeyh! Benim öküzümü bir arslan parçaladı, tarlada çiftim yarıda kaldı, bu derdime bir çare, diye niyazda bulundu. Ahmed Rufai Hazretleri:

— Gidin o arslanı bana çağırın, buyurdu. Oradakiler;

— Efendim nasıl olur, biz arslandan ziyade korkarız, bizi parçalar, dediler.

Ahmed Rufai Hazretleri:

— Korkmayın, benim çağırdığımı söyleyin kafi. Ondan size zerre kadar bir zarar gelmez buyurdu. Bunun üzerine gidip dağdan:

— Ey öküzü yiyen arslan, seni seyyidimiz, Ahmed Rufaî çağırıyor, diye nida ettiler. Bir de baktılar ki, karşıdan bir arslan hızla kendilerine doğru gelmekte... Onlar yine de korkudan kaçmaya başladılar. Fakat aslan onlardan evvel Ahmed Rufaî Hazretlerinin huzuruna gelmişti bile.

Ahmet Rufaî Hazretleri:

— Bu ne küstahlık, benim mücavirim olan bir kimsenin öküzünü yemeye nasıl cüret ediyorsun, hiç mi Allah'tan korkmuyorsun? Diye çıkışınca, arslan lisana gelerek şöyle dedi:

— Efendim, sizden çok korkarım, ne olur bana hazreti Muhammed hakkı için beddua etme de, ben senin her isteğini yerine getireyim ve müsaade edersen meseleyi anlatayım, dedi ve anlatmaya başladı: Yedi gündür bir şey bulamamıştım ve çok acıkmıştım. Sizin yüce affınıza sığınarak bu küstahlığı yapmak mecburiyetinde kaldım. Ne emrederseniz buyurun, dedi.

Seyyid Ahmed Rufai Hazretleri öküzünü yediği adamın çiftini sürmek şartiyle arslanı affetti. Ondan sonra arslan çiftçinin istediği müddet kadar hizmetinde bulunup daha sonra dağa çıktı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SİNEĞİN RIZKI

Birgün hadimlerinden müezzin Yakup, Hazreti Şeyh Ahmed Rufai'nin elini uzatıp öylece tuttuğunu gördü. Elini niçin uzattığını bilmediği için Yakup, koşarak geldi ve şeyhinin elini büyük bir şevkle öptü. Ahmed Rufai Hazretleri elini öpen zata şöyle söyledi:

— Evladım, bîçare hayvanı niçin rahatsız ettin, elimin üstünde bir sinek vardı ve rızkını elimi yiyerek temin ediyordu. Sen bu halinle o sineğin rızkına mani oldun.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALLAH'IN BERATI

Rufaî tarikatına mensup müridlerden biri bir gün kendisine çok güvenerek cezbe halindeyken şöyle dua etti:

— Ya Rabbi Cehennemden azat olduğuma dair bu aciz kuluna bir belge gönder.

Aradan çok geçmedi, gök yüzünden beyaz bir kâğıt geldi. Alıp baktılar ki, kâğıtta hiçbir yazı yok. Kâğıdın geldiğini görerek sevinen o mürid, içinde bir yazı olmadığını görünce çok üzüldü, mükedder bir vaziyette durumu şeyhine anlatmak üzere kâğıdı Ahmed Rufai Hazretlerine götürdü.

Ahmet Rufaî Hazretleri kâğıdı eline alıp bakınca kendinden geçti ve şükür secdesine vararak:

— Ey bari Hûda, sana hamd ü senalar olsun. Bu zayıf kulunun müridlerinden bir kimseye böyle bir berat göndermek şerefine eriştirdin, dedi.

Müridler:

— Efendim dediler. Biz orada bir yazı görmüyoruz, siz ise bu şahsın cehennemden azat olduğunu nasıl anlıyorsunuz? Dediler. O:

— Ey benim müridlerim ve sadık dostlarım, kudret eli siyah yazmaz, siz buradaki yazıyı göremiyorsunuz, bu kâğıdın üzerindeki yazı nurdan kalemle yazılmıştır, buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

VELİLERİN İMTİHANI

Zamanın alimlerinden yedi kişi bir araya gelip Şeyh İbrahim Düsûki Hazretlerini imtihana karar verdiler. Herbirisi en zor suallerden birer tane hazırlayıp yola çıktılar. Şeyh İbrahim Düsûkî onların bu niyetini ilm-i ledün sayesinde bilip bir müridini onları yoldan geri çevirmek üzere gönderdi.

İbrahim Düsûkî'nin müridi yolda kadılarla karşılaşıp nereye gittiklerini sordu. Onlar da meseleyi söylediler. Mürid alimleri dinledikten sonra:

— Buradan geri dönün, dedi. Onlar kendilerini bir anda hiç görmedikleri ve insan cinsinden bir kimsenin bulunmadığı bir mahalde buldular. Orada tam bir sene kaldılar. Bir sene sonra perişan bir hale gelmişlerdi. Başlarına gelen bu halin sebebini anlayıp Allah'a tevbe ettiler.

Onların bu haline vakıf olan İbrahim Düsûkî Hazretleri, tekrar adamını gönderip o halden kurtarmak istedi. Mürid yanlarına gelip ilm-i zahir ehli olan o alimlere:

— Buradan gidin, dedi.

Onlar bir de baktılar ki, bir sene evvel ayrıldıkları yer olan Düsûk kasabası civarına gelmişler. Bir sene evvel hazırlamış oldukları sualleri de hatırlarından çıkmıştı. Doğru melûl mahzun İbrahim Düsûkî'nin huzuruna çıktılar. Şeyh İbrahim Düsûkî:

— Hazırladığınız soruları sorun bakalım, dedi. Onlar:

— Bu kadar gösterdiğiniz keramet sizin büyüklüğünüzü anlamamıza yeter, bir de soru sormamıza hacet kalmadı. Şimdi sizden isteğimiz bizi de müridleriniz arasına kabul etmekliğinizdir, diyerek, kusurlarının bağışlanmasını istediler.

İbrahim Düsûkî Hazretleri onların kusurlarını bağışlayıp müridleri arasına kabul etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

GECE OKLARI

Şeyh İbrahim Düsûkî'nin müridlerinden iki kişi, çarşıda kendilerine laf atan iki kişi ile kavga etmişlerdi. Avamdan olan iki kişi müridlerin kendilerini dövdüğünü ileri sürerek kadıya şikayet ettiler. Zamanın kadısı ise, maneviyat ehline karşı son derece allerjisi olan bir kimse idi. Her iki müridi de zindana attırıp işkence etmeye başladı. Birgün beşgün derken, müridler, işkencenin sonunun gelmeyeceğini anlayıp durumu bir mektupla şeyhlerine bildirdiler.

Şeyh İbrahim Düsûkî Hazretleri mektubu okuyunca kadıya şöyle bir mektup yazdı:

— Sen müridlerime işkence ettiriyorsun. Şunu iyi bil ki, huşu yaylarıyla atıldığında gece okları mutlaka hedefini bulur. Erler menzile ulaşmak için ellerini açar da, göz kapakları yaşlarla dolarsa, yay çekilip, ok da fırlatılırsa, zırh ile korunmak da bir faide vermez.

Mektup bir mürid tarafından kadıya getirildi. Kadı mektubu hışımla açıp:

— Şu haddini bilmezlere bakın hele... Bir de kalkmışlar mektup yazıyorlar diyerek mektubu okumaya başladı.

Kadı dinleyenlerin yanında alaylı bir eda ile mektubu okurken sıra «Yay çekilip ok fırlatıldığında» cümlesine gelince, mektuptan hiç kimsenin göremeyeceği bir sür'atte bir ok fırlayıp kadının göğsüne saplandı. Ne kadar uğraşıldı ise de kadıyı ölümden kurtaramadılar. Bu hadise bütün beldede duyulmuştu. Halk galeyana gelip dervişleri zindandan ve işkenceden kurtardılar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİR YUMURTA

Şeyh Ahmed Bedevi Hazretleri Tanta civarında gezerken bir çocuğa rastlayıp:

— Evladım gözümde şişlik var, git evden bir yumurta getir de gözüme süreyim, diyerek bir yumurta istedi. Çocuk:

— Elindeki asanı verirsen sana yumurta getiririm, deyince Şeyh, yeşil asasını çocuğa verdi. Çocuk koşarak eve geldi. Yumurta almak için durumu annesine nakledince, çocuğun annesi:

— Evladım, evimizde şu anda yumurta yok. Git Bedevinin asasını geri ver, dedi. Çocuk da gelip yumurtanın olmadığını söyledi. Bu sefer Ahmet Bedevi Hazretleri:

— Annen sana yalan söylemiş, git filan yerde yumurta var. Ondan bir tane getir asamı sana vereyim, dedi. Çocuk gidip baktı ki, hakikaten şeyhin söylediği yerde bir yığın yumurta var.

Hemen ondan bir tane alıp, Şeyh Ahmed Bedevi'ye getirdi ve onun veli olduğuna karar verip peşini bırakmadı. Nereye gitse çocuk da ununla beraber gidiyordu. Çocuğun annesi ne yaptı ise evladını ayıramayınca:

— Seni uğursuz bedevi, ne yaptınsa yaptın, evladımı elimden aldın, benden ayırdın, diye yakınmaya başladı. Hazreti Şeyh, kadının bu yakınmalarını duyunca şöyle söyledi:

— Abdül Âl benim çocuğumdur. Kadının böyle söylemesine ne hakkı vardır. Zira o unutmuş olacak ki, Abdül Âl, daha kundakta çocukken onu biz kurtardık. Annesi onu gece öküzlerin ahırına götürmüştü de öküz bir boşluktan yararlanarak onu kundağıyla beraber boynuzlarına takarak havaya kaldırmıştı. O anda öküzün boynuzundan kimse kurtaramıyordu. Öleceğinden korkuyorlar ve hatta ümit bile kesmişlerdi, biz Bağdat'tan elimizle onu öküzün boynuzundan kurtarmıştık. Şimdi onu kendi yanımızda gezdirmeye hakkımız yok mudur? dedi.

Ahmed Bedevi'nin bu sözleri kadının kulağına kadar gitti. Kadın uzun bir düşünceden sonra hakikaten çocuğun başından böyle bir hadisenin geçtiğini anlayıp kendisi de Ahmed Bedevi Hazretlerinin büyüklüğünü kabul ederek müridleri arasına girdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ŞEYHİN KADIYA TOKADI

Şeyh Ahmed Bedevi Hazretlerinin müridleri günden güne artıyor ve herkes onun büyüklüğünden bahsediyordu. Bu hâl zamanın Baş dadısı (Kazıl - Kuzat) olan Şeyh Takıyyüddin'in pek hoşuna gitmiyor ve Ahmed Bedevi'nin müridlerinin çoğalmasından rahatsız oluyordu. Şeyh Takiyyüddin o zamanlar Mısır'da kadı idi. İlm-i Zahirle ziyade ilgilenen Takiyüddin bir gün gidip bu meseleleri Şeyh Ahmed Bedevi Hazretleri ile görüşmeye karar verdi. Çünkü o, Ahmed Bedevi'nin zamanın kutbu olduğuna inanmıyordu.

Kadı Takiyyüddin bu niyetle Tanta'ya gelip Ahmed Bedevi Hazretleri ile buluştu. Uzun uzadıya bir çok meseleler hakkında sohbet ettikten sonra Kadı Takiyyüddin, Ahmed Bedevi Hazretlerine:

— Ahmed, sizin bilhassa bazı halleriniz beni rahatsız ediyor. Çünkü sizin bu halleriniz Şer-i şerife de muhaliftir. Mesela sizin arasıra namaz kılmadığınızı, cami ve cemaate gelmediğinizi biliyorum, dedi.

Ahmed Bedevi, (K.S.) Kadıyı dinledikten sonra:

— Sus! Yoksa seni uçururum, dedi ve kadıya öyle bir tokat attı ki, kadı kendinden geçti. Bir zaman sonra aklı başına gelen kadı kendini ucu - bucağı olmayan, ıssız, insan ve cinnin yaşamadığı bir sahrada buldu. Sağına baktı, soluna baktı, oralar ismini bile duymadığı bir yere benziyordu. Hemen aklı başına gelip:

— Be hey ahmak kadı, Allah'ın velileriyle uğraşmak, onların ayıplarını aramak senin neyine gerek, diyerek «La havle» çekmeye başladı.

Şu anda kadı efendinin yapacağı hiçbir şey yoktu. «Ya Rabbi beni buradan kurtar!» diye Allah'a yalvarmaya başladı. Biraz yürüdükten sonra, Kadı Takiyyüddin karşıdan heybetli bir zatın kendisine doğru gelmekte olduğunu görüp sevindi. Adam kendisine yaklaşınca şöyle söyledi:

— Derdin nedir? Anlat bakalım, burada ne arıyorsun?

Kadı, başından geçen hadiseyi birer birer nakletti, derdine bir çare bulunmasını, kendisinin Mısır'a geri gitmek istediğini söyleyip nasıl gidebileceğini sordu. Adam:

— Hakikaten sen tehlikeli bir hale düşmüşsün. Mısır nere, burası nere. Mısır buradan tam altmış yıllık yoldur, deyince, Kadı Takiyyüddin, daha fazla korkarak, adamın eteklerine yapıştı ve:

— Buradan kurtulmama hiç mi imkan yok, diye ağlamaya başladı. Adam:

— Üzülme, korkma Allah senin için hayır murat etmiştir, dedi ve parmağıyla işaret ederek çok uzak bir yerde bir kubbe gösterdi. Şeyh Takiyyüddin, adama:

— Camiyi gördüm, şimdi ne yapacağım, onu söyle, diye yalvarmağa devam ediyordu. Adam:

— İşte o caminin imamı Şeyh Ahmed Bedevi'dir. Sen o camiye git, öğle namazını kıldıktan sonra herkes camiden çıkar, sen çıkma, bütün cemaatin çıkmasını bekle. Daha sonra mihrapta

yalnız kalan imamın ellerine yapış ve derdine bir çare bulursa o bulur, senin buradan Mısır'a başka türlü gitmen imkansızdır, dedi.

Kadı Takiyyüddin, adamın tarif ettiği gibi gidip camiye vardı baktı ki, hakikaten caminin imamı «siz bazı namaz kılmıyorsunuz!» dediği Ahmed Bedevi Hazretleri.

Namazdan sonra,eline ayağına sarılarak, yaptığı hatadan dolayı pişman olduğunu söyledi ve kusurunun bağışlanmasını dileyerek kendisinın memleketine nasıl gidebileceğini sordu. Ahmed Bedevi Hazretlerinin niyeti zaten onu yadellerde mahvetmek değil, yalnız hakikati gözleriyle görmesini sağlamaktı. Murat hasıl olmuştu.

— Korkma! Dedi. Sana bu camiyi gösteren Hızır Aleyhisselamdı. Memleketine git, çoluk çocuğun seni merak ediyor. Fakat bundan sonra bir daha da böyle seni alakadar etmeyen haddini aşacak şeylere karışma, dedi ve bir eliyle Kazıl - kuzat'a dokundu.

Kazul - kuzat, bu dokunmadan sonra aklının başından gittiğini, biraz sonra da kendisini evinin önünde bulduğunu söylüyor. Hatta uzun müddet bu hadisenin tesirinden evinden bile dışarı çıkmadığım kaydediyor.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

FELSEFE

Birgün Muhiddin-i Arabi hazretleri oturmuş yarenleriyle sohbet ediyordu. Sohbet iyice koyulaştı ve evliyanın kerameti - enbiyanın mu'cizatı meselelerine geldi. Mecliste bir de mütefekkirlik taslayan feylesof vardı. Bu felsefeci kerameti ve mucizeyi inkar ediyordu. Hatta bir ara:

— Avamdan olan insanlar Hazreti İbrahim'i ateşin yakmadığına inanırlar. Bu olamaz. Çünkü ateşte yakma hassası vardır; mutlaka yakar. Halbuki İbrahim Aleyhisselamm hadisesini tevil etmek lazım. O kadar ateş yanar da bir insanı yakmaz mı? Bu şu demektir; İbrahim Aleyhisselam Allah'ın inayetiyle Nemrud'a galip geldi ve Nemrud'un gazabından kurtuldu, demektir. Kur'andaki ayetleri böylece te'vil etmek lazımdır, dedi.

Şeyh-ul Ekber Muhiddin-i Arabi Hazretleri feylosofun konuşmalarını dinledikten sonra şöyle söyledi:

— Siz ateşin yakmayacağını kabul etmiyorsunuz. Bizim maksadımız keramet göstermek değil ama, sizin bu husustaki inkarınızı kaldırmak isterseniz ben Hak Teâlâ'nın Kur'an-ı Kerim'de «Biz İbrahim'e ateşin yakmamasını emrettik ve O'na selam ettik» buyurmasının tevil götürmez doğruluğunu isbat edeyim, dedi ve içi ateş koruyla dolu mangalı tuttuğu gibi feylasofun eteğine boşalttı. Feylasof korkusundan sap - sarı kesilmişti. Muhiddin Arabi Hazretleri ise dileriyle feylasofun kucağındaki ateşi karıştırıyor ateşin bir feylâsofu bile Allah'ın izniyle yakmadığını isbat ediyordu. Bir müddet sonra ateşi tekrar mangala boşalttı ve feylasof'a:

— Elini ateşe yaklaştır, dedi.

Feylasof elini ateşe yaklaştırdı ki, ateş eskisi gibi yakıcılığını muhafaza ediyor.

Şeyh-ül Ekber feylasof a şöyle dedi:

— Ateşin yakıp yakmaması Allah'ın emriyledir. Allah (C.C.) dilerse ateş yakar dilerse yakmaz.

Bu hadise karşısında itiraz edecek bir mahal bulamayan feylâzöf hakikati kabul edip iman tazeleyerek müslüman oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KALBİN HALİ

Tilemsan Meliki'nin yolu muhitin muttekilerinden Abdullah Tunusî'nin ikametgahına rastlamıştı. Melikin yanındakiler:

— Efendim burası Abdullah Tunûsî'nin mekanıdır, ziyaret etmek ister misiniz? Dediler. Melik de:

— Madem ki buradan geçiyoruz, bir ziyaret edelim, dedi. Abdullah Tunûsî'nin evine girdiler. Melik'in üzerinde gayet güzel ve kıymetli libaslar vardı. Abdullah Tunûsî ise gayet mütevazi giyinmiş ve derviş kılığında idi. Melik Yahya bin Yağan; Abdullah Tunûsî'ye:

— Bu üzerimdeki elbise ile namaz kılmakta bir beis var mıdır? Diye sordu. Şeyh Abdullah Tunûsî melik'in bu sualine sadece güldü. Melik:

— Niçin güldünüz, diye sorunca Şeyh şu cevabı verdi:

— Senin şu andaki halin köpeklerin haline benziyor. Köpekler önüne bir pislik gelse, hatta tuvalete girseler doyuncaya kadar yerler, her tarafı pislik içinde kalır. Sıra bevletmeye gelince de sidik üzerine sıçramasın diye ayağını kaldırarak işer. Senin de karnın haramla dolmuş sırtımdaki elbise ile namaz kılmamda bir beis var mıdır? Diye soruyorsun, dedi. Şeyh Abdullah'tan bu sözleri dinleyen melik Yahya bin Yağan atından indi, ağlayarak şeyhin ayaklarına kapandı ye müridliğe kabul edilmesi için yalvardı.

Melik'in dileği şeyh tarafından kabul edildi ve zamanın büyük velilerinden oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

TAPTIĞINIZ AYAĞIMIN ALTINDA

Muhiddini Arabî bir dağa çıkıp:

— Sizin taptıklarınız benîm ayağımın altındadır; diye bağırmaya başladı. Bu söz üzerine zamanın uleması Muhiddin Arabi'nin (Allah benim ayağımın altındadır) dediğine hükmederek küfrüne; kail oldular ve idamına hükmettiler. Kabrini bile belli bir yere değil bir dağa yaptılar. Fakat Muhiddin Arabî Hazretleri bir sözünde: — İza dehaleşşini ilâşşın, zahara kabr-i Muhiddin (Sin sına girdiği zaman Muhiddin'in kabri ve muradı anlaşılır) demişti.

Aradan asırlar geçti. Yavuz Sultan Selim Han Şam'ı fethetti. Orada bu hadiseyi duyup Muhiddin Arabi'nin kabrinin nerede olduğunu sordu. Kimse Muhiddin-i Arabi'nin kabrinin nerede olduğunu bilmiyordu

Dağda koyun otlatmakta olan çobanlara kadar Muhiddin Arabi'nin kabrinin nerede olduğunu soruyor fakat kimseden mutmain bir cevap alamıyordu. Sadece çobanın bir tanesi:

— Efendim dedi, ben kabrin nerede olduğunu bilmiyorum. Fakat şurada bir yer var ki, oradan ne koyunların birisi bir ot yer ne de oraya bir hayvan basar. Oranın otları kendi halinde büyür ve zamanı gelince de kurur gider, dedi. Bunun üzerine Sultan Selim, oranın Muhiddin Arabi'nin kabri olduğuna karar verip kazdırdı. Baktılar ki, cesedleri olduğu gibi duruyor. Oraya muhteşem bir türbe yaptırdı. Sonra O'nun niçin İdam edildiğini sordu. Oradakiler:

— Sizin taptığınız benim ayağımın altındadır, dediği için idam edildiğini söylediler.- Bu:defa'Sultan Selim Han, bu sözü nerede söylediğini araştırıp orayı da buldu. Orayı kazmalarını emretti: Kazdıklarında oradan bir küp altının çıktığını gördüler. Yavuz Sultan Selim şöyle söyledi:

— Hazreti Peygamberimiz, «Dininiz paranız, kıbleniz kadınlarınız» buyurmadı mı? İşte Muhiddin-i Arabî de buna dayanarak, taptığınız ayağımın altında demekle, benim a yağımın altında altın var demek istemiş ama, o zaman bunu kimse anlayamamış ve Muhiddin'i haksız yere idam etmişler, buyurdu. Böylece Muhiddin-i Arabi'nin iki kerameti birden zuhur etmiş oluyordu; biri paranın yerini bildirmesi, biri de Yavuz'un gelip hadiseyi aydınlığa kavuşturması...

Muhiddini Arabî H. 638 (M. 1240)'da vefat etmiş ve Şam'ın Kasyon dağına defnedilmiştir. (R.A.)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SUÇU YAKASINDA

Hasan-ı Basrî Hazretleri çocukken bir günah işlemişti. Sonra büyüyüp de Hasan-ı Basrî olunca bu suçunu bir şey üzerine yazıp yakasına iliştirdi. O suçu aklına geldiği zaman öyle ağlardı ki, gözünün yaşından yakasındaki yazı ıslanırdı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KABRİSTANDA YEMEK

Bir gün Hasan-ı Basrî Hazretleri bir kimsenin kabristanda yemek yediğini görüp şöyle söyledi:

— Bu kimse münafıktır. Zira bu kadar insan huzurunda, ibret alacağı yerde karnını doyurmakla meşgul. İbret alıp ahireti düşüneceği yerde halkın huzurunda çekinmeden yemek yemek münafıklık alametidir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KUYUNUN SUYU

Hasan-ı Basri Hazretleri müridleriyle beraber hacca gidiyordu. Yolda bir çöle düşüp günlerce yol aldılar. Gittikleri yerde zerre kadar bir su eseri yoktu. Herkes o yana bu yana su aramaya çıkmışlardı. Nihayet birisi bir su kuyusu bulduğunu müjdeledi.

Bütün müslümanlar kuyunun başına toplandılar. Kuyunun dibi derindi ve kuyudan su çekmek için ne ipleri ne de kovaları vardı. Yine ümitsizliğe düşmüşler mahzun ü mükedder olmuşlardı.

Bu arada Hasan-ı Basrî Hazretleri:

— Az sabredin ben; murakabeye başladığım zaman siz kuyudan su ihtiyacını giderir abdestinizi alırsınız, dedi. Hasan-ı Basrî Hazretleri ibadete başlayınca kuyunun suyu da ağzına kadar dolmaya başladı. Orada bulunanlar kana kana içtiler ve abdestlerini de tazelediler. Fakat kimsenin aklından yanlarına yedek su almak gelmiyordu, su da olduğu gibi duruyordu. Biraz sonra kuyunun suyu aniden gerisin geriye çekilip;gitti

Durumu Hasan-ı Basrî Hazretlerine haber verdiler. Araştırıp soruşturduğunda bir kişinin bütün su ihtiyacını giderdikten sonra kırbasını da doldurduğu anlaşıldi; Hasan-ı Basrî Hazretleri bunun üzerine şöyle söyledi:

— Ey hasis kişi! Senin yüzünden kuyunun suyu çekildi. Sen kendinden sonrakileri düşünmeden bir de kırbanı doldurdun. İşte bu yüzden de kuyunun suyunun çekilmesine sebep oldun buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İNSAN VE ALLAH

Hasan-ı Basrî Hazretlerine:

— Bütün müslümanlar senden ilmî meseleler sorup öğrendikleri halde, huzurundan çıktıktan sonra yine de itiraz eden, aleyhinde konuşan oluyor, bu nedendir? Dediler. O:

— Allah Teâlâ o azemetiyle halkın dilinden ve itirazından uzak değil, ben ise; zerrelerden bir zerreyim, buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ELMANIN LETAFETİ

Birgün Beyazıd-ı Bestamî Hazretlerinin eline bir elma geçti. Beyazıd-ı Bestamî Hazretleri elmaya bakarak:

— Bu ne latîf elma imiş, dedi.

O anda hatiften bir ses şöyle diyordu:

— Ya Beyazıd benim ismimi bir meyveye nasıl takıyorsun?

Bunun üzerine Beyazıd-ı Bestamî Hazretleri bir daha elma yemeyeceğine dair yemin etti ve irtihal edinceye kadar bir daha elma yemedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEYAZID'IN ŞEYHİ

Beyazıd-ı Bestamî Hazretlerine:

— Şeyhin kimdir? Diye sordular. O:

— Bir kadındır, dedi.

— Bu nasıl iştir, diyenlere şöyle anlattı:

— Bir gün cezbeye kapılmış dalgın dalgın gidiyordum. Yanımda bir çuval unu olan bir kadın gördüm. Kadın bana:

— Şu çuvalımı götür, dedi. Ben, gücüm yetmez, diyerek oradaki kafes içindeki aslana çıkmasını işaret ettim. Aslan kafesten çıkıp yanıma geldi. Ben de un çuvalını aslanın sırtına yükleyip kadının gideceği yere kadar götürdüm. Fakat kadının kerameti izhar edeceğinden korkuyordum.

— Yolda kimi gördün derlerse ne dersin? Diye sordum. Kadın:

— Zalim Beyazıd'ı gördüm derim, dedi. Ben:

— Neden zalim oluyorum, deyince de, kadın-

— Bu arslanı Allah Teâlâ Hazretleri yük için mi yarattı? Sen belki halkın arslana yük vurduğunu görerek büyüklüğünü kabul etmeleri için bu işi yaptın. Bu zulüm değil de nedir? Dedi.

Ben:

—Doğru söylüyorsun, bu zulümdür, dedim, bu sebepten de günlerce göz yaşı döktüm. Daha sonra zuhur eden kerametlerin Allah tarafından kabul olunduğuna işaret olarak beyaz bir nur görünmeye basildi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KUTUP

Beyazıd-ı Bestami Hazretleri başından geçen bir hadiseyi şöyle naklediyor:

— Benim süluke başladığımda 70 bin kadar keşfü keramet sahibi veli vardı. Bunlar arasında ehl-i ilim olanlar da çoktu. Fakat Cenab-ı Allah o asrın kutbiyyet makamını bir ümmiye ihsan etmişti. Bu zat akşam - sabah ömrünü demircilikle geçiren ve evlad ü iyalinin nafakasını temin etmekle meşgul bir kimse idi. Aynı zamanda kendisinin zamanın kutbu olduğundan da haberi yoktu. Çünkü keşfi açılmamıştı. Bu durum bana malum olup ziyaretine gittiğim zaman hayrette kalmış, bu kadar alim kimseler varken kutbiyyet makamının bir ümmiye verilmesini anlayamamıştım. Ne zaman ki, demircinin dükkanına vardım ve o zaman anladım, neden kutupluğun bu zata verildiğini...

Dükkana geldiğimi görünce «Hoş geldin» deyip benim elimi öptü ve bana kendisi için dua etmemi rica etti. Ben:

— Ben senin ayaklarını öpeyim, sen bana dua et, dedim. Bana:

— Ben sana dua etmekle derdim teskin olmaz ki, dedi. Ben:

— Senin derdin nedir ki, teskin olmuyor. Bize anlatın bakalım belki derdinize bir çare buluruz, dedim. Zamanın kutbu olan demirci o zaman şöyle söyledi:

— Acaba bu ümmetin mahşer günü hali nice olur, ben hep onu düşünürüm, dedi ve hüngür hüngür ağlamaya başladı. Onun ağlaması bana da tesir etti, ben de ağladım. O zaman gaipten;

— Bunlar Nefsî, nefsi diyen kimseler değildir. Ümmetim, ümmetim diyenlerdendir, diye bir ses işittim. İşte kalbimdeki hayret bir anda zail oldu, ve niçin onun kutup olduğunu anladım. Bu zatlara kalb-i Muhammedi üzere istidat vaki oluyor. Hakikat-ı Muhammediye'ye vasıl olan kimselerin hali böyledir. Ben bir soru daha sordum:

— Ey kardeşim halkın azap görmesinin size ne gibi bir zararı oluyor, dediğimde, şöyle söyledi:

— Hak Teâlâ beni böyle yaratmış, benim yaratılış mayam bu şekildedir, dedi. Ve şunları ilave etti; eğer Cehennem ehlinin bütün azabını bana yükleyip tümünü affetseler memnun ve mesrur olurum, yeter ki onları affetsinler de kimse ateşte yanmasın, dedi.

Daha sonra kendisiyle çok sohbetlerimiz oldu. O benden namazda okunacak sürelerin hatalı yerlerinin olup olmadığını sordu ve yanımda baştan sona okudu. Ben de isteğini yerine getirirken kalbim feyz-i Rabbani ile öylesine doldu ki, ondan çok istifade ettim. Ve iyice anladım ki, kutbiyyet sırrı çalışmakla, ilimle olmayan bir makamdır ve ancak Allah'ın dilediğine bir fazlı ve keremidir. Zamanın bütün velileri feyz almak için mutlaka kutbun tavassutuna ihtiyacı vardır. Kendisini kutbun idaresinden müstağni addedenlerin feyz-i İlahiden nasipleri kesiktir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

MÜRŞİDİ OLMAYAN

Cüneyd-i Bağdadi Hazretlerinin müridlerinden birisi kendi kendine:

— Ben artık kemale erdim, bir mürşidin himayesine ihtiyacım yoktur, diye düşünüyor ve sohbeti terkederek kendi halvetinde kalıyordu. Bu derviş birgün seher vakti uyurken bir rüya gördü. Rüyasında kendisini gayet güzel bağlar ve bahçeler içinde buldu. Etraftan akan ırmaklar ve kendisine her hizmeti gören hizmetçiler vardı. İstediği leziz yemeklerden yedi ve gönlünce eğlendi.

Uyandığı zaman gayet sürür duyuyordu. Bu rüyasını diğer müridlere anlattı. Müritler de gelip Şeyh Cüneyd-i Bağdadî Hazretlerine anlattılar. Hazreti Şeyh onun halvetine gelip halini şöyle bir seyredince, baktı ki, gurur ve kibir dimağına işlemiş, şeytanın tamamen esiri olmuş, nefs-i emmare tam hakim halde.

— Bu gece seni Cennete götürecekler. Cennete girince üç defa «La havle velâ kuvvete illa billahil aliyyil aziym» de, dedi.

Gece müridi rüyasında Cennete götürdüler. Şeyhin sözü aklına gelip üç kere okudu. O anda gördüklerini hep unutup kendisini bir çöplükte buldu. Etrafına baktı ki, çöplük ve pislik içinde kalmış. Hata ettiğini anladı. Çok göz yaşı döktü. Şeyhin huzuruna varıp ayaklarına sarıldı, kusurunun bağışlanmasını diledi. Hazreti Şeyh de onun kusurunu afvedip müridleri arasındaki yerini almasını sağladı. Hazreti Cüneyd bu hadise üzerine şöyle söyledi:

— Her müride bir mürşid gerek, aksi takdirde şeytan-ı aleyhilâ'ne gelir ona mürşid olur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALLAHI ZİKİR

Cüneyd-i Bağdadî Hazretleri şöyle anlatıyor:

— Üstazım oldukça hastaydı. Onu ziyarete gitmiştim. Benimde o sırada elimde bir yelpaze vardı. Onunla hocamı rahatlatmak istedim. Bana şöyle söyledi:

— Evladım Cüneyd! Elindeki yelpazeyi bırak, yelleme, çünkü ateş yelledikçe daha çabuk tutuşur, daha sür'atli yanar. Ben elimdeki yelpazeyi bıraktım. Daha sonra:

— Efendim, bir vasiyetin var mı, dedim ve vasiyette bulunmalarını rica ettim. Bana:

— Halkla konuşmaya dalıp da Allah'ı zikretmeyi unutma, daima Allah'ı zikreyle buyurdu. Bunun üzerine ben:

— Üstazım, eğer bunu daha evvel söylemiş olsaydın, sizinle bile sohbet etmezdim, dedim.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

GÜNAH

Cüneyd-i Bağdadî Hazretlerinin müridlerinden Ebu Amr şöyle anlatıyor:

— Birgün pazarda gezerken bir güzel kadın görüp tekrar tekrar baktım. Sonra hata ettiğimi anlayıp tevbe - istiğfar ettim. Akşama eve geldiğimde evde bir kadın vardı. Bana:

— Efendi bugün yüzünüzü kararmış görüyorum, acaba nedendir, dedi. Ben tenha bir yerde aynayı alıp baktım ki, hakikaten yüzüm sim - siyah olmuştu. Neden olduğunu düşünürken aklıma o kadına baktığım geldi. Bir mağaraya çekilip kırk gün göz yaşı döktüm, günahımın affı için Allah'a yalvardım. Kırk gün sonra hâtırıma gidip Hazreti Şeyh Cüneyd-i Bağdadî Hazretlerini ziyaret etmek geldi.

— Bağdat'a şeyhin yanına gittim. Şeyhin hücresine varıp kapıyı çaldığımda, bana:

— Gir ya ebâ Amr, sen pazarda günah işle, biz Bağdat'da istiğfar edelim öyle mi, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ZEKAT

Şeyh Şiblî Hazretlerine bir zat gelip:

— Ya Şeyh! İkiyüz dirhem gümüşün zekatı ne kadardır? Diye sordu. İmam Şiblî:

— Sana düşeni mi söyleyeyim, yoksa bana göre mi? Dedi. O adam:

— Her ikisini de anlat dedi. Şeyh Şiblî:

— İkiyüz dirhem gümüşten sana düşen zekat miktarı beş dirhemdir. Ben ise, ikiyüz dirhemi dağıttıktan sonra ayrıca beş dirhem daha dağıtmam lazım, buyurdu.

Adam ayrıca beş dirhem fazla vermenin neden lazım geldiğini sorunca Şeyh Şiblî hazretleri şöyle anlattı:

— O beş dirhem de parayı dağıttıktan sonra zekat kadar da borca girip onu ödemenin sinidir, buyurdu. Adam:

— Bu kimin mezhebine göre böyledir? Dedi. Şeyh Şiblî:

—- Allah Resulünün en sadık dostu Hz. Ebu Bekir (R.A.) Mezhebine göre böyledir, buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

RIZIK

Adamın biri Hazreti Şeyh Şiblî'ye gelip:

— Efendim, bakmakla yükümlü olduğum aile efradım çok fazla, geçim sıkıntısı içindeyim, bana bir çıkar yol göster, dedi. İmam-ı Şiblî şöyle bir yol tarif etti:

— Hemen eve git, kimin rızkını sana bağlı görüyorsan kapı dışarı et, kimin rızkını da Allah'a havale ediyorsan evinde onlar kalsın. Evde kalanların rızkını Allah'a bağlı gördüğüne göre bakmaya mecbur değilsin, senin bakmakla yükümlü olduklarını da dışarı attığına göre mesele kalmamıştır, buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HAK AŞIĞI

Sırrı Sakatî Hazretleri evliyaullahtan birinin ziyaretine gitmişti. Tanıyanlar dağda olduğunu söylediler. Sırrı Sakatî Hazretleri tarif edilen yere gitti. Orada kendi halinde zikirle meşgul olan bir zat görüp selam verdi. O zat selamı aldıktan sonra Sırrı Sakatî Hazretleri:

— Kimsin? diye sordu. O:

— Hû! Diye cevap verdi.

— Ne iş yaparsın, dedi. O yine:

— Hû! Dedi.

— Ne yersin?

— Hû! ;

— Ne içersin?

— Hû!

Sırrı Sakatıî Hazretlerinin «Hû» demekten muradın «Allah!» demek mi? Diye sordu. O zat «Allah!» İsmini duyar duymaz bir nara atıp ruhunu teslim etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

UTANMAK

Ma'ruf-u Kerhi'nin dayısı şehrin valisi idi. Birgün Ma'ruf-u Kerhi'nin çekilmiş bir yerde ekmek yediğini görüp yanına yaklaştı. Baktı ki, Ma'ruf Hazretlerinin yanında bir de köpek var. Beraber yiyorlar.

— Ya Ma'ruf! Böyle yemek yemeye utanmıyor musun? Dedi. Ma'ruf Hazretleri:

— Haklısın dayı, utanmak lazım. Ben de utandığım için böyle yapıyorum, dedi. O anda bir kuş gelip Ma'ruf-u Kerhî Hazretlerinin önünde başını önüne eğerek durdu. Ma'ruf'un Dayısı kuşun neden böyle yaptığını sordu. Ma'ruf Hazretleri:

— Dayı sen utanmıyor musun? Dedin ya... İşte ben Allah'tan utandığım için kuş da benden utanıyor ve başını gizliyor, buyurdu.

Dayısı bu sözleri Ma'ruf'tan duyunca kendisi ondan utanıp özür diledi ve çekip gitti.

MUHTELİF HİKAYELER'İN SONU

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

NASREDDİN HOCA MERHUMDAN HİKAYELER

---------- **BİTTİ** ----------

KULAK ISIRILIR MI?

Hoca Merhum kadı iken adamın biri gelip:

— Kadı Efendi filan adam benim kulağımı ısırdı, hakkımın alınmasını istiyorum, der. Kulak ısırdığı iddia edilen adam ise ısırmadığını iddia ederek adamın kendi kulağını kendisinin ısırdığını söyler.

Nasreddin Hoca merhum biraz sonra hüküm verecektir. Siz bekleyin ben şimdi gelirim, der ve arka odaya geçer. Hoca Merhum orada insanın kendi kulağını ısırıp ısıramayacağını kontrol etmektedir. Fakat kulağını. İsırmaya uğraşırken sırtüstü yıkılır ve başı yarılır. Biraz sonra mahkemeye başı sargılı olarak çıkar. Adam iddiasını tekrarlar ve:

— Bu adam benim kulağımı ısırdı, davacıyım, der. Davalı ise:

—Kadı Efendi bu adam kendi kulağını kendisi ısırdı, ben ısırmadım, diyerek iddiayı reddeder. Bu sefer adam:

— Hiç insan kendi kulağını ısırabilir mi? Bunun sözlerinin saçmalığı meydanda, diyerek adamın iddiasını çürütmek ister. Bu söze Hoca merhum karışır ve şöyle der:

— İsırır efendim ısırır. Hatta ısırmak değil, ısırmak için uğraşırken düşer de başını bile yarar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

CÜBBESİNİ VURDU

Hoca Merhum bir gece bakar ki, adamın biri bahçenin içinde ellerini - kollarını açmış eve doğru bakıyor. Hoca Merhum bir hırsız olduğuna kanaat getirerek içeri girmeye bile sabredemeden:

— Hanım çabuk, benim okla yayı getir, diye seslenir. Hocanın hanımı işin farkında değildir. Hemen içerden yay ile oku getirip Hoca'ya verir. Hoca kenarlardan adama biraz daha yaklaşıp vargücüyle yayı gererek oku fırlatır ve göbeğinden vurduğunu anlayıp içeri girer, yorganı kafasına çekip yatar.

Sabah namazına gideceği zaman bakarlar ki, hocanın cübbesi yok. Hanım hemen hatırlar ve:

— Hoca Efendi, cübbeyi akşam yıkamış da ben sermiştim, sabaha kadar kurusun diye der. Hanımından bu sözleri duyan Hoca hemen şükür secdesine kapanarak «Şükürler olsun ya Rabbi» Diye dua etmeye başlar. Hanımı Hocaya sorar:

— Hoca Efendi nedir bu sevincin yahu! Biz de bilelim de biz de şükredelim, deyince Hoca Merhum şöyle der:

— Hatun görüyorsun cübbenin halini değil mi? Ortasında avuç içi kadar yırtılmış. Ya ben içinde olsaydım halim nice olurdu?

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HIRSIZLIK DUASI

Hoca Merhum bir gece evin damında bir ayak sesi duyup hırsız olduğunu anlar ve:

— Hatun geçen gece eve geldim, kapıyı o kadar çaldığım halde açmadın ben de şu duayı okudum ve ayın ışığına yapışarak yavaş yavaş bacadan girdim, der ve bir dua okur.

Hırsız Hocanın okuduğu duayı ezberler ve o da biraz sonra evdekilerin uyuduklarına kalbi kanaat getirince duayı okuyarak kendisini bacadan aşağı koyverir. Bir de bakarki kımıldar hali kalmamış, hurdahaş olmuş. Hoca Merhum hemen seğirtip: — Hanım hırsızı yakaladım, çabuk ip getir diye bağırınca hırsız:

— Efendi kendini boşuna yorma, o dua sende, bu akıl bende olduğu müddetçe ben senin elinden nasıl olsa kurtulamam, der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

NE BULURSA ALSIN

Bir gece Hoca Merhumun evine hırsız girmişti. Hanımı:

— Efendi bu ayak sesleri hırsıza benziyor, bir çaresine bakalım diye yavaşça fısıldadı. Nasreddin Hoca Merhum:

— Hanım hiç sesini çıkarma! Keşke alacak birşey bulsa da alsa onun elinden geri almak kolaydır, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KEDİ BALTAYI YERSE

Hoca Merhum eve arasıra ciğer alırmış. Fakat hiçbirinde ciğerden yemek nasip olmazmış hocaya... Hanımı ciğeri hocanın olmadığı bir zamanda kendisi yalnız yermiş. Birgün Hoca Merhum:

— Hanım o kadar ciğer alıyorum, bir defasında da yemek nasip olmadı, deyince hanımı:

— Hoca efendi, ciğerleri hep kedi yiyor ben bile tadına bakamıyorum, demiş. Bunun üzerine Hoca Efendi hemen yerinden fırladığı gibi baltayı alıp kilitlemiş. Hanımı niçin baltayı sakladığını sorunca da:

— Neden olsun hanım, kırk paralık ciğere tenezzül edip yiyen kedi, kırk akçalık baltayı çalmaz mı? Demiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

KUZGUNUN SIRTI

Hoca merhum hammıyla göl kenarında çamaşır yıkıyorlardı. Bir kuzgun gelip sabunu kaptığı gibi gitti. Kadıncağız:

— Hoca yetiş. Kuzgun sabunu kaptı, gidiyor, diye bağırmaya başlayınca Hoca Merhum:

— Hanım ne telaşlanıyorsun. Baksana onun çamaşırları bizimkinden daha siyah, demiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SUÇ ATMA

Bir gün hoca ile beraber birkaç kişi atla bir yere gideceklerdi. Herkes hazırlanan atlarına bindi. Hoca da kendisi için hazırlanan ata atladı. Baktılar ki, Hoca Merhum ata ters binmiş... Gülüşmeye başladılar:

— Hoca ata ters binmişsin, diyorlardı. Hoca Merhum onlara:

— Siz hep suçu bende arıyorsunuz. Halbuki ben doğru bindim, ne yapayım ki, at solakmış, der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

TELKİN

Hoca Merhum Sivrihisar'da hatip iken aralarında kaymakam'la kavga çıkar. Bir müddet sonra da kaymakam ölür. Hoca'ya:

— Hoca Efendi kaymakam öldü, telkinini siz verseniz, derler. Hoca şöyle cevap verir:

— Siz ona telkin verecek bir başkasını bulun, zira benimle kavgalıdır, söylediğimi dinlemez.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SOKAĞI KİM TEMİZLER

Hoca Merhum bir defasında kadı ile oturmuş sohbet ederken içeri iki kişi girdi. Bunlar; evimizin önündeki sokağa bir köpek pisledi. Bunu hangimiz temizleyecek, diyorlar ve her ikisi de pisliğin öbürünün evine daha yakın olduğunu iddia ederek onun temizlemesi lazım geldiğini söylüyorlardı.

Kadı muddeileri dinledikten sonra meseleye ehemmiyet vermeyerek latife olsun diye, Hoca Merhuma, bu işi sen hallet, dedi Hoca Nasreddin ise kadı efendinin kendisini gırgıra aldığını anlayarak şöyle söyledi:

— Efendiler, orası sokak olduğu için ikinizin de değil, umumun malıdır. Şu halde orayı ne sen, ne de sen temizleyeceksin. Orayı amme hizmeti gören kadı efendi temizlemesi lazımdır, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SUÇ ÖKÜZDE

Hoca Merhumun buzağısını büğelek tutmuştu. Buzağıyı bir türlü yakalayamayan Hoca, eline bir sopa alıp öküze vurmaya başladı. Oradakiler:

— Yahu Hoca! Bu öküzün ne suçu var? Sen buzağıya baksana! dediler. Hoca merhum şu ölmez nasihatini yaptı:

— Siz bilmezsiniz! Eğer bu öküz öğretmeseydi, o buzağı bu kadar yaramazlık yapmayı ne bilecekti. Suç öküzündür, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

AĞAÇTA YOL

Köyün delikanlıları Hoca Merhumu faka bastırmak isterler. Hoca"nın karşıdan geldiğini görünce bir ağacın altına toplanıp Hocayı bu ağaca çıkaralım biz de pabuçlarını alıp kaçalım diye plan kurarlar.

Hoca Merhum yanlarına yaklaşıp konuştuklarını duyacak gibi olunca da aralarında «bu ağaca kimse çıkamaz» diyerek bahse girmeye başladılar.

Hoca Merhum gençlerin konuşmalarını duyup yanlarına varır ve:

— Bu ağaca ben çıkarım, der. Onlar:

— Hocam bildiğin gibi değil, çıkarım zannediyorsun ama, çıkamazsın diyerek Hoca'yı galeyana getirirler. Hoca:

— Ben size nasıl çıkıldığını gösteririm, deyip papucunu ayağından çıkarıp beline sokar ve ağaca tırmanmaya başlar. Hocayı kandıramadıklarını gören çocuklar:

— Hoca Efendi nasıl olsa geri ineceksiniz, papuçlarını nereye götürüyorsun, deyince, O:

— Evlatlar siz bilmezsiniz. Belli olmaz, belki oradan öteye yol gider, der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÖKÜZLE CİRİT

Timurlenk birgün Hoca Merhum'a:

— Gelsin de cirit oynayalım, diye haber saldı. Hoca gelenlere «hemen geliyorum» dedi ve bir öküzü hazırlayıp üzerine atlayarak cirit meydanına çıktı. Halk toplanmış Timur'la Hoca'nın cirit oynamasını seyredecekti. Baktılar Hoca Merhum öküze binmiş. Ortalığı bir gülüşmedir aldı. Millet kahkahalarla birbirine girmişti. Timur dayanamayıp:

— Hoca cirit süratli koşan atla oynanır, sen ise öküze binmiş gelmişsin, dedi. Hoca Merhum:

— Sultanım biliyorum, biliyorum... Gerçi beş-on seneden beri denemiyorum ama, bu da buzağı iken çok süratli koşardı. Hatta at değil it bile yetişemezdi, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DİLENCİ

Birgün Hoca Merhumun kapısı çalınır. Hoca üst katın penceresinden başını çıkarıp ne istediğini sorar. Adam hâlâ kapıyı çalmaya devam edince de inip kapıyı açar. Ve ne istediğini sorar. Adam bir sadaka istediğini söyleyince Hoca çok kızar ve hiç istifini bozmadan «benimle gel» der. Üst kata çıkınca da adama. «Allah versin» diyerek geri gönderir.

Adam «Efendi madem bir şey vermeyecektin, bu sözü bana niçin aşağıda söylemedin» deyince, Hoca Merhum:

— Ben yukarda iken sen niye söylemedin de beni aşağı indirdin, der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SIRIĞIN TEPESİ

Hoca Merhumun bir miktar parası vardı. Birgün düşündü-taşındı bunu hırsızlardan nasıl korurum, diye bir plan hazırladı. Parayı alıp bahçeye gömdü. Şöyle geri çekilip bakınca:

— Ben hırsız olsam bu parayı gözü kapalı bile bulurum, diyerek parayı oradan aldı. Sonra aklına şöyle bir fikir geldi. Parayı bir keseye doldurdu. Uzunca bir sırık buldu. Keseyi de sırığın tepesine sımsıkı bağladı. Sonra da sırığı alıp evinin önünde bir tepeye dikti. Biraz jeri çekilip bakınca anladı ki, sırığın tepesine adamın boyu yetişemez:

— Bu parayı çalacak hırsız kuş değilya, sırığın tepesinden bu parayı nasıl alsın diyerek, parayı gayet emin bir yere sakladığı kanaatiyle eve gitti. Meğer ki, hırsızın birisi hocayı bu işleri yaparken bile takip edermiş. Hemen gidip parayı sırığın tepesinden indirdi ve paranın yerine biraz sığır pisliği sürdü.

Ertesi gün Hoca'ya para lâzım olmuştu. Gidip parayı alayım diye sırığın yanına gelip baktı ki, para kesesiyle beraber yok. Yerinde ise ancak öküz pisliği var. Hoca dalgın dalgın düşünmeye ve kendi kendine «Allah Allah! Ben insan yetişemez diyordum, fakat bu sıngın tepesine sığır nasıl yetişip de oraya pislemiş» diye söylenmeye başladı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

HOCANIN İKRAMI

Hoca bir akşam eve giderken oradan birkaç tane talebenin geçtiğini görüp:

— Çocuklar haydin bizim eve gidelim, bu akşam çorbayı bizde içer hem de sohbet ederiz, der.

Talebeler maalmemnuniye kabul ederler. Hoca eve gelince Hanımına:

— - Hatun görüyorsun ki, müsafirimiz var. Bir tas çorba yap da içelim, deyince, hanımı:

— Hoca çorba yap diyorsun ama, evde yağ var mı, çorbalık pirinç var mı, tuz var mı diye sormuyorsun. Ben ne ile çorba yapacağım der. Hoca Merhum mahzun mahzun:

Hatun ver öyleyse çorba tasını, deyip tası alır müsafirlerin yanına çıkar ve:

— Efendiler kusura bakmayın! Eğer evde yağ, pirinç, tuz olsaydı size bu tasla çorba ikram edecektim, der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

TİMUR'LA AV

Timur Hoca'yı ava davet etmişti. Fakat herkese en iyi atlar verildiği halde Hoca Merhuma ihtiyar ve bakımsız bir at verilmişti. Dağda avlanırlarken yağmur tuttu. Avdakiler ıslanmamak için atlarını kamçılayıp ıslanmaktan kurtuldular. Hoca Merhumun bindiği at ise bir türlü yürümek bilmiyordu. O yapayalnız kaldı. Timur Hoca'yı bu sefer yanılttık diye düşünüyordu. Hoca ise yağmur yağmaya başlayınca sırtından elbiselerini çıkarmış çırılçıplak olmuş ve elbiseleri ıslanmasın diye altına aldıktan sonra yavaş yavaş yoluna devam etmişti.

Bir müddet sonra Hoca ava gittiği elbise sırtında olduğu halde ıslanmamış vaziyette çıkageldi. Herkes şaşırmıştı. Timur:

— Hocaefendi biz ıslandığımız halde sen nasıl oldu da ıslanmaktan kurtuldun, diye sordu. Hoca Merhum:

— Sultanım sağalım, bana öyle yavuz bir at vermişsiniz ki, herkesten evvel eve yetiştim ıslanmaktan böylece kurtuldum, dedi. Timur buna inanmıştı. O ata iyi bakmalarını emretti ve bir hafta ata baktılar. Bir hafta sonra Timur tekrar ava çıkacağı zaman bu sefer o ata kendisi binmişti. Allah'ın hikmeti bu ya, avda gene yağmur başladı. Herkes atlarını dehleyip menzillerine ıslanmadan vardılar. Fakat bu sefer Timur'un atı yürümüyordu. Gece geç vakit sırılsıklam olarak saraya gelebilen Timur, Hocaya fena halde kızmıştı.

— Hoca bu yaptığın ayıp değil mi? Bak ne hale geldim, bir de bana atın hızlı gittiğinden bahsetmiştin, diye çıkışınca Hoca Merhum:

— Sultanım bana ne darılıyorsun. Senin hiç mi aklın izahın yok? Eğer sen de benim gibi elbiseni çıkarıp ıslanmaktan korusaydın, benim gibi sen de kup - kuru gelirdin, dedi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SICAK ÇORBA

Hoca Merhumun hanımı muziplik olsun diye birgün çorbayı ocaktan indirir indirmez sofraya kor ve Hoca'ya buyur eder. Fakat unutarak evvela kaşığı kendisi daldırır. Çorbanın sıcaklığı ağzını fena halde yaktığı için hanımın gözlerinden yaşlar akmaya başlar. Hoca:

— Hanım neden ağladın? Diye sorunca da:

— Efendi, annem rahmetli bu çorbayı çok severdi. O aklıma geldi de ondan ağlıyorum, der. Biraz sonra Hoca Merhum sıcak çorbayı miğdeye indirir. Onun da gözlerinden yaşlar gelmeye başlamıştır. Bu sefer Hatun; Hocaya niçin ağladığını sorar. O:

— Hanım ben de o uğursuz anan ölüp de, senin sağ kaldığına ağlıyorum, der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

EŞŞEK ADAM

Hoca Merhum birgün pazardan bir eşek almış eve geliyordu. Hoca'nın dalgın dalgın eşeği çekip gitmekte olduğunu gören iki kafadardan biri sezdirmeden Hoca'nın arkasındaki eşeğin başından yuları çıkarıp kendi kafasına geçirdi. Öbürü ise eşeği alıp gitti. Hoca Merhum hadiseden habersiz yoluna devam ediyor, ve arkasından eşeğin geldiğini sanıyordu.

Hanımı Hoca'nın adamın birini çekip geldiğini görüp:

— Hoca bu hal nedir? Eşek bulamadın mı da bu adamı getirdin? Diye sorunca Hoca bir de baktı ki hakikaten arkasında eşek yerine adam var. Bir anda şaşalayan ve gözleri faltaşı gibi açılan Hoca hayretle adamın yüzüne bakarak:

— Sen nesin, yahu eşek değil misin? Diye sorar. Adam, hazin hazin gözlerini yumup şöyle bir kendini toparladıktan sonra der ki:

— Efendim hiç sorma! Ben aslında eşek değil bir insanım. Fakat benim bir anam var. Ona bir kötülük etmiştim de, bana «Eşşek olasın» demişti. İşte o anda eşşek oldum, sen de pazardan beni aldın. Sizin yüzünüz suyu hürmetine şimdi eski halime döndüğüm için size minnet ve şükran borçluyum. Hoca Merhum, adamın kulağına eğilerek «bir daha öyle fena işler işleme! Annene itaat et» gibi türlü nasihatlerde bulunur ve adamı salıverir.

Hoca merhum, bir süre sonra pazara yeni eşek almaya gider. Bir de bakar ki, bir kaç saat önce adama dönen eşeği orada. Hemen onun yanına gider ve kulağına:

— Seni uslanmaz adam, yine ne yaptın da ananın bedduasını aldın?, der. —* * * —Index'e dön --- **KİTABIN SONU**

BİRİNCİ HÎKAYE

Nişabur zaidlerinden rivayet edilmiştir:

Hind diyarında bir ihtiyar vardı. Yetmiş yıl puta hizmet ve ibadet edip, ulûhiyetini ikrar etmişti. Bir gün mühim bir işi zuhur etti. Kalkıp ibadet elbiselerini giyerek puthaneye gitti. Huzû ve huşu ile el bağlayıp ağlayarak şöyle tazarrû ve duada bulundu:

— Ey put! Sen bilirsin ki, sana ihlas ile hizmet ettim. Ulûhiyetini ikrar ve itiraf ettim. Şimdiye kadar asla senden bir hacet dilemedim. Şimdi ise mühim bir hacetim var. Bana onu müyesser ve mukadder eyle.

Puttan bir cevap alamayan ihtiyar, duasını tekrar ederek:

— Ey put! Benim ihtiyar ve zayıflığımı gözet. Yetmiş yıllık hizmetimi zayi etmeyip, hacetimi kabul eyle, dedi. Puttan yine bir cevap gelmedi. Daha sonra bu tazarrû ve yalvarışlarını 70 defa tekrarladı yine cevap alamadı.

Bütün ümidi kesildiği zaman, Hak Teâlâ Hazretleri, bu ihtiyarın kalbine rahmet nazarı İle nazar edince, ihtiyarın kalbine doğdu ki: «Bu puta 70 sene ibadet ve hizmet ettim. Fakat asla duamı kabul etmedi. Demek ki, bunda hiçbir şey yokmuş. Bir kerre de Hazreti Samed'e dua edeyim. Ümid ederim ki benim isyanımı afvedip, tevbe ve duamı kabul, eyler.»

Nihayet puttan yüz çevirip Hazreti Allah'a teveccüh ederek, haya ve edeb ile bir defa «Ya Samed!» deyince, derhal gizliden: «Lebbeyk! Lebbeyk ey kulum! Dile ne dilersin!» diye nida Olundu. Bütün melekler:

— Ya İlâhî! Hikmetini sen bilirsin. Bu kulun senden yüz çevirip putu tercih ederek, nice yıllar ibadet etmişti. Bugün 70 defa puta dua edip, bir defa bile cevap alamamıştı. Fakat sana bir defa «Ya Samed!» diye dua edince, duasını kabul ettin, dediler. Bunun üzerine Hazreti Hak Celle:

— Ey meleklerim! O kulum, puta dua etti kabul olunmadı. Sonra ben «Samed»e dua etti. Eğer kabul buyurmasaydım, Sanem ile Samed'in farkı olmazdı. Şimdi o kulumu bağışladım ve duasını da kabul ettim, buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

İbrahim Aleyhisselâm, çocukluğunda put satardı. Zira babası «Âzer» marangoz olup, her gün dört tane put yapardı. Bunlardan ikisini Hazreti İbrahim'e, ikisini de kardeşi «Yebîa»ya verirdi. Hazreti İbrahim, putun boğazına bir ip bağlayarak mezbelelere çıkar ve şöyle bağırırdı:

— Sahibine bir faydası olmayıp, belki zarar ve ziyanı olan şu nesneyi kim satın alır?

Bir gün sokaklarda yine böyle bağırırken, bir kadın:

— Ey İbrahim! Kardeşin nerededir?

— Ne yapacaksın?

— Ondan bir ilah satın almak istiyorum.

— Niçin benden satın almıyorsun?

— Kardeşinin putları seninkinden daha güzeldir.

— Ey Kadın! Ben sana bir put satayım ki, ocağını yaksın, yemeğini pişirsin ve suyunu ısıtsın. _

— Ya İbrahim! O nasıl şeydir?

— Bende olan satılık putları üç kısım yaparsın. Birisi ile ocağını yakar, birisi ile yemeğini pişirir ve diğeri ile de suyunu ısıtırsın.

Bu söz kadına çok tesir etti ve başını aşağıya eğip biraz düşündü. Hz. İbrahim:

— Ey kadın! Eğer bu putlara rağbet etmiyorsan, benim bir İlahim vardır ki, yardım istesen yardım eder. Her kim işini O'na havale ederse halleder.

— Ya İbrahim! Umarım o dediğin İlah Nemrud'dur.

— Hayır ey kadın! Nemrud ve Nemrud'un gayri herkes O'nun kuludur.

— Ya İbrahim! O anlattığın İlah'a ne İle erişilir?

— Bir kimsenin, huzuru kalb ve ihlas ile «Lâ İlahe İllallah» demesi ile. Kadın:

— Lâ İlahe İllallah, dedi. Bu kelâmı henüz bitirmeden, önündeki putlar da düşüp secde ettiler. Daha sonra kadın şöyle devam etti:

— Ya İbrahim! Senin ilah'ın ne güzel İlah'tır ki, bir kimse O'ndan başkasından ümid etse zarar görür. O'ndan gayriye ibadet etse zayi olur, diyerek putları iki taşın arasına koyup parçaladı ve bundan sonra senin İlâh'ından başkasına ibadet etmem deyip, İslâm'a dahil oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Süfyan-ı Sevrî Hazretleri şöyle hikâye eder:

Bir gün yolda giderken, bir kimse bana yoldaş oldu. Namazda, yeme ve içmede hiç bir şekilde bize karışmadı. Dedim ki:

— Ey kişi! Neden bizden uzak durup karışmıyorsun? O kimse:

— Ben nasrânîyim, dedi. «Adın nedir?» diye sordum. «Abdü'l-Mesîh» diye cevap verdi. «Nereye gidiyorsun?» dedim. Nasrânî:

— Gördüm ki her yıl bir çok kimse bu yola gidiyor. Bu yıl ben de onlara arkadaş olayım, bakalım nereye gittiklerini bir öğreneyim dedim, diye anlattı.

Üç gün gittikten sonra hıristiyanın yemeği kalmayıp, takatsıs düştü ve bana gelerek:

— Ya Süfyan! İbadet ettiğin Rabbin yanında hiç kadrin var mıdır?

— Niçin olmasın?

— O halde Rabbinden dile bize yemek göndersin;

— Sen bu hususta benimle müsavisin. Benden dilediğini Rabbim'den sen dile.

Bunun üzerine nasrânî, yüzünü yere koyup dua edince, gâibden bi tabak ile yemek geldi.

Süfyan-ı Sevrî Hazretleri şöyle devam eder:

__ Bu vaziyet karşısında benzim sarardı, halim değişti ve düşündüm ki, acaba nasrânî bu mertebeye nasıl kaadir oldu. Nasrânî secdeden başını kaldırınca, benim halimin değiştiğini anladı ve:

__ Ey süfyan! Üzülme ve dua et, bu senin sebebin iledir. Zira duamda şöyle dedim:

— Eğer bu kişinin dini hak ise, ibadet ettiği Rabbi, bize yemek göndersin.

O nasrânî, iki sene gözden kayboldu. Nihayet biz, Kâbe-i Şerif vasıl olduk. Orada nasrânî'yi müslümanlar ile tavaf ederken tekrar gördüm. Ve: «Ey Abdü'l-Mesîh! Beytullah'a nasıl girdin?» dedim. Bunun üzerine nasrânî'nin iki gözleri yaş ile dolarak şöyle dedi:

— Ya Süfyan! Bana artık «Abdü'l-Mesîh» deme. Ben bundan sonra, Mesih'in de Rabbi olan Hz. Allah'ın kuluyum.

Sana Hakkın iyaneti nasıl oldu? diye sorunca da şöyle anlattı:

— Müslümanlar ile Arafat'ta tavaf ettim. Daha sonra onlar ile beraber Kâbe-i Şerifin içine girmeye niyetlenip ayağımı mübarek eşiğine koyduğum zaman, şöyle bir nida geldi: «Utanmaz mısın, Beytullah'a nasıl girersin? O beytin Rabbi sana dargındır.»

Fakat o anda her nasılsa rahmet ve inayet yetişip içim iman nuru ile doldu. Elhamdülillah, Hazreti Allah bana îslâm Dini'ni müyesser kıldı ve müslüman oldum.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Benî İsrail'de bir kimse vardı ki, tam 70 yıl bir öküze ilâh diye tapar ve onun idrarı ile gusledip yüzünü yıkardı. Bu şahıs bir gün öküzünü otlatmak için bir bahçeye götürdü. Öküz otlarken kendisi de yün eğiriyordu. Hava bulutlu olduğundan, yağmur yağmaya, yıldırımlar ve şimşekler çakmaya başladı, öküz fena halde korkarak, o bahçeyi tam 40 kerre dolaştı ve kendisine sığınacak bir yer aradı.

O şahıs baktı ki öküz korkusundan terlemiş ve terleri kâmından aşağıya akıyor. Nihayet Hazreti Hak Celle ve Âlâ, o kimsenin kalbine rahmet nazarı ile bakarak, şöyle ilham etti:

— Yıldırım ve şimşekten korkan şey, İlâh olmaya nasıl lâyık olabilir?

Bunun üzerine o şahıs, Cenabı Hak'ka teveccüh edip:

— Ya Rabbî! Senden, beni kabul etmeni diliyorum. Eğer senin koyunların varsa onları güdeyim. Şayet yoksa, benim malımı bölüşelim,» diye niyazda bulundu.

Hak Teâlâ o zamanın peygamberine:

— Git falan bahçede, falan kimseye selâmımı söyle. Onun evvelce öküze ibadet ettiğine bakma. Kalbindeki bizim sabit kıldığımız mafireete bak. Eğer Hz. Hak Celle ve Âlâ'nın, Rum ve Frenk diyarına, bir zerre marifeti yetişse, hiç bir kimse kalmayıp hepsi ehl-i İslâm olurdu. Ey Peygamberim! O kuluma söyle, Rabbinin kimseye ihtiyacı yoktur ki, malını muhafaza etsin. Rabbin, dünya ve ahiretin muhafaza edicisidir. Fakat «Malımı bölüşelim» dediğini kabul ettim Onun yerine marifet ve iman verdim. «Ya Rabbî! Beni kabul eyle.» diye niyazda bulunması, hatalıdır. Zira, benim dilemediğim kimse, beni, diletemez. İradem onun iradesinden öndedir.» diye vahyetmiştir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Mekke-i Mükerreme'de, Hasîn bin İmran isminde puta tapan bir şahıs vardı. Bir gün Resûlüllah (S.A.V.) Efendimiz Hazretlerinin meclisi şeriflerinde hazır bulunuyordu. Fahr-i Kâinat Efendimiz ona sordu:

— Ya Hasîn! Kaç ilâh'a inanırsın?

— On ilâh'a inanırım.

— On ilâhın nerededir?

— Birisi gökte, dokuzu yerdedir.

— Bir hacetin olsa hangisinden taleb edersin?

— Göklerdeki ilâh'ımdan taleb ederim.

— Ya Hasîn! O dokuzunu terkedip, bütün hacetlerini gören ve belâları def eden Hz. Allah'a ibadet et. Senin için en hayırlısı budur.

O şahıs, Peygamber Efendimizin bu mübarek sözüne uyup, kalbi iman nuru ile doldu ve İslâm Dini'ne girdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

Halife Memun zamanında ve Rum gazalarından birinde, İslâm askerleri ile kâfir askerleri karşılaşmıştı. Kâfir askerlerinden pehlivan Büteyrak, meydana çıkıp: «Bir İlâh'a inanan kim varsa, benimle cenge çıksın. Benim üç ilâh'ım vardır.» diyerek İslâm askerlerinden meydana bir er istedi.

Halife Memun, kendi kendine: «Acaba buna kim mukabele eder?» diye düşünürken, İslâm askeri içinden, arkasında pembe kaftan, elinde âsâ ve at üzerinde olduğu halde, bir ihtiyar çıktı. Ve «Benim Rabbim birdir, seninle cenk ederim.» dedi. Büteyrak:

— İlk evvel sen mi hamle yaparsın yoksa ben mi? İhtiyar:

— Sen hamle yap, dedi.

Büteyrak hamle yaptı, fakat ihtiyar atının altına girdi. Hamle geçtikten sonra yine üstüne çıktı. Hamle sırası ihtiyara geldi. İhtiyar bir hamle ile, elindeki âsâyı attı ve âsâ, Büteyrak'ın göğsünü delip geçti. Atından yere yuvarlandı. İhtiyar da hemen atından inerek mel'unun göğsü üzerine oturdu. Hançerini çıkararak, sakalından yapıştı

ve:

— Ey mel'un! Sana üç putun yardımı olmadı. Fakat bana bir olan Rabbimin yardımı oldu» diyerek kâfirin başını kesip İslâm askerlerine getirdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Ebû Zer-i Gıfârî Hazretlerinin müslüman olmasına sebeb olan hadise şu idi:

Cehalet devrinde Ebû Zer Hazretlerinin bir putu vardı. Kendi kabilesi arasında onun putundan daha güzel bir put mevcud değildi. Ondan dolayı putunu çok sever, seferde ve hazarda yanından hiç ayırmazdı. Bir gün mühim bir işi çıkıp, bütün mal ve yiyeceğini bir yere topladı. Putunu da onların üzerine oturtarak:

— Ey put! Benim senden ricam o dur ki, malımı muhafaza edesin. Zira senden başka kimseden bir istekte bulunmam, dedi ve işini görmeye gitti. O gittikten sonra bir kuzgun gelip, putun göğsünü harab etti. Ebû Zer Hazretleri, dönüp geldiği zaman bu duruma çok üzüldü. Fakat hiç birşey söylemedi. Bir gün yine mühim bir işi çıkmıştı. Tekrar bütün malını bir yere toplayıp, putunu da üzerine koyarak:

—- Ey put! Senden başka ilâhım yoktur..Bunları sana emanet ettim, dedi ve işine gitti. Biraz sonra bir tilki geldi. Putun etrafını gezdi ve başına bevlettikten sonra gitti. Ebü Zer Hazretleri dönüp geldi. Hürmetle putunu aldı ve eli ile başına dokunduğu zaman, başını yaş buldu. Acaba bu yaşlık nereden oldu, yağmur da yağmadı diye düşünürken, putun etrafındaki tilki izleri gözüne ilişti. Bu arada bevl kokusunu da aldı. Bu hal onu çok İmzürsuz etti ve-uzun zaman düşündü.

O sırada Peygamber Efendimiz (S.A.V.) Hazretleri, Medine-i Münevvere'yi teşrif etmişlerdi. Ebû Zer de Medine'ye geldi ve Sevgili Peygamberimizin huzuruna vardıkları zaman, Peygamberimiz;

— Ey Ebû Zer! Görmezmisin ilâhının zayıflığını ki, bir kuzgun gelip onun göğsünü harab etti. Başına da bir tilki bevletti.

:— Ya Muhammed! Bundan kurtulmanın çaresi nedir?

— Âlemleri yaratan Allahu Teâlâ'ya îman et.

— İman ve İslâm'ı bana anlatın.

Bunun üzerine kendisine îman telkin edildi ve ihlas ile İslâm'a dahil oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Bâli adında bir kimsenin çok sevdiği bir putu vardı. Putunu hiç bir zaman yanından ayırmaz ve onunla diğer arkadaşlarına karşı iftihar ederdi. Her ne zaman düşmanları ile harbe çıksa, putunu önüne koyarak secde eder, dua ve tazarrûda bulunurdu. Bir gün yolculuk yapması icab etti. Bütün malını hayvanının üzerine yükleyip, üzerine de putunu koydu. Yolda giderken hayvanın ayağı kaydı, put yere yuvarlandı, boynu ve ayağı kırılarak parçalandı. Bâli puta bakarak:

— Ben seni getirdim ki, benden belâ ve ezaları men edesin. Halbuki sen kendi nefsine gelen belâ ve ezaları men etmeye bile kaadir değilsin, dedi. Ve putun ayağından tutarak yere çaldı. Daha sonra da Rasûlüllah (S.A.V.) Efendimiz Hazretlerine gitti. Halini ve muradını beyan ederek:

— Ya Muhammed! Artik puta tapmaktan yüz çevirdim. Bana kim ilâh olur? dediği zaman, Hazreti Peygamberimiz:

— Ey Bâli! Benim bir Rabbim vardır ki, dünyada belâ ve âhirette azabı def edip, sayısız nimetler ve kendi cemâli ile mükâfatlandırır, buyurdular. Bunun üzerine Bâli:

— Ya Râsûlallah! O Rabbinin pahası nedir? dedi. Rasûlüllah Efendimiz (S.A.V.):

— Ey Bâli! Benim Rabbim pahadan ve senin zan ettiğin şeyden münezzehtir. Bir kimse «Kelime-i Şehadet» getirmek ile mü'min ve müslüman olur. Sen de «Kelime-i Şehadet» getir, buyurdular.

Bâli de can u gönülden «Lâ İlahe İllallah Muhemmedü'r-Rasûlüllah» deyip, müslüman oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKAYE

Geçmiş zamanda bir padişah vardı ve puta tapardı. Bu padişahın (Bud) isimli bir putu ile, müslüman bir de veziri vardı. Vezir daima padişahın müslüman olmasını arzu ederdi. Padişah her ne zaman sefere gitse, putu bindiği atın eğerinin kaşı üzerinde tutardı. Bir gün mezkûr padişah düşmanları ile şiddetli bir savaşa girdi. Çok zor durumda kalan padişah putun yanına gitti. Vezir ise padişahın bu ıztı-rabına sevindi. Padişah, vezire kurtuluş çaresinin ne olduğunu sorduğu zaman, vezir:

— Eğer putları terk ederek, âlemlerin Rabbi olan Hak Teâlâ Hazretleri'ne teveccüh ile tazarrû ve tevbe edersen, seni bu düşmanların elinden kurtarır, muzaffer kılar, dedi.

Padişah da o anda putları terk edip, Hak Celle ve Âlâ'ya teveccüh etti. Dua ve tazarrûda bulundu. Cenabı Hak, duasını kabul ederek, onu düşmanları üzerine muzaffer kıldı. Padişah da canu dilden İslâm'a dahil oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Ebu Müslim Buhârî Hazretleri, Horasan padişahı ile «Merve» şehrine geldikleri zaman, Merve halkına şöyle dedi:

— Şehrinizde hiç «Hakîm» var mıdır ki, ehl-i hikmet ola? Halk:

— Vardır, fakat mecûsî'dir, dediler. Ebu Müslim, onun yanına götürülmesini istedi ve götürdüler.

Ebu Müslim mecûsîye:

— Sen bir mecûsî olduğun halde, ismini niçin hakîm koydun?

— Üç sebepten dolayı hakîm oldum. 1. Gerçekleri gördüğüm zaman, asla yalan söylemedim. 2. Âhireti bildim ve onu dünyaya tercih ettim. 3. Benim bir ilâhım vardır ki, onu her sabah ayaklarımın altına alır çiğnerim.

— Şimdi seni kılıç ile öldüreceğim.

— Sözlerimin te'vil ve tefsirini sor ondan sonra ne istersen yap.

— Üçüncü sözünün tefsiri nedir?

— Size nazil olan kitabı okumadın mı ki: «Ya Muhammed, kendi nefsini ilâh ittihaz eden kimseyi görmez misin?» mealindeki âyet-i kerîmeyi okuyarak, yani ben kendi hevamı ayağımın altına alıp çiğnerim ki, bana gâlib olmaya. Ebu Müslim:

— O halde, sen gerçekten hikmet sahibisin. Fakat niçin îmana gelmezsin?

— Kalbim kilitlidir ve anahtarı sizin elinizdedir. Ebu Müslim:

— Ey Müslümanlar! Hepiniz abdest alarak sahraya çıkın, diye emir verdi. Hep birlikte sahraya çıktılar. İki rek'at namaz kılıp, secdeye kapanarak, mecûsî'nin îmana gelmesi için dua ve niyazda bulundular. Bunun üzerine mecûsî:

— Ey kumandan! Dua ve tazarruyu daha fazla yapın, zira kilit sallandı, dedi. Onlar da daha fazla dua edince, mecûsî tekrar çağırdı:

— Artık başlarınızı kaldırın, kilit açıldı. Bana îman ve İslâm'ı arzedin, deyip Ebu Müslim Hazretlerinin huzurunda îmana geldi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Hazreti Musa Aleyhisselâm, bir gün yolda giderken, iki büklüm olmuş, belinde zünnar bağlı ve ateşe tapan bir ihtiyar görür. İhtiyara yaklaşarak:

— Ey pîr! Ne kadar zamandan beri bu ateşe taparsın?

— 470 yıldan beri bu ateşe taparım.

— Hiç vakit bulamadın mı ki, bu ateşe ibadettenyüz çevirip tevbe ederek, Melik-i Cebbar olan Hak Teâlâ'ya ibadet edesin. — Ya Musa! Eğer ateşe tapmaktan vaz geçsem, Hak Teâlâ'nın beni kulluğa kabul edeceğini bilir misin?

— Niçin kabul etmesin? O Hak Teâlâ Hazretleri «Ekramü'l-Ekramîn»dir.

— Ya Musa! Eğer Hak Teâlâ, benim gibi kendinden kaçanları kabul ederse, bana İslâm'ı arz eyle, dedi. Bunun üzerine Hazreti Mûsa Aleyhisselâm da İslâm'ı arz etti. Fakat o zat, îmanın kendisine verdiği ferahlık ve sevinçten dolayı feryad ederek kendinden geçti. Hazreti Musa onun elini ve ayağını ovmaya başladı ise de, ihtiyar, bir müddet sonra ruhunu teslim etti.

Hazreti Musa Aleyhisselâm, ihtiyarın techîz ve tekfinini yaparak defnetti. Sonra da kabrinin başında, Hak Teâlâ Hazretlerine şöyle tazarrû ve duada bulundu:

— Ya Rabbi! Bu ihtiyar kuluna, bir defa «Kelime-i Tevhîd» söylediği için neler ihsan eyledin? demesi üzerine, Hazreti Cebrail Aleyhisselâm gelerek buyurdu ki:

— Ya Musa! Rabbinin sana selâmı var. Şöyle buyurdu:

— Bir kimse «Kelime-i Tevhîd» i, bir defa ihlas ile söylese, biz onu kapımıza yakın edip, izzet ve keramet hil'atımızı giydirerek, rahmet deryamıza gark ederiz.

Hazreti Musa Aleyhisselâm, bu kıssayı ümmetine haber vererek buyurdu ki:

— «La İlâhe İllallah Musa Resûlüllah» kelimesinin harf adedi 24'dür, Hak Celle ve Âlâ Hazretleri her harf başına o ihtiyarın 27 yıllık günahını afveylemiştir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Hazreti Musa Aleyhisselâm, Tur dağında, Hazreti Hak Celle ve Âlâ'ya münacâatında, Hazreti Allah 70 bin kerre «Ya Musa» buyurur. Hazreti Musa Aleyhisselâm da «Lebbeyk Ya Rabbi!» diye cevap verir. Hazreti Musa tekrar «Lebbeyk!» diye mukabelede bulunur. Bu münacaattan sonra Hak Celle ve Âlâ.

— Ya Musa! Mısır'a vardığın zaman, fülan mahallede fülan sokaktaki kimseye git, dine davet et, diye vahyeder.

Hazreti Musa Aleyhisselâm, o şahsı bulur kapısını çalar. Kapıyı ihtiyar bir adam açar ve Ya Musa niçin geldin? der.

— Ey İhtiyar! Seni, Allahu Teâlâ Hazretlerine tâat ve ibadete davet etmeye geldim, iman et.

— Ya Musa! Sihrin bana kadar geldi. Bana bile tama ettin. Ben, 200 yıldır Fir'avn'a ibadet edip, onun uluhiyetini kabul etmişim.

— Bunca yıldır Firavn'a ibadet edersin, ne hasıl olmuştur?

— Ya Musa! Sen de 60 yıldır Rabbine hizmet edersin ne hasıl olmuştur?

— Ben Allahu Teâlâ'ya, bir şey bekliyerek ibadet etmem. Fakat sen, Firavn'a karşılık bekliyerek tâat ve ibadette bulunursun.

— Ya Musa! Çok doğru söylüyorsun, gerçekten ben Firavn'a hep tama'an ibadet ederim.

— Ey İhtiyar! İster misin ki, sana bir mucize göstereyim, deyince ihtiyar da evet göster diye cevap verir.

Hak Celle ve Âlâ Hazretleri daha evvel, Hazreti Musa Aleyhisselâm'a, o ihtiyarın kapı eşiği altında bir hazine olduğunu bildirmişti. Hazreti Musa Aleyhisselâm:

— Ey İhtiyar! Ayağının altını kaz, bakalım ne göreceksin, dedi. İhtiyar derhal oğlunu çağırıp, orasını kazdırdı. Bir de baktı ki, orada 10 küp altun var. İhtiyar:

— Ya Musa! Bundan sonra senin Rabbinden başkasına ibadet etmem çirkin bir şeydir, bana İslâm'ı arz eyle, dedi ve îman etti. Daha sonra da Mısır'ın çarşı ve sokaklarında «Lâ İlâhe illallah Musa Rasûlüllah» diyerek gezmeye başladı.

Bu haberi Firavn'a yetiştirip dediler ki:

— Fülan kimse, sana senelerce ibadet ve hizmet ederek, uluhiyetini ikrar etmişti. Şimdi ise Musa'ya tâbi oldu. Ve onun Rabbisine ibadet ediyor. Firavn:

— Onu derhal bana getirin, diye emir vererek getirtti ve ihtiyara:

— Ya Fülan! Musa seni sapıtmış.

— Hayır ya Firavn!

— Ey İhtiyar! Musa'dan ve Musa'nın Rabbinden dön. Yoksa sana öyle bir azâb ederim ki, zamanın insanları senden ibret alır.

— Ey Firavn! Hazreti Musa Aleyhisselâm'm Rabbinden başka ilâh tanımıyorum, ne istersen yap, dedi.

Nihayet Firavn kavmine emir verdi. Büyük bir çömlek içerisine yağ doldurup, ihtiyarı içine atarak kaynatılmasını istedi. Bu esnada Hazreti Cebrail Aleyhisselâm, ihtiyarın halini, Hazreti Musa Aleyhisselâm'a haber verdi. Musa Aleyhisselâm da Hak Teâlâ'ya, ihtiyarın kurtarılması için duada bulundu. Hak Teâlâ Hazretleri duayı kabul ederek Cebrail Aleyhisselâm'a:

— Ya Cebrail! Derhal yetiş ve benim o kulumu kurtar. Hazreti Cebrail, hemen o saatte yetişir ve emr-i ilâhî ile ihtiyarı kurtarır. Bundan sonra ihtiyar, sokaklarda aynı şekilde söyleyerek gezmeye devam eder. Firavn'a ikinci defa haber verirler. Firavn da derhal getirilerek evvelki yaptıkları gibi çömleğe konulup kaynatılmasını emretti. Fakat Hak Teâlâ'nın emri ile Cebrail Aleyhisselâm

yine kurtardı. İhtiyar yine âdeti üzere sokaklarda, zikre "devam ederek Hazreti Musa Aleyhisselâm'a:

— Ya Musa! Firavn ne dilerse işlesin. Eğer yakarsa bile, müslüman olduktan sonra ne zararı vardır, deyip «La İlâhe İllallah Musa Rasûlüllah» diye dolaşmaya devam eder. Nihayet Firavn, ihtiyarı tekrar yakalatır ve yağ çanağının içine attırır. Bu defa ihtiyar kurtarılmaz ve emr-i Hak ile ruhunu teslim eder.

Cebrail Aleyhisselâm, Musa Aleyhisselâm'a gelerek:

— Ya Musa! Hak Teâlâ, o ihtiyar için sana çok ecirler ihsan etti. Zira ihtiyar, dünyasını değiştirmiştir, deyince Hazreti Musa Aleyhisselâm çok üzüldü. Cebrail Aleyhisselâm devam ederek:

— Ya Musa! Başını kaldır, göklere bak ne göreceksin.

Hazreti Musa Aleyhisselâm mübarek başını kaldırdığı zaman gördü ki; Göklerin ve cennetin kapıları açılmış. Huri ve gılmanların her biri, cennet yemişlerini ellerine alarak, o ihtiyarın ruhunu karşılamaya gelmişler. Hazreti Cebrail Aleyhisselâm:

— Ya Musa! Rabbinin sana selâmı var. Buyurdu ki: — O ihtiyar, dünyadan ayrılmakla ne zarar etti. Halbuki bize kavuşmakla bunca izzet ve ikrama nail oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Rasûlüllah (S.A.V.) Efendimiz Hazretleri, gazadan dönerken istirahat için bir yerde durmuşlardı. Hâlid Bin Velid (R.A.) bu arada, Kazâ-i hacet için bir miktar geç gelmişti. Fakat o gelmeden evvel İslâm askeri gittiği için, kendisi orada yalnız kaldı. Onları bulmak için dolaşırken önüne bir dağ geldi. Dağın üzerine çıktı ve etrafı gözetti. Bir de gördü ki, dağın eteğinde kalabalık bir insan topluluğu var ve ortalarında da bir minber kurulmuş. Hazreti Hâlid, o cemaatın yanına vardı ve niçin toplandıklarını sordu. Onlar:

— Biz 70 bin kişiyiz. Bu dağda bir rahibimiz var. Her yıl bir defa çıkıp bize vaaz ve nasihat eder. Biz de bir yıl boyunca onun nasihatları ile amel ederiz, dediler.

Hazreti Hâlid de, o rahibin gelmesini bekledi. Râhib, biraz sonra, üzerine eski elbiseler giymiş ve boğazına zincir takmış olduğu halde geldi. Halk ile musafaha edip, minberin üzerine çıktı. Halka dönerek:

— Bugün size vaaz etmeyeceğim.

— Niçin etmeyeceksin. Bir yıldan beri, senin vaazını dinlemek için bekleşiyoruz.

— Sizin içinizde, Ümmet-i Muhammed'den bir kimse var. Onun için size vaaz etmeyeceğim.

Bunun üzerine halk birbirine karıştılar. Hazreti Halid'i bilemediler. Zira, Hazreti Hâlid de onların elbiseleri gibi elbise giyinmiş ve silahları gibi de silah kuşanmıştı. Ayrıca onların lisanı ile de konuştuğu için onu, kimse tanıyamadı. Râhib:

— Ey İnsanlar! Siz sakin olun. Ben onu bulurum, dedi. Ve ey kimse! adını ve mekânını bilmiyoruz. Dinin hakkı için yerinden kalkıp kendini bildir.

Hazreti Hâlid, kendi kendine: «Eğer ben kendimi bildirirsem, öldürürler» diye düşündü. Râhib tekrar aynı şekilde çağırdı.

Hazreti Hâlid bu defa şöyle düşünür; Eğer benim canım var ise, Din-i İslâm yoluna kurban olsun. Ve ayağa kalkarak kendini bildirir. Halk hemen öldürmeye hücum ederler. Fakat Râhib:

— Ey cemaat! Ondan uzak durun. Zira 70 bin kişinin, bir kişiyi öldürmesi mürüvvet değildir. Onlar da Hazreti Hâlid'den uzaklaşıp oturdular. Râhib:

— Ey kişi! Bana yakın gel, diyerek minberden bir kaç merdiven yukarı çıkardı. Ve sordu: Sen Hazreti Muhammed'in sahabelerinin büyüklerinden mi, yoksa küçüklerinden misin?

— O büyük sahabelerinden değilim ki, benim üzerime sahabe olmaya. Ve o küçük sahabelerinden dahi değilim ki, benden aşağı sahabe olmaya. Belki sahabelerinin orta kısmına dahilim.

— İlimden hiç birşey bilir misin?

— Bana yetecek kadar bilirim.

— Sana bazı şeylerden sual edeceğim, cevap verir misin?

— Eğer bilirsem cevap veririm. Fakat bilemezsem benim için ayıp yoktur. Zira her ilim sahibinin üzerinde ondan daha fazla bilen vardır. Râhib:

— Peygamberiniz Hazreti Muhammed (S.A.V.), iddia edermiş ki, Hak Teâlâ Hazretleri, Cennette her yarattığı şeyin dünyada bir misali vardır. Fakat Hak Teâlâ Cennette bir ağaç yaratmıştır ve adı «Tûbâ»dır. Bu ağacın kökü birdir ve dalları Cennetteki bütün köşklerin içine girmiştir. Onun için ben dünyada bunun misali olduğuna inanmıyorum. Sence bunun misali nedir? Hz. Hâlid:

— Onun dünyadaki misali güneştir. Zira güneş, ne zaman ki Hak Teâlâ'nın emri ile meşrik tarafından doğar. O zaman ne bir dağ, ne ova ve ne de bir ev, hiç bir yer kalmamak üzere onun nuru ile aydınlanır. Râhib:

— Evet, çok güzel bir cevap verdin. Sen mi çok bilirsin, yoksa Hz. Ebû Bekr mi?

— Eğer sen Hz. Ebû Bekr'i (R.A.) görseydin, ilminin çokluğunu ancak o zaman anlardın.

— Bir mesele daha sorayım.

— Ne istersen sor.

— Peygamberiniz Hz. Muhammed (S.A.V.) dava edermiş ki, Hak Teâlâ Cennette dört ırmak yaratmıştır. Birisinden şârab, birisinden bal, birisinden süd ve birisinden de su akar. Fakat hiç birbirlerine karışmazlar. Bunun dünyadaki misali nedir?

— Hz. Allah, insan vücudunda ve bir karış miktarı yerde ki, kafadır; dört su halk etmiştir. Hiç birbirine karışmazlar, Birisi, kulak suyudur ve acıdır. Biri, göz suyudur ve tuzludur. Biri, burun suyudur ve kokmuştur. Biri de ağız suyudur ve tatlıdır. Râhib:

— Yine çok güzel cevap verdin. Sen mi çok biliyorsun, yoksa Hz. Ömer mi?

— Eğer sen Hz. Ömer'i (R.A.) görseydin, o zaman ilminin çokluğunu anlardın.

Râhib bir sual daha sorar:

— Peygamberiniz Hz. Muhammed (S.A.V.) iddia edermiş ki, Hak Teâlâ Hazretleri Cennette bir kısım tahtlar yaratmıştır. Bunların 500 yıllık yol kadar kalınlığı vardır. Bir kimse ona çıkmak istese, basamakları vardır ona basar o da yukarı kaldırır ve üzerine çıkar. Dünyada bunun misali var mıdır?

— Deve büyük bir cisim olduğu halde, küçücük bir çocuk yularına yapışıp başını aşağıya eğerek üzerine binebilir. Ayrıca Hz. Süleyman Aleyhisselâm'in, rüzgâr ve bulutlara nasıl hükmettiğini de misal olarak verince, Râhib:

— Hakikaten doğru söylüyorsun. Sen mi çok biliyorsun yoksa Hz. Osman mı? deyince Hz. Hâlid yine evvelki gibi cevap vererek:

— Eğer sen Hz. Osman'ı (R.A.) görseydin, ancak o zaman onun ilminin çokluğunu anlardın. Râhib yine bir sual sorar:

— Peygamberiniz Hz. Muhammed (S.A.V.) yine dava edermiş ki, ehl-i cennet yerler içerler fakat hiç bir istifra ve kazâ-i hacete muhtaç olmazlarmış. Bunun dünyada misali var mıdır? Hz. Hâlid:

— Vardır. Ana rahmindeki çocuklara, dört - beş aydan sonra Hak Teâlâ Hazretleri iştiha verir ve onlar da çok çeşitli gıdalar ile beslenirler. Fakat hiç bir istifra ve kazâ-i hacete muhtaç olmazlar. Râhib:

— Hakikaten doğru söylüyorsun. Sen mi daha çok bilirsin, yoksa Hz. Ali mi?

— Eğer sen Hz. Ali'yi (R.A.) görseydin, ilim hazinesinin ne demek olduğunu o zaman anlardın, der.

Râhib bir sual daha sormaya hazırlanırken, Hz. Hâlid:

— Artık insaf eyle, sen bana dört sual sordun. Dördüne de cevap verdim. Şimdi ben sana bir sual sorayım cevap ver. Râhib:

— Ne istersen sor, cevap vereyim. Ve Hz. Hâlid sorar:

— Cennetin anahtarı nedir?

— Hazreti İsa ve Meryem'e imân etmektir.

— Hz. İsa ve Meryem hakkı için doğruyu söyle. Cennetin anahtarı nedir? Bana haber ver, seni tasdik edeyim.

Bunun üzerine Râhib cemaatına dönerek:

— Ey kavm! Bu kimse bizden korku üzere iken, yemin verdim ve o yemin üzerine kendisini bize bildirdi. Şimdi ise bana bir sual sordu ve cevap vermem için yemin verdi. Ben ise bu kimseden korkmadığım halde, yemini tutmamak caiz değildir. Bana «Cennetin anahtarı nedir?» diye soruyor. Doğrusu, ben kitablarda okudum ki, cennetin anahtarı «Lâ ilahe illallah Muhammedü'r-Rasûlüllah»dır deyince, orada hazır bulunan binlerce kişi de hep bir ağızdan: «Kelime-i Şehadet»i söyleyerek o râhib ile beraber İslâm'a dahil oldular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Resûlüllah (S.A.V.) Efendimiz Hazretlerinin bir yahudi komşuları vardı. Bu yahudi'nin çok cesur ve yiğit olan oğlu, daima Peygamber Efendimiz Hazretlerini ve eshabı güzinini ziyarete gelirdi. Fakat bir defasında aradan bir kaç gün geçtiği halde gelmedi. Resûlüllah Efendimiz, onu sordular Eshâb-ı Kiram ise, onun hasta olduğunu haber verdiler. Bunun üzerine Fahri Kâinat Efendimiz buyurdular ki:

— Üzerimizde komşuluk hakkı vardır, toplanın beraberce onu ziyarete gidelim.

Beraberce evine gittiler. Vardıkları zaman onun yatağında hasta ve sırt üstü yatmakta olduğunu gördüler. Ve o esnada ruhunu teslim etmek üzere olduğunu anladılar. Peygamber Efendimiz Hazretleri, hemen «Kelime-i Şehâdet»i telkin buyurdular. Hasta ise babasının yüzüne bakarak, onun izin verip vermeyeceğini anlamak istedi. Babası şöyle dedi:

— Eğer dilersen Muhammed'in (S.A.V.), telkin ettiği kelimeyi söyleyebilirsin.

Oğlu da bunun üzerine yüzünü, derhal yahudiler kıblesinden, müslümanlar kıblesine çevirip «Kelime-i Şehadet»i söyledi ve ruhunu teslim etti. Resûlüllah (S.A.V.) Efendimiz Hazretleri, teçhiz ve tekfîn'ini yapıp, cenaze ile beraber, mübarek ayak parmakları üzerine basarak kabre gittiler. Niçin bu şekilde yürüdüğünü soranlara:

— Gökyüzünden o kadar çok melâike indi ki, ayağımı basacak yer bulamadım, buyurdular. Eshab-ı Güzîn, tekrar sordular ki:

— Ya Rasûlallah! Bu kadar çok melâike inmesinin sebebi nedir? Resulü Zîşan Efendimiz (S.A.V.):

— Bu kimse, ömründe bir defa ihlas ile «Kelime-i Şehadet»i söyledi. İşte bunun için, bu kadar çok melek nazil oldu, buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Bir gün Peygamber Efendimiz Hazretleri (S.A.V.), kıymetli eshabı ile beraber, mescid-i şerifte sohbet ediyordu. O esnada içeriye bir zat girdi ve: «Ya Rasûlallah! Bana İslâm'ı arzeyle» dedi. Efendimiz Hazretleri de arzettiler. Bundan sonra mezkûr zat çıkıp gitti. Biraz sonra Fahri Kâinat Efendimiz buyurdular ki: «Az evvel müslüman olan kimsenin cenazesine hazır olun.» Eshab-ı Kiram:

— Ya Resûlallah! O kimseye ne yetişti ki, hemen oluverdi?

Efendimiz Hazretleri de (S.A.V.), o kimseyi develerinin düşürüp öldürdüğünü haber vererek, teçhiz ve tekfin'ini yaptıktan sonra namazını kılıp, mübarek elleri ile kabre koydular. Çıktıkları zaman, mübarek yüzleri sararmış ve gömleğinin ucu yırtılmış idi. Kendilerine bunun sebebi sorulduğu zaman:

— Bu kişiyi kabrine koyduğum zaman, cennetten bir kapı açıldı. Gördüm ki sayısız huriler onu karşılıyorlardı. Her birinin elinde, cennet nimetlerinden hediyeler vardı. Bana «Ya Rasûlallah! Hz. Allah'tan şefaat eyle ki, bu kimsenin hizmetinde bulunalım.» diyorlardı. Kabirden çıkmak istediğim zaman da birisi koşup gelerek, gömleğimin ucuna yapıştı, buyurdular.

O kimsenin bu kadar nimete mazhar olmasının sebebi sorulduğu zaman ise:

— İhlas ile bir defa «Kelime-i Şehadet» söylemesindendir, buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

Ebû Mansur Hemedanî Hazretleri, buyurur ki:

Kûfe'de bir kimse vardı ve çok zaman mescidde itikâf ederdi. Hikâye ederler ki, bir gün bir köle mescide gelip, edeb üzere namaz kıldı ve gitti. Ertesi gün yine gelerek namazını edâ edip gitti. Bu hal bir ay boyunca devam etti. Bir gün mezkûr köleye selâm verdim fakat selâmımı almadı. Ertesi gün geldiği zaman «Aleykümesselâm» dedi. Ben kendi kendime düşündüm ki, bu ne acaib şeydir, dün selâm verdim, bugün aldı. Daha sonra bunun sebebini kendisine sordum. Şöyle dedi:

— Benim bir efendim vardır. O zaman, selâmını almak için ondan izin almamıştım. Bugün izin aldığım için selâmına mukabelede bulundum. O kimse:

— Ey köle! Efendine söyle ki, âbid bir kimse benimle görüşmek istiyor.

Köle de bunu efendisine arzeder ve izin alarak görüşmeye gelir. O kimse köleye der ki: «Hayret edilecek acâib şeylerden ne gördün?» Köle:

— Benim âdetim, akşamdan sabaha kadar namaz kılmaktır. Bir gece aşka gelerek Hazreti Mevlâ'dan niyaz ettim ve dedim ki, Ya Rabbî! Bana cennet ehlinden bir kimse göster. Bunun üzerine şöyle bir ses duydum: «Fülan vadiye git, orada görürsün.» Geceden yola çıktım ve henüz sabah olmadan oraya vardım. Bir müddet sonra, heybetli bir ses duydum ve kim olduğunu sordum, «Ben büyük bir ejderha'yım» diye cevap verdi. Hemen durdum ve o önümden geçti. Gördüm ki, kuyruğunu bir kimsenin boynuna dolamış, onu yüzü üzerine sürüklüyor. O kimseye, dur seninle biraz konuşalım dedim, bana ejderhayı işaret etti ve «O durmayınca ben duramam.» dedi. Ejderhaya dedim ki; Hazreti Allah'ın hakkı için biraz dur da şu insan ile biraz konuşayım. Nihayet ejderha durdu. O kimseye sordum:

— Sen kimsin?

— Ben falan hükümdarım.

— Bu omuzlarındaki, ta göklere kadar çıkan yükler nedir?

— Sağ omuzumdaki yükler, müslümanların kanıdır. Sol omuzumdaki yükler ise, müslümanların malıdır, ki onları haksız yere öldürerek almıştım.

— Ya bu ejderha nedir?

— Ruhumu teslim eder etmez, Allahu Teâlâ Hazretleri, beni bu azaba giriftar etti. İşte gördüğünüz gibi, her gece bu ejderha beni, mağribden meşrika böylesine sürükler.

— Hiç kurtuluş ümid ediyor musun?

— Evet ediyorum. Zira, 60 yıl «Lâ İlahe İllallah Muhemmedü'rRa-sûlüllah» dedim. O kelime hürmetine kurtuluşumu ümid ediyorum, diye cevap verdi, diyerek hikâye etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Bir gün Ömer Bin Abdülaziz Hazretleri, halka vaaz ediyordu. Cemaat içinde İmam-ı Âzam Hazretleri de vardı. Ömer Bin Abdülaziz Hazretleri şöyle bir dua etti:

— İlâhî! Bize azab eder misin ki, kalbimizde marifetin ve dilimizde tevhîd vardır. Sen bizi bağışla. Sen o kimseyi bağışla ki, onun hali Fir'avn'm sihircilerinin hali gibi adil olmuş ola. Zira Fir'avn'ın büyücüleri bir kerre «Âmenna bi-Rabbi'l-Âlemîn» dediler, onları bağışladın, bizi de bağışla,» dedi. Ebû Hanife Hazretleri:

— Ya Ömer! Ne güzel dua ettin. Bu duanı bir daha yap, dedi ve hemen ayakları üzerine durup, bundan sonra söze hacet yok. Bir kimse bundan iyi tevhîd söyliyemez. En faziletli tevhîd budur,» buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Rasûlüllah Efendimiz (S.A.V.) Hazretlerinin irtihalerinden sonra, Hz. Osman (R.A.) kapıları önünde oturuyorlardı. Bir gün Hz. Ömer (R.A.) oradan geçerken selâm verdi. Fakat Hz. Osman (R.A.) selâmı almadı. Bunun üzerine Hz. Ömer (R.A.), Ebû Bekr (R.A.) Hazretlerine geldi ve Hz. Osman'ın selâmını almadığını söyledi. Ebû Bekri's-Sıddık (R.A,) Hazretleri buyurdular ki: «Ya Ömer! Sabreyle. Belki bir özürü vardır.» diyerek, Hz. Osman'ı (R.A.) yanına çağırttı ve şöyle buyurdu:

— Ya Osman! Hz. Ömer'in, Resûlüllah Efendimiz yanındaki şeref ve kadrini bilirsin. Niçin selâmını almadın?

— Ey Halife-i Rasûlüllah! Ömer'in selâmını ben işitmedim. Zira o zaman benim bir kederim vardı.

— Kederin ne idi ki, senin böyle selâmı almana mani oldu?

— O zaman düşünüyordum ki, şu nice uzun zaman, Rasûlüllah (S.A.V.) Hazretleri ile sohbet edip, Cehennemin kapılarını hangi kelime kapar ve Cennetin kapılarını hangi kelime açar, diye sormadım. Hz. Ebû Bekir (R.A.)

— Ya Osman! Özür çok kuvvetli geldi. Hakkını helâl et, buyurdu. Ve devam etti: Ya Osman! Sana müjdeler olsun ki, ben Resûlüllah (S.A.V.) Hazretlerinden şöyle sormuştum. «Ya Resûlallah! Cehennemin kapıları ne ile kapanır ve cennetin kapıları ne ile açılır? Bana şöyle buyurmuşlardı:

— Amcam Ebû Tâlib'e arz ettiğim «Kelime-i Şehadet» ile.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

Zübeyde Hatun, Harun Reşid'in ailesi olup zamanındaki kadınların en faziletlisi idi. Bir gün Kur'an-ı Kerîm okurken «Siz sevdiklerinizden Allah yolunda vermedikçe, iyiliklere yetişemezsiniz» mealindeki âyet-i kerîmeyi okur. Bunun üzerine, benim bu mushaf'tan daha fazla dünyada sevdiğim bir şey yoktur, diyerek, Rum ve Fâris malından çok daha kıymetli olan o

mushaf'ı, cevher ve yakuttan bozdurarak Allah yolunda infak eder. Kûfe'de bulunan fukara ve muhtaç olanlara dağıttır. Kuyular ve musluklar yaptırır. Yollarda kervansaraylar inşa ettirir.

Vefatlarından sonra bir kimse rüyasında görür ve sorar:

— Allahu Teâlâ Hazretleri, sana ne ile muamele etti?

— Allahu Teâlâ beni bağışladı.

— Hac yolunda, Hazreti Allah için infak ettiğin malın için mi bağışladı?

— Hayır, Lâkin ben hayatımda şu kelimeleri söylerdim, onun için affetti: «Lâ İlahe İllallahu akta'u bihâ dehrî, Lâ İlahe İllallahu efni bihâ ömrî, Lâ İlahe İllallahu eskenü bihâ rav'î, Lâ İlahe İllallahu ânesı bihâ vahşî, Lâ İlahe İllallahu elkaa bihâ Rabbî, Lâ İlahe illâ ente sübhaneke innî küntü minezzâlimîn fe ente Erhamurrahimîn.»

Bu rüyayı gören kimse şöyle der:

— Kendisine dedim ki, Ya Zübeyde! Ben bu duayı ezberlemedin: nerede arayım? ;

— Bağdad'da, Emîri'l-Mü'minîn'in fülan evinde fülan kitabda, bir kağıtta yazılıdır.

O kimse bu rüyadan sonra uyanıp Bağdad'a gider ve gördüklerini halifeye anlatır. O da mezkûr kitabı açar ve o kağıdı bulur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Meşayihten birisi buyurur ki:

— İbn-i Abbas (R.A.) Hazretlerinin, tevhîd hakkındaki rivayi ettiği şeyler, mü'minlere yeter, der ve şöyle nakleder:

— Hak Teâlâ Hazretleri «Arş-ı Âzam»ı yarattıkları zaman, o 24 bin yıl durmadan hareket etti. Ta ki, Hak Teâlâ arşın etrafında harf izhar etti ki, her harfin büyüklüğünü ancak Hak Teâlâ Hazretleri bilir. O harfler: «Lâ İlahe İllallah Muhammedü'r-Rasûlüllah» kelimelerinin harfleridir. Daha sonra Arş 24 bin yıl sakin olup, hareket etmedi. Hak Teâlâ Hazretleri, ehl-i tevhîd'i yaratıp da onlar bir defa «Kelime-i Şehadet» söyledikleri zaman, Arş hareket etti. Hazreti Alla buyurdu ki: «Ya Arş! Sakin ol.» Arş:

— Ya Rabbî! Bu tevhîd'i söyleyeni bağışlamadın nasıl sakin olurum. Daha sonra Hazreti Allah:

— Ya Arş! O kulumu, daha diline kelime-i tevhîd'i getirmeden iki bin yıl evvel bağışladım, buyurur.

Ehl-i tevhîd'e ve mü'minlere bundan daha büyük müjde olamaz Vesselam.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Rasûlüllah (S.A.V.) Efendimiz Hazretlerinin ilk zamanlarında, Ebû Cehil laîn, Kureyş eşrafı ile birlikte Hz. Peygamberimizin amcası Ebû Tâlib'e gelip:

— Ey Ebû Tâlib! Kardeşinin oğlu Muhammed, âbâ u ecdadımızın dinini iptal ve bizim putlarımızı tahkir ederek, kendisi bir din izhar etmiş. Halbuki bizler, senin hatırın için ona dokunmuyoruz. Eğer sen O'nu bu işten vaz geçirmezsen, sonra hepimiz birleşiriz ve aramızı kılıçtan başka bir şey ayırmaz, dediler. Ebû Tâlib:

— Ey Kureyş Kabileleri! Sizler bu hususta biraz sabredin. Hz. Muhammed'i (S.A.V.) davet edip soralım. Bakalım ne cevap verir, diyerek Efendimiz Hazretlerini davet etti. Kendisi bir sedir üzerine oturdu. Bütün Kureyş Kabileleri toplanmış ve büyük bir kalabalık meydana gelmişti ki, ayak basacak yer kalmamıştı. Rasûlü Ekrem (S.A.V.) teşrif edip, Kureyş Reislerinin boyunları üzerine basarak, Ebû Talibin sediri üzerine çıkıp oturdu. Eşraf-ı Kureyş, Ebû Tâlib'e dediler ki:

— Ey Ebû Tâlib! Görmüyor musun? Kardeşinin oğlu boyunlarımız üzerine basarak, senin hürmetini de terk ile sedirin üzerine çıkıp oturdu. Ebû Tâlib de:

— Eğer Muhammed (S.A.V.) davasında sadık ise, bugün benim sedirimde, yarın da sizin boyunlarınızda oturur, dedi. Eşraf-ı Kureyş:

— Ey Ebû Tâlib! Eğer Muhammed davasında sadık ise, bize açık bir mu'cize göstersin, ta ki hepimiz nübüvvetini ikrar ve itiraf ederiz, dediler. Ebû Tâlib de:

— Ya Muhammed (S.A.V.)! Bunların istediklerini yapar mısın? diye sorunca, Hz. Peygamberimiz (S.A.V.):

— Her ne isterlerse istesinler, buyurdu.

Bunun üzerine Kureyş'in en akıllı kimseleri bir araya toplandılar. Oradaki bir evin bahçesinde büyük bir taş vardı. Bu taşdan büyük bir ağaç çıkmasını ve bir budağının şarka, diğer budağının garba uzamasını istediler.

Rasûlü Ekrem (S.A.V.), dua etti ve hemen o anda Cebrail Aleyhisselâm gelerek:

— Ya Rasûlallah! Hak Sübhanehu Teâlâ Hazretlerinin selâmı var. Kâfirlerin senden bu mu'cizeyi isteyeceklerini ezelde bilip, o taşı yarattığı zaman, içinde o ağaç da beraber halk olunmuştur. Habibim dua etsin, ben icabet edeceğim buyurdu, dedi.

Hulasa-i Mevcudat (S.A.V.), secde edip duasını tamamladıkları zaman, taştan müthiş bir ses çıktı ki, oradaki kâfirler neredeyse helak olacaklardı. O sesten sonra taştan ağaç çıktı ve göklere kadar

yükseldi. Bir budağı şarka, bir budağı da garba uzandı. Kâfirler, bu defa da o ağacın tekrar yerine girmesini arzu ettiler. Rasûlü Ekrem (S.A.V.) tekrar dua etti ve ağaç yine taşın içine girdi.

İşte bu açık mu'cizeyi kureyş kâfirleri gördükleri halde, küfrü inâdîleri artarak hâşâ sümme hâşâ:

— Ya Muhammed! Ne acaib sihir yaptın. Biz, asla senin gibi bir sihirbaz görmedik, diyerek küfürleri üzere dağılıp gittiler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

İslâm'ın başlangıcında, Mekke-i Mükerreme'nin havalisindeki Tâif Kabilesinin yiğitleri toplanıp Geçmiş Ümmetler'in ahvalinden ve hadiselerinden konuşurlardı. Bir gün yine toplanıp sohbet ederken, gizliden:

— Ey gafiller cemaatı! Hz. Muhammed (S.A.V.), sizi Din-i İslâm'a davet eder, siz ise tabî olmazsınız, nidası gelir. Hepsi de bunu duyarlar ve taaccüb ederek dağılırlar.

Ertesi gün yine âdetleri olduğu üzere toplanıp sohbet ederlerken, aynı sesi tekrar işitirler. Bunun üzerine oradan dağılarak, her biri babalarına ve yaşlılarına, bu kıssayı haber verirler. İçlerinden yaşlı ve akıllı kimseler, bunun elbet bir aslı ve hakikati vardır diyerek, kendi aralarından, güzel konuşan ve akıllı bir kimseyi seçerler. Daha sonra iyilerinden 8 tane deve ayırıp, çeşitli mallar ile yükleyerek o kimseye teslim ederler ve şöyle tembihte bulunurlar: Mekke-i Mükerreme'ye giderek Hz. Muhammed'in (S.A.V.) ahvalini araştıracaksın. Eğer hakikaten Peygamber ise, bu develeri O'na vereceksin. Eğer değilse develeri satıp akçesini getireceksin, derler ve gönderirler.

O kimse Mekke-i Mükerreme'ye girdiği zaman, ilk defa Ebû Cehil laîn'e tesadüf ederek, Rasûlü Ekrem'in (S.A.V.) ahvalini sorar. O kâfir de haşa bir takım iftira ve bühtan ederek, böyle bir şeyin aslı yoktur diye o kimseyi kandırır. Bunun üzerine Ebû Cehil, o kimseden develeri sorar. O da, eğer böyle bir Hak Peygamber var ise, develeri teslim edip dönecektim, der.

Ebû Cehil, O'na develeri satmasını ve fakat parasını Mekke'den dışarıya çıktıktan sonra verebileceğini söyler. Zira belki Muhammed rast gelir ve seni kandırarak, develeri elinden alır, der. O şahıs da bu teklifi kabul ederek develeri, Ebû Cehil'e teslim edip, Mekke-i Mükerreme'nin çarşısında gezerken Hz. Ali (R.A.)'a rastlar. Bir de buna sorayım diyerek, Cenabı Peygamberden sual eder. Hz. Ali (R.A.):

— Hz. Muhammed (S.A.V.), bir rasûl-i fasîh ve melîh ve hak nebîdir diye, kemâl mertebe medih ve sena ederek, bu yüce zatı görmek ister misin diye sorar. O kimse de, zaten görmek için geldiğini bildirince, hemen onun elinden tutarak, huzuru Rasûlüllah'a getirir. Hazreti Peygamberimiz (S.A.V.):

— Ey kişi! Vuku bulan hadiseleri sen mi anlatırsın, yoksa ben mi anlatayım?

— Ey Muhammed! Kelâmı senin söylemen daha güzeldir, der.

Fahri Âlem (S.A.V.), mescidi şerife gelinceye kadar, vâki olan ahvali, noksansız olarak ifade edince, o kimse can u dilden îmana gelir. Daha sonra Rasûlüllah Efendimiz buyurur ki:

— Ey kişi! Gidelim, develeri Ebû Cehil'in elinden alalım.

Kalkıp Ebû Cehil'in evine yakın bir yere vardıkları zaman, mel'un bundan haberdar olur. Hemen kapıların kapatılmasını emreder. Ayrıca bahçedeki büyük taşı da evin üzerine çıkarmak için kendisine yardım edilmesini, zira o taşı Muhammed (S.A.V.) Hazretlerinin başına atacağını böylece ondan kurtulacaklarını söyler.

Nihayet adamları ile beraber taşı kaldırmaya başladılar. Her nasılsa taş bir anda ellerinden boşanıp Ebû Cehil kâfirinin üzerine düştü. Ebû Cehil taşın altında kaldı ve bir türlü çıkamayıp, şöyle yalvarmaya başladı: «Ya Rabbî! Eğer beni bu taşın altından kurtarırsan, develeri yüküyle birlikte Muhammed'e teslim ederim.» Cenabı Hak onu taşın altından kurtardı. Kurtulur kurtulmaz hemen evin kapılarını açtırdı ve bir yere gizlenmeye niyet etti. Fakat gizlenmek istediği yerde, elinde kılıç ile bekleyen, korkunç bir zenci arab:

— Ey Ebû Cehil! Develeri yükü ile Hz. Muhammed'e (S.A.V.) teslim et. Yoksa seni helak ederim, deyince kaçacak bir yerin olmadığını anlayan kâfir, hemen gidip develeri teslim etti. Ebû Cehil'in yakınları:

— Ey Ebû Cehil! Hz. Muhammed (S.A.V.) karşısında ne kadar âciz oldun, deyince, sebebini onlara da anlattı.

Nihayet o şahıs Hz. Peygamber Efendimize veda edip gittikten sonra, şehrine döndü ve vâki olan mu'cizeleri tek tek anlattı. Bunları işiten ahali hep birlikte İslâm'ı kabul ettiler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKAYE

Vakta ki, Rasûlüllah (S.A.V.) Hazretlerinin şan ve şerefi ve nihayetsiz mu'cizeleri meşhur olup, İslâm'ı ilân etmeleri her tarafa yayılır. Tevrat ve İncil'de yazılı olduğu üzere, âhir zaman nebisi Muhammed (S.A.V.) zuhur etmiş olduğu haberi herkes tarafından duyularak, kendisini ziyaret etmeye başladıkları zaman Ebû Cehil laîn, dalalette kendisine tabî olan bir takım kötü kimseler ile, Hazreti Peygamber Aleyhisselâmın helak edilmesini görüşüp şu karara varırlar; Ebû Cehil in bahçesinin ortasına derince bir kuyu kazıp, üzerine de yufka bazı nesneler örterek belirsiz hale getirmek.

Hz. Peygamber (S.A.V.) Efendimizin de mübarek ahlâkını bildikleri için, Ebû Cehil yine hasta olmuş gibi haber gönderip, Efendimizi davet ederek hile ile kuyuya düşürmeyi plânladı. Nihayet mezkûr kuyuyu kazdılar ve Peygamber Efendimiz Hazretlerini davet ettiler. Sevgili Peygamberimiz, güzel ahlâkları iktizası olarak, eshâb-ı kiram ile beraberce Ebû Cehil'in evine

yaklaştıkları zaman, Hz. Cebrail gelerek, onların hilelerini haber verdi. Hz. Peygamber (S.A.V.) geri döndü ve hâne-i saadetlerine giderken, Ebû Cehil bunu haber aldı. Yatağından kalktı ve acele olarak, Rasûlü Ekrem'in arkasından yetişmek üzere koşarken, nasılsa kazmış olduğu kuyuyu unutup içine düşüverdi.

O zamandan beri darb-ı mesel olmuştur ki: «Kuyuyu kendi boyunca kaz.» Yine bazı arifler de buyurmuştur ki:

Altun kalemle yazsın bunu yazan, Kendi düşer, eller için kuyu kazan.

Ebû Cehil'i kuyudan çıkarmak için ne kadar uzun ip attılarsa da yine kâfire yetişmedi. Çünki kuyu, ip saldıkça derinleşiyordu. Nihayet hepsi aciz kaldıkları zaman, Ebû Cehil, kuyunun içinden şöyle feryad ediyordu:

— Derhal Hz. Muhammed'e gidip yalvarın, eğer o gelip çıkarmazsa, buradan beni hiç kimse çıkarmaya kaadir değildir.

Ebû Cehil'in yakınları, Hz. Peygamber Efendimize giderek Ebû Cehil'i çıkarması için yalvardılar. Sevgili Peygamberimiz de kuyunun başına gelerek:

— Ey Ebû Cehil! Bu kuyunun içerisinden Allahu Teâlâ'nın emri ile seni çıkarırsam, O Allahu Teâlâ'ya ve Rasûlüne iman eder misin? buyurdu.

Ebû Cehil de kuyunun içerisinden çıktığı anda hiç tereddüt etmeden iman edeceğine yemin etti.

Rasûlüllah (S.A.V.), mübarek ellerini uzatıp onu çıkardı". Fakat dinsiz kâfir verdiği sözü tutmadı ve «Ya Muhammed! Ne büyük sihir yaptın» diyerek küfrü üzere kaldı.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Sebıyyatta zikrolunduğu gibi, tercüme edilerek nakil olunmuştur ki, Hz. Hatice (R.A.) validemiz, bir rüya görür. Tevrat ve İncil ilminde çok mahir olan, aynı zamanda gayet iyi rüya ta'bir eden amcası Veraka Bin Nevfel'e, rüyasının ta'birini sorar. O da:

— Ey Hatice! Sen âhir zaman Peygamberinin hanımı olursun, diye ta'bir eder. Bunun üzerine Hz. Hatice validemiz:

— Ey Amca! O âhir zaman nebisi hangi vilayetten gelir? Hangi kabileden zuhur eder? Ve kimin evlâdındandır? İsmi nedir? diye sualler sorar. Amcası:

— O Mekke'de zuhur edecektir. Kureyş kabîlesindendir. Beni Hâşim oğularına mensubtur ve İsm-i Şerifleri de Muhammed'dir (S.A.V.) diye cevap verir.

Hz. Hatice validemiz ilâhî güneşin doğmasını beklemeye başladı. Kendisine nice beyler ve beyzadeler tâlib olmuş, fakat o hiç birisine rağbet etmemişti. Kendisi hem suret ve sîret bakımından, hem de neseb bakımından gayet güzel ve temiz idi. Aynı zamanda çok da zengindi.

Hz. Rasûlü Ekrem (S.A.V.) in mübarek yaşları 25'e ulaştığı zaman, bir gün amcası Ebû Tâlib'in evinde yemek yerlerken, dayısı Veraka Bin Nevfel, Rasûlü Ekrem'in mübarek yüzüne bakarak:

— Hz. Muhammed (S.A.V.), kemâle erişti ve yiğit oldu. Lâkin bizim bunu evlendirmek için elimizde maddî imkânımız kâfi değildir. Nasıl edelim fülan yolunda konuşur. Bu arada Âtike Hatun:

— Ey kardeşim Ebû Tâlib! Hatice mübarek bir hatundur. Her kim ona müracaat etse, dünya maişeti bakımından sıkıntı çekmez. Hatta şimdi bir kafilesi de Şam'a gitmek üzeredir. Muhammed'i de diğer deveciler gibi ücretle kabul ederse, gidip geldikten sonra o ücret ile evlendiririz, der.

Bunun üzerine Âtike validemiz, doğruca Hz. Hatice'nin evine gidip, kardeşi Ebû Tâlib'e söylediği fikri, tafsilatıyla anlatır. Hz. Hatice, Âtike'den, Muhammed (S.A.V.) ismini işitince, vücuduna titreme, kalbine de muhabbet düşüp benzi değişir ve beklediği Muhammed'in (S.A.V.) bu olduğuna tamamen kanaat getirir. Çünki hem Mekkî, heı Kureyşî, hem Hâşimî ve de ism-i şerifleri Muhammedü'1-Emîn olduğunu anlayınca, bilmezlikten gelerek bazı evsafını Âtike'den sual eder. O'nun cevabından sonra, Veraka Bin Nevfel'in semavî kitapları ahkâmınca beyan ettiği evsafa da tam benzediğini anlayınca, gayr-i ihtiyarî olarak ve gizlice Efendimize âşık olur ve o anda nikâh etmek murad etse de, töhmetinden çekinip biraz aşk ateşi ile yanmayı tercih eder ve:

— Ey Âtike! Diğer devecileri 25 akçe ile tuttum. Lâkin Muhammed'i (S.A.V.) 50 akçe ücret ile kabul ediyorum, der.

Âtike validemiz, çok sevinerek Ebû Tâlib'e gelir ve keyfiyeti ifşâ edince o da sevinir. Kafilenin yola çıkması kararlaştırılınca, Ebû Tâlib ve Âtike Hatun, Efendimize gelerek:

— Ey Muhammed! (S.A.V.), kafile gitmek üzeredir, sen de gidip hizmette bulun, demeleri üzerine, Fahri Kâinat Efendimiz de, elbiselerini ve pabuçlarını giyip devenin yularını mübarek eli ile tutarak, ağlaya ağlaya yola revan olur. Bu arada bütün melâike-i kiram ağlaşıp feryad ederek:

— Ya Rabbî! Şol kimse için, dünyayı, âhireti, arşı, kürsü ve bütün mahlukatı halk etmiştin. Şimdi ise, Hatice'nin kafilesine ücretle hizmet etmesi lâyık mıdır? Fakat hikmetini yine sen bilirsin, < dedikleri zaman, Hak Celle ve Âlâ Hazretleri:

— Ey Meleklerim! Benim hikmetimi kimsenin aklı idrak edemez. Habibimi öyle etmemde nice nice azîm esrarım vardır. Yine ben bilirim ki, eğer Ümmet-i Muhammed'den âlim bir kimse, habîbin bir hadis-i şerifini ümmetine haber verip ve bu ahvali hatırlatar O'nun çektiği mihnet ve meşakkatleri anlatınca gözünden yaş gelse, izzet ve celâlim hakkı için o kulumu Cehennem azabından halas ve bütün günahlarından temizlerim buyurur.

Nihayet Hz. Hatice, kafile reisi olan Mesîre'ye, Hz. Muhammed (S.A.V.) Mekke'den çıkınca, gayet güzel bir elbise giydirip, kendisine mahsus iyi bir deve göstermesini ve hizmetinde kusur

etmeden görevini yerine getirmesini tenbih eder. Mesire de söylenilenleri harfiyyen yerine getirir. Yolda giderlerken Efendimizin âlemlere rahmet olduğunun bilinmesi için, Hz. Allah tarafından, kendisine ihsan olunan bir parça bulut, başı hizasında O'nunla beraber yürümeye başlar. Böylece izzet ve keramet ile Şam'a doğru yol almaya başlarlar.

Meğer uzun zamandan beri bir râhib, Tevrat ve İncil'i müteâla edip onların ilmini iyice öğrenmekle, Efendimiz Hazretlerinin evsafını, doğum zamanlarını ve Hatice'nin kaafilesi ile Şam'a gideceğini de bildiği için yolda bir mesken tutup beklemeye başlamıştı. Nihayet kafile o rahibin meskenine yakın bir yerde konaklar. Râhib onların üzerinde bir bulutun da gelmekte olduğunu fark eder. Ve onlara kavuştuğuna sevinerek, derhal bir ziyafet tedarik etmeye başlar. Hazırlığını bitirdikten sonra onları davet eder. Arkadaşları, Efendimizin ismi Muhammedü'l-Emîn olduğu gibi, kendisine son derece güvendikleri için Efendimizi nöbetçi olarak bırakırlar ve kendileri yemeğe giderler.

Râhib o gördüğü bulutun halen kafile üzerinde durmakta olduğunu müşahede edince, kafile reisinden, orada başka kimsenin kalıp kalmadığını sorar. O da, bir yetim kimseyi, gayet emîn olduğu için orada bırakıp geldiklerini söyler. Râhib: «Seyyidü'l-Kavmi hâdimühüm» diyerek, kalkıp doğruca Efendimiz Hazretlerinin yanına gider, müsâfaha ettikten sonra O'nu da ziyafete getirir. Gelirken bakar ki o bulut kendileri ile beraber geliyor. Râhib, Efendimizi mahalline götürür ve kendisi dışarı çıkarak buluta nazar eder. Bakar ki bulut kapının üzerinde duruyor. Râhib, hemen içeriye girerek Efendimizden, doğduğu yeri, kabilesini ve ismini sual eder. Fahri Kâinat Efendimiz de, Mekke'de Kureyş Kabilesinden, Benî Hâşim evlâdından ve isminin de Muhammedü'l-Emîn olduğunu söyleyince, Râhib kendinden geçerek kalkar ve gayri ihtiyari olarak, Efendimizin mübarek iki gözlerinden öpüp «Kelime-i Şehadet» getirir. Daha sonra şöyle der:

— Ey Muhammed! (S.A.V.) bana bir alâmet dahi göster ki, kalbim mutmain olsun, yakînim ziyadeleşsin.

Râhib'in bundan muradı, mühr-ü nübüvvet'i görmek idi. Hz. Peygamberimiz de feraset nuru ile bunu anlayarak, mübarek kaftanını çıkarıp iki omuzu arasındaki mührü gösterir. Râhib o mührü hemen öper ve yüzünü gözünü sürer. O vakit her ne kadar Peygamberimize mübüvvet gelmedi ise de, ilerde mutlaka geleceği itibarı ile râhib, îman edip kendisinin Ümmet-i Muhammed'den olmasını ve şefaatini niyaz eyler.

Ebû Bekr (R.A.) Hazretleri de o kafilede idi. Râhib Ö'na Ve kafile reisine, Hz. Peygamberin bir takım münafık ve yahudi taifesi ile hased ehlinin kötülüklerinden hıfz u himaye edilmesini tembih etti.

Yolculuk esnasında nice nice esrar ve sayılmayacak kadar çok harikulade şeyler zuhur etti. Kafile reîsi bu olanları mektub ile Hz. Hatice validemize bildiriyordu. O'nun da aşk ve muhabbeti kemâle erişip, gece ve gündüz daima Şam tarafını gözlüyordu.

Kafile oradan hareket ederek, selâmetle Şam'a dahil oldu. Ellerindeki mallarını çok iyi fiyatla satıp, oradan da tekrar ucuz olarak mal tedarikiyle, develere yükleyip Mekke'ye doğru yola çıktılar. Yolları üzerinde bir yahudi taifesinin, büyük bir bayramlarına tesadüf ettiler. Onları seyretmek kasdı ile, Hz. Ebû Bekr, kafile reîsi ve daha bir kaç kişi ile Hz. Peygamber Efendimizi

de alarak ibadet yerlerine gittiler. Hz. Peygamber Efendimiz ibadethane kapısından içeriye girdiği anda, zincirlerle asılmış olan bir çok kandillerin hepsinin zincirleri koparak yere düştüler. Yahudilerin korkularından ödleri patladı ve âlimlerine feryad ederek, arayın zira âhir zaman nebîsi Muhammed (S.A.V.) elbette bugün buradadır. Bu alâmet, onun buraya gelme alâmetidir. Hemen onu bulup helak edin, yoksa dinimizi ibtal eder, dediler. Bunun üzerine yahudiler birbirine karışıp aramaya başladılar. Fakat Hz. Ebû Bekr ile kaafile reîsi Mesîre gizlendiler ve Efendimiz Hazretlerini de alarak oradan uzaklaştılar. Kaafile ile beraber yola revan oldular.

Kaafile reîsi adeti olduğu üzere, Mekke'ye 7 günlük yol kaldığı zaman, önden müjdeci olarak birisini gönderirdi. Bu hizmeti bu defa Hz. Resûlû Ekrem'e arz etti. O da kabul buyurdu. Reîs, beyaz bir deveyi son derece süsleyerek Efendimizi bindirdi ve Hz. Hatice'ye hitaben de şöyle bir mektub yazdı:

— Ey kadınların efendisi! Bu seferki ticaretimiz, diğerlerinden çok üstündür. Başka bir kaafileye böyle bir ticaret müyesser olmamıştır. Ve ancak bu faide Muhammed (S.A.V.) in bizimle birlikte olmalarındandır. Ve kendisi de müjdeci olarak önceden gönderilmiştir.

Hz. Rasûlü Ekrem yola revan olduktan sonra, Hak Celle ve Âlâ Hazretleri, emri ile Cebrail Aleyhisselâm, Efendimizin ayak altındaki yeri dürüp, İsrafil sağına ve Mîkâil de soluna geçerek, o anda Efendimize bir uyku hali gelir. Böylece yedi günlük mesafeyi bir saatte kat edip Mekke-i Mükerreme'ye dahil olurlar.

Hz. Hatice de gece ve gündüz Şam yolunu bekliyordu. Bütün cariyelerini de her tarafa gözcü koymuştu. Cariye bir deve üzerinde bir şahsın gelmekte olduğunu ve üzerinde de bir parça bulutun seyrettiğini görüp, Ya Hatice! bu gelen Muhammed'e benziyor, dedi. Hz. Hatice de:

__ Eğer o gelen Muhammedü'l-Emîn ise, hepinizi âzâd eyledim, buyurur.

Aradan çok geçmeden, Hz. Rasûlü Ekrem, mektubu Hz. Hatice'nin evine teslim etti ve kaafilenin de emniyet ve selâmetle gelmekte olduğunu haber verdi. Hz. Hatice:

— Ey Muhammed! (S.A.V.) ben bu deveyi yüküyle beraber sana verdim.

Efendimiz de memnuniyetini izhar ederek Ebû Tâlib'in evine gitti. Aradan bir kaç gün geçip kaafile Mekke'ye girdikten sonra; Ebû Tâlib ile Âtike, Hz. Rasûlü Ekrem'i evlendirmek istediklerinden Hz. Hatice'de olan ücretini istemesi için Efendimizi gönderdiler. Hz. Peygamber de gayet haya ederek ve mahcub olarak gider ve:

— Ey Hatice! Amcam beni evlendirmek istiyor. Sizde olan ücretime ihtiyacımız vardır. Onu almak için geldim, der. Hazreti Hatice de:

— Ya Muhammed! (S.A.V.) ücret çok az bir şeydir. Ondan ne hasıl olur? Ben sana bir hatun alayım ki, arabın en şereflisi ve en güzeli ve malı nihayetsiz olup nice acem beyleri talibi olmuş ise de asla rağbet etmemiştir. Lâkin bir özrü vardır ki, senden evvel bir ere varmış idi. Ondan başka bir aybı yoktur, der.

Hz. Rasûlü Ekrem cevab vermeyerek amcasının evine döner ve biraz da gamlı olarak keyfiyeti amcasına haber verir. Ebû Tâlib ve Âtike:

— Vakıa bizim malımız yoktur, fakat neseb cihetinden biz hepsinden daha şerefliyiz. Bakalım bizi hafife mi almak için söylüyor, yoksa hakikat mı? Diyerek Âtike, doğruca Hz. Hatice'nin hanesine gider. Ve:

— Ya Hatice! Biz Muhammed'i (S.A.V.) evlendireceğimiz için, sendeki olan ücretini almaya göndermiştik. Halbuki sen bir takım kelimeler söylemişsin. Bu hususta bizi hafife almaklığın anlaşılıyor. Bizim malimiz yoktur, fakat haseb ve nesebçe bizden eşref olmadığını sen de bilirsin, der. Hz. Hatice ise:

— Hâşâ ki, ben Benî Hâşim'i hafife almak için söylemedim. Ancak kendi nefsimi Hz. Muhammed'e (S.A.V.) arz etmek isterim. Eğer kabul eder ise ne âlâ. Eğer etmez ise ömrümün sonuna kadar hiç kimseye varmam, der. Âtike:

— Ya Hatice! Bu keyfiyeti amcan Veraka Bin Nevfel biliyor mu? diye sorar. O da:

— Bilmez, lâkin Ebû Tâlib, Kureyşin eşrafını bir ziyafete davet edip beni istesin ve nikâh akdini yapsın, der.

Bunun üzerine Âtike, son derece sevinerek meseleyi Ebû Tâlib'e anlatır. O da hemen bir ziyafet tedarikine bakarak, bütün Kureyş eşrafı ile beraber Veraka Bin Nevfel'i de davet eder. Nihayet ziyafet verilip şerbetler içildikten sonra, sohbet esnasında Ebû Tâlib, Hz. Hatice'yi Veraka Bin Nevfel'den ister. O da:

— Hatice'nin görülmüş bir rüyası vardır. Elhamdülillah yerini buldu. Zira, Muhammedü'l-Emîn gibi içimizde eşref ve güzel yaradılışlı bir kimse yoktur. Âhir zaman nebîsi olacağı da şüphesizdir. Bu isteğiniz münasib. Lâkin Hatice ile bir görüşmem lâzım, ondan sonra size cevab veririm, der. Hz. Hatice'nin yanına giderek meseleyi anlatır. O da:

— Vekilim olup nikâhımı akd eyle diye, kabul eder.

Bunun üzerine Veraka Bin Nevfel hemen gelip, Kureyş eşrafı huzurunda nikâhı akd eder. Hz. Ebû Bekr de sağdıç olup, akrabasından bir takım kimseleri de davet ederek ziyafet verdikten sonra, Rasûlü Ekrem Hazretlerine en güzel elbiseler giydirerek tezyin ederler ve Hz. Hatice'nin evine götürürler.

Hz. Hatice Validemiz de, kapının sağına ve soluna yüzer tane cariye dizerek, ellerine de birer tabak altun ve mücevher vermiş. Hz. Peygamber eve teşrif edince mübarek başı üzerinden aşağıya saçmalarını söylemiştir.

Efendimizle birlikte gelenler çeşitli ikramlardan sonra giderler. Nihayet Hz. Hatice, Fahri Kâinat Efendimizin yanına gelerek:

— Ey Muhammed! (S.A.V.), bütün malımı, köle ve cariyelerimi sana hediye ettim, bugünden sonra hepsi senindir, der.

Hak Celle ve Âlâ, Efendimizi Hz. Hatice'nin malı ile zengin etti. 24 yıl 5 ay 8 gün birlikte hayat sürdüler. Evvelâ Kaasım isminde bir erkek evlâdları dünyaya geldi. Hz. Peygamberimiz bu sebeble «Ebü'l-Kaasım» diye de isimlendirildi. Sonra «Tâhir» ve «Mutahhar» isimli oğulları

oldu. Fakat bunlar henüz küçük yaşta vefat ettiler. Efendimiz Hazretlerinin 4 kızı olup şunlardır:" Hz. Fâtıma, Zeyneb, Rûkiye ve Ümmü Gülsüm, (R.A.)

Hz. Fâtıma'yı (R.A.), Hz. Ali'ye (K.V.), Zeyneb'i, Ebü'l-Âs'a, Rûkiye ve Ümmü Gülsüm'ü de, birinin vefatından sonra diğeri olmak üzere Hz. Osman'a (R.A.) tezvic etmişlerdi. Bu yüzden Hz. Osman'a (R.A.) «Zinnûreyn» denilmişti. Hz. Hatice Validemiz hakkında, Rasûlüllah (S.A.V.) Efendimiz şöyle buyurmuştur:

— Kadınların seyyidesi, Meryem, sonra da Hatice'dir. (Radıyallahu Teâlâ anhüm ecmaîn)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Hz. Fahri Âlem (S.A.V.), bir gün Mekke-i Mükerreme'nin dışında bir sahraya çıkmıştı. Ebû Cehil de o esnada adamları ile birlikte gezmekteydi, Efendimiz ile karşılaştılar. Kâfir bu fırsatı ganimet bilerek, Hz. Peygamberimizin mübarek başını yararak, bir takım lâyık olmayan muameleler yaptı. Hz. Peygamberimiz gayet mahzun bir şekilde, amcası Hamza'nın evine uğradı ve oradan da Beyt-i Muazzama'ya gidip, üzüntülü vaziyette bir mahalle oturdu.

Hz. Hamza, avdan eve döndüğü zaman, ailesinin iki gözlerini yaş ile dolmuş olduğu halde görünce sebebini sordu. O da keyfiyeti anlattı.

Bunun üzerine Hz. Hamza gadaplandı ve yemeğini bile yemeden yayını eline aldığı gibi Ebû Cehil'in yanına gitti. Kâfir O'nu görünce hemen ayağa kalktı. Hz. Hamza, laînin sakalından yapışıp elindeki yayı ile tam dokuz yerden başını yardı. Daha sonra Beyt-i Muazzama'ya gelip Hz Rasûlü Ekrem'e:

— Ey kardeşim oğlu! Ebû Cehil'in başını dokuz yerden yardım. Mübarek başınızı kaldırın. Ta ki ben hayatta oldukça, kalb-i şerifiniz mahzun olmasın. Siz ne ile memnun olursanız emir buyurun derhal yerine getireyim, diye tesellide bulundu. Hz. Rasûlü Ekrem:

— Ey Amca! Benim kalbim, sizin Hak Celle ve Âlâ'ya ve Rasûlüne îman etmeniz ile mesrur olur, buyurdu.

O zaman Hz. Hamza (R.A.) hiç tereddüt etmeden «Kelime-i Şe-hâdet» okudu ve İslâm ile müşerref oldu. İşte O'nun müslüman olması bu şekilde gerçekleşmişti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

Mekke-i Mükerreme'nin yiğitlerinin âdeti, bir yere toplanıp kendi aralarında güreş tutmak idi. Bir gün yine toplandılar. Ebû Cehil meydana çıkıp, benim ile kim güreşir, diye dolaşıyordu; Hz. Peygamberimiz, o vakit yaşı henüz küçük olduğu halde, O'nunla güreşmek kasdı ile meydana çıkmak istedi. Ebü Talib ise, O büyüktür sen küçüksün diyerek mani olmaya çalıştı ise de, Hz. Ebû Bekr (R.A.):

— Ey Ebû Tâlib! Hz. Muhammed (S.A.V.) mağlub olursa ayıp değildir, zira henüz yaşı küçüktür. Fakat Ebû Cehil mağlub olursa, öğünmek Hz. Muhammed'indir, diye O'nu razı etti.

Rasûlü Ekrem meydana çıkarak Ebû Cehil ile güreş tutuklarında, Efendimizin giydikleri elbise açıldı. O anda gâibden bir el O'nun mübarek elbisesini bağladı. Orada hazır bulunanların hepsi bunu gördüler. Sonra Hz. Peygamberimiz bir hamle ile kâfiri kaldırdığı gibi yere vurdu. Hz. Ebû Bekr, sevincinden cebinde bulunan altunları (Efendimizin başı üzerine saçtı ve hep birlikte sevinçlerini izhar ettiler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Hz. Fahri Âlem (S.A.V.), bir gün eshabı güzini (Rıdvanullahi Aleyhim Ecmeîn) ile beraber, mescid-i seâdetlerinde sohbet ederken, bir a'râbî içeriye girdi. Doğruca Rasûl Aleyhisselâmın yanına giderek:

— Ya Muhammed! (S.A.V.), gölgede, güneşte ve ana rahminde âdem oğullarından, (haşa) senden kötü kimseyi görmedim. Eğer halktan korkmasam seni öldürürüm, dedi.

Hz. Ömer (R.A.) hemen kılıcını çıkarıp o kimseyi öldürmeyi isteyince, Hz. Rasûl Aleyhisselâm:

— Ya Ömer! Sabreyle diye buyurdular.

Daha sonra mezkûr şahsa dönerek:

— Ey kimse! Benden sana ağır gelen bir şey mi işittin?

— Hayır.

— Benden seni üzecek bir hâl mi zuhur etti?

— Hayır.

— öyle ise ne mürüvettir ki; seni asla rencide ve mahzun etmeyen birini kavmi ortasında tahkir ediyorsun. Sen şimdi «Lâ ilahe illallah Muhammedü'r-Rasûlüllah» de, buyurdu. A'râbî:

— Ben o kelimeyi nasıl söylerim. Zira bana dediler ki (haşa) sen bir sihirbaz ve yalancısın ve gayet güzel konuşan bir şâir ve de aşık bir kimse imişsin. Hz. Rasûl:

— Ey kişi! Haber işitildiği gibi olmaz. Ben Allahu Teâlâ Hazretlerinin Rasûlüyüm ve yeryüzünde olan bütün insanların efdaliyim. Sen, «Kelime-i Şehâdet» söyle buyurdu. A'râbî:

— Ya Muhammed! (S.A.V.) ben bir şey getirdim. Eğer o sana îman ederse ben de îman edeceğim, dedi. Ve elbisesini sallayarak bir keler düşürdü. Hz. Rasûl:

— Ey Keler! Ben kimim? buyurdukları zaman, keler:

— Sen, âlemleri yaratan Allahu Teâlâ Hazretlerinin Rasûlü ve kıyamette şefaat edicisin. Sana îman eden, necat ve felah bulur. Ve seni inkâr eden ziyan eder ve Hz. Allah'ın azabına müstehak olur, dedi. Hz. Rasûl:

— Ey Keler! Kime ibadet edersin? diye buyurunca, keler:

— Arşı, kürsü, yerleri, gökleri, kara ve denizdeki acâib mahlûkatı, kaza ve kaderi, cennet ve cehennemi, rahmet ve azabı da yaratan Allahu Zelcülâl Hazretlerine ibadet ederim, diye cevap verdi.

Bu defa A'râbî gülmeye başladı. Hz. Rasûl:

— Ey Adam! Cenabı Hak'kın kudret ve mucizelerine mi gülersin? diye sordu.

— Hayır Ya Rasûlallah! Mescid-î şerifinize girdiğim zaman bana, senden daha çirkin "kimse yok iken, inayet-i Hak yetişti ve şimdi bana, senden daha muhabbetli bir kimse yoktur, dedi. Ve Hz. Rasûlümüzün huzurunda can-u dilden iman etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Hz. Fahri Risâlet (S.A.V.), süt anneleri Halime'nin (R.A.) yanında dört yaşına bastıkları zaman Hz. Halime, ehl-i nifak ve hasedin kötülüklerinden korkarak Hz. Rasûlü, Ebû Tâlib'e teslim etmek üzere devesine binerek Mekke'ye doğru yola çıktı. Mekke-i Mükerreme'nin kapısına geldikleri zaman, Hz. Rasûlü Ekrem Efendimizden yolculuk elbiselerini çıkarıp, başka elbiseler giydirmek üzere iken, Efendimiz ansızın süt annesinin gözünden kayboluverdi. Hz. Halime, şaşırıp kaldı ve etrafı arayıp bulamayınca feryad-u figan etmeye başladı. O arada bir kaafile görüp, Hz. Muhammed'i görüp görmediklerini sordu. Onlar, Muhammed kimdir? diye sordular. Hz. Halime:

— O Muhammed ki, ben fakire idim, O'nunla zengin oldum. Zelîl idim O'nunla izzettendim. Zayıf idim O'nunla kuvvet buldum, dedi. Kaafile ehli O'nu görmediklerini söylediler.

Hz. Halime, ağlayarak ve feryad ederek aramaya devam ederken, îblîs Aleyhillâne'ye tesadüf etti. İblis:

— Ey Halime! Hübel isimli puta git, sana Muhammed'i getiriversin, dedi. Hz. Halime:

— Ey Melun, var işine git. Umarım ki O'nu bana tekrar getirirler.

îblîs hemen Hübel'e giderek:

— Kureyş'e çok iyi oldu. Muhammed kaybolmuş, dedi-

Hübel, Muhamed ismini duyunca düşüp secde etti ve"

— Ey İblîs! Benden uzak ol. Hz. Muhammed, dünyaya geldiği gece diğer bütün putlara, kisra'ya, yehûd ve nasârâ kiliselerine neler olmuştu?! dedi.

İblis yine Hz. Halime'ye gelerek:

— Ya Halime! Üzülme, Muhammed'in Rabbi vardır. O'nu hıfz ve himaye eder, dedi.

Hz. Halime, ağlayarak olanları Ebû Tâlib'e anlattı. Ebû Tâlib de hemen münâdiler çıkardı ve her tarafa haberler saldı. Fakat Mekke ehli O'nu görmediklerine ve bir zarar vermediklerine yemin ettiler. Ve Hz. Muhammed (S.A.V.) bulunmadıkça yiyip içmeyeceğiz diye de ahdederek hep birlikte aramaya başladılar. Bir de gördüler ki, Veraka Bin Nevfel, Rasûlü Ekrem'i atının önüne almış getiriyor. Bu halden hepsi son derece sevindiler. O'nu nerede bulduğunu Nevfel'e sordular. Nevfel:

— Yolda gelirken fülan yerde gölgelenmek için durmuştum. Baktım ki, bu çocuk iki ellerine birer dal almış oynuyor. Sen kimsin dedim. «Ben Muhammed Bin Abdullah Bin Abdülmuttalib'im» dedi. Seni buraya kim getirdi, diye sordum. «Mekke-i Mükerreme'nin kapısında idim. Beni bir rüzgâr buraya getirdi.» dedi. Ben de alıp size getirdim, diyerek O iki cihanın güneşini Ebû Tâlib'e teslim etti. Bu hikâye siyerde yazılıdır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

Hz. Rasûlüllah'ın (S.A.V.), İslâm Dini'ne daveti aşikâr olup, zengin-fakir bütün insanlar tereddüt etmeden imana gelmeye başlamışlardı. Kureyş müşriklerinden beş kişinin Rasûlü Ekrem'e olan düşmanlıkları son dereceye varmıştı. Hz. Allah Celle ve Alâ, o dinsiz kâfirlerin her birisine ayrı bir belâ vererek helak etti.

Onlardan birisi, As bin Vâil Semhî idi. Bir gün sahraya çıktığı zaman, bir yılan sokmuş ve zehiri gövdesine yayılınca, Muhammed'in (S.A.V.) Rabbi beni helak etti diye feryad ede ede gebermişti.

İkinci Haris idi. Melunun kaafilesi bir gün yolda gelirken, karşılamaya çıkmıştı. Atı üzerinden başı üstüne yere düştü ve: «Aman beni şunların elinden kurtarın» diye bağırmaya başladı. Adamları, biz senden başka kimseyi görmüyoruz ki, diye cevap verince, Muhammed'in Rabbi beni katletti diyerek, helak oldu.

Üçüncüsü ise Esved bin Abdülmuttalib idi. O da bir gün sahraya çıkmıştı. Tekrar geri dönünce kapkara olmuştu. O derece ki evine geldiği zaman, «sen kimsin» diye soruldu. «Ben evin sahibiyim» dedi. Onlar ise hayır sen bu evin sahibi değilsin, zira ev sahibi güzel bir kimse idi, sen ise bir kefen soyucu pis bir kimsesin,» dediler. Melun hayretinden başını kapının eşiğine koydu ve, Muhammed'in Rabbi beni helak etti, diyerek geberdi.

Dördüncüsü ise, Esved bin AbdûlBaûs idi. Bir gün tuzlu balık yemiş ve harareti bir türlü gitmemişti. Su içe içe karnı şişmiş ve nihayet, Muhammed'in Rabbi beni katletti, diyerek helak olmuştu.

Beşincisi ise Velîd bin Mugıyre idi. Melun bir gün sahraya çıkıp havaya bir ok atmıştı, Okun arkasından başını havaya kaldırıp bakarken ok, gelip gözüne saplanmış ve Muhammed'in Rabbi beni katletti, diyerek canı cehenneme gitmişti.

Onların helakini müteâkib Hz. Cebrail gelerek, Hak'kın selâmını tebliğ ve biraz da Efendimizi teselli ettikten sonra «İstihza edicilere karşı, biz sana kâfiyiz.» mealindeki âyet-i kerîmeyi inzal etmişti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Hz. Rasûlü Ekrem ve Nebiyyi Muhterem (S.A.V.) Efendimiz, mi'raca teşrif buyurdukları gece, birinci kat semada, muazzam bir kürsü üzerinde, nûrânî bir zatın oturduğunu gördü. Hemen Hz. Cibril'den, o nûrânî zatın kim olduğunu sordu. O da, Hz. Âdem Safiyyullah'tır, cevabını verdi. Hz. Peygamberimiz O'nun yanına doğru gitti. Hz. Âdem de Efendimizi karşılayarak musafaha ettiler. Hz. Rasûl:

— Elhamdülillâhillezî Ceale Lî validen misleke, buyurdu. Yani: O Hz. Allah'a hamd olsun ki, bana senin gibi bir baba ihsan eyledi. Hz. Âdem Aleyhisselâm da:

— Elhamdülillâhillezî razzakanî veleden misleke, diye mukabele etti. Yani: O Hz. Allah'a hamd olsun ki, bana senin gibi bir evlâd ihsan buyurdu, dedi.

Bunun üzerine Hz. Peygamberimiz:

— Ey Ceddim! Hak Celle ve Âlâ Hazretleri seni, kudretiyle halk edip meleklerin omuzuna bindirerek, semavâtı gezdirdi. Ve seni bütün meleklere kıble edip secde ettirdikten sonra sana, Cenneti mubah kıldı, buyurdu. Hz. Âdem Aleyhiselâm:

— Ya Muhammed! (S.A.V.) doğru söylüyorsun. Ben, bu nimet ve lütuflâra nail oldum. Fakat sen benden efdalsin. Zira, Cenabı Hak sana beş haslet ihsan etmiştir ki, senden evvel ve sonra hiç kimseye nasib olmamıştır.

Evvelâ ben bir hata işledim, Rabbim 200 yıl ağladıktan sonra beni mağfiret buyurdu. Fakat seni, geçmiş ve gelecek bütün günahlardan masum yaratmıştır.

İkinci olarak beni, cennete izzet ile koydu ve lâkin zillet ile çıkardı. Fakat seni, semavata tazım ve tekrîm ile çıkarıp yine izzet ve şeref ile yere indirdi.

Üçüncüsü ise beni, Hak Celle ve Âlâ Havva'ya tezvîc edip, O'nun günahı ile cennetten çıkardı. Lâkin sana Hatice'yi tezvîc edip, ibadet ve taatta bulunduğu gibi, bütün malını da sana verdi.

Dördüncüsü ise, benim evlâdımdan bin kişiden birisi cennete girip, 999'u, cehenneme girse gerektir. Lâkin senin ümmetinden bin kişiden 999'u cennete gireceği açıktır.

Beşincisi ise, ben bir hata işledim Cenabı Hak beni cennetinden çıkardı. Fakat senin hiç bir günahın olmayıp enbiyanın en efdalisin. Mahlûkatın en şereflisisin. Cenabı Hak seni, «Kaabe Kavseyn»e yükseltip ismini kendi ismine yakın yazdı ki, mihrablarda ve minarelerde, hergün nice kerre «Kelime-i Şehadet» okunur, diye buyurdu.

Cenabı Âdem Aleyhisselâm, Hz. Fahri Risalet ile iftihar edip veda ederek, Efendimiz Hazretlerinin de daha ileri makâmata yükseldiği, hadis kitaplarında zikredilmiştir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Şeyh Ebû Hafs Ömer'den (R.A.) şöyle rivayet edilmiştir:

Bir sene Beyt-i Muazzama'da salih bir zat, diğer bir kimsenin Tavafta, Arafat'da, Müzdelife'de ve sair mübarek mekânlarda, daima salavat-ı şerife ile meşgul olduğunu görür ve o zata:

— Ey kişi! Her bir makamın bir duası vardır, buyurulmuştur. Halbuki sen, bütün makamlarda salavat-ı şerife okuyorsun. Bunun sebebi nedir? diye sorar. O kimse de, bunun garib bir kıssası vardır, sana anlatayım der ve şöyle anlatır:

— Pederimle Horasan diyarında Hacca niyet edip yola çıktık. Giderken Küfe şehrine vardığımız zaman, pederim hastalanıp vefat etti. Pederimin yüzünü kapatıp, techîz ve tekfin işlerini tedarik için dolaşmaya çıktım. Geri dönüp geldiğim zaman, pederimin yüzünü açtığımda bir de ne göreyim, yüzü merkeb yüzüne dönmüş. Bu hale çok mahzun ve mükedder olup «Ya Rabbî! Bu diyar-ı gurbette kimsem yok. Bu hali kime arzeyleyim.» diye ağlayarak uyumuşum. Rüyamda nûranî bir kimse gelip, pederimin yüzünü açtı, mesh etti ve bana hitaben: «Niçin üzülüyorsun?» dedi. Ben de, nasıl üzülmeyeyim pederim ne hale gelmiş, dedim, Bana: «Cenabı Hak belâyı def etti.» buyurdu. Peederimin yüzünü açıp baktığım zaman ayın ondördü gibi parlıyordu. O zata:

— Sen kimsin? dedim. O da:

— Muhammed Mustafa'yım (S.A.V.) buyurdu.

Bunun üzerine derhal mübarek ayaklarına kapandım ve keyfiyeti sual ettim. Buyurdu ki:

— Pederin faiz yiyen bir kimse idi. Cenabı Hak faiz yiyenleri, âhiret günü merkeb yüzlü olarak haşr edecektir. Fakat pederin hayatı müddetinde, her gece 100 salavat okumadan yatmazdı. Cenabı Hak o salavat hürmetine, pederinin yüzünü o kadarcık değiştirdikten sonra, yine benim şefaatim ile insan suretine çevirdi, buyurdu.

Uykudan uyanıp, pederimin yüzünü açarak baktığım zaman, hakikaten tekrar insan suretine tebdil olmuş ve nur gibi parlıyordu. Nihayet Onu defnettim. İşte o zamandan beri, farzları eda ettikten sonra, salavat-ı şerife ile meşgul olurum.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Bir kadın Hasan-ı Basrî Hazretlerine gelerek:

— Benim bir kızım vardı, vefat etti. O'nu çok seviyordum. Rüyamda görmek istiyorum. Fakat bir türlü müyesser olmadı. Bana bir şey öğretin ki, rüyamda göreyim. Hasan-ı Basrî Hazretleri:

— Ey Hatun, yatsı namazından sonra dört rek'at namaz kılıp, her bir rek'atinde bir «Fatiha» ve bir «Elhâkümüt tekâsür» suresini oku. Namazdan sonra da salavat-ı şerife ile meşgul olarak uykuya yat. Böylece kızını görürsün.

Kadın aynen O'nun buyurdukları gibi yaparak yattı. Hakikate rüyasında kızını gördü. Fakat kızın elleri ve ayakları ateşten zincirlerle bağlanmış, katrandan elbiseler giydirilmiş olarak azab edilmekteydi. Uyanınca rüyasını hemen Hasan-ı Basrî Hazretlerine ifade eder. O da:

— Ey Hatun! Kızın için sadaka ver ve dua et. Ümid edilir ki, Hak Celle ve âlâ Hazretleri, kızından azabı kaldırıp rahmet eder, der.

Kadın, ağlayarak gider. Sadaka verir ve ibadet ederek duada bulunur. Cenabı Hak'dan kızının afvını temenni eder.

O gece Hasan-ı Basrî Hazretleri rüyasında görür ki: Cennet bahçelerinden bir bahçe ortasında, yüksek bir sedir kurulmuş ve üzerine gayet güzel bir kız oturuyor. Başının üzerinde de nurdan bir taç var. Kendisine kim olduğunu sorunca:

— Namaz kılmasını söylediğin kadının kızıyım, der. Hasan-ı Basrî Hazretleri:

— Annen seni başka bir surette görmüş ve çok üzülmüştü. Bu mertebeye ne ile nail oldun, diye sorar. Kız:

— Rüyada annemin gördüğü gerçektir. Biz 70 bin kişi idik. Hepimiz kabrimizde öylece azab olunuyorduk. Salihlerden bir zat geçerken kabrimin üzerine salavat-ı şerife okuyup, sevabını bize bağışladı. O'nun sevabından benim hisseme bu mertebe düştü, diye cevap verdi.

Hasan-ı Basrî Hazretleri uyandı ve o kızın annesini bularak, kızının halini haber verince, kadın son derece sevindi. Hz. Allah'a çok şükrederek, gece-gündüz salavat-ı şerifeye devam etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Hz. Peygamberimizden (S.A.V.) şöyle rivayet edilmiştir:

— Ümmetimden bir kimse,, bana bir salavat getirse, Cenabı Hak bir melek halk edip, o salavatı benim kabrime getirerek: «Ya Rasûlallah! Fülan şehirde, fülan mahallede bir kimse sana bu salavatı getirdi.» der. Ben de, var o kimseye 10 kerre salavat getir, yarın mahşer gününde hesabsız ve azabsiz olarak cennete dahil olsa gerektir derim. O melek daha sonra semaya yükselerek, Hak Celle ve Âlâ Hazretlerine o kimsenin bir kerre salavat getirdiğini arz eder. Cenabı Hak da:

— «Var o kuluma 10 kerre salavat getir.» buyurur. Eğer 10 kerre salavat getirdiğini haber verirse, Hz. Allah o kulunu cehennem azabından halâs ederek cennet ile müjdeler. Ve o salavat-ı şerifenin harfleri sayısınca bir melek yaratır ki, 360 başı ve o kadar yüzü, ağzı ve dili olduğu halde, kıyamete kadar tesbîh u takdîs okuyarak sevabını o kimseye bağışlarlar, buyurdu. (Sallallahu Aleyhi ve Âlittayyibîn'et-Tâhirîne, Ecmaîn)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKAYE

İbn-i Mes'ud (R.A.) Hazretlerinden şöyle rivayet edilmiştir:

Rasûlüllah (S.A.V.) Efendimiz Hazretleri bir gün buyurdular ki; Yarın kıyamet gününde, ümmetimden bir takım kimseler cennetin yolunu bulamayıp, hayretler içerisinde gezerken, Cenabı Hak lütuf ve inayet buyurarak onlara, cennetin yolunu gösterir. Hepsi cennete girerler, buyurdu. Eshâb-ı Kiram, o kimselerin kim olduklarını sorunca, Efendimiz Hazretleri:

— Onlar, yanlarında benim ismim zikrolunduğu halde gafletlerinden dolayı salavat-ı şerife getirmeyip, sonradan okuyan kimselerdir, buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Rasûlüllah (S.A.V.) Hazretleri, mi'rac gecesi çok acâib şeyler görmüşlerdir. Onlardan bir tanesini şöyle anlattılar:

Bir melek gördüm ki, Cenabı Hak iki kanadını yakmış. Hz. Cibril'den sebebini sual ettiğim zaman. Hz. Cibril:

— Ya Rasûlallah! Hz. Allah bir kavmin helakini arzu ederek; o meleği vazifelendirmişti. Melek, o kavmi helak etmeye gittiği zama içlerinde bir masum çocuğu annesinin memesini emer halde gördü. Onlara merhamet ettiği için Cenabı Hak'ka iltica etti. Hak Celle Âla Hazretleri de emri ilahî'yi tehir ettiği için onun kanatlarını yaktı, dedi.

Hz. Peygamber (S.A.V.), «Ya Cibril! Buna hiç tevbe yok mudur diye sual etmesi üzerine, Hz. Cibril:

— Ya Rasûlallah! Kur'an-ı Kerîm'de «Ben tevbe edenleri mağfiret ederim.» buyuruldu, dedi.

Bunun üzerine Cenabı Fahri Âlem (S.A.V.) Efendimiz Hazretleri, Hz. Hak Celle ve Âlâ'ya, o meleğin tevbesinin ne olduğunu sual etti. Hazreti Allah:

— Ey Rasûlü ZîŞanım! O melek sana 10 defa salavat getirirse O'nun tevbesi odur, diye buyurdu.

Cenabı Peygamber (S.A.V.), hemen bu emr-i ilâhîyi, mezkûr meleğe ğe ihtar ettiler. Melek de derhal 10 kerre salavat-ı şerife okudu. Cenab-ı Hak, o meleğe evvelkinden daha ziyade kanatlar ihsan ederek uçurdu. Bunu öğrenen diğer melekler de salavat-ı şerife ile meşgul olmaya başladılar.

Bu hikâye mi'rac hakkında varid olan hadis-i şeriflerden alınmıştır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

Rasûlüllah (S.A.V.) Hazretleri bir gün sahraya çıkıp dolaşırlarken mübarek kulaklarına «Ya Muhammed!» diye bir nida geldi. Etrafa baktıkları zaman gördüler ki, bir âhû, ârâbî tarafından tuzak ile tutulmuş. Ârâbî ise orada yatmaktadır. Hz. Rasûlü Ekrem Efendimiz, onların yanına yaklaşınca âhû, feryad ederek:

— Ya Rasûlallah! Ben ve evladlarım üç gündür açız. Bu ârâbî beni av etti. Bana şefaat edip, bu tuzaktan kurtar, diyetazarrûda bulundu.

Âhû'nun bu yalvarışına uyanan ârâbî bir anda korktu ve ayağa kalktı. Hz. Rasûlüllah (S.A.V.):

— Ey Ârâbî, korkma kalbini hoş tut ve bu âhû'yu âzad eyle, buyurdu. Ârâbî:

— Niçin âzad edeyim? Ava çıkalı üç gün oldu, bu âhû'dan başka bir şey elde edemedim, dedi.

Bu arada âhû, ağlamasını fazlalaştırarak, Ya Rasûlallah, yavrularım çok küçüktür, gidip emzireyim yine gelirim, dedi. Cenabı Peygamber (S.A.V.):

— Ey Âhû, korkarım gelmezsin, deyince âhû: «Ya Rasûlallah! Eğer gelmezsem faiz yiyenlerin, akşam namazını kılmadan yatanların ve senin mübarek ism-i şerifin zikrolunduğu zaman, salavat okumayanların en şerlisi olayım, dedi. Bunun üzerine Hz. Rasûlü Ekrem, âhû'ya kefil olup, yine gelmek üzere salıverdiler. Âhû gittikten sonra, ârâbî tekrar yatıp uyudu. Hz. Resûlüllah ise orada bekledi. Bir saat geçtikten sonra âhû geldi. Fakat zayıflığından ayakları üzere durmaya mecali kalmamıştı. Hz. Rasûlü Ekrem (S.A.V.):

— Ey Âhû, niçin geldin?

— Ya Rasûlallah! Eğer gelmeseydim, kıyamet günü hem mahcub hem de senin şefaatinden mahrum olurdum.

— Niçin geç geldin?

— Ya Rasûlallah! Üç gündür bu ârâbî'nin tuzağında tutulmuş olarak kaldığım için, yavrularım açlıktan çok halsiz düşmüşlerdi. Onları emzirdim, hem de ayrılık günü olduğu için ağlaştık. Bunun için biraz bekledim. Kusurumu afvedin, diye massret beyan etti. Bu arada îrâbî uyandı ve âhû'yu Rasûlü Ekrem'in önünde ağlar vaziyette görünce, hemen kalkıp:

— Ya Rasûlallah! Bana İslâm-i arzeyle, zira bir kimse ki âhû ile görüşüyor ve âhû boğazlanmaktan korkmayıp kıyamet azabından corktuğu için sözünü yerine getiriyor, artık hiç şüphem kalmadı, sen hak Peygambersin, diyerek İslâm'a dahil oluyor.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Rasûlüllah (S.A.V.) Hazretleri, bir gün minberin birinci basamağına çıktıkları zaman «Âmîn», ikinci basamağına çıktıkları zaman «Âmîn» ve üçüncü basamağına çıktıkları zaman keza yine «Âmîn» diye buyurmuşlardı. Eshâb-ı Güzîn bunun sebebini sual ettikleri zaman efendimiz şöyle buyurdu:

— Ey eshâbım, minberin birinci basamağına ayağımı bastığım zaman, kardeşim Cebrail gelerek: «Ya Rabbî! Bir kimse, sıhhat ve âfiyetle ramazan'a yetişir de ibadet, tâat ve istiğfarda bulunmaz ise, o kimseyi esirgeyip rahmet eyleme.» dediği zaman, ben de «Âmin» dîye byurdum.

İkinci basamağa bastığım zaman, Cebrail: «Ya Rabbî! Bir kimse anne ve babasına yetişip de, onların rızasında bulunmaz ise onu bağışlama.» dediği zaman, ben de «Âmîn» dedim.

Üçüncü basamağa bastığım zaman, Cebrail: «Ya Rabbî! Habibinin ismi yanında zikrolunduğu zaman, salavat-ı şerife okumayan kimseye rahmet etme.» deyince ben de «Âmîn» diye mukabelede bulundum.

Bu kıssadan hisse odur ki, mü'min ve mü'minata lâyık olan, Cenabı Fahri Âlem Efendimizin (S.A.V.) ism-i şerifleri zikrolunduğu zaman derhal salavat-ı şerife okumaktır. (Allahümme-salli ala Muhammedin ve âlihî ve eshâbihî't-Tâhirîne Ecmaîn)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Yahudinin birisi bir gün müslüman bir zata yalan isnad ederek devesini aldığını söyler. Muhakeme için Hz. Rasûlüllahın huzuruna gelirler. Yahudi, yanında getirdiği şahidleri de konuşturarak, kendisini haklı çıkarır. Böylece şer'i şerife göre müslümanın elinin kesilmesine hüküm verilir.

O müslüman, Cenabı Hak'ka teveccüh ederek: «Ya Rabbî! Sana hiç bir şey gizli değildir, işin hakikatine vakıfsın. Ben mazlumum. Yahudi, bana iftira ediyor. Bu hususta şahid de getirdi. Benim halimi Rasûlüne keşfeyle.» diye tazarruda bulundu. Daha sonra da:

— Ya Rasûlallah! Senin hükmüne razıyım. Lâkin yahudi bana iftira ediyor. Getirmiş olduğu şahidler de yalancıdır. Açık bir sır açık bir mu'cize vardır ki, senin mu'cizelerine nihayet yoktur. Keyfiyeti bir de deveden sual buyurun. O zaman münafıkların yalanları açığa çıkar, dedi.

Bunun üzerine Rasûlü Ekrem (S.A.V.), deveyi getirtip sual ettiği zaman, deve açık bir lisan ile: «Ya Rasûlallah! Bunlar münafık ve yalancıdırlar. Ben müslümanın helâl malıyım. Bunlar, müslümana iftira etmişlerdir.» deyince, Rasûlü Ekrem Efendimiz o müslümana:

— Ey kimse, salih amellerden ne işledin ki, deve senin için konuştu? buyurduklarında, o kimse:

— Ya Rasûlallah! Çok şey bilmem. Ancak her gece yatarken zât-ı risâletinize 10 kere salavat-ı şerife getirmek âdetimdir, der.

Sonra da Hazreti Rasûlü Ekrem:

— Ey kimse, bana salavat-ı şerife getirmekle, dünyada elin kesilmekten ve âhirette de azâb olunmaktan kurtuldun, buyurur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

Selef-i Sâlihîn'den, Muhammed bin Salih isimli zat, tahsili zamanında, Bağdad'a giderek, Şeyhi'l-Kurra Ebû Bekr bin Mücahid'den ta'lîm ve kıraat öğreniyordu. Bir gün ders esnasında, eski elbiseli bir ihtiyar geldi ve selâm verdi. Şeyh Ebû Bekr de O'na gayet hürmet ederek yerine oturdu. Hoş geldiniz dedikten sonra ihtiyarın halinden sordu. O da:

— Hamdolsun iyiyiz, lâkin bir oğlumuz dünyaya geldi, bazı şeylere ihtiyacımız oldu. Fakat dünyalık hiçbir şeye sahib değilim. Bu gece hüzn ve endişe ile yatmıştım. Rüyamda Hz. Rasûlüllah (S.A.V.) Efendimizi gördüm. Bana hitaben: «Ya kimse, mahzun olma. Vaktin veziri İsa bin Ali'ye git ve benden selâm söyle. O her cuma gecesi bana 1000 salavat getirmeden yatmazdı. Bu cuma ise 700 salavat getirdi. Sonra bir iş için, padişah tarafından çağırıldı. Tekrar dönüşünde de 300 salavat getirerek yattı. Bu alâmeti kendisine ihtar et. Sana 100 akçe versin.» buyurdu. Ben de beraberce gitmek için zatınıza geldim, deyince Şeyh Ebû Bekr hemen yerinden kalktı ve ihtiyarı alarak o vezirin yanına götürdü. Ve:

— Ey zamanın veziri, bu ihtiyar, taraf-ı risâlet'ten size gönderilmiştir. Bunun şu şekilde bir ihtiyacı vardır, diyerek rüyayı ve emr-i Rasulüllahı teblîğ etti. Vezir, hazîne memuruna emir verip 100 akçeyi ihtiyara takdim etti. Sonra da:

— Ey ihtiyar, bu 100 akçe şunun için ki, her cuma gecesi 1000 salavat getirdiğim, Hz. Allah ile kendi aramda bir sır olduğundan, bu sırrı açıkladığın için. 100 akçe daha verip, bu da taraf-ı risâlet'ten gönderildiğin için. 100 akçe daha verip, bu da elhamdülillah benim salavatımın, Cenabı Peygambere vasıl olduğunu müjdelediğin için. 100 akçe daha verip bu da evinden kalkıp buraya kadar geldiğin için, verdim diyerek daha başka vesileler ile akçe adedini 1000 e çıkarır.

Fakat ihtiyar, Hz. Peygamberin emri 100 akçedir fazlası bana lâzım değildir, diyerek 100 akçeyi alır ve gider.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Belh şehrinde, çok zengin bir tüccarın iki oğlu olup, kendi vefatından sonra malını o iki oğlu paylaşmışlardı. Mîras içerisinde, Hz. Rasulü Ekrem'in mübarek sakallarından üç aded kıl bulunuyordu. Büyük:

— Bunların biri senin biri benimdir, geri kalan birisini de ortadan ikiye bölüp paylaşalım, dedi. Küçük ise:

— Hayır, böyle şey olamaz, bir kimse Hazreti Rasûlü Ekrem'in mübarek sakalını kesemez, diye muhalefette bulundu. Büyük oğul:

— Eğer bu kıllara senin o kadar hürmetin varsa, bütün malları bana ver bu üç kılı sen al, dedi.

Küçük bu teklifi canına minnet bilip, bütün malları kardeşine bıraktı ve üç tane mübarek kılı aldı. Her ne zaman onlara bakarsa, salavat-ı şerife getiriyordu. Aradan çok zaman geçmeden, büyük oğulun bütün malı telef oldu, fakir ve müflis bir hale düştü.

Küçük ise tam aksine son derece mal ve mülk sahibi oldu ve nihayet vefat etti. O zamanın azizlerinden birisi, Hz. Rasûlü Ekrem Efendimizi rüyasında görür. Efendimiz Hazretleri: «Her

kimin bir haceti zuhur ederse, o tüccarın küçük oğlunun kabrini ziyaret etsin, işi hallolur.» diye buyururlar.

Rüyayı gören zat bunu ilân ederek, merhumun kabri o diyarda muteber bir yer halini alır. Hatta kabrinin önünden geçerken, herkes atından iner ve yürüyerek geçermiş.

O, bu mertebeye, Hilye-i Muhammediyye'ye hürmet ve salavat-ı şerifeye devam etme sayesinde nail olmuştur. (Allahümme salli âlâ nebiyyi'r-Rahme ve şefîu'l-ümmeti- Muhammed ve âlihî't-tayyibîne't-tâhirîne ecmaîn);

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Ebû Osman Bin İsmail'den rivayet edilmiştir ki:

Cafer isimli bir aziz kimse, yolculuğu esnasında, bir kafileye katılır. Fakat o kafile ehl-i râfizî imişler.; Onlar ile, Hz. Ebû Bekr ve Hz. Ömer'in (Radıyallahu Anhüm) faziletleri beyanında münakaşa ederlerken, yolları bir meşeliğe tesadüf eder. Meşelikten bir arslan çıkarak o azizi alıp götürür. Aziz o anda Cenabı Hak'ka şöyle iltica eder: «Ya Rabbî! Ben çehariyâr-ı güzîn hazeratını sevdiğim halde, bu arslanı bana musallat ederek, düşmanlarımı güldürmekteki hikmetin nedir?»

Arslan azizi, yavrularına yedirmek için yuvasına götürür. Yavruları ise o kimsenin yanına gelip baktıktan sonra:

— Ey ana, bizi üç gündür aç bırakıp da, nihayet Hz. Ebû Bekr ve Hz. Ömer'i seven kimseyi mi bize yiyecek getirdin? Bizi Hz. Allah'a ve Rasûlüne âsî mi edeceksin?» diyerek, o kimseyi yemekten kaçındılar.

Anaları da bundan huzursuz olup, o kimseyi bıraktı ve başka av için dolaşmaya gitti. O aziz tekrar kafileye yetişti, olan hadiseyi onlara anlattı.

Nihayet kafileden bir çok kimse, bunun üzerine ehl-i sünnet vel'cemaat'tan oldular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Şeyh Ebû Hafs Ömer, ceddi Ebû Sadık'tan rivayet ile şöyle beyan eder:

— Salih bir zat, Hacca niyet ederek Bağdad'a gelip, yanında fazla bulunan eşyasını bir yere bırakmak ister. Dükkânın birisinde, bir ihtiyarın oturmakta olduğunu görünce, eşyasını Hac'dan

dönünceye kadar yanına bırakmasını teklif eder. Fakat ihtiyar kabul etmez. Çok fazla İsrar edince, ihtiyar: «Benim de sana bir emanetim var. Onu Rasülüllaha götürürsen, senin eşyalarını kabul ederim.» der. O kimse, emanetin nedir? deyince, ihtiyar:

— Ravza-i Mutahhara'ya vardığın zaman «Ya Rasûlallah! O ihtiyar, eğer Ebû Bekr ve Ömer yanında olmamış olaydı, her sene gelip ziyaret ederdim.» diye söyleyeceksin, dedi.

O aziz, ihtiyarın dinsiz ve râfizi olduğunu anlayarak, mecburen o emaneti götüreceğini kabul ederek, yola revan olur. Haccı îfa ettikten sonra Medine-i Münevvere'ye gider. Geceleyin Ravza-i Mutahhara'yı ziyaret ederken, râfizi ihtiyarın emaneti, hatırına gelir. Fakat edebinden dolayı susar. O esnada kendisine bir gaflet gelir ve uykuya dalar. Rüyasında Rasûlü Ekrem Efendimiz Hazretleri kendisine: «Ey kimse, râfizi ihtiyarın emanetini eda eyle.» buyurur. O kimse uyandığı zaman abdest alır, iki rek'at namaz kılar. Fakat yine edeb ederek söyleyemez. Tekrar uykuya dalar ve bu hal üç defa tekerrür eder. Üçüncüsünde o zat:

— Ya Rasûlallah! O melunun söylediği sizin malumunuzdur, der. Rasûlü Ekrem Efendimiz de:

Evet biliyorum. Lâkin sen emaneti eda et, buyurur. Bunun üzerine o zat şöyle söyledi diyerek, emaneti eda eder.

Nihayet Rasûlü Ekrem Efendimiz Hz. Ali'ye (R.A.) bakar ve Hz. Ali huzurdan kaybolur. Bir saat geçtikten sonra, o râfizi ihtiyarın sakalından yapışarak getirir. Hz. Peygamber Efendimiz, o salih kimseye: Râfizî ihtiyar bu mudur? diye sorar. O da, evet diye cevap verir. Daha sonra emr-i Rasûlüllah üzerine, Hz. Ali râfizî'nîn boynunu vurur. Hatta o aziz kimsenin gömleğine bile, râfizî'nin kanı bulaşır.

Nihayet o zat uyanır ve bunları arkadaşlarına anlatır. O gecenin tarihini de bir yere kaydederler.

Bağdad'a geldiği zaman, o râfizî ihtiyarı göremez ve nereye gittiğini sorar. Halk ise, fülan tarihte fülan gece, o ihtiyar kayıp oldu. Aradığımız zaman da, fülan yerde başı kesilmiş halde bulduk, derler. Tarihleri karşılaştırdığı zaman birbirine uyduğunu görür ve onlara hadiseleri tafsilâtı ile hikâye eder. Bu kıssa halifenin de kulağına giderek, o zatı arkadaşları ile beraber huzuruna getirtip Kıssanın nasıl olduğunu sorar. O'na da etraflıca anlatırlar.

Halife ağlayarak, o kimselere bol bol ihsanda bulunur. Bundan sonra o Şeyhe ve eshabina kimsenin dil uzatmamasını ilân ettirir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Yine Hz. Şeyhten rivayet edilmiştir:

— Salihlerden Süleyman Bin Seza isimli bir zatın, fâsık ve fâcir olan sarraf bir komşusu olup, daima şarap içerdi. Böylece mezkûr zatı huzursuz ediyordu. Süleyman Bin Seza, oğlu ile

müşavere ederek başka bir ev alıp, bunun şerrinden kurtulalım, dediler. Nihayet başka bir ev satın alarak oraya taşındılar. Fakat bir müddet sonra sarraf komşuları vefat edince tekrar eski evlerine döndüler. Süleyman Bin Seza o gece şöyle bir rüya gördü:

— Rüyasında kapısı çalınır, kendisi kapıyı açdığı zaman çok uzun boylu bir kimse görür. Hatta o kadar uzun ki yüzünü görmek için baktığı zaman yüksekliğinden göremez. Bu halden çok korkar. O kimse: «Korkma benimle gel.» diyerek, beraberce giderler ve bir kabre varırlar. Uzun boylu zat, Süleyman Bin Seza'ya: «Bu kabri kaz.» der. O da kazar ve bir kerpiç görür. O kerpici kaldırınca, çok büyük bir bahçe ve ortasında nefis döşekler ile süslenmiş yüksek bir taht görür. Bir de bakar ki, o fâsık komşusu döşek üzerinde yatıyor. O uzun boylu adam; «Bunu tanıyor musun?» diye sorar. O da:

— Evet tanıyorum. Lâkin bu mertebeye ne ile erişti, diye sorunca, uzun boylu adam şöyle cevap verir:

— Bu sarrafın âdeti, her namazdan sonra «Allahümmerham Ebâ Bekrin ve Ömera ve Osmâne ve Ali Rıdvanullahi Aleyhim Ecmaîn» der idi. O dua berekâtı ile, Cenabı Hak bütün günahlarını afvedip bu makama çıkardı, der.

Süleyman Bin Seza, uyanınca tevbe ve istiğfar ederek, merhum sarrafı rahmet ile yad eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Ebû Zer-i Gıfârî (R.A.), bir gün Rasûlüllah (S.A.V.) Hazretleri ile bir gazadan dönüyorlardı. Yolları bir meşeliğe tesadüf edince, Hz. Rasûlüllah:

— Ya Ebâ Zer? Bu meşelikte Cenabı Hakkın, acâib nesneleri ve hikmetleri vardır, istersen seyret, buyurdular.

Ebû Zer Hazretleri de meşeliğe girdi ve dört budaklı çok güzel bir ağaç gördü. Bir budağında çok beyaz bir gül üzerinde, kırmızı yazı ile şunlar yazılı idi: «Ben Ebû Bekrini's-Siddıyk içinim. Her kim ona -dil uzatır ise, Allahu Teâlâ Hazretlerinin laneti onun üzerine olsun.»

Hemen dönüp bunu Hz. Rasûlü Ekrem'e haber vermek murad ettiği zaman, ikinci budak:

— Gel bende de acâib nesneler müşahede eyle diye, nida etti.

Bunun üzerine onun yanına vardığı zaman gördü ki, onda da kırmızı bir gül var ve üzerinde beyaz yazı ile şöyle yazılı: «Ben Ömerü'l Fârûk içinim. Her kim O'na dil uzatırsa Allahu Tealâ Hazretlerinin laneti O'nun üzerine olsun.»

Üçüncü budağa baktığı zaman, yeşil bir gül görür ve üzerinde nurdan yazı ile: «Ben zulmen katledilen Osman içinim. Her kim O'na dil uzatırsa, Allahu Teâlâ Hazretlerinin laneti O'nun üzerine olsun.) diye yazılı idi.

Dördüncü budağa baktığı zaman, şehdane renginde bir gül var ve üzerinde yeşil yazı ile şunlar yazılı idi: «Ben Ali içinim. Her kim O'na dil uzatırsa Cenabı Hak'kın laneti O'nun üzerine olsun.»

Bu acâib halleri müşahede eden Ebû Zer Hazretleri, hemen Hz Rasûlü Ekrem'e ve diğer eshaba anlattı. Onların da hepsi bunu tasdik ettiler. (Rıdvanullahi Teâlâ Aleyhim Ecmaîn)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Bir gün Hz. Cibril, Hz. Peygamber (S.A.V.) Efendimize, üzeri örtülü bir tabak elma getirerek: «Ya Rasûlallah! Bu elmaları size çok sevgili olan eshabınıza verin.» dedi.

Hz. Rasûlü Ekrem de mübarek ellerini örtünün altından sokarak, tabak içinden bir elma çıkardı ve orada bulunan Hz. Ebû Bekrini's-Sıddıyk'a (R.A.) verdi. O da elmayı alıp baktığı zaman bir tarafında: «Bu elma kullarına şefîk ve rafîk olan Allahu Teâlâ Hazretleri tarafından, Ebû Bekrini's-Sıddıyk'a hediyedir.», diğer tarafında ise: «Bir kimse Ebû Bekrini's-Sıddıyk'a buğz ederse, o zındıktır.» yazılı idi.

Rasûlü Ekrem Efendimiz mübarek ellerini yine örtünün altından sokarak bir elma daha çıkardı ve mecliste bulunan Hz. Ömer'e (R.A.) verdi. O elmanın da bir tarafında: «Bu elma, kullarına tevvab u vehhab olan Cenabı Hak tarafından, Ömerü'l-Hattab'a hediyesidir.», diğer tarafta ise: «Bir kimse Ömer'e buğz ederse, O'nun yeri sekar isimli cehennemdir.» yazılı idi.

Cenabı Peygamber Efendimiz, mübarek ellerini, örtünün altından sokarak, bir elma daha çıkarıp Hz. Osman'a (R.A.) verdiler. O elmanın da bir tarafında: «Bu elma hannan ve mennan olan Cenabı Hak'kın Osman Bin Affan'a hediyesidir.», diğer tarafında da: «Her kim Osman'a buğz ederse, O'nun hasmı Allahu Teâlâ Hazretleridir.» yazılı idi.

Yine Rasûlü Ekrem Efendimiz, mübarek ellerini örtünün altından sokarak bir elma daha çıkarıp, Hz. Ali'ye (K.V.) verdiler. Onun bir tarafında: «Bu elma kullarına tâlib ve emrine gaalib olan Allahu Teâlâ tarafından, Ali Bin Ebî Tâlib'e hediyedir.», diğer tarafında da: «Her kim Hz. Ali'ye buğz ederse, Cenabı Hak O'nun velisi olmaz.» diye yazılı idi.

Çehâr-yâr-i Safa hazeratına tazim için, tabakta dört aded elma vardı. Taraf-ı İzzet'ten böylece hediye ihsan olunmuştu.

Bu hususta bütün mü'minlere lâzım olan, o sultanların ism-i âlîleri zikrolununca tazîm ve tekrim ile «Radıyallahu Anh ve Rıdvanullahi Aleyhim Ecmaîn» demektir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

Tâbiîn'in büyüklerinden Hz. Şu'be (R.A.) bir gün, Hasan Bin Ali (Radıyallahu anhüm) hazretlerine giderek;

— Ya İmam! Halk arasında, Çehâr-yâr-i Safa Hazretlerinin, tafdîl ve takdimlerine dâir bir takım kelimeler söyleniyor. Zât-ı âlîniz bu hususta ne buyurursunuz? der. Hz. İmam Hasan (R.A.) da: «Ey iman ile muttasıf olan mü'minler, çok zan etmekten kaçının» mealindeki ayet-i kerimeyi okur.

Zira bir kimseye çok hüsn-i zan olunduğu zaman, giderek o hüsn-i zan sû-i zanna ve bir kimseye de çok sû-i zan edilince, o sû-i zan, hüsn-i zanna dönüşdüğü çok vuku bulmuştur. Bu hususu Cenabı Hak'ka havale etmek ve kimseye sû-i zan beslememek lâzımdır. Daha sonra İmam Hasan (R.A.):

— Ey Şu'be, Hz. Ebû Bekr, Hz. Ömer ve diğer Eshâb-ı Kiram haklarında kîl u kâl'den sâkit olun ve daima iyiliklerini zikredin deyip, mübarek başlarını aşağıya eğerek, o kadar ağladılar ki, mübarek gözlerinden inci tanesi gibi yaşlar sakallarından aşağıya aktı. Ve yine mübarek başlarını kaldırıp, ceddim Rasûlüllah (S.A.V.) Hazretlerine nazil olan kitaba îman etmezler mi ki, O'nda ashâb-ı kirâ'mın nice faziletleri zikrolunmuştur. Ve ceddim hadis-i şeriflerinde: «Bir kimse benim eshabıma sövse O'nu değnek ile dövün, eğer yine söverse, tekrar dövün, üçüncü defa söverse O'nu katledin. Zira öyle kimsenin kanı size helâldir.» diye, vasiyet buyurmuşlardır. (R.A.)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Rasûlü Ekrem (S.A.V.) Hazretleri bütün insanları Din-i İslâm'a davet ederek, insanlar da hiç tereddüt ve şüphe etmeden bunu kabul etmeye başladıklarında, etraf-ı âleme ve bir takım hükümdarlara da mektub yazarak onları da İslâm'a davet etmek lâzım geldi. Bu arada Rum kayserine bir mektub yazıldı ve Dihye ismindeki sahabe ile gönderilmek münasib görüldü. Zira Hz. Dihye hüsn-i cemâl bir zat idi. Hz. Cebrail, Rasûlü Ekrem'e (S.A.V.) ne vakit beşer suretinde gelse, Hz. Dihye suretine girerek gelirdi.

Hz. Dihye nâme-i risâleti alarak Rum Kayserine götürdü. O da mektubu ta'zîm ve tekrîm ile alıp okudu ve öpüp başına koydu. Sonra erkân-ı devleti, âlimleri ve bir takım kimseleri toplattı. Yüksek bir dîvan kurarak Hz. Dihye'yi üzerine oturttu. O topluluğa:

— Mekke-i Mükerreme'de zuhur eden ve nübüvvet davasında bulunan ve bütün insanları olduğu gibi bizi de İslâm Dini'ne davet eden zattan bir mektub bir elçi geldi. Siz bu hususda ne dersiniz? diye sordu. Onlar ise, hemen bağırıp feryad ederek:

— Ey Padişahımız, Din-i Nasara'yı terk mi edelim? diyerek kabul etmeyeceklerini beyan ettiler. Kayserleri de:

Siz sakin olunuz. Zira, benim maksadım başka idi. Bir kimse sizi başka bir dine davet ettiği zaman, dininizden şüpheniz olup olmadığını tecrübe etmek idi. Sizler yine ibadet ve hizmetinize devam edin, diyerek onları dağıttı.

Hz. Dihye'nin elinden tutarak bir eve, onun içinden de başka bîr eve ve o evin çok büyük bir odası içine girdiler. Odanın içinde bir çok şemail nakşolunmuştu. Kayser:

— Ya Dihye! Bu şemailler 313 Peygamberin (Aleyhimüsselâm) sûret-i şemailleridir. Bunu Hz. İsa kendi elleri ile nakşetmiştir. Sizin Peygamberinizinki bunların içinden hangisidir? diye sordu. Hz. Dihye de şemaillere bakarak, onların içinde ayın ondördü gibi parlayan, Rasûlüllahınkini görüp: «İşte budur» deyince, Kayser: «Doğrusun ya Dihye, biz de kitabımızda böyle bulduk.» dedi.

Hz. Dihye yine bakıp, bir nûranî ve heybetli bir zatın şemailini görünce, Kayser, O'nun kim olduğunu sordu. Hz. Dihye de O'nun Hz. Ebû Bekrini's-Sıddıyk (R.A.) olduğunu söyledi. Kayser, yine O'nu tasdik etti. Kayser, Hz. Dihye'ye çok- muhabbetti ve siyaset sahibi nûranî bir zatı daha sordu. O'nun da, Hz. Ömer Bin Hattab olduğunu söyledi. Kayser, yine tasdik ederek:

— Ya Dihye! Cenabı Hak, Hz. Muhammed'e Nihayet Hz. Dihye, O'na veda ederek Medine-i Münevvere'ye geldi ve bu kıssayı Cenabı Peygambere arz etti.

Bunun üzerine Hz. Rasûlü Ekrem (S.A.V.) üç defa «Kayser gerçektir.» diye buyurdular.

Eshab-ı Kiram'ın faziletlerine nihayet yoktur. Bilhassa Çehâr-yâr-i Güzîn Hazeratı hakkında pek çok ehâdis-i nebeviyye varid olmuştur. (Rıdvanullahi Teâlâ Aleyhim Ecmaîn)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Ebû Seleme'nin (R.A.) ticareti zamanında, ücretle tuttuğu bir hizmetçisi vardı. Bir gün işi için O'nu pazara yollamıştı. Hizmetçi pazara gittiği zaman gördü ki, ölmüş bir insan çıplak olarak sokak ortasında yatıyor. Üzerinde bir kerpiç var ve bütün insanlar o kerpicin üzerine basarak geçiyorlar. Hemen geri dönüp bu hali Ebû Seleme'ye anlatıyor.

O da kalkıp pazar mahalline gider. Vardığı zaman ölünün etrafında bir takım insanlar, O'nun zühd ve salihliğinden, kimisi de ilminden methediyorlar. Ebû Seleme, hemen cenazenin techîz ve tekfinini tamamlayıp, kabrin yanına koydukları zaman, cenaze aniden dirilir ve ayak üzeri kalkarak: «Ateş! Ateş!» diye feryad etmeye başlar. İnsanların hepsi etrafından kaçışırlar. Ebû Seleme:

— Ey kişi, ateş ne demek. [Lâ İlahe İllallah de» buyurdu. Oda:

— Ey Ebû Seleme! O kelimenin bana faydası yoktur. Zira ben hayatımda Hz. Ebû Bekr ve Hz. Ömer'e buğz ederdim. Cenabı Hak, şimdi bana cehennemdeki yerimi gösterdi. Onlara buğz edenlerin halinin, benim gibi olacağını insanlara haber vermek için bana hayat verdi, deyip tekrar ruhunu teslim etti.

Hz. Peygamber (S.A.V.) in, yâr-ı gâr arkadaşına buğuz eden ebter ve câhillerin yeri, cehennem olup, ebedî azab olunmaya müstahak olacakları açıktır.

Cenabı Hak Celle ve Âlâ cümle Ümmeti Muhammedi, eshabı kirama rıdvanullahi aleyhim ecmaîn hazeratına, muhabbet edenlerden ve yevm-i kıyamette onlar ile, haşr olanlardan eyleye. Âmin! Bihürmeti Seyyidi'l-Murselîn.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE -".

Azizlerden bir kimse, ticareti zamanında acem sultanlarına mal satmıştı. Karşılığını almak için sultanın huzuruna gittiği zaman, mecliste, Hz. Ebû Bekr ve Hz. Ömer (R.A.) in haklarında konuşuyorlar! Ve bazı yakışıksız sözler sarf edildiğini duyunca, o aziz kimse huzursuz olur ve onlara cevab vermeye hazırlanır. Fakat başının vurulmasından korkarak susmayı tercih eder.

O gece rüyasında Rasûlü Ekrem (S.A.V.) Efendimiz Hazretlerini görür. Efendimiz Hazretleri Şeyhe hitaben:

— Ey kimse, Ebû Bekr ve Ömer'e kötü sözler söyleyen râfizî bu mudur? deyince. O da:

— Evet Ya Rasûlallah! Odur der.

Rasûlüllah Efendimiz Hazretleri, o azize râfizîyi katletmesini emir buyurur. Aziz: «Ya Rasûlallah, elimden gelmez.» deyince, Rasûlüllah Efendimiz azizin eline bir bıçak verip, tekrar «O'nu katleyle» buyurması ile, derhal rüfizînin başını keser ve bir korku ile uyanır.

Bu rüyayı o râfiziye söyleyip, O'nu uyarmak için evine gider. Vardığı zaman görür ki, kapı önünde bir kalabalık var ve içeriden feryad-u figan sesleri işitir. Bu hali kapıdakilerden sorar. Onlar da «Bu gece yatağında yatarken başı kesilmiş.» diye cevap verirler. Bunun üzerine hadiseyi onlara anlatır. Ve O'nun başını emr-i Rasûlüllah sebebiyle ben kestim der. Onlar da: «Doğru söylüyorsun. Zira kapıdan girm ihtimali yok iken başı kesilmiş'olarak bulmuşlar. Sakın bu sırrı kimseye ifşa etme, duyulmasın. O'nu hemen defn edelim. Zira eshab-ı kirama dil uzatanlar, dünya ve âhirette cezasını bulsalar gerektir.» dediler.

Cenabı Hak bütün mü'minlere hidayetler ihsan edip, eshabı kiraram'a dil uzatanlar ile haşreylemesin. Âmin!

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Hasan-ı Basrî Hazretleri şöyle rivayet etmiştir: Ebû Zer-i Gıfârî (R.A.) bir gün Medine-i Münevvere'de giderken Hz. Hasan ve Hz. Hüseyn (R.A.) Efendilerimize rast gelir. Ve kendisi selâm verirler. O da ta'zîm ile selâmlarını alır. Daha sonra İmam Hasan ve Hüseyin Efendilerimizden, Hz. Ebû Bekr, Hz. Ömer, Hz. Osman (R.A.) hakkında, Rasûlüllah (S.A.V.) Hazretlerinden, neler işittikleri ve faziletlerini sual eder. İmam Hasan (R.A.) buyurur ki:

— Onların faziletlerini bizden daha fazla bilen kimse yoktur. Zira bir gün validemiz Hz. Fâtıma (R.A.) ile sohbet ederken, Ceddi Pâkimiz Hz. Rasûlü Ekrem (S.A.V.), gelip üç defa: «Ya Fâtıma! Ali nerededir?» diye sordular. Validemiz de: «Ya Rasûlallah, abdest alıp mescide gitti.» diye cevap verdi. Onun üzerine: «Ya Fâtıma! Geldiği zaman Hz. Âişe'-nin hücresine gelsin.» buyurdu. Validem: «Ya Rasûlallah, Hz. Âişe'ye muhabbetin var mıdır?» diye sorunca, Efendimiz Hazretleri: «Ya Fâtıma! Bilmez misin ki, kadınlar arasında üç kimse, bana çok sevgilidir. Birisi sen, birisi annen Hatice ve birisi de ümmü'I-mü'minîn Âişe.» buyurdu.

Bunun üzerine validem Hz. Fâtıma:

— Ya Rasûlallah, erkeklerden kimleri çok seviyorsun? diye sordu. Fahri Kâinat (S.A.V.):

— O iki hayır ve faziletler sahibi, Ebû Bekr ve Ömer'i çok severim, deyince, validem ağlayarak:

— Ya Rasûlallah, Ali'yi sevmez misin? dedi. Fahri Kâinat Efendimiz;

— Ya Fâtıma! Ali benden ve ben Ali'denim. Hiç kimse, kendi nefsini metheder mi? Ya Fâtıma, sen benim eshab ve zevcelerime dil uzatan biri misin ki? diye sorunca, validem;

— Ya Rasûlallah! Buna kim cesaret eder? dedi. Efendimiz:

— Ya Fâtıma, bir kavim gelecek ve kendilerini benim ümmetimden saydıkları halde, eshab ve zevcelerime dil uzatacaklar. Ben onlardan uzağım, sen de uzak mısın? deyince, validem de:

— Uzağım Ya Rasûlallah! dedi. Ondan sonra Ceddi Pâkimiz, mübarek yüzünü bizden tarafa çevirip:

— Ya Hasan! ve Ya Hüseyn! sizler de uzak mısınız? buyurdu. Biz de:

-- Evet Ya Rasûlallah, uzağız diye cevap verdik.

Bu esnada pederimiz Hz. Ali, içeriye girdi. Ceddimiz, mübarek yüzünü, pederimize döndürdü ve:

— Ya Ali! Sen de, benim eshabım ve zevcelerime dil uzatanlardan uzak olur musun? buyurdu. Pederimiz de:

— Ya Rasûlallah, senin eshabına ve zevcelerine kimin haddine ki, dil uzatabilir? dedi. Ceddi Pâkimiz:

— Ya Ali! Bir kavim gelecek ve kendilerini senin zümrenden sayacaklar. Seni çok sevdiklerini söyleyecekler, fakat benim eshab ve zevcelerime dil uzatacaklardır, buyurdu. Pederimiz de hemen ellerini kaldırdı ve «Ya Rabbi!- Muhakkak sen her şeyi görüyor ve biliyorsun. Rasûlün de buna şahiddir ki, Ebû Tâlib'in oğlu, Hz. Ebû Bekr, Hz. Ömer ve Hz. Osman'a dil uzatanlardan uzaktır.» diye dua etti. Dua biter bitmez «Rabbiniz de sizin uzak olduğunuz kimseden uzaktır» diye hatıftan gelen nidayı, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyn (R.Aa) Efendilerimiz işitmişlerdir.

Hz. Rasûlüllah (S.A.V.) Efendimizin, eshab ve zevcelerine dil uzatan bir takım zındıkların âkibetlerî hayır olmayıp, şefâat-i Rasûlüllah ve şefâat-ı eshabtan mahrum olacaklarını Cenabı Hak tasdik edip, çehâr-yâr-ı Safa'nın faziletleri ve kerametlerine işaret buyurmuştur.

Cenabı Ebû Bekrini's-Sıddıyk (R.A.) kerime-i muhteremeleri, Hz. Âişe'yi Hz. Ömer de (R.A.) kızı Hafsa validemizi, Cenabı Peygambere akd u tezvîc etmişlerdir. Hz. Rasûlü Ekrem (S.A.V.) de, kerimeleri Ümmü Gülsüm ve O'nun vefatından sonra Rûkiye'yi (R.A.), Cenabı Osman'a (R.A.) ve gözünün nuru kızı Hz. Fâtıma'yı (R.A.), Cenabı Ali'ye (K.V.) tezvîc etmişlerdi. Bunların her biri asr-ı saadette hizmet-i vezâret ile şerefyab olup, daha sonra rutbe-i hilafet'e yükselmişlerdir. Her biri, Din-i Muhammedi'yi izhar yolunda, nice mihnet ve meşakkatler çekmişlerdir. Kimisi malını, kimisi canını ve kimisi de başını feda ederek, çok yüksek makamların sahibi olmuşlardır.

Diğer eshab-ı kiram da, Din-i İslâm yolunda nice cihadlar ederek, ekserisi şehadet şerbetini içip, cennete dahil olmuşlardır.

Bütün mü'min ve mü'minata lâzım olan, tarîk-ı ehl-i sünnet ve sîret-i eshab üzere giderek, cümlesine muhabbet besleyip ism-i âlileri zikr olunduğunda «Radıyallahü Teâlâ Anh» demektir.

Cenabı Hak yevmi kıyamette, onların şefâatlari ile bütün ümmet-i muhammedi cennet ve cemâline nail buyursun. Âmin.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKAYE

Eshabı kirâm'dan Ukayl Bin Ebî Tâlib-ki Hz. Ali'nin (R.A.) kardeşidir - bir gün Hz. Rasûlü Ekrem ile sefere çıkmıştı. Bu sefer esnasında Cenabı Peygamberin, üç tane mu'cizesini müşahede etti ve onlar, kalbindeki imanın istikrar bulmasına vesile oldu.

Birincisi:

Yolculukları esnasında Hz. Peygambere (S.A.V.) kazâ-i hacet iktiza etti, o zaman: «Ya Ukayl! Şu ağaçlara söyle, gelip bana siper olsunlar.» buyurdu. O da emr-i Risâleti ağaçlara teblîğ eder etmez, hepsi yerlerinden kalkıp etraf-ı Risâlet-penâhi'yi ihata ettiler. Def-i hacetten sonra yine yerlerine gittiler.

İkincisi:

Hz. Ukayl, son derece susamış ve harareti yükselmişti. Rasûlü Ekrem (S.A.V.) O'nun susuzluğunu anlamış ve kendisine şöyle buyurmuştu:

— Ya Ukayl! Git şu dağa benden selâm söyle, sana su versin. O da hemen gidip dağa, selâmı ve emr-i Risâleti teblîğ ettiği zaman, dağ fasih bir lisan ile: «Ey iman edenler, kendi nefsinizi ve aile efradınızı cehennem ateşinden koruyun. O cehennemin yakacağı insanlar ve taşlardır, mealindeki âyet-i kerîme'yi okuyarak, ya Ukayl, bu âyet-i kerîme Hz. Rasûlüllah'a nazil olalıdan beri, ağlamaktan bende asla su kalmamıştır, dedi.

Üçüncüsü:

— Bir gün, Rasûlü Ekrem Efendimizin (S.A.V.) önüne, bir deve kaçarak gelip ve açık bir lisan ile:

— Aman ya Rasûlallah, bana yardım et, diye feryad eder. Devenin arkasından ise, elinde yalın kılıç bir ârâbî gelir. Rasûlü Ekrem (S.A.V.):

— Ya ârâbî! Bu dertli deveden ne istersin? buyurur. Ârâbî:

— Ya Rasûlallah! Bu deveyi çok yüksek fiat ile satın aldım. Fakat bana itaat etmiyor. Onun için etinden istifade etmek istiyorum, dedi. Efendimiz Hazretleri;

— Ya deve, niçin sahibine itaat etmiyorsun? Deve ise:

— Ya Rasûlallah, ben sahibime âsî olmam. Lâkin sahibim kabilesi île birlikte, yatsı namazını kılmadan yatıyorlar. Cenabı Hak'dan bir azab gelirse, içlerinde bulunmaktan korkuyorum, der.

Cenabı Peygamber (S.A.V.), ârâbî'nin elinden tutarak, bundan sonra yatsı namazını terk etmeyeceğine dair söz alır ve deveyi de teslim ederek ârâbî'yi bırakır.

Ârâbî, kabilesine vardığı zaman, keyfiyeti ilân eder ve kabile ehli de, ondan sonra yatsı namazını cemâat ile kılmadan yatmazlar. O deveyi de, bizim azabdan kurtuluşumuza sebeb oldu diye hiç incitmezler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Salihlerden Ebû Bekr Bin Ali isimli zatın bir şeyi kaybolmuştu. Kime verdiğini unutmuş ve bir türlü hatırına getirememişti. Bir gün namaza durduğu zaman, o şeyin kimde olduğunu hatırlar ve namaz bittikten sonra kölesine:

— O kaybettiğim şey filan kimsededir, al getir, der. Köle ise:

— Efendim, nice zamandır kime verdiğinizi hatırınıza getirememiştiniz. Nasıl oldu da hatırladınız? diye sorar. O da:

— Namaza durduğum zaman hatırıma geldi, deyince, köle:

— Efendim namazda, teveccüh Cenabı Hak'ka olacak iken, siz o şeye mi teveccüh ettiniz, der.

Bunun üzerine efendi, kölesinin namaza olan bu İtikadından dolayı onu âzad eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Şeyh Ebû Hafs Ömer'den rivayet edilmiştir:

Sulehadan bir kimsenin, pek çok namaz kılmak âdeti îdi. Ebû Hasan Zâhid, bir gün o kimseye:

— Ey kişi, bunca namaz kılıyorsun, fakat namaza dahil olduğun zaman, üç şeyden hâlî değilsin. Eğer nefsini görür isen ucubtür. Eğer Rabbim görsün dersen, minnettir. Ve eğer halk görsün dersen riyadır, der. O salih kimse de:

— Ey Ebû Hasan! Bunlardan kurtulmaya çare nedir? diye sorar. O da şöyle izah eder:

— Namaza dahil olduğun zaman, Hak Celle ve Âlâ Hazretlerinin sana olan inayet ve hidayetini ve sana namaz kılmaklığı tevfîk ve takdîr ettiğini, daima hallerine, sözlerine ve kalbine nazır olduğunu, gece ve gündüz seni, rahmet, lütuf ve ihsanına ve huzuruna davet ettiğini, göklerin ve dağların, kabul etmekten korktukları Kur'an-ı Kerîm-i insan oğluna kabul ettirdiğini daima mütalâa edesin. Bunlara hamd ve şükr edip, rızâ-i ilâhiyesini isteyesin.

Her kim bu itikad ve son derece edeb ile, kalbini mâsivadan, bozuk fikirlerden ve bâtıl hayallerden muhafaza edip, Hz. Allah'a müteveccih olarak namaza durur ise, o kimse hiç şek ve şüphesiz Rabbine vasıl olur. O'nun rıza-i ilâhiyeye nail olacağı gayet açıktır, diye buyurmuşlardır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Şeyhülislâm İsmail Sabûnî'den rivayet edilmiştir ki:

Salihlerden, çok ihtiyar ve zayıf bir âbid, namaza durduğu zaman, ağzına konan sinekleri kovmazdı. Bir takını kimseler «Ey ihtiyar, namaza durunca ağzına üşüşen sinekleri niçin kovmuyor sunuz? Halbuki onları kovmanız caizdir.» derler. O da:

— Hz. Allah'ın huzurunda hizmet ve ibadet ile meşgul iken, sinekleri kovmaya haya ederim, der. Onlar:

— Öyle ise, sineklerin ısırmalarına nasıl sabrediyorsun? diye sual edince, ihtiyar:

— Ehl-i dünyadan bir kimseye 1000 sopa vurmuşlar, o da «filana şu kadar kamçı vurmuşlar asla feryad etmemiş.» diye, âr ve gayretinden, sopaların acısına sabır ve tahammül edip hareket bile etmemiş. Ben de Allahu Teâlâ Hazretlerinin huzurunda iken, bu kadarcık mihnete sabr ve tahammül ederim, belki o sabrın bereketi ile, dünya ve âhiret azabından kurtulurum, dedi.

Bunun üzerine kendisine sual soran kimselerin hepsi sustular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Nasr Bin Ahmed isminde bir beyin, gayet mahcub bir kölesi olup, başında, elinde bir taç ve belinde altun kemer olduğu halde daima efendisinin karşısında, eli bağlı olarak hizmete hazır beklerdi. Mezkûr bey, bir gün o kölenin ocağa atılmasını emretti. Köleyi hemen ocağa attılar ve bir anda yanıp helak oldu. Diğer hizmetçilerinden hiç birisi de, cesaret edip de bunun sebebini soramadılar.

Bir gün, hizmetçisinin, birisi her nasılsa beyin neşeli olduğu bir zamanda, o kölenin ateşe atılmasının sebebini sorar. Bey;

— O kölemi bütün hizmetçilerimden ve etbaımdan çok severdim Onun için hiç gözümün önünden uzak etmezdim. Fakat bir gün, kendisine muhabbetle nazar ettiğim zaman, o başkasına iltifat etmiş ve benden gafil olmuştu. Bir kimse efendisinden gafil olup da, başkasına iltifat ederse, O'nun cezası ateşte yanmaktır, dedi.

Bu kıssadan, şöyle hisse almamız lâzımdır ki; Bir kimse namaza durduğu zaman, sağına-soluna iltifat etmeyip, Cenabı Hak'ka mütevec cihette olması lâzımdır. Netekim, Rasûlü Ekrem (S.A.V.):

— Bir kimse namaza durduğu zaman, etrafına iltifat edip, huzur ve huşûu terk ederse, Hz. Allah «Ey kulum, niçin benden başkasına iltifat edersin?» buyurur. O kul, huşu ve teveccühü terk etse, yine «Ey kulum, iltifat ettiğin şey, benden hayırlı mıdır? teveccühünü bana çevir» buyurur. Ve yine gafletten uyanamayınca «Ey kulum, bütün eşyanın yaratıcısı ve besleyicisi benim. Her şeyin bana ihtiyacı vardır. Teveccühünü bana yap.» diye hitab eder.

O kul alçak dünyayı hoş görüp, mal ve evlâd sevgisini, Hz. Allah'ın sevgisi üzerine tercih ederek, nida-yı Hak ile de uyanmayıp, hakikatı bulamayınca Cenabı Hak, o kulundan yüz çevirir. O'nun kıldığı namazlar mescidin köşesinde kalır ve semaya çıkamaz. Melâike-i Kiram arasında rüsvay ve ameli de zayi olarak, azâb-ı ilâhîyeye müstehak olur.

Bu bakımdan kişi, namaza durduğu zaman, mümkün merteb huzûr ve huşu üzere, teveccühünü Hz. Allah'a döndürüp, bozuk fikirlerden ve bâtıl hayallerden sarf-ı nazar etmeye gayret etmeli ve Hak'kın rahmetine mazhar olmalıdır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

Buhara diyarında, Nasr Bin Ahmed isimli bir bey, bir cuma günü atına binerek cuma namazına gider. Mescide yaklaştığı bir sırada, kaamet sesini işitir. Hemen atından iner ve mescidin dışında, kuru yer üzerinde namaza durur. Arkadaşları her ne kadar seccade getirip orada kılmasını dilerse de o, asla iltifat etmeyip kum üzerinde namazını eda eder. Aradan bir kaç gün geçtikten sonra mezkûr bey vefat eder, O zamanın azizleri: «Bu beyin zulmü var idi, acaba Cenabı Hak nasıl muamele etti.» diyerek Allahu Teâlâ Hazretlerine teveccüh ettiler. Rüyalarında o beyi çok yüksek bir makamda müşahede ederek bu makama nasıl çıktığını sordular. Bey şöyle anlattı:

— Ruhum bedenimden ayrıldığı anda, Cenabı Hak'ka arz ettiler. Cenabı Hak ve Feyyaz-ı Mutlak Hazretleri de bana hitaben: «Sen zalim bir kimse idin. Lâkin filan gün cuma namazında atından inip benim için kuru yerde namaz kıldığın için, senin günahlarını afvettim ve rahmet-i ilâhiyeme mazhar ettim.» buyurdu. Elhamdülillah bu kadar izzet ve ikrama nail oldum, dedi. İşte bir kerre ihlas ile secde etmek, bir zalimin bunca zulmüne kefaret olup rahmet-i ilâhiyeye mazhar oluyor.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Azizlerden birisi bir gün namaz kılarken, bir hırsız gelip arkasından boynuna atmış olduğu postunu çalmış ve arkadaşlarının yanına götürmüştü. Arkadaşları ise:

— O mübarek bir zattır. Niçin O'nun postunu aldın? Sonra bize de beddua eder, götür geri ver, dediler.

O da hemen o zatın boynuna tekrar bırakmış ve namazını bitirinceye kadar orada beklemiş. Namaz bitince de gidip o zatın eline ayağına sarılmış ve yapmış olduğu küstahlık için özür beyan etmiş. Fakat o salih zat:

— Ey Adam, postumu ne alıp götürdüğünden ne de geri getirip boynuma koyduğundan haberim var. Eğer böyle yapmış isen afvettim, demiş.

Bunun üzerine o hırsız ve arkadaşları, o zatın namazda olan huşû'undan dolayı, kendileri de tevbe ve istiğfar ederek salihler arasına katılmışlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Şeyh Ebû Hafs Ömer Hazretleri ile azizlerden bir kimse, bir gün Bağdad halifesinin sarayında sohbet için toplanmışlardı. Sohbet esnasında o aziz şöyle bir hikâye anlattı:

— Hz. Osman (R.A.) zaman-ı hilâfetinde, eshabı kiramdan birisini, elçi olarak Rum kralına göndermişti. O eshab gittiği yerde çok acâib şeyler ile karşılaştı ki, onlardan birisi şu idi;

— Rum kralının karşısında güzel bir köle, çok çeşitli elbiseler ile süslenmiş ve el bağlamış bir halde duruyor. O derece kemâl-i edeb ile duruyor ki, nefes aldığı bile fark edilemiyormuş. O sahabe, birisinden kölenin diri olup olmadığını sormuş. Sorduğu kimse de şunu anlatmış:

— O güzel köle kralın çok sevdiği makbul hizmetçilerindendir. Kral O'na baktıkça ferahlanır. Hatta bir gün o köleye baktığı anda, köleyi, başkasına iltifat eder bir halde bulduğu için O'nun bir parmağını keserek cezalandırmıştı. Yine bir gün O'na nazar ettiği zaman, kölenin başkasına iltifatını görünce, bir parmağını daha kestirdi. O günden beri köle asla başkasına iltifat etmez ve öyle edeb ve haya üzere durur ki, teneffüs ettiğini bile kimse anlayamaz.

O sahabe de Hz. Osman'ın (R.A.) yanına döndüğü zaman gördüğü bu acâib hali hikâye edince, Hz. Osman Efendimiz buyurdu ki:

— Bir kimse kendisi gibi bir mahlûkun rızası için bu mertebe edeb ve haya üzere durur ve hareket etmezse, bir mü'min namaza durduğu zaman Hâlık'ını görür gibi mülahaza edip, kemâl mertebe huzû ve huşu üzere kalbini mâsivadan temizleyip teveccühünü yalnız Hak Celle ve Âlâ Hazretlerine döndürmesi lâzımdır, diye eshabı kirama vaaz ve nasihat buyurmuşlardır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

İmam Zeynelâbidin (R.A.)in bir harpte takdir-i ilâhî olarak, ayağına bir ok saplandı. Demiri ayağında olduğundan, son derece zahmet ve ıztırâb veriyordu. Cerrahlar gelip çıkarmak için uğraştılar ise de çok acı verdiği için çıkaramadılar. Hz. İmam'ın ailesi «Sabredin, namaza durduğu zaman çıkarırsınız, o zaman acı duymaz.» dedi. Cerrahlar bir müddet beklediler. Nihayet Hz. İmam namaza durdu. Cerrahlar da ayağını yarıp, demiri çıkardılar. Hz. İmam namazdan sonra:

— Elhamdülillah, ayağımın acısı gitti, sebebi nedir? diye sordu. Ailesi ise «Siz namaz kılarken cerrahlar demiri çıkardı» deyince, Hz. İmam:

— Vallahi'l-Azîm asla duymadım, buyurdular.

İşte O'nun namazdaki huzû ve huşûu bu derece idi. (R.A.)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Nakledilir ki: Bir gün Rasûlüllah (S.A.V.) Hazretlerine bir ârâbî gelerek:

— Ya Rasûlallah! Ben bir günah işledim. Şer'i şerife göre bana had lâzım geldi. Cezamı dünyada verin, zira âhiret azabına tahammül edemem, der.

O esnada öğle namazı vakti olduğu için, Hz. Bilâl (R.A.) ezan okuyordu. Namazı kıldıktan sonra Hz. Rasûlü Ekrem mübarek sırtlarını mihraba dönüp eshâb-ı kirama sohbet etmeye oturdu. O ârâbî, ayağa kalkarak meselesini, yine ifade etti. Hz. Rasûlü Ekrem (S.A.V.):

— Ya kişi, bu namazı bizim ile kıldın mı? diye sordu. O da: «Evet Ya Rasûlallah» dedi. «Öyle ise Hak Sübhanehu ve Teâlâ Hazretleri, senin günahını efvetti ve tevbeni kabul etti,» buyurdular. Eshâb-ı Kiram:

— Ya Rasûlallah! Namaz ile günah afvolur mu? diye sual ettiler. Hz. Fahri Âlem Efendimiz de: «Beş vakit namaz günahları yıkayıp temizler» buyurdular. Ve yine «Ey eshabım! Sizlerden birinizin evinin önünden, bir ırmak aksa ve günde beş defa o ırmakta yıkansa, gövdesinde kir kalır mı?» buyurdular. Eshâb: «Hayır ya Rasûlallah!» dediler, öyle ise bir kul, beş vakit namazı kılmak ile, günde beş kerre Hak'kın deryasına girer. On'da nasıl günah kalır? diye buyurdular.

Böyle olunca mü'minlere lâyık vacip olan bir vakit namazı kazaya bırakmayıp, vaktinde edasına gayret etmektir. Ümid edilir ki, kıyamet gününde o namazlar derdine derman olup, şefâat-ı rasûlüllah'a nail olur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Hazreti Şeyhden rivayet edilmiştir:

Azizlerden birisi, daima bir arkadaşına ziyarete gider ve evinde misafir olarak kalırdı. Hane sahibi de her defasında kendisine av eti ikram ediyordu. Bir gün yine misafir olarak gittiğinde, başka şeyler ikram edilir ve ev sahibine:

— Her zaman bana av eti ikram ederdin, bugün başka şey ikram etmene sebeb nedir? diye sorar. Ev sahibi de şöyle anlatır:

Benim âdetim daima av yapmaktır. Bir gün yine su içerisine tuzağımı kurmuş ve bir yere gizlenmiştim. Biraz sonra yanında üç tane yavrusu olduğu halde bir âhû geldi. Su içmek için suya yaklaştığı zaman tuzağı görünce, içmekten vazgeçip gittiler. Ertesi gün tekrar geldiler. Fakat tuzağı görüp yine içmeden gittiler. Üçüncü gün geldiklerinde, susuzluktan ayakta duracak halleri kalmamıştı. Yine su içmek için yaklaştıkları zaman tuzağı gördüler. Fakat bir türlü cesaret

edip yaklaşamıyorlardı. Suyun etrafında dolaşmaya başladılar. Başka bir su da bulamayınca, âhû yüzünü semaya doğru kaldırdı ve gözlerinden yaşlar aktığı halde tazarrû etmeye başladı. Bir müddet sonra, bulutlar peyda oldu, gök gürleyip şimşekler çakmaya başladı ve o derece yağmur yağdı ki dereler ve göller dolup taştı. Âhû ve yavruları da sulanıp gittiler. Ben de, bir hayvanın dergâh-ı izzette duası kabul olduğu halde, insan olan niçin gafletten uyanmaz, diyerek o günden sonra avlanmayı bıraktım, diye hikâye etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Hulefâ-i Râşidîn zamanında, Mekke-i Mükerreme'de bir defa gayet kuraklık olup, Mekke ehli yağmur duasına çıkmışlardı. Fakat yağmur yağmamıştı. Abdullah Bin Mübarek Hazretleri: «Bu insanların içinden çıkıp, tenha bir yerde dua edeyim, belki dergâh-ı izzette kabul olur.» diyerek, Mekke-i Mükerreme'den çıkıp bir mağaraya girer ve dua ile meşgul olmaya başlar. O esnada mağaradan içeriye siyahî bir arap girip iki rek'at namazdan sonra şöyle dua ve tazarrûda bulunur:

— Ya Rabbî! Senin kulların üç gündür rahmet duasına çıkıyor ve senden yağmur istiyorlar. Sen ise henüz ihsan etmedin. Sen yağmur yağdırıncaya kadar başımı secdeden kaldırmayacağım.

Bunun üzerine hemen yağmur yağmaya başlar ve o da secdeden kalkarak, mağaradan çıkıp gider. Abdullah Bin Mübarek de O'nu takib etmeye başlar. Nihayet o arap Mekke-i Mükerreme'de yüksek bir kapıdan içeriye girer. O da kapının önünde beklemeye başlar. İçeriden çıkan birisine bu evin kime âit olduğunu sorunca, bir esircinin evi olduğunu öğrenir. Sonra esirciyi çağırarak:

— Bir esir almak istiyorum. Bütün esirlerini bana göster, der. Esirci de hepsini gösterir. Fakat o arabı esirlerin içinde göremeyince, esirciye o arabın nerde olduğunu sorar. Esirci de:

— Evet öyle birisi vardır, fakat çok tembeldir, işe yaramaz der. O da getir bir bakalım, deyince arabı getirir. Abdullah Bin Mübarek arabı görünce:

-— Olsun bu benim işime yarar, fiatı nedir? diye sorar. Esirci:

— Ben 20 akçeye aldım fakat 10 akçe bile etmez der. Abdullah Bin Mübarek, 20 akçeye alır ve evine getirir. O arab:

— Ey Abdullah Bin Mübarek! Sen beni niçin aldın?

— Sen benim ismimi nereden biliyorsun?

— Dostlar birbirini bilir.

Arab abdest alıp namaz kıldıktan sonra, başını secdeye koyar. Abdullah Bin Mübarek de acaba ne diyor diyerek O'na yaklaştığı zaman, secdede şöyle söylediğini duyar: «Ey sırlar sahibi, hakikaten sır zahir oldu. Bundan sonra bana hayat gerekmez.»

Arabın secdede biraz fazla kaldığını görünce, O'nu hareket ettirmek ister. Bir de anlar ki, arab ruhunu teslim etmiştir. Hemen teçhiz ve tekfinini görüp defn eder. O gece rüyasında, Hz. Rasûlü Ekrem Efendimizi görür. Sağ tarafında haybetli ve nûranî yüzlü bir zat ve sol taraflarında da o arab vardır. Hz. Rasûlü Ekrem Efendimiz:

— Ya Abdullah! Allahu Teâlâ Hazretleri seni hayır ve ihsan ile mükâfatlandırsın. Çünki sen bizim sevdiğimize hizmet ve ihsan ettin, buyurdu. Abdullah Bin Mübarek:

— Ya Rasûlallah! Bu kul zât-ı âlilerinizin sevdiği midir? deyince, Efendimiz:

— Evet, bizim sevdiğimiz bir kuldur. Hatta İbrahim Halîlullah'ın da sevdiği bir kuldur, deyip sağ tarafındaki zatın Cenabı Halîlullah salavatullahi ala nebiyyina ve aleyh hazretleri olduğunu işaret buyurdular.

Uyandığı zaman, öyle bir hizmetçi ile bulunduğu için Cenabı Hak''ka şükreder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Haccac Bin Yusuf zamanında aziz bir kimsenin bir miktar borcu vardı. Borcunun ödenmesinde yardımcı olması dileği ile, Haccac Bin Yusuf'un sarayına gider. Vardığı zaman Haccac'ı secdede ağlar bir vaziyette bulunca «Bu da benim gibi âciz bir kul imiş. Ben de O'nun iltica ettiği zattan isterim.» diyerek geri döner. Haccac başını secdeden kaldırdığı zaman hizmetçiler, bir aziz zatın gelip gittiğini haber verirler. Bunun üzerine Haccac, o zata haber gönderir ve getirterek, niçin gelip gittiğini sorar O da:

— Bir miktar borcum vardı. Huzursuz olduğum için, ödemekte bana yardımcı olmanız niyeti ile gelmiştim. Fakat sizi de dua ve secdede gördüğüm zaman, bu benim gibi âciz imiş. Ben de Rabbimden isterim diye düşünerek dönüp gittim, der.

Bunun üzerine Haccac O'na 1000 dirhem gümüş ihsan edip: «Bunun 500 dirhemini borcuna ver. 500 dirhemini de ehl-i iyâline nafaka et ve bunu Cenabı Hak'tan bil, Haccac'dan bilme.» diyerek o azizi uğurlar.

O zat da çok memnun olur ve Cenabı Hak'ka hamd ve şükürler eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Şeyh Ebû Ömer Mâzinî Hazretlerinden rivayet edilmiştir:

Küfe salihlerinden bir kimsenin hayli borcu vardı ve bu yüzden borçlulardan kaçarak evine gizlenir ve dışarıya çıkamazdı. Bir gece çok muztarib olup:

— Niçin böyle evimde oturuyorum. Malım da yok ki satıp borcumu ödeyeyim. En iyisi mescide gidip Hz. Allah'a dua ve tazarrûda bulunayım. Umarım ki duamı kabul buyurur ve borcumun edasını kolaylaştırır, diyerek evinden çıkar ve mescide varır. Namaz kılar, dua ve iltica etmeye başlar.

O gece, Kûfe'nin çok zengin zatlarından bir Hâce, rüyasında, Allahu Teâlâ Hazretlerini görür ve kendisine: «Bizim dergâhımızda bir kimse var, borcundan şikayet ediyor. O'nun borcunu öde.» diye, hitab-ı izzet gelir. Hâce uyanır ve abdest alarak iki rek'at namaz kılar, niyet eder ve tekrar yatar. Yine evvelki gibi görür. Bu vaziyet üç defa aynen tekerrür edince, rüyanın rahmanı olduğuna asla şüphesi kalmaz. Hemen devesine biner ve «Ya Rabbî, o kimseyi sen bana göster.» diyerek yola çıkar. Deve o kimsenin olduğu mescidin kapısına gelir ve durur. Hâce, o salih kimsenin içeriden ağlayıp yalvarmasını işitince, mescide girer ve:

— Ey kimse, Cenabı Hak duanı kabul etti, başını secdeden kaldır, der.

O da başını secdeden kaldırır. Bunun üzerine Hâce O'na 100) dirhem gümüş vererek «Borcunu ver ve kalanı da nafaka et. Eğer biterse, ben filan yerdeyim gel tekrar iste.» der. O kimse de:

— Ey Hâce! Eğer daha ihtiyacım olursa sana gelmem, sana benim borcumun ödenmesini emreden zata müracaat ederim, der ve o dirhemleri alarak Cenabı Hak'ka çok şükürler eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKAYE

Hacca Bin Yusuf, Hasan-ı Basrî Hazretlerini görmek üzere Basra'ya gitmeye niyetlenir. Bu haber Buhara tarafına da yayılır. Basra halkı O'nun geleceği için çok mahzun bir halde, bir yere toplanırlar. Şayet o gelecek olursa, O'nunla mukatele yapmaya izin almak üzere Hasan-ı Basrî Hazretlerine gelirler. O da:

— Eğer siz Haccac'ı yeneriz zannediyorsanız, Cenabı Hak'kın dünyada Haccac gibi ne zâlim kulları vardır. Haccac'dan daha zâlimini musallat edip, yine sizi terbiye eder, diye buyurur. Basra ahalisi ise: «Buna çare nedir?» diye sordukları zaman, Hasan-ı Basrî Hazretleri:

— Evlerinize gidin, malınız içinde haram var ise çıkarıp sahibine verin, sahibini bulamaz iseniz, o malı mescidlere götürün ve sahibinin hayırı için, fakirlere tasadduk edin. Evlerinizde nikâhsız kadın var ise çıkarın. Nikâh mümkün olanı nikâh edin. Ve Cenabı Hak ile aranızda olan günahlara da tevbe edin. Mescidlerde kıbleye karşı oturarak Kur'an-ı Azîmüşşan okuyun. Umulur ki, Cenabı Kaadir-i Kayyûm bu belayı kaldırır.

Bunun üzerine Basra ahâlisi, O'nun emirlerini yerine getirir ve Kur'an-ı Kerîm okumaya başlarlar. Nihayet bir de müjdeler gelir kî, Haccac, Basra'ya gelmekten vazgeçmiş. Hasan-ı Basrî Hazretleri:

— Ben O'nun geri döneceğini biliyordum, deyince, insanlar «Nasıl bildiniz?» diye sorarlar. Şöyle der:

— Bir kul ki, sizin işlediğiniz ameli işleyip de, Cenabı Hak'ka dua ve iltica ederse, duası kabul ve belâsı def olur, buyurmuşlardır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKAYE

Şeyh îshâk Hazretleri bir köye giderken, yolda salih bir derviş ile karşılaşır. Derviş: «Sübhanallah! Biz zatınıza dua ettirmek için geliyorduk, burada tesadüf ettik.» deyince, Şeyh Hazretleri:

— Sizlere ne oldu ki, dua ettirmek üzere bana geliyordunuz, der. Derviş:

— Sultanım, emîrimiz bize iki köle emanet etmişti. Bir kere kaçtılar, Cürcan vilâyetinde bulduk. Bu defa yine kaçtılar. Eğer bulunmazsa, hepimizi öldürecek. Şeyh Hazretleri hemen bineğinden iner ve iki rek'at namaz kılarak, dua etmeye başlar. Biraz sonra kölelerin bulunduğuna dair haberci gelir.

Şeyh İshâk Hazretlerinin hizmetinde olan derviş:

— Efendim, bunca zamandır hizmetinizde bulunuyorum. Hiç kusur etmeden daima rızanızı tahsil etmeye gayret gösterdim. Kıldığınız şu iki rek'at namaz ile yaptığınız duayı, bu fakire de öğretin de, bir hacetim zuhur ettiğinde, benim de duam hemen kabul buyurulsun," der. Hazreti Şeyh ise:

— Ey derviş, bu duanın kabulü, şimdiki kılınan iki rek'at namaz için olmayıp belki 30 seneden beri nefsimi haram lokmadan muhafaza ile kılınan namaz içindir, buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Hz. Şeyh Ebû Hafs Ömer'den rivayet edilmiştir:

Bir yiğit daima: «Ya Kadîmü'l-İhsâni İhsânüke'l-Kadîm» diye dua edermiş. Salih bir zat da O'na, neden daima bu dua ile meşgul olup, başka zikir ve dua etmediğinin sebebini sorar, Yiğit ise şöyle anlatır:

— Ben her ne zaman bir yerde, sünnet ve düğün cemaati olsa, kadın elbiseleri giyer ve o cemaata giderek, kadınları seyrederdim. Bir gün emırimizin kızı gelin olmuştu. O'nun da düğününe gittim ve kadınları seyrederken, o evde beyin çok kıymetli bir mücevheri kayboldu. Orada bulunan bütün kadınları bir yere topladılar. Ve hepsini soyarak aramaya başladılar. Sıra bana yaklaşmıştı. Eğer sırrım meydana çıkarsa halim ne olur diye korkudan «Ya Kadîmü'l-İhsâni îhsânü-ke'l-Kadîm» diye dua etmeye başladım. Ve ya Rabbî, eğer bu günahkâr kulunu bu tehlikeden kurtarırsan, bundan sonra böyle bir günah işlemeyeceğime tevbe-i nasûh ile tevbe olsun, diyerek Cenabı Hak'ka söz verdim. Tam sıra bana geldi ve soymaya başlayacakları bir anda «Cevher bulundu, kimseyi aramayın» diye bir ses duyuldu, İşte ben de o dua sayesinde büyük bir tehlikeden kurtuldum.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Hz. Musa Aleyhisselâm, bir gün Tur Dağına münâcâta giderken bir kimseye tesadüf eder ki, ellerini kaldırmış dua ediyor. Münâcâttan dönerken de aynı zatın halen dua ile meşgul olduğunu görünce: «Ya Rabbî, bu kulun duayı uzattı. İstediğini ihsan buyurun» diye Cenabı Hak'ka niyazda bulunur. Taraf-ı İzzetten:

— Ya Musa! O kulum ellerini kaldırıp göklere yetiştirse bile, duasını kabul etmeyeceğim. Zira malının içinde dört dirhem haram gümüş vardır, diye hitab olunur.

Hz. Musa Aleyhisselâm, o kimseye nasihat ederek: «Eğer malının içindeki haramı çıkarırsan, duan kabul olunur.» buyurur.

Ya Rabbî! Bizlere helâl ve temiz rızıklar ihsan eyle. Âmin.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

Bayezid-i Bestâmî Hazretleri buyurmuşlar ki:

Hak Celle ve Âlâ Hazretlerini, kemâl-i tevhîd ve hakîkat-i irfan üzere bileliden beri, hiç bir dua etmem. Ancak sırrıma «Lebbeyk, lebbeyk lâ ene beyne yedeyke» nidası gelirse, ederim.

Demek oluyor ki bu, kalb-i şeriflerinin tam olarak mazhar-ı Hak'ka; kavuştuklarına işarettir. (K. S.)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Abbasî halifelerinden Haran Reşid'in, salih bir ihtiyar komşusu olup çok fakir idi. Küçücük çocukları da bulunan bu zatın, yiyecek bir şeyleri de kalmadığı için çocuklar aç kalmışlardı. Bir gece her nasılsa çocuklar uyuyunca o ihtiyar gecenin yarısında kalkar ve iki rek'at namaz kılarak «Ya Rafîku, irfek bina» diye dua eder.

Harun Reşid de rüyasında şöyle bir ses işitir: «Ya Harun! Sen tok yatıyorsun, komşun, çocukları ile beraber aç yatıyor.»

Bunun üzerine hemen kalkar ve mutfakta yiyecek ne mevcud ise hepsinden birer tane alarak, o komşusuna götürür. İhtiyar henüz duasını tamam etmeden, ailesi kalkıp o yiyecekleri alır ve Allahu Teâlâ Hazretlerine şükür secdesine kapanır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Ebû'l-Kaasım Kuşeyrî Hazretlerinden rivayet edilmiştir:

Merhum Sultan Mahmud'un, Ulvî isminde bir adamı olup, O'nu bir iş için Bağdad'a göndermiş. O kimse de Şeyh Şiblî Hazretlerinin dervişlerinden bir Şeyhin sohbetinde bulunmak niyeti ile o geceyi Bağdad'da geçirir. Semiz bir tavuk satın alır ve o zat ile beraber yeriz diye niyetlenir. Fakat tavuğu pişirdiği zaman, tamah ederek yalnızca yemek arzusu ile kendi odasına götürür ve şeyhin yanına gitmektense vazgeçer.

Tavuğu önüne koyup yemek üzere iken, tencerede kalan bir miktar eti almak için yerinden kalktığı sırada bir kedi görür. O kediyi kovalamak için arkasına düşer. Tam o esnada bir köpek gelir ve tavuğu aldığı gibi kaçar. O da arkasından bakakalır.

O zaman, evvelki niyeti ile amel etmediğine çok pişman olur. Ertesi gün Şeyhin yanına gider ve hadiseyi anlatır. Şeyh de:

— Bir kimse, meşâyih ve ulemânın kadrini ve hürmetini bilmezse Cenabı Hak O'na bir köpek musallat edip, O'na eza eder, buyurur.

Bu bakımdan bir kimse dünya ve âhirette izzet ve hürmet istese, meşâyihe ve ulemâya tazîm edip, onların rızalarını tahsil etme gayreti göstermelidir.

* * *

İKİNCİ HİKÂYE

Horasan beylerinden Emîr İsmail Bin Ahmed zamanında, Muhammed Bin Nasr isminde bir âlim ve fakîh kimse, bir işi için Emrin yanına gider. Emîr O'nu görür görmez hemen ayağa kalkar, çok izzet ve hürmet gösterir ve ihtiyacını giderir. O âlim gittikten sonra Emrin kardeşi:

— Ey birader, beyliğin namını ve şanını ayağa düşürdün. Ayıp değil midir ki, bir emîr hükmü altındaki bir kimseye ayağa kalkar. Bunu duyanlar ne derler, deyince Emîr İsmail de:

— Ben O'nun ilim ve faziletine hürmet ettim. Âlim ve fâzıllara hürmet vacibdir, diye cevap verir.

Emir o gece rüyasında Hz. Fahri Âlem Efendimizi görür ve şu hitaba mazhar olur: «Ya Emîr İsmail! O ehl-i ilme hürmetin sebebi ile, Cenabı Hak, beylik namını 100 seneye kadar senin evlâdından kaldırmayacaktır. Kardeşin de senin bu tazimine karşı çıktığı için O'nun evladlarına da beylik nasib olmayacaktır.

Uyandığı zaman bu rüyayı asrın âlimlerine anlatınca, o günün tarihini bir yere kaydettiler. Hakikaten Emîrin evladına 100 yıl daha emirlik nasib oldu. Lâkin kardeşi, çok geçmeden helak oldu ve evladından da hiç kimseye emirlik nasib olmadı.

Şimdi bu kıssadan hisse şudur ki; Şer'i şerif ile âmil olan, ulemâ, fudelâ, sulehâ ve meşâyihi izama herkesin hürmet ve izzet etmesi lâzım gelir. O zaman dünya ve âhirette aziz olunur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Şeyh Bâyezid-i Bestâmî Hazretleri bir gün mübarek ayakları ağrıdığı için, bir miktar uzanmıştı. Edebsiz bir kimse de gelerek Hz. Şeyhin ayağı üzerinden atlayıp geçer. Bunu gören şeyhin dervişi:

— Ey Adam! niçin öyle yaptın. Ayağının üzerinden geçtiğin kimse Hz. Bâyezid'dir, der. O kimse de: — Dervişi azarlamak yolunda, kim olursa olsun diyerek bir takım uygunsuz sözler de sarf eder ve oradan uzaklaşır. Fakat çok az bir zaman sonra hastalanır ve ayakları kararmak sureti ile helak olur gider.

Ulemâ ve meşâyihi tahkir edenler, dünyada böyle olunca, âhiretteki hallerini ancak Hz. Allah bilir. Cenabı Hak cümleye hidayet ve gayetler edip, meşâyihe muhabbet edenlerden eylesin, Âmin.

* * *

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Ezvac-ı Mutahharat'tan Ümmü Habîbe (R.A.) validemiz Ebû Süfyan'ın kızı idi. Pederleri önceden henüz müslüman olmamıştı ve Mekke-i Mükerreme'de oturuyordu. Rasûlüllah Efendimiz Hazretleri de Medine-ı Münevvere'ye hicret ettiği için, aradan 10 yıl geçmişti ki, Ebû Süfyan kızını görmemişti. Bir gün görmek üzere, Medine-i Münevvere'ye gider ve hücre-i saadete girer. Kızının Hazreti Rasûlüllah için döşemiş olduğu yere oturmak ister. Kızı:

— Ya baba, o yer Rasûlü Ekrem Hazretlerinindir, diğer yere oturunuz, der. Ebû Süfyan:

— Ey kızım, bizim evimizdeki döşemeleri bilmez misin?

— Bilirim, fakat bu ona kıyas olmaz, zira makam-ı Rasûlüllahtır. O'na olan hürmet senin zannettiğin gibi değildir, deyince Ebû Süfyan darılarak çıkar gider.

Rasûlü Ekrem Efendimiz Hazretlerinin yüksek âdeti îdi ki, yatsı namazını kılmadan hâne-i saadete gelmez idi. Namazdan sonra hânelerine teşrif ettikleri zaman Ümmü Habîbe, hadiseyi ifade eder. Rasûl-ü Ekrem Efendimiz Hazretleri sabah namazına teşrif ettikleri zaman «Yakında Allahu Teâlâ Hazretleri sizinle ve sizden, aralarında adav edenlere, iman müyesser edip, muhabbet üzere kılar.» mealindeki âyet-i kerîme nazil olur.

Bunun üzerine Rasûlüllah (S.A.V.) Hazretleri:

— Gidin Ümmü Habîbe'ye selâm ve müjde verin. Nübüvvet mertebesinin kadrini bilip, tazım ve tekrîm ettiği için, Cenabı Hak babasına iman ve ma'rifet ile ihsan eyledi, buyurdular.

Aradan çok geçmeden, Ebû Süfyan ve O'na tabî olanlar hep birlikte iman ile müşerref oldular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Benî Ümeyye halifelerinden Abdülmelik Bin Mervan, bir gün hanesine girdiği zaman, Mushaf-ı Şerifin üzerinde, Hz. Muâviye'nin mektubunu görünce hazine memuruna:

— Mushaf-ı Şerifin kadr u hürmetini böyle mi bilirsiniz ki, üzerine başka şeyler koyarsınız, diyerek O'nu azarlar.

Nihayet Abdülmelik vefat eder. Evliyadan bazı kimseler, hali muttali olmak üzere, ruhuna teveccüh ederek: «Ya Abdülmelik! Rabbin sana ne etti?» diye sorarlar. O da:

— Ruhum bedenimden ayrılır ayrılmaz, melâike-i kiram ruhuı Cenabı Hak'ka arzettiler. Taraf-ı izzetten: «Yâ Abdülmelik! Sen fâhiş bir kimse idin. Lâkin bir gün hazinene girdiğin zaman, bizim kelâmımıza etmiş olduğun tazîm sebebi ile seni afveyledim.» buyuruldu, diye cevap verdi.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

Bir mecûsi, oğlu ile beraber ramazan ayında çarşıda gezerlerken, oğlu bazı şeyler yemek ister. Babası: «Oğlum bilmez misin, bu ay ramazan'dır.» der. Oğlu:

— Ey baba, bu ayın hürmeti müslümanlaradır, bize değildir, deyince babası:

— Müslümanlar bilhassa bu aya tazîm ederler. Bize de müslümanlara tazîm etmek vacibdir, der.

Bundan dolayı, bir zaman sonra Cenabı Hak, mecûsi ile oğlunu şeref-i iman ile müşerref kılmıştır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Bir gün Hz. İsa Aleyhisselâm, eshabı ile beraber seyahat ederken, bir kimse gelip onlara katılır. Hz. İsa'nın eshabından birisi o kimseye «Ey fâsık ve bâtıl kimse, senin benimle yoldaş olmaya hakkın yoktur, bizden uzak ol.» deyince, o kimse çok mahzun olur ve ettiği fıska son derece pişmanlık duyar. Bunun için, Hz. İsa'dan ayrılacağına üzülürken, taraf-ı izzetten Hz. İsa'ya;

— O fâsık kimse ile, O'nu men eden arkadaşına dua etmelerini söyle, dualarını hemen kabul edeceğim, diye vahiy nazil olur.

Hz. İsa Aleyhisselâm da o iki kişiye olan vahyi tebliğ eder. Men eden kimse:

— Ya Rabbî, şu fâsık ile beni, dünya ve ahirette bir arada bulundurma diye dua eder. O fâsık kimse de:

— Ya Rabbî, bana tevbeyi müyesser edip, Hz. İsa ile beni, dünya ve ahirette bir eyleyip ayırma, diye duada bulunur.

Bunun üzerine Hak Celle ve Âlâ Hazretlerinden:

- Ya İsâ! O fâsık kimsenin tevbesini kabul ettim, seninle beraber cennete girse gerektir. O'nu men eden ise, o müslümana hürmeti terk ettiği için, seninle birlikte bulunamayacak ve cehenneme dahil olacaktır, diye vahyi ilâhî geldi.

Bu kısadan hisse şudur ki; Cenabı Hak'kın mahlûkâtının her birine hakaret ile bakmaktan ve hafife almaktan kaçınmak ve bir kimsenin ayıbını görmeyip, kendisini herkesten aşağı görmekle, rızâ-i ilâhiyeyi tahsîl eylemektir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Rasûlüllah (S.A.V.) Hazretleri bir gazadan dönerken, Medine-i Münevvere'ye vasıl olmuşlardı. Medine kapısında Felâş Bin Süveyd isminde bir kimse, gazadan gelen eshâb-ı kiram hazeratını istihza edip hafife alarak, bazı sözler söylemişti. Hemen o anda inen bir âyet-i kerîme mucibince, o istihza eden kimse mürted oldu ve küfür üzere ölüp gitti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

Belh padişahının oğlu biraz dolaşmak kasdı ile çıkıp gezerken bir bahçeye rast gelir. Bahçenin sahibi çok ihtiyar bir mecûsi olup fidan dikmekle meşgul olduğunu görünce:

— Ey ihtiyar, bunları dikiyorsun, halbuki sen çok ihtiyarsın. Bu fidanların yemişlerini yemeğe ömrün vefa etmez, der. İhtiyar:

— Efendim, dikmişler yedik, dikeriz yerler, belki ben de yerim, der

Şehzade o fidanların yemişlerinden yiyemezsin diye talakına yemin eder ve oradan ayrılır. Aradan uzun seneler geçer, şehzade padişah olur ve o yeminini unutur. Bir gün bilmeyerek yine o bahçeye gider. Fakat bahçede çok değişiklik olmuş ve fidanların hepsi yetişerek meyve vermeye başlamışlar. Padişah bahçenin içinde bulunan güzel köşkte bir müddet oturur. Bahçivan da bahçedeki her türlü meyveden toplayarak, padişaha ikram eder. Padişah, o bahçivan ile beraber yemek isteyince, bahçivan padişahı tanımadığı halde «Efendim bu bahçenin yemişlerinden yemek bana helâl değildir.» der. Padişah:

—Ne acâib şey, bu senin malın değil mi? dîye sorunca, bahçivan şöyle anlatır:

— Bir zaman şehzade gelip, bu fidanların yemişlerinden yiyemezsin diye talakına yemin etmişti. Ben de fidanların meyvesine yetiştim. Eğer yersem onların arasında talak vaki olur ve birbirine haram olurlar. Onun için yemem, der. Padişah:

— Ey ihtiyar, o şehzade benim. Sen ki bu derece ahdine vefa edip benim yeminimin hürmetini bildin ve muhafaza ettin. Seni kendim vezir eyledim, deyince, ihtiyar mecûsi de:

— Ey padişahım, padişah müslüman, vezir mecûsi olmak lâyık değildir, deyip iman ile müşerref olur. Cenabı Hak Celle ve Âlâ Hazretleri de, padişahın yeminine hürmet sebebi ile nice yıllar daha ömür ihsan ederek sıhhat ve afiyetle yaşar. Hem şeref-i iman, hem de vezaret makamını ihsan eder.

Mü'min bir kimse, mümkün olduğu kadar müslüman kardeşlerinin ahid ve yeminini muhafaza ve himaye eder ise, dünya ve âhirette izzete nail olur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Ammarî (R.A.) Hazretlerinden rivayet edilmiştir;

Mekke-i Mükerreme'de hacılardan bir kimse, kıymetli bir yüzüğünü bir bakkala emanet olarak bırakır. Bakkal yüzüğü evine götürdüğü zaman, ailesi yüzüğe meyi ve tama edip, efendisine yüzüğü o kimseden satın almasını söyler. Bakkal da:

Bize emanettir, belki satmaz, satarsa da çok fiat ister, der ise de kadın bir türlü teselli olmaz ve efendisine: «O emaneti istediği zaman inkâr et.» diyerek, her nasılsa kocasını kandırır. Nihayet hacılar dönüp gelmeye başlarlar. Yüzüğün sahibi de gelerek bakkaldan emanetini ister. Bakkal ailesinin sözüne uyarak, yüzüğü inkâr eder. O kimse çok İsrar etmesine rağmen asla fayda vermez ve:

— Ey bakkal bu anda şahidim yoktur, gel seninle Beyt-i Şerifin örtülerine yemin edelim, der

Bakkal da nakıs olan kadına uyduğu gibi, gidip yemin ederler. O kimse de bakkalın, yalan yere yemin ettiğine muttali olmak üzere bir müddet daha orada bekler. Nihayet bir gün sonra bakkalın dükkânına gider. Fakat kapalı görünce sorar ve öldüğünü söylerler. Bunun üzerine doğruca bakkalın evine gider ve kapıyı çalar. Bir kadın çıkıp ne istediğini sual edince, bakkalı görmek istiyorum der. Kadın ise: «Bakkal öldü.» der. O kimse, cenazesini görmek istediğini söyler. Kadın yine: «O'nun görülecek hali yoktur ki, göresin.» der. O kimse çok İsrar eder ve nihayet O'nu görür ki, yanmış ve kül olmuş. Ailesinden bunun nasıl olduğunu sorduğu zaman kadın:

— Bu gece elinde çıra ile evin içinde dolaşırken bir parmağı tutuştu. Onu kesip attı. Fakat ateş eline ve oradan da gövdesine sirayet ederek böyle helak oldu, diye anlatır.

O kimse ve diğer hacılar anlarlar ki, Hak Teâlâ Hazretleri, bakkalı yalan yere yemin ettiği için helak etmiştir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Ebû Nasr Semerkandî'den rivayet edilmiştir:

Hz. Musa Aleyhisselâm, bir gün münacatından dönerken taraf-ı izzetten: «Ya Musa! Benim dostlarımdan birisi vefat etti. O'nu gusl ederek, techîz ve tekfinini görüp defneyle.» diye vahyi

ilâhî geldi. Musa Aleyhisselâm, kavmine gittiği zaman üç defa «Sizden salih bir kimse öldü mü?» diye sordu. Kavmi de:

— Salih bir kimse ölmedi. Lâkin bir fâsık kimse vardı o öldü. Dinimizde O'nun gusl ve defni caiz olmadığı için, boş bir kuyuya bıraktık, diye cevap verdiler.

Hz. Musa Aleyhisselâm, kendine yardım etmeleri için kavminden bir kaç kişi alarak, o meyyiti kuyudan çıkarıp, gusl etti, techîz ve tekfinini de yaparak defneyledi. Daha sonra Cenabı Hak'ka:

— Ya Rabbî! Sen «Ey mü'minler sizler; Allahu Teâlâ'nın yer yüzünde şahidlerisiniz.» buyurdun. Bu kadar kimse, o adamın fâsık olduğuna şehadet ettiği halde, O'nun bağışlanmasına sebep nedir? diye münacâtta bulunur. Hak Celle ve Âlâ Hazretleri:

— Ya Musa! Mü'minlerin bildikleri fısk, benim bildiğimin onda biri bile değildir. O kulum, bir gün bir yerden giderken ansızın gayet susamış ve ağzı köpürmüş bir köpeğe tesadüf etti. Orada bir kuyu var ise de su çıkarmak için âlet yoktu. O kulum ayağından çarığını ve sırtından da elbisesini çıkararak, çarığı kuyuya saldı ve su çıkarıp o köpeği suladı. O kulumun bu amelinden razı olduğum için, dost edindim ve bağışladım, buyurdu.

Hadis-i Kutsî'de: «Errâhîmûne Yerhamühümü'r-Rahmanü İrhamû men fi'l-ardı yerhamüküm men fi's-Semâi» buyurulmuştur. Manası: Merhametlilere Rahman da merhamet eder. Siz yerdekilere merhamet edin ki semadakiler de size merhamet etsin.»

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Şeyh Ebû Hafs Ömer'den rivayet edilmiştir:

Mansur Bin Zekîn isminde bir zâhid ve salih kimse, ölüm döşeğinde yatarken son derece ağlamaya başladı. Dost ve akrabası O'na: «Sen böyle ağlarsan, bizim halimiz nasıl olur.» deyince, o zat:

— İbadet ve salihliğime itimadım yoktur. Hz. Hak Celle ve Âlâmdan bir kurtuluş yolu isterim ki, dergâhında mes'ul olmadan, mağfiret olunayım, der.

Vefatının dördüncü gecesi, salih bir oğlu O'nu rüyasında görür ve «Ey baba, Hz. Allah sana nasıl muamele buyurdu?» diye sorar. Babası da:

— Oğlum, yük çok güç ve hesab çok zor. Bizim korktuğumuzun çok üstündedir. Lâkin bir âdil ve kerîm padişaha rast geldim. «Ya Mansur, sana 70 yıl ömür verdim ne amelin vardır?» diye sual etti. Ben de, ya Rabbî, ilmin her şeyi ihata etmiştir. Senin için 60 defa hae- yaptım, dediği zaman «Kabul etmedim» buyurdu. Ya Rabbî, 60 yıl gündüz oruç tutup gece namaz kıldım, dediğim zaman «Kabul etmedim» buyurdu. Yine ya Rabbî, 40 bin akçe sadaka verdim, dediğim

zaman yine «Kabul etmedim» buyurdu. Ya Rabbî 40 kerre fî-sebîlillah gaza ettim, dediğim zaman yine «Kabul etmedim» buyurunca, artık kendimi helâkde bildim.

Bir de o Kerîm ve Rahîm padişah, hudutsuz lütuf ve kereminden:

— Ya Mansur! Filan günü hatırlar mısın ki, yolda bir tezek görmüş, müslümanlar ve hayvanlar incinmesin diyerek yoldan giderdin. İşte o amelinden razı olup seni mağfiret eyledim, buyurdu.

Kur'an-ı Kerîm'de: «Ben azîmüşşan muhakkak ihsan edicilerin amelini zayi etmem.» buyurulur.

İnsanın fikir ve ameli daima iyilik olmalıdır. Ümid edilir ki, insanın, rızaya uygun olan bir tek ameli kendisini kurtarabilir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Yine Hz. Şeyhten rivayet edilmiştir.

İbrahim Edhem Hazretlerinin âdetlerinden birisi de, yaz günleri öğle vaktinde bir dervişi ile beraber şehirden dışarı çıkmak idi. Bir gün yine âdetleri üzere dervişiyle giderlerken, virane bir yerde ve bir duvarın gölgesinde dinlenmek için yatıp uyumak istediler. Uykuları esnasında, duvarın arasından ağzında bir nergis yaprağı olan bir yılan çıkmış ve İbrahim Edhem Hazretlerinin yüzüne konan sinekleri uçuruyor. Bu hali gören derviş taaecüb eder ve uyandıkları zaman O'na haber verir. İbrahim Edhem Hazretleri de:

— Evlâdım! Bilmez misin ki Allahu Teâlâ Hazretlerine ihlas ile itaat edilse, Cenabı Hak da lütuf ve kerem ile muamele buyurur, der. (K.S.)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Yine Hz. Şeyhten rivayet edilmiştir:

Benî İsrail zamanında çok zengin bir tüccar ve O'nun da yetişmiş bir kızı vardı. Tüccar bir gün kızına; «Benden bir isteğin var mı?» diye sorar. Kızı da:

— Ey baba, senden istediğim, beni Allahu Teâlâ'nın emri ile, salih bir kimseye ver, ta ki bana mahrem ola, der.

Bu sözden dolayı babası huzursuz olur ve kızına: «Yarın inşallah karşıma her kim gelir ise seni O'na vereyim.» diye yemin eder.

Sabah olduğu zaman mescide gitmek için kapının önüne çıkınca, bir de görür ki, kapı önünde bir kurt duruyor. O zaman insanlar ile hayvanlar konuşabildikleri için kurt:

— Ey tüccar, bu gece Allahu Teâlâ Hazretlerine kızını önüne ilk çıkana vereceğine dair söz verdin. Ben de geldim ki kızını bana veresin, deyince, o tüccar: «Ey kurt, biraz sabret.» diyerek mescide gider ve namazdan sonra meseleyi cemaat ile istişare ederler. Cemaatin ekserisi:

— öyle şey mi olur, hiç insan kurda verilir mi? Eline bir deynek al ve kurdun kafasına vurarak def eyle, derler.

İmamları ise salih bir kimse olduğu için: «Mademki Cenabı Hak'ka söz verdin, ahdine vefa etmen lâzımdır.» der.

Tüccara, imamın sözü hoş gelir ve «Sizi Allahu Teâlâ'ya ısmarladım.» diyerek kızını kurta teslim eder. Kurt giderken: «Eğer bizi görmek istersen filan mahalle gel.» diyerek ayrılırlar.

Aradan zaman geçer ve tüccar kızını hasret ile görmek arzu eder ve o yere gittiği zaman, karşısına gayet güzel bir yiğit çıkar, o yiğite selâm verir. Yiğit de: «Aleyküm selâm ya kayın peder.» der. Tüccar:

— Ey oğul, ben kızımı bir kurda vermiştim. Sen ise güzel bir yiğitsin, der. Bunun üzerine o yiğit kimse:

— Ey peder! Sizin ahdinizde vefanız olup olmadığını imtihan için o kurt suretinde size gelen bir melek idi. Siz ahdinizde sadık olduğunuz için, o melek Cenabı Hak'kin takdiri ile kızınızı bana verdi. Bir kimse ahdine vefa ederse o ihsandır. Hz. Allah, ihsan edenlerin amelini zayi etmez. Size de ecir ve sevablar ihsan eyledi, der. Ve kızı ile babasını görüştürür. O tüccar da Cenabı Hak'ka hamd ve şükürler eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Zünnûn-ı Mısrî Hazretleri bir gün Bağdad'da gezerken yol üzerinde, mecûsi bir ihtiyar gördü ki, karları sürüyüp arkasından darı saçıyor. Hz. Zünnûn: «Ey ihtiyar, şimdi ekin vakti değildir, ne ekiyorsun?» deyince, ihtiyar da: «Muradım ekin değildir. Her taraf kar ile kaplı olduğu için kuşcağızlar açlıktan çok zayıf düştüler. Gıdalanmaları için darı saçıyorum.» diye cevap verir. Bunun üzerine Hz. Zünnûn:

— Eh ihtiyar, Cenabı Hak kâfirin hayrını kabul etmez, der. Mecûsi de:

— Benim Rabbim değil midir? Niçin kabul etmesin, diye karşılık verir.

Zunnûn-ı Mısrî Hazretleri o sene hacca gittiği zaman, bir de o mecûsiyi tavaf esnasında görür ve: «Ey mecûsi, bu makam mü'minler içindir. Senin için değildir.» der. O da:

— Ey Şeyh, biliyor musun ki, sizinle karşılaştığım gün, kuşlara serpmekte olduğum darılara, dergâh-i izzette kabul olmaz demiştin. Bende benim Rabbim değil mi niçin kabul etmez, demiştim ya, işte sizin yüksek himmetinizle inayet-i Hak yetişip o kuşlara etmiş olduğum hizmet sebebi ile, Cenabı Hak bana iman ve islâm ile ikram etti. Bu sene de hac etmek nasib oldu, diye anlattı.

Kişinin kalbinde merhamet olması lâzımdır. Zira kâfir bile olsa, hidâyet yetişip iman nasib olacağı şüphesizdir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

Hz. Dâvud Aleyhisselâm bir gün: «Ya Rabbî, dünyada bana sıratı ve mizanı göster.» diye münacât ettiği zaman, taral-ı izzetten:

— Ya Dâvud! Filan vadiye git. Orada müşahede et, diye vahyi ilâhi gelince hemen oraya gider.

Cenabı Hak perdeleri kaldırarak sıratı ve mizanı, kitablarda beyan buyurduğu üzere gösterir. Hz. Dâvud Aleyhisselâm ağlayarak:

— Ya Rabbî, bu sıratı geçmeye ve bu mizanın kefesini doldurmaya kimin gücü yetebilir, diye ağlamasını ziyadeleştirir.

Bunun üzerine Cenabı Hak Celle ve Âlâ Hazretleri:

— Ya Dâvud! Mahzun olma. Bir kimse bir kerre ihlas ile «Lâ İlahe İllallah» dese, sıratı geçer ve bir hurma sadaka verse sevabı ile mîzanın kefesini doldurur. Ve o kimse bağışlanarak rahmet-i ilâhiyeme mazhar olur, diye buyurur.

Kişi daima zikrullah ile meşgul olup, sadakayı da eksik etmezse, umulur ki, Cenabı Hak'kın rahmetine nail olur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Cimri bir kimse bir gün ailesine «Eğer bir fakire, sadaka verirsen benden boş ol.» diye talakına yemin etmiş. Bir gün kapıya çok muhtaç bir dilenci gelip: «Allahu Teâlâ Hazretleri hakkı için bana bir sadaka ver.» deyince kadın sabredemeyip o dilenciye, kendi malından üç tane pide sadaka verir. Dilenci sadakayı alıp giderken kadının kocasına tesadüf eder. Fâsık kimse, dilenciden o pideleri nereden aldığını sorunca dilenci de tarif etmesi üzerine kendi evinden

alındığını anlar. Evine gelince ailesine: «Niçin sadaka verdin, vermeyeceğine talakına yemin etmedim mi?» diye kızmaya başlar. Kadın da:

— O Allahu Teâlâ hakkı için sadaka istedi, sabredemeyip kendi malımdan üç pide verdim, der.

Fâsık, hemen ocağı yakar ve: «Allahu Teâlâ'nın hakkı için bu tandıra gir bakalım.» diye ailesini ocağa atacağını söyler.

Kadın, kıymetli cevherlerini ve güzel elbiselerini giyerek, ocağa girmek üzere yanına varınca kocası: «Bu malları bırak ondan sonra ocağa gir» deyince, kadın: «Dost dosta giderken süslenerek gider. Ben de bugün dostuma gidiyorum.» diye cevap verir ve ocağa girer. Kocası da ocağın kapısını kapatır. Bir müddet sonra ocağı açtığı zaman, ailesini elbisesi ile beraber oturuyor görünce hayret ve taaccübe düşer. Bu esnada hatıftan şöyle bir nida gelir: «Ey kulum, bilmez misin ki ateş bizim dostlarımızı yakmaz.»

Nihayet Cenabı Hak'kın hidayeti o fâsık kimseye erişir. Pişmanlık duyarak nifakı bırakır ve ihlas ile mü'min olup, gece - gündüz ailesi ile beraber ibadet ile meşgul olmaya başlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Zünnûn-ı Mısrî Hazretleri, bir gün çarşıda gezerken burnuna ciğer kokusu gelir. Nefsi o derece arzu eder ki, âdeta vücudu titreyecek hal alır. Kendi nefsine: «Ey nefis. Eğer bu gece bir rek'atta tam bir hatm-i şerif, ikinci rek'atta da 1000 ihlas-ı şerif okuyarak iki rek'at namaz kılarsan sana bu gıdayı veririm.» der. Nefside buna razı olur ve evlerine giderek o gece namazı kılar. Ertesi gün çarşıya giderek ciğeri alır ve güzelce pişirir. Dervişlerini de davet ederek yemek üzere sofraya otururlar. Ciğerden bir lokma alıp mübarek ağızlarına götüreceği sırada, lokmayı, hemen başka bir arkadaşının ağzına verir. Kendi de kalkıp namaza durur. Dervişleri de Hz. Şeyh tekrar yemeğe oturmayacaklardır diyerek yemeğin hepsini yerler. Hz. Zünnûn namazı bitirince: «Ya Şeyh! Hiç bir zaman, bizlerle yemek yer iken kalkıp namaza durmamıştın. Bugün neden öyle yaptınız?» diye sordukları zaman, Hz. Şeyh nefsi ile olan ahdini beyan ederek: «Lokmayı ağzıma götürdüğüm sırada nefsim: Ey Zünnûn! 30 senedir sen bana gâlib idin, bugün ise ben sana galibim, deyince lokmayı başkasına verdim ve ey nefis, yine ben sana galibim diyerek namaza durdum,» der.

Bu sözleri söylerken, Basra Emîri'nin oğulları bir takım nefis yemekler getirip Hz. Şeyhin önüne koyarlar. Şeyh de Emîr'in oğulları ile beraber Emîr'in yanına giderek:

— Ey Emîr! Sizin böyle nefis yemekleri fakirlere göndermek âdetiniz değildi. Bugün yemekleri bize ne sebeble gönderdiniz? diye sorar. Emîr:

— Ey Şeyh! Hergün kuşluk uykusuna yatmak âdetimdir. Uykudan kalkıncaya kadar, yemeklerim hazır olur ve yerim. Bugün uykuda iken kulağıma: «Ey Emîr, yemeğinden Zünnûn-ı Mısrî'ye de

gönder. Zira biz seninle musalaha ettik. O da nefsi ile musalaha eylesin.» diye bir ses geldi. O sebeble gönderdim deyince, Hz. Zünnûn yemekleri yedi ve Allahu Teâlâ Hazretlerine şükretti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

Ebû'l-Kaasım Hakim Hz. bir kimseye bir akçe sadaka verdi. O da kendi ihtiyacım için kullanırım diyerek alır ve yolda giderken, Muhammed Bin Hüseyin isimli bir âlime rast gelir. Âlimin yanında bulunan bir çocuğun devamlı ağladığını görünce sebebini sorar. Alim de: «Yemek için birşey istiyor.» Bunun üzerine Ebü'l-Kaasım, bir akçeyi bundan daha iyi kime verebilirim deyip o akçeyi Allah rızası için o çocuğa verir.

Ondan sonra rızkı günden güne artar. Her ne zaman sıkıntıya düşse: «Ya Rabbî! Senin rızan için vermiş olduğum bir akçe hakkı için, işlerimi kolaylaştır.» diye dua ettiği zaman, duası hemen kabul olunurmuş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Ebû Nasr Semerkandî'den şöyle rivayet edilmiştir:

Hz. Rasûlü Ekrem (S.A.V.) mi'rac gecesi Sidretü'l-Münteha'ya vardığı zaman, taraf-ı izzetten, Sidretü'l-Menteha'ya hitaben:

— Ya Sidre! Habibim ve Rasûlüm, bütün kullarımın en azizi ve ekremi, dünya ve âhireti, arşı ve kürsü, semâvatı ve seni O'nun hürmetine yarattım. Habibim sende hazır olmuştur. Üzerine bir nisap yap ki, kullarım arasında ebedî yâd olsun, diye buyuruldu.

O anda Sidre öyle bir azamete geldi ki, yerler ve gökler bir köşesinde şark île garb arasında bir yüzük gibi kaldı. Daha sonra hareket ederek altunla, Sidretü'l-Münteha doldu. Ve Hz. Fahri Âleme, son derece iltifat eyledi.

Cenab-ı Peygamber bu durumu görüp, makaam-ı kaab-ı kavseyn'e yükseldi ve Cenabı Hak'ka hacetlerini beyan eyledi. Hepsinin kabulü ile şad olarak dönmek istediği zaman, içlerine huzû ve huşu ile bir hacet gelerek:

— Ey bütün gizliliklere vâkıf olan Rabbim! Bütün esrarıma vâkıf ve muttalisin diye niyaz ettiği zaman, taraf-ı izzetten: «Habibim! Muradını arzeyle.» buyuruldu. Hz. Fahri Âlem (S.A.V.) de:

— Ya Rabbî! Kâbe-i Mükerreme'de, ceddim İbrahim'in makamını bana makam kıl. O şeref, benim için olsun, deyince Hak Celle ve Âlâ Hazretleri:

— Ya Muhammed! Bu hacetini kabul ettim. Zira Halil'im İbrahim, bizim dostluğumuz için ehlü iyal, evlad ve akrabasından ayrılarak, vahy-i ilâhim mucibince o makamı, kendisine makam ittihaz edip, kıyamete kadar o şeref ile O'nu aziz kıldım. Seni de Kaab-ı Kavseyn ve Habibim olmakla müşerref eyleyip, bütün enbiya ve mürselîn'in faziletlisi kıldım. Ey Habibim! Muhakkak ihlas ile ibadet eyleyenin amelini zayi etmem, buyurdu.

Hz. Fahri Âlem (S.A.V.) Efendimiz, bunun üzerine izzet ve şeref ile mi'rac'dan döndüler ve vâkî olan ahvali eshâb-ı Kiram'a tebliğ buyurdular.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Mansur Bin Ammar (R.A.) Hazretleri bir gün cemaata vaaz ve sohbet ederken, bir fakir gelip çok ihtiyacı olduğunu arzederek dört akçe istedi. Mansur Bin Ammar'ın kendisinde olmadığı için, her kim bu fakire dört akçe sadaka verir ve ihtiyacını giderirse, ben de ona dört dua ederim, diye cemaata hitab etti.

Mescidin köşesinde, bir yahudinin siyah bir kölesi olup, yanında da dört tane akçesi varmış. Hemen o akçeleri o fakire verir. Şeyh Mansur o köleye: «Ne için dua edeyim söyle.» demesi ile köle:

— Ya Şeyh! Evvelâ benim âzad olmaklığım için, ikincisi de sahibim olan yahudinin müslüman olması için, üçüncüsü benim kimseye muhtaç olmayacak kadar zenginliğim için, dördüncüsü de Cenabı Hak'kın beni af ve mağfiret buyurması için dua ediniz, der.

Hz. Şeyh de kölenin arzusu gibi dua eder ve meclis dağılır.

O köle evine gittiği zaman efendisi, nerede olduğunu sual eder. O da vaaz meclisinde olduğunu ve oradaki duanın mahiyetini anlatır. Bu, efendisinin de hoşuna giderek:

— Ey kul, seni âzad eyledim. Şimdiye kadar ben senin efendin idim, bundan sonra sen benim efendimsin, deyip can u dilden kelime-i şehadet getirip müslüman olur. Zengin olduğu için malının yarısını da O'na vererek: «Dördüncü duan elimden gelmez. O da elimden gelse idi, bütün günahını afvederdim.» deyince: «Muhakkak ikinizi de cehennemden âzad edip, Mansur ile beraber hepinizi afvettim.» diye bir nida işitirler.

İşte böylece, ihlas ile sadaka vermek, kişinin rahmet ve mağfiretine sebeb olmaktadır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Rasûlüllah (S.A.V.) Efendimiz Hazretlerinin kabr-i şeriflerine bir ârabî gelip: «Ya Rabbî! Bu kabr-i şerifin sahibi Rasûlün ve sûre-i ihlas hürmetine bana dört bin akçe ver.» diye tazarrû ve niyaz ederken, Ebâ Eyyûb El-Ensârî (R.A.) bunu işitir. Ve:

— Ya Ârabî! Allahu Teâlâ Hazretlerinin Rasûlü hürmetine and verip, dünya mı istiyorsun, deyince ârabî:

— Ey kişi, ihtiyacımın ne derece olduğunu bilmezsin, diye cevap verir.

Hz. Eyyûb (R.A:) ihtiyacından sual edince ârabî şöyle anlatır:

— 1000 akçe borcum var. Elbisem yoktur, ibadetime yardımcı olmak bakımından elbise alacağım. 1000 akçe ona ve 1000 akçe de evimin nafaka ihtiyacı için lâzım. 1000 akçeye de bir at satın alıp gazaya gitmek istiyorum. Onun için 4000 akçeye son derece ihtiyacım olduğundan, Cenabı Hak'tan istiyorum, der.

Bunun üzerine Hz. Eyyûb, evinde olan bazı eşyasını 12 bin akçeye satarak, 4000 akçesini o ârabîye verir. 4000 akçesini komşularına dağıtır ve 4000 akçesini de Medine fakirlerine tasadduk eder. Ve kendilerine bir akçe bile bırakmaz.

Ertesi gün mescide gidip namaza durduğu zaman, mihrabta üç akçe görür. Namaz bitince bakar ki, her bir akçenin altında mühürlü bir kese ve içlerinde dörder bin altun var. Ve mühürlerde kudret eli ile: «Her hangi şeyden Hz. Allah'ın rızası için infak ederseniz, sizin için hayır ve kalacak odur» diye yazılmış. Keseleri kaldırdıkları zaman, altlarında birer de kağıt bulurlar ki, onlarda da: «Ya Ebâ Eyyûb! Bu altunlar, dünyada verdiğin sadakanın karşılığıdır. Âhirette verilecek ecir ve sevab da zayi olmaz. Cenabı Hak rızık vericilerin en hayırlısıdır.» yazılmış idi.

Hz. Eyyûb, o keseleri alıp Cenabı Hak'ka hamd ve şükürler etti.

Tasadduk etmenin hem dünyada ve hem de âhirette faydası olmakla insan, gaflet etmeyip, gücü yettiği kadar sadaka vermeye çalışmalıdır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Hz. Şeyhden şöyle rivayet edilir:

Nişabur'da Ebu Amr isminde bir kimse ilk zamanlarında çok fakir imiş. Anne ve babasının haklarına çok iyi riayet edip, onlara son derece hizmet ettiği için, anne ve babası oğullarının zengin olması için dua etmişler ve o -zengin olmuş. Zengin olduktan sonra da fakirlere bol bol sadaka vermiş. Malı o derece çoğalmış ki, kendisinden sonra bütün nesline bile kâfi gelmiş. Evlatları da kendisi gibi sadaka vermeyi ihmal etmemişler.

Çok karlı ve soğuk bir günde, Ebû Amr'n kapısına bir dilenci gelir. Ebû Amr, hemen bir ekmek alır, yalın ayak kar üzerinde yürüyerek götürüp o dilenciye verir.

Nihayet Ebû Amr vefat ettikten sonra, salih bir kimse, O'nu rüyasında görür ve kendisine: «Ya Ebâ Amr! Rabbin sana nasıl muamele etti?» diye sorar. O da:

— Rabbim bana, ikram ve rahmet edip,makbul kullarından eyledi, diye cevap verir.

O zat tekrar: «Çok tasadduk ederdin, onun için mî?» deyince, Ebû Amr:

— Hayır, o sadakalar sebebiyle değil. Ancak bir karlı günde yalın ayak, kar üzerinde yürüyerek bir fakire vermiş olduğum ekmek sebebiyle mağfiret olundum, diye cevap vermiştir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Hz. Davud Aleyhisselâm zamanında bir kadının iki teneke buğdayı olup, öğütmek üzere değirmene götürmeye niyetlenir. Yolda giderken yemek üzere de yanına üç tane ekmek alır. Biraz gittikten sonra karşısına bir dilenci çıkar. Kadın da ekmekleri O'na vererek kendisi oruç tutmaya niyetlenir. Nihayet değirmende buğdayını öğütüp ve bir torbaya koyarak evine dönerken yolda, unu başı üzerinden rüzgâr alıp götürür. Kadın, başka yiyeceği kalmadığı için çok üzülür ve rüzgârı şikayet etmek üzere keyfiyeti Davud Aleyhisselâma arzederek, muhakeme olmak istediğini bildirir. Davud Aleyhisselâm da: «Ya hatun, rüzgâra hüküm vermek müşkildir.» deyip kadına 1000 akçe verir ve gönderir. Dışarı çıkınca, Süleyman Aleyhisselâm «Rüzgâra hüküm iste.» diye, kadını tekrar döndürür. Davud Aleyhisselâm 1000 akçe daha verir. Kadın dışarı çıkınca, Süleyman Aleyhisselâm tekrar gönderir ve bu vaziyet 10 defa tekerrür eder. Ve her defasında Davud Aleyhisselâm 1000 akçe vererek 10 bin akçeye tamamlanır. Onbirinci defasında Davud Aleyhisselâm «Ya hatun! Sana bunu kim öğretti.» diye sorar. O da «Oğlun Süleyman Aleyhisselâm» deyince, hemen Süleyman Aleyhisselâmı huzuruna çağırır ve niçin öyle yaptığını sorar. Süleyman Aleyhisselâm:

— Ey benim kıymetli babacığım, bütün eşyaya hükmün geçer. Hüküm vacibdir. Sadaka vermek ise nafiledir. Vacibi icra etmek evla ve efdaldir. Bu kadın rüzgârdan şikayet etti ve hüküm için size geldi. Siz ise sadaka ihsan ederek men ediyorsunuz, dedi.

Daha sonra Davud Aleyhisselâm rüzgârı çağırdı ve kadının başından unu niçin aldığını sual etti. Rüzgâr: «Ya Nebiyyallah! Ben memurum ve bunun için da ma'zurum. Bana rüzgârların muhafızı emretti. Onun emri ile alıp götürdüm" dedi. Bundan sonra rüzgârların muhafızını çağırttı. O da Cebrail Aleyhisselâma havale etti. Cebrail Aleyhisselâm da Mikâil Aleyhisselâma havale etti. Keyfiyet kendisine sorulunca, bunun Cenabı Hak tarafından emredildiği için böyle yapıldığını söyledi.

Hz. Davud Aleyhisselâm Cenabı Hak'ka teveccüh eyledi ve o esnada Hz. Cebrail gelip: «Ya Davud! Cenabı Hak'kın selâmı var. Şöyle buyurdu:

— Biz hikmetsiz hiçbir iş yapmayız. Filan denizde fareler bir gemiyi delip içindeki insanlar helak olmak üzere idiler. Gemideki insanlar çok çalıştılar fakat buna bir çare bulamadılar.

Kemâl-i kudret ve azametim iktizasınca o kadının başındaki unu rüzgâra aldırıp, o gemiye bıraktırdım. Gemideki kimseler de o un ile deliği kapattı ve helak olmaktan kurtuldular. O kadını gemiye götür ve gemidekiler, mallarının üçte birini o kadına versinler, diye emretti.

Hz. Davud Aleyhisselâm, kadını gemiye götürdü. Gemi ahalisi de

rüzgârın un getirmesine zaten hayret etmiştik, diyerek mallarının üçte birini ayırdılar ve 300 bin akçeyi kadına verdiler. Davud Aleyhisselâm kadına: «Ya hatun, ne amel işledin ki bunca lütuf ve nimete mazhar oldun?» diye sorunca, kadın değirmene giderken, kendi yiyeceği olan üç ekmeği Allah rızası için sadaka verip, kendisinin de oruç tutmaya niyetlendiğini ifade etmesi üzerine, Davud Aleyhisselâm:

— Ya hatun! Doğru söylüyorsun deyip «Allahu Teâlâ Hazretlerinin rızası için tasadduk etmekle ticaret edin.» mealindeki âyet-i kerimeyi okudu ve ticaret eden zarar etmez, belki dünyada kat kat ecirle mükâfatlandırılır ve âhirette de nice nimetlere nail olur, buyurdu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Süleyman Aleyhisselâm zamanında bir kimsenin evinde bir ağaç olup her sene üzerine bir güvercin yavruluyordu. O kimse de devamlı olarak yavruları almayı kendine âdet edinmişti. Bir gün güvercin Süleyman Aleyhisselâma gelerek:

— Ya Nebiyyallah! Ben ihtiyarladım, ölümüm de yaklaştı. Dilerim ki benden sonra bir evladım kalsın ve Allahu Teâlâ Hazretlerini zikretsin. Halbuki ev sahibi her sene çıkardığım yavruları almaktadır. O kimseyi bu işten men etmeni niyaz ediyorum, diye hem şikayet hem de ifade-i hal eder.

Süleyman Aleyhisselâm, o kimseyi huzuruna çağırır ve bundan sonra yavruları almamasını tembih eder. O kimse: «Ya Nebiyyallah! Muhtacım alırım.» diye cevap verir.

Bunun üzerine Süleyman Aleyhisselâm iki tane cinne, her ne zaman bu adam, güvercin yavrularını almaya çıkarsa, ağaçtan aşağıya atın, diye emir verir.

O kimse yine yavruları almak üzere ağaca çıkmak murad ettiği zaman, kapısına bir fakir gelir ve sadaka ister. O da hemen verir. Daha sonra ağaca çıkar. Cinniler de hemen O'nu ağaçtan aşağıya atmak isterler. O anda iki tane melek gelir ve cinnilerden birisini şarka, diğerini de garba atarlar. O adam yine yavruları alıp aşağıya iner.

Güvercin de tekrar Hz. Süleyman Aleyhisselâma şikayete gelir. O da cinnileri çağırır. Cinniler gelip keyfiyeti haber verirler. Hz. Süleyman Aleyhisselâm da o adamın sadaka verdiğini ve ondan dolayı, cinnilerin aşağıya atamadığını anlar. «Sadaka, gelecek belayı def eder ve ömrü uzatır.» mealindeki hadis-i şerif de bu hadiseyi te'yid etmektedir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

Hz. İsa Aleyhisselâm, bir gün eshabı ile giderken bir çamaşır yıkayıcı kimse selâm verip geçer. İsa Aleyhisselâm, eshabına biraz evvel selâm verip geçen adamın cenazesine hazır olmalarını söyler. Öğle namazı vakti, o kimsenin çamaşır yıkadığı yere gittikleri zaman, bir de bakarlar ki, adam ölmemiş. Çamaşır yıkamaya devam ediyor.

Bu vaziyet karşısında Hz. İsa Aleyhisselâm hayrete düşer. Tam o esnada Hz. Cibril gelip selâm verir. İsa Aleyhisselâm «Ya Cibril! Bu adamın öleceği bana keşfolmuş ve eshabıma haber vermiştim. Halbuki adam ölmemiş. Bunun sebebi nedir?» der. Hz. Cibril:

— Ya İsa! O kimsenin çamaşırları içerisinde siyah bir yılan vardı ve O'nu zehirleyip öldürmesi geçici takdiri idi. Halbuki o zat, Allahu Teâlâ'nın rızası için üç tante ekmek sadaka verdiği için Hak Celle ve Âlâ Hazretleri bu belâyı O'ndan kaldırdı, der.

Bunun üzerine o kimsenin çamaşırları arasını açıp bakarlar ki, hakikaten siyah bir yılan ağzı bağlanmış halde yatmaktadır.

«Sadaka belâyı def eder ve ömrü uzatır.» hadis-i şerifi mucibine herkes kudreti yettiği miktarda sadakayı eksik etmeyip vermesi lâzımdır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Bir padişahın Ebû Ali isminde bir arkadaşı vardı ve padişah O'nu çok sever ve hiç yanından ayırmazdı. Havanın çok soğuk olduğu bir günde Ebû Ali «Padişahım'ız bugün sarayından dışarı çıkmazlar» düşüncesi ile kendi evinde aile efradı ile oturmayı ihtiyar eder.

Bir müddet sonra Ebû Ali'nin kapısı çalınır. Fakir bir komşusunun bir erkek evladı dünyaya geldiğinde, hiç de dünyalık malı olmamakla, Allah rızası için sadaka talebinde bulunur. Ebû Ali, derhal evinde mevcud olan, ekmek, et, yağ ve bal ile diğer bazı ihtiyacı olan şeylerden, o fakire sadaka vererek gönderir

Ertesi gün padişahın huzuruna gittiğinde padişah: «Ey Ebû Ali Dün niçin gelmedin?» buyurur. O da:

— Efendim, havanın gayet soğuk olması münasebeti ve sizin de hanenizden dışarı çıkmazlar düşüncesi ile gelemedim. Fakat sizi hiç bir zaman hatırımdan çıkarmış değilim, diyerek mazeret beyanında bulunur.

Biraz sonra padişah hizmetçisine: «Sana söylediğimi getir.» demesi üzerine, hizmetçi üzeri örtülü bir tepsi getirip Ebû Ali'ye verir. O da açıp bakar ki, bir tarafında altun, bir tarafında gümüş, bir tarafında misk ve bir tarafında da çok kıymetli elbiseler var. Ebû Ali bu vaziyet karşısında kendisini tutamaz ve ağlamaya başlar. Padişah sebebini sorduğu zaman, o komşusuna verdiği sadakayı ifade ederek, «Cenabı Hak için sadaka veren asla ziyan etmez. Belki dünya ve âhirette faideler görür,» der.

Buna padişah da çok sevinir ve: «Muhakkak ki, Allahu Teâlâ ihsan edicilerin ecrini zayi etmez.» mealindeki âyet-i kerimeyi okur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Şeyh Ebû Hafs Ömer'den rivayet edilmiştir:

Aziz bir kimse, dervişi ile beraber bir vadide nice günler riyazet ettikten sonra çıkıp: «Cenabı Hak güzel bir kimse gönderse de bizi rızıklandırsa.» diye dua ederler. Zira hadis-i şerifte «Sizler hayırlı ve güzel olan kimselerden isteyiniz.» buyurulmuştur.

O aziz dervişi ile beraber böylece konuşarak Küfe çarşısına girerler. Çarşıyı gezerlerken bir de bakarlar ki, güzel yüzlü bir genç, dükkânın birinde oturmuş ve etrafına da bir takım kimseler toplanmışlar. Her biri hacetlerini o gence arzediyorlar. Fakat o gencin alâmetinden, kendisinin nasranî olduğu anlaşılıyor. Lâkin güzel yüzlü olduğu için, o aziz kimse de diğer insanlar gibi hallerini O'na ifade etmeyi uygun bulurlar ve anlatırlar. Mezkûr nasranî:

— Ey Şeyh, ona da gücümüz yeter, biraz sabredin, diyerek bir hizmetçisini evine gönderir ve yemek hazırlığı yapılmasını söyler.

Bir müddet sonra şeyh ve dervişini yanına alarak evine götürür. Çok nefis yemekler ikram ettikten sonra, bir kese içinde bulunan 30 altunu da şeyhe verir ve:

— Ya Şeyh! Derdinize bizim elimizden gelen budur. Dervişinizle beraber harcayın, der.

Şeyh altunları alıp evden dışarı çıkınca, kapının halkasına yapışarak: «Ya Rabbî! Sen bütün sırlara vakıfsın. Bütün eşyayı da hare-icet ettiren sensin. Ya Rabbî, ne olur bu güzel nasranî'ye hidayet nasib eyle, diye ilticada bulunur.

Bunun üzerine, o nasranî'nin kalbi iman nuru ile dolar ve kapıyı açarak: «Ya Şeyh, duan dergah-ı izzette kabul olundu, bana hidayet ve inayet yetişti, gel İslâm'ı arzeyle, der. Ve can-u dilden İslâm'a dahil olur.

İşte böylece sadaka bir kâfirin küfrüne bile derman olup hidayetine vesile olmaktadır. Halbuki mü'minlerin verdiği sadakaya Cenabı Hak'km neler ihsan edeceğini ancak kendisi bilir.

* * *

DOKUZUNCU HİKAYE

Şeyh Ebû Nasr Semerkandî'den rivayet edilmiştir:

Salih bir kimse ölünce, geride iki oğlu bir ailesi kalır. Kadın, kocasından kalan mallarını 100 akçeye satar ve başka bir yere yerleşmek üzere çocuklarının elinden tutarak yola düşer. Yanlarına da yolda yemek üzere üç tane ekmek alırlar. Giderken yolda bir fakire tesadüf ederler ve o kendi nafakaları olan üç ekmeği de O'na verirler. Bir müddet gittikten sonra bir kurt gelip büyük oğlunu alır ve oradan uzaklaşır. Kadın çok feryad edip ağlar ise de kurdun elinden alamaz. Ve "Oğlumu Allah'a emanet ettim.» der.

Yolları bir denize tesadüf ettiği için bir gemiye binerler. Fakat denizde meydana gelen bir kaza neticesi gemi batar ve bütün insanlar ile beraber küçük oğlu da sulara gömülürler. Her nasılsa o kadın eline geçen bir tahta parçasına yapışarak sahil-i selâmete çıkar. Yanında kalan üç akçesi ile yakında bulunan bir kasabaya gidip ekmek almayı düşünür. Ekmek almak üzere fırına giderken, bir de görür ki, bir kimse küçük oğlunu elinden tutmuş götürüyor. Hemen arkasından koşar ve evladına yapışarak, bu oğlan benimdir diye feryad etmeye başlar. O kimse de, bu benim oğlumdur diyerek vermek istemez ve münakaşa ederler. Nihayet iş mahkemeye kalır. Hakim huzuruna çıkarlar. Hakim kadına hitaben sorar:

— Ey kadın, sen bu oğlanı nerede kaybettin?

— Filan denizde gemi ile giderken, gemi battı. Herkes kendi derdine düştü. Ben de bir tahta parçasına yapışarak kurtuldum. Fakat oğlumu bulamamıştım. Elhamdülillah şimdi buldum.

Bu sefer hakim o kimseye hitaben sorar:

— Sen bu oğlanı nereden buldun?

— Ben gemiciyim. Filan denizde bir tahta parçası üzerinde buldum.

Bu ifadeler neticesinde hakim, bu çocuğun kadına ait olduğunu ânlar ve kadına teslim eder. Kadın son derece sevinir ve oğlunu bağrına basar. Tekrar ekmekçi dükkanına ekmek almak üzere gelirken, bakarki bir atlı büyük oğlunu almış gidiyor. Hemen O'nun da arkasından koşar ve bu oğlan benimdir diye feryad etmeye başlar. O kimse de hayır bu benim oğlumdur, diyerek vermez. İş yine mahkemeye kalır. Hakim kadına sorar:

— Bu oğlanı nerede kaybettin?

— Filan yerde giderken, bir kurt elimden alıp gitmişti. Ben de Hz. Allah'a havale etmiştim. Çok şükür Cenabı Hak şimdi bana geri gönderdi.

Daha sonra hakim o kimseye bu oğlanı nerede bulduğunu sorar, O da:

— Benim sanatım avcılıktır. Filan yerde giderken, gördüm ki bir kurt bunu almış götürüyor. Hemen köpekleri salıp kurdun elinden kurtardım.

Bunun üzerine hakim, bu çocuğun da kadının olduğuna hükmeder ve kadına verir. Kadın yine son derece sevinerek yavrularının elinden tutarak ekmekçi dükkanına gider. Elindeki üç akçeden birisine bir tane ekmek alır. Bir akçeye de iki tane balık alıp, kalan bir akçesini de bir fakire sadaka verir.

Balığı pişirmek üzere karnını yardığı zaman, bir de bakar ki kaybettiği 100 akçe balığın karnından çıkar. İkinci balıktan ise çok kıymetli bir cevher çıkması üzerine, bu cevheri de 30 bin akçeye satar. Böylece evvelki halinden çok daha fazla zenginleşir. Cenabı Hak'ka şükürler eder. O gece rüyasında kendisine:

— Ey kadın, bu sana verilen devlet ve nimet ancak evinden çıktığın zaman sadaka olarak verdiğin üç ekmek içindir. Dünyada bu kadar ihsan olundu. Bundan sonra büyük ve hayırlısı ise Hz. Allah indinde zayi olmayıp ihsan ve ikram olunacaktır, diye nida olunur. Uyandığı zaman Cenabı Hak'ka şükür secdesinde bulunur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Benî İsrail zamanında, salih bir ekinci çift sürmekle meşgul olurken, ailesi de kendisine yemek getirmek üzere bir miktar ekmek ve küçük oğlunu da yanına alarak yola düşer. Fakat ekmeğin yanına katık almayı unuttuğu için, oğlunu orada bir yere bırakır ve kendisi tekrar eve döner. Katık alıp geri geldiği zaman bakar ki, oğlunu bir kurt alıp götürmektedir. Arkasından koşar, fakat yetişemez.

Bir müddet üzülüp ağladıktan sonra efendisine ekmeğini getirir. Fakat meseleyi hiç söylemez. Oturup beraberce yemeklerini yerler, tam lokmayı ağzına koyacağı zaman, bir fakir gelir ve hemen o lokmayı fakire verir.

Nihayet akşam olur ve evlerine dönerlerken kadın bir de bakar ki, çocuğu koyduğu yere, kurt tekrar getirerek bırakır ve açık bîr lisanle:

— Ey kadın, o sadaka ettiğin son lokman sebebi ile Cenabı Hak, oğlunu bize yedirmedi. Muhakkak Allahu Teâlâ Hazretleri ihsan ediverir, dünya ve âhirette ecir ve sevabını zayi etmez, der.

Kadın da evladını bağrına basar ve şükürler eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

İbrahim Edhem Hazretleri bir gün Hak Celle ve Âlâ Hazretlerine teveccüh edip «Ya Rabbî! Eğer beni cennetine koyacaksan orada arkadaşım kim, bana göster.» diye niyaz ve tazairûda bulunur. Rüyasında:

— Ya İbrahim! Basra'da Selametü's-Sevda isminde bir kadın vardır. Cennette o senin hatunundur, diye nida olunur.

İbrahim Edhem O'nu görmek üzere Basra'ya gider ve şehir halkından, haseb ve nesebçe güzel, aynı zamanda zahide olan Selametü's-Sevda isminde bir kadın olup olmadığını sorar. Basra'lılar ise öyle bir kadının olmadığını söylerler. O tekrar bu isimde hiç bir kadın yok mudur, diye sorar. Onlar da, o isimde bir kadın vardır fakat sizin aradığınız vasıflarda olmayıp, divane bir kadındır. Filan yerde koyun güder, derler.

İbrahim Ethem Hazretleri, o yere gider ve görür ki, tepe üzerinde bir kadın oturmuş, Cenabı Hak'ka münacât ediyor. Dağın eteğinde de koyunları kurtlar gütmektedir. Bu hali görünce biraz ileriye varıp «Essalâmü aleyki ya Selametü's-Sevda» diye selâm verir. O da «Ve aleykümüsselâm ya İbrahim Edhem» diye karşılık verir. İbrahim Edhem Hazretleri:

— Ey kadın, bu diyarda benim, ismimi ve şöhretimi bilen yoktur Sen nasıl bildin?

— Ey İbrahim Edhem! Cennette beni sana arkadaş ve hanım eder Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri haber verdi.

— Ey kadın, bu kurt ile koyunların arası ne acâib İslah olunmuştur?

— Ya İbrahim Edhem, ben Rabbim ile aramı İslah eyledim. O da koyun ile kurt arasını İslah eyledi, der.

Bunun üzerine İbrahim Edhem Hazretleri biraz ileriye gidip görmek murad edince, kadın:

— Ya İbrahim Edhem, uzak ol yakın gelme. Seninle yakınlığımız kıyamet gününde olacaktır, deyip müsaade etmeyince, İbrahim Edhem Hazretleri:

— Ya hatun, bize bir miktar nasihat et ki, İslah olalım der. O da yüzünü çevirip şöyle der:

— Hem muhabbet davasında bulunan, hem de geceleri yatıp uyuyan kimse yalancıdır.

İbrahim Edhem Hazretleri bu nasihattan, kendisine geceleri ihya etmesinin emredildiğini anlar ve döner. (K.S.)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Evliyaullah'tan Abdulvâhid Bin Zeyd isminde bir zat soğuk bir gecede ihtilâm olup, gusletmek üzere suyun yanına gider. Bir de görür ki su buz tutmuş. Buzu kırar ve nasılsa gusledip namaz kılmak için -mescide gider. Çok üşüdüğünden dolayı kıyam ve kıraate kaadir olamaz.

Ancak namaz için bu kadar zahmet ve meşakkat çektim, namazdan da mahrum kaldım diyerek ağlamaya başlar. Bu esnada şöyle bir ses gelir:

— Ya İbn-i Zeyd! Niçin ağlarsın? Biz sana uyanıklık verip, yardım eyledik. Buzu kırıp gusl abdesti aldığın için bağışlandın.

Bunun üzerine biraz teselli bulur. Bu rahmet ve inayete gece namaz kılması ile ulaşmıştır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Şeyh İshak Hazretlerinin avamdan, çok sadık bir arkadaşı vardı. Fakat şaraba son derece mübtelâ idi. Bir gün Şeyh Hazretleri:

— Ya kişi, daha ne zaman pişman olup tevbe ve istiğfar edeceksin? Artık tevbe et, diye nasihat eder. O kimse:

— Ya Şeyh, eğer sen filan güzellerin evlerinde güzel seslilerin avazlarını dinleseydin, menhiyata tevbe olunmadığını bilirdin, der.

Bunu duyar duymaz, Şeyh hemen bağırır ve:

— Ey kişi! Gecelerde ve seher vakitlerinde büyük evliyanın hacetleri için yaptıkları münacaâtı işitmiş olsaydın, sana o şarkılardan daha hayırlı olduğunu anlardın, buyurdu.

Bunun üzerine mezkûr zat ihlas ile tevbe eder ve ondan sonra da geceleri ihya etmeye çalışarak büyük velilerden olur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

İmam-ı Âzam Hazretleri sabaha kadar uyumaz ve namaz kılmakla meşgul olurdu. Vefatından sonra, komşusunun küçük bir kızı annesine:

-— Ey anne, komşumuz İmam-ı Âzam Hazretlerinin evinin üstünde bir ağaç vardı, o ağaç ne oldu?

— Evladım, o ağaç değildi. İmam-ı Âzam Hazretleri, yaz günlerinde evinin üzerinde namaz kılar ve kıyamda çok fazla dururdu. Sen onu ağaç zannetmişsin. Halbuki şimdi vefat ettiği için o ağaç zannettiğin şeyi göremiyorsun.

O Sultan-ı Âzam için cennete sirac-ı ümmet buyurulup, kendisine bu kadar ilimlerin verilmesi hep geceleri ihya etmesinden olmuştur.

Hatta 30 sene yatsı namazının abdesti ile sabah namazını kıldığı meşhurdur. (Rahmetullahi Aleyh)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Hasan-ı Basrî Hazretleri zamanında bir kimsenin, bir oğlu olup O'nu bir miktar okuttuktan sonra sanata vermek ister. Fakat çocuk hiç bir sanatta devamlı çalışmaz, daima kaçarak mescidlerde ibadet ile meşgul olurdu. Hatta ibadete o kadar düşmüş idi ki, geceleri bile uyumaz, sabaha kadar namaz ile meşgul olurdu. Bu hal babasına hoş gelmez ve bîr kısım ahbabı ile, oğlunun bu halini istişare ederler. Arkadaşları «O'nu evlendir, zira dünya gailesi başına kalır ve çaresiz olarak sanata devam eder.» derler.

Babası da bu fikri münasib bularak oğlunu evlendirir. Zifaf gecesi olduğu zaman oğlu geline:

— Bizim her gece vazifemiz vardır. Onu yerine getireyim. Sonra seninle sohbet ederiz, diyerek gelinden izin ister. O da izin verir. Hemen kalkıp abdest alır ve sabaha kadar namaz kılar. Hiç gelinin yanına varmaz.

Babası bu hali öğrenince, gelinine izin vermemesini tembih eder. Ertesi gece olunca yine geline:

— Eğer bu gece de bana izin verir de vazifemi yerine getirirsem, yarın gece seninle sohbet ederim, diyerek yine izin alır ve namaz kılmaya başlar.

Babası bundan da haberdar olunca, gelinine izin vermemesini iyice tembih eder. Üçüncü gece o yine geline yalvarıp, bu gece de bana izin verirsen vazifemi yaparım ve üç gece tamamlanmış olur. Yarın gece ise emir senindir, diyerek o gece de izin alır ve namaza başlar.

Bu hal geline de te'sîr eder, inayet-i Hak yetişerek kalbi iman nuru ile dolar ve «Erkeklerden rahmet-i Hak'ka vasıl olan olur da, kadınlardan olmaz mı, ben de Rabbime ibadet ederim.» diyerek kalkıp abdest alır ve namaz kılmaya başlar. Efendisi namazda, tam âdâb üzerine, Kur'an-ı Kerim'den cehennem ehlinin azabları hakkındaki âyet-i kerimeyi okuyunca, gelin hemen bir «Ah!» çeker ve «Allah için tekrar oku.» der. O da aynı âyetleri tekrar okur. Gelin yine «Ah!» diye feryad ederek kendinden geçer ve yere düşer. Efendisi namazını bitirir bitirmez hemen gelinin başını dizleri üzerine alır ve su serperse de, gelin orada ruhunu teslim eder. Bunun üzerine gelini bırakır ve kendisi mihraba geçerek:

- Ey bütün sırlara vâkıf olan Rabbim, biliyorsun ki, bu gece ibadetten sonra zevcem ile sohbete ahdetmiştim. Halbuki O'nu vuslatın ile şereflendirdin. Benim de ruhumu kabzet ki, konuşmamız civar-ı rahmetinde olsun, diye tazarrû eder ve O da Cenabı Hak'kın rahmetine kavuş'ir

Ertesi gün her ikisinin de anne ve babaları gelir ve o vaziyeti görünce feryad-u figan ederler. Haklarında birçok mersiyeler söylerler. Kabirleri de çok meşhur bir ziyaretgâh olur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

Bâyezid-i Bastamî Hazretleri, bir gün yatsı namazını kıldıktan sonra mescidden dışarı çıkmak üzere bir ayağını dışarı attığı zaman, tam o esnada İmam Ebû Abdullah Hazretleri, kendisini ziyarete gelir ve mescidin iki kapısı önünde karşılaşıp sohbete başlarlar. Hakâyık ve esrardan konuşmaya dalarlar ve muhabbet-i ilâhî'den dolayı son derece zevk ve şevk içerisinde oldukları için sabahın olduğunu fark edemezler. Müezzin efendi «Sabah namazının vakti gecikti» diyerek geldiği zaman, sabahın olduğunu fark ederler. İmam Abdullah Hazretleri:

— Bu gece ne güzel bir gecedir ki, sabahı duyulmadı, der. Hazreti Bâyezid de:

— Bu hal, muhabbetullah ile bize acâib değildir. Zira bu şehirde bir genç, bir kıza âşık olmuş da, bir gece akşam namazından sonra ta sabaha kadar kız yukarıda oğlan aşağıda sohbet etmişler. Neşelerinden o kadar kendilerinden geçmişler ki, sabah ezanını yatsı ezanı zannetmişler de kız «Babam yatsı namazından gelmeden içeriye gireyim» derken bir de bakarlar ki sabah olmuş.

Onlar Hak'kın gayri bir sevgi uğrunda, sabahın olduğunu fark edemezler de, muhabbetullah ve zikrullah ile iki velînin sabahın olduğunu duymamaları acâib midir? buyurur

Bir kimsede muhabbetullah olursa, O'nun gözüne zikrullah ve ibadet ile uyku girmezmiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

İmam Ebû Abdullah Hazretlerinin vefatı yaklaştığı zaman, dervişi ve hizmetkârı olan Memun Bin Ahmed Selmî'ye şöylece vasiyet eder:

— Ey oğul, beni defn ettikten sonra, Horasan diyarında Semerkand'da Ebû Muhammed Sıgâr'ı bul. O benim talebemdir. Onların yanından başka yerde durma. Ve Horasan'a giderken, Lübnan dağında olan cemaat-ı müslimîn'e uğra. Onların kimisi sana çok hürmet ederler. Sen de onlara hürmet göster. O cemaat 10 bölüktür. Bir bölüğü benim meşâyihimdir. Bir bölüğü arkadaşımdır. Bir bölüğü de talebemdir, deyip ruhunu teslim eder.

Vasiyeti üzerine O'nu defn edip, Horasan'a doğru yola çıkar ve mezkûr dağa uğrar. Orada 4 binden fazla insan olduğunu görür. Kimisi Memun Bin Ahmed'e hürmet eder ve kimisine'de O hürmet ve tazim gösterir. O insanların her birleri dağda kendilerine birer hücre yapmışlar. Dağın ortasında da büyük bir mihrab olup, beş vakit namazlarını da cemaat ile orada kılarlar. Yatsı namazından sonra da herkes kendi hücresine çekilip, gece yarısından sonra kalkıp ve abdest alarak sabaha kadar ibadet ile meşgul olduklarını görür. Onların her birinden nice ibretler aldıktan sonra da yoluna devam eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Şeyh Atâ Selmî Hazretleri 40 yıl gece uyumayıp ibadet ile meşgul olmuş. Bir gün kızı kendisine:

— Ey babacığım, bütün insanlar yatıp uyurlar sen niçin uyumazsın? Oda:

— Ey kızım. Baban geceden korkar. Zira Allahu Teâlâ Hazretleri Kelâm-ı Kadîm'inde şöyle buyurmuştur diyerek «Karyelerin ehli emin mi oldular ki, Onlar uyurlarken bizden Onlara helak erişir.» mealindeki âyet-i kerimeyi okur. İşte ben bundan dolayı uyumuyorum, der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

Râbia-i Adeviyye gece olduğu zaman hizmet elbisesini giyer sabaha kadar ibadet eder ve böylece de münacâtta bulunurmuş:

— Ya Rabbî! Gün battı ve gözler uyudu. Dünya beylerinin kapısı kapandı. Her âşık maşuku ile yalnız kaldı. Bu câriye-i naçiz de boş ve yalnız kaldı. İnayet, lütuf ve marifet buyurup, cehennemden azade eyle ve cemâlinle müşerref kıl. Rızâ-i ilâhiyeni nasib ve müyesser eyle.

İşte bütün evliyaullahın geceleyin halleri ve münacâtları böyledir. (Rahmetullahi Aleyhim Ecmaîn)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Süleyman Dârânî Hazretleri gece sabaha kadar mihrablarında ibadet eder ve uykuları galebe çalınca da:

— Ey nefis, ölümü ve ölümden sonraki halini düşün, diye nefislerine hitab ederlermiş.

Böylece uykularını men ile sabah namazına kadar ibadette bulunurmuş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Şeyh Ebû Hafs Ömer Hazretleri «Her akıllı ve âlim kimselere vacibdir ki, bu hikâyeden ibret alsın. Zira bunda bütün insanlara çok faideler vardır.» buyurmuş. Haberde gelmiştir ki:

— İblis Aleyhillâne, Cenabı Hak'ka ibadet edenlerin reisidir. Semanın her katında 40 bin yıl ibadet etmiştir. Her yılı 40 bin ay, her ayı 40 bin gün, her günü 40 bin saat ve her saati de dünya yıllarınca 50 yıldır.

Bunca zaman ibadet ettikten sonra (El-Euzü billah) kâfir olup, ebedî olarak huzurullahtan kovuldu.

Bir gün Zünnûn-ı Mısrî Hazretleri sahrada gezerken gördü ki, iki dağ arasından rengi ve akışı diğer sulara benzemeyen bir su akıyor. Menbaını anlamak üzere suyun akıntısına giderek bir mağaraya vardı. O mağaranın içerisinde iblis aleyhillâne bir taş üzerinde oturmuş ağlıyor. Akan su da O'nun göz yaşıdır. Hz. Zünnûn:

— Ya İblis, ne oldun, niçin ağlıyorsun?

— Ya Zünnûn, nasıl ağlamam? Benden başka ağlamaya müstehak var mı ki? Dergâh-ı izzete benden daha yakın bir mahluk yok iken, kapısından sürüp lanet etti.

— Niçin emre itaat etmedin?

— Ya Zünnûn, Hak Teâlâ Hazretlerine imtisal için inayet olmayınca kul ne eylesin, der.

Bunun üzerine Zünnûn-ı Mısrî Hazretleri de ağlayarak O'nun yanından ayrılır. Şeytan da isyanına devam edip gider. Ağlamasının riya olduğu meydana çıkar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Eshâb-ı Kirâm'dan Salebe isminde bir zat, Rasûlü Ekrem (S.A.V, Hazretlerini o kadar severdi ki, nerede olursa olsun Efendimiz Hazretlerinin mübarek seslerini işitirlermiş. Lâkin kendisi çok fakir olduğu için evladü iyalinin setr-i avret edecek elbiseleri bile yokmuş. Ve bir çukur içinde otururlarmış.

Bu zat bir kaç defa Efendimiz Hazretlerine fakirliğinden şikayet eder ve Cenabı Hak'kın kendisine bir miktar dünyalık vermesi için dua temennisinde bulunur. Fakat Efendimiz Hazretleri «Ya Salebe! Haline razı ol ve hamdet, hakkını îfa edemezsin.» buyururlar. Salebe:

— Ya Rasûlallah, eğer Cenabı Hak beni zengin ederse emr-i ilâhî mucibince zekâtımı verip, hakkını îfa ederim, diye ahdeder.

Bunun üzerine Rasûlü Ekrem Efendimiz dua buyururlar ve Cenabı Hak o kimseye dünyalık olarak koyun verir. Ve koyunların adedi zamanla o derece çoğalır ki, Medine-i Münevvere'ye sığmaz ve sahralarda bile barındırılamaz hale gelir.

Bundan sonra Salebe, ibadetlerinde tembellik gösterip cemaatla namazı terk eder. Sadece akşam namazına gelir ve mescidin bir köşesinde yalnızca kılıp gider.

Bir gün, Hazreti Peygamber Efendimiz, Sâlebenin malını hesab edip, zekât vermesine dâir eshâb-ı kirâm'dan bir kimse gönderir. Fakat bu emir, O'nun dünyaya meylinden dolayı kendisine pek hoş gelmez. Ahmaklık eder ve işin sonunu düşünmeyip «Varın Hz. Muhammed'e deyin ki, haracı yahudiler verir, müslümanlar vermez.» der.

Bunun üzerine o sahabî döner ve henüz Efendimizin huzuruna gelmeden, Sâlebe'nin zekâtı inkâr edip, vermekten çekindiğini ve bu cihetle küfr üzere gideceğine dâir âyet-i kerime nazil olur. Rasûlü Ekrem Efendimiz de üç defa «Vah Salebe!» buyururlar.

Biraz sonra o sahabe gelir ve Sâlebe'nin sözünü tebliğ eder. O mecliste bulunan Sâlebe'nin akrabası bu keyfiyeti Sâlebe'ye haber verir. O da bir miktar malı yanına alarak, faydasız bazı özürler beyan edip, sadaka tarzında Efendimiz Hazretlerine getirir. Fakat Fahri Kâinat Efendimiz kabul buyurmazlar. Hatta Efendimiz irtîhal edinceye kadar her sene getirir, fakat asla kabul edilmez. Rasûlüllah Efendimiz Hazretlerinden sonra sırası ile, Hz. Ebû Bekrini's-Sıddıyk ve Hz. Ömerü'l-Fâruk'a (R.A.) getirmiş ise de Onlar:

— Biz, Hz. Rasûlüllahın kabul etmediğini kabul etmeyiz, buyururlar.

Nihayet Salebe Hz. Osman (R.A-) zamanında, üzerinde kâfir nişanı zünnar ve haç olduğu halde, küfr üzere ölü olarak bir vadide cesedi bulunur. Cenabı Hak bütün Ümmet-i Muhammedi bu hal üzere ölmekten muhafaza buyursun!

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Hz. Musa Aleyhisselâm zamanında evliyaullahtan ve meşâyihi kiramdan ve büyük ulemadan Belam Bin Bâûr isminde bir kimse vardı ki, duası kabul olunur, mürşid-i kâmil, fazilet ve marifet sahibi bir zat idi. Tam 400 yıl gece - gündüz Cenabı Hak'ka ibadet etmişti. Hatta zaman olurmuş ki bir secdede dört gün dört gece durur, tesbih ve tahmid okurmuş. Hak Celle ve Âlâ

Hazretlerinin vahdaniyyetine dâir 700 tane kitab te'lif ve tasnif etmiş. Ve mihrablarında oturup daima insanları irşad ile meşgul olurmuş. Bazan da 700 müridi ile birlikte havada uçarlarmış.

İşte bu vasıflarda bir kimseyi, Cenabı Hak ibadetinden reddedip, güneşe tapan kâfirlere ilhak eylemiş. Nitekim Kur'an-ı Kerim'deki «Femeselühû Kemeselil-Kelbi» âyet-i celîlesi bunun hakkında olduğu tefsirlerde yazılıdır.

Bu kıssanın tafsili ise şöyledir:

Hz. Musa Aleyhisselâm, Şam tarafında bulunan kavm-i cebbarin ile harbetmek üzere, Cenabı Hak tarafından memur edilir. Benî İsrail ile beraber Tur dağından hareket ederler. Benî İsrail 12 kabile olup her kabilede 50 şer bin kişi bulunmakla 600 bin kişi idiler. Hz. Musa Aleyhisselâmm böylece Şam havalisine hareketini, kavm-i cebbarin haber alır ve hemen şeyh Belam'a müracât ederler. Zira ekserisi Belam'ın müridleri ve halifesi idiler.

Hz. Musa Aleyhisselâmm Şam tarafına gelmesine hased ederler. İblis aleyhillâne de Belam'a:

— Eğer Musa bu tarafa gelirse, o peygamberdir bütün insanlar O'nun yanına giderler, sizin ise evvelki rağbetiniz kalmaz diye, bir takım iğva verir. Aralarında Şeyhe çok muhabbetli olanlardan bir kaç tanesi, sûret-i Hak'tan gözükerek:

— Şeyhimiz, efendimiz, Hz. Musa bu tarafa geliyormuş. Pek âla, ve lâkin onlar tamamen askerdirler. Bizim ise memleketimiz onları idareye tahammül edemez. Azizlerimiz zelîl ve memleketimizde kıtlık vaki olur. Lütfen siz, gelmemesi için dua edin, diye çok ricada bulunurlar.

Fakat şeyh buna asla rıza göstermez ve O peygamberdir. Onların, seyir ve hareketi vahy-i ilâhî iledir. Bu hususta, onların gelmemesine dua etmek, azgınlık ve âsi olmaktır. O ise büyük bir peygamberdir. Hepimizin peygamberi ve şeriatı ile de âmil olduğumuz halde, aleyhine ve takdir-i Hak'ka muhalif dua etmek kötü bir netice meydana getirir. O'nun gelişinde bereket vardır. Sayesinde bizler de rahatlarız diye, bir hayli nasihatlar ederek hepsini, men ve def eder. Onlar şeyhi ikna etmeye bir türlü çare bulamayınca başka yollar aramaya başlarlar.

Şeyhin gayet güzel, o civarda hiç emsali olmayan bir ailesi vardır. O'na hediye tarzında bir kısım kıymetli ve nadide şeyler ile kumaşlar getirip:

— Ey bizim muhteremememiz, vilayetimizde Hz. Şeyhten ulu kimse ve senden iyi bir hatun daha yoktur. Hz. Musa, bu diyara doğru gelmektedir. O peygamberdir, geldiği zaman bütün insanlar O'na giderler. Hz. Şeyhin izzet ve hürmeti ve sizin de rağbetiniz kalmaz. Şeyh Hazretlerine ifade ettik razı olmadılar. Lütfen şeyhin izzeti ve sizin hürmetiniz için, Hz. Musa'nın gelmemesi için Şeyhe dua ettirin. Duaları müstecab olduğu şüphesizdir. Eğer dua ettirir iseniz, nihayetsiz mal toplayıp, zat-ı muhteremelerine takdim için gayret gösteririz derler. Ve kadını razı ederler, İblis aleyhillâne de iğvası ile ikna ettirmeye söz vererek, gece - gündüz şeyhe sûret-i Hak'tan bazan lütuf ve bazan da ağlamak ile, her nasılsa iğfal eder ve Hz. Musa Aleyhisselâmın Tur dağından hareketini haber alan Şeyh Beham, artık kâmil oldum zanneder. Kalbi marifet-i ilâhî'den ve esrar-ı vahdaniyetten habersiz olarak, ettiği ibadetlerde iblis gibi istidrac ettiğini idrak edemeyip ucub ve kibir sahrasında nefsu hevasına uyar. Bunlardan başka aklı noksan olan kadınına da tam muhabbet besleyip O'nun rızasını Hak'kın rızasına tercih eder ve benim duam dergâh-ı izzette kabul olunur diyerek dua edeceğine söz verir.

Şiir:

Kadına meyi edip sevmek, hakikatte hamakattır.

Ki onlara gönül vermek, şeriatta sefahettir.

İblis, Şeyhin Hak'kı gören gözü önünü kadın vasıtası ile örttü. Ve Şeyh gayret-i cahiliyye kuşağını beline kuşanıp, nefsi emmaresi ile mücadeleleri de bırakarak, Salihiyye dağında dua etmek üzere yola çıktı. Giderken:

— Ey Şeyh, nereye gidiyorsun, geri dön. O, Hak'kın emri ile gelen Kelîmullah'tır. Gerçi duan dergâh-ı izzette makbuldür ve lâkin sonu hayır değildir. İblis gibi nedamet çekersin, diye gizliden ses gelir.

Şeyh bir miktar durur. Fakat gayret-i cahiliyyesi ile" ve vefasız kadınının muhabbetini, iblis kalbine ilka etmekle, bu nida-yi Hakîkate uyanamayıp yola devam eder. Bir müddet gittikten sonra havada uçan kuşlar açık bir lisan ile:

— Ya Şeyh, nereye gidiyorsun, geri dön. Hepimiz, Ulûlazîm Rasûlü Âzam olan Hz. Musa'nın gelmesine ve bu diyarı şereflendireceğine seviniyoruz. Allahu Teâlâ Hazretlerinden kork. Son pişmanlık faide vermez, dedikleri zaman şeyh bir miktar daha durur ve şöyl düşünür:

— Ben iblisin ve kadının yanına ne yüzle giderim. Bir kısım kuşların sözleriyle mi döneyim. Sonra tevbe ve istiğfar ederim, nasıl olsa dergâh-i Hak'da kabul olunur.

Böylece yine yoluna devam ederken, ağaçlar açık bir lisan ile:

— Ya Şeyh, nereye gidiyorsun, Allahu Teâlâ Hazretlerinin rızasına muhalif harekette bulunma. Sonra pişman olursun. İblis ne derece yakın iken nasıl reddedildi ve melun oldu. Sonunda harab olursun, geri dön. O gelen Hz. Musa'dır. Bizler O'nun cemâline âşığız. Rızâya aykırı dua etmek senin fazlına ve takvana yakışmaz, derler

Fakat iblis aleyhillâne her taraftan O'nu sarmıştır. Bunlardan hiç birisi kulağına girmez ve merkebini dövüp yoluna devem etmek isteyince bu defa de merkebi asla yerinden hareket etmeyip, açık bir lisan ile:

— Ey âsi ve azgın insan, Cenabı Hak'kın emri ile gelen Kelîmullah'tır. Bütün mahlukat O'nun gelişine sevinirken sen, gelmemesi için dua etmeye gidiyorsun. Akibetinin iblis gibi olacağı açıktır. Beni de âsi etme. Öldürsen bir adım bile ileriye gitmem, der.

Bunun üzerine, gözleri örtülen o şeyh inad eder ve merkebinden iner, yürüyerek dua mahalline gider ve duasını yapar. Cenabı Hak hikmeti üzere duayı kabul buyurur. Şeyh de dönüp aklı kışa kadınına ve müridlerine bunu haber verir. Hep birlikte sevinirler.

Gelelim Hz. Musa Aleyhisselâma.

O Sultan-ı Azîm de kavmi ile beraber Tur dağından kalkıp Konkoçe sahrasına gelmişlerdi. Şeyh-i habisin duası da tam o zaman kabul olunmuştu.

Hz. Musa Aleyhisselâm ertesi gün kavmi ile beraber hareket ederler ve akşama kadar yol giderler. O gece istirahat etmek için konaklayıp, sabah kalktıklarında, kendilerini tekrar hareket ettikleri yerde bulurlar. Sahih rivayete göre bu hal tam -40 gün devam eder.

Nihayet Hz. Musa Aleyhisselâm Cenabı Hak'ka teveccüh edip «Ey bütün sırları ve gizlilikleri bilen Rabbim! Emrine uyarak gaza etmek için bu sahraya kadar geldik. Bu kadar zamandır ilerlemek için gayret ediyoruz, fakat bir türlü olduğumuz yerden ileriye gidemiyoruz. Bunun hikmeti nedir? diye müriacatta bulunur. Allahu Teâlâ Hazretleri de:

— Ya Musa! Kavm-i Cebbarın büyüklerinden duası dergâhımda kabul olunan Belam, senin o diyara gitmemen için dua etti. İşte bundan dolayı siz o sahradan ileriye gidemiyorsunuz, buyurdu. Hz. Musa Aleyhisselâm:

— Ya Rabbî! O Belam'ın çok sevdiği ne ise, senin emrine muhalefette bulunduğu için, onu al, diye tazarrûda bulunur.

Böylece, biçare Belam'ın duası kendi aleyhine döndü ve Cenabı Hak O'nun en sevdiği şeyi olan imanını aldı ve son nefesinde imansız olarak gitti.

Rivayet edilir ki, Belam'ın cennetteki makamı, Eshâb-ı Kehfin köpeği olan Kıtmir'e verilmiştir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Salihlerden bir kimse, daima gündüzleri oruç tutar ve geceleri de namaz kılarak bir yıl hac, bir yıl da gaza yapmak âdetlerinden idi. Bu zat bir gazada kâfirlerin eline esir düşer ve kâfir beyinin karşısına getirirler. Bey O'na kendi dinine girmesini teklif eder. Fakat o kabul etmez.

Bunun üzerine kâfir beyi son derece güzel bir kızı çeşitli elbiseler ve altunlar ile süsleyerek dervişin karşısına getirirler ve derviş kızı görünce, kalbine kızın muhabbeti düşüverir. Kâfir beyi bunu anlar anlamaz:

— Ey derviş, eğer bizim dinimize dönersen, bu kızı bütün kıymetli eşyası ile birlikte sana veririm, der.

Derviş başını aşağıya eğerek bir miktar düşünür. Kızın hayali ve muhabbeti kalbini istila eder. Böylece islâmî sevgisi yok olur. Başını kaldırarak kâfir beyine:

— Sizin dininize girmekle bana ne gibi teklifleriniz vardır, emredin, der. O da:

— Beline zünnar kuşanmak, hınzır eti yemek, şarab içmek ve bir sene hınzır gütmek gibi şartlarımız vardır. Bunları yerine getirdikten sonra kızı alacaksın, der.

Nihayet derviş bu şartları kabul eder ve yerine getirerek, hınzır güdüp ve geceleri de onların yanında yatmaya başlar,

Bazı müslümanlar o diyarda gazaya gidince O'nu görürler ve kendi aralarında O'nu kurtarmayı kararlaştırırlar. Yanına gittikleri zaman, belindeki zünnarı gördüklerinde:

— Ey kişi, sen âbid ve zâhid bir kimse idin, bu halin nedir?

O da kızın kıssasını anlatır. O müslümanlar «Biz seni buradan kaçıralım» diye teklif ederlerse de O, şeytana uyan derviş:

— Hayır, ben İslâm zamanımdaki geçen günlerime pişmanım. Niçin tekrar döneyim. Nefsi emmarem küfürden hoşlanıyor, diye küfründe sabit kadem olarak bu hal üzere ölüp gitmiştir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Semerkand vilayetinde evliyaullahtan üç zat, hacca niyet ederek yola çıkarlar. Ermine şehrine geldiklerinde kışın şiddetli soğukları münasebeti ile içlerinden Ali isminde olanı ateş almak üzere gönderirler. Ali yolda giderken, bir nasranî kapısı önünde, son derece güzel bir kız görür ve o anda kalbi, kızın aşk ateşi ile yanmaya başlar.

Nihayet ateşi alır ve arkadaşlarına götürür. Fakat kızın hayali bir an bile fikrinden gitmez ve o şehirde kalmaya karar verir. Arkadaşları yollarına devam etmeye başlayınca, Ali «Benim bu şehirde mühim bir işim var. Onu göreyim, arkanızdan yetişirim,» diyerek arkadaşlarını gönderir. Kendisi de doğruca o nasranî evine giderek kızı, babasından ister. Kızın babası:

— Eğer bizim dinimize girersen kızı veririm, aksi halde vermem der.

Kızın sevgisi Ali'nin kalbini tamamen kapladığı için, kalbindeki Allah ve Rasûlüllah sevgisini giderir ve o teklifi kabul ederek mürted olur. Beline zünnar ve omuzuna da haç takarak domuz gütmeye başlar.

Arkadaşları hacdan dönüşlerinde tekrar o şehre uğrayıp Ali'yi araştırırlar. Bir de görürler ki, Ali'nin belinde zünnar ve omuzunda haç olduğu halde hınzır güdüyor. Ali, arkadaşlarını görünce kaçar Ve bir ağaç altına gizlenir. Onlar da arkasından giderek yanına varırlar ve «Ya Ali, bu ne haldir?» diye sorarlar. Ali de bir kıza âşık olduğu için, o hale düştüğünü anlatır. Arkadaşları «Ya Ali, Kur'an'dan bir şey hatırında yok mudur?» deyince, Ali «Rubemâ yeveddüllezîne keferû âyet-i kerimesini okur.

Arkadaşları her ne kadar iman arzettilerse de Alî kabul etmez ve küfrüne devam ederek o hal üzere ölür.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

Belh şehrinde, Ebû Salih isminde bir kimse 40 yıl mescidde müezzinlik hizmetiyle müşerref olur. Bir gün ezan okurken, çok güzel - bir mecusî kızı görür. Bir anda kıza âşık olur. Kalbinde kızın sevgisinden başka hiç birşey kalmaz. Ve «Kişinin, sevgilisinin rızasında olması gerektir.» diyerek, doğruca kızın babasına gider ve kızını ister. Kızın babası ise, dinini bırakmasını ve zünnar kuşanıp şarap içmesini şart koşar.

Dertli ve cahil müezzin, rıza-yı Hak'ka muvafık bir amel işlememiş olacak ki, imanın zevki kendisinde kalmadığı için, teklifleri kabul eder. kızı alıp gerdeğe giderken düşer ve boynu kırılarak küfür üzere ölür. Mecusîler de cesedini eski bir hasıra sarıp, bir viraneye atarlar.

Müezzin o civarda gayet meşhur olduğu için halk araştırır ve o viranede perişan bir halde bulurlar. Mecusî'nin evinde öldüğü de meydana çıkar. Mecusî getirilir ve müezzinin diyeti istenir.

Bunun üzerine mecusî hadiseyi etraflıca anlatınca, birşey lâzım gelmez diye hüküm verilir.

Müezzini de evlatlarına teslim etmek isterler. Fakat hiç birisi kabul etmezler ve sonunda cesedini mürtedler mezarlığına koyarlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Geçmiş zamanda Bersîsa isminde, Zâhid, âbid ve kemâlat sahibi bir zat vardı ve gündüzleri oruç tutar geceleri de namaz kılardı. Kendisinden bir hata ve isyan sadır olmadıktan başka, o diyarda çok meşhur olup, gelen hastalar duası berekâtı ile şifa bulurdu.

O diyar padişahının dillere destan güzellikteki kızı hasta olur ve doktorlar bir türlü çare bulamazlar. Her ne kadar tedavi edilirse de günden güne hastalığı ağırlaşır. Padişahın adamlarından birisi, kızı Bersîsa'ya göndeerip dua ettirilmesi fikrini söyler. Zira Bersîsa çok zühd ve takva sahibidir. Bu hususta asrının tekidir, diyerek padişaha ifade eder. Padişah da «Doğru, beyhude doktorlara müracât etmektense bu daha münasibdir.» der ve kızını bir takım hediye ve güvendiği adamları ile O'na gönderir.

Henüz kız yolda gelmekte iken bundan Bersîsa'nın haberi olur ve Bersîsa «Bu kadar hastalar ibadetimin nuru ile şifa bulmaktadır.» yolunda kalbine ucub ve gurur getirir. Bu arada iblis aleyhillâne de Bersîsa'ya gelerek:

— Ya Bersîsa! Padişahın kızı hastadır ve dua ettirmek üzere sana getiriyorlar. Lâkin kız o kadar güzeldir ki, anlatmak mümkün değildir. Getiren adamlara «Buna yalnızca dua etmek lâzımdır» de ve kızı tam olarak temaşa et. Görki benî âdemde ne güzeller varmış, diyerek O'nun kalbine bir miktar kızın sevgisini yerleştirir.

Nihayet kızı bir çok hediyeler ile beraber, Bersîsa'ya getirirler Bersîsa, iblisin iğvası üzere kızı yalnız bırakmalarını söyler ve getiren adamların gitmesini emreder. Onlar da takvasına güvenerek kızı bırakmak isterler

O gece Bersîsa nefsine uyar. Bundan kimsenin haberi olmasın diye de kızı boğarak öldürür ve odasının bir yerine gömer. Şayed sorarlarsa «Dua ettim sıhhat buldu. Geceleyin de çıkıp gitmiş.» demeye karar verir.

İblis, hemen insan suretine girerek padişaha gider ve Bersîsa'nın yapmış olduğu hainliği haber verir. Fakat padişah buna asla inanmaz. Bunun üzerine iblis:

— Benden yalan sadır olmaz, bu işi biliyorum. İsterseniz odasının altını kazıp kızın cesedini bulursunuz, der.

Sabah olur olmaz, padişah kızını almak üzere adamlarını gönderir. Bersîsa şaşırır ve hazırlamış olduğu cevabı söyler. Fakat onlar odanın altını kazıp kızın cesedini oradan çıkarırlar. Bersîsa'yı da alarak padişaha getirirler.

Padişah çok üzülür ve ağlar. Bütün ulemâ ve sulehâyı toplayarak, Bersîsa hakkında ne muamele yapılmasını sorar. Onlar da «Efendim, şeytanın hile ve oyununa gelmiş cezası idamdır.» diye cevap verirler. Tam idam edileceği sırada iblis gelerek:

— Ya Bersîsa, bu işleri sana kim yaptı?

— Sen yaptın.

— O halde seni asılmaktan kim kurtarır?

— Sen kurtarırsın.

— Evet ben seni kurtarırım, lâkin bana secde etmelisin.

— Nasıl secde edeyim, ne halde olduğumu görmüyor musun?

— Baş işareti ile secde et, kâfidir.

Bunun üzerine Bersîsa başı ile iblise secde eder etmez, melun O'nun imanını alır ve oradan uzaklaşır. Bersîsa da idam olup kâfir olarak ölür.

Cenabı Hak Kur'an-ı Keriminde meâlen şöyle buyurmuştur: «Şeytan lane, mü'minleri idlâl edip kâfir yaptıktan sonra, muhakkak ben senden beriyim, ben Allah'tan korkarım, der.»

Cenabı Hak bütün mü'minleri iblis aleyhillânenin sapıtmasından muhafaza buyursun. Âmin.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Belh şehrinde âlim, fazıl ve zâhid bir kimsenin, çok çocuklu ve zengin, nasranî bir komşusu vardı. O zâhid, komşusunun oğullarını daima dine davet ederdi. Onlar da «Pederimiz ölüp mirasını paylaştıktan sonra, müslüman oluruz.» diye cevap verirlerdi.

Nihayet pederleri ölür. Zâhid de her zamanki gibi onları dine davet eder; Oğlanların hepsi toplanırlar ve bir şarap meclisi kurarak eğlenmekte oldukları sırada içlerinden gayet güzel ve genç bir mecusî, bir kadeh şarap doldurarak:

— Ey zâhid! Her zaman bizi Din-i İslâm'a davet edersin. Sen şunu iç bakalım ne olur, diye zahide bir takım dil dökünce bîçare zâhid dayanamaz ve şarabı içer. Sarhoş ve kendinden geçmiş bir halde evine döner. Oğlu ve ailesi «Sen bir ehl-i ilim ve zâhidsin, şarabı içerek, dünya ve âhirette rüsvay olmak layık mıdır?» dedikleri zaman, O'nun gücüne gider ve şöyle der:

— Elbette bu gece ben, belime zünnar kuşanırım, diye ağır bir yemin eder. Ve kendisinden imanın lezzeti gidip, kalkarak küfür ve dalalet yolunu tutar. Beline zünnar kuşanıp mürted olur. O gece yattığı zaman ölür. Cesedini de mürted mezarlığına defnederler.

Hak Sübhanehu ve Teâlâ Hazretleri Kelâm-ı Kadîm'inde meâlen şöyle buyurur: «Dünya hayatının zahirine itibar edenler, bâtın, hakikat ve marifetten gafildirler.»

Yani bu kimselerden, maarif-i ilâhîyeyi ve iman-ı Hakîkiyi tahsil edenler çok nadirdir. Her şeyi en iyi bilen Hz. Allah'tır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

Semerkand'da salih ve dindar bir kimse nice yıllar ibadet ile meşgul olur. Bir gece rüyasında görür ki, bir kâğıda ihlas sûresi yazılmış ve onu dili ile yalayıp mahveder. Bu hali bir rüya tabircisine anlatınca tabir eden kimse kendisine şöyle der: Kendini hatadan muhafaza et.

Bundan sonra o kimse bütün malını tar-u mar eder ve çıkıp doğruca Mekke-i Mükerreme'ye gider. Orada 10 sene mescidi şerifte hizmet eder. Bir gün şöyle düşünür: 10 kerre hac yaptım, gideyim 1(kerre de gazada bulunayım.

Fakat gazalardan birisinde kâfirlere esir düşer. Kendisini kâfir beyi önüne götürdükleri zaman, dininden dönmesini teklif ederler Kabul etmez. Daha sonra kıymetli mücevherat ve çok güzel bir kız yanına getirerek, tekrar teklif ederler. Şayet kabul ederse kızı kendi dişine vereceklerini söylerler. Zavallı O, kızı görünce hemen kalbini kızın sevgisi yerleşir ve kabul eder. «İki zıd birleşmez» kaidesince Allah sevgisi kalbinden çıkar. İmanın nuru gidip mürted olur. Sonunda o hal üzere de ölür gider.

* * *

ONUNCU HİKÂYE

Hz. Musa Aleyhisselâmın, hem amca oğlu, hem de eniştesi olan Kâarun, önceleri Musa Aleyhisselâma iman ediyordu. Gündüzleri oruç tutar ve geceleri de namaz ile meşgul olurdu. Ve lâkin çok fakir v ehl-i iyaline bakmakta zorluk çekerdi. Hak Celle ve Âlâ Hazretleri Musa Aleyhisselâma Tevrat'ı şerifi altun ile yazmasını emir buyurunca, Hz. Musa:

— Ya Rabbî, halimi biliyorsun, ben fakirim diye tazarrû etti.

Bunun üzerine Cenabı Hak Hz. Musa'ya simya ilmini öğretir v Hz. Musa da o emri yerine getirir. Daha sonra Hz. Musa Aleyhisselâm Kâarun'un fakirliğini ve ehl-i iyalinin çekmekte olduğu sıkıntıyı düşünerek, hem bedenî hem de mâlî ibadetini yerine getirip ecir sahibi olmasını düşünerek O'na da simya ilmini öğretir.

Kâarun ilm-i simyayı öğrenir öğrenmez, kâr-ı ibadet bu imiş diyerek nihayetsiz mal sahibi oldu. Bir rivayette, hazinelerinin anahtarlarını 70 ve diğer bir rivayette 100 deve götürürdü. Mücahid (R.A. da derki, her bir anahtar ile 70 hazine kapısı açılırdı.

Kâarun her hangi bir yere gidecek olsa, altun elbiseli ve altun lalıçlı 1000 erkek ve 1000 kadın dört bir tarafında giderlerdi. Velhasıl Benî İsrail iki kısmı olup, bir kısmı Musa Aleyhisselâmın, bir kısmı da Kâarun'un taraftarı idiler.

Bu hal içerisinde Kâarun, nafile ibadetleri bırakmış ve farzları da acele kılmaya başlamıştı.

Nihayet Kâarun'un zekat vermesi hakkında vahy-i ilâhî gelir ve Hz. Musa Aleyhisselâm bunu Kâarun'a tebliğ eder. Kâarun malımh zekâtını hesab edince, bakar ki çok büyük bir yekûn tutuyor. Kalbi dünya sevgisine meyleder ve muhabetullah gider. Bir türlü o zekâtı veremez.

Hz. Musa Aleyhisselâm, O'na giderek, emr-i ilâhîye itaat etmesini, dünya sevgisini Hz. Allah'ın muhabbetine tercih etmemesine dâir pek çok nasihat eder. Fakat Kâarun bunlara hiç kulak vermez. Hatta Hz. Musa Aleyhisselâma buğzederek, haşa iftira etmeyi tasarlar. Ve:

— Ya Musa, Mısır ehlini toplayalım ve o cemaat içinde seninle bahis edelim. Eğer açık delil ile bana gâlib olursan, malımın zekâtını veririm. Ve eğer ben sana gâlib olursam, sen de bundan sonra peygamberlik davasından vazgeçip bir köşeye çekilirsin, der.

Kâarun hemen güzel bir fahişe kadını kandırarak, Hz. Musa ile mübahese edeceğimiz mecliste bulunup, cemaat içinde «Ya Musa, benimle filan vadide zina etmedin mi? Hatta üzerimdeki çocuk da senindir.» dersen, sana o kadar çok mal veririm ki, ölünceye kadar sana ve evladına yeter, diyerek kadını kandırır ve razı eder.

Ertesi günü Mısır ahalisi, Kâarun'un geniş olan evinde toplanırlar. Hz. Musa Aleyhisselâm da gelir. Cemaat Hz. Musa Aleyhisselâmdan biraz vaaz etmelerini arzu ederler. O da bir kürsü üzerine çıkarak vaaz etmeye başlar. Vaazının bir yerinde Şöyle buyurur:

— Bir kimse hırsızlık yaparsa elini keserim. Bir kimse eşkıyalık yapsa, başını keserim ve bir kimse evli olup zina etse taşlayıp helâk ederim.

Hemen dinsiz Kâarun ayağa kalkar ve «Ya Musa, sen de zina etsen ne yaparsın?» deyince, Hz. Musa Aleyhisselâm da «Eğer ben de (haşa) zina etsem, Cenabı Hak'kın emri bana bile böyledir.» der.

Bu arada, akılsız Kâarun o fahişeye işaret edip «Ya Musa senin zina ettiğine dâir, benim şahidim vardır. Zira şu kadın bana söyledi ki, sen bununla filan vadide zina etmişsin. Hatta karnındaki çocuk da senden imiş, diyerek, Hz. Musa'yı halk arasında mahcub etmek düşüncesi ile, o fahişeyi ayağa kaldırır. Ve ey kadın söyle ki bütün insanlar duysun,» der.

O kadın da söz verdiği gibi yalan ve iftiraya başlayacağı sırada, Cenabı Hak, O'nun lisanını döndürüp, iftira edeceği yerde şöyle anlatır:

— Ey Benî İsrail! Doğrusu Hz. Musa'nın bu işten haberi yoktur. Kâarun'un söylediği yalan ve iftiradır. Zira Kâarun, beni çağırıp bir Çok mal vadederek, bu yolda Hz. Musa'ya iftira etmemi tembih etti. Halbuki Hz. Musa, Kalîmullah'tır. Öyle bir zata böyle bir adiliği isnad etmeye Allah'tan korkarım.

Bunun üzerine Hz. Musa Aleyhisselâm gayretüllah ile gadablanıp:

— Ey Allah düşmanı: Bu iftiradan muradın nedir? Beni mahcub edip, Cenabı Hak'kın emri olan zekâtı vermemek midir? der ve kendi hanelerine döner. Secdeye varır ve münacât ederek «Ey bütün gizliliklere ve sırlara vakıf olan Rabbim! Kâarun'un iftirasını sen bilirsin, gayret senindir, der ve O'nun aleyhine dua eder. O anda Hz. Cibril gelerek:

— Ya Musa! Hz. Allah, Kâarun'un helaki için yeri emrine âmâde kıldı, diye haber verir.

Hz. Musa Aleyhisselâm kalkar ve doğruca Kâarun'un yanına gider. Kâarun melun, yüksek bir sedir üzerinde gurur ile oturmaktadır. Hz. Musa Aleyhisselâm asasını yere vurur ve «Yut» diye yere işaret eder. O anda yer Kâarun'un sedirini yutar ve melun üzerinden sıçrar. Tekrar «Ya yer yut» diye emredince, Kâarun'un dizlerine kadar yutar. Kâarun «Aman ya Musa!» diye yalvarmaya başlar. Fakat Hz. Musa asla iltifat etmez. Tekrar «Ya yer yut!» deyince, yer Kâarun'u ve kendisine tâbi olanları, bütün mal ve evladı ile beraber hepsini yutuverir.

Başka bir rivayette de, Hz. Musa'ya o iftirayı edip 4 bin adamı ile beraber sahraya çıkmıştı. Hz. Musa Aleyhisselâm, melunu yakalaması için yere emretmesiyle yer bir anda hepsini yutar. Hz. Musa Kâarun'un yalvarışlarına asla iltifat etmez.

Allahu Teâlâ Hazretleri «Ya Musa! Kâarun ve adamları senden dört defa yardım istediler. Kabul ve afvetmedin. Eğer ben azîmüşşana bir kerre, aman ya Rabbi, demiş olsalardı, hepsini afvederdim» buyurur.

Bunun üzerine Benî İsrail arasında, haşa Hz. Musa, Kâarun'un malına ve hazinelerine tama ederek O'nu yere geçirdi diye bir takım lakırdılar ettikleri için, Hz. Musa Aleyhisselâm yere tekrar «Yut» diye emredince, bu defa yer bütün mal ve hazinelerini de yutar.

Ehl-i işaret, Kâarun'un helakine sebeb üç şeydir, demişler. Birisi, dünya sevgisi. İkincisi, emr-i lâhîye muhalefetle zekâtı vermemesidir. Üçüncüsü de Hz. Musa Aleyhisselâma iftira etmiş olmasıdır.

Bir adama dünya teveccüh etse, fakir ve zayıflara ihsan etmekle malı eksilmez. Belki kat kat artar. Bir kimseden dünya yüz çevirse, o kimse dünyaya ne kadar hırsla sarılsa, yine de iki yakasını bir yere getiremez ve belki perişan olur.

Bu bakımdan kişi, az çok ne ise Cenabı Hak'kın ihsan ettiğine razı olup şükretmesi lâzımdır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Basra şehrinde Şağvâne isminde şarkıcı ve fasık bir kadın olup çok güzel bir takım cariyeleri vardı. Cariyelerinin de kimisi saz çalar kimisi şarkı söylerdi. Bu kadın cariyeleri ile beraber, nerede bir düğün olsa oraya gider ve saz çalıp şarkı söylemek suretiyle kazandığı paralar ile geçinirdi.

Bir gün yine kendisine kâr sağlamak maksadı ile, cariyelerini yanına almış, dolaşırken, bir ağlama sesi kuağına gelir. Ne olduğunu öğrenmek için cariyelerinden bir tanesini gönderir. Fakat giden cariye geri gelmez. Bir başkasını gönderir o- da gelmez. Nihayet bütün cariyeler gidip gelmeyince kendisi yalnız kalır ve o da gider. Bakar ki bir zat halka vaaz ediyor. Cariyeler dinlediği için Şağvâne de dinlemeye başlar. O vaiz efendi de, sözleri te'sir eden ehl-i kemâl bir zat olup, vaazından cehennemin ahvalinden ve âsilere olunacak azabdan bahsetmektedir. O zaman Şağvâne'ye bir dehşet gelir ve inayet-i Hak yetişerek ağlamaya başlar. Ve:

— Ya Şeyh! Ben günahkâr bir kadınım. Tevbe etsem dergâh-ı izzette kabul olunur mu?

— Ey kadın, Hz. Allah'ın fazl ve keremine, rahmet ve inayetine hudut yoktur. Niçin benim isyanım çok dersin. Eğer Şağvâne dahi olsa yine kabul olunur ve kurtulursun.

— Ya Şeyh! Ben o fıskla meşhur ve cürm ile mevsuf Şağvâne'yim. Muhakkak sen de şahid ol ki, bundan sonra isyan etmem, der.

Geçmiş günahlarına da canu dilden pişman olur ve tevbe eder. Dergâh-ı Hak'da da tevbesi kabul olmakla cariyelerini âzad ve bütün malını da fakirlere tasadduk ederek uzlete çekilir ve 40 sene daha yaşar, ömrünün sonuna kadar ibadet ve taatla meşgul olur. Cenabı Hak'ka hiç âsi olmaz ve nasıl fısk ile şöhret bulmuş ise, bu defa da zühd ve takvası ile meşhur olur. Bir çok aziz ve ehl-i hal kimseler O'na giderek duasını alırlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Hasan-ı Basrî Hazretleri gençliğinde gayet güzel bir yiğit olmakla, kıymetli elbiseler giyer ve öylece gezermiş. Bir gün güzel bir kadına tesadüf edip, bir takım sözler atarak, peşine düşer. Biraz gittikten sonra kadın:

— Ey genç, utanmaz mısın?

— Kimden utanayım?

— Şol Zât-ı Ecelli Âlâ'dan ki, gözlerin habasetini ve sadırda olan ahvali bilicidir.

Bunu duyar duymaz Hasan-ı Basrî Hazretlerinin kalbine bir miktar korku ve pişmanlık gelerek durur ise de, yine sabredemeyip, gayrî ihtiyarî olarak, kadını takib eder. Ve:

— Ey zamanın güzel kadını, senin o güzel gözlerin benim kalbimi yağmalayıp aşk deryasına garketti. Eğer bana vaslın şifası ile derman eylemezsen helakim yakındır, diye bazı sözler söyler.

Kadın da «Ey yiğit, öyle ise biraz sabret. Senin nefsinin nevasına şifa olacak bir ilaç yapayım.» diyerek evine girer. Fakat kadın da en az Hasan-ı Basrî Hazretleri kadar, âşık olur. Zira kadının şehevatı nefsaniyeti erkeğe nisbetle daha fazladır.

Bir müddet sonra kapı açılır ve bir cariye elinde, üzeri örtülü bir tabak getirip, Hasan-i Basrî Hazretlerine verir. Ve:

— Ya yiğit, hanımım, bir genç yiğidi, fitne ve dalalete duçar eden gözler bana lâzım değildir diyerek size gönderdi, der.

Hasan-ı Basrî Hazretleri bakar ki, hakikaten kadın gözlerini çıkarıp göndermiş. Bu hali görünce o derece pişman olur ki tarif i mümkün değil. Ve hemen oradan kalkıp evine gider. Sabaha kadar ağlayıp tevbe istiğfar eder.

Sabahleyin, kadından özür dilemek üzere, evine gitmeyi düşünür. Kapısına yaklaştığı zaman, bir çok kimse, kadının kapısı önünde toplanmışlar. İçeriden de feryad-u figan sesleri geliyor. Sebebini sorupta «Saliha bir "kadındı, bu gece vefat etti.» cevabını alınca, ağlayarak geri döner ve evine gelir. Üç gün üç gece yiyip içmeden devamlı olarak ağlar. Tevbe ve istiğfar ederek yalvarır. Dördüncü gün, rüyasında o kadını görür ki, cennet köşklerinden yüksek bir köşkte oturmuş. Karşısında da sayısız huri ve gılmanlar durmaktadır. Hemen kadından af ve özür diler. Kadın:

— Ya Hasan, seni afvettim, bana o keremi ve lütfü çok olan padişah, senin yüzünden, o kadar ihsan ve rahmet eyledi ki, anlatmak mümkün değildir der.

Hasan-ı Basrî Hazretleri de çok sevinerek:

— Ya hatun, bana bir nasihat eyle istifade edeyim.

— Ya Hasan, tenha olduğun zamanda boş durma ve daima Cenabı Hak'kı zikreyle, der.

Hasan-ı Basrî Hazretleri uyanınca çok sevinir ve ömrünün sonuna kadar, o kadının nasihatini terk etmedim, buyurur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Utbetü'l-Gulâm ismindeki zat, gençliğinde ehl-i şaz ve Basra'nın sayılı fasıklarından imiş. Bir gün Hasan-ı Basrî Hazretleri O'nu irşad edip, tevbe ettirmeyi düşünür. Müridlerine söyleyerek yanına getirilmesini emir buyurur.

Her nasılsa bir gün, Hasan-ı Basrî Hazretleri halka vaaz ve nasihat ederken, mezkûr zat da o meclisin kenarından geçer. Müridleri «Ya Şeyh, işte Utbetü'l-Gulâm budur.» diye gösterirler.

Hasan-ı Basrî Hazretleri hemen yüksek sesle, O'na nasihat tarzında bazı beyitler okur. Utbetü'l-Gulâm beyitleri işitince kendisine hidayet yetişip, ağlayarak Hasan-ı Basrî Hazretlerinin huzuruna gelir ve tevbe eder. Ondan sonra müridleri arasına girerek, büyük evliyadan olur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Mansur Bin Ammar Hazretleri daima halka vaaz ve nasihat eder ve dualarında «Allahümmağfir li-aksânen kalben ve ekserinâ ayben» diye duada bulunurmuş.

Bir gün meclislerinde bulunan bir fasık ve saz ehli kimse kendi kendine «Bu dua değil ancak benim halim içindir. Zira şimdi diyarımızda benden daha fazla kalbi kasvetli ve günahı çok kimse yoktur.» diye düşünür ve tefekkür eder. O esnada kendisine inayet ve hidayet-i Rabbânî yetişir. Hemen saz âletlerini kırar ve şeyhin huzurunda tevbe eder. Şeyh O'nu yakalattırır, temiz elbiseler giydirerek şöyle der:

— Evladım, iki rek'at namaz kıl, kendine bana ve ümmet-i muhammede dua et. Zira şimdi senin duan makbuldür.

O da şeyhin emrini yerine getirir. Namaz kılıp secdeye vardığı zaman «Dün fısk meclisinde iken bugün ne haldeyim. Mansur gibi aziz ve muhterem bir zata nasıl dua edeyim.» diye düşünürken sırrına şöyle hitab olunur:

— Ya kulum! Bir kimseye, hidayet ve inayetim yetişip, ihlas ile tevbe eder ve bana teveccüh ederse, bütün enbiya ve melâike O'nun için istiğfar ederler. Senin de tevbeni kabul ettim. Ne dilersen makbuldür.

Bundan sonra o zat H. Mansur'un terbiyeleri ile büyük evlîyaullahtan olmuştur.

* * *

BEŞİNCİ HİKÂYE

Bişrî Hâfî yol kesici bir kimse olup yanında bir takım güzel sesli hafızları gezdirirmiş. Gittiği şehirlerde o hafızlara Kur'an-ı Kerim okutur ve bütün insanları bir yere toplarmış. İnsanlar Kur'an dinlemek için toplandığı ve herkesin aşk ve şevkle dinlemeye başladığı sırada, kendisi kalkıp şehirden dışarıya çıkar ve tenhada yakaladığı kimseleri soyarmış.

Bir gün yol üzerinde ve toz toprak içinde bir kâğıt bulur. Bakar ki kağıtta «Besmele-i Şerif» yazılıdır. Hemen alır, tozlarını temizler ve bir miktar da güzel kokular sürerek yüksekçe bir duvarın üzerine koyar.

O diyarda zühd ve takvası ile meşhur olan bir zat, o gece rüyasında üç defa Hak Celle ve Âlâ Hazretlerini görür ve Hak Teâlâ Hazretleri O'na hitaben:

— Ey kulum! Bişri Hâfî'ye git. O bizim ismimizi tazîmen kaldırdı, biz de O'nun ismini kaldırdık. O bizim ismimizi aziz etti, biz de O'nun ismini aziz ettik. O bizim ismimizi güzelleştirdi, biz de O'nun ismini güzel kıldık, böylece kendisine söyle, haberi olsun, buyurulur.

O zâhid de hemen Bişri Hâfî'nin evine giderek kapıyı çalar. Kapıyı bir cariye açar ve ne istediğini sorar. O da cariyeye şöyle sual eder:

— Bu evin sahibi, köle midir, âzadh mıdır?

— Âzadlıdır.

— Âzadlı böyle mi olur?

Sonra cariye içeriye gider ve olanları haber verir. Bişri Hâfî de hemen yalın ayak ve başı açık olarak kapıya gelir ve:

— Ya Şeyh! Cariye hata etmiş. Bu evin sahibi, bütün insanların en âsi ve günahkâr olanıdır, der.

Bunun üzerine zâhid, rüyasını anlatır. O anda Bişri Hâfî'nin kalbine hidayet ve inayet yetişerek, şevk Ve muhabbet dolar. Tam bir ihlas ile tevbe eder ve derhal mürşid aramaya çıkar. Çıkarken cariyesi:

— Ey efendi, biraz dur da başlığını getireyim.

— Hayır duramam. Zira Cenabı Hak, beni böylece davet etmiş, der ve öylece yola düşer. Ve nihayet bir mürşid-i kâmile bağlanarak, evliyanın büyükleri arasına katılır.

Tebsıra-i Evliya isimli kitabta pek çok kerametleri anlatılmıştır. Onlardan birisi de şudur:

Seyahati zamanında bir gemide giderken, gemi içinde büyük hâcegân ve tüccarlardan çok kimse olup, birisinin kıymetli bir mücevheri kaybolur. İçlerinde Bişri Hâfî'den başka eski elbiseli kimse olmadığından, O'nun aldığını ümid ederler. Ve sana daha güzel elbiseler vereceğiz diye soyup aramaya başladıkları zaman, Bişri Hâfî Hazretleri geminin kenarına gelerek: «Ey balıklar bir cevher getirin.» diye çağırır. Hemen bir çok balık ağızlarında cevherler olmak üzere geminin yanına gelirler.

Daha sonra hâcelere hitaben:

— Kaybolan cevheriniz kadar bunlardan-alın, der. Onlar da bu hali görür ve cevherleri alarak, kendisinden özür dilerler.

Birisi de şudur:

Bişri Hâfî'nin dünyadan irtihaline kadar, ayaklarına pislik bulaşmasın diye, Bağdad'da hiç bir hayvan sokaklara bevl etmemiştir. Bir gün bir sipahinin atı bevl ettiği zaman, halk feryad ederek «Bişri Hâfî ya şehirden gitmiştir veya vefat etmiştir.» dediler. Evlerine gidip baktıkları zaman, hakikaten o irtihal etmişti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

Fudaly Bin tyaz Hazretleri ilk zamanlarında eşkıyanın reîsi idi. Kendisi mağarada oturur ve ekseriya Kur'an-ı Kerim okurdu. Arkadaşları da yollarda bekler ve gelip geçenleri soyarlardı.

Yine bir gün, bir kafileyi soyarlar ve mallarını mağaraya getirip bölüşmeye başlarlar. Eşyaların içinden, içi altun dolu ve üstünde «Aye-tü'l-Kürsî» yazılı bir kese çıkar. Fudaly, derhal o kesenin sahibinin bulunmasını emreder. Maiyyetinde bulunanları da hemen bulup getirirler. Fudaly keseyi sahibine geri verir. Arkadaşları:

— Ya Fudayl, asıl maksat olan bu keseyi, niçin geri sahibine verdiniz?

— Geri verdim. Çünki o kesenin sahibi, Kur'an-ı Azîmüşşandan Âyetü'l-Kürsî'nin husûsi faziletini, duymuş ve itikad ederek, kesesinin üzerine yazmış. Eğer tekrar eline geçmezse, itikadına bozukluk gelir. Vebali bana ait olur. Bir kimsenin Kur'an-ı Azîme olan itikadına bozukluk getirmektense, eşkıyalık daha ehvendir. Zira, eşkıyalıktan tevbe ile kurtulup, mağfiret bulunabilir. Lâkin bir kimsenin itikadına bozukluk getiren kimsenin sonu pek iyi gelmez, der.

Bu cevap karşısında diğer eşkıya da susarlar.

Yine bir gün, bir kaafile basarlar. Kaafileden bir zat, Kur'an-ı Azimden «Elem ye'nillezîne âmenû İlh.» âyet-i kerimesini okur, Fudaly bunu işitince kendisine inayet yetişerek, kalbine te'sir eder. Ondan sonra cefa elbiselerini çıkarıp sefa elbiselerini giyer ve ihlas ile bütün günahları

örten Hak Celle ve Âlâ Hazretlerine tevbe eder. Zamanla evliyanın büyükleri arasına girer. Bunun da «Tebsıratü'l-Evlîya» isimli kitabta pek çok menkıbesi vardır. (K.S.)

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Salih bir zatın, fasık bir komşusu varmış. O salih zat hacca gittiği zaman, tavaf esnasında o fasık komşusunu görünce:

— Ey komşu, ne oldu ki, böyle suleha yoluna geldin?

— Ya Şeyh, her zaman isyan ve günahlarımı örterdim. Cenabı Hak'tan lütuf ve ihsanlar ziyade oldu. Ben de utanıp tevbe ve istiğfar ettim. Elhamdülillah kabul olundu ve bu sene de sizin yüksek himmetinizle buraya gelmek nasib oldu.

Böylece o zat da sonradan duası kabul olan kimseler arasına katılır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Ali Bin Esved isminde çok meşhur bir hırsızlar başı varmış. Bir gece hırsızlık niyeti ile gezerken, bir evde bir çocuğun ağladığını duyar. Çocuğun annesi:

— Sus, Ali Bin Esved geldi. Susmazsan seni veririm, diye çocuğu korkutur.

Ali Bin Esved de sokaktan bunu duyar. O anda inayet yetişerek bu söz kalbine te'sir eder ve şöyle düşünür: Ben halk arasında ne kadar şerli bir insanım ki, çocuklarını bile benim ismim ile korkutuyorlar. Hemen atından iner ve evine gelerek kapıyı çalar. İçeriden «Kimdir o» sualine karşı, gayet alçak bir sesle «Ben Esved» cevabını verir. İçeriden kızı, «Sen benim babam değilsin, zira babam yüksek sesli kimsedir.» der. O da:

— Kızım kapıyı aç. Zira baban gittiği gibi değildir, der.

Kızı kapıyı açar ve ehl-i iyali O'nu karşılayıp baktıkları zaman, benzi sararmış ve devamlı ağlıyor. Bir müddet sonra ailesine:

— Yarın benim yüzüme karalar sürüp, boynuma bir ip bağlayın ve Rabbine âsi olarak ve daima günah işleyerek şu anda tevbe eden kimsenin hali budur, diye sokak ortalarında gezdirmelerini vasiyet eder. Nihayet bir taraftan ağlayıp bir taraftan da tevbe istiğfar ederek ruhunu teslim eder.

Zamanındaki ehlullah teveccüh ettikleri zaman kendisini yüksek makamlarda müşahede ederler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

Benî İsrail zamanında Nuh isimli bir kimse her ne zaman günahına tevbe etse, yine o günaha döner ve bir türlü tevbesine sabit kadem olamazdı.

Yine bir gün, büyük bir günah işler ve ona da tevbe eder. Bu defa tevbesi kalbine te'sir ederek ve sahraya çıkarak yakasını ve gömleğini yırtar. Başına topraklar saçıp bütün günahlarına ağlayarak pişmanlık duyar. Tam olarak tevbe eder ve:

— Ya Rabbî! Kaç defadır günahıma tevbe ediyor ve yine günah işliyorum. Eğer senin lütuf, inayet ve hidayetin yetişip beni muhafaza buyurmazsan, ben yine günah işlerim, sonum kötü olur. Ya Rabbf, ne olur bu kulunu bundan sonra günahlardan koru, diye yalvarır. Bunun üzerine şöyle nida olunur:

— Ey kulum! Bir günah işleyip yine ona dönsen, ben «Ve in ud-tüm udnâ» kavli şerifi mmucibince rahmetimle avdet ederim. Zira rahmet-i ilâhiyeme nihayet yoktur.

Bu hitaba mazhar olduktan sonra, tevbesi kabul olur ve kendisi de evliyaullah arasına katılır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Şeyh Ebû Abdullah Hazretleri, müridleri ile birlikte bir yerden giderlerken, şarab meclisi kurmuş ve içki içen bir topluluğa tesadüf ederler. Hz. Şeyhin müridlerinden birisi onları men etmek istediği zaman Şeyh Hazretleri «Ey dervişler, siz sabredin ve sakin olun. Emr-i ma'rufu ben sizden daha iyi bilirim. İnşaallah bunları bu halden kurtarırım.» der ve onlara yaklaşır. İçlerinden birisi elindeki kadehi doldurup ve kalkıp Hz. Şeyhe sunar. Şeyh de kadehi eline alıp:

— Ey yiğitler! Bu mecliste çok sevdiklerinizi anmak, sizler için âdet değil midir? Eğer müsaade ederseniz ben de sevdiğimi zikredeceğim, der. Onlar da:

— Peki zikret de dinleyelim, diye izin verirler. Bunun üzerine şeyh konuşmaya başlar:

Zikrederim şol vakti ki, ruhlarımız göklere çıkıp bedenlerimi kabre konulup, evlerimiz ve diğer mallarımız varislerimize taksim olunur.

Zikrederim şol vakti ki, bir münadî, nida edip: Sen dünyayı mı topladın, yoksa dünya seni mi, der.

Zikrederim şol günü ki, tabuta konup, akraba ve dostlar ağlaştıkları vakit, bir münadî nida eder: Hani senin kuvvetli ve hiddetli nefsin? Seni kim zayıf etti? Hani senin çok sevdiğin ve müslümanları rencide eden lisanın? Seni kim susturdu? Nerede seni çok sevenler? Seni onlardan kim ayırdı?

Zikrederim şol günü ki, kabre defn olunduğun zaman, kabir «Ben zulmet ve vahşet eviyim. Sen zulmet ve vahşeti unuttun mu?» der.

Zikrederim şol günü ki, Cenabı Hak o gün hakkında: «Bazı yüzler beyaz ve bazıları da siyah olur.» buyurdu. Acaba bizim yüzlerimiz hangisinden olacak?

Zikrederim şol günü ki, mü'minlerin kitabı sağından, fasıkların ve kâfirlerin kitabları solundan verilir. Acaba bizim kitabımız nereden verilecek?

Zikredelim şol günü ki, mîzan kurulup ameller konulduğu zaman halimiz nasıl olur?

Zikredelim şol günü ki, Hak Sübhanehu ve Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de «Kıyamet gününde insanlar iki kısım olup, birisine cennet, diğerine cehenneme giriniz.» diye emrolunduğu zaman, acaba biz hangi fırkadan bulunacağız?

Hz. Şeyh böylece yukarıda anlatılanları zikredince, onların hepsi kalktılar ve çalgılarını kırarak, Hz. Şeyhin huzurunda tevbe-i nasuh ile tevbe ettiler. Daha sonra hepsi suleha zümresine dahil oldular.

Kur'an:ı Kerim'den meâlen şöyle buyurulmuştur:

— Allahu Teâlâ Hazretleri şol Zât-ı Ecelli Âlâdır ki, kulları tevbe etse tevbelerini kabul ve günahlarını af ve mağfiret eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Benî İsrail zamanında salih bir kimsenin üç tane oğlu varmış. Bir gün o zat ağır hastalanır ve artık hayatından ümid kesilince büyük oğlu, küçük kardeşlerini çağırır ve:

— Ey kardeşlerim, pederimizin epeyce malı var. Fakat bugün kendisinin hizmeti ise ağırdır. İsterseniz sizler malına varis olun ve hizmetini bana bırakın, isterseniz malı bana verin hizmetini sizler yapın, der.

Kardeşleri malı almayı tercih ederler. Babalarının hizmetini büyük biraderlerine bırakırlar. Büyük kardeşleri salih bir kimse olduğu için pederinin hizmetini kendisine nimet, ganimet ve ibadet bilir. Vefatına kadar bu hizmeti yapar. Fakat ailesinin bu işe hiç gönlü razı olmaz ve malı almadığı için O'nunla münakaşa eder. O ise ailesine:

— Ey hatun, ben babama miras için hizmet etmiyorum. Ancak Allah rızası için hizmet edip hayır duasını almak istiyorum. Hayır sizin bildiğinizin hilafınadır. Bir kimsenin dünya dolusu malı olsa da bereketi olmasa, onda hayır yoktur. Hayır ancak berekettedir, der.

Babasına hizmette hiç gurur etmeden devam eder.

Bir gece rüyasında kendisine şöyle derler:

— Git, filan yerde yüz akçe vardır. Onu al nafaka yap.

— Onda bereket var mıdır?

— Hayır yoktur.

— Bereket olmayan şey bana lâzım değildir, der.

Bu hali ailesine söyleyince, kadın yine almadığı için O'nunla münakaşa eder.

Ertesi gece rüyasında yine, «Filan yerde 10 akçe vardır, git al.» denilir. O yine bereket olup olmadığını sorar. Bereket olmadığını anlayınca yine almaz.

Üçüncü gece ise yine «Filan yerde bir altun vardır, onu al da harçlık yap.» denilir. O da bereketi olup olmadığını sorunca «Çok bereketlidir.» cevabını alınca, hemen gider ve onu alır. Sabahleyin ise altun ile pazara gider ve iki tane balık alır. Evine getirip karınlarını yardığı zaman görür ki, balıkların karnında çok kıymetli ve iki dirhem ağırlığında kırmızı cevher var. Birisini hemen pazara götürüp satmak ister. Fakat hiç kimsenin almaya gücü yetmez. Nihayet 30 bin akçe kıymeti ile padişaha satar. Akçeleri alarak eve gelir ve Cenabı Hak'ka şükürler eder.

Padişah o cevherin bir eşini daha araştırır fakat hiç kimsede bulamaz. Tekrar O'na soralım belki vardır diyerek gelirler. Fakat o bende vardır, lâkin 70 bin akçeden aşağı vermem der ve öylece satar. Son derece zengin olur.

Rüyasında: «Ey kişi, Cenabı Hak'kın sana bu kadar lütuf ve ihsanı ancak, pederine ihlas ile etmiş olduğun hizmet sebebi iledir. Âhirette olunacak ihsanı ise anlatmak mümkün değildir.

İşte bunun gibi bir kişi ebeveynine hizmeti kendisine nimet bilirse iki dünyada da devlet ve nimete nail olur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Hz. Musa Aleyhisselâm bir gün İlhâm-ı Rabbânî ile Antakya şehrine gider. Şehrin kapısında salih bir zat ile karşılaşır. O zat:

— Ya Musa, bu şehirde hiç kimsede konuk oldun mu?

— Hayır ey kimse, olmadım.

— Eğer olmak isterseniz, buyurun diyerek evine davet eder. Hz. Musa Aleyhisselâm da «Davete icabet lâzımdır.» diyerek o zatın evine teşrif ederler.

O zat elinden geldiği kadar bir şeyler hazırlar ve Hz. Musa Aleyhisselâma ikramda bulunur. Yemekten sonra Musa Aleyhisselâm, Şam tarafına gideceği için o zata veda eder. O salih zat:

— Ya Musa, yürüyerek gitmekten, binek ile gitmek daha iyidir Binek ister misiniz? diye sorar. Hazreti Musa da «Olursa daha iyi» diye cevap verir.

Bunun üzerine o zat evinin üzerine çıkarak gökteki bulutlara bakar. Bir parça bulut gelerek «Ya veliyyullah muradınız nedir?» diye sorar. O da nereye gittiğini sorunca, Horasan tarafına gittiğini söyler. «Sana lüzum yoktur.» der ve o bulut gider.

Başka bir parça bulut gelir, O da Irak tarafına gittiğini söyler. Onu da gönderir.

Üçüncü bir bulut daha gelir ve ona sorduğu zaman, Şam tarafına gittiğini söyleyince «Ya bulut, sana bir emanetim vardır, aşağı in.» der. Bulut da aşağı inerek Hz. Musa Aleyhisselâmı alır ve kısa bir zaman zarfında Şam'a ulaştırır.

Musa Aleyhisselâm:

— Ya Rabbî! Benim itikadım o idi ki, bu zamanda arz üzerinde ben kulundan efdal ve ekrem bir kulun yoktur. Halbuki velilerinden bir kulunun duasına muhtaç oldum. Bu mertebe ve keramete o kulun nasıl ulaştı, deyince, Cenabı Hak:

— Ya Musa! O kuluma, o kerameti ebeveynine ziyade hürmet ve riâyet ettiği için verdim. Bu, dünyada olan ihsanımdır. Âhirette vereceğim nimetler ise hudutsuzdur, diye buyurmuştur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Yine Hz. Musa Aleyhisselâm, bir gün münacatları esnasında «Ya Rabbî! Cennette benim arkadaşım kimdir, bana göster.» diye iltica eder. Hak Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri:

— Ya Musa! Filan şehirde, filan çarşıda ve şu şemail ve isimde bir kasap vardır. O kimsedir, diye ilham eyler.

Hz. Musa Aleyhisselâm hemen hareket eder ve o kasabı bulur. Dükkânının karşı tarafında, bir miktar seyrederek ahvaline vâkıf olmak üzere oturur. Görür ki gayet gaddar ve zalim bir kimsedir. Sattığını hep eksik tartmaktadır. Hz. Musa'nın hatırına, bu kimse bana nasıl arkadaş olabilir, her halde o başka bir kimse olması lâzımdır, diye gelir. Tam o esnada Hz. Cebrail gelerek, o kimsenin olduğunu haber verir.

Hz. Musa Aleyhisselâm akşama kadar dükkânın önünde oturur ve akşam olunca, kasap bir miktar et alarak elindeki zembiline koyar ve evine gitmek üzere iken, Hz. Musa: «Ya kasap, beni misafir kabul eder misin? diye sorar. Kasap da «Buyurun, sizin gibi muhabbetli misafiri asla görmedim. Bu gece hizmetinizle şerefleneyim.» der ve beraberce giderler. Hemen Hz. Musa Aleyhisselâmm önüne yemekler ko-yar ve «Ey mübarek zat isterseniz siz yeyin. Şayet beraber yiyelim derseniz, bir miktar beklemeniz lâzım gelecek. Zira benim çok mühim bir işim vardır, müsâdenizle onu yerine getireyim.» der. Ve getirmiş olduğu eti iyice pişirip, evin köşesinde asılı bir zembıM aşağıya indirir. İçinden son derece küçük ve zayıf bir kadın çıkarır. O'nun ağzına yavaş yavaş eti verir. Karnını doyurduktan sonra altını da temizler ve tekrar yerine asarak Hz. Musa Aleyhisselâmın yanına gelir. Özür dileyerek birlikte yemek yemeye başlarlar.

Kadına yemek yedirirken kadının dudakları bir kaç defa hareket etmiş ve konuşur gibi olmuş. Bu hali Hz. Musa Aleyhisselâm farketmiş olduğu için o kimseye:

— Ey kişi, bu senin annen midir?

—Evet, annemdir. Çok ihtiyar ve mecalsizdir. Her gün böylece dükkândan geldiğim zaman hizmet ederim.

— Yemek yedirirken dudakları kıpırdadı. Sözü anlaşılır mı?

— Evet anlaşılır. Her ne zaman, karnını doyurup hizmetini yaptığımda «Ya Rabbî, bu oğlumu cennette Musa'ya arkadaş eyle.» diye dua eder.

— Ey kimse! Sana müjdeler olsun kî, annenin duası dergah-ı izzette kabul oldu. Musa benim, der ve ilham-ı ilâhî ile oraya geldiğini söyler.

O kimse de çok sevinir ve bütün günahlarına tevbe ve istiğfar ederek ibadet ile meşgul olmaya başlar.

Böylece annesine yapmış olduğu hizmet sebebi ile, salihler zümresine dahil olur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Hasan-ı Basrî Hazretleri bir gün Beyt-i Muazzama'yı tavaf ederken, bir kimse görür ki, sırtında bir zembil olduğu halde tavaf ediyor. O'na «Ya kişi, niçin Beyte hürmet etmezsin? Arkandaki zembili bir yere bıraksan da, tâzimen öylece tavaf etsen olmaz mı?» der. O kimse de:

— Ya Şeyh! İçinde validem vardır. O'nu da tavaf ettiriyorum. Bununla yedi defadır, Şam'dan buraya kadar böylece gelip hac ettirdim. Acaba annemin hakkını ödeyebildim mi? der. Hasan-ı Basrî Hazretleri de:

— Ya kişi! Analık hakkını değil, bîr kerre karnında bir tarafa döndürdüğü hakkını bile îfa edemezsin. Zira, analık hakkı çok büyüktür, buyurur.

Hak Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri hepimize ebeveynimizin hakkını îfa etmek nasib ve müyesser eylesin.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Sahâbe-i Kirâm'dan Hüzeyfetü'l-Yemânî (R.A.) Hazretlerinin, yine sahabeden çok âbid ve salih olan ükayl isminde bir komşusu vardı. Bir gün Hz. Peygamber Efendimizi (S.A.V) ziyaret kasdı ile Ukayl'in evine gider. Görür ki, kabir gibi bir kuyu, kazıp, içine girmiş ve kefen gibi bir de elbise giyerek, istiğfar ile meşgul olup ağlamaktadır.

Biraz sonra Hüzeyfe (R.A.) Rasûlü Ekrem Efendimize gelerek, Ukayl'in ölüm hastalığına mübtela olduğunu haber verir. Efendimiz Hazretleri de eshâb-ı kirâm'ı yanına alarak Ukayl'in evine teşrif ederler. Görürler ki, ruhunu teslim etmektedir. Hemen kelime-i şehadet telkin buyururlar. Fakat Ukayl'in dili dönüp bir türlü söyleyemez. Efendimiz Hazretleri «Buna ne hal oldu ki, kelime-i şehadet söyleyemiyor.» deyince, eshâb-ı kiram «Validesi O'ndan razı değildir. Başka bir günahını bilmeyiz.» derler.

Hemen validesini oraya getirirler ve «Oğlunun hali nedir? Niçin razı değilsin?» diye sorarlar. O da:

— Ya Rasûlallah! Oğlum âbid ve salih bir kimsedir. O hasta olunca, bir miktar süt pişirip içmesi için getirmiştim. Anneciğim niçin içeyim ki, Cenabı Hak âsiler hakkında «Ve sûkû mâen hamîmâ» ve «Serabîlühüm min katrânin» buyurmuştur. Korkarım ki, ben onlardan oldum, diye içmedi. Halbuki içmiş olsaydı, bir miktar yüreğim sükûnet bulacaktı. Bunun için kalbim huzursuz oldu ve üzüldüm, der.

Cenabı Peygamber (S.A.V.) kadına biraz nasihat buyurur ve oğlundan tam olarak razı olmasını temin eder. O anda Ukayl Hazretleri de tebessüm ederek kelime-i şehadet söyleyerek ruhunu teslim eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HÎKAYE

Şeyh İshak Hazretleri bir gün müslüman kabristanından geçer. Validesi de o kabirde bulunduğu için hususen gidip kabri başında ziyarette bulunmaz.

O gece rüyasında görür ki, validesinin hatırı rencide olmuş ve Hz. Şeyhden yüzünü çevirmiş bir haldedir. Yanına giderek «Ey benim valideciğim, bana niçin kırıldın?» diye sorar. Validesi «Bilmez misin ki, bir kimse ebeveyninin kabri yanından geçer de hususen ziyaret etmezse, O'nlara âsi olur.» der. Hz. Şeyh:

— Ey anneciğim, her geçildiği zaman ziyaret lâzım mıdır?

— Evet lâzımdır. Zira her ne zaman kabrimin kenarına gelirsen yüzünü görmeye müştakım. Eğer ziyarete kastedersen çok menmuı olurum. Şayet ziyaret etmeden gidersen mahzun olarak arkandan bakarım.

Hz. Şeyh uyanır ve bu hal kendisine keşf olunduğu için şükür eder.

İşte bundan dolayı kabirleri ziyaret edip, onların ruhlarına okumak lâzımdır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Eshâb-ı Kirâm'dan İmam Haris (R.A.) vefat edeceği zaman, Fahri Kâinat Efendimiz Hazretleri, eshâbı ile beraber O'nu görmeye giderler ve ruhunu teslim edeceği zaman da kelime-i şehadet telkin buyururlar. Fakat o söyleyemez ve susar. Efendimiz Hazretleri:

— Ya Haris! Niçin kelime-i şehadet getirmezsin ?

— Ya Rasûlallah, önümden ateşten bir dağ vardır ki, onu söylımeme mani oluyor.

— Ya Haris! Kelime-i şehadetten seni men eden hangi şeyi işledin?

— Ya Rasûlallah, Valideme söylemeden bir şey ile meşgul olmuştum. O beni men ediyor.

Fahri Kâinat Efendimiz, validesini çağırtır ve oğluna hakkını helâl etmesini, yoksa cehenneme gideceğini haber verir. Fakat kadın râzı olmadığını söyler.

Bunun üzerine Efendimiz Hazretleri eshabı ile beraber, O'nun kelime-i şehadeti söyleyebilmesi için Cenabı Hak'ka dua etmek isteyince, hemen Hz. Cebrail gelir ve:

— Ya Rasûlallah! Cenabı Hak selâm etti. Hâris'in validesi râzı olmadıkça ben de razı değilim, buyurdu.

Fahri Kâinat Efendimiz tekrar annesine döndü ve afvetmesini arzu etti. O da kabul ederek hakkını helâl etti. Hz. Haris, o anda kelime-i şehadet getirerek ruhunu teslim etti.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Şeyh İshak Hazretlerine, bir kimse gelir ve:

— Ya Şeyh, bu gece rüyamda seni, çok kıymetli cevherler ile süslenmiş olarak gördüm, der. O da:

— Doğrusun. Zira validem vefat etmezden evvel, sakalımı ayakları altına döşemiştim. Onun ecir ve sevabı, Hz. Allah indinde zayi olmadığı için, Cenabı Hak sana onu keşfettirmiştir. Sen de ebeveynine hürmet ve riayet et ki, Rabbinin izzet ve ihsanına nail olasın, diye nasihat buyurmuşlardır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

Hz. Süleyman Aleyhisselâm zamanında bir kimsenin şarap içen bir oğlu varmış. Bu halinden babası hiç memnun olmadığı için O'na daima kızar ve azarlar.

Bir gün oğlu sarhoş halinde her nasılsa babasına vurur ve gözünü çıkarır. Babası da gözünü eline alarak şikayet etmek üzere Süleyman Aleyhisselâma gelir. Süleyman Aleyhisselâm hemen oğlunu çağırtır. Fakat oğlu ayıldığı zaman, yapmış olduğu bu işe son derece pişman olarak babasının gözünü hangi eli ile çıkardığını sorar. Ve sağ eli ile çıkardığını anlar. Hemen sol eline bir bıçak alarak sağ elini keser ve doğru Süleyman Aleyhisselâmın yanına giderek:

— Ya Nebiyyallah! Benim yaptığım işin cezası nedir? diye sorar. Hz. Süleyman Aleyhisselâm da «Elinin kesilmesidir.» diye buyurunca, o hemen kesilmiş elini O'nun önüne koyuverir.

Babası ise bu hali öğrenince:

— Ey benim oğlum, niçin böyle ettin? Ne olaydı benim bin gözüm olupta her birini çıkaraydın ve keşke böyle yapmayaydın, der.

Bunun üzerine, Hz. Süleyman Aleyhisselâm eshabına dönerek, işte babanın oğluna olan şefkatine ve oğlunun babaya olan hürmetine bakınız, der ve o kimsenin gözünü, oğlunun da elini yerlerine koyarak «Ya Rabbi! Babalara ihsan eylediğin şefkat ve evlatlara verdiğin hürmet hakkı için bunlara acil şifa ihsan buyur.» diye tazarrû ve dua edince, Cenabı Hak derhal kabul edip Onlara eski sıhhatlerini ihsan buyurur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Bir gün Rasûlallah (S.A.V.) Hazretleri, Ebû Zeri Gıfarî'ye:

— Ya Eba Zer, gidelim garibleri ziyaret edelim.

— Ya Rasûlallah, garibler kimlerdir?

— Garibler şol kimselerdir ki, hiç kimse gidip onları ziyaret etmez.

Rasûlüllah Efendimiz Hazretleri bununla kabir ziyaretini kasdeder ve birlikte müslümanların kabristanına giderler. Fahri Kâinat Efendimiz bir kabir başında biraz durur mübarek gözlerinden inci tanesi gibi yaşlar akıtarak ağlar. Ebu Zer Hazretleri, sebebini sual edince, O Şefîü'l-Ümem Efendimiz «Ya Ebâ Zer, Şu kabirde ümmetimden birisi azab olunmaktadır. O'na ağlarım,» buyurur. O esnada Hz. Cebrail gelerek:

— Ya Rasûlallah! Niçin ağlarsınız! Sizin ağlamanızla melekler de ağlarlar.

— Ey Kardeşim Cebrail! Şu kabirde olan kimse için ağlarım ki, acaba kimdir?

-- Ya Rasûlallah, ensar yiğitlerindendir.

— Acaba günahı nedir?

— Ya Rasûlallah! Ümmetinin günahını söylemek bize lâyık değildir.

Bunun üzerine Fahri Kâinat Efendimiz dua buyurunca Cenabı Kaadir ve Kayyum Hazretleri, o mevtaya hayat verip kabrin içinde «Aman ya Rasûlallah! Dört bir tarafımı ateş kapladı. Bu ise valideme eza ettiğim içindir. Mürüvvet senindir Ya Rasûlallah.» diye nida eder.

Daha sonra Hz. Peygamber Efendimiz, Ebû Zer Hazretlerine, o kabirde bulunan bütün mevtaların sahiplerini çağırmasını emir buyurur. Ve bütün mevta sahibleri gelerek her biri kendi yakınları başında dururlar. O kimsenin kabri başı yine boş kalır. Rasûlüllah Efendimiz Hazretleri:

— Ya Ebâ Zer! Eğer bu kimsenin annesi vefat etmiş ise, kıyamete kadar böyle azab olunacağı açıktır, buyurur. O esnada uzaktan gayet ihtiyar bir kadın düşe kalka ve ağlayarak gelip o kimsenin kabri üzerinde durur. Rasûlü Ekrem Efendimiz:

— Ey Hatun! Bu meyyit senin midir?

— Evet Ya Rasûlallah, gözümün nuru ve gönlümün sürürü evladımdır.

— Oğlunuzdan razı mısınız?

— Hayır, razı değilim. Zira bir gün ibadet ederken, sarhoş gelmiş ve mihrabımdan atarak kolumu kırmıştı. Ben de Allahu Teâlâ senden razı olmasın diye dua etmiştim.

— Ya Hatun! Oğlunu bağışla, seni de bağışlasınlar.

— Ya Rasûlallah, kalbim çok kırılmıştı, esirgemeye meylim yoktur.

— Ya Hatun! Kulağını oğlunun kabrine tut.

Kadın da kulağını kabre tutar ve oğlunun daha önce Rasûlallah Efendimize ettiği ilticayı, annesine de yaptığını duyunca, gayri ihtiyarî olarak:

— Ya Rasûlallah! Günahını afvettim ve razı oldum. Allahu Teâlâ Hazretleri de razı olsun ve rahmetler etsin, der. Kabir içinden oğlu da:

— Ey anneciğim, cürm ve günahımı afvedip beni nimet ve rahmetlere nail eyledin. Hz. Allah da senden razı olsun, diye nida eder.

Böylece hepsi sevinerek oradan ayrılırlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Hz. Fahri Risalet (S.A.V.) Efendimiz, ezvac-ı mutahherattan birisinin düğün gecesi, eshâb-ı kirâm'a yemek yedirmek üzere hane-i saadetlerine toplamıştı. Fakat yemek çok az olduğu için, Efendimiz Hazretleri namaza durdu. Eshâb-ı Kiram da, yemeğin hazır bulunanlara kâfi gelmeyeceği hususunda konuşmaya başlarlar. O sırada Efendimiz Hazretleri namazı bitirir ve sohbetlerinin ne hususta olduğunu sual eder. Onlar da «Ya Rasûlallah, şimdi sohbetimiz yemek üzerinedir.» derler. Rasûlü Ekrem Efendimiz: «Ey eshabım! Kardeşim Süleyman'ın hadisesini duymamışsınızdır. Zira duymuş olsaydınız bu düşüncede olamazdınız.» buyurur. Eshâb-ı Kiram: «Ya Rasûlallah, duymadık. Hikâye buyurun da mütenebbih olalım.» derler. Bunun üzerine Hz. Peygamber Efendimiz şöyle anlatır:

Hz. Süleyman Aleyhisselâm bir gün deniz kenarında ibadet ederken, ayağında yeşil yaprak bulunan bir karınca gelir ve deniz kenarında durarak, kendi lisanınca nida eder. Denizden hemen bir kurbağa çıkıp sahile gelir ve karıncayı üzerine bindirerek denize dalar. Bir müddet sonra da tekrar çıkıp gelirler. Hz. Süleyman Aleyhisselâm, bu hali sorar ve karınca da şöyle der:

— Ya nebiyyallah, Hz. Allah bu denizin dibinde sert bir taş ve o taşın içinde de bir kurt yaratmıştır. Beni de o kurdun rızkını götürmekle görevlendirdi. O kurbağa suretindeki kurbağa da melektir. Beni götürmekle vazifelidir. Cenabı Hak'kın emri üzere günde iki defa böylece o kurdun rızkını götürürüm. O kurt da gıdasını yediği her defasında «Sübhanellezî halekanî fi'l-bahri ve lem yense bi'r-rızkı» diye dua eder.

Fahri Kâinat Efendimiz, bu kıssayı anlattıktan sonra, mübarek elleri ile yemeği kendisi dağıtmaya başladılar. O derece bereket hasıl oldu ki, orada mevcud olan eshaba kâfi geldiği gibi, bir misli daha kimseye yetecek derecede arttı.

Bu vaziyet karşısında Cenabı Hak'kın kudretine ve Efendimiz Hazretlerinin mu'cizelerine binlerce şükürler ettiler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

İmam Ebû Abdullah Hazretleri bir gün, hâşâ imtihan kasdı ile değil de, belki Cenabı Hak'kın kullarının rızkını ne yolla ihsan ettiğini yakîn hasıl etmek için, evinden çıkar ve bir dağda bulunan mağaraya girerek ibadet ile meşgul olmaya başlar. Ansızın bir kaafile yolunu şaşırır ve her ne hikmetse çok şiddetli de bir yağmur yağmakla hemen o mağaraya girerler. Bakarlar ki, Ebû Abdullah Hazretleri bir köşede duruyor. Halinden sual ederler, asla cevap vermez. Kaafile reîsi «Bu kimseyi soğuk incitmiş.» diyerek biraz ateş yakıp önüne koyarlar. İsıttıktan sonra yine konuşmadığını görünce, acıkmıştır diye düşünüp önüne yemek koyarlar. Fakat o yemeği de yemez. Çok zamandır aç olduğu için kudreti kalmamıştır düşüncesiyle sıcak çorba verirler, yine iltifat etmez. Belki açlıktan çeneleri kilitlenmiştir diyerek, iki kişi çenelerini açıp kaşık ile yavaş yavaş ağzına koymaya başladıkları zaman, Ebû Abdullah Hazretleri, gülmeye başlar. Kaafile reisi:

— Be hey adam, sen divane misin? Bu ne haldir? Halbuki baygın değilsin, aklın da başında olduğu halde böyle etmene sebeb nedir?

— Cenabı Hak kullarına rızkı nasıl verip ihsan eylediğine, yakînim ziyade olması için buraya gelerek, bu hali ihtiyar ettim. Anladım ki, gerek bizzat ve gerek vasıta ile her hususta kullarının rızkını ihsan edicidir, der.

Daha sonra da o kaafileye kendisini bildirir. Ehl-i kaafile de hemen Ebû Abdullah Hazretlerinin müridleri arasına katılırlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Yine Ebû Abdullah Hazretleri, İmran ismindeki hizmetçisi ile Nişabur şehrine gelip çarşıda dolaşmaya başlarlar. Her bir dükkânda çeşit çeşit elbise ve güzel mallar görürler. Dükkân sahibleri de, müşteri celbetmek üzere mallarını övmekte olduklarını görünce Hz. Şeyh:

— Ya İmran, şunların hal ve şanı nedir bilir misin?

— Efendim, zatınız daha iyi bilir.

— Bunlar, şol kimselerdir ki, takdir olunmadık rızkı taleb ederler. Vallahi ne talebleri île Cenabı Hak'kın takdir eylemediği rızkı tahsil ederler ve ne takdir olunan rızkı değiştirebilirler, diye buyurur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Ebû Nasr Semerkandı Hazretlerinden rivayet edilmiştir:

Şeyh Ebû Abdullah Hazretlerine bir takım kimseler sual ettiler ki:

— Ya Şeyh, siz Hz. Allah'a tevekkül etmiş bir zatsınız. Niçin bir eve girip kapıları kapayarak oturmaz sınız? Cenabı Hak, rızkınızı size gönderir.

— Ya Şeyh, niçin elinizi ve ayağınızı bağlayıp oturmaz sınız? Rızkınızı getirip ağzınıza koyarlar.

— Validem beni dünyaya getirdiğinde uzun zaman elimi ve ayağımı bağlayıp yemeği ağzıma koydu.

— Ya Şeyh, niçin dağlara çıkıp uzlet etmezsiniz ki, rızkınız orada bile gelip sizi bulur.

— Şehirlerin Rabbi başka, dağların Rabbi başka mıdır ki, dağlarda uzlet edeyim? Bütün âlemlerin Rabbi bir olup, nerede olursan ol, rızkını takdir eylemiştir.

— Ya Şeyh, biz rızkımızı Cenabı Hak'tan taleb ederiz.

— Eğer rızkınızın nerede olduğunu bilirseniz taleb edin.

— Ya Şeyh, bizler Allahu Teâlâ Hazretlerinden rızkımızı sual ederiz.

— Eğer sizi, hâşâ Cenabı Hak unuttu ise, rızkınızı sual edin, deyince Onlar artık çaresiz kaldılar ve bir daha sual soramadılar. Ve:

— Ya Şeyh, ta ki, rızkımız bize ulaşıncaya kadar sebredip, Hak Teâlâ Hazretlerine teslim olarak dururuz derler.

Bunun üzerine Hz. Şeyh, tevekküle dair bir âyet-i kerime okur ve şöyle devam eder:

— Gerek toplulukta ve gerek yalnız, gerek şehirde ve gerekse dağda, nerede olursanız olunuz, kalbinizi Hak Celle ve Âlâ Hazretlerinden başkasına döndürmeyiniz. Ancak bu hususta benim Halikım bütün sırlarına vakıftır düşüncesinde olun. Zahirde görünen vasıtaları da O'nun halkettiğini düşünerek doğru yolda bulunmaya «Tevekkül» denir, diyerek nasihat eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Salih bir zat, seyahati esnasında bir çöle tesadüf eder ve çölde giderken susuzluğu son haddini bulur. Etrafına bakınır hiç su bulamayınca biraz sabreder. Nihayet takati kesilip bir deve dikeni

ağacı altına bîtab düşer. Etrafına bakarken bir de görür ki, ağacın budağında bir kırba asılmış ve suyu aşağıya damlıyor. Hemen kırbayı alır ve kana kana içerek Cenabı Hak'ka şükürler eder. Sonra da düşünür ki: Acaba bu çölde hiç su bulmak imkânı yok iken, böyle tatlı su buraya nereden geldi? Tam böyle düşündüğü anda hatif-ı gaybden:

— Bilmez misin ki, tenhalarda Hz. Hak'ka itaat edenlere O da böyle çöllerde isteğini yerine getirir, duasını kabul eder ve rızık ve suyunu ihsan eder, diye nida olunur.

Bundan sonra ihlas ve itaati ziyadeleşerek, secde-i şükürde bulunur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

Ebû Nasr Semarkandî Hazretleri bir medreseye gider ve görür ki, ehl-i medrese iki kısma ayrılmış. Bir kısmı ilim tahsili ile, diğer kısmı da ibadet ile meşgul olurlar. Medresenin kapıcısına «Bunların yemekleri nereden gelir.» diye sorar. Kapıcı hiç seslenmez. Fakat O İsrar edince, kapıcı biraz huzursuz olur ve «Senin dişlerinin dibinden gelir.» diye cevap verir.

Ebû Nasr Hazretleri -Medreseden dönüp geldiği zaman dişlerine öyle bir ağrı gelmiş ki, durup oturması ve tahammülü çok güç olur. Hemen şehir halkından sual eder ve şifasını aramaya başlar. Onlar derler ki:

— Biz böyle bir ağrı ve hastalık olunca, yiyecek ve içecek bazı şeyler alarak filan mahaldeki medreseye götürürüz. Ehl-i madresenin duası ile de şifayâb oluruz.

Ebû Nasr hemen anlarki o medrese, kapıcısı ile münakaşa ettiği yerdeki medresedir. Çok güzel bir koç ve hayli de ekmek alarak doğruca medreseye götürür. Fakat kapıcı önce kabul etmek istemez. Aralarında epeyce bir konuşma geçer. Sonunda Ebû Nasr Hazretleri «İşbu getirdiğim şeyler, benim dişlerimin dibinden ve dişim içindir.» der. Bunun üzerine kapıcı kabul eder. Ehl-i medrese toplanıp dua ettikleri zaman o anda Cenabı Hak'kın izni ile dişlerinin ağrısı kesiliverir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Yine Ebû Nasr Semerkandı şöyle rivayet eder:

Bir kimse evinde iki tane koç besler. Bir gün hanımı ile aralarında hayli münakaşa ederler. Nihayet o kimse: «Yarın bu koçları, Cenabı Hak'kın yarattığı şeylerden bana hiç sevgili olmayanlara vereceğim.» diye talakına yemin eder.

Ertesi gün olunca meseleyi kaadı efendiye söyler. O da: Eğer sevmediğin kimseye o koçları vermezsen ailen boş olur.» diye fetva verir. O kimse de «Benim sevmediğim kimseler ehl-i medresedir. Zira kâr kisbleri yoktur. Hem de cahillerin ekserisi âlimleri sevmez.» diyerek koçları götürüp teslim eder. Onlar da koçları alır, şükreder ve şöyle derler:

— Ya Rabbî! Hikmetini yine sen bilirsin. Bizi sevmeyip adavet besleyen kimseler ile de bizleri rızıklandırıyorsun.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Semerkand'da Şeyh Abdullah'ın medresesinde bir taraftan yemek getirmişlerdi. Ehl-i medrese yemeği yedikten sonra, bir miktar artar. Şeyh Hazretleri hizmetkârına, kalan \ yemeklerin fakirlere verilmesini söyler. Hizmetkârı ise vermek istemez. Hayvanata verilmesini ister, onu da kabul etmez. Nihayet Hz. Şeyh onları kiliseye götürmesini emredince, doğruca kiliseye götürür. Orada nasranî olan bir cemaat hazır olduğu için toplanır ve yemeği yerler.

Sabahleyin o nasranî cemaatı mezkûr şeyhin medresesine gelirler ve Hz. Şeyhi sorarlar. Ehl-i medrese de şeyhi gösterirler. Hepsi birden:

— Ya Şeyh! Bize islâmı arzeyle, derler.

Şeyh de iman telkin ederek hepsi İslama dahil olurlar. Hz. Şeyh islâmı kabul etmelerinin sebebini sorunca:

— Ya Şeyh, azıcık bir yemek hepimizi tam olarak doyurduktan sonra, kalbimiz de iman nuru ile doldu. Bundan dolayı islâm dininin hakikatini anladık ve elhamdülillah imana geldik, derler.

Hz. Şeyh, hizmetkârına hitaben: «Yemeklerin durması mı, yoksa bu kadar kimsenin imana gelmesi mi hayırlıdır?» diye buyururlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

Şeyh Abdullah Hazretlerinden rivayet edilmiştir:

Kirman vilayetinden Muhammed Bin Abdullah isminde bir zat, Ebû Zer Cürcanî Hazretlerini ziyarete gider. Ebû Zer'in âdeti de, kendisini her kim ziyarete gitse, âsa ile karşı çıkıp geri döndürürlermiş Vakta ki, Muhammed Bin Abdullah'ı da âdetleri üzere âsa ile hamle ederek döndürmek isteyince, Muhammed Bin Abdullah, geri dönmez. Ebû Zer Curcanî, niçin dönmediğini sorunca: «Ben sana bazı şeyler getirdim.» diye cevap verir. Ebû Zer Hazretleri:

— Hazreti Allah'ın kefil olduğu rızkı sen mi vereceksin? Cenabı Hak, bir kulun rızkına kefil olduğu halde sen onu kayırma, der ve «Ve fissemâi rızkıküm ve ma tûadûn» âyet-i kerimesini okur.

Bu bakımdan ehlullahtan olan zatlar, hiç bir kimseye muhtaç olmazlar. Onlara bir şey götürmek murad olunduğu zaman, edeb şudur ki; Bu bir hediyedir, diye takdim etmek lâzımdır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Şeyh Ebû Nasr Semerkandî'den rivayet edilmiştir.

Mâlik Bin Dinar Hazretleri Basra'da gezerken, bir bakkal dükkânında taze incir görür ve gönlü arzu eder. Fakat yanında dünyalık hiç bir şey olmadığı için, mübarek ayaklarından nalinlerini çıkarır ve bakkala onun karşılığında incir vermesini teklif eder. Bakkal ise nallarını alıp bakar ve bu hiç bir şey etmez diyerek kabul etmez. Mâlik Bin Dinar Hazretleri de yürüyüp gider. Orada bulunanlar ise bakkala «Sen ne yaptın, bu zat Mâlik Bin Dinar'dır.» deyince, bakkal pişman olur ve bir tabak inciri arkasından gönderir. Fakat bu defa da O kabul etmez. Bakkal tekrar bir kölesinin başına bir tabla dolusu incir koyar ve «Eğer bu inciri kabul ettirebilirsen seni âzad edeceğim.» diye vâdeder. Köle de azad olmak arzusu ile hemen arkasından yetişir ve çok yalvararak, kabul etmesini ister. Fakat yine kabul etmez. Köle «Benim âzad olmaklığıma merhamet ederek kabul buyurun.» deyince Mâlik Bin Dinar Hazretleri:

— Ey köle! Bu hususta sana âzad olmak varsa, bana da azab olmak var. Zira yemin ettim. Ömrümün sonuna kadar incir yemeyeceğim. Bu, yeminimi dünyalık için bozamam, diye cevap verir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Yine Şeyh Ebû Nasr Semerkandî'den rivayet edilmiştir:

Mâlik Bin Dinar Hazretlerinin vefatı yaklaştığı sırada, akraba ve ahbabları etrafına toplandılar ve:

— Ya Şeyh! Canınız bir şey arzu ederse emir buyurunda hemen getirelim, derler. O da:

— Bir kaba, bir miktar süt ve bal koyarak, içine de ekmek doğrayıp getirin, der.

Hazır bulunanlar, derhal onları tedarik edip getirdiler. Hz. Şeyh kabı mübarek ellerine alarak:

— Ey nefsim, 30 yıldır sabrettin. Ömründen bir saat kaldı. Ona da sabreyle, der ve bir müddet sonra ruhunu teslim eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Şeyh Ebû Abdullah Hazretlerinin de vefatı yaklaştığı zaman, yanında bulunanlar:

— Ya Şeyh, canınız bir şey arzu ediyorsa hemen getirelim, derler. O da:

— Çok zamandan beri ayva kurusunun hoşafını arzu ederim. Mümkünse getirin, buyurur.

Hemen en iyisinden ayva kurusu bulup getirdiler. Hz. Şeyh:

— Pek kurudur, çiğneyemem. Biraz pişirip getirin ve hoşaf olsun da, eshabımla beraber yiyeyim, diye arzu eder.

Onlar da hemen şeyhin istediği gibi hazırlayıp getirirler. Bir kısmını müridleri önüne koyarak, bir miktar da Hz. şeyhe getirdikleri zaman bakarlar ki, Hz. Şeyh ruhunu teslim etmiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Yine Şeyh Ebû Nasr Semerkandî'den rivayet edilmiştir:

Ebû Hüseyin isminde âbid, zâhid ve salih bir zat, bir gün evinden çıkıp giderken, bir hizmetkârın elinde, bir tabak taze hurma görür. Nefisleri ziyadesiyle meyi ettiği için, O'nun arkasından gitmeye başlar. Biraz gidince önlerine bir çarşı çıkar ve orada bir kalabalık yanında dururlar. Münakaşanın sebebi ise; Bir hırsız, birisinin cebinden akçelerini çalmış ve onun için münakaşa ediyorlarmış. Hırsızı bulmak için etrafı araştırmaya başlayınca, eski elbiseleri ile Ebû Hüseyin'i görürler ve yankesici işte budur diye hemen zindana götürürler. Meğer o hizmetkâr da elindeki hurmayı, zindanda bulunan efendisine götürüyormuş. Ebû Hüseyin zindana girdiği zaman bakar ki, o hizmetkâr da arkasından gıier ve elindeki hurmayı zindandaki efendisinin önüne koyar. Efendisi de zindancıya, Ebû Hüseyin'in ellerini çözerek yanına getirmesini söyler. Zindancı ise «O'nun elini çözmem, zira bu adam yankesici imiş.» der. Bunun üzerine efendi: «Olsun elleri bağlı olarak getir, sana on akçe vereceğim.» deyince, zindancı da eli çözmemek şartı ile yanına götürür. Efendi hurmadan birer birer Ebû Hüseyin'in ağzına vermeye başlar. Ebû Hüseyin de doyunca Cenabı Hak'ka şükürler eder. Sonra Allahu Teâlâ Hazretlerine iltica ederek:

— Ya Rabbî! Bu hurmaya beni mübtelâ ettin ve yemeyi de takdir buyurdun. Lâkin hapse attırmadan, ihsan eylesen olmaz mıydı. Yine de hikmetini sen bilirsin, deyince, sırrına nida olundu ki:

— Ya Ebâ Hüseyin! Bir kimse leşe talib olsa, o kimse kelblerin hareketi üzere olur.

Bunu duyar duymaz o hemen mütenebbih olur.

Aradan çok geçmeden o yankesici bulunur. Ebû Hüseyin Hazretlerinden çok özür dileyerek hemen zindandan çıkarırlar.

O'nun bu kadar zahmet ve mihnete duçar olması, bir anlık için nefsine uymasından dolayı olmuştur. Hem de helâl olduğu halde. Ya haram şeyleri arzu eden kimselerin hali acaba ne olur, bundan kıyas etmek lâzımdır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKAYE

Yine Şeyh Ebû Nasr Semerkandî'den rivayet edilmiştir:

Zamanın üstadı olan Şeyh İshak Hazretlerinin âdeti, her su içtikleri zaman, bardağın ağzına bir mendil örter öyle içerlermiş. Müridleri bu halin sebebini sordukları zaman, gözleri yaş ile dolarak:

— Ey dervişler! Hacıların susuzluğunu müşahede edeliden beri, iştah ile su içmeyi arzu etmediğim için, bardağın ağzına bir mendil kapar ve su içer gibi olurum, diye cevap vermiş.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKAYE

Dördüncü kat semada iki melek kendi aralarında, Cenabı Hak tarafından ne ile memur olundukları hususunda konuşurlar.

Birisi der ki: Hak Celle ve Âlâ Hazretleri beni şöyle acâip bir hizmet ile memur etti; Filan şehirde bir yahudi olup, ölümü yaklaştığı zaman canı balık arzu etmiş. Halbuki yakınlarında olan nehirde balık yoktur. Filan denizden balık sürüp o nehire getirdim. Oradaki avcılar da hemen balıkları tutup yahudiye doyuncaya kadar yedirdiler. Zira mezkûr yahudinin dünyada bir hasenesi yoktur. Ancak Hak Celle ve Âlâ O'nun arzusunu bu dünyada yerine getiriyor ki, âhirette hiç bir şey ihsan etmeyecektir.

İkinci melek ise, benim, memuriyetim senden daha acîbdir. Filan şehirde bir âbid ve zâhid kimse 30 yıldır uzlet edip, dünyaya zerrses meyl etmemiş. Gece - gündüz ibadet ve tâat ile meşgul olmuş. Ve hatta kendisinden bir isyan sadır olmamış. Ancak afvoluncaya kadar bir belaya mübtelâ olmuş. Halbuki vefatı da yaklaştığı için bir hatası kalmış ki, çoktan beri bir zeytin yağı arzu etmekte olup her nasılsa tedarik etmiş ve henüz ysmezden evvel, emr-i ilâhî mucibince o yağı dökmüş. Ondan dolayı biraz üzülmüş. Fakat ona mükafat olarak, o bir hatası da afvolunup, kiramen katibin defterlerinde hiç hatası olmaksızın âhirete intikal edecektir, denilmiş.

Şimdi bundan anlaşılıyor ki, dünyaya meyl ve muhabbet etmek, ve her arzuyu hiç düşünmeden yerine getirmek hayır alâmeti değildir. Nitekim, Fahri Kâinat Efendimiz Hazretleri: «Dünya mü'minin zindanı, kâfirin cennetidir.» diye buyurmuşlardır.

Cenabı Hak kâfirlerin muradını verince, arzusuna kavuştuğu için O'na cennet olur. Mü'minlere de âhirette hatır ve hayale gelmedik ilâhî nimetler verileceği için, dünyada her arzuları yerine gelmediği için de O'nlar için cehennem demek olur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

İmam-ı Yusuf Hazretleri ilk zamanlarında çok fakir idi. Sonradan zengin olmaları ise, Harun Reşid'e vermiş olduğu bir fetva sebebi ile ile olmuştur. O fetva ise şu sebebe mebni idi:

Harun Reşid, ailesi Zübeyde Hatun ile münazara ve münakaşa esnasında, hatunu kızarak «Ya cehennemlik» diye hitab eder. O da «Eğer ben cehennemlik isem, benden boş ol.» diye karşılık verir.

Fakat Zübeyde Hatun'a çok muhabbeti olduğu için, söylediği söze pişman olarak, bütün ulemayı toplar ve kendisine şifa olacak fetva ne ise onu ister. Fakat ekserisi talakına hükmederler. Nihayet İmam-ı Yusuf Hazretleri davet olunur ve mesele O'na sorulduğu zaman, Harun Reşid'e:

— Ey zamanın halifesi, ömrünüzde, bir şeyi arzu edip de, Cenabı Hak'tan korkarak o şeyi terkettiniz mi?

— Evet ya İmam, filan zaman şöyle bir şeyi nefsim çok arzu etmişti. Hem de her an o şeyi yapmaya gücüm yettiği halde, Cenabı Hak nazır ve hâzırdır diyerek, korkarak o şeyi terk ettim.

— Ya Halife, o halde siz ehl-i cennetsiniz, diye hükmeder ve «Ve emma men hâfe makâme rabbihî, ilah» âyet-i kerimesini okur. Böylece talak vâki olmadığına dâir fetva verir.

Harun Reşid de sevincinden dolayı, çokça ihsanda bulunur ve İmam-ı Yusuf Hazretleri zenginliğe kavuşur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Salihlerden bir kimse Şeyh Atâullah Hazretlerini ziyarete gider ve görür ki, şeyhin önünde bir kırık bardak duruyor ve kendileri de devamlı ağlıyor. O kimse bunun sebebini sorduğu zaman, Hz. Şeyh:

— Nice yıldır soğuk suya iştihara vardı. Bu bardağı da yeni alarak içine su koydum ve soğuması için evin üzerine bırakmıştım. Bir de rüyamda gördüm ki, bir takım huriler geldiler, lâkin bana yaklaşmadan uzakta durdular. Onlara «Sizler kimler için yaratıldınız?» diye sorduğumda bana hitaben:

Soğuk su içmeyenler için yaratıldık, cevabını verdiler.

Ben de uyanır uyanmaz, mütenebbih oldum ve hemen bardağı kırdım. İşte ağlamamın sebebi budur, diye cevap verir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

Hz. İsa Aleyhisselâm, Şam civarında seyahat ederken, ateşe tapan ihtiyar birisine tesadüf ederek, O'nu dine davet buyurur. İhtiyar buna fena halde kızarak, gücü yetmiş olsa, hemen İsa Aleyhisselâmı öldürecek derecede huzursuz olur ve:

— Ya İsa, imana geldiğim zaman beni ne yaparsın. Sen benim kudretimi bir gör bakalım der ve elini uzatarak, silahlar ile donanmış bir kimse getirir. İsa Aleyhisselâm «Ya ihtiyar, bu nedir?» diye sorunca, ihtiyar da «Kendisinden sor.» diye cevap verir. Hz. İsa o kimseden kim olduğunu sorunca o kimse:

Ben Hind padişahıyım. Sind padişahı ile muharebe edecek iken şöyle bir anlaşma yaptık: Askerimiz kırılmaktansa, ikimiz meydana çıkıp cenk edelim. Hangimiz yenerse, o savaşı kazanmış olsun. Böylece meydana çıktık ve ben O'nu yendim. Atından aşağı indirip başını kesmek üzere iken, ansızın bir el gelip beni alarak buraya getirdi.

Bunun üzerine Hz. İsa Aleyhisselâm:

— Ey ihtiyar, bu iş değildir, elini arşurrahmana yetiştir. Yoksa imana gel.

— Ya İsa, ben bu mertebeyi, ancak nefsime muhalefet ile buldum. Vakta ki, bana iman teklif ettiğin zaman, nefsime o derece ağır geldi ki, gücüm yetse seni öldürecektim. Anladım ki bu teklifiniz de nefsime güç geldiğinden, hakkımda çok hayırlı olacaktır. O halde bana imanı arzeyle dedi ve kelime-i tevhidi okuyarak İslâm'a dahil oldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Rasûlüllah (S.A.V.) Efendimiz Hazretlerinin hane-i sadetlerine bir müsafir gelmişti. Fakat o anda müsafire ikram edecek bir şey yoktu. Eshâb-ı Kirâm'a: «Benim müsafirimi kim ağırlar.» diyerek müsafiri onlara arzetti. Eshâb-ı Kîrâm'dan bir zat da hemen kabul ederek evine götürdü. Ailesine, bu müsafirin Rasûlü Ekrem Efendimiz tarafından gönderildiğini ve O'nun müsafiri olduğunu söyleyince kadın:

— Merhaba ey Fahri Kâinat Efendimizin müsafiri, diyerek ta'zimde bulundu ve istirahat edeceği yeri gösterdi.

Daha sonra da efendisini çağırarak «Yemeğimiz çok azdır. Ancak müsafire kâfi gelir. Ne yapacağız.» diye sordu. O da şöyle dedi:

— Ya hatun, bir gece Allah ve Rasûlü için aç olalım. Çocukları nasıl edersen et akşamdan uyut. Yemeği ortaya getirdiğim zaman da, her hangi bir sebeb ile lambayı söndürelim ve müsafiri yemeğe davet edelim. O bizi de yer zannederek karnını doyursun. Biz ise kaşığı boş götürüp getirelim.

Kadın da bu fikri gayet iyi karşılayarak, akşam olunca aynen kararlaştırdıkları gibi yaparlar. Ertesi gün müsafir kabul eden sahabe, Rasûlü Ekrem Efendimizin huzuruna vardığı zaman, Efendimiz Hazretleri O'na bakarak tebessüm eder ve «Ey eshabım bu geceki hadiseyi sen mi ifade edersin, yoksa ben mi edeyim deyince o zat:

— Ya Rasûlallah! Siz daha iyi bilirsiniz, ifade buyurun der.

Efendimiz Hazretleri de keyfiyeti tafsilatı ile ifade buyururlar. Ve çok büyük ecir ve sevaba nail olduklarına dâir haklarında nazil olan «Ve tü'sirûne ala enfüsihim, ilah» âyet-i kerimesini de okurlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Hazreti İsa Aleyhisselâm bir gün seyahat ederken, dağda bir ihtiyara tesadüf eder ki, ihtiyar güneşin sıcağında ibadet ve tâat ediyor. Hz. İsa Aleyhisselâm:

— Ey ihtiyar, güneşden, kardan ve yağmurdan korunacak derecede bir ev yapıp da içinde ibadet etsen olmaz mı?

— Ya Nebiyyallah, peygamberlerden duydum ki, dünyada 700 yıldan fazla ömür sürülmezmiş. O sebeble bu kadar ömrü dünya tamirine sarf etmeyi uygun görmediğim için, bu hali seçtim.

— Ey ihtiyar, sana bundan daha acîb bir şey haber vereyim Âhir zamanda bir kavim gelecek ve ekserisinin Ömürleri 100 yıla varmayacak. Böyle olduğu halde 1000 yıllık ömür tedariki ederek, çol yüksek binalar, köşkler, bağ ve bahçeler ve nice mülkler bina edeçekler.

— Ya İsa, eğer o zamanda olsaydım, Allahü Teâlâ hakkı için o kadar ömrü bir secdede geçirirdim, der ve yanında bulunan bir mağaradaki acâib şeyleri göstermek üzere Hz. İsa Aleyhisselâmı oraya davet eder. Beraberce mağaraya girerler ki, yüksek bir taht üzerinde bir meyyit ve başı ucunda bir mermer direk vardır. Direğin üzerinde ise şunlar yazılıdır:

— Ben fülan padişahım. (Bir rivayete göre Şeddad imiş,) 1000 yıl ömür sürdüm. 1000 şehir bina ettim ve 1000 tane bakire- kız aldım 1000 tane padişah ile muharebe edip, askerlerini helak ederek, memleketlerini ellerinden aldım. Fakat neticede bu hale geldim. Ey akıllı ve âlim olanlar benden ibret alın.

Hz. İsa Aleyhisselâm, bunu görünce hayrette kalır ve yoluna devam eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Hz. İsa Aleyhisselâm, semaya çıkıp dördüncü kat semada karar kılınca melekler ziyaretine gelerek, hırkasına yüzlerini gözlerini sürerlermiş. Melekler, mübarek hırkalarında 300 parça yama olduğunu görünce:

— Ya Rabbî! İsa kulun ki, Ulülazim bir peygamber iken, bir gömlek takdir etmedin. Hikmetini yine sen bilirsin, diye niyaz ederler. Bunun üzerine taraf-ı izzetten:

— Ey meleklerim! Alçak dünyayı, İsa kuluma gömlek etmeyi lâyık görmedim. Üzerini arayın, dünyadan hiç nesne var mıdır?

Melekler İsa Aleyhisselâm'in üzerini arayınca, hırkasını yamamak için bir iğne bulurlar. Cenabı Hak:

— Ey meleklerim, eğer o iğne İsa'nın yanında olmasaydı, izzet ve celâlim hakkı için, civar-ı rahmetime ve hazine-i kudsüme getirirdim, diye buyurmuştur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Salihlerden Ahmed Rehhah Hazretleri, zamanın en büyük şeyhi olan Şeyh Ebû Abdullah Hazretlerine gelerek:

— Ya Şeyh, fülan kimse; «Dünya şeyh Ebû Abdullah'ın yanında, davarların tezeğinden daha zelildir.» diye talakına yemin etti. Talak vaki olur mu olmaz mı? deyip fetva istedi. Hz. Şeyh de:

— Talak vaki olmaz. Zira o kimse yemininde sadıktır. Lâkin o kimseye söyleyin bir daha böyle yemin etmesin. Çünki, bundan şulehânın sırrı keşfolur. Bu ise edebe aykırıdır, diye buyurmuşlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Salihlerden bir kimse çok fakir olup dünyalık hiç bir şeye malik olmadığı için, ailesi «Bu hale nasıl sabredelim. Cenabı Hak'tan bir miktar dünyalık istesek olmaz mı?» diye, gece-gündüz efendisi ile münakaşa edermiş.

Nihayet o salih zat da dua eder ve duası kabul buyurulur. Bir de ailesi bakar ki evin köşesinde, altundan bir kerpiç bulur ve hemen efendisine getirir, ihtiyaçlarımızı karşıla diye verir.

Efendisi o gece rüyasında görür ki, cennette altundan bir köşk içinde bulunuyor. Lâkin köşkün bir kerpici eksik olduğu için güzelliğinde bir eksiklik vardır. O kerpicin ne olduğunu sorunca «Dünyada sana verilmişti.» derler.

Uyanınca hemen hunu ailesine anlatır. Kadın da dünyayı istediğine pişman olur. Efendisi tekrar «Ya Rabbi, bana dünya gerekmez. O kerpici geri yerine gönder.» diye dua eder. Bakarlar ki, evin köşesinden kerpiç kaybolmuştur.

Hadis-i şerifte buyurulmuştur ki:

— Bir kimsenin dünyada yediği lokmanın karşılığı, âhiretteki hissesinden eksilir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Benî İsrail zamanında bir kimse öldüğü zaman, malları ile beraber bir de köşk, iki oğluna kalır. Oğulları köşkün içinde birbirleri ile hayli münakaşa ederlerken, köşkün duvarında bulunan kerpiçlerin birisi, Hz. Allah'ın kudreti ile dile gelir ve:

— Bizim için düşmanlık etmeyin. Zira ben bir padişah idim. 300 yıl dünyada ömür sürdüm ve sonunda öldüm. 130 yıl kabirde yatarak toprak oldum. Sonra beni kerpiç yaptılar. O halde 40 yıl durdum. Kırıldığım zaman da yola bıraktılar. Yol üzerinde de 30 yıl durup yine toprak olunca sonunda beni tekrar kerpiç yaparak bu köşke koydular. 330 yıldan beri de burada durmaktayım. Bu dünya kimseye kalmaz. Aklınız varsa, benden ibret alıp Cenabı Hak'ka ibadet ve tâatta

bulunun. Alçak dünyaya itibar ve iltifattan ve bekasız bir mülk için düşmanlıktan sakının, diye nasihatta bulunur.

Bu onlara çok te'sir etmiş, mütenebbih olmuşlar ve birbirleriyle uğraşmaktan vaz geçmişler.

İşte akıllı ve âlim olanlar, dünyaya gelmekteki gayelerinin sadece Cenabı Hak'kı bilip O'na ibadet etmek olduğunu anlayarak, marifetullah, muhabbetullah ve Hak Teâlâ'ya ibadet yolunda gayret gösterirler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

Hz. İsa Aleyhisselâm zamanında bir Yahudi, Cenabı İsa'nın, mu'cizeleri olan ölüleri diriltme, âma ve hastalara şifa gibi harikuladeliklerinin mübarek hırka ve asasında olduğunu zannederek onlara tama eder ve çalmaya karar verir. Bu düşünce ile İsa Aleyhisselâm'a gelerek: «Ya İsa! Benim ehlim ve malım yoktur. Yalnız bir kimseyim. Kabul ederseniz zatınızla yoldaş olup seyahat etmek istiyorum» diye niyazda bulunur. Hz. İsa Aleyhisselâm da münasib görerek kabul eder.

Beraberce giderlerken önlerine bir deniz gelir. Yahudi geçmeye kaadir olamayınca, Cenabı İsa Aleyhisselâm elinden tutar ve yürüyerek geçerler. Biraz sonra Yahudi «Ya İsa, karnım acıktı» deyince, Hz. İsa Aleyhisselâm da:

— Şu karşıdaki dağa git. Orada olanlara benden selâm söyle ve yiyecek bir şey iste, buyurur.

Yahudi emri yerine getirir ve onlar da hemen üç tane ekmek verirler. Yahudi ekmekleri getirirken tama eder ve bir tanesini yolda yiyerek, ikisini getirip İsa Aleyhisselim'a verir. Hz. İsa mu'cizeleri iktizası, ekmeğin kaç tane olduğunu bildiği halde, Yahudiden, kaç ekmek verdiklerini sorar. Yahudi de iki tane verdiklerini söyler. O gece bir mescidde yatarlar ve ertesi gün yollarına devam ederler.

Giderken bir cüzzamlı kimseye tesadüf edince, Hz. İsa Aleyhisselâm. mübarek eli ile O'nu mesh eder ve cüzzamdan kurtulunca, yahudiye hitaben:

— Ey Yahudi. Bu cüzzamlıya sıhhat veren Allahu Tebarek ve Teâlâ hakkı için, o ekmek kaç tane idi? diye sorunca, Yahudi yine iki tane der ve birisini inkâr eder.

Yine yola revan olarak giderken, gözleri kör bir kimseye tesadüf ederler. Hz. İsa, mübarek eliyle, amanın gözlerini mesh edip âma görmeye başlayınca, Yahudiye hitaben:

— Ey Yahudi, bu âmânın gözlerinin nurunu ihsan eden Allahu Teâlâ Hakkı için ekmek kaç tane idi? diye sorar. Yahudi yine iki tane olduğunu söyler.

Oradan bir deniz kenarına gelirler. Yahudi susadığı için Hz. İsa'dan su ister. O da bir bardak deniz suyu alır ve Kudret-i Hak ile, tuzlu olan su tatlı oluverir. Yahudi suyu içtikten sonra O'na yine sorar:

— Ey Yahudi, bu deniz suyunu tatlı eden Allahu Teâlâ Hazretleri hakkı için, ekmek kaç tane idi? Yahudi yine iki tane idi, diyerek inkârında İsrar eder. Denizden karşıya geçmek gerektiği için, Hz. İsa Aleyhisselâm kendi ayağının bastığı yere, Yahudinin de basmasını emreder ve öylece yürüyerek denizi geçerlerken, orta yere geldiği zaman Yahudiye:

— Ey Yahudi, su üzerinde bize yürümeyi ihsan eden Rabbin hakkı için, ekmek kaç tane idi? Yahudi yine evvelki cevabı verir. Denizi geçip tenha bir yere geldikleri vakit, İsa Aleyhisselâm namaza durur. Yahudi de bu fırsatı ganimet bilerek, Hz. İsa Aleyhisselâmın hırka ve asasını çalarak yakında bulunan bir şehre gider.

Şehre vardığı zaman, hemen ilân eder ki; ben hastalara şifa bulur, körlerin gözünü açar, cüzzamları kurtarır, hatta ölüleri bile diriltirim.

O beldenin padişahı hasta olup tabibler o kadar uğraşmalarına rağmen bir türlü sıhhat bulmadığı için, yahudiye inanarak hemen padişahın huzuruna götürürler. Yahudi:

Bunun hastalığı pek bir şey değildir, hatta ölmüş dahi olsa diriltirim diye, bir çok boş laflar etmesi üzerine, onlar Yahudiye: «Aman medet senden olur.» diye çokça ihsanlarda bulunup, büyük vaadler ettiler. Bunun üzerine Yahudi, hırkayı padişahın üzerine örtüp, âsa ile de yavaş yavaş vurmaya başlar. Fakat hiç sıhhat eseri görünmez. Bu defa «Asayı hızlı vurayım belki öyle icabeder.» diyerek kuvvetli vurmaya başlar. Günlerce hastalıktan dolayı zayıf ve bîtab düşen zavallı padişah, nihayet âsanın te'siri ile ölür. Hemen Yahudiyi yakalayıp asmak için darağacına götürürlerken, Hz. İsa Aleyhisselâm onlara karşı gelir ve kalabalıktan ne olduğunu sual eder. Onlar da meseleyi anlatır ve Yahudiyi idam edeceklerini söylerler. Hz. İsa Aleyhisselâm cellatların elinden Yahudiyi alır ve «Siz biraz sabredin. İnşaallah Cenabı Hak'kın izni ile padişahınızı diriltirim» diye buyurunca, halk hemen Hz. İsa'yı alıp, padişahın yanına götürürler. Orada dua eder ve Hz. Allah'ın izni ile padişah dirilir ve kavmi ile birlikte Hz. İsa'ya iman ederler. Hz. İsa'ya:

— Ya İsa, bu Yahudi yalancıdır. O'nu öldürelim, diyince İsa Aleyhisselâm, afvedilmesini temenni eder ve Yahudiyi bu büyük tehlikeden de kurtararak yollarına devam ederler. Giderken Yahudiye yine sorar:

— Ey Yahudi, şu padişahı öldükten sonra dirilten ve seni öldürülmekten kurtaran Hz. Allah'ın hakkı için doğru söyle, ekmek kaç tane idi? Mel'ûn Yahudi yine iki tane diye cevap verir.

Biraz daha gittikten sonra yol üzerinde üç tane altun kerpiç görürler. Hz. İsa Aleyhisselâm:

— Ey Yahudi, bu altunların birisi benim, birisi senin ve birisi de üçüncü ekmeği kim yedi ise onun olsun, diye buyurunca, mel'ûn Yahudi:

— Ya İsa, bir olan ve hepimizi yaratan Allah hakkı için ki, üçüncü ekmeği ben yedim, diye ikrar eder.

Bunun üzerine İsa Aleyhisselâm altunların hepsini Yahudiye vererek oradan uzaklaşır.

Yahudi gayet sevinçli bir halde giderken, üç tane balık avcısına tesadüf eder ki, avcılar o gün hiç balık tutamamışlar ve çok üzgün bir halde gidiyorlar. Yahudiyi görür görmez: «Vay mel'ûn sen bunları nereden buldun.» diyerek hemen öldürürler. Ve altunları kendi aralarında paylaşırlar. Karınları aç olduğu için, içlerinden birisini şehre gönderip bir miktar ekmek getirmesini söylerler. O ikisi, şeytan aleyhillânenin iğvası ile ekmek getirecek olan arkadaşlarını öldürerek, altunları ikisi paylaşmayı kararlaştırırlar. Ekmek almaya giden de, altunlar yalnız bana kalsın düşüncesi ile şeytanın iğvasına kapılır ve ekmeğin içine zehir katar.

Ekmeği getirir getirmez, hemen O'nu öldürüp ekmeği yedikleri zaman kendileri de ölürler. Altunlar ortada kalır. Hz. İsa Aleyhisselâm yine oradan geçerken, bakar ki, Yahudi ve üç kişi orada ölmüşler. Altunlar da yanlarında durduğunu görünce:

— Alçak dünyaya meyl ve muhabbet edip mağrur ve mesrur olanların neticede bu hale gelecekleri şüphesizdir, diye buyururlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Şeyh Muhammed Bin Vâsi dervişleri ile Râbia-i Adeviyye'nin ziyaretine giderler. Görürler ki, çok eski ve yamalı elbiseler giymiştir, Şeyh Muhammed:

— Ya Râbia, niçin böyle eskiler giyiyorsun?

— Ya Şeyh, ben, İslâm üzre değil miyim? İslâm'dan daha fazla aziz bir şey olmadığına göre, benim eskileri giymemle İslâm asla zelîl olmaz. Zira Din-i İslâm öyle bir zenginliktir ki, ona sahib olan asla fakir olmaz.

— Ya Râbia, Rabbine sözün geçer, dua et de sana mal verip, yeni elbiseler giysen olmaz mı?

— Ya Şeyh, Rabbine sözü geçip de dua edenlerin, dünyayı istemeleri çok kötü bir şeydir. Zira, dünya mülkü fânî fakat âhiret mülkü bakî olduğu için, bekasız bir şeyi istemek çok büyük bir hatadır. Kişiye lâzım olan, ömrünün sonuna kadar, İslâm üzere bulunduğunun şükrünü îfada tembellik etmemektir, diye buyurmuştur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Süheyl Bin Abdullah Hazretleri zamanında zalim bir bey vardı ki, emri altındakilere yaptığı zulmün haddi hesabı yoktu. Bir takım kimseler bir gün toplanarak, Hz. Şeyhe gelip, zalim olan beylerine biraz vaaz ve nasihat etmelerini niyaz ederler.

Hz. Şeyh de kabul ederek nasihat etmek üzere, o beyin yanına gider. Ve münasebet getirerek sohbet esnasında, beye biraz nasihat eder.

Fakat o nasihatlar beye hiç hoş gelmez ve kızarak adamlarına:

— Şu adamı soyun ve avlunun ortasında öldürün. Âleme ibret olsun ki, bundan sonra bizim gibi beylere kimse söz söylemesin, der.

Hemen Hz. Şeyhi tutarlar ve soyarak katletmek üzere iken, Hz. Şeyh gayretullah ile gadaplanarak: ,

— Be hey zalim! Ben sana nasihat etmeye geldim, sen beni katledersin. Sen dünyada bakî kalacağını mı zannediyorsun. Senin gibi nice zalimler, dünyaya muhabbetle ve gururlarından dolayı nice kimseleri katletti ve mallarını aldı. Fakat neticede hepsini Allahu Zülcelâl Hazretleri kahretmiştir. Sen de beni öldürürsün, şehid olup Rabbime vasıl olurum. Rahmet ve mağfirete kavuşurum, fakat sen ise kıyamet gününde zalimler ile haşrolup, azab-ı elîme müstehak olursun, dediği zaman bu kelimeler beye ziyadesiyle te'sir ederek hemen Hz. Şeyhin ayaklarına kapanır ve özürler beyan ederek, yapmış olduğu zulümlere pişman olur ve tevbe eder. Böylece bütün insanlar O'nun zulmünden kurtulurlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

Ebû Ömer Mâzinî Hazretlerinin bir kaç günlüğüne bir yere gitmesi icab ettiği için, bir dervişini evine bırakır. Ve evinde hazır olan pişmiş baş, güvercin kızartması, helva ve ekmeği bir sofra üzerine hazırlayarak: «İşte yemeğin budur.» der ve gider.

Üç gün sonra geldiği zaman bakar ki, sofra bıraktığı gibi durmaktadır. Bunun üzerine dervişe sorar:

—: Ey derviş, niçin yemedin?

— Efendim, hiç bir kimse gelmedi ki onların bahanesiyle sofraya oturup yiyelim. Yalnız kendi nefsim için sofraya oturup yemeye gönlüm razı olmadı, diye cevap verir.

Böyle olunca, dervişlerin gıdaları ancak, muhabbetullah ve âşkullah olup, yeyip içmeleri sadece ibadet ve tâata kaadir olabilmeleri içindir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Hz. Süleyman Aleyhisselâm, bir gün «eshabı ile sohbet ederken, mübarek gözleri ile ağaç üzerinde durmadan öten bir bülbüle bakar. Eshabına hitaben:

— Şu bülbül ne söyler bilir misiniz?

— Allahu Teâlâ ve Rasûlü daha iyi bilir.

— Ben dünyada bir hurma yedim, dünya benim üzerime çıktı. Allahu Teâlâ afveyleye. Siz de dünyaya meyl edip süs ve zînetine gönül vermeyin, diye feryad ediyor, buyurmuştur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Ümmü'l-Mü'minîn Hz. Âişe (R.A.) validemize, bir taraftan 100 bin akçe gelmişti. Hadimlerine, hepsini fukaraya tasadduk etmelerini emir buyurdu. O gün kendileri ve bütün hizmetkârları oruç idiler ve akşama da yiyecek bir şeyleri yoktu. İftarı su ile yaptılar. Hadimlerine:

— Bir akçe alıkoyup da onunla yiyecek bir şey tedarik etmediniz mi? diye sorunca, onlar da:

— Ey kadınların seyyidesi bir miktar alıkoyun diye emir buyurmadınız. O yüzden hepsini dağıttık, diye cevap verirler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Muaviye (R.A.) Hazretlerinin âdet-i seniyeleri, her ne zaman Mekke-i Mükerreme'ye gidip hac ve tavaf etseler 30 bin akçeden az ihsan eylemezlermiş. İmam Hasan ve İmam Hüseyn Efendilerimize (R.A.) 100 er bin akçe ihsan eylemişlerdi. Bir gün İmam Hüseyn (R.A.) te'hir ederek akşama kadar Harem-i Şerife gitmediler ve akşam olunca vardıkları zaman, Hz. Muaviye O'na hitaben: — Ya Hüseyn! Geç teşrif buyurdunuz, ki, bizde bir şey kalmadı.

Hemen hazinedarına emir verir ve der ki: «Bugün sabahtan akşama kadar, eshaba ne kadar akçe verildi ise, onun mislini Hüseyn'e verin.

İmam Hüseyn Efendimiz de o meblağı kabul eder ve onun hepsini fakirlere dağıtır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Kûfe'de zengin bir kimse, sonradan fakir düşer. Yetişkin bir de kızı olduğundan O'nu evlendirmeyi düşünür. Fakat elinde hiç bir şeyi kalmadığından gece-gündüz düşünmeye başlar.

Bir gün, fikirlerini bir dostu ile istişare edip o kimse kendisine şöyle der:

— Mekke-i Mükerreme'de İmam Hüseyn'e (R.A.) git. O çok cömert bir zattır. İnşallah ihtiyacını giderir. Ve muradınca kızını evlendirirsin.

O fakir kimse de hemen Mekke-i Mükerreme'ye gider ve halini İmam Hüseyn Efendimize anlatır. Hz. İmam hazinedarına, 1000 dirhem gümüş vermesini emir buyurur. Hazinedarı da emirleri üzerine 1000 dirhem gümüşü verdiği zaman, o kimse gitmez yine orada durur. Hazinedar:

— Ey kişi, seni Allaha emanet ettik artık git, der. Fakat o yine gitmez. Tekrar hazinedar:

— Be hey adam, bize kaidesinin kanını mı sattın ki, gitmeyip duruyorsun. O da:

— Kardeşimin kanını satmadım, yüzümün suyunu sattım, deyince, bu söz İmam Hüseyn Efendimizin hoşuna gider ve 1000 dirhem gümüş ile 1000 altun daha verir ve:

— Ey kişi! Evvelce verdiğim 1000 dirhem gümüş, Kûfe'den buraya geldiğin için, bu 1000 dirhem gümüş, yüzünün suyuna bedel ettiğin için ve bu 1000 altun da dostun bizim cömertliğimizi haber verip, sen de itikad ve itimad ettiğin içindir, diye buyurur.

O kimse de akçe ve altunları alarak, Cenabı Hak'ka şükürler eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Emîr Abdullah Bin Tâhir, Şeyh Ebû Abdullah Hazretlerini zindana attırmıştı. Bir gün Zeyd isminde bir kimse, elinde bir mektub ile gelir ve Şeyh Hazretlerine mektubu verir. Hz. Şeyh mektubu okuyunca ağlamaya başlar. Yanında olanlar «Ya Şeyh, niçin ağlıyorsun?» diye sorarlar. O da:

— Filan yerde bir amcamın oğlu vardı ölmüş. Benden başka da varisi olmadığı için 150 bin akçeyi bana bırakmış. Onun için ağlıyorum, der.

Daha sonra da mektubu getiren kimseye «Yanında dünyalık bir şey var mı?» diye sorar. O da «Dört akçe vardır.» diye cevap verince, Hz. Şeyh:

— Amcamın oğlundan bana miras kalan 150 bin akçeyi sana verdim. Git o dört akçenin biriyle kâğıt, kalem ve mürekkeb al getir ve sana kâğıt yazayım. Oradan akçeleri alırsın. Kalan üç akçe ile de ekmek ve su al getir ve zindan ehli yesinler.

O kimse de hemen gider ve Şeyhin emri üzere istediklerinin hepsini getirir. Evvelâ kâğıdı yazar ve o kimseye verir. Sonra da ekmek ve suyu zindandaki insanlara dağıtır ve iki rek'at namaz kılarak:

— Ya Rabbî, bu ehl-i zindana vermiş olduğum ekmek ve suyun sevabını amcamın oğlunun ruhuna hediye ettim, vasıl eyle, diye dua eder.

Zindandaki kimseler:

— Ya Şeyh, o 150 bin akçeyi, böylece tasadduk etseydiniz, ecir ve sevabı, bu dört akçeden daha hayırlı olmaz mıydı?

— O Allahu Teâlâ hakkı için, bu dört akçe hasenatın hesabı 150 bin akçe hasenatın hesabından daha kolaydır, buyururlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Bir takım şâirler, padişahın evsafını medh u sena yolunda kasideler yazarak, padişaha takdim ederler. Padişah da onlara sadece bir akçe ihsan eyler. Bunun üzerine şâirler, bir tahta üzerine bazı latifeler yazıp, padişahın havuzuna bırakırlar. Padişah onu görür. Eline alıp ve okuyunca, o şiirlerin acele yazılmış olduğuna dâir bazı beyitler yazar ve yanına da 200 akçe koyar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

İbrahim Edhem Hazretleri tıraş olmak üzere berbere gider ve elindeki akçe dolu kesesini berberin önüne koyup, başının tıraş edilmesini söyler. Berber tıraş etmeye başladığı sırada dışarıdan bir fakir gelerek «Allah için birşey verin» der. Berber hemen İbrahim Edhem Hazretlerinin verdiği keseyi o fakire verir.

İbrahim Edhem Hazretleri, kesede olan akçelerden, berberin haberi olmadığını zannederek:

—- Ey Berber, kesede hayli akçe vardı.

— Ya Şeyh, benim kalbimde dünya muhabbeti yoktur. Muhabbet-i Cebbar vardır.

— Ey berber, benim başım yerine sakalımı tıraş et. Zira ben kendimi cömert zannediyordum. Sen benden ileri geçtin, buyurur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Nişabur şehrinde Halef isimli bir beyin, bir tane doğan kuşu varmış ki, bir salmada iki tane av getırirmiş. Başka bir şehrin Ahmed isimli beyi de ava çok meraklı olup yine bir gün ava çıkar. Avlanarak Nişabur şehrine kadar gelir. Hemen Halef Beye haber verirler. O da Ahmed Beyi karşılayarak, büyük tazîm ve hürmet ile sarayına götürür. Üç gün ziyafet verir ve dördüncü gün, ikisi beraberce ava giderler. Ahmed Bey, Halef Beye:

— Birader, sizde bir doğan varmış ve bir salmada iki tane av getirirmiş. Bunun aslı var mı? diye sorunca, Halef Bey hemen doğanı salıverir ve biraz sonra iki ayaklarında iki tane av ile geri döner. Ahmed Bey bunu görünce:

— Doğrusu taaccüb edilecek şey. Bu zamanda böyle bir doğan hiç bir padişahta yoktur, der. Halef Bey de:

— Hakikaten hiç kimse böyle bir doğana sahib değildir. Lâkin ben onu size hediye ettim. Lütfen kabul buyurunuz, deyince Ahmed Bey başını aşağıya eğerek biraz düşündükten sonra, başını kaldırır ve:

— Ya Halef! Cömertlik ancak bu kadar olur. Senin kadar cömert bir kimseye tesadüf etmedim. Zira beni karşılayıp üç gün ziyafetten sonra böyle, hiç kimsenin sahib olmadığı doğanı, hediye etmenize, doğrusu son derece memnun oldum. Ömrümde hiç bu kadar haz duymamıştım, sonsuz teşekkür ederim. Ben de buna karşılık sizin hediyeniz yanında hiç birşey sayılmayacak olan, 12 oğlum ile 1000 atlı hizmetkârımın hepsini, sizlere hizmetçi olmak üzere bahşettim. Tenezzülen kabul ediniz, der.

Bunun üzerine Halef Bey:

— Doğanımız her zaman iki av yaparken, bu kerre de bu büyük ve keremli beyin 12 oğlu ile 1000 atlısını avladı, doğanın da kıymeti arttı diyerek bir takım latifeler yapar.

Böylece iki bey, aralarında uzun müddet muhabbet ederler ve bir birlerine son derece yakınlık hasıl olur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Muaviye (R.A.) Hazretlerinin medh u senasına dâir iki tane şiir arab fasihlerinden bir kimse yazarak kendisine takdim ettiği zaman o kimseye 30 bin akçe ihsan ettiler. Fakat şâir der ki:

—- Medhe bu miktar azdır.

— Niçin azdır?

— Dünya acılarından istemekten acı bir şey yoktur. Bu miktar akçe isteme acısını bile def etmez.

Bu söz Hz. Muaviye'nin çok hoşuna gider ve 300 bin akçe daha verir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

Abbasî halifelerinden Harun Reşid, Huseyb ismindeki kimseyi Mısır'a vali tayin edince, şâirlerden Ebû Nuvas Huseyb hakkında bir kaç kıt'a şiir yazar. Şiirler Huseyb'in hoşuna gittiği için o şâire 4 bin akçe ihsan eder.

Fakat şâir Ebû Nuvas, Huseyb belki verdiği bu akçelere pişman olursa geri veririm, diye düşünerek, akçeleri evine götürerek bir yere saklar.

Bir zaman sonra Harun Reşid, Huseyb'i vazifesinden alır ve Huseyb fakir bir hale düşer. Günlük yiyecek dâhi bulamaz. Utancından tenha yerlerde ve yüzüne örtü örterek gezer.

Nihayet Ebû Nuvas, O'nun bu haline vakıf olarak, evinde sakladığı akçeleri yüklenip, Huseyb'e vermek üzere götürür. Huseyb «Bizim istediğimiz bir veya iki akçedir, bu kadar değildir.» deyince, Ebû Nuvas:

— Ya Huseyb, filan zamanda bu akçeleri bana sen vermiştin. Şimdi ise fakir hale düştüğün için, sıkıntıdan kurtulman için geri veriyorum, der. Fakat Huseyb yine kabul etmez. Niçin kabul etmediğini sorunca da:

— Ya Ebû Nuvas! Bir kimse, ihsan ettiği zaman nasıl medh u senaya müstehak olur ise, o ihsanını, tama ederek geri aldığı zaman da kötülenmeye müstehak olur. Gücümüz yettiği zaman ihsan eyledik. Şimdi fakir olup gücümüz yetmez ise, hic olmazsa o cömertlik vasfı ve nâmı olsun bize, bakî kalır, diyerek kabul etmez.

Ebû Nuvas da O'nu tekrar medh u sena eder ve akçeleri geri götürür.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Hz. Şeyhten rivayet edilmiştir:

Şâirlerden birisi, salih, fazıl ve cömert bir zatı medh u sena eder. Fakat o zatın şâire verecek hiç birşeyi bulunmadığı için şöyle der:

— Gel beni kadıya götür ve 10 bin akçe dava et, ben de kabul edeyim. Sonra beni hapsettir. Akrabam çok zengin insanlardır, o akçeleri verip beni kurtarırlar.

Şâir de aynen O'nun dediğini yapar ve o zat hapse girer. O zatın dediği gibi, akrabaları hemen şâire 10 bin akçeyi vererek O'nu kurtarırlar.

Cömertlik ve kerem Cenabı Hak'kın indinde çok makbul bir sıfattır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Râbia-i Adeviyye Hazretleri bir gün muhabbetullahın fazlalaşması ile sahraya çıktığı zaman bir kimse ile karşılaşır. O kimse Râbia'ya tama ile bakmaya başlayınca, Râbia:

— Ey kişi, niçin nâmahreme öyle bakarsın?

— Ey kadın senin muhabbetin canıma te'sir etti ve âşık oldum Onun için bakıyorum.

— Ey kişi, benim bir kız kardeşim vardır ve arkamdan geliyor. O daha güzeldir.

O kimse de kardeşini göreyim diye arkasına dönünce, Râbia, o kimsenin yüzüne ansızın bir tokat indirerek:

— Be hey yalancı herif. Sana muhabbet davası etmek ne kadar uzak. Seni görünce arif zannettim. Yanıma geldin âşık zannettim. Şimdi ise tecrübe ettim ve gördüm ki, ne âşık ve ne de arifsin. Aynı zamanda da muhabbet davasında yalancısın. Eğer muhabbet davasında sadık olsaydın, benden başkasına iltifat etmezdin, der ve muhabbete dâir iki beyit okur.

Hakikaten delilsiz muhabbet edenlerin davaları bâtıldır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Şeyh Bâyezid-i Bestâmî Hazretleri bir gün çarşıda gezerken, iki avuçlarını da yummuş güzel bir cariye görür. Cariyeye avuçlarını açmasını emir buyürunca, cariye «Efendimin izni olmadan açamam.» diyerek, efendisinden izin alır ve tekrar gelerek avuçlarını açar. Avuçlarından

birisinde: «Bize muhabbet edeni biz müflis ederiz.» yazılı. Diğerinde ise: «Bizden yüz çevirene vesvese veririz.» yazılıdır.

Hz. Bâyezid bunları okuyunca bağırıp:

— Muhabbetullah dahi böyledir. Bir kimse Cenabı Hak'ka muhabbet etse, dünyada müflis, fakat âhirette nice nimetlere nail olur, buyurmuşlardır.

Bunun için asıl muhabbetin Cenabı Hak'ka olması lâzımdır. Akıllı ve âlim olanlar fâniye muhabbet etmezler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Şeyh Ebû Ömer Mazini Hazretleri bir gün, bir dağa çıktıkları zaman, gördüler ki, bir genç kışın en şiddetli soğuğunde ince bir gömlekle namaz kılıyor. Bir taraftan da üzerine kar yağmaktadır. Şeyh Hazretleri gencin yanına varıp:

— Ey genç, bu kar ve soğuğa nasıl tahammül ve sabrediyorsun?

— Ya Şeyh, bilmez misin ki, bir kimse Cenabı Hak'ka muhabbet eylese en şiddetli sıcak ve soğuklara tahammül eder, diye cevap verir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Nuh Bin Mansur isminde arif bir padişahın, zamanın teki denecek güzellikte bir oğlu varmış. Padişahın askerlerinden birisi de bu şehzadeye muhabbet ile âşık olmuş. Bu iş o dereceye varmış ki, halk arasında yayılıp, padişahın kulağına kadar gelmiş.

Padişah bir gün şehzadeye, atına binip bir tarafta durmasını emreder ve O'nun âşkını anlamak için askerleri önünden geçirir. O bîçare âşık olan asker geçerken benzi sararır ve rengi değişir. Padişah feraset nuru ile, âşıkın o olduğunu anlar. Oğluna atından inerek, o askeri gücü yettiği kadar sıkmasını emreder. Şehzade de babasının emrini yerine getirince, dertli âşık o anda ruhunu teslim eder.

Bunun üzerine padişah:

— Bu kişiyi alın ve ta'zim ile bizim kabristanımıza defnedin, diye emreder.

Bir kaç gün sonra, padişaha arkadaşları, o kişiyi niçin kendi kabirlerine koydurduğunu sorarlar. Padişah:

— O kimseyi, muhabbet davasında sadık olup olmadığı hususunda imtihan ettik ve gördük ki, sadıktır. Onun için kendi kabrimize koydurduk. Bir kimse bize muhabbet ile helak olsa, o kimse bizdendir, diye buyurur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Bağdad şehrinde bir kimsenin gayet güzel bir mahbubesi olup, Mezkûr kimse o kadına son derece aşıkmış. Bir gün kadın, hamama gider ve hamamdan çıktıktan sonra âşıkının yanına gelerek yüzünün peçesini indirir ve:

-— Benim yüzüme bak ki, güzel suretimi hatırlarsın.

— Ey kadın, hikmeti nedir ki, yüzünü gösteriyorsun. Bugün bende aşkına sabır kalmadı.

— Bugün hamamdan çıktığım zaman bir aynaya baktım ve kendimi seyrettim. Gördüm ki, hiç bana benzer güzellikte bir güzel kimse yoktur. Yüzümü senden başka kimseye göstermeye razı olmadığım için doğruca sana geldim.

— Ey kadın, bundan sonra ben sana bakmam.

— Niçin bakmıyorsun?

— Şimdiye kadar, sana olan muhabbetim, sana benden başka kimsenin bakmaması şartı ile idi. Şimdi ise sen, sana nazar etmişsin. Onun için sana muhabbetim kalmadı. Zira bu muhabbette kimseyi ortak istemem.

İşte muhabbetullah da böyledir. Hiç bir ortak kabul edilmez.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

Bir kimse, yine bir kadının arkasından Ona tama ederek giderken, kadın sorar:

— Niçin arkamdan geliyorsun?

— Seni seviyorum, onun için arkandan geliyorum.

— Yüzümü görsen ne yapardın? diyerek yüzünden peçesini indirince, o kimse bir de bakar ki, gözler görmemiş derecede güzeldir. O dertli kimsenin aşkı daha da artarak, kalbine bir ateş düşer. Kadın nihayet varıp evine girer. Âşıkı da evinin önünde oturup hayrete düşerek, acaba hayal mi görüyorum diye düşünceye dalar. Kadın evi üzerine çıkıp:

— Ya kişi, orada ne oturuyorsun. Var işine git. Yoksa akrabalarım seni görürse helak ederler.

— Ey zamanın güzel kadını, eğer sen beni istemeseydin reddeder ve güzel cemâlini göstermezdin. Ben de aşkın ateşine düşmezdim.

— Ey yiğit, herkes kendisini ancak âşıkına göstermek ister. Sen şimdi git biraz aşk ateşi ile yanarak seyran eyle, der.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Ârif-i Billah evliyaullahtan birisi: «Ya Rabbi! Bu fakir, hakir ve zayıf kulunu, yaratıp vücut libasını giydirerek, alçak dünyaya göndermekteki hikmetin nedir?» diye tazarru ve niyaz ettiği zaman, kendisine hitaben:

— Ey kulum! Seni yaratmaktan muradım, ancak kalbinde olan muhabbet içindir, diye hitab-ı izzet olunmuştur.

Kur'an-ı Azîmüşşan'da ki «Yuhibbühüm ve yuhibbûnehû, ilah» âyet-i kerimesi buna işarettir. Yani Cenabı Hak kullarını sever ve kendisini de kullarına sevdirir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Meşayihten birisi, Nişabur şehrinde, eczane önünde dururken orada bir yük misk görür ve onu seyretmeye başlar. O esnada dükkânın içinde gayet güzel yüzlü bir genç görerek «Biraz da Allah'ın sanatına temaşa edelim,» diye o gence bakar. Ve genç şeyhin çok hoşuna gider. Biraz sonra orada mevcud bulunan bir mescide girip:

— Ya Rabbi! O genç kuluna bende son derece bir muhabbet hasıl oldu. O kulunu kendi rızayı şerifin için bin hatm-i şerif okumaya satın aldım. Bana müyesser eyle, diye tazaıruda bulunur. Tekrar bir abdest alarak hatme başlar. Aylarca okuduktan sonra nihayet tamamlar. Bir de bakar ki, o eczacı oğlunu getirerek:

— Ya Şeyh, bu evladımı sana verdim, hizmetinizde olsun, der. Fakat şeyh kabul etmek istamez. Eczacı ise son derece İsrar eder. Bunun üzerine eczacıya neden bu kadar İsrar ettiğini sorar. Eczacı da şöyle anlatır:

— Biraz evvel dükkânımda beni bir uyku bastırdı. Ve rüyamda taraf-ı izzetten: «oğlunu elinden tutup filan mesciddeki şeyhe teslim et. Zira o şeyh oğlunu bin hatm-i şerife bizden satın aldı. Biz de O'na verdik.» diye bir nida geldi.

Nihayet şeyh de kabul eder. O genç senelerce şeyhin hizmetinde bulunur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

Aşk ve sevda ile herkesçe meşhur olan Mecnûn, Leylâ ismindeki amcasının kızını sevmektedir. Bir gün Mecnûn'un babası Leylâ'nın pederine:

— Ey birader, niçin muhtereme kızın Leylâ'yı, oğlum Mecnûn'a nikâh etmezsin?

— Kardeşim, senin evladın benim evladım demektir. Kızımı vermememin sebebi; Mecnûn'a şefkat ve merhametimden dolayıdır. Zira, Mecnûn Leylâ'nın düşkünü olup, onları birbirine alıp-vermek ölümlerine sebep olur. Ve bu husus bizleri de çok üzer. Eğer bu sözümün doğru olup olmadığını anlamak istersen, şöylece tecrübe edebiliriz: Ben Leylâ'ya amcanın oğlu seni görmek istiyor, filan yerde dur, diye emir ve tembih edeyim. Sen de Mecnûn'a yine filan yerde durup Leylâ'ya bakmasını tembihle. Bakalım neler göreceğiz, der. Bu fikri Mecnûn'un babası da münasib görerek, keyfiyeti oğluna söyler.

Nihayet Mecnûn, tembih olunan yerde beklemeye başlar. Leylâ da arab âdeti üzere uzun ve ince bir elbise giyip, o yerden geçmek üzere yürür. Mecnûn'un aşkı son haddini bulmuştur. Tam önünden geçmekte iken, dertli ve aşkından sadık olan Mecnûn, değil Leylâ'yı görmek O'nun eteğinin tozunu görür görmez hemen yere düşüp kendinden geçer.

Babaları da bu hali görünce birbirlerini tasdik ederek, işte hakiki aşk böyle olur derler.

Bir müddet sonra Mecnûn kendine gelince, ne olduğunu sorarlar. O da:

— Leylâ'nın eteğinin tozunu görünce, dayanamayarak kendimden geçtim. Kendisini görmeye nasıl dayanayım, diye cevap verir.

Beyt:
Ah! minel aşkı ve hâlâtihî.
Ahraka kalbî bi-harârâtihî.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Hz. Musa Aleyhisselâm, bir gün Tur'a giderken, bir kimseye rastlar. O kimse:

— Ya Musa, Cenabı Hak'ka niyaz et. Bana amcamın kızını nikâh ve tezvic etsin, der.

Bir müddet gittikten sonra ikinci bir kimseye tesadüf eder. O kimse de:

— Ya Musa, benim için iltica eyle. Çok fakir bir haldeyim. Ehl-i iyalim de vardır. Bana bir miktar dünyalık ihsan buyursun.

Yine biraz gittikten sonra, üçüncü olarak çıplak bir kimseye tesadüf eder. O kimse ise:

— Ya Musa, benim için, o çok çok ihsan eden Cenabı Hak'ka dua eyle. Bana bir-iki akçe kıymetinde bir eski elbise ihsan buyursun ki, onunla setr-i avret edeyim.

Hz. Musa Aleyhisselâm münacât mahalline giderek, mükaleme esnasında o üç kişinin ilticalarını Cenabı Hak'ka arzeder. Taraf-ı izzetten:

— Ya Musa! Evvelce gördüğün kimseye amcasının kızını takdir ettim, O'nu nikâh etsin. İkinci kimseye de söyle, filan yerde bir hazine var. Alsın ve ihtiyacına kullansın. Üçüncü kimseye de söyle ki, O'na dünyada zerrece bir şey vermem, diye buyurulmuştur. Hz. Musa Aleyhisselâm:

— Ya Rabbi, sır ve hikmeti sana malûmdur. Hiç bir nebî ve mukarreb melek bilmez, o çıplak ve cok muhtaç olan kimseye, zerre kadar bir şey vermemendeki hikmetin nedir? diye sual edince. Cenabı Hak:

— Ya Musa! Her kuluma, dünya ve âhirette birer nasib takdir ettim. O çıplak kimseye de hisse olarak benim muhabbetim düştü. O'na söyle eğer benim muhabbetimi, dünyaya değişirse, O'na o derece dünyalık verilim ki, saymaya bile gücü yetmez, buyurur.

Nihayet Musa Aleyhisselâm dönüp gelerek, o kimselere, emr-i ilâhiyi tebliğ edince, o çıplak kimse, hemen şöyle tazarru ve duada bulunur:

— Ya Rabbi, eğer benim etimi, bıçakla parça parça etseler, yine de senin muhabbetini benden gideremezler. Bana, dünyadan daha alçak bir şey yoktur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Rasûlü Ekrem (S.A.V.) Efendimiz Hazretleri bir hadis-i şeriflerinde «Muhakkak, adaletle mevsuf bir padişahın ve ilmiyle amel eden bir âlimin etlerini, kıyamete kadar toprak yemez. Kemikleri çürümez ve vücudunun letafetine bir bozukluk gelmez.» buyurmuşlardır.

Nitekim Harun Reşid, bu hadis-i şerifi gördüğü zaman, Nûş-i Revan'ın kabrini kazdırıp baktığında, vücudunun hiç bozulmamış ve başı üzerine de üç satırlık yazı yazılmış olduğunu gördü. Ayrıca başında parlak bir taç olduğunu müşahede edince, çok taaccüb ederek hadis-İ şerifin doğruluğuna bir kat daha kalbinde metanet kazanmış oldu. O yazılar ise şunlardı:

Birinci satırda: Bir padişah mülk ve memleketinin genişletilmesini dilerse, zamanındaki âlimlere ta'zîm etsin.

İkinci satırda: Bir padişah hazineler bulmak isterse, emri altındakilere, adaletini çoğaltsın.

Üçüncü satırda: Bir padişah veya bir kimse, düşmanlarını kahredip, memleketlerini almak dilerse, cürm ehlinin cürmünü afvetsin, diye yazılı idi.

Nûş-ı Revan küfr üzere öldüğü halde adaleti sebebi ile bu mertebeye nail olduğu halde, bir mü'min ve müslüman padişah, adaletten ayrılmazsa, O'nun Allahu Teâlâ Hazretleri yanında mertebe ve kadrinin ne olacağını ancak Hz. Allah bilir. İlmiyle amel eden âlimler de böyledir.

Bunun aksi yani, adaletsiz bir padişah ile amel etmeyen âlime, Hz. Allah'ın vereceği azabı yine ancak kendisi bilir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Hz. Ömerü'l-Farûk (R.A.) hilafetleri zamanında, bir gece gezerken, bir evin içinde, bir kadının ağladığını işitir. Ahvaline vâkıf olmak için bir miktar durur. Kadın evladına hitaben: «Ey evladım, Alllahu Teâlâ, Hz. Ömerü'l-Farûk ile benim aramda hâkim olduğu gün, hakkımı isterim.» der. Bu kelime Hz. Ömer'e çok te'sir eder ve o kadar üzülüp huzursuz olur ki, Allah korkusundan dolayı nerede ise mübarek ruhları bedenlerinden ayrılma derecesine gelir. Hemen kadının kapısını çalar ve kadın kapıya çıktığı zaman: «Ey kadın, Ömer sana ne yaptı?» diye sorar. Kadın da O'nu tanımayarak:

— Benim efendimi gazaya gönderdi. Halbuki küçük çocuklarım ile beni böylece aç ve çaresiz bırakıp gitti. Çocuklarım açtır. İşte bu halde Emîrü'l-Mü'minin bizi unuttu. Bunun için ağlıyorum, der.

Bunun üzerine hemen Hz. Ömer (R.A.) evine giderek, hayli un ve et alıp, mübarek sırtlarına yükleyip kadının evine getirirken, eshâb-ı kirâm'dan bazıları; «Aman ya Ömer, lütfedin biz götürelim,» dediler. Fakat Hz. Ömer Efendimiz onlara: «Siz şimdi benim yükümü götürürsünüz. Yarın kıyamette benim günahımı kim götürür.» diyerek, kendisi kadının evine kadar getirir. Mübarek elleri ile de hamur yapar, ekmek ve eti pişirir. Uyuyan çocukları da kaldırarak, doyuncaya kadar mübarek elleri ile bizzat yedirir. Sonunda da «Bana hatırınız kırılmıştır.» diyerek helâllik taleb eder. Onlar da helâl ederek, bundan sonra böyle birşey söylemeyeceklerine söz verirler.

İşte Hz. Ömer (R.A.) Efendimizin adaletleri bu derece iken, vefatından 15 sene sonra sahabeden birisi rüyasında görerek:

— Ya Ömer! Rabbin sana ne ile muamele etti? diye sorar. O da:

— Elhamdülillah, şimdi hesaptan kurtuldum. Bugüne kadar hesap olunmakta idim, deyip «Hz. Allah adalet ve ihsanı emreder.» mealindeki âyet-i kerimeyi okumuşlar.

«Hepiniz çobansınız ve idareniz altında olanlardan mesulsünüz.» mealindeki hadis-i şerif mucibince, idaremiz altında olanlara adalet ile muamele ederek kıyamette mesuliyetten kurtulmak lâzımdır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Yine Hz. Ömer (R.A.) hilafeti zamanında aşere-i mübeşşere'den Saad Bin Vakkas Hazretlerini Yemen'e vali tayin etmişti. Hz. Saad oraya gittiği zaman bir ev yapmayı düşünür. Fakat yeri gayet dar olduğu için, mecusî komşusunun yerinden biraz satın alıp ilave etmeyi kararlaştırır. Mecusî'den her ne kadar ister ise de, bir türlü razı edemez. Memleketin ileri gelenleri de Mecusî'ye ricada bulunmalarına rağmen, yine kabul ettiremezler. Bunun üzerine bazı kimseler «Ya Saad, bu mecusî'ye tevazu göstermek nedir? Zorla alın ve pahası ne ise verin.» derler. Hz. Saad ise: «Rızası ile vermeyince almam.» cevabını verir. Bazı kimselerin «Zorla alın» sözü mecusî'nin de kulağına gidince, bunlar bu işe cür'et edip alırlar korkusu ile, kalkıp Medine-i Münevvere'ye giderek, Emîrü'l-Mü'minîn Hz. Ömer Efendimizi sorar. Sahraya çıktığını haber alınca, Medine'nin dışına çıkıp, diğer emirler gibi bir cemaat ile av yapacağını düşünür ve öyle bir topluluk aramaya başlar. Bir de bakar ki, kuru yer üzerinde ve hırkasına bürünmüş bir vaziyette yatan bir kimse görür. Mecusî O'nu tanımadığı için ayağı ile dokunarak:

— Emîrü'l-Mü'minîn Hz. Ömer hangi kapıdan girer?

— Emîrü'l-Mü'minîn-i ne yapacaksın?

— Yemen Valisi Saad'dan şikâyetim vardır, diyerek hadiseyi arz-eder.

Bunun üzerine Hz. Ömer ayağa kalkarak, kendisini bildirir. Mecusî bu defa çok korkar. Hz. Ömer Efendimiz, korkma diyerek O'nun elinden tutarak hane-i saadetlerine götürür. O zaman kâğıt bulunmadığı için, bir koyunun çene kemiğine:

— Ya Saad! Komşularını razı eyle, hoş tut ve hemen yanıma gel, diye yazarak, mecusî'ye verip gönderir.

Mecusî nice meşakkatler ile Yemen'e varınca, kendisini ailesi karşılar ve işin ne olduğunu sorar. O da:

O kadar zahmet çekip Medine'ye kadar gittim. Nihayet beni maskaralığa aldılar, diyerek, Emîrü'l-Mü'minîn'in hal ve şanı ile vermiş olduğu yazılı kemik budur, diye ailesine gösterir. Ailesi:

— Bunu sen Yemen valisi Saad'a nasıl verirsin, diye bir hayli istişare yaparlar. Nihayet, insanlar içinde vermeyelim sonra mahcub oluruz, düşüncesi ile tenha bir yerde vermeye karar verirler.

Mecusî, Hz. Saad'ın yalnız olduğu bir zamanda, kemiği takdim eder. Hz. Saad hemen ayağa kalkıp ve başından sarığını çıkararak boğazına takıp «Aman gel burada bana ne dilersen yap, beni Hz. Ömer'e götürme. Zira ben O'nun hışım ve gadabına tahammül edemem.» diye mecusî'ye nice nice tevâzûlar gösterir.

Mecusî, Hz. Ömer'in bu dirayet ve adaleti karşısında son derece hayret ve taaccüb eder ve:

— Ya Saad! Bana İslâm'ı arzeyle. Zira nice emirlerin maiyyetinde bulunanlara, imzalı emirleri gider de bu derece korkmazlar. Bu ise ancak Din-i İslâm'ın hakikatından neş'et eder, diyerek İslâm ile müşerref olur. Evini de Hz. Saad'a hediye eder. O ev sonradan, müslümanların toplanıp müşavere ettikleri bir yer haline gelir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Hz. Davud Aleyhisselâm bir gün Cenabı Hak'ka gecenin evvelinden ta seher vaktine kadar münacât ve tazarrû ederek:

— Ya Rabbî! Yer ve gök ehlini uyut. Sana bir hacet arzedeceğim, diye niyaz eder. Taraf-ı izzetten:

— Ya Davud! Seninle benim aramda olan kelimelere hiç kimse vâkıf olamaz. Hacetini arzeyle, buyurur. Davud Aleyhisselâm da:

— Ya Rabbî! Biliyorum ilmin her şeyi ihata etmiştir. Dilediğin zaman bir kimsenin esrarına kimseyi vâkıf etmezsin. Ve lâkin bu kuluna kalb huzuru hasıl olması için hepsinin uyutulmasını niyaz ediyorum, der.

Bunun üzerine Allahu Teâlâ Hazretleri tarafından:

— Ya Davud! Hepsini uyuttum, muradını arzeyle, buyurulur. Hz. Davud Aleyhisselâm:

— Ya Rabbî, kullarına, kıyamet gününde ne muamele edersin, diye tazarrû edince, taraf-ı izzetten:

— Ya Davud! Komşu hakkı kıyamet gününde kullarıma yeter, buyuruldu. Davud Aleyhisselâm yine:

— Ya Rabbî, o günde ümmetimi rüsvay etme, diye çok tazarrû eder. Bunun üzerine taraf-ı izzetten:

— Ya Davud! Duanı kabul ettim. Fakat izzet ve celâlim hakkı için her bir mazlumun hakkını, hatta boynuzlu koyundan, boynuzsuz koyunun hakkını o günde mutlaka alacağım, diye buyurulur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Emevî padişahlarından, adaleti ile meşhur olan Ömer Bin Abdülaziz Hazretleri, Zeyd Bin Mehleb ismindeki zatı Horasan'a vali tayin eder. Gideceği gün O'nu tenha bir yere çekerek:

— Ey Zeyd! Sakın ha sakın, asla şarîata aykırı bir hareket etme. Bir kimseye zulümde bulunma. Zira ben kendi gözümle gördüm ki; Abdülmelik Bin Mervan ölüp kabre koyduğumuz zaman tabutuna gaibten bir darbe vuruldu ve tabutun bir tarafı kırıldı. Büyük velilerden olan oğlu «Babam dünyada adalet üzere idi.» deyince, kabrin bir tarafından «Adalet üzere değildi. Zira ceza vermekte acele ederdi. Bu ise zulümden sayılır.» diye bir nida geldi.

İşte ceza vermekte bile acele yapma. Cenabı Hak'dan kork ve Rasûlüllahtan haya ederek, şeriata hakkıyle riayet eyle ki, kıyamet gününde, şefaatları ile şerefyab olasın, diye nice nasihatlarda bulunarak vazifesine gönderdiler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

Ömer Bin Abdülaziz'in oğlu mektebten ağlayarak gelir. Peder-i âlileri sebebini sorduğu zaman, oğlu: «Babacığım, arkadaşlarım beni ayıplayarak, yama ve eski elbise giymişsin, sen halife oğlusun böyle gezmek sana yakışır mı dediler.» diye cevap verir.

Ömer Bin Abdülaziz de hemen hazinadarına bir kâğıt yazarak, aylıklarına mahsuben, ay sonuna kadar, 20 akçe verilmesini ister. Hazinedarı da: «Ya Halife, eğer ay sonuna kadar yaşayacağınıza emin iseniz, bizi de emin edin, emrinize uyarak verelim.» diye cevap gönderir. Yüce halife bu cevabı alır ve oğluna da okuyarak:

— Ey oğlum, yine sen bu elbise ile mektebe git, ilim ve irfan tahsiline gayret et. Zira ben göz açıp yumuncaya kadar nefsime emin değilim, buyurmuşlar.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Yahya Bin Cafer isminde bir Bey, çok güzel yazı yazmaya kaadir olduğu için, Şam'da gayet güzel kalam ucu yapan bir kimseyi haber alır. Hemen adamlarını göndermek sureti ile o kimseyi yanına getirtir. Ve bir iki tane kalem yaptırır. Kalemler çok hoşuna gidip onlar ile son derece güzel yazılar yazar. O kimseye ziyade ihsanda bulunarak, kalemleri de hazinesinde muhafaza eder. O zat memleketine gittiği zaman, bazı düşünceleri kendisini meşgul edip, tekrar o beyin yanına döner. Bey'den o kalemleri geri ister. Bey de vermesi üzerine, hemen kalemleri kırar. Bey:

— Ey kimse, verdiğim ihsanı az buldun da onun için mi kırdın?

— Hayır efendim, Rasûlüllah (S.A.V.) Efendimiz Hazretleri bir hadis-i şeriflerinde «Kıyamet gününde arştan bir münadî: Hani şol zalimler ve onlara yardım edenler, diye nida eder.» buyurmaktadır. Belki bu kalemle siz, zulme ait bir şeyler yazarsınız da ben de zalime yardımcı olmuş olurum korkusu ile bu işe cesaret ettim. Beni afvedin, diye cevap verir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Hz. Osman (R.A.) Efendimiz, kölelerinin bazı kusurlarını görünce kulaklarını çekerek ağrıtırlar. O zaman köle:

— Ya Seyyidî, kıyamet gününün kısasını düşünüp Allahu Teâlâ Hazretlerinden kork, deyince, Hz. Osman'ın kalbine bir incelik gelerek, mübarek kulaklarını kölenin eline verir ve:.

— Sen de benim çektiğim gibi çek, der. Köle çeker, fakat biraz yavaş çekmiş olacak ki, «Çok çek» diye O'nu ikaz edince köle:

— Ya Seyyidî, sizler kıyamet sualinden korkarsınız da ben korkmaaz mıyım diye, cevap verir.

İşte Allahu Teâlâ Hazretlerinden korkanlar, kulları ile muameleyi böyle yaparlar. Fakat zamanımızda olan emîr sahihleri, insanlardan sadır olan bir hata neticesi, onları sopa ile cezalandırıyorlar. Acaba onların hali kıyamet günü nasıl olur?

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

Beylerden birisine, cariyesi bir tas içinde çorba getirirken, her nasılsa eli titreyerek çorbayı Bey'in üzerine döker. Bey bu vaziyet karşısında fena halde kızınca, cariye: «Allah indinde

makbul olanlar o kimselerdir ki, gadaplarını yutan ve günahkârları afvedenlerdir.» mealindeki âyet-i kerimeyi okur. Bey bunu duyunca cariyesinin kusurunu afveder. Cariye bu defa da: «Hz. Allah ihsan edicileri sever.» mealindeki o âyetin sonunu okuyunca, bey cariyeyi Allah için âzad eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Nûş-ı Revan öldüğü zaman, cesedi bir tabuta konularak, bütün memleketi dolaştırılır ve «Her kimin Nûş-ı Revan'da hakkı varsa, alsın.» diye nida edildiği halde, bir kimse çıkıp da «Benim de Nûş-ı Revan'da şöyle bir hakkım vardır.» diye birşey istememiştir. Zira ömrü boyunca, hiç kimsenin, zulmen ve cebren bir şeyini almamış ve adaletten ayrılmamıştır.

İşte adalet böyle olur. Allahu Teâlâ Hazretleri bütün emir sahiplerine ve bilhassa bütün mü'minlere mertebelerine göre adaletle muamele etmelerini müyesser eylesin. Âmin.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Zamanın Şeyhi Ebû Abdullah Hazretleri ile Şeyh Ahmed Bin Hazî Hazretleri bir gün, sahraya dolaşmaya çıkarak bir yerde otururlar. Ahmed Bin Hazî oturduğu yerden taze bir ot koparır. Fakat bu, Şeyh Ebû Abdullah'ın hoşuna gitmez ve şöyle buyurur:

— Ya Şeyh Ahmed, bu otu koparmakla kendine beş şeyi lâzım aldın.

Birincisi: Kalbini Cenabı Hak'kın tesbihinden gâfil ve boş kıldın.

İkincisi: Allahu Teâlâ Hazretlerinin zikrinden başka şey ile meşgul oldun.

Üçüncüsü: İnsanların önderi olduğundan, çok kimselerin de size bakarak böyle yapmasına sebeb oldunuz.

Dördüncüsü: Bir şeyi Rabbini tesbihten men ettiniz,

Beşincisi: Kıyamette nefsinizi mes'ul olmaklığa lâyık ve lâzım kıldınız, buyurdu.

Bunun üzerine Şeyh Ahmed:

— Ya Şeyh Abdullah, bu diyarda senin gibi vaiz ve nâsih bir kimse daha yoktur, diyerek kusurunu itiraf eder ve pişman olur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Benî İsrail zamanında Mürdas isminde, zahid ve salih bir kimse vardı. Bir gün evinden çıkıp karşısında bulunan büyük bîr dağa giderek, şöyle bir bakınca içinden düşündü ki: Eğer bu dağ ova olsaydı, bu belde insanlarının ekinleri daha çok olurdu. Bu düşüncesi Üzerine hemen taraf-ı izzetten, sırrına:

— Ya Mürdas, o belde ehlinin rızkları senin üzerine midir ki, onlar için gam çekersin, diye hitab olunur.

Bunun üzerine Mürdas, hatasını anlar ve tevbe eder. Tevbesinin de Cenabı Hak tarafından kabul edilip, mağfiret edilenceye kadar, yiyip içmemeye yemin ederek seyehata çıkar. Nice günler pişmanlık ateşi ile yanıp gezerken, bir gün belde ehli Mürdas'ı görürler. Yemek hazırlayıp davet ederler. Fakat Mürdas, o düşüncesinden dolayı irtikab ettiği günahı Cenabı Hak'kın afvedinceye kadar yiyip içmeyeceğini onlara da ifade eder. Onlar ise:

— Bunda birşey yoktur. Sana gelecek olanlar bize gelsin, diye yemesi için İsrar ederler.

Fakat Mürdas ahdine vefa edip, yemeyi kabul etmediği için, Cenabı Hak tarafından o zamanın peygamberine denildi ki; Mürdas'a söyle o kimselerin içinden çıksın. Zira onlar Mürdas'a, o düşünce bir şey değildir. Ondan dolayı sana gelecek bize gelsin demelerine binâen, onlara azab-ı ilâhiyyem nazil olacaktır, diye vahyedildi, O peygamber de vahyi ilâhîyi, Mürdas'a tebliğ etti. Mürdas hemen onların içinden ayrıldı ve o kavme azab-ı ilâhi gelerek hepsini helak etti. Böylece Mürdas'ın tevbesi de dergâh-ı izzette kabul buyuruldu.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Şeyh Ebû Abdullah, bir gün, bir mecusî'nin avlusundan geçerken ayağı kayıp yere düşer. Ve tekrar yere dayanıp kalkarken de eline bir miktar çamur bulaşır. Hemen avlu sahibi mecusî'yi çağırarak, eline bulaşan çamurdan dolayı helâllik rica eder.

Hz. Şeyhin bu ittikası ve sözü Mecusî'ye çok te'sir eder ve:

— Ya Şeyh! Hiç bir din yoktur ki, bir kimse bu kadar hakka riayet etsin. Sizin dininiz Hak dindir, deyip kelime-i şehadet getirerek İslâm'a dahil olur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

İbrahim Edhem Hazretleri bir gece Mescid-i Aksa'ya gider ve kapılarını kapayarak tenhaca ibadet ile meşgul olur. Bir gün gecenin üçte birinden sonra bir de bakar ki, kapılar açılır ve bir şeyh ile 40 tane müridi içeriye girip ikişer rek'at namaz kıldıktan sonra, vaaz ve nasihat zamanında halka olup otururlar. Her nedense şeyh bazı düşüncelerinden dolayı susar. Müridleri de her halde yabancı birisi vardır da onun için konuşmuyor zannederek: «Ya Şeyh, burada bizden başka kimse olmamak gerekir.» dedikleri zaman şeyh:

— Bilmez misiniz ki, İbrahim Edhem 40 gündür burada ibadet eder. Fakat asla ibadetin lezzet ve halavetini duyamaz, buyurur.

İbrahim Edhem Hazretleri hemen şeyhin yanına gelerek:

— Ya Şeyh, hakikaten 40 gündür burada ibadet ediyorum. Fakat hiç lezzetini duyamıyorum. Sebebini de anlayamadım. Lütfen hikmetini beyan buyurun, diye niyazda bulunur. Şeyh de:

— Ya İbrahim Edhem, Basra'da bir hurmacıdan, hurma alırken bir hurma yere düşmüştü. Halbuki o, hurmacının olduğu halde sen alıp kendinin zannederek yemiştin. Bu surette, senin olup olmadığını araştırman lâzım iken, nasılsa unutmuştun. İşte sebeb budur, diye buyurur.

Bunun üzerine İbrahim Edhem, doğru Basra'ya gider ve hurmacıyı bulup, halini ifade ile helâllik diler. O da helâl eder. Lâkin bu vaziyet hurmacının kalbine son derece te'sir ederek, ticareti bırakır ve evliyaullahın yoluna sülük ederek âbid bir kimse olur.

Bir kimse alış verişinde kemâl mertebe doğru olup haram ve şüpheli şeylerden çok sakınırsa, ibadetin lezzetini ve sefasını bulacağı şüphssizdir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Salihlerden bir kimse Hasan-ı Basrî Hazretlerine zahitlikten sual eder. Hasan-ı Basrî Hazretleri hemen evine gider ve döndükten sonra cevap verir. O salih zat:

— Ya Hasan-ı Basrî, evinize gidip geldikten sonra cevap vermenizin sebebi nedir?

— Ey kimse, evimde dört ölçek buğday buldum. Halbuki o buğday benim evimde mevcud iken, sizlere veya başkalarına zahitlikten bahsedip, nasihatta bulunmayı lâyık görmediğim için, o buğdayların hepsini fukaraya tasadduk ettim. Sonra da gelip size cevap verdim, diye buyurmuşlardır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKÂYE

İmam Muhammed Hazretlerinden rivayet edilmiştir: Bir kimse bevl ettikten sonra o anda istinca edecek bir şey bulamayıp, birinin duvarına silinir. Fakat sonunda ziyadesiyle pişman olarak sahibinden izin almadım, hata ettim diye, 40 gün ağlar. Nihayet duvar sahibini bularak helâl etmesini rica eder. Fakat o da helâl etmeyince ağlamaya devam eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Şeyh Ebû Abdullah Hazretleri mürid ve halifeleri ile bir gece Mescid-i Aksa'ya itikâfa girerler. Namaz kıldıktan sonra müridleri mescidin mumları etrafına toplaşarak kitab mütalâasına başlarlar. Hz. Şeyh ise oradan kalkıp gider. Halifeleri:

— Efendim, bizim yanımızdan niçin kalkıp gidiyorsunuz, diye sorarlar. Hz. Şeyh:

— Bu mescidin yağ ve mumları efraf-ı âlemden gelir. Helâl midir, haram mıdır? Ve niçin gelmiştir? Hakikatini bilmedikçe ışığında oturmam, diye cevap verir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Yine Şeyh Ebû Abdullah Hazretlerinin evlerinde tek gözlü bir kadın, 30 yıl hizmet ve ibadet etmiş, bir gün Hz. Şeyhin huzurunda, o kadının sözü geçer. Şöyle saliha, böyle zahide diye vasfederler. Hz. Şeyh «Söylediğiniz kadın neredededir?» diye sorar. Onlar da:

— Efendim, sizin evinizde olan tek gözlü kadından bahsediyoruz, derler. Bunun üzerine Hz. Şeyh yemin ederek:

— 30 senedir o kadın bizdedir. Bir gözlü olduğuna vakıf değilim, buyurur.

Demek ki, onda şevk ve muhabbet-i ilâhî o derece imiş ki, başka hiçbir eşyayı görmüyor.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

İmam Ahmed Bin Hanbel Hazretlerinin, zühd ve takvası ile perhizkârlığı son dereceye ulaşmıştı. Hatta Bağdad şehrindeki nahsulü, Hz. Ömer (R.A.) gazilere vakfetmiştir, diye, kendi gıdası olan buğdayı Musul'dan getirtirmiş. Bir sene getirtmiş olduğu buğdayın içinde biraz karınca olduğunu görünce, o karıncalı buğdayı bir şey içine koymuş ve arkadaşlarına paylaştırmak üzere tekrar Musul'a göndermiştir.

Nitekim hadis-i şerifte «Yer yüzünde olanlara sizler rahmet ve şefkat edin ki, semada olanlar sizi esirgeyip rahmet ve şefkat -etsinler.» buyurulmuştur.

Buradaki rahmet edilmesi lâzım gelen şeyler, akıl sahibleri ise de, takva ehli için bütün mahlukata şümulü vardır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

İmam Muhammed Hazretlerinden rivayet edilmiştir:

Hz. İsa Aleyhisselâm bir gün kabristandan geçerken, kabir ehlinden birini azabda görür. Ve o azaba ne sebeble müstehak olduğunu sual eder. Cenabı Hak'kın izni ile o mevta açık bir dille:

— Ya Ruhullah! öleli 4 bin yıl oldu. Daha ölüm acısı gitmemiştir Bundan başka, bir gün yemek yerken dişlerimin arasında bir miktar yiyecek kalmıştı. Onu çıkarmak için, bir kimsenin avlusundan diken almıştım. İşte bu azaba sebeb odur, diye cevap verir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BİRİNCİ HİKÂYE

Şeyh İbrahim Edhem Hazretleri Mekke-i Mükerreme'nin mübarek halkasına yapışıp: «Ya Rabbî, eğer ben zayıf ve nahif kulunun haccını kabul eyledinse, bütün hüccac-ı müslimîn'in de haccını kabul buyur.» diye tazarrû ve dua eder. Bunun üzerine kendisine:

— Ya İbrahim Edhem! İzzet ve celâlim hakkı için, bu Beyt-i Muazzama'yı, kıyamete kadar hac ve tavaf edenlerin haccını kabul ve günahlarını afveyledim, diye hitab olunur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

İKİNCİ HİKÂYE

Zünnûn-ı Mısrî Hazretleri bir gün dervişleri ile seyahat ederken çölde bir gence tesadüf ederek, nereye gittiğini sorarlar. Genç de: «Bizi yaratan Allahu Tebareke ve Teâlâ Hazretlerinin beytini ziyaret ve hacca gidiyorum.» diye cevap verir. Zünnûn-ı Mısrî Hazretleri, azığın ve bineğin hani, diye sorunca, genç:

— Azığım takva, bineğim ayaklarım ve himmetim Hazreti Mev-lay-ı Müteâl diye cevap verir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ÜÇÜNCÜ HİKÂYE

Salih ve temiz nesebli bir zat, Hacca gider ve hac vazifesini yerine getirerek tekrar döndüğü zaman, arkadaşları latife olarak: «Hani hac ettiğine dâir bir delil ve berâtın. Bilmez misin ki, bir padişaha mutasarrıf olduğun yerin vergisini versen, eline bir kâğıt alırsın. Sen hac yaptın niçin berât almadın?» derler.

Bunun üzerine o kimse tekrar döner ve Beyt-i Muazzama'ya giderek kapısına sarılıp:

— Ya Rabbî, ben kuluna haccetmek takdir buyurdun. Halbuki haccımın kabul olunduğuna dair bir berât vermedin. Lütuf ve inayet ederek, berâtımı bana ihsan eyle, diye pek çok tazarrû ve niyazda bulunur.

Duası biter bitmez, hemen gâibten bir kâğıt gelir. İçerisinde kudret kalemi ile: «İşbu berât, Filan oğlu filanın, haccını kabul ettiğim ve günahlarını afvettiğim içindir.» diye yazılmış.

O kimse berâtı alır ve sevinç içerisinde arkadaşlarına getirir. O berâtı onlara gösterince hepsi hayret ve taaccüb içinde kalarak, o kimseden hayır dua niyaz ederler.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DÖRDÜNCÜ HİKÂYE

Mâlik Bin Dinar Hazretleri, bir sene arafatta vakfe'de iken, bütün hüccac «Lebbeyk» diye feryad ediyorlardı. Bu arada bir kimseyi gördü ki, hiç bir şey söylemiyor ve dua etmiyor. Mâlik Bin Dinar Hazretleri o kimseye:

— Ey kişi, senin halin nedir? Her makamın bir sözü vardır. Burada niçin «Lebbeyk» diye dua etmiyorsun? der. O da:

— Ya Mâlik, söyleyecek dilim yoktur, diye cevap verir.

Mâlik Bin Dinar, gözünü o kimseden ayırmayarak, devamlı takib eder. Güneş batmaya yakın bir zamanda o kimse, Cenabı Hak'ka müteveccih olup:

— Ya Rabbî, benim lisanım, kalbim ve bütün azalarım kusurludur Bunlar ile huzurundayım. Allahümme Lebbeyk! Deyince, hatiftan da:

— Lebbeyk ya abdî! Ben de sana yakın ve hâzırım. Duanı ve haccını kabul ettim, diye hitab-ı izzet olunur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

BEŞİNCİ HİKÂYE

Sulehâdan bir kimse, veda etmek üzere Kâbe-i Şerifin örtüsüne sarılıp:

— Ya İlâhî! Bu aciz kulun, yollarda nice zahmet ve meşakkat çekerek geldim. Şimdi ise vatanıma gideceğim. Beni mahzun gönderme. Kabileme vardığımda «Rabbin sana ne eyledi? Sana ikramda bulundu mu?» diye sordukları zaman ne cevap vereyim. Emir senindir. Bütün eşya taht-ı kudretindedir. Her ne dilersen kaadirsin. Azab ile ikaab, adlin, af ile rahmetin de keremindir. Sen Ekramü'l-Ekramîn'sin, diye yalvarır. O esnada hatiftan:

— Ben seni, dünya ve âhirette azab ve ikaabdan ve cehennemden azad edip, haccını da kabul eyledim. Ehl-i iyaline vardığın zaman, benim Erhamü'r-Rahimîn olduğumu söyle, diye sırrına hitab olunmuştur.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ALTINCI HİKAYE

Ebü'l-Kaasım Nasr Âbâdî Hazretleri, Kâbe-i Muazzama'da bulunduğu sırada, şimal rüzgârı esdikçe, Beyt-i Şerifin örtüsü de rüzgâr istikâmetinde hareket ederek kalkıp inermiş. Ebü'l-Kaasım Hazretleri, Kâbe-i Şerifin örtüsüne yapışarak: «Ya Ra'na ve Ya Şerif! Sakin ol. Bu hareketin nedir? Hak Celle ve Âlâ Hazretleri sana bir kerre «Tahha-ra beytî» buyurdu ise, bana 80 kerre «Ya abdî» diye buyurdu, demiştir.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

YEDİNCİ HİKÂYE

Şeyh Ebû Abdullah Hazretlerinden rivayet edilmiştir:

Adaletli emirlerden biri olan Hasan Hazretleri hacca gittiği zaman, maiyyetinde her birinin elbise ve silahı biner akçe olan 20 kölesi vardı. Emîr Hasan Hazretleri, Mekke-i Mükerreme'ye girerek Beyt-i Muazzama'yi görünce, yanındaki kölelerine hitaben:

Hepinizi Allahu Teâlâ ve Tebarek Hazretleri için âzad ettim. Üzerinizde bulunan şeyler de sizlerin olsun, diyerek muhabbetullahın galebesinden, kendinden geçinceye kadar ağlamışlardır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

SEKİZİNCİ HİKÂYE

Yine Şeyh Ebü'l-Kaasım Hazretleri 60 defa haccetmişti. Son haccında hepsini iki ekmeğe satıp, ekmekleri de fukaraya tasadduk ettikten sonra Kâbe-i Şerifin halkasına yapışarak:

— Ya Rabbî! Bütün sırı ima vakıf ve haberdarsın. Şimdiye kadar ibadetimden 60 haccım vardır diye dava ederdim. Şimdi ise ondan da beri olarak müflis oldum. İflasımı esirge ve günahlarımı afveyle. Sen Erhamü'r-Rahimîn ve Ekramîn'sin diye dua eder ve oradan bir adın bile bir tarafa gitmez. Bu hal üzere orada ruhunu teslim eder.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

DOKUZUNCU HİKÂYE

İbrahim Bin Havvas Hazretleri, hacca giderken «Eğer yanımda bir miktar akçe olsaydı, Kâbe-i Şerife vardığımda, bazı yiyecek şeyler alarak iftar ederdim.» diye hatırından geçirir. Bir de bakar ki, dört bir tarafında altunlar görür. Alıp baktığı zaman altunların üzerinde:

— Ya Havvas oğlu, seninle beraber altun ve gümüş olmasa, biz seni iftar ettirmeye kaadir değil miyiz zannedersin, diye yazılıdır.

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye

ONUNCU HİKÂYE

Şeyh Ebü'l-Kaasım Nasr Âbâdî Hazretleri, hacca giderken yolda Mâveraünnehr ehalisinden bir kimse, kafile reîsi ile münakaşa eder ve bazı kötü sözler söyler. Hz. Şeyh o geçe rüyasında, kötü söz sarfeden o kimseyi görür ki; kötü bir kimse ile münakaşa ediyor. Ve daha sonra Şeyh Hazretlerinin sırrına şöyle hitab olunur:

— Ya Şeyh, şu kimseye muhabbet eyle. Zira 30 yıldan beri, hacıları develerine bindirip benim evime ziyaret ve tavafa getiriyor.

Hz. Şeyh uyanınca hemen kafile reisini çağırır ve münakaşa ettiği kimseden özür dilemesini söyler. O da derhal özür dileyip kusurunun bağışlanmasını ister.

REVNÂKU'L-MECALİS TERCÜMESİNİN SONU

* * *

Index'e dön --- Sonraki hikâye